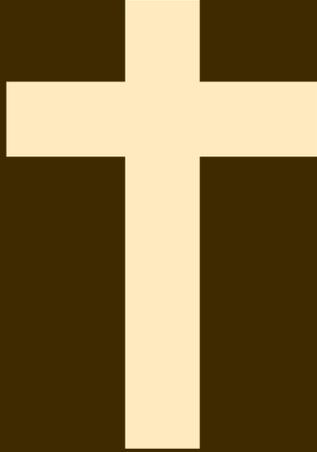

Didza' cub rucá'n
tsahui'

New Testament in Zapotec, Southern Rincon (MX:zsr:Zapotec,
Southern Rincon)

DidzaꞤ cub rucáꞤn tsahuiꞤ

New Testament in Zapotec, Southern Rincon (MX:zsr:Zapotec, Southern Rincon)

copyright © 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Southern Rincon

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Rincón Sur [zsr], Mexico

Copyright Information

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Southern Rincon

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 20 May 2025 from source files dated 29 Jan 2022
7feac3cb-fa00-54f1-b2be-b4d6aa29755b

Contents

San Mateo	1
San Marcos	46
San Lucas	74
San Juan	122
Hechos	158
Romanos	202
1 Corintios	221
2 Corintios	239
Gálatas	250
Efesios	257
Filipenses	263
Colosenses	267
1 Tesalonicenses	272
2 Tesalonicenses	276
1 Timoteo	278
2 Timoteo	284
Tito	288
Filemón	290
Hebreos	291
Santiago	305
1 Pedro	310
2 Pedro	315
1 Juan	318
2 Juan	322
3 Juan	323
Judas	324
Apocalipsis	326

DIDZA □ DXI □ A BUZUJĚ □ LU GUICH SAN MATEO

Yugu' xuz xna' gul gdöd queë' Jesús

¹ Ni uzuja' laquë' xuz xna' gul gdöd queë' Jesucristo, naquë' xzi'n xsoë' David, lenca' xzi'n xsoë' Abraham.

² Abraham guquë' xuzë' Isaac.

Isaac guquë' xuzë' Jacob.

Jacob guquë' xuzquë' Judá len yugu' bönni' böchë'ë.

³ Judá guquë' xuzquë' Fares len Zara, ati' Tamar gucnu xna'quë'.

Fares guquë' xuzë' Esrom.

Esrom guquë' xuzë' Aram.

⁴ Aram guquë' xuzë' Aminadab.

Aminadab guquë' xuzë' Naasón.

Naasón guquë' xuzë' Salmón.

⁵ Salmón guquë' xuzë' Booz, ati' Rahab gucnu xnë'ë.

Booz guquë' xuzë' Obed.

Rut gucnu xnë'ë Obed na'.

Obed guquë' xuzë' Isái.

⁶ Isái guquë' xuzë' David.

David na' gna bé'inë' bunách Israel, ati' butság ná'lenë'-nu ngul na' gucnu zi'al ngul queë'

Urias, ati' David len ngul ni glaquë' xuz xnë'ë Salomón.

⁷ Salomón guquë' xuzë' Roboam.

Roboam guquë' xuzë' Abías.

Abías guquë' xuzë' Asa.

⁸ Asa guquë' xuzë' Josafat.

Josafat guquë' xuzë' Joram.

Joram guquë' xuzë' Uzías.

⁹ Uzías guquë' xuzë' Jotam.

Jotam guquë' xuzë' Acaz.

Acaz guquë' xuzë' Ezequías.

¹⁰ Ezequías guquë' xuzë' Manasés.

Manasés guquë' xuzë' Amón.

Amón guquë' xuzë' Josías.

¹¹ Josías guquë' xuzquë' Jeconías len yugu' bönni' böchë'ë.

Yugu' bönni' ni gulacu'ë dza ni' cati' yugu' bönni' Babilonia gulachë'ë bunách Israel nadzungac lu xyuquë'.

¹² Jeconías guquë' xuzë' Salatiel.

Salatiel guquë' xuzë' Zorobabel.

¹³ Zorobabel guquë' xuzë' Abiud.

Abiud guquë' xuzë' Eliaquim.

Eliaquim guquë' xuzë' Azor.

¹⁴ Azor guquë' xuzë' Sadoc.

Sadoc guquë' xuzë' Aquim.

Aquim guquë' xuzë' Eliud.

¹⁵ Eliud guquë' xuzë' Eleazar.

Eleazar guquë' xuzë' Matán.

Matán guquë' xuzë' Jacob.

¹⁶ Jacob guquë' xuzë' José.

José ni ququë' bönni' queënu María, ati' María na' gucnu xnë'ë Jesús, lë' ca' Cristo, Nu na' tun löz bunách judio guidë' duná bé'inë' lequë'.

¹⁷ Cni nac, glac chidá' cö' di'a dza ga gzu lau zoë' Abraham ga bdxintë zoë' David, ati' glac ca' yechidá' cö' di'a dza ga gzu lau zoë' David ga bdxintë dza yugu' bönni' Babilonia gulachë'ë bunách Israel nadzungac, ati' glac ca' yechidá' cö' di'a dza ga gzu lau dza ni' gulachë'ë lequë' ga bdxintë dza guljë' Cristo.

Yugu' le guc cati' guljë' Jesucristo

¹⁸ Cni guc cati' guljë' Jesucristo. Cati' ni' chnazí' lu na'bi' María, xnë'ë Jesucristo utság ná'lenbi' José, len zi'atël cati' zi'a utság ná'lenë'-bi', gyu'ubi' lë'bi' María na' tubi' bi'idau'. Guc cni ni'a qui yöl-la' huac queë' Dios Bô' La'y.

¹⁹ Naquë' bönni' tsahui' José na', bönni' queëbi' María, san cutu gu'nnë' uquïë'-bi' laugac bunách. Gu'nnë' ulá'alenë'-bi' bagachi'z.

²⁰ Tsal ni' rza' ladxë'ë José ca na' gunë', buluí' lahuë' gbaz la'y queë' Xanru' lahuë' José lu yël bëhcáal, len rë' lë':

—José, zxi'n xsöë' David. Cutu gádxinu' si'u-bi' María, gachi' ngul quiu', le yu'ubi' lë'bi' bi'i bönni'dau' na' ral-la' galjbi' ni'a qui yöl-la' huac queë' Dios Bö' La'y.

²¹ Galjbi' queëbi' tubi' bi'i bönni'dau', ati' gu'u labi' Jesús, le uslabi' bunách queëbi' lu dul-la' nabága'gac.

²² Cni guc yúgu'të lë ni quië butság lë na' gnë' Xanru' lu ru'ë bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

²³ Gul-yutsca', tu ngul ra'bandau', tsu'ubi' lë'bi' bi'idau', ati' galjbi' tubi' bi'i bönni'dau', Ati' lu'ë labi' Emanuel.

Emanuel nac tu didza' hebreo le rna: "Len rë'u Dios."

²⁴ Cati' bubanë' José lu yël bëhcáal, benë' ca na' gudxë' lë' gbaz la'y queë' Xanru', ati' gzxi'ë-bi' María na', guchi' ngul queë'.

²⁵ Cutu gzóalenë'-bi' cati' bdxinxr dza chguljbi' queëbi' bi'i bönni'dau', bi'i zi'al queëbi', ati' glu'ë labi' Jesús.

2

Duyuquë'-bi' bi'idau' Jesús bönni' ta'yejni'i

¹ Cati' guljbi' Jesús yöd Belén, luyú Judea, rna bë'ë luyú ni' Herodes, ati' guladxinë' Jerusalén bönni' ta'yejni'i, narujquë' tu yöd dz zaca' ga rlen gbidz.

² Gulanabë' bönni' ni, ta'në':

—¿Gazx zoabi' bi'idau' na' ral-la' gna bé'ibi' bunách judío, bi'idau' na' zi'a guljbi'? Cati' ni' zoatu' ga rlen gbidz blé'itu'-ba' bölj yení' nac bë' chguljbi', ati' za'tu' ni quië tsej ládxi'tu'-bi'.

³ Cati' gúquibe'inë' lë ni Herodes, bönni' rna bë'ë, grö'tsquë' baguí', len lëzca' cni gulabó' baguí' yúgu'të bunách nacué' Jerusalén.

⁴ Ni'r bulidzë' yúgu'të bxuz uná bë', len bönni' gdau' tu'sëdi, Herodes na', ati' gnabnë' lequë' gazx ral-la' galjë' Cristo, bönni' na' tunë' löz bönni' judío glë'ë gna bé'inë' lequë'.

⁵ Të' lë':

—Lu yöd Belén luyú Judea. Cni nac le buzujë' lu guich bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios le rna cni:

⁶ Cutu nacr cuidi' lahuë' Dios yöd Belén luyú Judá,

Ca yöd gap nacué' nup ta'ná bë' luyú ni,

Le grujë' yöd Belén bönni' gaquë' blau,

Bönni' na' gun chi'ë bunách Israel quia'.

⁷ Ni'r bulidzë' bagachi'z bönni' ta'yejni'i na' Herodes, len gnabnë' lequë' quië gnöznë' dxi'a gáca'xtë chguc buluí' lahui lauquë' bölj na' gualalé'inë'.

⁸ Ni'r bsölë'ë lequë' tsjaquë' Belén. Rë' lequë':

—Gul-tséaj ni', len gul-tsajná b dxi'a naxc nac queëbi' bi'idau' na'. Cati' chbdzólili'-bi', dudíxjöi'li' neda', quië tsija' ca' neda', tsej ladx'a-a-bi'.

⁹ Gdöd gulayönnë' didza' bë'ë Herodes na', zjaquë' bönni' ta'yejni'i na', ati' nanörba' lauquë' bölj na' gualalé'inë' cati' ni' nacué' ladxquë' ga bdxintë yajsóa ga na' dëbi' bi'idau' na'.

¹⁰ Cati' gualalé'inë' bölj na', guludzíjtsquinë'.

¹¹ Cati' gulayazië' yu'u, gualalé'inë'-bi' bi'i bönni'dau' na', zóalenbi'-nu María, xna'bi'. Ni'r guluzechu zxi'bcuë' laubi', len gulayíj ládxi'quë'-bi'. Gdöd na' gulasaljë' yugu' gui'ndau' quequë' len gulunödzejë' queëbi' oro, len yal, len nördau' rla' zxi' qui yag mirra.

¹² Le chbuzëjni'në' lequë' Dios lu yël bëhcáal cui tshuójuquë' ga zoë' Herodes na', qui lë ni na' yhuójuquë' ladxquë' nöz yubl.

Ta'zxundjë' José len María, ta'ché'ë-bi' Jesús luyú Egipto

¹³ Gdöd guluzé'ë ni' bönni' ta'yejni'i na', ni'r buluí' lahuë' tuë' gbaz la'y queë' Xanru' ga na' dë' José lu yël bëhcáal, len rë' lë':

—Gyas. Bchë'-bi' bi'idau' ni lenca' xna'bi', ati' bzxundj ni. Gyeaj luyú Egipto, ati' uga'nu' ni' cati' gyëpra' lí' neda' yetú. Cni gunu' le uguiljë'-bi' bi'idau' ni Herodes quië gdöddë'-bi'.

¹⁴ Ni'r gyasë' José, len ni' nac chdzól', bchë'ë-bi' bi'idau' na' lenca' xna'bi', ati' yjaquë' luyú Egipto.

¹⁵ Guluga'në' ni' cati' gutrë' Herodes. Cni guc quië butság lë na' gnë' Xanru' Dios lu ru'ë bönni' bë'ë didza' uláz queë', gnë': "Ga nac luyú Egipto bulidza' Zxi'na'."

Rsolë'ë Herodes bönni' ludödcde'-bi' bi'idau' huë'n nacua'bi' Belén

¹⁶ Cati' gúquibe'inë' Herodes cutu glunë' ca rnë' bönni' ta'yejni'i, gleynë' Herodes na', ati' gna bé'inë' bönni' tsjaquë' ludödcde'-bi' yúgu'tëbi' bi'i bönni'dau' nacua'bi' Belén len gdu zbi'il ga dë Belén na', bi'idau' chy'u'uchi' chop iz len bi'idau' nahuë'nrcbi'. Cni benë' ca busaquë' queë' Herodes na', tsca chguc dza bulu' lahu' bölj, dza na' guluzëj'në' lë' bönni' ta'yejni'i na'.

¹⁷ Cni guc, butság lë na' gnë' Jeremías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

¹⁸ Lu yödZ Ramá ryön chi'igac

Nup ta'bódx len nup ta'bódxya'a.

Raquel rbódxnu ni'a quegac zxi'nnu,

Cutu gac nu hui' zxön lënu, le chnatchi'.

¹⁹ Gdöd gutië' Herodes na', ni'r bulu' lahuë' gbaz la'y na' queë' Xanru' lahuë' José lu yël bëhcál ga ni' zoë' luyú Egipto, len rë' lë':

²⁰ —Gyas. Bchë'-bi' bi'i bönni'dau' ni lenca' xna'bi', ati' böaj luyú Israel, le chglatië' bönni' ni' glë'nnë' ludödde'-bi' bi'i bönni'dau' ni.

²¹ Ni'r gyasë' José, ati' bchë'-bi' bi'i bönni'dau' na' lenca' xna'bi', ati' yhuöjquë' luyú Israel.

²² Cati' gúquibe'inë' José rna bë'ë Arquelao luyú Judea le chgutië' Herodes, xuzë' Arquelao, qui lë ni na' gúdxinë' José huöjë' ni'. Cati' buzëj'në' lë' Dios lu yël bëhcál, gyijë' luyú Galilea.

²³ Cati' bdxinë' ni', yajsóë' yödZ Nazaret. Cni guc quië butság lë na' gulanë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios ca ral-la' gac queë' Jesús, si' Lë', Bönni' Nazaret.

3

Runë' lban lu latj ca'z Juan, bönni' ruquilë' bunách nis

¹ Yugu' lu dza ni' bulu' lahuë' Juan, bönni' na' buquilë' bunách nis, runë' lban lu latj ca'z luyú Judea.

² Juan na' rnë':

—Gul-bi'i lách'i'li', le chzoa gdxin dza duná bë' luyú ni Nu na' zoa yehua' yubá.

³ Ca nac queë' Juan na', buzujë' lu guich Isaías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, le rna cni:

Ryön chi'ë bönni' rulidzë' lu latj ca'z, rnë':

Gul-pá' nöz gdxin queëli' Xanru',

Gul-bíj li yugu' nöz las tödë'.

⁴ Nacuë' zxë' Juan lari' náquini lítsa'ba' böa, ati' núguë'ë lë'ë pan guid. Rahuë'-ba' böchi'zú len ri'jë' bdxindau' qui bözdau'.

⁵ Guladxinë' ga zoë' Juan yugu' bönni' Jerusalén len bunách narujgac gdu luyú Judea, len gdu zbi'il ga dë yegu Jordán.

⁶ Cati' gulaxóalëpë' dul-la' nabága'quë', Juan na' buquilë' lequë' nis lu yegu Jordán na'.

⁷ Cati' blé'inë' Juan ta'dxinë' ga zoë' zian bönni' gdau' fariseo len bönni' gdau' saduceo quië la'dilë' nis, rë' lequë':

—Lbi'ili', di'a dza quecha' bël snia'. ¿Nuzxa buzejni'i lbi'ili' gzxundjli' yöl-la' rusyúdx na' zi'a gac quegac bunách?

⁸ Gul-gún le gac bë' chbubí'i lách'i'li'.

⁹ Cutu cuequi icjli', cugnali' nacli' tsahui' le nacli' zxi'n xsoë' Abraham, le rëpa' lbi'ili', huac gunë' Dios ga luhuóac zxi'n xsoë' Abraham guiöj nacua' ni'.

¹⁰ Chzoa rböz guia huag gchugu yag le rulu' ca gac queëli'. Yúgu'të yag cuta'bia le nac dxi'a, grúgugac ati' la'gu'quë' leygac lu gui'.

¹¹ Le nactë neda' ruquila' lbi'ili' nis lu nis, nul-li' chbubí'i lách'i'li', san bönni' na' ral-la' guidë' cati' töd quia' neda', lë' gunë' le rulu'z yöl-la' rdil nis ni, uchizië' lbi'ili' Dios Bö' La'y len gui' queë'. Bönni' ni nactë're' blau ca neda', ati' neda' cutu naca' lsaca' gleycja' lölé' nudë'ë.

¹² Zönë' lu në'ë bcö' queë', le ulubnë' ga rdxia' zxo'a' xtil queë'. Uzi'ë zxo'a' xtil queë' lu yu'u ga ni' gun chi'ë lei, san uzëgui'ë bëb qui lu gui', ati' gui' na' cutu ca' ul.

Rdilë' nis Jesús

¹³ Ni'r buzë'ë Jesús luyú Galilea, len bdxinë' ra' yegu Jordán ga na' zoë' Juan, quië gdilë' nis lu në'ë Juan na'.

¹⁴ Juan buzaguë'ë xnözë', rë' Jesús:

—Neda' ral-la' gdila' nis lu na'u Li'. ¿Ati' Li' za'tsu' quia'?

¹⁵ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Benn latj na'a, le cni ral-la' gunru' gdutë le nac tsahui'.

Ni'r bë'ë Lë' latj Juan.

¹⁶ Cati' chnadilë' Jesús nis, la' burujtë' lu nis. Ni'r gyalj luzxbá lahuë' Jesús, ati' blé'inë' ruhuötjë' Dios Bô' La'y, bdxinë' ga na' zoë' Jesús, rnë'ë ca rna'ba' budödau'.

¹⁷ Ni'r byön chi'i nu rui' didza' yehua' yubá, rna:

—Bönni' ni naquë' Zxi'na'. Nadxi'ida' Lë' len rdzag ladxa'a Lë'.

4

Rë'ni Satanás tu' xöhui' ugáp Jesús dul-la'

¹ Ni'r la' bchë'të' Jesús lu latj ca'z Dios Bô' La'y quië gata' latj si' bë' Lë' Satanás tu' xöhui'.

² Gdu choa' dza choa' yël cutu bi' gdahuë' Jesús, ati' gdödr ni' rdunë'.

³ Ni'r bdxin ga zoë' Jesús tu' xöhui', nu na' rugáp bunách dul-la', len rë Jesús:

—Chqui' nacu' gdu Zxi'në' Dios, gna na'a luhuóác yöt xtil guiöj nacua' ni.

⁴ Bubi'ë didza' Jesús, rë lei:

—Nayú lu guich la'y, rna: “Clëgz yöt xtil nabánigac bunách, san lëzca' yúgu'të didza' ru'ë Dios nabánigac bunách.”

⁵ Ni'r bchë' Jesús tu' xöhui' yödzt la'y Jerusalén, ati' ni' budxia Lë' ga nac xtsa' cju'u gdau'.

⁶ Ni'r rë Lë' tu' xöhui', rna:

—Chqui' nacu' Li' gdu Zxi'në' Dios, busladzu' cuinu' ni, le nayú lu guich la'y, rna:

Dios gsölë'ë gbaz la'y queë' lun chi'ë Li',

Ati' luchisë' Li' lu na'quë',

Cui tsajchegu'u guiöj, cui gunu' zi' ni'u.

⁷ Bubi'ë didza' Jesús, rë lei:

—Yetú ca' nayú lu guich la'y, le rë bunách, rna: “Cutu si' bë'u Xanu' Dios.”

⁸ Ni'r bchë' Jesús tu' xöhui' ga nac tu lu gui'a sib, ati' ni' buluí' Lë' yúgu'të yödzt nacua' yödztlyú ni len yúgu'të yöl-la' tsahui' quegac.

⁹ Ni'r rë Lë':

—Yúgu'të lë ni udöda' lu na'u chqui' uzechu zxibu' lahua' gunu' neda' zxön.

¹⁰ Jesús rë lei:

—Böaj quiu' li', Satanás tu' xöhui', le nayú lu guich la'y le rë netu', rna: “Xanu' Dios tsej ladxu'u, len tuzë' Lë' gunu' xchinë'.”

¹¹ Ni'r buzá' ga na' zoë' Jesús Satanás tu' xöhui', ati' guladxinë' ga zoë' gbaz la'y queë' Dios len gláclenë' Lë', gulagu'ë le gdahuë'.

Rzu lahuë' Jesús runë' lban luyú Galilea

¹² Cati' byönnë' Jesús nis nadzunë' Juan lidx guia, gyijë' luyú Galilea.

¹³ Buzë'ë yödzt Nazaret, ati' yajsóë' yödzt Capernaum ga nac ra' nis zxön, lu bza' quegac bunách Zabulón len bunách Neftalí.

¹⁴ Cni' guc, butság lë na' gnë' Isaías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

¹⁵ Luyú Zabulón len luyú Neftalí,

La' nöz ra' nis zxön yetslá'a yegu Jordán zaca' ga rlen gbidz.

Luyú Galilea, ga nacua' bunách cunacgac judío.

¹⁶ Bunách chul nit ni' gulale'i yení,

Ati' bönni' ni' nacquë' ca nup chnatgac, blen quequë' yení'.

¹⁷ Cati' ni'r gzu lahuë' Jesús runë' lban, rë' bunách ni':

—Gul-bí'i láchxi'li', le chzoa gdxin dza duná bë' luyú ni Nu na' zoa yehua' yubá.

Jesús rulidzë' tapë' bönni' uzón böl tsajta'quë' Lë'

¹⁸ Cati' gdë' Jesús ra' nis zxön qui Galilea, ni' blé'inë' chopë' bönni'. Tuë' lë' Simón, len zoa yetú lë' Pedro, ati' dzaguë' lë' Andrés, bönni' böchë'ë. Chopë' ni ta'chiljé' yöx böl quequë' lu nis zxön na' le nacquë' uzón böl.

¹⁹ Jesús rë' lequë':

—Gul-dutá' neda', ati' guna' ga gchë'li' quia' bunách, gunli' ca runli' rzönli'-ba' böl.

²⁰ La' guluca'ntë' yugu' yöx böl quequë' chopë' ni, zjáclenë' Jesús.

²¹ Cati' gdödë' yelati' ni'l Jesús, blé'inë' yechopë' bönni'. Tuë' lë' Jacobo, ati' dzaguë' lë' Juan, bönni' böchë'ë. Nacquë' zxi'në' Zebedeo. Nacu'ë lë'i bárcodau' dzagquë' Zebedeo, xuzquë', len tu'únë' yöx böl quequë'. Ni'r Jesús bulidzë' chopë' ni tsajta'quë' Lë'.

²² La' guluca'ntë' bárcodau' na' lenca' xuzquë', zjáclenë' Jesús.

Jesús rusëdnë' bunách zian

²³ Gdë' Jesús gdu luyú Galilea, rusëdnë' bunách gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío. Ni' benë' lban qui didza' dxi'a ca zi'a duná bë'ë luyú ni Dios, len bunë' yúgu'të nup te'i tsca nac guidzhuë' quequë'.

²⁴ Gzë didza' qui yöl-la' huac queë' Jesús, ati' gulayöni bunách gdu luyú Siria, ati' djua'gac ga zoë' Jesús yúgu'të bönni' té'inë' zian guidzhué' quequë', len ta'zaca' ta'gui'ë. Djua'quë' ca' ni' bönni' yu'ugac lequë' bö' xöhui', len bönni' té'inë' huë' xjuti', len bönni' nacu'nquë' bin ni'a na'quë', ati' Jesús bunë' yúgu'të bönni' na'.

²⁵ Rjaclen Jesús bunách zian narujgac luyú Galilea, len yugu' yödZ Decápolis, len yödZ Jerusalén, lenca' luyú Judea, len yugu' yödZ nacua' yetslál' yegu Jordán zaca' ga rlen gbidz.

5

Lban benë' Jesús ga nac lu gu'adau'

¹ Cati' blé'inë' Jesús za'clen Lë' bunách zian, ni'r grenë' tu lu gu'adau' ga nac xtsa', ati' lu gu'i'a ni' grö'ë. Ni'r guludubë' ga zoë' Jesús bönni' uséd queë'.

² Gzu lahuë' rusëdnë' lequë', rnë':

³ —Bica' ba bönni' táquibe'inë' ta'yadzjnë' le naqui queë' Dios, le nadë-li'quë' latj ga rna bë' Nu na' zoa yehua' yubá.

⁴ 'Bica' ba bönni' tu'hui'ni ládxi'quë' le nabága'quë' dul-la', le hui' xzönë' lequë' Dioscz.

⁵ 'Bica' ba bönni' nacquë' nöj ládxi' lahuë' Dios, le gata' quequë' luyú ni.

⁶ 'Bica' ba bönni' ta'zé ládxi'quë' le nac tsahui' lahuë' Dios, rac quequë' ca rac quegac nup ta'dún len ta'bídx nis, le gunë' Dios ga luzi'ë xbey lë na' ta'zé ládxi'quë'.

⁷ 'Bica' ba bönni' tu'huechi' ládxi'quë' lza'quë', le huechi' ladxë'ë lequë' Dios.

⁸ 'Bica' ba bönni' nac dxi'a icj ládxi'dau'quë', cutu bi nabága'quë', le la'lé'inë' Dios.

⁹ 'Bica' ba bönni' ta'bequi dxië' didza' bízj, le la'zi' laquë' zxi'në' Dios.

¹⁰ 'Bica' ba bönni' ta'zaca' ta'gui'ë yugu' le ta'bía ládxi'gac lequë' bunách cati' tunë' le nac tsahui', le dë quequë' latj ga rna bë' Nu na' zoa yehua' yubá.

¹¹ 'Bica' ba lbi'ili' cati' tu'lídz lbi'ili' zi' bunách, len ta'bía ládxi'gac lbi'ili', ati' lu yöl-la' rzi' yë' ta'në queëli' le xöhui' le da'li' neda'.

¹² Gul-dziji len gul-dzág ládxi'li', le uzí'tscali' xbey ni' yehua' yubá. Ca rac queëli', guc quequë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios len gulacu'ë zí'atël ca lbi'ili', le gulabía ládxi'gac ca' lequë' bunách.

Bunách queë' Cristo lac ca zödi' len ca yení'

¹³ Gnë' ca' Jesús:

—Lbi'ili' nacli' ca zödi' luyú ni, san chqui' nit yöl-la' sna' qui zödi' na', cutu gac gunru' ga huöac sna'. Cutur bi nac lsaca', san chnac tu le chu'nru', ati' lulib lei bunách.

¹⁴ 'Lbi'ili' nacli' ca yení' yödZlyú ni quië ului'li' lahui le nac queë' Dios. Gacli' ca tu yödZ dë tu lu gu'i'a, cutu gac ggachi' yödZ na'.

¹⁵ Cati' ruqué-laru' gui', cutu rgu'ru' lei xzan gui'n, san ga lna' ruzoaru' lei quië uzení' yúgu'të nup nacua' lu yu'u.

¹⁶ Ca na' run yení', ral-la' gunli' ca' lbi'ili', güi'li' latj gac bë' le nacli' laugac yúgu'të bunách, quië cati' la'le'i le nac dxi'a runli', la'gú'u-në' yöl-la' ba Xuzli' Dios zoë' yehua' yubá.

Rusëdnë' Jesús qui le gna bë'ë Dios lu në'ë Moisés

¹⁷ Gnë' ca' Jesús:

—Cutu gáquill' bida' dusnitia' yugu' le gna bë'ë Moisés o zxba na' gulusëdnë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios. Bida', clëg quië usnitia' yugu' lë ni, san quië ulu'a lahui gdu le rusëdi lë na'.

¹⁸ Le nactë rëpa' lbi'ili'. Tsal ni nacua' luzxbá len yödZlyú ni, cutu töd ca'z nitú dídza'dau', len nitú le rna bë' zxba na', cati' gacr yúgu'të le ral-la' gac.

¹⁹ Qui lë ni na', nútítëz bönni' quitsjë' tu zxba cuídí'dau'z zoa lu zxba na', len usëdnë' bunách lun cni, bönni' ni gáctërë' cuídí'dau'z ca yúgu'të nup la'cuá' ga rna bë' Nu na' zoa yehua' yubá, san nútítëz bönni' gunë' ca rna bë' zxba na' len usëdnë' bunách lun ca' cni, bönni' ni gáctërë' blau ga rna bë' Nu na' zoa yehua' yubá.

²⁰ Rëpa' ca' lbi'ili': "Chqui' cugunli' le nactër dxi'a ca le tunë' bönni' gdau' usëdi, lenca' ca tunë' bönni' gdau' fariseo, cutu ca' tsazli' ga ni' rna bë'ë Dios yehua' yubá."

Rusëdnë' Jesús ca nac qui nu rley lzë'i

²¹ Gnë' ca' Jesús:

—Chbyónili' ca glë' xuz xtau'li' bönni' guta' lu na'quë', gulanë': "Cutu gdódi'li' bunách. Nu bönni' gdódë' bunách, nabaguë'ë zxguia' huadxiné' ga cuequi xbeyne' lë' Dios."

²² Na'a, neda' rëpa' lbi'ili': Nu bönni' rleyne' böchi' lzë'ë, nabaguë'ë zxguia' huadxiné' ga cuequi xbeyne' lë' Dios. Lëzca' cni, nu bönni' gnë' zi'ë queë' böchi' lzë'ë nabaguë'ë zxguia' la'bequi xbeyne' lë' bönni' blau ta'bequi xbey, ati' nu bönni' guië' lzë'ë: "Böa' cunözi", nabaguë'ë zxguia' bönni' na' tsijë' lu gui' gabíl.

²³ 'Cni nac, chqui' chzoa cu'u lu bcugu la'y tu le unödztju', ati' ni' tsajneynu' zoa bizx quië rleyñë' li' böchi' lza'u,

²⁴ bca'n lu bcugu ni' lë na' unödztju', len böaj lidxu'. Zi'al yajcán tsahui' le benu' queë' böchi' lza'u, ati' ni'r gda unödztju' lë na' nu'u.

²⁵ 'Chqui' zoa nu bönni' rnaabnë' li' bi quizxju' len gchë'ë li' ga cuequi xbeynë' li' bönni', budzagtë dxi'a bönni' na' tsal ni' yú'ulenu' lë' nöz, cui udödë' li' lahuë' bönni' rbequi xbey, ati' bönni' ni udödë' li' lu në'ë bönni' ruseyjë' lidx guia, ati' lë' cu'ë li' lidx guia na'.

²⁶ Le nactë rëpa' li', cutu ca' uruju' ni' cati' gdxinr dza quizxju' ga buitë le ral-lu'u.

Rusëdnë' Jesús ca nac qui nu rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'

²⁷ Gnë' ca' Jesús:

—Chbyónili' ca na' gulanë': "Cutu gunu' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'."

²⁸ Na'a, neda' rëpa' lbi'ili': Núti'tëz bönni' ruyúë' ngul len yöl-la' rzë ladxì' le cunác, chbenë' dul-la' len lënu lu icj ládxi'dau'huë'.

²⁹ 'Qui lë ni na', chqui' gun ga gunu' dul-la' yöj lau' yubél, gleaj lei len gru'n lei. Dxi'ar gac quiu' unitiu' tu yöj lau', len clëg gduteo' tsiju' lu gui' gabíl.

³⁰ Chqui' gun ga gunu' dul-la' na'u yubél, bchugu lei, len gru'n lei. Dxi'ar gac quiu' unitiu' tu na'u, len clëg gduteo' tsiju' lu gui' gabíl.

Rusëdnë' Jesús ca nac qui nu bönni' rulá'alenë' ngul queë'

³¹ Gnë' ca' Jesús:

—Lëzca' gulanë': "Núti'tëz bönni' rusanë'-nu ngul queë', ral-la' unödztjë' queënu guich le rna rulá'alenë'-nu."

³² Na'a, neda' rëpa' lbi'ili', chqui' zoë' bönni' rusanë'-nu ngul queë', len cutu zoa le cunác runnu, gunë' bönni' na' ga gunnu dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na' chqui' utság ná'lennu bönni' yubl, ati' bönni' na' si'ë-nu ngul na', lëzca' gunë' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

Rusëdnë' Jesús ca nac qui nu rney Dios

³³ Gnë' ca' Jesús:

—Lëzca' byónili' ca glë' xuz xtau'li' bönni' guta' lu na'quë', gulanë': "Cutu si' yë'u cati' rneynu' Dios, ati' ral-la' gunu' lahuë' Xanru' Dios gdu'të lë na' rneynu' Lë'."

³⁴ Na'a, neda' rëpa' lbi'ili', cutu ca' gun tsutsu xtídza'li'. Cutu gun tsutsu xtídza'li' gneyli' yehua' yubá, le nac ga rö'ë rna bë'ë Dios.

³⁵ Cutu gun tsutsu xtídza'li' gneyli' luyú ni, le nac luyú ni ca xlibi ni'ë Dios, len cutu gneyli' Jerusalén, le nac ladzë' Bönni' náctërë' blau rna bë'ë.

³⁶ Cutu gun tsutsu xtídzu'u gneynu' icju', le cutu gac gunu' ga huöac chguich o gasj nitú guitsa' icju'.

³⁷ Ral-la' gnazli': "ja", o gnazli': "cutu", le nac qui tu' xöhui' le nadó'd bë' ca nac didza' ni.

Rusëdnë' Jesús ca nac qui nu ruzí' la lzë'i

³⁸ Gnë' ca' Jesús:

—Chbyónili' ca nac le gna bë'ë Moisés, gnë': "Nu bi run qui yöj lau lzë'i, ubí'i ca' qui, lenca' nu bi run qui layi' lzë'i, ubí'i ca' qui."

³⁹ Na'a, neda' rëpa' lbi'ili': Cutu tá'baga'li' nu gua' dö' queë'li, ati' chqui' nu capa' xagu' yubél, bë' latj capa' ca' yetú xagu' yögl.

⁴⁰ Chqui' zoa nu gun ga cuequi xbeynë' li' bönni' len cua zxau', bë' ca' qui lari' rxoa cudzu'u.

⁴¹ Chqui' zoa nu gun bayúdx gu'u yua' qui gatsj hora, gyeajlen nu na' gdu tu hora.

⁴² Nu bi gnabi li', bnödzt qui, len nu bí guë'ni gunnu' qui tu chi'i, cutu tá'bagu'u lë na' gnabi li'.

Rusëdnë' Jesús ca ral-la' gdxí'ru' nup cuta'le'i rë'u dxi'a

⁴³ Gnë' ca' Jesús:

—Lëzca' cni byónili' lë na' gulanë': "Ral-la' gdxí'inu' nu nadxí'i li', len udi'inu' nu curle'i li' dxi'a."

⁴⁴ Na'a, neda' rëpa' lbi'ili', gul-dxí'i nup cuta'le'i lbi'ili' dxi'a. Gul-náb-në' Dios gáclenë' nup tu'lidz lbi'ili' zi'. Gul-gún le nac dxi'a quegac nup tu'dí'i lbi'ili', len gul-lidzë' Dios gnábili'-në' gunë' ga gac dxi'a quegac nup ta'në' queë'li len tua' dö' queë'li.

⁴⁵ Chqui' gunli' cni, gacli' gdu zxi'në' Xuzru' Dios, zoë' yehua' yubá, le runë' Lë' ga ruzení' gbidz queë' ga nacua' bunách tua'dö', lenca' ga nacua' bunách tsahui'. Rsólë'ë tu nis guiöj quegac bunách tsahui', lenca' quegac bunách cunacgac tsahui'.

⁴⁶ Chqui' nadxi'izli' bönni' nadxi'icné' lbi'ili', ¿nuzxa caz cu'u lbi'ili' yöl-la' ba? Lézca' cni tuné' bönni' cunacgac tsahui' na', bönni' tu'quizxjé' uláz qui yöd zitu', nadxi'icné' lza'qué'.

⁴⁷ Chqui' rugapli' Dios tuzé' böchi' lza'li', ¿bizxa caz runli' le nactér dxi'a? Lézca' cni tuné' bönni' cunúnbé'gac Dios.

⁴⁸ San lbi'ili', gul-gác gdu dxi'a, ca na' naqué' Xuzru' Dios, zoé' yehua' yubá, naqué' gdu dxi'a.

6

Rusëdnë' Jesús ca ral-la' gáclenru' bunách

¹ Gnë' ca' Jesús:

—Gul-güi' ládxi'li' gac gdu ca rej ládxi'li'-né' Dios, cugunzli' lë ni laugac bunách quië la'le'i ca na' runli'. Chqui' runli' cni, cutu bi gunné' queëli' Xuzru' Dios zoé' yehua' yubá.

² Cati' bi unödzu' qui nu bi ryadzj, cutu gunu' ga gla' lahui lë na' runu' ca tuné' bönni' tu'lu'z tsahui' cuinqué' ga nac lu yu'u ga tu'dubé' tu'sédé' queé' Dios bönni' judío, lenca' ga nac lu yë'y. Cni tuné' quië la'gú'u lequë' yöl-la' ba bunách. Le nacté répa' lbi'ili', ca'z nac yöl-la' ba gata' quequë'.

³ San li', cati' bi unödzu' qui nu bi ryadzj, cutu ca' gu'u latj gnözi nitú bunách.

⁴ Na'a, lë na' unödzu', bagachi'z ral-la' unödzu', ati' Xuzru' Dios, Nu rle'i ca na' runu' bagachi'z, Lë' ubi'ë quiu'.

Rusëdnë' Jesús ca ral-la' ulidzru'-né' Dios

⁵ Gnë' ca' Jesús:

—Cati' ulidzli'-né' Dios, cutu gunli' ca tuné' bönni' tu'lu'z tsahui' cuinqué', le ta'dzág ládxi'quë' ta'zuinë' tu'lidzë' Dios gap nac lu yu'u ga tu'dubé' tu'sédé' queé' Dios bönni' judío, len gap nac lu yë'y quië la'le'i lequë' bunách. Le nacté répa' lbi'ili', ca'z nac yöl-la' ba gata' quequë'.

⁶ San lbi'ili', cati' ulidzli'-né' Dios gul-tsáz lidxli' len gul-séyj yu'u. Gul-lidzë' Dios gnábili'-né' Xuzru' Dios, zóalené' lbi'ili' ga na' zoali' queëzli', ati' Xuzru' Dios, Nu rle'i ca runli' bagachi'z, Lë' ubi'ë queëli'.

⁷ 'Cati' ulidzli'-né' Dios cutu gunli' la' yë'y la' leyz ca na' tuné' bönni' cunúnbé'quë' Dios, le táquinë' huayönnë' lequë' Dios le tu'lidzë' la' yë'y la' leyz.

⁸ Cutu gunli' ca na' tuné' lequë'. Xuzru' Dios, zí'atël cati' zi'a gnabli', chnözcznë' yugu' le ryadzj queëli'.

⁹ Qui lë ni na', ral-la' ulidzli'-né' Dios gnali' cni:

Xuz netu', zu' yehua' yubá,

Gac zxon lau'.

¹⁰ Gda gna bë'u luyú ni.

Ben ga gac luyú ni ca rdzag ladxu'u Li' ca rac ni' yehua' yubá.

¹¹ Benn le gágutu' na'a dza.

¹² Bnit lau netu' le cunác bentu' lau' Li'

Ca runtú' netu', runít lautu' ca' nup bi tun queëtu'.

¹³ Cutu gu'u latj si' bë' netu' tu' xöhui',

San buslá netu' lu na' nu rua' dö',

Le naqui quiu' ga rna bë'u, len yöl-la' uná bë', len yöl-la' ba.

Cni ré'nitú' gactecz. Ca' gac.

¹⁴ 'Chqui' unít lauli' lza'li', nup tua' dö' queëli', unít lahuë' ca' lbi'ili' Xuzru' Dios, zoé' yehua' yubá.

¹⁵ Chqui' cutu unít lauli' lza'li', cutu unít lahuë' lbi'ili' Xuzru' Dios ca nac dul-la' runli'.

Rusëdnë' Jesús ca ral-la' gunru' gubás

¹⁶ Gnë' ca' Jesús:

—Cati' gunli' gubás, cutu gunli' bayechi' lauli' ca tuné' bönni' tu'lu'z tsahui' cuinqué', le tuné' bayechi' lauquë' quië láquibe'i bunách tuné' gubás. Le nacté répa' lbi'ili', ca'z nac yöl-la' ba gata' quequë'.

¹⁷ San lbi'ili', cati' gunli' gubás, gul-pá' icjli' len gul-quíb lauli',

¹⁸ cui láquibe'i bunách runli' gubás. Bagachi'z ral-la' gunli' gubás, ati' Xuzru' Dios, zóalené' lbi'ili' ga na' zoali' queëzli', Lë' ubi'ë queëli'.

Yehua' yubá ral-la' utubru' yöl-la' tsahui' queëru'

¹⁹ Gnë' ca' Jesús:

—Cutu utubli' yöl-la' tsahui' luyú ni, ga ni tu'töba' lei bëldau' qui, ati' rac ditj, len ga ni ta'yáz gban, ta'banë'.

²⁰ San gul-túb yöl-la' tsahui' ni' yehua' yubá, ga ni' cutu lutöba' lei bëldau' qui, len cutu gac ditj, len ga ni' cutu la'yáz gban cutu la'banë'.

²¹ Ga ni' dë yöl-la' tsahui' queëli', ni' güi' lãdxi'li' gdxinli'.

Le rgu'u yení' icj lãdxi'dau'ru'

²² Gnë' ca' Jesús:

—Yöj lauru' nac ca tu le rgu'u yení' icj lãdxi'dau'ru'. Qui lë ni na', chqui' yöj lauli' nac dxi'a, gdútëli' tsëpli' yös yení'.

²³ Chqui' yöj lauli' cutu nac dxi'a, gdútëli' nachul-li'. Qui lë ni na', chqui' yení' zoalen lbi'ili' nuhuöác le nac chul, szxõnitër nachul-li'.

Dios len dumí

²⁴ Gnë' ca' Jesús:

—Nutu nu gac gun xchinquë' chop xanë', le uzöë' tsla'l tuë' ati' yetüë' na' gdxinë', o ugá'nlenë' tuë', ati' yetüë' na' ubj lãdxi'ë. Cutu gac gunli' zxon Dios lenca' dumí.

Dios run chi'ë nup náquigac queë'

²⁵ Gnë' ca' Jesús:

—Yetú ca' rëpa' lbi'ili': Cutu cõ'li' baguí' ni'a qui le gáguli' o ni'a qui le gui'jli', yugu' le nabánili', o ni'a qui lari' gáculi'. Záqui'tsquir yöl-la' na'bán queëli' ca le gáguli', ati' nactër lsaca' gdu ca nayá' nabinli' ca lari' gáculi'.

²⁶ Gul-yú ca rac quecha' bguindau' ta'zuba' luzxbá. Cutu ca' taz tu'zoaba', len cutu ta'lapba', len cutu tu'tubba' ga bi la'gu'ba' quecha', san Xuzru' Dios zoë' yehua' yubá, rugáguczë' lecha'. Záqui'tsquirli' lbi'ili' ca yugu' bguindau' na'.

²⁷ ¿Nuzca caz bönni' nutsë'ë ladjli' gac gunë' ga soë' gbanë' yetú dzaz le rbö'ë baguí' quië gac cni queë'?

²⁸ ¿Bizx quië rbö'li' baguí' ni'a qui le gáculi'? Gul-yutsca' ca rac quegac yöjda' rögac ladj guixi' ca ta'zxon. Cutu tun dxin len cutu tun du lari'.

²⁹ Neda' rëpa' lbi'ili', Salomón, bönni' ni' gna bë'ë, zal-la' szxõni guta' queë' yöl-la' tsahui', lari' gucuë' cutu gna'tër lach ca rna'gac yöjda' na'.

³⁰ Dioscz runë' lach yöj guixi'dau' rögac ladj guixi', le nacua' na'a dza, ati' cxö huidzj la'yegui lu gui'. Chqui' cni rui' lãdxi'ë yöj guixi'dau', runë' leygac lach, szxõnitër gunë' ca' queëli', curéjlë'li'-në' gdu lãdxi'li'.

³¹ Qui lë ni na', cutu cõ'li' baguí', cugnali': "¿Bizxa gágutsatu?" o "¿Bizxa guí'jtsatu?" o "¿Bizxa lari' gácutsatu?"

³² Bunách yödzlyú ni ta'bó' baguí' ni'a qui yúgu'të lë ni, san zoë' Xuzru' yehua' yubá, ati' Lë' nözcznë' naquínili' yúgu'të lë ni.

³³ Na'a, gul-güi'r lãdxi'li' gna bë'inë' lbi'ili' Dios, len gunli' le nac dxi'a lahuë' Lë', ati' Lë' cu'ë xnöz queëli' yúgu'të lë ni.

³⁴ Qui lë ni na', cutu cõ'li' baguí' ni'a qui le ral-la' gac cxö huidzj, le huac güi' lãdxi'li' cxö huidzj le gac queëli' dza na'. Tu tu dza lac le ral-la' güi' lãdxi'li' dza na'.

7

Cutu ral-la' glag yudxru' böchi' lza'ru'

¹ Gnë' ca' Jesús:

—Cutu glag yudxli' böchi' lza'li', cui gchugu bë'ë ca' queëli' Dios,

² le gchugu bë'ë queëli' Lë' la' leyz ca na' rlag yudxli' böchi' lza'li', ati' ca na' rurix rudödi' qui lza'li', la' ca'z urix udödë' queëli' Dios.

³ ¿Bizx quië ruyú' bëbdau' yu'u yöj lahuë' böchi' lza'u, len cutu ráquibe'inu' yu'u le zxöntër yöj lau' li'?

⁴ ¿Guiëtsu'-në' böchi' lza'u: "Glöz, cuija' bëbdau' yu'u yöj lau'", ati' li', le zxöntër ca' yu'u yöj lau' li'?

⁵ Li', bönni', rulu'z tsahui' cuinu'. Gleaj zi'al le zxon yu'u yöj lau' li', ati' ni'r glé'inu' dxí'adau' quië gac cuiju' bëbdau' yu'u yöj lahuë' böchi' lza'u.

⁶ Cutu güi'li' quecha' bö'cu' le nac la'y, qui nadxi luhueycjba' luzxuzxjba' lbi'ili', len cutu chu'nli' le nac lsaca' queëli' laucha' cuch, qui nadxi luzadí' ní'aba' lei.

Gul-náb, gul-guílj, len gul-lídz ra' yu'u

⁷ Gnë' ca' Jesús:

—Gul-náb, ati' Dios gunnë' queëli'. Gul-guílj, ati' gunnë' latj gdzöl queëli'. Gul-lídz ra' yu'u, ati' Lë' gsaljë' queëli'.

⁸ Núti'tëz bönni' rnabë', rdél-li'në', ati' bönni' rguiljë', rdzöl queë', ati' bönni' rulidzë' ra' yu'u, ryalj queë'.

⁹ 'Chqui' zoë' bönni' nutsë'ë ladjli', ati' zoabi' bi'i queë', chqui' gnábibi' lë' yöt xtil, ¿naru' unödzejë' queëbi' guiöj?

¹⁰ Chqui' gnábibi' lë' tuba' böi, ¿naru' unödzejë' queëbi' bël?

¹¹ Lbi'ili' nacli' huia'dö', san nózili' unödzejli' queebi' zxi'nli' le nac dxi'a. Nactër löz, Xuzli' zoë' yehua' yubá unödzejë' quegac nup ta'nabi Lë' le nacgac dxi'a.

¹² 'Qui lë ni na', ca na' ré'nili' lun queëli' bunách, lëzca' cni gul-gún quequë'. Lë ni le rna bë' zxa queë' Moisés, lenca' le gulanë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios.

Tu ga ral-la' tsazru' le nac guidau'

¹³ Gnë' ca' Jesús:

—Gul-tsáz ga nu ryaz le nac guidau'. Laga' nac ga nu ryaz len yalj ca' nac nöz le rjaclenë' bönni' ga ni' la'nitië', ati' ta'yazië' ni' bönni' zian.

¹⁴ Guidau' nac ga nu ryaz len lasdau'z nac nöz le rjaclen bunách ga ni' la'dél-li'në' yöl-la' na'bán gdu, ati' nababzë' bönni' ta'dzölnë' lei.

Le runru' nac bë' le nacru'

¹⁵ Gnë' ca' Jesús:

—Gul-gún chi'i cuinli' qui nadxi la'zi' yé'inë' lbi'ili' bönni' ta'zi' yë'ë, ta'në' tu'ë didza' uláz queë' Dios. La'dxinë' ga zoali' bönni' ni, len lulu' cuinquë' nöz lãdxi'dau' ca naccba' bö'cu' zxila'dau', san lu icj lãdxi'dau'que' nacquë' ca bö'cu' zuga' snia'.

¹⁶ Yugu' le tunë' lac bë' le nacquë'. Cutu ruchibru' le rbia lba uva lu yag yötsi', len cutu ruchibru' le rbia yag higo lu guixi' legui lasdau'.

¹⁷ Cni nac, ta'bia le nac dxi'a yúgu'të yag dxi'a, ati' rbia le nac xöhui' yag xöhui'.

¹⁸ Cutu gac cuia le nac xöhui' yag dxi'a na', len cutu gac cuia le nac dxi'a yag xöhui' na'.

¹⁹ Yúgu'të yag cuta'bia le nac dxi'a la'rugu ati' la'gu'ë leygac lu gui'.

²⁰ Cni nac, lac bë' le nacquë' le tunë' bönni' na'.

Nup cula'yáz ga rna bë'ë Dios

²¹ Gnë' ca' Jesús:

—Zian nup tē neda: "Xan, Xan", san clëg yúgu'të' la'yazië' ga rna bë'ë Dios yehua' yubá. La'yazzë' ni' bönni' tunë' ca rë'nnë' Xuza' Dios, zoë' yehua' yubá.

²² Cati' gdxin dza udx qui yödzyly ni, lë' neda' bönni' zian, la'në': "Xan, Xan, bentu' lban qui xtudzë'ë Dios, buguntu' dxin Lau' Li', len buguntu' ca' dxin Lau' bubijtu' yugu' bö' xöhui', len buguntu' ca' dxin Lau' bentu' zian yöl-la' huac zxön."

²³ Ni'r neda' gyëpa' lequë': "Cutu ca' núnbë'a lbi'ili'. Gul-cuít ga zoa', lbi'ili' rua'li' dö'."

Chop ca gac udxiaru' xlibi zö'ö

²⁴ Gnë' ca' Jesús:

—Yetú ca', nu ryöni xtidza'a ni len gun ca rna, nu ni nac ca tu bönni' rejni'i, buzöë' lidxë' ga nac lu guiöj.

²⁵ Cati' gul guiöjsiu' len gzxön gba'u, len gyeycj bö', ati' gdib nis cuít yu'u na', cutu gbix, le dxia xlibi lu guiöj.

²⁶ Na'a, nu bönni' ryönnë' xtidza'a ni, len cutu runë' ca rna, bönni' ni naquë' ca tu bönni' curejni'i, buzöë' lidxë' lu yuzx.

²⁷ Cati' gul guiöjsiu', len gzxön gba'u, len gyeycj bö', ni'r gda' nis cuít yu'u na', ati' gbixtë, len tsaz bguindj.

²⁸ Cati' budx bë'lenë' lequë' didza' ni Jesús, gulubani bunách zian ni' ca nac le rusëdnë',

²⁹ le rusëdnë' lequë' ca bönni' dë lu në'ë, len clëg ca tunë' bönni' gdau' usëdi quequë'.

8

Ruhuöaquë' bönni' ré'inë' huë' nudzu' ruzód

¹ Cati' böjtë' Jesús lu gu'a na', zjaclen Lë' bunách zian.

² Bdxinë' ga zoë' Jesús bönni' ré'inë' huë' nudzu' ruzód, ati' buzechu zxibë' lahuë' Jesús, len rë' Lë':

—Xan, chqui' rë'nnu', huac unu' neda'.

³ Ni'r bulitë në'ë Jesús len gdanë' lë'. Ré' lë':

—Rë'nda'. Huöacu' dxi'a.

La' bunittë xhuë'ë bönni' huë' na'.

⁴ Ni'r gudxë' lë' Jesús:

—Byu, nutu nu gu'u cni, san gyeaj, yajlu' cuinu' lahuë' bxuz, ati' yajnódzj le gna bë'ë Moisés le uluí' bunách chböacu'.

Jesús ruúnë' bi'i huen dxin queë' bönni' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l

⁵ Cati' gyazië' Jesús yödZ Capernaum, bdxinë' ga zoë' Jesús tu bönni' nacu'ë lu në'ë tu gayu'ë bönni' rjaquë' gdil-l, ati' gúta'yuë' lahuë' Jesús,

⁶ rë' Lë':

—Xan, bi'i huen dxin quia' dëbi' yu'u, ré'ibi' huë' nacu'nbi' bin, len szxöni rzaca' rgui'bi'.

⁷ Jesús rë' lë':

—Neda' guida' una'-bi'.

⁸ Bubi'ë didza' bönni' na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, rë' Jesús:

—Xan, cutu naca' lsaca' tsaziu' lidxa', san tsa gnazu' quia', ati' huöacbi' bi'i huen dxin quia'.

⁹ Lëzca' neda', zoa nu rna be'i neda', len nacu'ë ca' bönni' rjaquë' gdil-l rna bé'igacda'-në'. Cati' rëpa'-në' tuë': "Gyeaj ni'", rijë'. Cati' rëpa'-në' yetüë': "Gda ni", ridë'. Cati' rëpa'-në' bönni' huen dxin quia': "Ben dxin ni", la' runtë' dxin na'.

¹⁰ Cati' byönnë' didza' ni Jesús, bubannë', ati' gudxë' bönni' zjácLenë' Lë', rnë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili', ga nacua' bunách Israel, nutu nu bönni' rajxáqu'ida'-në' rejllë'ë neda' ca runë' bönni' ni.

¹¹ Yetü ca' rëpa' lbi'ili': La'rúj bunách zian zaca' ga rlen gbidz, len zaca' ga rbia gbidz, ati' la'bö'len tsaxón Abraham, len Isaac, len Jacob, ni' yehua' yubá ga rna bé'ë Dios,

¹² san yugu' bönni' na' gröczë' Dios quie' la'yazië' ga na' rna bé'ë Lë', chu'në' lequë' ni'l ga na' nac chul, ati' ni' la'bödxe', len lutil-l láya'quë' lu yöl-la' ruhui'ni quequë'.

¹³ Ni'r Jesús gudxë' bönni' na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, rnë':

—Bóaj lidxu'. Ca na' réjllë'u, ca' gac quiu'.

La' na'z böáctëbi' bi'i huen dxin queë' na'.

Jesús ruinë' xna'nu ngul queë' Pedro

¹⁴ Bdxinë' Jesús lidxë' Pedro, ati' ni' blé'inë'-nu xna'nu ngul queë' Pedro, dënu lu da'a, len yu'nu tu xla.

¹⁵ Gdanë' na'nu Jesús, ati' la' burujtë tu xla na' yu'nu. Ni'r böasnu len bennnu le glahuë'.

Jesús ruinë' zian nup te'i

¹⁶ Cati' chrdzö' dza na', djua'quë' ga zoë' Jesús zian bönni' yu'ugac lequë' bö' xöhui', ati' len yöl-la' rnëz queë' bubijë' yugu' bö' xöhui' na', len bunë' ca' yúgu'të nup te'i.

¹⁷ Cni guc quie' butság ca na' gnë' Isaias, bönni' bé'ë didza' uláz queë' Dios, gnë': "Lë' bu'ë yugu' le rzáca'ru', len bu'ë ca' yugu' guidzhuë' queëru'."

Nup glë'ni tsjaclen Jesús

¹⁸ Cati' blé'inë' Jesús nacua' gdu cuitië' bunách zian, gna bé'inë' yugu' bönni' uséd queë' la'dödë' yetslá'a nis zxön ni'.

¹⁹ Bdxinë' ga na' zoë' Jesús tu bönni' gdu' usëdi, len rë' Lë':

—Bönni' Usëdi, sá'lëna' Li' gátitëz ga tsiju'.

²⁰ Jesús rë' lë':

—Yugu' böza' nacua' zzan guiöj quecba', ati' yugu' bguindau', nudxia lidxcba', san neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, cutu dë ga quixj icja'.

²¹ Yetüë' bönni', naquë' bönni' uséd queë' Jesús, gudxë' Lë':

—Xan, benn neda' latj huöja' ga gdxinr dza chbucacha'a-në' zuza'.

²² Jesús gudxë' lë':

—Gda' neda'. Bë' latj bönni' tatzë' lucachë'ë nup lat quequë'.

Jesús rbequi dxië' bö' bdunu'

²³ Grenë' Jesús lë'i bárcodau', dzagquë' Lë' bönni' uséd queë'.

²⁴ Ni'r gyeycj bö' bdunu' lu nis zxön na', ati' szxöni ryas rdxia nis zxön na' ga bdxintë ryzaz nis lë'i bárcodau' na'. Dë' rasië' Jesús lë'i barco na'.

²⁵ Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' uséd queë', ati' guluspanë' Lë', len të' Lë':

—Xan, buslá netu'. Chrgáchi'ru' lu nis.

²⁶ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—¿Bizx quie' rádxili'? Latiz réjllë'li'-në' Dios.

Ni'r gyasë' Jesús len bulidzë' bö' na' reyjc len nis zxön na', ati' la' grö'të dxi.

²⁷ Gulubannë' bönni' na', ta'në':

—¿Nuzxa caz bönni' ni? Rui'zë' didza' ati' tun ca rnë' bö' reyjc len nis zxön.

Bönni' Gadara yu'ugac lequë' bö' xöhui'

²⁸ Cati' bdxinë' Jesús yetslá'a nis zxön ga na' nac lu xyu yödZ Gadara, gularujë' chopë' bönni' ga nacua' ba quegac nup natgac, dutsagquë' Jesús. Snia' nacquë', ati' nutu nu rac töd la' nöz ni'.

²⁹ La' glui'tè' zidzj didza' chopè' ni, ta'né':
—¿Bizxa rál-la'tu' quiu', Jesús, Zxi'nè' Dios? ¿Naru' bdxintsu' ni dusaca' zi'u netu' zi'al ca gdxin dza queètu'?

³⁰ Ga ni' nacu'è nacua'ba' cuch zian ta'daba' táguba', naga'nba' láti'dau' ga nac zi'tu'.

³¹ Gulanáb yechi' Jesús bö' xöhui' na', tè Lè':

—Chqui' ubiju' netu', benn latj tsajtsú'ugactu'-ba' cuch zian ni'.

³² Ni'r Jesús gudxè' leygac:

—Gul-tséaj.

La' gularujtè bö' xöhui', yajtsazgac cuch zian ni'.

Ni'r jarélu'cba' yjacba' yúgu'tèba' cuch zian na', yajbixtècba' ga nac lè'i guiöj, yajtsazcba' lu nis zxon, ga ni' gulayépiba' nis, glatba'.

³³ Gládxinè' bönni' tu'yúé'-ba' cuch na', ati' guluzxundjè'. Cati' guladxinè' lu yöd, gulaguíxjö'è yúgu'tè lè na' guc quequè' bönni' ni' gulayú'u lequè' bö' xöhui'.

³⁴ Ni'r gularúj bunách lu yöd ni', yajtsagquè' Jesús. Cati' gualalé'inè' Lè', gláta'yuè' lahuè' uzé'è lu xyuquè' na'.

9

Jesús ruúnè' tu bönni' nacu'nè' bin

¹ Ni'r bubenè' Jesús lè'i bárcodau' len gdödè' yetslá'a nis zxon ni', ati' budxinè' ga nac ladzè'.

² Ni' djua'què' ga zoè' Jesús tu bönni' nacu'nè' bin, zxoè' lu da'a yag. Cati' blé'inè' Jesús ca na' ta'yejlè'è Lè' bönni' ni, gudxè' bönni' na' nacu'nè' bin, rnè':

—Btip ladxu'u, zxi'na'dau'. Chbunít lahua' dul-la' nabagu'u.

³ Nacu'è ca' ni' bönni' gdau' tu'sèdi, ati' ta'né' lu icj ládxi'dau'què', ta'né':

—Didza' ru'è bönni' ni ruzóa Dios tsla'.

⁴ Cati' ráquibe'inè' Jesús le ta'zá' ládxi'què', rè' lequè':

—¿Bizx quiè rza' ládxi'li' cni le cunác?

⁵ Cutu nac baníg nu guièz bönni' ni: “Yugu' dul-la' nabagu'u chbunít lahua'”, san nac baníg nu gun ga huöasé' len uzé'inè'.

⁶ Na'a, ului'ida' lbi'ili' neda', Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách, dè lu na'a yöl-la' uná bè' luyú ni unít lahua' dul-la'.

Ni'r Jesús gudxè' bönni' na' nacu'nè' bin, rnè':

—Gyas. Bchis da'a yag quiu' len böaj lidxu'.

⁷ Ni'r la' gyastè' bönni' na' nacu'nè' bin len böjè' lidxè'.

⁸ Cati' gualalé'inè' lè ni bönni' nacu'è ni', gulubannè', ati' gulagu'è Dios yöl-la' ba le bunödzejè' quegac bunách yöl-la' huac cni.

Jesús ruidzè' Mateo

⁹ Cati' buzé'è ni' Jesús, blé'inè' bönni' lè' Mateo, rö'è ga na' ruquizxjè' uláz qui yöd zi'tu', ati' Jesús gudxè' lè':

—Gda' neda'.

Ni'r la' gyastè' Mateo na', zéajlenè' Jesús.

¹⁰ Yetú le guc, cati' ni' rö'è Jesús rahuè' ga nac lu yu'u, guladxinè' ga zoè' zian bönni' tu'quíxj len yugu' bönni' ca'z, ati' gulabó'lenè' Jesús tsaxxon len yugu' bönni' uséd queè'.

¹¹ Cati' gualalé'inè' lè ni bönni' gdau' fariseo, gulanabnè' yugu' bönni' uséd queè' Jesús, ta'né':

—¿Bizx quiè na' rágulenè' tsaxxon bönni' tu'quíxj len yela'què' bönni' dul-la' bönni' rusèdnè' lbi'ili'?

¹² Cati' byönnè' lè ni Jesús, rè' lequè':

—Cutu naquincnè' nu un bunách bönni' nacquè' dxi'a, san bönni' té'inè' naquincnè' nu un bunách.

¹³ Gul-tséaj len gul-séd le rna lè na' nayúj lu guich la'y, rna cni: “Rè'nda' luhuechi' ládxi'què' lza'què' bönni', len clèg ludödcdé'-ba' böa' bèdx lu bcugu la'y quia'.” Bida' ni, clèg dulídzgaca'-nè' bönni' tsahui', san bida' dulídzgaca'-nè' bönni' dul-la' quiè lubi'í ládxi'què'.

Rusèdnè' Jesús ca nac qui nu run gubás

¹⁴ Ni'r guladxinè' ga zoè' Jesús bönni' da'què' Juan, bönni' na' buquilè' bunách nis, len gulanabnè' Lè', ta'né':

—¿Bizx quiè na' netu' lenca' yugu' bönni' gdau' fariseo, zian lzu runtu' gubás, san yugu' bönni' uséd quiu' Li' cutu tunè' gubás?

¹⁵ Bubi'è didza' Jesús, rè' lequè':

—¿Naru' huactsa la'sëbi lãdx'i'gac nup nacuá' lni qui yöl-la' rutság na' tsal ni' zóalenë' lequë' bönni' rutság në'ë? Zi'a za' dza cati' gduë' ga nacu'ë bönni' na' rutság në'ë. Dza ni'r lunë' gubás.

¹⁶ Benë' lsaqui' Jesús, rnë':

—Nutu nu un lari' tēb len lari' cub, le uxú'n lari' cub na' nugu'ë lari' tēb na', ati' gchōza'r lari' tēb na'.

¹⁷ Lēzca' cni, nutu nu bönni' rguë'ë xisi uva cub lu rō'ō gul náquini guid, le gal xisi uva cub na', len uzxúzj rō'ō gul na' náquini guid, ati' gac ditj xisi uva na', ati' nit ca' rō'ō na' náquini guid. Rga'aru' xisi uva cub lu rō'ō cub náquini guid, ati' groptë tac chí'i.

Rubanbi' bi'i ngul queë' Jairo len ruhuöacnu ngul gdannu lari' nacuë' Jesús

¹⁸ Tsal ni' ru'lenë' lequë' didza' ni Jesús, bdxinë' ga zoë' tu bönni' rna bé'inë' bunách judío, ati' buzechu zxibë' lahuë' Jesús, len rë' Lë':

—Bi'i nguldau' quia' la' budxtë gutbi'. Gda gxoá na'u lëbi', ati' ubanbi'.

¹⁹ La' gyastë' Jesús zéajlenë' lë'. Dzagquë' Lë' bönni' uséd queë'.

²⁰ Ni'r bdxinnu zaca' cúdzu'lë' Jesús ngul chguc chinnu iz rë'inu, cutu ruhu'i rön queënu qui huë' quégaccznu ngul, ati' gdannu lari' nacuë' Jesús.

²¹ Cni bennu le rza' lãdx'i'nu, rnanu: "Chqui' canza' zxë', huöaca'."

²² Ni'r bueycjë' Jesús, ruyúë' lënu, ati' rë'-nu:

—Btip ladxu'u, zxi'na'dau'. Chböacteu' le réjlë'u neda'.

La' na'z böáctënu.

²³ Cati' bdxinë' Jesús lidxë' bönni' uná bë' na', blé'inë' ni' bönni' tu'cödxë' gui, len nup ta'bódx yechi'.

²⁴ Jesús rë' lequë':

—Gul-cuít ni, le cutu natbi' bi'i nguldau' ni. Raszbi' na'.

Ni'r gulutítj Lë' nup nacuá' ni'.

²⁵ Cati' chnubijë' ni'l bunách na', gyazië' Jesús len gdel-lë'ë na'bi' bi'i ngul na', ati' la' gyástëbi'.

²⁶ Gzë didza' ca guc lë ni, ati' gulayöni bunách nacuá' gdu'të luyú na'.

Jesús ruúnë' bönni' nachúl lauquë'

²⁷ Cati' brujë' ni' Jesús, zjáclenë' Lë' chopë' bönni' nachúl lauquë'. Tu'ë zidzj didza', ta'në': —Buechi' lãdx'i' netu', Li', zxi'n xsoë' David.

²⁸ Cati' bdxinë' Jesús ga nac lu yu'u, gulãdxinë' ga zoë' chopë' bönni' na' nachúl lauquë'. Jesús gnabnë' lequë', rnë':

—¿I réjlë'li' neda', huac una' lbi'ili'?

Lequë' ta'në':

—Ja, Xan.

²⁹ Ni'r gdanë' yöj lauquë' Jesús, rnë':

—Ca réjlë'li', ca' gac queë'li'.

³⁰ La' böaljtë yöj lauquë'. Ni'r buzeynë' bach lequë' Jesús, rnë':

—Gul-güi'tecz lãdx'i'li' nutu nu gnözi lë ni.

³¹ Cati' gulumujë' ni', la' guluzëtë' didza' gdu'të luyú ni' ca nac lë na' benë' Jesús.

Jesús ruúnë' tu bönni' curnë'

³² Cati' gulumujë' lu yu'u na' Jesús len yugu' bönni' uséd queë', gulãdxinë' ga zoë' Jesús bönni' nachë'quë' lahuë' tu bönni' curnë', yu'u lë' bö' xöhui'.

³³ Cati' bubijë' bö' xöhui' na' Jesús, la' gnëtë' bönni' na' cugnë'. Gulubannë' bönni' nacu'ë ni', ta'në':

—Gatga rlé'initu' le cni ladj bunách Israel.

³⁴ Ni'r gulanë' queë' bönni' gdau' fariseo, ta'në':

—Bönni' ni rubijë' yugu' bö' xöhui', rugunë' dxin yöl-la' huac qui xangac bö' xöhui' na'.

Jesús ruhuechi' lãdx'ë bunách zian

³⁵ Gdë' Jesús gdu zhi'l gap nacuá' yödZ len gap nacuá' yödZdau', ati' gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sédë' queë' Dios bönni' judío, rusédnë' bunách nacuá' ni', len runë' lban qui didza' dx'i'a ca rna bë'ë Dios. Bunë' yúgu'të nup bi ta'zaca' ta'gui'i yugu' lu yödZ na'.

³⁶ Cati' blé'inë' bunách zian ni' Jesús, buechi' lãdx'ë lequë', le ta'zaca' ta'gui'ë, len nudú lãdx'i'quë' ca rac quecha' bö'cu' zxila' cuzóa nu uyú lecha'.

³⁷ Ni'r rë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, rnë':

—Le nactë szxöni dë yöl, san nabábZ nup ta'láp.

³⁸ Qui lë ni na', gul-gáta'yu lahuë' Dios, naquë' Xan yöl na', gnábili'-në' gsólë'ë bönni' huen dxin la'lápë' yöl queë'.

10

Jesús rbôë' bönni' lacquë' gbaz queë'

¹ Ni'r bulidzë' Jesús idxínnutë' bönni' uséd queë', len budödë' lu na'quë' yöl-la' uná bë' lubijë' bö' xóhui' yu'ugac bunách, len luúnë' yúgu'të nup te'i len yúgu'të nup bi ta'zaca' ta'guí'i.

² Cni nac laquë' idxínnutë' gbaz na' nasólë'ë Jesús:

Simón, (lë' ca' Pedro),

Andrés, (böchë'ë Simón na'),

Jacobo, (zxi'në' Zebedeo),

Juan, (böchë'ë Jacobo na'),

³ Felipe,

Bartolomé,

Tomás,

Mateo, (bönni' uquízxi),

Jacobo, (zxi'në' Alfeo),

Lebeo, (lë' ca' Tadeo),

⁴ Simón, (bönni' ruí ladxë'ë yödز queë'),

Judas Iscariote, (bönni' udödë' Jesús lu na'quë' bönni' ludödë' Lë').

Jesús rsólë'ë gbaz queë' tsjenquë' lban

⁵ Ni'r Jesús bsólë'ë idxínnutë' bönni' ni tsjenquë' lban, ati' gna bé'inë' lequë', rnë':

—Cutu tseajli' ga nacua' bunách cunacgac judío, len cutu tsazli' ladzgcac bunách nacua' luyú Samaria.

⁶ Gul-tséaj ga nacua' bunách Israel, nacquë' ca bö'cu' zxíla'dau' nanitcba'.

⁷ Gul-tsjén lban, gnali': "Chbdxin gal-la' dza gna bë' luyú ni Nu na' zoa yehua' yubá."

⁸ Gul-ún nup te'i. Gul-gún dxi'a nup te'i huë' nudzu' ruzód. Gul-spán nup chnatgac. Gul-bíj bö' xóhui' yu'ugac bunách. Bennza' queëli' yöl-la' uná bë' ni. Gul-gún dxin lei, cutu bi uquízjli'.

⁹ 'Cutu bi gua'li' lu bzud queëli', ni dumí oro, ni dumí plata, ni dumí lasdau'.

¹⁰ Cutu gua'li' yöxj yöt queëli' le gáguli' la' nöz. Tuz lari' gxoá yenli' len cutu gua'li' löl-li' o xuyág queëli', le udzölcznë' bönni' huen dxin le gahuë'.

¹¹ 'Gátitëz yödز zxon o yödزdau' ga gdxinli', gul-náb nuzxa nac gdu ladxí lu yödز ni', ati' uga'nli' lidx nu na' cati' gal-la'r dza urujli' yödز na'.

¹² Cati' tsazli' tu lu yu'u, gul-gáp Dios bunách nacua' lu yu'u na', gnábili'-në' Dios unödzejë' quequë' le cuequi dxi icj ladxí'dau'quë'.

¹³ Chqui' nacgac lsaca' bunách nacua' lu yu'u ni', uga'nlen lequë' le rbequi dxi ladxí' na', san chqui' cunacgac lsaca' bunách na', gnabli' cutu uga'nlen lequë' lë na' rbequi dxi ladxí'.

¹⁴ Gátitëz ga gdxinli' ga cutu lun lbi'ili' ba la'n bunách ni', len cutu luzé nagquë' xtídzala'li', gul-rúj lu yu'u ni' o yödز ni', ati' gul-cuíb bëchtö da' lalabli', le ulu'í lequë' nabága'quë' zxguia'.

¹⁵ Le nactë rëpa' lbi'ili', cati' gdxin dza gchuguë' Dios quegac bunách, la'zaca' la'gu'ir bunách yödز na' ca la'zaca' la'gu'í bunách gulacua' yödز Sodoma len yödز Gomorra, nup ni' busnitie' Dios.

Nup cuta'yajlë' lusaca' zi' nup da'gac Cristo

¹⁶ Gnë' ca' Jesús:

—Gul-yutsca', neda' rsóla'a lbi'ili', gacli' ca bö'cu' zxíla'dau' ta'daba' ga dzö'ba' bö'cu' zuga' snia'. Gul-gác sina' ca nacba' sina' bël snia', san gul-gác ca' nöxj ladxí' ca nacba' budödau'.

¹⁷ Gul-gún chí' cuinli' quegac bunách, le ludödë' lbi'ili' lu na'quë' bönni' yúlahui', len la'guinë' lbi'ili' gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sédë' queë' Dios bönni' judío.

¹⁸ Lëzca' cni, la'chë'ë lbi'ili' laquë' bönni' blau len laquë' bönni' ta'ná bë'ë, le da'li' neda'. Cni gac quë' gac gunli' lna' lau quia' laquë' bönni' ni' len laquë' bönni' cunacquë' judío.

¹⁹ Ni'r cati' ludödë' lbi'ili' lu na'quë' bönni' uná bë' na', cutu cöli' baguí' naxc gnali', le uchizie' Dios icj ladxí'dau'li' la' dza na'z didza' gü'li' o ca gnali'.

²⁰ Clëg lbi'izli' na' gnali', san Dios Bö' La'y, Nu na' rsólë'ë queëli' Xuzru' Dios, Lëczë' sóalenë' lbi'ili' len gu'ë didza'.

²¹ 'La'cuá' bunách ludöd böchí'gac lu na'quë' bönni' ludödcdë' lequë', len lëzca' cni, bönni' nacquë' xuz ludödë' zxi'nquë', ati' la'cu'ë bönni' la'dá'baguë'ë xuzquë' len lunë' ga latie' xuzquë' na'.

²² Luzóa lbi'ili' tsla'l yúgu'të bunách le da'li' neda', san nu ugá'n tsutsu ga gdxintër dza udx, nu ni ulá.

²³ Cati' lusaca' zi' lbi'ili' bunách tu lu yödZ, gul-zxúndj ni', tseajli' yetú yödZ, le rëpa' lbi'ili', huóda' neda', Bónni' Nuhuóaquë' Gdu Bunách, zi'al cati' udx gunli' lban gap nacua' yödZ quegac bunách Israel.

²⁴ 'Núti'tëZ nu nac bónni' uséd cutu nacrë' blau ca nu rusëdi lë', len lëzca' cni, nu bónni' naquë' huen dxin cutu nacrë' blau ca xanë'.

²⁵ Nu na' nac bónni' uséd ral-la' udzijnë' chqui' huadél-li'në' gaquë' ca nac nu rusëdi lë', ati' bónni' huen dxin na' ral-la' udzijnë' chqui' gaquë' ca nac xanë'. Chqui' neda' naca' ca bónni' xan yu'u, ati' ta'né' quia', ta'né' naca' Beelzebú tu' xöhui', sxzónitër ca' la'né' quegac bunách la'dá' neda'.

Nu ral-la' gádxiru'

²⁶ Gnë' ca' Jesús:

—Qui lë ni na', cutu gádxil' bunách. Hualá' lahui yúgu'të le rac ba lanz, ati' huac bë' yúgu'të le nagachi'.

²⁷ Yugu' didza' ru'lena' lbi'ili' ga nac chul, gul-quixjò' ga nac lu yení', ati' le rëpa' lbi'ili' ga nagachi', gul-né zidzj ga nac yalj lulu.

²⁸ Cutu gádxili' nup tu'dódi gdu ca nayá' nabingac bunách, san cutu gac lusnít bö' nacczru'. Gul-gadxi Dios, Nu na' gac gdódi gdu ca nayá' nabinli' len chu'n bö' nacczli' lu gui' gabíl.

²⁹ 'Ta'dá'uba' chopba' bguindau' len tu dumí lasdau', san cugbixba' lyu nituba' chqui' cutu ru'ë latj Xuzru' Dios gac cni.

³⁰ Lëzca' cni, nababgac lahuë' Dios yúgu'të guitsa' icjli'.

³¹ Qui lë ni na', cutu gádxil'. Rui'tër ladxë'ë lbi'ili' Dios ca rui' ladxë'ë-ba' zianba' bguindau'.

Bónni' ta'z'í lu na'quë' Cristo laugac bunách

³² Gnë' ca' Jesús:

—Nu bónni' si' lu në'ë neda' laugac bunách, neda' si' lu na'a bónni' na' lahuë' Xuza' zoë' yehua' yubá.

³³ Bónni' ta'dá'baguë'ë laugac bunách, ta'né' cutu ta'dé'ë neda', lëzca' cni neda' tá'bag'a lequë' lahuë' Xuza' zoë' yehua' yubá.

Jesús naquë' le run ga la'rúj chopl bunách

³⁴ Gnë' ca' Jesús:

—Cutu gáquili' za'a dgu'a yödZlyú ni le rbequi dxi bunách. Cutu za'a dgu'a le rbequi dxi, san za'a dgu'a le gun ga la'rúj chopl bunách.

³⁵ Za'a ni, guna' ga la'dá'bag'a' xuzquë' bunách, len la'dá'bag'a'nu ca' xna'cnu ngul. Lëzca' cni, la'dá'bag'a'nu yugu' xtau' zxi'nnu ngul xzoa' lidxcnu.

³⁶ Cni gac, la' di'a dzaz quegac bunách lusaca' zi'ë lza'quë'.

³⁷ Nu nadxí'ir xuz xnë'i ca nadxí'i neda', cutu nac lsaca' nu na' ta' neda', ati' nu nadxí'ir bi'i bónni' qui o bi'i ngul qui ca nadxí'i neda', cutu nac lsaca' nu na' ta' neda'.

³⁸ Nu cusí' lu në'i gac ca tu bónni' zajté'ë lë'i yag cruz, len ta' neda', cutu nac lsaca' nu na' gaqui quia' neda'.

³⁹ Nu rui' ladxí' gun chí'i yöl-la' na'bán qui, unít lei, san nu unít yöl-la' na'bán qui le da' neda', ulá nu na'.

Yugu' le ubi'ë queëru' Dios

⁴⁰ Gnë' ca' Jesús:

—Nu gun lbi'ili' ba la'n, neda' ca' gun ba la'n, ati' nu na' gun neda' ba la'n, gun ba la'n ca' Dios Xuz nasölë'ë neda'.

⁴¹ Nu gun ba la'n bónni' ru'ë didza' uláz queë' Dios le ru'ë didza' uláz queë' Dios, huadel-li' nu na' lu në'ë Dios la' leyz na' gdél-li'në' bónni' ru'ë didza' uláz queë' Dios. Lëzca' cni, nu gun ba la'n bónni' tsahui' le naquë' bónni' tsahui', huadel-li' nu na' lu në'ë Dios la' leyz na' gdél-li'në' bónni' tsahui'.

⁴² Núti'tëZ nu unódzj queë' tu bónni'dau' ni tu zxbindau'z nis le naquë' bónni' uséd quia' neda', le nactë rëpa' lbi'ili', cutu unít le ral-la' si' nu na' lu në'ë Dios.

11

Ta'dxinë' ga zoë' Jesús bónni' nasölë'ë Juan

¹ Cati' Jesús budx buzéjni'në' yugu' bónni' uséd queë', buzé'ë ni', zijë' rajsëdnë' bunách len rjenë' lban yugu' ladzgac bunách na'.

² Ni' yu'è lidx guìa Juan, bönni' buquilè' bunách nis, byönnè' ca nacgés le runè' Jesús. Ni'r Juan na' bsölè'è chopè' bönni' da'què' lè', atì' guladxinè' ga na' zoè' Jesús.

³ Chopè' ni' gulanabnè' Jesús, tè' Lè':

—¿I' nacu' Li' Cristo, Bönni' na' ral-la' gdxinè' yödzyly ni, o huaböztu' dza gdxinè' yetüè' bönni'?

⁴ Bubi'è didza' Jesús, rè' lequè':

—Gul-tséaj tsajtíxjö'i'li'-nè' Juan lè ni ryónili' len rlé'ili'.

⁵ Gul-tsjödxè' ca rac, tu'lé'inè' bönni' bchul lauquè', atì' tu'zé'è bönni' cuguladé'. Nuhuöacquè' bönni' güi'cnè' huè' nudzu' ruzód, atì' tu'yönnè' bönni' gulacödzuè'. Tu'banquè' bönni' glatiè', atì' rac lban qui didza' dxi'a laugac bunách yechi'.

⁶ Bica' ba bönni' cugác chop ladxè'è, cu ubíj ladxè'è neda'.

⁷ Cati' guluzé'è zhuóquè' bönni' na' da'què' Juan, ni'r gzu lahuè' Jesús ru'i'lenè' bunách nacuá' ni' didza' ca nac queè' Juan na'. Rè' lequè':

—¿Bizxa gú'nili' glé'ili' cati' ni' gyeajli' lu latj ca'z? ¿Naru' gú'nili' glé'ili'-nè' bönni' naquè' ca tu guí ruzéycj lei bö' reycj?

⁸ Chqui' clég, ¿bizxa gú'nili' glé'ili'? ¿Naru' gú'nili' glé'ili'-nè' bönni' nacuè' lari' dxi'adau'? Nóziczli' nacu'è lidxquè' bönni' ta'ná bè'è bönni' nácuquè' lari' dxi'adau'.

⁹ Yetü ca', ¿bizxa gú'nili' glé'ili'? ¿Naru' gú'nili' glé'ili'-nè' bönni' ru'è didza' uláz queè' Dios? Ca' nac, ráquida'. Répa' lbi'ili', blé'ili'-nè' bönni' nactèrè' blau ca yezica'rè' bönni' glu'è didza' uláz queè' Dios.

¹⁰ Cni nac, le naquè' Juan bönni' na' rui' didza' ca nac queè' le nayúj lu guich la'y, rna: Byu, rsóla'a bönni' gbaz quia', nörè' ca Li'.

Lè' upé'è nöz ga tödu'.

¹¹ Le nactè' répa' lbi'ili'. Gdutè yödzyly ni, nutu nu zoa nacr blau ca Juan, bönni' ni' buquilè' bunách nis, san nu nac cuídí'dau'z ga rna bè' Nu na' zoa yehua' yubá nactèr blau ca Juan na'.

¹² Cati' ni' gzu lahuè' buquilè' bunách nis Juan, ga rdxintè na'a dza, bayúdx ta'yáz bunách ga rna bè' Nu na' zoa yehua' yubá, atì' nup tunz bayúdx ta'del-li' lei.

¹³ Ga bdxintè dza na' blé'è Juan, le rna bè' zxba queè' Moisés len le guluzujè' lu guich yúgu'tè bönni' glu'è didza' uláz queè' Dios glui' didza' ca rna bè' Nu na' zoa yehua' yubá.

¹⁴ Chqui' ré'nili' si' lu na'li' lè ni, ral-la' gnózi'li' Juan na' naquè' Elías, bönni' ni' bè'è didza' uláz queè' Dios, bönni' na' Dios gnè' ral-la' gla' lahuè' leyúbl dza ni zoaru' na'a.

¹⁵ Nu zoa nag len ryóni' ral-la' uzé nag.

¹⁶ ¿Bizxa usáqui'da' bunách nacuá' dza ni zoaru' na'a? Nacquè' ca bi'idau' ta'bó'bi' lu yè'y. Zidzj tu'lídz lza'cbi',

¹⁷ ta'nabi': "Rucödxtu' queè'li' gui. ¿Bizx quiè cutu rya'li'? Rul-l yéchi'tu' queè'li'. ¿Bizx quiè cutu rbödx yéchi'li'?"

¹⁸ Cni nacli', le bidè' Juan atì' le cutu güi' gdahuè' ca ráguli' lbi'ili', gnè'li' queè': "Tu' xöhui' dzag lè'."

¹⁹ Ni'r bdxina' neda', Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách, len ri'j rahua', atì' rnè'li' quia': "Naquè' bönni' huágulè'è len bönni' ri'jè'. Naquè' lza'què' bönni' uquízj len yezica' huen dul-la'." Yöl-la' rejni'i' queè' Dios nac bè' ni'a qui le tun nup ta'z'í lu na'gac lei.

Le gac qui nu curín ca rna xtidzè'è Dios

²⁰ Ni'r gzu lahuè' Jesús ruzeynè' bach bunách nacuá' yödzyly gap ni' benè' zian yöl-la' huac, le cutu'bi'ini ladx'gac.

²¹ Gudxè' lequè':

—Bica' bayechi' lbi'ili', bunách Corazín. Bica' bayechi' lbi'ili', bunách Betsaida. La'naru' glac lu yödzyly Tiro len lu yödzyly Sidón yugu' yöl-la' huac bena' ga zoali', dza ni'tèl lubí'i ladx'gac bunách Tiro len Sidón na', lacuè' lari' tèb len ludxiè' dö icjquè', le luluf' tu'bí'i ladx'gac bunách na'.

²² Na'a, neda' répa' lbi'ili', cati' gdxin dza gchuguè' Dios quegac bunách, saca' qui'rli' lbi'ili' ca la'zaca' la'guí'i bunách Tiro len Sidón, nup na' busnitiè' Dios.

²³ Lbi'ili', bunách Capernaum, guc queè'li' ca bdxintè'li' ga nu ryaz yehua' yubá. Huötjli' lu gui' gabí. La'naru' glac lu yödzyly Sodoma yöl-la' huac bena' ga zoali', lugá'n bunách yödzyly ni' ga rdxintè na'a dza.

²⁴ Na'a, neda' répa' lbi'ili', cati' gdxin dza gchuguè' Dios quegac bunách, saca' qui'rli' lbi'ili' ca la'zaca' la'guí'i bunách Sodoma na'.

Rnè' Jesús: "Gul-dá ga zoa, uzí' ladx'li'"

²⁵ Dza na' bè'è didza' Jesús, rnè':

—Rgu'a Li' yöl-la' ba, Xuza', nacu' Xani yehua' yubá len Xani luyú ni, le bucachu'u lè ni, cui la'lé'inè' lei bönni' ta'yéjñi'nè', san bului'inu' lei nup nacgac ca bi'ida'u'.

²⁶ Ca' gac, Xuza', le cni bđzag ladxu'u Li'.

²⁷ Yúgu'tè nudödè' lu na'a Xuza'. Nutu nu nunbè' neda', Zxi'nè' Dios, san tuzè' Dios Xuz, len nutu nu nunbè' Lè' Dios Xuz, san tuza' neda', Zxi'nè' Dios, lenca' nup na' rè'nda' ului'ida' leygac Dios Xuz.

²⁸ Gul-dá ga zoa' yúgu'tèli' rajxáqui'li' le rúnteczli' dxin qui gdau', len nua'li' yua' zi'i quegac zxba qui gdau', ati' neda' guna' ga uzi' ládxi'li'.

²⁹ Lu yöl-la' nöj ladxi' queéli' gul-gún xchina', gacli' ca bédx ta'zi'ba' yugu' quecha'. Gul-séd lu na'a neda', le naca' nöj ladxi' len cuidi' ladxi', ati' gdzöl queéli' yöl-la' ruzi' ladxi', le cuequi dxi ládxi'li'.

³⁰ Yugu' na' ugu'a lbi'ili', le nac le gna bé'ida' lbi'ili', cutu nac baníg, ati' yua' ugu'a lbi'ili' le nac le rusédá, dza'dau'z nac.

12

Bönni' uséd queè' Jesús ta'leycjè' deu dza la'y

¹ Dza ni', le nac dza la'y quequè' bönni' judío, gdödè' Jesús gap dè yöl zxo'a' xtil, ati' ta'dunè' bönni' uséd queè' len gulazú lauquè' ta'leycjè' deu ga dxia zxo'a' xtil len tahuè' zxo'a' xtil na'.

² Cati' gualalé'inè' lè ni bönni' gdau' fariseo, tè' Jesús:

—Byutsca', tunè' bönni' uséd quiu' le cural-la' gunru' dza la'y.

³ Ni'r Jesús gudxè' lequè':

—¿Naru' cu nulábinilil' lu guich la'y bi benè' David cati' gdunè' ati' guladún ca' nup gulacua'len lè'?

⁴ Gyaziè' lu yu'u queè' Dios len gdahuè' yugu' yöt xtil nagu'uquè' lu bcugu la'y, le cural-la' gahuè' lè' len cutu ral-la' lahuè' bönni' gulacua'lenè' lè', san légcaczé' bxuz dè latj lahuè' lei.

⁵ ¿Naru' cu nulábinilil' le rna bé' zxba queè' Moisés ca tunè' bxuz yugu' dza la'y? Tunè' dxin ló'a gdau' yugu' dza la'y, len cutu ta'baguè'è zxguia'.

⁶ Na'a, neda' rëpa' lbi'ili', ni zoa' neda', naca' bönni' nacrè' blau ca gdau'.

⁷ Cutu réjni'li' lè na' nayúj lu guich la'y, rna: “Rè'nda' huechi' ládxi'li' lza'li', len clég gdódigacli'-ba' bóa' bédxdau' ruzégu'gacli'-ba' lu bcugu la'y quia'.” La'naru' réjni'li' lè ni, cutu gchúguli' quegac nup cuta'baga' zxguia'.

⁸ Ca' nac, le naca' Xani dza la'y neda', Bönni' Nuhuóaquè' Gdu Bunách.

Jesús ruúnè' bönni' narequi' nē'ē

⁹ Ni'r buzè'è ni' Jesús, ati' gyaziè' lu yu'u ga tu'dubè' tu'sédè' queè' Dios bönni' judío.

¹⁰ Lu yu'u na' zoè' tu bönni' narequi' nē'ē, ati' le tē'nnè' la'dzólnè' bi luquiè' Jesús, qui lè ni na' gulanabnè' Lè' bönni' judío uná bé' na', ta'né':

—¿I dè latj unru' nu re'i cati' nac dza la'y?

¹¹ Bubi'è didza' Jesús, rē' lequè':

—Nu bönni' nutsè'è ladjli', chqui' zoaba' tuba' bö'cu' zxila' queè', len chqui' gbixba' lu yeru cati' nac dza la'y, ¿naru' cu tsajxönè'-ba' len tsajlijè'-ba'?

¹² Záqui'tsquirnè' tu bönni' ca tuba' bö'cu' zxila'. Qui lè ni na', dè latj gunru' quegac bunách le nac dxi'a cati' nac dza la'y.

¹³ Ni'r Jesús gudxè' bönni' huè' na':

—Bli na'u.

Cati' bulí nē'ē, la' böactè dxi'a ca nac yetslá'a nē'ē.

¹⁴ Ni'r guluurujè' bönni' gdau' fariseo na' ati' glun xtídza'què' ludödè' Jesús.

Le gnè' bönni' bē'ē didza' uláz queè' Dios ca ral-la' gac queè' Jesús

¹⁵ Cati' ráquiibe'inè' lè ni Jesús, buzè'è ni', ati' zjaclen Lè' bunách zian. Jesús bunè' yúgu'tè nup te'i ladj bunách na'

¹⁶ len gna bé'inè' lequè' cutu la'guíxjöi'nè' bunách nu naquè'.

¹⁷ Cni gnè', quiè butság lè na' gnè' Isaiás, bönni' bē'ē didza' uláz queè' Dios, gnè':

¹⁸ Gul-yutsca', bönni' ni naquè' huen dxin quia',

Nu na' grócza' neda'.

Nadxi'ida' Lè' len rdzag ladxa'a Lè'.

Uchizia' Lè' Bó' La'y.

Lè' quíxjöi'nè' yúgu'tè bunách ca guna',

Cuequi xbeyda' lequè'.

¹⁹ Nutu nu tíl-lenè' didza' len cutu ulidzè' zidzj,

Len nutu nu yöni chi'ë ga nac zi'tu'.

²⁰ Tu guidau' zoa bö cutu quitsjê' lei,
Ati' gui' chzoa ul, cutu usulê' lei,
Cati' uzoarê' le nac tsahui' queê'.

²¹ Lun löz Lê' yúgu'tê bunách.

Bönni' judío uná bē' ta'né: "Dzag Jesús tu' xöhui'"

²² Ni'r djuaquê' ga zoê' Jesús tu bönni' nachúl lahuê' len curné', le yu'u lē' bö' xöhui', ati' Jesús bunê' bönni' na'. Cni' guc, rlé'inê' len ru'ê' didza' bönni' na' bchul lahuê' len cugné'.

²³ Qui lē ni na' gulubani yúgu'tê bunách nacua' ni', ta'ná:

—¿Naru' nactse' Zxi'n Xsoê' David bönni' ni, Bönni' na' ral-la' guidê'?

²⁴ Cati' gulayönnê' lē ni bönni' gdau' fariseo, ta'né:

—Bönni' ni rubijê' yugu' bö' xöhui' le dzag Lē' Beelzebú tu' xöhui', xangac bö' xöhui' na'.

²⁵ Ráquibe'inê' Jesús lē na' ta'zá' ládxi'quê' ati' rē' lequê':

—Gátitêz ga ta'ná bē' bunách, chqui' la'rúj' chopl len la'dil-len lza'gac bunách ni', nit yöl-la' uná bē' quequê'. Lézca' cni, chqui' la'rúj' chopl bunách nacua' tu yödz o tu yu'u, len la'díl-l, cutu gac la'día' bunách nacua' yödz na' o yu'u na'.

²⁶ Lézca' cni, chqui' ubíj' la' lzé'iz Satanás tu' xöhui', len la'dil-len la' leygac bö' xöhui' na', ¿nacxzc gac gdia' yöl-la' uná bē' qui tu' xöhui'?

²⁷ Rnali' quia' rubija' yugu' bö' xöhui' le dzag neda' Beelzebú tu' xöhui'. Chqui' runa' cni, ¿nuzxa dzag nup da'gac lbi'ilí' cati' tu'bjí bö' xöhui'? Qui lē ni na' le tunczê' nac bē' nachíxili'.

²⁸ Na'a, chqui' neda' rubija' yugu' bö' xöhui' le zoalen neda' yöl-la' huac queê' Dios Bö' La'y, le nactê' chbdxin ga zoali' le rna bē'ê' Dios.

²⁹ ¿Naru' huactsa nu bönni' tsaziê' lidxê' bönni' nal len cuijê' yugu' yöl-la' tsahui' dzö' lidxê' chqui' zi'al cutu gúguê'ê' bönni' nal na'? Ni'r gac tsaziê' ulatjê' lidxê' bönni' nal na'.

³⁰ 'Nu curún neda' tsazxón, rdá'bagá' neda', len nu curutúb tsazxón len neda', ruslás nu na'.

³¹ 'Qui lē ni na' rēpa' lbi'ilí', ca nac yúgu'tê dul-la' tun bunách len yugu' didza' xöhui' ta'ná, unít lahuê' lequê' Dios, san nu bönni' gnê' zi'ê' queê' Dios Bö' La'y, cutu ca' unít lahuê' lē' Dios.

³² Lézca' cni, nu bönni' gnê' quia' neda', Bönni' Nuhuôaquê' Gdu Bunách, Dios unít lahuê' lē', san nu bönni' gnê' queê' Dios Bö' La'y, cutu ca' unít lahuê' lē' Dios. Cutu unít lahuê' lē' dza ni zoaru' na'a, len cutu unít lahuê' lē' dza zi'a za'.

Le runru' nac bē' le nacru'

³³ Gnê' ca' Jesús:

—Chqui' nac dxi'a yag, cuia le nac dxi'a yag na', san chqui' nac xöhui' yag, cuia ca' le nac xöhui'. Cni' nac, le rbia yag nac bē' yag na'.

³⁴ Lbi'ilí', di'a dza quecba' bēi snia' nacli'. ¿Nacx gac gü'li' dxi'a didza', chqui' nacli' xöhui'? Ca nac le ta'zá' ládxi'gac bunách, lēzca' cni' tui' didza'.

³⁵ Didza' dxi'a ru'ê' bönni' dxi'a le yu'u icj ládxi'dau'huê' le nac dxi'a, san didza' cunác dxi'a ru'ê' bönni' huia'dô' le yu'u icj ládxi'dau'huê' le cunác dxi'a.

³⁶ Qui lē ni na' rēpa' lbi'ilí', cati' gdxin dza gchuguê' Dios quegac bunách, cuequi' xbeynê' bunách ca nac yúgu'tê didza' gulanazê' ca'.

³⁷ Ca nac didza' ru'u, cuequi' xbeynê' li', ati' uruju' dxi'a o gbagu'u xzguia' ni'a qui didza' na' bē'u.

Ta'nabnê' Jesús gunê' le gac bē' nu naquê'

³⁸ Ni'r gulubi'ê' didza' yugu' bönni' gdau' fariseo len bönni' gdau' tu'sédi, tē' Jesús:

—Bönni' Usédi, ré'nitú' glé'itu' tu le gunu' le gac bē' dē' lu na'u yöl-la' uná bē'.

³⁹ Bubi'ê' didza' Jesús, ré' lequê':

—Ta'nabnê' neda' guna' tu le gac bē' nu naca' bönni' tua'dô' ni, cuzóa gdu ládxi'quê'. Cutu bi le gac bē' la'lé'inê', san tuz le nac bē' na' ca guc queê' Jonás, bönni' bē'ê' didza' uláz queê' Dios.

⁴⁰ Ca na' guc queê' Jonás na', buga'nê' lē'ba' böi xzón gdu tsonn dza tsonn yêl, lēzca' cni' gac quia' neda', Bönni' Nuhuôaquê' Gdu Bunách, tsonn dza tsonn yêl uga'na' zcan yu.

⁴¹ Bönni' gulacutê' yödz Nínive la'yasê' dza gchuguê' Dios quegac bunách cati' cuequi' xbeynê' bunách dza ni zoaru' na'a, ati' le glunê' uspaga' bunách ni xzguia' le gulubi'i ládxi'quê' bönni' Nínive na' cati' ni' gdíxjöi'nê' lequê' Jonás xtidzê'ê' Dios, ati' na'a zoa' ni neda', len náctêra' blau ca Jonás na'.

⁴² Lézca' cni, ngul ni' gna bē'ínu yödz dē' zaca' ga rdöd gbidz beo' ziang tsasnu dza gchuguê' Dios quegac bunách cati' cuequi' xbeynê' bunách dza ni zoaru' na'a, ati' le bennu uspaga'

lequë' zxguia', le brujnu ngul na' ga nactër zi'tu' quië yóninu didza' rejni'i bē'ë Salomón, ati' na'a zoa' ni neda', len nactëra' blau ca Salomón na'.

Cati' ruxín xlatj bö' xöhui'

⁴³ Gnë' ca' Jesús:

—Cati' r-ruj bö' xöhui' yu'u bönni', rda gap nabídx, rguilj ga uzí' ladxi'. Chqui' cutu gdzöli ga na' uzí' ladxi',

⁴⁴ ni'r gna: "Huöja' xlatja' ga ni' bruja'." Cati' udxín ga ni' bruj, tsajxaca' bönni' na', naquë' ca tu yu'u nadách, len nalúa, len chnabá'a quië nu tsajsóa ni'.

⁴⁵ Ni'r tseaj, tsajxi' yegádx bö' xöhui' nácgactër xöhui' ca lei, ati' la'yáz yúgu'të, len la'cuá' lu bönni' na', ati' ga udx huayáli'tër ca gac queë' bönni' na' ca gac queë' zi'al. Lézca' cni gac quegac bunách tua'dö' ni.

Xnë'ë Jesús len yugu' bönni' böchë'ë

⁴⁶ Cati' ni' ruí'lenë' bunách didza' ni Jesús, guladxinë' ni' xnë'ë Jesús len yugu' bönni' böchë'ë. Gulacu'ë lö'al len glë'nnë' luí'lenë' Jesús didza'.

⁴⁷ Ni'r gdíxjöi'në' Jesús tu bönni', rë' Lë':

—Byutsca', nacu'ë lö'al xna'u len yugu' bönni' böchu'u, tē'nnë' luí'lenë' Li' didza'.

⁴⁸ Bubi'ë didza' Jesús, rë' bönni' na' gdíxjöi'në' Lë' cni, rnë':

—¿Nuzxa caz xna'a len nupxcz bönni' böcha'a?

⁴⁹ Ni'r bulí' nē'ë, bulu'ë yugu' bönni' uséd queë', len rnë':

—Byutsca', bönni' ni nacquë' ca xna'cza' len bóchi'cza'.

⁵⁰ Núti'téz nu run ca rē'ncznë' Xuza' zoë' yehua' yubá, nu ni nac bi'i bóchi'cza', len bi'i zancaza', len xna'cza'.

13

Runë' lsaqui' Jesús ca nac qui bönni' guz

¹ La' dza ni'z brujë' Jesús lu yu'u, ati' yajchö'ë ra' nis zxon.

² Le guladxín ga zoë' Jesús bunách zian, grenë' tu lë'i bárcodau', len grö'ë ni', ati' bunách zian na' gulacua' luyú bidx ra' nis zxon na'.

³ Ni'r bé'lenë' lequë' didza' Jesús, zian le busëdnë' lequë', yugu' le benë' lsaqui', rnë':

—Gul-yutsca', brujë' bönni' guz, zjësië' xseydau'.

⁴ Tsal ni' zjësië', glas ra' nóz la'gac xseydau' na', ati' guladxinba' bguindau', glë'jba' xseydau' na'.

⁵ Glas luyú ga rö' guiöj yela'gac xseydau' na', ga na' curó' szxöni yu, ati' la' gulalentë, le curó' ni' szxöni yu.

⁶ Ni'r cati' budzá'a, la' gulacuadtë len gulabídx lë na' bësië', le cunác ga lun luí.

⁷ Gulalén ga gululén lba yötsi' yela'gac xseydau' na' glas, ati' gulazxon lba yötsi' na' len gularöli lë na' bësië', glun ditj lei.

⁸ Glas ga nac luyú dxi'a yela'gac xseydau' na', ati' gulunódzj. Gulunódzj yetú gayua'tër ca' la'gac lë na' bësië'. Gulunódzj yetsonnlaj ca' yela'gac na', ati' gulunódzj yechí uruá' ca' yela'gac na'.

⁹ Nu zoa nag len ryöni, ral-la' uzé nag.

Le tē'ni lun le benë' lsaqui' Jesús

¹⁰ Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' uséd queë' len gulanabnë' Lë', ta'në':

—¿Bixz quië ruí'lenü' bunách didza' yugu' le runu' lsaqui'?

¹¹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Ru'ë lbi'ili' latj Dios tséjni'li' le nagachi' ca rna bē'ë Lë' yehua' yubá, san cutu tē'ni la'yejni'i bunách ni.

¹² Nu dë qui, Dios unödzej' qui yelati', ati' szxonítër gata' qui, san nu cudé qui, la'z dui le dë qui gdua.

¹³ Qui lë ni na' ruí'lena' lequë' didza' yugu' le runa' lsaqui', le tu'yúë' san cutu ta'lé'inë'. Ta'yönnë' san cutu tu'zé nagquë' len cutu ta'yéjni'në'.

¹⁴ Cni rac quequë' quië utság lë na' gnë' Isaiás, bönni' bē'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':
Le nactë yónili' san cutu tséjni'li'.

Uyuli' gna'li' san cutu glë'ili',

¹⁵ Le nazíd ládxi'dau'gac bunách ni,

Len cutu ryaz icj nagquë'.

Nadzudi' yöj lauquë',

Cui la'lé'inë' len yöj lauquë' na'.

Cutu luzé nagquë'
 Len cutu luzejni'i ládxi'quë',
 Len cutu luhuöaquë' quia' neda'
 Quië gac una' lequë'.

¹⁶ Na'a, bica' ba lbi'ili', le rle'i yöj lauli' len ryöni nagli'.

¹⁷ Le nactë rëpa' lbi'ili', glë'nnë' la'lé'inë' le rlé'ili' lbi'ili' zian bönni' glu'ë didza' uláz queë'
 Dios len yugu' bönni' tsahui' san cutu gulalé'inë' lei. Glë'nnë' la'yönnë' le ryönili' lbi'ili' san
 cutu gulayönnë' lei.

Rusálj la'në' Jesús le benë' lsaqui'

¹⁸ Gnë' ca' Jesús:

—Gul-zé nagli' ca nac le bena' lsaqui' qui bönni' guz.

¹⁹ Núti'téz nu ryöni didza' ca rna bë'ë Dios yehua' yubá len cutu rejni' lei, rac qui didza'
 ryöni nu na' ca guc qui xseydau' na' glas ra' nöz. La' za'të tu' xöhui' len rugúa didza' na'
 gyu'u icj ládxi'dau'huë' bönni' na'.

²⁰ Xseydau' na' glas luyú ga rë' guiöj ruluí' ca rac queë' bönni' ryönnë' didza' na' len la'
 ruzëtë naguë' lu yöl-la' rudziji queë',

²¹ san ca na' cutu rdia' xseydau' na' le cudë ga gun lui, lëzca' cni rac queë' bönni' ni. Cati'
 gdxin tu le usaca' zi' lë', ati' la'bía ládxi'gac lë' bunách le nazí' lu në'ë didza' na', la' gactë
 chop ladxë'ë.

²² Xseydau' na' glas ga na' gululén lba yötsi' ruluí' ca rac queë' bönni' na' ryönnë' didza'
 na', san rui' ladxë'ë yugu' le dë yödzlyú ni, ati' nazi' yë'ë bönni' na', le rui' ladxë'ë yugu'
 yöl-la' tsahui' qui. Yugu' lë ni ta'röli didza' na' len tun ga cutu gun dxin lu icj ládxi'dau'huë'.

²³ Xseydau' na' glas luyú dxi'a ruluí' ca rac queë' bönni' ryönnë' didza' na' len réjni'në' lei,
 ati' run dxin didza' na' lu icj ládxi'dau'huë'. Nacgac la'gac bunách ca xseydau' na' gulunödzej
 yetú gayua'tër ca'. Nacgac yela'gac bunách ca xseydau' na' gulunödzej yetsonnlalj ca', ati'
 nacgac yela'gac bunách ca xseydau' na' gulunödzej yechi urua' ca'.

Guíxi'dau' xöhui' nalá' ca nac yöl' xzoa' xtil

²⁴ Yetú le benë' lsaqui' Jesús, rë' lequë':

—Ca gac ga gdxin le rna bë'ë Dios yehua' yubá nac ca guc qui xseydau' dxi'a guzë' tu
 bönni' ga nac la' yël queë'.

²⁵ Tsal na' tasië' bönni' nacu'ë lidxë', bdxin ni' tu nu curle'i lë' dxi'a, ati' yjöz la' yël queë'
 xsey guíxi'dau' xöhui' nalá' ca nac yöl' xzoa' xtil, ati' böjë' xlatjë'.

²⁶ Cati' blen xzoa' xtil na' len grö' deu qui, ga na' dxia xui'i, ni'r glac bë' guíxi'dau' xöhui'
 na'.

²⁷ Ni'r guladxinë' bönni' huen dxin ga zoë' bönni' xan la' yël na', len të' lë': "Xan, chqui'
 guzu' xseydau' dxi'a la' yël quiu', ¿nacx guc gulalén guíxi'dau' xöhui' na'?"

²⁸ Gudxë' lequë' xan la' yël na', rnë': "Benë' cni bönni' curlé'inë' neda' dxi'a." Ni'r
 gulanabnë' lë' huen dxin na', ta'në': "¿l rë'nnu' tseajtu' tsjöljtu' guíxi'dau' xöhui' na'?"

²⁹ Xanquë' rë' lequë': "Cutu. Nazx ca' cati' gládzu'li' guíxi'dau' xöhui' na', gládzu'lentëli' ca'
 yöl' xzoa' xtil.

³⁰ Dxi'ar gac güi'li' latj la'zxöngar tsaxxón cati' gdxinr dza tsajtubru' lei, ati' ni'r gyëpa'
 nup lutúb lei: Gul-túb zi'al guíxi'dau' xöhui' na' len gul-guga' tsajxúndj hueaj quië uzégu'ru'
 lei, ati' ni'r utubli' xzoa' xtil lu yu'u quia'."

Runë' lsaqui' Jesús ca nac qui xsey mostaza

³¹ Yetú le benë' lsaqui' Jesús, rë' lequë':

—Ca gac ga gdxin le rna bë'ë Dios yehua' yubá, gac ca rac qui tu xsey mostaza, le guzë'
 tu bönni' ga nac la' yël queë'.

³² Le nactë nactër cuidi' xsey mostaza na' ca yúgu'të xseydau' yezica', san cati' chnadúz,
 rxzöntër ca yúgu'të guíxi' cuan len rac zxön ca nac tu yag, ati' ta'dxinba' bguindau' tun
 lidxcba' lu xzuza' në'i.

Runë' lsaqui' Jesús qui xnë'i yöt xtil

³³ Yetú le benë' lsaqui' Jesús, rë' lequë':

—Ca gac ga gdxin le rna bë'ë Dios yehua' yubá gac ca le run xnë'i yöt xtil, le buchíxinu
 ngul len tsonn lbix yöjz xzoa' xtil, ati' gyazx gdu'të cua na'.

Le rë'ni gun le runë' lsaqui' Jesús

³⁴ Yúgu'të lë ni benë' lsaqui' Jesús, bë'lenë' bunách nacua' ni' didza', len cutu bi didza'
 bë'lenë' lequë' le cubenë' lsaqui'.

³⁵ Cni benë' quië butság lë na' buzujë' lu guich bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

Gu'a didza' yugu' le guna' lsaqui'.

Gnia' yugu' le nagachi' cati' ni' gzu lau zi'a guta' yödzlyú.

Rguixjõ'ë Jesús le benë' lsaqui' qui guixi'dau' xõhui' nalá' ca nac yöl xzoa' xtil

³⁶ Ni'r buzeyne' bunách nacua' ni' didza' Jesús, busölë'ë lequë', ati' gyazie' yu'u. Ni'r guladxinë' ga zoë' bönni' uséd queë' len të' Lë':

—Gdixjõ' netu' le rë'ni gna lë na' benu' lsaqui' qui guixi'dau' xõhui' nalá' ca nac yöl xzoa' xtil.

³⁷ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Bönni' razë' xseydau' dxi'a naca' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

³⁸ La' yël na' nac yödzlyú ni, ati' xseydau' dxi'a na' ruluí' ca nacgac nup nababgac ga rna bë'ë Dios. Guixi'dau' xõhui' na' nalá' ca nac yöl xzoa' xtil ruluí' ca nacgac nup nacgac qui tu' xõhui'.

³⁹ Nu na' curle'i dxi'a xan la' yël na' len yjöz guixi'dau' xõhui' na', tu' xõhui'cz nac. Dza lutubë' na' ruluí' ca gac dza udx qui yödzlyú ni, ati' nup na' tu'túb nacgac gbaz la'y queë' Dios.

⁴⁰ Ca na' guc, gulutubë' guixi'dau' xõhui' na', len guluzéguí'ë lei lu gui', lëzca' cni gac cati' udx qui yödzlyú ni.

⁴¹ Neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, gsóla'gaca'-në' gbaz la'y quia', ati' lubijë' ga rna bë'ë Dios yúgu'të nup tun ga tun dul-la' lza'gac lenca' nup tua' dö'.

⁴² Yugu' gbaz la'y na' la'gu'ë lu gui' gabíl yugu' bönni' tua'dö' na'. Ni' la'bödxë' len lutíl-l láya'quë'.

⁴³ Ni'r la'yép yös yení' bunách tsahui', lacquë' ca gbidz ga ni' rna bë'ë Dios yehua' yubá. Nu zoa nag len ryöni ral-la' uzé nag.

Runë' lsaqui' Jesús qui tu yöl-la' tsahui' nagachi'

⁴⁴ Lëzca' cni benë' lsaqui' Jesús, rnë':

—Le rna bë'ë Dios yehua' yubá nac ca tu yöl-la' tsahui' nagachi' tu la' yël. Cati' budzölnë' lei tu bönni', bucachë'ë lei leyúbl ga na' bgachi', ati' lu yöl-la' rudziji queë' gyijë', yjéti'ë yúgu'të le dë queë' ati' gu'uë' la' yël na' quie' gata' queë' yöl-la' tsahui' na'.

Runë' lsaqui' Jesús qui tu bga záqui'tsqi

⁴⁵ Gnë' ca' Jesús:

—Ca ral-la' së ládxi'li' le rna bë'ë Dios yehua' yubá nac ca benë' tu bönni' ra'uë' len ruúti'ë, rguiljë' yugu' bga dxi'a.

⁴⁶ Cati' bdzölnë' tu bga záqui'tsqi, gyijë', yjéti'ë yúgu'të le dë queë', ati' gu'uë' bga na'.

Runë' lsaqui' Jesús qui tu yöxj bõl

⁴⁷ Lëzca' cni gnë' Jesús:

—Ca gac ga gdxin le rna bë'ë Dios yehua' yubá, gac ca ruz tu yöxj bõl le ta'chiljë' bönni' lu nis zxön, le rajxi' zian bõl gza'a.

⁴⁸ Cati' chbdza' yöxj na', gulubijë' lei luyú bidx ra' nis zxön na', ati' ni' gulabõ'ë len gulagu'ë-ba' lu bdõ'a yugu' bõl dxi'a, san yugu' bõl ca'z, gularu'në'-ba'.

⁴⁹ Lëzca' cni gac cati' udx qui yödzlyú ni. La'rujë' gbaz la'y queë' Dios ati' lubijë' quizi bunách tsahui', lucuitië' lequë' ladj bunách tua'dö'.

⁵⁰ Ni'r la'gu'ë lu gui' gabíl bunách tua'dö' na'. Ni' la'bödxë' len lutíl-l láya'quë'.

Yöl-la' tsahui' le nac gul len le nac cub

⁵¹ Ni'r Jesús gnabnë' yugu' bönni' uséd queë', rnë':

—¿I réjni'li' yúgu'të lë ni?

Gulubi'ë didza', të' Lë':

—Ja, Xan.

⁵² Jesús gudxë' lequë':

—Cati' chnazí' lu në'ë bönni' gdau' usëdi le rna bë'ë Dios yehua' yubá, naquë' ca bönni' xan yu'u, rbijë' ladj yöl-la' tsahui' queë' le nac cub len le nac gul, le nacgac dxi'a, ruzi'ë xbey.

Le benë' Jesús yödz Nazaret

⁵³ Cati' budx benë' yugu' lsaqui' ni Jesús, buzë'ë ni'.

⁵⁴ Cati' budxinë' ladjë', busëdnë' bunách nacua' lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, ati' gulubannë', ta'në':

—¿Gazxcz bzëdnë' yöl-la' rejni'i ni bönni' ni? ¿Nacxcz nac, runë' yugu' yöl-la' huac ni?

⁵⁵ Naquë' bönni' ni zxi'në' bönni' bëdx yag, ati' lënu María xnë'ë. Naquë' bóchi'quë' Jacobo len Josë len Simón len Judas.

⁵⁶ Lézca' nacua'lennu rë'u ni ngul zanë'. ¿Gazxcz bzëdnë' yúgu'të lë ni?

⁵⁷ Qui lë ni na' glac chop lãdxi'quë', guluca'në' Lë'. Ni'r Jesús gudxë' lequë':
—Tun ba la'n bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios yúgu'të bunách, san cutu tun lë' ba la'n bunách uládz queë' len bunách nacua' lidxë'.

⁵⁸ Qui lë ni na' cutu benë' Jesús ni' zian yöl-la' huac, le cutu ta'yejlë' Lë'.

14

Ca guluðöddë' Juan, bönni' buquilé' bunách nis

¹ Lu dza ni', byönnë' Herodes, bönni' rna bë'ë luyú Galilea, ca nacgac yöl-la' huac runë' Jesús.

² Herodes na' gudxë' yugu' ni'a në'ë, rnë':

—Bönni' ni Juan, bönni' buquilé' bunách nis. Chhubanë' lu yöl-la' gut. Qui lë ni na' dë lu në'ë yöl-la' huac zxon' na'.

³ Cni gnë' Herodes le bsölë'ë lëczë' bönni' gulazönë' Juan len glúguë'ë lë' du guia, ati' gulagu'ë lë' lidx guia le gúninu cni Herodías, ngul na' gucnu ngul queë' Felipe, böchë'ë Herodes na'.

⁴ Cni benë' Herodes, le gudxë' lë' Juan na': "Cutu ral-la' sóalenu'-nu."

⁵ Qui lë ni na' gu'nnë' Herodes gdöddë' Juan, san gúdxinë' la'dábaga' lë' bunách lu yödz ni', le taqui bunách naquë' Juan na' bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios.

⁶ Ni'r cati' guc lni qui dza gyé'inë' iz Herodes, brujbi' bi'i ngul queënu Herodías na' len bya'abi' laugac nup nacua' lni na', ati' bdzag lãdxë'ë-bi' Herodes.

⁷ Gzxi' lu në'ë Herodes len benë' tsutsu xtídzë'ë unödzjë' queëbi' bíti'tëz bi gnabbi' lahuë'.

⁸ Le chnusédinu-bi' zi'al xna'bi', gudxbi' lë':

—Benn quia' na'a tu lu zxiga' zxon' icjë' Juan, bönni' buquilé' bunách nis.

⁹ Ni'r bui'nnë' Herodes, san le chbenë' tsutsu xtídzë'ë, len le gulayöni lë' nup ti'j tágu len lë', qui lë ni na' gna bé'inë' nu tsajnödzej queëbi' icjë' Juan na'.

¹⁰ Cni guc, bsölë'ë nu tsajrix yenë' Juan ga ni' yu'ë lidx guia.

¹¹ Bönni' na' nasölë'ë bu'ë icjë' Juan na', yu'u lu zxiga' zxon', ati' bunödzejë' lei queëbi' bi'i ngul na', ati' lëbi' bua'bi' lei queënu xna'bi'.

¹² Ni'r guladxinë' ni' bönni' guladë'ë Juan na', ati' guluú'ë lë' len gulucachë'ë lë'. Gdöd ni', yajtjixjöi'cnë' Jesús ca glac lë ni.

Jesús rugahuë' zianr ca chiën gayuá' bunách

¹³ Cati' ráquibe'inë' lë ni Jesús, buzë'ë ni', ati' grenë' tu lë'i bárcodau', zijë' la' queëzë' tu latj ca'z. Cati' gulayöni bunách tsijë' ni', gularujë' yugu' yödz ni', yjaquë' ga ni' gdxinë', ta'zë'i níaquë'.

¹⁴ Cati' burujë' lë'i barco Jesús, blé'inë' nacua' ni' bunách zian, ati' buechi' lãdxë'ë lequë' len bunë' nup te'i, núsagac ladjquë'.

¹⁵ Cati' chrdzö' dza na', guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' uséd queë', len të' Lë':

—Chrdzö' na'a, ati' ca'z nac latj ni. Busöla' bunách ni tsjaquë' gap dë yödzdau' quië la'uë' bi lahuë'.

¹⁶ Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Cutu run bayúdx tsjaquë'. Gul-nödzej lbi'ili' le lahuë'.

¹⁷ Ni'r të' Lë':

—Gayu'z yöt xtil dë len chopzba' böi dëba' queëtu' ni.

¹⁸ Jesús rë' lequë':

—Gul-dguá' quia' ni.

¹⁹ Ni'r gna bé'inë' bunách na' Jesús la'bó' ga yu'u daca'. Gdöd na' gdél-lë'ë gayu' yöt xtil na' len chopba' böi na', ati' bchis lahuë', ruyüë' zaca' yehua' yubá. Gudxë' Dios: "Xclenu'." Ni'r buzzuzxjé' yöt xtil na' len budödë' lei lu na'quë' bönni' uséd queë', ati' lequë' gulaguisië' lei laugac bunách zian na'.

²⁰ Glahuë' yúgu'të' len guluhuöljnë'. Ni'r gulutubë' bizxj naga'ngac len guludzë'ë chinnu bdö'a.

²¹ Bönni' ni' glahuë' glaquë' gdu chiën gayu'ë, san nutu nu blab yugu' ngul len bi'idau'.

Jesús rzë'i ni'ë lu nis zxon

²² Ni'r la' bentë' Jesús ga gulabenë' lë'i bárcodau' bönni' uséd queë', tsjaquë', la'nörë' lahuë', la'dödë' yetslá'a nis zxon ni', tsal na' uzeynë' Lë' bunách nacua' ni' didza'.

²³ Cati' chnusölë'ë bunách na' Jesús, grenë' ga nac tu lu gu'adau' ga ni' yajsöë' tuzë'. Ni' bulidzë' Dios. Cati' chgul, tuzë' zoë' ni'.

²⁴ Bárkodau' ga na' nacu'ë bönni' uséd queë' rdöd gatsj lahui'l nis zxön na', ati' rymas bárkodau' na' le rymas rdxia nis zxön na', le ruzaga' barco na' bö' reycj.

²⁵ Gdöd ladxi' yël, gbiguë'ë Jesús gal-la' ga na' nacu'ë, rzë'i ni'ë lu nis zxön.

²⁶ Cati' gualal'inë' Lë' bönni' uséd queë', rzë'i ni'ë lu nis zxön, szxöni gulabö'ë bagu'i le tádxinë'. Gulabödxyé'ë, ta'në':

—Tu bxin na'.

²⁷ Ni'r Jesús la' bulidztë' lequë', rnë':

—Gul-zxöni ládx'i'li. Neda' ni. Cutu gádxili'.

²⁸ Ni'r bubí'ë didza' Pedro, rë' Jesús:

—Xan, chqui' nacu' Li', gna be'i neda' guida' ga na' zu' lu nis.

²⁹ Jesús gudxë' lë':

—Gda.

Ni'r böttjë' Pedro lë'i bárkodau' na' len gzë'i ni'ë lu nis zxön, zijë' ga na' zoë' Jesús.

³⁰ Ni'r cati' blé'inë' Pedro ca rutá nis bö' na' reycj, gúdxinë'. Ni'r gzu lahuë' röttjë' lu nis, ati' grödxyé'ë. Bulidzë' Jesús, rnë':

—Xan, buslá neda'.

³¹ Jesús la' bulitë' në'ë. Buguel-lë'ë lë', len rë' lë':

—Lati'z réjlë'u neda'. ¿Bizx quië guc chop ladxu'u?

³² Cati' gulubënë' lë'i bárkodau' na', gró' dxi bö' na' reycj.

³³ Ni'r gulayj ládx'i'quë' Jesús bönni' nacu'ë lë'i bárkodau' na', ta'në':

—Le nactë, Zxi'në' Dios nacu'.

Jesús ruünë' bönni' huë' nacu'ë Genesaret

³⁴ Cati' chguladödë' yetslá'a nis zxön na', la' guladxintë' lu xyu yödz Genesaret.

³⁵ Cati' guluünbë'ë Jesús bönni' yödz ni', gulasölë'ë didza' gdu'të luyú ni', ati' djua'quë' ga zoë' Jesús yúgu'të nup te'i.

³⁶ Gláta'yue' lahuë' Jesús gu'ë lequë' latj la'ganzë' rui'i lari' nacuë', ati' la' guluhuöactë yúgu'të nup na' gulagán lari' na'.

15

Le tun ga cunacru' dxi'a lahuë' Dios

¹ Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús yugu' bönni' gda' fariseo len bönni' gda' tu'sëdi, narujquë' Jerusalén, ati' të' Jesús:

² —¿Bizx quië tunë' bönni' uséd quiu' le rdöd bë'i ca nac le nalëbiru' runru' ca glunë' xuz xtäu'ru'? Cutu ta'guíb na'quë' ca nac qui gda' cati' zi'a lahuë'.

³ Bubi'ë didza' Jesús, gnabnë' lequë', rnë':

—¿Bizx quië lbi'ili' ca' ruca'nli' ca'z zxba queë' Dios quië gunli' le nalëbili' runli'?

⁴ Cni nac, le gna bé'inë' lbi'ili' Dios, gnë': "Ben ba la'n xuz xna'u", len gnë' ca': "Nu gnë' zi' qui xuz xnë'i, tsaz gat nu na'."

⁵ San lbi'ili' rnali': "Chqui' nu guië xuz xnë'i: Cutu bi gac gunna' quiu' le chgzxi' lu na'a gunna' queë' Dios yúgu'të,

⁶ cutur bi ral-la' gun qui xuz xnë'i nu na'." Cni runli', ruca'nli' ca'z le gna bë'ë Dios, quië gunli' le nalëbili' runli'.

⁷ Lbi'ili', bönni' rulu'f tsahui' cuinli', gdu gdíxjö'ë ca nacli' Isaías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

⁸ Bönni' ni, lu rú'agaczë' tunë' neda' ba la'n,

Len clëg gdu ládx'i'quë'.

⁹ Daduz nac le ta'yj ládx'i'quë' neda'

Le tu'sëdnë' yugu' le gulaná bë' bunách.

¹⁰ Ni'r bulidzë' bunách nacuá' ni' Jesús, rë' lequë':

—Gul-zë nagli' le gyëpa' lbi'ili' len gul-tsejni'i.

¹¹ Clëg le ryaz ru'ë bönni' run ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios, san le r-ruj ru'ë, lë ni run ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios.

¹² Ni'r gulabiguë'ë ga zoë' Jesús bönni' uséd queë', len të' Lë':

—¿I nóznu' gulaleynë' bönni' gda' fariseo cati' gulayönnë' didza' ni bë'u?

¹³ Ni'r bubí'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Yúgu'të le nadúz, le cuguzë' Xuza' zoë' yehua' yubá, huaduljgac gdu luí.

¹⁴ Gul-cán lequë'. Chnachúl laquë' len ta'ché'ë nup nachúl laugac. Chqui' tu bönni' lau chul gché'ë yetué' bönni' lau chul, gropë' la'bixë' lu yeru.

¹⁵ Ni'r bubí'ë didza' Pedro, rë' Jesús:

—Bzejni'i netu' lë ni runu' lsaqui'.

16 Jesús rë' lequë':

—¿Naru' cu réjni'tsali' ca' lbi'ili'?

17 ¿Naru' cu réjni'tsali' ryaz lë'ru' yúgu'të le ryaz rú'aru', ati' rurúj lë'ru'?

18 Na'a, le r-ruj rú'ali', lu icj ládxi'dau'li' za', ati' lë ni run ga cunacli' dxi'a lahuë' Dios.

19 Cni rac, le ta'lén lu icj ládxi'dau'li' yugu' le rza' ládxi'li' le cunác, le lun ga gdódili' bunách, len le lun ga quítsjli' zxba qui yól-la' nutság na', len le cunác runli', len yugu' le rzë ládxi'li' cuanli', len yugu' le rnëli' qui lza'li' le cunác, len yugu' le rnë xóhui'li'.

20 Yugu' le cni tun ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios tu bönni', san chqui' cunayár në'ë ca nac qui gdau' cati' bi' gahuë', cutu gun ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios.

Réjlë'nu Jesús ngul gza'a

21 Ni'r buzë'ë ni' Jesús, gyijë' lu xyu yödZ Tiro len yödZ Sidón.

22 Brujnu yödZ ni' tu ngul nababnu Canaán, ati' bë'nu zidZ didza', rënu Jesús:

—Xan, zxi'n xsoë' David, buechi' ladxì' neda'. Bi'i' ngul quia' szxöni' rzaca' rguì'bi' le yu'u lëbi' bö' xóhui'.

23 Cutu bi' didza' bubi'ë Jesús. Ni'r gulabiguë'ë ga zoë' bönni' uséd queë', ati' glë' Lë', ta'në':

—Busöla'-nu, le za'nu cúdu'ru' rbódxya'anu.

24 Ni'r bubi'ë didza' Jesús, rë'-nu:

—Dios nasölë'ë neda' gáclena' bunách Israel, nacgac ca bö'cu' zxi'la'dau' nanitcba'.

25 Ni'r gbíga'nu ga zoë' Jesús ngul na' len gyij ládxi'nu Lë', rënu Lë':

—Xan, guclen neda'.

26 Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Cutu nac dxi'a uguaru' yöt quechi' bi'idau' len chu'nru' lei laucba' bö'cu'dau'.

27 Ni'r rënu Jesús ngul na', rnanu:

—Ja, Xan, san táguba' bö'cu'dau' na' le bizxj tu'huóxj ga tagu xancba'.

28 Ni'r bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Nguldau'. Gdu nac ca réjlë'u neda'. Gac quiu' ca rë'nnu'.

La' ni'z böáctëbi' bi'i' nguldau' queënu.

Jesús ruínë' zian nup te'i

29 Ni'r buzë'ë ni' Jesús len gdödë' ga nac ra' nis zxon qui Galilea. Grenë' ga nac tu lu gu'adau', ati' ni' grö'ë.

30 Guladxín ga zoë' Jesús bunách zian djua'quë' nup cuta'zá' len nup nachúl laugac, len nup cuta'në', len nup narugu ni'a na'gac, len zianr nup te'i, ati' gulaguixjë' lequë' xni'ë Jesús, ati' Lë' bunë' lequë'.

31 Gulubani bunách ni' ca nac le benë' Jesús, le galalé'inë' tu'në' nup cugulanë', ati' nuhuóacgac nup grugu ni'a na'gac, ati' tu'zá' nup cugulazá', ati' tu'le'i nup bchul laugac. Qui lë ni na' gulagu'ë yól-la' ba Dios quegac bunách Israel.

Jesús rugahuë' zianr ca choa' gayuá' bunách

32 Ni'r Jesús bulidzë' yugu' bönni' uséd queë', len rë' lequë':

—Ruhuechi' ladxa'a bunách zian ni, le chguc tsonn dza zá'clenë' neda' len cutu bi' dë le lahuë'. Cutu rë'nda' usóla'gaca'-në' tshuójqquë' lidxquë' ta'dunzë' ca', nazx ca' ludú ládxi'quë' la' nöz.

33 Ni'r të' Lë' bönni' uséd queë', ta'në':

—¿Gazxcz gdzólitu' yöt xtil zian lu latj ca'z ni, le ugágotu' bunách zian ni?

34 Gnabnë' lequë' Jesús, rnë':

—¿Balx yöt xtil dë queëli'?

Gulubi'ë didza', ta'në':

—Gadx, ati' nababzba' böi cuidi' dëba' queëtu' ni.

35 Ni'r Jesús gna bé'inë' bunách zian na' la'bó' lu yu.

36 Gdel-lë'ë gadx yöt xtil na' len yugu' böi na' ati' gudxë' Dios: "Xclenu'." Ni'r buzuxzjë' groptë na' len bunódzjë' quequë' bönni' uséd queë', ati' lequë' gulaguisië' laugac bunách zian na'.

37 Glahuë' yúgu'të' len guluhuóljnë'. Gdöd ni' gulutubë' le bizxj naga'ngac, ati' guludzë'ë gadx bö'da'.

38 Nacquë' choa' gayu'ë bönni' na' glahuë', san nutu nu blab yugu' ngul len bi'idau'.

39 Ni'r Jesús busölë'ë bunách na' tshuójqquë' lidxquë', ati' grenë' lë'i bárcodau' ni', zijë' lu xyu yödZ Magdala.

16

Ta'nabnë' Jesús gunë' tu le gac bë' nuzxa naquë'

¹ Nì'r guladxinë' ga zoë' Jesús yugu' bönni' gdau' fariseo len yugu' bönni' gdau' saduceo quië la'zi' bë'ë Jesús, ati' gulanabnë' Lë' gunë' tu le gac bë' ga za' yöl-la' uná bë' queë'.

² Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Cati' rdzö', rnali' cni: "Gun dxi'a cxö, le rö' böaj xna luzxbá."

³ Cati' nac zildau', rnali' cni: "Cutu gun dxi'a na'a dza le rö' böaj xna len ruchúl luzxbá." Lbi'ili', bönni' rulu'z tsahui' cuinli'. Rac gnë ya'ali' nac gun luzxbá, san cutu gac tséj'ni' li' le rusëdi le tac dza ni zoaru' na'a.

⁴ Bunách tua'dö' cuzóa gdu ládi'gac ta'nabi neda' guna' tu le gac bë' nu naca', san cutu bi le gac bë' la'lé'inë'. Tuz lë na' guc bë' ca guc queë' Jonás, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios la'lé'inë'.

Nì'r buca'në' lequë' Jesús, zhuöjë'.

Le tu'sëdnë' bönni' gdau' nac ca xnë'i yöt xtil

⁵ Cati' guladxinë' yetslá'a nis zxön ni', gláquibe'inë' bönni' uséd queë' Jesús glal ládi'quë' lu'ë le lahuë'.

⁶ Nì'r Jesús gudxë' lequë':

—Gul-yutsca'. Gul-gún chi'i cuinli' qui le nac ca xnë'i yöt xtil quequë' bönni' gdau' fariseo len quequë' bönni' gdau' saduceo.

⁷ Nì'r la' légaczë' glun xtídza'quë' bönni' uséd queë', ta'né':

—Rnë' cni le cunua'ru' yöt xtil.

⁸ Ráquibe'inë' lë ni' Jesús, ati' rë' lequë':

—¿Bizx quië run xtídza'li' la' lbi'izli' le cunua'li' yöt xtil? Lati'z réjle'li' neda'.

⁹ ¿Naru' cu réjni'tsali' len cu rajnéysali' ca guc quegac gayu' yöt xtil ni', lë na' glahuë' chiën gayu'ë bönni', ati' tsca zian bdö'a butubli'?

¹⁰ ¿Naru' cu rajnéysali' cutu gudxë' lequë' Jesús lun chi'i cuinquë' qui le nac ca xnë'i yöt xtil ni', lë na' glahuë' choa' gayu'ë bönni' ati' tsca zian bdö'a butubli'?

¹¹ ¿Naru' cu réjni'li'? Cutu bë'a didza' qui yöt xtil cati' gudxa' lbi'ili' gun chi'i cuinli' qui le nac ca xnë'i yöt xtil quequë' bönni' gdau' fariseo len quequë' bönni' gdau' saduceo.

¹² Nì'r gulayéjni'në' cutu gudxë' lequë' Jesús lun chi'i cuinquë' qui le nac ca xnë'i yöt xtil ni', lë na' glahuë' choa' gayu'ë bönni' ati' tsca zian bdö'a butubli'?

Pedro rnë' Jesús naquë' Cristo

¹³ Cati' bdxinë' Jesús lu xyu yödZ Cesarea, ga na' rna bë'ë Filipo, gnabnë' yugu' bönni' uséd queë', rnë':

—¿Nacx ta'ná bunách nu naca' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách?

¹⁴ Gulubi'ë didza', ta'né':

—La'quë' ta'né': "Juan nacu', bönni' ni' buquile' bunách nis." Yela'quë' ta'né': "Elías nacu', bönni' ni' bë'ë didza' uláz queë' Dios dza ni'të." Yela'quë' ta'né': "Jeremías nacu', o yetué' bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios."

¹⁵ Nì'r Jesús gudxë' lequë':

—Nazxga lbi'ili', ¿nuzxa rnali' naca' neda'?

¹⁶ Bubi'ë didza' Simón Pedro, rë' Lë':

—Li' nacu' Cristo, Zxi'në' Dios ban.

¹⁷ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Bica' bau' li', Simón, zxi'në' Jonás, le cutu bului'inë' li' lë ni nu bönni', san Xuza' zoë' yehua' yubá bului'inë' li' lë ni.

¹⁸ Neda' répa' li', li' nacu' Pedro, ati' lu guiöj ni ucu'a nup ludúb quia', ati' yöl-la' uná bë' qui tu' xöhu' cutu saqui' uzaga' xnözquë'.

¹⁹ Gunna' quiu' yugu' zxi'n guia qui latj ga rna bë' Nu zoa yehua' yubá. Le gna bë'u luyú ni, chgna bë' ca' Nu na' zoa yehua' yubá, ati' le gu'u latj gac luyú ni, chbë' latj gac lë na' Nu na' zoa ni' yehua' yubá.

²⁰ Nì'r Jesús gna bé'inë' yugu' bönni' uséd queë' nutu nu lë'ë naquë' Lë' Cristo.

Jesús rguixjö'ë ca zi'a ludöddë' Lë'

²¹ La' dza ni'z gzu lahuë' Jesús rguixjö'inë' yugu' bönni' uséd queë' run bayúdx tsijë' Jerusalén, ati' ni' lusaca' zi'ë Lë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zejni'i, len bönni' gdau' tu'sëdi, ati' ni' ludöddë' Lë', san cati' gac tsonn dza ubanë' lu yöl-la' gut.

²² Nì'r quizi bchë'ë Jesús Pedro len gzu lahuë' rdil-lë' Lë' didza', rnë':

—Xan, cutu gu'ë latj Dios. Cutu ca' gac quiu' ca rnau'.

²³ Nì'r bueycjé' Jesús, len rë' Pedro:

—Bcuit ga zoa'. Runu' ca run Satanás, tu' xòhui'. Runu' ga gac chop ladxa'a le cutu nac ca rza' ladxè'è Dios le rza' ladxu'u li', san ca ta'zá'z ládx'i'gac bunách.

²⁴ Ni'r Jesús gudxè' yugu' bönni' uséd queë', rnè':

—Chqui' zoë' bönni' rë'nnè' tè'è neda', ral-la' uzóë' tsal'l' yugu' le rzè ladxè'è, len gaquë' ca tu bönni' zijè' zajtè'è lè'i' yag cruz, ati' ni'r gac tè'è neda'.

²⁵ Nu bönni' guë'nnè' gun chi'è yöl-la' na'bán queë', unitië' lei, san bönni' unitië' yöl-la' na'bán queë' le dè'è neda', gata' queë' yöl-la' na'bán gdu.

²⁶ ¿Bizxa uzi'tsè' xbey bönni' chqui' utubé' yúgu'tè le dè yödzyú ni san unitië' yöl-la' na'bán gdu queë'? ¿Bizxa caz gac unödzejè' bönni' quië gata' queë' yöl-la' na'bán gdu?

²⁷ Cni rnia', le huòda' neda', Bönni' Nuhuòaquë' Gdu Bunách, dzag neda' yöl-la' yení' queë' Xuza' Dios, len dzagquë' neda' gbaz la'y quia'. Ni'r ubi'a qui queë bunách tsca nac le nungac.

²⁸ Le nactè rëpa' lbi'ili': "Cutu ca' lat la'gac nup nacuá' ni cati' la'leir duná b'èa neda', Bönni' Nuhuòaquë' Gdu Bunách."

17

Rdza' ca nalá' lahuë' Jesús

¹ Gdöd xop dza, Jesús gdel-lè'è Pedro len Jacobo len Juan, böchë'è Jacobo na', ati' bchë'è lequë', yjaquë' quizi ga nac tu lu gui'a sib.

² Ni' bdza' ca nalá' lahuë' Jesús laquë'. Gyëp yös yení' lahuë' Jesús ca ruzení' gbidz, ati' böac chguichdau'z lari' nacuë' ca yení'.

³ Ni'r gualé'inè' bönni' uséd queë' na' buluí' laquë' Moisés len Elías, tu'lenè' Jesús didza'.

⁴ Ni'r Pedro rë' Jesús:

—Xan, nac dxi'a zoaru' ni. Chqui' rë'nnu', guna' ni tsonn yu'u lága'dau', tu quiu', yetú queë' Moisés, len yetú queë' Elías.

⁵ Tsal ni' ru'è didza' ni Pedro, la' grötè' ni' tu böaj yení' le gzxoa lequë', ati' lu böaj na' byön chi'i nu rna:

—Bönni' ni Zxi'ncza'. Naxdi'ida'-nè' len rdzag ladxa'a Lè'. Gul-zé nagli' didza' gu'è.

⁶ Cati' gulayönnè' chi'i na' bönni' uséd queë', guladzö'è guzru'al len gladxi guladzöbnè'.

⁷ Ni'r gbiguë'è Jesús ga na' nacu'è, ati' gdané' lequë', rnè':

—Gul-tsás. Cutu gádxil'i'.

⁸ Cati' gulachís laquë', guluyúè', nutur nu gualé'inè', san tuzè' Jesús.

⁹ Cati' ni' tu'dinnië' lu gui'a na', gna bé'inè' lequë' Jesús, rnè':

—Nutu nu guië'l' ca guc lè ni blé'ili' cati' ubanra' lu yöl-la' gut neda', Bönni' Nuhuòaquë' Gdu Bunách.

¹⁰ Ni'r gulanabnè' Lè' bönni' uséd queë', ta'né':

—¿Bizx quië ta'né' bönni' gdau' usédi run bayúdx uluí' lahuë' Elías zi'al ca uluí' lahuë' Cristo?

¹¹ Bubi'è didza' Jesús, rë' lequë':

—Le nactè uluí' lauczè' zi'al Elías, len uca'nè' tsahui' yúgu'tè.

¹² Neda' rëpa' lbi'ili': "Chbului' lahuë' Elías na', san cutu guluúnbè'è lè', ati' yúgu'tè ca rnaz quequë' glunè' queë'." Lëzca' cni lunè' quia' neda', Bönni' Nuhuòaquë' Gdu Bunách, lusaca' zi'è neda'.

¹³ Ni'r gulayéjni'nè' bönni' uséd queë', bé'lenè' lequë' didza' Jesús ca guc queë' Juan, bönni' na' buquillé' bunách nis.

Ruünè'-bi' Jesús tubi' bi'i bönni' ré'ibi' xjuti'

¹⁴ Cati' guladxinè' ga na' nacuá' bunách zian, gbiguë'è ga zoë' Jesús tu bönni', ati' buzechu zxi'bè' lahuë' Jesús

¹⁵ len rë' Lè':

—Xan, buechi' ladx'i'-bi' bi'i bönni'dau' quia', le ré'ibi' xjuti', len szxöni' rzaca' rgui'bi', ati' zian lzu rdzö'bi' lu gui' o lu nis.

¹⁶ Chdgu'a-bi' laquë' bönni' uséd quiu' san cutu guc luünè'-bi'.

¹⁷ Bubi'è didza' Jesús, rnè':

—Lbi'ili', bunách curéjilé'li' len cunacli' tsahui'. ¿Gáca'xtécz ral-la' sóalená lbi'ili' quië tséjilé'li' neda'? ¿Gáca'xtécz ral-la' gua' glena' queë'l'i'? Gul-dguá'-bi' quia' ni.

¹⁸ Ni'r Jesús buzeynè' ba nadx bö' xòhui' na' yu'u lébi', ati' la' burujtè lébi', ati' la' na'z böáctèbi' bi'i bönni'dau' na'.

¹⁹ Ni'r, quizi gulabiguë'è ga zoë' Jesús bönni' uséd queë', ati' gulanabnè' Lè', ta'né':

—¿Bizx quië na' netu' cutu guc ubijtu' bö' xòhui' na'?

²⁰ Jesús rë' lequë':

—Cutu gzxáqui'li' le curjélë'li' Dios gdu ládx'i'li'. Le nactë rëpa' lbi'ili', zal-la' cuidi'z nac yöl-la' rejlé' queëli' Dios, nacz ca tu xseydau' mostaza, huac guiëli' guí'adau' ni: "Bcuit ni len yajsóa ni'l", ati' la' gcuittë guí'adau' na'. Cutu bi' zoa le cugác gunli' chqui' réjlë'li' Dios gdu ládx'i'li'.

²¹ Tu bö' xöhui' cni gac ubijli' tuz chqui' ulidzli'-në' Dios, len gunli' gubás.

Rguixjö'ë leyúbi' Jesús ca zi'a ludöddë' Lë'

²² Tsal ni' ta'dé' luyú Galilea, Jesús gudxë' yugu' bönni' uséd queë', rnë':

—Zoa nu udó' neda', Bönni' Nuhuóaquë' Gdu Bunách, lu na'gac bunách.

²³ Ludöddë' neda', san cati' gac tsonn dza Dios uspanë' neda'.

Ni'r guluhui'nnë' bönni' uséd queë'.

Jesús rguixj' lazë' qui' gdau'

²⁴ Cati' guludxinë' Capernaum Jesús len yugu' bönni' uséd queë', guladxinë' ga zoë' Pedro bönni' tu'quixjé' bunách laz'gac qui' gdau', ati' tē' Pedro:

—¿Naru' cu quixj' lazë' qui' gdau' bönni' rusëdnë' lbi'ili'?

²⁵ Bubi'ë didza' Pedro, rnë':

—Ja, huaguixjé'.

Cati' buazië' Pedro lu yu'u, Jesús la' bulidztë' lë' len rë' lë':

—¿Nacz rusaca' quiu', Simón? Bönni' ta'ná bē'ë luyú ni, ¿nupx tu'quixjé' le rguixj' laz len laz'j' qui' yu? ¿Naru' tu'quixjé' bunách uládz quequë' o bunách gza'a?

²⁶ Bubi'ë didza' Pedro, rë' Lë':

—Bunách gza'a tu'quixjé'.

Ni'r Jesús rë' lë':

—Qui' lë' ni na', cutu run bayúdx quixj' laza' qui' gdau' le naca' Zxi'në' Dios ca na' cutu bi' ta'guixj' nup nacgac bunách uládz qui' nu na' ruquixj'.

²⁷ Na'a, quië nutu nu gun leyr'u, gyeaj ra' nis zxon, yajzál lu nis le rzönnu'-ba' böi, ati' böi cuiju'-ba' zi'al, gzx'i'-ba'. Cati' gsalju' rú'aba', ni' gdzólinu' tu' dumí lasdau'. Gzx'i' lei, ati' gdizj' laza' len lazu'.

18

¿Nuzxal gac blau'?

¹ La' dza ni'z guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' uséd queë', ati' gulanabnë' Lë', ta'né':

—¿Núxalë' bönni' ni gaquë' blau ga rna bē'ë Dios yehua' yubá?

² Bulidzë'-bi' Jesús tubi' bi'i bönni'dau', ati' buzóë'-bi' gatsj lahu'i'l ga na' nacu'ë.

³ Ni'r rë' lequë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili', chqui' cuhuóacl'i' ca naccbi' bi'idau', cutu ca' tsazli' ga ni' rna bē'ë Dios yehua' yubá.

⁴ Qui' lë' ni na', nút'i'tëz nu gac nöxj ladxi' len huóac ca nachbi' bi'idau' ni, nu ni gac blau ga ni' rna bē'ë Dios yehua' yubá.

⁵ Nút'i'tëz nu gun ba la'n tubi' bi'idau' cni le náquibi' quia', néda'cza' gun ba la'n.

Le tun ga nu gun dul-la'

⁶ Gnë' ca' Jesús:

—Nu gun ga gunbi' dul-la' tubi' bi'idau' cni réjlë'bi' neda', dxi'ar gac queë' bönni' na' la'naru' ugal-lë' guiöj ryëtuni yag yenë', ati' tsajsladzu' cuinë' lu nis zxon.

⁷ Bica' bayechi' bunách yödzlyú ni tun ga tunë' dul-la' lza'gac. Nacua'tecz le tun ga nu gun dul-la', san bica' bayechi' nu run ga nu gun dul-la'.

⁸ Qui' lë' ni na', chqui' gun ga gunu' dul-la' na'u o ni'u, bchugu lei, len gru'n lei. Dxi'ar gac quiu' tsajtsaziu' ga su' gbanu' curza'u o narugu ni'a na'u, len clëg nacua' chop na'u len chop ni'u ati' tsajtsaziu' lu gui' gabíl le gatga ul.

⁹ Chqui' gun ga gunu' dul-la' yöj lau', gleaj lei len gru'n lei. Dxi'ar gac quiu' tsajtsaziu' ga su' gbanu', zoa tuz yöj lau', len clëg nacua' chop yöj lau', ati' tsajtsaziu' lu gui' gabíl.

Le run lsaqui' bö'cu' zxila' nanitba'

¹⁰ Gnë' ca' Jesús:

—Gul-gún chi'i cuinli' cui uzoali'-bi' tsla'l nitubi' bi'idau' cni. Neda' rëpa' lbi'ili', nacua'teczë' gbaz la'y tun chi'ë lecbi' lahuë' Xuza' zoë' yehua' yubá.

¹¹ Bida' ni neda', Bönni' Nuhuóaquë' Gdu Bunách, quië uslá' nu ni nanít.

¹² ¿Nacx runi lbi'ili'? Nu bönni, nacua'ba' queë' tu gayuá' bö'cu' zxila, chqui' nitba' tuba', çnaru' cu uca'në'-ba' taplalj yu chénnaba' na' len tsijë' gap nac lu gui'a, tsajtiljë'-ba' bö'cu' zxila'dau' na' nanitba'?

¹³ Chqui' udzölnë'-ba', le nactë répa' lbi'ili', udzijrnë' queëba' bö'cu' zxila'dau' na' ca gunë' quecba' yetaplalj yu chénnaba' ni' cutu gulanitba'.

¹⁴ Lézca' cni, Xuzru' Dios, zoë' yehua' yubá, cutu rë'nnë' nitbi' nitubi' bi'idau' cni.

Ca ral-la' unít lauru' böchi' lza'ru'

¹⁵ Gnë' ca' Jesús:

—Chqui' gua' dö' quiu' böchi' lza'u, gyeajtsca', yajcá'nlenë' tsahui' la' lbi'izli'. Chqui' uzé' naguë' li', chbuguel-lu'u böchi' lza'u.

¹⁶ Chqui' cutu uzé' naguë' xtídz'u, bchë'ë yetúë' o yechopë' bönni' quië urúj li xtídz'u lauquë' chop tsonné' bönni', nup gac lun lna' lau qui xtídz'alí'.

¹⁷ Chqui' cutu uzé' naguë' xtídz'a'quë', gudx ca' bunách tu'dúb tu'séd queë' Dios, len chqui' cutu uzé' naguë' xtídz'a'gac bunách na', ni'r gaquë' quiu' bönni' na' ca bönni' curejlë'ë Dios len ca bönni' ruquizxjë' uláz qui yödz zi'tu'.

¹⁸ 'Le nactë répa' lbi'ili', yúgu'të le gna bë'li' luyú ni, nac le chgna bë'ë Dios yehua' yubá, ati' yúgu'të le güi'li' latj luyú ni, nac le chbë'ë latj Dios yehua' yubá.

¹⁹ 'Lézca' cni répa' lbi'ili', chqui' chopzli' gun tuz xtídz'alí' luyú ni ca nac tu le gnábili'-në' Dios, gunné' queëli' lë na' Xuzca' Dios, zoë' yehua' yubá.

²⁰ Ga nacua' chop tsonn nup ni nudubgac quia' neda', zoacza' neda' gatsj lahuil' ga na' nacu'ë.

²¹ Ni'r gbiguë'ë Pedro ga zoë' Jesús len gnabné' Lë, rnë':

—Xan, ¿bálastë lzu ral-la' unít lahua' böchi' lza'a, nu na' rua' dö' quia'? ¿Naru' gadx lzu?

²² Jesús rë' lë':

—Neda' répa' li', clëg gadx lzuz, san gdu tsonnlaj yu chi cö' nac gadx lzu.

Le run lsaqui' bönni' huen dxin cutu bunít lahuë' lzë'ë

²³ Gnë' ca' Jesús:

—Yetú ca', ca gun Nu na' rna bë' yehua' yubá nac ca benë' bönni' rna bë'ë. Gu'nnë' ucá'nlenë' tsahui' yugu' bönni' huen dxin queë'.

²⁴ Cati' gzu lahuë' rucá'nlenë' lequë' tsahui', djua'quë' ga zoë' tu bönni' ral-lë'ë queë' zian gayuá' dumí.

²⁵ Le cutu guc quizxjë', gna bë'ë xanë' la'da'u lë' len ngul queë', len yugu' bi'i queë', len yúgu'të le dë queë', ati' ni'r gazxj le ral-lë'ë queë' xanë' na'.

²⁶ Ni'r buzechu zxibë' lahuë' xanë' huen dxin na' len gnabné' lë', rnë': "Xan, ben zxön ladxu'u neda'. Huaguizxjca' li' yúgu'të."

²⁷ Ni'r xanë' na' buechi' ladxë'ë bönni' huen dxin queë' na', len bunít lahuë' lë' lë na' ral-lë'ë queë', ati' busanë' lë'.

²⁸ Cati' burujë' ni' bönni' huen dxin na', la' yajtsagtë' tu bönni' rúnlenë' lë' tsazxón dxin, ati' bönni' na' ral-lë'ë queë' láti'dau'z dumí. Ni'r gzxönë' lë' len gzxöndjé' yenë', rë' lë': "Gdizxjtë lë na' ral-lu'u quia'."

²⁹ Ni'r buzechu zxibë' lahuë' lzë'ë na' len gnab yechë'ë lahuë', rnë': "Ben zxön ladxu'u neda'. Huaguizxjca' li' yúgu'të."

³⁰ Cutu gu'nnë' bönni' huen dxin na', ati' yajlu'ë lë' lidx guia dza quizxjrë' lë na' ral-lë'ë queë'.

³¹ Cati' gulalé'inë' lë ni yezica'rë' huen dxin, guluhuí'ntsquinë' ni'a queë', ati' yajtixjöi'cnë' xanquë' yúgu'të lë na' guc.

³² Ni'r bulidzë' bönni' huen dxin na' xanquë', ati' rë' lë': "Li', huen dxin cunác tsahui'. Yúgu'të dumí na' gul-lu'u quia' bunít lahua' li'. Busula' lë na' gul-lu'u quia' le gnab yechu'u lahua'.

³³ ¿Naru' cu ral-la' huechi' ladxu'u ca' lza'u ca na' bena' quiu' neda', buechi' ladxa'a li'?"

³⁴ Ni'r gléytsquinë' xanë' len budödë' lë' lu na'gac nup lusaca' zi' lë' dza quizxjrë' gdu'të le ral-lë'ë queë'.

³⁵ Ni'r rnë' Jesús:

—Lézca' cni gunë' queëli' Xuza' zoë' yehua' yubá chqui' cutu unít lauli' gdu ládi'li' yugu' böchi' lza'li'.

19

Nup tu'lá'a yöl-la' nutság na'

¹ Cati' budx bë'ë yugu' didza' ni Jesús, buzë'ë luyú Galilea, ati' bdxinë' luyú Judea le dë yetslá'a yegu Jordán zaca' ga rlen gbidz.

² Zjaclen Jesús bunách zian, ati' bunë' lequë' ni'.

³ Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús la'quë' bönni' gdau' fariseo quië la'zí' bë'ë Lë', ati' gulanabnë' Lë', ta'në':

—¿Naru' dë latj bönni' nutság në'ë usanë' ngul queë' ni'a qui bí'ttëz bi rac?

⁴ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—¿Naru' cu nulábnilí' le nayúj lu guich la'y ca benë' bunách Dios cati' zi'a benë' yödzyú, bönni' len ngul benë' lequë'?

⁵ Cni gnë' Dios: "Qui lë ni na', ral-la' usanë' xuz xnë'ë bönni', ati' tsaz tsajsóalenë'-nu ngul queë', ati' gropë' na' luhuóaquë' tuz bunách."

⁶ Cni nac, cutur nacquë' chopë' san tuz bunách chnuhuóacquë'. Qui lë ni na', cutu ral-la' lulë'ë bönni' nup na' benë' tuz Dios.

⁷ Ni'r gulanabnë' Jesús bönni' gdau' na', ta'në':

—¿Bizx quië na' gna bé'inë' lequë' Moisés le rui' latj bönni' unödzjë' queënu ngul queë' tu guich le rulá'a yöl-la' nutság na', ati' usanë'-nu ngul queë' na'?

⁸ Jesús rë' lequë':

—Cni benë' Moisés le nazíd icj ládxi'dau'li', bennë' lbi'ili' latj usanli'-nu ngul queëli', san cati' gzu lau guta' gró' yödzyú, cutu gac cni.

⁹ Neda' rëpa' lbi'ili', chqui' usanë'-nu ngul queë' bönni' len cutu gdálennu bönni' yubl, ati' utság ná'lenë'-nu ngul yubl, gunë' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'. Lëzca' cni, chqui' utság ná'lenë'-nu ngul na' nu bönni', nusanë'-nu bönni' queënu, gunë' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

¹⁰ Ni'r të' Jesús bönni' uséd queë', ta'në':

—Chqui' cni nac queë' bönni' zóalenë'-nu ngul queë', dxi'ar gac queë' la'naru' cu gtsagcz në'ë, uga'në' tuzë'.

¹¹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Cutu gac la'zí' lu na'gac didza' ni yúgu'të bunách, san nupz na' Dios ruzéjni'në' lequë'.

¹² Nacu'ë bönni' cutu tu'tság ná'lenquë' ngul le cunacquë' gdu bönni' byu', le galjé' ca', ati' yela'quë' bönni' cutu tu'tság ná'lenquë' ngul le guluzaguë' xnözquë' bunách, ati' yela'quë' bönni' cutu tu'tság ná'lenquë' ngul quië gac lunë' xchinë' Dios Nu rna bë' yehua' yubá. Nu saqui' si' lu në'i didza' ni ral-la' si' lu në'i lei.

Rulídz tsahuë'ë-bi' Jesús yugu' bi'idau'

¹³ Ni'r djua'cquë'-bi' ga zoë' Jesús bi'idau' xuz xna'cbi' quië gxoa në'ë lecbi' len ulidzë' Dios ni'a quecbi', ati' guluzaguë'ë xnözquë' bönni' uséd queë'.

¹⁴ Ni'r rë' lequë' Jesús, rnë':

—Gul-güi'-bi' latj bi'idau' la'dxinbi' ga zoa', len cutu uzága'li' xnözcbi', le la'zí' latj nup nacgac ca yugu' bi'idau' cni ga ni' rna bë'ë Dios yehua' yubá.

¹⁵ Bxoa në'ë lecbi' Jesús, ati' ni'r buzë'ë ni'.

Bönni' cuidi' dë yöl-la' tsahui' queë'

¹⁶ Duyúé' Jesús bönni' ni zoë' iz cuidi' queë', len rë' Lë':

—Bönni' Usëdi gdu dxi'a. ¿Bizxa le nac dxi'a ral-la' guna' quië gdél-li'da' yöl-la' na'bán gdu?

¹⁷ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—¿I nöznu' bizxa na' rnau' quia', rnau' naca' gdu dxi'a? Nutu nu bönni' naquë' gdu dxi'a. Tuzë' Dios naquë' gdu dxi'a. Chqui' rë'nnu' gdél-li'nu' yöl-la' na'bán gdu, ben ca rna bë' zxba queë' Dios.

¹⁸ Ni'r rë' Jesús bönni' na', rnë':

—¿Bizxal zxba na'?

Jesús rë' lë':

—Zxba na' gna bë'ë Moisés:

Cutu gdödnü' bunách.

Cutu gunu' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

Cutu cuanu'.

Cutu gnëu' qui lza'u le cunác.

¹⁹ Ben ba la'n xuz xna'u.

Bdxi'i böchi' lza'u ca nadxí'i cuinu'.

²⁰ Gudxë' Jesús bönni' na' ni zoë' iz cuidi' queë', rnë':

—Yúgu'të lë ni runa' ga gdel-la' naca' bi'idau'. ¿Naru' zoa yetú le ral-la' guna'?

²¹ Jesús rë' lë':

—Chqui' rë'nnu' gacu' gdu tsahui', gyeaj, yjëti' le dë quiu', ati' dumí na' si'u, bunódzj quegac bunách yechi'. Cni gata' quiu' yöl-la' tsahui' ni' yehua' yubá. Ni'r gda, gda' neda'.

²² Cati' byönnë' didza' ni bönni' na' ni zoë' iz cuidi' queë', zhuöjê' ruhui'nnë' le dëtsca yöl-la' tsahui' queë'.

²³ Ni'r Jesús gudxë' yugu' bönni' uséd queë', rnë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili', baníg nac tsazië' ga rna bë'ë Dios yehua' yubá bönni' dë yöl-la' tsahui' queë'.

²⁴ Yetú ca' rëpa' lbi'ili', nacr baníg tsazië' ga ni' rna bë'ë Dios bönni' dë yöl-la' tsahui' queë' ca tödba' böa' lu nag yötsi'.

²⁵ Cati' gulayönnë' didza' ni bönni' uséd queë', gulubannë', ta'në':

—¿Nuzxa caz gac ulá, chqui'nu'?

²⁶ Buyüë' lequë' Jesús len rë' lequë':

—Cutu gac lun lé ni bunách, san Dios huac gunë' yúgu'të.

²⁷ Ni'r bubí'ë didza' Pedro, rë' Jesús:

—Byutsca, netu' chbuca'ntu' yúgu'të len zá'entu' Li'. ¿Bizxar gata' queëtu'?

²⁸ Jesús rë' lequë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili', dza ni' cati' ucúb yödzyú ati' cö'a gna bë'a neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, ga ni' gáctëra' blau, lëzca' lbi'ili' zá'lenli' neda', cö'li' chinnu latj ga gna bë'li', cuequi xbeyli' idxinnu cö'të yödzc quegac zxi'n xsoë' Israel.

²⁹ Nu bönni' rucanë' lidxë', o yugu' böchë'ë, o yugu' zanë', o xuzë', o xnë'ë, o ngul queë', o yugu' zxi'në', o yugu' la' yël queë', quië gunë' xchina', bönni' ni si' queë' yetú gayua'tër ca', len gata' ca' queë' yöl-la' na'bán gdu.

³⁰ Zian nup na'a nacgac blau, ca'z lugá'n, ati' nup na'a naga'ngac ca'z, hualác blau.

20

Runë' lsaqui' Jesús ca tunë' bönni' huen dxin

¹ Gnë' ca' Jesús:

—Ca gun Nu na' rna bë' yehua' yubá nac ca benë' tu bönni' xan yu'u. Brujë' zildau', yajtiljê' bönni' lunë' dxin ga nac la' yël queë' ga na' naduzgac lba uva.

² Cati' chbugá'nlenë' tsahui' yugu' bönni' huen dxin na', quizzjê' lequë' tu dumí lazjx qui tu dza, bsölë'ë lequë' lunë' dxin ga nac la' yël queë'.

³ Cati' burujê' gdu xsil, blé'inë' yela'quë' bönni' nacua'zë' ca' ga nac lu yë'y.

⁴ Rë' lequë': "Gul-tséaj ca' lbi'ili' ga nac la' yël quia', ati' quizzjxa' lbi'ili' le nac tsahui'." La' yjactë' ca' lequë'.

⁵ Burujê' leyübl bönni' xan yu'u na' gdu huagbíd, lenca' gdu xhuö udzó' len la' tuz ca benë', bsölë'ë la' yël queë' yugu' bönni' yajxaquë'ë ni'.

⁶ Burujê' ca' cati' ni' zoa yeláti'dau'z gbidz len yajxaquë'ë yela'quë' bönni' nacua'zë' ca' ni', ati' rë' lequë': "¿Bizx quië zóatsal' ni ca'z gdu dza, cutu bi dxin runli'?"

⁷ Të' lé' bönni' na', ta'në': "Nutu nu benn xchintu'." Ni'r rë' lequë': "Gul-tséaj ca' lbi'ili' ga nac la' yël quia', ati' quizzjxa' lbi'ili' le nac tsahui'."

⁸ Cati' chzoa gal, bönni' xan la' yël na' rë' bönni' yu'u lu në'ë dxin na', rnë': "Blidz-quë' bönni' huen dxin na', ati' gu'u lazjxquë', quizzjxu' zí'al bönni' na' guladxinë' yajseytë. Údx na' quizzjxu' bönni' na' guladxinë' zí'atël."

⁹ Ni'r guladxinë' bönni' yjenquë' dxin cati' ni' zoa yeláti'dau'z gbidz, len gulazi'ë tu tuhueajquë' dumí lazjx qui tu dza.

¹⁰ Cati' guladxinë' bönni' yjenquë' dxin zí'atël, gláquinë' huazi'quë' yelati', san lëzca' gulazi'ë tu tuhueajquë' dumí lazjx qui tu dza.

¹¹ Cati' gulazi'ë lé, gulanëtsquë' queë' bönni' xan yu'u na',

¹² ta'në': "Bönni' ni guladxinë' ga yajseytë, tu chi'z glunë' dxin, len tuz ca gdizxjtsu' lequë' ca netu', ati' netu' ni bentu' dxin gdu dza, gúguitscatu' gbidz."

¹³ Bubi'ë didza' xan la' yël na', rë' tuë': "Böcha'a, cutu bi runa' quiu' le cunác tsahui'. ¿Naru' cu bugá'n tsáhu'ru' si'u tu dumí lazjx qui tu dza?"

¹⁴ Gzxi' lazjxju', len böaj lidxu'. Neda' rë'nda' quizzjxa' bönni' ni yjenë' dxin ga yajseytë la' leyz ca na' rguizzjxa' li'.

¹⁵ ¿Naru' cu dë lu na'a guna' ca rë'nda' len yugu' le naqui quia'? ¿Naru' ruzxë'itsanu'-në' lza'u le runna' queë' szxöni'?"

¹⁶ Cni' nac, la'quë' bönni', tu'cá'n lequë' ca'z bunách, lacquë' blau, ati' la'quë' bönni', nacquë' blau, luga'në' ca'z. Zian nup nulidza', san nabábz nup la'rö'gac.

Rguíxjö'ë leyübl Jesús ca zí'a ludöddë' Lë'

¹⁷ Cati' ni' yu'ë nöz Jesús, zijë' Jerusalén, bchë'ë quizi idxinnutë' bönni' uséd queë', len rë' lequë':

¹⁸ —Gul-yutsca, rbenru' zijru' Jerusalén, ati' ni' soa nu udód neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, lu na'quë' bxuz uná bé' len lu na'quë' bönni' gda' tu'sèdi, ati' la'chuguë' quia' gatia'.

¹⁹ Ludödë' neda' lu na'quë' bönni' gza'a quië lutitjé' neda'. La'guinë' neda' len ludé'ë neda' lè'i yag cruz, san cati' gac tsonn dza, Dios uspanë' neda' lu yöl-la' gut.

Le gnábinu Jesús xna'quë' Jacobo len Juan

²⁰ Ni'r bdxinnu ga zoë' Jesús xna'quë' Jacobo len Juan, yugu' zxi'në' Zebedeo, dza-gquë'-nu chopë' ni, ati' buzechu zxibnu lahuë' Jesús, len gnábinu Lë' tu le uzá' ladxë'ë queënu.

²¹ Jesús gnabnë'-nu, rnë':

—¿Bizxa rë'nnu'?

Rënu Lë':

—Gna bë' cö'bi' tubi' zxi'na' ni cuit lë'u yubél len yetubi' cö'bi' cuit lë'u yögl ga ni' gna bë'u.

²² Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Cutu nózili' le rnabli'. ¿Naru' huac gua' glenli' le saca' qui'a neda', len gdil-li' nis ca gdila' neda' nis, gatia'?

Të' Lë':

—Huactu'.

²³ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Le nactë le ral-la' saca' qui'a neda', gac ca' queëli', len le ral-la' gdila' neda' nis, gatia', gdil-li' ca' nis lbi'ili', san quië cö'li' cuit lë'a yubél o cuit lë'a yögl, cutu dë lu na'a nu gu'a qui, san gata' quegac nup ni' chnupë'ë quegac Xuza'.

²⁴ Cati' gulayönnë' lë ni yechié' bönni' uséd queë' Jesús, gulaleyne'.

²⁵ Ni'r bulidzë' lequë' Jesús, rnë':

—Nóziczli' ca tunë' bönni' ta'ná bé'inë' bunách gza'a, rdödte bë'i ta'ná bé'inë' lequë', ati' nup ni' nacgacr blau ta'ná be'i la' lza'gacz.

²⁶ Cutu gac cni queëli'. Núti'tézl-li' lbi'ili' nu rë'ni gac zxön ga zoali', nu ni ral-la' gun dxin qui yezíca'rli'.

²⁷ Lëzca' cni, núti'tézl-li' lbi'ili' nu guë'ni gac blau, ral-la' gac ca bönni' nada'u qui yezíca'rli'.

²⁸ Lëzca' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, bida' ni, clëg quië nu gun xchina', san quië guna' xchingac bunách, len udöda' yöl-la' na'bán quia', le quizxjda' quegac bunách zian quië lulá.

Ruúnë' Jesús chopë' bönni' nachúl lauquë'

²⁹ Cati' ni' tu'rujë' yödz Jericó, zjaclen Jesús bunách zian.

³⁰ Nacu'ë ni' chopë' bönni' nachúl lauquë', rö'quë' ra' nöz. Cati' gulayönnë' rdödë' ni' Jesús, glu'ë zidz didza', ta'në':

—Xan, zxi'n xsoë' David, buechi' ladxli' netu'.

³¹ Gulaná be'i lequë' bunách zian nacua' ni' quië la'cu'ë dxiz, san zidzjr glu'ë didza', ta'në':

—Xan, zxi'n xsoë' David, buechi' ladxli' netu'.

³² Ni'r gzë' rbözë' Jesús, len bulidzë' lequë', ati' gnabnë' lequë', rnë':

—¿Bizxa ré'nili' guna' queëli'?

³³ Të' Jesús:

—Xan, ré'nit'u' gunu' ga huöalj yöj lautu'.

³⁴ Ni'r buechi' ladxë'ë lequë' Jesús len gdanë' yöj lauquë'. La' guluhuöaljté yöj lauquë', ati' yjáclenë' Jesús.

21

Ba zxön ryazië' Jesús yödz Jerusalén

¹ Cati' guladxíngalë' yödz Jerusalén, len ni' nacu'ë ga dë yödz Betfagé ga na' zoa Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo, ni'r bsölë'ë Jesús chopë' bönni' uséd queë',

² len rë' lequë':

—Gul-tseajtsc'a yödzdau' ni' ca dödl ga ni zoaru', ati' la' tsajxáca'tëli'-ba' tuba' burro gna' nága'ba', len dzag léba' tuba' burro byu'dau'. Gul-tsajsdëx-ba' len gchë'li'-ba' quia' ni.

³ Chqui' nu bi guië lbi'ili', gul-guië nu na': "Xanru' rquinnë'-ba'." Ni'r gsölë'ë quia' lecba'.

⁴ Cni' guc quië butság ca na' buzujë' lu guich bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

⁵ Gul-guië nup nacua' yödz Siön,

Gul-yutsca', zè'è queëli' Bönni' gna bé'inè' lbi'ili'.

Lu yöl-la' nòj ladxi' queë' dxiè'-ba' tuba' burro.

Dxiè' cùdzu'ba' búrrodau' nacha' zxi'nba' böa' rua'ba' yua'.

⁶ Ni'r yjaquè' ni' bönni' uséd queë', ati' glunè' ca na' gna bé'inè' lequè' Jesús.

⁷ Gulaché'-ba' burro gna' na' len burro byu'dau' na', ati' guludxíè' cùdzu'cha' yugu' lari' guitsa' quequè', ati' lahuì lari' na' gdxíè' Jesús.

⁸ Nacuá' ca' ni' bunách zian, ati' gulachílj la' nöz yugu' lari' ta'xóa cùdzu'què'. Yela'què' guluchibè' zin le guluzxóè' ga nac la' nöz.

⁹ Zidzj glui' didza' bunách na' nanórgac len nup na' zjaclen Jesús, ta'né':

—Yöl-la' ba Lè', zxi'n xsoè' David. Bica' ba nu ni za' ni'a qui lè' Xanru'. Yöl-la' ba Dios.

¹⁰ Cati' gyaziè' Jesús Jerusalén, glun rusbó yúgu'tè bunách lu yöd z na', ati' zian nup glè lza'gac, ta'ná:

—¿Nuzxa caz bönni' ni?

¹¹ Yela'gac bunách ni' ta'ná:

—Nu ni Jesús, bönni' ru'è didza' uláz queë' Dios, nac ladzè' Nazaret luyú Galilea.

Jesús rulatjè' lö'a gdau'

¹² Cati' gyaziè' Jesús lö'a gdau' queë' Dios, buláguè'è ni' yúgu'tè nup tuti' len ta'u ga nac lö'a gdau' na'. Burixè' ca' yugu' blag quequè' bönni' tu'tsè'é dumí yöd z tu', len yugu' le ta'bó'i nup tuti' budódaul'.

¹³ Rè' lequè':

—Nayúj lu guich la'y, rna: "Lidxa' si' lei, yu'u ga nu ulíd Dios", san lbi'ili' chnunli' ni ca nac bloj quegac gban.

¹⁴ Cati' ni' zoè' Jesús nchil gdau', guladxinè' ga na' zoè' la'què' bönni' nachúl lauquè' len bönni' cuta'zè'è, ati' Lè' bunè' lequè'.

¹⁵ Gulaleynè' yugu' bxuz uná bè' len bönni' gdau' tu'sèdi cati' gulalé'inè' yugu' yöl-la' huac ni runè' Jesús, len gulayönnè' tui'bi' zidzj didza' bi'idau' ga nac nchil gdau', ta'nabi':

—Bica' ba Lè', zxi'n xsoè' David.

¹⁶ Ni'r të' Jesús:

—¿Naru' cu ryönnu' ca ta'nabi' bi'i ni?

Bubi'è didza' Jesús, rnè':

—Ja, ryönda'. ¿Naru' gatga nulábinili' le nayúj lu guich la'y cnicz ral-la' gac? Cni rna: "Li' benu' ga glul-lbi' yöl-la' ba le nac gdu yugu' bi'i cuidi' len yugu' bi'idau' ni' tádx'i'bi'."

¹⁷ Ni'r buca'nè' lequè' Jesús len burujè' Jerusalén, ati' gyijè' Betania ga ni' buga'nè' gdu yèl.

Jesús rulíd z'i'è yag higo

¹⁸ Cati' za' rení, ati' ni' zhuojè' Jesús Jerusalén, rdunè'.

¹⁹ Blé'inè' tu yag higo zoa gal-la' cuiti nöz, ati' gbiguè'è ga na' zoa, san cutu bi bdzölinè' lu yag na'. Xlaguiz dxia. Ni'r Jesús gudxè' lei:

—Cutur cuia le rbia quiu'.

La' gbidxtè yag higo na'.

²⁰ Cati' gulalé'inè' lè ni bönni' uséd queë', gulubannè', ati' gulanabnè' Jesús, ta'né':

—¿Nacxcz guc, gbidxtè yag ni?

²¹ Bubi'è didza' Jesús, rè' lequè':

—Le nactè répa' lbi'ili', chqui' tséjlè'li' Dios len cugác chop ládxi'li', clégz huac gunli' ca na' bena' qui yag ni, san chqui' guièli' gui'a ni: "Bcuit len yajsóa lu nis zxon", gac ca na' gnali'.

²² Lézca' cni, yúgu'tè le gnabli' cati' ulidzli'-nè' Dios, chqui' huayéjlè'li' gunnè' queëli' Dios, huazi'li' lè na' gnabli'.

Yöl-la' uná bè' dè lu nè'è Jesús

²³ Ni'r gyaziè' Jesús nchil gdau', len tsal ni' rusèdnè' bunách nacua' ni', guladxinè' ga zoè' yugu' bxuz uná bè' len bönni' gul tu'zejni'i, ati' gulanabnè' Jesús, ta'né':

—¿Bizxa yöl-la' uná bè' dè lu na'u, runtsu' yugu' lè ni? ¿Nuzxa budód lu na'u yöl-la' uná bè' ni?

²⁴ Bubi'è didza' Jesús, rè' lequè':

—Lézca' neda' gnábsqtu'da' lbi'ili' tu didza'. Chqui' quíxjöi'li' neda' ca nac, neda' ca' gyépa' lbi'ili' bizxa yöl-la' uná bè' dè lu na'a runa' cni.

²⁵ ¿Nuzxa caz bsóla' Juan, buquilé' bunách nis? ¿Naru' Dios bsölè'è lè, o gulasölè'è lè bönni'?

Ni'r gulazú lauquè' bönni' gdau' na' ta'né' la' légaczé':

—Chqui' gnaru': Dios bsölë'ë lë', la' guiëtë' rë'u: "¿Bizx quië cutu gyéjlë'li lë'?"

²⁶ Na'a, chqui' gnaru': Gulasölë'ë lë' bönni', rádxiru' bunách lu yöd le ta'yejlë'ë yúgu'të' Juan na' bë'ë didza' uláz queë' Dios.

²⁷ Qui lë ni na' gulubi'ë didza', të' Jesús:

—Cutu nózitu'.

Jesús rë' lequë':

—Neda' ca', cutu gyëpa' lbi'ili' bizxa yöl-la' uná bë' dë lu na'a runa' lë ni.

Runë' lsaqui' Jesús ca nac quechi' chopbi' bi'i bönni' queë' tu bönni'

²⁸ Ni'r Jesús gudxë' yugu' bönni' gdau' na':

—¿Nacx runi lbi'ili'? Zoë' bönni' nacua'bi' chopbi' bi'i bönni' queë', ati' yjödxe'-bi' tubi' bi'i queë' na', gnë': "Zxi'na', gyeaj na'a tsjenu' dxin ga nac la' yël quia' ga rögac lba uva."

²⁹ Bubi'bi' didza' bi'i na', gudxbi'-në': "Cutu rë'nda' tsija'." Gdöd ni' bubí'i láchxi'bi' ati' yjenbi' dxin.

³⁰ Ni'r bönni' na' yjödxe'-bi' yetubi' bi'i queë' na', len la' leyz ca gnë', ati' bubí'bi' didza' bi'i ni, gudxbi'-në': "Huac, Dad. Huayija'." Cutu gyeajbi' bi'i ni.

³¹ ¿Núzxalbi' bi'i chop ni benbi' le bdzag ladxë'ë xuzbi'?

Gulubi'ë didza', të' Jesús:

—Bi'i z'al na'.

Ni'r Jesús rë' lequë':

—Le nactë' rëpa' lbi'ili', la'nörë' ca lbi'ili' yugu' bönni' uquízxj tua'dö' len yugu' ngul udá dzag, la'yazië' ga ni' rna bë'ë Dios.

³² Cni gac, le bidë' ga zoali' Juan, bönni' buquilë' bunách nis, len busëdnë' lbi'ili' le nac tsahui' ca ral-la' gunli', ati' lbi'ili' cutu gyéjlë'li lë', san gulayejlë'ë lë' yugu' bönni' uquízxj len yugu' ngul udá dzag. Zal-la' blé'ili' lë ni, cutu bubí'i láchxi'li' quië tséjlë'li' lë'.

Runë' lsaqui' Jesús ca nac quequë' bönni' huen dxin cunacque' tsahui'

³³ Gnë' ca' Jesús:

—Gul-zé nagli' yetú le guna' lsaqui'. Zoë' bönni' xan yu'u, ati' bönni' ni guzë' la' yël queë' yugu' lba uva. Glequë' li'aj qui len bchö'në' lerui guiöj ga gsië' xisi uva na'. Benë' ca' tu yu'u xtsa' ga nu uyú gdütë' la' yël queë'. Ni'r budödë' la' yël na' lu na'quë' bönni' huen dxin, la'zi'ë' quequë' lati' hueaj, ati' gyijë' yöd z'itu'.

³⁴ 'Cati' chbdxin dza luchibë' la' yël na', bsölë'ë bönni' xan la' yël la'quë' ni'a në'ë ga na' nacu'ë bönni' huen dxin ni' quië luzi'ë lu na'quë' uláz queë'.

³⁵ Ni'r yugu' bönni' huen dxin na' gulazönë' yugu' ni'a në'ë na'. Glunë' huë' tuë' len yetué' ca' guludöddë' lë', len yetué' gululadxë' lë' guiöj.

³⁶ Leyúbi' bsölë'ë ca' yela'quë' ni'a në'ë bönni' xan la' yël na', glaquë' zíanterë' ca nup na' bsölë'ë z'al, ati' la' tuz ca glunë' quequë' bönni' huen dxin ni'.

³⁷ 'Ga yajseytë', bsölë'ë ca' zxi'në' ga na' nacu'ë. Gza' ladxë'ë, rnë': "Hualunë' ba la'n bi'i quia'."

³⁸ Cati' gulalë'inë'-bi' zxi'në' bönni' huen dxin na', la' gulanatë' la' légaczë': "Bi'i ni gaqui queëbi' la' yël ni. Gul-dá, gdödiru'-bi', ati' gaqui queëru' le ral-la' gaqui queëbi'."

³⁹ Ni'r gulazönë'-bi', ati' gulubijë'-bi' ni'l la' yël ga na' rögac lba uva, ati' ni' guludöddë'-bi'.

⁴⁰ Ni'r Jesús gnabnë' lequë', gnë':

—Cati' udxinë' bönni' xan la' yël na', ¿nacx gunë' quequë' bönni' huen dxin ni'?

⁴¹ Gulubi'ë didza' bönni' gdau' na', të' Jesús:

—Usnitië' bönni' tua'dö' na', ati' la' yël queë' na' udödë' lu na'quë' yela'quë' bönni' huen dxin, bönni' lu'ë lë' uláz queë' cati' gdxin dza luchibë' lei.

⁴² Ni'r gudxë' lequë' Jesús:

—¿Naru' gatga nulábnil' lë na' nayúj lu guich la'y ca nac lë ni? Cni rna:

Guiöj na' gularu'në' bönni' tu'cu'ë zö'ö,

La' guiöj na'z chnac guiöj len zö'ö.

Lëczë' Xanru' benë' ga nac cni

Ati' nac tu le run ga rubániru'.

⁴³ Qui lë ni na' rëpa' lbi'ili', xlatjli' ga na' rna bë'ë Dios gdua queëli' len gata' quegac bunách lun ca ral-la' gun nu nadel-li' latj ni'.

⁴⁴ Nu gtup lu guiöj ni, la' cuinzi quitsj, ati' chqui' guiöj ni tsajbaga' bönni', uzxúzj lë'.

⁴⁵ Cati' gulayönnë' lë na' benë' lsaqui' Jesús yugu' bxuz uná bë' len yugu' bönni' gdau' fariseo, táquibe'inë' bë'ë didza' Jesús ca nac quequë'.

⁴⁶ Gulazú gulabö'ë la'zönë' Jesús, san gládxinë' bunách zian nacua' ni' le ta'yejlë' naquë' Jesús bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios.

22

Runë' lsaqui' Jesús ca nac qui lni qui yöl-la' rutság na'

1 Leyúbl bé'lenë' lequë' didza' Jesús, benë' lsaqui', rnë':

2—Ca gac quegac nup la'yáz ga rna bë'ë Dios yehua' yubá nac ca gac quegac nup bulidzë' bönni' rna bë'ë cati' benë' lni qui dza utság na'bi' bi'i bönni' queë'.

3 Bsölë'ë ni'a në'ë tsajxi'quë' nup na' chnulidzë' lid lni queëbi', san cutu glë'nnë' lidë'.

4 Ni'r bsölë'ë yela'quë' ni'a në'ë len gudxë' lequë': "Gul-tsjödxtsca' nup na' chnulidza', guiëli' lequë': Gul-yutsca', chnupá'a la' huagu. Chbudödcdä'-ba' yugu' xpédxa' len yugu' böa' bédx renni' quia'. Yúgu'të chnupá'a. Gul-dá, soaru' lni queëbi' bi'i quia' utság na'bi'."

5 Cutu glunë' lequë' ba la'n bönni' na' yajlidzquë', ati' yjaquë' qui queëquë'. Tuë' yjenë' dxin, len yetué' gyijë' tsjò'u tsjétië'.

6 Yela'quë' gulazónë' yugu' ni'a në'ë na', ati' glu'ë dö' quequë' len guludödcdë' lequë'.

7 Cati' byönnë' lë ni bönni' na' rna bë'ë, gleyne' len bsölë'ë bönni' queë' rjaquë' gdil-l, guludödcdë' bönni' gdödi bunách na', ati' guluquë'l-lë'ë gui' ladzquë'.

8 Ni'r gudxë' yugu' ni'a në'ë bönni' na' rna bë'ë, gnë': "Le nactë chnupá'a qui lni na', san bönni' ni' bulidza' lequë', cutu glaquë' lsaca' djaquë' lni quia'.

9 Gul-tseajtsca' gap nac la' nöz len gul-lídz yúgu'të nup tsajxáca'li' ni' lid lni queëbi' bi'i quia' utság na'bi'."

10 Ni'r gularujë' ni'a në'ë na', zjaquë' gap nac la' nöz, ati' gulutubë' yúgu'të nup ni' yajxáca'quë', yugu' bönni' dxi'a len bönni' tua'dö', ati' ga na' rac lni gdza'r bunách.

11 'Cati' gyazië' bönni' na' rna bë'ë quië uyúë' nup ni' nudubgac, ni' blé'inë' tu bönni' cutu nacuë' lari' dxi'a le bunödzejë' quequë' bönni' nacuë' lni na'.

12 Ni'r gudxë' bönni' na': "Böcha'a, ¿zoatsu' ni len cutu naru' lari' dxi'a bunödza' quegac nup nacua' lni?" Bönni' na' buséj ru'ë.

13 Ni'r gudxë' nup na' tun xchinë' bönni' na' rna bë'ë, gnë': "Gul-guga' ni'a në'ë bönni' ni. Gul-tsjáchu'n-në' ni'l ga na' rö' chul. Ni' cödxë' len ütí-l layë'ë, lu yöl-la' ruhui'ni queë'."

14 Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Zian nup nulidza', san nabábz nup la'rögac.

Didza' bë'ë Jesús ca nac le rguizxj lazru'

15 Ni'r guluzë'ë ni' bönni' gdau' fariseo na', ati' glun xtídza'quë' lunë' ga bi gnë' Jesús quië gac luquë' Lë'.

16 Quië lunë' cni, gulasölë'ë ga zoë' Jesús la'quë' bönni' da'quë' lequë' len bönni' da'quë' Herodes, nup na' glë Jesús:

—Bönni' Usëdi, nözitu' ru'u didza' Li' catëz nac len nac gdutë li ca rusëdnu' le naqui queë' Dios, len cutu ruí' ladxu'u le ta'ná quiu' bunách, le cutu rbequi xbeynu' bunách ca nac le ta'náz bunách na'.

17 Gdixjò'i netu'. ¿Nacx runi li'? ¿l run bayúdx o cutu run bayúdx quizxj laztu' queë' César, bönni' yödZ zítu' na' rna bé'inë' rë'u?

18 Ráquibe'inë' Jesús të'nnë' lubijë' Lë' didza', ati' gudxë' lequë':

—Lbi'ili', bönni' rulu'íz tsahui' cuinli', ¿bizx quië rui'li' didza' le ruzóa neda' ra' gui'a?

19 Gul-lu'í neda' dumí le rguizxj lazli'.

Ni'r gulului'inë' Lë' tu dumí yödZ Roma.

20 Jesús gnabné' lequë', rnë':

—¿Nuzxa lahui zoa ni, len nuzxa lei zoa lë'i dumí ni?

21 Të' Lë':

—Queë' César na'.

Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Gul-quizxjë' César le naqui queë' César, ati' Dios le naqui queë' Dios.

22 Cati' gulayönnë' lë ni, gulubannë' ca nac didza' dxi'a bubí'ë Jesús, ati' guluca'në' Lë', zhuöjctë'.

Ta'nabi yudxnë' Jesús ca ral-la' lubán nup chnatgac

23 La' dza ni'z guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' gdau' saduceo, nup na' ta'ná cutu lubán nup chnatgac, ati' gulanabné' Jesús,

24 ta'në':

—Bönni' Usëdi, Moisés gnë': "Chqui' gatië' bönni' zoanu ngul queë', len nutu nu bi'i queë' zoabi', ni'r bi'i böchë'ë bönni' na' ral-la' utság ná'lenbi'-nu ngul queë', cui nit di'a dza queë' bönni' böchi'bi' na'."

²⁵ Gulacua'bi' ga zoatu' gadx bi'i bönni' nac bóchi'cbi'. Bi'i zi'al na' butság ná'lenbi'-nu ngul, ati' gúttèbi'. Le nutu nu bi'i queèbi' zoabi', bi'i buróp na' butság ná'lenbi'-nu ngul uzèb queèbi' bi'i bóchi'bi' na'.

²⁶ Lèzca' cni guc queèbi' bi'i buróp na', lenca' queèbi' bi'i bunn, len la' tuz ca guc quechi' igádxtebi', glatbi' yúgu'tèbi'.

²⁷ Ga budxtè gutnu ca' ngul na'.

²⁸ Cati' gdxin dza lubán nup chnatgac, ¿núzxabí' bi'i gadx ni' gáquinu queèbi' ngul na', le gulutság ná'lenbi'-nu ngul na' yúgu'tèbi'?

²⁹ Ni'r bubí'è didza' Jesús, rē' lequē':

—Nachíxitsquili' lbi'ili' le curéjini'li' le nayúj lu guich la'y, len le cunúnbē'li' yól-la' huac queē' Dios.

³⁰ Cati' gdxin dza lubán nup chnatgac, cutur gac yól-la' rzoalen ngul, len cutu lutság na'quē', san lacquē' ca nacquē' gbaz la'y queē' Dios nacu'è yehua' yubá.

³¹ Ca na' ral-la' lubán nup chnatgac, ¿naru' cu nulábinili' lē na' gudxczē' lbi'ili' Dios?

³² Cni gnē': "Neda' naca' Dios queē' Abraham len Dios queē' Isaac, len Dios queē' Jacob." Dios na' cutu naquē' Dios quegac nup natgac tsaz, san naquē' Dios quequē' bönni' ni nabanquē' zal-la' glatiē'.

³³ Cati' gulayóni' didza' ni bunách nacua' ni', gulubannē' ca nac lē na' rusēdnē' lequē' Jesús.

Zxba queē' Dios le nac blau

³⁴ Cati' gláquibe'inē' bönni' gdau' fariseo ca benē' Jesús, buseyjē' rúaquē' bönni' gdau' saduceo, ni'r guludubē' yúgu'tē'.

³⁵ Tuē' bönni' nutsē'è ladjquē' len nazēdē' zxba queē' Moisés, gu'nnē' si' bē'è Jesús.

³⁶ Qui lē ni na' gnabnē' Jesús, rnē':

—Bönni' Usēdi, ¿bizxa' zxba queē' Dios nac blau?

³⁷ Jesús rē' lē':

—Gdxi'inu' Xanu' Dios gdu ladxu'u, len gdu icj lādxi'da'u, lenca' len gdu yól-la' rejni'i quiu'.

³⁸ Zxba ni nac blau len nactēr zxón.

³⁹ Zxba na' nac buróp, la' tuz ca nac, len cni rna: "Gdxi'inu' bóchi' lza'ca na' nadxi'i cuinu'."

⁴⁰ Chop zxba ni nac ga zón yúgu'tē le rna bē' zxba queē' Dios, len yúgu'tē le gulusēdnē' bönni' glu'è didza' uláz queē' Dios.

¿Nuzxa zxi'n naquē' Cristo?

⁴¹ Tsal ni' nacu'è tsazxón bönni' gdau' fariseo na', Jesús gnabnē' lequē',

⁴² rnē':

—¿Nacx runi lbi'ili' queē' Bönni' na' lē' Cristo? ¿Nuzxa zxi'n naquē'?

Gulubi'è didza', ta'nē':

—Zxi'n xsoē' David naquē'.

⁴³ Ni'r Jesús rē' lequē':

—¿Bizx quiē na' lēczē' David bulidzē' Lē', gnē': "Xana"? Cni gnē' cati' ni' bē'è didza' uláz queē' Dios Bō' La'y, gnē':

⁴⁴ Xanru' Dios gudxē' Xana':

"Grō' cuít lē'a yubél,

Cati' gunra' ga luzechu zxihgac lau' nup cuta'le'i Li' dxi'a."

⁴⁵ Chqui' David na' rnē' queē' naquē' Xanē', ¿nacxcz nac, rnali' naquē' zxi'n xsoē' David?

⁴⁶ Nutu nu guc ubí'i didza', ati' ga gzu lau dza na', nutur nu burugui bi' gnabi Lē'.

23

Jesús ruquíē' yugu' bönni' gdau'

¹ Ni'r Jesús bé'lenē' bunách nacua' ni' len yugu' bönni' uséd queē' didza'.

² Rē' lequē':

—Nuhazquē' xlatjē' Moisés, tu'sēdnē' bunách yugu' bönni' gdau' fariseo len bönni' gdau' tu'sēdi.

³ Qui lē ni na', gul-gún yúgu'tē le lē' lbi'ili', san cutu gunli' lbi'ili' ca na' tunē' lequē', le tu le ta'nē' len yetú le tunē'.

⁴ Le ta'ná bé'inē' bunách nac ca tu yua' zi'i le cusaqui' nu gua', ati' tu'gu'è lei yen zxihgac bunách, san lequē' cutu tē'nnē' lustrá'lenquē' lei, clég len tuz xbönni' na'quē'.

⁵ Yúgu'tē le tunē', tunē' quiē la'le'i lequē' bunách, le tunē' zxón le túgu'è yen na'quē' len ra' xgaquē' ga na' nuzujquē' tu le nayúj lu guich la'y, len tu'tunnē' luzx lari' nácuquē'.

⁶ Të'nnë' la'bö'ë ga nac latj blau ga na' tu'dubë' tahuë', lenca' ga na' nac latj blau lu yu'u ga tu'dubë' tu'sédë' queë' Dios.

⁷ Lëzca' cni, të'nnë' lugáp lequë' didza' ba zxön bunách gap nac laugac bunách, len të'nnë' lë lequë': "Padiux, bönni' usëdi."

⁸ 'San lbi'ili', cutu ral-la' gunli' ga nu guië lbi'ili': "Bönni' usëdi", le zoa tuz Nu nac Bönni' Usëdi queëli', neda', Cristo, ati' yúgu'tëli' nacli' bóchi'li' tuli' yetuli'.

⁹ Nutu nu guiëli' luyú ni, cu gnali': "Xuz", le zoa tuz Nu nac Xuzli', zoë' yehua' yubá.

¹⁰ Cutu gunli' ga nu guië lbi'ili': "Xan", le zoa tuz Nu nac Xanli', neda', Cristo.

¹¹ Nu nutsa' ladjli' nu run xchinli' yezica'rli', nu ni gactër blau ga zoali'.

¹² Chqui' nu uzóa cuini latj blau, ca'z ugá'n nu na', san nu nac nöxj ladxí, gac blau.

¹³ 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rulu'z tsahui' cuinli'. Ruzága'li' nöz zjaclen bunách la'dxin ga ni' rna bë'ë Dios yehua' yubá. La' lbi'izli' cutu saqui' tsazli', len cutu rui'li' latj la'yáz nup të'ni la'yáz.

¹⁴ 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rulu'z tsahui' cuinli'. Rguali' lidxcn ngul uzëbdau', len quië uluf'z tsahui' cuinli', xtsey rulidzli'-në' Dios. Qui lë ni na', zxöntër le grugu queëli' saca' qui'li'.

¹⁵ 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rulu'z tsahui' cuinli'. Rdödlí' gdu lu nis zxön len gdu yödzlyú ni quië gunli' ga tsej ladxë'ë Dios tsazxön len lbi'ili' tu bönni', len cati' ni' chgzxáqui'li'-në', runli' ga nabága'rë' zxguia' ca lbi'ili', tsajtsu'ë lu gui' gabí.

¹⁶ 'Bica' bayechi' lbi'ili'. Nachúl lauli' ati' ré'nili' ului'ili' nöz bunách. Cni nac queëli' le rnali': "Chqui' bi rzi' lu në'ë bönni', rneynë' gdau', cutu run bayúdx, san chqui' gneynë' oro dzó' gdau', bayúdx gun."

¹⁷ Lbi'ili', bönni' lau chul len cuta'yejni'. ¿Bizxal nacr blau? ¿Naru' oro na' o gdau' le run la'y oro na'?

¹⁸ Lëzca' cni rnali': "Chqui' gneynë' bcugu la'y bönni', cutu gun bayúdx, san chqui' gneynë' gun zxoahui, bayúdx gun."

¹⁹ Lbi'ili', nazidli' len nachúl lauli'. ¿Bizxal nacr blau? ¿Naru' gun zxoahui o bcugu la'y na' run la'y gun na'?

²⁰ Qui lë ni na', chqui' rneynë' bcugu la'y bönni', rneynë' lei lenca' yúgu'të le dë lahuiz.

²¹ Lëzca' cni, chqui' rneynë' gdau' bönni', rneynë' lei lenca' Dios, nunczë' xlatjé' ni'.

²² Lëzca' cni, chqui' rneynë' yehua' yubá bönni', rneynë' latj ga rö'ë rna bë'ë Dios, lenca' Lëczë' Dios rö'ë ni'.

²³ 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rulu'z tsahui' cuinli'. Cni nac queëli' le rguizxjli' qui gdau' tu cuia tsa tu chi cuia le rzi'li' qui xhueaj len qui guixi' anís len qui comino la' huagu, san ruca'nli' le nacr blau le rna bë' zxbá queë' Dios, cutu runli' le nac tsahui', len cutu ruhuechi' ladxí'li' lza'li', len cutu réjli'li'-në' Dios. Yugu' lë ni run bayúdx gunli' len lëz cutu uca'nli' yezica' lë na' runli', rguizxjli' qui gdau'.

²⁴ Lbi'ili', nachúl lauli' len ré'nili' ului'ili' nöz bunách. Ca na' runli' nac ca rudödlí' bdzadzau' le ri'jli', rubijgacli'-ba' bö'yudau', san ri'jli' ba' böa' ta'bíë'-ba' bönni'.

²⁵ 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rulu'z tsahui' cuinli'. Nacli' ca zxíga'dau' ri'jili' len yö'on ráhuilí'. Rguibli' le nua' cuit lë'i, san icj ladxí'dau'li' nadzë'ir yugu' le rbanli' len yugu' le cunác tsahui' runli'.

²⁶ Lbi'ili', bönni' gdau' fariseo lau chul. Zí'al gul-quíb le nua' lu zxíga'dau' len lu yö'on, gacli' dxi'a lu icj ladxí'dau'li', quië gacli' ca' dxi'a cuit lë'li'.

²⁷ 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi, lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rulu'z tsahui' cuinli'. Cni nac queëli' le nacli' ca yeru ba quegac nup chnatgac, le nacgac chguichdau'z cuit lë'i, len le nactë lach nala'gac, san nadzë'igac dxit quegac nup chnatgac lenca' yúgu'të le zgut.

²⁸ Lëzca' cni nacli' lbi'ili'. Le nactë lahuiz rulu' cuinli' tsahui' laugac bunách, san icj ladxí'dau'li' nadzë'iz yugu' le rulu'z tsahui' cuini, len le cunác runli'.

²⁹ 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rulu'z tsahui' cuinli'. Ruchisli' lguijt qui ba gap nagách'que' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, len rui'li' lguijt gap nagách'gac bunách tsahui'.

³⁰ Lëzca' cni rnali': "La'naru' zoatu' dza ni'të cati' gulacu'ë xuz xtau'tu', cutu guntu' lequë' tsazxön cati' guludödcde' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios."

³¹ Le rnali' cni, la' lbi'izli' runli' lna' lau nacli' xzi'n xsoagac nup ni' guludödi bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios.

³² Cni nac, gdu ruspaga' cuinli' zxguia' na' gulabaguë'ë xuz xtau'li'.

³³ Lbi'ili', nacli' ca yugu' bël snia' len di'a dza quegac bël snia'. ¿Nacxzc ulali' lu le usaca' zi' lbi'ili' lu gui' gabí?

³⁴ Qui lë ni na', neda' gsöla'a queëli' bönni' lu'ë didza' uláz queë' Dios, lenca' bönni' ta'yejni'i, len yugu' bönni' usëdi. Yugu' bönni' ni, la'que' gdödili', len yela'que' uda'li' lë'i yag cruz, len yela'que' quini' gap nac lu yu'u ga rudubli' rusëdi' queë' Dios, len ulagli' lequë' tu yetú yöd.

³⁵ Cni' gac, gbäga'li' lbi'ili' xzguia' qui yúgu'të rön quequë' bönni' tsahui' le glalj luyú, ga gdel-la' nu budödi Abel, bönni' tsahui', ga rdxintë nup guludödi Zacarías, zxi'në' Berequías, bönni' na' budödili'-në' gatsj lahu'i' ga dë gdau' len ga dë bcugu la'y ga na' tu'zëgui'quë'-ba' lahuë' Dios böa' bëdxau'.

³⁶ Le nactë rëpa' lbi'ili', yúgu'të lë ni la'baga' bunách nacua' dza ni zoaru' na'a.

Jesús rbödxë' ni'a qui yöd Jerusalén

³⁷ Lëzca' cni' gnë' Jesús:

—Jerusalén, Jerusalén, lbi'ili' na' rudödigacli'-në' bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios len ruládxigacli' guiöj nup nasölë'ë queëli' Dios. Zian lzu gu'nda' utuba' lbi'ili' quia', ca runba' yjéd, rutubba' zxan xilba' zxi'nba'dau', san cutu gú'nili'.

³⁸ Gul-yutsca', ca'z ugá'n yu'u lidxli'.

³⁹ Cni' gac, le rëpa' lbi'ili', na'a su lau cutur glé'ili' neda' cati' gnarli': "La'y naquë' bönni' na' zë'ë uláz queë' Xanru'."

24

Rguixjö'ë Jesús ca zi'a luquindjé' gdau'

¹ Brujë' nchil gdau' Jesús, len tsal ni' ruzë'ë ni', gulabiguë'ë ga zoë' bönni' uséd queë', ati' gululul'inë' Lë' ca nacgac zö'ö nagu'ugac li'aj gdau'.

² Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—¿Rlé'itsali' yúgu'të lë ni? Le nactë rëpa' lbi'ili', cutu ca' ugá'n ni guiöj nabaga' lzë'i, le cugguindj.

Le lac bë' chzoa gdxin dza udx qui yödzyú

³ Cati' ni' rö'ë Jesús ga nac lu Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo, guladxinë' bönni' uséd queë' ga na' zoë' queëzë', len të' Lë':

—Gdixjöi' netu', ¿batx lac lë ni, len bizxa gac bë' dza huödu' len dza udx qui yödzyú ni?

⁴ Ni'r bubí'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Gul-yú qui nadxi' nu si' ye'i lbi'ili'

⁵ le djaquë' zian bönni', si' laquë' ca lea' neda'. La'në' nacquë' Cristo, len la'zi' yé'inë' bunách zian.

⁶ Huayönili' rac gdil-l len le rui' didza' qui gdil-l, san cutu guni lbi'ili' baníg, le ral-la' lac yúgu'të lë ni, le cutu rdxini dza udx cati' lacr lë ni.

⁷ Til-l tu yöd len yetú yöd, ati' tu ga nu rna bë' len yetú ga nu rna bë'. Latsj guidzhuë' zxon len gac gbin, ati' zian latj sa' rtit.

⁸ Yúgu'të lë ni nacgac le la'zú lau yugu' le la'zaca' la'gu'i' bunách.

⁹ Ni'r ludöd lbi'ili' bunách lu na' nu usaca' zi' lbi'ili'. Luzóa lbi'ili' tsla'l yúgu'të bunách le da'li' neda', len ludöddë' la'li' lbi'ili'.

¹⁰ Cati' gac cni, gac chop ládxigac zian bunách, lucá'n neda', len udöd tu yetú lzë'i, len tu yetú uzóa lzë'i tsla'l.

¹¹ Ni'r lulul' lauquë' zian bönni' ta'zi' yë'ë, lulul' cuinquë' ca bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios, len la'zi' yé'inë' zian bunách.

¹² Szxöni' lua' dö' bunách, ati' qui lë ni na' cutur la'dxí'i böchi' lza'gac.

¹³ Nu gaqui tsaz queë' Dios ga gdxintë dza udx, nu ni ulá.

¹⁴ Gdu yödzyú gac lban qui didza' dxi'a ca rna bë'ë Dios quië gac lna' lau qui laugac yúgu'të bunách gza'a, ati' ni'r gdxin dza udx.

¹⁵⁻¹⁶ Nu uláb lë ni ral-la' uzejni'i ladxi'. Gnë' Daniel, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë': "Tsaz latj la'y queë' Dios le curlé'inë' Dios dxi'a, lë na' rusnít." Cati' glé'ili' gac cni, ni'r nup nacua' luyú Judea ral-la' tsajxundjgac zaca' gu'adau'.

¹⁷ Nu dxia cju'ul cutu gal-la' huöj tsajxi' bi dë qui lu yu'u, san ral-la' gzxundjtë.

¹⁸ Nu zoa ladj guixi', cutu gal-la' huöj tsajxi' lari' qui.

¹⁹ Bica' bayechi' ngul zi'a luzoanu bi'idau' quecnu, lenca' ngul ni' tu'gádxinu-bi' bi'idau' quecnu cati' gdxin dza ni'.

²⁰ Gul-lidzë' Dios gnábili'-në' cui gdxin dza ni' gzxundjli' cati' rac beo' ziang o cati' nac dza la'y.

²¹ le la'zaca' la'gui'itër bunách dza ni' ca gulazaca' gulagu'i' bunách dza ni'të cati' zi'a guta' gró' yödzyú, ga rdxintë na'a dza, len clég dza zi'a za' cutu la'zaca' la'gu'i' cni.

²² Cati' gdxin dza ni', chqui' Dios cutu cuequi lahuë' quequë', nutu nu ulá, san cuequi lahuë' quequë' dza ni', gáclenë' nup gröczë' Lë'.

²³ 'Ni'r cutu tséjilé'li' chqui' nu gdxin queëli', len guië lbi'ili': "Gul-yutsca, ni zoë' Cristo", o gna: "Ni' zoë'."

²⁴ Lulu' lauquë' zian bönni' ta'zi' yë'ë, la'né' nacquë' Cristo, o la'né' tu'ë didza' uláz queë' Dios. Lunë' le lac bë' len le lun ga lubani bunách, ati' la'zi' yé'inë' nup gröczë' Dios chqui' huala'záqui'në'.

²⁵ Gul-yutsca, chgudxcza' lbi'ili' yúgu'të lë ni zí'atël ca zi'a lac.

²⁶ Qui lë ni na', cutu grujli' chqui' la'dxin queëli' nup lë lbi'ili': "Gul-yutsca, ni' zoë' Cristo lu latj ca'z." Lëzca' cni, cutu tséjilé'li' chqui' la'ná: "Gul-yutsca, lu yu'u zoë'."

²⁷ Ca na' rac cati' rÿëp yös ga rlen gbidz, len ruzeni' ga rbia gbidz, lëzca' cni gac cati' huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

²⁸ Lactë cni, ca na' ta'ná bunách: "Gátitëz ga dë tu le nat, ni' ludubczba' bëchláb."

Ca gac cati' huödë' Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách

²⁹ Gnë' ca' Jesús:

—Töd yugu' dza ni' cati' la'zaca' la'gu'i cni bunách, gchul gbidz, ati' beo' cutu gunn yení qui. La'guindjba' böj luzxbá, ati' la'zix le nala'gac luzxbá dë yöl-la' huac quegac.

³⁰ Ni'r gla' lahui luzxbá le gac bë' huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, ati' la'bödx yechi' yúgu'të bunách yödzyú ni, cati' la'le'i neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, zuzá'a lu böaj luzxbá, dë lu na'a yöl-la' uná bë' zxon len yöl-la' yení.

³¹ Ni'r gsóla'gaca'në' gbaz la'y quia'. Lucödxë' zidj trompeta, ati' lutubë' nup nabó'a quia', nacua' gdap la'të yödzyú len yúgu'të latj zcan luzxbá.

³² 'Gul-zejni'i ládxi'li' le rusëdi lbi'ili' le rac qui yag higo. Cati' ta'lén zxuza' në'i huë'ndau' len chrubía xlagui' yuldau', nózili' chzoa gdxin dza gba.

³³ Lëzca' cni, cati' glé'ili' tac yúgu'të lë ni, gnózili' chzoa gdxin dza udx na' len chrdzag lahui.

³⁴ Le nactë rëpa' lbi'ili', yúgu'të lë ni lac zí'atël ca lat bunách nacua' dza ni'.

³⁵ Huadöd quegac luzxbá len luyú ni, san yugu' xtidza'a cutu la'död ca'z.

³⁶ 'Cati' gdxin dza ni' nutu nu nözi. Cutu nözcnë' gbaz la'y queë' Dios nacu'ë yehua' yubá len cutu nözda' neda', Zxi'në' Dios, san tuzë' Dios Xuz nöznë'.

³⁷ 'Ca na' gac dza ni' cati' ni' zoë' Noé, lëzca' cni gac cati' huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

³⁸ Yugu' dza ni' zí'atël ca zi'a gdxin nis guiöj le busnít yödzyú, gli'j glahuë', gulutság na'quë' len guludödë' zxi'nquë' lu yöl-la' rutság na' ga bdxintë dza gyazië' Noé lë'i barco zxon ni' benë',

³⁹ len cutu gláquibe'inë' cati' bdxintë nis guiöj le busnít yödzyú ati' gulanitië' yúgu'të. Lëzca' cni gac cati' zi'a huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, nutu nu gáquibe'i.

⁴⁰ Dza huöda' la'cu'ë chopë' bönni' la'j guixi'. Tuë' uchë'a-në' quia' ati' yetué' uca'na-në'.

⁴¹ La'cua'nu chopnu ngul nacua'nu huëtu. Tunu uchë'a-nu quia', ati' yetunu uca'na-nu.

⁴² 'Gul-spán ládxi'li' le cutu nózili' bizxa dza huöda' neda', Xanli'.

⁴³ Na'a, gul-tzejni'i lë ni. La'naru' nöznë' xan yu'u bizxa dza guidë' gban, huanë'ë yël len cutu gu'ë latj nu quidj zö'ö quië cuan le dzö' lidxë'.

⁴⁴ Qui lë ni na', gul-spán ládxi'li' ca' lbi'ili', le huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, tu dza cutu nuzóa icjli'.

Bönni' huen dxin gdu len bönni' huen dxin cunaquë' gdu

⁴⁵ Gnë' ca' Jesús:

—¿Nuzxa caz bönni' huen dxin naquë' gdu len réjni'në', bönni' huen dxin na', xanë' cuë' lu në'ë bunách nacua' lidxë' quië gu'ë le lágugac cati' gdxin dza?

⁴⁶ Bica' ba bönni' huen dxin na' naquë' gdu, bönni' na', cati' udxinë' xanë', duxaquë' lë' cni runë' le nudödë' xanë' lu në'ë.

⁴⁷ Le nactë rëpa' lbi'ili', yúgu'të le dë queë' xanë', udödë' lu në'ë bönni' huen dxin na' runë' cni.

⁴⁸ Chqui' huöaquë' huia'dö bönni' huen dxin queë' len sa' ladxë'ë, gnë': "Huadzeynë' xana', cutu huödë'ë",

⁴⁹ len chqui' su lahuë' gundë' zi' bönni' túnlenë' lë' tsaxxon dxin, len su lahuë' ca' gui'j gágulenë' nup ta'zudxi,

⁵⁰ ni'r huödë' xanë' bönni' huen dxin na' tu dza cati' cuzóë' rbözë' o tu yël cutu ráquinë'.

⁵¹ Ni'r xanë' na' usaca' zi'tsquë' bönni' huen dxin na' len gunë' ga gac queë' ca na' ral-la' gac quegac nup tu'luf'z tsahu'i cuingac. Ni'r cödx yechë'ë len uti'l-layë'ë.

25

Runë' Isaquí' Jesús ca nac quecbi' chibi' bi'i ngul ra'bandau'

¹ Gnë' ca' Jesús:

—Ca gac quegac nup ral-la' la'yáz ga rna bē'ē Dios yehua' yubá nac ca gac quecbi' chibi' bi'i ngul ra'bandau'. Gulazi'bi' le nua'gac gui' quecbi', ati' gularujbi' tsajtsagcbi' bönni' utság nē'ē.

² Gáyub'i' naccbi' bi'i cuta'yejni'i san yegáyu'bi' nasína'cbi'.

³ Gulazi'bi' le nua'gac gui' quecbi' bi'i ngul cuta'yejni'i na' san cutu glua'bi' yelati' za regui.

⁴ Glua'bi' za regui lu bóga'dau' quecbi' bi'i sina' na' len le nua'gac gui' quecbi'.

⁵ Le gdzeynē' bönni' utság nē'ē, gdöd yēl lauchbi' len glástēbi'.

⁶ Cati' bdxin gdu ladxí' yēl, byön chi'i nu rnē zidzj, rna: “Chzē'ē bönni' utság nē'ē. Gul-rúj tsajtsagli'-nē'.”

⁷ Ni'r gulayasbi' yúgu'tēbi' bi'i ngul na', ati' gulupa'bi' le nua'gac gui' quecbi'.

⁸ Glui'bi' didza' bi'i cuta'yejni'i na', glēbi' yugu' bi'i sina' na': “Gul-gúnn queētú' láti'dau' za regui queēli' le tu'úl le nua'gac gui' queētú' ni'.”

⁹ Gulubi'ibi' didza' bi'i sina' na', gulanabi': “Cutu gac, le cutu bi ugá'n queētú' len queēli'. Gul-tsejtsca' ga rda'u za regui, tsjó'uli' queēli'.”

¹⁰ Tsal ni' zjacbi' zajxi'cbi' lei, bdxinē' bönni' utság nē'ē. Gulayázlentēbi' lē' ga na' rac lni qui utság na' bi'i na' nacua'bi' sina' ta'bózb' lē', ati' la' geyeyjtē yu'u.

¹¹ Gdöd ni' guladxinbi' ni' yezícar'bi' bi'i ngul ra'bandau' na', ati' gululidzbi'-nē', gulanabi': “Xan, Xan, bsalj queētú'.”

¹² Lē' bubí'ē didza', rnē': “Le nactē rēpa' lbi'ili', cutu núnbē'a lbi'ili'.”

¹³ Ni'r Jesús gudxē' lequē':

—Gul-spán ládxi'li', le cutu nózili' bizxa dza o bizxa yēl huóda' neda', Bönni' Nuhuóaqē' Gdu Bunách.

Runë' Isaquí' Jesús ca nac qui dumí zaca'

¹⁴ Gnë' ca' Jesús:

—Ca gun Nu na' rna bē' yehua' yubá nac ca benē' tu bönni', chzoa tsijē' zi'tu'. Bulidzē' yugu' bönni' huen dxin queē' len glu'ē lu na'quē' yugu' le dē queē'.

¹⁵ Tuē' bönni' huen dxin na', glu'ē lu nē'ē gayu' dumí zaca', len yetúē' glu'ē lu nē'ē chop dumí zaca'. Yetúē' glu'ē ca' lu nē'ē tu dumí zaca'. Tu tuē' glu'ē lu na'quē' tsca hueaj le la'záqui'nē'. Ni'r la' gza'atē' ga nac zi'tu'.

¹⁶ Gyijē' bönni' huen dxin na' gzxi'ē gayu' dumí zaca' na', len yajtíljlenē' lei yegayu' dumí zaca'.

¹⁷ Lēzca' cni, bönni' na' gzxi'ē chop dumí na', yajtíljlenē' lei yechóp ca'.

¹⁸ Bönni' na' gzxi'ē tu dumí gyijē' len yajchō'nē' lu yu, ati' lu yu ni' bucachē'ē dumí queē' xanē'.

¹⁹ Cati' chgdzey, budxinē' xanquē' bönni' huen dxin na', ati' bugá'nlenē' lequē' tsahui'.

²⁰ Ga gzu lau bdxintē' bönni' na' gzxi'ē gayu' dumí zaca' na', len zunu'ē yegayu' dumí ca', ati' rē' xanē': “Xan, gayu' dumí glu'u lu na'a. Ni dē yegayu' dumí ca' yajtíljlena' lei.”

²¹ Xanē' na' rē' lē': “Nac dxi'a. Nacu' huen dxin gdu. Tsáhu'i'dau' benu' cati' ni dē lu na'u láti'dau'z. Na'a szxónitēr cu'a lu na'u. Gyaz ga zoa', udzjijlennu' neda'.”

²² Gdöd ni' bdxinē' ca' bönni' huen dxin na' gzxi'ē chop dumí zaca', rnē': “Xan, chop dumí glu'u lu na'a. Ni dē yechóp dumí ca' yajtíljlena' lei.”

²³ Ni'r xanē' na' rē' lē': “Nac dxi'a. Nacu' huen dxin gdu. Tsáhu'i'dau' benu' cati' ni dē lu na'u láti'dau'z. Na'a, szxónitēr cu'a lu na'u. Gyaz ga zoa', udzjijlennu' neda'.”

²⁴ Ni'r cati' bdxinē' bönni' huen dxin na' gzxi'ē tu dumí zaca' na', rnē': “Xan, nözda' nacu' bönni' bizxj, le rlapu' ga cutu guzu', len rutubu' ga cutu bchilju'.

²⁵ Qui lē ni na' gúdxida' li', ati' gyija', yajcacha'a dumí quiu' lu yu. Ni dē na'a le naqui quiu'.”

²⁶ Ni'r bubí'ē didza' xanē', rē' lē': “Nacu' huen dxin cunác tsahui' len zxhuēd. Nözcnu' rlapa' ga cutu guza' len rutuba' ga cutu bchilja'.

²⁷ Qui lē ni na', dxi'ar gac quiu' la'naru' bunödzu' dumí quia' lu na'quē' bönni' lugunē' lei dxin, la'guíjlenē' lei yelati', quiē cati' huóda' neda', uzi'a le naqui quia' len icji ca'.”

²⁸ Ni'r xanē' na' gudxē' nup nacua' ni': “Gul-cúa dumí na' dē lu nē'ē bönni' ni, len gul-cú'u lu nē'ē bönni' na' dē queē' chi dumí.”

²⁹ Núti'tēz nu rugún dxi'a dxin le dē qui, zoa nu unódzj queē' yelati', ati' gata' queē' szxóni, san nu na' cutu rugún dxi'a dxin le dē qui, la'z dui le dē qui gdua.

³⁰ Na'a, bönni' huen dxin cunác tsahui' ni, gul-tsjachú'n-nè' ni'l ga nac chul. Ni' cödχ yechè'è len util-l layè'è.

Cristo cuequi xbeynè' bunách

³¹ Gnè' ca' Jesús:

—Cati' ni' huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách, duná bè'a, ati' dzagquè' neda' yúgu'tè gbaz la'y quia', ni'r cö'a latj tsahui' quia', ga na' cuequi xbeyda' bunách.

³² Ludúb dëra lahua' neda' bunách yödzyú ni, ati' ucu'a lequè' tsła'a hueaj ca runè' bönni' uyú bö'cu' zxila', rucu'è-ba' tsła'a hueajba' yugu' chivo len yugu' bö'cu' zxila'.

³³ Yugu' bö'cu' zxila' na' ucu'è-ba' cuit lè'è yubél, ati' yugu' chivo na' ucu'è-ba' cuit lè'è yögl.

³⁴ Ni'r, neda', bönni' uná bè', gyëpa' nup nacua' cuit lè'a yubél, gnia': "Gul-dá ga zoa', lbi'ili' bubijè' lbi'ili' quizi queè' Xuza'. Naqui queèli' latj ga na' rna bè'è, lè na' bupé'è queèli' dza ni'tè cati' ni' benè' yödzyú.

³⁵ Cni naqui queèli' le gduna', ati' bennli' le gdahua'. Gbidxa' nis, ati' bennli' le gu'a. Guca' ca bönni' rda zi'tu', ati' glu'li' neda' lidxli'.

³⁶ Byadzj le gacua', ati' bugáculi' neda' le ráculi'. Gü'ida', ati' duyuli' neda'. Gyu'a lidx guia, ati' duyuli' neda'."

³⁷ Ni'r lubi'è didza' bönni' tsahui' na', lè'è neda': "Xan, ¿batx blé'itu' Li' gdunu' ati' bugágutu' Li'? ¿Batx gbidxu' ati' benntu' le gu'u?"

³⁸ ¿Batx blé'itu' Li' gdau' zi'tu' ati' glu'tu' Li' lidxtu'? ¿Batx byadzj le gacu' ati' bugácutu' Li' le rácutu'?"

³⁹ ¿Batx blé'itu' Li' gü'ínu' o gyu'u lidx guia ati' duyutu' Li'?"

⁴⁰ Ubi'a didza' neda', bönni' uná bè', gyëpa' lequè': "Le nactè rëpa' lbi'ili', le benli' cni queè' nu bönni' bócha'adau' ni, zal-la' naquè' bönni' ca'z, quia' néda'cza' benli' ca'."

⁴¹ Ni'r gyëpa' nup nacua' cuit lè'a yögl, gnia': "Gul-cuit ga zoa', lbi'ili' na' nabága'li' zxguia', tsajtsazli' lu gui' cutu ul, lè na' bupé'è Dios qui tu' xöhui' len quegac gbaz da'gac lei.

⁴² Cni gac queèli' le gduna', ati' cutu bennli' le gahua'. Gbidxa' nis, ati' cutu bennli' le gui'ja'.

⁴³ Guca' ca bönni' rda zi'tu', ati' cutu glu'li' neda' lidxli'. Byadzj le gacua', ati' cutu bugáculi' neda' le ráculi'. Gü'ida' lenca' gyu'a lidx guia, ati' cutu duyuli' neda'."

⁴⁴ Ni'r la'ná ca' nup na', lè neda': "Xan, ¿batx blé'itu' Li' gdunu', o gbidxu', o gucu' ca bönni' rda zi'tu', o byadzj le gacu', o gü'ínu', o gyu'u lidx guia, ati' cutu güclentu' Li'?"

⁴⁵ Ni'r ubi'a didza' neda', bönni' uná bè', gyëpa' lequè': "Le nactè rëpa' lbi'ili', le cutu bi benli' qui tu nu nutsa' ladj nup nacua' ni, zal-la' nac ca'z nu na', cutu bi benli' quia' neda'."

⁴⁶ Ni'r bunách tua'dö' na' la' tsajtsázgactè ga ni' la'zaca' la'gui'itecz, san bunách tsahui' ni' gata' yöl-la' na'bán gdu quegac.

26

Tun xtídza'què' bönni' gdau' la'zönè' Jesús

¹ Cati' budx bè'è yugu' didza' ni Jesús, gudxè' yugu' bönni' uséd queè',

² rnè':

—Nózcizli' yechóp dza gdxin Lni Pascua, ati' dza na' neda', Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách, ludödè' neda' lu na'gac nup ludá' neda' lè'i yag cruz.

³ Ni'r guladxiné' yugu' bxuz uná bè' len bönni' gdau' tu'sèdi len bönni' gul tu'zèjni'nè' bunách judío, guludubè' ga nac ló'a lidx bxuz blau, lè' Caifás.

⁴ Ni' glun xtídza'què' la'zönè' Jesús, lu yöl-la' rzi' yè' quequè', quiè ludödè' Lè'.

⁵ Ta'né':

—Cutu gunru' lè ni dza lni, qui nadxi lun rusbó bunách.

Ngul rgu'nu le rla' zxiç icjè' Jesús

⁶ Cati' ni' zoè' Jesús lu yödχ Betania lu yu'u lidxè' Simón, bönni' na' gü'inè' huè' nudzu' ruzöd,

⁷ bdxinnu cúdzu'lè' Jesús tu ngul, nua'nu tu bóga'dau' náquini guiónt zaca', len yudz tu le rla' zxiç le zaca' szxóni, ati' glu'nu lei icjè' Jesús cati' ni' rō'è rahuè'.

⁸ Cati' gualé'inè' lè ni bönni' uséd queè' Jesús, gualaynè', ta'né':

—¿Bizx quiè raqui ditj lè ni?

⁹ Guc nu guti' lè ni len si' dumí zian quiè gáclerru' bunách yechi'.

¹⁰ Cati' byönnè' lè ni Jesús, rè' lequè':

—¿Bizx quiè rnèli' queènu ngul ni? Dxi'a nac le bennu quia'.

¹¹ La'cuá'lentecz lbi'ili' bunách yechi', san neda' cutu ugá'nlentecza' lbi'ili'.

¹² Le bennu ngul ni, glu'nu neda' le rla' zxi ni, nac le rupa'nu neda' quiè dza ggacha'a yeru ba.

¹³ Le nactè rèpa' lbi'ili', gáti'tèz yödzyú ga gac lban qui didza' dxi'a ni, lèzca' la'guixjò' bunách le bennu quia' ngul ni quiè nu tsajnéy lènu.

Rzi' lu nè'è Judas udödè' Jesús lu na'què' bönni' ta'ná bè'è

¹⁴ Ni'r gyijè' ga na' nacu'è bxuz uná bè' Judas Iscariote, bönni' dzaguè' chinuè' na' da'què' Jesús,

¹⁵ len gudxè' lequè':

—¿Bizxa gunnli' quia' chqui' neda' udöda'-nè' Jesús lu na'li'?

Gulugá'nlenè' lè' tsahui' lu'è lè' chi uruá' dumí plata.

¹⁶ Ni'r gzu lahuè' Judas na' rzu rbö'è udödè' Jesús lu na'què'.

Le ráguru' rusá' ládxi'ru' ca gutiè' Xanru'

¹⁷ Cati' nac dza rzu lau lni quequè' bönni' judío cati' tahuè' yöt xtil cunazí' xnè'i, gulabiguè'è ga zoè' Jesús bönni' uséd queè' len té' Lè':

—¿Gazx rè'nnu' tsajpa'tu' queèru' gáguru'-ba' bö'cu' zxi'la'dau' dzö' Lni Pascua?

¹⁸ Jesús rè' lequè':

—Gul-tseajtsca' yöd z ni' ga na' zoè' tu bönni' len gul-guiè'è: "Bönni' rusèdnè' netu' rnè': Chza' gal-la' dza quia'. Lu yu'u lidxu' gágulengaca'-nè' bönni' uséd quia' bö'cu' zxi'la'dau' dzö' Lni Pascua."

¹⁹ Ni'r glunè' bönni' uséd queè' ca na' gna bé'inè' lequè' Jesús, ati' gulupè'è ni' le lahuè' dzö' Lni Pascua.

²⁰ Cati' chgdzö' dza na', Jesús gró'lenè' idxinnutè' bönni' uséd queè' tahuè'.

²¹ Tsal ni' tahuè', Jesús rè' lequè':

—Le nactè rèpa' lbi'ili', tu nu nutsa' ladjli' ni udód neda'.

²² Ni'r guluhui'ni ládxi'què', len gulanabnè' Jesús tu tuzè', ta'nè':

—Xan, ¿naru' neda'?

²³ Bubi'è didza' Jesús, rnè':

—Bönni' ni rnè' nè'è tsaxón len na'a lu yö'ön, bönni' ni udödè' neda'.

²⁴ Le nactè neda', Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách, huayija' ga gatia' ca na' nayúj lu guich la'y ca ral-la' gac quia', san bica' bayechi' nu na' udód neda' gatia'. Dxi'ar gac queè' bönni' na' la' cuguljè'.

²⁵ Ni'r bubí'è didza' Judas, bönni' na' udödè' Jesús, rnè':

—Bönni' Usèdi, ¿naru' neda'?

Jesús rè' lè':

—Ja, li' na'.

²⁶ Tsal ni' tahuè', gdel-lè'è yöt xtil Jesús len gudxè' Dios: "Xclenu." Ni'r buzxuzxjè' lei len bunödzejè' quequè' bönni' uséd queè', rnè':

—Gul-sí', gul-gagu. Lè ni le nayá' nabana'. Ca bena' qui yöt xtil ni rulu' ca gac qui gdu ca nayá' nabana'.

²⁷ Gdel-lè'è ca' tu zxi'ga'dau' len gudxè' Dios: "Xclenu." Ni'r bunödzejè' ca' quequè', rnè':

—Gul-gui'aj yúgu'tèli'.

²⁸ Lè ni rulu' ca nac xchöna' le run tsutsu didza' cub rucá'n tsahui'. Xchöna' na' glalj ni'a quegac bunách zian quiè gac unít lahuè' Dios yugu' dul-la' nabága'què'.

²⁹ Rèpa' ca' lbi'ili', cutur gui'ja' xisi le rbia lba uva ni cati' gdxinr dza ni' gui'jlèna' lbi'ili' tu le cub ga ni' rna bè'è Xuza'.

Jesús rnè' gnè' Pedro cutu nunbè'è Jesús

³⁰ Cati' budx glul-lè' yöl-la' ba queè' Dios, yjaquè' lu Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo.

³¹ Ni'r Jesús rè' lequè':

—Yúgu'tèli' gac chop ládxi'li', uca'nli' neda' na'a dzö' ni, le nayúj lu guich la'y ca gac quia', rna: "Guna' ga gatiè' Bönni' Uyú Bö'cu' Zxila', ati' lásasba' bö'cu' zxila' na'."

³² Cati' ubana' lu yöl-la' gut, ni'r tsija' tsajnóra' lauli' zaca' luyú Galilea.

³³ Ni'r bubí'è didza' Pedro, rè' Jesús:

—Zal-la' lac chop ládxi'què', luca'nè' Li' yúgu'tè', neda' cutu gac chop ladxa'a, cutu uca'na' Li'.

³⁴ Jesús gudxè' lè':

—Le nactè rèpa' li', na'a dzö' ni, cati' zi'a cödxlba' zxi'n druz, li' chgnau' tsonn lzu cutu núnbè'u neda'.

³⁵ Ni'r Pedro gudxè' Jesús:

—Zal-la' gátlentea' Li', cutu ca' gnia' cutu núnbë'a Li'.

Lëzca' cni gulané' yúgu'të bönni' uséd queé'.

Jesús rulidzë' Dios la' yël Getsemaní

³⁶ Ni'r Jesús bdxinlené' lequë' la' yël Getsemaní, ati' gudxë' yugu' bönni' uséd queë' na', rnë':

—Gul-cö'tsca' ni tsal tsija' yelati' ni'l, tsajlidza'-në' Dios.

³⁷ Jesús bchë'ë Pedro len gropë' zxi'në' Zebedeo, ati' gzu lahuë' ruhui'nnë' len rsëbi ladxë'ë.

³⁸ Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Ruhui'ni ladxa'a len huatzca' lu yöl-la' rsëbi ladxì'. Gul-gán ni len gul-ná' yël tsaxzón len neda'.

³⁹ Gdödë' Jesús yeláti'dau' ni'l, ati' ni' byechuë'. Butság lahuë' lyu len bulidzë' Dios, gnë':

—Xuz, chqui' huac, ben ga cugún bayúdx saca' qui'a lë ni, san clég ca rë'nda' neda', san ca rë'nnu' Li' gunu'.

⁴⁰ Cati' budxinë' Jesús ga na' nacu'ë bönni' uséd queë', yajxaquë'ë lequë' tasië', ati' rë' Pedro:

—¿Naru' cu guctsa gná'lenu' neda' tsaxzón yël tu chi'itëz?

⁴¹ Gul-ná' yël len gul-lidzë' Dios gnábili'-në' gáclenë' lbi'ili', cui güi'li' latj si' bë' lbi'ili' le xöhuì' Satanás tu' xöhuì'. Bó' nacczli' nasína'tecz, san lu yöl-la' bunáchz queëli' nacuídli'.

⁴² Ni'r gyijë' Jesús le buróp lzu len bulidzë' Dios, rnë':

—Xuz, chqui' cugác gunu' ga cutu saca' qui'a lë ni, ben ca rdzag ladxu'u Li'.

⁴³ Cati' böjë', leyúbl duxaquë'ë lequë' tasië' le nadódr yël yöj laquë'.

⁴⁴ Ni'r buca'në' lequë' Jesús, ati' gyijë' leyúbl len bulidzë' Dios le bunn lzu, len tuz ca gnë' zi'al rnë'.

⁴⁵ Leyúbl böjë' ga na' nacu'ë bönni' uséd queë' len rë' lequë':

—¿Rástsali' na'a, len ruzi'tsa láchli'? Gul-yutsca', chbzdág lau. Neda', Bönni' Nuhuóaquë' Gdu Bunách, chnadóda' lu na'quë' bönni' dul-la'.

⁴⁶ Gul-tsás, huayejru'. Gul-yutsca', chbdxinë' ni bönni' na' rudödë' neda'.

Ta'ché'ë Jesús nadzunë'

⁴⁷ Tsal ni' ru'ë didza' ni Jesús, la' bdxintë' ni' Judas, bönni' nabáblenë' idxínnutë' na', ati' dzagquë' lë' bönni' zian, nua'quë' guía tuchi' len yugu' yagdau'. Nasóla'quë' lequë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zéjni'në' bunách judío.

⁴⁸ Judas, bönni' na' rudödë' Jesús, chbului'inë' lequë' tu le gunë' le gac bë' nu nac Jesús, gnë':

—Bönni' na' utság lahua'-në', Lë' na' Jesús. Gul-sönë'.

⁴⁹ Ni'r gbiguë'ë Judas ga na' zoë' Jesús, rnë':

—Padiux, Bönni' Usëdi.

Ni'r la' butság lautë' Lë'.

⁵⁰ Jesús rë' lë':

—Bócha'a, ¿bizxa huen za'u ni?

Ni'r gulabiguë'ë bönni' na', gulazönë' Jesús.

⁵¹ Gleycjë' guía tuchi' queë' tuë' bönni' dzaguë' Jesús len benë' huë', bchuguë' guid naguë' huen dxin queë' bxuz blau.

⁵² Jesús gudxë' lë':

—Bugú' lidx, guía tuchi' quiu' na'. Yúgu'të nup tu'di'ini guía tuchi', lu guía tuchi' lat.

⁵³ ¿Naru' cu nöznu' huac ulidza' Xuza', ati' Lë' la' gsóla'të' quia' ziantër ca chinnu có' gbaz la'y le nac zian gayu'ë tu có' hueaj?

⁵⁴ Chqui' guna' cni, ¿nax gac utság le nayúj lu guich la'y, rna cni ral-la' gac quia'?

⁵⁵ Ni'r Jesús gudxë' yugu' bönni' ni':

—¿Brújsali' nua'li' guía tuchi' len yagdau' quië sönli' neda' ca runli' rzönlí'-në' gban? Yugu' dza grö'a lauli' ga nac nchil gdau' busédgacda' bunách, san cutu gzxönlí' neda'.

⁵⁶ Rac cni yúgu'të lë ni quië utság le nayúj lu guich la'y, ca na' gulané' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios.

Ni'r guluca'në' Jesús yúgu'të bönni' uséd queë', len guluzxundjë' ni'.

Rdxinë' Jesús laquë' bönni' gdau'

⁵⁷ Ni'r gulachë'ë Jesús bönni' na' zönquë' Lë', guladxinë' lahuë' Caifás, bxuz blau, ga ni nudubquë' ca' bönni' gdau' tu'sëdi len bönni' gul tu'zejni'.

⁵⁸ Pedro nauzë' Jesús zi'tu' zi'tu'z, len bdxinë' ga nac ló'a lidx bxuz blau na', quië glé'inë' naxx utsaguë' Jesús.

⁵⁹ Guluguiljé' nu uquí Jesús yugu' bxuz uná bē' len bönni' gul tu'zejni' len bönni' gdau' ta'bequi xbey, zal-la' si' yē'ē bönni' na', quiē gac la'chuguē' queē' gatiē'.

⁶⁰ Cutu bi guludzölnē' zal-la' guladxinē' bönni' zian len gulané' queē' le cunác. Ga budxtē guladxinē' chopē' bönni', ati' lu yöl-la' rzi' yē' quequē' gulané' queē',

⁶¹ ta'né':

—Bönni' ni gnē: "Huac uquindja' gdau' queē' Dios, ati' tsonn dzaz uchisa' lei."

⁶² Ni'r gyasē' gzuinē' bxuz blau na', len rē' Jesús:

—¿Naru' cu rubi'tsu' didza'? ¿Bizxa caz lē ni ta'né' quiu' bönni' ni?

⁶³ Jesús cutu bi gnē'. Ni'r bxuz blau gudxē' Lē':

—Ni'a queē' Xanru' Dios ban rna bé'ida' Li' quíxjö'u le nac. Gdixjöi' netu' chqui' nacu' Li' Cristo, Zxi'nē' Dios.

⁶⁴ Jesús rē' lē':

—Ca na' rnau' naca'. Le nactē rēpa' lbi'ili', glé'ili' neda', Bönni' Nuhuöaquē' Gdu Bunách, rō'a cuit lē'ē yubél Dios, ga ni' dē lu na'a yöl-la' uná bē', len guida' lu böaj luzxbá, gdxina' ga zoali'.

⁶⁵ Ni'r lu yöl-la' rley queē' bchözē' lari' nacuē' bxuz blau, rnē':

—Gnē zi'ē queē' Dios bönni' ni. ¿Nuzxar naquíniru' nu gnē queē' bönni' ni? Chbyónczli' didza' xöhui' bē'ē.

⁶⁶ ¿Nacx runi lbi'ili'?

Gulubi'ē didza', gulané':

—Nabaguē'ē xzguia' gatiē'.

⁶⁷ Ni'r guluchijé' zxōna' lahuē' Jesús len glu'ē dö' queē'. Gulagapē'ē ru'ē Jesús yela'quē',

⁶⁸ tē' Lē':

—¿Nactusu' Li' Cristo? Gnéya'atsca' na'a, ¿nuzxa na' gdap Li'?

Pedro rnē: "Cutu núnbē'a-nē' Jesús"

⁶⁹ Tsal ni' glac lē na', lö'al rō'ē Pedro, ati' bdxinnu ga na' zoē' tunu ngul huen dxin, rnanu:

—Lēzca' li' gdálenu' Jesús, bönni' Galilea na'.

⁷⁰ Gdá'baguē'ē Pedro laugac bunách nacuá' ni', rnē':

—Cutu nözda' nuzxa qui na' ru'u didza'.

⁷¹ Cati' brujé' Pedro ga nu ryaz lö'a, blé'inu-nē' yetunu ngul, ati' gudxnu nup nacuá' ni':

—Bönni' ni gdálenē' ca' Jesús, bönni' Nazaret na'.

⁷² Leyúbi' gdá'baguē'ē Pedro len gneynē' Dios, rnē':

—Cutu ca' núnbē'a-nē' bönni' ni.

⁷³ Yeláti'dau'z gdzey, gulabiga' ga na' zoē' Pedro nup nacuá' ni', len tē' lē':

—Le nactē li' nunu' ca' tsaxón lequē' le nac bē'u yöl-la' rui'z quiu' didza'.

⁷⁴ Ni'r gzu lahuē' Pedro rudxía dö' cuinē' len rneynē' Dios, rnē':

—Cutu ca' núnbē'a-nē' bönni' ni.

La' na'z gródxhtëba' zxi'n druz.

⁷⁵ Ni'r yajneynē' Pedro didza' gudxē' lē' Jesús, gnē: "Cati' zi'a cödxbá' zxi'n druz, tsonn lzu chgnau' cutu núnbē'u neda'", ati' burujé' ni' Pedro len gródx yéchi'tsquē'.

27

Tu'dödē' Jesús lu nē'ē Pilato

¹ Cati' za' reni' dza na', glun xtídza'quē' yúgu'tē bxuz uná bē' len bönni' gul tu'zejni'nē' bönni' judío quiē ludöddē' Jesús.

² Gulachē'ē Jesús náguē'ē ati' guludödē' Lē' lu nē'ē Poncio Pilato, bönni' rna bē'ē.

Ratiē' Judas

³ Cati' chnözínē' Judas, bönni' na' budödē' Jesús lu na'quē' bönni' gdau', narugu queē' Jesús gatiē', bui'nnē', ati' yju'ē chi uruá' dumí plata na' lu na'quē' bxuz uná bē' len yugu' bönni' gul na'.

⁴ Rē' lequē' Judas:

—Bena' dul-la' le budöda'-nē' bönni' tsahui' gatiē'.

Ni'r tē' lē':

—Cutu gun ga cō'tu' baguí' lē ni. Le benczu' li' na'.

⁵ Ni'r gru'nē' Judas yugu' dumí plata na' ga nac nchil gdau' ati' buzé'ē ni', yajsi yenē'.

⁶ Guluzi'ē yugu' dumí plata na' bxuz uná bē', ta'né':

—Cutu gunn cu'ru' dumí ni ga rgu'ru' dumí gun, le nac lazxjē' bönni' gdödi bunách.

⁷ Ni'r glun xtídza'quē', ati' glá'uinē' dumí na' tu la' yēl queē' bönni' huen rō'ó quiē gac ga la'gachē'ē bönni' gza'a.

⁸ Qui lè ni na', ga rdxintè na'a dza nazí lei latj na', La' Yèl Ròn.

⁹ Cni guc, butság lè na' gnè Jeremías, bönni' bè'è didza' uláz queè' Dios, gnè: "Gulaguel-lè'è chi uruá' dumí plata na', tsca le gulasáqui'nè' Lè' bönni' Israel,

¹⁰ atí' dumí na' glá'uinè' la' yèl queè' bönni' huen r'ò. Lè ni bului'inè' neda' Xana'."

Rdxinè' Jesús lahuè' Pilato

¹¹ Cati' guluschinè' Jesús lahuè' Pilato, bönni' rna bè'è na', bönni' ni gnabnè' Jesús, rè' Lè': —¿I nacu' Li' Bönni' gna bé'inè' bönni' judío?

Jesús rè' lè':

—Le nacz rnau'.

¹² Cati' guluquíè' Jesús yugu' bxuz uná bè' len bönni' gul tu'zejni'i, cutu bi didza' bubi'è Jesús.

¹³ Ni'r Pilato rè' Jesús:

—¿Naru' cu ryóntsanu' cáti'ga zian le ta'né' quiu'?

¹⁴ Jesús cutu bi didza' bubi'è. Cni guc, bubannè' bönni' na' rna bè'è.

R-rugu queè' Jesús gatiè'

¹⁵ Cati' nac dza Lni Pascua na', dècz tu le runè' Pilato, bönni' na' rna bè'è, ca ta'náb bunách rusanè' tuè' bönni' yu'è lidx guía, núti'tèz nu tè'ni usanè'.

¹⁶ Dza na' yu'è lidx guía ni' bönni' nabaguè'è zxguía, lè' Barrabás.

¹⁷ Cati' guludúb ni' bunách zian na', gnabnè' lequè' Pilato, rnè':

—¿Núxalè' ré'nili' usana' queèli'/? ¿Naru' Barrabás o Jesús, Bönni' na' lè' Cristo?

¹⁸ Cni gnè' Pilato le ráquibe'inè' guludödè' Jesús lu nè'è bönni' gdau' le tu'zxé'inè' Lè'.

¹⁹ Tsal ni' r'ò'è Pilato ga na' rbequi xbeynè', bsóla'nu nu tsjódx lè' ngul queè', rna:

—Cutu bi gunu' queè' bönni' tsahui' ni, le szxöni gúdxida' gdyèl lu yèl bëchcál le nac queè' Lè'.

²⁰ Gulagú'u yöl-lè'è bunách zian ni' yugu' bxuz uná bè' len bönni' gul tu'zejni'i, quiè la'nabi Pilato usanè' Barrabás na' atí' gdödè' Jesús.

²¹ Leyúbi bè'è didza' bönni' na' rna bè'è, rè' lequè':

—¿Núxalè' chopè' ni ré'nili' usana'-nè' queèli'/?

Gulané':

—Barrabás.

²² Ni'r Pilato gnabnè' lequè', rnè':

—¿Nacx guna' queè' Jesús, bönni' na' lè' Cristo?

Yúgu'tè' ta'né':

—Bdè'è lè'i yag cruz.

²³ Ni'r bönni' na' rna bè'è rè' lequè':

—¿Bizxa le cunác benè'?

Zidzjr gl'u'è didza', ta'né':

—Bdè'è lè'i yag cruz.

²⁴ Cati' ráquibe'inè' Pilato cutu bruj xtudzè'è, san glunr rusbó bunách, ni'r gdèl-lè'è nis len gdib nè'è lauquè', rnè':

—Cutu bi zxguía' nabaga'a neda' ni'a qui yöl-la' gut queè' bönni' tsahui' ni. Le gunczli' lbi'ili' lè ni.

²⁵ Gulubí'i didza' yúgu'tè bunách ni', ta'ná:

—Yöl-la' gut queè' bönni' ni gbága'tu netu' len la'baga' ca' zxi'ntu'.

²⁶ Ca' guc, Pilato busané' quequè' Barrabás na'. Ni'r gna bé'inè' bönni' rjaquè' gdil-l la'guinè' Jesús, atí' gdód ni' budödè' Lè' lu na'què' quiè ludè'è Lè' lè'i yag cruz.

²⁷ Gulaché'è Jesús lu yu'u yúlahui' nazí' lei pretorio bönni' rjaquè' gdil-l nacu'è lu nè'è bönni' na' rna bè'è, atí' ni' gulutubè' ga na' zoè' Jesús yúgu'tè bönni' rjaquè' gdil-l nacu'è ni'.

²⁸ Ni'r gulagú'è lari' nacuè' Jesús len gulugacuè' Lè' tu lari' xna, ca rácuqac nup ta'ná bè'.

²⁹ Guludxiè' icjè' tu bregui' zxuza' nè'i yag yötsi' len guluzó'è tu guidaui' lu nè'è yubél le rulu' ca tu xuyág qui bönni' yúlahui'. Ni'r guluzechu zxibquè' lahuè' len gulutitjè' Lè', ta'né':

—Bica' zxön Li', rna bé'inu' bönni' judío.

³⁰ Ni'r guluchijè' Lè' zxóna', atí' guluguel-lè'è gui na' len gulaguinè' icjè'.

³¹ Gdód gulutitjè' Jesús, gulugú'è lari' na' nacuè', atí' gulugacuè' Lè' lari' queéczè'. Ni'r gulaché'è Lè' quiè tsajda'què' Lè' lè'i yag cruz.

Tu'dé'è Jesús lè'i yag cruz

³² Cati' ni' gularujè', yajxáca'què' Simón, bönni' Cirene, atí' glunè' ga bi'è yag cruz queè' Jesús.

³³ Cati' guladxinë' latj nazi' lei Gólgota, le rna lu didza' xidza', Latj Qui Böga' Icjru',
³⁴ ni' gulguijè' Jesús nup zi nutsi' l' zxágala'aba' bôa' guixi'. Cati' buxi' ru'è lei Jesús, cutu gu'nnë' gui'jè'.

³⁵ Cati' chnuda'quë' Lè' lè'i yag cruz, gulaguisië' lari' nacuë', len guluquitjè' lahui le gac bè' núzxië' gaqui queë'. Cni guc, butsağ lè na' gnë' bönni' bè'è didza' uláz queë' Dios, gnë': "Gulaguisië' lari' nacia' len guluquitjè' lahui le gac bè'."

³⁶ Ni'r gulabö'ë ni', tu'yúë' Jesús.

³⁷ Lèzca' guluzóë' lè'i yag cruz icjlè' Jesús tu didza' rguixjö' le nabaguë'ë, rna cni: "Bönni' ni Jesús, Bönni' rna bé'inë' bunách judío."

³⁸ Ga ni' dë'ë Jesús, ni' guludé'ë ca' lé'igac yag cruz chopë' gban. Tuë' guludé'ë cuít lè'ë yubél, len yetüë' na' cuít lè'ë yögl.

³⁹ Guladödë' ni' bönni' gululídz zi'ë Jesús len gulutá icjquë', tu'titjè' Lè',

⁴⁰ ta'né':

—Ja, Li' na' uquindju' gdau' ati' tsonn dzaz ca' uchistsu' lei. Buslá cuinu' na'a chqui' nacu' Li' Zxi'në' Dios. Bötjtsca' lè'i yag cruz na'.

⁴¹ Lèzca' cni gulutitjè' Lè' yugu' bxuz uná bè' len bönni' gdau' tu'sëdi len yugu' bönni' gdau' fariseo, len bönni' gul tu'zejni'i, ta'né':

⁴² —Yugu' nu yubl buslé' bönni' ni, san cutu gac uslá cuinë'. Chqui' naquë' bönni' gna bé'inë' bunách Israel, huötjtsquë' na'a lè'i yag cruz, ati' tséjlè'tu' Lè'.

⁴³ Lè' buzxöni ladxë'ë Dios. Dios uslaczé' Lè' na'a chqui' rë'nnë' Lè', le gnë': "Zxi'në' Dios naca'."

⁴⁴ Lèzca' cni gululídz zi'ë Lè' gban na' da'quë' lé'igac yag cruz ga ni' dë'ë Jesús.

Ratië' Jesús

⁴⁵ Cati' bdxin huagbíd, bchul gdu'të yödzlyú ga bdxintë' gdu rdöd xhuö.

⁴⁶ Gdu rdöd xhuö na', bè'ë zidzj didza' Jesús, rnë':

—Elí, Elí, ¿lama sabactani?

Didza' ni rna lu didza' xidza': "Dios quia', Dios quia', ¿bizx quië nubj ladxu'u neda'?"

⁴⁷ Cati' gulayöni didza' ni nup nacua' ni', ta'ná:

—Bönni' ni rulidzë' Elías, bönni' ni' bè'ë didza' uláz queë' Dios.

⁴⁸ La' gxítit'ë tuë' bönni' nutsë'ë ladjquë' len gdel-lè'ë tu le blul rrxup nis, ati' buxúpinë' lei nup zi len buzóë' lei lu gui, ati' butsaquë' lei ru'ë Jesús quië xupë'.

⁴⁹ Ni'r yela'quë' bönni' ni' ta'né':

—Glözgar. Uyu'tsca'ru' chqui' huidë' Elías uslé' Lè'.

⁵⁰ Leyúb grödxýë'ë zidzj Jesús ati' burujtë bö' nacczë', guttë'.

⁵¹ La' na'z bröza'të lari' nal-la' lu gdau', bruj chopl le gdel-la' icjl ga bdxintë xni'i. Ni'r gtít luyú len gualalá'a guiöj.

⁵² Gulayálj yeru ba quegac nup chnatgac, bönni' ni' gulayejlë'ë Dios, ati' gulubanë' bönni' na'.

⁵³ Gdöd bubanë' Jesús, gularujë' yeru ba quequë' bönni' na' len gulayazië' yödz la'y Jerusalén, ga ni' gulalé'i lequë' bunách zian.

⁵⁴ Ni'r cati' gulalé'inë' gtít luyú len lè na' glac, gládxinë' bönni' ni' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdíl-l lenca' bönni' rjaquë' gdíl-l nacua'lenë' lè' tu'yúë' Jesús, ta'né':

—Le nactë bönni' ni guquë' Zxi'në' Dios.

⁵⁵ Zi'tu'z gulacua'nu ni' ngul zian tu'yunu Jesús, ngul na' guladálennu Jesús cati' ni' buzé'ë luyú Galilea, ati' glunnu xchinë', gulagu'nu le glahuë'.

⁵⁶ Nútsa'cnu ca' ladjcnu María Magdalena len María, xna'quë' Jacobo len José, ati' zoanu ca' ni' xna'quë' zxi'në' Zebuedo.

Ta'gu'ë Jesús yeru ba nadj lè'i gui'a guiöj

⁵⁷ Cati' chrdzö' dza na', bdxinë' ni' José, bönni' Arimatea, bönni' dë yöl-la' tsahui' queë', len dë'ë ca' Jesús.

⁵⁸ Yajyüë' Pilato bönni' ni len gnabë' latj u'ë Jesús. Ni'r Pilato gna bè'ë lunödzejë' queë' Jesús.

⁵⁹ Gzxi'ë Lè' José len buchólinë' Lè' tu lari' dxi'a.

⁶⁰ Ni'r glu'ë Lè' yeru ba cub queë' le naguidjè' lè'i gui'a guiöj. Budé'ë tu guiöj blag zxön ga nu ryaz yeru ba na' ati' zhuöjè'.

⁶¹ Gulacua'nu ni' María Magdalena len yetunu María ca', rö'cnu ra' yeru ba na'.

Tun chi'ë ba queë' Jesús bönni' rjaquë' gdíl-l

⁶² Cati' za' reni' yetú dza, gdöd gulupë'ë qui dza la'y quequë' bönni' judío, guludubë' ga zoë' Pilato yugu' bxuz uná bè' len yugu' bönni' gdau' fariseo.

⁶³ Tè' Pilato:

—Bönni', rajneytu' bi gnè' bönni' rzi' yè' na', cati' ni' zoè' nabanè', gnè': "Cati' gac tsonn dza ubana' lu yöl-la' gut."

⁶⁴ Qui lè' ni' na' gna be'i nup lun chi'i ba' ni' ga gdxintè dza bunn, cui djaquè' chdzò'l bönni' uséd queè' lubijè' Lè'. Ni'r lè' bunách: "Bubanè' Jesús lu yöl-la' gut." Chqui' cni gac, didza' cunác'z lu'è guntèr huia'dò' ca ben didza' cunác'z na' glu'è z'ial.

⁶⁵ Pilato gudxè' lequè':

—Ni' nacu'è bönni' rjaquè' gdil-l. Gul-ché'è queè'li'. Gul-tséaj, gul-gún chi'i yeru ba' na' tsca sáqui'li' gunli'.

⁶⁶ Ni'r yjaquè' ni' len guluseyjè' dxi'a yeru ba' na', len guludé'è lè'i guiöj na' tu le gac bè' chqui' gsalj, ati' guluca'nè' ni' bönni' rjaquè' gdil-l lun chi'è lei.

28

Rubanè' Jesús lu yöl-la' gut

¹ Cati' chgdòd dza la'y quequè' bönni' judío, len chza' reni' dza domingo, yajyucnu yeru ba queè' Jesús María Magdalena len yetunu María na'.

² Tsalz gtit luyú. Cni guc, le bötjè' tuè' gbaz la'y queè' Xanru' narujè' yehua' yubá. Bdxinè' ra' yeru ba' na' ati' gduè' guiöj blag zxón na' len grö'è lu guiöj na'.

³ Nalá' lahui gbaz la'y na' ca yös yení', ati' zxiá'dau'z nac lari' nacuè'.

⁴ Cati' gualé'inè' lè' bönni' na' rjaquè' gdil-l tun chi'è yeru ba' na', gládxinè' lè' len gulaxxizé'. Guladzö'è lu yu, glaquè' ca bönni' nat.

⁵ Ni'r gbaz la'y na' gudxè' yugu' ngul na', rnè':

—Cutu gádxili'. Nözda' ruguiljli'-nè' Jesús, bönni' na' guludé'è Lè' lè'i yag cruz.

⁶ Cutu zoè' ni' le chbubanè' ca na' chgnaczè' Lè'. Gul-dá, uyuli' ga ni' gutè' Xanru'.

⁷ Gul-tséaj na'a, gul-tsjödx-què' bönni' uséd queè' chbubanè' Jesús lu yöl-la' gut, ati' na'a Léczè' nörè' lauli' zaca' luyú Galilea. Ni' ulé'ili'-nè'. Chgudxa' lbi'ili' le glu'è Dios lu na'a.

⁸ Ni'r la' guluzá'tènu ra' yeru ba' na', tádxinu len tu'dzjinu, ati' jarélu'cnu zjacnu zajtíxjöi'cnu yugu' bönni' uséd queè'.

⁹ Tsal ni' zjacnu, yajtsaguè' lecnu Jesús, len rè' lecnu:

—Padiux.

Ni'r gulabíga'nu ga zoè' Jesús len gulunída'nu ni'è. Gulayj ládxi'cnu Lè'.

¹⁰ Ni'r Jesús rè' lecnu:

—Cutu gádxili'. Gul-tséaj, gul-tsjajtíxjöi'-cnè' böcha'a tsjaquè' zaca' luyú Galilea, ati' ni' lulé'inè' neda'.

Le gulaguxjö'è bönni' rjaquè' gdil-l

¹¹ Tsal ni' zjacnu ngul na', guludxinè' lu yöd'z ni' bönni' na' rjaquè' gdil-l glun chi'è yeru ba' na', ati' gulaguxjöi'nè' yugu' bxuz uná bè' yúgu'tè lè' na' glac.

¹² Cati' chgulutubè' bönni' gul tu'zejni'i, glun xtídza'què'. Ni'r dumí zian gulunöd'zjè' quequè' bönni' na' rjaquè' gdil-l.

¹³ Tè' lequè':

—Cni gnali': "Guladxinè' chdzò'l bönni' uséd queè' len gulubijè' Lè' tsal ni' rastu'."

¹⁴ Chqui' huayönnè' lè' ni' bönni' rna bè'è, netu' uzéjní'tu' lè' len guntu' ga cutu bi gunè' queè'li'.

¹⁵ Ni'r gulazi'è dumí na' bönni' na' rjaquè' gdil-l ati' yjenquè' ca na' chnazèdquè'. Cni guc, tu'zè' didza' ni' bönni' judío ga rdxintè na'a dza.

Jesús rsólè'è yugu' bönni' gbaz queè'

¹⁶ Ni'r yjaquè' luyú Galilea idxineajtè' bönni' uséd queè' Jesús, ati' guladxinè' lu guí'adau' na' chbulu'inè' lequè' Jesús.

¹⁷ Cati' gululé'inè' Jesús, gulayj ládxi'què' Lè', san la'què' glac chop ládxi'què'.

¹⁸ Ni'r gbiguè'è Jesús ga na' nacu'è, len rè' lequè':

—Dios chnudödè' lu na'a yúgu'tè yöl-la' uná bè' yehua' yubá len luyú ni.

¹⁹ Qui lè' ni' na', gul-tséaj, gul-tsajsedí yúgu'tè bunách gza'a gdu'tè yöd'zlyú. Gul-quíl lequè' nis, ugunli' dxin lè' Dios Xuz, len lè' Dios Zxi'n, len lè' Dios Bó' La'y.

²⁰ Gul-sèdi lequè' lunè' yúgu'tè lè' na' gna bé'ida' lbi'ili'. Gul-yutsca, néda'cza' zóalena' lbi'ili' yúgu'tè dza ga gdxinr dza udx qui yöd'zlyú. Ca' gac.

DIDZA D XI A BUZUJĚ LU GUICH SAN MARCOS

Lban benë' Juan, bönni' buquile' bunách nis

¹ Cni gzu lau didza' dxi'a ca guc queë' Jesucristo, Zxi'në' Dios.

² Butság lë na' buzujë' lu guich Isaias, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, le gnë' Dios: Byutsca'. Rsöla'a bönni' gbaz quia', nörë' Lau'.

Lë' upë'ë nöz ga tödu'.

³ Yön chi'ë bönni' ulidzë' zidzj lu latj ca'z, gnë':

"Gul-pá' nöz gdxin queëli' Xanru'.

Gul-bíj li yugu' nöz las tödë'."

⁴ Lë ni butság, le ruquile' bunách nis Juan lu latj ca'z, len runë' lban quië' la'díl bunách nis, bönni' na' gulubí'i ládxi'que' quië' unít lahuë' Dios ca nac dul-la' nabága'que'.

⁵ Gularúj bunách zian yúgu'të yödZ luyú Judea lenca' Jerusalén, yjaquë' ga na' zoë' Juan, ati' Juan na' buquile' lequë' nis lu yegu Jordán, bönni' na' gulaxóalépë' dul-la' nabága'que'.

⁶ Nacuë' Juan lari' náquini lítsa'ba' bóa' len tu pan guid núguë'ë lë'ë. Rahuë'-ba' bóchi'zú len ri'jë' le zxiq qui bözdau'.

⁷ Runë' lban Juan, rnë':

—Zi'a zë'ë bönni' töd na'a, naprë' yöl-la' uná bë' ca neda'. Cutu naca' neda' lsaca' yechua', gleycja' lölé' nudë'ë.

⁸ Neda' ruquila' lbi'ili' nis, san Lë' gunë' le rulu'z yöl-la' rdil nis ni, uchizië' lbi'ili' Dios Bö' La'y.

Räilë' Jesús nis

⁹ Tu dza ni' brujë' Jesús yödZ Nazaret luyú Galilea, ati' buquile' Lë' nis Juan na' lu yegu Jordán.

¹⁰ Cati' burujë' lu nis Jesús, la' na'z blé'inë' gyalj luzxbá len ruhuötjë' Dios Bö' La'y, rulu' cuinë' ca budödau', dusóalenë' Lë'.

¹¹ Byön chi'i nu rui' didza' yehua' yubá, rna:

—Li' nacu' Zxi'na'. Nadxi'ida' Li' len rdzag ladxa'a Li'.

Rë'ni tu' xöhui' ugáp Jesús dul-la'

¹² Ni'r bayúdx bchë'ë Jesús lu latj ca'z Dios Bö' La'y.

¹³ Choa' dza gzoë' Jesús latj ca'z na', ati' gu'ni Satanás tu' xöhui' ugáp Jesús dul-la'. Gzoë' Jesús ga ni' ta'daba' bóa' guixi' dzö'ba' gu'adau'. Gláclenë' Jesús gbaz la'y queë' Dios, gulagu'ë le gdahuë'.

Rusëdnë' bunách Jesús luyú Galilea

¹⁴ Gdöd gulagu'ë Juan na' lidx guia, zijë' Jesús luyú Galilea. Runë' lban ni' qui didza' dxi'a ca rna bë'ë Dios.

¹⁵ Cni rnë':

—Chbdxin dza. Chzoa duná bë'ë ni Dios. Gul-bí'i ládxi'li' len gul-tsejlë' didza' dxi'a ni.

Rulidzë' Jesús tapë' bönni' uzón böl

¹⁶ Tsal ni' rdë' Jesús ra' nis zXön qui Galilea, blé'inë' Simón len Andrés, bönni' böchë'ë Simón na'. Nacque' uzón böl len ta'chiljë' yöx böl quequë' lu nis na'.

¹⁷ Gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Gul-dutá' neda', ati' guna' ga gchë'li' quia' bunách, gunli' ca runli' rzönlí'-ba' böl.

¹⁸ La' guluca'ntë' yöxj quequë', zjáclenë' Jesús.

¹⁹ Gdödë' Jesús yeláti'dau' ni'l ati' ni' blé'inë' Jacobo len Juan, yugu' zxi'në' Zebedeo, nacu'ë lë'i bárcodau' quequë', tu'únë' yöxj böl quequë'.

²⁰ La' bulidztë' lequë' Jesús, ati' guluca'në' xuzque' Zebedeo, dzaguë' yugu' huen dxin queë' lë'i bárcodau' na', ati' zjáclenë' Jesús.

Tu bönni' yu'u lë' bö' xöhui'

²¹ Guladxinë' yödZ Capernaum Jesús len bönni' da'que' Lë'. Cati' ni' nac dza la'y quequë' bönni' judío, gyazië' Jesús yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, ati' ni' gzu lahuë' rusëdnë' nup nudubgac ni'.

²² Gulubannë' ca na' rusëdnë' Jesús, le rusëdnë' ca runë' bönni' dë lu në'ë len clëg ca tunë' bönni' gdau' usëdi.

²³ Zoatë' ca' ni' lu yu'u ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios tu bönni' yu'u lë' bö' xöhui', ati' grödxyë'ë bönni' na',

²⁴ rnë':

—¿Bizxa rál-la'tu' quiu', Jesús, bönni' Nazaret? ¿Za'tsu' usnitiu' netu'? Núnb'è'a Li', nacu' Bönni' La'y queë' Dios.

²⁵ Buzeynë' lei ba nadx Jesús, rnë':

—Bseyj ru'u len burúj lu bönni' ni.

²⁶ Ni'r buxiztsca bönni' na' yu'u lé' bö' xöhu'i' na', ati' grödxya'a zidzj, len la' burujtë.

²⁷ Gulubannë' yúgu'të bönni' nacu'è ni', ati' gulanabi lza'quë', ta'në':

—¿Bizxa caz lé ni? ¿Naru' nactsa zxba cub? Len yöl-la' uná bë' rna bé'inë' yugu' bö' xöhu'i', ati' tun ca rnë'.

²⁸ La' gzëtë didza' qui yöl-la' huac queë' Jesús, gulayöni bunách gdutë luyú Galilea na'.

Ruúnë' Jesús xna'nu ngul queë' Pedro

²⁹ Ni'r burujë' Jesús lu yu'u ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios, len la' gyéajlentë' Jacobo len Juan, guladxinë' lidxquë' Simón len Andrés.

³⁰ Ni' dënu xna'nu ngul queë' Pedro, yu'unu tu xla. La' gulaguíxjöi'tenë' Jesús ca rac queënu.

³¹ Ni'r gbiguë'ë Jesús, ati' gdél-lë'ë na'nu, bchisë'-nu. La' burujtë tu xla na' yu'unu, ati' bupa'nu le glahuë'.

Ruúnë' Jesús zian nup te'i

³² Cati' chrdzö', ca gdxia gbidz, la' djuá'gactë' ga zoë' Jesús yúgu'të nup te'i len bönni' yu'u lequë' bö' xöhu'i'.

³³ Gulaguír ga nu ryaz yu'u ga na' zoë' Jesús yúgu'të bunách lu yöd.

³⁴ Jesús bunë' zian nup te'i, nac zian guidzhuë' té'inë'. Bubijë' ca' zian bö' xöhu'i' yu'ugac bunách na'. Cutu bë'ë latj la'né bö' xöhu'i' na' le nünbë'gac Lë' Nu naquë'.

Runë' lban Jesús luyú Galilea

³⁵ Zí'adau' gyasë' Jesús, ni' nac chul. Brujë' yöd z na', zijë' tu latj ca'z, ati' ni' bulidzë' Dios.

³⁶ Zajtiljquë' Jesús Simón len nup nacua'len lé'.

³⁷ Cati' yajxáca'quë' Lë', të' Lë':

—Tu'guílj Li' yúgu'të bunách.

³⁸ Ni'r gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Huayejru' yugu' dzag yöd, quië guna' ca' lban ni'. Qui lé ni na' bruja'.

³⁹ Cni' guc, gdödë' Jesús gdu luyú Galilea, runë' lban lu yu'u gap tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío len rubijë' bö' xöhu'i' yu'ugac bunách.

Bönni' ré'inë' huë' nudzu' ruzöd

⁴⁰ Bdxinë' ga zoë' Jesús bönni' ré'inë' huë' nudzu' ruzöd. Buzechu zxi'bë' len gúta'yuë' lahuë', rnë':

—Chqui' rë'nnu', huac unu' neda'.

⁴¹ Buechi' ladxë'ë lé' Jesús. Buli në'ë, gdanë' lé' len gudxë' lé':

—Rë'nda'. Chnuhuöacu'.

⁴² Ca gnë' ca', la' bunittë huë' ré'inë', böaquë' dxí'adau'.

⁴³ Ni'r buzeynë' bach bönni' na' Jesús len la' busóla'të' lé'.

⁴⁴ Cni' gudxë' lé':

—Nutu nu gui'u ca bena' quiu', san gyeaj, yajlu' cuinu' lahuë' bxuz, len yajnódzj quië le böacnu' li' qui gdau' ca na' gna bë'ë Moisés, lé na' ulu'i' bunách chnuhuöacu'.

⁴⁵ Burujë' bönni' ni len gzu lahuë' rguíxjöi'në' bunách zian ca guc queë'. Le buzë' didza' ni, cutur guc tsazië' yalj lulu nitú lu yöd Jesús, san gzoazë' ni'l gap nac lu latj ca'z. Ga ni' zoë' Jesús guladxín lahuë' bunách yúgu'të yöd.

2

Bönni' ré'inë' huë' nacu'në' bin

¹ Cati' chgdöd chop tsonn dza, buazië' Jesús yöd Capernaum, ati' gzë didza' zoë' yu'u.

² La' guludubtë bunách zian ga na' zoë' Jesús, ga bdxintë cutur gzxaqui' la'cu'ë ni', ni ra' yu'u, ati' Jesús benë' lban qui xtídzë'ë lauquë'.

³ Ni'r guladxinë' ga na' zoë' Jesús tapë' bönni', nua'quë' tu bönni' huë' nacu'në' bin.

⁴ Cutu guc la'dxinë' lahuë' Jesús le nacua' ni' bunách zian. Qui lé ni na' gulasaljë' cju'u ca dödl ga zoë' Jesús. Cati' budx guludxíë' yeru na', ni' guluzötjë' le deynë' bönni' huë' na'.

⁵ Cati' gúquibe'inë' Jesús ca na' ta'yejlë'ë Lë', gudxë' bönni' huë' na':

—Zxi'na', chbunít lahua' li' ca nac dul-la' nabagu'u.

⁶ Rö'quë' ni' la'quë' bönni' gdau' usëdi, ta'zá' ládxí'quë', ta'në':

⁷ “¿Bizx quië ru'ë cni didza' bönni' ni? Ruca'në' ca'z Dios. Nutu nu bönni' gac unít lahuë' dul-la'. Tuzë' Dios gac gunë' lë ni.”

⁸ La' gúquibe'itenë' Jesús le ta'zá' ládxi'quë', ati' gudxë' lequë':

—¿Bizx quië rza' ládxi'li' cni?

⁹ Cutu nac baníg nu quiëz bönni' huë' ni chbunít lau dul-la' nabaguë'ë, san nac baníg nu gun ga huöasë' len u'ë le deynë' len uzë'i ni'ë.

¹⁰ Guna' le gac bë' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, dë lu na'a luyú ni unít lahua' dul-la' nabága'gac bunách.

Ni'r Jesús gudxë' bönni' huë' na':

¹¹ —Li' rëpa': “Gyas. Bua' le deynu' len böaj lidxu'.”

¹² La' gyastë' bönni' huë' na', bu'ë le gúti'në' len burujë' laugac yúgu'të nup nacua' ni'. Gulubannë' yúgu'të' len gulagu'ë Dios yöl-la' ba, ta'në':

—Gatga rlé'initu' le cni.

Jesús rulidzë' Leví

¹³ Burujë' yöd Capernaum na' Jesús, gdödë' leyúbl ra' nis zxön. Guludúb ga zoë' Jesús bunách zian, ati' Lë' busëdnë' lequë'.

¹⁴ Cati' rdödë' ni' Jesús, blé'inë' Leví, zxi'në' Alfeo, rö'ë ga ruquixzjë' uláz qui yöd zitu'. Jesús gudxë' lë':

—Gda' neda'.

La' gyastë' Leví na', zéajlenë' Jesús.

¹⁵ Gdöd gac lë ni, rö'ë Jesús rahuë' lu yu'u lidxë' Leví na', ati' ró'lenquë' tsaxón Jesús len yugu' bönni' uséd queë' zian bönni' uquízxj len yela'quë' bönni' ca'z. Cni gac, le rjaclen Jesús bunách zian.

¹⁶ Cati' gualé'inë' Lë' bönni' gdau' tu'sëdi len yugu' bönni' gdau' fariseo, rö'ë ráguenë' tsaxón yugu' bönni' uquízxj len yela'quë' bönni' ca'z, glë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, ta'në':

—¿Bizxa caz runtsë'? Ri'j ráguenë' yugu' bönni' uquízxj len yela'quë' bönni' dul-la'.

¹⁷ Byönnë' Jesús didza' ni tu'ë len gudxë' lequë':

—Cutu naquínigac nu un bunách nup nacua' dxi'a, san nup te'i naquínigac nu un bunách. Za'a neda', clëg dulídzgaca' bunách tsahui', san rulídzgaca' bunách dul-la' quië lub'i ládxi'gac.

Ru'ë Jesús didza' qui yöl-la' run gubás

¹⁸ Tu dza ni' tunë' gubás bönni' da'quë' Juan len bönni' da'quë' yugu' bönni' gdau' fariseo, ati' guladxín ga zoë' Jesús nup gulanabi Lë', ta'ná:

—¿Bizx quië tunë' gubás bönni' da'quë' Juan len bönni' da'quë' yugu' bönni' gdau' fariseo, san bönni' da'quë' Li' cutu tunë' gubás?

¹⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—¿Naru' ráquitsali' lun gubás nup nacua' lni queë' bönni' utság në'ë tsal ni' zóalenë' lequë' bönni' na' utság në'ë? Tsal ni' zóalenë' lequë' bönni' na' utság në'ë, cutu gac lunë' gubás.

²⁰ Gdxin dza cati' gduë' bönni' na' utság në'ë, cutur sóalenë' lequë', ati' dza ni'r lunë' gubás.

²¹ 'Nutu nu bönni' udë'ë tu lari' cubdau' lu lari' chnatëb, le uxú'n lari' cub na' len huachöza' lari' tëb na', ati' huaröza'r lari' tëb na'.

²² Lëzca' cni nutu nu bönni' quë'ë xisi uva cub lu rö'ö bidx náquini guid, le gal xisi uva cub na' len ulá'a rö'ö bidx na' náquini guid, ati' glalj xisi uva na' len gac ditj rö'ö náquini guid. Xisi uva cub lu rö'ö náquini guid cub ral-la' ca'aru'.

Ta'leycjë' deu dza la'y bönni' da'quë' Jesús

²³ Tu dza la'y quequë' bönni' judío, gdödë' Jesús gap dë yöl zxa'a xtil, ati' bönni' uséd queë' gulazú lauquë' ta'leycjë' deu ga dxi'a zxa'a xtil.

²⁴ Ni'r glë' Jesús bönni' gdau' fariseo, ta'në':

—Byutsca'. ¿Bizx quië tunë' bönni' da'quë' Li' le cutu ral-la' gunru' dza la'y?

²⁵ Jesús gudxë' lequë':

—¿Naru' cu nulábnili' ca benë' David cati' gdunë'? Byadzj le lahuë', lë' len nup nacua' len lë'

²⁶ ati' gyazië' lu yu'u queë' Dios cati' ni' naquë' bxuz blau Abiatar, len gdahuë' yöt xtil tu'cu'ë lahuë' Dios, lë na' cutu dë latj nu gagu, san tuz bxuz dë latj lahuë' lei. Bë'ë ca' le lahuë' bönni' nacua'lenë' lë'.

²⁷ Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Dios benë' dza la'y quië luzi' xbey bunách, clëg benë' bunách quië lun chi'i dza la'y.

28 Qui lë ni na', neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, naca' Xani dza la'y.

3

Ruúnë' Jesús bönni' narequi' nëë

1 Leyúbl gyazië' Jesús tu lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, ati' zoë' ca' ni' bönni' narequi' nëë.

2 Tu'yúë' Jesús bönni' gdau' ni' chqui' unë' bönni' na' dza la'y, le të'nnë' luquíë' Lë'.

3 Ni'r gudxë' bönni' na' narequi' nëë Jesús, rnë':

—Gyas len gzui laugac bunách ni.

4 Gnabné' bunách ni' Jesús, rnë':

—¿Naru' dë latj gunru' le nac dxi'a cati' nac dza la'y o gunru' le cunác? ¿Naru' dë latj gunru' ga la'del-li' yöl-la' na'bán bunách o usnitru' lei?

Gulacúa' dxiz bunách ni'.

5 Ni'r len yöl-la' rley queë', buyüë' Jesús bunách na' nacúa' gdu cuitië', ruhü'nnë' le nacqué' zid ladxi'. Gudxë' bönni' na' narequi' nëë, rnë':

—Bli na'u.

Ni'r bulí nëë bönni' na' ati' böactë dxi'adau' nëë.

6 Ni'r gularujë' bönni' gdau' fariseo ati' la' gluntë' tsaxón didza' len bönni' da'quë' Herodes bi lunë' queë' Jesús, quië ludöddë' Lë'.

Tu'dúb ra' nis zxön bunách zian

7 Buzéë' ni' Jesús tsaxón len bönni' da'quë' Lë', bdxinë' ra' nis zxön, ati' zjaclen Lë' bunách zian narujgac luyú Galilea len luyú Judea.

8 Guladxín ca' ga zoë' Jesús bunách zian narujgac Jerusalén len luyú Idumea len yetslá'a yegu Jordán len yödz nacúa' gdu zbi'il ga nacúa' yödz Tiro len yödz Sidón. Cni' glunë', le gulayönnë' ca nac yugu' le zxön runë' Jesús.

9 Qui lë ni na' Jesús gna bé'inë' bönni' da'quë' Lë' lucózteczë' tu bárcodau' ga gac cuenë', cui luquí lutsútsj Lë' bunách zian na'.

10 Cni' guc, le chbunë' zian nup te'i, ati' gulaguír ga zoë' bunách zian na' quië la'gán Lë'.

11 Cati' gulale'i Jesús bö' xöhui' yu'ugac bunách, guludxiga' xni'ë Jesús bunách na' yu'ugac, len gulabödxya'a, ta'ná:

—Nacu' Li' Zxi'në' Dios.

12 Buzeyné' ba nadx bö' xöhui' na' Jesús, cui la'guixjö' nu naquë' Lë'.

Rböë' Jesús chinnu bönni' lacquë' gbaz queë'

13 Ni'r grenë' Jesús tu lu gu'adau', ati' ni' bulidzë' nup rë'nnë'. Gulabiguë'ë gdu cuitië' bönni' ni.

14 Bucu'ë chinnuë' bönni' ni Jesús, quië la'cuá'lenë' Lë' len quië gsölë'ë lequë' tsjenquë' lban.

15 Budödë' lu na'quë' yöl-la' huac luünë' nup te'i len lubijë' bö' xöhui' yu'ugac bunách.

16 Cni' nacgac laquë':

Simón, (nuzóë' Jesús yetú lë', Pedro),

17 Jacobo,

Juan, (bönni' böchë'ë Jacobo, ati' nacquë' zxi'në' Zebedeo. Chopë' ni, Jesús buzóë' yetú laquë', Boanerges, le rna lu didza' xidza': "Bönni' snia' ca gziu"),

18 Andrés,

Felipe,

Bartolomé,

Mateo,

Tomás,

Jacobo, (zxi'në' Alfeo),

Tadeo,

Simón, (bönni' rui' ladxë'ë yödz queë'),

19 Judas Iscariote, (bönni' udödë' Jesús lu na'quë' bönni' ludöddë' Lë').

Ta'në': dzag Jesús tu' xöhui'

Gdöd ni' guludxinë' tu lu yu'u Jesús len bönni' da'quë' Lë'.

20 Leyúbl gulaguír ga zoë' Jesús bunách zian, ati' cutur guta' latj lahuë' yöt Jesús len bönni' na' da'quë' Lë'.

21 Cati' gulayönnë' ca rac queë' Jesús di'a dza queë', guladxinë' ni' quië luchë'ë Lë', ta'në': "Rchixi icjë'."

22 Lézca' cni' gulanë' queë' bönni' gdau' usëdi, narujquë' Jerusalén, ta'në':

—Dzag Lë' Beelzebú, xangac bö' xöhui', ati' len yöl-la' uná bē' qui rubijë' yugu' bö' xöhui'.

²³ Ni'r bulidzë' bönni' gdau' tu'sëdi na' Jesús, len benë' Isaquí', rnë':

—¿Naru' ubijtsa la' cuinzi Satanás tu' xöhui'?

²⁴ Chqui' la'rúj chopl bunách tu yödZ, len la'dil-len lza'gac, cutu gac gdia' yödZ na'.

²⁵ Lëzca' cni chqui' la'rúj chopl bunách nacua' tu yu'u, len la'dil-len lza'gac, cutu gac la'día' bunách nacua' yu'u na'.

²⁶ Qui lë ni na', chqui' tá'baga' lzë'i Satanás tu' xöhui', narujgac chopl bö' xöhui' ati' cutu gac gdia' yöl-la' uná bē' qui, san chzoa udx qui.

²⁷ 'Nutu nu gac tsaz lidxë' tu bönni' nal len cuiaj yöl-la' tsahui' queë' chqui' cutu gáguë'e zi'al bönni' nal na', ati' ni'r sáqui'në' cuijë' le dzö' lidxë'.

²⁸ 'Le nactë répa' lbi'ili': Dios gac unít lahuë' bunách ca nac yúgu'të dul-la' nabága'gac len ca nac yúgu'të didza' xöhui' ta'ná,

²⁹ san núti'tëz nu gnë xöhui' queë' Dios Bö' La'y, gatga unít lahuë' nu na' Dios. Tsaz nabaga' zxguia' nu na'.

³⁰ Cni gnë' Jesús le ta'në' queë' bönni' gdau' usëdi na', ta'në': "Dzag Lë' tu' xöhui'."

Nu nac xnë'ë Jesús len bönni' böchë'ë

³¹ Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús yugu' bönni' böchë'ë lenca' xnë'ë. Gulacu'ë lö'al len gulasölë'ë nu tsajlídZ Jesús.

³² Glë Jesús bunách zian na' rö'gac cuitië', ta'në':

—Nacu'ë lö'al yugu' bönni' böchu'u lenca' xna'u, tu'lidzë' Li'.

³³ Bubi'ë didza' Jesús, gudxë' lequë':

—¿Nuzxa caz na' xna'a, len nupxcz bönni' böcha'a?

³⁴ Ni'r buyüë' nup na' rö'gac gdu cuitië', rnë':

—Gul-yutsca'. Nüp ni nacgac ca xna'a len yugu' bönni' böcha'a.

³⁵ Nu run ca rë'nnë' Dios, nu ni nac ca bi'i böcha'a len bi'i zana' lenca' xna'a.

4

Runë' Isaquí' Jesús ca nac queë' bönni' guz

¹ Leyübl' gzu lahuë' Jesús rusëdnë' bunách ga nac ra' nis zxön. Guludúb ga zoë' bunách zian ati' grenë' Jesús tu lë'i bárcodau' xzoa lu nis na', len grö'ë ni', ati' yúgu'të bunách na' gulacua' luyú ra' nis na'.

² Zian le busëdnë' lequë' Jesús, benë' Isaquí'. Tsal ni' rusëdnë' lequë', rnë':

³ —Gul-zé nagli' didza' ni. Brujë' bönni' guz, zjësië' xseydau'.

⁴ Tsal ni' rusië', glas ra' nöZ la'gac xseydau' na', ati' guladxinba' bguindau', glë'jba' lei.

⁵ Glas ga rö' guiöj ga cutu rö' szxöni yu yela'gac xseydau' na'. Bayön gualén xseydau' na' le cutu rö' szxöni yu.

⁶ Ni'r cati' blen gbidz, buquexu' lei, ati' gbidx, le cutu nun lui' ga rë'.

⁷ Glas ga tu'lén lba yötsi' yela'gac xseydau' na'. Cati' gualén xseydau' na', gululén ca' lba yötsi' na' len gularöli lei, ati' cutu bi bunódZ lë na' bësië'.

⁸ Glas ga nac luyú dxi'a yela'gac xseydau' na', ati' gulaxxón len xtsa' ra' gulabó'. GulunódZ lë na' bësië'. Tu dxigu' xseydau' na' bësië' bunódZ yechí uruá' xseydau' ca'. Yetú bunódZ yetsonnlaj ca' ati' yetú na' bunódZ yetú gayuá' ca'.

⁹ Ni'r gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Nu zoa nag len ryöni ral-la' uzë nag.

Rguixjö'ë Jesús bizx quië runë' Isaquí'

¹⁰ Cati' chbuga'në' tuzë' Jesús, guladxín ga zoë' nup da'gac Lë', nungac tsaxxón idxínnutë' bönni' usëd queë' ati' gulanabnë' Lë' bi rë'ni gna lë na' benë' Isaquí'.

¹¹ Gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Lbi'ili' nadé-li'li' tséjni'li' le nagachi' ca rna bë'ë Dios, san nup na' cunacgac tuz len rë'u, yúgu'të ru'lëna' lequë' didza' yugu' le runa' Isaquí'.

¹² Cni runa' quië utság lë na' nayúg lu guich la'y, rna: "Luyüë' len cutu la'lé'inë'. Luzé nagquë' len cutu la'yéjni'në' len cutu lubí'i ládxi'quë' quië gac unít lahua' lequë' ca nac dul-la' nabága'quë'."

Rusálj la'në' Jesús le benë' Isaquí'

¹³ Gudxë' ca' bönni' da'quë' Lë' Jesús, rnë':

—¿Naru' cu réjni'tsali' lë na' bena' Isaquí'? ¿Nacxcz gac tséjni'li' yezica' le guna' Isaquí'?

¹⁴ Naquë' nu ruzë didza' bönni' guz na'.

¹⁵ Nacgac la'gac bunách ca xseydau' na' glas ra' nöz. Ta'yönnë' xtidzë'ë Dios, len ca ta'yöznë' ca', la' za'të Satanás tu' xöhui', rgua didza' na' bdxin lu icj ládx'i'dau'quë'.

¹⁶ Nacgac yela'gac bunách ca xseydau' na' glas ga rö' guiöj. Ta'yönnë' didza' na' ati' lu yöl-la' rudziji quequë' ta'zi'ë lei.

¹⁷ Cutu ryaz icj ládx'i'dau'quë' ati' tu chi'z ta'dé'ë lei. Cati' bi rac quequë' o zoa nu rbia ladx'i' lequë' le ta'dé'ë didza' na', la' tu'huöatë ládx'i'quë'.

¹⁸ Nacgac yela'gac bunách ca xseydau' na' glas ga na' tu'lén lba yötsi'. Ta'yönnë' didza' na'

¹⁹ san tui' ládx'i'quë' le nacgac qui yödzlyú ni. Nazí' yé'icnë' le nadxi'icnë' yugu' yöl-la' tshui' len ta'zë ládx'i'quë' yugu' le dë. Ta'yáz icj ládx'i'dau'quë' yúgu'të lë ni len tu'snít didza' na', cui gun dxin lu icj ládx'i'dau'quë'.

²⁰ Nacgac yela'gac bunách ca xseydau' na' glas ga nac luyú dxi'a. Ta'yönnë' didza' na' len ta'zi' lu na'quë' lei, ati' run dxin lu icj ládx'i'dau'quë'. Nacgac la'gac bunách cni ca xseydau' na' gulunódzj yechí uruá' hueaj. Nacgac yela'gac ca xseydau' na' gulunódzj yetsonnlalj ca', ati' nacgac yela'gac bunách ca xseydau' na' gulunódzj yetú gayuá' ca'.

Runë' lsaqui' Jesús qui tu le runn yení'

²¹ Gudxë' ca' bönni' da'quë' Lë' Jesús, rnë':

—¿Naru' rgál-la'ru' gui' ati' rudúsi'ru' lei tu gui'n o rgu'ru' lei zxani le ráti'ru'? Cutu ca' runru' cni san ruzoaru' gui' ga nac xtsa' ga gunn yení'.

²² Yúgu'të le nagachi' gla' lahui' ati' yúgu'të le rac balánz la'rúj ga lna'.

²³ Nu zoa nag len ryöni ral-la' uzé nag.

²⁴ Gudxë' ca' lequë':

—Gul-gü' ládx'i'li' le ryónili'. Ca nac le rurixli', la' leyz urixë' queëli' Dios ati' gunnë' queëli' yelati'.

²⁵ Nu dë qui, gu'ë qui yelati', san nu cudé qui, la'z dui le dë qui, gdua.

Runë' lsaqui' Jesús ca rxzön xzoa' xtil

²⁶ Gnë' ca' Jesús:

—Ca rac ni le rna bë'ë Dios nac ca rac cati' ruchijë' xzoa' xtil lu yu bönni'.

²⁷ Chdzö'l rasië' len ryasë' cati' za' rení'. Ta'lén xzoa' xtil na' len ta'zxón san cutu nöznë' lë' nacx rac ta'zxón.

²⁸ La' cuinzi luyú na' ruxón le naduzgac luyú na', zi'al xyazi, ni'r za' deu qui, len töd na' cuia xui'i nal lu deu qui.

²⁹ Cati' chnal xui'i, la' tseajtë' tsajchuguë' deu na' le chbdxin dza uzi'ë xui'i.

Runë' lsaqui' Jesús ca rac qui xsey mostaza

³⁰ Gnë' ca' Jesús:

—¿Bizxa caz gnaru' ca rac ni le rna bë'ë Dios? ¿Bizxa gunru' lsaqui' ca rac?

³¹ Rac ca rac qui tu xseydau' mostaza. Cati' ryaz luyú nac xseydau' nactër cuídi' ca yúgu'të xseydau' dzö' luyú,

³² san cati' chnadúz, rlen len rxzöntër ca yúgu'të guixi' cuan rö'gac luyú. Tsca run yana' xzuza' në'i, gac la'dxinba' bguindau' ludxía lidxcha' lu zxul qui.

Ca rugunë' dxin Jesús le runë' lsaqui'

³³ Cni guc, busëdnë' lequë' Jesús, len zianr ca' le benë' lsaqui' tsca guc la'yéjni'në'.

³⁴ Yúgu'të didza' bë'lenë' bunách benë' lsaqui' ati' yúgu'të didza' ni busáj la'në', buzéjni'në' légaczë' bönni' uséd queë'.

Jesús rbequi dxië' bö' bđunu'

³⁵ La' dza na'z, cati' gdzö', Jesús gudxë' bönni' da'quë' Lë', rnë':

—Tódtscaru' yetslá'a nis xzön ni.

³⁶ Ni'r bulá'alenë' bunách zian nacua' ni', ati' gulusë'ë bárcodau' ga na' chozazë' Jesús. Gulacua' ca' ni' yela'gac bárcodau' zjaclen lequë'.

³⁷ Gzu lau reycj bö' bđunu' lu nis na', ati' gda'a nis lë'i bárcodau' na'. Ca' guc, zeaj rdza' nis lë'i bárcodau' na'.

³⁸ Dë' rasië' Jesús lu xcügüë' ga nac xtsa'l lë'i bárcodau' na', ati' guluspanë' Lë', të' Lë':

—Bönni' Usëdi. ¿Naru' cu rui' ládx'i'tsu' netu'? Huatcztu' lu nis ni.

³⁹ Ni'r gyasë' Jesús, len gna bé'inë' bö' na' reycj, gnë':

—Cu'u bö.

Gudxë' ca' nis na', gnë':

—Dxiz gzoa.

Grö' dxi bö' na' gyeycj len gzoa dxi lu nis xzön na'.

40 Nì'r gudxë' bönni' da'quë' Lë' Jesús, rnë':

—¿Bizx quië radxi rdzóbili' cni? ¿Naru' cu réjlë'li' Dios?

41 Nì' tádxinë' glë lza'quë' tuë' yetúë':

—¿Nuzxa caz bönni' ni? Tun ca rna xtidzë'ë bö' reycj len nis zxön.

5

Bönni' Gadara yu'u lë' bö' xöhui'

1 Nì'r guladxinë' Jesús len bönni' da'quë' Lë' yetslá'a nis zxön ga nac lu xyugac bunách Gadara.

2 Cati' burujë' Jesús lë'i bárcodau' na', la' dutsagtë' Lë' tu bönni' r-rujë' bloj ga nacua' yeru ba. Bönni' ni yu'u lë' bö' xöhui',

3 len nzu xlatjë' ga na' nacua' yeru ba. Nutu nu guc guga' bönni' na', len clëg len du guía.

4 Zian lzu guluzóë' bregui' guía yen në'ë len ni'ë len glúguë'ë lë' du guía. Yugu' du guía na' bulë'ë ati' bregui' guía na' buzzuxjë'. Cutu rzáqui'në' nu bönni' gna bé'inë' lë'.

5 Rdáteczë' rbódxyë'ë rëi len të dza ga na' nacua' yeru ba len gap nac lu gu'adau', run huë' cuinë' yugu' lu guiöj dzó' ni'.

6 Cati' blé'inë' zë'ë zi'tu' Jesús, jarélu'ë gyijë' ga na' zë'ë Jesús, ati' buzechu zxibë' lahuë' Lë'.

7 Bë'ë zidzj didza', rë' Jesús:

—¿Bizxa ral-la'a quiu' Jesús, Zxi'në' Dios náctërë' blau? Nì'a queë' Xanru' Dios ráta'yua' lau', cutu usaca' zi'u neda'.

8 Cni gnë' le chgudxë' bö' xöhui' na' Jesús:

—Lì, bö' xöhui', burúj lu bönni' ni.

9 Jesús gnabnë' lei, rnë':

—¿Bi leu'?

Bubí'i didza' lei, gudx Lë':

—Le Zian lea' le nac ziantu'.

10 Gnab yechi' Jesús cui gsölë'ë yugu' bö' xöhui' na' zi'tu' luyú ni'.

11 Nacua'ba' lu gu'adau' ni'z cuch zian, ta'daba' táguba' ni'.

12 Gulanáb yechi' Jesús bö' xöhui' na', ta'ná:

—Bsöla' netu' ga ni' dzó'ba' cuch zian. Bë' netu' latj tsajtsú'ugactu'-ba'.

13 La' bë'të' leygac latj Jesús ati' gularúj bö' xöhui' na', yajtsu'ugac cuch zian na', ati' gulaxíi'ba' cuch zian na', yajbixcha' ga nac ra' gui'a, yajtsu'ucba' nis zxön. Lu nis zxön na' gulayëpiba' nis, glatba', len nacba' ca galj gayua'ba'.

14 Nì'r gulazxúndj nup ni' glun chi'i cuch zian na', yajtíxjöi'cnë' bunách lu yöd z ni' lenca' bunách nacua' ladj guixi' ni'. Gularúj bunách lu yöd z, zajyuquë' bizxa na' guc ni'.

15 Cati' guladxinë' ga ni' zoë' Jesús, gulalé'inë' bönni' na' zi'al yu'ugac lë' bö' xöhui'. Bönni' ni rö'ë ni', nacué' lari' len zoë' dxí'adau', ati' gladxi bunách na'.

16 Nup na' gulale'i le benë' Jesús gulaguixjöi' bunách na' gularúj lu yöd z ca na' guc queë' bönni' na' zi'al yu'ugac lë' bö' xöhui', lenca' ca guc quecha' cuch na'.

17 Nì'r gulazú laugac bunách zian na' tá'ta'yuë' lahuë' Jesús urujë' lu xyuquë'.

18 Cati' bubenë' Jesús lë'i bárcodau', bönni' na' zi'al yu'ugac lë' bö' xöhui' zian, gúta'yuë' lahuë' Jesús gu'ë lë' latj tséajlenë' Lë'.

19 Jesús cutu bë'ë lë' latj, san gudxë' lë':

—Böaj lidxu'. Yajtíxjöi' yugu' dí'a dza quiu' yugu' le zxön bena' quiu' neda', naca' Xanu', len ca bena' buechi' ladxa'a li'.

20 Zhuöjë' bönni' na', ruzë' didza' yugu' yöd z Decápolis ca nacgac le zxön benë' queë' Jesús, ati' gulubani yúgu'të bunách nacua' yugu' yöd z ni'.

Bi'i ngul queë' Jairo len ngul gdannu lari' nacué' Jesús

21 Cati' budxinë' Jesús yetslá'a nis zxön na', nì'r guludúb bunách zian ga na' zoë' ra' nis zxön.

22 Bidë' ca' ga zoë' Jesús bönni' lë' Jairo, bönni' rna bë'ë lu yu'u ga tu'dubë' tu'sedë' queë' Dios bönni' judío. Cati' blé'inë' Jesús, buzechu zxibë' lahuë'

23 len szxöni gúta'yuë' lahuë', rnë':

—Chraqui gatbi' bi'i nguldau' quia'. Gda gxo'a na'u lëbi' quië huóacbi' len cui gatbi'.

24 Zéajlenë' lë' Jesús, ati' zjaclen Jesús bunách zian, tu'quí' Lë'.

25 Zoanu ca' ni' ngul, chnac chinnu iz ré'ínu, cutu ruhu'í rön queënu qui huë' quégaccnu ngul.

26 Szxöni chgzxaca' gdí'nu lu na'quë' zian bönni' tu'ún bunách. Daduz chbutönu dëra le dë queënu, cutu bi' guclen lënu, san ryali' queënu.

²⁷ Cati' byóninu tui' didza' bunách ca nac queë' Jesús, gdödnú ladjl bunách zian na', bdxinnu zaca' cúdzu'lé' Jesús len gdannu lari' nacué'.

²⁸ Cni bennu le rnanu: "Chqui' canza' le nacué', huöaca'."

²⁹ La' bui'tè rón queënu ati' ráquibe'ínu chböacnu qui le guc queënu.

³⁰ La' gúquibe'itenè' Jesús ben dxin yöl-la' huac queë', ati' bueycjè', ruyüè' bunách zian na', rnè':

—¿Nuzxa na' gdan neda'?

³¹ Ni'r të' Lè' bönni' da'què' Lè', ta'né':

—Rlé'icznú' bunách zian ni tu'quir Li', len rnatsu': "¿Nuzxa na' gdan neda'?"

³² Ruyüè' Jesús gdu cuitiè' quiè glé'iné' nuzxa na' gdan Lè'.

³³ Ni'r gbíga'nu lahuè' ngul na', rádxinu len rxizinu le chnózinu bi na' guc queënu, ati' buzechu zxbibnu lahuè' Jesús, len gudxnu Lè' gdtúè le nacz.

³⁴ Jesús rè'-nu:

—Nguldau'. Chböacu' le réjlè'u neda'. Böaj lidxu' gdu ladxu'u. Tsaz nuhuöacu' qui le guc quiu'.

³⁵ Tsal ni' ru'è cni didza' Jesús, guladxín ni' nup narujgac lidxè' bönni' na' rna bè'è lu yu'u ga tu'dubè' tu'sèdè' queè' Dios, len të' bönni' na':

—Chgutbi' bi'i nguldau' quiu'. Cutur upizxjnu' Bönni' Usèdi.

³⁶ Cutu bè' lidxè'è Jesús lè na' ta'né', ati' gudxè' bönni' uná bè' na', rnè':

—Cutu gádxinu'. Gyéjlè'zè' Dios.

³⁷ Cutu bè'è latj Jesús tsjaclen Lè' yezica'r bunách, san légaczè' Pedro len Jacobo, len Juan, böchè'è Jacobo na'.

³⁸ Cati' bdxiné' lidxè' bönni' na' rna bè'è ga tu'dubè' tu'sèdè' queè' Dios, blé'iné' rac rusbó lenca' nup ni' ta'bódx len nup ta'bódx yechi'.

³⁹ Gyaziè' Jesús len gudxè' lequè':

—¿Bizx quiè runli' rusbó len rbödxli' cni? Cutu natbi' bi'i nguldau' ni. Raszbi' na'.

⁴⁰ Ni'r gulutitjè' Jesús san Lè' bubijè' ni'l yúgu'tè bunách na' ati' bchè'è xuz xna'bi' bi'i nguldau' na' lenca' nup nacua'len Lè', gyaziè' ga na' dèbi'.

⁴¹ Gdel-lè'è na'bi' bi'i nguldau' na' len gudxè'-bi':

—Talita, cumi.

Didza' ni rna lu didza' xidza': "Bi'i nguldau'. Gyas."

⁴² La' gyástèbi' bi'i nguldau' na' len buzé'ibi'. Chyu'ubi' chinnu iz. Gulubani nup nacua' ni'.

⁴³ Ni'r Jesús gna bé'iné' lequè' nutu nu la'guíxjöi'nè' lè na' guc. Gudxè' lequè':

—Gul-güi' le gágubi' bi'i nguldau' ni.

6

Rudxinè' Jesús Nazaret, le nac ladjè'

¹ Buzé'è ni' Jesús, budxinè' ladjè', ati' yjáclenè' Lè' bönni' da'què' Lè'.

² Cati' bdxin dza la'y quequè' bönni' judío, gzu lahuè' rusèdnè' bunách Jesús ga na' tu'dubè' tu'sèdè' queè' Dios. Gulacua' ni' bunách zian ta'yöni Lè'. Gulubannè', ta'né':

—¿Gazxcz bzèdnè' yugu' lè ni bönni' ni? ¿Bizxa caz yöl-la' rejni'i ni nadél-li'nè'? ¿Nacxcz runè' le nacgac bè' na' za'c yehua' yubá?

³ Naquè' bönni' ni bèdx yag na', zxi'nnu María. Naquè' böchi'què' Jacobo len José len Judas len Simón. Nacua'lennu ca' rè'u ngul zanè'.

Qui lè ni na' guluca'nè' Lè' ca'z.

⁴ Ni'r gudxè' lequè' Jesús, rnè':

—Gáti'tèz tunè' ba la'n nu bönni' ru'è didza' uláz queè' Dios, san cutu tun Lè' ba la'n bunách uládz queè' len bunách di'a dza queè' len bunách nacua' lidxè'.

⁵ Qui lè ni na' cutu guc gunè' ni' Jesús nitú yöl-la' huac zxon. Tuz bunè' nabábz bunách te'i, bxoá nè'è lequè'.

⁶ Bubannè' Jesús le cuta'yèjlè'è Lè'. Gdöd na' gdödè' yugu' yödzdau' nacua' zbi'il, rusèdnè' bunách ni'.

Rsölè'è Jesús bönni' da'què' Lè' tsjenquè' lban

⁷ Ni'r bulidzè' Jesús idxínnutè' bönni' da'què' Lè' len gzu lahuè' rsölè'è lequè' chop hueajquè'. Budödè' lu na'què' yöl-la' uná bè' lubijè' b'ò xöhu'i' yu'ugac bunách.

⁸ Gna bé'iné' lequè' cutu bi lu'è la' nöz, ni yöxj, ni yöt, ni dumí cutu la'gu'è bzud quequè', san tuz xuyagdau' lu'è.

⁹ Ral-la' ludé'è lölquè', san clèg chop lari' luxóa yenquè'.

¹⁰ Gudxè' ca' lequè':

—Gáti'tèz ga tsazli' tu yu'u, gul-zóa yu'u na' cati' uza'rli' yödز na'.

¹¹ Chqui' tsazli' tu yödز ga cutu lun lbi'ili' ba la'n bunách lu yödز na', len cutu luzé nagquë' xtídzali', gul-rúj ni' len gul-quindj bëchtó da' lalabli'. Lè ni gac bë' nabága'quë' zxguia'. Le nacté répa' lbi'ili', cati' gdxin dza gchuguë' Dios quegac bunách, la'zaca' la'guí'ir bunách lu yödز na' ca la'zaca' la'guí'i' bunách Sodoma len Gomorra, yugu' yödز na' busnitië' Dios.

¹² Ni'r gularujë' bënni' da'quë' Lè', yjenquë' lban ca ral-la' lubí'i ládxi'gac bunách.

¹³ Gulubijë' ca' zian bö' xóhu' yu'ugac bunách. Gulagu'è le za zian nup te'i, guluúnë' lequë'.

Ca guludöddë' Juan, bënni' buquilë' bunách nis

¹⁴ Byönnë' Herodes, bënni' rna bë'ë, ca nac le runë' Jesús, le rzë didza' gáti'tèz qui yöl-la' huac queë' Jesús. La'gac bunách ta'ná:

—Chbubanë' lu yöl-la' gut Juan, bënni' ni' buquilë' bunách nis. Qui lè ni na' napë' yöl-la' huac runë' yugu' lè ni.

¹⁵ Yela'gac bunách ta'ná:

—Naquë' Elías, bënni' bë'ë didza' uláz queë' Dios.

Yela'gac bunách ta'ná:

—Naquë' bënni' ru'ë didza' uláz queë' Dios ca glaquë' bënni' dza ni'të glu'ë didza' uláz queë'.

¹⁶ Cati' byönnë' Herodes yugu' lè ni, gnë':

—Naquë' Juan, bënni' na' brixá' yenë'. Chbubanë' lu yöl-la' gut.

¹⁷ Cni gnë' Herodes le bsólë'ë lëczë' nup yajxöngac Juan na', glúguë'è lë' du guia lu yu'u lidx guia. Cni benë' Herodes le rleynu-në' Juan na' Herodías, ngul na' gacnu ngul queë' Felipe, böchë'ë Herodes na'. Herodes gduë'-nu Herodías na', len butság ná'lenë'-nu.

¹⁸ Juan na' gudxë' Herodes:

—Cutu ral-la' sóalenu'-nu ngul queë' böchu'u.

¹⁹ Qui lè ni na' gzu grö'nu Herodías, gú'ninu bi gunnu queë' Juan, le gú'ninu gdódinu lë', san cutu bi gzxáqui'nu

²⁰ Le rádxinë' Juan Herodes, le nözcznë' naquë' Juan na' tsahui' len la'y. Qui lè ni na' ben chi'è lë' len buzé naguë' lë' gdu ladxë'ë zal-la' lè na' rnë' Juan ben ga grö'ë baguí'i Herodes na'.

²¹ Ni'r bdxin tu dza gzxáqui'nu Herodías na', nac dza runë' lni Herodes qui dza gyé'inë' iz. Bupé'ë le li'j lahuë' bënni' dë lu na'quë' uláz queë' len bënni' nacu'ë lu na'quë' bënni' rjaquë' gdil-l lenca' bënni' nacquë' blau luyú Galilea.

²² Gyazbi' bi'i ngul queënu Herodías ga na' ti'j tahuë' len bya'abi' lauquë'. Bdzag ladxë'ë Herodes ca runbi', len guladzág ládxi'gac ca' nup tēj' tágulen lë'. Ni'r gudxë'-bi' bi'i ngul na' Herodes, gnë':

—Gnab bi rë'nnu' gunna' quiu', ati' guna' ca'.

²³ Benë' tsutsu xtídzë'ë, gudxë'-bi':

—Ni'a queë' Xanru' Dios gunna' quiu' bítitèz bi gnabu' ga gdxintë gatsj ga rna bë'a.

²⁴ Burujbi' lëbi', gudxbi' xna'bi':

—¿Bizxa gnabtsa'?

Lënu gudxnu-bi':

—Icjë' Juan, bënni' buquilë' bunách nis, gnabu'.

²⁵ La' buáztëbi' ga na' zoë' Herodes, rëbi'-né':

—Rë'nda' gxu' quia' na'a lu zxiga' zxön icjë' Juan, bënni' na' buquilë' bunách nis.

²⁶ Ni'r bui'nnë' Herodes, san le gneynë' Dios, len le gulayöni ca' nup tágulen lë', cutu gnünnë' nit xtídzë'ë na' gzxí' lu në'ë queëbi'.

²⁷ Herodes la' bsóla'të' bënni' rijë' gdil-l zoë' run chi'ë, gna bé'inë' lë' tsajxi'ë icjë' Juan.

²⁸ Gyi'jë' lidx guia bënni' na' rijë' gdil-l, yajrixë' yen Juan na', ati' bu'ë icjë', nuxóë' lei lu zxiga' zxön. Budödë' lei lu na'bi' bi'i ngul na', ati' lëbi' bunödzbji' queënu xna'bi' lei.

²⁹ Cati' gulayönnë' didza' chguc lè na' bënni' da'quë' Juan na', guladxinë' ni' len guluú'ë lë', yajcáchi'quë' lë' yeru ba.

Rugahuë' Jesús zianr ca chiën gayuá' bunách

³⁰ Gdöd ni' guludubë' ga zoë' Jesús bënni' gbaz queë', len gulaguíxjöi'në' Lë' yúgu'të le glunë' len yugu' le gulusëdnë' bunách.

³¹ Nacuá' ni' bunách zian, nup za'c len nup zjac, ga bdxintë cutur dë latj lahuë' yöt Jesús len bënni' da'quë' Lë'. Qui lè ni na' gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Gul-dá. Huayejczru' ga nac latj ca'z, uzí' ládxi'ru' tu chi'i.

³² La' légaczë' yjaquë' tu lë'i bárcodau', guladxinë' tu latj ca'z.

³³ Gulale'i lequë' zjaquë' ni' bunách zian len núnbë'gac Jesús. Qui lë ni na' jarélu'quë' yjaquë' ni' bönni' yúgu'të yöd z ni', gulazë'i ní'acquë', ati' guladxinë' ni' zí'atël ca Jesús len yugu' bönni' da'quë' Lë'.

³⁴ Cati' burujë' Jesús lë'i bárcodau' na', blé'inë' bunách zian na' ati' buechi' ladxë'ë lequë' le nacquë' ca bö'cu' xzila'dau' cuzóa nu uyú lecha'. Gzu lahuë' zian le rusëdnë' lequë'.

³⁵ Cati' chrdzö' dza na', guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' da'quë' Lë', të' Lë':

—Chrdzö' ati' latj ca'z nac ni.

³⁶ Bsöla' bunách zian ni tsjac yugu' yu'udau' len yugu' yödzdau' nacua' zbi'il, tsjó'ugac yöt, le cutu bi dë ni le lahuë'.

³⁷ Bubi'ë didza' Jesús, gudxë' lequë':

—Gul-güi' le lahuë' lbi'iczlí'.

Glë' Lë':

—¿Naru' tsjó'utsatu' yöt xtil lazxjru' qui gdu xunu' beo', ati' güi'tu' lahuë'?

³⁸ Jesús gudxë' lequë':

—¿Balx yöt xtil dë queëli'? Gul-tsajyutsca'.

Cati' chnözcnë', të' Lë':

—Gayu'z yöt xtil dë, len chopzba' bö' dëba'.

³⁹ Ni'r gna bë'ë Jesús lunë' ga la'bó' bunách zian na', la'cu'ë tu cuia hueajquë' ga nac lachi' lu daca'.

⁴⁰ Gulacu'ë tu cuia hueajquë', tu gayuá' hueajquë' len chiün hueajquë'.

⁴¹ Ni'r gdel-lë'ë Jesús igáyu'të yöt xtil na' len gropba' bö' na'. Buyüë' zaca' luzxbá len gudxë' Dios: "Xclenu'." Ni'r buzxuzxjë' yöt xtil na' len bë'ë quequë' bönni' uséd queë' quië la'guisiië' quegac bunách zian na'. Gdisië' ca' gróptëba' bö' na' quequë' yúgu'të bönni' na'.

⁴² Glahuë' yúgu'të' len guluhuöjnjë'.

⁴³ Ni'r gulutubë' le bizxj qui yöt xtil na' len quecha' bö', chinnu bdö'a guludzé'ë.

⁴⁴ Glaquë' ca chiün gayu'ë bönni' na' glahuë'.

Rzë'i ni'ë Jesús lu nis zxön

⁴⁵ La' bentë' Jesús ga gulabenë' lë'i bárcodau' bönni' da'quë' Lë', la'nörë' lahuë', la'dödë' lu nis zxön na', la'dxinë' lu yöd Betsaida, tsal ni' Lë' ruzeynë' bunách zian na' didza'.

⁴⁶ Cati' chbudx buzeynë' lequë' didza', gyijë' tu lu gu'adau', ati' ni' bulidzë' Dios.

⁴⁷ Cati' chgul, zeaj bárcodau' na' gatsj lahu' nis zxön, ati' zoë' Jesús tuzë' luyú bidx na'.

⁴⁸ Blé'inë' lequë' Jesús, baníg tu'së'ë bárcodau' na' le reycj bö' za' ga na' ta'dödë'. Gdöd ladxi' yël bdxinë' Jesús ga na' nacu'ë, rzë'i ni'ë lu nis zxön na', ati' gu'nnë' töd zë' ga na' nacu'ë.

⁴⁹ Cati' gulalé'inë' Lë' rzë'i ni'ë lu nis zxön, gláquinë' bxin na', len gulabödxyé'ë

⁵⁰ le gulalé'inë' Lë' yúgu'të' len gladxi guladzöbnë'. Ni'r la' bulidztë' lequë' Jesús, rnë':

—Gul-típ ládxi'li'. Néda'cza'. Cutu gádxili'.

⁵¹ Grenë' Jesús lë'i bárcodau' ga na' nacu'ë, ati' grö' dxi bö' na' reycj, ati' lequë' gulanittsquinë' gulubannë'.

⁵² Cutu ta'yéjni'ninë' le rulu' lë na' benë' Jesús qui yöt xtil na'. Ni' nac zid icj ládxi'dau'quë'.

Ruünë' Jesús nup te'i yöd Genesaret

⁵³ Guladödë' yetslá'a nis zxön Jesús len bönni' da'quë' Lë', guladxinë' ga nac lu xyugac bunách Genesaret. Guludxigüë'ë bárcodau' luyú bidx ni'.

⁵⁴ Cati' gularujë' lë'i bárcodau' na', la' guluúnbëtë Jesús bunách ni'.

⁵⁵ Gulaxiti' bunách na', yjac yúgu'të yödzdau' gdu zbi'il len gulazú lauquë' djua'quë' ga zoë' Jesús yúgu'të nup te'i, xzoagac yugu' le deycni, ati' guladxinë' gátitëz ta'yönnë' zoë' Jesús.

⁵⁶ Gátitëz ga rdödë' Jesús, yugu' lu yödzdau' len yugu' yöd z xön len yugu' yu'udau', tu'cu'ë gap nac la' nöz len gap nac lu yé'y nup te'i quequë', len tá'ta'yuë' lahuë' Jesús gu'ë lequë' latj la'ganzë' tui'i lari' nacuë'. Guluhuöactë dxi'adau' yúgu'të nup na' gulagán lari' na' nacuë'.

7

Le tun ga cunacgac dxi'a bunách lahuë' Dios

¹ Ni'r guludubë' ga zoë' Jesús la'quë' bönni' gdau' fariseo len la'quë' bönni' gdau' usëdi, narujquë' Jerusalén.

² Bönni' gdau' ni gulalé'inë' bönni' uséd queë' Jesús tahuë' yöt, cunadxi'agac na'quë', lë na' rna: cutu nayargac ca nalëbcnë' tunë'. Qui lë ni na' gulanë' quequë'.

³ Tunë' bönni' gdau' fariseo na' len yezica' bunách judío ca glëbcnë' glunë' xuz xtau'quë', len chqui' cutu ta'guib na'quë' zian lzu ca na' nalëbcnë' tunë', cutu ca' tahuë'.

⁴ Cati' tu'dxinë' rj'ó'uquë' lu yë'y, chqui' cutu ta'guibë' lë na' ca nalëbcnë' tunë', cutu ca' tahuë'. Zianr ca' tunë', yugu' le nalëbcnë' tunë', ta'guibë' zxiga' y'ó'on, len yugu' zxiga' guia, len yugu' le tát'i'në'.

⁵ Qui lë ni na' gulanabnë' Jesús yugu' bönni' gdau' fariseo len bönni' gdau' tu'sëdi, ta'në': —¿Naru' cutu tunë' bönni' uséd quiu' ca glëbcnë' glunë' xuz xtau'ru', san tahuë' yót cunadxi'agac na'quë'?

⁶ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Lbi'ili', bönni' rulu'z tsahui' cuinli'. Nactë le gdxj'ö'ë queëli' Isaías, bönni' ni' bë'ë didza' uláz queë' Dios. Buzujë' lu guich, gnë':

Bunách ni, len rú'agacz tun neda' ba la'n,
Clëg gdu lãdxi'gac.

⁷ Daduz nac yól-la' ba ta'gu'ë neda'

Le tu'sëdnë' le ta'ná bë' bunách,

Clëg zxba quia'.

⁸ Cni nac, le ruca'nli' le gna bë'ë Dios, ati' runli' yugu' le nazí' lãhuili' lu na'gac bunách.

⁹ Gudxë' ca' lequë':

—Gdu ruca'nli' ca'z le gna bë'ë Dios quië gunli' ca nac le nalëbili' runli'.

¹⁰ Moisés gnë' cni: “Ben ba la'n xuz xna'u.” Gnë' ca: “Nu ulíd z' xuz o xnë'i, gul-dóditë nu na'.”

¹¹ Lbi'ili' rnali' cni: “Chqui' nu bönni' guië' xuzë' o xnë'ë: ‘Cutu gac bi gunna' queëli', le nac Corbán', le rna lu didza' xidza': ‘Le nuzóa' quizi queë' Dios’,”

¹² ni'r rnali': “Cutu run bayúdx bi gunë' quegac xuz xnë'ë bönni' na'.”

¹³ Cni nac, ruca'nli' ca'z xtídzë'ë Dios quië gunli' le nalëbili' runli', yugu' le rudódl' lu na'gac zxi'n xsoali'. Zianr ca' le cni runli'.

¹⁴ Ni'r Jesús bulídzë' bunách zian na' nacua' ni', rë' lequë':

—Gul-zé nagli' didza' gu'a, yúgu'tëli', len gul-tsejni'.

¹⁵ Cutu bi dé le ryaz bönni' le gac gun ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios, san le r-ruj lë', lë ni gac gun ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios.

¹⁶ Chqui' zoa nagli' quië yónili', gul-zé nagli'.

¹⁷ Cati' bulá'alenë' bunách zian na' Jesús len gyazië' tu yu'u, gulanabnë' Lë' bönni' uséd queë' ca nac lë na' benë' laqu'i'.

¹⁸ Jesús gudxë' lequë':

—¿Ryadzítsa ca' queëli' yól-la' rejni'i? ¿Naru' cu réjni'ili', yúgu'të le ryaz bönni', cutu gac gun ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios?

¹⁹ Nac cni le cutu ryaz icj lãdxi'dau'huë', san lë'ëzë' ryaz, len rurúj lë'ë.

Le gnë' cni Jesús, bului'inë' rë'u nac dxi'a yúgu'të le ri'j ráguru'.

²⁰ Gnë' ca' Jesús:

—Le r-ruj bönni' run ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios.

²¹ Cni nac, le ta'rúj icj lãdxi'dau'quë' bönni' yugu' le ta'zá' lãdxi'quë' le nac xóhui', yugu' le tun ga tunë' dul-la' ta'guitsjë' zxba qui yól-la' nutság na' len yugu' le cunác. Tun ga tu'dóddë' bunách

²² len ta'banë', len ta'zé lãdxi'quë' le dé qui lza'quë', len tu'ë dö', len ta'zi' yë'ë, len tu'zxé'ë, len ta'në' qui lza'quë', len tun ba zxön cuinquë', len tunë' le cunózi.

²³ Yúgu'të le xóhui' cni ta'rúj icj lãdxi'dau'huë' bönni' len tun ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios.

Réjle'nu Jesús ngul gza'a

²⁴ Buzë'ë ni' Jesús, bdxinë' gal-la' ga nacua' yöd z Tiro len yöd z Sidón. Ni' gyazië' tu yu'u len gu'nnë' nutu nu gnózi, san cutu ca' guc ucachi' cuinë'.

²⁵ Byóninu didza' rzë ca nac queë' Jesús ngul, zoabi' bi'i nguldau' queënu, yu'u lëbi' b'ó xóhui', ati' la' bídtënu ga zoë' Jesús, len buzechu zxi'bnu xni'ë.

²⁶ Ngul ni cutu nacnu judío, san nababnu bunách Sirofenicia. Gúta'yunu lahuë' Jesús ubijë' b'ó xóhui' na' yu'u-bi' bi'i nguldau' queënu.

²⁷ Ni'r gudxë'-nu Jesús, rnë':

—Bë' latj luhuólj zi'al nup nacgac ca zxi'n xan yu'u, le cutu nac dxi'a uguaru' yót quechi' bi'i na' len chu'nru' lei laucba' b'ó'cu'dau'.

²⁸ Bubi'inu didza' ngul na', gudxnu Jesús:

—Ja, Xan, san yugu' b'ó'cu'dau' nacua'ba' zxani ga tágubi', táguba' le bizxj tu'huóxj ga na' tágubi'.

²⁹ Ni'r gudxë'-nu Jesús, rnë':

—Le gnau' cni, huac huöju'. Chburúj bö' xöhu' na' gyu'u-bi' bi'i nguldau' quiu'.

³⁰ Cati' budxinnu lidxnu, blé'inu-bi' bi'i nguldau' queënu na', dëbi' lu da'a len chnurúj bö' xöhu' na' gyu'u lëbi'.

Jesús ruünë' bönni' nacödzuë' len curnë'

³¹ Burujë' Jesús latj na' nabáb yödZ Tiro ati' gdödë' gap dë yödZ Sidón len yugu' yödZ Decápolis, bdxinë' ra' nis zxon qui Galilea.

³² Bunách ni' djua'gac ga zoë' Jesús tuë' bönni' nacödzuë' len curnë', tá'ta'yuë' lahuë' Jesús gxoá në'ë lë'.

³³ Bubijë' lë' tsla'l Jesús ladj bunách na', ati' bnë'ë xbönni' në'ë yeru naguë' bönni' na'. Gru'në' zxoná'dau' len gdanë' ludxë'ë.

³⁴ Ni'r buyúë' luzxbál len gnë ladxë'ë, rnë':

—Efata.

Didza' hebreo ni rna lu didza' xidza': "Gyalj".

³⁵ La' böaljtë naguë' len la' buguitjtë ludxë'ë, gnëtë' dxí'adau'.

³⁶ Gna bé'inë' lequë' Jesús nutu nu lë' ca', san tsca gna bé'inë' lequë', guluzëtërë' ca' didza' qui lë na' benë'.

³⁷ Gulubannë', ta'në':

—Dxí'adau' runë' yúgu'të. Runë' ga tu'yöni nup glac cödZ len ga tu'huí' didza' nup cugúC la'në'.

8

Rugahuë' Jesús zianr ca choa' gayuá' bunách

¹ Yugu' dza ni'z guludúb ga zoë' Jesús bunách zian. Le cudë le lahuë', Jesús bulidzë' bönni' uséd queë' len bé'lenë' lequë' didza'.

² Gudxë' lequë':

—Ruhuechi' ladxá'a bunách zian ni len chnac tsonn dza nacué'lenë' neda' ni len cutu dë le lahuë'.

³ Chqui' usöla'a lequë' lidxquë' ta'dunzë' ca', huala'cuídi'në' la' nöZ, le za'quë' zi'tu' la'quë'.

⁴ Gulubi'ë didza' bönni' uséd queë', të' Lë':

—¿Bizxa ugágutsaru' bunách guizx yu ni, ga ni nac latj ca'z?

⁵ Gnabné' lequë' Jesús, rnë':

—¿Balx yöt xtil dë queëli'?

Të' Lë':

—Gadxz.

⁶ Ni'r gna bé'inë' bunách zian na' Jesús la'bó' lyu. Gdel-lë'ë gadx yöt xtil na' ati' gudxë' Dios: "Xclenu'." Ni'r buzxuzxjë' leygac len bë'ë quequë' bönni' uséd queë' quië la'guisië' laugac bunách zian na'.

⁷ Guta' ca' quequë' tu chopba' böi cuidi'. Jesús gudxë' Dios: "Xclenu'", ati' gna bé'inë' lequë' la'guisië' lecba' ca' laugac bunách.

⁸ Glahuë' yúgu'të bönni' na' len guluhuöljnë'. Ni'r gulutubë' le bizxj naga'ngac, ati' guladzá' gdu gadx bdö'a.

⁹ Bönni' na' glahuë' glaquë' gdu ca choa' gayuë'. Jesús busölë'ë lequë' lidxquë'

¹⁰ ati' grenë' lë'i bárcodau' tsaxxon len yugu' bönni' uséd queë', guladxinë' lu xyugac bunách Dalmanuta.

Ta'nabné' Jesús gunë' tu le gac bë' nuzxa naquë'

¹¹ Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' gdau' fariseo len gulazú lauquë' ta'díl-lenë' Lë' didza'. Glë'nnë' la'zi' bë'ë Jesús. Qui lë ni na' gulanabné' Lë' gunë' tu le nac bë' za' yehua' yubá.

¹² Gnëtsca ladxë'ë Jesús, rnë':

—¿Bizx quië ta'nábítsa neda' bunách ni guna' tu le nac bë' za' yehua' yubá? Le nactë rëpa' lbi'ilí', cutu ca' glé'ilí' nitú le nac bë' za' yehua' yubá.

¹³ Ni'r bulá'alënë' lequë', bubenë' lë'i bárcodau' len zijë' yetslá'a nis zxon.

Le tu'sëdnë' bönni' gdau' nac ca xnë'i yöt xtil

¹⁴ Glal ládxi'quë' bönni' uséd queë' Jesús lu'ë bi lahuë' ati' tuz yöt xtil dë lë'i bárcodau' na'.

¹⁵ Ni'r buzéjní'në' lequë' Jesús, rnë':

—Gul-sáca'tsca' queëli'. Gul-gún chi'i cuinli' cui si'li' le nac ca xnë'i yöt xtil quequë' bönni' gdau' fariseo len queë' Herodes.

¹⁶ Gulazú lauquë' tu'ë didza' bönni' uséd queë' la' légaczë', ta'në':

—Gnë' cni le cudé yöt xtil gáguru'.

¹⁷ Ráquibe'inë' Jesús le ta'né', ati' rë' lequë':

—¿Bizx quië rui'li' cni didza' le cudé yöt xtil gáguru'? ¿Naru' cu réjni'tsali' len cu ráquibe'itsali'? ¿Ni nactsa zid icj ládx'i'dau'li'?

¹⁸ ¿Zoatsa yöj lauli' len cutu rlé'ili', len zoatsa guid nagli' len cutu ryónili'? ¿Naru' cu rajnéysali'?

¹⁹ Cati' ni' buzxuzxja' gayu' yöt xtil ati' glahuë' chién gayu'ë bönni', ¿balx bdö'a budza'li' le bizxj butubli'?

Gulané':

—Chinnu.

²⁰ Gnë' ca' Jesús:

—Cati' ni' buzxuzxja' gadx yöt xtil ati' glagu choa' gayuá' bunách, ¿balx bdö'a budza'li' le bizxj butubli'?

Gulané':

—Gadx.

²¹ Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—¿Naru' cu réjni'tsali' na'a, bë'a didza' qui le tu'sëdnë' bönni' na'?

Jesús ruinë' bönni' Betsaida nachúl lahuë'

²² Cati' guladxinë' yödZ Betsaida Jesús len bönni' da'quë' Lë', guladxín ga zoë' Jesús nup dja'gac queë' tu bönni' nachúl lahuë', tá'ta'yuë' lahuë' canë' bönni' na'.

²³ Jesús gdel-lë'ë në'ë bönni' na' nachúl lahuë', ati' bchë'ë lë' ni'l ra' yödZ. Ni' bdxie' xzöna' yöj lahuë' len bxoá në'ë lë'. Ni'r gnabnë' lë', rnë':

—¿Ba rlé'inu' lati'?

²⁴ Buyúë' bönni' na' nachúl lahuë', rnë':

—Rlé'igacda' bunách, nala'gac ca yugu' yag, san ta'dá bunách na'.

²⁵ Leyúbi bxoá në'ë yöj lahuë' Jesús, ati' buyutsquë' bönni' na' nachúl lahuë' ati' böactë dxi'adau' yöj lahuë'. Na'a rlé'inë' dxi'adau' yúgu'të.

²⁶ Ni'r Jesús busölë'ë lë' lidxë', rnë':

—Cutu tsajdödu' lahui' yödZ, len nutu nu gui'u ca' lu yödZ ni.

Rnë' Pedro Jesús naquë' Cristo

²⁷ Gdöd na', guluzë'ë ni' Jesús len yugu' bönni' uséd queë', guladödë' yödZdau' nababgac Cesarea, ga na' rna bë'ë Filipo. Tsal ni' yu'quë' nöz, Jesús gnabi yudxë' bönni' uséd queë', rnë':

—¿Bizxa ta'ná quia' bunách nu naca'?

²⁸ Gulubi'ë didza', ta'né':

—Ta'ná la'gac bunách nacu' Juan, bönni' buquilé' bunách nis. Ta'ná yela'gac nacu' Elías, bönni' ni' bë'ë didza' uláz queë' Dios. Ta'ná yela'gac nacu' yetüë' bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios dza ni'të.

²⁹ Ni'r gnabnë' lequë' Jesús, rnë':

—Nazx lbi'ili', ¿bizxa rnali' quia' nu naca'?

Bubi'ë didza' Pedro, rnë':

—Li' nacu' Cristo.

³⁰ Ni'r gna bé'inë' lequë' Jesús nutu nu la'guixjöi'në' nu naquë'.

Rguixjö'ë Jesús ca zi'a ludöddë' Lë'

³¹ Ni'r gzu lahuë' Jesús rusëdnë' bönni' da'quë' Lë', rnë':

—Run bayúdx saca' qui'a neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách. Luzóë' neda' tsla'l bönni' gul tu'zejni'i len yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi. Ludöddë' neda', san cati' gac tsonn dza ubana'.

³² Yalj lulu bé'lenë' lequë' didza' ni. Ni'r bchë'ë Jesús tsla'l Pedro len gzu lahuë' rdil-lë' Lë' didza'.

³³ Bueycjë' Jesús, buyúë' yezíca'rë' bönni' uséd queë', ati' buzeynë' bach Pedro, rnë':

—Bcuit ga zoa'. Nacu' ca Satanás, tu' xöhu'. Le rza' ladxu'u cutu nac queë' Dios, san ca ta'zá ládx'gac bunách nac.

³⁴ Ni'r Jesús bulidzë' yugu' bönni' uséd queë' lenca' bunách nacua' ni', len gudxë' lequë':

—Chqui' rë'nnë' t'ë'ë neda' bönni', ral-la' uzóë' tsla'l le rë'ncznë' bönni' na', len gaquë' ca bönni' zijë' zajté'ë lë'i yag cruz, ati' ni'r huac t'ë'ë neda'.

³⁵ Nu bönni' rui'tsca ladxë'ë yöl-la' na'bán queë', unitië' lei, san nu bönni' unitië' yöl-la' na'bán queë' le dë'ë neda' o le dë'ë didza' dxi'a quia', uguel-lë'ë bönni' ni yöl-la' na'bán queë'.

³⁶ ¿Naru' uzi'tsë' xbey bönni' chqui' utubë' yúgu'të le dë' yödZlyú ni, san unit cuinë'?

³⁷ Cutu bi gac unödzej' bönni' le huöa'ui cuinë'.

³⁸ Chqui' zoë' bönni' rutui'në' neda' len xtidza'a laugac bunách ni nuca'ngac Dios len tun dul-la', lëzca' cni neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, utui'da' bönni' na' cati' guídlena' yöl-la' yení' queë' Xuza', dzagquë' neda' gbaz la'y.

9

¹ Gudxë' ca' lequë' Jesús, rnë':

—Le nactë' rëpa' lbi'ili', nacua' ni nup cutu lat cati' la'le'ir duná bë'ë luyú ni Dios, gla' lahui yöl-la' uná bë' zxön queë'.

Rdza' ca rna' lahuë' Jesús

² Cati' chguc xop dza, Jesús bchë'ë Pedro len Jacobo len Juan, ati' légaczë' yjaquë' tu lu gui'a sib. Ni' bdza' ca rna' lahuë' Jesús lauquë' yonnë' na'.

³ Gyëp yös yení' lari' nacue' Jesús, guc chguichdau'z. Xzíla'dau'z guc, nutu nu ra' lari' yödzyú ni gac gun chguichdau'z ca guc lari' na'.

⁴ Gululu' lauquë' Elías len Moisés, tui'lenë' Jesús didza'.

⁵ Ni'r Pedro gudxë' Jesús:

—Bönni' Usëdi, bica' ba rë'u zoaru' ni. Gúntsca'tu' tsonn yu'u lága'dau', tu quiu', yetú queë' Moisés, len yetú queë' Elías.

⁶ Cni gnë' Pedro le cutu nöznë' Pedro bi na' rnë', le tádxinë' bönni' uséd queë' Jesús na'.

⁷ Ni'r grö' böaj glu'u xzul lequë', len byön chi'i nu rui' didza' lu böaj na', rna:

—Bönni' ni Xzi'na'. Nadxi'ida' Lë'. Gul-zé nagli' Lë'.

⁸ La' guluyutë' san cutur nu ta'lé'inë'. Tuzë' Jesús zóalenë' lequë'.

⁹ Tsal ni' yu'uquë' nöz, tu'dinnie' gui'a sib na', gna bë'inë' lequë' Jesús nutu nu lë' ca', lë na' gulalé'inë', cati' ubanrë' lu yöl-la' gut Lë', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

¹⁰ Qui lë ni na' gulagúz icjquë' didza' ni bë'ë, ati' la' légaczë' ta'nabi yudxi lza'quë' bizxa rë'ní' gna didza' na' bë'ë: ubanë' lu yöl-la' gut.

¹¹ Gulanabnë' Jesús, ta'né':

—¿Bizx quië ta'né' bönni' gdau' usëdi run bayúdx guidë' Elías zi'al ca guidë' Cristo?

¹² Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Le nactë' guidë' zi'al Elías len ucu'ë yúgu'të ca ral-la' gac. Na'a, ¿bizx quië nayúy lu guich lë na' rna run bayúdx saca' qui'ë szxöni Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, ati' lucá'n Lë' ca'z bunách?

¹³ Rëpa' lbi'ili': Chbidë' Elías, ati' glunë' queë' tsca glë'nnë', tsca nayúy lu guich la'y ca ral-la' gac queë'.

Ruünë'-bi' Jesús bi'i bönni' yu'u lëbi' bö' xöhui'

¹⁴ Cati' ni' guludxinë' Jesús len bönni' dzagquë' Lë' ga na' nacu'ë yezíca'rë' bönni' uséd queë' Jesús, gulalé'inë' nacua' ni' bunách zian, ati' ta'díl-lenë' yugu' bönni' uséd queë' na' didza' bönni' gdau' tu'sëdi.

¹⁵ Cati' gulalé'i Jesús bunách zian na', gulubannë' len jarélu'quë' za'quë' ga na' zë'ë, djödjqquë' Lë':

—Padiux.

¹⁶ Ni'r gnabnë' bönni' uséd queë' na' Jesús, rnë':

—¿Bizxa didza' na' rdíl-lenli' lequë'?

¹⁷ Bubi'ë didza' bönni' nutsë'ë ladj bunách zian na', rnë':

—Bönni' Usëdi, nachë'a-bi' quiu' ni bi'i bönni'dau' quia', yu'u lëbi' bö' xöhui' run ga curnëbi'.

¹⁸ Cati' ryu'u lëbi' bö' xöhui' na', rurix rutúl lëbi' lyu, ati' rbia bdxina' zidi' rú'abi' len rutíl-l láya'bi'. Qui lë ni na' zeaj rdxitbi'. Gnabcda'-në' bönni' uséd quiu' lubijë' bö' xöhui' na', san cutu gulazáqui'në'.

¹⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Lbi'ili', curéjé'li'. ¿Gáca'xtëcz ral-la' sóalena' lbi'ili'? ¿Gáca'xtëcz ral-la' gua' glena' queé'li'? Gul-dguá'-bi' quia' ni.

²⁰ Djua'quë'-bi' ga na' zoë'. Cati' ble'i Jesús bö' xöhui' na', la' buxitzë lëbi'. Gdzö'bi' lyu, ati' brix butúl lëbi', len gdxia bdxina' zidi' rú'abi'.

²¹ Ni'r gnabnë' xuzbi' bi'i na' Jesús, rnë':

—¿Gaca'x chguc rac cni queë'bi'?

Rnë' xuzbi' na':

—Ni' náctë'bi' bi'idau' ré'ibi' cni.

²² Zian lzu r-ru'n lëbi' lu gui' len lu nis quië gdödi lëbi'. Qui lë ni na', chqui' racu' lati', buechi' ladxi' netu', gáclenu' netu'.

- ²³ Jesús gudxë' lë':
—Chqui' huac tséjlë'u, yúgu'të huac chqui' tséjlë'u Dios.
- ²⁴ La' bë'të' zidzj didza' xuzbi' bi'i na', rnë':
—Réjlë'a. Guclen neda' quië tséjlë'ra' Lë'.
- ²⁵ Cati' blé'inë' Jesús za'c bunách zian, tu'quí tu'tsútsj Lë', buzeyne' ba nadx bö' xöhui', rë' lei:
—Li', bö' xöhui' runu' ga curné len curyöni bunách, rna bé'ida' li' uruju' lu bi'i ni, len cutur tsu'u lëbi'.
- ²⁶ Grödxya'a bö' xöhui' na', ati' brix butultsca lëbi' len burujtë, bucá'n bi'i na' ca bi'i natcz. Ca' nac, glui' didza' zian bunách ni', ta'ná:
—Chnatbi'.
- ²⁷ Ni'r gdel-lë'ë na'bi' Jesús, buchisë'-bi' ati' gzuibi' bi'i na'.
- ²⁸ Ni'r gyazië' Jesús tu yu'u, ati' la' légaczë' gulanabnë' Lë' bönni' uséd queë', ta'né':
—¿Bizx quië cutu guc ubijtu' bö' xöhui' na' netu'?
- ²⁹ Jesús gudxë' lequë':
—Cutu gac ubijli' ca'z bö' xöhui' cni, san tuz chqui' ulidzli'-në' Dios len gunli' gubás.

Rguíxjö'ë leyúbi' Jesús ca zi'a ludöddë' Lë'

- ³⁰ Cati' guluzë'ë ni' Jesús len bönni' da'quë' Lë', guladödë' luyú Galilea. Cutu rë'nnë' Jesús nu gnözi ga na' zoë'
³¹ le rusëdnë' yugu' bönni' uséd queë', rë' lequë':
—Ludödë' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, lu na'quë' bönni' ludöddë' neda', san töd gatia', cati' gac tsonn dza ubana'.
- ³² Cutu gulatoryëjni'në' didza' ni rë' lequë', ati' le tádxinë', cutu bi gulanabnë' Lë'.

Nu nac blau

- ³³ Ni'r guladxinë' yödz Capernaum Jesús len bönni' da'quë' Lë', len tsal ni' nacu'ë lu yu'u, Jesús gnabnë' lequë', rnë':
—¿Bizxa didza' na' rdil-len lza'li' cati' ni' yu'uli' nöz?
³⁴ Lequë' guluséyj rú'acquë', le ta'dil-len lza'quë' didza' la' nöz ni' núzxacquë' gaquë' bönni' blau.
³⁵ Ni'r grö'ë Jesús len bulidzë' idxínnutë' bönni' uséd queë', rë' lequë':
—Nu rë'ni gac blau ral-la' gac ca tu bönni' cuidi'z lenca' ca ni'a na'li' yúgu'tëli'.
- ³⁶ Ni'r gdel-lë'ë-bi' tubi' bi'idau' Jesús len buzóë'-bi' gatsj lahui'l ga na' nacu'ë. Ni' rundë'-bi', rë' lequë':
³⁷ —Nu bönni' si' lu në'ë tu bi'idau' cni le náquibi' quia', si' lu në'ë ca' neda', ati' nu bönni' si' lu në'ë neda', clëg neda'z si' lu në'ë, san si' lu në'ë ca' Xuza', nasölë'ë neda'.

Nu curdá'baga' rë'u, raclen rë'u

- ³⁸ Ni'r Juan gudxë' Jesús:
—Bönni' Usëdi, blé'ítu'-në' bönni' rubijë' yugu' bö' xöhui', rugunë' dxin lau'. Gna bé'ítu' lë' cutur gunë' ca', le cutu dë'ë rë'u.
- ³⁹ Ni'r Jesús gudxë' lë':
—Cutu gna bé'ili' lë', le chqui' zoë' bönni' runë' tu yöl-la' huac za' yehua' yubá, rugunë' dxin la' neda', cutu ca' gac gnë' zi'ë quia' bönni' na'.
- ⁴⁰ Cni nac, nu curdá'baga' rë'u, raclen rë'u nu na'.
- ⁴¹ Núti'tëz nu gunn queëli' tu xzíga'dau' nis gui'jli' le da'li' neda', Cristo, si'cz le ral-la' si' nu na'.

Zoa banádx queëru' gunru' ga nu gun dul-la'

- ⁴² Gnë' ca' Jesús:
—Núti'tëz nu gun ga gunbi' dul-la' tubi' bi'idau' cni réjllë'bi' neda', dxi'ar gac nu ugal-la' guich ryëtu yag yení nu na', len tsajchú'n lë' lu nis zxön.
- ⁴³ Chqui' tu na'u gun ga gunu' dul-la', bchugu lei. Dxi'ar gac quiu' tsajtsaziu' ga su' gbanu' zoa tuz na'u, clëg zoa chop na'u, ati' tsajtsaziu' lu gui' gabil, ga ni' cutu ul gui' qui.
- ⁴⁴ Latj ni' cutu latba' bzuga' yu'ucba' nup tsajcuá' ni', ati' gui' na' cutu ca' ul.
- ⁴⁵ Lëzca' cni, chqui' tu ni'u gun ga gunu' dul-la', bchugu lei. Dxi'ar gac quiu', tsajtsaziu' ga su' gbanu' zoa tuz ni'u, clëg zoa chop ni'u, ati' tsajtsaziu' lu gui' gabil, ga ni' cutu ul gui' qui.
- ⁴⁶ Latj ni' cutu latba' bzuga' yu'ucba' nup tsajcuá' ni', ati' gui' na' cutu ca' ul.
- ⁴⁷ Lëzca' cni, chqui' tu yöl lau' gun ga gunu' dul-la', gleaj lei. Dxi'ar gac quiu' tsajtsaziu' ga rna bë'ë Dios zoa tuz yöl lau', clëg zoa chop yöl lau', ati' tsajtsaziu' lu gui' gabil.
- ⁴⁸ Latj ni' cutu latba' bzuga' yu'ucba' nup tsajcuá' ni', ati' gui' na' cutu ca' ul.

⁴⁹ 'Ruxi'iru' bëla' zödi', rugál-la'ru' lei ra' gui', cui gac ditj. Lë ni rusëdi rë'u ca luhuöác dxi'a yúgu'të bunách. Lëzca' cni, rë'nnë' Dios gzxi'i zödi' yúgu'të böa' bëdxdau' tu'zëgui'quë'-ba' lu bcugu la'y queë'.

⁵⁰ Dxi'a nac zödi', san chqui' nit yöl-la' sna' qui, ¿nacx úniru' lei sna'? Gul-gác la' lbi'izli' ca zödi' dxi'a, soali' dxi'adau' tuli' len yetuli'.

10

Rusëdnë' Jesús qui nu rulá' yöl-la' nutság na'

¹ Buz'éë Jesús yödZ Capernaum, gyijë' luyú Judea len gdödë' yetslá'a yegu Jordán zaca' ga rlen gbídz. Ni' guludúb leyúbl ga zoë' bunách zian, ati' leyúbl busëdnë' lequë' ca runczë'.

² Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' gdau' fariseo, të'nnë' lunë' ga bi gnë' Jesús quië gac luquë' Lë'. Gulanabnë' Lë', ta'në':

—¿I dë latj bönni' nutság në'ë usanë'-nu ngul queë'?

³ Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—¿Bizxa gna bé'inë' lbi'ili' Moisés?

⁴ Gulané':

—Moisés bë'ë latj bönni' uzujë' lu guich le rna rulá'alenë'-nu, ati' ni'r usanë'-nu ngul queë' na'.

⁵ Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Gna bé'inë' lbi'ili' cni Moisés le nac zid icj ládxi'dau'li',

⁶ san cati' gzu lau guta' yödZlyú, bönni' len ngul Dios benë' lequë'.

⁷ Gnë': "Qui lë ni na' uca'në' xuz xnë'ë bönni', tsajsóalenë'-nu ngul queë'

⁸ ati' chopë' ni luhuöaquë' ca tuz bunách." Qui lë ni na' cutur nacquë' chopë' san tuz chnacquë'.

⁹ Qui lë ni na' ca', nu nac bunách cutu ral-la' ulá'a nup na' chnutsaguë' Dios.

¹⁰ Cati' guluyazië' yu'u, gulanabi yudxë' Jesús bönni' uséd queë' ca nac didza' na' bë'ë.

¹¹ Jesús gudxë' lequë':

—Núti'tëz bönni' ulá'alenë'-nu ngul queë' len utság ná'lenë'-nu ngul yubl, runë' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na' le ruspaguë'-nu dul-la' ngul na' gzóalenë'-nu z'al.

¹² Lëzca' cni chqui' usannu-në' bönni' queënu ngul nutság ná'lennu lë', len si'nu-në' bönni' yubl, runnu ca' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

Rulídz tsahuë'-bi' Jesús yugu' bi'idau'

¹³ Ni'r guladxin ga zoë' Jesús bunách djua'gac bi'idau' quegac, të'ni gxoa në'ë lecbi', ati' gualazú laquë' bönni' uséd queë' Jesús ta'díl-l didza'quë' nup na' djua'gac lecbi'.

¹⁴ Cati' blé'inë' lë ni Jesús, gleyne' len gudxë' lequë':

—Gul-güi'-cbi' latj bi'idau' la'dxinbi' quia'. Cutu uzága'gacli'-bi', le gata' quegac nup nacgac ca bi'idau' ni, latj ga rna bë'ë Dios.

¹⁵ Le nactë rëpa' lbi'ili': Nu cusí' lu në'i le rna bë'ë Dios ca runbi' bi'idau', cutu ca' tsaz ga ni' rna bë'ë.

¹⁶ Ni'r bunidë'-bi' yugu' bi'idau' na' Jesús, bxoa në'ë lecbi' len bulídz tsahuë'-bi'.

Bönni' cuidi' rlé'inë' yöl-la' tsahui'

¹⁷ Cati' bu'ë nöz Jesús, jarëlu'ë bidë' bönni', buzechu zxbibë' lahuë' Jesús len gnabnë' Lë', rnë':

—Bönni' Usëdi gdu dxi'a, ¿nacx guna' quië gdél-li'da' yöl-la' na'bán gdu?

¹⁸ Jesús gudxë' lë':

—¿Bizx quië ru'u quia' didza', rnau': "Gdu dxi'a"? Nutu nu bönni' naquë' gdu dxi'a. Tuzë' Dios naquë' gdu dxi'a.

¹⁹ Chnózcnu' yugu' le gna bë'ë Dios, gnë':

Cutu gunu' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

Cutu gdöddu' bunách.

Cutu cuanu'.

Cutu gneu' qui lza'u le cunácZ.

Cutu ucachi' lanu'.

Ben ba la'n xuz xna'u.

²⁰ Bubi'ë didza' bönni' na', rë' Jesús:

—Bönni' Usëdi, yúgu'të lë ni runcza' cati' ni' nactea' bi'idau'.

²¹ Len yöl-la' dxi'i ladxí' queë', buyúë' lë' Jesús, rnë':

—Tu le ryadzj quuu'. Gyeaj, yjët'i yúgu'të le dë quiu' len bnödZj quegac bunách yechi' lë na' si'u, ati' gata' quiu' yöl-la' tsahui' yehua' yubá. Ni'r huödu' quia', gacu' ca bönni' zijë' zajtë'ë lë'i yag cruz, ati' ta'u neda'.

²² Cati' byönnë' didza' ni, bui'nnë' ati' zhuöjë' rsëbi ladxë'ë le dëtsca queë' yöl-la' tsahui'.
²³ Ni'r buyüë' Jesús gdu cuitië' len gudxë' yugu' bönni' uséd queë':
 —Baniq nac la'yáz ga rna bë'ë Dios nup ta'le'i yöl-la' tsahui'.
²⁴ Gulubannë' bönni' uséd queë' ca nac xtidxë'ë ati' leyúbi Jesús gudxë' lequë':
 —Lbi'ili', xzi'na'dau', baniq nac la'yazië' ga rna bë'ë Dios bönni' tu'zxöni ládi'quë' yöl-la' tsahui' quequë'.

²⁵ Nacr baniq tsazië' ga rna bë'ë Dios nu bönni' rlé'inë' yöl-la' tsahui', ca tödba' böa' lu nag yötsi'.
²⁶ Cati' gulayönnë' didza' ni, gulubántërnë' ca', ta'në' la' légaczë':
 —¿Nuzxa caz gac ulá, chqui'nu'?

²⁷ Buyüë' lequë' Jesús, rnë':
 —Cutu gac gun lë ni bunách, san huaquë' Dios, le rzáqui'në' Dios yúgu'të.
²⁸ Ni'r Pedro gudxë' Lë':
 —Xan, netu' nuca'ntu' yúgu'të len da'tu' Li'.
²⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rnë':
 —Le nactë rëpa' lbi'ili', nu bönni' uca'në' lidxë', o böchë'ë, o zanë', o xuzë', o xnë'ë, o ngul queë', o yugu' xzi'në', o xyuë', le runë' xchina' o le runë' lban qui didza' dxi'a quia',
³⁰ bönni' ni huazi' queë' yetú gayua'tër ca' dza ni zoaru' na'a, yugu' lidxë', len yugu' böchë'ë, len yugu' zanë', len yugu' xnë'ë, len yugu' xzi'në', len yugu' xyuë', lenca' yugu' le la'bia ládi'gac lë' bunách, ati' yödzlyú zi'a za', gata' yöl-la' na'bán gdu queë'.

³¹ Zian nup nacgac blau na'a, lac cuidi'z ni', ati' nup nacgac cuidi'z na'a, lac blau ni'.

Leyúbi rguíxjö'ë Jesús ca zi'a ludöddë' Lë'

³² Cati' ni' yu'uquë' nöz, ta'benë' zjaquë' Jerusalén, nanörë' Jesús lauquë' bönni' uséd queë'. Nanitcnë' len lu yöl-la' radxiz zjáclenë' Lë'. Leyúbi bchë'ë quizi idxinnuté' na' Jesús. Gzu lahuë' ru'flenë' lequë' didza' ca nac le ral-la' gac queë',
³³ rnë':

—Rlé'iczli' rbenru' zijru' Jerusalén ga ni' soa nu udód neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, lu na'gac bxuz uná bë' len lu na'quë' bönni' gdau' tu'sëdi. La'chugüë' quia' gatia', len ludödë' neda' lu na'quë' bönni' gza'a.

³⁴ Lutitjë' neda' bönni' na' len lundë' neda' zi'. Luchijë' neda' zxöna'. Ni'r ludöddë' neda', san cati' gac tsonn dza ubana' lu yöl-la' gut.

Ta'nabnë' Jesús Jacobo len Juan bi gunë' quequë'

³⁵ Ni'r gulabiguë'ë lahuë' Jesús Jacobo len Juan, xzi'në' Zebedeo, len të' Lë':

—Bönni' Usëdi, ré'nitu' gunu' queëtu' le gnabtu'.

³⁶ Jesús gudxë' lequë':

—¿Bizxa ré'nili' guna' queëli'?

³⁷ Glë' Lë':

—Cati' gdxin dza cö'u ga gna bë'u, ben ga cö'tu' tutu' cuitiu' yubél len yetutu' cuitiu' yögl.

³⁸ Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Cutu nózili' bi rnabli'. ¿Naru' huac si'li' le ral-la' si'a neda', le nac le saca' qui'a? ¿Naru' huac gdil-li' nis ca gdila' neda' nis, gatia'?

³⁹ Gulubi'ë didza', ta'në':

—Huactu'.

Jesús gudxë' lequë':

—Le nactë, le saca' qui'a neda', si'li' ca' lbi'ili', len ca gdila' neda' nis, gdil-li' ca' nis,

⁴⁰ san cutu dë lu na'a có'a' nu cö' cuitia' yubél len nu cö' cuitia' yögl. Dios ünödziejë' quequë' bönni' chnupë'ë quequë' yugu' latj na'.

⁴¹ Cati' gulayönnë' didza' ni yechié' bönni' uséd queë' Jesús, lequë' ta'leynë' Jacobo len Juan na'.

⁴² Ni'r bulidzë' lequë' Jesús, rnë':

—Nózcizli' ca tun nup ta'ná be'i yugu' yödz, tu'zeynë' bach bunách, ati' nup nacgac blau ladjquë' ta'ná be'i lza'gac.

⁴³ Cutu gac cni queëli', san nu guë'ni gac zxön ga zoali', ral-la' gun xchinli' yezíca'rli',

⁴⁴ ati' nútí'tëzl-li' nu guë'ni gac blau ral-la' gac ca bönni' nada'u queëli' yúgu'tëli'.

⁴⁵ Cni ral-la' gunli' le bida' ni neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, clëg quie' nu gun xchina', san quie' guna' xchingac bunách len udöda' yöl-la' na'bán quia' le huóá'uida' bunách zian.

Jesús ruúnë' Bartimeo, bönni' nachúl lahuë'

⁴⁶ Ni'r guladxinë' yödZ Jericó Jesús len bönni' da'quë' Lë'. Cati' ni' rurujë' yödZ ni Jesús, dzagquë' Lë' bönni' uséd queë' lenca' bunách zian. Ra' nöZ ni' rö'ë bönni' nachúl lahuë', lë' Bartimeo, zxi'në' Timeo. Rnabë' nu bi gunnz queë'.

⁴⁷ Cati' byönnë' Bartimeo rdödë' ni' Jesús, bönni' Nazaret, gzu lahuë' ru'ë zidZ didza', rnë':

—Jesús, zxi'n xsoë' David. Buechi' ladxi' neda'.

⁴⁸ Guladí-l lë' didza' nup ta'dód ni', tē lē':

—Bseyj ru'u.

Ni'r zidZr bulidzë', rnë':

—Zxi'n xsoë' David. Buechi' ladxi' neda'.

⁴⁹ Ni'r gzë' dxiz Jesús, rbözë', ati' rë' lequë':

—Gul-lidzë'.

Gululidzë' bönni' na' nachúl lahuë', tē lē':

—Btip ladxu'u. Gyasch. Rulidzë' Li'.

⁵⁰ Ni'r gru'në' tsla'l lari' naxóa yenë'. La' gyastë' len bidë' ga na' zoë' Jesús.

⁵¹ Gnabnë' lë' Jesús, rnë':

—¿Bizxa rë'nnu' guna' quiu'?

Bubi'ë didza' bönni' na' nachúl lahuë', rnë':

—Bönni' Usëdi, rë'nda' gunu' ga huöalj yöj lahua'.

⁵² Jesús gudxë' lë':

—Böaj lidxu'. Chnuhuöacu' le réjlë'u neda'.

La' böaljté yöj lahuë' ati' zéajlenë' Jesús.

11

Ryazië' Jesús yödZ Jerusalén

¹ Guladxinë' Jesús len bönni' da'quë' Lë' gal-la' ga dë Jerusalén, ga na' nacua' yödZ Betfagé len yödZ Betania, len ga na' dë ca' Gu'a Ga Rö'gac Yag Olivo. Ni'r Jesús bsölë'ë chopë' bönni' uséd queë',

² rë' lequë':

—Gul-tséaj lu yödZdau' dë lauru' ni', len cati' tsazli' ni', tsajxáca'li'-ba' ni' tuba' búrrodau' nága'ba', nutu nu rbiani lëba'. Gul-sédx-ba' len gul-ché'-ba' quia' ni.

³ Chqui' nu bi guië lbi'ili' le runli' lë ni, gul-guië nu na': "Xanru' rquinnë'-ba', ati' la' usóla'të'-ba' quiu'."

⁴ Ni'r yjaquë' yajxáca'quë'-ba' búrrodau' na', nága'ba' ga nu ryaz lö'a ga nac ra' nöZ, ati' gulasédxë'-ba'.

⁵ Nup nacua' ni' tē lequë':

—¿Bizxa ni runli'? ¿Bizx quië rsedxli'-ba' búrrodau' na'?

⁶ Gulubi'ë didza' bönni' uséd queë' Jesús, glë' lequë' ca na' chgudxczë' lequë' Jesús, ati' glui' lequë' latj bunách ni'.

⁷ Ni'r gulachë'ë'-ba' búrrodau' na' ga na' zoë' Jesús. Gulaxóë' cúdzu'ba' lari' quequë' ati' Jesús gdxie'-ba'.

⁸ Zian bönni' nacu'ë ni' gulachiljë' lari' quequë' gap nac la' nöZ. Yela'gac bunách ni' gulaguútsj zin le guluzxóa la' nöZ.

⁹ Gulazú lau tu' zidZ didza' nup nanörgac lahuë' Jesús len nup na' za'c cúdzu'lë', ta'né': —Yöl-la' ba. Dios gun la'yë' Bönni' zë'ë ni, nasólë'ë Lë' Xanru' Dios.

¹⁰ Dios gun la'yë' Bönni' ni zi'a gna bë'ë, ca na' gna bë'ë xuz xtauru' David. Yöl-la' ba Dios.

¹¹ Cni guc, bdxinë' Jesús Jerusalén, ati' gyazië' lö'a gdau'. Cati' budx buyüë' yúgu'të le nacua' gdu zbi'il ni', burujë' zaca' yödZ Betania le chrdzö', dzagquë' Lë' bönni' uséd queë'.

Jesús rulídz z'i'ë yag higo

¹² Cati' za' reni' yetü dza, ati' tu'rujë' yödZ Betania Jesús len bönni' da'quë' Lë', rdunë' Jesús.

¹³ Zi'tu' blë'inë' tu yag higo dxia xlagui'. Gbiguë'ë ga na' zoa yag na' chqui' utsajxaquë'ë lati' le rbia. Cati' bdxinë' ni' cutu bi yajxaquë'ë le rbia. Xlagui'z dxia le cutu rdxini' dza cuia.

¹⁴ Ni'r bulidzë' yag na' Jesús, rnë':

—Cutur nu gagu le rbia quiu'.

Gulayönnë' didza' ni bönni' uséd queë'.

Jesús rulatjë' lö'a gdau'

¹⁵ Cati' guladxinë' Jerusalén Jesús len bönni' da'quë' Lë', gyazië' Jesús lö'a gda' len gzu lahuë' rubijë' ni'l nup tuti' len nup ta'u lö'a gda'. Brixë' yugu' blag quegac nup tu'tsá' dumí gza'a, lenca' yugu' ga ta'bó' nup tuti' budöda'.

¹⁶ Cutu ca' bë'ë latj nu bi gua', uzóa nôz ga nac lö'a gda'.

¹⁷ Busëdnë' nup nacua' ni', rnë':

—Nayú' lu guich la'y, rna: "Lidxa' si' lei, yu'u ga lulídz Dios bunách gdu'të yödzyú." Lbi'ili' chnunli' lei ca nac bloj quegac gban.

¹⁸ Cati' gulayönnë' didza' ni yugu' bxuz uná bë' len bönni' gda' tu'sëdi, gulazú lauquë' ta'zú ta'bó'ë ludöddë' Jesús, san le tádxinë' bunách, cutu bi glunë' queë', le tu'baní yúgu'të bunách ca nac le rusëdnë' Jesús.

¹⁹ Cati' chrdzö' burujë' Jesús lu yödz na'.

Rbidx yag higo bulídz zi'ë Jesús

²⁰ Cati' za' rení yetú dza, guladöde' Jesús len bönni' da'quë' Lë' ga zoa yag higo na' bulídz zi'ë Jesús, len gulalé'inë' lei, chnabídx gdu luí.

²¹ Ní'r yajneynë' Pedro bi guc ati' gudxë' Jesús:

—Bönni' Usëdi, byutsca'. Yag higo ni bulídz zi'u nij, chnabídx.

²² Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Gul-tsejlë' Dios.

²³ Le nactë rëpa' lbi'ili', chqui' nu bönni' guië' gu'adau' ni: "Bcuit ni, yajsóa lu nis zxon", len cugác chop ladxë'ë bönni' na' san gdu ladxë'ë tsejlë'ë gunë' Dios ca na' rnë', ca' gac.

²⁴ Qui lë ni na' rëpa' lbi'ili': Yúgu'të le gnabli' cati' ulidzli'-në' Dios, gul-tsejlë' chbennë' queëli' Dios lë na' rnabli', ati' gunnë' queëli'.

²⁵ Cati' ni' rulidzli'-në' Dios, chqui' zoa nu rleyli' nu bi ben queëli', gul-nít lau nu na' quië unít lahuë' ca' lbi'ili' ca nac dul-la' nabága'li', Xuzli' na' zoë' yehua' yubá.

²⁶ Chqui' cu unít lauli' bunách, cutu unít lahuë' lbi'ili' dul-la' nabága'li' Xuzli' zoë' yehua' yubá.

Yöl-la' uná bë' dë lu në'ë Jesús

²⁷ Ní'r yhuöjquë' Jerusalén Jesús len bönni' da'quë' Lë'. Cati' ni' rdë' Jesús ga nac nchil gda', guladxinë' ga zoë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gda' tu'sëdi len bönni' gul tu'zejni'.

²⁸ Gulanabnë' Jesús, ta'në':

—¿Bizxa yöl-la' uná bë' dë lu na'u runu' yugu' lë ni? ¿Nuzxa caz budód lu na'u yöl-la' uná bë' gunu' cni'?

²⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Neda' ca' gnabda' lbi'ili' tu didza'. Chqui' ubi'ili' quia' didza', ni'r gyëpa' lbi'ili' bi yöl-la' uná bë' runda' yugu' lë ni.

³⁰ ¿Nuzxa budód lu në'ë Juan uquilë' bunách nis? ¿Naru' Dios o bunách? Gul-natsca'.

³¹ Gulazú lauquë' tun xtídz'a'quë' la' légaczë', ta'në':

—Chqui' gnaru' Dios bsölë'ë lë', guië' rë'u: "¿Bizx quië cutu gyëjlë'li' lë'?"

³² ¿Naru' guië'saru'-në': "Gulasölë'ë lë' bönni'?"

Cni ta'zá' ládxi'quë' le tádxinë' bunách zian nacua' ni' le taqui yúgu'të bunách na' bë'ë didza' uláz queë' Dios Juan na'.

³³ Qui lë ni na' glë' Jesús:

—Cutu nózitu'.

Ní'r Jesús gudxë' lequë':

—Neda' ca' cutu quíxjöi'da' lbi'ili' bi yöl-la' uná bë' dë lu na'a runda' yugu' lë ni.

12

Runë' lsaqui' Jesús quegac huen dxin cunacgac tsahui'

¹ Ní'r gzu lahuë' Jesús ru'lenë' bönni' da'quë' Lë' didza' yugu' le runë' lsaqui', rnë':

—Gzoë' bönni', szxöni bdë'ë lba uva ga nac la' yël queë'. Glequë' li'aj qui, len gchö'në' röga' guiöj ga gsië' xisi uva na'. Budxíë' tu yu'u gup ga nac xtsa' ga nu uyú la' yël na'.

Ní'r budödë' lu na'quë' huen dxin la' yël queë' na', la'zi'ë gatsj hueaj le unódzj, ati' gyijë' yödz zi'tu'.

² Cati' bdxin dza luchibë' le rbia, bsölë'ë-bi' bi'i huen dxin queë' tsajxi'bi' lu na'quë' huen dxin na' le ral-la' si'ë xanbi' qui le gulabía lba uva na'.

³ Ní'r gulaguel-lë'ë-bi' bi'i na' yugu' huen dxin na' len glundë'-bi' zi', ati' gulusölë'ë-bi' ca'zbi'.

⁴ Ní'r bsölë'ë-bi' yetubi' bi'i huen dxin queë' bönni' xan la' yël na', ati' bi'i ni gululadxë'-bi' guiöj, gululë'ë icjbi'. Glu'ë dö' queëbi'.

⁵ Ni'r bsölë'ë-bi' ca' yetubi' bi'i huen dxin queë' bönni' xan la' yël na', ati' bi'i ni guludöddë'-bi'. Bsölë'ë-bi' ca' zianrbi' ati' la'cbi' gluncdë'-bi' zi' len yela'cbi' guludöddë'-bi'.

⁶ 'Nutor nu nagán queë' xan la' yël na'. Naga'nzbi' bi'i bönni' queë' ati' nadxi'itsquinë'-bi'. Ga yajseytë, bsölë'ë-bi' zxi'në', rnë': "Lunë' ba la'n zxi'na'."

⁷ Ni'r gulané' la' légcacë' bönni' huen dxin na', ta'né': "Bi'i ni ral-la' gaqui queëbi' la' yël ni. Gul-dá, gdódiru'-bi' ati' gaqui queëru' la' yël ni."

⁸ Qui lë ni na' gulazönë'-bi' len guludöddë'-bi'. Gularu'në'-bi' ni'l la' yël qui lba uva na'.

⁹ Ni'r gnabnë' bönni' nacu'ë ni' Jesús, rnë':

—¿Nacx gunë' chqui'nu', bönni' xan la' yël na'? Huidë' len huadöddë' bönni' huen dxin na', ati' udödë' lu na'gac bunách yubl la' yël na'.

¹⁰ ¿Naru' cu nulábnili' lë na' nayúj lu guich la'y? Cni rna:

Guiöj na' gularu'në' bönni' tu'cu'ë zö'ö,

Na'a nac guiöj len, squin zö'ö.

¹¹ Xanru' Dios benë' ga nac cni

Ati' rubániru' ca nac lë ni rlé'iru'.

¹² Ni'r gulazú gulabö'ë la'zönë' Jesús le táquibe'inë' benë' lsaqui' ni ca nac quequë', san tádxinë' bunách zian nacuá' ni' len qui lë ni na' guluca'në' Lë', zhuöjquë'.

Ca nac le ta'guixj lazgac bunách

¹³ Gdöd lë ni yugu' bönni' gdau' uná bë' na' gulasölë'ë ga zoë' Jesús la'quë' bönni' gdau' fariseo len bönni' da'quë' Herodes quië lunë' ga bi gnë' Jesús quië gac luquië' Lë'.

¹⁴ Guladxinë' ga na' zoë' Jesús bönni' ni, len të' Lë':

—Bönni' Usëdi, nözitu' ru'u didza' gdu'të li. Cutu rui' ladxu'u bi ta'náz bunách, le curuyuzu' le tu'lu'z cuingac bunách, san rusëdnu' ca nacx le rë'nnë' Dios lun bunách. ¿I runn netu' latj zxba queë' Moisés quixj lastu' le tu'quixjxë' uláz queë' César? ¿Naru' uguixjxtu' o cutu quixjxtu'?

¹⁵ Ráquibe'inë' Jesús tu'ë didza' lu yöl-la' rguilj ladxi' quequë' ati' rë' lequë':

—¿Bizx quië rubijli' neda' didza'? Gul-djua'tsca' quia' tu dumí rda quië glé'ida' lei.

¹⁶ Djua'quë' lei ati' gnabnë' lequë' Jesús, rnë':

—¿Nuzxa lahui da' lë'i ni len nuzxa lei ni?

Gulubi'ë didza', ta'né':

—Queë' César na'.

¹⁷ Ni'r Jesús gudxë' lequë', rnë':

—Gul-nódzj queë' César le naqui queë' César, ati' queë' Dios le naqui queë' Dios.

Gulubannë' ca nac didza' bubí'ë Jesús.

Ca nac qui yöl-la' rubán lu yöl-la' gut

¹⁸ Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús la'quë' bönni' gdau' saduceo. Bönni' ni ta'né' cutu lubán nup chnatgac. Qui lë ni na' glë' Jesús,

¹⁹ ta'né':

—Bönni' Usëdi, Moisés nuzujë' queëtu' lu guich chqui' gatië' bönni' cuzóa bi'i queë', ati' uga'nnu ngul queë', ral-la' utság ná'lenbi'-nu bi'i böché'ë bönni' na' len uzoabi' bi'idau' gachi' bi'i queëbi' bóchi'bi'.

²⁰ Gulacua'bi' gadxbi' bi'i nac bóchi'cbi'. Bi'i zi'al na' butság ná'lenbi'-nu ngul, ati' gutbi', nutu nu gul-la' bi'idau' queëbi'.

²¹ Bi'i buróp na' butság ná'lenbi'-nu ngul uzëb na', ati' gutbi' ca', nutu nu gul-la' bi'idau' queëbi'. Lëzca' cni guc queëbi' bi'i bunn.

²² Cni guc, gulutság ná'lenbi'-nu yúgu'tëbi', nutu nu gul-la' bi'idau' quecbi'. Ga yajseytë, gutnu ca' ngul na'.

²³ Na'a, cati' lubán nup chnatgac, ¿núzxabli' gáquinu queëbi' ngul na', le gulutság ná'lenbi'-nu igádxhtëbi'?

²⁴ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Rchíxili' le cunúnbë'li' le nayúj lu guich la'y len cutu nózili' ca nac yöl-la' huac queë' Dios.

²⁵ Cati' lubán nup chnatgac, cutu ca' lutság na'quë', len cutu la'cuá'lenë'-nu ngul bönni', san lacquë' ca nacquë' gbaz la'y queë' Dios, nacu'ë yehua' yubá.

²⁶ Na'a, ca nac quegac nup chnatgac chqui' lubán, ¿naru' cu nulábnili' le buzujë' lu guich Moisés? Rui' didza' ca na' bulidzë' lë' Dios lu yag yótsi'dau' regui, rë' lë': "Neda' naca' Dios queë' Abraham len Dios queë' Isaac, len Dios queë' Jacob." Le gnë' cni quequë', nac bë' nabanquë' zal-la' glatië' zí'al.

²⁷ Dios naquë' Dios quegac nup nabangac, clëg quegac nup natgac tsaz. Szxónitër rchíxilli'.

Le nac blau gna bè'ë Dios

²⁸ Bidë' ca' ga zoë' Jesús bönni' gdau' usëdi. Byönnë' ca na' glu'i'lenë' Jesús didza' len nöznë' dxi'adau' bubí'ë didza' Jesús. Qui lë ni na' gnabnë' Jesús, rnë':

—¿Bizxal le gna bè'ë Dios nactër blau ca yúgu'të le gna bè'ë'?

²⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Le gna bè'ë nactër blau ca yúgu'të nac lë na' rna: "Gul-yöni bunách Israel. Xanru' Dios, tuzë' Lë' naquë' Xanru'.

³⁰ Ral-la' gdxí'ínu' Xanu' Dios gdu ladxu'u, len lu gdu icj ládxí'da'u len lu gdu yöl-la' rejni'i quiu' len lu gdu yöl-la' huac quiu'." Lë ni nac le gna bè'ë nactër blau.

³¹ Le gna bè'ë nac buróp, tuz ca nac. Cni rna: "Ral-la' gdxí'ínu' lza'u ca nadxí'i cuinu'." Cutu ca' zoa yetú le gna bè'ë nacr blau ca chop ni gna bè'ë.

³² Ni'r gudxë' Jesús bönni' gdau' usëdi na', rnë':

—Dxi'adau' gnau', Bönni' Usëdi. Le nacz rnau'. Tuzë' naquë' Dios, len nutur nu zoa nac Dios.

³³ Quië gdxí'iru'-në' Dios gdu ládxí'ru', len lu gdu yöl-la' rejni'i queëru' len lu gdu icj ládxí'dau'ru' len lu gdu yöl-la' huac queëru', len quië gdxí'iru' lza'ru' ca nadxí'i cuinru', nacr lsaca' ca yúgu'të böa' bëdxdau' rudódicru'-ba' lu bcugu la'y queë' Dios, lenca' ca yúgu'të böa' bëdxdau' ruzégui'cru'-ba' lu bcugu na'.

³⁴ Cati' byönnë' Jesús dxi'adau' rubi'ë didza' bönni' ni, ni'r gudxë' lë', rnë':

—Yelatí'z ryadzj quiu' gúnbë'u le rna bè'ë Dios.

Nutur nu buruguí bi gnabi Jesús.

¿Nuzxa zxi'n naquë' Cristo?

³⁵ Cati' ni' rusëdnë' Jesús bunách ga nac nchil gdau', rnë':

—¿Bizx quië ta'në' bönni' gdau' usëdi naquë' Cristo zxi'n xsoë' David?

³⁶ Lëczë' David na' bè'ë didza', zóalenë' lë' Dios Bó' La'y, gnë':

Xanru' Dios gudxë' Xana':

"Grö' cuit lë'a yubél

Cati' gunra' ga luzechu zxibgac Lau'

Nup cuta'le'i Li' dxi'a."

³⁷ ¿Naru' nactse' Cristo zxi'n xsoë' David chqui' lëczë' David na' rnë' queë' naquë' Xanë'?

Guladzág ládxí'gac didza' ni bunách zian nacuá' ni' tu'zë' naggac Lë'.

Jesús ruquië' bönni' gdau' tu'sëdi

³⁸ Ni' rusëdnë' bönni' da'quë' Lë' Jesús, rë' lequë':

—Gul-gún chi'i cuinli' quequë' bönni' gdau' tu'sëdi. Ta'dzág ládxí'quë' ta'dé' ni'l na'l, nácuquë' lari' tunn. Ta'dzág ládxí'quë' ca' tu'líd'z tsahui' lequë' bunách gap nac lu yë'y.

³⁹ Ta'bö'ë yugu' latj blau lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bunách lenca' gap tu'dubë' ti'j tahuë'.

⁴⁰ Tu'gú'ë lidxcnu ngul uzëb len quië lulu'z tsahui' cuinquë', xtsey tu'lidzë' Dios. Yugu' bönni' ni, gúntscarë' lequë' zxguia' Dios.

Le bunöd'zjnu queë' Dios tu ngul uzëbdau'

⁴¹ Tsal ni' rö'ë Jesús nchil gdau' ga zoa gui'n ga ta'gú'u bunách dumí gun, ruyüë' ca tun bunách ta'gú'u dumí lu gui'n. Dumí zian ta'gu'ë bönni' dë yöl-la' tsahui' quequë'.

⁴² Ni'r bdxinnu ni' ngul yechi' uzëbdau', glu'nu chop dumí lasdau', le záca'gac láti'dau'z.

⁴³ Ni'r bulidzë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, rë' lequë':

—Le nactë' rëpa' lbi'ili', ngul yechi' uzëbdau' ni glu'rnu ca yúgu'të nup bi ta'gú'u lu gui'n qui gdau'.

⁴⁴ Ta'gu'ë qui le nagá'nz quequë' yúgu'të bönni' ni, san ngul ni, lu yöl-la' yéchi'dau' queënu glu'nu gdu'të la'z duí tsca le dëz queënu, le ral-la' gáhuinu.

13

Rguíxjö'ë Jesús ca zi'a luquindjë' gdau'

¹ Cati' burujë' Jesús nchil gdau', gudxë' Lë' tuë' bönni' uséd queë', rnë':

—Bönni' Usëdi, byutsca' nactga yugu' yu'u zxön ni, len nactga yugu' guiöj lë'i zö'ö quegac.

² Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Rlé'ínu' yugu' yu'u zxön ni, san cutu ca' ugán ni guiöj lahui lzë'i, le luquindj leygac bunách.

Le lac bë' cati' zi'a udx qui yödzylyú

³ Ni'r yjaquë' Jesús len bönni' da'quë' Lë' lu Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo, gui'a na' dë ca dödl ra' gdau'. Cati' chrö'ë ni' Jesús, glë' Lë' la' légaczë' Pedro len Jacobo len Juan len Andrés,

⁴ ta'në':

—Gdixjöi' netu' batx lac lë ni. ¿Bizxa gac bë' chzoa lac yúgu'të lë ni?

⁵ Bubi'ë didza' Jesús, rusëdnë' lequë', rnë':

—Gul-gún chi'i cuinli' qui nadxi nu si' ye'i lbi'ili'.

⁶ La'lá' lauquë' zian bönni' si' laquë' ca lea' neda', la'në' nacquë' Cristo. Cni la'zi' yé'inë' bunách zian.

⁷ Ni'r cati' yónili' rac gdil-l ni'l na'l, cutu gádxili'. Yúgu'të lë ni ral-la' gac, san cutu rdxini dza udx.

⁸ Tu yödzy til-len yetú yödzy len tu ga nu rna bë' tsajtíl-len yetú ga nu rna bë'. Zian latj sa' rrit len gac gbin. Lun rusbó bunách. Yugu' lë ni lac le su lau la'zaca' la'guí'i bunách dza ni'.

⁹ Ni'r gul-gún chi'i cuinli', le ludödë' lbi'ili' lu na'quë' bönni' yúlahui'. La'guinë' lbi'ili' gap tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judio. Gdxinli' lauquë' bönni' ta'ná bë'ë len lauquë' bönni' ta'ná bë'inë' yödzy zi'tu'. Lunë' cni queëli' le da'li' neda', san ni' gunli' lna' lau quia' neda'.

¹⁰ Zi'al ca gdxin dza udx, run bayúdx gac lban qui didza' dxi'a quia' laugac bunách gdtë yödzylyú.

¹¹ Cati' ni' la'ché'ë lbi'ili', len ludödë' lbi'ili' lu na'quë' bönni' yúlahui', cutu güi' ládxi'li' bizxa gnali'. La' dza ni'z Dios gunnë' queëli' didza' güi'li', ati' lë ni gnali'. Cati' ni' güi'li' didza', clëg lbi'izli' na' gnali', san Dios Bö' La'y gnë'.

¹² Ludödë' la' böchi'gac bunách lu na'quë' bönni' ludödcdë' lequë'. Bönni' nacua'bi' bi'i quequë' ludödë' la' xzi'nqacczë' ca', ati' xzi'nquë' na' ludödbi' la' xuz xná'gacczbi' lu na'quë' bönni' ludödcdë' lequë'.

¹³ Luzóa lbi'ili' tsla'l yúgu'të bunách le da'li' neda', san nul-li' gua' glenli' lë na' gac ga gdxinr dza udx, ulali'.

¹⁴ Nup tu'láb didza' ni ral-la' la'yejni'i. Buzujë' lu guich Daniel, bönni' ni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, le rna cni: "Tsaz ga cutu ral-la' tsaz tu le xöhui' le rusnít." Dza ni'r ral-la' la'zaxúndj nup nacua' luyú Judea, tsjac gap nac gu'adau'.

¹⁵ Nu zoa cju'u dza ni' ral-la' gzxundjtë, len cutu huöjt zjan yu'u tsajxi' bi dë qui lu yu'u.

¹⁶ Nu zoa ladj guixi' ral-la' gzxundjtë, len cutu huöaj tsajxi' lari' rxoa yeni.

¹⁷ Bica' bayechi' ngul dza ni' nua'cnu-bi' bi'idau', lenca' ngul tu'gádxinu-bi' bi'idau'.

¹⁸ Gul-lidzë' Dios gnábili'-në' cugún bayúdx gzxundjli' cati' nac beo' ziaj.

¹⁹ Yugu' dza ni' la'zaca' la'guí'ir bunách ca le guc zí'atël cati' zi'a guta' yödzylyú le benë' Dios ga rdxintë na'a dza, ni dza zi'a za'c cutu gac cni.

²⁰ La'naru' cu nunë' Dios ga luhuöác nabábz yugu' dza ni', nutu nu ulá, san le nadxi'inë' nup chgröczë', chnunë' queë' gunë' ga luhuöác nabábz yugu' dza ni'.

²¹ Na'a, chqui' nu guië lbi'ili': "Gul-yutsca', ni zoë' Cristo", o gna: "Gul-yutsca', ni zoë'", cutu ca' tséjlë'li' nu na'.

²² La'lá' lahui zian nup la'zi' ye'i bunách, la'në' nacquë' Cristo len la'në' nacquë' bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios. Lulu'në' le lac bë' len lunë' yugu' yöl-la' huac zxon. Huala'zi' yé'inë' ca' nup gröczë' Dios la'naru' la'záqu'në'.

²³ Ni'r lbi'ili', gul-zóa ban ládxi'li'. Yúgu'të chgudxa' lbi'ili' zí'atël ca gac.

Ca huödë' Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách

²⁴ Gnë' ca' Jesús:

—Yugu' dza ni', töd gac dza na' la'zaca' la'guí'i cni bunách, gchul gbidz len cutu gun yeni' beo'.

²⁵ La'guíndj bölj luzxbá len la'zxi'z le nala'gac, nacgac blau luzxbá na'.

²⁶ Ni'r la'le'i neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, za'a lu böaj luzxbá, napa' yöl-la' huac zxon len yöl-la' yeni' quia'.

²⁷ Gsóla'gaca'-në' gbaz la'y quia', lutubë' bunách rö quia' nacua' idáp la'a yödzylyú, ga naguél-la'të luyú bidx, ga rdxintë ga naguél-la' luzxbá.

²⁸ Gul-tsejni'i le rusëdi lbi'ili' yag higo. Cati' ta'lén xzuza' në'i huë'ndau' len rubía xlagui' yulu, nözili' chzoa gdxin dza gba.

²⁹ Lëzca' cni, cati' glë'ili' tac lë ni, gnözili' chzoa gdxin dza udx na', len chrdzag lau.

³⁰ Le nactë rëpa' lbi'ili', yúgu'të lë ni lac zí'atël ca lat nup nacua' dza na'.

³¹ Huadödë qui luzxbá len qui luyú ni, san xtídza'a gatga töd qui.

³² Cati' gdxin dza ni' o dzö' ni', nutu nu nözi. Cutu nözcnë' gbaz la'y nacu'ë yehua' yubá, len cutu nözda' neda', Xzi'në' Dios. Tuzë' Dios Xuz nöznë'.

³³ Qui lè ni na', gul-spán ládxi'li'. Gul-zóa sina' len gul-lidzè' Dios le cutu nózili' bizxa dza gac lè ni.

³⁴ Gac ca rac cati' zijè' zi'tu' tu bönni'. Cati' chzoa uzé'è lidxè', udödè' lu na'què' huen dxin queè' yugu' le dè queè'. Qui queè'què' gu'è xchinquè' len gna bè'è soa ban ladxi' nu zoa huen chi'i ga nu ryaz.

³⁵ Gul-zóa lbi'ili' ban ladxi' le cutu nózili' batx huödè' xan yu'u, cati' chrdzö', o gatsj lahui' yèl, o cati' rbòdxba' zxi'n druz, o zildau'.

³⁶ Gul-gún cni, cui duxaquè'è lbi'ili' rasli' chqui' huödè' tu tsalz.

³⁷ Lè ni rëpa' lbi'ili', rëpa' ca' yúgu'tè bunách: Gul-zóa ban ladxi'.

14

Tun xtídza'què' bönni' gdau' la'zönè' Jesús

¹ Yechóp dza ca' gac Lni Pascua cati' tu'spanè' bönni' judío ca benè' Dios, buslé' xuz xtau'què' luyú Egipto, nac lni cati' tahuè' yót xtil cunazi' xnè'i. Ta'zú ta'bò'è bxuz uná bè' len bönni' gdau' tu'sèdi la'zönè' Jesús bagachi'z quiè ludóddè' Lè'.

² Ta'né':

—Cutu gac sönru'-nè' dza lni le lun rusbó' bunách.

Ngul rgu'nu icjè' Jesús le rla' zxix

³ Zoè' Jesús yödz Betania, lu yu'u lidxè' Simón, bönni' güi'inè' huè' nudzu' ruzód. Tsal ni' rō'è rahuè' Jesús, gyaznu ngul, nua'nu bóga'dau' náquini guiöj zaca', yudz le rla' zxix qui yöj susén las gdu, le zaca' szxöni. Bla'anu bóga'dau' na' len glu'nu le rla' zxix icjè' Jesús.

⁴ Gulaléylanè' la'què' bönni' nacu'è ni', ta'né' la' légaczè':

—¿Bizx quiè guc ditj le zxix na'?

⁵ La'naru' nu guti' lè na', huazi' qui yelati' ca lazxjru' qui tu iz quiè nu quisi quegac bunách yechi'.

Szxöni gulané' queènu.

⁶ Ni'r Jesús bè'è didza', rnè':

—Gul-güi'-nu latj. ¿Bizx quiè rnè' zi'li' queènu? Nac dxi'a le bennu quia'.

⁷ Nacuá'lentecz lbi'ili' bunách yechi', len bátti'tèz gué'nili', huac gunli' dxi'a quequè', san neda' cutu sóatecza' ga zoali'.

⁸ Tsca le gzxáqui'nu bennu ngul ni. Glu'nu neda' le rla' zxix ni, bupa'nu neda' z'atèl ca ggacha'a yeru ba.

⁹ Le nactè rëpa' lbi'ili', gáti'tèz ga gac lban qui didza' dxi'a quia' gdu yödzlyú, soa nu quixjö' ca' lè ni bennu quia' ngul ni. Cni gac quiè nu tsajnéy lènu.

Rzi' lu nè'è Judas udödè' Jesús

¹⁰ Ni'r brujè' Judas Iscariote, bönni' nabáblenè' chinuè' na' da'què' Jesús, gyijè' ga nacu'è bxuz uná bè' quiè udödè' Jesús lu na'què'.

¹¹ Cati' gulayönnè' xtídze'è Judas na', guludzijnè' ati' gulazí' lu na'què' lu'è lè' dumí. Ni'r gzu lahuè' Judas rzu rbó'è udödè' Jesús lu na'què'.

Le ri'j ráguru' ruspanru' ca gutiè' Xanru'

¹² Nac dza rzu lau lni tahuè' yót xtil cunazi' xnè'i, dza na' tu'dóddè'-ba' bö'cu' zxiá'dau' tahuè' Lni Pascua na', cati' tu'spanè' ca benè' Dios buslé' bönni' judío luyú Egipto. Ni'r gulanabné' Jesús bönni' uséd queè', ta'né':

—¿Gazx rë'nnu' tseajtu' tsajpa'tu' le gáguru' xtsö' qui Lni Pascua?

¹³ Ni'r bsölè'è chopè' bönni' uséd queè' Jesús, rè' lequè':

—Gul-tséaj lu yödz. Ni' huadzagli' tu bönni' nu'è rō'ö nis. Gul-tséajlenè'.

¹⁴ Ga na' tsaziè', gul-guié' xan yu'u na': "Rnè' Bönni' Usèdi: ¿Gazx zoa yu'u ga na' gágulengaca'-nè' bönni' uséd quia' xtsö' qui Lni Pascua?"

¹⁵ Ni'r ului'inè' lbi'ili' tu yu'u zxon ga nac buróp cuia ga chnabá'a. Gul-pá' ni' le gáguru'.

¹⁶ Gularujè' bönni' uséd queè' na', guladxiné' lu yödz, ati' yajxáca'què' yúgu'tè ca na' chgudxè' lequè' Jesús. Gulupé'è ni' le lahuè' qui Lni Pascua.

¹⁷ Cati' chgul, bdxiné' ni' Jesús, dzagquè' Lè' idxínnutè' bönni' uséd queè'.

¹⁸ Tsal ni' rō'què' tahuè', bè'è didza' Jesús, rnè':

—Le nactè rëpa' lbi'ili', zoa nu dzag lbi'ili', nu rágulen neda' tsaxxón, udód neda' lu na'gac bunách.

¹⁹ Ni'r guluhui'nnè' len gulazú lauquè' tè' Lè' tu tuè':

—¿Naru' neda'?

Yétúè' ca' gnè':

—¿Naru' neda'?

²⁰ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Nac nu nutsa' ladj chínnuli' ni, bönni' na' nuné'ë në'ë tsaxón len na'a lu xziga'.

²¹ Tsija' ga gatia' neda', Bönni' Nuhuôaquë' Gdu Bunách, ca na' nayúj lu guich la'y ca gac quia', san bica' bayechi' bönni' na' udödë' neda' lu na'quë' bönni' ludöddë' neda'. Dxi'ar gac queë' bönni' na' la'naru' cu guljë'.

²² Tsal ni' tahuë', gdel-lë'ë yöt xtil Jesús. Gudxë' Dios: "Xclenu." Buzxuzxjë' lei len bë'ë quequë', rnë':

—Gul-gagu. Lë ni nac gdu ca nayá' nabana'.

²³ Gdel-lë'ë ca' tu xziga'dau' len gudxë' Dios: "Xclenu." Ni'r bë'ë quequë', ati' glë'jcdë' lei yúgu'të'.

²⁴ Rë' lequë' Jesús:

—Lë ni xchóna' le run tsutsu didza' cub rucán' tsahui', le núnlenë' bunách Dios. Rön ni glalj ni'a quegac bunách zian.

²⁵ Le nactë rëpa' lbi'ili', cutur gui'ja' xisi uva ga gdxinr dza gui'ja' le cub ga ni' rna bë'ë Dios.

Rnë' Jesús gnë' Pedro cutu nunbë'ë Jesús

²⁶ Gdöd glul-lë' yöl-la' ba, gularujë' zjaquë' Gui'a Ga Rô'gac Yag Olivo.

²⁷ Ni'r gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Yúgu'të'li' gac chop ládxil'i', uca'nli' neda' na'a dzö', le nayúj lu guich la'y, rna: "Gdödda-në' uyú bö'cu' xzila', ati' lásasba' bö'cu' xzila' na'."

²⁸ Töd ubana' lu yöl-la' gut, zi'al ca lbi'ili' tsija' luyú Galilea.

²⁹ Ni'r Pedro gudxë' Jesús, rnë':

—Zal-la' lac chop ládxil'quë', luca'në' Li' yúgu'të', cutu ca' gac chop ladxa'a neda'.

³⁰ Jesús gudxë' lë', rnë':

—Le nactë rëpa' li', la' dzö' niz, zi'a cödxlba' zxi'n druz le buróp lzu, tsonn lzu gnau' cutu núnbë'u neda'.

³¹ Ni'r gneynë' Dios Pedro, rnë':

—Zal-la' gátentea' Li' tsaxón, cutu ca' gnia' cutu núnbë'a Li'.

Lëzca' cni gulanë' yúgu'të'.

Jesús rulidzë' Dios la' yël Getsemaní

³² Ni'r guládxinë' la' yël Getsemaní Jesús len bönni' da'quë' Lë', ati' gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Gul-có' ni, tsal tsija' neda', tsajlidza'-në' Dios.

³³ Bchë'ë Pedro len Jacobo len Juan, ati' gzu lahuë' rdzöbnë' Jesús len rsëbi ladxë'ë.

³⁴ Gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Huatzca' lu yöl-la' rsëbi ladxil'. Gul-cóz ni len gul-ná' yël.

³⁵ Ni'r gzë'ë Jesús yelátidau' len butság lahuë' lyu, bulidzë' Dios. Gnabnë' Lë', chqui' huac, ucutë'të' queë' le ral-la' saca' qui'ë dza na'.

³⁶ Ni' rulidzë' Dios, rnë':

—Xúza'dau', yúgu'të huac gunu' Li'. Bcuit lë na' ral-la' saca' qui'a, san clëg ca rë'nda' neda', san ca rë'nnu' Li', gunu'.

³⁷ Ni'r böjë' Jesús ga na' nacu'ë bönni' uséd queë', yajxaquë'ë lequë' tasië'. Gudxë' Pedro:

—Simón, ¿rastsu'? ¿Naru' cu rubijtsu' yen lau' tu chí'itëz'?

³⁸ Gul-ná' yël len gul-lidzë' Dios, gnábil'-në' cui gata' latj dulú'u yöl-la' lbi'ili' tu' xöhui'. Le nactë bö' nacczli' zoacq' sina', san lu yöl-la' bunách queë'li' rcuídi'li'.

³⁹ Ni'r zijë' leyúbl Jesús, rulidzë' Dios, len la' tuz ca gnë'.

⁴⁰ Cati' böjë' leyúbl ga na' nacu'ë, yajxaquë'ë lequë' tasië' le dxia bëchcál lauquë'. Cutu nözcne' bizxa didza' lubi'ë, lë' Lë'.

⁴¹ Cati' böjë' le bunn lzu ga na' nacu'ë, rë' lequë':

—¿Rástsali'? ¿Ruzi'tsa ládxil'i'? Tscati' gaz. Chbdxin dza. Gul-yutsca', Neda', Bönni' Nuhuôaquë' Gdu Bunách, chnadöda' lu na'gac bunách dul-la'.

⁴² Gul-tsás, huayejru'. Gul-yutsca', chzë'ë bönni' na' udödë' neda' lu na'gac bunách.

Ta'zönë' Jesús

⁴³ Ni' ru'ë didza' ni Jesús, bdxinë' Judas, bönni' nabáblenë' chinuë' na' da'quë' Jesús, ati' zá'clenë' lë' bönni' zian, nua'quë' guia tuchi' len yag. Nasóla'quë' lequë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi len bönni' gul tu'zejni'i.

⁴⁴ Judas, bönni' na' rudödë' Jesús lu na'quë' chnului'inë' lequë' tu le gac bë' nu nac Jesús, gnë':

—Bönni' na' utság lahua'-në', Lë' na' Jesús. Gul-sönë' len gul-ché'ë. Gul-yutsquë'.
 45 Cati' bdxinë' ni' Judas, la' gbíga'të' ga na' zoë' Jesús len gudxë' Lë':
 —Bönni' Usëdi, Bönni' Usëdi.
 Ni'r butság lahuë' Jesús.
 46 Ni'r gulazönë' Jesús len gulaché'ë Lë' nadzunë'.
 47 Ni'r tuë' bönni' ni' dë'ë Jesús glijë' guia tuchi' len benë'-bi' huë' bi'i huen dxin queë' bxuz blau, bchuguë' guid nagbi'.
 48 Jesús gudxë' bunách na', rnë':
 —¿Narútsali' nua'li' guia tuchi' len yag quië söñli' neda', runli' ca runli' rzöñli'-në' gban?
 49 Yugu' dza gzóalena' lbi'ili' rusédgacda' bunách ga nac nchil gdau' ati' cutu gzxöñli' neda', san rac cni quië utság le nayúj lu guich la'y.
 50 Ni'r guluca'në' Jesús yúgu'të bönni' uséd queë', ta'zxundjë'.

Rzxundjbi' tubi' bi'i ra'bán

51 Zoabi' ca' ni' bi'i ra'bán zajnaubi' Jesús, nuxóaz cuinbi' lari' blaga'. Yugu' bönni' na' nachë'quë' Jesús gulazönë'-bi'
 52 san busanbi' lari' na', xguidzbi' buzundjbi'.

Rdxinë' Jesús laquë' bönni' yúlahui' blau

53 Gulaché'ë Jesús lahuë' bxuz blau, ati' ni' guludubë' yúgu'të bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zejni' len bönni' gdau' tu'sëdi.

54 Pedro yajnáúë' Jesús zi'tu' zi'tu'z, gyazië' lö'a lidx bxuz blau na' len gró'lenë' tsaxzón ni'a në'ë bxuz blau na', rutsë'i cuinë' ra' gui'.

55 Yugu' bxuz uná bë' len yúgu'të bönni' yúlahui' blau guluguiljë' tu le luspaguë'ë Jesús quië gac la'chuguë' queë' gatië' san cutu bi guludzölnë'.

56 Gulanë' queë' Jesús le cunác bönni' zian, san cutu yajlözgac le gulanë' queë'.

57 Ni'r gulazuinë' bönni' gulanë' queë' Jesús le cunác, ta'në':

58 —Netu' byónitu' didza' bë'ë bönni' ni, gnë': "Uquindja' gdau' ni, lë ni naqui lu ni'a lu na' bunách, ati' tsonn dzaz uchisa' yetú le cunaqui lu ni'a lu na' bunách."

59 Ni lë ni, cutu yajlözgac xtídzá'quë'.

60 Ni'r gyasë' bxuz blau na' gatsj lahui'l bunách nacua' ni', len gnabnë' Jesús, rnë':

—¿Naru' cu rubi'tsu' didza'? ¿Bizxa na' ta'në' quiu' bönni' ni?

61 Jesús, dxiz zoë', cutu bi didza' rubi'ë. Gnabnë' Lë' leyúbl bxuz blau na', rnë':

—¿Naru' nacu' Li' Cristo, Zxi'në' Dios La'y?

62 Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Naca'. Glé'ili' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, soa' cö'a cuitië' yubél Dios napczë' yöl-la' huac cati' ni' huöda' lu böaj luzxbá.

63 Ni'r lu yöl-la' rley queë' bchözë' lari' nacué' bxuz blau na', rnë':

—¿Nuzzar naquíniru' nu quixjö'?

64 Ryóniczli' ruca'në' Dios ca'z len didza' ru'ë. ¿Nacx runi lbi'ili'?

Yúgu'të' gulachuguë' queë' gatië'.

65 Ni'r gulazú laquë' la'quë' tu'chijë' Jesús zxöna'. Guluseyjë' lahuë' len glundë' Lë' zi', ta'në':

—Gnë ya'atsca' nuzxa na' bë' Li'.

Gulagapë'ë ru'ë Jesús bönni' ni'a në'ë bxuz blau.

Rnë' Pedro cutu nunbë'ë Jesús

66 Cati' ni' zoë' Pedro lö'a zxañ yu'u, bdxinbi' ga zoë' bi'i ngul huen dxin queë' bxuz blau na'.

67 Cati' blé'ibi' Pedro, rö'ë rutsë'i cuinë' ra' gui', buyubi' lë', rnabi':

—Da'u ca' li' Jesús, bönni' Nazaret na'.

68 Gdá'baguë'ë Pedro, rnë':

—Cutu núnbë'a-në', len cutu nözda' bizxa na' rnau'.

Burujë' Pedro yajsóë' ga nu ryaz lö'a. Ni'r grödxba' zxi'n druz.

69 Buyubi' lë' leyúbl bi'i ngul huen dxin na', len gzu laubi' rëbi' nup nacua' ni':

—Bönni' ni dzaguë' lequë'.

70 Leyúbl gdá'baguë'ë Pedro. Yelati' gdzey të Pedro nup nacua' ni', ta'ná:

—Le nactë dzagu' lequë', le nacu' bönni' Galilea. Yöl-la' rui'z quiu' didza' nac bë'u, le tuz ca rnëli'.

71 Gzu lahuë' Pedro rudxía dö' cuinë', len rneynë' Dios, rnë':

—Cutu ca' núnbë'a-në' bönni' na' rui'li' didza' ca nac queë'.

⁷² La' gródxhtëba' zxi'n druz le buróp lzu. Ni'r yajneynë' Pedro didza' na' bëë Jesús, gudxë' lë': "Zi'a còdxlba' zxi'n druz le buróp lzu, tsonn lzu gnau' cutu núnbë'u neda'." Cati' yajneynë' didza' ni, gzu lahuë' rbòdxtsquë'.

15

Rdxinë' Jesús lahuë' Pilato, bönni' rna bëë

¹ Ni' nac zildau', glun xtídza'quë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zejni'i len bönni' gdau' tu'sëdi, len yúgu'të bönni' yúlahui' blau. Ni'r gulachë'ë Jesús náguë'ë len guludòdë' Lë' lu në'ë Pilato, bönni' rna bëë'.

² Pilato gnabné' Jesús, rnë':

—¿Naru' nacu' Li' Bönni' gna bé'inë' bunách judío?

Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Ca nacz rnau'.

³ Zian le guluquíë' Jesús bxuz uná bë'.

⁴ Ni'r gnabné' Lë' leyúbl Pilato, rnë':

—¿Naru' cu rubi'tsu' didza'? Bzëtsca' nagu' cáti'ga zian le ta'në' quiu'.

⁵ Cutu bi didza' bubi'ë Jesús. Ca' guc, bubannë' Pilato.

Ta'chuguë' queë' Jesús gatië'

⁶ Dë tu le runë' Pilato cati' rac lni na', rusanë' quegac bunách tu bönni' nadzunë' lidx guia, nútítëz nu ta'náb.

⁷ Nadzunë' lidx guia bönni' lë' Barrabás, ati' dzagquë' lë' yela'quë' lzë'ë, bönni' guludòdcdë' bunách cati' guladá'baguë'ë yúlahui'.

⁸ Cati' guladxín ni' bunách zian, gulazú lauquë' ta'nabë' lahuë' Pilato gunë' quequë' ca runczë'.

⁹ Bubi'ë didza' Pilato, rnë':

—¿I ré'nili' usana'-në' queëli' Bönni' Gna Bé'inë' Bunách Judío?

¹⁰ Cni gnë' Pilato le ráquibe'inë' guludòdë' Jesús lu në'ë bxuz uná bë' le tu'zxë'inë' Lë'.

¹¹ Gulagu'ë xla ládxigac bunách zian na' bxuz uná bë' na', quië la'nabë' lahuë' Pilato usanë' lu na'quë' Barrabás.

¹² Ni'r gnabné' lequë' leyúbl Pilato, rnë':

—¿Bizxa ré'nili' guna' queë' bönni' na' rui'li' lë', Bönni' Gna Bé'inë' Bunách Judío?

¹³ Glu'ë zidzj didza', ta'në':

—Bdë'ë lë'i yag cruz.

¹⁴ Gnabné' lequë' Pilato, rnë':

—¿Bizxa caz dö' nu'ë'?

Leyúbl tu'ë zidzj didza', ta'në':

—Bdë'ë lë'i yag cruz.

¹⁵ Le gu'nnë' Pilato gunë' ga la'dzág ládxigac bunách zian na', busanë' lu na'quë' Barrabás. Ni'r gna bé'inë' nu quin Jesús, ati' budòdë' Lë' lu na'quë' bönni' ludé'ë Lë' lë'i yag cruz.

¹⁶ Ni'r gulachë'ë Jesús lö'a yúlahui' bönni' rjaquë' gdil-l, ati' ni' gulutubë' lza'quë'.

¹⁷ Gulugacuë' Jesús lari' xna, len glunë' tu bregui' xzuza' në'i yòtsi', guludxíë' icjë'.

¹⁸ Ni'r gulazú lauquë' tu'lidzë' Jesús, ta'në':

—Yöl-la' ba li', rna bé'inu' bunách judío.

¹⁹ Gulaguinë' gui icjë' len guluchijë' Lë' zxóna'. Guluzechu zxi'quë' lahuë', len lu yöl-la' rutítj glunë' Lë' ba la'n.

²⁰ Cati' budx gulutítjë' Lë', gulugúë' lari' xna na' nacuë' ati' gulugacuë' Lë' lari' queëczë'. Ni'r gulachë'ë Lë' ni'l yúlahui' na' quië tsajda'quë' Lë' lë'i yag cruz.

Tu'dé'ë Jesús lë'i yag cruz

²¹ Glunë' ga gu'ë yag cruz queë' Jesús bönni' Cirene, rdòdzë' ni' zuzë'ë ladj guixi'. Lë' Simón, len naquë' xuzcbi' Alejandro len Rufo.

²² Gulachë'ë Jesús latj nazí' lei Gólgota, tu didza' hebreo le rna lu didza' xidza', Latj Qui Böga' Icjru'.

²³ Glu'ë le gui'jë' Jesús xisi uva nutsi'i nör sla' qui mirra, san Lë' cutu gu'ë.

²⁴ Ni'r guludé'ë Lë' lë'i yag cruz, ati' gulaguisië' lari' nacuë' Jesús, gulazí' qui queëquë' bönni' na' rjaquë' gdil-l. Gulubijë' le gac bë' quië la'nòznë' bizxal gdel-la' qui queëquë'.

²⁵ Nac gdu xsil cati' guludé'ë Lë' lë'i yag cruz.

²⁶ Didza' na' guluzóë' lë'i yag cruz icjle' Jesús ca nac le tu'quíë' Lë' rna cni: "Bönni' Rna Bé'inë' Bunách Judío."

²⁷ Tsaxón guludá'lenë' Jesús lé'igac yag cruz chopë' gban, tuë' cuit lë'ë yubél len yetüë' cuit lë'ë yögl.

²⁸ Cni guc, butság lë na' nayúj lu guich la'y, rna: "Gbáblenë' bönni' tua'dö'."

²⁹ Bönni' ta'dödë' ni' tu'lídz zi'ë Jesús, tu'tá icjquë', ta'në':

—¡Ja! ¿Naru' uquindjtsu' gdau' queë' Dios ati' tsonn dzaz uchistsu' lei?

³⁰ Buslá cuinu' na'a len bötj lë'i yag cruz na'.

³¹ Lézca' cni tu'titjë' Lë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi, të lza'quë' tuë' yetüë':
—Bunách yubl buslé', san cutu gac uslá cuinë'.

³² Ta'në' ca':

—¡Ja! ¿Nactsu' Cristo, Bönni' Gna Bé'inë' Bunách Israel? Bötjtsca' na'a lë'i yag cruz quië glé'itu' ati' tséjje'tu' Li'.

Gululídz zi'ë ca' Lë' bönni' na' da'quë' tsaxón len Lë' lé'igac yag cruz.

Le guc cati' gutië' Jesús

³³ Cati' bdxin gdu huagbídz, bchul gdutë yödzlyú, guc cni ga bdxintë gdu rdöd xhuö.

³⁴ Gdu rdöd xhuö na' bë'ë zidz didza' Jesús, rnë':

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani?

Didza' hebreo ni rna lu didza' xidza': "Dios quia', Dios quia', ¿bizx quië nubíj ladxu'u neda'?"

³⁵ Gulayönnë' didza' ni bönni' nacu'ë ni', ati' ta'në':

—Gul-zëtsca' nagli'. Elías rulidzë'.

³⁶ Ni'r gxiti'ë bönni' nutsë'ë ladjquë', buxúpinë' nup zi tu le blul ri'j nis. Budë'ë lei lahui gui len bë'ë le xupë' Jesús, rnë':

—Cóztscaru', uyuru' chqui' huidë' Elías uzötjë' Lë'.

³⁷ Grödxyé'ë zidz Jesús, guttë'.

³⁸ Bröza' lari' yödx nal-la' lu gdau', bruj chopl, gdel-la' icjl burujtë zxanil.

³⁹ Bönni' na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l zuinë' lahuë' Jesús, blé'inë' ca na' guc grödxyé'ë Jesús, guttë', ati' gnë':

—Le nactë bönni' ni guquë' Zxi'në' Dios.

⁴⁰ Nacua'nu ca' ni' ngul, zi'tu'z tu'yunu. Nútsa'cnu ladjcnu María Magdalena len Salomé len María, xna'cbi' Jacobo cuidi' len José.

⁴¹ Ngul ni yjáclennu Jesús cati' ni' gdë' luyú Galilea, gláclennu Lë', gulagu'nu le glahuë'. Nacua'nu ca' ni' yela'cnu ngul zian gulazá'clennu Lë' lu yödz Jerusalén.

Ta'gu'ë Jesús yeru ba

⁴² Chza' ral len nac dza tu'pë'ë, dza zi'a gdxin dza la'y quequë' bönni' judío.

⁴³ Qui lë ni na' bidë' José, bönni' yödz Arimatea, naquë' bönni' blau ladjquë' bönni' yúlahui' blau, len rbözë' ca' dza gna bë'ë Dios. Gdu ladxë'ë gyazië' ga na' zoë' Pilato len gnabné' lë' gu'ë lë' latj u'ë Jesús.

⁴⁴ Bubannë' Pilato le gnë' chgutië' Jesús, ati' bulidzë' bönni' na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l quië gnabné' lë' chqui' chnatië' Jesús.

⁴⁵ Cati' byönnë' ca na' gnë' bönni' na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, bë'ë José latj u'ë Jesús.

⁴⁶ Ni'r José na' gu'uë' lari' záqu'itsqui, ati' buzötjë' Jesús lë'i yag cruz len buchólinë' Lë' lari' záqu'itsqui na'. Ni'r glu'ë Lë' yeru ba nadj lë'i gui'a guiöj. Budë'ë tu guiöj blag zxón ga nu ryaz ba na'.

⁴⁷ Tu'yunu ga na' rgu'ë Jesús María Magdalena len María, xnë'ë José.

16

Rubanë' Jesús lu yöl-la' gut

¹ Cati' chnadód dza la'y quegac bunách judío le nac dza sábadu, ta'zi'nu yugu' le rla' zxiq quië tsajlu'cnu Jesús María Magdalena, len Salomé, len María, xnë'ë Jacobo.

² Ni' nac zildau' dza domingo, yjacnu ra' yeru ba queë'. Guladxinnu ni' cati' zi'a blen gbidz.

³ Të lza'cnu:

—¿Nuzsa cuatsa queëru' guiöj na' da' ga nu ryaz ba queë'?

⁴ Cati' guladxinnu ni', guluyunu len gualalé'inu chnadúa guiöj na', ati' guiöj zxón nac.

⁵ Gulayu'nu yeru ba lë'i gui'a guiöj na', ati' ni' gualalé'inu-bi' tubi' bi'i bönni' ra'bán, nachi' gbaz la'y queë' Dios. Rö'bi' tsla'a yubél lu yeru ba na', nácu'bi' lari' tunn chguichdau'z. Gládxitsquinu.

⁶ Ni'r gudxbi' lecnu bi'i na', rnabi':

—Cutur gádxili'. Ruguilji' Jesús, bönni' Nazaret, Nu na' gda' lè'i yag cruz. Chhubanè'. Cutu zoè' ni. Gul-yú ga ni gulagu'è Lè'.

⁷ Gul-tséaj na'a, gul-tsajtixjöi' ca' yugu' bönni' uséd queè' lenca' Pedro, guièli' lequè': "Tsijsjè' Jesús zi'al ca lbi'ili' luyú Galilea. Ni' ulé'ili'-nè' ca na' chgudxczè' lbi'ili'."

⁸ Ni'r gulusurjnu ni', guluzxundjnu ra' yeru ba na' le ta'zixznu lu yöl-la' radxi rdzöbi quecnu. Nutu nu glènu ca' le tádxinu.

Rulu' lahuè' Jesús launu María Magdalena

⁹ Cati' bubanè' Jesús zildau' dza domingo na', bulu' lahuè' zi'al launu María Magdalena, ngul na' bubijè' gadx bö' xöhui' gulayú'u lènu.

¹⁰ Gyeajnu yajtixjöi'nu nup na' guladalen Jesús. Nup ni ta'sèbi ládxi'gac len ta'bódx.

¹¹ Cati' gulayönnè' didza' rui'nu, zoè' nabanè' Jesús ati' blé'icznú Lè', cutu gulayejlè'è lènu.

Ta'lé'inè' Jesús chopè' bönni' uséd queè'

¹² Gdöd na', nadzá'l bulu' lahuè' Jesús lauquè' chopè' bönni' uséd queè' yu'uquè' nöz, zjaquè' ga nac ladj guixi'.

¹³ Ni'r yjaquè', yajtixjöi'cnè' yezíca'rè', ati' ni xtídza'què' cutu gulayejlè'è.

Le rgu'è Jesús lu na'què' bönni' gbaz queè'

¹⁴ Ga yajseytè, bulu' lahuè' Jesús lauquè' idxineajtè' tsal ni' rø'què' tahuè', ati' gdil-lè' lequè' le cutu ta'yejlè'è Lè' len le nac zid icj ládxi'dau'què', cutu gulayejlè'è xtídza'gac nup na' gulale'i Lè' nubanè'.

¹⁵ Ni'r gudxè' lequè', rnè':

—Gul-tséaj gdu yödzyú tsjenli' lban qui didza' dxi'a laugac yúgu'tè bunách.

¹⁶ Nu tsejlè' neda' len gdil nis, ulá nu na', san nu cutu tsejlè', grugu qui, gat nu na'.

¹⁷ Le lac bè' ni lunè' bönni' la'yejlè'è neda'. Lugunè' dxin la' neda', lubijè' bö' xöhui' yu'ugac bunách len lu'è didza' yubl.

¹⁸ Chqui' la'zönè'-ba' bèi lu na'què', o chqui' li'jè' le naché' yöl-la' gut, cutu bi gun quequè'. La'xóa nè'è nup te'i, ati' luhuöactè.

Ruhuèpè' yehua' yubá Jesús

¹⁹ Cati' budx bé'lenè' lequè' didza' ni Xanru', buchisè' Lè' Dios yehua' yubá ga ni' grø'è cuitiè' yubél Dios.

²⁰ Gularujè' lequè', rjenquè' lban yúgu'tè yödz. Gúclenè' lequè' Xanru', benè' ga glunè' le nacgac bè' nac gdu'tè li didza' tu'è. Ca' nac.

DIDZA D XI A BUZUJĚ LU GUICH SAN LUCAS

Didza' rgu'ë San Lucas lu në'ë Teófilo

- ¹ Zian nup chglun bayúdx luzúj lu guich, gaz lu dzò' yugu' le naccz, le guc ga zoaru',
² catèz na' gululu'í rë'u nup ni' dza ni'tè gulale'i lei, len guluzé didza' qui.
³ Runi neda' nac dxi'a uzuja' quiu' lu guich, gaz lu dzò' yugu' lè ni, Teófilo, bönni' tsáhui'dau', le chbuguilja' gazxj ga rë' ca nac yúgu'tè lè na' guc dza ni'tè.
⁴ Ruzuja' quiu' lu guich ni quië gnöznu' nac gdu'tè li lè na' chnazèdu'.

Rulu'ë gbaz la'y queë' Dios ca zi'a galjè' Juan, bönni' uquilè' bunách nis

⁵ Dza ni'tè cati' gna bē'ë luyú Judea Herodes, ni' zoë' bxuz lè' Zacariás. Nabáblenè' cō' bxuz, nazí' lei Cō' Queë' Abías. Nacnu ca' zxi'n xsoë' Aarón, bönni' guquë' bxuz blau zi'al, Elisabet, ngul queë' Zacariás na'.

⁶ Nacquë' tsáhui' lahuë' Dios Zacariás len Elisabet, len gdu ládxi'quë' tunè' ca rna xtidzè'ë Dios len le rna bē' zxbá queë'. Cni guc, nutu nu guc bi gnè quequë'.

⁷ Nutu nu zoa bi'i quequë', le nacnu ngul huödx Elisabet, ati' chnagulquë' gproptè'.

⁸ Bdxin dza gul-la' uláz qui cō' na' nabáblenè' Zacariás lunè' dxin lahuë' Dios, lu yöl-la' bxuz quequë'.

⁹ Ca nalëbcnè' tunè' bxuz, gul-la' uláz queë' Zacariás gyaziè' lu latj la'y qui gda' quië uzégu'ë yal lahuë' Xanru' Dios.

¹⁰ Tsal ni' ruzégu'ë yal Zacariás na', gulacua' ni'l yúgu'tè bunách, tu'lídZ Dios.

¹¹ La' na'z bului' lahuë' gbaz la'y queë' Xanru' ga zoë' Zacariás na', zuinè' tsala' yubél bcugu la'y ga na' regui yal.

¹² Cati' blé'inè' gbaz la'y na' Zacariás, grö'ë baguí' len gudxi bdzöbnè'.

¹³ Ni'r gudxé' lè' gbaz la'y na', gnè':

—Zacariás, cutu gádxinu', le chbyönnè' Dios le rnabu' lahuë', ati' uzoanu-bi' tubi' bi'i bönni'dau' Elisabet, ngul quiu', ati' gu'u labi' Juan.

¹⁴ Gata' quiu' le uzi'u xbey len udzijnu', ati' zian nup ludziji ládxi'gac le guljbi' bi'idau' na'.

¹⁵ le gáctscabi' zxön lahuë' Dios. Cutu gui'jbi' xisi uva len clég tu le rsudxi bunách, ati' gdu sóalenè'-bi' Dios Bō' La'y cati' su lau zi'a galjbi'.

¹⁶ Gunè' Juan ni ga luhuóac queë' Xanru' zian bunách Israel.

¹⁷ Nörè' Lè' ca Xanru', ati' la'cua'len lè' Bō' na' len yöl-la' huac na' gulacua'len Elías, bönni' bē'ë didza' uláz queë' Dios. Cni gunè' quië unè' taz nup nacgac xuz len zxi'nquë', len uzéjní'nè' nup ta'dá'bagá' quië lacquë' tsáhui', len ucözè' bunách lacquë' sina' la'zi' lu na'quë' Xanru'.

¹⁸ Gnabnè' gbaz la'y na' Zacariás, rnè':

—¿Bizxa gac bē' quië gnözda' lac lè ni? Chnagula' neda' len chnagulnu ca' ngul quia'.

¹⁹ Bubi'ë didza' gbaz la'y na', rnè':

—Neda' lea' Gabriel. Runa' dxin lahuë' Dios. Lëczè' bsölè'ë neda' güf'lena' li' didza', len quíxjoi'da' li' didza' dxi'a ni.

²⁰ Na'a, le cutu gyéjlè'u xtidza'a, gcödzu' len cutur gac gneu' cati' gacr lè ni. Yúgu'tè lè ni udxín cati' gdxin dza qui.

²¹ Tsal ni' tac lè ni, nacua' ni'l bunách, ta'bözè' Zacariás, ati' tu'bannè' le rdzeynè' xtsey ga na' zoë' lu latj la'y.

²² Cati' burujè' Zacariás, cutu guc güf'lenè' lequë' didza', ati' gláquibe'inè' blé'inè' tu le bului'inè' lè' Dios lu latj la'y. Bulá' bului'zè' Zacariás, buzéjní'nè' lequë', le curác gnè'.

²³ Cati' bza'a yugu' dza na' ral-la' gunè' dxin lahuë' Dios Zacariás, ni'r böjè' lidxè'.

²⁴ Gdöd yugu' dza na' bia'nu-bi' lè'nu bi'idau' Elisabet, ngul queë' Zacariás na', ati' gdu gayu' beo' buga'nznu yu'u. Gza' ládxi'nu,

²⁵ rnanu:

—Cni runè' quia' Xanru'. Ruzá' ladxè'ë quia' bi'idau', len runè' ga cutur utui'da' laugac bunách.

Rguíxjö'ë gbaz la'y ca zi'a galjbi' Jesús

²⁶ Cati' chguc xop beo', buluí' lahuë' gbaz la'y na', le bsölè'ë lëczè' Gabriel Dios, tsijè' Nazaret, tu yödZ luyú Galilea.

²⁷ Dios bsölè'ë lè' ni' tsajyüè'-bi' tubi' bi'i ngul ra'bandau' lèbi' María. Chnazí' lu na'bi' María utság nálenbi'-nè' bönni' lè' José. Naquë' José zxi'n xsoë' David, bönni' gna bē'inè' bunách Israel.

²⁸ Cati' gyazië' Gabriel na' ga zoabi' María, gudxë'-bi':

—Padiux. Dios ruzá' ladxë'ë quiu'. Zóalenë' li' Xanru' Dios. Lëczë' benë' ga nacru' li' bica' ba ca yúgu'të ngul.

²⁹ Cati' blé'ibi' gbaz la'y na' María, gró'bi' bagu'fi ni'a qui didza' na' bë'ë, len rubani ládi'bi' naxc rna didza' na' bulidzë'-bi' gbaz la'y na'.

³⁰ Ni'r gudxë'-bi' gbaz la'y na', rnë':

—María, cutu gádxinu', le chbdél-li'nu' le ruzá' ladxë'ë quiu' Dios.

³¹ Na'a, tsu'ubi' lë'u tubi' bi'idau', ati' uzú'-bi' tubi' bi'i bónni'dau', ati' gu'u labi' Jesús.

³² Jesús ni gáctërë' blau, len si' Lë' Zxi'në' Dios, Nu nactër blau. Xanru' Dios gunë' ga gna bë'ë ca na' gna bë'ë David, xuz gul gdöd queë'.

³³ Jesús na' gna bé'itecznë' bunách Israel, ati' le gna bë'ë Lë' gatga udx qui.

³⁴ Ni'r gnábibi' gbaz la'y na' María, rnabi':

—¿Nacxzc gac lë ni, le cutu zóalena' bónni'?

³⁵ Bubi'ë didza' gbaz la'y na', rë'-bi':

—Gdxinë' ga zu' Dios Bö' La'y, ati' soalen li' yöl-la' huac queë' Dios, Nu nactër blau, le gac ga zu' ca tu zxul rgu'u böaj. Qui lë ni na' bi'i bónni'dau' na' ral-la' galjbi', tsu'ubi' lu në'ë Dios, ati' si' labi' Zxi'në' Dios.

³⁶ Yetú ca', Elisabet, ngul di'a dza quiu', chnua'nu-bi' ca' lë'nu tubi' bi'i bónni'dau' zal-la' chnagulnu. Gulané' queënu: “Nacnu ngul huödx”, san chzej xop beo' nua'nu-bi' lë'nu bi'idau' na'.

³⁷ Cutu bi' zoa le cusáqui'në' Dios.

³⁸ Ni'r María gnabi':

—Ni' zoa'. Tsaz naca' huen dxin queë' Xanru'. Gac quia' ca na' chgnau'.

Ni'r la' buza'të' gbaz la'y na' ga zoabi' María.

María zayubi'-nu Elisabet

³⁹ La' dza ni'z gyu'ubi' nöz María, ati' jarélu'bi' gyeajbi' ga nac gu'adau', bdxinbi' tu yödz luyú Judea.

⁴⁰ Ni' gyazbi' lidxë' Zacarías len gudxbi'-nu Elisabet:

—Padiux.

⁴¹ Cati' byóninu Elisabet didza' na' bë'bi' María, la' butatë cuinbi' bi'i huë'ndau' na' yu'ubi' lë'nu, ati' dusóalenë'-nu Dios Bö' La'y.

⁴² Ni'r bë'nu zidzj didza' Elizabet, rnanu:

—Chnunë' Dios ga nacru' li' bica' ba ca yúgu'të ngul len chnunë' ca' ga nacbi' bica' ba bi'idau' na' yu'ubi' lë'u.

⁴³ ¿Núzxatë neda', za'nu quia' xnë'ë Xana'?

⁴⁴ Cati' byónda' didza' bë'u, bulidzu' neda', lu yöl-la' rudziji queëbi' la' butatë cuinbi' bi'i huë'ndau' ni yu'ubi' lë'a.

⁴⁵ Bica' bau' li' le yéjle'u xtidzë'ë gbaz la'y, ati' udxíncz lë na' gudxë' li' uláz queë' Xanru'.

⁴⁶ Ni'r gnabi' María:

“Gdu ladx'a runa' Xanru' zxön,

⁴⁷ Len rudziji ládi'lëna'-në' Dios, Nu ruslá neda'.

⁴⁸ Dioscz buzá' ladxë'ë quia' neda'.

Yu'a lu në'ë, tsaz naca' huen dxin queë'.

Na'a su lau, ca nac quia' la'ná:

'Bica' ba ngul na'.

⁴⁹ Zxöntër nac le benë' quia' Dios uná bë'.

La'y nac lë'.

⁵⁰ Lë' ruhuechi' ládi'teczë' bunách tadxi Lë'

Na'a dza len dza zí'a za'c.

⁵¹ Yugu' yöl-la' huac zxön chbenë' Lë'.

Buzójtë' nup glun zxön yöl-la' rejni' quegac.

⁵² Bugúë' yöl-la' uná bë' quegac nup glac blau,

Len benë' ga glac blau nup glac nõxj ladxí'.

⁵³ Benë' ga guluhuólj guladze'i nup guladún,

Len buca'në' ca'z nup gulale'i yöl-la' tsahuí'.

⁵⁴ Güclenë' bunách Israel, nup na' tun xchinë',

Le yajneynë' lequë' len buechi' ladxë'ë lequë'.

⁵⁵ Benë' ca gzxí' lu në'ë gunë' quequë' xuz xtau'ru'

Lenca' queë' Abraham len quegac zxi'n xsoë'.”

⁵⁶ Bugánlenbi'-nu Elisabet María gdu ca tsonn beo', ati' gdöd ni' böajbi' lidxbi'.

Le guc cati' guljé' Juan, bönni' buquilé' bunách nis

⁵⁷ Cati' bdxin dza ral-la' soabi' bi'idau' queënu Elisabet, buzoanu-bi' tubi' bi'i bönni'dau'.
⁵⁸ Gulayöni dzag yu'u queënu len yugu' di'a dza queënu ca na' guc, buechi' ladxé'ë-nu Dios, ati' guludzjilen lënu.

⁵⁹ Cati' chguc xunu' dza zoabi' bi'idau' na', guladxiné' di'a dza queënu quië la'chuguë' lu xpéla'bi' bi'i bönni'dau' na' lë na' gac bë' náquibi' queë' Dios, ati' t'ënnë' lu'ë labi' Zacarías ca na' lë' xuzbi'.

⁶⁰ Ni'r bubu'inu didza' Elisabet, xna'bi', rnanu:

—Cutu. Juan si' labi'.

⁶¹ Gulanabné'-nu, ta'né':

—¿Bizx queë? Nutu nu di'a dza quiu' lë' Juan.

⁶² Ni'r gululá' gulului'znë', gulanabné' xuzbi' nacx rë'nnë' gu'ë labi'.

⁶³ Gnabë' tu blagdau' Zacarías na', ati' buzujë' lahuí cni: "Juan lëbi'." Gulubannë' yúgu'të'.

⁶⁴ La' ni'z böaljtë' ru'ë Zacarías na' len buguitjtë' ludxë'ë, ati' bë'ë didza' le glu'ë Dios yöl-la' ba.

⁶⁵ Ni'r gládxiné' len gulubannë' yúgu'të dzag yu'u quequë', ati' yúgu'të yödzdau' nacuá' lu gu'adau' luyú Judea, gzë didza' ca guc lë ni.

⁶⁶ Gulazá' ládxi'gac yúgu'të nup gulayöni ca na' guc, ta'ná:

—¿Nacxcz gacbi' bi'i bönni'dau' ni? Le nactë zóalenë'-bi' Xanru'.

Didza' bë'ë Zacarías uláz queë' Dios

⁶⁷ Ni'r dusóalenë' Zacarías, xuzbi' Juan, Dios Bö' La'y, ati' bë'ë didza' uláz queë' Dios, rnë':

⁶⁸ "Yöl-la' ba Dios, Xangac bunách Israel

Le duyüé' rë'u, bunách queë', len böa'uë' rë'u.

⁶⁹ Bsölë'ë queëru' Nu uslá rë'u,

Len yöl-la' huac zxön qui,

Nu na' gulj ladj zxi'n xsoë' David,

Huen dxin queë' Dios.

⁷⁰ Dza ni'të gzxi' lu në'ë gunë' cni,

Nac ca na' gnë' lu rú'acquë' bönni' glu'ë didza' uláz queë'.

⁷¹ Gzxi' lu në'ë uslé' rë'u

Lu na'gac nup ta'léy rë'u

Lenca' lu na'gac nup cuta'le'i rë'u dxi'a.

⁷² Gzxi' lu në'ë huechi' ladxë'ë xuz xtau'ru'

Len tsajneynë' le gzxi' lu në'ë le nac la'y.

⁷³ Lë ni benë' tsutsu xtidzë'ë gzxi' lu në'ë,

Le gunë' queë' Abraham, xuzru' gul gdöd,

Le nac tu le ral-la' gunë' queëru' rë'u.

⁷⁴ Gzxi' lu në'ë uslé' rë'u

Lu na'gac nup cuta'le'i rë'u dxi'a

Quië cutur gádxiru' gunru' xchinë' Lë',

⁷⁵ Len quië gacru' ba'a ladxí' len gdu dxi'a

Lahuë' Lë' yúgu'të dza soaru' gbanru'.

⁷⁶ Li', xzi'na'dau', si' lau' bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios Nu nactër blau

Le tsajnöru' ca Xanru'cz, upa'u nöz ga tödë'.

⁷⁷ Gunu' ga la'nözi bunách queë' ca gac lulá

Len ca na' unít lahuë' Dios dul-la' nabága'quë'.

⁷⁸ Cni gac, le ruhuéchi'tsca ladxë'ë rë'u Dios

Len runë' ga tseni' queëru' Nu nac yení' gdu.

⁷⁹ Lei gunn yení' ga nacuá' nup nacuá' gap nac chul len gap nac lu zxul qui yöl-la' gut

Quië ugú'u rë'u nöz ga cö' dxi ládxi'dau'ru'."

⁸⁰ Gzxönbi' bi'i bönni'dau' na' len bdiip ládxi'bi'. Gzoazbi' gap nac lu latj ca'z cati' bdxinr dza bulu' laubi' laugac bunách Israel.

2*Le guc cati' guljbi' Jesús*

¹ La' dza ni'z gna bë'ë Augusto César la'yáz lu guich yúgu'të bunách nacuá' yödzlyú.

² Cati' zi'al lzu gulayáz lu guich ni, rna bë'ë luyú Siria bönni' lë' Cirenio.

³ Yúgu'të bunách yjac yödz qui queëquë' ga na' nababquë' quië la'yazië' lu guich.

⁴ Gzë'ë José yödz Nazaret luyú Galilea, zijë' luyú Judea, len bdxiné' yödz Belén, ga ni' guljé' David, le naquë' José zxi'n xsoë' David na'.

⁵ Gyijë' ni' José quië tsazië' lu guich, ati' dzagbi'-në' María, bi'i ngul nazí' lu na'bi' utság ná'lenbi' lë', len chzoa soabi' bi'idau' queëbi'.

⁶ Cati' ni' nacu'ë lu yödZ Belén, bdxin dza soabi' bi'idau' queëbi'.

⁷ Ni' buzoanu-bi' tubi' bi'i bónni'dau', bi'i zi'al queënu. Buchólinu-bi' yugu' lári'dau', ati' gdxijnubi' tu lu yu'udau' ga ta'gú'u le táguba' böa' quegac bunách yu'ugac nöz. Cni guc, le cutu bdzöli latj la'cu'ë lu yu'u ga ni' ta'dxinë' bönni' yu'ugac nöz.

Tu'lu' lahuë' gbaz la'y queë' Dios ga nacu'ë bönni' tu'yüë'-ba' bö'cu' zxila'

⁸ Gal-la' ra' yödZ Belén nacu'ë ladj guixi' bönni' tu'yüë'-ba' bö'cu' zxila', tun chi'ë-ba' chdzöl'.

⁹ La' bului'të lahuë' gbaz la'y queë' Xanru' ga na' nacu'ë. Glu'u yení' ga na' nacu'ë yöl-la' yení' queë' Xanru', ati' gládxinë'.

¹⁰ Ni'r gudxë' lequë' gbaz la'y na', rnë':

—Cutu gádxili'. Na'a rguíxjö'da' lbi'ili' didza' gun ga udzjitsquili', le luzí' ca' xbey yúgu'të bunách.

¹¹ Na'a chguljbi' ladzë' David Nu uslá lbi'ili'. Nu ni nac Cristo, Xanru'.

¹² Lë ni gac bë' nu nachi'. Udzölili'-bi' bi'idau' na', narólibi' yugu' lári'dau' len dëbi' tu lu yu'udau' ga ta'gú'u le táguba' böa' quegac bunách yu'ugac nöz.

¹³ Ga na' zoë' gbaz la'y na', tu tsalz gululu' lauquë' zianr ca' gbaz la'y queë' Dios, narujquë' yehua' yubá len ta'gu'ë Dios yöl-la' ba, ta'në':

¹⁴ Yöl-la' ba Dios zoë' xtsa',

Ati' gac luyú le cuequi dxi ládxí'dau'quë'

Bönni' rdzag ladxë'ë lequë' Dios.

¹⁵ Cati' guluzë'ë gbaz la'y na' ga ni' nacu'ë, zhuöjquë' yehua' yubá, ni'r glë lza'quë' tuë' yetüë' bönni' uyú bö'cu' zxila' na', ta'në':

—Uyéajtsca'ru' Belén quië glé'iru' lë ni chguc ca na' chbului'inë' rë'u Xanru'.

¹⁶ Jarélu'quë' yjaquë' ati' yajxáca'quë' María len José, lenca' bi'idau' na', dëbi' tu lu yu'udau' ga ta'gú'u le táguba' böa' quegac bunách yu'ugac nöz.

¹⁷ Cati' gualalë'inë' lëbi', gulaguíxjö'ë lë na' zi'a gudxë' lequë' gbaz la'y na' ca nac queëbi' bi'idau' na'.

¹⁸ Gulubani yúgu'të nup gulayöni didza' glu'ë bönni' uyú bö'cu' zxila' na'.

¹⁹ Glu'uz icj nagnu yugu' didza' ni María, ati' gza' ládxí'nu ca nac qui.

²⁰ Zhuöjquë' bönni' na' uyú bö'cu' zxila', tunë' zxon Dios len ta'gu'ë Lë' yöl-la' ba ni'a qui yúgu'të lë na' gulayönnë' len gualalë'inë', le guc ca na' gudxë' lequë' gbaz la'y na'.

Ta'gu'ë-bi' bi'idau' Jesús lu në'ë Dios

²¹ Cati' chguc xunu' dza zoabi' bi'idau' na', gulachuguë' lu xpéla'bi' lë na' nac bë' náquibi' queë' Dios, ati' glu'ë labi' Jesús ca na' chbë'czë' labi' gbaz la'y na' zi'al cati' zi'a tsu'ubi' lë'nu xna'bi'.

²² Cati' chbza'a dza qui le tu'pá' cuincnu ngul ca rna bë' zxba queë' Moisés, gulachë'ë-bi' bi'idau' Jesús Jerusalén quië la'gu'ë-bi' lu në'ë Xanru' Dios.

²³ Cni glunë', le nayúj lu guich lu zxba queë' Xanru' le rna: “Yúgu'tëbi' bi'i bönni'dau' naccbi' bi'i zi'al queënu xna'cbi', lubijë'-bi' quizi queë' Xanru' Dios.”

²⁴ Qui lë ni na' yjaquë' ni' quië ludödcde'-ba' len la'gu'quë'-ba' lahuë' Dios chopba' gúgudau' o chopba' budöda' ca na' rna bë' zxba queë' Xanru' Dios.

²⁵ Dza ni'z zoë' Jerusalén tu bönni' lë' Simeón. Bönni' ni naquë' tsahui' len rej ladxë'ë Dios. Rbözë' Nu na' gsölë'ë Dios, Nu gaclen bunách Israel. Zóalenë' Simeón na' Dios Bö' La'y,

²⁶ len chbului'inë' lë' cutu gatië' cati' glé'irnë' Cristo, Nu na' gsölë'ë Xanru' Dios.

²⁷ Bdxinë' Simeón na' nchil gdau' le bchë'ë lë' ni' Dios Bö' La'y. Cati' gulachë'ë-bi' bi'idau' Jesús nchil gdau' xuz xna'bi' quië lunë' queëbi' ca rna bë' zxba na',

²⁸ ni'r bunidë'-bi' Simeón na', len gyij ladxë'ë Dios, rnë':

²⁹ “Xana', na'a huac gunnu' neda' latj gatia',

Soa dxi ladxa'a

Le chguc le gudxu' neda', huen dxin quiu'.

³⁰ Chblé'ida' Nu na' buzoaczu', Nu uslá bunách,

³¹ Nu na' rulú'u lahui laugac yúgu'të bunách.

³² Lëbi' naccbi' yení' uzení' bunách gza'a

Len naccbi' ca' yení' quegac bunách Israel quiu'.”

³³ Gulubannë' José len María, xna'bi' bi'idau' Jesús, ca nac lë na' gnë' Simeón ca nac queëbi' Jesús.

³⁴ Gnabnë' Dios Simeón gunë' ga gac dxi'a quequë', ati' gudxë'-nu María, xna'bi' Jesús, rnë':

—Byutsca'. Bi'i ni nuzóë'-bi' Dios quië gunbi' ga la'chixi bunách zian, ati' luhuóás bunách zian ladj bunách Israel. Gachi' tu le nac bē', ati' la'né queëbi' bunách.

³⁵ Gac cni quië la'lá' lahuí le ta'zá' ládx'i'gac bunách zian. Yugu' lē ni lac quiu' ca tu guía tuchi' le tsaz ládx'i'da'u.

³⁶ Zoanu ca' ni' Ana, ngul rui'nu didza' uláz queë' Dios. Nacnu zxi'nē' Fanuel, bönni' nababē' di'a dza queë' Aser. Chnagútscanu Ana na', le gzóalennu bönni' queënu gdu gadx iz gdöd gucnu ra'bandau',

³⁷ ati' bga'nnu uzéb cati' bdxintē dza chyu'unu gdu ca taplalj yu tap iz. Cutu ca' rubí'i ruza'nu ga nac nchil gdau'. Rēi len tē dza rej ládx'i'nu-nē' Dios, runnu gubás len rulidznu-nē' Dios.

³⁸ La' na'z bdxintēnu ni', rēnu-nē' Dios: "Xclenu'." Gdixjōi'nu yúgu'tē bunách ca nac queëbi' bi'idau' Jesús, bunách na' nacuá' Jerusalén, ta'bóz dza gdxin Nu na' gsolē'ē Dios gaclen bunách.

Zhuōjqüē' José len María yōdz Nazaret

³⁹ Gdöd glunē' José len María yúgu'tē le rna bē' xzba queë' Xanru' Dios, yhuōjqüē' ladzquē' Nazaret luyú Galilea.

⁴⁰ Gzxōnbi' bi'idau' Jesús len bdip ládx'i'bi'. Guta' queëbi' yōl-la' rejni'i, ati' zxōn nac le ruzá' ladxē'ē queëbi' Dios.

Rudxinbi' bi'idau' Jesús nchil gdau'

⁴¹ Yugu' iz rjaquē' Jerusalén xuz xna'bi' Jesús cati' rac Lni Pascua, lni tu'spanē' bönni' judío ca benē' Dios, bubijē' xuz xtau'quē' luyú Egipto.

⁴² Cati' chyu'ubi' chinnu iz bi'i Jesús, yjaquē' Jerusalén ca tunczē' cati' rac lni na'.

⁴³ Cati' gdöd lni, zhuōjqüē', san buga'nbi' Jerusalén bi'idau' Jesús, san cutu táquibe'inē' José len María, xna'bi' Jesús.

⁴⁴ Le táquinē' nútsa'bi' ladj bunách zian yú'ulengac lequē' nōz, tu dza nayá' gulazé'ē. Ni'r cati' guluguiljē'-bi' gap nacuá' di'a dza quequē' len gap nacuá' nup núnbē'quē'

⁴⁵ cutu guludzōlnē'-bi'. Qui lē ni na' yhuōjqüē' Jerusalén, zajtiljqüē'-bi'.

⁴⁶ Cati' chguc dza bunn, guludzōlnē'-bi' ga nac nchil gdau', rō'bi' gatsj láhuil'lē' bönni' gdau' tu'sēdi, ruzé nagbi' didza' tu'ē len rnabi yúdxibi' lequē'.

⁴⁷ Gulubani yúgu'tē nup gulayōni didza' bē'bi' ca nac yōl-la' rejni'i queëbi' len ca nacgac didza' bubí'ibi'.

⁴⁸ Cati' gualalé'inē'-bi' xuz xna'bi', gulubannē', ati' gudxnu-bi' xna'bi', rmanu:

—Zxi'na', ¿bizx quië benu' cni queëtu? Byutsca', len yōl-la' ruúbi rugu'í buguiljtu' li' neda' len xuzu'.

⁴⁹ Ni'r gudxbi' lequē' Jesús, rnabi':

—¿Bizx quië buguiljli' neda'? ¿Naru' cu nózili' run bayúdx guna' xchinē' Xuza'?

⁵⁰ Cutu gulayéjni'nē' xuz xna'bi' didza' na' gudxbi' lequē'.

⁵¹ Bóajlenbi' lequē' Jesús, budxinbi' Nazaret, ati' benbi' ca rna xtídza'quē' xuz xna'bi'. Glu'znu ícj ládx'i'dau'nu yúgu'tē lē ni María, xna'bi' Jesús.

⁵² Rata'r queëbi' bi'i Jesús yōl-la' rejni'i, len rxzōnbi'. Burujbi' dxi'a lahuē' Dios len laugac bunách.

3

Lban runē' Juan, bönni' ruquilē' bunách nis

¹ Cati' chguc chinu iz rna be'inē' gdtúē yōdzlyú Tiberio César, ati' rna bē'ē Poncio Pilato luyú Judea, ati' Herodes rna bē'ē ca' luyú Galilea, ati' Felipe, bóché'ē Herodes na', rna bē'ē luyú Íturea len luyú Traconite, ati' Lisantias rna bē'ē luyú Abilinia,

² yugu' dza na' nacquē' bxuz blau Anás len Caifás, ati' la' na'z Dios bé'lenē' Juan, zxi'nē' Zacarías, didza' cati' ni' zoē' Juan lu latj ca'z.

³ Rdē' Juan ni yúgu'tē latj nacuá' ra' yegu Jordán, runē' lban ca ral-la' la'díl nis nup tu'bí'i ládx'i'gac quië unít lahuē' Dios dul-la' nabága'quē'.

⁴ Guc cni ca na' nayúj lu guich la'y yugu' didza' bē'ē Isaiás, bönni' bē'ē didza' uláz queë' Dios, rna:

Ryōn chí'ē bönni' rulidzē' lu latj ca'z, rnē':

“Gul-pá' nōz gdxin queëli' Xanru'.

Gul-bíj li yugu' nōz las tōdē'.

⁵ Gdzé'igac yúgu'tē gap nac rōga'.

Luhuóac lachi' yúgu'tē gui'a sib len gui'adau'.

Lurúj li nōz nayéycj naróligac,

Ati' luhuóac dxi'a nöz guiöj.

⁶ La'le'i yúgu'tè bunách Nu na' gsöl'è Dios, Nu uslá bunách."

⁷ Cati' gularúj bunách zian quiè la'díl nis lu nè'è Juan, lè' gudxè' lequè':

—Lbi'ili', di'a dza quecba' bèl snia'. ¿Nuzxa bulu'i lbi'ili' gzxundjli' yöl-la' rusyúdx zi'a gac quegac bunách?

⁸ Na'a, gul-gún le lac bè' chbubí'i ládxi'li' len cutu sa' ládxi'li', cugnali': "Nactu' tsahui' le nactu' zxi'n xsoè' Abraham", le rëpa' lbi'ili', huac quel-lè'è Dios yugu' guiöj ni len gunè' ga luhuóac zxi'n xsoè' Abraham.

⁹ Nacli' ca yugu' yag. Chzoa rböz guia huag gchugu yugu' yag. Yúgu'tè yag cuta'bía le nac dxi'a, la'chuguè' yag na' len la'gu'è leygac lu gui'.

¹⁰ Ni'r gulanabi lè' bunách nacuá' ni', ta'ná:

—¿Nacx gúntsatu'?

¹¹ Bubi'è didza' Juan, rë' lequè':

—Nu dë chop zxei ral-la' unódzj qui nu cudé qui, ati' nu dë le gagu, lèzca' cni ral-la' quis quegac nup cudé le lagu.

¹² Guladxiné' ca' ni' quiè la'dilè' nis la'què' bönni' tu'quizzjè' lazgac bunách uláz qui yöd zitu', ati' gulanabné' lè', ta'né':

—Bönni' usèdi, ¿nacx gúntsatu' netu'?

¹³ Juan gudxè' lequè':

—Cutu quizzjrlí' tsca le chgna bé'inè' lbi'ili' bönni' uná bè'.

¹⁴ Gulanabné' ca' lè' la'què' bönni' rjaquè' gdil-l, ta'né':

—¿Nazx netu', nacx guntu'?

Juan gudxè' lequè':

—Cutur gun gádxilí' nitú bunách quiè cúali' le dë qui. Cutur gnèli' quegac bunách le cunác quiè gunli' ga la'guíxj lbi'ili', san gul-dzág ládxi'li' tsca razxjli'.

¹⁵ Ta'zá' ládxi'gac bunách na' ta'bóz Nu na' ral-la' gsöl'è Dios, chqui' naquè' Juan na' bönni' lè' Cristo.

¹⁶ Bubi'è didza' Juan, gudxè' yúgu'tè', rnè':

—Le nactè neda' ruquila' lbi'ili' nis, san zè'è bönni' gunè' le rulu'z yöl-la' rdil nis ni, gchiziè' lbi'ili' Dios Bö' La'y len le nac gui' queè'. Bönni' ni naprè' yöl-la' uná bè' ca neda', ati' neda' cutu naca' lsaca' gleycja' lölè' nudé'.

¹⁷ Zönè' lu nè'è bcö' queè' ati' ulubè' ga rlub xzoa' xtil queè', lè ni rulu' le gac quegac bunách. Utubè' xzoa' xtil, len cu'è lei xlatji, san bës qui uzégui'è lu gui' le gatga ul.

¹⁸ Ca nacgac didza' ni len yela'gac zian didza' le bchiziè' icj naggac bunách, benè' lban Juan lauquè' qui didza' dxi'a.

¹⁹ Juan na' buquiè' Herodes, bönni' rna bè'è, le zóalenè'-nu Herodías, ngul queè' Felipe, bönni' böchè'è, lenca' le runè' zian le cunác.

²⁰ Ni'r benè' Herodes tu le nacr huia'dö', glu'è lidx guia Juan na'.

Rdilè' nis Jesús

²¹ Dza na' zi'a gdzunè' lidx guia Juan, cati' ni' ruquilè' bunách nis, bdilè' ca' nis Jesús. Cati' ni' ruidzè' Dios, gyalj luzxbá

²² ati' böjtjè' Dios Bö' La'y, bdxiné' ga na' zoè' Jesús. Bulu' lahuè', rnè'è ca tuba' budödau', ati' byön chi'i Nu rui' didza' yehua' yubá, rna:

—Li' nacu' Zxi'na'. Nadxi'ida' Li' len rdzag ladxa'a Li'.

Yugu' xuz xna' gul queè' Jesús

²³ Cati' gzu lahuè' runè' xchinè' Jesús, yu'è ca chi uruá' iz. Taqui bunách naquè' zxi'nè' José. Jesús naquè' zxi'n xsoè' Elí, nu na' naquè' xuznu María.

²⁴ Elí na' guquè' zxi'nè' Matat,

nu ni guc zxi'nè' Leví,

nu ni guc zxi'nè' Melqui,

nu ni guc zxi'nè' Jana,

nu ni guc zxi'nè' yetué' José.

²⁵ José ni guquè' zxi'nè' Matatías,

nu ni guc zxi'nè' Amós,

nu ni guc zxi'nè' Nahum,

nu ni guc zxi'nè' Esli,

nu ni guc zxi'nè' Nagai.

²⁶ Nagai na' guquè' zxi'nè' Maat,

nu ni guc zxi'nè' yetué' Matatías,

nu ni guc zxi'në' Semei,
 nu ni guc zxi'në' yetüë' José,
 nu ni guc zxi'në' Judá.
 27 Judá na' guquë' zxi'në' Joana,
 nu ni guc zxi'në' Resa,
 nu ni guc zxi'në' Zorobabel,
 nu ni guc zxi'në' Salatiel,
 nu ni guc zxi'në' Neri.
 28 Neri na' guquë' zxi'në' yetüë' Melqui,
 nu ni guc zxi'në' Adi,
 nu ni guc zxi'në' Cosam,
 nu ni guc zxi'në' Elmodam,
 nu ni guc zxi'në' Er.
 29 Er na' guquë' zxi'në' Josué,
 nu ni guc zxi'në' Eliezer,
 nu ni guc zxi'në' Jorim,
 nu ni guc zxi'në' yetüë' Matat.
 30 Matat na' guquë' zxi'në' Leví,
 nu ni guc zxi'në' Simeón,
 nu ni guc zxi'në' Judá,
 nu ni guc zxi'në' yetüë' José,
 nu ni guc zxi'në' Jonán,
 nu ni guc zxi'në' Eliaquim.
 31 Eliaquim na' guquë' zxi'në' Melea,
 nu ni guc zxi'në' Mainán,
 nu ni guc zxi'në' Matata,
 nu ni guc zxi'në' Natán.
 32 Natán na' guquë' zxi'në' David,
 nu ni guc zxi'në' Isái,
 nu ni guc zxi'në' Obed,
 nu ni guc zxi'në' Booz,
 nu ni guc zxi'në' Salmón,
 nu ni guc zxi'në' Naasón.
 33 Naasón na' guquë' zxi'në' Aminadab,
 nu ni guc zxi'në' Aram,
 nu ni guc zxi'në' Esrom,
 nu ni guc zxi'në' Fares,
 nu ni guc zxi'në' yetüë' Judá.
 34 Judá na' guquë' zxi'në' Jacob,
 nu ni guc zxi'në' Isaac,
 nu ni guc zxi'në' Abraham,
 nu ni guc zxi'në' Taré,
 nu ni guc zxi'në' Nacor.
 35 Nacor na' guquë' zxi'në' Serug,
 nu ni guc zxi'në' Ragau,
 nu ni guc zxi'në' Peleg,
 nu ni guc zxi'në' Heber,
 nu ni guc zxi'në' Sala.
 36 Sala na' guquë' zxi'në' Cainán,
 nu ni guc zxi'në' Arfaxad,
 nu ni guc zxi'në' Sem,
 nu ni guc zxi'në' Noé,
 nu ni guc zxi'në' Lamec.
 37 Lamec na' guquë' zxi'në' Matusalén,
 nu ni guc zxi'në' Enoc,
 nu ni guc zxi'në' Jared,
 nu ni guc zxi'në' Mahalaleel,
 nu ni guc zxi'në' yetüë' Cainán.
 38 Cainán na' guquë' zxi'në' Enós,
 nu ni guc zxi'në' Set,
 nu ni guc zxi'në' Adán,
 nu ni guc ca zxi'nczë' Dios.

4

Rzi' bē' Jesús Satanás tu' xōhui'

¹ Buz'é' Jesús ra' yegu Jordán, gdu zóalenē' Lē' Dios Bō' La'y, ati' Dios Bō' La'y na' bchē'ē Jesús lu latj ca'z.

² Gzoē' nī' Jesús gdu ca choa' dza, ati' gzxī' bē' Lē' tu' xōhui' quiē gun ga gchínē' Jesús. Cutu bi gdahūē' Jesús yugu' dza na', ati' gdōdr nī' rdunē'.

³ Nī'r gudx Jesús tu' xōhui' na', rna:

—Chqui' nacczu' Li' Zxi'nē' Dios, gnatsca' luhuóac yót xtil guiōj ni.

⁴ Bubi'ē didza' Jesús, rē' lei:

—Nayúj lu guich, rna: “Clēgz yót xtil nabánigac bunách, san nabánigac ca' yúgu'tē xtīdzē'ē Dios.”

⁵ Nī'r bchē' Jesús tu' xōhui' na' ga nac tu lu gui'a sib ati' tu chí'idau'z bulu'í Lē' yúgu'tē xlatjgac nup ta'ná bē' yōdzlyú.

⁶ Rē Jesús tu' xōhui' na', rna:

—Gunna' quiu' yúgu'tē xlatjgac nup ta'ná bē' ni len yōl-la' tsahui' quegac, le nadód lu na'a yúgu'tē lē ni, ati' nu rē'nzda' ru'a qui.

⁷ Chqui' Li' uzechu zxibu' lahua' gunu' neda' zxon, yúgu'tē lē ni gaqui quiu'.

⁸ Bubi'ē didza' Jesús, rē' lei:

—Cuit ga zoa', Satanás, le nayúj lu guich la'y le rē netu', rna: “Xanu' Dios tsej ladxu'u-nē', len tuzē' Lē' gunu' xchinē'.”

⁹ Nī'r bchē' Jesús Jerusalén tu' xōhui' na', ati' budxía Lē' cju'u gdau', len rē Lē':

—Chqui' nacu' Zxi'nē' Dios, busládzu'tsca' cuinu' ni

¹⁰ le nayúj lu guich la'y, rna:

Dios gsólē'ē gbaz la'y queē', láclenē' Li'.

¹¹ Lu na'quē' luchisē' Li'

Cui tsajchegu'u guiōj, cugunu' zi' nī'u.

¹² Bubi'ē didza' Jesús, rē' lei:

—Nayúj lu guich la'y, rē netu': “Cutu si' bē'u Xanu' Dios.”

¹³ Cati' cutu budzōli yetú le si' bē' Jesús tu' xōhui' na', buzá' ga zoē' tu chí'idau'.

Rzu lahuē' Jesús runē' xchinē' luyú Galilea

¹⁴ Bōjē' Jesús luyú Galilea, dē lu nē'ē yōl-la' huac queē' Dios Bō' La'y. Gzē didza' ca nac queē', ati' gulayōni bunách nacua' yúgu'tē yōdz gdu zbi'il.

¹⁵ Busēdnē' bunách Jesús gap nac lu yu'u ga tu'dubē' tu'sédē' queē' Dios bōnni' judío, ati' glun Lē' zxon yúgu'tē bunách ni'.

Le benē' Jesús yōdz Nazaret, ga nac ladzē'

¹⁶ Nī'r budxinē' Jesús yōdz Nazaret ga nī' gzxōnē'. Cati' bdxin dza la'y quequē' bōnni' judío, ca runczē' Jesús, gyaziē' lu yu'u ga tu'dubē' tu'sédē' queē' Dios bōnni' judío, ati' gzuinē' quiē ulabē' tu le nayúj lu guich la'y.

¹⁷ Guludōdē' lu nē'ē Jesús guich ga na' nayúj didza' bē'ē Isaiás, bōnni' bē'ē didza' uláz queē' Dios. Cati' bsaljē' guich na', bdzōlnē' ga nayúj lu guich le rna:

¹⁸ Zóalenē' neda' Bō' La'y queē' Xanru'

Le nubijē' neda' quizi queē'

Quiē quíxjōi'da' bunách yechi' didza' dxi'a.

Bsōlē'ē neda' una' nup rac zi' ládxī'dau'gac,

Len usyōnda' nup nadzungac, ca gac lulá,

Len una' bunách nachúl laugac,

Len uslá' bunách zoa nu runi leygac zi',

¹⁹ Len guna' lban qui dza ruzá' ladxē'ē quegac bunách Xanru' Dios.

²⁰ Nī'r butubē' guich na' Jesús len bugu'ē lei lu nē'ē bōnni' run chí'ē yugu' guich la'y, ati' grō'ē. Nī'r gulaná' Jesús yúgu'tē nup nudubgac lu yu'u na'.

²¹ Gzu lahuē' Jesús rē' lequē':

—Na'a dza ni zoali' lbi'ili', rudxíncz le nayúj lu guich ni.

²² Gulané' dxi'a queē' yúgu'tē', len gulubannē' ca nac didza' dxi'a ru'ē, ati' ta'nē':

—¿Naru' clēg bōnni' ni zxi'nē' José?

²³ Rē' lequē' Jesús, rnē':

—Nazx huēli' neda' lē ni ta'ná bunách, le rna: “Li', bōnni' ruín bunách, bun cuinu'.” Lēzca' cni huēli' neda': “Yugu' le byónitu' benu' Capernaum, ben ca' ga ni nac ladzu'.”

²⁴ Gnē' ca' Jesús:

—Le nactē rēpa' lbi'ili', chqui' zoē' bōnni' ru'ē didza' uláz queē' Dios, cutu tun lē' ba la'n bunách uládz queē'.

²⁵ Le nactë rëpa' lbi'ili', gulacua'nu zian ngul uzëb luyú Israel yugu' dza ni' zoë' Elías, bönni' bënë didza' uláz queë' Dios, cati' ni' cutu gul guiöj gdu ca tsonn iz yu xop beo' ati' guc gbin luyú na',

²⁶ san Dios cutu bsölë'ë Elías na' ga nacua'nu ngul uzëb nacua'nu luyú Israel, san bsölë'ë lë' ga na' zoanu ngul uzëb lu yödZ Sarepta, le nabáb yödZ Sidón.

²⁷ Lëzca' cni, gulacua' luyú Israel zian nup te'i huë' nudzu' ruzód dza ni' zoë' Eliseo, bönni' bënë didza' uláz queë' Dios, san cutu böaquë' nitüë' bönni' nutsë'ë ladj bunách Israel na', san böaquë' tuzë' Naamán, bönni' nababë' luyú Siria.

²⁸ Cati' gulayönnë' didza' ni, gulaleynë' yúgu'të bönni' nacu'ë lu yu'u ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios.

²⁹ Ni'r gulayasë' len gulubijë' Jesús ni'l ra' yödZ. Gulachë'ë Lë' ga nac lë'i gui'a guiöj ga na' dë ladjquë' quië lusládzu'ë Lë' ga nac lë'i gui'a guiöj na'.

³⁰ Ni'r gdödë' Jesús gatsj lahui'l ga na' nacu'ë, zhuöjtë'.

Tu bönni' yu'u lë' bö' xöhui'

³¹ Ni'r gyijë' Jesús yödZ Capernaum luyú Galilea, ati' ni' busëdnë' bunách yugu' dza la'y quequë' bönni' judío.

³² Gulubannë' ca nac le rusëdnë' lequë' Jesús, le bënë didza' ca tu bönni' dë lu në'ë.

³³ Zoatë' ca' ni' lu yu'u ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' yu'u lë' bö' xöhui', ati' bënë zidZ didza',

³⁴ rnë':

—Bsan netu'. ¿Bizxa rál-la'tu' quiu', Jesús, bönni' Nazaret? ¿Naru' za'u usnituu' netu'? Núnbë'a Li' nu nacu'. Bönni' La'y queë' Dios nacu'.

³⁵ Buzeynë' ba nadx bö' xöhui' na' Jesús, rë' lei:

—Bseyj ru'u len burúj lu bönni' ni.

Ni'r gru'n lyu bönni' na' bö' xöhui' na' laugac bunách nacua' ni' len burujtë lu bönni' na', san cutur bi ben queë'.

³⁶ Gulubannë' yúgu'të len glu'ë didza' tuë' len yetüë', ta'né':

—¿Bizxa didza' ni ru'ë? Len yöl-la' uná bënë len yöl-la' huac zxön rna bé'inë' yugu' bö' xöhui', ati' tu'rujtë bö' xöhui' na'.

³⁷ Gzë didza' ca nac queë' Jesús, ati' gulayöni bunách yúgu'të yödZ gdu zbi'il.

Ruúnë' Jesús xna'nu ngul queë' Pedro

³⁸ Ni'r gyasë' Jesús len burujë' lu yu'u ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios, ati' gyazië' lidxë' Simón. Ni' zoanu xna'nu ngul queë' Simón na', yu'unu tu xla, ati' gláta'yuë' lahuë' Jesús unë'-nu.

³⁹ Gbiguë'ë Jesús ga na' dënu, ati' bulidzë' huë' xla na' yu'unu. La' brujtë tu xla na' yu'unu, ati' la' gyástënu len bënë nu le glahuë'.

Ruúnë' Jesús zian nup te'i

⁴⁰ Cati' chrbia gbidz, guladxín ni' yúgu'të nup nacua'len lequë' nup na' te'i qui queëgac guidzhuë', ati' yjua'quë' leygac ga na' zoë' Jesús. Lë' bxoa në'ë nup na' te'i, bunë' leygac.

⁴¹ Gulurúj ca' zian bö' xöhui' yu'ugac bunách te'i na'. Ta'bödxya'a bö' xöhui', ta'ná:

—Li' nacu' xzi'në' Dios.

Ni'r buzeynë' ba nadx yugu' bö' xöhui' na' Jesús, len cutu bënë latj la'ná, le nózigac naquë' Cristo.

Runë' Jesús lban luyú Galilea

⁴² Cati' za' reni' yetü dza, brujë' Jesús Capernaum na', ati' gyijë' tu latj ca'z. Ni' guluguíj Jesús bunách zian. Cati' guladxinë' ga na' zoë', glë'nnë' lutseyne' Lë', cui uzë'ë ga na' nacu'ë.

⁴³ Ni'r gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Run bayúdx tsija' gap nacua' yezica' yödZ, tsjena' ca' ni' lban qui didza' dxi'a ca rna bënë Dios. Qui lë ni na' bsölë'ë neda' ni.

⁴⁴ Cni' guc, benë' lban yugu' yödZ luyú Galilea len gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío.

5

Ta'dzunba' böi zian

¹ Cati' ni' zoë' Jesús ra' nis zxön nazí' lei Genesaret, guluquí gulutsútsj Lë' bunách zian quië la'yöni xtidzë'ë Dios.

² Ni'r blë'inë' chop bárcodau' Jesús, zxoagac lu nis zxön ga na' nac ra' yu bidx, ati' narujquë' lé'igac bárcodau' na' bönni' uzön böi len ta'guiübë' yöxj böi quequë'.

³ Grenë' Jesús tu lë'i bárcodau' na', le naqui queë' Simón Pedro, ati' gnabnë' lë' udxiguë'ë lei yeláti'dau' zi'tu' ga nac ra' yu bidx na'. Ni'r grö'ë Jesús lë'i bárcodau' na', len röz'ë ca' ni' rusëdnë' bunách zian nacua' ni' lu yu bidx na'.

⁴ Cati' budx bë'ë didza' Jesús, ni'r gudxë' Simón, rnë':

—Bsa' bárcodau' ni lu nis zxon ga na' rö' zil, ati' ni' gul-zál yöx bö'l queë'li' quië sönl'i'-ba' bö'.

⁵ Bubi'ë didza' Simón, rë' Jesús:

—Bönni' Usëdi, gdu yël chbentu' dxin len nituba' bö'l cutu rzönitu'-ba', san didza' quiu' gzálgara' lei.

⁶ Cati' chgulazalë' yöxj na', gulazönë' ziantërba' bö'l ati' ráquitiqui' gröza' yöxj bö' na'.

⁷ Ni'r gululá' gulului'znë', gululidzë' lza'quë' nacu'ë yetú lë'i bárcodau' na' djaquë' láclenë' lequë'. Cati' guladxinë' ni' guludzë'ë'-ba' bö'l groptë bárcodau' na' ati' chraqi luhuó'tj lu nis bárcodau' na'.

⁸ Cati' blé'inë' lë ni Simón Pedro, ni'r buzechu zxibë' lahuë' Jesús, rnë':

—Bcuit ga zoa', Xan, le naca' bönni' dul-la'.

⁹ Cni gnë' le radxi rdzöbnë' Pedro ni'a quecba' bö'l zian na' gulazönque'-ba', len lëzca' cni guc quegac nup nacua'len lë'.

¹⁰ Gladxi guladzöbnë' ca' Jacobo len Juan, yugu' zxi'në' Zebedeo, nup ni nacgac lzë'ë Simón Pedro na'. Ni'r rë' Simón na' Jesús, rnë':

—Cutu gádxinu'. Na'a su lau' gchë'u quia' bunách ca runu' rzönu'-ba' bö'.

¹¹ Cati' chguluschinë' yugu' bárcodau' na' ga nac ra' yu bidx, ni'r guluca'në' ni' yúgu'të, ati' zjáclenë' Jesús.

Ruünë' Jesús bönni' ré'inë' huë' nudzu' ruzó'd

¹² Cati' zoë' Jesús tu lu yödz ni', bdxinë' ga na' zoë' bönni' ré'itsquinë' huë' nudzu' ruzó'd. Cati' blé'inë' Jesús, butság lahuë' lyu, len gúta'yuë' lahuë', rnë':

—Xan, chqui' rë'nnu', huac unu' neda'.

¹³ Ni'r bulí në'ë Jesús len gdanë' lë'. Rë' lë':

—Rë'nda'. Gacu' dxi'a.

La' gbidxtë huë' nudzu' queë' bönni' na'.

¹⁴ Ni'r gna bé'inë' lë' Jesús nutu nu guië' ca'. Gudxë' lë':

—Gyeaj, yajlu' cuinu' lahuë' bxuz, ati' yajnödzj quië le un dxi'a li' qui gdau' ca gna bë'ë Moisés, lë na' ulu'í lequë' chböacu'.

¹⁵ Gzëtër ca' didza' qui yö'l-la' huac queë' Jesús, ati' guludúb ga na' zoë' bunách zian quië la'yöni xtiazë'ë len quië unë' lequë', ugüë' guidzhuë' quequë'.

¹⁶ Ni'r buzë'ë ni' Jesús, gyijë' tu latj ca'z, ati' ni' bulidzë' Dios.

Ruünë' Jesús bönni' huë' nacu'në' bin

¹⁷ Yetú dza, cati' ni' rusëdnë' bunách Jesús, rö'quë' ca' ni' yugu' bönni' gdau' fariseo len bönni' gdau' tu'sëdi taquë' zxba queë' Moisés, narujquë' yúgu'të yödz luyú Galilea len luyú Judea len lu yödz Jerusalén. Nac bë' dë lu në'ë Jesús yö'l-la' huac queë' Xanru' Dios le ruünë' bunách te'i nacua' ni'.

¹⁸ Ni'r guladxinë' ni' bönni' nua'quë' le deynë' bönni' huë' nacu'në' bin, ati' gulaguiljë' naxc lunë' la'gu'ë lë' lu yu'u quië la'guixjë' lë' lahuë' Jesús.

¹⁹ Cati' cutu guladzölnë' naxc lunë', le nacua' ni' bunách zian, gulabenë' cju'u yu'u na' len gulasaljë' cju'u na'. Ni'r guluzötjë' ni' le deynë' bönni' huë' na', ati' gulaguixjë' lë' gatsj lahu'íl bunách ni' lahuë' Jesús.

²⁰ Cati' gúquibe'inë' Jesús ca na' ta'yejlë'ë Lë', gudxë' bönni' huë' na':

—Bönni', yugu' dul-la' nabagu'u chbunít lahua'.

²¹ Ni'r gulazú lauquë' ta'zá' ládxi'quë' bönni' gdau' tu'sëdi na' len yugu' bönni' gdau' fariseo, ta'në':

—¿Nuzxa caz bönni' ni rnë' le rucá'n Dios ca'z? ¿Nuzxa caz gac unít lau dul-la'? Tuzë' Dios runít lahuë' dul-la'.

²² Ráquibe'inë' Jesús le ta'zá' ládxi'quë' ati' rë' lequë':

—¿Bíxz quië rza' ládxi'li' cni'?

²³ Cutu nac baníg nu guiëz bönni' ni: "Yugu' dul-la' nabagu'u chbunít lahua'", san nac baníg nu gun ga tsasë' len së'i ni'ë.

²⁴ Guna' ga gnózili' dë lu na'a luyú ni neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, yö'l-la' uná bë' unít lahua' dul-la'.

Ni'r gudxë' bönni' na' nacu'në' bin, rnë':

—Li' rëpa', gyas. Bua' le deynu' len böaj lidxu'.

²⁵ La' gyastë' bönni' huë' na' lauquë' ati' bu'ë lë na' gúti'në', zhuöjë' lidxë', rgu'ë Dios yöl-la' ba.

²⁶ Gulaníttquinë' yúgu'të', ati' gulagu'ë Dios yöl-la' ba, len tádxiznë' ca', ta'né':
—Na'a blé'iru' le run ga rubániru'.

Jesús ruidzë' Leví

²⁷ Gdöd' glac lë ni brujë' ni' Jesús ati' blé'inë' tu bönni' uquízj' lazgac bunách lë' Leví, rö'ë ga na' ruquízjé', ati' Jesús ré' lë':

—Gda' neda'.

²⁸ La' gyastë' Leví, ati' buca'në' yúgu'të', zéajlenë' Jesús.

²⁹ Gdöd' ni', benë' Leví na' tu güi'i huagu queë' Jesús ga nac lu yu'u lidxë', ati' gulacu'ë ni' zian bönni' uquízj' len yela'quë' bönni' ta'bö'lenë' lequë' tahuë'.

³⁰ Ni'r gulanë' quequë' bönni' uséd queë' Jesús bönni' gdau' tu'sëdi len yugu' bönni' gdau' fariseo, ta'né':

—¿Bizx quië ri'j ráguileni' yugu' bönni' uquízj' len yela'quë' bönni' dul-la'?

³¹ Bubi'ë didza' Jesús, ré' lequë':

—Cutu naquincnë' nu un bunách bönni' nacu'ë dxi'a, san bönni' té'inë' naquincnë' nu un bunách.

³² Za'a, clëg ulídzgaca-në' bönni' tshui', san za'a ulídzgaca-në' bönni' dul-la' quië lubí'i ládxi'quë'.

Ta'nabnë' Jesús ca nac qui yöl-la' run gubás

³³ Ni'r gulanabnë' Jesús bönni' gdau' na', ta'né':

—¿Bizx quië tunë' gubás zian lzu bönni' da'quë' Juan, len tu'lidzë' Dios, ati' tunë' ca' cni bönni' da'quë' yugu' bönni' gdau' fariseo, san bönni' da'quë' Li' ti'j tahuë'?

³⁴ Jesús ré' lequë':

—¿Naru' huactsa gunli' ga lunë' gubás bönni' nacu'ë lni qui yöl-la' rutság na' tsal ni' zóalenë' lequë' bönni' rutság në'ë?

³⁵ Huadxín dza cati' gduë' ga nacu'ë bönni' rutság në'ë. Dza ni'r lunë' gubás.

³⁶ Ni'r benë' lsaqui' ca nac lë ni Jesús, ré' lequë':

—Nutu nu bönni' ghuguë' lari' cub chnadia len cuijë' tstaca' le ud'é lë'i lari' tëb. Chqui' gunë' cni, clëgz gac ditj lari' cub na', san lári'dau' na' gruj lë'i lari' cub na' cutu tsajlöz lari' tëb na'.

³⁷ Lëzca' cni, nutu nu bönni' rguë'ë xisi uva cub lu rö'ö gul náquini guid. Chqui' nu gun cni, ulá'a rö'ö gul na' náquini guid xisi uva cub na', ati' glalj xisi uva na', ati' gac ditj rö'ö gul na'.

³⁸ Qui lë ni na' ral-la' ca'aru' xisi uva cub lu rö'ö náquini guid cub, ati' groptë lac chi'i.

³⁹ Chqui' zoa nu ri'j xisi uva gul, cutu gué'nitë' gui'j xisi uva cub, le rna: "Nacr szxi' xisi uva gul na'."

6

Ta'leycjë' deu xzoa' xtil dza la'y bönni' uséd queë' Jesús

¹ Cati' nac tu dza la'y quequë' bönni' judío, rdödë' Jesús gap dë yöl xzoa' xtil, ati' ta'leycjë' deu ga dxia xzoa' xtil bönni' uséd queë'. Ta'zxubi'ni na'quë' lei len tahuë'.

² Ni'r gulanabnë' lequë' bönni' gdau' fariseo, ta'né':

—¿Bizx quië runli' le cural-la' gunru' dza la'y?

³ Bubi'ë didza' Jesús, ré' lequë':

—¿Naru' cu nulábnili' ca benë' David cati' gdunë', ati' guladún ca' nup nacua'len lë'?

⁴ Gyazië' lu yu'u queë' Dios len gzxi'ë yöt xtil tu'cu'ë lahuë' Dios, lë na' cutu ral-la' gáguru', san tuz bxuz dë latj lahuë', ati' gdahuë' lei David len bë'ë ca' quegac nup nacua'len lë'.

⁵ Ni'r gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Naca' xani dza la'y neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

Tu bönni' narequi' në'ë

⁶ Cati' nac yetú dza la'y quequë' bönni' judío, gyazië' Jesús lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios len busëdnë' nup nacua' ni'. Zoë' ca' ni' bönni' narequi' në'ë yubél.

⁷ Tu'yúé' Jesús bönni' gdau' tu'sëdi len yugu' bönni' gdau' fariseo quië la'lé'inë' chqui' unë' lë' cati' nac dza la'y quequë' quië ludzölnë' nax luquié' Lë'.

⁸ Ráquibe'inë' Jesús le ta'zá' ládxi'quë', ati' gudxë' bönni' na' narequi' në'ë, rnë':

—Gyas. Gzui gatsj lahui'l ni.

La' gyastë' bönni' na', gzuinë'.

⁹ Ni'r gudxë' yugu' bönni' gdau' na' Jesús, rnë':

—Unábitsqui'da' lbi'ili' tu didza'. ¿Naru' dè latj cati' nac dza la'y gunru' le nac dxi'a o gunru' le cunác? ¿Naru' dè latj uguél-la'ru' yól-la' na'bán quegac bunách, o uguaru' lei?

¹⁰ Ni'r buyúé' Jesús yúgu'tè bönni' na' nacu'è gdu cuitiè', ati' gudxè' bönni' huè' na':

—Bli na'u.

Bulí nē'è bönni' na', ati' la' böactè nē'è na'.

¹¹ Ni'r gulaleynè' bönni' gdau' na', ati' glun xtídza'què' la' légaczè' nacx bi lunè' queè' Jesús.

Rböè' Jesús chinnuè' bönni' lacquè' gbaz queè'

¹² Dza ni' gyijè' Jesús ga nac tu lu gu'adau'. Ni' bulidzè' Dios, ati' gdu yèl bé'lenè' Dios didza'.

¹³ Cati' za' rení', bulidzè' bönni' da'què' Lè', ati' gröè' chinnuè' quiè lacquè' gbaz queè'.

¹⁴ Bulidzè'

Simón, (lè' ca' Pedro),

Andrés, (böchè'è Pedro),

Jacobo,

Juan,

Felipe,

Bartolomé,

¹⁵ Mateo,

Tomás,

Jacobo, (zxi'nè' Alfeo),

Simón, (bönni' rui' ladxè'è yödz queè'),

¹⁶ Judas, (böchè'è Jacobo),

Judas Iscariote, (bönni' udödè' Jesús lu na'què' bönni' ludöddè' Lè').

Ruúnè' Jesús bunách zian

¹⁷ Bó'tjlenè' bönni' gbaz queè' na' Jesús lu gu'adau' na', ati' guladxinè' tu ga nac lachi', ga ni' nacu'è zianr ca' bönni' uséd queè', nacua'len lequè' bunách zian narujgac yúgu'tè yödz luyú Judea len yödz Jerusalén, len yugu' yödzdau' dègac ra' nis zxön ga na' nacua' yödz Tiro len Sidón. Guladxín ni' bunách ni quiè luzé nagquè' xtídzè'è Jesús, len luhuöaquè' lu guidzhuè' qui queèquè'.

¹⁸ Guluhuöaquè' ca' bönni' ni' ta'zaca' ta'gui'è lu na'gac bö' xöhu'i.

¹⁹ Yúgu'tè bunách zian na' tui' láchxi'gac la'gán Jesús le ruúnè' yúgu'tè' len yól-la' huac queè'.

Nup nacgac bica' ba len nup nacgac bica' bayechi'

²⁰ Ni'r buyúé' Jesús bönni' uséd queè' nacu'è ni', len gudxè' lequè':

—Bica' ba lbi'ili', nacli' yechi' ladxí', le gata' queèli' latj ga rna bè'è Dios.

²¹ 'Bica' ba lbi'ili' rdunlí' na'a, le huöjlji'.

'Bica' ba lbi'ili' rbödxli' na'a, le uzxidxli'.

²² 'Bica' ba lbi'ili', le za' dza cati' cula'le'i lbi'ili' dxi'a bunách len lubj lbi'ili' ga nacua' len la'né' zi' queèli', len lucá'n ca'z le nazí' lali' ca tu le nac xöhu'i le da'li' neda', Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách.

²³ Gul-zí' xbey dza na' len gul-dziji, le nac zxön le gaqui queèli' yehua' yubá. Lézca' cni glunè' xuz xtau'gac bunách ni quequè' bönni' glu'è didza' uláz queè' Dios.

²⁴ 'Bica' bayechi' lbi'ili', dè yól-la' tsahui' queèli', le chdè le ruzi'li' xbey.

'Bica' bayechi' lbi'ili' nuhuólj nadzé'ili' na'a, le huadunli'.

'Bica' bayechi' lbi'ili' ruzxidxli' na'a, le hu'nili' len cödx yéchi'li'.

²⁶ 'Bica' bayechi' lbi'ili' ta'né' dxi'a queèli' yúgu'tè' bunách. Lézca' cni glunè' xuz xtau'li', gulané' dxi'a quequè' bönni' gulazí' yè'è, gulané' nacquè' bönni' tu'è didza' uláz queè' Dios.

Ral-la' gdxí'iru' nup cuta'le'i rè'u dxi'a

²⁷ Gnè' ca' Jesús:

—Lbi'ili' zoali' ni ryónili' neda', rëpa' lbi'ili': Gul-dxi'i nup cuta'le'i lbi'ili' dxi'a. Gul-gún le nac dxi'a quegac nup tu'dí' lbi'ili'.

²⁸ Gul-náb lahué' Dios gac dxi'a quegac nup tua' dö' queèli' len gul-lidzè' Dios gnábili'-nè' gácilenè' nup ta'né' zi' queèli'.

²⁹ Chqui' nu capa' tsla'a xagu', bzè yetslá'a ca' xagu'. Chqui' nu cua lari' naxóa cudzu'u, bè' latj cua ca' zxa'u.

³⁰ Núi'tèz nu bi gnab le dè quiu', bnödzy qui, ati' nu cua le naqui quiu', cutu unabu' lei.

³¹ Ca ré'nili' lun queèli' bunách, lézca' cni gul-gún quequè'.

³² 'Chqui' nadxi'izli' nup nadxi'igac lbi'ili', ¿bizxa yöl-la' ba gdél-li'li'? Lézca' cni tuné' bönni' dul-la', ta'dxi'iné' nup nadxi'igac lequé'.

³³ Chqui' runli' le nac dxi'a quegac nup tun dxi'a queéli', ¿bizxa yöl-la' ba gdél-li'li'? Lézca' cni tuné' bönni' dul-la'.

³⁴ Chqui' runödzej' quegac nup runli' löz lubí'i queéli', ¿bizxa yöl-la' ba gdél-li'li'? Lézca' cni tuné' bönni' dul-la', tu'nödzejé' quegac nup tun dul-la', le tuné' löz lubí'i quequé' lè na' gulunödzejé'.

³⁵ Neda' rëpa' lbi'ili': Gul-dxi'i nup cuta'le'i lbi'ili' dxi'a len gul-gún le nac dxi'a. Gul-nódzj quegac bunách zal-la' cutu runli' löz nu ubí'i queéli'. Chqui' cni gunli', zxón nac le gata' queéli', ati' gacli' zxi'nczé' Dios, Nu nactër blau, le runé' Lè' le nac dxi'a quegac bunách cuta'dzág ládxi'gac len quegac bunách tua'dö'.

³⁶ Gul-huechi' ladx'i bunách ca na' runé' Xuzli' Dios, ruhuechi' ladx'é yúgu'té bunách.

Cutu ral-la' gchugu bë'ru' qui lza'ru'

³⁷ Gnë' ca' Jesús:

—Cutu glag yudxli' lza'li', ati' nutu nu glag yudx lbi'ili'. Cutu cuiaj bë'li' qui lza'li', ati' nutu nu cuiaj bë' queéli'. Gul-nít lau lza'li', ati' Dios unít lahué' ca' lbi'ili'.

³⁸ Gul-nódzj qui lza'li', ati' Dios gunné' queéli'. Lunödzejé' queéli' le lurixé' len tu gui'n rbixi le nac gdu, le naguír, len naguí gazxj ga rë', len zoatsca gba. Ca nac le rurixli', la' ca'z urixé' ca' queéli' Dios.

³⁹ Bené' lsaqui' Jesús, rë' lequé':

—¿Naru' huactsa bönni' lau chul gchë'é yetué' bönni' lau chul? Cutu ca' gac, le la'bixé' gropé' tu yeru.

⁴⁰ Cutu ca' gacrë' blau bönni' uséd ca nu rusédi lè', san cati' udx gzëdë' bönni' na', gaquë' ca nac nu na' rusédi lè'.

⁴¹ ¿Bizx quië ruyú' bëbdau' yu'u yöj lahué' böchi' lza'u, len cutu rlé'ínu' le zxón yu'u yöj lau' lí'?

⁴² ¿Naru' huactsa gui'u-né' böchi' lza'u: "Böcha'a, benn latj cuija' bëbdau' yu'u yöj lau'", len cutu rlé'ínu' le zxón yu'u yöj lau' lí'? Lí', bönni' rulu'z tsahui' cuinu'. Gleaj z'í'al le zxón yu'u yöj lau' lí', ati' ni'r glé'ínu' dxi'a quië cuiju' bëbdau' yu'u yöj lahué' böchi' lza'u.

Le runru' nac bë' le nacru'

⁴³ Gnë' ca' Jesús:

—Cutu gac cuia le xöhui' yag dxi'a. Lézca' cni, cutu gac cuia le nac dxi'a yag xöhui'.

⁴⁴ Cni nac, le rbia yag nac bë' ca nac yag na'. Cutu ruchibru' le rbia yag higo lu yag yötsi', len clëg lu bsequi' yötsi' cutu ruchibru' le rbia lba uva.

⁴⁵ Didza' dxi'a ru'é bönni' dxi'a le yu'u icj ládxi'dau'hué' le nac dxi'a, ati' didza' xöhui' ru'é bönni' xöhui' le yu'u icj ládxi'dau'hué' le xöhui'. Rnë rú'aru' ca nac le yu'u icj ládxi'dau'ru'.

Chop ca gac udxiaru' xlibi yu'u

⁴⁶ Gnë' ca' Jesús:

—¿Bizx quië rulidzli' neda', rnali': "Xantu', Xantu'", san cutu runli' ca rna bé'ida' lbi'ili'?

⁴⁷ Ului'ida' lbi'ili' ca nac nu na' za' quia' len ryöni xtidza'a len run ca rna bé'ida' lei.

⁴⁸ Nu ni nac ca bönni', cati' bené' lidxé', ga rë' bchö'né' len bdxie' xlibi yu'u ga nac lu guiöj. Cati' bötj gba'u, bchö'n cuit yu'u na', san cutu guc uquíndj lei, le nulíb ga nac lu guiöj.

⁴⁹ Na'a, nu ryöni xtidza'a len cutu run ca rna bé'ida' lei, nu ni nac ca bönni' bené' lidxé' ga nac lu yu ca'z, cutu nuné' xlibi. Cati' bchö'n cuit yu'u na' gba'u, la' bguindjté, ati' gbix dëra zó'ö qui.

7

Ruúnë'-bi' Jesús bi'i huen dxin queë' bönni' Roma

¹ Cati' budx bë'lené' lequé' didza' ni, gyazié' Jesús Capernaum.

² Lu yödiz ni' zoë' bönni' Roma, nacu'é lu në'é bönni' rjaquë' gdil-l len zoabi' bi'i huen dxin queë' nadxi'itsquiné'-bi', ati' bi'i ni ré'ibi' len chraqi gatbi'.

³ Cati' byönné' bönni' ni didza' tu'é bönni' ca nac queë' Jesús, la' bsóla'té' ga na' zoë' Jesús la'quë' bönni' gul tu'zéjni'né' bönni' judío, tsjóta'yuquë' lahué' Jesús guidé' duhuené'-bi' bi'i huen dxin queë' na' ré'ibi'.

⁴ Guladxiné' ga zoë' Jesús bönni' gul tu'zejni'i na', ati' gláta'yué' lahué' gdu ládxi'quë', ta'né':

—Naquë' lsaca' bönni' na' gunu' queë' lè ni,

⁵ le runë' ba la'n bunách uládz queëru' len benë' queëru' yu'u ga rudubru' rusëdru' queë' Dios.

⁶ Ni'r gyéajlenë' lequë' Jesús. Cati' chzoa la'dxinë' lidxë' bönni' na', lë' bsölë'ë ga zë'ë Jesús la'quë' böchi' lzë'ë, të' Lë':

—Xan, rnë' bönni' na': "Cutu ugu'ínu', le cutu naca' lsaca' tsaziu' lidxa'

⁷ len cutu naca' lsaca' guida' ga zu'. Qui lë ni na' cutu burúguida' guida' ga zu'. Bë'z didza' ati' huóactëbi' bi'i huen dxin quia'.

⁸ Neda' ca', zoa nu rna be'i neda', ati' nacu'ë ca' bönni' rjaquë' gdil-l rna bé'ida' lequë'. Rëpa'-në' tuë': Gyeaj ni', ati' rijë'. Rëpa'-në' yetúë': Gda ni, ati' ridë'. Rëpa'-në' ca' huen dxin quia': Ben dxin ni, ati' runë' dxin na'."

⁹ Cati' byönnë' didza' ni Jesús, bubannë' queë' bönni' na', ati' bueycjë', len gudxë' bunách na' za'c cúdzu'lë', rnë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili', nutu nu bönni' Israel cutu rajxáqui'da'-në' rejllë'ë neda' ca rejllë'ë neda' bönni' ni.

¹⁰ Cati' guludxinë' bönni' na' bsölë'ë lequë' bönni' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, gulayazië' ga nac lu yu'u lidxë' len gulalë'inë' chböacbi' bi'i huen dxin na'.

Ruspanë'-bi' Jesús bi'i bönni' queënu ngul uzëb

¹¹ Gdöd guc lë ni, zijë' Jesús yödz Naín, dzagquë' Lë' bönni' usëd queë' lenca' bunách zian.

¹² Cati' bdxinë' gal-la' ra' yödz na', ni' blë'inë' bönni' nua'quë'-bi' tubi' bi'i bönni' nat zajcáchi'quë'-bi'. Bi'i nat na' nacb'i la'z dui bi'i queënu ngul uzëbda'. Zjaclen-nu ngul uzëb na' zian bunách uládz queënu.

¹³ Cati' blë'inë'-nu Xanru', buechi' ladxë'ë-nu, ati' gudxë'-nu:

—Cutur cödxu'.

¹⁴ Ni'r gbiguë'ë Jesús, gdanë' da'a yag ga na' dëbi' bi'i nat na'. Gulabözë' bönni' na' nua'quë'-bi', ati' Jesús gnë':

—Bi'i, li' rëpa', gyas.

¹⁵ Ni'r bubanbi'. Grö'bi' bi'i na' zi'al natbi', ati' gzu laubi' rui'bi' didza'. Budödë'-bi' Jesús lu na'nu xna'bi'.

¹⁶ Cati' gulalë'i lë ni bunách ni', gládxinë' yúgu'të', ati' gulagu'ë Dios yö-l-la' ba, ta'në':

—Blë'ë queëru' bönni' blau, ru'ë didza' uláz queë' Dios. Diosc ráclenë' bunách queë'.

¹⁷ Gzë didza' ca nac yö-l-la' huac queë' Jesús, ati' gulayöni bunách yúgu'të yödz luyú Judea len yúgu'të yödz gdu zbi'il.

Le rnaë' Juan, bönni' buquile' bunách nis

¹⁸ Gulaguíjoi'në' Juan bönni' da'quë' lë' yúgu'të lë ni runë' Jesús. Bulidzë' Juan chopë' bönni' na' da'quë' lë'

¹⁹ ati' bsölë'ë lequë' ga na' zoë' Jesús quië la'nabnë' Lë', la'në': "¿I nacu' Li' Cristo, bönni' ral-la' guidë', o naru' ral-la' cöztu'-në' bönni' yubl'?"

²⁰ Cati' guladxinë' ga na' zoë' Jesús bönni' na' nasölë'ë Juan, të' Jesús:

—Nasölë'ë netu' Juan, bönni' buquile' bunách nis, quië gnábitu' Li', gnatu': "¿I nacu' Li' Cristo, bönni' na' ral-la' guidë', o naru' ral-la' cöztu'-në' bönni' yubl'?"

²¹ La' na'z ruünë' Jesús zian nup te'i, yugu' bönni' huë' len bönni' yu'ugac lequë' bö' xöhui', ati' zian bönni' lau chul busaljë' yöj lauquë'.

²² Bubi'ë didza' Jesús, rë' chopë' bönni' na' nasölë'ë Juan, rnë':

—Gul-tséaj, gul-tsajtixjoi'-në' Juan ca nac le blë'ili' len le byönili'. Tu'lë'inë' bönni' bchul lauquë'. Tu'zë'ë bönni' glatsjë'. Nuhuöacquë' bönni' gü'cnë' huë' nudzu' ruzöd. Tu'yönnë' bönni' gulacödzuë'. Nubanquë' bönni' glatië'. Ta'yönnë' didza' dxi'a bönni' yechi'.

²³ Bica' ba nu cugác chop ladx'i za'len neda' zal-la' cutu runa' ca raqui nu na' ral-la' guna'.

²⁴ Cati' guluzë'ë ni' bönni' na' bsölë'ë Juan, gzu lahuë' Jesús rë' bunách ni' ca nac queë' Juan, rnë':

—¿Bizxa brujli' jayyuli' lu latj ca'z? ¿Naru' brujli' jayyuli' gui rutá lei bö' reycj?

²⁵ ¿Bizxa caz brujli' jayyuli'? ¿Naru' brujli' jayyuli'-në' bönni' nacuë' lari' záca'tsqüi' Nózcizli' nacuá' lidxquë' bönni' ta'ná bë'ë nup nácugac lari' záca'tsqüi len tu'zi' xbey yö-l-la' tsahu'i'.

²⁶ ¿Bizxa caz brujli' jayyuli'? ¿Naru' brujli' jayyuli'-në' bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios? Ja, rëpa' lbi'ili', ati' nactërë' blau ca nu rui' didza' uláz queë' Dios.

²⁷ Naquë' Juan bönni' na' nayúj lu guich la'y ca nac queë', rna:

Byutsca', rsöla'a-në' gbaz quia', nörë' ca Li'.

Bönni' ni upë'ë nöz ga tödu'.

²⁸ Neda' rëpa' lbi'ili': Gap nacua' bunách, chqui' zoë' bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios, cutu nacrë' blau ca Juan, bönni' na' buquilé' bunách nis, san nu nactër cuidi'z ga rna bè'ë Dios nactër blau ca Juan na'.

²⁹ 'Cati' gulayöni didza' ni bè'ë Juan bunách ni' len bönni' tu'quixjë' lazgac bunách, gláquibe'inë' le nac tsahui' lahuë' Dios, len guladilë' ca' nis lu në'ë Juan,

³⁰ san yugu' bönni' gdau' fariseo len bönni' gdau' tu'sëdi taquë' zxba queë' Moisés cutu guladilë' nis lu në'ë Juan, ati' cni guc, guluca'në' ca'z le gu'nnë' Dios gunë' quequë'.

³¹ Gnë' ca' Xanru':

—¿Nacx usáqui'da' bunách dza ni zoaru' na'a? ¿Nacxzc nacquë'?

³² Nacquë' ca bi'ida'u ta'guitjbi'. Ta'bö'bi' lu yë'y len ta'bódxya'abi'. Ta'nabi' tubi' yetubi': "Rucódxtu' queëli' gui san cutu rya'li'. Rul-l yéchi'tu' san cutu rbódxli'."

³³ Cni nach' le bidë' Juan, bönni' buquilé' bunách nis, len cutu gdahuë' yöt xtil, len cutu gu'ë xisi uva, ati' rnalí' queë': "Tu' xöhu' dzag lë'."

³⁴ Cati' bida' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, len ri'j rahua', rnalí' quia': "Bönni' ni naquë' bönni' huáguxö'ö len bönni' ri'jë'. Naquë' lza'quë' bönni' tu'quixjë' len yezíca'rë' bönni' dul-la'."

³⁵ Rëpa' lbi'ili': Nac bè' nup napgac yöl-la' rejni'i queë' Dios ni'a qui le tun.

Le benë' Jesús lidxë' bönni' gdau' fariseo

³⁶ Bulidzë' Jesús gágulenë' lë' tsaxón bönni' gdau' fariseo, ati' gyazië' Jesús lidxë' bönni' na', len grö'ë rahuë'.

³⁷ Zoanu lu yödZ na' ngul udá dzag, len cati' gnózinu rö'ë ráhuë' Jesús lidxë' bönni' gdau' fariseo na', ni'r bdxinnu ni' nua'nu bóga'dau' náquini guiöj zaca' le yudz tu le rla' zxix.

³⁸ Cati' bdxinnu zaca' cúdzu'lë' Jesús, grö'nu xni'ë rbódxnu. Ni'r gzu launu rgu'nu nis rbódxnu ni'ë Jesús len ruzxinu ni'ë len guitsa' icjnu. Butság launu ni'ë len glu'nu ni'ë lë na' rla' zxix.

³⁹ Cati' blé'inë' lë ni bönni' gdau' fariseo na' nulidzë' Jesús, gza' ladxë'ë, rnë': "La'naru' naquë' bönni' ni bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios, huáquibe'inë' nuzxa na' len nacx nacnu ngul ni rgannu Lë', le nacnu ngul udá dzag."

⁴⁰ Ni'r gudxë' bönni' fariseo na' Jesús, rnë':

—Simón, dë tu le ral-la' gyëpa' li'.

Bubi'ë didza' bönni' na', rnë':

—Gna, Bönni' Usëdi.

⁴¹ Jesús rë' lë':

—Zoë' bönni' dë dumí queë' ati' nacu'ë chopë' bönni' tal-lë'ë dumí queë'. Tuë' bönni' na' ral-lë'ë queë' lazjjë' qui chop iz, ati' yetüë' na' ral-lë'ë queë' lazjjë' qui chop beo'.

⁴² Le cudë quequë' dumí luguixjë' lë na' tal-lë'ë queë', qui lë ni na' bunít lahuë' gropë' lë na' tal-lë'ë queë'. Gnatsca' na'a. ¿Núxalë' bönni' chopë' ni gdxí'irnë' bönni' na' bunít lahuë' lequë'?

⁴³ Bubi'ë didza' Simón na', rnë':

—Ráquida' neda', bönni' na' rál-la'rë' queë' dumí, lë na' bunít lahuë'.

Jesús gudxë' lë':

—Le nacZ rnau'.

⁴⁴ Ni'r bueycjë' Jesús, ati' ni' ruyüë'-nu ngul na', rë' Simón:

—¿Naru' rlé'ínu' ngul ni? Gyazia' lidxu' ati' cutu bennu' quia' nis quibda' ni'a, san glu'nu ni'a nis rbódxnu ngul ni, len buzzinu ni'a len guitsa' icjnu.

⁴⁵ Cutu butság lau' neda', san cati' bdxintea' lidxu', cutu ruzóa dxinu ngul ni, rutság launu ni'a.

⁴⁶ Cutu glu'u icja' le za, san glu'nu ni'a lë na' rla' zxix ngul ni.

⁴⁷ Qui lë ni na' rëpa' li', dul-la' zian nabága'nu ngul ni, chgyu'u yöl-la' runít lau quegac, ati' nadxí'itsquinu neda'. Nu na' Dios runít lahuë' lei láti'dau'z, láti'dau'z nadxí'i Dios nu na'.

⁴⁸ Ni'r gudxë'-nu ngul na' Jesús, rnë':

—Dul-la' nabagu'u chgyu'u yöl-la' runít lau qui.

⁴⁹ Gulazú laquë' të lza'quë' bönni' na' ta'bó'lenë' Jesús tahuë', ta'në':

—¿Nuzxa caz bönni' ni, runít lautsë' ca' dul-la'?

⁵⁰ Ni'r gudxë'-nu ngul na' Jesús, rnë':

—Le réjlë'u neda', chbuláu' li'. Böaj lidxu', zoa dxi ladxu'u.

8

Ngul táclennu Jesús, ta'gu'nu le tahuë'

¹ Gdöd glac lë ni, gdë Jesús gap nacué' zian yödZ xzön len yugu' yödZdau', ati' ni' benë' lban len gdíxjò'ë didza' dxi'a ca rna bë'ë Dios, dzagquë' Lë' idxínnutë' bönni' uséd queë'.

² Dzagcnu ca' Lë' la'cnu ngul bunë' lecnu Jesús, bubijë' bö' xöhui' yu'ugac lecnu, len bugüë' yugu' guidzhuë' quecnu. Nútsa'nu ladjcnu María, lënu ca' Magdalena, ngul na' bubijë' gadx bö' xöhui' yu'ugac lënu.

³ Nútsa'nu ca' ladjcnu Juana, ngul queë' Chuza, bönni' dë lu në'ë le dë lidxë' Herodes, len nútsa'nu ca' ladjcnu Susana. Ta'gu'nu le tahuë' Jesús len yugu' bönni' uséd queë' ngul ni len zianrnu ca', tu'nödZjnu le dë quecnu.

Runë' lsaqui' Jesús ca nac queë' bönni' guz

⁴ Gularúj yugu' yödZ ni' bunách zian, guladxín ga na' zoë' Jesús. Cati' guludubë' ga na' zoë', Lë' benë' lsaqui', rë' lequë':

⁵ —Brujë' bönni' guz, zjësie' xseydau'. Cati' ni' zjësie', guluhuóxj ga nac la' nöz la'gac xseydau' na', ati' gululíb leygac bunách. Guladxinba' ca' bguindau', glë'jba' xseydau' na' dzó' la' nöz.

⁶ Guluhuóxj yela'gac xseydau' na' lyu ga rö' guiöj. Cati' gulalén xseydau' na', la' gulabidxtë le cunalupa' yu na'.

⁷ Guluhuóxj yela'gac xseydau' na' ga gululén lba yötsi'. Tsaxzón gulaxzón lba yötsi' na' len xseydau' na', ati' gularöli xseydau' na' gulalén, lba yötsi' na', len glun ditj leygac.

⁸ Guluhuóxj yela'gac xseydau' na' ga nac luyú dxi'a. Cati' chgulaxzón, gulunódZj. Tu dxigu' na' bunódZj yetú gayua'tër xseydau' ca'.

Cati' budx gnë' cni Jesús, bë'ë zidZ didza', rnë':

—Nu zoa nag len ryöni ral-la' uzë nag.

Bizx quië runë' lsaqui' Jesús

⁹ Ni'r gulanabnë' Jesús bönni' uséd queë', ta'në':

—¿Bizxa rë'ni gna lë na' benu' lsaqui'?

¹⁰ Jesús gudxë' lequë':

—Dios ruzëjní'në' lbi'ilí' le nagachi' ca rna bë'ë Lë', san yezica' bunách ni, ruí'lëna' lequë' didza' le runa' lsaqui' quië cati' luyúë', cutu la'lé'inë', len cati' la'yönnë', cutu la'yëjní'në'.

Rguíxjö'ë Jesús le rulu' le benë' lsaqui'

¹¹ Gnë' ca' Jesús:

—Cni nac le rulu' lë na' bena' lsaqui': Xseydau' na' nac xtídzë'ë Dios.

¹² Xseydau' na' guluhuóxj la' nöz tu'luí' ca rac quegac nup ni ta'yöni didza' na' san la' za'të tu' xöhui' len rgua didza' na' bdxin lu icj ládxí'dau'quë' bönni' na', cui la'yëjlë'ë len cui lulë'.

¹³ Xseydau' na' guluhuóxj lyu ga rö' guiöj tu'luí' ca rac quegac nup ni ta'yöni didza' na' len tu'dzjinë' ta'zi'ë lei, san nacquë' ca xseydau' na' cutu ben lui. Tu chí'z ta'yëjlë'ë, le rdxin le rzi' bë' lequë', ati' la' tu'huoatë ládxí'quë'.

¹⁴ Xseydau' na' guluhuóxj ga gululén lba yötsi' tu'luí' ca rac quegac nup ta'yöni didza' na', len cati' chgulayönnë', tun nigui lequë' yugu' le tui' ládxí'quë' yödZlyú ni, len yugu' yöl-la' tsahui' qui, len yugu' le ta'dzág ládxí'quë' tac ni, ati' cutu run dxin didza' na' lu icj ládxí'dau'quë'.

¹⁵ Xseydau' na' guluhuóxj ga nac luyú dxi'a tu'luí' ca rac quegac nup ni, gdu ládxí'quë' ta'yönnë' didza' na' len ta'gu'ë tsutsu lei lu icj ládxí'dau'quë', ati' lu yöl-la' rböz xzön ládxí' tunë' ca rna didza' na'.

Runë' lsaqui' Jesús qui le rgu'u yení' lidrxu'

¹⁶ Gnë' ca' Jesús:

—Cutu ca' ruquel-lë'ë gui' bönni' ati' la' rudúsi'të' lei gui'n, len cutu rgu'ë lei xzani le ráti'në', san ruzóë' lei xlatj ga nac lna' lu yu'u, ati' luzí' xbey gui' na' nup la'yáz ni'.

¹⁷ Gla' lahui yúgu'të le nagachi', ati' gac bë' len gruj ga lna' yúgu'të le rac balánz.

¹⁸ 'Qui lë ni na', gul-zë nagli', le huadé-lí'në' yelati' bönni' ruzóë' tsutsu icj ládxí'dau'huë' didza' ryönnë', huazí'rë' xtídzë'ë Dios, san bönni' curuzóë' tsutsu icj ládxí'dau'huë' didza' ryönnë', huadúa didza' na' byönnë'.

Xnë'ë Jesús len yugu' bönni' böchë'ë

¹⁹ Ni'r guladxiné' ga na' zoë' Jesús xnë'ë len yugu' bönni' böchë'ë, san cutu guc la'biguë'ë gal-la' ga zoë' le nacué' ni' bunách zian.

²⁰ Zoa ní' nu bulídz Jesús, rna:

—Nacu'ë lö'a xna'u len yugu' bönni' böchu'u, të'nnë' luí'lenë' Li' didza'.

²¹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Nup ni ta'yöni xtidzë'ë Dios len tun ca rna, bönni' ni nacque' ca xna'cza' len yugu' bönni' bóchi'cza'.

Jesús rbequi dxië' bö' bdunu'

²² Tu dza grenë' Jesús tu lë'i bárcodau', dzagque' Lë' bönni' uséd queë', ati' Jesús rë' lequë':
—Huadótsca'ru' yetslá'a nis zxön ni.

Ni'r zjactë'.

²³ Tsal ni' ta'dödë' lu nis zxön na', rasië' Jesús. Ni'r gzu lau reycj bö' bdunu' lu nis zxön na', ati' chraqui huötj zcan nis bárcodau' na' len zoa banádx quequë'.

²⁴ Ni'r gulabiguë'ë ga dë' Jesús len guluspanë' Lë', ta'në':

—¡Bönni' Usëdi! ¡Bönni' Usëdi! Chraqui huötjru' lu nis.

Cati' bubanë' Jesús, bulidzë' bö' na' reycj len nis na' ryas rdxiatasca, ati' gzoa dxi bö' na' reycj len grö' dxi lu nis zxön na'.

²⁵ Ni'r gudxë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, rnë':

—¿Naru' cu réjlë'li' Dios?

Gládxinë' lequë' len tu'bannë'. Glë lza'quë', tuë' yetué':

—¿Nuzxa caz bönni' ni? Rna bé'inë' bö' reycj len nis zxön, ati' tun ca rna xtidzë'ë.

Bönni' yödz Gadara yu'u lë' bö' xöhui'

²⁶ Ni'r guladxinë' lu xyuquë' bönni' Gadara, le dë yetslá'a nis zxön ca dödl ga dë luyú Galilea.

²⁷ Cati' brujë' lë'i bárcodau' na' Jesús ga nac lu yu na', dutsaguë' lë' bönni' yödz na'. Chgdzey yu'u lë' bö' xöhui', len cutur racuë' lari' len cutur rzoë' lu yu'u, san nun xlatjë' lu bloj ga nadjgac yeru ba.

²⁸ Cati' blé'inë' Jesús bönni' na' yu'u lë' bö' xöhui', grödxyë'ë zidzj, ati' buzechu zxibë' lahuë' Jesús len bë'ë zidzj didza', rnë':

—¿Bizxa ral-la'a quiu', Jesús, Zxi'në' Dios náctërë' blau? Rátayua' lau' cui usaca' zi'u neda'.

²⁹ Cni gnë' le chgna bé'inë' Jesús bö' xöhui' na' urúj lu bönni' na'. Zian lzu zí'atël brix butultsca bönni' na' bö' xöhui' na', ati' glúguë'ë lë' du guía bönni' yödz ni' len gulusijnë' bregui' guía ni'a në'ë, san blë'ë yugu' du guía na', ati' bchë' lë' lu latj ca'z bö' xöhui' na' yu'u lë'.

³⁰ Ni'r gnabnë' bö' xöhui' na' Jesús, rnë':

—¿Bi leu'?

Bö' xöhui' na' gudx Lë':

—Le Zian lea'.

Cni gna le yu'ugac lë' bö' xöhui' zian.

³¹ Ni'r gláta'yu lahuë' Jesús bö' xöhui' na' cutu gsölë'ë leygac latj chul quegac nup natgac.

³² Nacua'ba' ca' ni' tu cö'ba' cuch zian ta'daba' táguba' lu gu'adau' ni', ati' gulanáb yechi' Jesús bö' xöhui' na' gu'ë leygac latj tsajtsu'ugac cuch zian na'. Jesús bë'ë leygac latj.

³³ Gulurúj lu bönni' na' bö' xöhui', len yajtsu'ugac cuch zian na', ati' yjacha' cuch zian na' ga nac lë'i guiöj. Yajbixcba' lu nis zxön, ati' ni' gulayëpiba' nis.

³⁴ Cati' gualé'inë' ca na' guc quecha' bönni' tu'yuquë'-ba' cuch zian na', gladxi guladzöbnë'. Gulazzundjë' ni', ati' yhuöjquë' yajtíxjö'cnë' nup nacua' yödz na' len nup nacua' ladj guixi' ni'.

³⁵ Ni'r gularujë' bönni' yödz na', yajyuquë' lë na' guc. Cati' guladxinë' ga na' zoë' Jesús, gualé'inë' bönni' na' gulayú'u lë' bö' xöhui', rö'ë xni'ë Jesús. Nacuë' lari' len dxi'adau' chzoë', ati' gládxinë'.

³⁶ Gulaguijxjö' lequë' ca guc nup na' gulale'i lë na' guc, böaquë' bönni' na' gulayú'u lë' bö' xöhui'.

³⁷ Ni'r gláta'yu lahuë' Jesús urujë' lu xyugac yúgu'të bunách zian na' quegac yödz nababgac Gadara na', le tádxinë'. Bubenë' Jesús lë'i bárcodau' na' zhuöjë'.

³⁸ Gúta'yuë' lahuë' Jesús bönni' na' gulurúj lë' bö' xöhui' na' gu'ë lë' latj tséajlenë' Lë' tsaxzön. Gna bé'inë' lë' Jesús uga'në' ni', rnë':

³⁹ —Böaj lidxu'. Yajtíxjö'i bunách uládz quiu' yugu' le zxön benë' quiu' Dios.

Böjë' lidxë' bönni' na', ati' buzë' didza' gdu lu yödz ni' ca nac le zxön benë' queë' Jesús.

Ruúnë'-bi' Jesús bi' ngul queë' Jairo lenca' ngul na' gdannu lari' nacué'

⁴⁰ Cati' budxinë' Jesús yetslá'a nis zxön na', guludziji queë' bunách zian nacua' ni', le ta'bözë' Lë' yúgu'të'.

⁴¹ Ni'r bdxinë' ga zoë' Jesús Jairo, bönni' blau qui yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío. Byechuë' xni'ë Jesús len gúta'yuë' lahuë' tsijë' lidxë'.

⁴² Cni benë' le zoabi' tubi' bi'i ngul queë', chraqui gatbi'. Nachi' bi'i tuticz queë' len yu'tubi' ca chinnu iz. Tsal ni' zijë' Jesús, naugac Lë' bunách zian, tu'quí' Lë'.

⁴³ Nútsa'nu ladj bunách zian na' ngul, chguc chinnu iz rzaca' rgui'nu, cutu ruhui'i rön queënu qui huë' quégaccznu ngul, ati' chbutönu dëra le dë queënu, rguizxjnu nup tu'ün bunách, san cutu guc nu bönni' unë'-nu.

⁴⁴ Gbígá'nu zaca' cúdzu'lë' Jesús len gdannu rui'i lari' nacué', ati' la' bui'të huë' rön queënu.

⁴⁵ Ni'r gnabnë' nup nacua' ni' Jesús, rnë':

—¿Nuzxa na' gdan neda'?

Guladá'baguë'ë yúgu'të'. Ni'r glë' Lë' Pedro len nup nacua'len lë', ta'në':

—Bönni' Usëdi, nacua' ni bunách zian, tu'quí' Li', len tu'dxiguë'ë Li', ati' ¿rnatsu: "¿Nuzxa na' gdan neda'?"

⁴⁶ Ni'r Jesús gnë':

—Zoa nu gdan neda', le gúquibe'ida' bruj neda' yöl-la' huac le ruún bunách.

⁴⁷ Cati' ráquibe'ínu ngul na' nöznë' Jesús le bennu, ni'r gzxiznu. Byéchu nu xni'ë Jesús len gdíxjöi'nu Lë' laugac bunách zian na' bizx quië na' gdannu lari' nacué' len ca na' guc, la' böáctënu.

⁴⁸ Ni'r Jesús gudxë'-nu:

—Zxi'na', le réjle'u neda' chböacu'. Böaj lidxu', zoa dxi ladxu'u.

⁴⁹ Cati' ni' ru'ë didza' ni Jesús, bdxinë' ni' bönni' zë'ë lidxë' bönni' blau na' qui yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios, ati' gudxë' bönni' blau na':

—Chgutbi' bi'i nguldau' quiu'. Cutur upixzjnu'-në' Bönni' Usëdi.

⁵⁰ Cati' byönnë' lë ni Jesús, bubi'ë didza', rë' bönni' blau na':

—Cutu gádxinu'. Gyejlë'z Dios. Huöacbi' bi'i nguldau' quiu'.

⁵¹ Cati' gyazië' Jesús yu'u na', cutu bë'ë latj nu tsazlen Lë' san légaczë' Pedro len Jacobo len Juan, lenca' xuz xna'bi' nguldau' na'.

⁵² Ta'bódx nup nacua' ni'. Ta'bódx yechë'ë queëbi' bi'i nguldau' na', ati' rë' lequë' Jesús, rnë':

—Cutur cödxli'. Cutu natbi' nguldau' ni'. Raszbi'.

⁵³ Gulutitjé' Lë' le nözcnë' chnatbi'.

⁵⁴ Ni'r gdel-lë'ë na'bi' Jesús len bë'ë zidz didza', rnë':

—Bi'i nguldau', gyasch.

⁵⁵ Ni'r bu'u bö' nacczbi', bubanbi', ati' la' gyástëbi'. Gna bé'inë' lequë' Jesús lu'ë le gágubi'.

⁵⁶ Gulubannë' xuz xna'bi', san Jesús gna bé'inë' lequë' nutu nu lë' ca na' guc.

9

Rsölë'ë Jesús bönni' uséd queë' tsjenquë' lban

¹ Ni'r butubë' Jesús idxínnutë' bönni' uséd queë', ati' budödë' lu na'quë' yöl-la' huac len yöl-la' uná bë' lubijë' bö' xöhui' yu'ugac bunách, len luünë' nup te'i.

² Bsölë'ë lequë' tsjenquë' lban ca rna bë'ë Dios len tsajhuenquë' nup te'i.

³ Jesús gudxë' lequë':

—Cutu bi gua'li' quië la' nöz, ni xuyagdau', ni yöxj, ni yöt, ni dumí, len cutu gxoá yenli' chop lari'.

⁴ Bítitëz yu'u ga tsazli', gul-zóa ni' cati' uza'rli' yöd z na'.

⁵ Gátitëz ga cutu lun lbi'ili' ba la'n bunách, gul-rúj yöd z na' len gul-cuíb bëchtö da' lalabli', le ulu'i' lequë' nagá'n xzguia' nabága'quë'.

⁶ Ni'r gularujë' bönni' uséd queë' na'. Guladödë' yúgu'të yöd z na', tunë' lban qui didza' dxi'a, len tu'ünë' nup te'i yúgu'të lu yöd z na'.

Ca gutië' Juan, bönni' buquilë' bunách nis

⁷ Byönnë' Herodes, bönni' rna bë'ë, ca nac yúgu'të le runë' Jesús, ati' grö'ë baguí'i, le ta'ná bunách:

—Juan na' chbubané' lu yöl-la' gut.

⁸ Yela'quë' ta'në':

—Chbulë'ë Elías, bönni' na' bë'ë didza' uláz queë' Dios.

Yela'quë' ta'në':

—Chbubané' bönni' bitsë'ë bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios dza ni'të.

⁹ Herodes na' gnë':

—Juan na' brixá' yenë'. ¿Nuzxa caz bönni' ni, ryönda' queë' runë' yugu' lë ni?

Rzu rbö'ë Herodes glé'inë' Jesús.

Rugahuë Jesús chiún gayuá' bunách

¹⁰ Cati' guludxinë' ga zoë' Jesús bönni' gbaz nasölë'ë Lë', gulului'inë' Lë' yúgu'të le glunë'. Ni'r bchë'ë lequë' quizi Jesús. Yjaquë' tu latj ca'z lu xyu yödZ Betsaida.

¹¹ Cati' chnózigac lë ni bunách, yajnaugac Lë', ati' Jesús benë' lequë' ba la'n len bé'lenë' lequë' didza' ca rna bë'ë Dios, ati' bunë' nup te'i.

¹² Cati' chza' ral dza na', gulabiguë'ë ga zoë' Jesús idxínnutë' bönni' gbaz queë', len të' Lë': —Busöla' bunách ni tsjac gap dë yödZdau' len gap dë yu'udau' gdu zbi'il quië tsajtiljquë' gap luga'në' len bi lahuë', le nac latj ca'z ga ni zoaru'.

¹³ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Gul-gu'ë lbi'ili' le lahuë'.

Të' Lë':

—Gayu'z yöt xtildau' dë len chopzba' bôl dëba' queëtu', o ðnaru' huayéajtsatu' tsjó'utu' le lagu bunách zian ni?

¹⁴ Nacu'ë ni' ca chiún gayu'ë bönni'. Ni'r gudxë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, rnë':

—Gul-gún ga la'bö'ë tu cö' hueajquë', lac ca chiún hueajquë'.

¹⁵ Cni glunë' ati' gulabö'ë yúgu'të'.

¹⁶ Ni'r gdel-lë'ë Jesús gayu' yöt xtil na' len chopba' bôl na', ati' bchis lahuë' ruyúë' lëzxbá, len rë' Dios: "Xclenu'." Ni'r buzuxzjë' leygac len bë'ë quequë' bönni' uséd queë' quië lucu'ë laugac bunách na'.

¹⁷ Glahuë' yúgu'të' len guluhuöjljné'. Gdöd na' gulutubë' yugu' le nagá'n, ati' guludzë'ë gdu chinnu bdö'a.

Rnë' Pedro Jesús naquë' Cristo

¹⁸ Tu dza tsal ni' zoë' quizi Jesús, rulidzë' Dios, ati' dzagquë' Lë' bönni' uséd queë', gnabnë' lequë' Jesús, rnë':

—¿Nuzxa ta'ná bunách nu naca'?

¹⁹ Gulubi'ë didza', ta'në':

—Ta'ná la'gac bunách nacu' Juan, bönni' buquilé' bunách nis. Ta'ná yela'gac nacu' Elías, ati' ta'ná yela'gac nacu' bönni' bitsë'ë bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios dza ni'të, nubanë' lu yöl-la' gut.

²⁰ Ni'r gnabnë' lequë' Jesús, rnë':

—Naxz lbi'ili', ¿nuzxa rnalí' naca'?

Bubi'ë didza' Pedro, rnë':

—Nacu' Cristo nasölë'ë Dios.

Rguixjö'ë Jesús ca zi'a ludöddë' Lë'

²¹ Ni'r gudxtsquë' lequë' Jesús len gna bé'inë' lequë' nutu nu lë' Nu naquë' Lë'.

²² Ni'r rë' lequë':

—Run bayúdx saca' qui'a neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, zian le gac quia'. Luca'në' neda' ca'z bönni' gul tu'zejni'i len yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sédi. Ludöddë' neda', san töd tsonn dza Dios uspanë' neda' lu yöl-la' gut.

²³ Gudxë' ca' yúgu'të':

—Chqui' rë'nnë' bönni' të'ë neda', ral-la' uzöë' tslal' le naqui queë' len gaquë' ca bönni' zijë' zajtë'ë lë'i yag cruz, ati' ni'r gac të'ë neda'.

²⁴ Núti'tëz bönni' rui' ladxë'ë gun chi'ë yöl-la' na'bán queë', unitië' lei, san bönni' unitië' yöl-la' na'bán queë' le dë'ë neda', bönni' ni gata' queë' yöl-la' na'bán gdu.

²⁵ Cutu bi uzi'ë xbey bönni' chqui' utubë' queë' yúgu'të le dë yödZlyú ni san unitië' tsaz yöl-la' na'bán queë'.

²⁶ Nu bönni' rutui'në' neda' len rutui'në' ca' xtida'z'a, lëzca' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, utui'da' bönni' na' cati' huöda' duná bë'a, dzaggac neda' yöl-la' yení' queë' Xuza' len yöl-la' yení' quequë' gbaz la'y queë' Dios.

²⁷ Le nactë répa' lbi'ili', nacuá' ni la'quë' bönni' cutu latië' cati' la'lé'irnë' dza duná bë'ë Dios.

Rdza' ca rna' lahuë' Jesús

²⁸ Cati' bza'a xunu' gbidz gdöd bë'ë yugu' didza' ni Jesús, ni'r bchë'ë Pedro len Juan len Jacobo, ati' grenë' tu lu gu'adau', ga na' bulidzë' Dios.

²⁹ Tsal ni' ruí'lenë' Dios didza', bdza' ca rna' lahuë', ati' böac chguichdau'z lari' nacuë' len gyëp yös yení'.

³⁰ Ni'r gululu' lauquë' ga zoë' Lë' chopë' bönni' tuí'lenë' Lë' didza'. Nacquë' Moisés len Elías.

³¹ Gulayëpë' yös yení' chopë' ni len tuí'lenë' Jesús didza' ca zi'a uzë'ë yödZlyú ni, gatië' lu yödZ Jerusalén.

³² Zal-la' chrachtsca lasië' Pedro len nup nacua'len lë', bayúdx gulana'zë' ta'lé'inë' yöl-la' yeni' queë' Jesús len chopë' na' nacua'lenë' Lë'.

³³ Cati' guluzé'ë ni' chopë' na' ga na' zoë' Jesús, ni'r Pedro gudxë' Lë':

—Bönni' Usëdi, dxi'a nac zoaru' ni. Güntsca'tu' tsonn yu'u läga'dau', tu quiu', yetü' queë' Moisés, len yetü' queë' Elías.

Cutu nöznë' Pedro bi na' rnë'.

³⁴ Tsal ni' ru'ë didza' ni, la' gröt'të böaj bucachi' lequë', ati' gládxinë' le nacu'ë lu böaj na'.

³⁵ Ni'r byön chi'i Nu rui' didza' lu böaj na', rna:

—Bönni' ni naquë' Zxi'na'. Nadxi'ida' Lë'. Gul-zé nagli' didza' gu'ë.

³⁶ Cati' budx bë' didza' chi'i na', tuzë' Jesús nagá'nlenë' lequë'. Ta'cuá' dxië' bönni' uséd queë', ati' dza na' nutu nu glë' ca nac le gualé'inë'.

Ruúnë'-bi' Jesús bi'i bönni' yu'u-bi' bö' xöhui'

³⁷ Cati' za' reni' yetü' dza guluhuötjé' lu gu'adau' na' Jesús len bönni' na' dzagquë' Lë', ati' gularúj bunách zian dutsaggac Jesús.

³⁸ Ni'r bë'ë zidzj didza' tu bönni' nutsë'ë ladj bunách zian na'. Bulidzë' Jesús, rnë':

—Bönni' Usëdi, ráta'yua' lau' duyú'-bi' bi'i bönni' quia' le nachi' bi'i tuticz quia'.

³⁹ Yu'u lëbi' bö' xöhui' run ga rbódxya'abi' len ruxitzsca lëbi'. Run ga rbia bdxina' zidi' rú'abi' len rurix rutultsca lëbi', len gatga rusán lëbi'.

⁴⁰ Gúta'yua' lauquë' bönni' uséd quiu' lubijë' lei, san cutu gulazáqui'në'.

⁴¹ Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Lbi'ili', curéjilë'i' len nachixi icjli'. ¿Gáca'xtë ral-la' sóalena' lbi'ili' len gua' glena' queëli'?

Djua'-bi' ni bi'i bönni' quiu'.

⁴² Cati' ni' za'bi' rbíga'bi' ga na' zoë' Jesús, brix butultsca lëbi' bö' xöhui' na', ati' gdil-lë'

bö' xöhui' na' Jesús len bunë'-bi' bi'i bönni' na'. Ni'r bugu'ë-bi' lu në'ë xuzbi'.

⁴³ Gulubani yúgu'të bunách ni' ca nac yöl-la' huac zxön queë' Dios.

Rguúxjö'ë leyúbi' Jesús ca zi'a ludöddë' Lë'

Tsal ni' tu'bani yúgu'të bunách ca nac le zxön runë' Jesús, Lë' gudxë' yugu' bönni' uséd queë',

⁴⁴ rnë':

—Gul-cú'u icj nagli' didza' ni, le zi'a ludöddë' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, lu na'gac bunách.

⁴⁵ Cutu gulayéjni'në' didza' ni bönni' uséd queë', le cutu rui'në' lequë' latj Dios la'yéjni'në', san cutu gularúguinë' la'nabnë' Jesús ca nac didza' ni.

Nu nac blau

⁴⁶ Ni'r gulazú lauquë' tunë' rusbó bönni' uséd queë' Jesús. Ta'nabi lza'quë' tuë' yetué' núnzalë' gaquë' blau.

⁴⁷ Ráquibe'inë' Jesús le ta'zá' ládxi'quë', ati' gdil-lë'ë-bi' tubi' bi'idau', len buzóë'-bi' cuitië'.

⁴⁸ Ni'r rë' lequë':

—Núti'tëz bönni' gunë' ba la'n tu bi'idau' cni le náquibi' quia', néda'cza' gunë' ba la'n, ati' nu bönni' gunë' neda' ba la'n, gunë' ca' ba la'n Xuza' nasölë'ë neda'. Qui lë ni na' bönni' nutsë'ë ladjli' nacrë' nöxj ladxí', bönni' ni naquë' blau.

Nu curdá'baga' rë'u, raclen rë'u

⁴⁹ Ni'r bulidzë' Jesús Juan, rnë':

—Bönni' Usëdi, blé'itu'-në' bönni' rugunë' dxin lau' rubijë' bö' xöhui', ati' gna bé'itu'-në' le cutu dë'ë rë'u.

⁵⁰ Jesús rë' lë':

—Cutu gna bé'ili'-në', le raclen rë'u nu curdá'baga' rë'u.

Rdil-lë' Jesús Jacobo len Juan

⁵¹ Cati' chza' gal-la' dza ral-la' gatië' Jesús len huëpë' yehua' yubá, benë' bayúdx tsijë' Jerusalén.

⁵² Bsölë'ë yugu' bönni' gbaz queë' la'nörë' ca Lë', ati' yjaquë' tu yödzdau' quegac bunách Samaria tsajpa'quë' ga uga'në' tu dzö'.

⁵³ Cutu glunë' Jesús ba la'n bönni' yödz na' le chnac queë' Jerusalén zijë'.

⁵⁴ Cati' gualé'inë' lë ni Jacobo len Juan, bönni' uséd queë', të' Jesús:

—Xan, ¿naru' gnábtscat'u' huötj gui' za' yehua' yubá le usnít lequë', guntu' ca na' benë' Elías?

⁵⁵ Bueycjé' Jesús len gdil-lë' lequë', rnë':

—Cutu nózili' bizxa bö' dzag lbi'ili'.

⁵⁶ Bida' ni neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, clëg quië usnitia' yöl-la' na'bán quegac bunách, san bida' duslá' bunách.

Ni'r yjaquë' yödز yubl.

Nup të'ni tsjaclen Jesús

⁵⁷ Tsal ni' yu'quë' nöz Jesús len bönni' da'quë' Lë', bdxinë' ni' tu bönni', len rë' Jesús:

—Xan, rë'nda' sálëna' Li' gátitëz ga tsiju'.

⁵⁸ Jesús rë' lë':

—Yugu' böza', nacuá' zxan guiöj quecba', ati' yugu' bguindau', dxiagac lidxcba', san neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, cutu dë quia' ga gata' uzi' ladxa'a'.

⁵⁹ Ni'r gudxë' bönni' yubl Jesús, rnë':

—Gda' neda'.

Bönni' ni' gudxë' Lë':

—Xan, benn neda' latj huöja' zi'al lidxa' ga gdxinr dza chbucacha'a-në' xuza'.

⁶⁰ Jesús gudxë' lë':

—Bë' latj bönni' chzoa latië' lucachë'ë nup chnat quequë', san li', gyeaj, yjen lban ca gna bë'ë Dios.

⁶¹ Ni'r bdxinë' yetüë' ca', rë' Jesús:

—Xan, rë'nda' sálëna' Li', san benn neda' latj tsija' zi'al tsajzëgyacda'-në' didza' di'a dza quia'.

⁶² Jesús gudxë' lë':

—Núti'tëz bönni' rui' ladxë'ë le rac yödzyü naquë' ca bönni' ruga'në'-ba' bëdx len ruyüë' zaca' cüzdu'le'. Nu run cni cutu nac lsaca' tsaz ga rna bë'ë Dios.

10

Rsolë'ë Jesús tsonnlalj yu chië' bönni' tsjenquë' lban

¹ Gdöd glac lë ni, gröë' Xanru' yetsonnlalj yu chië' ca' bönni' uséd queë', ati' bsölë'ë lequë' chop hueajquë' la'nörë' ca Lë' tsjaquë' yúgu'të yödز len yödздau' gap chzoa tödë' Lë'.

² Gudxë' lequë':

—Le nactë, dëtsca dxin quia', le nac ca tu la' yël zxon ga nu tsajchíb, san nabábз huen dxin quia'. Qui lë ni na', gul-gáta'yu lahuë' Dios, naquë' Xan la' yël na', gsölë'ë yugu' huen dxin ga nac la' yël queë'.

³ Gul-tséaj na'a. Gul-yutsca', neda' rsöla'a lbi'ili', nacli' ca bö'cu' zxila' zjacba' ladjcba' bö'cu' zuga' snia'.

⁴ Cutu gua'li' yöxj dumí ni bzud yöt, len cutu gua'li' yetú cö' löl-li', len cutu tseyli' gü'lënli' bunách didza' gap nac la' nöz.

⁵ Gátitëz yu'u ga tsazli', zi'al gnali': "Le rbequi dxi ladxi' gac quegac bunách nacuá' yu'u ni."

⁶ Chqui' zoa ni' nu bönni' rë' dxi ladxë'ë, uga'nlen lë' le rbequi dxi ladxi' na' gnabli', san chqui' cuzóa ni' nu bönni' cni, uga'nlen lbi'ili' le rbequi dxi ladxi' na' gnabli'.

⁷ Gul-gá'n yu'u ga na' tsazli' len gul-gui'aj gul-gagu bi lunnë' queë'li', le udzölcznë' bönni' huen dxin le gahuë'. Cutu tödli' yu'u yu'u.

⁸ Gátitëz yödз ga tsazli' ati' lun lbi'ili' ba la'n, gul-gagu le lucu'ë lauli'.

⁹ Gul-ún nup te'i nacuá' yödз na', len gul-guië lequë': "Chbdxin ga zoali' le rna bë'ë Dios."

¹⁰ Gátitëz yödз ga tsazli', chqui' cutu lun lbi'ili' ba la'n, gul-rúj tsajsoali' la' nöz qui yödз na', gnali':

¹¹ "Bëchtö qui ladzli' da' lalabtu' ruquindjtu' lei, le rulu' nabága'li' zxguia', san ral-la' gnözili' lë ni, chbdxin ga zoali' le rna bë'ë Dios."

¹² Neda' rëpa' lbi'ili', cati' gdxin dza gchuguë' Dios quegac bunách, la'zaca' la'gu'i'r bunách yödз ni' ca la'zaca' la'gu'i' bunách yödз Sodoma, nup ni' busnitie' Dios.

Le gac quegac nup culubi'i ladxigac

¹³ Gnë' ca' Jesús:

—Bica' bayechi' lbi'ili', bunách yödз Corazín. Bica' bayechi' lbi'ili', bunách yödз Betsaida. La'naru' glac lu yödз Tiro len lu yödз Sidón yugu' yöl-la' huac rubani ca yugu' le bena' ga zoali', dza ni'të lubi'i ladxiquë' bönni' ni', lacuë' lari' ca'z len la'gu'ë dö cuinquë', le ului' chgulub'i'i ladxiquë'.

¹⁴ Qui lë ni na', cati' gdxin dza gchuguë' Dios quegac bunách, saca' qui'rli' ca la'zaca' la'gui'ë bönni' Tiro len Sidón.

¹⁵ Lbi'ili', bunách Capernaum. ¿Naru' cugúc queë'li' ca gyëpli' ga nu ryaz yehua' yubá? Huöjli' tsajtsazli' latj chul quegac nup natgac.

¹⁶ Ni'r gudxë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, rnë':

—Nu ruzé nag lbi'ili, ruzé nag ca' neda', ati' nu rucá'n lbi'ili' ca'z, rucá'n ca' neda' ca'z, len nu rucá'n neda' ca'z, rucá'n ca' ca'z Xuza', nasölë'ë neda'.

Tu'dxinë' ga zoë' Jesús bönni' yjenquë' lban

¹⁷ Cati' guludxinë' ga zoë' Jesús tsonnlaj yu chië' bönni' na' bsölë'ë Lë', yjenquë' lban, ta'në':

—Xan, tun ca rnatu' bö' xöhu'i' cati' ruguntu' dxin lau' Li'.

¹⁸ Jesús gudxë' lequë':

—Neda' blé'ida' Satanás tu' xöhu'i', gbix zxan luzxbá ca run yös, ryaz luyú.

¹⁹ Gul-yutsca', neda' nudöda' lu na'li' yöl-la' uná bë' söncli'-ba' bël snia' len xajno' ati' cutu bi gac queëli', ati' uxicjli' lu yöl-la' uná bë' qui tu' xöhu'i', nu curle'i rë'u dxi'a.

²⁰ Na'a, gul-dziji, clëgz le tun ca rnali' bö' xöhu'i', san le nayujgac lali' lu guich ni' yehua' yubá.

Rudzijnë' Jesús

²¹ La' ni'z rudzijnë' Jesús, dzaguë' Lë' Dios Bö' La'y, rnë':

—Rgu'a Li' yöl-la' ba, Xuza', nacu' Xani yehua' yubá len Xani luyú ni, le bucachu'u yugu' lë ni lauquë' bönni' tac szxöni len bönni' ta'yejni'i, san bululu'icnu'-bi' bi'ida'u' ca nac. Ca' gac, Xuza', le cni bdzag ladxu'u.

²² Ni'r gnë':

—Yúgu'të budödë' lu na'a Xuza'. Nutu nu bönni' nöznë' Nu naquë' Zxi'në' Dios, san tuzë' Dios Xuz nöznë', ati' nutu nu nözi Nu naquë' Dios Xuz, san tuzë' Zxi'në' nöznë', ati' gnözigac ca' nup na' Zxi'në' rë'nnë' ului'në' lequë' Xuzë'.

²³ Ni'r buyúë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús len rë' lequë':

—Bica' bagac nup ta'le'i le rlé'ili' lbi'ili',

²⁴ le rëpa' lbi'ili': Glë'nnë' la'lé'inë' le rlé'ili' zian bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios len bönni' gulaná bë'ë, san cutu gulané'inë' lei. Glë'nnë' la'yönnë' le ryónili', san cutu gulayönnë' lei.

Bönni' Samaria naquë' tsahui'

²⁵ Ni'r gyasë' bönni' gdau' usëdi, len quië si' bë'ë Jesús, gnabnë' Lë', rnë':

—Bönni' Usëdi, ¿bizxa ral-la' guna' quië gdél-li'da' yöl-la' na'bán gdu?

²⁶ Jesús rë' lë':

—¿Bizxa caz nayú lu guich lu zxba queë' Moisés? ¿Nacx rusaca' quiu' lë na' rulabu'?

²⁷ Bubi'ë didza' bönni' na', rnë':

—Cni rna: Gdxi'inu' Xanu' Dios gdu ladxu'u, len lu gdu icj lãdxi'da'u, len lu gdu yöl-la' run quiu', len lu gdu yöl-la' rejni'i quiu', ati' gdxi'inu' böchi' lza'u ca nadxi'i cuinu'.

²⁸ Jesús rë' lë':

—Dxi'adau' bubu' didza'. Ben cni, ati' gata' quiu' yöl-la' na'bán na'.

²⁹ Le gu'nnë' bönni' na' ubij dxi'a cuinë', rë' Jesús:

—¿Nuzxa na' böchi' lza'a?

³⁰ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Gzë'ë Jerusalén bönni', rudinnië', zijë' yödz Jericó. La' nöz ni' gulazönë' lë' gban. Gulagüë' lari' nacué' len glunë' lë' huë'. Ni'r guluzë'ë ni', nuca'nquë' lë', chratzë'.

³¹ Ni'r gdödë' la' nöz ni' bxuz. Cati' blé'inë' bönni' huë' na', tsal' gdödë'.

³² Gdödë' ca' ni' bönni' nababë' zxi'n xsoë' Leví, bönni' na' tunë' dxin qui gdau'. Cati' blé'inë' lë', tsal' ca' gdödë'.

³³ Lëzca' yu'ë nöz na' bönni' Samaria, ati' bdxinë' gal-la' ga dë' bönni' huë' na'. Cati' blé'inë' lë', buechi' lãdxë'ë lë'.

³⁴ Gbiguë'ë ga na' dë', ati' glu'ë le za len xisi uva nal lu huë' queë', len buchólinë' lei lari'. Ni'r bdxie' lë' cãdzu'ba' böa' queë' len bu'ë lë' yu'u ga ta'dxinë' bönni' yu'uquë' nöz, ati' ni' ben chi'ë lë'.

³⁵ Cati' za' reni' yetú dza, len chzoa uzë'ë ni' bönni' Samaria na', glijë' lazxpë' qui chop dza, le buca'në' lu në'ë bönni' xan yu'u na', rë' lë': "Ben chi'ë bönni' ni, len chqui' utóu' yelati' dumí, ubi'a quiu' neda' cati' huöda'."

³⁶ Na'a, ¿nacx runi li'? ¿Núzaxlë' bönni' yonn ni guquë' böchi' lzë'ë bönni' na' glu'ë dö queë' bönni' gban?

³⁷ Bubi'ë didza' bönni' gdau' usëdi na', rë' Jesús:

—Bönni' na' buechi' lãdxë'ë lë'.

Ni'r Jesús gudxë' lë':

—Gyeaj na'a, yjen ca' li'.

Le benë' Jesús lidxcnu Marta len María

- ³⁸ Ni'r bu'è nõz Jesús, bdxinë' tu yözdzau' ga ni' bchë'nu Lë' lidxnu ngul lënu Marta.
- ³⁹ Marta ni zoanu ngul xzilnu lënu María, ati' María na' grõtënu ga nac xni'ë Jesús, ruzé nagnu xtidzë'ë.
- ⁴⁰ Marta na' bubi bugui'nu, zian dxin runnu, ati' gbíga'nu ga na' zoë' Jesús, rënu Lë':
—Xan, ¿naru' cu rui' lãdx'i'tsu' neda' le nuca'nbi' neda' bi'i xzila' ni, ati' tuza' runa' dxin?
Gudx-bi' gãclenbi' neda'.
- ⁴¹ Bubi'ë didza' Jesús, rë'-nu:
—Marta, Marta, ruúbi rugu'itsquinu', len zian le rui' ladxu'u runu'.
- ⁴² Tuz le run bayúdx nu gun, ati' María ni gröbi' lë na' nactër dxi'a, ati' lë na' gröbi' cutu gdua queëbi'.

11

Ca ral-la' ulidzru'-në' Dios

- ¹ Tu dza ni' rulidzë' Dios Jesús. Cati' budx bé'lenë' Dios didza', rë' Lë' tuë' bönni' uséd queë', rnë':
—Xan, bsëdi netu' ulidztu'-në' Dios güf'lentu'-në' didza', ca benë' Juan, busëdnë' bönni' da'quë' lë'.
- ² Ni'r Jesús rë' lequë':
—Cati' ulidzli'-në' Dios güf'lenli'-në' didza', gul-ná:
Xuztu', zu' yehua' yubá, gac xzön lau'.
Gda gna bë'u.
Luyú ni gac ca rdzag ladxu'u Li', ca na' rac ni' yehua' yubá.
- ³ Benn le gágutu' na'a dza.
- ⁴ Bnit lau netu' dul-la' nabága'tu'
Ca netu' ca' runit lautu' nup bi' tun queëtu'.
Cutu gu'u latj si' bë' netu' le xöhui',
San buslá netu' lu na' nu rua' dö'.
- ⁵ Jesús rë' ca' lequë':
—Chqui' zoë' bönni' nutsë'ë ladjli', len zoë' böchi' lzë'ë, len chqui' tsijë' ga na' zoë' ladxi' yël, ati' ulidzë' lë', gnë': "Böcha'a, benn quia' tsonn yöt xtil
⁶ le zi'a bdxinë' quia' böchi' lza'a, zë'ë zi'tu', san cutu bi' dë gu'a-në' gahuë'."
- ⁷ ¿Naru' ubi'ë didza' cni bönni' na' zoë' yu'u, guië' lë': "Cutu utsa'u neda'. Chnayéy yu'u, ati' chdëlenchi' neda' bi'i quia'. Cutu gac tsasa' bi' gunna' quiu'?"
- ⁸ Neda' répa' lbi'ilí': Zal-la' cutu tsasë' bi' unödztjë' queë' le naquë' böchi' lzë'ë, san tsasë' len unödztjë' queë' yúgu'të le rquinnë' quië cutur upizxjnë' lë'.
- ⁹ Qui lë ni na' répa' lbi'ilí': Gul-náb, ati' Dios gunnë' queëli'. Gul-quíj, ati' gdzöl queëli'. Gul-lidz ra' yu'u, ati' tsalj queëli'.
- ¹⁰ Nu rnaab, rzi' qui, ati' nu rguilj, rdzöl qui, ati' nu rulidz ra' yu'u, ryalj qui.
- ¹¹ 'Chqui' zoë' bönni' nutsë'ë ladjli', naquë' xuz, len chqui' gnábibi' lë' yöt xtil xzi'në', ¿naru' unödztjësë' queëbi' guiöj? Chqui' gnábibi' lë' tuba' böi, ¿naru' unödztjësë' queëbi' bël?
- ¹² Chqui' gnábibi' lë' dxit qui börj, ¿naru' unödztjësë' queëbi' xajno'?
- ¹³ Cni nac, chqui' nacli' lbi'ilí' huia'dö' san nózili' unödztjil' quechi' xzi'nli' le nac dxi'a, nactër löz gunnë' queëli' Dios Bö' La'y Xuzli' zoë' yehua' yubá, nul-li' gnábili' Lë'.
- Ta'në' runë' dxin Jesús len yöl-la' huac qui tu' xöhui'*
- ¹⁴ Tu dza bubijë' bö' xöhui' yu'u bönni' Jesús, le run ga curné'. Cati' burúj bö' xöhui' na', bë'ë didza' bönni' na' cugnë', ati' gulubani bunách nacua' ni'.
- ¹⁵ La'gac bunách nacua' ni' ta'ná:
—Len yöl-la' huac qui tu' xöhui' Beelzebú, xangac bö' xöhui', rubijë' yugu' bö' xöhui' na'.
- ¹⁶ Glë'ni la'zi' bë' Jesús yela'gac bunách na', ati' gulanabi Lë' gunë' tu le gac bë' za' yehua' yubá.
- ¹⁷ Ráquibe'inë' Jesús le ta'zá' lãdxi'quë', ati' rë' lequë':
—Gátitëz ga ta'ná be'i lza'gac bunách, chqui' la'rúj chopt la' leygacac bunách na', la'nit. Chqui' la'rúj chopt bunách nacua' tu yu'u, udx quegac.
- ¹⁸ Lëzca' cni rac qui Satanás, tu' xöhui', lëzca' nazi' lei Beelzebú. Chqui' la'rúj chopt nup da'gac lei, ¿nacx gac gdia' yöl-la' uná bë' qui? ¿Rnátsali' na'a: len yöl-la' huac qui Beelzebú rubija' yugu' bö' xöhui'?
- ¹⁹ Chqui' neda', len yöl-la' huac qui Beelzebú rubija' yugu' bö' xöhui', ¿nuzxa runn quegac nup da'gac lbi'ilí' yöl-la' huac tu'bíj yugu' bö' xöhui'? Qui lë ni na', nup ni nacgac bë' nachixiilí'.

²⁰ Chqui' neda', len yöl-la' huac queë' Dios rubíjgaca' bö' xöhui', le nactë chbdxin ga zoali' le rna bë'ë Dios.

²¹ 'Cati' dë lu në'ë le rneynë' bönni' nal, len run chi'ë lidxë', nac chi'i dëra le dë queë'.

²² Na'a, chqui' zë'ë yetüë' bönni' náltërë' ca lë' len uxicijé' lë', ni'r cuë' yúgu'të le rneynë', lë na' ruzxöni' ladxë'ë, ati' quisië' le dë queë' bönni' na'.

²³ Nu curaclen neda', rdá'baga' neda'. Nu curutublen neda', ruslás nu na'.

Ca nac qui bö' xöhui' ruxin xlatj

²⁴ Gnë' ca' Jesús:

—Cati' r-ruj lu bönni' bö' xöhui', rda gap nabídx, rguilj ga uzi' ladxí'. Chqui' cutu gdzöl qui, gna: "Huöja' xlatja' ga ni' bruja'."

²⁵ Cati' ruxin ni', rajxaca' bönni' na', naquë' ca tu yu'u chnulúa len chnabá'a quië nu tsajsóa ni'.

²⁶ Ni'r reaj len rajxí' yegádx bö' xöhui', nácgactër xöhui' ca lei, ati' ta'yú'u bönni' na'. Na'a, le rac queë' bönni' na' nayáli'tër ca le guc queë' zi'al.

Le nac bica' ba le nac gdu

²⁷ Tsal ni' ru'ë didza' ni Jesús, bë'nu zidzj didza' ngul nútsa'nu ladj bunách zian na', rnanu:

—Bica' ba ngul na' bia'nu Li' lë'nu, len bica' ba ca' lchu'nu ga na' gudxu'u.

²⁸ Bubi'ë didza' Jesús, gnë':

—Nácgactër bica' ba nup ta'yöni xtidzë'ë Dios len tun ca rna.

Ta'nabnë' Jesús gunë' le gac bë' nuzxa naquë'

²⁹ Tsal ni' ta'biga' ga zoë' Jesús bunách zian, gzu lahuë' ru'ë didza', rnë':

—Ta'nabi neda' bunách tua'dö' ni guna' le gac bë' ga za' yöl-la' huac quia', san cutu bi le gac bë' la'lé'inë'. Tuz le gac bë' ca na' guc queë' Jonás la'lé'inë'.

³⁰ Ca na' guc queë' Jonás, guquë' tu le nac bë' laugac bunách yödz Nínive, lëzca' cni gac quia' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, gaca' tu le gac bë' laugac bunách dza ni zoaru' na'a.

³¹ Cati' gdxin dza gchuguë' Dios quegac bunách len cuequi xbeynë' bunách dza ni zoaru' na'a, Dios uchisë'-nu ngul dza ni'të gna bé'inu bunách luyú ni' dë tsla'a ga rdöd gbidz beo' ziang, ati' le bennu ului' nabága'gac bunách ni zxguia', le bidnu lënu, brujnu ga nac zi'tu' quië düzë nagnu didza' rejni'i bë'ë Salomón, bönni' gna bé'inë' bunách Israel, san na'a, zoa' ni neda', len náctëra' blau ca Salomón na'.

³² Lëzca' cni, Dios uchisë' bönni' gulacu'ë yödz Nínive cati' gdxin dza gchugu bë'ë quegac bunách len cuequi xbeynë' bunách dza ni zoaru' na'a, ati' le glunë' ului' nabága'gac bunách ni zxguia', le gulubi'í ládi'quë' bönni' Nínive cati' gulayönnë' lban benë' Jonás, ati' na'a zoa' ni neda', len náctëra' blau ca Jonás na'.

Le rgu'u yení' lu icj ládi'dau'ru'

³³ Gnë' ca' Jesús:

—Cati' nu ruquel-la' gui', cutu rgu'u lei ga nagachi', len cutu rudusi' lei gui'n, san ruzóa lei xtsa' ga lna', quië uzení' quegac nup ta'yáz yu'u na'.

³⁴ Yöj lauru' nac ca tu le rgu'u yení' lu icj ládi'dau'ru'. Chqui' yöj lau' nac dxi'a, gduteo' yudz le nac yení', san chqui' nac xöhui' yöj lau', gduteo' yudz le nac chul xöhui'.

³⁵ Ben chi'i cuinu' na'a, cui huöac chul lë na' rgu'u yení' lu icj ládi'da'u.

³⁶ Cni nac, chqui' gduteo' nadzë'iznu' le nac yení' len cutu bi zoalen li' le chul xöhui', yúgu'të glé'inu' dxi'a ca rac cati' ruzeni' quiu' gui'.

Ruquië' Jesús yugu' bönni' gdau'

³⁷ Cati' budx bë'ë didza' ni Jesús, bulidzë' Lë' tsajátgulenë' lë' bönni' gdau' fariseo. Cati' gyazië' Jesús lidxë' bönni' gdau' na', grö'ë rahuë'.

³⁸ Cati' blé'inë' Lë' bönni' gdau' fariseo na', bubannë' le cutu gdib në'ë Jesús cati' zi'a gahuë'.

³⁹ Xanru' rë' lë':

—Lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, rguib cuinli' ca rguibli' láhuilgac le ri'iji ráhuili', san lu icj ládi'dau'li' ruhuí'dli' len rza' ládi'li' le cunác.

⁴⁰ Lbi'ili', bönni' curéjni'li'. ¿Naru' cu nózili', Nu ben le zoa lahuiz ben ca' le yu'u lë'li'?

⁴¹ Na'a, gul-gún gun le dë queë'i, ati' ni'r huöac dxi'a yúgu'të le dë queë'i'.

⁴² 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo. Rguizxjli' qui gdau' tu cuia tsa tu chi cuia le rzi'li' qui xhueaj, len qui guixi' rud, len quegac guixi' cuandau', san rudödzi' le nac tsahuí' len yöl-la' nadxi'í queë'i' Dios. Yugu' lë ni run bayúdx gunli', len cutu uca'nli' yezíca' lë na' runli'.

⁴³ 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo. Ré'nili' cõ'li' gap nac blau lu yu'u ga rudubli' rusëdli' queë' Dios len ré'nili' lulidz lbi'ili' ba zxõn bunách gap nac lahui' laugac bunách.

⁴⁴ 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi, lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rulu'z tsahui' cuinli', le nacli' ca nacgac yeru ba quegac nup natgac le cunala'gac, ati' ta'dá láhuigac yeru ba na' bunách len cutu táquibe'inë'.

⁴⁵ Ni'r bubí'ë didza' bönni' gdau' usëdi raquë' zxba queë' Moisés, rë' Jesús:

—Bönni' Usëdi, cati' rnau' cni, netu' ca' runu' zi'.

⁴⁶ Jesús rë' lë':

—Bica' bayechi' ca' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi racli' zxba queë' Moisés, le ruspága'cli' bunách yua' zi'i le cugác nu gua', san lbi'ili' ni lati'z cutu ruláhu'i' lei len na'li'.

⁴⁷ 'Bica' bayechi' lbi'ili', le rchisli' lguítj qui ba ga nagáchi'quë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, bönni' ni' guludöddë' lequë' xuz xtau'li'.

⁴⁸ Cni nac, runli' lna' lau runli' tuz le glunë' xuz xtau'li' le guludöddë' lequë' xuz xtau'li' na', ati' lbi'ili' rchisli' lguítj qui ba ga nagáchi'quë'.

⁴⁹ 'Qui lë ni na', lu yõl-la' rejni'i queë', Dios gnë' cni: "Gsõla'a quequë' bönni' lu'ë didza' uláz quia' len yugu' bönni' gbaz quia', ati' yugu' bönni' ni, la'quë' ludöddë', len yela'quë' la'bía ládxi'quë'."

⁵⁰ Cni gunë' Dios le cuequi xbeynë' bunách dza ni zoaru' na'a, ni'a qui rön quegac yúgu'të bönni' glu'ë didza' uláz queë', bönni' ni' guludödi lequë' bunách cati' gzu lau zi'a rata' yödzyú

⁵¹ ga gzu lau nu budödi Abel, ga bdxintë guludöddë' Zacarias, bönni' na' guludöddë' gatsj lahu'i' ga dë bcugu la'y ga na' tu'zëgui'quë'-ba' böa' bëdxdau' lahuë' Dios len ga zoa latj la'y. Qui lë ni na', rëpa' lbi'ili', Dios cuequi xbeynë' bunách dza ni zoaru' na'a, ni'a qui rön quegac yúgu'të bönni' na' guludöddë' lequë' xuz xtau'li'.

⁵² 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi, racli' zxba queë' Moisés. La' lbi'izli' dë lu na'li' zxi'n guia qui latj ga rdzõliru' yõl-la' rejni'i. Lbi'ili' cutu ryazli', ati' ruzága'li' xnözgac nup tã'ni la'yáz.

⁵³ Cati' budx bé'lenë' lequë' didza' ni Jesús, gulaléytsquinë' Lë' bönni' gdau' tu'sëdi len yugu' bönni' gdau' fariseo, ati' gulazú laquë' ta'nabi yúdxtsquinë' Lë' ca nac zian le tac,

⁵⁴ le tu'bijë' Lë' didza' quie' gac luquie' Lë' ni'a qui didza' ubi'ë.

12

Rusëdnë' Jesús ca nac yõl-la' rulu'z tsahui' cuini

¹ La' dza na'z guludúb ga zoë' Jesús zian gayuá' bunách ga bdxintë ta'rõliz lza'gac bunách na'. Ni'r gzu lahuë' Jesús rë' zi'al yugu' bönni' usëd queë', rnë':

—Gul-gún chi'i cuinli' qui le nac ca xnë'i yõt xtil quequë' bönni' gdau' fariseo, le nac yõl-la' rulu'z tsahui' cuini quequë'.

² Cutu bi dë le nac landau'z le cuglá' lahui, len cutu bi dë le nagachi' le cugác bë'.

³ Qui lë ni na', yúgu'të le chgnali' ga nac chul, la'yõni lei bunách ga nac lu yení', ati' didza' bë'li' bagachi'z ga gzoa lu yu'u nayéyj, gac lban qui ga nac lahui' laugac bunách.

Nu ral-la' gádxiru'

⁴ Gnë' ca' Jesús:

—Bõcha'adau', rëpa' lbi'ili': Cutu gádxili' bönni' tu'döddë' bunách, ati' töd na' cutur bi gac lunë' quegac.

⁵ Ului'ida' lbi'ili' nu ral-la' gádxili'. Gul-gadxi Nu na' gac ugúa yõl-la' na'bán queë'li', len töd na' dë lu në'ë yõl-la' uná bë' chu'në' lbi'ili' lu gui' gabil. Ja, rëpa' lbi'ili', gul-gadxi Nu na'.

⁶ '¿Naru' cu túti'quë'-ba' gáyuba' bguindau' len chop dumí lasdau'? Nituba' lecba', cutu ral ladxë'ë-ba' Dios.

⁷ Lëzca' cni, yúgu'të guitsa' icjli' nababgac lahuë' Dios. Qui lë ni na', cutu gádxili'. Nazáca'tërli' lbi'ili' ca zianba' bguindau'.

Nup ta'ná náquigac queë' Jesús

⁸ Gnë' ca' Jesús:

—Rëpa' lbi'ili': Yúgu'të bönni' ta'në' náquicnë' quia' neda' laugac bunách, lëzca' neda', Bönni' Nuhuõaquë' Gdu Bunách, gnia' náquicnë' quia' laquë' gbaz la'y queë' Dios,

⁹ ati' bönni' ta'dá'baguë'ë náquicnë' quia' laugac bunách, lëzca' neda' tá'baga'a náquicnë' quia' laquë' gbaz la'y queë' Dios.

¹⁰ Yúgu'të nup bi la'në' quia' neda', Bönni' Nuhuõaquë' Gdu Bunách, gac unít lahuë' leygac Dios, san nu gnë' zi' queë' Dios Bö' La'y, cutu unít lahuë' nu na' Dios.

¹¹ 'Cati' la'ché'ë lbi'ili' gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, len lauquë' bönni' la'bequi xbeynë' lbi'ili', len lauquë' bönni' dë lu na'quë', cutu ubi ugu'i'ili' nacx gunli' o bizxa didza' ubi'ili', o bizxa gnali'.

¹² La' dza na'z usëdnë' lbi'ili' Dios Bö' La'y le ral-la' gnali'.

Huac gun ga gal lãdxi'ru'-në' Dios yöl-la' tsahui' queëru'

¹³ Rë' Jesús bönni' nutsë'ë ladj bunách zian na', rnë':

—Bönni' Usëdi, gudxë' böcha'a gunnë' uláz quia' le guta' queë' xuztu'.

¹⁴ Jesús rë' lë':

—Bönni'. ¿Naru' zoa nu buzóa neda' ca nu cuequi xbey lbi'ili', o nu gun gatsj le dë queëli'?

¹⁵ Ni'r gudxë' bunách nacua' ni' Jesús, rnë':

—Gul-yutsca'. Gul-gún chi'i cuinli' cui uhuidi'li'. Le uzi'ë xbey bönni' cutu nacx le zian le dë queë'.

¹⁶ Ni'r bé'lenë' lequë' didza' Jesús, benë' lsaqui', rnë':

—Zoë' bönni' rlé'inë' yöl-la' tsahui' queë', ati' szxöni runódzj glap lu xyuë'.

¹⁷ Ni'r gza' lãdxë'ë bönni' na', rnë': "¿Nacx guntsa'? Cutu dë ga gun chi'a le rulá' quia'."

¹⁸ Ni'r rnë': "Cni guna'. Uquindjca' yu'u ga run chi'a le rulá' quia', ati' guna' yugu' yu'u zxöntër ca', ati' ni' gun chi'a le rulá' quia' len yugu' len yugu' le dë quia'.

¹⁹ Ni'r gac guië cuina': Chdëtsca quia' zian le chnutuba', le gáhuída' zian iz. Uzi'tsca ladxa'a. Gui'j gahua', len udzjida'."

²⁰ Ni'r Dios rë' lë': "Li', bönni' cunözi. Na'a dzö' gatiu'. Na'a, ¿nuzxa caz gaqui qui, lë na' chnutubu'?"

²¹ Cni rac queë' bönni' rutubë' la' queëzë' yöl-la' tsahui', len cutu runë' le nac ca yöl-la' tsahui' lahuë' Dios.

Dios run chi'ë bunách queë'

²² Gdöd ni' gudxë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, rnë':

—Qui lë ni na' rëpa' lbi'ili': Cutu ubi ugu'i'ili' ni'a qui le gui'j gáguli', lë na' nabáni'li', o ni'a qui lari' gáculi'.

²³ Nacr lsaca' yöl-la' na'bán queëli' ca le ráguli', ati' nacr lsaca' gdu ca nayá' nabinli' ca lari' ráculi'.

²⁴ Gul-yutëz ca rac quecha' beycj. Cutu tazba', len cutu ta'lapba', len cutu nacua' quecha' ga lun chi'iba' le rulá' quecha', san Dios rugahuë' lecba'. ¿Naru' cu nazáca'tërl' lbi'ili' ca yugu' bguindau'?

²⁵ ¿Nuzxa caz bönni' nutsë'ë ladjli' gac gunë' ga soë' gbanë' yetú chi'i'dau'z le ruúbi ruguí'í lãdxi'dau'huë'?

²⁶ Qui lë ni na', chqui' cugác gunli' lë ni nac cuidi'z, ¿bizx quië ruúbi ruguí'ili' ni'a qui le nac zxöntër?

²⁷ 'Gul-yutëz ca ta'zxon yöjdau'. Cutu tun du lari' len cutu tab lari', san rëpa' lbi'ili', cutu gucr lach ca nacgac yöjdau' ni lari' gucuë' Salomón, zal-la' szxöni guta' queë' yöl-la' tsahui'.

²⁸ Chqui' runë' lach Dios yugu' yöj guíxi'dau' ró'gac na'a ladj guixi', ati' cxó huídjz la'gu'ë leygac lu gui', ¿naru' cu gunë' queëli' le zxöntër ca', lbi'ili', curéjlë'li' Dios gdu lãdxi'li'?

²⁹ Qui lë ni na', cutu güi' lãdxi'li' le ral-la' gáguli', len le ral-la' gui'jli', len cutu ubi ugu'i'í lãdxi'dau'li'.

³⁰ Yúgu'të lë ni ta'guílj bunách yödzlyú ni, san chnözcnë' Xuzli' Dios yugu' le rquínli'.

³¹ Gul-güi' lãdxi'li' tsazli' ga rna bë'ë Dios, ati' yúgu'të lë ni cu'ë xnöz queëli'.

Yöl-la' tsahui' rgu'ru' yehua' yubá

³² Gnë' ca' Jesús:

—Cutu gádxili', lbi'ili' na' nacli' yugu' bö'cu' zxíla'dau' quia'. Nababzli' zoali' san rdzag lãdxë'ë Xuzli' Dios gunnë' lbi'ili' latj tsazli' ga ni' rna bë'ë Lë'.

³³ Gul-guti' le dë queëli' len gul-nódzj quegac bunách yechi'. Cni gac, gunli' queëli' yöxj dumí le cutu gac ditj, len cu'li' yehua' yubá yöl-la' tsahui' na' cutu ubídx udú, ga ni' cutu gdxin gban len cutu usnitba' lei böa'dau' qui.

³⁴ Ga ni' dë yöl-la' tsahui' queëli', ni' güi' lãdxi'li' gdxinli'.

Ral-la' soaru' ban lãdxi'

³⁵ Gnë' ca' Jesús:

—Gul-zóa sina' len gul-quel-la' gui' le uzení' queëli'.

³⁶ Gul-gác ca bönni' huen dxin ta'bözë' dza huödë' xanquë', bönni' zijë' lni qui yöl-la' rutsáq na', quië cati' udxinë' len ulidzë', la' la'saljtë' queë' tsazië'.

³⁷ Bica' bagac huen dxin na' la'cu'ë ban lãdxi' cati' huödë' xanquë'. Le nactë rëpa' lbi'ili', upá' cuinë' xanquë' na', ati' gunë' ga la'bö'ë ga lahuë', ati' cu'ë le lahuë'.

³⁸ Zal-la' huödë' cati' chral o gdu ladxi' yël, chqui' duxaquë' lequë' nacu'ë ban ladxi', bica' bagac huen dxin na'.

³⁹ Lë ni ral-la' gnózi'li. La'naru' nöznë' xan yu'u bizxa dza huadxín gban, uspán ladxë'ë len cutu gu'ë latj bönni' udxíë' yeru lidxë', cui cuanë' le dzö' lidxë'.

⁴⁰ Qui lë ni na', gul-zóa ban ladxi' ca' lbi'ili', le huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, dza curbözli' neda'.

Bönni' huen dxin tsahui' len bönni' huen dxin cunác tsahui'

⁴¹ Ni'r Pedro gnabnë' Jesús, rnë':

—Xan, ¿naru' rë'u netu'z lë ni runu' lsaqui', o rë'u ca' cni yúgu'të bunách?

⁴² Rë' lë' Xanru':

—¿Nuzxa na' bönni' huen dxin tsahui' len réjni'inë', dë lu në'ë uláz queë' xanë'? Bönni' ni, xanë' udödë' lu në'ë lidxë' quië cati' gal-la'r lahuë' bönni' nacu'ë lidxë', gu'ë qui queëquë' le lahuë'.

⁴³ Bica' ba bönni' huen dxin na' cati' huödë' xanë', duxaquë'ë lë' runë' cni dxin na' nudödë' lu në'ë.

⁴⁴ Le nactë répa' lbi'ili', udödë' xanë' lu në'ë bönni' huen dxin tsahui' na' yúgu'të le dë queë'.

⁴⁵ Chqui' gáquinë' huadzeynë' huödë' xanë' bönni' huen dxin cni, ati' su lahuë' gu'ë dö' quequë' yezica'rë' huen dxin, bönni' len ngul, len su lahuë' gui'j gahuë' len súdxinë',

⁴⁶ ni'r huödë' xanë' bönni' huen dxin na' cati' curbözë' lë' len cati' curáquibe'inë', ati' usaca' zí'ë bönni' huen dxin cunaquë' tsahui' na', len gchuguë' queë' ca narugu quequë' bönni' cuta'yejlë'ë.

⁴⁷ Bönni' huen dxin na' nöznë' le rë'nnë' xanë', len cutu zoë' sina', len cutu runë' ca rnë' xanë', bönni' ni, szxónitër quinë' lë' xanë'.

⁴⁸ Chqui' cutu nöznë' le rë'nnë' xanë' bönni' huen dxin, len gunë' le gun ga gbaguë'ë le quinë' lë' xanë', bönni' ni quinë' lë' látí'dau'z. Bönni' yu'u lu në'ë szxóni, szxóni unabë' xanë' lu në'ë, ati' bönni' na' xanë' nuzzxóni ladxë'ë lë' szxóni, szxónitër ca' unabë' xanë' lu në'ë bönni' huen dxin na'.

Gun ga la'rúj chopl bunách le naquë' Jesús

⁴⁹ Gnë' ca' Jesús:

—Bida' neda' djena' ga tseguí gui' yödzyly ni, len la' bíqui'czda' chnaguel-la' gui' na'.

⁵⁰ Na'a, dë tu le ral-la' saca' qui'a le nac ca tu le gdílda' nis, ati' róa baníg ga gdxintë gac cni quia'.

⁵¹ ¿Naru' ráquili' bida' dulequi dxia' le rac yödzyly ni? Répa' lbi'ili': Cutu. Bida' dulequia' le gun ga la'rúj chopl bunách.

⁵² Na'a su lau lula'alén lza'gac gayu' bunách nacua' tu yu'u. Tsonné' la'dá'baguë'ë chopë' nazi'quë' xtídza'a, ati' chopë' na' la'dá'baguë'ë tsonné' na'.

⁵³ Nu bönni' zoabi' bi'i bönni' queë' tá'baguë'ë zxi'në' na', ati' bi'i bönni' na' tá'baga'bi' xuzbi'. Ngul zoabi' bi'i ngul queënu tá'baga'nu zxi'nnu na', ati' bi'i ngul na' tá'baga'bi' xna'bi'. Ngul zoanu ngul xzoa' lidxnu tá'baga'nu xzoa' lidxnu na', ati' ngul xzoa' lidxnu na' tá'baga'nu xtau' zxi'nnu.

Le nacgac bë' le tac na'a dza

⁵⁴ Gudxë' ca' bunách zian nacua' ni' Jesús, rnë':

—Cati' rlé'ili' za' böaj zaca' ga rbia gbidz, la' rnátëli': "Hual gui'j", ati' cni rac.

⁵⁵ Cati' reyçj bö' za' zaca' ga rdöd gbidz beo' ziaç, rnali': "Udzá'a na'a", ati' cni rac.

⁵⁶ Lbi'ili', bönni' rulu'z tsahui' cuinli'. Nózili' le rulu' le rac luzxbá len le rac luyú ni, san cutu ráquibe'ili' le rulu' le nacgac bë' tac dza ni zoaru' na'a.

Ral-la' ugá'nlenru' tsahui' nu rley rë'u

⁵⁷ Gnë' ca' Jesús:

—¿Bizx quië cutu rbequi xbeyli' la' lbi'izli' ca nac le nac tsahui'?

⁵⁸ Chqui' zoa nu bi unabí yudxi li' ati' zeajli' gdxinli' yúlahui', bë' ladxu'u ugá'nlenru' tsahui' nu na' tsal ni' yu'uli' nóz, cui uqui li' lahuë' bönni' cuequi xbeynë' lbi'ili', ati' bönni' cuequi xbey na' udödë' li' lu në'ë bönni' ruseyjë' lidx guía, ati' bönni' na' ruseyjë' lidx guía cu'ë li' lidx guía na'.

⁵⁹ Répa' li', cutu uruju' ni' cati' udxr quizxju' yúgu'të dumí lasdau' ral-lu'u qui nu na'.

¹ La' dza ni'z guladxinè' ni' bönni' ta'guixjöi'nè' Jesús ca benè' Pilato, budödcdè' la'què' bönni' Galilea len gzxì'è rön quequè', le bugútsi'nè' xchöncba' böa' bédx chguludödcdè'-ba' quiè la'gu'è lahuè' Dios xchöncba' na'.

² Bubi'è didza' Jesús, rè' lequè':

—¿Naru' ráquili' glacré' bönni' dul-la' bönni' Galilea na' ca yezíca'rè' bönni' Galilea, le gulazaca' gulagui'è cni'?

³ Répa' lbi'ili': Cutu, ati' chqui' cutu ubi'i ládxi'li', nitli' ca' yúgu'tèli'.

⁴ Lézca' cni' guc quequè' chixzunè' bönni' ni', yajbaga' lequè' yu'u zian cuia na' nazí' lei Siloé, ati' glatiè'. ¿Naru' ráquili' gulabága'tèrè' zxguia' lequè' ca yezica' bunách nacua' Jerusalén?

⁵ Répa' lbi'ili': Cutu, ati' chqui' cutu ubi'i ládxi'li', nitli' ca' yúgu'tèli'.

Runè' lsaqui' Jesús qui yag higo curbía

⁶ Ni'r benè' lsaqui' Jesús, rè' lequè':

—Zoè' bönni', zoa yag higo nazè' ga nac la' yèl queè'. Rajtiljè' le rbia yag na', san cutu bi rdzölnè'.

⁷ Ni'r gudxè' bönni' runè' dxin la' yèl queè' na', rnè': "Chguc tsonn iz rida' rdudilja' le cuia yag higo ni' len cutu bi rdzölda'. Bchugu lei. ¿Bizx quiè rnig luyú ni'?"

⁸ Ni'r bubi'è didza' bönni' huen dxin na', rè' lè': "Xan, bca'ngar lei yetú iztèz, ati' gzatsa' yu zxani len cu'a bèb zxani.

⁹ Chqui' cuia yag ni, gac dxi'a, san chqui' cutu bi cuia, ni'r gchugu' lei."

Ruúnè' Jesús ngul ré'ínu cati' nac dza la'y

¹⁰ Tu dza rusèdnè' Jesús bunách nacua' yu'u ga tu'dubè' tu'sèdè' queè' Dios bönni' judío cati' nac dza la'y quequè'.

¹¹ Zoanu ni' ngul chguc chixxunu' iz ré'ínu, le yu'u lènu bö' xöhui' run ga te'i bunách, ati' nayéchutecznu rdanu, len cutu ca' rac ulí cuinnu.

¹² Cati' blé'inè'-nu Jesús, bulidzè'-nu, rnè':

—Nguldau', chböacu' qui guidzhué' quiu'.

¹³ Ni'r bxoax nè'è lènu Jesús, ati' la' bulitè cuinnu, len glu'nu-nè' Dios yöl-la' ba.

¹⁴ Ni'r gleyne' bönni' blau qui yu'u ga na' tu'dubè' tu'sèdè' queè' Dios. Rleyne' le bunè'-nu ngul na' Jesús cati' nac dza la'y. Gudxè' nup nacua' ni' bönni' blau na', rnè':

—Xop dza nacua' runru' dxin. Dè latj yugu' dza ni guidli' nu un lbi'ili', len clèg dza la'y.

¹⁵ Ni'r bubi'è didza' Xanru', rnè':

—Lbi'ili', bönni' rulul'iz tsahui' cuinli', ¿naru' cu rusedxcli'-ba' böa' bédx qui queèli' ga na' da'cba' cati' nac dza la'y, ati' tsjua'gacli'-ba' li'jba' nis?

¹⁶ Nacnu zxi'n xsoè' Abraham ngul ni len gdu chixxunu' iz chyu'nu lu yal-lj qui Satanás tu' xöhui'. ¿Naru' cu ral-la' nu usédx lènu zal-la' nac dza la'y?

¹⁷ Cati' bè'è didza' ni Jesús, gulutui'nè' yúgu'tè bönni' nacua'è ni' ta'leynè' Lè, san guludziji yezica' bunách, yúgu'tè nup nacua' ni', le ta'lé'inè' yugu' le zxön runè' Jesús.

Runè' lsaqui' Jesús qui xseydau' mostaza

¹⁸ Ni'r rnè' Jesús:

—¿Nacxzc rac rzxön le rna bè'è Dios, o bizxa usáqui'tsaru' lei?

¹⁹ Rac ca rac qui xseydau' mostaza, le gzxì'è bönni' ati' guzè' lei ga nac la' yèl queè'. Gzxön mostaza na' len guc ca yag zxön, ati' guladxinba' bguindau', glunba' lidxcba' lu xzuza' nè'i mostaza na'.

Runè' lsaqui' Jesús qui xnè'i yót xtil

²⁰ Lézca' cni' rnè' Jesús:

—¿Bizxa caz usáqui'tsada' le rna bè'è Dios?

²¹ Nac ca xnè'i yót xtil, le gzxì'nu ngul len bugútsi'nu tsonn cuia cua yót xtil, ati' gyazz gdu'tè cua na'.

Tu ga tsazru' le nac guidau'

²² Tsal ni' yu'è nöz Jesús, zijè' Jerusalén, rdödè' yugu' yödzc zxön len yugu' yödzcda', rusèdnè' bunách nacua' gap na'.

²³ Gnabnè' Jesús bönni' zoè' ni', rnè':

—Xan, ¿naru' nababz nup lulá?

Rè' nup nacua' ni' Jesús,

²⁴ rnè':

—Gul-gü' ládxi'li' tsazli' zaca' ga nu ryaz le nac guidau', le répa' lbi'ili': Zian nup lè'ni la'yáz ni', san cutu la'záqui'nè'.

²⁵ Töd tsasë' useyjë' yu'u xan yu'u, su lauli' lbi'ili' na' zoali' ni'l ulidzli'-në' ra' yu'u na', guiëli'-në': "Xan, Xan, bsalj queëtu.'" Ni'r ubi'ë didza' Lë', guië' lbi'ili': "Cutu nözda' nuzxa lbi'ili'."

²⁶ Ni'r su lauli' gnali': "Güi' gdägulentu' Li', ati' busëdnu' gap nac lu yë'y queëtu.'"

²⁷ Ni'r guië' lbi'ili': "Rëpa' lbi'ili', cutu nözda' gazx bunách lbi'ili'. Gul-cuít ga zoa', yúgu'tëli' rua'li' dó'."

²⁸ Ni'r cödx yéchi'li' len utíl-l láya'li' cati' glé'igacli'-në' Abraham len Isaac, len Jacob, len yúgu'të bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, nacué' ga ni' rna bë'ë Dios, san lbi'ili' zoali' ni'l.

²⁹ La'dxín bunách la'rúj zaca' ga rlen gbidz, len zaca' ga rbia gbidz, len zaca' ga za' bö'ziag, len zaca' ga rdöd gbidz beo' ziaq, ati' la'bö'ë lahuë' ga ni' rna bë'ë Dios.

³⁰ Ni'r lac blau la'gac bunách nacgac ca'z na'a, ati' lugá'n ca'z la'gac nup nacgac blau na'a.

Rbödx yechë'ë Jesús ni'a quegac bunách Jerusalén

³¹ La' dza ni'z guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' gdau' fariseo len të' Lë':

—Burúj, buzxúndj ni, le ré'nnë' gdöddë' Li' Herodes.

³² Jesús rë' lequë':

—Gul-tséaj, gul-tsjödxë' bönni' na' naquë' ca tuba' böza', gnali': "Byutsca', rubíggaca' bö' xóhu' len ruúna' bunách na'a len cxö, len cati' gac lidzj, udx guna' dxin quia'."

³³ Run bayúdx tséajlenza' ca' nöz na'a len cxö len huidzj, ati' gdxína' Jerusalén, le tu'dödcdë' ni' bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios.

³⁴ 'Lbi'ili', zoali' Jerusalén. Rudödigacli'-në' bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios len ruládx'igacli'-në' guiöj bönni' gbaz rsölë'ë queëli' Dios. Cati'ga zian lzu gu'nda' utuba' lbi'ili' quia' ca runba' yjéd, rutubba' zxi'nba' zxan xilba', san cutu gú'nili'.

³⁵ Gul-yutsca', ca'z ugá'n lidxli', ati' rëpa' lbi'ili', cutur glé'ili' neda' cati' gdxinr dza gnali': "Bica' ba nu za' uláz queë' Xanru'."

14

Ruúne' Jesús bönni' ré'inë' huë' gui

¹ Cati' nac dza la'y quequë' bönni' judío, gyazië' Jesús lidxë' bönni' uná bë', bönni' gdau' fariseo. Rö'ë Jesús rahuë', ati' ta'në'ë Lë' bönni' gdau' fariseo nacué' ni'.

² Zoë' ca' ni' lahuë' Jesús bönni' ré'inë' huë' gui.

³ Ni'r Jesús gnabné' bönni' gdau' tu'sëdi taquë' zxba queë' Moisés len yugu' bönni' gdau' fariseo, rnë':

—¿Naru' dë latj unru' nu re'i cati' nac dza la'y?

⁴ Lequë' guluséj ru'aqueë'. Ni'r gdel-lë'ë bönni' huë' na' Jesús len bunë' lë', ati' la' busóla'të' lë'.

⁵ Ni'r rë' yugu' bönni' gdau' na' Jesús, rnë':

—Chqui' zoë' bönni' nutsë'ë ladjli', ati' nacua'ba' queë' böa' bëdx, ati' gbixba' tuba' lu yeru, ¿naru' cu tsajljitë'-ba', zal-la' nac dza la'y?

⁶ Cutu bi didza' guc lubi'ë ca nac lë ni.

Nu cö' latj blau

⁷ Cati' blé'inë' Jesús ca tunë' bönni' gdau' fariseo na', ta'bö'ë latj blau ga na' ta'bö'ë tahuë', ni'r benë' lsaqui', rë' lequë':

⁸ —Cati' nu ulídž li' guidu' ga rac lni qui yöl-la' rutság na', cutu cö'u latj blau. Nazx ca' nulidzë' ca' bönni' náctërë' blau ca li'.

⁹ Ni'r huidë' ga zu' bönni' na' bulidzë' li', len guië' li': "Bë' latj bönni' ni cö'ë ga zu'", ati' ni'r lu yöl-la' rutuí' quiu' tsajchö'u zxanti.

¹⁰ Qui lë ni na', cati' nu ulídž li', gyeaj yajchó' zxanti, quië cati' gdxinë' bönni' na' bulidzë' li', huë' li': "Böcha'a, gdöd yelati' nil." Ni'r gacru' li' blau laugac nup ta'bö'len li' tsazxón.

¹¹ Nu run ba zxon cuini, lunë' ga huöta' huöj, san nu zoa' nöj ladxi', lunë' ga gacr blau nu na'.

¹² Jesús rë' ca' bönni' na' bulidzë' Lë', rnë':

—Cati' gunu' gü'i huagu o luidau', cutu ulidzcu'-në' yugu' böchi' lza'u len yugu' bönni' böchu'u len yugu' dí'a dza quiu', len yugu' dzag yu'u quiu' talé'inë' yöl-la' tsahuí' quequë', le lulidzë' ca' li', ati' cni gac, ubí'i quiu'.

¹³ Cati' gunu' gü'i huagu, bulídž bunách yechi', len nup nabíx ni'a na'gac, len nup cuta'zá', len yugu' lau chul.

¹⁴ Ni'r gacu' bica' ba, le cutu gac bi lubi'ë quiu' bönni' cni, san ubí'i quiu' cati' gdxin dza lubán nup natgac, nacgac tsahuí'.

Runë' lsaqui' Jesús qui lni zxön

¹⁵ Cati' byönnë' didza' ni bönni' rö'ë ráguLENë' Jesús, rë' Lë':

—Bica' ba nu gagu ga ni' rna bë'ë Dios.

¹⁶ Jesús rë' lë':

—Zoë' bönni' benë' lni zxön, ati' zian nup bulidzë'.

¹⁷ Cati' chnabá'a la' huagu, bsölë'ë bönni' huen dxin queë' tsjödxe' nup na' chnulidzë', gnë': "Gul-dá, yúgu'të chnabá'a."

¹⁸ Gulazú lauquë' yúgu'të ta'nabë' latj cutsjaquë'. Bönni' zi'al na' rnë': "Zi'a gzxi'a tu la' yël, len runtsca bayúdx tsajyúa' lei. Ráta'yua' lau' gunnu' neda' latj."

¹⁹ Yetúë' rnë': "Zi'a gzxi'a gayu' nözba' bëdx ati' tsajxi' bë'a lecba' ugúngaca'-ba' dxin. Ráta'yua' lau' gunnu' neda' latj."

²⁰ Yetúë' rnë': "Zi'a butság na'a, len qui lë ni na' cutu gac guida'."

²¹ Cati' böjë' bönni' huen dxin na', yajtixjöi'në' xanë' yúgu'të lë ni. Ni'r gleyne' bönni' xan yu'u na', ati' gudxë' bönni' huen dxin na', rnë': "Gyeajtë na'a gap nac lu yë'y len gap nac la' nöz qui yödZ ni, ati' gchë'u ni bunách yechi' len nup nabix ni'a na'gac, len nup cuta'zá', len yugu' lau chul."

²² Cati' chnunë' cni bönni' huen dxin na', rnë': "Xan, chbena' ca na' gna bé'inu' neda', ati' ni dë latj."

²³ Ni'r gudxë' bönni' huen dxin na' xanë', rnë': "Gyeaj gap nac la' nöz len gap nac nöz las, ati' ben bayúdx lid nup nacua' ni' quië gdza' lidxa',

²⁴ le répa' lbi'ili': Cutu gahuë' qui lni quia' nitúë' bönni' ni' bulidza' zi'al."

Le rzáca'ru' zéajjenru'-në' Cristo

²⁵ Yugu' dza ni' rjaclen Jesús bunách zian, ati' bueycjë' Jesús, rë' lequë':

²⁶ —Chqui' guídenë' neda' bönni' len cutu gdxil'irnë' neda' ca nadxil'inë' xuz xnë'ë, len ngul queë', len yugu' zxi'në', len yugu' bi'i böchë'ë, len yugu' bi'i zanë', len yöl-la' na'bán queë', cutu gac gaquë' bönni' uséd quia'.

²⁷ Nu bönni' cugaquë' ca tu bönni' zijë' zajtë'ë lë'i yag cruz, len të'ë neda', cutu gac gaquë' bönni' uséd quia'.

²⁸ Chqui' zoë' bönni' ladj lbi'ili' guë'nnë' gunë' tu yu'u zian cuia, ¿naru' cu cö'ë zi'al ulabë' gaca'x dumí ral-la' gtöë' quië gnöznë' chqui' dë queë' tsa le rquinnë' quië usyudxë' gunë' yu'u na'?

²⁹ Chqui' cutu gunë' cni, len su lahuë' cuequië' xlibi yu'u na', ati' cutu gac usyudxë' gunë' yu'u na', ni'r la'zú laugac lutítj lë' yúgu'të nup la'le'i lei,

³⁰ la'ná: "Bönni' ni gzu lahuë' runë' yu'u, san cutu gac usyudxë' gunë'."

³¹ Lëzca' cni, chqui' zoë' bönni' rna bë'ë, len ral-la' tsijë' gdil-l tsajtíl-lenë' yetúë' bönni' rna bë'ë, ¿naru' cu cö'ë zi'al cuequi icjë' chqui' sáqui'në' tsajtíl-lenë' bönni' ni' nachë'ë galj milë' bönni', ati' lë' chi milzë' bönni' nachë'ë?

³² Chqui' cutu sáqui'në', cati' ni' zoë' zi'tu' yetúë' bönni' na' rna bë'ë, gsolë'ë queë' bönni' gbaz queë', ati' gnabë' naxc ral-la' gunë' quië ludzaguë' dxi'a.

³³ Cni nac, chqui' zoë' bönni' ladj lbi'ili' cutu uca'në' yúgu'të le dë queë', cutu gac gaquë' bönni' uséd quia'.

Zödi' nanít yöl-la' sna' qui

³⁴ Gnë' ca' Jesús:

—Dxi'a nac zödi', san chqui' nit yöl-la' sna' qui, ¿nacx úniru' lei sna'?

³⁵ Cutur nac Isaca' zödi' na', ni quië luyú, ni quië ga r-ru'nru' bëb, san chu'nru' lei ni'l. Nu zoa nag len ryöni, ral-la' uzé nag nu na'.

15

Runë' lsaqui' Jesús ca nac queëba' bö'cu' zxila' gnitba'

¹ Guludubë' ga zoë' Jesús yúgu'të bönni' uquízjx lazgac bunách len yugu' bönni' ca'z quië luzé nagquë' Lë'.

² Qui lë ni na' gulanë' queë' yugu' bönni' gdau' fariseo, len bönni' gdau' tu'sëdi, ta'në':

—Bönni' ni runë' ba la'n bönni' dul-la', len ráguLENë' lequë'.

³ Ni'r benë' lsaqui' ni Jesús, rë' lequë':

⁴ —Chqui' zoë' bönni' ladj lbi'ili', nacua'ba' queë' tu gayua'ba' bö'cu' zxila', len chqui' nitba' tuba', ¿naru' cu uca'në' yezíca'rba' taplalj yu chénnaba' na' ga nac lu latj ca'z, ati' tsijë' tsajtíljë'-ba' bö'cu' zxila' na' nanitba', cati' udzölrnë'-ba'?

⁵ Cati' udzölnë'-ba', lu yöl-la' rudziji queë' gxoë'-ba' yen zxicjë',

⁶ len cati' udxinè' lidxè' utubè' yugu' böchi' lzè'è len yugu' dzag yu'u queè', ati' guiè' lequè': "Gul-dzjilen neda', le chbudzölda'-ba' bö'cu' zxila' quia' gnitba'."

⁷ Rëpa' lbi'ili': Lëzca' cni gactër yöl-la' rudziji yehua' yubá ni'a queè' tuè' bönni' dul-la' ubi'i ladxè'è ca gac quequè' taplalj yu chënnè' bönni' tsahui', bönni' táquinè' cutu naquincnè' lub'i ládi'què'.

Runè' Isaquì' Jesús qui dumí gnit

⁸ Rnè' ca' Jesús:

—Chqui' zoanu ngul, dè queènu chi dumí plata, len chqui' nit tu dumí plata na', çnaru' cu ggál-la'nu gui', ati' gluanu yu'u, uguílj yúdxinu lei cati' udzölrnu lei?

⁹ Cati' udzölrnu lei, utubnu yugu' ngul lza'nu, len yugu' ngul dzag yu'u queènu, ati' guiènu lecnu: "Gul-dzjilen neda', le chbudzölda' dumí plata na' gnit."

¹⁰ Rëpa' lbi'ili': Lëzca' cni, ludzjtsquirnè' gbaz la'y queè' Dios ni'a queè' tuè' bönni' dul-la' ubi'i ladxè'è.

Runè' Isaquì' Jesús queèbi' bi'i gnitbi'

¹¹ Rnè' ca' Jesús:

—Zoè' bönni' nacua'bi' chopbi' bi'i bönni' queè'.

¹² Bi'i cuidi' na' rëbi' xuzbi': "Dad, benn quia' le dè quiu' le ral-la' gaqui quia'." Ni'r xuzbi' na' gdisiè' quechi' le dè queè'.

¹³ Nabábz dza gdzey, yúgu'tè butubbi' bi'i cuidi' na', gyeajbi' yödZ zi'tu', ati' ni' butöbi' dëra le dè queèbi'. Le cunác benbi'.

¹⁴ Cati' chbutöbi' dëra le dè queèbi', guc gbin lu yödZ ga na' zoabi', ati' byadzj queèbi'.

¹⁵ Ni'r gyeajbi' yajsoabi' huen dxin queè' bönni' lu yödZ ni', ati' bönni' na' bsölä'è-bi' ga dë la' yèl queè' tsajgäubi'-ba' yugu' cuch queè'.

¹⁶ Guc ládi'bi' gägubi' guixi' ca'z na' táguba' cuch, san nutu nu bi bè' le gägubi'.

¹⁷ Ni'r bub'i ládi'bi', rnabi': "Cati'ga zian bönni' huen dxin nacu'è lidxè' xuzá', len dëtsca le tahuè', san neda' ni huatca' yöl-la' rdun.

¹⁸ Uzá'a ni, huöja' ga zoè' xuzá', len tsjödxa'-nè': Dad, bena' dul-la' lahuè' Dios, zoè' yehua' yubá, len lau' li'.

¹⁹ Cutur naca' neda' lsaca' gaca' zxi'nu'. Ben neda' ca bönni' huen dxin quiu'."

²⁰ Ni'r gyu'ubi' nöz, zhuöjbi' ga zoè' xuzbi'.

'Cati' ni' zoabi' zi'tu' zuzá'bi', blé'inè'-bi' xuzbi', len buechi' ladxè'è-bi'. Jarélu'è yajxi'gal-lè'-bi' xuzbi' len yajnidè' yenbi', gdahuè'-bi' bzxidu.

²¹ Ni'r zxi'nè' na' rëbi'-nè': "Dad, bena' dul-la' lahuè' Dios, zoè' yehua' yubá, len lau' li'. Cutur naca' neda' lsaca' gaca' zxi'nu'."

²² Ni'r xuzbi' rë' yugu' bönni' huen dxin queè', rnè': "Gul-tsajleajtè lari' záca'tsqui, len gul-gacu-bi'. Gul-cú'u le zaca' xbönni' na'bi', len gul-dá' lölbi' ní'abi'.

²³ Gul-tsajxi'-ba' bëdx renni', ati' gul-dödi'-ba'. Gáguru'-ba' len gunru' lni,

²⁴ le guc bi'i bönni' quia' ni ca bi'i chnatbi', ati' bubanbi'. Gnitbi' ati' chbula'abi' na'a." Ni'r gulazú lauquè' tu'dzjinè'.

²⁵ "Tsal ni' rac lè ni, zoabi' ladj guixi' bi'i bönni' zi'al queè' bönni' na'. Cati' zuzá'bi' rudxinbi' gal-la' ra' yu'u, ryónibi' rac huil-l len rac huö'a lu yu'u na'.

²⁶ Ni'r bulidzbi'-nè' bönni' huen dxin zoè' ni', len gnábibi' lè' bizxa na' rac.

²⁷ Bönni' huen dxin na' rë'-bi': "Bi'i böchu'u na' budxinbi', ati' gna bë'è xuzu' guludöddè'-ba' bëdx renni', le budxinbi' lu nè'è dxi'a tsáhu'dau'."

²⁸ Ni'r gleybi' bi'i zi'al na' len cutu gúnibi' tsazbi' yu'u. Ni'r brujè' xuzbi', len gúta'yuè' laubi' tsazbi'.

²⁹ Bubi'ibi' didza' bi'i zi'al na', rëbi'-nè' xuzbi': "Nözcnu' cati'ga zian iz bena' dxin lau', len gatga gdá'baga'a li', san gatga bennu' quia' tuba' bö'cu' zxíla'dau' gü'léna' xbey yugu' lza'a.

³⁰ Na'a, cati' budxinbi' bi'i quiu' ni busnitbi' yugu' le dè quiu', gdálenbi'-nu yugu' ngul udá dzag, benu' ga guludöddè'-ba' bëdx renni' ni'a queèbi'."

³¹ Ni'r rë'-bi' xuzbi', rnè': "Zxi'na', li' zóalenczu' neda' ati' yúgu'tè le dè quia', quiu' naqui.

³² Ben bayúdx gunru' lni len udzjiru', le guchbi' bi'i böchu'u ni ca bi'i chnatczbi', ati' nubanbi'. Gnitbi' ati' chbula'abi'."

16

Runè' Isaquì' Jesús queè' bönni' huen dxin cunaquè' tsahui'

¹ Rë' ca' bönni' da'què' Lè' Jesús, rnè':

—Zoë' bönni' dë yöl-la' tsahui' queë', len zoë' ca' queë' bönni' huen dxin dë lu në'ë uláz queë'. Guladxinë' bönni' tu'quíë' bönni' huen dxin na' lahuë' xanë', ta'né' queë' rutözë' le dë queë' xanë' na'.

² Ni'r bulidzë' bönni' huen dxin na' xan yu'u na', len rë' lë': "¿Bizxa didza' ni ryönda' quiu'? Blui' neda' le nac bë' dxin nunu', le cutur gata' lu na'u uláz quia'."

³ Ni'r gza' ladxë'ë bönni' huen dxin na', rnë': "¿Nacx guntsa'? Rubijë' neda' xana' latj blau ga runa' dxin. Cutu sáqui'da' guna' dxin gu'n, len utui'da' gnaba' nu bi gunnz quia'."

⁴ Na'a chnözda' nac guna' quië cati' ubijë' neda' latj blau ni, la'cuá' nup luzí' neda' lidxgac."

⁵ Ni'r bulidzë' yugu' bönni' bi tal-lë'ë queë' xanë' bönni' huen dxin na', ati' rë' bönni' zi'al: "¿Gaca'x ral-lu'u queë' xana'?"

⁶ Lë' rnë': "Tu gayuá' rö'ö chugu le za ral-la'a." Rë' lë' bönni' huen dxin blau na', rnë': "Ni dë guich ga nayúj le ral-lu'u. Gró'të ni len bzuj yetú lu guich gna chiën rö'ö chugu ral-lu'u."

⁷ Gdöd ni' gnabnë' yetúë', rnë': "Nazx li', ¿gaca'x ral-lu'u?" Lë' rnë': "Tu gayuá' da'a zxa' xtil." Ni'r rë' lë' bönni' huen dxin blau na', rnë': "Ni dë guich ga nayúj le ral-lu'u. Bzuj yetú lu guich gna taplalj da'a ral-lu'u."

⁸ Ráquibe'inë' xanë' na' sína'të benë' bönni' huen dxin cunác tsahui' na'. Cni nac, nácgacrë' sina' bönni' yödzlyú ni lu yugu' le tunë' la' légaczë', ca bunách ta'dalen Dios lu yení' queë'.

⁹ Neda' répa' lbi'ili': Gul-cözlen dxí'a bunách, ugunli' dxin yöl-la' tsahui' dë queë'li' yödzlyú ni, quië cati' gdxin dza uca'nli' yugu' lë ni, lunë' lbi'ili' ba la'n latj ni' zoa tzalzú.

¹⁰ Nu rugún dxí'a dxin tu le cuidi'z dë lu në'i, lëzca' ugún dxí'a dxin tu le zxön gata' lu në'i. Nu cutu rugún dxí'a dxin tu le cuidi'z dë lu në'i, cutu ugún dxí'a dxin tu le zxön gata' lu në'i.

¹¹ Qui lë ni na', chqui' cutu rugunli' dxí'a dxin yöl-la' tsahui' dë queë'li' yödzlyú ni, ¿nuzxa caz udód lu na'li' yöl-la' tsahui' le nac gdu?

¹² Chqui' cutu rugunli' dxí'a dxin le dë lu na'li' le naqui qui nu yubl, ¿nuzxa caz udód lu na'li' le ral-la' gaqui quiëczli'?

¹³ Cutu gac gunë' xchingac chop xanë' nitúë' huen dxin, le udi'inë' tuë' len gdxin'inë' yetúë', o gunë' ba la'n tuë', len uzóë' tsala' yetúë' na'. Cutu gac gunli' xchinë' Dios, len gunli' ca' dxin quië uzi'li' xbey yöl-la' tsahui' qui yödzlyú.

¹⁴ Gulayönnë' ca' didza' ni bönni' gdau' fariseo, ati' le nadxi'icnë' yöl-la' tsahui' quequë', qui lë ni na' gulutitjé' Jesús.

¹⁵ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Lbi'ili' rubj dxí'a cuinli' laugac bunách, san nözcznë' Dios le yu'u icj ládxi'dau'li', le nac lë na' tun zxön bunách tu le ruzóë' Dios tsala'.

Zxba queë' Moisés len le rna bë'ë Dios

¹⁶ Gnë' ca' Jesús:

—Ga bdxintë dza zoë' Juan, ben dxin le rna bë' zxba queë' Moisés len le guluzujë' lu guich bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios. Ni'r cati' bdxinë' Juan na', gzu lau rac lban ca gac nu tsaz ga rna bë'ë Dios, ati' tun bayúdx yúgu'të bunách la'yáz ni'.

¹⁷ 'Zal-la' rac cni, gacr huëz la'dód qui luzxbá len qui luyú ni ca nit tu didza'z nayúj lu guich lu zxba queë' Dios.

Le rulá'a yöl-la' nutság na'

¹⁸ Gnë' ca' Jesús:

—Chqui' ulá'alenë' ngul queë' bönni', ati' utság ná'lenë'-nu ngul yubl, gunë' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na', ati' nu utság na'len ngul na' nusanë'-nu bönni' queënu, gun ca' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

Bönni' dë yöl-la' tsahui' queë' len Lázaro

¹⁹ Ni'r benë' lsaqui' Jesús, rnë':

—Zoë' bönni' rlé'inë' yöl-la' tsahui' queë'. Racuë' lari' xna len lari' záca'tsqi, ati' yugu' dza rúnteczë' lni, ti'j tahuë' le banaqui.

²⁰ Zoë' ca' ni' bönni' yéchi'dau' lë' Lázaro, bönni' rnabë' nu bi unódzj queë', ati' huë'tézë' rö'ë ra' yu'u queë' bönni' na' rlé'inë' yöl-la' tsahui'.

²¹ Rac ladxë'ë bönni' yéchi'dau' na' gahuë' le bizxj tu'huóxj zxani ga rahuë' bönni' na' rlé'inë' yöl-la' tsahui'. Ta'dxinba' ca' bö'cu', ta'lë'ëba' lu huë' queë' bönni' yéchi'dau' na'.

²² Bdxin dza gutië' bönni' yéchi'dau' na', ati' gulachë'ë lë' gbaz la'y queë' Dios tsajsóalenë' Abraham ga nac latj lach queë' Dios. Gutie' ca' bönni' na' blé'inë' yöl-la' tsahui', ati' gulucachë'ë lë' yeru ba.

²³ Cati' ni' rzaca' rgui'ë bönni' na' blé'inë' yöl-la' tsahui', zoë' latj quegac nup natgac, bchis lahuë' len blé'inë' Abraham zoë' zi'tu', dzaguë' lë' Lázaro na'.

²⁴ Nì'r bë'ë zidzj didza', rnë': "Xuza', Abraham, buechi' ladxì' neda'. Bsöla' quia' Lázaro uspisë' xbönni' në'ë len dusuhualë' ludxa'a, le rzaca' rgui'tsca' lu gui' ni'."

²⁵ Rë' lë' Abraham, rnë': "Zxi'na', bsa' ladxu'u ca guc quiu', buzi'u xbey yöl-la' tsahui' tsal ni' zu' nabanu', san Lázaro ni, guc queë' yöl-la' yechi', ati' na'a, ruzi' zxonë' Lázaro ni, san li' rzaca' rgui'u."

²⁶ Yetú ca', ra' gui'a sib nac, zoa gatsj lahui'l ga ni' zoali' lbi'ili' len ga ni' zoatu' netu'. Qui lë' ni na' nup nacua' ni' len lë'ni la'dód ga zoali' lbi'ili', cutu ca' gac lunë' ca', len cutu gac lid ni nup nacua' ni'."

²⁷ Nì'r rë' lë' bönni' na' blé'inë' yöl-la' tsahui', rnë': "Xuza' Abraham, ráta'yua' lau' gsölu'u-në' Lázaro tsijë' lidxë' xuza',

²⁸ le nacu'ë ni' gáyu'ë bönni' böcha'a. Bsölë'ë tsjenë' lna' lau qui le rac ni, cui djaquë' ca' latj ga ni' rzaca' rgui'a."

²⁹ Nì'r rë' lë' Abraham, rnë': "Dë' quequë' le buzujë' lu guich Moisés len le guluzujë' lu guich bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios. Yugu' didza' quequë' na' ral-la' luzé nagquë'."

³⁰ Bubi'ë didza' bönni' na' blé'inë' yöl-la' tsahui', rnë': "Xuza' Abraham, cutu gac cni, san chqui' ubanë' bönni' lu yöl-la' gut, len tsijë' ga na' nacu'ë, lubí'i ládxi'quë'."

³¹ Rë' lë' Abraham, rnë': "Chqui' cutu tu'zë' nagquë' didza' bë'ë Moisés len le gulanë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, cutu la'yejlë'ë zal-la' nu ubán lu yöl-la' gut."

17

Zoa banádx queëru' gunru' ga nu gun dul-la'

¹ Rë' bönni' da'quë' Lë' Jesús, rnë':

—Nacua'tecz le tun ga lun dul-la' bunách, san bica' bayechi' nu na' run ga nu gun dul-la'.

² Dxi'ar gac queë' bönni' na' runë' cni, nu ugal-la' yag yenë' guiöj ryëtu len tsajchún' lë' lu nis zxon, cati'l gunë' ga gun dul-la' bönni'dau' náquinë' quia'.

³ Gul-gún chi'i cuinli'. Chqui' gu'ë dó' quiu' böchi' lza'u, bzejni'-në', len chqui' ubí'i ladxë'ë, bnit lau lë'.

⁴ Zal-la' gadx lzu tu dza gu'ë dö' quiu', len gadx lzu ca' guidë' ga zu' len guië' li': "Rubí'i ladx'a'a", ral-la' unít lau' lë'.

Yöl-la' huac qui le réjle'ru' Cristo

⁵ Nì'r të' Xanru' bönni' gbaz queë', ta'né':

—Ben ga tséjle'rtu'-në' Dios.

⁶ Rë' lequë' Xanru', rnë':

—La'naru' nac cuidi'z yöl-la' rejle' queëli' Dios, nacz ca xseydau' mostaza, huac guiëli' yag zxon ni: "Bcuit ni, jaysóa lu nis zxon", ati' gun ca rnali' yag na'.

Le ral-la' gun nu nac huen dxin

⁷ Gnë' ca' Jesús:

—Chqui' zoë' bönni' ladj lbi'ili', len zoë' queë' bönni' nada'u ruga'në'-ba' bédx o rlapë', cati' udx gunë' xchinë' xanë', ¿naru' huëtsë' lë' xanë', gnë': "Gda, grö' gagu'."?

⁸ Cutu. Cni guië' lë': "Bpa'a le gahua'. Gzoa sina' cu'u le gui'j gahua', ati' tödr na' huac gui'j gagu' li'."

⁹ ¿Naru' huëtsë' bönni' nada'u queë' na': "Xclenu'", le benë' ca gna bé'inë' lë'? Runi neda', cutu gunë' cni.

¹⁰ Lézca' cni gac queëli'. Cati' chnunli' yúgu'të le gna bé'inë' lbi'ili' Dios, ral-la' gnali': "Nactu' huen dxin cunactu' lsaca', le benztu' le run bayúdx guntu'."

Chië' bönni' té'inë' huë' nudzu' ruzód

¹¹ Tsal ni' yu'ë nöz Jesús, zijë' Jerusalén, rdödë' gap dë yözdzau' nababgac luyú Samaria len luyú Galilea.

¹² Cati' gyazië' tu yözdzau', gularujë' dutsagquë' Lë' chië' bönni' té'inë' huë' nudzu' ruzód, ati' gulacu'ë zi'tu'z,

¹³ len tu'ë zidzj didza', ta'né':

—Jesús, Bönni' Usëdi, buechi' ladxì' netu'.

¹⁴ Cati' blé'inë' lequë' Jesús, rë' lequë':

—Gul-tséaj, gul-tsajlu' cuinli' laugac bxuz.

Tsal ni' zjaquë', guluhuóaquë' dxi'a.

¹⁵ Nì'r tuë' bönni' nutsë'ë ladjquë', cati' ráquibe'inë' chnuhuóaquë' dxi'a, böjë' ga na' zoë' Jesús, ruí'teczë' zidzj didza', rgu'ë Dios yöl-la' ba.

¹⁶ Byechuë' len butság lahuë' lyu lahuë' Jesús, len rë' Lë': "Xclenu."

Nababë' Samaria bönni' ni.

¹⁷ Ni'r Jesús rë' lë':

—¿Naru' cu guluhuöaquë' dxi'a chië' bönni'? ¿Gazx nacua'tsë' yezica'rë' bönni' na'?

¹⁸ ¿Naru' cu zoa nu huöd cu'u Dios yöl-la' ba, san tuzë' bönni' gza'a ni?

¹⁹ Ni'r gudxë' bönni' na' Jesús, rnë':

—Gyas len böaj lidxu'. Chböacu' dxi'a le réjlë'u neda'.

Ca gdxin le rna bëë Dios

²⁰ Cati' ta'nabnë' Jesús bönni' gdau' fariseo batx ral-la' gdxin le rna bëë Dios, Lë' bubi'ë didza', rë' lequë':

—Ca gdxin le rna bëë Dios, cutu nac le glé'iru'.

²¹ Nutu nu gac gna: "Ni bdxin", o gna: "Ni' bdxin." Gul-yutsca'. Rna bëë Dios lu icj ládxi'dau'gac bunách.

²² Ni'r gudxë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, rnë':

—Huadxin dza cati' gué'nili' glé'ili' dza huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, san cutu glé'ili' lei.

²³ La'cuá' nup lë lbi'ili': "Ni zoë'", o la'ná: "Ni' zoë'." Cutu tseajli' ni', len cutu tséajlenli' lequë'.

²⁴ Ca rac cati' ryëp yös, ruzeni' gda' luzxbá, lëzca' cni gac cati' gdxin dza huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

²⁵ Zi'al ca gac lë ni, run bayúdx saca' qui'itsca', ati' lucá'n neda' ca'z bunách dza ni zoaru' na'a.

²⁶ Ca na' gac dza ni' zoë' Noé, lëzca' cni gac cati' gdxin dza huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

²⁷ Dza ni'të na' gli' glahuë'. Gulutság na'quë' len guludödë' zxi'nquë' lu yöl-la' rutság na' ga bdxintë dza gyazië' Noé lë'i barco zxön na' nazi' lei arca, ati' bdxintë nis guiöj usnit yödzyú le busnit yúgu'të'.

²⁸ Lëzca' cni gac dza ni' zoë' Lot. Gli' glahuë'. Gla'uë' len glúti'ë. Glazë' xyuquë' len glunë' yugu' yu'u quequë'.

²⁹ Cati' bdxin dza na' burujë' Lot lu yöd z Sodoma, ca tu nis guiöj, böxj gui' len le ruzégui'tsca nazi' lei azufre, ati' busnit yúgu'të'.

³⁰ Lëzca' cni gac cati' gdxin dza ulu' lahua' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

³¹ Cati' gdxin dza na', chqui' zoë' cju'u bönni', len dzó' yu'u na' le dë queë', cutu ral-la' huötjë' tsajxi'ë le dë queë', ati' nu zoa ladj guixi', lëzca' cni, cutu ral-la' huötjë' lidxë'.

³² Gul-sá' ládxi'li' ca gac queënu ngul queë' Lot.

³³ Nu bönni' rë'nnë' gun chi'ë yöl-la' na'bán queë', unitië' lei, san bönni' unitië' yöl-la' na'bán queë', udel-lë'ë lei.

³⁴ Rëpa' lbi'ili': Cati' gdxin rël na', la'cu'ë chopë' bönni' tuz ga tasië', ati' tuë' duxi'a-në', len yetüë' uca'na' lë'.

³⁵ La'cu'nu huët tsazxön chopnu ngul, ati' tunu duxi'a-nu, len yetunu uca'na'-nu.

³⁶ La'cu'ë ladj guixi' chopë' bönni', ati' tuë' duxi'a-në', len yetüë' uca'na' lë'.

³⁷ Cati' gulayönnë' lë ni bönni' uséd queë' Jesús, gulanabnë' Lë', ta'në':

—Xan, ¿gazx gac lë ni?

Jesús rë' lequë':

—Ga dë tu le nat, ni' ludubczba' bëchláb.

18

Ngul uzëb len bönni' rbequi xbey

¹ Ni'r benë' lsaqui' Jesús, rë' lequë' ca run bayúdx ulídztetzru'-në' Dios, len cugác chop ládxi'ru'.

² Rnë':

—Zoë' tu yöd bönni' rbequi xbey curádxinë' Dios, len curunë' bönni' ba la'n.

³ La' yöd z na'z zoanu ngul uzëb, ati' bdxinnu ga zoë' bönni' rbequi xbey na' ngul ni, rnanu: "Glequi xbey le run quia' nu rua' dö' quia'."

⁴ Xtsey cutu gu'nnë' bi gunë' queënu, san gdöd ni' gza' ladxë'ë, rnë': "Cutu rádxida'-në' Dios, len cutu runa' bönni' ba la'n,

⁵ san le rupizxjnu neda' ngul uzëb ni, qui lë ni na' cuequi xbeyda'-nu, cui guídteznu ni, len cui töd bë'i upizxjnu neda'."

⁶ Ni'r rë' lequë' Xanru', rnë':

—Gul-zé nagli' ca na' gnë' bönni' rbequi xbey na' cunaquë' tsahui'.

⁷ ¿Naru' cu cuequi xbeyne' Dios bunách gróczë' queë', nup na' tu'lidz Lë' rël len tè dza? ¿Naru' huadzéysanë' gáclenë' lequë'?

⁸ Répa' lbi'ili': La' cuequi xbéytenë' lequë'. Cati' huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, ¿naru' gdzölda' luyú ni nup ta'yejlë' neda'?

Bönni' gdau' fariseo len bönni' uquízjx

⁹ Benë' lsaqui' Jesús ca nac quequë' bönni' tu'bjí dxi'a cuinquë', len tu'ca'në' ca'z yezica' bunách.

¹⁰ Cni rnë':

—Guladxinë' chopë' bönni' ga nac nchil gdau' quië lulidzë' Dios. Naquë' bönni' gdau' fariseo tuë' bönni' na', ati' yetúë' na' naquë' bönni' uquízjx lazgac bunách.

¹¹ Zguinë' bönni' gdau' fariseo na', len cni bulidzë' Dios, rnë': "Dios, répa' Li': Xclenu', le cunaca' ca nacquë' yezica'rë' bönni', nacquë' gban, len cunacquë' tsahui'. Ta'guitsjë' zxba qui yöl-la' nutság na'. Lëzca' cutu naca' ca bönni' uquízjx ni.

¹² Neda' runa' gubás chop lzu tsa xunu' dza hueaj, len runödzja' qui gdau' tu cuia tsa tu chi cuia qui yúgu'të le rata' quia'.

¹³ Gzoazë' zi'tu' bönni' uquízjx na', len cutu böazxjnë' gchis lahuë' uyüë' luzxbá, san gdapë' lchu'ë, rnë': "Dios, buechi' ladxi' neda', bönni' dul-la'."

¹⁴ Neda' répa' lbi'ili': Böjë' lidxë' bönni' uquízjx na', nuhuöaquë' tsahui' lahuë' Dios, clëg yetúë' bönni' ni'. Núti'tëz bönni' run ba zxön cuinë', gunë' Dios ga huöta' huöxjë', san nu bönni' rzoë' nöxj ladxi', gunë' Dios ga gacrë' blau.

Rulídz tsahuë'ë-bi' bi'idau' Jesús

¹⁵ Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús yugu' bönni' len ngul, nachë'quë'-bi' bi'idau' quequë' quië gxoa në'ë lecbi' Jesús. Cati' gulalë'inë' lë ni bönni' uséd queë' Jesús, guladii-lë' lequë'.

¹⁶ Ni'r bulidzë' bönni' da'quë' Lë' Jesús, rnë':

—Gul-güi'-bi' latj la'dxinbi' ga zoa' bi'idau' ni, cu uzága'li' xnózcbi', le gata' quegac nup nacgac cni latj ga rna bë'ë Dios.

¹⁷ Le nactë répa' lbi'ili': Nu cusí lu në'i le rna bë'ë Dios, ca runbi' tubi' bi'idau', cutu ca' tsaz ga ni' rna bë'ë Lë'.

Bönni' rlë'inë' yöl-la' tsahui'

¹⁸ Gnabnë' Jesús bönni' uná bë', rnë':

—Bönni' Usëdi gdu dxi'a. ¿Bizxa ral-la' guna' quië gdél-li'da' yöl-la' na'bán gdu?

¹⁹ Jesús rë' lë':

—¿Bizx quië rë'u neda': "Gdu dxi'a"? Nutu nu bönni' naquë' gdu dxi'a. Tuzë' Dios naquë' gdu dxi'a.

²⁰ Nözcnu' yugu' le gna bë'ë Dios:

Cutu gunu' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

Cutu gdödcdu' bunách.

Cutu cuanu'.

Cutu gneu' qui lza'u le cunác.

Ben ba la'n xuz xna'u.

²¹ Rë' Jesús bönni' na', rnë':

—Yúgu'të lë ni runa' ga gdél-la' naca' bi'idau'.

²² Cati' byönnë' didza' ni Jesús, rë' lë':

—Yetú le ryadzj quiu' gunu'. Bëti' yúgu'të le dë quiu', ati' lë na' si'u bnödzej quegac bunách yechi', ati' gata' quiu' yöl-la' tsahui' yehua' yubá. Ni'r gda, gda' neda'.

²³ Cati' byönnë' didza' ni bönni' na', ruhui'nnë', le dëtsca yöl-la' tsahui' queë'.

²⁴ Cati' blé'inë' didza' ca na' ruhui'nnë' bönni' na', rnë':

—Bica' baníg gac, la'yáz ga rna bë'ë Dios nup ta'le'i yöl-la' tsahui'.

²⁵ Gacr huëz tödba' nag yötsi' böa', ca tsazië' ga rna bë'ë Dios bönni' rlë'inë' yöl-la' tsahui'.

²⁶ Ni'r nup gulayöni didza' ni ta'ná:

—¿Nuzxa caz gac ulá, chqui'nu'?

²⁷ Jesús gudxë' lequë':

—Le cugác lunë' bönni', huac gunë' Dios.

²⁸ Ni'r Pedro rë' Jesús:

—Byutsca', netu' nuca'ntu' yúgu'të le dë queëtu', len da'tu' Li'.

²⁹ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Le nactë répa' lbi'ili', nu bönni' uca'në' lidxë', o xuz xnë'ë, o yugu' böchi' zanë', o ngul queë', o yugu' xzi'në', le rui' ladxë'ë gna bë'ë Dios,

³⁰ bönni' ni huazi'rë' dza ni zoaru' na'a, ati' dza zi'a za' gdél-li'në' yöl-la' na'bán gdu.

Rguixjö'ë leyúbi' Jesús ca zi'a ludöddë' Lë'

³¹ Bch'ë quizi queë' idxínnutë' bönni' uséd queë' Jesús, len rë' lequë':

—Gul-yutsca', rbenru' zijru' Jerusalén, ga ni' lutság yúgu'të le nayujgac lu guich ca gulané' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios ca ral-la' gac quia' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

³² Ludödë' neda' bönni' Jerusalén lu na'quë' bönni' zi'tu', ati' lutitjë' neda', len lulídz zi'ë neda', len luchijë' neda' zxóna'.

³³ La'guinë' neda', ati' tódr ni' ludöddë' neda', san cati' gac tsonn dza ubana'.

³⁴ Cutu gulayéjni'në' didza' ni bönni' uséd queë', len cutu gláquibe'inë' le ruí'lenë' lequë' didza' qui, le nac le cusaqui' la'yéjni'ndë'.

Jesús ruínë' bönni' Jericó nachúl lahuë'

³⁵ Cati' chzoa gdxinë' Jesús yödZ Jericó, zoë' ni' bönni' nachúl lahuë'. Rö'ë ra' nöZ rnabë' nu bi gunnz queë'.

³⁶ Bönni' ni' byönnë' ta'dód ni' bunách zian, ati' gnabë' bizxa na' rac.

³⁷ Bunách ni' të lë':

—Jesús, bönni' Nazaret, rdödë' ni.

³⁸ Ni'r bë'ë zidZ didza' bönni' na' nachúl lahuë', rnë':

—Jesús, Zxi'n xsoë' David, buechi' ladxi' neda'.

³⁹ Guladil-lë' bönni' na' nachúl lahuë' bönni' nanörquë' lahuë' Jesús, quië uséy ru'ë, san lë' zidZr bë'ë didza', rnë':

—Zxi'n xsoë' David, buechi' ladxi' neda'.

⁴⁰ Ni'r gzë' dxiz Jesús rbözë', ati' gna bé'inë' nu tsajlídZ lë' gdxinë' lahuë'. Cati' bdxinë' lahuë' Jesús bönni' na' nachúl lahuë', gnabnë' lë' Jesús,

⁴¹ rnë':

—¿Bizxa rë'nnu' guna' quiu'?

Bönni' na' nachúl lahuë' rnë':

—Rë'nda' huöalj yöj lahua'.

⁴² Jesús rë' lë':

—Chböalj yöj lau'. Chböacu' le réjlë'u neda'.

⁴³ La' ni'Z bulé'itenë', ati' zéajtenë' Jesús, rgu'ë Dios yöl-la' ba. Gulagú'u ca' Dios yöl-la' ba yúgu'të bunách nacua' ni' ta'le'i lë na' guc.

19

Jesús len Zaqueo

¹ Ni'r gyazië' Jesús Jericó, rdödë' lu yödZ na'.

² Ni' zoë' bönni' lë' Zaqueo, bönni' blau ladjquë' bönni' uquízjx len dë yöl-la' tsahui' queë'.

³ Rui' ladxë'ë glé'inë' Jesús bönni' ni, san cutu guc queë' le nacua' ni' bunách zian, len naquë' ga rë'dau'z.

⁴ Ni'r jarélu'ë yajnörë' laugac bunách zian na', ati' yajchenë' lu yag quië gac glé'inë' Jesús, le ral-la' tödë' ni'.

⁵ Cati' bdxinë' ni' Jesús, bchis lahuë' ruyië' ga na' dxië' Zaqueo na', len rë' lë':

—Zaqueo, böjtjë lu yag na', le run bayúdx tsajga'na' lidxu' na'a.

⁶ Ni'r la' böjtjë' lu yag Zaqueo, ati' lu yöl-la' rudziji queë' bchë'ë Jesús lidxë'.

⁷ Cati' gulale'i lë ni bunách nacua' ni', gulazú lauquë' ta'në' queë' yúgu'të, ta'në':

—Gyazië' Jesús ugá'nlenë' bönni' dul-la'.

⁸ Ni'r gzuinë' Zaqueo, len rë' Xanru':

—Xan, byutsca'. Gatsj le dë quia' gu'a quegac bunách yechi', len chqui' bi gdöd bë'i buquízjxa' bunách, ubi'a quegac bunách na' tap cuiatël ca'.

⁹ Jesús rë' lë':

—Na'a dza ni bdxin yöl-la' ruslá quegac nup nacua' yu'u ni, le naquë' ca' bönni' ni zxi'n xsoë' Abraham.

¹⁰ Bida' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, dudilja' len duslá' nup nanitgac.

Runë' lsaqui' Jesús qui chi cö' dumí

¹¹ Tsal ni' ta'yönnë' didza' ni ru'ë Jesús, rë' lequë' le runë' lsaqui', le chzoa la'dxinë' Jerusalén, ati' táquinë' chzoatë gla' lahui le rna bë'ë Dios.

¹² Cni rnë' Jesús:

—Zoë' bönni' blau, zijjë' tu yödZ zi'tu' quië si' lu në'ë ni' yöl-la' uná bë', ati' ni'r huödë'.

¹³ Cati' chzoa tsijë' ni' bulidzë' chië' bönni' huen dxin queë', len bë'ë qui queëquë' tu cö' hueaj dumí, rë' lequë': "Gul-quiljen dumí ni tsal huöda'."

¹⁴ Cuta'lé'inë' lë' dxi'a bönni' uládz queë', ati' gulasölë'ë ga ni' tsijë' yugu' gbaz quequë', la'në': "Cutu ré'nitu' gna bé'inë' netu' bönni' ni."

¹⁵ Ni'r gzxi' lu në'ë yöl-la' uná bë', ati' budxinë' ladzë'. Ni' gna bé'inë' nu tsajlídz yugu' bönni' huen dxin na' budödë' lu na'quë' dumí na', quië gnöznë' gaca'x gulugulijlenë' lei tu tuquë'.

¹⁶ Cati' bdxinë' lahuë' bönni' zi'al na', rnë': "Xan, tu cö' dumí quiu' na' chben icji yechí cö' ca'."

¹⁷ Xanë' na' rë' lë': "Dxi'a benu'. Nacu' huen dxin tsahui'. Le dxí'adau' bugunu' dxin lati'z na' guta' lu na'u, na'a, guna' ga gna bé'inu' chi yödz."

¹⁸ Ni'r bdxinë' lahuë' yetüë' bönni' huen dxin na', rnë': "Xan, tu cö' dumí quiu' na' chben icji yegayu' cö' ca'."

¹⁹ Xanë' na' rë' ca' lë': "Gna bé'inu' gayu' yödz."

²⁰ Ni'r bdxinë' lahuë' yetüë', rnë': "Xan, ni dë' tu cö' dumí quiu' na'. Ben chi'a lei, butulda' lei lari',

²¹ le rádxida' li', le nacu' bönni' bizxj. Runu' ca na' ta'ná bunách: Ruzi'u le cutu bzu', len rlapu' ga cutu guzu'."

²² Ni'r xanë' na' rë' lë': "Nacu' huen dxin cunác tsahui'. Ni'a qui didza' bë'u cuequi xbeyda' li'. Ráquibe'inu' naca' bönni' bizxj, len ruzi'a le cutu bzoa', len rlapa' ga cutu guza'.

²³ Na'a, ¿bizx quië cutu yajlú'u dumí quia' na' ga gun icji, quië cati' huöda', uzi'a lei gdu len icji?"

²⁴ Ni'r rë' nup nacuá' ni': "Gul-cúa lu në'ë dumí na', ati' gul-güi' queë' bönni' na' dë' queë' chi cö' dumí."

²⁵ Lequë' të' lë': "Xan, chdë queë' chi cö' dumí."

²⁶ Ni'r bubi'ë didza' xanquë', rnë': "Rëpa' lbi'ili': Nu rugún dxi'a dxin le dau' dë lu në'i, luzxóni ládxí'gac lë' yelati', san nu curugún dxi'a dxin le dau' dë lu në'i, lubj lu në'i lë na' guta' lu në'i.

²⁷ Ca nac quequë' bönni' ni' cuta'lé'inë' neda' dxi'a, len cutu glë'nnë' gna bé'ida' lequë', gul-tsajxí' lequë' djaquë' ni, len gul-dödi lequë' lahua' ni."

Len ba zxön ryazië' Jesús Jerusalén

²⁸ Cati' budx gnë' cni Jesús, buguel-lë'ë xnözë', zijë' zaca' Jerusalén.

²⁹ Cati' guladxinë' gal-la' ga nacuá' yödz Betfagé len yödz Betania, ga nac lu gu'adau' nazi' lei Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo, bsölë'ë Jesús chopë' bönni' uséd queë',

³⁰ rë' lequë':

—Gul-tséaj yödzdau' ni' ca dödl ga zoaru', len cati' tsazli' ni', tsajxáca'li'-ba' tuba' búrrodau' nága'ba' ni', búrrodau' na' nutu nu rbiani léba'. Gul-sédx-ba', len gul-duché'-ba' quia' ni.

³¹ Chqui' zoa nu gnabi lbi'ili', gna: "¿Bizx quië rsedxli'-ba'?", ubi'ili' didza' cni gnali': "Xanru' rquinnë'-ba'."

³² Zjaquë' bönni' uséd queë' na' nasölë'ë, ati' yajxáca'quë'-ba' ca na' chgudxë' lequë' Jesús.

³³ Cati' gulasedxë'-ba' búrrodau' na', bönni' xanba' të' lequë':

—¿Bizx quië rsedxli'-ba' búrrodau' na'?

³⁴ Gulubi'ë didza', ta'né':

—Xanru' rquinnë'-ba'.

³⁵ Gulaché'ë-ba' ga na' zoë' Jesús. Cati' chgulaxóë' yugu' lari' tsla'a quequë' cúdzu'ba' búrrodau' na', guludxië' Jesús cúdzu'ba' lahui lari' na'.

³⁶ Gap ral-la' tödë' Jesús, gulachiljë' lari' quequë' la' nöz.

³⁷ Cati' chguladxinë' gal-la' ga zoa ldinn qui Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo, lu yöl-la' rudziji quequë' gulazú lauquë' yágu'të bönni' da'quë' Jesús, tu'ë zidz didza', ta'gu'ë Dios yöl-la' ba, ni'a quegac yöl-la' huac zxön gualé'inë' benë' Jesús.

³⁸ Ta'né':

—Yöl-la' ba bönni' uná bë' ni zë'ë uláz queë' Xanru' Dios. Yehua' yubá za' le rbequi dxi ládxí'ru'. Yöl-la' ba Dios.

³⁹ Ni'r të' Jesús bönni' gdau' fariseo nútsa'quë' ladj bunách zian ni', ta'né':

—Bönni' Usëdi, gdil-l yugu' bönni' uséd quiu'.

⁴⁰ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Rëpa' lbi'ili': Chqui' la'cuá' dxië' bönni' ni, hualu'cz zidz didza' yugu' guiöj.

⁴¹ Cati' bdxinë' gal-la' ra' yödz na', len rlé'inë' lei, rbödxë' qui Jesús,

⁴² rnë':

—Rac ladxa'a huanózili' na'a dza le gac gun ga cuequi dxi ládxí'li' lahuë' Dios, san na'a chnagachi' queë'li', cui glé'ili' lei.

⁴³ Huala'dxín queë'li' dza cati' la'bequi zö'ö gdu zbi'il ga zoali' nup cuta'le'i lbi'ili' dxi'a, len la'gú'u lbi'ili' li'aj, ati' yúgu'të latj gdu zbi'il lúnlenë' lbi'ili' gdil-l.

⁴⁴ Luquindjè' zö'ö run chi'i yödz queéli', len ludödcde' nup nacua' lu yödz ni. Cutu ugá'n guiöj lahui lzè'i. Yúgu'tè lè ni gac queéli' le cutu gúquibe'ili' dza bidè' Dios duyúè' lbi'ili'.

Rulatjè' Jesús lë'a gdau'

⁴⁵ Ni'r gyaziè' Jesús lö'a gdau', len gzu lahuè' rubijè' ni'l yúgu'tè nup tuti', len nup ta'u ga nac lö'a gdau'.

⁴⁶ Rë' lequè':

—Nayúj lu guich la'y, rna: "Lidxa' nac yu'u ga lulídz Dios bunách", san lbi'ili' chnunli' lei ca tu bloj quegac gban.

⁴⁷ Yugu' dza rusèdnè' Jesús bunách ga nac nchil gdau', ati' gulazú gulabö'è ludöddè' Lè' yugu' bxuz uná bè', len bönni' gdau' tu'sèdi, len yugu' bönni' blau qui lu yödz.

⁴⁸ Cutu guludzönnè' nacx ludöddè' Lè', le tu'zé naggac xtídzè'è gdu ládxi'gac yúgu'tè bunách.

20

Yöl-la' uná bè' dè lu në'è Jesús

¹ Tu dza, cati' ni' rusèdnè' bunách Jesús ga nac nchil gdau', len rguixjö'è didza' dxi'a, guladxinè' ga na' zoè' yugu' bxuz uná bè' len bönni' gdau' tu'sèdi, len bönni' gul tu'zejni',

² ati' tè' Jesús:

—Gdixjöi' netu'. ¿Bizxa yöl-la' uná bè' dè lu na'u runu' cni? ¿Nuzxa caz budód lu na'u yöl-la' uná bè' ni?

³ Bubi'è didza' Jesús, rë' lequè':

—Huanabda' ca' lbi'ili' tu didza', ati' ubi'ili' gnali'.

⁴ ¿Nuzxa bsöla' Juan buquilé' bunách nis? ¿Naru' Dios, o bunách?

⁵ Glun xtídza'què' la' légaczè' bönni' gdau' na', ta'né':

—Chqui' gnaru': Bsölè'è lè' Dios, guiè' rë'u: "¿Bizx quiè cutu gyéjli'-nè'?"

⁶ Chqui' guièru'-nè': Gulasölè'è lè' bönni', luladxi' rë'u guiöj bunách lu yödz ni, le nözgaccznè' bè'è didza' uláz queè' Dios Juan na'.

⁷ Ni'r gulubi'è didza', ta'né':

—Cutu nözitu' nuzxa na' bsöla' Juan.

⁸ Ni'r Jesús rë' lequè':

—Neda' ca' cutu gyèpa' lbi'ili' bi yöl-la' uná bè' rúnida' cni.

Bönni' huen dxin cunacgac tsahui'

⁹ Ni'r la' gzu lautè' Jesús ruí'lenè' bunách nacua' ni' didza', runè' lsaqui, rnè':

—Zoè' bönni' bdè'è la' yèl queè' yugu' lba uva, ati' budödè' la' yèl na' lu na'què' bönni' huen dxin lun gatsjè' len lè' le luzi'è, ati' gyijè' zi'tu' ga ni' buga'nè' xtsey.

¹⁰ Cati' bdxin dza luchibè' la' yèl na', bsölè'è tuè' bönni' gbaz queè' ga na' nacu'è huen dxin na' quiè si'è uláz queè' qui le luzi'è, san glundè' lè' zi' huen dxin na', len gulusölè'è lè' ca'z.

¹¹ Leyúbl bsölè'è yetué' gbaz queè', ati' lequè' glundè' lè' ca' zi', len glu'è dö' queè', ati' gulusölè'è lè' ca'z.

¹² Leyúbl bsölè'è quequè' bönni' bunn gbaz queè', ati' guludxiè' ca' lè' huè', len gulubijè' lè' ni'l la' yèl na'.

¹³ 'Ni'r gza' ladxè'è xani la' yèl na', gnè': "¿Nacx guntsa? Gsöla'a quequè' zxi'nca' nadxi'ida'-bi'. Cati' la'lé'inè'-bi', nazx ca' lunè'-bi' ba la'n."

¹⁴ Ni'r, cati' gulalé'inè'-bi' huen dxin na', glun xtídza'què' la' légaczè', ta'né': "Bi'i ni gaqui queèbi' la' yèl ni. Gul-dá, gdódiru'-bi', quiè gaqui queèru' le ral-la' gaqui queèbi'."

¹⁵ Gulubijè'-bi' ni'l la' yèl na', guludöddè'-bi'.

'Na'a, ¿nacxcz gunè' quequè' xani la' yèl na'?

¹⁶ Guidè' len gdöddè' yugu' huen dxin na', ati' udödè' la' yèl queè' lu na'gac bunách yubl. Cati' gulayöni lè ni bunách nacua' ni', gulané':

—Dios cugnè' gac cni.

¹⁷ Ni'r buyúè' lequè' Jesús, rnè':

—¿Bizxa rë'ni gna lè na' nayúj lu guich la'y, rna:

Guiöj na' gularu'nè' bönni' huen zö'ö,

Guiöj ni chnac guiöjlen squin zö'ö?

¹⁸ Núti'tèz nu gbix lahui guiöj ni, quítsj nu na', ati' nu bönni' tsajbaga' lè' guiöj ni, uzxúzxj lè'.

Ca nac dumí ta'guíxj lazgac bunách

¹⁹ La' dza ni'z, gulazú gulabö'ë la'zönë' Jesús yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi, le táquibe'inë' gnë' quequë' lë na' benë' lsaqui', san gládxinë' bunách zian nacuá' ni'.

²⁰ Ni'r guluyutsquë' Jesús, len gulasölë'ë bönni' lubijë' Lë' didza', lulu' cuinquë' ca bönni' tsahui', quië lunë' ga bi gnë' Jesús, quië gac ludödë' Lë' lu në'ë bönni' rna bé'inë' lequë'.

²¹ Quië lunë' cni, gulanabnë' Jesús, ta'né':

—Bönni' Usëdi, nõzitu' le nacz rnau', len le nacz rusëdnu', len cutu rbequi xbeynu' ca nac le tu'lu'z lahui bunách, san gdu'të li nac ca rusëdnu' zxba queë' Dios.

²² Gdixjöi' netu'. ¿Naru' run bayúdx quixxj laztu' queë' César, bönni' Roma rna bë'ë, o cutu?

²³ Ráquibe'inë' Jesús le të'nnë' lunë' queë', ati' rë' lequë':

—¿Bizx quië rzi' bë'li' neda'?

²⁴ Gul-lui'itsqui' neda' tu dum'i rda. ¿Nuzxa lahui da' lë'i ni, len nuzxa lei nayúj ni?

Gulubi'ë didza', ta'né':

—Queë' César na'.

²⁵ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Gul-nódzj queë' César le naqui queë' César, ati' queë' Dios le naqui queë' Dios.

²⁶ Cutu gac lunë' bi gnë' Jesús quië gac luquíë' Lë' laugac bunách zian na', san gulubannë' ca nac didza' bubí'ë, ati' gulubésyj rú'acquë'.

Ca gac quegac nup lubán lu yöl-la' gut

²⁷ Ni'r guládxinë' bönni' gdau' saduceo, nup na' ta'ná cutu lubán nup chnatgac, ati' gulanabnë' Jesús,

²⁸ ta'né':

—Bönni' Usëdi, Moisés buzujë' queëru' lu guich, le rna: "Chqui' gatië' bönni', ati' uga'nnu ngul queë', len chqui' nutu nu zoa bi'i queë', ni'r ral-la' si'bi'-nu ngul queë' na' bi'i böchë'ë, quië uzoabi' bi'i queë' bönni' bóchi'bi' na' gutië'."

²⁹ Gulacua'bi' gadx bi'i bönni' nacchi' böchi'bi', ati' bi' zi'al na' butság ná'lenbi' bi'i ngul, len gutbi', cuzoabi' bi'i queëbi'.

³⁰ Ni'r butság ná'lenbi'-nu ngul na' bi'i buróp na', ati' gutbi' ca' bi'i ni, cuzoabi' bi'i queëbi'.

³¹ Butság ná'lenbi'-nu bi'i bunn na', ati' la' tuz ca glunbi' igádx'tëbi', len glatbi', cuzoabi' bi'i quechbi'.

³² Ga budxtë, gutnu ca' ngul na'.

³³ Na'a, cati' lubán nup chnatgac, ¿núxalbi' gáquinu queëbi' ngul na', le gulutság ná'lenbi'-nu igádx'tëbi'?

³⁴ Ni'r bubí'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Tu'tság na'gac bunách dza ni zoaru' na'a, len tu'nödzejë'-bi' zxi'nquë' quië lutság na'cbi'.

³⁵ Na'a, nup nacgac lsaca' lubán lu yöl-la' gut len tsajcuá' yódzlyú z'a gata', cutu lunë' yöl-la' rzoalen ngul len cutu lutság na'quë'.

³⁶ Cni gac, le cutur latíë', san lacquë' ca nacquë' gbaz la'y queë' Dios, len lacquë' zxi'në' Dios, nup na' lubán lu yöl-la' gut.

³⁷ Ca na' ral-la' lubán nup chnatgac, rului'në' rë'u Moisészc ga na' nayúj lu guich ca nac qui yag yótsi' regui, ga ni' ru'ë didza' Xanru', rnë' naquë' Dios queë' Abraham, len Dios queë' Isaac, len Dios queë' Jacob.

³⁸ Dios naquë' Dios, clëg quegac nup natgac tsaz, san quegac nup nabangac, le nabangac lahuë' Lë' yúgu'të bunách, zal-la' glat luyú ni.

³⁹ Ni'r gulubi'ë didza' la'quë' bönni' gdau' usëdi, ta'né':

—Bönni' Usëdi, dxí'adau' gnau'.

⁴⁰ Cutur gulurúguinë' la'nabnë' Lë' didza'.

¿Nuzxa zxi'n naquë' Cristo?

⁴¹ Ni'r Jesús rë' lequë':

—¿Nacxcz na' ta'né': "Cristo naquë' zxi'në' David."

⁴² Davidcz bë'ë didza' le nayúj lu guich la'y ga nayujgac salmo, rna:

Xanru' Dios gudxë' Xana':

"Grö' cuit lë'a yubél

⁴³ Cati' gunra' ga luzechu zxi'bgac lau' nup ta'dá'baga' Li'."

⁴⁴ Davidcz na' gnë' queë' naquë' Xanë'. ¿Nacxcz nac, rnali' lbi'ili' naquë' zxi'në'?

Jesús ruquíë' bönni' gdau' tu'sëdi

⁴⁵ Tsal ni' tu'zé naggac Jesús yúgu'të bunách nacuá' ni', rë' yugu' bönni' uséd queë':

⁴⁶ —Gul-gún chi'i cuinli' quequë' bönni' gdau' tu'sëdi, le ta'dzág ládxi'quë' ta'dé' nácuquë' lari' tunn, len të'nnë' luli'd lequë' zxón bunách gap nac lu yë'y, len ta'dzág ládxi'quë' ca' ta'bö'ë latj blau gap tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios, len gap ta'bö'ë tahuë'.

⁴⁷ Ta'güë' lidxcnu ngul uzëbdau', len quië lulu' tsahui' cuinquë', xtsey tu'lidzë' Dios. Yugu' bönni' ni, szxónitër gunë' Dios ga la'zaca' la'guië'.

21

Gun glu'nu lahuë' Dios ngul yechi'

¹ Ga na' zoë' Jesús nchil gdau', bchis lahuë' len rlé'inë' bönni' dë yöl-la' tsahui' quequë', ta'gu'ë gun lu gui'n qui dumí gun qui gdau'.

² Blé'inë' ca' tu ngul yechi' uzëbdau', rgu'nu chop dumí lasdau', le záca'gac láti'dau'z.

³ Rnë' Jesús:

—Le nactë rëpa' lbi'ili', le zxöntër glu'nu ngul yechi' uzëbdau' ni ca yezica' bunách na' ta'gu'ë dumí.

⁴ Yúgu'të', tsca le nadód bë'i dë quequë', gulagu'ë gun qui gdau', san ngul ni, lu yöl-la' yechi' queënu glu'nu gdu'të le dë queënu, le ral-la' gáhuinu.

Rguíxjö'ë Jesús ca lusnitië' gdau'

⁵ Nacuá' ni' nup tui' didza' ca nac qui gdau' na', ca na' nazi' lguitj qui, yugu' guiöj záqui'tsquisgac len gundau' nacgac lach, ati' rë' lequë' Jesús, rnë':

⁶ —Yúgu'të' lë ni rlé'ili', huadxin dza cati' cutur ugá'n ni guiöj lahui lzë'i, le lusnít gdau' ni bunách.

Le lac bë' cati' zi'a gdxin dza udx

⁷ Ni'r gulanabnë' Jesús, ta'né':

—Bönni' Usëdi, ¿batx gac lë ni? ¿Bizxa gac bë' chzoa gac cni?

⁸ Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Gul-gún chi'i cuinli', qui nadxi nu si' ye'i lbi'ili', le la'la'quë' bönni' zian, la'zi' laquë' ca lea' neda', la'né' nacquë' Cristo, len la'né': "Chza' gal-la' dza udx." Neda' rëpa' lbi'ili': Cutu tséajleni' lequë'.

⁹ Cati' yónili' rac gdil-l, len ta'dábaga' yúlahui' bunách, cutu gadxi gdzóbili', le run bayúdx lac zi'al le cni, san cutu zuitëni dza udx.

¹⁰ Ni'r rë' ca' lequë':

—Til-l tu yödzt len yetú yödzt, ati' bunách tu ga nu rna bë' la'dil-len bunách yetú ga nu rna bë'.

¹¹ Utittsca yödztlyú, ati' zian latj gac gbin len latsj guidzhuë' zxón. La'lá' lahui luzxbá le lun gadxi bunách len le lac bë'.

¹² Zi'atël cati' zi'a lac lë ni, la'zón lbi'ili' bunách len la'bía ládxi'gac lbi'ili'. La'ché'ë lbi'ili' gap tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios quië lusyudxë' lbi'ili', len la'gu'ë lbi'ili' lidx guía. La'ché'ë lbi'ili' laquë' bönni' ta'ná bë'ë, len laquë' bönni' blau, le da'li' neda'.

¹³ Gac cni queëli' quië sáqui'li' gunli' lna' lau quia' neda'.

¹⁴ Tsutsu gul-gún ládxi'li', cui cuequi icjli' zi'al nacx gnali' uláz queëli',

¹⁵ le gunna' queëli' didza' ubi'ili', len yöl-la' rejni'i, cui gac luxicjë' lbi'ili', len cui gac bi la'né' qui xtídza'li' bönni' ni' cuta'lé'inë' lbi'ili' dxi'a.

¹⁶ Ni'r ludödë' lbi'ili' xuzczli', len yugu' bönni' bóchi'czli', len yugu' di'a dza queëczli', len yugu' bóchi' lza'czli', ati' ludödcdë' la'li'.

¹⁷ Luzóa lbi'ili' tsal' yúgu'të bunách le da'li' neda',

¹⁸ san cutu nit nitú guitsa' icjli'.

¹⁹ Chqui' uga'nli' tsutsu, gdél-li'li' yöl-la' na'bán gdu.

²⁰ Cati' glé'ili' nagu'uquë' li'aj Jerusalén bönni' rjaquë' gdil-l, gnózili' chbdxin dza nit yödzt ni.

²¹ Ni'r nup nacua' luyú Judea ral-la' la'zxúndj ni len tsjac gap nac guí'adau', ati' nup nacua' lu yödzt ni ral-la' la'rúj ni, ati' nup nacua' ladj guixi', cutu ral-la' ludxin lu yödzt ni.

²² Yugu' dza ni' Dios gunë' zxguia' nup nacua' yödzt ni quië utság yúgu'të le nayúj lu guich la'y ca ral-la' gac quequë'.

²³ Cati' gdxin dza ni', bica' bayechi' ngul nua'cnu-bi' bi'idau' zi'a laljbi', len ngul tu'gádxinu-bi' bi'idau', le la'zaca' la'gui'itsca bunách nacua' ni', ati' Dios guntsquë' zxguia' bunách ni'.

²⁴ Latië' zianë' lu gdil-l na', ati' la'ché'ë yela'quë' nadzunquë' ga la'dxinë' gdu'të yödztlyú, ati' yödzt Jerusalén ni, lulj lulibë' lei bönni' zi'tu' na', cati' gza'ar dza quequë'.

Le lac bë' zi'a huödë' Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách

- ²⁵ Gnë' ca' Jesús:
—Ni'r la'cuá' le lac bë' lu gbidz, len lu beo', len yugu' lu bölj luzxbá atí' luyú ni luchixi bunách, atí' ládxi'në', le yön chi'i' gziu' yu qui nis zxon len qui le ryas rdxia nis na'.
- ²⁶ Ludú ládxi'que' lu yöl-la' radxi quequë' le la'zá' ládxi'que' quegac le ral-la' lac yödzylyú, le la'zxi' le nala'gac luzxbá.
- ²⁷ Ni'r la'lé'inë' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, guida' lu böaj luzxbá, dë lu na'a yöl-la' uná bë', len gla' lahui yöl-la' yení' quia'.
- ²⁸ Cati' su lau lac lë ni, gul-típ ládxi'li', len gul-chís lauli', le chzoa udxina' neda', huöa'ua' lbi'ili'.
- ²⁹ Gudxë' ca' lequë' Jesús tu le benë' lsaqui', rnë':
—Gul-yutsca' ca rac qui yag higo, len qui bíti'tëz yag yubl.
- ³⁰ Cati' rlé'ili' ta'lén xzuza' në'i huë'ndau', nóziczli' chza' gal-la' beo' ba.
- ³¹ Lézca' cni, cati' glé'ili' chtac lë ni, gnözili' chza' gal-la' dza duná bë'ë Dios luyú ni.
- ³² Le nactë répa' lbi'ili', cutu lat bunách dza ni zoaru' na'a, cati' udxinr yúgu'të lë ni.
- ³³ La'dód qui luzxbá len qui luyú ni, san xtídza'a, cutu tód ca'z, san udxíncz ca rna.
- ³⁴ 'Gul-gún chi'i' cuinli' cui güi'li' latj tsaz icj ládxi'dau'li' le gun ditj lbi'ili', lë na' nac yöl-la' ragu lë'ë, len yöl-la' rzudxi, len yöl-la' ruúbi ruguí', quië cati' gdxin dza ni', cui soali' nit ládxi',
- ³⁵ len cui gac queëli' ca tu le rzön bunách, ca nac le gac quegac yúgu'të bunách nacué' gdu'të yödzylyú.
- ³⁶ Qui lë ni na', gul-zóa ban ládxi', len gul-lídztecze' Dios, quië gac ulali' lu lë na' ral-la' lac, len cui utui'li' cati' gdxinli' lahua' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.
- ³⁷ Lahui' dza rzöë' Jesús nchil gdau', rusëdnë' bunách, atí' chdzöl' r-rujé' ni' rijé' lu guí'adau' nazí' lei Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo.
- ³⁸ Yugu' zil guladxin ga zoë' Jesús nchil gdau' yúgu'të bunách quië luzé naggac xtídzë'ë.

22

Tun xtídza'que' ludöddë' Jesús

- ¹ Cati' chzoa gdxin lni cati' tahuë' yöt xtil cunazí' xnë'i, nazí' lei Pascua lni na',
² guludubë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi. Ta'zú ta'bö'ë ludöddë' Jesús, san cutu gulazáqui'në' le tádxi'në' bunách.
- ³ Ni'r yajtság Judas Satanás tu' xöhui'. Judas lë' ca' Iscariote, len nababë' idxinnutë' gbaz nasölë'ë Cristo.
- ⁴ Gyijë' Judas na', yj'lenë' didza' yugu' bxuz uná bë' len bönni' dë lu na'que' qui gdau', nacx gunë' quië udödë' Jesús lu na'que'.
- ⁵ Guludzijnë' bönni' gdau' na', len gulazí' lu na'que' lunödzejë' queë' dumí.
- ⁶ Rdzag ladxë'ë Judas, atí' rzu rbö'ë udödë' Jesús lu na'que' bagachi'z.

Le ráguru' rusá' ládxi'ru' ca gutië' Xanru'

- ⁷ Bdxin dza na' tahuë' yöt xtil cunazí' xnë'i, cati' ral-la' ludöddë'-ba' bö'cu' zxila' tahuë' xtsö' Lni Pascua.
- ⁸ Bsölë'ë Pedro len Juan, Jesús, rnë':
—Gul-tséaj, gul-tsajpá' queëru' le gáguru' dzö' Lni Pascua.
- ⁹ Të' Lë':
—¿Gazx rë'nnu' tsajpa'tu' queëru'?
- ¹⁰ Rë' lequë' Jesús, rnë':
—Gul-yutsca', cati' tsazli' lu yödz ni, ni' grujë' bönni' dutsaguë' lbi'ili', zunu'ë rö'ö nis. Gul-tséajlenë' ga gdxintëli' yu'u ga tsazië'.
- ¹¹ Gul-guië' xan yu'u na': "Bönni' Usëdi rë' li': ¿Gazx zoa yu'u lni ga gágulena' yugu' bönni' usëd quia' xtsö' Lni Pascua?"
- ¹² Ni'r ului'inë' lbi'ili' tu yu'u zxon xtsa' ga ni' chnabá'a. Gul-pá' ni' le gáguru'.
- ¹³ Ni'r yjaquë' len yajxáca'que' ca na' chgudxë' lequë' Jesús, atí' gulupé'ë ni' le lahuë' xtsö' Lni Pascua.
- ¹⁴ Cati' bdxin dzö' na', grö'ë Jesús ga lahuë', atí' gulabó'lenë' Lë' tsaxxon gbaz queë' na'.
- ¹⁵ Ni'r Jesús rë' lequë':
—Guctsca ladx'a gágulena' lbi'ili' tsaxxon xtsö' ni zí'atël' cati' zí'a saca' qui'a len gatia'.
- ¹⁶ Répa' lbi'ili': Cutur gahua' lë ni cati' gdxinr dza gac le rulu'z xtsö' ni ga ni' rna bë'ë Dios.
- ¹⁷ Gdel-lë'ë zxi'ga'dau' len gudxë' Dios: "Xclenu." Ni'r rë' lequë':
—Gul-sí' lë ni len gul-guí'aj lati' hueaj,
- ¹⁸ le répa' lbi'ili': Cutur guí'ja' xisi uva cati' gdxinr le rna bë'ë Dios.

¹⁹ Ni'r gdel-lè'ë yöt xtil len gudxè' Dios: "Xclenu'." Gdöd ni' buzzuzxjè' lei len bè'ë qui queé'què', rnè':

—Lè ni nac gdu ca nayá' nabana' le rudöda' uláz queë'li'. Gul-gún cni quiè usá' ládxi'li' neda'.

²⁰ Cati' budx glahuè', lèzca' cni bè'ë didza' qui zxíga'dau' na', rnè':

—Zxíga'dau' ni rulu' ca nac didza' cub rucán' tsahui', ati' run tsutsu lei rön quia', rön na' glalj' ni'a queë'li'.

²¹ Na'a, rö'ë rágulenè' neda' tsazxón bönni' na' udödè' neda' lu na'gac bunách.

²² Le nactè huayija' ga ludöddè' neda', Bönni' Nuhuóaquè' Gdu Bunách, gac quia' ca na' nayúj lu guich la'y ca ral-la' gac quia', san bica' bayechi' bönni' na' udödè' neda'.

²³ Ni'r gulazú lauquè' ta'nabné' Lè' tu tuè', ta'né':

—¿Núzxaltu' nu gun cni?

Tui' xtídza'què' núzxalquè' gaquè' blau

²⁴ Ni'r glu'è didza' la' légaczè' núzxalquè' gdél-li'nè' latj blau.

²⁵ Jesús gudxè' lequè':

—Bönni' ta'ná bè'ë tu'gunè' dxin yöl-la' uná bè' quequè', ta'ná bé'inè' bunách, ati' nup ni' dè lu na'gac yöl-la' uná bè', lèquè' bönni' taclen.

²⁶ Lbi'ili' cutu ral-la' gunli' cni, san nu nac blau ladjli' ral-la' gac ca nu nac cuídi'tèr, ati' nu rna bè' ral-la' gac ca nu run dxin qui lzè'i.

²⁷ ¿Nuzxal na' nacr blau, nu na' rö' ragu, o nu rupá' la' huagu? ¿Naru' clèg nu na' rö' ragu nacr blau? Neda' zóalena' lbi'ili' ca nu rupá' la' huagu.

²⁸ Lbi'ili' ni gzóaleni' neda' cati' ni' bi guc quia', yugu' le gulazí' bè' neda'.

²⁹ Qui lè ni na' udöda' lu na'li' tu ga gna bè'li', ca na' benè' Xuza', budödè' lu na'a ga gna bè'a neda'.

³⁰ Cni guna' quiè gac cö'li', gui'j gágulenli' neda' ga ni' gna bè'a, ati' cö'li' xlatjczli' ga cuequi xbeyli' idxinnu cö' zxi'n xsoé' Israel.

Rnè' Jesús gnè' Pedro cutu nunbè'ë Lè'

³¹ Gnè' ca' cni Xanru':

—Simón, Simón. Byutsca'. Chgnab lbi'ili' Satanás tu' xöhu'i', quiè urix udód lbi'ili' ca nu rurix rudód zxo'a' xtil

³² san chbulidza'-nè' Dios gnabda' Lè' gáclenè' li', cui udx udú yöl-la' rejle' quiu' neda'. Na'a, cati' huöacu' quia', btip ládxi'què' böchi' lza'u.

³³ Pedro rè' Lè':

—Xan, chzoa' sál'ena' Li', clègz tsija' lidx guía, san lèzca' gáttena' Li'.

³⁴ Jesús rè' lè':

—Pedro, rèpa' li': Zi'al cödxba' zxi'n druz na'a, chgdá'bagu'u tsonn lzu, gnau' cutu núnbè'u neda'.

Le benè' Jesús cati' chzoa ludöddè' Lè'

³⁵ Gnabné' lequè' Jesús, rnè':

—Cati' bsöla'a lbi'ili' cunua'li' yöx yöt, ni bzud dumí, ni chop cö' löl-li', ¿naru' bi byadzj queë'li'?

Lequè' ta'né':

—Cutu bi.

³⁶ Ni'r rè' lequè':

—Na'a, nu dè qui yöx yöt ral-la' gua' lei, ati' lèzca' cni ral-la' gun nu dè qui bzud dumí, ati' nu cudé qui guía tuchi' ral-la' guti' lari' rxoa yeni len si' tu guía tuchi'.

³⁷ Rèpa' lbi'ili': Run bayúdx gac quia' lè na' nayúj lu guich la'y, rna: "Glunè' queè' ca tunè' quegac nup tua' dö'", le lutság yúgu'tè le nayujgac lu guich ca ral-la' gac quia'.

³⁸ Ni'r lequè' ta'né':

—Xan, ni dè chop guía tuchi'.

Lè' rè' lequè':

—Chnac.

Jesús rulidzè' Dios la' yèl Getsemani'

³⁹ Ni'r brujè' Jesús len ca runczè' zijè' lu Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo, ati' zjáclenè' Lè' bönni' uséd queè'.

⁴⁰ Cati' guladxinè' ni', rè' lequè' Jesús, rnè':

—Gul-lidzè' Dios, gnábili'-nè' cui gata' latj si' bè' lbi'ili' tu' xöhu'i'.

⁴¹ Ni'r gzè'è ga na' nacu'è Jesús, gdödè' yelati' tsca ga rdxin guiöj r-ru'nru', ati' ni' buzechu xzibè' rulidzè' Dios.

42 Rnë':

—Xuz, chqui' rë'nnu', bcuas ga zoa' lë na' ral-la' saca' qui'a, san clëg ca rë'nda' neda', san ca rë'nnu' Li' gunu'.

43 Ni'r bulu' lahuë' gbaz la'y queë' Dios, zë'ë yehua' yubá, ati' butipë' ladxë'ë Jesús.

44 Lu yöl-la' rsëbi ladxì' queë', gdu ladxë'ë bulidzë' Dios Jesús, ati' guc ca rön raba' luyú nis yös queë'.

45 Cati' budx bulidzë' Dios, gyasë' len böjë' ga na' nacu'ë bönni' uséd queë', ati' duxaquë'ë lequë' tasië' ni'a qui yöl-la' ruhui'ni quequë'.

46 Ni'r Jesús rë' lequë':

—¿Rátsali'? Gul-tsás, gul-lidzë' Dios gnábili'-në' cui gata' latj si' bë' lbi'ili' tu' xöhui'.

Ta'zönë' Jesús

47 Tsal ni' ru'ë didza' Jesús, la' guladxintë' ni' bönni' zian, dzaguë' lequë' Judas, bönni' na' nababë' idxinnuë' bönni' uséd queë' Jesús, ati' nanörë' laquë' bönni' zian na'. Gbiguë'ë ga zoë' Jesús quië utság lahuë' Lë'.

48 Ni'r Jesús rë' lë':

—Judas, ¿naru' rudötsu' cni neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, rutság lau' neda'?

49 Cati' gulalé'inë' ca na' rac queë' Jesús bönni' na' nacua'lenë' Lë', të' Lë':

—Xan, ¿naru' güi'tu' lequë' guía tuchi'?

50 Tuë' bönni' uséd queë' Jesús benë' huë' guid naguë' bönni' huen dxin queë' bxuz blau. Burixë' guid naguë' yubél.

51 Jesús rnë':

—Chnac na'a. Tsca' gaz.

Gdanë' Jesús guid naguë' bönni' huen dxin na' len bunë' lei.

52 Ni'r rë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' dë lu na'quë' qui gdau' len bönni' gul tu'zejni', bönni' na' cuta'lé'inë' Lë' dxi'a, rnë':

—¿Narútsali' nua'li' guía tuchi' len yag quië sönlì' neda' ca runli' rzönlì'-në' gban?

53 Yugu' dza gzóalencza' lbi'ili' nchil gdau', ati' cutu bi benli' quia', san na'a chbdxin dza queë'li', nac dza dë lu në'i nu na' zoa latj chul.

Rnë' Pedro: "Cutu núnbë'a-në' Jesús"

54 Ni'r gulazönë' Jesús len gulachë'ë Lë' ga na' tu'schinë' Lë' lidxë' bxuz blau. Pedro nahuë' Jesús zi'tu' zi'tu'z.

55 Cati' chgulabequie' gui' lö'a lidxë' bxuz blau ni'a në'ë bxuz blau na', gulabö'ë gdu zhi'il ra' gui' na', ati' Pedro grólenë' lequë' tsaxxón.

56 Cati' blé'ibi'-në' Pedro tubi' bi'i ngul huen dxin, ni' rözë' ra' gui', buyubi' lë', rnabi':

—Bönni' ni dë'ë ca' Jesús.

57 Gdá'baguë'ë Pedro, rnë':

—Ngul, cutu ca' núnbë'a-në' bönni' na'.

58 Yelati' gdzey blé'inë' Pedro yetúë' bönni', ati' rnë':

—Li' da'u ca' lequë'.

Pedro gnë':

—Bönni', clëg neda'.

59 Yelati'z gdzey, gnë' yetúë' bönni':

—Le nactë bönni' ni dë'ë Jesús, le naquë' bönni' Galilea.

60 Ni'r Pedro gnë':

—Bönni', cutu nözda' bizxa na' ru'u didza' qui.

Tsal ni' ru'ë didza' ni, la' gródxteba' zxi'n druz.

61 Ni'r bueycjë' Xanru' ruyúë' Pedro, ati' yajneynë' Pedro xtídzë'ë Xanru', ca na' gudxë' lë': "Zi'al cödxba' zxi'n druz na'a, li' chgdá'bagu'u tsonn lzu, gnau' cutu núnbë'u neda'."

62 Burujë' ni'l Pedro ati' röncz gródxë'.

Tu'titjë' Jesús

63 Gulutitjë' Jesús bönni' na' zönquë' Lë', ati' gulaguinë' Lë'.

64 Ni'r guluseyjë' lahuë' Jesús, ati' gulagapë'ë lahuë' len gulanabnë' Lë', ta'në':

—Gnéya'atsca'. ¿Nuzxa na' gdapa' Li'?

65 Zianr ca' gulanë' queë' le glu'ë dö' queë'.

Rdxinë' Jesús lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey

66 Cati' chza' reni' dza na', guludubë' bönni' gul tu'zëjni'në' bunách judío len yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi, ati' gulachë'ë Jesús lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey, ati' ni' gulanabnë' Lë',

67 ta'né':

—Gdixjöi' netu'. ¿Naru' nactsu' Li' Cristo?

Jesús rē' lequē':

—Chqui' gyēpa' lbi'ili' naca' Cristo, cutu tséjlē'li' neda',

68 len chqui' unabda' lbi'ili' tu didza', cutu ubi'ili' didza', len cutu usanli' neda'.

69 Na'a su lau, neda', Bönni' Nuhuōaquē' Gdu Bunách, cō'a cuit lē'ē yubél Dios, náptērē' yöl-la' uná bē'.

70 Gulanabnē' Lē' yúgu'tē', ta'né':

—¿Naru' nactsu' Li' Zxi'nē' Dios?

Lē' gudxē' lequē':

—Le nacz rnali'.

71 Ni'r ta'né':

—¿Nuzxar naquíniru' nu gun lna' lau queē'? La' rē'uz chbyóniru' didza' ru'ē.

23

Rdxinë' Jesús lahuē' Pilato

1 Ni'r gulayasē' yúgu'tē bönni' zian ni', ati' gulachē'ē Jesús lahuē' Pilato.

2 Ni' gulazú lauquē' tu'quíē' Lē', ta'né':

—Bönni' ni, budzólitu' ca runē', runē' ga ta'dá'baga' yúlahui' bunách uládz queētu', len ruzaguē'ē xnözgac nup ta'guíxzj' laz ruquíxzjē' César, len rnē' léczē' naquē' Cristo, bönni' ral-la' gna bē'ē.

3 Ni'r Pilato gnabnē' Jesús, rnē':

—¿Naru' nacu' Li' nu gna be'i bunách judío?

Bubi'ē didza' Jesús, rnē':

—Le nacz rnau'.

4 Ni'r Pilato gudxē' yugu' bxuz uná bē' len bunách nacuá' ni', rnē':

—Cutu bi rudzölda' le nac zxguia' nunē' bönni' ni.

5 Ni'r glunrē' tsutsu xtídza'quē', ta'né':

—Runē' ga tun rusbó bunách len rusédnē' cni bunách gdu luyú Judea. Gzu lahuē' benē' cni luyú Galilea ga rdxintē runē' ca' ni.

Rdxinë' Jesús lahuē' Herodes

6 Cati' byönnē' didza' ni Pilato, tu'ē didza' qui luyú Galilea, ni'r gnabnē' lequē' chqui' naquē' ca' Jerusalén Herodes yugu' dza na'.

7 Cati' gnöznē' nababē' Jesús ga ni' rna bē'ē Herodes, bsöl'ē Lē' lahuē' Herodes na', le zoē' ca' Jerusalén Herodes yugu' dza na'.

8 Cati' blé'inē' Jesús Herodes na', budzijnē', le chguc xtsey rē'nnē' glé'inē' Lē' le chbyönnē' le zian ca nac queē' Jesús len runē' löz glé'inē' tu yöl-la' huac gunē'.

9 Ni'r zian le gnabnē' Jesús Herodes, san Jesús, cutu bi didza' bubi'ē.

10 Nacu'ē ca' ni' yugu' bxuz uná bē' len bönni' gdau' tu'sēdi, ati' guluquitsquē' Jesús.

11 Ni'r gulucanē' Jesús ca'z Herodes len bönni' queē' rjaquē' gdil-l, len quiē lutitjē' Lē', gulugacuē' Lē' lari' zaca' ca racuē' bönni' rna bē'ē, ati' leyúbl guluschinē' Lē' lahuē' Pilato.

12 Dza na' guludzaguē' dxi'a Pilato len Herodes, le zi'al gualéy lza'quē' tuē' yetúē'.

Ta'chuguē' queē' Jesús gatiē'

13 Ni'r butubē' Pilato yugu' bxuz uná bē' len bönni' dē lu na'quē' len bunách lu yödž,

14 ati' rē' lequē':

—Djua'li'-nē' lahua' neda' bönni' ni, rnali' queē' runē' ga tun rusbó bunách, san cati' gnabi yudxda'-nē', ati' zóatēli' ca' ni, cutu bi budzölda' le nac zxguia' nabaguē'ē, yugu' lē na' ruquili'-nē'.

15 Cati' bsöla'a lbi'ili' lahuē' Herodes, cutu bi budzölnē' le benē' bönni' ni le nac zxguia' nabaguē'ē quiē nu gchugu queē' gatiē'.

16 Na'a usaca' zi'a-nē' len töd na' usana'-nē'.

17 Run bayúdx bi gunē' Pilato, usanē' lu na'gac bunách tuē' bönni' nadzunē' cati' rac lni na', ca na' runczē'.

18 Ni'r glu'ē zidž didza' yúgu'tē bönni' nacu'ē ni', ta'né':

—Bdöddē' bönni' ni len bsanē' queētu' Barrabás.

19 Nadzunē' lidž guia Barrabás na' le gdil-lenē' yúlahui' lu yödž na' len le budödcdē' bunách.

20 Bulidžē' lequē' leyúbl Pilato, le rē'nnē' usanē' Jesús,

21 ati' leyúbl glu'ē zidž didza', ta'né':

—Bdë'ë lë'i yag cruz, bdë'ë lë'i yag cruz.

²² Ni'r Pilato gudxé' lequë' le bunn lzu, rnë':

—¿Bizxa caz le cunác benë' bönni' ni? Cutu bi budzöldä' nunë' le run ga nabaguë'ë zxguia' gatië'. Usaca' z'i'a-në', ati' ni'r usana'-në'.

²³ Zidzjr glu'ë didza', ta'nabë' t'ëë Jesús lë'i yag cruz. Le gulabödx'yë'ë szxöni yugu' bönni' na' len yugu' bxuz uná bë', guladél-li'në' gac ca na' t'ë'nnë'.

²⁴ Ni'r bchuguë' queë' Jesús Pilato, quië gac queë' ca na' ta'nabë'.

²⁵ Busanë' quequë' bönni' na' nadzunë' lidx guia le gdil-lenë' yúlahui' len budöcdë' bunách, bönni' na' chgulanabë', ati' budödë' Jesús quië gac queë' ca na' t'ë'nnë'.

Dë'ë Jesús lë'i yag cruz

²⁶ Cati' ni' ta'ché'ë Jesús tsajda'quë' Lë' lë'i yag cruz, gulazönë' Simón, bönni' yödZ Cirene, zuzé'ë ladj guixi', ati' gulaxóë' yen zxicjé' yag cruz na' quië gu'ë lei, tsijé' cúdzulë' Jesús.

²⁷ Zajnaugac Jesús bunách zian lenca' yugu' ngul, ta'bödxnu len ta'bödx yéchi'nu queë'.

²⁸ Ni'r bueycjé' Jesús ruyúë' lecnu, ati' rë' lecnu:

—Lbi'illi' ngul Jerusalén. Cutu cödxli' quia' neda', san gul-códx queëczli' len quecbi' zxi'nli'

²⁹ le huadxin dza la'ná: "Bica' bagac yugu' ngul huödx len ngul cutu glua'nu-bi' bi'idau', len cutu gulugádx'i'nu-bi' bi'idau'."

³⁰ Ni'r la'zú laugac la'ná bunách, lë' yugu' gui'a sib: "Gul-dubaga' netu'", len lë' ca' yugu' gu'adau': "Gul-cachi' netu'."

³¹ Chqui' cni tunë' quia' neda', naca' ca tu yag ya'a, çnarü' cu lúntërë' ca' queëli', nacli' ca yag bidx?

³² Gulaché'ë ca' chopë' bönni' tua'dö', quië ludöcdë' lequë' tsaxxón len Jesús.

³³ Cati' guladxinë' latj nazí' lei Calavera, le rna lu didza' xidza': "Latj Qui Böga' Icrju'", ni' guludé'ë Jesús lë'i yag cruz. Guludé'ë ca' lé'igac yag cruz chopë' bönni' tua'dö' na'. Tuë' guludé'ë cuit lë'ë yubél Jesús, len yetúë' guludé'ë cuit lë'ë yög.

³⁴ Ni'r Jesús rnë':

—Xuz, bnit lau lequë', le cutu nözcne' bi tunë'.

Gululé'ë qui queëquë' le nacué' Jesús bönni' rjaquë' gdil-l nacué' ni', len guluquitjé' le gac bë' lahui.

³⁵ Gulutitjé' Jesús bunách nacua' ni' tu'yú len bönni' dë lu na'quë', ta'né':

—Yugu' nu yubl buslé' bönni' ni. Na'a ral-la' uslá cuinë' chqui' naquë' Cristo, bönni' gröczë' Dios.

³⁶ Gulutitjé' ca' Jesús bönni' na' rjaquë' gdil-l. Gulabiguë'ë ga na' zoë' len gulugui'jé' Lë' nup zi,

³⁷ ta'né':

—Chqui' nacu' Li' bönni' gna bé'inë' bunách judío, buslá cuinu'.

³⁸ Da' ca' lë'i yag cruz icjlë' Jesús tu le nayúj lu guich lu didza' griego len lu didza' latín len lu didza' hebreo, le rna cni: "Bönni' Rna Bé'inë' Bunách Judío."

³⁹ Tuë' bönni' huia'dö' na' dë'ë lë'i yag cruz bulídz z'i'ë Jesús, rnë':

—Chqui' nacu' Li' Cristo, buslá cuinu' lenca' netu'.

⁴⁰ Bubi'ë didza' yetúë' bönni' huia'dö' na', gdil-lë' lzë'ë na', rnë':

—¿Naru' cu rádxinu'-në' Dios? Lëzca' li' narugu quiu' gatiu'.

⁴¹ Le nactë rë'u, le ral-la'z gac queëru' rzaca' rguiru', ca na' rajlóz dö' bia'ru', san Bönni' ni, cutu bi dö' nu'ë.

⁴² Ni'r bönni' ni rë' Jesús:

—Yajnéy neda' cati' gdxinu' ga ni' gna bë'u.

⁴³ Jesús rë' lë':

—Le nactë rëpa' li', na'a dza ni sóalenu' neda' latj lach quia'.

Ratië' Jesús

⁴⁴ Cati' bdxin gdu huagbídZ, bchul gdu'të yödZlyú ga bdxinr gdu rdöd xhuö.

⁴⁵ Bchul gbidZ, ati' lari' nal-la' lu gdau' bröza' chop di'il.

⁴⁶ Ni'r bë'ë zidZ didza' Jesús, rnë':

—Xuz, rgu'a lu na'u bö' naccza'.

Cati' budx gnë' cni, brujtë bö' nacczë', gutië'.

⁴⁷ Cati' blé'inë' ca na' guc bönni' nacué' lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, glu'ë Dios yöl-la' ba, rnë':

—Le nactë bönni' ni guquë' bönni' tsahui'.

⁴⁸ Cati' gulalé'inë' lë na' guc yúgu'të bönni' nacué' ni' tu'yúë', yhuöjquë' yödZ, ta'gapa' lchu'quë' le tu'bannë'.

⁴⁹ Zi'tu'z gulugá'n yúgu'të nup ni' núnbë'gac Jesús len ngul na' yjáclennu Lë' cati' ni' gzoë' luyú Galilea, tu'yúé' lë ni rac.

Rgachë'ë Jesús yeru ba

⁵⁰ Zoë' ca' ni' bönni' yödZ Arimatea qui luyú Judea, lë' José. Bönni' ni naquë' dxi'a len tsahui', len nabáblenë' bönni' gdau' ta'bequi xbey.

⁵¹ Cutu benë' tuz nup na' gulachugu queë' Jesús, le rbözë' ca' José ni le rna bë'ë Dios.

⁵² Ni'r gyijë' lahuë' Pilato José na' len gnabë' latj u'ë Jesús.

⁵³ Cati' chnuzötjë' Lë', buchólinë' Lë' lari', ati' glu'ë Jesús yeru ba, le nadj lë'i gui'a guiöj, ati' lu ba na', nutu nu nagüi'cnë'.

⁵⁴ Dza na' nac dza tu'pë'ë qui dza la'y quequë' bönni' judío, le zi'a gdxin dza na'.

⁵⁵ Yjacnu ca' ni' ngul na' gulazá'lennu Jesús, cati' ni' gzoë' luyú Galilea, ati' gualé'ínu yeru ba na', len ca na guc, gulagu'ë Lë' ni'.

⁵⁶ Cati' yhuöjcnu yu'u, gulupa'nu nör rla' zxix len yugu' le za rla' zxix. Ni'r guluzí' ládxi'cnu dza la'y na' quequë' bönni' judío ca na' rna bë' zxba queë' Dios.

24

Rubanë' Jesús lu yöl-la' gut

¹ Cati' bdxin dza rguel-la' semán na', cati' ni' nac zildau', guladxinnu ngul na' ra' yeru ba queë' Jesús. Nua'cnu yugu' le rla' zxix, lë na' chnupa'cnu, ati' dzagcnu lecnu yela'cnu ngul.

² Cati' guladxinnu ni', duxáca'cnu chnadúa guiöj na' da' ga nu ryaz yeru ba queë'.

³ Cati' gulayaznu yeru ba na', cutu guludzólinu ni' Xanru' Jesús.

⁴ Cati' ni' ta'bö'nu bagu'i ni'a qui lë ni, la' guladxintë' ni' len gulazuinë' ga na' nacua'nu chopë' bönni' nácuquë' lari' ryëp yös yení'.

⁵ Ni'r gládxinu len guluzötj icjcnu, tu'yunu lyu, ati' të' lecnu gbaz la'y na', ta'në':

—¿Bizx quië ruguüjli' xlatj nu nat nu zoa nabán?

⁶ Cutu zoë' ni, le chbubané'. Gul-tsjajnéy lë na' chgudxczë' lbi'ili' cati' ni' zoë' luyú Galilea.

⁷ Gnë': "Run bayúdx nu udód neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, lu na'quë' bönni' dul-la', ati' ludë'ë neda' lë'i yag cruz, ati' ubana' cati' gac tsonn dza."

⁸ Ni'r yajneycnu didza' na' bë'ë Jesús,

⁹ ati' guluza'nu ra' yeru ba na', yajtíxjöi'cnu idxineajtë' bönni' gbaz queë' Cristo len yezi'ca'rë' ca', ca nac lë na' guc.

¹⁰ Ngul na' yajtíxjöi'cnu bönni' gbaz na' yugu' lë ni, naccnu María Magdalena, len Juana, len María, xnë'ë Jacobo, len yela'cnu ngul na' dzagcnu lecnu.

¹¹ Gláquinë' bönni' gbaz na' didza' chixi tui'nu len cutu gulayejlë'ë lecnu.

¹² Ni'r gyasë' Pedro len jarélu'ë zijë' ra' yeru ba na'. Cati' buyúé' lu ba na', blé'inë' yugu' lari'z nacua' ni', ati' ni'r böjë' lidxë', rubannë' ca nac lë na' guc.

Le guc la' nöz rdxintë' Emaús

¹³ La' dza na'z zjaquë' chopë', yu'uquë' nöz rdxintë' Emaús, le nac ca chop hora rza' Jerusalén.

¹⁴ Yú'ugaczë' ca' nöz, tu'ë didza' ca nac yúgu'të lë na' guc.

¹⁵ Tsal ni' yu'uquë' nöz, tu'ë didza' ni la' légaczë', gbiguë'ë gal-la' lëczë' Jesús len tsazxón gdálenë' lequë'.

¹⁶ Cutu guluúnbë'ë Lë' le nac ca tu le nabaga' yöj lauquë'.

¹⁷ Ni'r Jesús gnabnë' lequë', rnë':

—¿Bizxa didza' na' rui'li' la' lbi'izli' yu'uli' nöz? ¿Bizx quië na' ruhuí'nili'?

¹⁸ Bubi'ë didza' bönni' na' lë' Cleofas, rë' Lë':

—¿Nactsu' bönni' zi'tu' lu yödZ Jerusalén, len tuzu' li' cutu nöznü' lë na' guc nij nas ni'?

¹⁹ Ni'r Jesús rë' lequë':

—¿Bizxa na' guc?

Të' Lë':

—Lë na' guc queë' Jesús, bönni' Nazaret. Guquë' bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, ati' len yöl-la' huac zxon benë' dxin len bë'ë didza' lahuë' Dios len laugac yúgu'të bunách.

²⁰ Guludödë' Lë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' ta'ná bé'inë' netu', glunë' ga nu bchugu queë' gatië', ati' guludë'ë Lë' lë'i yag cruz.

²¹ Netu' bentu' löz guquë' Lë' bönni' na' ral-la' huöa'uë' bunách Israel, san na'a chguc tsonn dza cati' glac lë ni.

²² Yetú ca', glunnu ga grö'tu' bagu'i la'cnu ngul núsac'cnu ladjtu'. Yjacnu ra' yeru ba queë' cati' zi'a glen gbidz na'a dza,

²³ len cati' cutu guludzólinu Lè', duhuòjcnu, len glènu netu' gualalé'inu ca' yugu' gbaz la'y queè' Dios, nup ni' glè lecnu zoè' nabanè' Jesús.

²⁴ Ni'r yjaquè' ra' yeru ba na' la'què' bònni' lza'tu' len yajxáca'què' lei ca na' gulananu ngul na', san cutu gualalé'inè' Jesús.

²⁵ Ni'r Jesús gudxè' lequè':

—Lbi'ili', bònni' curejni'i. Nazíd icj ládxi'dau'li' cui tséjé'li' yúgu'tè le gulané' bònni' glu'è didza' uláz queè' Dios.

²⁶ ;Naru' cu ben bayúdx saca' qui'è Cristo yugu' lè ni len tsaziè' ga ni' gáctèrè' blau?

²⁷ Ni'r gzu lahuè' Jesús rguixjò'nè' lequè' yúgu'tè le rui' didza' ca nac queè' nayujgac lu guich la'y, ca na' gzu lau bè'è didza' Moisés ga bdxintè yugu' le gulané' yúgu'tè bònni' glu'è didza' uláz queè' Dios.

²⁸ Cati' guladxinè' yòdzdau' ga na' zjaquè', benè' Jesús ca bònni' zéajtèrè' zi'tu'.

²⁹ Glunè' bayúdx ugá'nlenè' lequè', ta'nè':

—Bga'nlen netu', le chrdzò' na'a, len chzoa gal.

Ni'r gyaziè' yu'u Jesús, bugá'nlenè' lequè'.

³⁰ Cati' ni' rò'è rágulenè' lequè' Jesús, gdel-lè'è yòt xtil len gudxè' Dios: "Xclenu'." Ni'r buzxuzxjè' lei, len bè'è quequè'.

³¹ La' ni'z bdau lè na' gbaga' yòj lauquè', ati' guluúnbè'è Jesús, ati' Lè' bunít cuinè' lauquè'.

³² Ni'r glè lza'què' tuè' yetúé':

—;Naru' cu bõála'tsca ládxi'dau'ru' tsal ni' ru'flenè' rè'u didza' la' nòz, len cati' ni' ruzálj la'nè' le nayúj lu guich la'y?

³³ La' ni'z gulayasè' yhuòjquè' Jerusalén, ati' yajxáca'què' nudubquè' idxineajtè' bònni' gbaz queè' Jesús len nup nacua'len lequè'.

³⁴ Ni'r glè' chopè' na' bònni' na' nacu'è ni':

—Chbubanczé' Xanru', ati' buluí' lahuè', blé'inè' Lè' Simón.

³⁵ Ni'r galagúixjò'è ca na' guc quequè' la' nòz chopè' na', len ca na' guluúnbè'è Jesús cati' ni' buzxuzxjè' yòt xtil na'.

Tu'lé'inè' Jesús bònni' uséd queè'

³⁶ Tsal ni' tu'è didza' ca nacgac lè ni, la' yajsoatè' Jesús gatsj lahuí'l ga na' nacu'è, ati' rè' lequè':

—Gul-zóa dxi ládxi'li'.

³⁷ Ni'r gladxi guladzòbnè' le táquinè' bxin ta'lé'inè'.

³⁸ Jesús rè' lequè':

—;Bizx quiè rò'li' baguí'? ;Bizx quiè rza' ládxi'li' yugu' lè ni?

³⁹ Gul-yutsca' na'a len ni'a. Néda'cza' ni. Gul-cán neda' len gul-yú neda', le cutu da' bèla' bxin, len cutu yu'u dxit ca ni rlé'ili' nac quia' neda'.

⁴⁰ Ni' rui'zé' ca' didza' ni, buluí'inè' lequè' nè'è len ni'è.

⁴¹ Ni'a qui yòl-la' rudziji quequè' cutu gulayejlè'è, len tsal ban raz galuca'è. Qui lè ni na' Jesús gudxè' lequè':

—;l' dè queè'li' ni le gahua'?

⁴² Ni'r gulunòdzjè' queè' láti'dau'ba' bõl chnégu'i'ba', len tu quízxi'ba' bõz.

⁴³ Gzxi'è lei Jesús len gdahuè' laquè'.

⁴⁴ Ni'r rè' lequè':

—Lè na' glac quia' glac ca na' gudxcza' lbi'ili' cati' ni' zóalena' lbi'ili', gnia': "Run bayúdx utság yúgu'tè le nayúj lu guich lu zxba queè' Moisés len le gulané' bònni' glu'è didza' uláz queè' Dios, len le nayúj lu guich nazí lei Salmos, ca ral-la' gac quia' neda'."

⁴⁵ Ni'r buzéjni'nè' lequè' lè na' nayujgac lu guich la'y,

⁴⁶ rè' lequè':

—Cni nayúj lu guich ca run bayúdx gac queè' Cristo, saca' qui'è len ubanè' lu yòl-la' gut cati' gac tsónn dza,

⁴⁷ ati' gdutè yòdzlyú ral-la' gac lban ca nac quia' neda' quiè lubí'i ládxi'gac bunách quiè unít lahuè' Dios dul-la' nabága'què'. Lu yòdz Jerusalén su lau gac lban na'

⁴⁸ ati' lbi'iczi' na' blé'ili' yugu' lè ni ral-la' gunli' lna' lau qui.

⁴⁹ Gul-yutsca', gsóla'a queè'li' le gzxi' lu nè'è Xuza' gunnè' queè'li', san gul-gá'nz Jerusalén cati' gdxinr queè'li' yòl-la' huac na' za' yehua' yubá.

Ruhuèpè' Jesús yehua' yubá

⁵⁰ Ni'r bchè'è bònni' da'què' Lè' Jesús, zjaquè' yòdz Betania, ati' ni' bchis nè'è len bulídz tsahuè'è lequè'.

⁵¹ Tsal ni' rulídz tsáhui'zé' ca' lequè', gza'tè' ga na' nacu'è, buèpè' yehua' yubá.

⁵² Gdòd gulayíj ládxi'què' Lè', lu yòl-la' rudziji quequè' yhuòjquè' Jerusalén.

⁵³ Gulacúá'teczë' nchil gdau', ta'gu'ë Dios yöl-la' ba len tunë' Lë' zxön. Ca' nac.

DIDZA □ DXI □ A BUZUJË □ LU GUICH SAN JUAN

Böac bunách Nu nazí' lei Didza'

¹ Cati' gzu lau, zí'atèl cati' zì'a gata' yödzyú, ni' zoaczè' Bönni' lè' Didza', ati' zóalenè' Dios Bönni' na' naquè' Didza', len naccz Dios Didza' na'.

² Zóalenè' Dios Bönni' na' naquè' Didza' cati' ni' gzu lau zì'a rata' yödzyú.

³ Lu nè'è Bönni' ni, Dios benè' yúgu'tè le dè, len cutu bi dè le nunè' Dios le cutu benè' lu nè'è Bönni' na'.

⁴ Dëcz queè' yöl-la' na'bán, ati' yöl-la' na'bán na' nac ca tu yení' ruzení' lu icj ládxi'dau'gac bunách.

⁵ Ruzení' ga nac chul xöhui' yení' na', san cutu ca' saqui' usúl yení' na' le chul xöhui'.

⁶ Dios bsólè'è ni bönni' lè' Juan.

⁷ Bidè' bönni' ni quiè' gaquè' nu gun lna' lau. Bidè' quiè' gunè' lna' lau queè' Bönni' na' naquè' yení', quiè' tséjlè'gac Dios yúgu'tè bunách ni'a qui lè na' runè' lna' lau.

⁸ Cutu naquè' yení' na' Juan, san bidè' quiè' gunè' lna' lau queè' Bönni' na' naquè' yení'.

⁹ Ni' ryaziè' yödzyú ni Bönni' na' naquè' yení' le nac gdu, ati' ruzení'è lu icj ládxi'dau'gac yúgu'tè bunách.

¹⁰ Bdxiné' yödzyú ni Bönni' na' naquè' yení', ati' lu nè'è Lè' Dios benè' yödzyú ni, san cutu guluúnbè'è Lè' bunách yödzyú.

¹¹ Bdxiné' ga naqui queè', san cutu ca' gulazí' lu na'què' Lè' bönni' nabáblenè'.

¹² Yúgu'tè bönni' gulazí' lu na'què' Lè', bönni' ni' gulayejlè'è Jesús, Lè' benè' ga dè lu na'què' lacquè' zxi'nè' Dios.

¹³ Nacquè' zxi'nè' Dios bönni' ni, clèg le nacquè' zxi'ngac bunách, len clèg le naljquè' ni'a qui le ta'zè ládxi'gac bunách, o ni'a qui tu le rè'nnè' tu bönni', san nacquè' cni le rè'ncznè' Dios.

¹⁴ Böaquè' bunách Bönni' na' naquè' Didza', len tu chi'z gzóalenè' rè'u, gdu dzaggac Lè' le ruzá' ladxè'è queèru' Dios len le nac gdu'tè li. Blé'itu' yöl-la' yení' queè', ati' yöl-la' yení' queè' na' nac le rui' queèbi' bi'i la'z dui qui, Nu na' nac Xuzbi'.

¹⁵ Benè' lna' lau queè' Bönni' na' Juan, len bè'è zidzj didza', rnè':

—Nacquè' Bönni' ni Nu na' gdíxjö'a qui, gnia': "Bönni' zì'a zá'tèlè' ca neda' náctèrè' blau ca neda', le zoaczè' Lè' zì'al ca neda'."

¹⁶ Le nac gdu queè' buzi'ru' xbey yúgu'tèru', lè na' buzá' ladxè'è queèru', len zianr ca' le ruzá' ladxè'è queèru'.

¹⁷ Bdxin queèru' zxba queè' Dios lu nè'è Moisés, san le ruzá' ladxè'è queèru' Dios len le nac gdu'tè li guladxín queèru' lu nè'è Jesucristo.

¹⁸ Gatga nu ble'i Dios, san Lè', la'z dui Zxi'nè' Dios, Nu na' nadxí'itsquinè' Dios Xuz, Lè' na' benè' ga núnbè'ru'-nè' Dios.

Le benè' lna' lau queè' Jesús Juan, bönni' buquilè' bunách nis

¹⁹ Lè' ni nac le benè' lna' lau Juan, cati' ni' bönni' judío uná bè' nacu'è Jerusalén gulasölè'è ga zoè' Juan yugu' bxuz len yugu' bönni' zxi'n xsoè' Leví, nup nacgac ni'a na'què' bxuz, quiè la'nabnè' Juan na', la'nè':

—¿Nuzxa bönni' li'?

²⁰ Yalj lulu bè'è didza' Juan len cutu gdá'baguè'è, san gdíxjö'è catèz nac, rnè':

—Cutu naca' Cristo, Bönni' na' gzxi' lu nè'è Dios gsölè'è queèru'.

²¹ Ni'r gulanabnè' lè' leyúbl, tè' lè':

—¿Nuzxa caz li'? ¿Naru' nacu' li' Elías, bönni' bè'è didza' uláz queè' Dios?

Gnè' Juan:

—Cutu naca'.

Ni'r tè' lè':

—¿Naru' nacu' li' bönni' na' ral-la' guidè' gu'è didza' uláz queè' Dios?

Bubi'è didza' Juan, rnè':

—Clèg neda'.

²² Ni'r tè' lè':

—¿Nuzxa caz nacu'? Gdixjöi' netu' quiè' gac quíxjöi'tu' nup gulasöla' netu'. ¿Bizxa rnau' li' nuzxa nacu'?

²³ Bubi'è didza' Juan, rè' lequè':

—Neda' naca' bönni' na', nayúj lu guich la'y ca nac queë', rna: "Ryön chi'i nu rulídz lu latj ca'z, rna: Gul-bíj li nöz gdxin queëli' Xanru'." Cni gnë' Isaiás, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios.

²⁴ Naacquë' bönni' gdau' fariseo bönni' na' nasóla'queë' bönni' judío uná bë'.

²⁵ Gulanabné' Juan, tē' lē':

—¿Bizx quië ruquilu' bunách nis chqui' cutu nacu' li' Cristo, len cutu nacu' Elías, len cutu nacu' bönni' na' ral-la' guidë' gu'ë didza' uláz queë' Dios?

²⁶ Bubi'ë didza' Juan na', rē' lequë':

—Neda' ruquila' bunách nis lu nis, san gatsj lahui'l ga zoali' zoë' bönni' cutu núnbë'li'-në'.

²⁷ Bönni' ni naquë' Bönni' na' z'á zá'tëlë' ca neda', len náctërë' blau ca neda', ati' cutu naca' lsaca' neda' uleycja' lölë' nudë'ë.

²⁸ Yúgu'të lë ni guc lu xyu yödz Betábara, ga nac yetslá'a yegu Jordán, zaca' ga rlen gbidz, ga ni' buquilë' bunách nis Juan.

Jesús naquë' ca bö'cu' zxíla'dau' tu'döddë'-ba' lahuë' Dios ni'a qui dul-la'

²⁹ Dza buróp ni' Juan blé'inë' Jesús, zë'ë ga zoë', ati' rnë':

—Gul-yutsca'. Bönni' ni naquë' bö'cu' zxíla'dau' queë' Dios, rugúë' dul-la' quegac bunách yödzlyú.

³⁰ Lë' naquë' bönni' na' gnia' queë': "Zi'a zá'tëlë' ca neda' tu bönni', náctërë' blau ca neda', le zoaczë' z'á' al ca neda'."

³¹ Cutu núnbë'a-në' neda' z'á' al, san bida', ruquila' bunách nis quië lumbë' Lë' bunách Israel.

³² Benë' lna' lau queë' Lë' Juan, rnë':

—Blé'ida'-në' Dios Bö' La'y, bö'tjë' brujë' yehua' yubá, gnë'ë ca rna'ba' budöda'u, ati' bdxinë' ga zoë' Jesús len bugá'nlenë' Lë'.

³³ Cutu núnbë'ida' Lë' neda' z'á' al. Gudx neda' Nu na' bsóla' neda' uquila' bunách nis, gnë': "Cati' glé'ínu'-në' huö'tjë' Dios Bö' La'y, tsajsóalenë' Bönni' len ugá'nlenë' Lë', Bönni' ni gunë' le rulu'z yöl-la' rdil nis ni, uchizië' bunách Dios Bö' La'y."

³⁴ Na'a, chblé'ida' lë na' len runa' lna' lau queë' Bönni' ni, naquë' Zxi'në' Dios.

Yugu' bönni' usëd z'á' al queë' Jesús

³⁵ Yetu' dza ca', leyübl zoë' ni' Juan ati' nacua'lenë' lë' chopë' bönni' da'quë' lë'.

³⁶ Cati' Juan na' blé'inë' Jesús, rdödë' ni', ni'r gudxë' bönni' na' da'quë' lë', rnë':

—Gul-yutsca'. Ni' zoë' bönni' na' naquë' bö'cu' zxíla'dau' queë' Dios.

³⁷ Gulayönnë' didza' ni bë'ë Juan chopë' bönni' na' da'quë' lë', ati' yajnauquë' Jesús.

³⁸ Ni'r bueycjë' Jesús len blé'inë' chopë' ni nauquë' Lë', ati' rē' lequë':

—¿Bizxa rguilji'?

Të' Lë':

—Bönni' Usëdi, ¿gazx zu'?

³⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rē' lequë':

—Gul-dá, uyuli'.

Ni'r yjáclenë' Lë' len gulalé'inë' ga na' zoë', ati' gulugá'nlenë' Lë' dza na', le chza' ral.

⁴⁰ Andrés, böchë'ë Simón Pedro, naquë' tuë' bönni' chopë' ni' gulayönnë' didza' bë'ë Juan len yajnauquë' Jesús.

⁴¹ Andrés na', z'á' al yajtiljë' bönni' böchë'ë, lë' Simón, ati' rē' lë':

—Chbdzólitu'-në' Mesías.

Mesías nac tu didza' hebreo le rna lu didza' griego: "Cristo", ati' lu didza' xidza: "Bönni' naböczë' Dios".

⁴² Ni'r Andrés na' la' bchë'të' Simón ga na' zoë' Jesús. Cati' blé'inë' lë' Jesús, rē' lë':

—Li' nacu' Simón, zxi'në' Jonás. Na'a, si' lau' Cefas.

Cefas nac ca' tu didza' hebreo le rna: "Pedro" lu didza' griego, ati' lu didza' xidza: "Guiöj".

Jesús rulídzë' Felipe len Natanael

⁴³ Cati' za' rení yetü' dza, gu'nne' Jesús tsijë' luyú Galilea, ati' yajxaquë'ë Felipe, len rē' lë':

—Gda' neda'.

⁴⁴ Naquë' Felipe bönni' yödz Betsaida, le nac ladzquë' Andrés len Pedro.

⁴⁵ Felipe bdzölnë' Natanael, len rē' lë':

—Chbdzólitu'-në' bönni' na' buzujë' queë' lu guich Moisés lu zxba queë' Dios, ati' guluzujë' ca' queë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios. Bönni' ni Jesús, zxi'në' José, bönni' yödz Nazaret.

⁴⁶ Natanael rē' lë':

—¿Naru' huala'tsa Nazaret tu le nac dxi'a'?

Felipe rë' lë':
 —Gda uyú.
 47 Cati' blé'inë' Jesús zë'ë ga zoë' Natanael na', rnë':
 —Gul-yú ni bönni' naquë' gdu bönni' Israel len cutu rnazë' ca' bönni' ni.
 48 Ni'r Natanael gnabnë' Jesús, rë' Lë':
 —¿Naru' núnbë'tsu' neda?
 Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':
 —Cati' zi'a ulídz'tërë' li' Felipe, cati' ni' zu' zcan yag higo, blé'ida' li'.
 49 Ni'r bubi'ë didza' Natanael, rë' Lë':
 —Bönni' Usëdi, Li' nacu' Zxi'në' Dios. Li' nacu' Nu gna be'i bunách Israel.
 50 Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':
 —¿Réj'ë'tsu', le gudxa' li': "Blé'ida' li' zcan yag higo"? Yugu' le zxöntër ca lë ni hualé'ínu'.
 51 Lëzca' cni rë' lequë' Jesús, rnë':
 —Le nactë répa' lbi'ili', glé'ili' nayálj luzxbá, len yugu' gbaz la'y queë' Dios ta'benë' len tu'huötj'ë ga zoa' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

2

Lni qui yöl-la' rutság na' guc lu yödZ Caná

¹ Cati' chguc tsonn dza, guc lni qui yöl-la' rutság na' lu yödZ Caná luyú Galilea, ati' zoanu ni' xnë'ë Jesús.

² Lëzca' zoa nu bulídz Jesús len yugu' bönni' uséd queë' djaquë' lni na'.

³ Cati' byadzj xisi uva li'j'ë', ni'r gudxnu Jesús xnë'ë, rnanu:

—Cutur dë xisi uva li'j'ë'.

⁴ Bubi'ë didza' Jesús, rë'-nu:

—Nguldau'. ¿Bizx quië rulidzu' neda'? Cutu ca' rdxini dza ulu'a lahui yöl-la' huac quia'.

⁵ Ni'r gudxnu-në' bönni' huen dxin ta'gu'ë le tahuë' xnë'ë Jesús, rnanu:

—Gul-gún yúgu'të le guië' lbi'ili'.

⁶ Nacuá' ni' xop yusu' guiöj tu'gunë' dxin bönni' judío cati' tu'pá' cuinquë' ca nalëbcnë' tunë', len rúdzugac chop tsonn rö'ö nis tu tu yusu' na'.

⁷ Gudxë' yugu' bönni' huen dxin na' Jesús, rnë':

—Gul-dzá' nis yugu' yusu' ni.

Guludzé'ë nis yugu' yusu' na'.

⁸ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Gul-gachi' na'a, len gul-tsjuá' lahuë' bönni' zoë' ra' yusu'.

Jyua'quë' na'.

⁹ Buyúë' chqui' nazxi' nis na' nuhuöác xisi uva bönni' na' zoë' ra' yusu', san cutu ráquibe'inë' gazx za'. Nözcnë' bönni' huen dxin na' gláchë'ë nis na'. Ni'r bulidzë' bönni' utság në'ë bönni' na' zoë' ra' yusu',

¹⁰ len rë' lë':

—Zi'al tu'nödZj'ë xisi uva nacr szxi' yúgu'të bönni', len cati' chgli'j'ë' szxöni, ni'r tu'nödZj'ë le cunazxi'. Li', ga bdxintë na'a ben chi'u xisi uva nacr szxi'.

¹¹ Yöl-la' huac nac bë' ni benë' Jesús lu yödZ Caná luyú Galilea nac le rzu lau yugu' yöl-la' huac gunë'. Cni guc, bulu'ë lahui yöl-la' zxon queë', ati' gulayejl'ë Lë' bönni' uséd queë'.

¹² Gdöd na' gyijë' Jesús yödZ Capernaum, dzagquë' Lë' xnë'ë len yugu' bönni' böchë'ë len yugu' bönni' uséd queë', ati' zian dza gulacu'ë Capernaum na'.

Rulatj'ë Jesús lö'a gdau', rubijë' nup tun le cural-la' lun ni'

¹³ Cati' chzoa gdxin Lni Pascua cati' tu'spanë' bönni' judío ca benë' Dios, buslé' xuz xtau'quë' luyú Egipto, gyijë' Jesús Jerusalén.

¹⁴ Lu yödZ na' yajxaquë'ë Jesús dzö'ë lö'a gdau' bönni' túti'ë-ba' yugu' bëdx, len yugu' bö'cu' zxila', len yugu' budödau', bö'a bëdx na' tu'dödcde'ë-ba' lahuë' Dios. Rö'quë' ca' ni' bönni' tu'tsë'ë dumí za' gdu'të yödZlyú.

¹⁵ Cati' blé'inë' lë ni Jesús, buzal-lë' yugu' du las le quindë' bunách na', ati' bulaguë'ë yúgu'të' ni'l lö'a gdau', len bulaguë'ë-ba' ca' ni'l yugu' bö'cu' zxila' len yugu' bëdx. Bësië' lu yu dumí quequë' bönni' na' tu'tsë'ë dumí, len brixë' yugu' blag quequë'.

¹⁶ Ni'r Jesús gudxë' bönni' na' túti'ë-ba' yugu' budödau', rnë':

—Gul-cúa ni yugu' lë ni. Cutu únili' yë'y lidxë' Xuza'.

¹⁷ Ni'r yajneycnë' bönni' uséd queë' Jesús le nayúj lu guich la'y, rna: "Le rui'tsca ladxa'a lidxu', regui rla ladx'i'dau'hua'."

¹⁸ Ni'r gulubi'ë didza' bönni' judío uná bë' nacu'ë ni', té' Jesús:

—¿Bizxa yöl-la' huac ului'ínu' netu' le gac bë' dë lu na'u runu' yugu' lë ni?

¹⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Gul-quíndj gdau' ni, ati' tsonn dzaz uchisa' lei.

²⁰ Ni'r të' Lë' bönni' judío, ta'né':

—Gdu xopún iz gya' gdau' ni, ati' Li', ¿tsonn dzaz uchistsu' lei?

²¹ Gdau' na' bë'ë didza' qui Jesús nac la' cuinczé'.

²² Qui lë ni na', cati' hubanë' Jesús lu yöl-la' gut, yajneycnë' bönni' uséd queë' Jesús ca na' gnë', ati' gulayejlë' le nayúj lu guich la'y lenca' yugu' didza' bë'ë Jesús.

Jesús nunbë'ë yúgu'të bunách

²³ Cati' ni' zoë' Jesús Jerusalén, cati' rac Lni Pascua na', gulayejlë' Jesús bunách zian, le galalé'inë' yugu' yöl-la' huac runë'.

²⁴ Cutu buzxóni ladxë'ë lequë' Jesús, le núnbë'czë' yúgu'të bunách.

²⁵ Cutu naquinné' Jesús nu quixjöi' Lë' ca nacgac bunách, le nözcznë' Lë' le yu'u icj ládxi'dau'gac bunách.

3

Jesús len Nicodemo

¹ Nicodemo, bönni' gdau' fariseo, nabáblenë' yugu' bönni' judío uná bë'.

² Chdzö'l bidë' ga zoë' Jesús bönni' ni, len rë' Lë':

—Bönni' Usédi. Ráquibe'itu' nasölë'ë Li' Dios quië usëdnu' netu'. Cutu sáqui'në' bönni' gunë' yöl-la' huac nacgac bë' ca nacgac le cni runu' Li' chqui' cuzóalenë' lë' Dios.

³ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Le nactë rëpa' li', nu cugálj leyúbl, cutu ca' gle'i latj ga ni' rna bë'ë Dios.

⁴ Gnabné' Lë' Nicodemo, rnë':

—¿Nacxcz sáqui'në' bönni' galjë' leyúbl cati' chnaquë' bönni' gul? ¿Naru' huactsa u'ë leyúbl lë'nu xnë'ë, ati' galjë' yetú?

⁵ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Le nactë rëpa' li'. Nu bönni' cugaljë' ni'a qui nis len ni'a queë' Dios Bö' La'y, cutu gac tsazië' ga rna bë'ë Dios.

⁶ Nu na' nalj lu ni'a lu na' bunách, bunáchz nac, san nu nalj ni'a queë' Dios Bö' La'y, Bö' La'y nabani nu na'.

⁷ Cutu ubannu' le rëpa' li', run bayúdx galju' leyúbl.

⁸ Gátitëz reyç bö', ati' ryónnu' rnë bö' na', san cutu nöznu' gazx za', o gazx zeaj. Lëzca' cni rac quegac nup naljgac ni'a queë' Dios Bö' La'y.

⁹ Ni'r gnabné' Jesús Nicodemo, rnë':

—¿Nacxcz gac lë ni'?

¹⁰ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—¿Rusédtsanu' li' bunách Israel, len cutu nöznu' yugu' lë ni'?

¹¹ Le nactë rëpa' li', le nózitu' rui'tu' didza' qui, len le blé'itu' runtu' lna' lau qui, san cutu rzi' lu na'li' lë na' runtu' lna' lau.

¹² Chqui' cutu réjlë'li' neda' cati' ruí'lëna' lbi'ili' didza' ca nac le rac yödzyú ni, ¿nacxcz gac tséjlë'li' chqui' gyëpa' lbi'ili' le tac yehua' yubá?

¹³ 'Gatga grenë' bönni' yehua' yubá, san tuza' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, bötja' bruja' yehua' yubá, ati' zoacza' ni' yehua' yubá.

¹⁴ Ca na' benë' Moisés lu latj ca'z, buchisë'-ba' bël náquiniba' guia, budé'ë-ba' lë'i yag, lëzca' cni run bayúdx gac quia' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, luchisë' neda' xtsa'.

¹⁵ Cni gac quia', cui la'nít yúgu'të nup la'yëjlë' neda', san gata' quequë' yöl-la' na'bán gdu.

Dios nadxi'itsquinë' bunách yödzyú

¹⁶ Le bdxí'itsquinë' bunách yödzyú Dios, budödë' la'z dui Zxi'në', cui la'nít yúgu'të nup la'yëjlë' Lë', san gata' quequë' yöl-la' na'bán gdu.

¹⁷ Dios bsölë'ë Zxi'në' yödzyú ni, clëg quië gchuguë' quegac bunách yödzyú ni, san quië lulá bunách yödzyú ni ni'a queë' Lë'.

¹⁸ Nu bönni' rejle'ë Lë', Zxi'në' Dios, cutu ca' narugu queë', san bönni' curejlë'ë Lë', chnarugu queë', le cutu rejle'ë Lë', la'z dui Zxi'në' Dios.

¹⁹ Qui lë ni na' chnarugu quegac bunách, le bdxinë' yödzyú ni Bönni' na' naquë' yení', san glunr zxön le nac chul xöhu' bunách ni ca le glunë' zxön Bönni' na' naquë' yení', le nacgac xöhu' le tunë'.

²⁰ Cutu rdzag ládxi'quë' yení' yúgu'të bönni' tu'ë dö', len cutu djaquë' lu yení', cui gla' lahui le tunë'.

²¹ Rdxin lu yení' nu run le nac gdu'të li quië gac bë' nungac ni'a queë' Dios le run nu na'.

Ru'ë didza' ca nac queë' Jesús Juan, bönni' ruquilë' bunách nis

²² Gdöd na', gyéajlenë' bönni' da'quë' Lë' Jesús, guladxinë' luyú Judea, ati' ni' gzóalenë' lequë', tu'quilë' bunách nis.

²³ Lëzca' ruquilë' bunách nis Juan ga nazi' lei Enón, gal-la' ga dë yödZ Salim, le dë ni' nis zil. Latj na' ta'dxín bunách len ta'dí' nis.

²⁴ Rac cni zí'atël cati' z'a gdzunë' lidx guia Juan na'.

²⁵ Ni'r gulazú lauquë' la'quë' bönni' da'quë' Juan ta'dí'lenë' bönni' judío didza' ca nac qui yöl-la' rupá' cuini qui gdau'.

²⁶ Guladxinë' ga zoë' Juan len tē' lē':

—Bönni' usëdi. Byutsca'. Ruquilë' bunách nis bönni' na' gzóalenë' li' yetslá'a yegu Jordán, bönni' na' benu' lna' lau queë', ati' ta'dxín ga zoë' yúgu'të bunách.

²⁷ Ni'r bubí'ë didza' Juan, rē' lequë':

—Cutu bi dë lu nē'ë bönni', chqui' Dios cutu nudödë' lei lu nē'ë.

²⁸ Byóniczli' lē na' bena' lna' lau, gnia': "Cutu naca' neda' Cristo", san Dios nasölë'ë neda' qui'xjoi'da' bunách zí'a zē'ë Lë'.

²⁹ Bönni' na' rzi'ë-bi' bi'i ngul rutság na'bi' naquë' bönni' rutság nē'ë, san böchi' lzē'ë bönni' rutság nē'ë, len dzaguë' lē', ruzé' naguë' didza' ru'ë, len rudzijnë' le ryönnë' didza' ru'ë bönni' rutság nē'ë. Lëzca' cni, rudzjitsquida' neda' le rac cni lē ni.

³⁰ Run bayúdx gacrë' blau ca' Cristo, san neda', run bayúdx gacra' cuidi'z.

Nu za' zaca' yehua' yubál

³¹ Gnë' ca' Juan:

—Bönni' na' zē'ë zaca' xtsa'l náctërë' blau ca yúgu'të bunách. Bönni' naquë' bunách yödZlyú ni, qui yödZlyú ni naquë', len ru'ë didza' qui le rac yödZlyú ni, san Bönni' na' zē'ë zaca' yehua' yubál náctërë' blau ca yúgu'të bunách.

³² Bönni' ni runë' lna' lau qui le blé'inë' len le byönnë', san nutu nu rzi' lu nē'i le runë' lna' lau.

³³ Nüti'tëz bönni' rzi' lu nē'ë lē na' runë' lna' lau, bönni' ni rulu'ë lahui rejlä'ë nac gdutë li didza' ru'ë Dios.

³⁴ Bönni' na' nasölë'ë Dios, didza' queë' Dios ru'ë, le nuzóë' Dios gdu ladxë'ë lu Bönni' na' Dios Bö' La'y.

³⁵ Dios Xuz nadxi'inë' Zxi'në', ati' yúgu'të le dë chnudödë' lu nē'ë Zxi'në' na'.

³⁶ Nu bönni' rejlä'ë Dios Zxi'n, dë yöl-la' na'bán gdu queë', san bönni' curejlë'ë Dios Zxi'n, cutu gdél-li'në' yöl-la' na'bán na', san nabaguë'ë zxguia' lahuë' Dios bönni' na'.

4

Jesús ru'lenë'-nu didza' ngul Samaria

¹ Gulayönnë' bönni' gdau' fariseo ca na' da'gac Jesús zianr bunách ca da'gac Juan, ati' ruquilë' ca' nis zianr bunách ca ruquilë' nis Juan.

² Cutu ruquilë' bunách nis Jesús, san tu'quilë' bunách nis bönni' uséd queë'.

³ Cati' gúquibe'inë' lē ni Jesús, buzë'ë luyú Judea, zijë' leyúbl luyú Galilea.

⁴ Ga ni' zijë', run bayúdx tödë' luyú Samaria.

⁵ Cni guc, bdxinë' Jesús tu yödZdau' luyú Samaria, nazi' lei Sicar, gal-la' ga dë yu na' bunödZjë' Jacob queë'bi' José queë' dza ni'të.

⁶ Latj na' zoa tu yeru nis nachö'në' ga rē' Jacobo na'. Cati' bdxinë' ni' Jesús, grö'ë ra' yeru nis na' le yajxáqui'në' yu'ë nöz. Guc gdu huagbídZ.

⁷ Ni'r bdxinnu ni' ngul Samaria quië si'nu nis. Jesús rē'-nu:

—Benn le gui'ja'.

⁸ Tuzë' zoë' Jesús le chzjaquë' bönni' uséd queë' lu yödZ zajxi'quë' le lahuë'.

⁹ Ni'r rēnu Jesús ngul Samaria na', rnanu:

—¿Rnátsanu' neda' le gui'ju', len nacu' bönni' judío? Neda' ni naca' ngul Samaria.

Cni gnanu le cutu ta'dzág dxi'a bunách Samaria len bunách judío.

¹⁰ Bubi'ë didza' Jesús, rē'-nu:

—La'naru' núnbë'u le runödZjë' Dios, len nuzza na' rē li': "Benn le gui'ja'", li' gnabu' ati' Lē' gunnë' quiu' nis runn yöl-la' na'bán.

¹¹ Ni'r rēnu Lē' ngul na', rnanu:

—Bönni', cutu nu'u le cuíajnu' nis, ati' yeru nis ni, dxi'tër rō'. ¿Gaxz dë nis na' runn yöl-la' na'bán?

¹² ¿Naru' náctërtsu' Li' zxón ca xuzru' gul gdöd Jacob, bönni' ni' bennë' queëtu' yeru nis ni, ga ni' gzxí'ë nis gu'ë, len gli'jbi' ca' zxi'në', len glë'jba' ca' böa' bëdx queë'?

¹³ Bubi'ë didza' Jesús, rē'-nu:

- Núti'tèz nu gui'j nis ni, leyúbl ubídx nis,
¹⁴ san nu gui'j nis na' unòdzja' neda', cutur gbidx icj láchxi'dau'huè', le unòdzja' queè' nis na' gac lu icj láchxi'dau'huè' ca tu ga ralj nis, le gúi' queè' yòl-la' na'bán gdu.
- ¹⁵ Ni'r rènu Lè' ngul na', rnanu:
 —Bönni', benn quia' nis na', quiè cutur ubidxa', len cutur duxi'a nis ni.
- ¹⁶ Jesús rè'-nu:
 —Gyeaj, yajlidzè' bönni' quiu', ati' huödu' ni.
- ¹⁷ Bubi'ínu didza' ngul na', rènu Lè':
 —Cutu nu zoa bönni' quia'.
 Ni'r Jesús rè'-nu:
 —Ca nacz rnau', "cutu nu zoa bönni' quia",
¹⁸ le chgzóalenu' gayu' bönni', ati' bönni' na' zóalenu'-nè' na'a, cutu naquè' bönni' quiu'.
 Didza' ni ru'u, ca nacz rnau'.
- ¹⁹ Ni'r rènu Lè' ngul na', rnanu:
 —Bönni', runi neda' nacu' bönni' ru'è didza' uláz queè' Dios.
- ²⁰ Gulayíj láchxi'què' Dios xuz xtau'ru' lu gui'a ni, san rnali' lbi'ili' Jerusalén nac ga ral-la' la'yíj láchxi'gac Dios bunách.
- ²¹ Jesús rè'-nu:
 —Ngul, gyejlè' neda'. Za' dza cati' tsej láchxi'li'-nè' Dios Xuz zal-la' cutu dusoali' gu'adau' ni, len cutu tsajsoali' Jerusalén.
- ²² Lbi'ili' rej láchxi'li' Nu cu núnbè'li', san netu' núnbè'tu' Nu na' rej láchxi'tu', le benè' queè' Dios gla' lahuí yòl-la' ruslá ni'a quequè' bönni' judío.
- ²³ Na'a, za' dza, len chrdxin dza na', cati' nup le nactè ta'yíj láchxi'gac Dios, la'yíj láchxi'què' Lè', zóalenè' lequè' Dios Bö' La'y len le nac gdu'tè li, le r'ènnè' Dios Xuz lacquè' queè' bönni' la'yíj láchxi'què' Lè' cni.
- ²⁴ Dios naquè' Bö', ati' nup ta'yíj láchxi'gac Lè', run bayúdx la'yíj láchxi'què' Lè', zóalenè' lequè' Dios Bö' La'y len le nac gdu'tè li.
- ²⁵ Ni'r rènu Lè' ngul na', rnanu:
 —Nòzda' ral-la' guidè' Mesias, Bönni' na' lè' Cristo. Cati' guidrè' Lè' quixjö'nè' rè'u yúgu'tè.
- ²⁶ Jesús rè'-nu:
 —Lèczè', ru'lenè' li' didza'.
- ²⁷ Ractè cni guludxinè' bönni' uséd queè' Jesús, ati' gulubannè' le ru'lenè'-nu ngul didza', san cutu burúguinè' gnabnè' Lè' nitúè', cugnè': "¿Bizxa rnabnu' lènu?" o: "¿Bizxa didza' ru'lènu'-nu?"
- ²⁸ Ni'r buca'nnu ni' xchö'nu ngul na', ati' böajnu la' yödZ, zjödXnu nup nacua' ni',
²⁹ rnanu:
 —Gul-dá, glé'ili'-nè' bönni' gudxè' neda' yúgu'tè le chnuna'. ¿Naru' cunactsè' Lè' Cristo?
- ³⁰ Ni'r gularúj bunách yödZ na', guladxinè' ga zoè' Jesús.
- ³¹ Tsal ni' zhuöjnu ngul na', glunè' bayúdx bönni' uséd queè' Jesús, tè' Lè':
 —Bönni' Usèdi, gdagu.
- ³² Jesús rè' lequè':
 —Dè tu le rahua', le cunózili'.
- ³³ Ni'r gulanabi lza'què' tuè' yetúè' bönni' uséd queè', ta'né':
 —¿Nuzxa chdgua'tsa le gdahuè'?
- ³⁴ Ni'r Jesús rè' lequè':
 —Le nabánida' nac guna' ca r'ènnè' Xuza' nasölè'è neda', len udx guna' xchinè'.
- ³⁵ Cni rnali' lbi'ili': "Yetáp beo' huadxín dza lapru'." Neda' répa' lbi'ili': Gul-chís lauli' uyuli' bunách nacgac ca gap naduzgac, le chnabídxgac quiè tsajlapru'.
- ³⁶ Bönni' na' rlapè' rzi'è lazxjè', ati' lè na' rlapè' bönni' na', nac quiè gata' quegac bunách yòl-la' na'bán gdu, quiè gac ludziji tsazxón nu raz len nu rlap.
- ³⁷ Nac gdu'tè li lè na' rna cni: "Tu nu raz, len yetú nu rlap."
- ³⁸ Neda' bsóla'a lbi'ili' tsajlapli' ga cutu guzli'. Glun dxin glaz bunách yubl, ati' lbi'ili' ruzi'li' xbey dxin na' nunquè'.
- ³⁹ Gulayejlè'è Jesús zian bunách Samaria nacua' yödZ Sicar na' ni'a qui xtídza'nu ngul na', bennu lna' lau queè', gnanu: "Gudxè' neda' yúgu'tè le chnuna'."
- ⁴⁰ Cati' guladxinè' bönni' Samaria ga ni' zoè' Jesús, gláta'yue' lahuè' ugá'nlenè' lequè'.
 Yechóp dza buga'nè' ni' Jesús.
- ⁴¹ Cni gac, gulayejlè'è Lè' zióntèrè' ca' bönni' ni' ni'a qui didza' bè'è Jesús.
- ⁴² Ni'r glè'-nu ngul na' bönni' ni', ta'né':
 —Na'a réjlè'tu' Lè', clègz ni'a qui didza' bè'u li', san lèzca' le byónitu' Lè' netu', len nózitu' le nactè naquè' Cristo, Nu ruslá bunách yödZlyú, bönni' ni'.

Ruúnë' Jesús xzi'në' tuë' bönni' dë lu në'ë

⁴³ Yechóp dza ca', buzé'ë Jesús luyú Samaria, zijë' luyú Galilea.

⁴⁴ Cni benë', le gdxjō'ë Léczë' Jesús, gnë': "Cutu tun ba la'n bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios, bunách uládz queë'."

⁴⁵ Cati' bdxinë' Jesús luyú Galilea, glunë' Lë' ba la'n bönni' Galilea na' le yjaquë' ca' Jerusalén cati' guc Lni Pascua len gualé'inë' le benë' ni' Jesús.

⁴⁶ Ni'r böjë' Jesús yódz Caná luyú Galilea, ga ni' benë' ga böac xisi uva nis. Lu yódz Capernaum na' zoë' bönni' dë lu në'ë uláz queë' bönni' rna bë'ë, ati' ré'ibi' bi'i bönni' queë' bönni' na' dë lu në'ë.

⁴⁷ Cati' byönnë' bönni' ni chbuzé'ë Jesús luyú Judea len budxinë' luyú Galilea na', ni'r gyijë' ga na' zoë' Jesús, len gúta'yuë' lahuë' guidë' lidxë', duhuenë'-bi' bi'i bönni' queë' na', le chraqui gatbi'.

⁴⁸ Ni'r Jesús rë' lë':

—Cutu ca' tséjël'i' chqui' cutu glé'ili' le nacgac bë' len yugu' yöl-la' huac guna'.

⁴⁹ Ni'r gudxë' Jesús bönni' na' dë lu në'ë uláz queë' bönni' rna bë'ë, rnë':

—Bönni', dia'té qui nadxi gatbi' bi'i quia'.

⁵⁰ Ni'r Jesús rë' lë':

—Böaj lidxu'. Nabanbi' bi'i quiu'.

Gyejlë'ë didza' bë'ë Jesús bönni' ni, ati' zhuöjë'.

⁵¹ Tsal ni' yu'ë nöz zhuöjë', duxí'gal-la'quë' lë' bönni' huen dxin queë' ati' gulaguíxjö'inë' lë', ta'në':

—Nabanbi' bi'i quiu'.

⁵² Gnabnë' lequë' bat cal gzu lau ruhuóac lácxi'bi'. Të' lë':

—Ba'y, gdu huagbíd, burúj tu xla yu'ubi'.

⁵³ Ni'r gúquibe'inë' xuzbi' bi'i na', böacbi' cati' ni' bé'lenë' lë' didza' Jesús, gudxë' lë': "Nabanbi' bi'i quiu'." Qui lë ni na' gyejlë'ë Jesús ati' gulayejlë' ca' Lë' bunách nacua' lidxë'.

⁵⁴ Yöl-la' huac ni nac le buróp benë' Jesús cati' ni' zoë' luyú Galilea, gdöd buzé'ë luyú Judea.

5

Ruúnë' Jesús bönni' nacu'në' bin ga nazí' lei Betesda

¹ Gdöd guc lë ni, guc lni quequë' bönni' judío, ati' gyijë' Jesús Jerusalén.

² Lu yódz na', gal-la' ga tu'ú'uba' bö'cu' xzila', dë tu pil nis zxön, nazí' lei Betesda lu didza' hebreo, len nacua' gayu' nchil don qui.

³ Yugu' nchil na' déquë' zian bönni' té'inë', bönni' nachúl lauquë', len bönni' cuta'zë'ë, len bönni' nacu'nquë' bin. Ta'bözë' bat cal utá cuini nis na'.

⁴ Cni rac, le ruhuötjë' tu chi'i hueaj gbaz la'y queë' Dios, ryazië' lu nis na', len ruté' nis na'. Huóactë' ca nac bítitëz guidzhuë' rac queë' bönni' tsajtsu'ë zi'al lu nis na' cati' rutá cuini.

⁵ Zoë' ni' bönni', chguc chixxunu' uruá' iz ré'inë'.

⁶ Cati' blé'inë' dë' ni' bönni' huë' na' Jesús, len ráquibe'inë' chguc zian iz ré'inë', gnabnë' lë', rnë':

—¿I rë'nnu' huóacu'?

⁷ Bubi'ë didza' bönni' huë' na', rë' Jesús:

—Bönni', nutu nu zoa cu'u neda' lu nis na' cati' rutá cuini. Tsal zija' neda', ryazië' bönni' yubl zi'al ca neda'.

⁸ Jesús rë' lë':

—Gyasch. Bua' le deynu', len gzë'i.

⁹ La' böactë' bönni' na', ati' bu'ë le gúti'në' len gzë'ë. Dza na' rac cni nac dza la'y quequë' bönni' judío.

¹⁰ Ni'r glé' bönni' na' nuhuóaquë' bönni' judío uná bë', ta'në':

—Dza la'y nac na'a. Cutu ral-la' u'u le ráti'nu'.

¹¹ Bubi'ë didza' bönni' na', rë' lequë':

—Gudxczë' neda' bönni' na' bunë' neda', gnë': "Bua' le deynu' len gzë'i."

¹² Ni'r gulanabnë' lë', ta'në':

—¿Nuzxa na' gudx cni lí': "Bua' le deynu' len gzë'i"?

¹³ Cutu nöznë' nuzxa na' bönni' na' nuhuóaquë', le chbuzé'ë Jesús latj ni' le nacua' ni' bunách zian.

¹⁴ Gdöd guc lë ni, yajxaquë'ë bönni' na' Jesús ga nac nchil gdau', ati' rë' lë':

—Byutsca'. Chböacu'. Cutur gunu' dul-la', cui gac quiu' tu le nacr zi' ca lë na' guc quiu'.

¹⁵ Gyijë' bönni' na', yajtíxjöi'në' yugu' bönni' judío uná bē' Jesús na' bunë' lē'.

¹⁶ Qui lē ni na' gulabía ládxi'que' Jesús bönni' judío uná bē' len glē'nnē' ludóddē' Lē', le runē' yugu' lē ni cati' nac dza la'y quequē'.

¹⁷ Bubi'ē didza' Jesús, rē' lequē':

—Xuzá' na'atē runē' dxin, ati' neda' ca' runa' dxin.

¹⁸ Qui lē ni na' glē'nnē' bönni' judío uná bē' ludóddē' Jesús, clēgz le gđitsjē' zxba qui dza la'y quequē', san lēzca' le gnē' naquē' Dios Xuzczē', ati' cni nac nun cuinē' tuz ca naquē' Dios.

Yöl-la' uná bē' dē lu nē'ē Zxi'nē' Dios

¹⁹ Ni'r bubi'ē didza' Jesús, rē' lequē':

—Le nactē rēpa' lbi'ili'. Cutu bi gac guna' neda', Zxi'nē' Dios, racz quia' san tuz lē na' rlé'ida' runē' Dios Xuz. Yúgu'tē le runē' Dios Xuz, lēzca' cni runa' neda', Zxi'nē'.

²⁰ Dios Xuz nadxi'inē' neda', Zxi'nē', len rului'inē' neda' yúgu'tē le runē', ati' yugu' le zxöntēr ca lē ni ului'inē' neda', le lun ga ubániili' lbi'ili'.

²¹ Ca na' runē' Dios Xuz, ruspanē' nup natgac, len ruhuē'ē quequē' yöl-la' na'bán, lēzca' cni runa' neda', Zxi'nē', runódzja' quegac bunách yöl-la' na'bán ca rē'nczda'.

²² Nutu nu rbequi xbeyne' Dios Xuz, san chnudóddē' lu na'a neda', Zxi'nē', yúgu'tē yöl-la' uná bē' cuequi xbeyda' bunách.

²³ Cni nac quiē lun ba la'n neda', Zxi'nē', yúgu'tē bunách ca na' tun ba la'n Dios Xuz. Nu cu run ba la'n neda', Zxi'nē', cutu run ba la'n Dios Xuz, nasólē'ē neda', Zxi'nē' na'.

²⁴ 'Le nactē rēpa' lbi'ili'. Dē yöl-la' na'bán gdu queē' bönni' ryönnē' didza' ru'a len rejlē'ē Dios Xuz na' nasólē'ē neda', ati' cutu grugu queē', san naquē' ca nu chnubán lu yöl-la' gut le chdē yöl-la' na'bán gdu queē'.

²⁵ Le nactē rēpa' lbi'ili', za' dza, len chrdxin dza na', cati' la'yöni chi'a neda', Zxi'nē' Dios, nup chnatgac, ati' nup la'yöni xtidza'a len lun ca rna, huóata' yöl-la' na'bán quequē'.

²⁶ Ca na' dē lu nē'ē Dios Xuz unódzjē' quegac bunách yöl-la' na'bán, lēzca' cni benē' ga dē lu na'a neda', Zxi'nē', unódzja' quegac bunách yöl-la' na'bán.

²⁷ Lēzca' cni budóddē' lu na'a yöl-la' uná bē' cuequi xbeyda' bunách, le naca' Bönni' Nuhuóaquē' Gdu Bunách.

²⁸ Cutu ubániili' ca nac lē ni, le huadxín dza cati' la'yöni chi'a yúgu'tē nup chnatgac,

²⁹ len lurúy yeru ba. Lubán nup na' glun le nac tsahui', huóata' quequē' yöl-la' na'bán, san nup na' glun le cunác, lubán, ati' grugu quequē' latie' tsaz.

Le nac bē' le naquē' Jesús

³⁰ Gnē' ca' Jesús:

—Cutu bi gac guna' la' neda'z. Ca nac le ryönda' rē' neda' Xuza', cni rbequi xbeyda', ati' ca na' rbequi xbeyda' nac tsahui', le cutu runa' ca rē'nczda' neda', san ca rē'ncznē' Xuza' nasólē'ē neda', runa'.

³¹ Chqui' neda' runa' lna' lau qui la' cuincza', cutu nac lsaca' lē na' runa' lna' lau.

³² Zoa Nu yubl Nu run lna' lau quia' neda', Lē' Xuza', ati' nózda' nac lsaca' le runē' lna' lau quia'.

³³ Lbi'ili' bsóla'li' bönni' yajnabcnē' Juan, ati' lē na' benē' lna' lau quia' nac gđutē li.

³⁴ Neda' cutu naquinda' nu bönni' gunē' lna' lau quia', san ru'a didza' ni quiē ulali'.

³⁵ Guc ca tu gui' yör didza' bē'ē Juan na', le gyegui len buzení', ati' lbi'ili', tu chí'z bdzag ládxi'li' uzi'li' xbey yení' queē'.

³⁶ Na'a, zoa le run lna' lau quia' neda' le nacr gdu ca lē na' benē' lna' lau quia' Juan. Yugu' le budóddē' lu na'a guna' Dios Xuz, la' leyz na' runa', ati' yugu' lē na' runa', tun lna' lau quia', len nacgac bē' bsólē'ē neda' Dios Xuz.

³⁷ Lēzca' runē' lna' lau quia' Dios Xuz nasólē'ē neda'. Gatga byónili' chí'ē, len gatga blé'ili' lahuē',

³⁸ len cutu nazi' lu na'li' xtidzē'ē, le cutu réjlē'li' neda', nu na' bsólē'ē.

³⁹ Rusēdli' le nayúj lu guich la'y, le ráquili' huata' queēli' yöl-la' na'bán gdu ni'a qui lē na' nayúj lu guich la'y, ati' lē na' nayúj lu guich run lna' lau quia' neda'.

⁴⁰ Cutu ré'nili' guidli' quia' neda' quiē gata' queēli' yöl-la' na'bán.

⁴¹ 'Cutu rguilja' yöl-la' ba la'gú'u neda' bunách.

⁴² Neda' núnbē'a lbi'ili', len nózda' cutu nadxi'ili'-nē' Dios.

⁴³ Bdxina' ni uláz queē' Dios Xuz, ati' lbi'ili' cutu rzi' lu na'li' neda', san chqui' huadxín nu yubl nu guid racz qui, bönni' na' si' lu na'li'.

⁴⁴ ¿Nacxzc gac tséjlē'li' Dios chqui' rzi'li' yöl-la' run zxon qui lza'li' tuli' yetuli', len cutu rguilji' yöl-la' run zxon na' za' lu nē'ē la'z dui Dios?

⁴⁵ Cutu uzóa icjli' uquía' lbi'ili' lahuë' Xuza'. Nu na' uquí lbi'ili' nac lëczë' Moisés, bönni' na' ruzxöni lácxi'li'-në', zal-la' gutië' dza ni'të.

⁴⁶ La'naru' réjlë'li'-në' Moisés, tséjlë'li' ca' neda', le buzujë' Moisés lu guich ca nac quia' neda'.

⁴⁷ Na'a, ¿nacxzc gac tséjlë'li' didza' ru'a neda' chqui' cutu réjlë'li' yugu' le buzujë' lu guich Moisés?

6

Rugahuë' Jesús zianr ca chiún gayuá' bunách

¹ Gdöd guc lë ni, gyijë' Jesús yetslá'a Nis Zxön Qui Galilea, nazí' lei ca' Nis Zxön Queë' Tiberias.

² Yajnaugac Jesús bunách zian le gulale'i yugu' yöl-la' huac benë', bunë' bönni' té'inë'.

³ Ni'r grenë' Jesús, gyijë' ga nac tu lu guí'adau', ati' ni' gró'lenë' yugu' bönni' uséd queë'.

⁴ Chzoa gdxin Lni Pascua cati' tu'spanë' bönni' judío ca benë' Dios, bubijë' luyú Egipto xuz xtau'quë'.

⁵ Cati' bchis lahuë' Jesús len blé'inë' bunách zian za'c ga zoë', ni'r rë' Felipe:

—¿Gazx tsjó'uru' yöt xtil lagu bunách zian ni?

⁶ Cni gnë' Jesús quië si' bë'ë Felipe na', le nöczznë' Lë' nac gunë'.

⁷ Bubi'ë didza' Felipe, rnë':

—La'naru' si'ru' yöt xtil lazxjru' qui gdu xunu' beo', cutu gaqui láti'dau' hueaj lagu bunách zian ni.

⁸ Ni'r rë' Jesús bönni' uséd queë', lë' Andrés, böchë'ë Simón Pedro, rnë':

⁹ —Ni zoabi' bi'i bönni', nua'bi' gayu' yöt xtil náquini xzoa' cebada, len chopba' böi cui'di'dau'. ¿Naru' huáquitsa ugagu cati'ga zian bunách le dau' ni?

¹⁰ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Gul-gún ga la'bó' lyu bunách zian ni.

Latj na', szxöni rö' daca', ati' ni' gulabó'ë gdu ca chiún gayu'ë bönni'.

¹¹ Ni'r gdel-lë'ë Jesús yöt xtil na'. Cati' chgudxë' Dios: "Xclenu'", gdisië' lei quequë' bönni' uséd queë', ati' lequë' gulaguisië' lei quegac yúgu'të nup na' rögac lu daca' ni'. Lëzca' cni glunë' quecba' böi cui'di'dau' na', ati' glahuë' tsca glë'nnë' lahuë'.

¹² Cati' chguluhuöljnë', rë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, rnë':

—Gul-túb le bizxj naga'ngac, cui lac ditj.

¹³ Gulutubë' ca', ati' guludzé'ë chinnu bdó'adau' le bizxj quegac gayu' yöt xtil náquini xzoa' cebada na', le gulugán quequë' bönni' na' glahuë'.

¹⁴ Cati' gulalé'inë' bönni' ni' yöl-la' huac na' benë' Jesús, ta'në':

—Le nactë bönni' ni naquë' bönni' na' ru'ë didza' uláz queë' Dios, bönni' na' ral-la' guidë' yödzyú ni.

¹⁵ Le ráquibe'inë' Jesús tē'nnë' la'ché'ë Lë' bayúdx quië lunë' ga gna bé'inë' lequë', qui lë ni na' buzë'ë ni', zijë' tuzë' tu lu gui'a.

Rzë'i ni'ë Jesús lu nis zxön

¹⁶ Cati' chza' ral, yjaquë' bönni' uséd queë' Jesús, guladxinë' ra' nis zxön.

¹⁷ Ni' gulabenë' tu lë'i bárcodau', zjaquë' ta'dödë' lu nis zxön na', quië ludxinë' Capernaum. Chnac chul ati' Jesús cutu rdxíninë' ga na' nacu'ë.

¹⁸ Gzu lau reycj bö' bduun' lu nis zxön na', ati' ryas rdxia nis na'.

¹⁹ Cati' chgulusé'ë bárcodau' na', gza' le nac tsca rza'ru' tu hora, ni'r gulalé'inë' Jesús rzë'i ni'ë lu nis zxön na', len zë'ë rbiguë'ë ga na' zeaj barco na', ati' gladxi guladzöbnë'.

²⁰ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Néda'cza'. Cutu gádxili'.

²¹ Ni'r len yöl-la' rudziji quequë' guluguel-lë'ë Lë' lë'i bárcodau' na', ati' la' bdxintë bárcodau' na' lu yu bidx ga ni' zjaquë'.

Tu'guilj Jesús bunách zian

²² Dza buróp ni', gláquibe'i bunách zian na' naga'ngac yetslá'a nis zxön bdxin ni' tuz bárcodau' ati' Jesús cutu grénlenë' yugu' bönni' uséd queë' lë'i bárcodau' na', san légaczë' na' yjaquë'.

²³ Ni'r gularúj yela'gac bárcodau' lu yödZ Tiberias, ati' guladxín tu latj dë gal-la'z ga ni' glahuë' yöt xtil cati' ni' Xanru' Jesús gudxë' Dios: "Xclenu'", qui.

²⁴ Le gulalé'inë' cutur zoë' ni' Jesús len cutu nacu'ë ni' bönni' uséd queë', qui lë ni na' gulabenë' lé'igac bárcodau' na', yjaquë' Capernaum, tu'guiljë' Jesús.

Naquë' Jesús yöt xtil nabánigac tsaz bunách

²⁵ Cati' guladxín bunách zian na' yetslá'a nis zxön na', yajxáca'quë' Jesús, len të' Lë':

—Bönni' Usëdi, ¿batx bdxinu' ni?

²⁶ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili': Ruguilji' neda', clëg le blé'ili' yugu' yöl-la' huac bena', san le gdágulí' yöt xtil ni' len böjlí'.

²⁷ Gul-gún dxin, clëg quië si'li' la' huagu rdöd qui, san quië si'li' la' huagu na' uga'ntecz, len runn yöl-la' na'bán gdu. Lë ni la' huagu gunna' queëli' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, le bulu'ë lahui Xuza' Dios naca' Zxi'në'.

²⁸ Ni'r gulanabné' Lë', ta'né':

—¿Bizxa run bayúdx guntu' quië guntu' le rdzag ladxë'ë Dios?

²⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Lë ni le rdzag ladxë'ë Dios, quië tséjlë'li' neda', naca' nu bsölë'ë Lë'.

³⁰ Ni'r gulanabné' Lë', ta'né':

—¿Bizxa le nac bè' runu', le glé'itu' quië tséjlë'tu' Li'? ¿Bizxa yöl-la' huac runu'?

³¹ Glahuë' xuz xtau'ru' yöt xtil nazi' lei maná lu latj ca'z, ca nayúj lu guich la'y, rna: "Yöt xtil qui yehua' yubá bè'ë quequë' Moisés, glahuë'."

³² Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili': Clëg Moisés na' bennë' queëli' yöt xtil qui yehua' yubá, san Xuza' Dios runnë' queëli' yöt xtil gdu qui yehua' yubá.

³³ Yöt xtil na' runnë' quegac bunách Dios naca' neda', lë na' bruj yehua' yubá len runódzj quegac bunách yödzyú ni yöl-la' na'bán.

³⁴ Ni'r të' Lë':

—Xan, benntecz queëtu' yöt xtil na'.

³⁵ Jesús rë' lequë':

—Neda' naca' yöt xtil nabánigac tsaz bunách. Nu za'len neda', huölj gdze'i tsaz nu na' le nac queë' Dios, ati' nu tsejlë' neda', chnë'j tsaz le nac queë' Dios.

³⁶ Nac ca na' chgudxcza' lbi'ili', zal-la' rlé'ili' neda', cutu ca' réjlë'li' neda'.

³⁷ Yúgu'të nup na' runnë' quia' Xuza', lid quia', ati' nup na' lid quia', cutu usá'gaca'-në'.

³⁸ Cni nac, le bö'tja' bruja' yehua' yubá, clëg quië guna' ca rë'nda' néda'cza', san quië guna' ca rë'nnë' Dios Xuz, nasölë'ë neda'.

³⁹ Lë ni le rë'nnë' Xuza' nasölë'ë neda', rë'nnë' cutu unitia' nitú nup na' bennë' quia', san uspana' lequë' dza udx.

⁴⁰ Lë ni le rë'nnë' Dios Xuz nasölë'ë neda', rë'nnë' gata' yöl-la' na'bán quequë', yúgu'të nup na' la'le'i neda', Zxi'në', len la'yejlë'ë neda', ati' neda' uspana' lequë' dza udx na'.

⁴¹ Ni'r gulané' queë' Jesús bönni' judío uná bè' le gnë': "Neda' naca' yöt xtil na' bö'tj, bruj yehua' yubá."

⁴² Qui lë ni na' ta'né':

—¿Naru' clëg bönni' ni Jesús, zxi'në' José? Núnbë'czru' xuz xnë'ë. ¿Nacxcz nac na', rnë' bönni' ni: "Bö'tja' bruja' yehua' yubá"?

⁴³ Ni'r bubí'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Cutu gnëli' quia' la' lbi'izli'.

⁴⁴ Cutu sáqui'në' guidë' quia' nitúë' bönni' chqui' cutu dugu'ë quia' nu na' Xuza' nasölë'ë neda', ati' neda' uspana' nu na' dza udx.

⁴⁵ Nayúj lu guich la'y ca gulané' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, rna cni: "Dios usëdnë' yúgu'të bunách." Qui lë ni na', za'quë' quia' yúgu'të bönni' ta'yönnë' chi'ë Xuza' len nazëdquë' lu në'ë Lë'.

⁴⁶ Nutu nu bönni' blé'inë' Dios Xuz, san tuzë' Bönni' na' brujë' ga zoë' Dios. Bönni' ni rlé'icznë' Dios Xuz.

⁴⁷ Le nactë rëpa' lbi'ili': Núti'tëz bönni' rejle'ë neda' dë queë' yöl-la' na'bán gdu.

⁴⁸ Neda' naca' yöt xtil nabánigac tsaz bunách.

⁴⁹ Glahuë' xuz xtau'li' yöt xtil na' nazi' lei maná lu latj ca'z, len cati' bza'a dza quequë' glatië'.

⁵⁰ Neda' naca' yöt xtil ruhuó'tj r-ruj yehua' yubá, ati' núti'tëz bönni' gahuë' lei, cutu ca' gatië' bönni' na'.

⁵¹ Néda'cza' naca' yöt xtil na' nabánigac bunách, bö'tj bruj yehua' yubá, ati' chqui' núti'tëz bönni' gahuë' yöt xtil na', gbánteczë' bönni' na'. Yöt xtil na' runódzja' neda' nac xpëla'a, le runódzja' quië gata' yöl-la' na'bán quegac bunách yödzyú.

⁵² Ni'r gulachixi lza'quë' bönni' judío uná bè', ta'né':

—¿Naru' huactsa bönni' ni gunnë' queëru' xpëlé'ë gáguru' lei?

⁵³ Qui lë ni na' Jesús rë' lequë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili': Chqui' cu gáguli' xpëla'a neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, len chqui' cu gui'jli' xchöna', cutu ca' zoalen lbi'ili' yöl-la' na'bán.

⁵⁴ Núi'tëz nu gagu xpëla'a len gui'j xchöna', dë qui yöl-la' na'bán gdu, ati' neda' uspana' nu na' dza udx.

⁵⁵ Cni gac, le nac xpëla'a la' huagu gdu, ati' xchöna' nac tu le nac gdu quië nu gui'j lei.

⁵⁶ Núi'tëz bönni' gahuë' xpëla'a len gui'j'ë xchöna', sóalenteczë' neda' bönni' na', ati' neda' sóalentecza' lë'.

⁵⁷ Ca na' zoë' nabanë' Dios Xuz nasölë'ë neda', ati' neda' nabánida' Lë', lëzca' cni gbáninë' neda' núi'tëz bönni' gahuë' neda'.

⁵⁸ Lë ni yöt xtil bötj bruj yehua' yubá, len cutu nac ca yöt xtil na' nazí' lei maná, lë na' glahuë' xuz xtau'li', len cati' bza'a dza quequë', glatië'. Núi'tëz bönni' gahuë' yöt xtil ni gbánteczë'.

⁵⁹ Yugu' didza' ni bë'ë Jesús ga nac tu lu yu'u ga tu'dubë' tu'sedë' queë' Dios bönni' judío, ati' guc lë ni tsal ni' rusédnë' bunách Capernaum.

Didza' tunn queëru' yöl-la' na'bán gdu

⁶⁰ Cati' gulayönnë' didza' ni, gulanë' qui zian bönni' uséd queë' Jesús, ta'né':

—Banigtë didza' ni. ¿Nuzxa caz gac si' lu në'i lei?

⁶¹ Ráquibe'inë' Jesús ta'né' qui xtidzë'ë bönni' uséd queë', ati' gnabnë' lequë', rnë':

—¿Naru' run lbi'ili' zi' didza' ni?

⁶² ¿Nacxz gac chqui' hualé'ili' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, huëpa' huöja' ga ni' zoa' zi'al?

⁶³ Le nac queë' Dios Bö' La'y nac le runn queë'li' yöl-la' na'bán. Le nac bëla'z cutu ca' nu uzi' xbey. Yugu' didza' na' bé'lëna' lbi'ili' nacgac queë' Dios Bö' La'y len tunn quegac bunách yöl-la' na'bán.

⁶⁴ Na'a, la'li' cutu réjlë'li'.

Gnë' cni Jesús le nözcznë' dza ni'të nup na' cuta'yejlë', lenca' nu na' udód Lë' lu na'quë' bönni' ludóddë' Lë'.

⁶⁵ Qui lë ni na' gnë':

—Qui lë ni na' chgudxcza' lbi'ili': "Cutu sáqui'në' të'ë neda' nitué' bönni' chqui' cutu gu'ë lë' latj Dios Xuz."

⁶⁶ Dza na' glac chop ládxiquë' zian bönni' uséd queë' len cutur guladälënë' Lë'.

⁶⁷ Ni'r Jesús gnabnë' idxínnutë' bönni' uséd queë' na', rë' lequë':

—¿Naru' ubíga'tsali' ca' lbi'ili'?

⁶⁸ Bubi'ë didza' Pedro, rë' Lë':

—Xan, ¿nuzxa qui tseajtu'? Li' napu' didza' tunn queë'tu' yöl-la' na'bán gdu.

⁶⁹ Netu' ni réjlë'tu' Li', len núnbë'tu' Li', nacu' Cristo na' nasölë'ë Dios, len nacu' ca' Zxi'në' Dios ban.

⁷⁰ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Gröcza' lbi'ili' chínnuli' ni, san tuë' bönni' ladj lbi'ili' dzag lë' tu' xöhui'.

⁷¹ Didza' ni bë'ë Jesús queë' Judas Iscariote, zxi'në' tu bönni' lë' Simón, le naquë' Judas bönni' na' udödë' Jesús lu na'quë' bönni' ludóddë' Lë', len nabáblënë' yechineajë' bönni' uséd queë' Jesús.

7

Cutu ta'yejlë'ë Jesús bönni' bóch'czë'

¹ Gdöd guc lë ni gdë' Jesús luyú Galilea. Cutu gu'nnë' tsijë' luyú Judea le të'nnë' bönni' judío uná bë' ni' ludóddë' Lë'.

² Dza ni' chzoa gdxin lni quequë' bönni' judío cati' tu'spanë' ca gulacu'ë zxan lbin lága'dau' xuz xtau'quë'.

³ Qui lë ni na' të' Jesús bönni' bóchë'ë, ta'né':

—Bruj ni len gyeaj luyú Judea quië la'lé'inë' ca' yugu' yöl-la' huac runu' bönni' uséd quiu' nacu'ë ni'.

⁴ Chqui' rë'nnë' bönni' lumbë' lë' bunách, cutu runë' bagachi'z le runë'. Le runu' yugu' yöl-la' huac cni, blui' cuinu' laugac yúgu'të bunách.

⁵ Cni gulanë', le cu ta'yejlë'ë Jesús bönni' bóchë'ë.

⁶ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Cutu rdxini dza quia' uluí' lahua' laugac bunách, san dza queë'li' tseajli' ni' chzoacz.

⁷ Cutu tu'zóa lbi'ili' tsal' bunách yódzlyú ni, san tu'zóa neda' tsal' le runa' Ina' lau quequë', rnia' nac xöhui' le tunë'.

⁸ Gul-tséaj lbi'ili' lni na'. Cutu tsija' na'a lni na' le cutu rdxini dza quia'.

⁹ Cati' chgudxë' lequë' lë ni, buga'në' ni' luyú Galilea.

Zijë' Jesús lni quegac bunách judío

¹⁰ Gdöd zjaquë' lni na' bönni' böché'ë Jesús, ni'r zijë' ca' Lë', clëg yalj lulu, san bagachi'z zijë'.

¹¹ Ga na' rac lni na', guluguiljë' Jesús bönni' judío uná bë', ta'né':

—¿Gazx zoë' bönni' na'?

¹² Szxöni' glui' didza' ca nac queë' Jesús bunách zian ni'. La'quë' ta'né':

—Naquë' dxi'a.

Yela'quë' ta'né':

—Cutu naquë' dxi'a le rzi' yé'inë' bunách.

¹³ Cutu bë'ë didza' yalj lulu ca nac queë' Jesús nitüë' bönni', le tadxí yugu' bönni' judío uná bë' bunách zian na'.

¹⁴ Cati' chbdxin gatsj lni na', blë'ë Jesús ra' gdau' len busëdnë' bunách nacuá' ni'.

¹⁵ Gulubannë' bönni' judío, ta'né':

—¿Nacxzc nac, raquë' sxzöni' bönni' ni len cutu ca' nazëdë' qui gdau'?

¹⁶ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Le rusëdda' neda', clëg quia' na', san queë' Dios Xuz na' nasölë'ë neda'.

¹⁷ Chqui' rë'nnë' nu bönni' gunë' ca rë'nnë' Dios, huáquibe'inë' bönni' na' chqui' naqui queë' Dios le rusëdda' bunách o chqui' racz quia' ru'a didza'.

¹⁸ Nu bönni' ru'ë didza' racz queë', runë' cni quië lun lë' ba la'n bunách, san bönni' na' rë'nnë' lun bunách ba la'n nu nasöla' lë', bönni' ni ru'ë didza' gdu'të li len cutu ca' rzi' yë'ë.

¹⁹ 'Bennë' queëli' zxba queë' Dios Moisés, san nituli' cutu runli' ca rna bë' zxba na'. ¿Bizx quië rzu rbö'li' gdödili' neda'?

²⁰ Gulub'i didza' bunách zian na', të Lë':

—Tu' xöhu'i dzag li'. ¿Nuzxa caz rzu rbö' gdödi li'?

²¹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Tu yöl-la' huac bena', ati' rubánili' yúgu'tëli'.

²² Le nactë bennë' queëli' Moisés lë na' nac bë' narugu lu xpéla'li'. Clëg Moisészc bennë' queëli' lë na', san gzx'i'ë lei lu na'quë' xuz xtau'huë'. Na'a, zal-la' nac dza la'y, rchúgul'i lu xpéla'chi' bi'i bönni'dau' lë na' nac bë' náquicbi' queë' Dios.

²³ Chqui' ta'zi'bi' lu xpéla'chi' lë na' nac bë' cati' nac dza la'y, cui quitsjli' zxba queë' Moisés, ¿naru' rléytsali' neda' le buna'-në' bönni', böaquë' dxi'adau' cati' nac dza la'y?

²⁴ Cutu ral-la' cuequi xbeyzli' ca', san gul-bequi xbey ca rajlóz le nac gdu'të li.

Rgúxjö'ë Jesús ga narujë'

²⁵ Ni'r glu'ë didza' la'quë' bönni' nacu'ë Jerusalén, ta'né':

—¿Naru' clëg bönni' ni nu na' tu'guiljë' bönni' judío uná bë' quië ludöddë' Lë'?

²⁶ Gul-yutsca', yalj lulu ru'ë didza' len cutu bi të' Lë'. ¿Naru' táquibe'inë' bönni' ta'ná bé'inë' rë'u, le nactë bönni' ni naquë' Cristo, Nu na' ral-la' gna be'i rë'u?

²⁷ Bönni' ni, nóziczru' gazx bönni' Lë'. Cati' guidë' Cristo, nutu nu gnözi gazx bönni' Lë'.

²⁸ Ni' zoë' Jesús rusëdnë' bunách nchil gdau', len cati' byönnë' didza' ni, ni'r bë'ë zidzj didza', rnë':

—¿Naru' núnbë'tsali' neda' len nózitsali' gazx bönni' neda'? Bida' ni, clëg racz quia', san Dioszc nasölë'ë neda', ati' Lë', cutu núnbë'li'-në' lbi'ili'.

²⁹ Neda' núnbë'a-në', le za'a queë' Lë' ati' Lëczë' nasölë'ë neda'.

³⁰ Ni'r glunë' bayúdx la'zönë' Lë', san nutu nu gzxön Lë', le cutu rdxini dza queë' tsu'ë lu na'quë'.

³¹ Gulayejlë' Lë' zian bunách ni', ta'ná:

—Cati' guidë' Cristo, ¿naru' gunë' zianr yöl-la' huac ca le runë' bönni' ni?

Ta'sölë'ë bönni' gdau' nup la'zón Jesús

³² Gulayönnë' bönni' gdau' fariseo yugu' didza' ni tui' bunách ca nac queë' Jesús, ati' gulasölë'ë ni'a na'quë' tsajxönquë' Jesús yugu' bxuz uná bë' len yugu' bönni' gdau' fariseo na'.

³³ Ni'r Jesús gnë':

—Yetú chi'z sóalena' lbi'ili' ati' ni'r huöja' ga zoë' Xuza' nasölë'ë neda'.

³⁴ Uguiljli' neda' san cutu udzólili' neda'. Ga ni' tsajsóa' neda' cutu gac guidli' lbi'ili'.

³⁵ Ni'r të' lza'quë' bönni' judío, ta'né':

—¿Gazx tseajtsë' bönni' ni, ga ni' cutu udzóliru'-në'? ¿Naru' huayeajtsë' ga nacu'ë bönni' judío náslasquë' gdu'të yödzyú len usëdnë' yugu' bönni' gza'a ni'?

³⁶ ¿Bizxa rē'ni gna didza' na' bē'ē: "Uguiljli' neda' san cutu udzólili' neda'", lenca: "Ga ni' tsajsóa' neda' cutu gac guidli' lbi'ili'?"

Nis yegu runn queëru' yöl-la' na'bán

³⁷ Cati' ni' nac dza udx qui lni na', dza na' nac blau, gyasē' gzuinē' Jesús len bē'ē zidz didza', rnē':

—Chqui' zoē' bönni' rbidx icj lādxi'dau'huē', ral-la' guidē' ga zoa' bönni' na' len gui'jē'.

³⁸ Nu bönni' rejlē'ē neda', gac queē' ca na' nayúj lu guich la'y, rna: "Lu icj lādxi'dau'huē' bönni' na' glen le nac ca nis yegu", lē na' luzi' xbey bunách, gata' quequē' yöl-la' na'bán.

³⁹ Didza' ni bē'ē Jesús ca nac queē' Dios Bö' La'y, Nu ral-la' dusoalen bönni' na' la'yejlē' Jesús. Cni gnē' Jesús le cutu rdxíninē' Dios Bö' La'y, le cutu ruhuēpnē' Jesús ga gáctērē' blau.

Ta'rúj chopl bunách

⁴⁰ Cati' gulayōni didza' ni, gulaná la'gac bunách zian na', ta'ná:

—Le nactē naquē' bönni' ni bönni' na' ru'ē didza' uláz queē' Dios, bönni' na' gzxi' lu nē'ē Dios gsólē'ē queëru'.

⁴¹ Ta'nē' yela'quē':

—Naquē' Cristo bönni' ni.

Ta'ná la'gac bunách:

—¿Naru' Galilea grujtsē' Cristo?

⁴² Nayúj lu guich la'y le rna: "Cristo galjē' ladj xzi'n xsoē' David len gaquē' ca' bönni' Belén le guc ladjē' David na'."

⁴³ Cni guc, gularúj chopl bunách na' ni'a queē' Jesús.

⁴⁴ Tē'nnē' la'quē' la'zōnē' Jesús san nutu nu bi ben queē'.

Cutu ta'yejlē'ē Jesús bönni' uná bē'

⁴⁵ Ni'r guludxinē' ni'a na'quē' yugu' bxuz uná bē' len yugu' bönni' gdau' fariseo ga na' nacu'ē bönni' gdau' na', ati' lequē' glē' ni'a na'quē' na', ta'nē':

—¿Bizx quiē cutu zuchē'li'-nē'?

⁴⁶ Gulubi'ē didza' ni'a na'quē', ta'nē':

—Nutu nu bönni' ru'ē didza' ca ru'ē didza' bönni' ni.

⁴⁷ Ni'r gulubi'ē didza' bönni' gdau' fariseo na', ta'nē':

—¿Naru' bē'tsali' latj gzxi' yé'inē' ca' lbi'ili'?

⁴⁸ ¿Naru' gyjē'ē'tsē' Lē' nu bönni' uná bē' o nu bönni' gdau' fariseo?

⁴⁹ Bönni' ni cutaquē' zxba queē' Dios, dō' dxiaquē'.

⁵⁰ Zoē' ca' ni' Nicodemo, bönni' na' bdxinē' ga zoē' Jesús chdzō'l, le naquē' ca' bönni' gdau' fariseo, ati' rē' lequē':

⁵¹ —¿Naru' rusyúdxtsaru' bönni' lu zxba queëru' chqui' cutu yóniru' lē' zi'al quiē gnóziru' bi benē'?

⁵² Ni'r gulubi'ē didza' yezícarē' na', tē' lē':

—¿Nactsu' ca' li' bönni' Galilea? Blab le nayúj lu guich la'y ati' uyú' gatga bruj luyú Galilea nitúē' bönni' ru'ē didza' uláz queē' Dios.

⁵³ Ni'r qui queēquē' yhuōjquē' lidxquē'.

8

¹ Gyijē' Jesús ga nac lu Gui'a Ga Rō'gac Yag Olivo.

Ngul naguitsjnu zxba qui yöl-la' nutság na'

² Cati' za' reni' budxinē' Jesús ra' gdau', ati' guladxín ga zoē' yúgu'tē bunách. Grō'ē ni' Jesús, rusēdnē' lequē'.

³ Ni'r duchē'quē'-nu ga zoē' Jesús ngul, bönni' gdau' tu'sēdi len yugu' bönni' gdau' fariseo, guladzōlnē'-nu ni' rguitsjnu zxba qui yöl-la' nutság na'. Guluschinē'-nu laugac bunách na' tu'zē naggac Jesús,

⁴ ati' tē' Lē':

—Bönni' Usēdi, ngul ni gzxōntu'-nu ni' runnu dul-la' rguitsjnu zxba qui yöl-la' nutság na'.

⁵ Lu zxba queē' Moisés, gna bē'inē' netu' uládx'i'tu'-nu guiōj ngul runnu cni, gatnu. ¿Nazxga Li', nacx rmau'?

⁶ Cni gulanē' quiē la'zi' bē'ē Jesús quiē la'záqui'nē' luquiē' Lē'. Ni'r byechuē' Jesús, ruyúē' lyu len ruzujē' lyu na' len xbönni' nē'ē.

⁷ Cati' gulanábsquinē' Lē', ni'r buzuinē' Jesús len rē' lequē':

—Nul-li' cununli' dul-la' su lauli' uládx'i'li'-nu guiōj.

⁸ Leyúbi byechuē' Jesús, ruyúē' lyu len bguel-lē'ē ruzujē' leyúbi lyu na'.

⁹ Cati' gulayönnë' didza' ni, guluxós lequë' ládxi'dau'quë', ati' gularujë' tu tuë', gulazú lauquë' bönni' gult' ga bdxintë bönni' cuidi'. Naga'në' ni' Jesús, dzagnu Lë' ngul na' zoanu gatsj lahui'l nup na' tu'zë naggac Lë'.

¹⁰ Ni'r buzuinë' leyúbl Jesús, len nutu nu blé'inë' nu ruquí lënu, san tuznu ngul na', ati' rë'-nu:

—Ngul, ¿gazx nacua' nup na' guluquí li'? ¿Naru' cutu zoa nu bönni' rchuguë' quiu'?

¹¹ Lënu rnanu:

—Nutu nucz, Xan.

Ni'r Jesús rë'-nu:

—Lëzca' neda', cutu rchuga' quiu'. Böaj lidxu', len cutur gunu' dul-la'.

Naquë' Jesús yení' quegac bunách yödzyú

¹² Leyúbl bé'lenë' lequë' didza' Jesús, rnë':

—Neda' naca' yení' quegac bunách yödzyú. Nu bönni' zá'lenë' neda', cutu të' ga chul xöhuí' san soalen bönni' na' yení' uluí'i lë' nac gata' yöl-la' na'bán gdu queë'.

¹³ Ni'r të' Lë' bönni' gdau' fariseo, ta'në':

—Li' runu' lna' lau qui la' cuinzu'. Cutu nac lsaca' le runu' lna' lau. Daduz nac.

¹⁴ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Zal-la' runa' lna' lau qui la' cuinza', gdu'të li nac le runa' lna' lau, le nözda' ga bruja' len ga tsija', san lbi'ili' cutu nözili' gazx za'a len clëg gazx tsija'.

¹⁵ Lbi'ili' rbequi xbeyli' ca le tac yödzyú ni, san neda', racz quia' nutu nu bönni' cutu rbequi xbeyda' lë'.

¹⁶ La'naru' cuequi xbeyda', ca nacz cuequi xbeyda', le clëg neda'z cuequi xbeyda', san gunë' neda' tsaxxón Xuza' nasölë'ë neda'.

¹⁷ Lëzca' cni lu zxba queë' Moisés nayúj lu guich le rna: "Le tunë' lna' lau chopë' bönni', gdu'të li nac."

¹⁸ Neda' runa' lna' lau qui la' cuinza', ati' Xuza' nasölë'ë neda', runë' ca' lna' lau quia'.

¹⁹ Ni'r gulanabnë' Lë' bönni' gdau' fariseo na', ta'në':

—¿Gazx zoatsë' Xuzu'?

Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Lbi'ili' neda', len cutu núnbë'li'-në' Xuza'. La'naru' núnbë'li' neda', lëzca' Xuza' gúnbë'li'-në'.

²⁰ Yugu' didza' ni bë'ë Jesús cati' ni' zoë' rusëdnë' bunách nchil gdau', ga na' nacua' gui'n gap ta'gu'ë gun qui gdau', san nutu nu gzxön Lë', le cutu rdxini dza queë' tsu'ë lu na'quë'.

Rnë' Jesús: "Ga tsija' neda', cutu gac guidli'"

²¹ Leyúbl rë' lequë' Jesús, rnë':

—Uzá'a yödzyú ni, ati' uguiljli' nu uslá lbi'ili', san ugá'n dul-la' nabága'li, gatli'. Ga tsija' neda', cutu gac guidli'.

²² Ni'r glu'ë didza' bönni' judío uná bë', ta'në':

—¿Naru' gdödi cuinë'? Rnë': "Ga tsija' neda', lbi'ili' cutu gac guidli'."

²³ Jesús rë' lequë':

—Lbi'ili' nacli' qui luyú dë dxi'l ni, san neda' za'a yehua' yubá xtsa'. Lbi'ili' nacli' bunách yödzyú ni, san neda' cutu naca' bönni' yödzyú ni.

²⁴ Qui lë ni na' gudxa' lbi'ili': "Ugá'n dul-la' nabága'li, gatli'." Chqui' cutu tsjë'të'li' naccza' Nu uslá, ugá'n dul-la' nabága'li, gatli'.

²⁵ Ni'r gulanabnë' Lë', ta'në':

—¿Nuzxa caz nacu'?

Jesús rë' lequë':

—Naca' la' leyz ca na' chgudxa' lbi'ili' dza ni'të.

²⁶ Zian le ral-la' gyëpa' lbi'ili' len cuequi xbeyda' le nac queë'li. Didza' gdu'të li ru'ë Xuza' nasölë'ë neda', ati' didza' byönda' ru'ë Lë', ru'lena' bunách yödzyú ni didza'.

²⁷ Cutu gulayëjní'në' ru'lenë' lequë' didza' ca nac queë' Dios Xuz.

²⁸ Qui lë ni na' Jesús rë' lequë':

—Cati' gdxin dza uchisli' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, gdódili' neda', ni'r gáquibe'ili' naccza' Nu ruslá, len cutu bi runa' racz quia', san ca na' bului'inë' neda' Xuza', ca' ru'a didza'.

²⁹ Zóalenë' neda' Xuza' nasölë'ë neda'. Cutu nuca'në' neda' tuza' Xuza', le rúntecza' le rdzag ladxë'ë Lë'.

³⁰ Cati' bë'ë didza' ni Jesús, gulayëjlë'ë Lë' bönni' zian.

Nup naccgac zxi'në' Dios, len nup nadzungac lu na' dul-la'

- ³¹ Ni'r Jesús gudxë' bönni' judío na' ta'yejlë'ë Lë', rnë':
—Chqui' gúnteczli' ca rna xtidza'a, gacli' gdu bönni' uséd quia'.
- ³² Gúnbë'li' le nac gdutë li ati' usán lbi'ili' le nac gdutë li na'.
- ³³ Gulubi'ë didza', të' Lë':
—Zxi'n xsoë' Abraham nactu', len nutu nu ben netu' bönni' nadá'ugac. ¿Ati' rnatsu': "Usán lbi'ili'?"
- ³⁴ Jesús rë' lequë':
—Le nactë rëpa' lbi'ili': Yúgu'të nup tun dul-la', nadzungac lu na' dul-la'.
- ³⁵ Cutu uga'ntecz lidxë' xan yu'u nu nac bönni' nada'u, san nu nac zxi'në' xan yu'u na' ruga'ntecz lidx nu na' nac xan yu'u.
- ³⁶ Cni nac, chqui' usán lbi'ili' Nu na' nac Zxi'në' Dios, le nactë ulali'.
- ³⁷ Nözda' nacli' zxi'n xsoë' Abraham, san rzu rbö'li' gdódili' neda', le cunazi' lu na'li' xtidza'a.
- ³⁸ Neda' ru'a didza' ca nac le blé'ida' ga na' zoë' Xuza', san lbi'ili' runli' le byónili' ga zoa xuzczli'.
- ³⁹ Gulubi'ë didza', të' Lë':
—Abraham naquë' xuztu'.
Ni'r Jesús rë' lequë':
—La'naru' nacli' gdu zxi'n xsoë' Abraham, gunli' ca na' benë' Abraham.
- ⁴⁰ Na'a, rzu rbö'li' gdódili' neda', zal-la' ru'lena' lbi'ili' didza' gdutë li, didza' na' byónda' bë'ë Dios. Cutu benë' cni Abraham.
- ⁴¹ Lbi'ili' runli' ca run xuzczli'.
Ni'r të' Lë':
—Netu' cutu ca' nactu' bi'i lagu. Tuzë' Dios naquë' Xuztu'.
- ⁴² Ni'r Jesús rë' lequë':
—La'naru' naquë' Dios gdu Xuzli', huadxi'ili' neda', le bruja' neda' ga zoë' Dios, bida' luyú ni, len clëg racz quia' bida', san Dioscz bsölë'ë neda'.
- ⁴³ ¿Bixz quië cutu gac tséjní'li' didza' ru'a? Nac le curé'nili' uzë nagli' xtidza'a.
- ⁴⁴ Xuzczli' nac tu' xöhui'. Náquili' qui tu' xöhui' len ré'nili' gunli' le rzë ladxí' xuzli' na'. Dza ni'të nac gdödi bunách tu' xöhui' len cutu nazí' lu në'i le nac gdutë li, le cutu ca' rui' didza' gdutë li. Cati' rzi' yë' tu' xöhui', ca naccz rui' didza', le nac nu rzi' yë', len nac ca xuzgaccz nup ta'z'í' yë'.
- ⁴⁵ Le ru'a neda' didza' gdutë li cutu réjje'li' neda'.
- ⁴⁶ ¿Núzxal-li' gac uspága'li' neda' dul-la'? Chqui' ru'a didza' gdutë li, ¿bixz quië cutu réjje'li' neda'?
- ⁴⁷ Nu nac queë' Dios, ruzé nag xtidzë'ë Dios, san lbi'ili', le cunacli' queë' Dios, cutu ruzé nagli' xtidzë'ë.
- Cristo zoaczë' z'atël ca Abraham*
- ⁴⁸ Ni'r gulubi'ë didza' bönni' judío, të' Jesús:
—Catëz gnatu' cati' gnatu' nacu' bönni' Samaria, ati' dzag Li' tu' xöhui'.
- ⁴⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':
—Cutu dzag neda' tu' xöhui'. Neda' runa' Xuza' ba la'n, ati' lbi'ili' ruzoali' neda' tsal'.
- ⁵⁰ Cutu runa' xzön cuina'. Zoa Nu run xzön neda', ati' Lë' rbequi xbeyné' rë'u.
- ⁵¹ Le nactë rëpa' lbi'ili': Nu bönni' si' lu në'ë xtidza'a, cutu ca' gatië' bönni' na'.
- ⁵² Ni'r të' Lë' bönni' judío na', ta'në':
—Na'a ráquibe'itu' dzag Li' tu' xöhui'. Abraham gutië', ati' glatië' ca' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, san Li' rnau': "Nu bönni' si' lu në'ë xtidza'a, cutu ca' gatië' bönni' na'."
- ⁵³ ¿Naru' náctërtsu' Li' blau ca xuzru' Abraham? Gutie' lë' ati' glatië' ca' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios. ¿Núxatër run cuinu'?
- ⁵⁴ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':
—Chqui' neda' guna' xzön cuina', yöl-la' xzön na' cutu bi gac. Xuza' runë' neda' xzön, ati' lbi'ili' rnalí' naquë' Dios queë'li'.
- ⁵⁵ Lbi'ili' cutu núnbë'li'-në' Dios Xuz, san neda' núnbë'a-në'. La'naru' gnia': Cutu núnbë'a-në', gaca' nu rzi' yë' ca na' nacli' lbi'ili', rzi' yë'li'. Na'a, le nactë núnbë'a-në' len nazí' lu na'a xtidzë'ë.
- ⁵⁶ Xuzli' Abraham budzijne' le ral-la' glé'inë' dza soa' yödzlyú ni, len zal-la' gutië' dza ni'të, blé'inë' lei, len budzjítsquinë'.
- ⁵⁷ Ni'r të' Jesús bönni' judío na', ta'në':
—Cutu yui'nu' chiën iz. ¿Naru' blé'itsanu' Abraham?
- ⁵⁸ Jesús rë' lequë':

—Le nacté rēpa' lbi'ili: Zí'atél ca soë' Abraham, neda' zoacza'.

⁵⁹ Ni'r gulaguel-lë'ë guiöj luladxë' Jesús, san Lë' bunittë cuinë', burujë' lö'a gdau' na'. Gdödë' gatsj lahui'l ga na' nacu'ë, zhuöjë'.

9

Ruünë' Jesús bönni' guljë' nachultë lahuë'

¹ Cati' gdödë' Jesús tu latj, blé'inë' ni' bönni' guljë' nachultë lahuë'.

² Gulanabnë' Jesús bönni' uséd queë', ta'në':

—Bönni' Usëdi, ¿nuzxa ben dul-la'? ¿Naru' bönni' ni o xuz xnë'ë le guljë' nachultë lahuë'?

³ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Cutu nac le benë' dul-la' bönni' ni, len clëg le glunë' dul-la' xuz xnë'ë, san nac quië gla' lahui yöl-la' huac queë' Dios ni'a queë' bönni' ni.

⁴ Run bayúdx gunru' xchinë' Xuza' nasölë'ë neda', tsal ni nac ca lahui' dza. Huadxín dza gac chul qui yöl-la' gut, cati' nutu nu gac gun dxin.

⁵ Tsal ni zoa' yödzylyú ni, naca' yení' quegac bunách yödzylyú.

⁶ Cati' budx bë'ë didza' ni Jesús, gru'në' zxóna' lyu, ati' benë' gúna'dau' len zxóna' na', len bugu'ë guna' na' yöj lahuë' bönni' na' nachúl lahuë'.

⁷ Ni'r rë' lë':

—Gyeaj yajtíb lau' lu biaj nis nazi' lei Siloé.

Siloé nac tu didza' hebreo le rna: "Nasóla".

Ni'r gyijë' ni' bönni' na' nachúl lahuë', yajtíb lahuë'. Cati' buzé'ë ni' chrlé'inë'.

⁸ Ni'r gulubani bunách dzag yu'u queë' len nup ni' gulalë'i lë' zí'atél cati' ni' nachúl lahuë', ta'ná:

—¿Naru' clëg bönni' ni bönni' na' rbö'ë r nabë' nu bi gnödzy queë'?

⁹ La'quë' ta'në':

—Lë' na'.

Yela'quë' ta'në':

—Cutu ca', san ca rna' lahuë' bönni' na', rna' lahuë' ca' bönni' ni.

Lë' rnë':

—Neda' na'.

¹⁰ Ni'r gulanabnë' lë', ta'në':

—¿Nacxcz guc, gyalj yöj lau'?

¹¹ Bubi'ë didza', rë' lequë':

—Bönni' na' lë' Jesús benë' gúna'dau' ati' gdëbë' yöj lahua' gúna'dau' na', len gudxë' neda': "Gyeaj ra' biaj nis nazi' lei Siloé, yajtíb lau'." Gyija' ni', yajtíb lahua', ati' gyaljtë yöj lahua'.

¹² Ni'r gulanabnë' lë', ta'në':

—¿Gazx zoë' bönni' na'?

Lë' rë' lequë':

—Cutu nözda'.

Bönni' gdau' ta'nabi yudxnë' bönni' na' gyalj yöj lahuë'

¹³ Ni'r gulachë'ë bönni' na' zi'al nachúl lahuë', guluschinë' lë' lauquë' bönni' gdau' fariseo.

¹⁴ Le nac dza la'y quequë' cati' benë' Jesús gúna'dau' na', len bsaljë' yöj lahuë' bönni' na' zi'al nachúl lahuë',

¹⁵ qui lë' ni na' gulanabnë' lë' leyúbl bönni' gdau' fariseo na' nacx guc gyalj yöj lahuë'. Lë' gudxë' lequë':

—Budxíë' gúna'dau' yöj lahua', ati' yajtiba' lei len rlé'ida'.

¹⁶ Ni'r glu'ë didza' la'quë' bönni' gdau' fariseo na', ta'në':

—Cutu naquë' queë' Dios bönni' na', le curún chí'ë dza la'y.

Yela'quë' ta'në':

—¿Naru' huactsa bönni' dul-la' gunë' yugu' yöl-la' huac runë' bönni' na'?

Cni' guc, gularujë' chopl.

¹⁷ Leyúbl gulanabnë' bönni' na' zi'al nachúl lahuë', ta'në':

—¿Bizxa rnau' li' queë' bönni' na', bsaljë' yöj lau'?

Lë' rnë':

—Naquë' bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios.

¹⁸ Cutu gulayejlë'ë bönni' judío uná bë' na' guljë' nachultë lahuë' bönni' na', len gyalj yöj lahuë', cati' gululidzrë' xuz xnë'ë bönni' na' gyalj yöj lahuë',

¹⁹ len gulanabnë' lequë', ta'në':

—¿Naru' naquë' zxi'nli' bönni' ni, rnali' guljë' nachultë lahuë'? ¿Nacxcz nac rlé'inë' na'a?

²⁰ Gulubi'ë didza' xuz xnë'ë na', të' lequë':

- Nózitu' naquë' zxi'ntu' bönni' ni, len guljé' nachultë lahuë',
²¹ san nacx guc, rlé'inë' na'a, cutu nózitu', len nuzxa na' bsalj yöj lahuë', cutu nózitu'. Gul-náb-në' lë', le chnaquë' bönni' chnac. Léczë' quixj'ö'ë.
²² Cni gulané' xuz xnë'ë bönni' na' zi'al nachúl lahuë', le tádxinë' yugu' bönni' judío uná bé', le chglun xtídza'quë' bönni' judío na' chqui' nu bönni' si' lu në'ë naquë' Cristo Jesús, tsaz lubijë' bönni' na' lu yu'u ga tu'dubë' tu'sedë' queë' Dios bönni' judío.
²³ Qui lë ni na' gulané' xuz xnë'ë: "Gul-náb-në' lë', le chnaquë' bönni' chnac."
²⁴ Ní'r gululidzë' leyúbl bönni' na' zi'al nachúl lahuë' bönni' judío uná bé', ati' tē' lē':
 —Ní'a queë' Xanru' Dios gdxij'ó' le nacx. Netu' ráquibë'itu' naquë' bönni' dul-la' bönni' na'.
²⁵ Ní'r bubi'ë didza', rnë':
 —Chqui' naquë' bönni' dul-la' cutu nózda'. Tu le nózda'. Zi'al nachúl lahua', ati' na'a rlé'ida'.
²⁶ Gulanabnë' lë' leyúbl, ta'né':
 —¿Bizxa benë' quiu'? ¿Nacx benë' bsaljé' yöj lau'?
²⁷ Bubi'ë didza', rë' lequë':
 —Chgudxcza' lbi'ili', san cutu gúnili' si' lu na'li' xtídza'a. ¿Bizx quië na' ré'nili' yónili' leyúbl? ¿Naru' ré'nili' ta'li' ca' Lë'?
²⁸ Ní'r gululidz zi'ë lë', ta'né':
 —Li' da'u Lë', san netu' da'tu' Moisés.
²⁹ Netu' nózitu' bé'lenë' Moisés didza' Dios, san ca nac queë' bönni' ni, cutu nózitu' nuzxa caz bsöla' Lë'.
³⁰ Ní'r bubi'ë didza' bönni' na', rë' lequë':
 —Lë ni run ga rubanda'. Lbi'ili' cutu nózili' nuzxa bsöla' bönni' ni, ati' Lë' bsaljé' yöj lahua'.
³¹ Nóziru' cutu ryönnë' yugu' bönni' dul-la' Dios, san chqui' rej ladxë'ë Dios bönni' len runë' ca rë'nnë' Lë', bönni' ni, Dios ryönnë' lë'.
³² Dza ni'të cutu ryön nu gna chqui' nu bönni' bsaljé' yöj lahuë' bönni' guljé' nachultë lahuë'.
³³ La'naru' cunaquë' queë' Dios bönni' ni, cutu bi gac gunë'.
³⁴ Ní'r gulubi'ë didza', tē' lē':
 —Ca gulju' nac bē' nabagu'u dul-la'. ¿Ati' li' ruséditsanu' netu'?
 Ní'r gulubijë' lë' ni'l.
Nup nacgac chul nit
³⁵ Byönnë' Jesús ca glunë' bönni' judío uná bé', gulubijë' bönni' na' zi'al nachúl lahuë'. Cati' budzaguë' lë', gudxë' lë':
 —¿I réjlë'u Zxi'në' Dios?
³⁶ Bubi'ë didza' lë', rë' Jesús:
 —¿Nuzxa na', Xan, quië tséjlë'a Lë'?
³⁷ Jesús rë' lë':
 —Chblé'inu' Lë', ati' neda' ni ru'lena' li' didza', naca' Zxi'në' Dios.
³⁸ Ní'r bönni' na', gyalj yöj lahuë', gyij ladxë'ë Jesús, len rë' Lë':
 —Xan, réjlë'a Li'.
³⁹ Jesús rnë':
 —Quië cuequi xbeyda' bunách bida' yödzyú ni, quië lule'i nup nachúl nanitgac, len lac ca nu nachúl lahui nup taqui ta'le'i.
⁴⁰ Cati' gulayönnë' didza' ni bönni' gdau' fariseo na' nacuá'lenë' Jesús, ni'r tē' Lë':
 —¿Naru' nachúl naníttsatu'?
⁴¹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':
 —La'naru' nachúlz yöj lauli', cutu gbága'li' dul-la'. Na'a rnali': "Rlé'itu'." Qui lë ni na' nabága'li' dul-la'.

10

Runë' lsaqui' Jesús qui li'aj quecba' bö'cu' zxila'

- ¹ Gnë' ca' Jesús:
 —Le nactë répa' lbi'ili': Nu bönni' curyazië' zaca' ga nu ryaz li'aj quecba' bö'cu' zxila', san tsazië' zaca' ga yubl, bönni' ni naquë' gban len rbanczë'.
² Nu bönni' ryazië' zaca' ga nu ryaz naquë' bönni' run chí'igacczë'-ba' bö'cu' zxila' na'.
³ Quië tsazië' bönni' ni, rsalj nu zoa run chí'i ga nu ryaz, ati' ta'yóniba' chí'ë bö'cu' zxila' na' len tu'únbë'ba'-në'. Lë' rulidzë'-ba' qui queëba' ca lëcba' len rubijë'-ba' yugu' bö'cu' zxila' na'.

⁴ Cati' chnubijë-ba' yúgu'tëba' bö'cu' xzila' náquicba' queë', rajnörë' laucha', ati' bö'cu' xzila' na' rajnaucha' lë', le tu'únbë'ba' chi'ë.

⁵ Bönni' yubl cutu tsajnaucha' lë', san luzxúndjiba' lë', le cutu núnbë'cba' chi'iquë' bönni' yubl.

⁶ Le run lsaqui' ni gudxë' lequë' Jesús, san cutu gulayéjni'në' lë na' rë' lequë'.

Naquë' Jesús ca bönni' run chi'ë-ba' bö'cu' xzila'

⁷ Ni'r rë' lequë' leyúbl Jesús, rnë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili': Neda' naca' ca tu ga ta'yazba' bö'cu' xzila'.

⁸ Chgualé'ë zian bönni' gulané' nacquë' Cristo, san yúgu'të bönni' na' guladxinë' zi'al ca neda', nacquë' gban len ta'banzë', ati' cutu guluzé nagcha' lequë' bö'cu' xzila' na'.

⁹ Neda' naca' ca tu ga nu ryaz. Núti'téz bönni' tsázlenë' neda', ulé' bönni' na', len gaquë' ca tuba' bö'cu' xzila' ryazba' len ruruja', len rdzóliba' le ráguba'.

¹⁰ 'Za'zë' gban quië cuanë'-ba' len gdóddë'-ba' len usnitë'-ba'. Neda' bida' quië gata' yöl-la' na'bán gdu quegac bunách nacgac ca bö'cu' xzila' quia', len gata' gdu quequë' yöl-la' na'bán gdu na'.

¹¹ Neda' run chí'igaca' bunách quia' ca runë' bönni', lu yöl-la' dxi'i ladxi' queë' run chí'ë-ba' bö'cu' xzila'. Bönni' cni run chí'ë-ba' bö'cu' xzila' zoaczë' udóddë' yöl-la' na'bán queë' ni'a quecha' bö'cu' xzila' queë'.

¹² Bönni' nazxjë' run chí'ë-ba' bö'cu' xzila', cati' rlé'inë' za'ba' bö'cu' zuga' snia', ruca'në'-ba' bö'cu' xzila' na', len ruzxundjë', ati' ráguya'aba' yugu' bö'cu' xzila' na' bö'cu' zuga' snia' na' len ruslasba' lecba'. Cni runë' bönni' na' run chí'ë-ba' bö'cu' xzila' le cunaquë' gdu nu run chí'i-ba' bö'cu' xzila', ati' cutu náquicba' queëczë' bö'cu' xzila' na'.

¹³ Ruzxundjë' bönni' nazxjë' na' le run chí'ë-ba' bö'cu' xzila' na' quië sí'zë' dumí len cutu rui' ladxë'ë-ba' bö'cu' xzila' na'.

¹⁴⁻¹⁵ 'Neda' naca' bönni', lu yöl-la' dxi'i ladxi' quia' run chí'igaca'-ba' bö'cu' xzila'. Ca na' nunbë'ë neda' Xuza', ati' neda' núnbë'a-në' Xuza', lëzca' cni núnbë'gaca' bunách quia' nacgac ca bö'cu' xzila' quia', len rudóda' yöl-la' na'bán quia' ni'a quecha' bö'cu' xzila' na', ati' bö'cu' xzila' na' náquicba' quia' núnbë'cba' neda'.

¹⁶ Lëzca' nacua'ba' quia' yelá'gacba' bö'cu' xzila' cunababcha' ni. Lëzca' lecba' ral-la' tsajxí'gaca'-ba'. Lecba' luzé nagcha' chi'a, len lacba' tuz len yezí'arba' bö'cu' xzila' quia', ati' néda'cza' gun chí'igaca'-ba'.

¹⁷ 'Qui lë ni na' nadxi'inë' neda' Xuza', le rudóda' yöl-la' na'bán quia', gu'a latj nu gdödi neda', ati' uzi'a lei leyúbl, ubana' lu yöl-la' gut.

¹⁸ Nutu nu bönni' sáqui'në' gdóddë' neda' san néda'cza' rudóda' yöl-la' na'bán quia', gatia'. Dë lu na'a udóda' lei, len dë lu na'a uzi'a lei leyúbl. Cni nac le gna bé'inë' neda' Xuza'.

¹⁹ Cati' gulayönnë' didza' ni bönni' judío, leyúbl gularujë' chopl ca táquinë' queë'.

²⁰ Zianë' ta'né':

—Yu'u Lë' bö' xóhui', len nachixi icjë'. ¿Bizx quië ruzé nagli' Lë'?

²¹ Yela'quë' ta'né':

—Cutu ca' ru'ë cni didza' bönni' yu'u lë' bö' xóhui'. ¿Naru' huactsa bö' xóhui' usálj yöj lauquë' bönni' nachúl lauquë'?

Tu'zóë' Jesús tsla'l bönni' judío uná bë'

²² Rac beo' ziaq len nac dza na' tunë' lni yödz Jerusalén, tu'spanë' ca gulagu'ë lu në'ë Dios gdau' quequë'.

²³ Rdë' Jesús ra' gdau' ga nac nchil qui, nazi' lei Nchil Queë' Salomón.

²⁴ Gulagu'ë Jesús lí'aj bönni' judío uná bë' len të' Lë':

—¿Batxzc usanu' runu' ga rō'tu' bāgu'í? Chqui' nacu' lí' Cristo, ca nacx gdxijöi' netu'.

²⁵ Jesús rë' lequë':

—Chgudxcza' lbi'ili', san cutu réjlë'li' neda'. Nacgac bë' nu naca' yugu' dxin runa' le dë lu na'a uláz queë' Xuza'.

²⁶ Lbi'ili' cutu réjlë'li' neda', le cutu nabábleni' nup nacgac bö'cu' xzila' quia', ca na' chgudxcza' lbi'ili'.

²⁷ Ta'yóniba' chi'a bö'cu' xzila' quia', len tu'únbë'ba' neda', ati' neda' núnbë'gaca'-ba', ati' rdjáclenba' neda'.

²⁸ Neda' runödza' quecha' yöl-la' na'bán gdu, ati' cutu ca' la'nitba', ati' nutu nu saqui' ubij lecba' lu na'a neda'.

²⁹ Bennë' quia' lecba' Xuza' Dios, ati' Lë' náptërë' yöl-la' huac ca yúgu'të bunách, ati' nutu nu saqui' ubij lecba' lu në'ë Xuza'.

³⁰ Neda' len Dios Xuz, tuz nactu'.

³¹ Leyúbl guluguel-lë'ë guiöj luladxë' Jesús bönni' judío uná bë' na'.

- ³² Jesús rë' lequë':
—Zian le nac dxi'a bena' lauli' le dë lu na'a uláz queë' Xuza'. ¿Ni'a qui bizxal dxin dxi'a ni uládx'i'li' neda' guiöj?
- ³³ Gulubi'ë didza' bönni' judío uná bë' na', të' Lë':
—Ni'a qui dxin dxi'a cutu uládx'i'tu' li' guiöj, san le curnéu' dxi'a queë' Dios, le nacu' li' bunáchz, len run cuinu' Dios.
- ³⁴ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':
—¿Naru' cu nayúj lu guich lu zxba queëli' ca gnë' Dios, rna: "Neda' rnia': Nacli' yugu' dios"?
- ³⁵ Nóziczru' tsaz nayújcz le nayúj lu guich la'y. Lu guich la'y na' rui' laquë' dios, bönni' ni' bé'lenë' lequë' didza' Dios.
- ³⁶ Dios bubijë' neda' quizi queë' len bsölë'ë neda' yödzlyú ni. ¿Naru' rnátsali' quia': "Li' cutu rneu' dxi'a queë' Dios", le gnia': Zxi'në' Dios naca'?
- ³⁷ Chqui' cutu runa' dxin budödë' lu na'a Xuza' Dios, cutu ral-la' tséjlë'li' neda'.
- ³⁸ Chqui' runa' dxin budödë' lu na'a Dios, zal-la' cutu réjlë'li' néda'cza', gul-tsejlë' le nacgac bé' dxin na' runa', quië gáquibe'ili' naquë' tuz len neda' Dios Xuz, ati' neda' ca' naca' tuz len Xuza'.
- ³⁹ Leyúbl gulazú gulabö'ë la'zönë' Jesús, san Lë' bulé' lu na'quë'.
- ⁴⁰ Ni'r gyijë' Jesús leyúbl yetslá'a yegu Jordán, ga ni' zí'atëi' buquillé' bunách nis Juan, ati' buga'në' ni' Jesús.
- ⁴¹ Guladxín ga zoë' Jesús bunách zian, ta'ná:
—Le nactë cutu benë' Juan nitú yöl-la' huac zxón, san yúgu'të le gnë' Juan na' ca ral-la' gac queë' bönni' ni, gdu'të li nac.
- ⁴² Qui lë ni na' gulayejlë'ë Jesús bönni' zian ga na' zoë'.

11

Le guc cati' gutië' Lázaro

- ¹ Dza ni' ré'inë' Lázaro, bönni' Betania, le nac ladzcnu María len Marta. Nacnu Marta zxilnu María.
- ² Nacnu María na' ngul zanë' Lázaro, bönni' na' ré'inë', len nacnu ca' ngul na' glu'nu le rla' zxix ni'ë Xanru', len buzzinu ni'ë len guitsa' icjnu.
- ³ Gulasóla'nu ngul zanë' Lázaro na' nu yjödë Jesús, gna:
—Xan, byutsca', ré'inë' Lázaro, bönni' na' nadxi'inu'-në'.
- ⁴ Cati' byönnë' didza' ni Jesús, gudxë' nup nacua' ni', rnë':
—Guidzhuë' ni cutu nac le gdödi lë' tsaz, san nac quië gla' lahui yöl-la' yení' queë' Dios, ati' ni'a qui guidzhuë' ni gla' lahui ca' yöl-la' yení' quia' neda', Zxi'në' Dios.
- ⁵ Jesús nadxi'inë'-nu Marta, len ngul zxilnu Marta na', len Lázaro na'.
- ⁶ Zal-la' nadxi'inë' lequë' Jesús, cati' byönnë' ré'inë' Lázaro, yechóp dza ca' buga'në' ga na' zoë'.
- ⁷ Cati' bza'a chop dza na', gudxë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, rnë':
—Huayejru' leyúbl luyú Judea.
- ⁸ Ni'r të' Lë' bönni' uséd queë', ta'në':
—Bönni' Usëdi, zí'a gulazú gulabö'ë luladxë' Li' guiöj bönni' judío uná bë' ni'. ¿Naru' huayejtsu' ni' leyúbl?
- ⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':
—Zoacz chinnu hora lahui' dza. Nu bönni' rdë' lahui' dza, cutu tsajchégu'ë, le rlé'inë', le zoalen lë' yení' zoa yödzlyú ni.
- ¹⁰ Chqui' rdë' chdzö'l bönni', rajchégu'ë, le cutu zoalen lë' yení'.
- ¹¹ Cati' budx bë'ë didza' ni Jesús, ni'r gudxë' lequë':
—Rasië' Lázaro, böchi' lza'ru', ati' tsija' neda', tsajspana'-në'.
- ¹² Ni'r të' Lë' bönni' uséd queë', ta'në':
—Xan, chqui' rasië', huöaquë'.
- ¹³ Gnë' cni Jesús le chgutië' Lázaro, san lequë' táquinë' gnë': "Raszë' Lázaro."
- ¹⁴ Ni'r gudxë' lequë' yalj lulu Jesús, gnë':
—Chgutië' Lázaro.
- ¹⁵ Rudzijda' le cutu zoa' ni', le gac na'a tu le uzi'li' xbey, le gun ga tséjlë'li' neda'. Huayejru' na'a ga na' dë' Lázaro.
- ¹⁶ Ni'r gudxë' yezíca'rë' bönni' uséd queë' Jesús Tomás, bönni' na' tu'ë lë', Bönni' Cuach, rnë':
—Huayejru' ca' rë'u, gátlenru'-në'.

Naquë' Jesús Nu ruspán nup chnatgac, lenca' Nu nabániru'

¹⁷⁻¹⁹ Dë gal-la'z ga dë Jerusalén yödZ Betania na', nac ca rza'ru' tu hóratëz. Qui lë ni na' chguladxinë' zian bönni' judío ga na' nacua'nu Marta len María, tu'huí' zxönë' lecnu le gutië' bönni' zancnu. Cati' bdxinë' ni' Jesús, byönnë' chguc tap dza yu'ë yeru ba Lázaro na'.

²⁰ Cati' byönnu didza' Marta, zë'ë Jesús, ni'r brujnu yu'u, yajtsagnu Lë', san Maria buga'nnu yu'u na'.

²¹ Marta na' rënu Jesús:

—Xan, la'naru' zu' ni, cutu gatië' bönni' zana'.

²² Lëzca' na'a, nözda' yúgu'të le gnabu' lahuë' Dios, Dios gunnë' quiu'.

²³ Jesús rë'-nu:

—Übanë' bönni' zanu'.

²⁴ Marta rënu Lë':

—Nözda' ubanë' cati' gdxin dza udx cati' lubán nup chnatgac.

²⁵ Ni'r Jesús rë'-nu:

—Naccza' neda' Nu ruspán nup chnatgac lenca' Nu nabánigac bunách. Nu tsejlë' neda', zal-la' gat nu na', ubáncz,

²⁶ ati' yúgu'të bönni' nabanquë' len ta'yejlë'ë neda', cutu ca' latië' tsaz. ¿I réjlë'u lë ni?

²⁷ Marta rënu Lë':

—Ja, Xan. Réjlë'a nacu' Li' Cristo, Zxi'në' Dios, Bönni' na' gzxi' lu në'ë Dios gsölë'ë yödZlyú ni.

Rbödxë' Jesús le ruhui'ni ladxë'ë ni'a quecnu ngul zanë' Lázaro

²⁸ Cati' budx bë'nu didza' ni Marta na', böajnu yu'u, yajlidznu María, zxilnu, len bagachi'z rënu lënu:

—Bönni' Usëdi zoë' ni, rulidzë' li'.

²⁹ Cati' byönnu didza' ni María, la' gyástënu, zeajnu ga na' zoë' Jesús.

³⁰ Cutu ryaznë' Jesús la' yödZdau' na', san zoazë' ga na' yajtsagnu Lë' Marta.

³¹ Cati' gulalë'inë'-nu María na' gyasnu len jarélu'nu brujnu bönni' judío na' nacua'lenë'-nu ga nac lu yu'u len tu'huí' zxönë'-nu, ni'r glauquë'-nu, ta'në':

—Huayejnu ra' yeru ba tsajchödxnu ni'.

³² Ni'r bdxinnu María ga na' zoë' Jesús. Cati' blé'ínu Lë', byéchu nu xni'ë, rënu Lë':

—Xan, la'naru' zu' ni, cutu gatië' bönni' zana'.

³³ Cati' blé'inë' Jesús rbödxnu, len ta'bödxë' ca' bönni' judío na' dzagquë'-nu, ni'r bui'nnë' len gnëtsca ladxë'ë.

³⁴ Rnë':

—¿Gazx bucáchi'li'-në'?

Të' Lë':

—Gda uyú'.

³⁵ Grödxë' Jesús.

³⁶ Ni'r gulanë' bönni' judío na', ta'në':

—Gul-yutsca' tscáti'ga nadxi'inë' lë'.

³⁷ La'quë' ta'në':

—Benë' ga rlé'inë' bönni' na' zi'al nachú' lahuë' bönni' ni. ¿Naru' cu guctsa gunë' ga cu gatië' Lázaro?

Rubanë' Lázaro lu yöl-la' gut

³⁸ Leyúbi gnëtsca ladxë'ë Jesús, ati' bdxinë' ra' yeru ba na'. Ba na' nac tu yeru nadj lë'i gui'a guiöj, ati' da' tu guiöj blag nuséyj ga nu ryaz lei.

³⁹ Gudxë' nup nacua' ni' Jesús, rnë':

—Gul-cúa guiöj ni.

Ni'r Marta, ngul zanë' bönni' nat na', rënu Lë':

—Xan, chrllë'ë zgut le chguc tap dza natië'.

⁴⁰ Jesús rë'-nu:

—¿Naru' clëg chgudxcza' li' chqui' réjlë'u, hualé'ínu' yöl-la' yení' queë' Dios?

⁴¹ Ni'r gulagúë' guiöj blag na' nuséyj ga nu ryaz yeru ba ga na' yu'ë bönni' nat na'. Buyúë' Jesús zaca' luzxbál, rnë':

—Xuza', xclenu', rëpa' Li', le ryönnu' neda'.

⁴² Neda' nözda' ryóntecznu' neda', san ru'a didza' ni quië luzí' xbey bunách zian ni len la'yejlë' Li' na' nasólu'u neda'.

⁴³ Cati' budx bë'ë didza' ni Jesús, zidzj bulidzë', rnë':

—Lázaro, burúj nil.

⁴⁴ Burujë' bönni' nat na' lu yeru ba, naróligacr ni'a në'ë yugu' lári'dau', len nagachi' ca' lahuë' yetú lári'dau'. Ni'r Jesús rë' lequë':

—Gul-lí lari' na' naróli ni'a në'ë len gul-gu'ë latj së'ë.

Tun xtídžë'ë judío uná bë' ludóddë' Jesús

⁴⁵ Ni'r gulayejlë'ë Jesús zian bönni' judío na' yjáclenë' tsaxxón María len gualalé'inë' lë na' benë' Jesús.

⁴⁶ La'quë' yjaquë' ga nacu'ë bönni' gdau' fariseo len gulaguixjoi'në' lequë' ca na' benë' Jesús.

⁴⁷ Ni'r guludúblenë' tsaxxón bönni' gdau' ta'bequi xbey yugu' bönni' gdau' fariseo na', len yugu' bxuz uná bë', ta'në':

—¿Nacxcz gunru'? Runë' bönni' ni zian yól-la' huac zxön.

⁴⁸ Chqui' güi'zru'-në' latj gunë' ca ni runczë', la'yejlë' Lë' yúgu'të bunách, ati' udjaquë' ni bönni' Roma, duquindjquë' gdau' la'y queëru', len yódz queëru'.

⁴⁹ Ni'r bë'ë didza' Caifás, bxuz blau iz na', len dzaguë' lequë', rë' lequë':

—Lbi'ili' cutu bi nózili',

⁵⁰ len cutu ráquibe'ili' run bayúdx gatië' tuë' bönni' ni'a quegac bunách, cui nit gdu yódz.

⁵¹ Clëg racz queë' bë'ë didza' ni, san le naquë' bxuz blau iz na', qui lë ni na' bë'ë didza' uláz queë' Dios ca ral-la' gatië' Jesús ni'a quegac bunách yódz na'.

⁵² Gatië' Jesús, clëgz ni'a qui yódz na', san gatië' ca' quië utubë' zxi'në' Dios náslasquë', quië lacquë' tuz.

⁵³ Cni guc, la' dza na'z glun xtídza'quë' ludóddë' Jesús.

⁵⁴ Qui lë ni na' cutur gdë' Jesús yalj lulu gap nacua' bunách judío, san buzë'ë ni', zijë' tu latj gal-la' ga nac latj ca'z, ati' bdxinë' yódz Efraín, ga ni' buga'në', ati' dzagquë' Lë' bönni' uséd queë'.

⁵⁵ Dza na' chza' gal-la' Lni PAscua quequë' bönni' judío cati' tu'spanë' ca benë' Dios, bubijë' luyú Egipto bunách queë'. Gularúj bunách zian yugu' yódz ni', ati' gulabenë', zjaquë' Jerusalén cati' zi'a gdxin lni na' quië tsajpá' cuinquë' ca nac qui gdau'.

⁵⁶ Tu'guiljë' Jesús bönni' na' nacu'ë Jerusalén, len cati' ni' nacu'ë nchil gdau', gulanabi lza'quë' tuë' yetué', ta'në':

—¿Bizxa rsáca'li'? ¿Huidtsë' lni, o cutu guidë'?

⁵⁷ Chgulaná bë'ë yugu' bxuz uná bë' len yugu' bönni' gdau' fariseo chqui' nu nözi ga zoë' Jesús, ral-la' dudixjoi' lequë' quië gac tsajxönquë' Lë'.

12

María rgu'nu ni'ë Jesús le rla' zxix

¹ Cati' ni' naga'ngac yexóp dza gdxin Lni Pascua cati' tu'spanë' ca benë' Dios, bubijë' luyú Egipto bunách queë', ni'r bdxinë' Jesús lu yódz Betania, ga na' zoë' Lázaro, bönni' na' gutië' len hubanë' lu yól-la' gut.

² Ni' gulagu'ë tu güi'i huagu gahuë' Jesús. Glu'nu le lahuë' María, ati' nutsë'ë Lázaro ladj bönni' ró'lenquë' Jesús tahuë'.

³ Ni'r gdél-la'nu María ca tu guia le rla' zxix qui yój susén las gdu, le záqui'tsqui, len glu'nu lei ni'ë Jesús. Buzxinu ni'ë len guitsa' icjnu. Gduté lu yu'u na' gze bö' zxix.

⁴ Ni'r bë'ë didza' bönni' uséd queë' Jesús, lë' Judas Iscariote, zxi'në' tu bönni' lë' Simón, len naquë' bönni' na' udóddë' Jesús lu na'quë' bönni' gdau', rnë':

⁵ —¿Bizx quië cugda'u le rla' zxix na' le zaca' lazxjru' qui tu iz, ati' huac nu quis dumí na' quegac bunách yechi'?

⁶ Gnë' cni, clëg le rui' ladxë'ë bunách yechi', san le naquë' gban, len lëczë' nu'ë bzud dumí quequë', len rubí'lanë' dumí na' tu'chijë' lu bzud na'.

⁷ Ni'r Jesús rë' lë':

—Bë'-nu latj, le nac lë ni bennu tu le nabá'a quië dza ggacha'a.

⁸ La'cuá'lentecz lbi'ili' bunách yechi', san neda' cutu ugá'ntecza' ga zoali'.

Tun xtídza'quë' bönni' judío uná bë' ludóddë' Lázaro

⁹ Cati' gulayönnë' zoë' Jesús Betania, guladxinë' ni' zian bönni' judío, clëgz le zoë' ni' Jesús, san lëzca' le tē'nnë' la'lé'inë' Lázaro, bönni' na' buspanë' lë' Jesús lu yól-la' gut.

¹⁰ Ni'r glun xtídza'quë' bxuz uná bë', ludóddë' ca' Lázaro,

¹¹ le ta'yejlë'ë Jesús len chnulá'alenquë' bxuz uná bë' na' zian bönni' judío ni'a queë' Lázaro na'.

Len ba zxön ryazië' Jesús Jerusalén

¹² Guladxín Jerusalén bunách zian dza Lni Pascua, ati' dza buróp na' ta'yönnë' zë'ë Jesús ni'.

¹³ Ni'r gulaguitsjë' zin len gularujë' zajxí'gal-la'que' Jesús, ati' glu'ë zidz didza', ta'né':
—Yöl-la' ba Dios. Yöl-la' ba Bönni' ni zë'ë uláz queë' Xanru', gna bé'inë' bunách Israel.

¹⁴ Bdzölnë'-ba' tuba' búrrodau' Jesús, ati' gdxie'-ba' ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

¹⁵ Cutu gádxili', lbi'ili', zoali' yödZ Sión.

Gul-yutsca', zë'ë Bönni' gna bé'inë' lbi'ili'.

Dxië'-ba' tuba' búrrodau'.

¹⁶ Cati' ni' zi'a guc lë ni, cutu gulayéjni'në' bönni' uséd queë' Jesús, san gdöd ni', cati' bubanë' Jesús lu yöl-la' gut, buëpë' yehua' yubá queë', ni'r yajneycnë' lë ni nayúj lu guich la'y ca ral-la' gac queë', ati' guc cni queë' lë ni.

¹⁷ Lézca' glunë' lna' lau queë' Jesús bönni' na' gulacua'lenë' Lë' cati' ni' bulidzë' Lázaro, yu'ë yeru ba, len buspanë' lë' lu yöl-la' gut.

¹⁸ Qui lë ni na' ca' gularujë' bönni' yajxí'gal-la'que' Jesús, le gulayönnë' ca nac yöl-la' huac ni benë' Lë'.

¹⁹ Ni'r gulanë' la' légacze' bönni' gdau' fariseo, ta'né':

—Chnac bë' cutu bi sáqui'ru' gunru'. Gul-yú ca da'gac Lë' yúgu'të bunách.

Tu'guiljë' Jesús bönni' gza'a

²⁰ Dzagquë' nup na' guladxín Jerusalén dza Lni Pascua na' la'que' bönni' gza'a quië la'yú ládxi'que' Dios.

²¹ Yajtsagquë' Felipe, bönni' Betsaida qui luyú Galilea, yugu' bönni' gza'a na', ati' gláta'yuë' lahuë', ta'né':

—Bönni', ré'nitu' glé'itu'-në' Jesús.

²² Gyijë' Felipe na', yjödxe' ca' Andrés. Ni'r Andrés len Felipe na' glë' ca' Jesús.

²³ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Chzoa gdxin dza gatia' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, huöja' xlatja' yehua' yubá.

²⁴ Le nactë rëpa' lbi'ili': Ugá'n leyz tu xseydau' chqui' cutu ggachi' luyú len udx qui. Chqui' udx qui xseydau' na', ati' glen, szxónitër unödZj.

²⁵ Nu bönni' rui' ládxi'tsqüë' yöl-la' na'bán queë', unitië' lei, le gatië' tsaz bönni' na'. Nu bönni' cutu rui' ladxë'ë yöl-la' na'bán dë queë' yödZlyú ni gun chi'ë lei ga gdxinr dza gata' yöl-la' na'bán gdu queë'.

²⁶ Chqui' rë'nnë' bönni' gunë' xchina', ral-la' të'ë neda' bönni' na', ati' ga ni' tsajsóa' neda', ni' tsajsóë' ca' bönni' na' runë' xchina'. Chqui' runë' xchina' bönni', gunë' ba la'n bönni' na' Xuza' Dios.

Rguíxjö'ë Jesús ca zi'a ludöddë' Lë'

²⁷ Gnë' ca' Jesús:

—Na'a röt'sca' baguí'i neda'. ¿Nacx gnatsa'? ¿Naru' gnia': Xuza', buslá neda' lu le ral-la' gac quia' na'a? Qui lë ni na' bida', quië gua' glena' le ral-la' gac quia' na'a.

²⁸ Xuza', ben ga gla' lahui yöl-la' yení' quiu'.

Ni'r byön chi'i Nu rui' didza' yehua' yubá, rna:

—Chbena' ga nalá lahui yöl-la' yení' quia', ati' leyúbl guna' ga gla' lahui yöl-la' yení' quia' na'.

²⁹ Gulayöni chi'i ni bunách zian nacua' ni', ati' ta'ná:

—Gziu' na' gnë.

Yela'gac bunách na' ta'ná:

—Bé'lenë' Lë' didza' gbaz la'y queë' Dios.

³⁰ Ni'r bubí'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Byön chi'i ni, clëg quië uzi'a xbey neda', san quië uzi'li' xbey lbi'ili'.

³¹ Chbdxin dza cuequi xbeynë' bunách yödZlyú ni Dios. Na'a chu'në' Dios ni'l tu' xöhui' rna be'i bunách yödZlyú ni.

³² Na'a, chqui' luchisé' neda' xtsa' bönni' ludöddë' neda', guna' ga ludúb quia' yúgu'të bunách.

³³ Didza' ni bë'ë Jesús nac bë' nac gatië'.

³⁴ Të Jesús bunách zian na', ta'ná:

—Netu' byönitu' nup gululáb le rna bë' zxba queë' Dios, lë na' rna: "Sóateczë' Cristo." ¿Nacxzc nac, rnau' Li': "Run bayúdx Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, luchisé' Lë' xtsa'?" ¿Nuzxa na' Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách?

³⁵ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Yetú chi'idou'z sóalena' lbi'ili' neda', naca' yení' queëli'. Gul-tá tsal ni zóalena' lbi'ili' len dē queëli' yení', cui gchul nitli'. Nu bönni' rdē' ga chul xōhui' cutu nōznē' gazz zijē'.

³⁶ Tsal ni zóalena' lbi'ili' neda', naca' yení' queëli'. Gul-tsejlē' neda' naca' yení' queëli' quiē glé'ili' yení' na' nac gdu.

Cati' budx bē'ē didza' ni Jesús, yhuōjē' yajcachi' lahuē' lauquē'.

Le run nigui bunách judío, cui la'yejlē' Jesús

³⁷ Zal-la' benē' Jesús zian yōl-la' huac laquē', cutu gulayejlē'ē Lē'.

³⁸ Cni guc quiē butság lē na' buzujē' lu guich Isaiás, bönni' bē'ē didza' uláz queē' Dios, gnē':

Xan, ¿nuzxa caz gyejlē' didza' bē'tu'?

¿Nuzxa caz bului'inē' lei Xanru' yōl-la' huac queē'?

³⁹ Cni guc, cutu guc la'yejlē'ē Jesús. Guc ca na' gnē' ca' Isaiás:

⁴⁰ Dios benē' ga gulachúl gulanitiē',

Ati' guc zid lādxi'dau'quē'

Cui la'lé'inē' len yōj laquē',

Len cui la'yéjni'nē' lu icj lādxi'dau'quē'.

Cutu luhuōaquē' quia' quiē úngaca-nē'.

⁴¹ Bē'ē didza' ni Isaiás le blé'inē' yōl-la' yení' queē' Cristo, len bē'ē didza' ca nac queē' Lē'.

⁴² Zal-la' rac cni, gulayejlē' Jesús bunách zian, len ga bdxintē' gulayejlē'ē Lē' la'quē' bönni' uná bē', san le tádxinē' yugu' bönni' gdu' fariseo, cutu glunē' Ina' lau queē' yalj lulu, cui lubijē' lequē' tsaz ga na' tu'dubē' tu'sédē' queē' Dios.

⁴³ Cni glunē' le tunrē' zxon le tun lequē' ba la'n bunách ca le runē' lequē' ba la'n Dios.

Didza' bē'ē Jesús lun ga grugu quegac bunách cuta'yejlē'

⁴⁴ Bē'ē zidz didza' Jesús, rnē':

—Nu bönni' rejllē'ē neda', clēg neda'z rejllē'ē, san rejllē'ē ca' Xuza' nasölē'ē neda'.

⁴⁵ Lēzca' cni, nu bönni' rlé'inē' neda', rlé'inē' ca' Xuza' nasölē'ē neda'.

⁴⁶ Neda' naca' yení' len bida' yōdzlyú ni, cui luga'nē' ga chul xōhui' yúgu'tē bönni' la'yejlē'ē neda'.

⁴⁷ Chqui' ryōnnē' xtídza'a bönni' len cutu runē' lei ba la'n, clēg neda' gchuga' queē' bönni' na', le bida' ni, clēg quiē gchuga' quegac bunách yōdzlyú ni, san quiē uslá' bunách yōdzlyú ni.

⁴⁸ Nu bönni' ruzóē' neda' tsal' len cutu rzi' lu nē'ē xtídza'a, chzoa le gchugu queē' bönni' na'. Didza' na' chbē'lēna' lbi'ili' nac tu le gchugu queē' bönni' na' dza udx.

⁴⁹ Cni nac, ru'a didza', clēg rac quia', san gudxē' neda' Xuza' nasölē'ē neda' le ral-la' gnia', lenca' ca ral-la' gu'a didza'.

⁵⁰ Nōzda' gna bē'ē cni Dios quiē gata' quegac bunách yōl-la' na'bán gdu. Cni nac, didza' na' ru'a, ru'a didza' ca na' chgudxczē' neda' Xuza'.

13

Jesús rguibē' ní'aque' bönni' uséd queē'

¹ Ni' nac dza zi'a gdxin Lni Pascua cati' tu'spanē' ca benē' Dios, bubijē' luyú Egipto bunách queē'. Nōzcnē' Jesús chbdxin dza queē' gatiē', cati' ral-la' uzé'ē yōdzlyú ni, huōjē' ga zoē' Xuzē'. Ca na' nadxi'inē' bunách queē' naca' yōdzlyú ni, na'a nadxi'inē' lequē' ga gdxintē' gatiē' uláz quequē'.

² Chnagú'u yōl-la' Judas Iscariote, zxi'nē' tu bönni' lē' Simón, Satanás tu' xōhui', quiē udōdē' Jesús lu na'gac nup ludōdi Lē'.

³ Nōzcnē' Jesús ca nac, brujē' ga zoē' Dios, len huōjē' ca' ga na' zoē' Dios, ati' chnudōdē' lu nē'ē Lē' Dios Xuzē' gdu'tē yōl-la' uná bē' queē'.

⁴ Qui lē ni na', cati' ni' tahuē', gyasē' Jesús len gduē' lari' rxoa yenē'. Gdel-lē'ē tu lari' ruzxiní na'ru' le bdē'ē lē'ē.

⁵ Ni'r gdē'ē nis lu zxiga' guia, ati' gzu lahuē' rguibē' ní'aque' bönni' uséd queē', len ruzxinē' ní'aque' len lari' na' da' lē'ē.

⁶ Cati' bdxinē' ga rō'ē Simón Pedro, Pedro na' rē' Lē':

—Xan, ¿naru' Li' quibtsu' ni'a'?

⁷ Bubi'ē didza' Jesús, rē' lē':

—Lē ni runa', cutu réjni'nu' na'a, san huadzéy tséjni'nu'.

⁸ Ni'r Pedro rē' Lē':

—Cutu quibczu' Li' ni'a.

Jesús rē' lē':

—Chqui' neda' cutu quiba' li', cutu ca' sáqui'nu' gunu' neda' tsaxxón.

⁹ Ni'r Simón Pedro rë' Lë':

—Xan, clëgz nî'a quibu', san quibu' ca' na'a len icja'.

¹⁰ Jesús rë' lë':

—Nu nayár, nî'azë' run bayúdx tsar, le nacczë' dxi'a gdutë', ati' lbi'ili' nacli' dxi'a, san clëg yúgu'tëli'.

¹¹ Gnë' cni Jesús: "Clëg yúgu'tëli' nacli' dxi'a", le nõzcznë' nulquë' na' udödë' Lë'.

¹² Gdöd gdibë' nî'acquë' Jesús, buguel-lë'ë lari' na' buxóa yenë'. Bubö'ë ga tahuë', ati' rë' lequë':

—¿I réjni'li' lë na' zi'a bena' queëli'?

¹³ Lbi'ili' rui'li' la' "Bönni' Usëdi", lenca' "Xan". Dxi'a nac ca' rnalí, le cni naca'.

¹⁴ Na'a, chqui' neda' naca' Xanli' len Bönni' Usëdi queëli', ati' gdiba' nî'ali', lëzca' cni ral-la' gunli' lbi'ili', quibli' nî'a lza'li' tuli' yetuli'.

¹⁵ Tu le bului'ida' lbi'ili' quië gunli' lbi'ili' ca' na' bena' neda'.

¹⁶ Le nactë rëpa' lbi'ili': Cutu nactë'rë' blau ca' xanë' bönni' huen dxin, ati' bönni' gbaz cutu nactë'rë' blau ca' nu nasöla' lë'.

¹⁷ Chqui' réjni'li' yúgu'të lë ni, bica' ba lbi'ili' chqui' gunli' cni.

¹⁸ Didza' ni ru'a cutu rëpa' yúgu'tëli'. Nõzczda' nup gröcca' neda', san run bayúdx utság lë na' nayú lu guich la'y, rna: "Nu rágulen neda' tsazxón, nu ni tá'baga' neda'."

¹⁹ Na'a rguixjoi'da' lbi'ili' zi'al ca' gac, quië cati' gac cni, tséjlë'li' zoacza' neda'.

²⁰ Le nactë rëpa' lbi'ili': Nu bönni' gunë' ba la'n gbaz gsöla'a neda', neda' ca' gunë' ba la'n, ati' nu bönni' gunë' neda' ba la'n, gunë' ca' ba la'n Xuzá, nasölë'ë neda'.

Rguixjö'ë Jesús ca' gunë' Judas, udödë' Lë'

²¹ Cati' budx bë'ë didza' nî Jesús, bui'nnë' ati' yalj lulu gnë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili': Tu bönni' nutsë'ë ladjli' udödë' neda'.

²² Ni'r guluyú lau lza'quë' tuë' yetúë' bönni' uséd queë' len gulabö'tsquë' bagu'í ta'náb ládxi'quë' nuzxa qui na' gnë' cni Jesús.

²³ Tuë' bönni' uséd queë' Jesús, bönni' na' Jesús nadxi'inë' lë', zoë' cuit lë'ë.

²⁴ Simón Pedro bulá' bului'izë' bönni' nî quië gnabnë' Jesús nuzxa qui na' gnë' cni.

²⁵ Ni'r bönni' na' zoë' cuit lë'ë Jesús rë' Lë':

—Xan, ¿nuzxa na' ru'u didza' qui?

²⁶ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Naquë' bönni' na' gu'a-në' yöt xtil nabís.

Ni'r buspisë' yöt xtil na', len bë'ë queë' Judas Iscariote, zxi'në' bönni' lë' Simón.

²⁷ Gdöd gdahuë' yöt xtil na' Judas, gyaz icj ládxi'dau'huë' Satanás tu' xöhui'. Ni'r Jesús rë' lë':

—Lë na' gunu', yjentë na'a.

²⁸ Cutu ta'yéjni'në' bizx quië na' gudxë' lë' cni Jesús yezíca'rë' bönni' uséd queë' rë'quë' tahuë'.

²⁹ Le nu'ë Judas bzud dumí quequë', táquinë' la'quë' gudxë' lë' Jesús: "Yajxí le gáguru' lni', o gnë': "Bë' lati' quegac bunách yechi'."

³⁰ Cati' budx gdahuë' yöt xtil na', len nî' nac chdzö'l, la' brujtë' Judas.

Tu zxba cub

³¹ Cati' chbrujë' Judas na', ni'r gnë' Jesús:

—Na'a chzoa gla' lahui yöl-la' yení quia' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, len gla' lahui ca' yöl-la' yení queë' Dios.

³² Chqui' gla' lahui yöl-la' yení queë' Dios nî'a quia' neda', Zxi'në', lëzca' Lëczë' Dios gunë' ga gla' lahui yöl-la' yení quia' neda', Zxi'në', len la' guntë' cni.

³³ Zxí'na'dau', yetú chi'z zóalena' lbi'ili'. Uguiljli' neda', ati' ca' na' chgúdxgaca'-në' bönni' judío, lëzca' cni rëpa' lbi'ili' na'a: Ga na' tsija' neda', cutu gac guidli' racz queëli'.

³⁴ Tu zxba cub rna bë'ida' lbi'ili' le rna cni: "Gul-dxi'í lza'li' tuli' yetuli'". Ca' na' neda' nadxi'ida' lbi'ili', lëzca' cni ral-la' gdxi'ili' lza'li' tuli' yetuli'.

³⁵ Chqui' huadxi'í lza'li' tuli' yetuli', láquibe'í yúgu'të bunách da'li' neda'.

Rnë' Jesús gnë' Pedro cutu nunbë'ë Lë'

³⁶ Ni'r gnabnë' Jesús Simón Pedro, rnë':

—Xan, ¿gazxcz tsiju'?

Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Ga na' tsija' neda', cutu gac sálenu' neda' na'a, san huadzéy guidu' ga tsija' neda'.

³⁷ Pedro rë' Lë':

—Xan, ¿bizx quië cutu gac sálenu' Li' na'a? Chzoa udöda' yöl-la' na'bán quia', gatia' le nadxi'ida' Li'.

³⁸ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—¿Naru' udödu' yöl-la' na'bán quiu' le nadxi'inu' neda'? Le nactë rëpa' li', tsonn lzu tá'bagu'u, gnau' cutu núnbë'u neda' zi'al ca cödxba' zxi'n druz.

14

Naquë' Jesús nöz tséjlenru' gäxinru' ga zoë' Dios Xuz

¹ Rnë' Jesús:

—Cutu gchixi icj ládxi'dau'li'. Gul-tsejlë' Dios, len gul-tsejlë' ca' neda'.

² Lu yu'u lidxë' Xuza' latj zian nacua'. La'naru' cu nac cni, neda' chgudxcza' lbi'ili'. Tsija' na'a, tsajpá'a queëli' latj ga tsajsoali'.

³ Chqui' huayija' len tsajpá'a queëli' latj ga tsajsoali', huöda' leyúbl, uchë'a lbi'ili' latj quia', quië ga na' tsajsó'a neda', ni' tsajsoali' ca' lbi'ili'.

⁴ Nóziczli' ga ni' tsija', len núnbë'li' ca' nöz.

⁵ Tomás rë' Lë':

—Xan, cutu nözitu' gazx na' tsiju'. ¿Nacxcz gac gúnbë'tu' nöz?

⁶ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Neda' naccza' nöz, len naca' ca' le nac gdutë li, len naca' ca' Nu nabánigac bunách. Ni'a quia' neda'z gac nu gdxin ga zoë' Dios Xuz.

⁷ La'naru' núnbë'li' neda', Xuza' ca' núnbë'li'-në'. Na'a, núnbë'li'-në' len chblë'ili'-në'.

⁸ Ni'r Felipe rë' Lë':

—Xan, bulu'i' netu' Xuzu', ati' nactë queëtu'.

⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Felipe, xtsey chguc zóalena' lbi'ili'. ¿Naru' cu núnbë'tsu' neda'? Nu bönni' rlé'inë' neda', rlé'inë' ca' Xuza'. ¿Rnatsu': "Bulu'i' netu' Xuzu'?"

¹⁰ ¿Naru' cu réjlë'u zóalencza'-në' Xuza', ati' Xuza' zóalenczë' neda'? Yugu' didza' ni ruí'lëna' lbi'ili', clëg racz quia' ru'a didza' ni, san Xuza' zóalenczë' neda', Lëczë' runë' dxin ni.

¹¹ Gul-tsejlë' neda', zóalencza'-në' Xuza', ati' Xuza' zóalenczë' neda'. Chqui' cugác gunli' cni, gul-tsejlë' neda' ni'a quegac dxin ni runa'.

¹² Le nactë rëpa' lbi'ili': Yugu' dxin ni runa' neda', lëzca' cni gunë' bönni' na' rejle'ë neda', ati' le zxöntër ca' gunë' bönni' na' le huója' ga zoë' Dios Xuz.

¹³ Yúgu'të le gnabli' lahuë' Dios Xuz len ugunli' dxin la' neda', neda' guna' lë na' gnabli', quië ulu'a lahu yöl-la' yení' zxön queë' Dios Xuz neda', Zxi'në'.

¹⁴ Bítitëz bi gnabli' len ugunli' dxin la' neda', neda' guna' lei.

Gsölë'ë Dios Bö' La'y Jesús, dusóalënë' bunách queë'

¹⁵ Rnë' ca' Jesús:

—Chqui' nadxi'ili' neda', gul-gún le rëpa' lbi'ili',

¹⁶ ati' neda' gáta'yu'a lahuë' Dios Xuz, ati' Lë' gsölë'ë queëli' Nu yubl Nu gaclen lbi'ili', Nu hui' zxön lbi'ili', len sóalenczë lbi'ili'. Nu ni nac Dios Bö' La'y, Nu rui' didza' gdutë li.

¹⁷ Cutu gac luzi' xbë' Lë' bunách yödzyly ni, le cutu gac la'lé'inë' Lë' len cutu gac lumbë'ë Lë', san zóalenczë' lbi'ili', ati' soë' lu icj ládxi'dau'li'.

¹⁸ Cutu uca'na' lbi'ili' ca' yugu' bi'i uzëbdau'. Huöda' dusóalena' lbi'ili'.

¹⁹ Yetú ch'i'dau'z cutur la'le'i neda' bunách yödzyly ni, san lbi'ili' ulé'ili' neda'. Le zoacza' nabana' neda', lbi'ili' ca', tsaz soali' gbanli'.

²⁰ Dza ni'r cati' dusóalënë' lbi'ili' Dios Bö' La'y na', gnóiczli' zóalencza'-në' Xuza' Dios, ati' lbi'ili' zóaleni' neda', ati' neda' ca' zóalencza' lbi'ili'.

²¹ Nu bönni' rzi' lu në'ë xtidza'a len runë' ca' rna, nac bë' nadxi'inë' neda' bönni' na'. Xuza' Dios gdxinë' bönni' na' nadxi'inë' neda', ati' neda' gdxida'-në' bönni' na' len ulu' lahua' lahuë'.

²² Judas rë' lë', san clëg Judas Iscariote, rnë':

—Xan, ¿nacxcz gac ulu' lau' lautu' netu', len cutu ulu' lau' laugac bunách yödzyly?

²³ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Gunë' ca' rna xtidza'a bönni' nadxi'inë' neda', ati' Xuza' Dios gdxinë' bönni' na', ati' guidtu' dusóalentu'-në' bönni' na' lu icj ládxi'dau'huë'.

²⁴ Cutu runë' ca' rna xtidza'a bönni' cunadxi'inë' neda'. Didza' na' byónili' bë'a neda', clëg quia' na', san nac queë' Dios Xuz nasólë'ë neda'.

²⁵ Rëpcza' lbi'ili' yugu' lë ni tsal ni zóalena' lbi'ili',

²⁶ san gáclënë' lbi'ili' len hui' zxönë' lbi'ili' Dios Bö' La'y, Nu na' gsölë'ë queëli' Xuza' Dios le ugunli' dxin la' neda'. Usëdnë' lbi'ili' yúgu'të, len usë'ë ládxi'li' ca' nac yúgu'të didza' na' chgudxa' lbi'ili'.

²⁷ 'Ruca'na' queëli' le cuequi dxi ládxi'li'. Runna' queëli' le rō' dxi ladxi' quia'. Le rō' dxi ladxi' na' runna' queëli' cutu nac ca le tunn queëli' bunách yōdzlyú ni. Cutu gchixi icj ládxi'dau'li', len cutu gadxi gdzōbili'.

²⁸ Chbyōnili' ca na' chgudxa' lbi'ili': Huōja, ati' huōda' dusóalena' lbi'ili'. La'naru' nadxi'ili' neda', udzjili' cati' ni' gudxa' lbi'ili' huōja' ga zoë' Dios Xuz, le nactère' blau Dios ca neda'.

²⁹ Na'a, chgudxa' lbi'ili' zi'al ca zi'a gac, quië cati' gac cni, tséjle'li' neda'.

³⁰⁻³¹ 'Cutur giú'lena' lbi'ili' didza' zian, le za' tu' xōhui', nu rna be'i bunách yōdzlyú ni. Zal-la' cutu bi dē lu nē'i bi gun quia' neda', cni ral-la' gac quië láquibe'i bunách yōdzlyú ni nadxi'ida'-nē' Dios Xuz, len runa' ca na' chgudxē' neda' guna'. Gul-tsás, uza'ru' ni.

15

Ca nac qui lba uva len xzuza' nē'i lba na'

¹ Lēzca' cni gudxē' lequē' Jesús:

—Naca' neda' ca tu lba uva le nac gdu, ati' Xuza' naquē' ca bönni' guz gu'n run chi'ē lba na'.

² Ugúē' yúgu'tē xzuza' nē'i lba na' naca' neda', le cutu bi ta'bía, ati' uchi'ē yúgu'tē xzuza' nē'i na' ta'bía, quië la'bía yelati'.

³ Lbi'ili' chnacli' dxi'a ni'a qui didza' na' chgudxa' lbi'ili'.

⁴ Gul-da'tecz neda', ca na' neda' dá'tecza' ca' lbi'ili'. Ca nac qui xzuza' nē'i lba na', cutu gac bi cuia racz qui, chqui' cuda'tecz lba na', lēzca' cni nac queëli', cutu bi gac gunli' chqui' cutu tá'teczli' neda'.

⁵ 'Naca' neda' ca lba na', ati' lbi'ili' nacli' ca xzuza' nē'i. Nu bönni' dá'teczē' neda', ca na' neda' dá'tecza' lē', bönni' ni naquē' ca xzuza' nē'i lba na' rbia szxōni, le chqui' nulá'aleni' neda', cutu bi gac gunli'.

⁶ Nu bönni' cu dá'teczē' neda', gac queë' ca rac quegac xzuza' nē'i lba na' cunacgac dxi'a, ta'ru'nē' xzuza' nē'i na' ati' la'bidx. Cati' chnabidxgac xzuza' nē'i na', lutubē' leygac len la'gu'ē leygac lu gui', ati' tséguigac.

⁷ 'Chqui' tá'teczli' neda', len gunli' ca rna xtídza'a, huac gnabli' bi gué'nili', ati' neda' guna' lē na' gnabli'.

⁸ Gunli' ba la'n Xuza' Dios cati' gunli' xchinē', gacli' ca xzuza' nē'i lba na' ta'bía, len cni gac bē' nacli' gdu bönni' ta'dé'ē neda'.

⁹ Ca na' nadxi'inē' neda' Dios Xuz, lēzca' cni nadxi'ida' lbi'ili'. Gul-guntecz ca ral-la' gunē' bönni' nadxi'ida'-nē'.

¹⁰ Chqui' gunli' ca rēpa' lbi'ili', gunli' ca ral-la' gunē' bönni' nadxi'ida'-nē', ca na' neda' ca' runa' ca chgudxē' neda' Xuza' Dios guna', len rúntecza' le rdzag ladxē'ē Dios nadxi'inē' neda'.

¹¹ 'Yugu' didza' ni rēpa' lbi'ili' quië udzjilenli' tsaxón neda' len gac gdu ca na' udzjili'.

¹² Lē ni nac le rēpa' lbi'ili' gunli'. "Gul-dxi'i lza'li' tuli' yetuli', ca na' neda' ca' nadxi'ida' lbi'ili'."

¹³ Cutu gac gdx'i'irnē' lzē'ē bönni' ca nu udód yōl-la' na'bán qui, gatiē' bönni' na' quië gácienē' yugu' böchi' lzē'ē le nadxi'inē' lequē'.

¹⁴ Lbi'ili' nacli' böchi' lza'a chqui' gunli' ca na' chgudxa' lbi'ili' gunli'.

¹⁵ Cutur gnia' queëli' nacli' huen dxin quia', le cutu nöznē' bönni' huen dxin nac gunē' xanē'. Neda' chgnia' queëli' nacli' böchi' lza'a, le chbena' ga nōzili' yúgu'tē le chgudxē' neda' Xuza' guna'.

¹⁶ Clēg lbi'ili' grōli' neda', san neda' grōcza' lbi'ili', len buzóa' lbi'ili' quië tseajli' bi tsjenli', ca na' tun xzuza' nē'i lba na' ta'bía szxōni, ati' uga'ntecz lē na' gunli'. Cni gac, gunnē' queëli' Xuza' Dios yúgu'tē le gnabli' lahuē' len ugunli' dxin la' neda'.

¹⁷ Lē ni nac le rēpa' lbi'ili' gunli': "Gul-dxi'i lza'li' tuli' yetuli'."

Tu'zóa' tsla'l Jesús len nup da'gac Lē' bunách yōdzlyú

¹⁸ Gnē' ca' Jesús:

—Chqui' tu'zóa' lbi'ili' tsla'l bunách yōdzlyú ni, nōzili' chguluzóē' neda' tsla'l zi'al ca tu'zóē' lbi'ili' tsla'l na'a.

¹⁹ La'naru' nacli' tuz len bunách yōdzlyú ni, huala'dxi'i lbi'ili' bunách yōdzlyú ni ca na' ta'dxi'i lza'gac, san tu'zóa' lbi'ili' tsla'l bunách yōdzlyú ni le cunacli' tuz len leygac, le grōcza' lbi'ili' neda', len bubija' lbi'ili' ladj bunách yōdzlyú ni.

²⁰ Gul-tsajnéy didza' na' chgudxa' lbi'ili', gnia': "Cutu nactère' blau bönni' huen dxin ca xanē'." Chqui' gulabía ládxi'gac neda' bunách, la'bía ládxi'gac ca' lbi'ili'. Chqui' nacua' nup tun ca rna xtídza'a, lun ca' ca rna xtídza'li' lbi'ili'.

²¹ Yúgu'tè lè ni lun queëli' bunách le da'li' neda', le cutu núnbë'gac Dios Xuz nasölë'è neda'.

²² 'La'naru' cu bida', len la'naru' cu bé'lena' lequë' didza', cutu la'baguë'è dul-la', san na'a le bida' ni, cutu bi zoa bi la'né' qui dul-la' nabága'quë' le ubj lequë' dxi'a.

²³ Nu bónni' ruzóé' neda' tsla'l, ruzóé' ca' tsla'l Xuza' Dios.

²⁴ La'naru' cu bena' yugu' yöl-la' huac ga nacu'ë, yugu' le nutu nu ben ca glac, cutu la'baguë'è dul-la'. Na'a, gualalé'iné' yugu' lè na' bena', ati' tu'zóé' neda' tsla'l len tu'zóé' ca' tsla'l Xuza'.

²⁵ Cni rac, quië utság ca rna xtudzë'è Dios, le nazi' lu na'quë', rna: "Tu'zóé' neda' tsla'l len cutu zoa bizx queë'."

²⁶ 'Cati' gdxinë' ni Dios Bó' La'y, Nu rui' didza' gdu'tè li, len Nu gaclen lbi'ili' len hui' zxön lbi'ili', Nu na' gsöla'a queëli' uláz queë' Dios Xuz, Nu ni gun lna' lau quia' neda'.

²⁷ Lbi'ili' ca' gunli' lna' lau quia', le zóalenczli' neda' tsaxzón dza ni'tè.

16

¹ 'Yugu' didza' ni chgudxa' lbi'ili', cui gac chop ládxi'li'.

² Tsaz lubijë' lbi'ili' ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bónni' judío, ati' gdxin dza cati' nu bónni' gdóddë' lbi'ili' gáquinë' dxin queë' Dios runë'.

³ Cni lunë', le cunúnbe'quë' Dios Xuz, len le cunúnbe'quë' neda'.

⁴ Répa' lbi'ili' yugu' didza' ni, quië cati' gdxin dza na', tsajneyli' didza' ni chgudxcza' lbi'ili'.

Le gunë' Dios Bó' La'y

Gnë' ca' Jesús:

—Yugu' didza' ni cutu gudxa' lbi'ili' dza ni'tè, le ni' zóalencza' lbi'ili'.

⁵ Na'a huöja', tsajsóalena'-në' Dios Xuz, nasölë'è neda', ati' cutu gnábil' neda' nituli' lbi'ili', cugnali': "¿Gazx tsiju'?"

⁶ Na'a, le répa' lbi'ili' yugu' didza' ni, rsëbi ládxi'li'.

⁷ Neda' répa' lbi'ili' le nac gdu'tè li. Dxi'ar gac queëli' huöja', le chqui' cuhuöja', cutu dusóalënë' lbi'ili' Dios Bó' La'y, Nu na' gaclen lbi'ili' len hui' zxön lbi'ili', san chqui' huöja', gsöla'a-në', dusóalënë' lbi'ili'.

⁸ Cati' guidé' Lë', gunë' ga láquibe'i bunách yödzlyú ni nabága'gac dul-la', len cutu núnbë'gac le nac tsahui', ati' gchuguë' quequë' Dios.

⁹ Nabága'quë' dul-la' le cuta'yejlë'è neda'.

¹⁰ Cutu núnbë'quë' le nac tsahui' le ludóddë' neda', huöja' ga zoë' Dios Xuz, Nu nac tsahui', ati' cutur la'lé'iné' neda'.

¹¹ Gchuguë' quequë' Dios le chbchuguë' qui tu' xöhui' nu rna be'i bunách yödzlyú ni.

¹² 'Yela'gac zian didza' rë'nda' gü'léna' lbi'ili', san cutu gac tséjni'li' na'a.

¹³ Cati' guidé' Dios Bó' La'y, Nu rui' didza' gdu'tè li, Lë' usëdnë' lbi'ili' yúgu'tè le nac gdu'tè li na', le cutu gu'ë didza' racz queë', san gu'ë yúgu'tè didza' na' yönnë' ru'ë Xuza', len gunë' ga gnózili' yúgu'tè le ral-la' gac.

¹⁴ Lë' gunë' neda' ba la'n, le si'ë le naqui quia', len gunë' ga gnózili' lei.

¹⁵ Yúgu'tè le naqui queë' Dios Xuz naqui quia'. Qui lè ni na' gnia' si'ë le naqui quia', len gunë' ga gnózili' lei.

Yöl-la' rsëbi ladxli' huöac yöl-la' rudziji

¹⁶ Gnë' ca' Jesús:

—Yetú chi'idau'z len cutur glé'ili' neda', ati' yetú chi'idau'z ca' ulé'ili' neda', le huöja' ga zoë' Dios Xuz.

¹⁷ Ni'r të lza'quë' tuë' yetué' bónni' uséd queë', ta'né':

—¿Bizxa rna didza' ni rë' rë'u? Rnë': "Yetú chi'idau'z, len cutur glé'ili' neda', ati' yetú chi'idau'z ca' ulé'ili' neda', len nac le huöja' ga zoë' Dios Xuz."

¹⁸ Ni'r gulané':

—¿Bizxa caz rë'ni gna didza' ni, gnë': "Yetú chi'idau'z"? Cutu réjni'tu' didza' ni ru'ë.

¹⁹ Ráquibe'iné' Jesús t'ënnë' la'nabné' Lë', ati' rë' lequë':

—¿Naru' rnabitsa lza'li' ca nac qui didza' na' b'ë'a, gnia': Yetú chi'idau'z, len cutur glé'ili' neda', ati' yetú chi'idau'z ca' ulé'ili' neda'?

²⁰ Le nactë répa' lbi'ili': Cödxli' len gsëbi ládxi'li', san bunách yödzlyú ni ludziji cati' ludóddë' neda'. Ni'r zal-la' gsëbi ládxi'li', huöac yöl-la' rudziji yöl-la' rsëbi ladxli' queëli' cati' ulé'ili' neda'.

²¹ Tu ngul cati' chzoa soabi' bi'idau' queënu, rzaca' rguinu, le chbdxin dza queënu, san cati' chzoabi' tubi' bi'i bõnni'dau' queënu, cutur rajneynu lë na' butsgnu, le rudzjïnu le chguljbi' tubi' bi'i bõnni'dau' yõdzlyú ni.

²² Lëzca' cni rac queëli', rsëbi lãdxi'li' na'a, san huõda' duyúa' lbi'ili', ati' ni'r udziji lãdxi'li', ati' cutu sãqui'në' bõnni' ugüë' yõ-la' rudziji queëli' na'.

²³ Dza ni'r cutu bi gnãbili' neda'. Le nactë rëpa' lbi'ili': Yúgu'të le gnabli' lahuë' Dios Xuz, len ugunli' dxin la' neda', Lë' gunnë' yugëëli'.

²⁴ Ga rdxintë na'a dza cutu rugunli' dxin la' neda' cati' bi rnãbili'-në' Dios Xuz. Gul-náb cni, ati' gdël-li'li' lë na' gnabli', quië gac gdu yõ-la' rudziji queëli'.

Ruxicjë' Jesucristo lu le rac yõdzlyú ni

²⁵ Gnë' ca' Jesús:

—Yugu' lë na' chbé'lëna' lbi'ili' didza' bena' lsaqui'. Huadxin dza cati' cutur güi'lëna' lbi'ili' didza' le runa' lsaqui', san yalj lulu güi'lëna' lbi'ili' didza' ca nac queë' Dios Xuz.

²⁶⁻²⁷ Dza na' gnabli' lahuë' Dios len ugunli' dxin la' neda', ati' rëpa' lbi'ili', cutu gun bayúdx gáta'yua' lahuë' Dios Xuz uláz queëli', le nadxi'inë' lbi'ili' Lëczë' Dios Xuz. Nadxi'inë' lbi'ili' le nadxi'ili' neda' len réjlë'li' bruja' ga zoë' Dios.

²⁸ Bruja' ga zoë' Dios Xuz, len bdxina' yõdzlyú ni. Yetú ca', uca'na' yõdzlyú ni, ati' huõja' ga zoë' Dios Xuz.

²⁹ Ni'r glë' Lë' bõnni' uséd queë', ta'né':

—Na'a ru'u didza' yalj lulu, len cutur runu' lsaqui'.

³⁰ Na'a ráquibe'itu' nõzcznu' Li' yúgu'të len cutu run bayúdx nu bi gnabi yudxi Li', le rguixjõ'nu' netu' le zi'a gnabtu'. Qui lë ni na' réjlë'tu' bruju' ga zoë' Dios.

³¹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—¿Naru' réjlë'tsali' neda' na'a?

³² Gul-yú, huadxin dza, len chrdxin dza na', cati' gãsasli' qui queëli', uca'nli' neda' tuza', san cutu soa' tuza', le zóalenczë' neda' Dios Xuz.

³³ Yugu' didza' ni chgudxa' lbi'ili' quië cuequi dxi lãdxi'li', le nacli' quia' neda'. Yõdzlyú ni gac queëli' le usaca' zi' lbi'ili', san gul-típ lãdxi'li'. Neda' chbuxicja' lu le rac yõdzlyú ni.

17

Jesús rnabnë' Dios gáclenë' nup da'gac Lë'

¹ Budx bë'ë yugu' didza' ni Jesús, bchis lahuë', ruyúë' yehua' yubál, rnë':

—Dios Xuz, chbdxin dza. Ben ga gla' lahui yõ-la' yení' quia' neda', Zxi'nu', quië gac guna' ga gla' lahui yõ-la' yení' quiu' Li'.

² Ben cni le chnudõdu' lu na'a yõ-la' uná bë' gna bé'ida' yúgu'të bunách, len gu'a yõ-la' na'bán gdu quegac yúgu'të nup na' chbennu' quia'.

³ Lë ni nac yõ-la' na'bán gdu na', le núnbë'quë' Li', nacu' la'z dui Dios gdu, len le núnbë'quë' ca' neda', Jesucristo, ati' Li' nasõlu'u neda'.

⁴ 'Neda' chbena' ga nalá lahui yõ-la' yení' quiu' yõdzlyú ni, len chbudx bena' dxin na' budõdu' lu na'a.

⁵ Na'a, Xuz, ben ga gla' lahui yõ-la' yení' napa' tsazxõn len Li', gac quia' yõ-la' yení' na' guta' quia' tsazxõn len Li' dza ni'të zi'a gata' yõdzlyú.

⁶ 'Chbulu'a lahui le nacu' Li' lauquë' bõnni' ni bennu' quia', nup na' bubiju' ladj bunách yõdzlyú. Gláquinë' quiu' bõnni' ni, ati' bëngacu'-në' quia', ati' tunë' ca rna xtidzu'u.

⁷ Na'a nõzcnë' lu na'u Li' za'c yúgu'të lë na' bennu' quia',

⁸ le chbudõda' lu na'quë' didza' na' budõdu' Li' lu na'a neda', ati' lequë' nazí' lu na'quë' lei, len táquibe'inë' bruja' ga zu' Li', len ta'yejlë'ë Li' nasõlu'u neda'.

⁹ 'Neda' ráta'yua' Lau' gáclenu' lequë'. Ráta'yua' Lau', clëg gáclenu' yúgu'të bunách yõdzlyú, san gáclengacu'-në' bõnni' ni chbëngacu'-në' quia', le náquicnë' quiu'.

¹⁰ Yúgu'të nup náquigac quia' náquigac ca' quiu', ati' nup na' náquigac quiu' náquigac ca' quia', ati' ca nacgac nup na' rulu' lahui yõ-la' yení' quia'.

¹¹ 'Na'a, cutur uga'na' yõdzlyú ni, san luga'në' yõdzlyú yugu' bõnni' ni, ati' neda' dusóalena' Li'. Xuz La'y, len yõ-la' huac quiu' ben chí'li' nup ni chbennu' quia', quië lacquë' tuz, ca na' nacru' tuz rë'u.

¹² Cati' ni' gzóalena' lequë' yõdzlyú ni, ben chí'igaca'-në', buguna' dxin yõ-la' huac na' bennu' quia'. Nup na' bennu' quia', ben chí'igaca'-në', ati' nitúë' cutu bunitia'-në', san tuzë' bõnni' na' naquë' ca zxi'n tu' xõhui', len ral-la' nitie' tsaz, quië utság le nayúj lu guich la'y.

¹³ 'Na'a dusóalena' Li', san tsal ni zoa' yõdzlyú ni, ru'a yugu' didza' ni quië gac gdu quequë' yõ-la' rudziji ca na' rac quia' neda' yõ-la' rudziji.

¹⁴ Neda' chbudöda' lu na'quë' xtidzu'u, ati' tu'zóa lequë' tsal' bunách yödzyly' ni le cunacquë' tuz len leygac, ca na' nac quia' neda', cutu naca' tuz len bunách yödzyly' ni.

¹⁵ Ráta'yua' Lau', clëg cuacu'-në' yödzyly' ni, san gun ch'igacu'-në', cui la'dzunë' lu na' tu' xöhuí'.

¹⁶ Cutu nacquë' tuz len bunách yödzyly' ni ca na' nac quia' neda', cutu naca' tuz len bunách yödzyly'.

¹⁷ Bubíj quizi quiu' lequë', ugunu' dxin le nac gdu'të li. Le nac gdu'të li na' nac xtidzu'u.

¹⁸ Ca na' benu' Li', bsölu'u neda' ladj bunách yödzyly' ni, lëzca' cni runa' neda', rsóla'gaca'-në' ladj bunách yödzyly'.

¹⁹ Le nadxi'igacda'-në' rudód cuina' quiu', quië lurujë' ca' lequë' quizi quiu' le nazi' lu na'quë' le nac gdu'të li.

²⁰ Ráta'yua' Lau', clëg quegacze' bönni' ni, san lëzca' quequë' bönni' ni' la'yejle'ë neda' ni'a qui didza' lu'ë bönni' ni.

²¹ Ráta'yua' Lau' gunu' ga lacquë' tuz yúgu'të, len lacquë' ca' tuz len rë'u, ca na' nacu' Li', Xuza', nacu' tuz len neda', ati' neda' ca', naca' tuz len Li'. Cni ral-la' lacquë' quië la'yejle' yezica' bunách yödzyly' ni, bsóla'czu' neda' Li'.

²² Yöl-la' yení' na' bennu' quia', neda' bë'a ca' quequë', quië lacquë' tuz, ca na' nacu' tuz rë'u.

²³ Li' nacu' tuz len neda', ati' neda' gaca' tuz len lequë', quië gac gdu ca nacquë' tuz, len cni láquibe'i yezica' bunách yödzyly' ni, bsóla'czu' neda' Li', ati' nadxi'igacdu'-në' ca na' nadxi'inu' neda'.

²⁴ Xúza'dau', rë'nda' la'cuá'lenë' neda' ga na' tsajsóa' bönni' ni bënnigacu'-në' quia', quië la'lé'ine' yöl-la' yení' na' bennu' quia' le nadxi'inu' neda' dza ni'të, cati' zi'a gunu' yödzyly'.

²⁵ Xuza' tsahuí', cutu núnbë'gac Li' bunách yödzyly' ni, san neda' núnbë'cza' Li', ati' yugu' bönni' ni chnöcznë' bsóla'czu' neda' Li'.

²⁶ Bena' ga nöcznë' le nacu' Li', len gunra' ca' ga la'nöznë' lë ni quië ca na' nadxi'inu' Li' neda', lëzca' cni la'dxi'i lza'quë', ati' gaccza' ca' tuz len lequë'.

18

Ta'zönë' Jesús

¹ Cati' budx bë'ë yugu' didza' ni Jesús, brujë' ni' ati' zéajlenë' yugu' bönni' uséd queë'. Gdödë' yetslá'a yegu Cedrón len bdxinë' ga ni' dë tu la' yël, ati' latj ni gyázlenë' yugu' bönni' uséd queë'.

² Lëzca' Judas, bönni' na' udödë' Jesús, nunbë'ë la' yël na', le butubë' ni' Jesús zian lzu yugu' bönni' uséd queë'.

³ Ni'r bchë'ë Judas tu cö' bönni' rjaquë' gdil-l len yugu' bönni' ni'a na'quë' bxuz uná bë' len ni'a na'quë' bönni' gdau' fariseo, ati' yjaquë' ga ni' zoë' Jesús, nua'quë' yugu' gui' yör, len yugu' le ta'neynë'.

⁴ Ni'r, le nöcznë' Jesús yúgu'të le ral-la' gac queë', brujë' ga ni' zoë' len rë' lequë':

—¿Nuzxa rguiljli'?

⁵ Gulubi'ë didza', të' Lë':

—Jesús, bönni' Nazaret, rguiljtu'-në'.

Jesús rë' lequë':

—Néda'cza'.

Zóalenë' ca' lequë' Judas, bönni' na' rudödë' Jesús lu na'quë'.

⁶ Cati' Jesús gudxë' lequë': "Néda'cza'", ni'r gulubiguë'ë guzcudzu' len guladzö'ë lyu.

⁷ Jesús gnabnë' lequë' leyúbl, rnë':

—¿Nuzxa rguiljli'?

Të' Lë':

—Jesús, bönni' Nazaret, rguiljtu'-në'.

⁸ Ni'r bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Chgudxa' lbi'ili', néda'cza'. Chqui' rguiljli' neda', gul-güí'-quë' latj tshuöjquë' bönni' ni.

⁹ Cni gnë' Jesús quië butság didza' na' bë'ë, gnë': "Nup ni bennu' quia', nitúë' cutu bunitia'-në'."

¹⁰ Ni'r, le nu'ë guia tuchi' Simón Pedro, gleycjë' lei, len bentë' huë' Malco, huen dxin queë' bxuz blau, bchuguë' guid naguë' yubél bönni' na'.

¹¹ Ni'r Jesús rë' Pedro na':

—Bugú'u lidx, guia tuchi' quiu'. ¿Naru' cu ral-la' saca' qui'a lë na' chnunë' quia' Xuza'?

Rdxinë' Jesús lahuë' bxuz blau

¹² Gulazönë' Jesús len glúguë'ë Lë' bönni' na' rjaquë' gdil-l len bönni' na' nacu'ë lu në'ë, lenca' yugu' bönni' ni'a na'quë' bönni' judío uná bè'.

¹³ Ni'r gulaché'ë Lë' zi'al lahuë' Anás, le naquë' xtau' zxi'në' Caifás, bönni' naquë' bxuz blau iz na'.

¹⁴ Naquë' Caifás bönni' na' buzéjni'në' yugu' bönni' judío uná bè', bului'inë' lequë' dxi'ar gac gatië' tuzë' bönni' len clëg nit gdu'të yöd'z quequë'.

Rnë' Pedro: "Cutu núnbë'a-në' Jesús"

¹⁵ Yjaquë' cúdzu'lë' Jesús Simón Pedro len yetúë' bönni' uséd queë' Jesús, zajnaquë' Lë'. Bönni' uséd ni' gyázlenë' Jesús lö'a qui lid'z bxuz blau, le numbë'ë lë' bxuz blau na'.

¹⁶ Buga'në' Pedro ni'l ga nu ryaz lö'a na'. Qui lë ni na' burujë' bönni' uséd na' numbë'ë lë' bxuz blau, ati' bé'lenë'-nu didza' ngul na' run chi'inu ga nu ryaz lö'a na', len benë' ga gyazië' Pedro lö'a.

¹⁷ Ni'r rënu Pedro ngul na' run chi'inu ga nu ryaz lö'a, rnanu:

—¿Naru' cu da'u ca' li' bönni' ni'?

Bubi'ë didza' Pedro, rnë':

—Clëg neda'.

¹⁸ Le run zia'g, nabéiquiquë' gui' yugu' bönni' huen dxin len yugu' bönni' ni'a na'gac bunách gdau', ati' zuicnë' ra' gui' na', tu'tsë'i cuinquë'. Lëzca' zuilenë' lequë' Pedro, rutsë'i cuinë'.

Bxuz blau rnabi yudxnë' Jesús

¹⁹ Ni'r gnabi yudxnë' Jesús bxuz blau quië gnöznë' nupx da'gac Lë' len nacx nac le rusédnë' bunách Jesús.

²⁰ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Yalj lulu bé'lëna' yúgu'të bunách didza'. Busédteczda' lequë' gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sédë' queë' Dios lenca' nchil gdau', ga ni' tu'dubë' yúgu'të bönni' judío, len cutu bi didza' bë'a bagach'z.

²¹ ¿Bizx quië rnabi yudxnu' neda'? Gnabi yudxi nup ni' gulayöni didza' bé'lëna' lequë'. Byutsca', nözcnë' didza' na' bé'lëna' lequë' bönni' na'.

²² Cati' budx bë'ë didza' ni Jesús, gdapë'ë ru'ë Jesús bönni' ni'a na'gac bunách gdau' zoë' ni', rnë':

—¿Naru' cni rubi'tsu' didza' lahuë' bxuz blau?

²³ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Chqui' cugnía' dxi'a, gdixjõ' bizxal didza' bë'a cunác dxi'a, len chqui' guc dxi'a didza' bë'a, ¿bizx quië na' gdapu'u neda'?

²⁴ Ni'r bsölë'ë Jesús náguë'ë Anás na', ati' guluschinë' Lë' lahuë' Caifás, naquë' gdu bxuz blau.

Leyúbl rnë' Pedro: "Cutu núnbë'a-në' Jesús"

²⁵ Cati' ni' zuinë' Pedro ra' gui' rutsë'i cuinë', glë' lë' bönni' nacu'ë ni', ta'në':

—¿Naru' cu da'u ca' li' Jesús na'?

Gdá'baguë'ë Pedro, rnë':

—Clëg neda'.

²⁶ Zoë' ni' bönni' huen dxin queë' bxuz blau, naquë' di'a dza queë' bönni' na' Pedro bchuguë' guid naguë', ati' bönni' huen dxin na' rë' Pedro:

—¿Naru' cu blé'ic'zda' li' la' yël ni', dzagu'-në' Jesús?

²⁷ Leyúbl gdá'baguë'ë Pedro, ati' la' gródx'tëba' zxi'n druz.

Rdxinë' Jesús lahuë' Pilato

²⁸ Ni'r gulaché'ë Jesús, guluzé'ë lidxë' Caifás na', len guladxinë' yúlahui' queë' bönni' rna bë'ë, nazi' lei Pretorio. Chza' reni' dza na' ati' cutu gulayazië' yúlahui' na' bönni' judío, le táquinë' la'baguë'ë zxguia' chqui' la'yazië' ni', le gun ga cugác lahuë' xtsö' Lni Pascua, lni na' tu'spanë' ca benë' Dios, bubijë' bunách Israel luyú Egipto.

²⁹ Ni'r brujë' Pilato, bönni' rna bë'ë na', bdxinë' ga na' nacu'ë, len rë' lequë':

—¿Bizxa ruquili'-në' bönni' ni'?

³⁰ Gulubi'ë didza', të' lë':

—La'naru' cu nu'ë dö' bönni' ni, cutu udödtu'-në' lau'.

³¹ Ni'r rë' lequë' Pilato, rnë':

—Lbi'ic'zli' gul-ché'ë, len gul-bequi xbey Lë' ca rna bë' xzba queë'li'.

Të' lë' bönni' judío, ta'në':

—Cutu dë lu na'tu' nu gdóditu'.

³² Cni guc quië butság xtúdzë'ë Jesús, le bë'ë nac ral-la' gatië'.

- ³³ Ni'r buazië' yúlahui' na' Pilato, ati' bulidzë' Jesús len rë' Lë':
—¿I nacu' Li' Bönni' Rna Bé'inë' Bönni' Judío?
- ³⁴ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':
—¿I racz quiu' rnau' cni, o glë li' cni bunách ca nac quia'?
- ³⁵ Pilato rë' Lë':
—¿Naru' ráquitsanu' naca' judío? Guludödë' Li' lu na'a yugu' bönni' uládz quiu' len yugu' bxuz uná bë'. ¿Bizxa caz benu'?
- ³⁶ Ni'r bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':
—Rna bë'a neda', san clëg ca ta'ná bë' bunách yödzyú ni. La'naru' rna bë'a ca ta'ná bë' bunách yödzyú, la'dil-lë' bönni' da'quë' neda', cui lu'ë latj nu udód neda' lu na'quë' bönni' judío. Ca rna bë'a neda' cutu nac ca ta'ná bë' bunách yödzyú ni.
- ³⁷ Ni'r Pilato rë' Lë':
—¿Nactsu' ca' bönni' rna bë'ë?
Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':
—Naca' ca na' rnau'. Qui lë ni na' bida' ga gulja' yödzyú ni, quië guna' lna' lau qui le nac gdutë li. Tu'zé naggac didza' ru'a yúgu'të nup ni tun le nac gdutë li.
- ³⁸ Pilato rë' Lë':
—¿Bizxa na' le nac gdutë li?
Ta'chugüë' queë' Jesús gatië'
Cati' budx gnë' cni Pilato, burujë' leyúbl ga na' nacu'ë bönni' judío uná bë' na', len rë' lequë':
—Cutu bi dö' rudzöldä' nu'ë bönni' ni.
³⁹ Lbi'ili' dë tu le nalëbili' runli' cati' rac Lni Pascua ni, rnabli' lahua' usana'-në' queëli' tuë' bönni' nadzunë'. ¿I ré'nili' usana'-në' queëli' Bönni' Rna Bé'inë' Bönni' Judío?
- ⁴⁰ Ni'r glu'ë zidz didza' leyúbl yúgu'të, ta'në':
—Clëg bönni' ni, san Barrabás usanu'-në' queëtu'.
Barrabás na' naquë' gban.

19

- ¹ Ni'r bchë'ë Jesús Pilato, len benë' ga gulaguinë' Lë' bönni' rjaquë' gdil-l.
² Glunë' tu bregui' xzuza' në'i yötsi' bönni' rjaquë' gdil-l, ati' guludxíë' lei icjë' Jesús, len gulugacuë' Lë' tu lari' tunn xna ca nac le tacuë' bönni' ta'ná bë'ë.
- ³ Ni'r gulabiguë'ë lahuë' Jesús, len të' Lë':
—Bica' bau' Li', Bönni' Rna Bé'inë' Bunách Judío.
Ni'r gulagapë'ë lau ru'ë.
- ⁴ Ni'r burujë' leyúbl Pilato, len rë' yugu' bönni' judío uná bë', rnë':
—Gul-yú, ubija'-në' lauli' ni quië gnözili' nitú le nac dö' cutu rudzöldä' nu'ë bönni' ni.
- ⁵ Ni'r brujë' Jesús, dxia icjë' bregui' xzuza' në'i yötsi' na' len nacuë' lari' tunn xna na'.
Pilato rë' lequë':
—Ni zoë' bönni' ni.
- ⁶ Cati' gualé'inë' Jesús yugu' bxuz uná bë' len yugu' bönni' ni'a na'quë', zidz glu'ë didza', ta'në':
—Bdë'ë lë'i yag cruz. Bdë'ë lë'i yag cruz.
Pilato rë' lequë':
—Lbi'iczli' gul-chë'ë len gul-tsjadë'ë lë'i yag cruz. Neda' cutu bi dö' budzöldä' nu'ë bönni' ni.
- ⁷ Ni'r bönni' judío na' të' lë':
—Dë queëtu' tu zxba, len rna bë' zxba queëtu' na' ral-la' gatië' bönni' ni le gnë' naquë' Zxi'në' Dios.
- ⁸ Cati' byönnë' didza' ni Pilato, gudxrnë'.
⁹ Leyúbl buazië' yúlahui' na', len rë' Jesús:
—¿Gazxtë bönni' Li'?
- Cutu bi didza' bubi'ë Jesús.
- ¹⁰ Ni'r Pilato rë' Lë':
—¿Naru' cu ubi'itsu' didza', quíxjöi'nu' neda'? ¿Naru' cu nöznu' dë lu na'a udá'a Li' lë'i yag cruz, len dë lu na'a usana' Li'?
- ¹¹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':
—Cutu bi dë lu na'u gunu' quia' la'naru' cu nudödë' lu na'u yöl-la' uná bë' na' Dios. Qui lë ni na', bönni' na' budödë' neda' lu na'u nabága'rë' zxguia' ca li'.
- ¹² La' ni'z rzu rbö'ë Pilato usanë' Jesús, san glu'ë zidz didza' bönni' judío uná bë', ta'në':

—Chqui' usanu'-në' bönni' ni, cutu rdzagu'-në' dxi'a César, bönni' rna bé'inë' gdu'të yödzyú. Nu bönni' run cuinë' bönni' rna bë'ë, rdá'baguë'ë César na'.

¹³ Cati' byönnë' didza' ni Pilato, gna bé'inë' nup tsajxi'gac Jesús, ati' grö'ë xlatjë' ga rbequi xbeynë', latj na' nazi' lei Lõ'a Ga Xzoagac Guiöj Blag, len ca nac didza' hebreo nazi' lei Gabata.

¹⁴ La' dza na'z nac dza zi'a gdxin Lni Pascua, len nac gdu huagbídz. Ni'r gudxë' yugu' bönni' judío uná bë' na' Pilato, rnë':

—Ni zoë' bönni' rna bé'inë' lbi'ili'.

¹⁵ Glu'ë zidzj didza', ta'në':

—Bëtië', bëtië'. Bdë'ë lë'i yag cruz.

Pilato rë' lequë':

—¿Rnábitsali' neda' udá'a-në' lë'i yag cruz bönni' rna bé'inë' lbi'ili'?

Gulubi'ë didza' bxuz uná bë', ta'në':

—Nutur nu zoa rna be'i netu'. Tuzë' César rna bé'inë' netu'.

¹⁶ Qui lë ni na' budödë' Jesús lu na'quë' Pilato, quië tsajda'quë' Lë' lë'i yag cruz. Ni'r gulaguel-lë'ë Jesús, len gulachë'ë Lë' ni'l.

Tu'dë'ë Jesús lë'i yag cruz

¹⁷ Brujë' ni' Jesús, nu'ë yag cruz queë', zijë' latj nazi' lei Latj Qui Böga' Icjrur', len ca nac didza' hebreo nazi' lei Gólgota.

¹⁸ Ni' guludë'ë Jesús lë'i yag cruz, ati' guludá'lenë' Lë' tsaxxón lé'igac yag cruz yechopë' bönni'. Tsla'a hueaj ta'dé'ë, ati' Jesús dë'ë gatsj lahui'l chopë' bönni' na'.

¹⁹ Bsölë'ë Pilato bönni' buzujë' lu guich tu didza' le buzóë' lë'i yag cruz icjlë' Jesús, le rna cni: "Jesús, Bönni' Nazaret, Bönni' Rna Bé'inë' Bönni' Judío."

²⁰ Gululabë' didza' ni zian bönni' judío, le zoa gal-la'z ra' yödz ga na' guludë'ë Jesús lë'i yag cruz, ati' didza' na' nuzujë' lu didza' hebreo, len lu didza' griego, len lu didza' latín.

²¹ Të' Pilato bxuz uná bë' quequë' bönni' judío, ta'në':

—Cutu uzuju', Bönni' Rna Bé'inë' Bönni' Judío. Bzuj cni: "Lë' gnë': Gna bé'ida' bönni' judío."

²² Bubi'ë didza' Pilato, rë' lequë':

—Le chnuzuja', tsax chnuzuja'.

²³ Cati' budx guludë'ë Jesús lë'i yag cruz bönni' na' rjaquë' gdil-l, gulaguel-lë'ë lari' nacué' Jesús. Gulabijë' tapl, tu cuia hueaj guta' qui queëquë'. Gulaguel-lë'ë ca' lari' gxoa yenë' Jesús, ati' lari' na' cutu nadía, san nadúb tuz ca nadúb.

²⁴ Ni'r bönni' na' rjaquë' gdil-l glë lza'quë' tuë' yetüë', ta'në':

—Cutu gchúguru' lei, san dxi'ar gac uyuru' le gac bë' quië gnöziru' nuzxa gaqui qui.

Cni guc, butság ca nayúj lu guich la'y, rna:

Gulaguisië' qui queëquë' lari' nacua',

Len qui lari' quia' guluyüë' le nac bë'.

Cni glunë' bönni' na' rjaquë' gdil-l.

²⁵ Gulacua'nu gal-la' ga na' dë'ë Jesús lë'i yag cruz xnë'ë, len ngul zxilnu xnë'ë, len María, ngul queë' Cleofas, len María Magdalena.

²⁶ Cati' blé'inë'-nu xnë'ë Jesús, len blé'inë' ca' ni' bönni' uséd queë' na' nadxi'inë', gudxë'-nu xnë'ë:

—Na'a, na' zoë' zxi'nu'.

²⁷ Ni'r gudxë' bönni' uséd queë' na':

—Na' zoanu xna'u.

La' dza ni'z benë' ga yajsoanu lidxë' bönni' uséd na'.

²⁸ Gdöd ni, le nözcznë' Jesús yúgu'të chböa budzág lahui, len quië utság le nayúj lu guich la'y, gnë':

—Rbídxa' nis.

²⁹ Dë ni' tu zxiga' yudz nup zi. Ni'r bönni' na' rjaquë' gdil-l gulugui'jë' nup zi na' tu le blul rzxup nis, ati' guluzóë' lei lahui gui, len guludë'ë lei ru'ë Jesús quië xupë'.

³⁰ Budx gu'ë Jesús nup zi na', gnë':

—Chnactë.

Ni'r buzójt icjë'. Burujtë bö' nacczë', gutië'.

Runë'ë yag tuchi' cuit lë'ë Jesús bönni' rijë' gdil-l

³¹ Ni'r, le nac dza zi'a gdxin Lni Pascua na', len le cural-la' lugá'n nup natgac lé'igac yag cruz cati' nac dza la'y quequë', le nac tu dza la'y xzöntë, qui lë ni na' gláta'yue' lahuë' Pilato

bönni' judío guié' bönni' rjaquë' gdil-l tsajtitsjquë' xzgatsjquë' bönni' da'quë' lé'igac yag cruz, len luzötjé' lequë' lé'igac yag cruz na'.

³² Qui lé ni na' gulabiguë'è ni' bönni' rjaquë' gdil-l, ati' gulaguitsjé' xzagsjé' bönni' zi'al, len lèzca' cni glunë' queë' yetué' bönni' na' dá'lenë' Jesús lè'i yag cruz.

³³ Cati' guladxinë' ga na' dë'è Jesús len gualé'inë' chnatië', cutu gulaguitsjé' xzagsjé'.

³⁴ Ni'r bunë'è yag tuchi' cuit lé'è Jesús tuë' bönni' na' rijé' gdil-l, ati' la' brujté rön len nis.

³⁵ Neda', Juan, blé'ida' lè ni, len runa' lna' lau qui, ati' le runa' lna' lau nac gdutë li. Nözcda' ru'a didza' gdutë li, quië tséjlé'li' ca' lbi'ili' ca' nac queë' Jesús.

³⁶ Glac yugu' lè ni quië butság le nayúj lu guich la'y, rna: "Cutu gatsj nitú dxit yu'è."

³⁷ Yetú le nayúj ca' lu guich rna cni: "Luyúë' bönni' na' guluné'è lè' yag tuchi'."

Tu'cachë'è Jesús

³⁸ Gdöd guc yúgu'tè lè ni, gyijé' José, bönni' yödZ Arimatea, len dë'è Jesús, san bagachi'z le rádxinë' yugu' bönni' judío uná bë', ati' gnabë' lahuë' Pilato gu'è lè' latj u'è Jesús. Pilato bë'è lè' latj. Ni'r bdxinë' José ga na' dë'è Jesús lè'i yag cruz, ati' bu'è Lè'.

³⁹ Lèzca' bdxinë' ni' Nicodemo, bönni' na' gyijé' zi'al yajyúë' Jesús chdzö'l, nu'è tu le nuts'i' nör sla' qui mirra, len tu le rla' zxix, nac ca tu gayuá' guía.

⁴⁰ Ni'r gulaguel-lè'è Jesús José len Nicodemo na', len guluchólinë' Lè' yugu' lári'dau' ati' gulagu'è lahuil lè na' nuts'i' nör sla' qui mirra len le rla' zxix, glunë' ca nalébcnë' tunë' bönni' judío cati' tu'cachë'è bönni' nat.

⁴¹ Gal-la' ga na' guludé'è Jesús lè'i yag cruz dë tu la' yël, ati' gatsj lahuil' la' yël na' zoa tu yeru ba cub nadj lé'i gui'a guiöj, yeru ba na' nutu nu ta'gü'nhë'.

⁴² Lu yeru ba na' gulagu'è Jesús le dë gal-la'z yeru ba na' len le nac dza tu'pé'è qui Lni Pascua bönni' judío.

20

Rubanë' Jesús lu yöl-la' gut

¹ Cati' chnac zildau' dza domingo, ni' nac chul, gyeajnu María Magdalena ra' yeru ba na', ati' blé'inu chnadúa guiöj blag na' buséyj ga nu ryaz yeru ba na'.

² Ni'r jarélu'nu böajnu ga zoë' Simón Pedro, dzaguë' lé' yetué' bönni' uséd, bönni' na' Jesús nadxi'inë' lè', ati' rënu lequë':

—Gulubijé' Xanru' yeru ba ni', len cutu nózitu' gazx gulagu'è Lè'.

³ Ni'r gularujé' Pedro len yetué' bönni' uséd na', zjaquë' ra' yeru ba na'.

⁴ Tsaxzón ta'xiti'è gropë', san yetué' bönni' uséd na' jarélu'rë' gxiti'è ca Pedro, ati' zi'al lè' bdxinë' ra' yeru ba na'.

⁵ Byechuë' len buyúë' lu yeru ba na', len blé'inë' yugu' lári'dau' na' gularöli-në' Jesús, nacuá' ni', san cutu gyazië' yeru ba na'.

⁶ Ni'r bdxinë' Simón Pedro cúdzulè' yetué' bönni' uséd na', ati' gyazië' lè' yeru ba na', len blé'inë' lári'dau' na' nacuá' ni'.

⁷ Lèzca' blé'inë' lári'dau' na' gulaxóë' icjè' Jesús, cutu dëlen yezica' lári'dau' na', san tsal'l nudúb quizi.

⁸ Ni'r gyazië' ca' yetué' bönni' uséd na' bdxinë' zi'al ra' yeru ba na', len blé'inë' ca na' nac, ati' gyejilé'è didza' bë'è Jesús.

⁹ Cni guc, le cutu ta'yéjni'nidë' le nayúj lu guich la'y ca run bayúdx gac queë' Jesús, ubanë' lu yöl-la' gut.

¹⁰ Ni'r gropë' bönni' uséd na' yhuöjquë' lidxquë'.

Rulu' lahuë' Jesús launu María Magdalena

¹¹ Buga'nnu María ni'l ra' yeru ba na', rbödxnu, byéchnu, buyunu lu yeru ba na'.

¹² Ni' blé'inu chopë' gbaz la'y queë' Dios, nacuquë' lari' chguich. Rö'quë' ni', tuë' icjl ba na', len yetué' xni'l ba na' ga ni' gulagu'è Jesús.

¹³ Té' lënu gbaz la'y na', ta'né':

—Nguldau', ¿bizx quië rbödxu'?

Rënu lequë':

—Le guluú'è Xana', len cutu nözda' gazx gulagu'è Lè'.

¹⁴ Cati' budx gnanu cni, bueycynu len blé'inu-në' Jesús, zoë' ni', san cutu ráquibe'inu Jesús na'.

¹⁵ Ni'r Jesús gudxë'-nu:

—Nguldau', ¿bizx quië rbödxu'? ¿Nuzxa ruguilju'?

Le ráquinu naquë' Lè' bönni' run chi'è la' yël na', rënu Lè':

—Bönni', chqui' li' bu'u-në', gdxijöi' neda' gazx glu'u-në', ati' neda' u'a-në'.

¹⁶ Ni'r Jesús gudxë'-nu:

—María.

Ni'r bueycju, len lu didza' hebreo rënu Lë':

—Raboni.

Didza' ni rna: "Bönni' Usëdi quia".

¹⁷ Jesús rë'-nu:

—Cutu canu' neda', le cutu ruhuépida' ga zoë' Xuza'. Na'a, gyeaj ga nacu'ë böchi' lza'a, ati' yjöd-xuë': "Cni rnë' Jesús: Huëpa' ga zoë' Xuza', naquë' ca' Xuzli'. Naquë' Dios quia', len Dios queëli'."

¹⁸ Ni'r gyeajnu María Magdalena na', yajtíxjöi'nu bönni' uséd queë' Jesús chblé'inu-në' Xanru' len ca nac didza' na' gudxë'-nu.

Rulu' lahuë' Jesús laquë' bönni' uséd queë'

¹⁹ Cati' chgul la' dza na'z, le nac dza domingo, nudubquë' bönni' uséd queë' Jesús, ati' nayéyj yu'u ga na' nacu'ë le tádxinë' yugu' bönni' judío uná bë'. Ni'r bulu' lahuë' Jesús gatsj lahui'l ga na' nacu'ë, len rë' lequë':

—Gul-zóa dxi ládx'i'li'.

²⁰ Cati' budx gudxë' lequë' didza' ni, bului'inë' lequë' në'ë len cuit lë'ë. Ni'r tu'dzijnë' bönni' uséd na' le tu'lé'inë' Xanru'.

²¹ Ni'r rë' lequë' leyúbl Jesús, rnë':

—Gul-zóa dxi ládx'i'li'. Ca benë' Xuza', bsölë'ë neda', lëzca' cni rsöla'a lbi'ili' tsjenli' xchina'.

²² Cati' budx gnë' cni, bulubë' laquë' len rë' lequë':

—Gul-sí' lu na'li' Dios Bö' La'y.

²³ Núti'tëz nu unít lauli', nu na' ben dul-la', chy'u yöl-la' runít lau qui, ati' núti'tëz nu cutu unít lauli' lei, nagá'n dul-la' qui nu na' nun dul-la'.

Cutu rejlä'ë Tomás

²⁴ Cutu zóalenë' lequë' Tomás cati' duyúë' lequë' Jesús. Naquë' Tomás tuë' bönni' chinnuë' ni', len tu'ë ca' lë' Bönni' Cuach.

²⁵ Gdöd ni' glë' Tomás yezíca'rë' bönni' uséd na', ta'në':

—Chblé'itu'-në' Xanru'.

Tomás rë' lequë':

—Chqui' cutu glë'ida' në'ë ga bnë' bdidj, len gnë'a xbönni' na'a ga na' bnë'gac bdidj na', len gnë'a na'a cuit lë'ë ga na' bnë' yag tuchi', cutu ca' tséjlë'a.

²⁶ Cati' chgdöd yexunu' dza, nudubquë' leyúbl lu yu'u bönni' uséd na', ati' zóalenë' lequë' Tomás na'. Zal-la' nayéyj yu'u ga na' nacu'ë, bului' lahuë' Jesús gatsj lahui'l ga na' nacu'ë, len rë' lequë':

—Gul-zóa dxi ládx'i'li'.

²⁷ Ni'r Jesús rë' Tomás na':

—Bnë' ni xbönni' na'u, len byu na'a ni. Bnë' na'u cuit lë'a ni, len cutur gac chop ladxu'u, san gyejlë' neda'.

²⁸ Ni'r bubí'ë didza' Tomás, rë' Lë':

—Xána'dau', len Dios quia'.

²⁹ Jesús rë' lë':

—Tomás, le blé'inu' neda', rejlä'ë'u. Bica' ba nup ni' la'yejlë' neda' zal-la' cutu la'le'i neda'.

Le rë'ni gun didza' nayúj lu guich ni

³⁰ Benë' Jesús zianr ca' yöl-la' huac laquë' bönni' uséd queë', le cunayujgac lu guich ni.

³¹ Yugu' lë' ni nuzuja' lu guich quië tséjlë'li' naquë' Jesús Bönni' na' ru'ë Dios lë' Cristo, Xzi'në' Dios, len cati' tséjlë'li', gata' queëli' yöl-la' na'bán gdu le rejlä'li'-në'.

21

Rulu' lahuë' Jesús laquë' gadxë' bönni' uséd queë'

¹ Gdöd gac lë' ni, leyúbl bului' lahuë' Jesús laquë' bönni' uséd queë' ga nac ra' nis zxon qui Tiberias, ati' cni gac ca' na' bului' lahuë' laquë'.

² Nudubquë' Simón Pedro, len Tomás, bönni' na' tu'ë ca' lë' Bönni' Cuach, len Natanael, bönni' yödZ Caná qui luyú Galilea, len yugu' bönni' xzi'në' Zebedeo, len yechopë' ca' bönni' uséd queë' Jesús.

³ Simón Pedro rë' lequë':

—Tsija' tsajxóna'-ba' böi.

Tè' lè' yezíca'rè', ta'né':
 —Huazá'lentu' ca' lí'.
 Ni'r yjaquè' len gulabenè' tu lè'i bárcodau', ati' rël ni' nituba' bõl cutu gulazõnè'-ba'.
 4 Cati' chza' rení', yajsóe' Jesús luyú ra' nis na', san cutu táquibe'inè' Jesús na' bõnni' uséd queè'.

5 Ni'r Jesús rè' lequè':
 —Zxi'na'dau', ¿naru' cudeyba' lati' bõl queèli'?'
 Gulubi'è didza', tè' Lè':
 —Nituba'.

6 Ni'r Jesús rè' lequè':
 —Gul-chílj tsła'a yubél barco yöxj bõl queèli' ati' sõngacli'-ba'.
 Ni'r gulachiljè' lei, ati' cutur guc lubijè' lei, le naguíra'ba' bõl lè'i yöxj bõl na'.
 7 Ni'r rè' Pedro bõnni' uséd na' nadxi'inè' lè' Jesús, rnè':
 —Xanru' na'.

Cati' byõnnè' Simón Pedro, "Xanru' na'", bõacuè' lari' gucuè', le nagúè' lei zì'al, ati' gyaziè' lu nis.

8 Guladxinè' yezíca'rè' bõnni' uséd na', tu'sè'è barco na', zuna'yjquè' yöxj ga na' dzõ'ba' bõl, le cutu nac zi'tu' ga dè luyú bidx, nacx ca tu gayuá' laga' ní'aru'.

9 Cati' guladxinè' luyú bidx na', gulalè'inè' rø' ni' gui' yal, len zxoaba' lahui tuba' bõl, len dè ca' ni' yõt.

10 Jesús rè' lequè':
 —Gul-dguá'-ba' ni bõl na' zì'a gzxõngacli'-ba'.
 11 Grenè' Pedro lè'i barco na', gu'yjè' yöxj na' zaca' luyú bidx, nadzá'gacra'ba' bõl zxõn, gdu tu gayuá' yu chí'ínuénba'. Zal-li nacba' bõl zian, cutu brøza' yöxj na'.

12 Ni'r Jesús rè' lequè':
 —Gul-dá gáguli'.
 Cutu burúguinè' gnabnè' Lè' nitüè' bõnni' uséd na', cugnè': "¿Nuzxa Li'?" Nõzgaccznè' naquè' Xanru'.

13 Ni'r gbiguè'è Jesús len gdel-lè'è yõt na' lenca' bõl na', ati' bè'è quequè'.

14 Lè' ni nac le bunn lzu buluí' lahuè' Jesús lauquè' bõnni' uséd queè' gdöd bubanè' lu yøl-la' gut.

Ru'l'enè' Simón Pedro didza' Jesús

15 Cati' budx glahuè', Jesús rè' Simón Pedro:
 —Simón, zxi'nè' Jonás, ¿naru' nadxi'irnu' neda' ca nadxi'icnè' neda' bõnni' ni?
 Bubi'è didza' Pedro, rè' Lè':
 —Ja, Xan. Li' nõzcznu' rdzag ladxa'a Li'.

Jesús rè' lè':
 —Bgagu yugu' bö'cu' zxi'la'dau' quia'.

16 Jesús rè' lè' le buróp lzu, rnè':
 —Simón, zxi'nè' Jonás, ¿naru' nadxi'inu' neda'?'
 Bubi'è didza' Pedro, rè' Lè':
 —Ja, Xan. Li' nõzcznu' rdzag ladxa'a Li'.

Jesús rè' lè':
 —Bgagu yugu' bö'cu' zxi'la' quia'.

17 Jesús rè' lè' le bunn lzu:
 —Simón, zxi'nè' Jonás, ¿ba rdzag ladxu'u neda'?'
 Bui'nnè' Pedro le chbunn lzu gnabi yudxnè' lè', gnè': "¿Ba rdzag ladxu'u neda'?" Bubi'è

didza' Pedro, rè' Lè':
 —Xan, yúgu'tè nõzcznu' Li'. Nõznu' rdzag ladxa'a Li'.

Jesús rè' lè':
 —Bgagu yugu' bö'cu' zxi'la' quia'.

18 Le nactè' rēpa' li', cati' ni' nacu' ra'bandau', racz quiu' bugacu cuinu', len ca gnaz quiu' gda'. Cati' ggulu', ulí na'u, ati' nu yubl ugacu li' lari', len gchē' li' ga ni' cutu guē'nnu' tsiju'.

19 Yugu' didza' ni bè'è Jesús nac bè' nac gatiè' Pedro, tsajtè'è lè'i yag cruz, quiè gac yøl-la' ba queè' Dios. Cati' budx gnè' cni Jesús, gnè' ca' yetú:
 —Gda' neda'.

Ru'è didza' Jesús ca gac queè' bõnni' uséd na' nadxi'inè'

20 Bueycjè' Pedro len blé'inè' zajnauè' lequè' bõnni' uséd na' Jesús nadxi'inè' lè'. Naquè' bõnni' uséd na' grø'è' cuit lè'è Jesús cati' ni' glahuè', len gudxè' Jesús: "Xan, ¿nuzxa na' udöd Li'?"

²¹ Cati' blé'inë' lë' Pedro, rë' Jesús:

—Xan, ¿bizxa gunë' bönni' ni?

²² Jesús rë' lë':

—Chqui' rë'nda' uga'në' bönni' ni ga gdxinr dza huöda', cutu ral-la' cö'u baguí'i. Gda' neda' lí'.

²³ Gzë didza' ni ga nacu'ë bóchi'ru' ta'yejlë'ë Cristo. Táquinë' cutu gatië' bönni' uséd na'. Cutu gudxë' lë' Jesús cutu gatië', san cni gnë': "Chqui' rë'nda' uga'në' bönni' ni ga gdxinr dza huöda', cutu ral-la' cö'u baguí'i."

²⁴ Bönni' uséd ni naca' neda', Juan. Runa' lna' lau quegac lë ni, len nuzuja' lu guich yugu' lë ni, ati' nózili' nac gdutë li le runa' lna' lau.

²⁵ Zianr ca' le benë' Jesús. Chqui' nu uzúj leygac lu guich tu tu, rsaca' quia' yödzyú ni cutu gaqui la'cuá' guich na' ral-la' nu uzúj. Ca' gac.

LE GLUNĚ BÖNNI GBAZ NASÖLĚ Ě CRISTO

Le gzxì' lu nĚ'ē Dios, gsölĚ'ē Dios Bō' La'y

¹ Cati' buzuja' quiu' lu guich zi'al, li', Teófilo, neda', Lucas, buzuja' lu guich yúgu'tĚ le gzu lahuĚ' runĚ' Jesús len rusĚdnĚ'

² ga bdxintĚ dza buĚpĚ' yehua' yubá. Cati' zi'a huĚpĚ' yehua' yubá Jesús, dzaguĚ' LĚ' Dios Bō' La'y, gna bĚ'ē ca ral-la' lunĚ' gbaz queĚ', bönni' na' gröczĚ' lequĚ'.

³ Gdöd gzxaca' gdi'ē Jesús, gutiĚ'. Ni'r bubanĚ' len bului' lahuĚ' lauquĚ' gbaz queĚ' na'. Bului'inĚ' lequĚ' zian le glac bĚ' zoĚ' nabanĚ', le cugác nu tá'baga'. Zian lzu bului' lahuĚ' lauquĚ' gdu ca choa' dza, len bé'lenĚ' lequĚ' didza' ca rna bĚ'ē Dios.

⁴ Cati' ni' nacu'Ě tsaxxón, gna bé'inĚ' lequĚ' culuzĚ'Ě Jerusalén. GudxĚ' lequĚ' Jesús, rnĚ':
—Gul-cóz ni' le gzxì' lu nĚ'ē gsölĚ'ē queĚli' Xuza' ca na' chgdíxjōi'czda' lbi'ili'.

⁵ GnĚ' ca':

—Le nactĚ buquile' bunách nis Juan lu nis, ati' cutu tseytsqui gac queĚli' le rulu' yōl-la' rdil nis ni, dusóalenĚ' lbi'ili' Dios Bō' La'y.

RuhuĚpĚ' Jesús yehua' yubá

⁶ Ni'r gulanabnĚ' Jesús bönni' ta'yejlĚ'Ě LĚ' nudubquĚ' ni', ta'nĚ':

—Xan, ĵnaru' gunu' ga la'ná bĚ' leyúbl bunách Israel dza ni zoaru' na'a?

⁷ Jesús gudxĚ' lequĚ':

—Cutu naqui queĚli' gnózili' bizxa dza o bizxa dzō' gunĚ' Dios Xuz le nuzóĚ' lu na'czĚ'.

⁸ Si'li' yōl-la' huac cati' guidĚ' Dios Bō' La'y dusóalenĚ' lbi'ili'. Ni'r gunli' lna' lau quia' neda' lu yōdz Jerusalén, len gdu luyú Judea, len luyú Samaria, len ga gdxintĚli' gduĚ' yōdzlyú.

⁹ Cati' budx bé'lenĚ' lequĚ' didza' ni, tsal ni' tu'yuzĚ' ca' LĚ', la' buĚptĚ' xtsa' ga rō' bōaj le bucachi' LĚ', ati' cutur gualĚ'inĚ' LĚ'.

¹⁰ Tsal ni' tu'yúĚ' luzxbál cati' ni' buĚpĚ' Jesús, gululu' lauquĚ' ga na' nacu'Ě chopĚ' gbaz la'y, nácuquĚ' lari' chguichdau'z.

¹¹ GlĚ' lequĚ' chopĚ' ni, ta'nĚ':

—Bönni' Galilea, ĵbizx quiĚ' ruyuli' luzxbál? LĚczĚ' Jesús ni zi'a gzĚ'Ě ga zoali', buĚpĚ' yehua' yubá, lĚzca' cni huōdĚ' leyúbl ca na' chblĚ'ili'-nĚ' zhuōjĚ' yehua' yubá.

Ta'bōĚ' Matías tsaziĚ' xlatjĚ' Judas

¹² Ni'r gulazĚ'Ě gu'adau' na' nazi' lei Gui'a Ga Rō'gac Yag Olivo, yhuōjquĚ' Jerusalén. DĚ gal-la'z ga dĚ Jerusalén gu'adau' ni, tsca nazi'quĚ' latj ta'zĚ'Ě dza la'y quequĚ'.

¹³ Cati' guludxinĚ' yōdz ni', gulabenĚ' ga nac buróp cuia lu yu'u, ga ni' ta'cu'Ě Pedro len Jacobo len Juan len Andrés len Felipe len Tomás len Bartolomé len Mateo len Jacobo, zxi'nĚ' Alfeo, len Simón, bönni' na' rui' ladxĚ'Ě ladxĚ', len Judas, böchĚ'Ě Jacobo.

¹⁴ Tsaxxón tu'lidzĚ' Dios yúgu'tĚ bönni' ni, ati' nunquĚ' lequĚ' tsaxxón yugu' böchĚ'Ě Jesús, len María, xnĚ'Ě Jesús, len yela'cnu ngul ca'.

¹⁵ La' dza na'z gzuinĚ' Pedro gatsj lahui'l ga nacu'Ě böchi' lza'ru' na' ta'yejlĚ'Ě Cristo. Glac gdu ca xoplalj bunách nup nudubgac ni'.

¹⁶ GudxĚ' lequĚ' Pedro, rnĚ':

—Böchi' lza'adau'. Ben bayúdx butság le nayú lu guich la'y, ca na' gnĚ' zí'atĚl Dios Bō' La'y, le buzuĚ' lu guich David, ca gac queĚ' Judas, bönni' na' bchĚ'Ě nup ni' gulazón Jesús.

¹⁷ GbáblenĚ' rĚ'u Judas na', len bénlenĚ' rĚ'u tsaxxón dxin ni.

¹⁸ Gulazi'nĚ' tu la' yĚl lazjx qui dō' na' bi'Ě bönni' ni. GbixĚ' brōza' lĚ'Ě Judas ni, ati' gularúj yúgu'tĚ le dzō' lĚ'Ě.

¹⁹ Cati' gulayōni lĚ ni bunách nacua' Jerusalén, glu'Ě lei la' yĚl na' Acéldama, tu didza' hebreo le rna lu didza' xidza': "La' YĚl Qui Rōn".

²⁰ Cni gac queĚ' Judas, ca na' nayú lu guich la'y nazi' lei Salmos, le rna:

Ugá'n ca'z lidxĚ',

Len cutu gdzōl nu soa yu'u na'.

Rna ca':

Nu yubl tsax xlatjĚ'.

²¹⁻²² 'Run bayúdx na'a cōru'-nĚ' bönni' gunĚ' rĚ'u tsaxxón quiĚ' gunĚ' lna' lau queĚ' Jesús, ca gac, bubanĚ' lu yōl-la' gut. Ral-la' gaquĚ' bönni' nutsĚ'Ě ladj bönni' ni' gulacua'lenĚ' rĚ'u dza ni'tĚ cati' ni' gdálenĚ' rĚ'u Xanru' Jesús, gulazú lauquĚ' nacua'lenĚ' rĚ'u cati' ni' buquile' bunách nis Juan, ga bdxintĚ dza buĚpĚ' Jesús yehua' yubá, gzĚ'Ě ga zoaru'.

²³ Ni'r gululu'ë chopë', José len Matías. José na' lë' ca' Barsabás, len zoa yetú lë' Justo.

²⁴ Ni'r gululidzé' Dios, ta'né':

—Xantu' Dios, núnbë'czu' icj lãdx'i'dau'gac yúgu'të bunách. Bulu'i netu' nulquë' chopë' ni chgróczu' Li'

²⁵ quië tsazië' lu dxin ni quië gaquë' gbaz quiu', tsazië' xlatjë' Judas, bönni' ni' bnitië' xlatjë' le benë' dul-la', ati' gyijë' xlatjczë' latj chul.

²⁶ Ni'r guluzujë' yugu' lu guich laquë', tu queë' José len yetú queë' Matías. Gulugútsi'në' lza'gac len gulubijë' tu, ati' bruj le nayúj lë' Matías. Cni guc, gbáblenë' yechineajë' gbaz queë' Cristo Matías na'.

2

Dusóalenë' lequë' Dios Bõ' La'y

¹ Cati' chbdxin dza Pentecostés, tsaxón nudubquë' yúgu'të bönni' ta'yejlë'ë Cristo.

² Tu tsalz byön bö bruj luzxbá, byön ca ryön cati' reyçj bö' bduunu', ati' byön gdu'të lu yu'u ga na' rø'quë'.

³ Gululú' lahuí lauquë' lu bö'z yugu' blul gui'dau', ati' gulaguís qui queëquë', ya-jsóalengac lequë'.

⁴ Dusóalenë' yúgu'të' Dios Bõ' La'y, ati' gulazú lauquë' tu'ë didza' yubl, tsca nac le bë'ë qui queëquë' Dios Bõ' La'y lu'ë didza' yubl na'.

⁵ Nacu'ë Jerusalén dza na' bönni' judío, nacquë' bönni' ta'yj lãdx'i'quë' Dios, len za'quë' narujquë' yúgu'të yödç gdu yödçlyú ni.

⁶ Cati' gulayönnë' bö na', guludubë' bönni' zian, ati' szxöni gulabõ'ë bagu'i, le gulayönnë', ca nac xtídza'quë' qui queëquë', tu'ë didza' bönni' na' ta'yejlë'ë Cristo.

⁷ Gulaná' badxë' yúgu'të', len gulubannë', ta'né':

—Gul-yutsca'. ¿Naru' clég bönni' Galilea yúgu'të bönni' ni tu'ë didza'?

⁸ ¿Nacxcz nac ryóniruru' tu'ë xtídza'ru' ca nac didza' rui'ru' tu turu'?

⁹ Rë'u ni nacru' bönni' zian yödç, bönni' narujquë'

luyú Partia,

len luyú Media,

len luyú Elam,

len luyú Mesopotamia,

len luyú Judea,

len luyú Capadocia,

len luyú Ponto,

len luyú Asia,

¹⁰ len luyú Frigia,

len luyú Panfilia,

len luyú Egipto,

len luyú África, le nacr zi'tu' ga zoa luyú Cirene.

Lëzca' nacu'ë ni bönni' yödç Roma. La'quë' nacquë' bönni' judío len yela'quë' nazi' lu na'quë' le ta'yejlë'ë Dios bönni' judío.

¹¹ Lëzca' nacu'ë ni bönni' narujquë' Creta, len luyú Arabia. Ryóniruru' tu'ë didza' rui'ru' qui queëru', ta'guixjõ'ë yugu' le xzón benë' Dios, le run ga rubániruru'.

¹² Cni guc, gulubannë' yúgu'të', len szxöni gulabõ'ë bagu'i. Glë lza'quë' tuë' yetúë', ta'né':

—¿Bizca caz lë ni?

¹³ Gulutitjë' la'quë', ta'né':

—Ta'zúdxinë'.

Lban benë' Pedro laugac bunách

¹⁴ Ni'r Pedro gzuülenë' yechineajë' gbaz na' nasölë'ë Cristo, ati' gzu lahuë' ru'ë zidzj didza', rë' lequë':

—Lbi'ili', bönni' Judea, len yúgu'tëli' zoali' Jerusalén. Lë ni ral-la' gnózi'li'. Gul-zé nagli' le gyëpa' lbi'ili'.

¹⁵ Netu' ni cutu rúdxitu' ca na' ráquili' lbi'ili', le ni zoaru' zi'a gal-la' xsil, ati' nutu nu rzudxi hora cni.

¹⁶ Lë ni nac le gnë' Joel, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

¹⁷ Cni rnë' Dios:

Lë ni le gac dza tsajséytëgac.

Gsóla'a Bõ' La'y quia'

Tsajsóalenë' yúgu'të bunách.

Lui'bi' didza' uláz quia' zxi'nli', bönni' len ngul.

La'lé'ibi' bi'i ra'bán le ulu'a lahui,

Ati' la'neynè' yèl bönni' gul.

¹⁸ Cati' gdxin dza ni' quisia' Bö' La'y quia'

Tsajsóalenè' huen dxin quia', bönni' len ngul,

Ati' lu'è didza' uláz quia'.

¹⁹ Ulu'a luzxbá xtsa' le lun ga lubani bunách,

Ati' yödzyú ulu'a le lac bè',

Rön len gui', len dzön ca böaj.

²⁰ Gchul gbidz

Ati' gac xna beo' ca nac rön.

Cni gac cati' zi'a gdxin dza ni' chbulu'è Dios.

Gac dza ni' ca gatga rlé'iru'.

²¹ Lulá yúgu'tè nup ni' lulídz Lè' Xanru',

Lu yöl-la' rejle' quequè' Lè'.

²² 'Gul-zé nagli' lè ni gyèpa lbi'ili', bönni' Israel. Dioscz benè' ba la'n ga zoali' Jesús, bönni' Nazaret. Dios bè'è Lè' latj benè' le tun ga rubániru', yugu' yöl-la' huac, len le tac bè'. Yúgu'tè lè na' benè' Dios lu nè'è Jesús, ca na' chnózcizli'.

²³ Lèzca' cni, Dios bè'è latj nu budód Jesús lu na'li'. Cni gac, ca na' chgna ladxè'è Dios gunè', len ca nac le chbucözè' dza ni'tè. Lbi'iczli' gzxönlí'-nè' Jesús, len budódlí'-nè' lu na'què' bönni' xöhui' tua'dö', bönni' guludöddè' Lè' cati' ni' guluda'què' Lè' lè'i yag cruz.

²⁴ Ni'r Dioscz buspanè' Jesús na', buslé' Lè' lu yöl-la' gut, le cutu gac uga'nè' tsaz lu yöl-la' gut na'.

²⁵ Ca nac lè ni, bè'è didza' uláz queè' Dios David ca nac queè' Jesús, gnè':

Blé'iteczda'-nè' Xanru', zoè' lahua'.

Lè' zoè' cuit lè'a yubél, rzönè' neda',

Cuí gac nu bi gun quia'.

²⁶ Qui lè ni na' budziji ladxa'a,

Ati' lu yöl-la' rudziji quia' bil-la'.

Qui lè ni na' guna' löz Lè'

Cati' gdxin dza gatia'.

²⁷ Xantu' Dios, nõzda' cutu uca'nu' neda' latj chul quegac nup natgac.

Cutu gu'u latj nit gdu ca nayá' nabana',

Naca' bönni' nadxi'icznú' Li'.

²⁸ Buzéjní'nu' neda' ca ral-la' guna'

Quiè gdél-li'da' yöl-la' na'bán gdu.

Gunu' ga udzija'da' le zóalenczu' neda'.

²⁹ Na'a, böcha'a. Nac bè' gutiè' xuz xtau'ru' David, len bgachè'è yeru ba, ati' dè ga zoaru' ba queè' na' ga rdxintè na'a dza.

³⁰ Bè'è didza' uláz queè' Dios David na', len gnöznè' David, benè' tsutsu didza' Dios le gzxí' lu nè'è queè', gunè' ga galjè' Cristo ladj zxi'n xsoè', ati' Cristo na' gna bè'è, tsaziè' xlatjè' David na'.

³¹ Le blé'inè' lè ni zi'al David, bè'è didza' ca gac, bubanè' Cristo, len ca gac, cutu buga'nè' latj chul quegac nup natgac, ati' cutu gnit le gya' gbanè'.

³² Dios buspanè' Jesús lu yöl-la' gut, len ca gac lè ni yúgu'tètu' runtu' lna' lau qui.

³³ Cni gac, len yöl-la' huac queè', Dios buchisè' Lè' xtsa' ga ni' nác'tèrè' zxön. Na'a, Cristo chbsöilè'è ni Dios Bö' La'y, rac ca na' gzxí' lu nè'è Dios gunè' lu nè'è Cristo, ati' Dios Bö' La'y na' runè' yugu' lè ni rlé'ili' len ryónili'.

³⁴ Cutu buèpè' yehua' yubá David na', san léczè' David na' gnè':

Xanru' Dios gudxè' Xana':

"Grö' cuit lè'a yubél ga nac blau

³⁵ Cati' gunra' ga luzechu zxi'bgac lau' nup ta'dá'bagá' Li'."

³⁶ Na'a, bunách Israel, le nacz ral-la' gnózili'. Dios benè' ga naquè' Xanru' len Bönni' Ruslá, Léczè' Jesús ni, bönni' na' buda'li'-nè' lè'i yag cruz.

³⁷ Cati' gulayönnè' lè ni bönni' ni', gulabö'è baguí'i, ati' glè' Pedro len yezíca'rè' bönni' gbaz queè' Cristo, ta'nè':

—Bóchi'tu', ¿nacx gúntsatu'?

³⁸ Ni'r Pedro gudxè' lequè':

—Gul-bí'i ládxi'li', len gdil-li' nis tu tuli' lu lè' Jesucristo quiè unít lahuè' Dios dul-la' nabága'li', ati' dusóalenè' lbi'ili' Dios Bö' La'y, Nu gsóitè'è queè'i' Dios.

³⁹ Queè'i' naqui le gzxí' lu nè'è Dios, len quegac zxi'nli', lenca' quegac yúgu'tè bunách gza'a, yúgu'tè bönni' ni' ulidzé' lequè' Xanru' Dios.

⁴⁰ Yugu' didza' ni len yela'gac zian didza' benë' Ina' lau Pedro, bchizië' icj nagquë', gnë': —Gul-gún ga ulali', gcuítli' ga nacua' bunách tua'dò' nacua' dza ni zoaru' na'a.

⁴¹ Cni guc, guladí' nis nup ni' gulazí' lu na'gac didza' na' bë'ë Pedro. Dza na' glun tuz lequë' ca chí uruá' gayuá' bunách.

⁴² Glunë' yúgu'të' gdu'të' le gulusëdnë' lequë' gbaz nasölë'ë Cristo. Glaquë' tuz tuë' len yetüë', len tsaxón' glahuë' le rusá' ládxi'ru' ca gutië' Jesús, ati' glunë' tsaxón', gululidzë' Dios.

Ca tun bunách queë' Cristo

⁴³ Zian le run ga rubániru' len zian le tac bë' glunë' gbaz queë' Cristo, san gladxi guladzöbi yezica'r bunách.

⁴⁴ Tuz glac yúgu'të' nup na' ta'yejlë' Cristo, ati' guluúne' tuz yúgu'të' le dë' quequë'.

⁴⁵ Cati' gualalë'inë' ta'yadzji nup nús'a'gac ladjquë', ni'r bönni' bi dë' quequë' glúti'ë lei, ati' gulaguisië' dumí na' qui queë'gac nup ni' bi ta'yadzji.

⁴⁶ Yugu' dza guludubë' tsaxón' nchil gdau', ati' gap nac lu yu'u glahuë' le rusá' ládxi'ru' ca gutië' Xanru'. Tsaxón' glahuë', ati' guludzijnë' len glac gdu ládxi'quë'.

⁴⁷ Gulagu'ë Dios yöl-la' ba, ati' glun lequë' ba la'n yúgu'të' bunách. Tu tu dza buzanë' Xanru' nup tu'dúb queë', nup na' tu'lá.

3

Ruhuöaquë' bönni' curzë'ë

¹ Dza ni' gulabenë' zjaquë' tsaxón' nchil gdau' Pedro len Juan, cati' tu'dúb ni' tu'lídz Dios bunách, le nac gdu rdöd xhuö.

² Ga ni' ta'dödë' zoë' bönni' curzë'ë dza ni'të' ni' naquë' bi'ída'u'. Yugu' dza rjua'quë' lë' ni', ta'bequë' lë' ra' gdau' ga nazi' lei Ga Nu Ryaz Lach, quië' gnabë' nu bi unöd'zjz queë' ladj nup ni' ta'yáz nchil gdau'.

³ Bönni' ni, cati' blë'inë' Pedro len Juan zjaquë' ta'yazië' nchil gdau', gúta'yuë' lauquë' bi lunöd'zjzë' queë'.

⁴ Ni'r guluyüë' lë' Pedro len Juan, ati' gudxë' lë' Pedro:

—Byu netu'.

⁵ Ni'r buzëtsc'a naguë' lequë' bönni' na' le runë' löz bi lunöd'zjzë' queë'.

⁶ Pedro gudxë' lë':

—Cutu dë' quia' dumí plata ni oro, san le dëz quia' gunna' quiu'. Ni'a qui yöl-la' huac qui lë' Jesucristo, bönni' Nazaret, gyas len gzë'i.

⁷ Ni'r gdel-lë'ë në'ë yubël bönni' huë' na' Pedro, len bchisë' lë', ati' la' böactë ni'ë len buguítj beycj ni'ë bönni' na'.

⁸ Ni'r gzuinë' bönni' na' ati' gxítí'ë len gzë'ë. Gyázlenë' tsaxón' Pedro len Juan nchil gdau', rzë'i ni'ë len rxítí'ë, len rgu'ë Dios yöl-la' ba.

⁹ Yúgu'të' bunách nacua' ni' ta'le'i lë' rzë'i ni'ë len rgu'ë Dios yöl-la' ba.

¹⁰ Cni guc, gládxinë' len gulubannë' ca nac lë' na' guc, le guluúnbë'ë lë', naquë' bönni' na' rbö'ë ra' gdau' ga nazi' lei Ga Nu Ryaz Lach, rnabë' nu bi unöd'zjz queë'.

Didza' bë'ë Pedro nchil gdau'

¹¹ Tsal ni' zönë' na'quë' Pedro len Juan bönni' na' cugzë'ë ati' böaquë', guludúb yúgu'të' bunách ga na' nacu'ë nchil gdau' nazi' lei: Nchil Queë' Salomón, ati' gulaná' badxë'.

¹² Cati' blë'inë' lë' ni Pedro, gudxë' bunách na':

—Lbi'íli', bönni' Israel, ¿bizx quië rubáni'li' ca nac lë' ni? ¿Bizx quië ruyuli' netu', ráquitsali' netu'z buntu'-në' bönni' ni, bentu' ga gzë'i ni'ë ni'a qui yöl-la' huac queë'ztu', o ni'a qui le rej ládxi'tu'-në' Dios?

¹³ Nac lë' ni le benë' Dios, naquë' Dios quequë' xuz xtau'ru' Abraham len Isaac len Jacob, bénterë' Jesús, Zxi'në', ba la'n. Jesús ni, lbi'iczi'li' budódli'-në' lu na'quë' bönni' ta'ná bé'inë' lbi'íli'. Cati' gu'nnë' Pilato usanë' Jesús, gdá'baga'li'-në'.

¹⁴ Gdá'baga'li'-në' Bönni' Tshui' len La'y, ati' gnabli' gsanë' queë'li' bönni' gdödi bunách.

¹⁵ Cni guc, budódli'-në' Bönni' runnczë' queë'ru' yöl-la' na'bán gdu. Ni'r Dios buspanë' Lë' lu yöl-la' gut, ati' ca nac lë' ni runtu' Ina' lau qui.

¹⁶ Le gyejlë'ë Jesús, böac ni'ë bönni' ni, rlé'íli'-në' len núnbë'li'-në'. Le rejle'ë Jesús, Lë' bunë' dxi'adau' bönni' ni, ati' rlé'íli' yúgu'të'li' le nacx na'.

¹⁷ 'Na'a, böcha'a, nözda' benli' cni, budódli'-në' Jesús le cutu gyéjni'li', len cutu gulayéjni'në' bönni' ta'ná bé'inë' lbi'íli'.

¹⁸ Cni buschinë' Dios didza' na' bë'ë zi'al, le gulanë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' ca ral-la' saca' qui'ë Cristo.

¹⁹ Qui lè ni na', gul-bí'í ládxi'li', len gul-huóac queé' Dios, quië ugúë' dul-la' nabága'li', len gunë' ga huóac ládxi'li'.

²⁰ Ni'r gsölë'ë leyúbl Jesús, Bönni' na' dza ni'të buzóë' quië gaquë' Cristo, Nu na' gna be'i lbi'ili'.

²¹ Na'a, run bayúdx uga'në' ni' yehua' yubá cati' gdxinr dza duhuenë' tsahui' yúgu'të le rac, gac ca na' chgnaczë' Dios, lë na' gulané' bönni' glu'ë didza' uláz queë', bönni' ni' gulacu'ë dza ni'të.

²² Lëzca' cni gudxë' xuz xtau'ru' Moisés, gnë': "Xanru' Dios gsölë'ë queëli' bönni' galjë' ladjgac di'a dza queëli'. Gaquë' bönni' gu'ë didza' uláz queë' Dios. Gsölë'ë Lë' queëli' ca na' bsölë'ë neda'. Run bayúdx uzé nagli'-në' ca nac yúgu'të le guië' lbi'ili'.

²³ La'nít len lula'alén bunách queë' Dios yúgu'të nup culuzé naggac bönni' ni' gu'ë didza' uláz queë' Dios."

²⁴ 'Ca nac dza ni zoaru' na'a, gulagu'xjö'ë yúgu'të bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios ga gdél-la'të zoë' Samuel len gdód ni'.

²⁵ Lbi'ili' nacli' zxi'n xsoaquë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, ati' naqui queëli' didza' rucán tsahui', le bënlenë' xuz xtau'ru' Dios, cati' ni' gudxë' Abraham: "Ni'a qui le gunë' zxi'n xsu' lac bica' ba yúgu'të bunách yödzyú."

²⁶ Cati' Dios buspanë' Zxi'në' lu yöl-la' gut, bsölë'ë Lë' zi'al queëli' quië gunë' ga gacli' bica' ba, uca'nli' le cunác runli'.

4

Ta'dxinë' Pedro len Juan lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbeynë'

¹ Tsal ni' tui'lenë' bunách na' didza' Pedro len Juan, tu tsalz guladxinë' ga na' nacu'ë yugu' bxuz judío len yugu' bönni' gdau' saduceo, len bönni' nacua' lu në'ë ni'a na'quë' bönni' gdau'.

² Gulaleynë' bönni' ni le tu'sédnë' bunách Pedro len Juan, len ta'gu'xjö'ë lubán nup chnatgac le hubanë' Jesús.

³ Ni'r gulazönë' Pedro len Juan, ati' gulagu'ë lequë' lidx guia ga gdxinr dza yubl le chrdzö' dza na'.

⁴ Gulayejlë' Cristo zian nup ni' gulayöni didza' glu'ë Pedro len Juan. Na'a, bönni'z ta'yejlë'ë Cristo nacquë' gdu chiün gayu'ë.

⁵ Dza buróp ni', guludubë' Jerusalén yugu' bönni' uná bë', len bönni' gul tu'zejni'në' bunách judío, len bönni' gdau' tu'sëdi.

⁶ Guludubë' ca' ni' Anás, bxuz blau, len Caifás, len Juan len Alejandro, lenca' yúgu'të bönni' di'a dza quequë' bxuz blau.

⁷ Ni'r gulachë'ë Pedro len Juan, ati' guluschinë' lequë' gatsj lahui'l ga na' nacu'ë, len gulanabnë' lequë', ta'në':

—¿Bizxa yöl-la' uná bë' dë lu na'li' runli' lë ni? ¿Nuzxa budód lu na'li' yöl-la' uná bë' ni?

⁸ Ni'r gudxë' lequë' Pedro, zóalenë' lë' Dios Bö' La'y, rnë':

—Lbi'ili', nul-li' rna bé'ili' netu', bunách Israel, len lbi'ili' bönni' gul.

⁹ Na'a, ¿rnábitali' netu' ca nac dxin dxí'a bentu' queë' bönni' huë' ni, len nacx gac, böaquë' bönni' ni?

¹⁰ Rgu'xjö'tu' lbi'ili' quië la'nözi yúgu'të bunách Israel. Zoë' ni lauli' bönni' ni, nuhuóaquë' le ben dxin yöl-la' huac queë' Jesucristo, bönni' Nazaret, Bönni' ni' buda'li'-në' lë'i yag cruz, san Dios buspanë' Lë' lu yöl-la' gut.

¹¹ Dios bë'ë didza' ca nac queë' Jesús ni, cati' ni' gnë': "Guiöj na' gru'nli' lbi'ili', rucua'li' zö'ö, san guiöj ni gröcza' neda' quië gac guiöjlen zö'ö."

¹² Nutur nu zoa nu gac uslá bunách, le cutu ca' zoa yödzyú ni yetué' bönni' nuzóë' Dios, nu gac uslá rë'u.

¹³ Cati' gualé'inë' nacquë' rugu ladxi' Pedro len Juan, len gláquibe'inë' cunazëdquë' qui gdau' len nacquë' bönni' ca'z, gulubannë' ati' yajneycnë' gulacua'lenë' Jesús Pedro len Juan na'.

¹⁴ Lëzca' gualé'inë' ni' bönni' na' böaquë', zuinë' lauquë', ati' cutu ca' gac bi la'në' quequë'.

¹⁵ Ni'r gulaná bé'inë' nup lubíj lequë' lö'al yu'u ga na' nudubquë', ati' glun xtídz'a'quë' la' légcaczë'.

¹⁶ Gulanë':

—¿Nacx gúntsaru' quequë' bönni' ni? Le nactë glunë' tu le run ga tu'bani bunách, ati' nózigac cni yúgu'të bunách nacua' Jerusalén. Cutu gac tá'baga'ru' lei.

¹⁷ Na'a, cui sër didza' la'yöni zianr ca' bunách, uzeyru' ba nadx lequë' cui lu'lenrë' bunách didza' ca nac queë' Jesús na'.

¹⁸ Ni'r gululidzë' Pedro len Juan, ati' guluzeynë' ba nadx lequë' cui luí'lenrë' bunách didza', len cui lusëdnë' lequë' ca nac queë' Jesús.

¹⁹ Ni'r gulubi'ë didza' Pedro len Juan, glë' lequë':

—Gul-bequi xbey lbi'ili' chqui' nac tsahui' lahuë' Dios uzër nagtu' xtídza'li' lbi'ili' ca xtídzë'ë Dios.

²⁰ Cutu gac soa dxitu'. Run bayúdx güi'tu' didza' qui le blé'itu' len le byónitu'.

²¹ Ni'r guluzeynë' ba nadx lequë' bönni' gdau' ta'bequi xbey, san gulusanë' lequë' le cutu guludzölnë' naxc lunë' lequë' zxguia'. Cni glunë' le gládxinë' bunách lu yöd z ni', le ta'gu'ë Dios yöl-la' ba yúgu'të' ni'a qui le na' gac.

²² Bönni' na' böaquë', gac queë' lë na' run ga rubániru', chyur'urë' ca choa' iz.

Ta'nabnë' Dios gunë' ga lacquë' rugu ladx'i'

²³ Cati' gulusanë' lequë', guludxinë' Pedro len Juan ga na' nacu'ë lza'quë', ati' gulaguixjölnë' lequë' yúgu'të lë na' glë' lequë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zëjini'në' bönni' judío.

²⁴ Cati' gulayönnë' lë ni, tsaxxón gululidzë' Dios, gulané':

—Xantu' Dios, náctëru' blau. Li' nacu' Dios, benu' luzxbá. Benu' luyú. Benu' nis zxön. Benu' yúgu'të le nacua' tu tu latj na'.

²⁵ Uláz quiu' Li' bë'ë didza' David, bönni' huen dxin quiu', gzóalenë' lë' Dios Bö' La'y, gnë':

¿Bizx quië tun rusbó bunách
Len ta'zá' ládx'i'gac le cunác?

²⁶ Glunë' rusbó bönni' ta'ná bë'ë yöd zlyú ni

Ati' glaquë' tuz bönni' uná bë'.

Guladá'baguë'ë Xanru' Dios,

Lenca' Cristo, bönni' gröczë' Lë'.

²⁷ 'Le nactë glaquë' tuz lu yöd z ni Herodes len Poncio Pilato len yugu' bönni' gza'a len yugu' bönni' Israel. Guladá'baguë'ë Jesús, Zxi'nu' la'y, Nu na' buzú' queëtu'.

²⁸ Glunë' yúgu'të le bucözu' zí'atël' ca gzxi' lu na'u ati' gac ca na' benu' tsutsu xtídz'u ca ral-la' gac.

²⁹ Na'a, Xantu', byu le tu'zeynë' ba nadx netu', len ben ga gactu' rugu ladx'i', güi'tu' xtídz'u, netu' bönni' huen dxin quiu'.

³⁰ Ben ga gac úngactu' nup te'i, soalen netu' yöl-la' huac quiu', len ben ga gac gúngactu' le lun ga ubánitu' len le lac bë', gac cni le zóalenë' netu' Jesús, Zxi'nu' la'y. Ca' gac.

³¹ Cati' budx gululidzë' Dios, gzxi' latj ga na' nacu'ë, ati' gdu gzóalenë' yúgu'të' Dios Bö' La'y, ati' len yöl-la' rugu ladx'i' quequë' glu'ë xtídzë'ë Dios.

Tu'únë' tuz le dë quequë'

³² Bunách zian na' ta'yejlë' Cristo, tuz ca rö' icjqüë' len tuz ca glunë'. Cutu gnë' naqui queëzë' le dë queë' nitué' bönni' nutsë'ë ladjquë', san guluúnë' tuz le dë quequë'.

³³ Len yöl-la' huac zxön gulaguixjö'ë ca hubanë' Xanru' Jesús gbaz na' nasölë'ë Lë', ati' guclen yúgu'të' le buzá' ladxë'ë quequë' Dios.

³⁴ Nutu nu bi byadzj nu nutsa' ladjquë'. Yúgu'të bönni' bi dë quequë', xyuquë', o lidxquë', glúti'ë lei, ati' dumí qui na' yjua'quë'

³⁵ len guludödë' lei lu na'quë' gbaz na' nasölë'ë Cristo, ati' lequë' gulaguisië' lei qui queëgac nup bi byadzj quegac.

³⁶ Zoë' ni' José, bönni' guluzöë' yetú lë' Bernabé gbaz na' nasölë'ë Cristo, le rna lu didza' xidza', Bönni' Ruhui' Zxönë'. Nabáblenë' zxi'n xsoë' Leví, len guljë' luyú Chipre.

³⁷ Bëti'ë tu cö' xyuë' bönni' ni, ati' yju'ë dumí qui na', len budödë' lei lu na'quë' gbaz na' nasölë'ë Cristo.

5

Dul-la' glunë' Ananías len Safira

¹ Zoë' bönni' yubl lë' Ananías, bëti'ë tu cö' xyuë', ati' bennu tsaxxón lë' Safira, ngul queë'.

² Bucáchi'lanë' dumí qui yu na' Ananías na', ati' nözinu ca' ngul queë'. Le bugá'nz yju'ë len glu'ë lei lu na'quë' gbaz nasölë'ë Cristo, rnë':

—Tscaníz gzxi'a.

³ Pedro gudxë' lë':

—Ananías, ¿naru' gyaztsa Satanás tu' xöhui' lu icj ládxi'da'u len ben ga rzi' yé'inu' Dios Bö' La'y, ati' bucachi' lanu' dumí qui xyu' na'?

⁴ Tsal ni' nagá'n lu na'u yu na', ¿naru' cu naqui quizi quiu'? Gdöd bëti'u lei, ¿naru' cu dëcz lu na'u dumí qui na'? ¿Bizx quië grö' icju' gunu' cni'? Dioscz gzxi' yé'inu', clëgz bunách.

⁵⁻⁶ Cati' byönnë' didza' ni Ananías, gdzö'ë len guttë'. Ni'r gulabíga'tëbi' bi'i ra'bán, ati' guluchólibi' lë' lari' len glua'bi' lë' yajcáchi'cbi' lë'. Gladxi guladzöbi' yúgu'të nup ni' gulayöni' ca guc lë ni.

⁷ Ca tsonn hora gdöd ni', bdxinnu ni' ngul queë' Ananías na', len cutu nózinu lë na' guc queë' bönni' queënu.

⁸ Ni'r Pedro gudxë'-nu:

—Gdixjöi' neda'. ¿Naru' gzxi'li' tscaníz xyuli' na'?

Gnanu:

—Ja, tscaníz gzxi'tu.

⁹ Ni'r Pedro gudxë'-nu:

—¿Bizx quië' ben tuz xtídza'li' gzxi' bë' xóhui'li' Dios Bö' La'y? Byutsca'. Chzoa ludxinbi' bi'i gulucáchi'bi'-në' bönni' quiu', ati' lubijbi' ca' li'.

¹⁰ Ni'r la' gdzö'tënu xni'ë Pedro len gúttënu. Cati' gulayazbi' bi'i ra'bán na', gualé'ibi'-nu chnatnu. Ni'r gulubijbi'-nu, ati' yajcáchi'cbi'-nu cuit lë'ë bönni' queënu.

¹¹ Qui lë ni na' gladxi guladzöbi' yúgu'të bunách queë' Dios, ati' gladxi ca' yúgu'të nup gulayöni' ca guc lë ni.

Tunë' zian le tac bë' bönni' gbaz nasölë'ë Cristo

¹² Zian le tac bë' len yugu' yöl-la' huac zxon glunë' laugac bunách lu yöd z bönni' gbaz na' nasölë'ë Cristo. Guludubë' tsaxón yúgu'të' ga nac nchil gdau' nazi' lei Nchil Queë' Salomón.

¹³ Ladj nup ni' cuta'yejlë' Cristo, nutu nu burugui tsajtá' lequë', ati' glun lequë' ba la'n bunách lu yöd z ni'.

¹⁴ Ni'r gulayejlë' Cristo yela'gac bunách zian ca', bönni' len ngul.

¹⁵ Cati' gulale'i bunách yugu' le tunë' bönni' ni' ta'yejlë'ë Cristo, yjua'gac gap nac la' nöz nup te'i, ati' gulaxóë' lequë' lu da'a yag len yela'gac lu da'az, quië cati' tódë' ni' Pedro, tsa zzulz queë' cu'u z xul la'gac bunách huë' na', quië luhuóac.

¹⁶ Lëzca' gularúj bunách yugu' dzag yöd z, guladxiné' Jerusalén, nua'quë' nup te'i len nup ta'zaca' ta'gu'i, yu'ugac lequë' bö' xóhui', ati' guluhuóaquë' yúgu'të'.

Ta'bia ládxi'gac bönni' gbaz nasölë'ë Cristo bunách gdau'

¹⁷ Qui lë ni na' guluzxé'inë' Pedro bxuz blau len yugu' bönni' gdau' saduceo na' da'quë' bxuz blau.

¹⁸ Ni'r gulazönë' yugu' gbaz na' nasölë'ë Cristo bxuz blau na' len bönni' na' da'quë' lë', ati' gulagu'ë lequë' lidx guia.

¹⁹ Ni'r chdzö'l bdxiné' gbaz la'y queë' Xanru', ati' bsaljë' lidx guia na' len bubijë' lequë'.

²⁰ Gudxë' lequë' gbaz la'y na', rnë':

—Gul-tséaj, gul-tsajsóa nchil gdau' len gul-tsjë'len bunách ni' didza', quíxjöi'li' lequë' ca nac yöl-la' na'bán gdu ni len ca gac la'dél-li'në' lei.

²¹ Cati' gulayönnë' didza' ni ru'ë gbaz la'y na', len cati' za' reni' zildau' gulayazië' nchil gdau', len gulusédnë' bunách.

La' ni'z guludubë' bxuz blau len nup nacua'len lë' tsaxón len bönni' gdau' ta'bequi xbey len bönni' gul tu'zëjni'në' bunách Israel, ati' gulasölë'ë nup tsjac lidx guia tsajxi'cquë' gbaz na' nasölë'ë Cristo, táquinë' ni' nacu'ë lidx guia na'.

²² Cati' guladxiné' ni' ni'a na'quë' bönni' gdau' na', cutu yajxáca'quë' lequë' lu yu'u lidx guia na', ati' ni'r guluhueycjë' dutíxjö'quë' ca'.

²³ Glë' bönni' gdau' ta'bequi xbey na', ta'në':

—Le nactë yajxáca'tu' nayeyjtë lidx guia, ati' nacua' ra' lidx guia na' nup tun chi'i, san cati' bsaljtu', nutu nu yajxáca'tu' lu yu'u na'.

²⁴ Cati' gulayönnë' didza' ni bxuz blau len yugu' bxuz uná bë' len bönni' nacua' lu në'ë ni'a na'gac bunách gdau', gulabó'tsquë' bagu'i le cutu nözcnë' gazx gdxintë lë na' rac.

²⁵ Ni'r bdxiné' ni' bönni' gdíxjöi'në' lequë', rnë':

—Gul-yutsca'. Nacu'ë nchil gdau' tu'sédnë' bunách bönni' na' glú'gacli'-në' lidx guia.

²⁶ Ni'r gyijë' bönni' na' nacu'ë lu në'ë ni'a na'gac bunách gdau', dzagquë' lë' ni'a na'quë' na', ati' gulachë'ë yugu' gbaz na' nasölë'ë Cristo, san cutu bi glunë' quequë', le gládxiné' luladxi' lequë' guiöj bunách nacua' ni'.

²⁷ Cati' chnachë'quë' yugu' gbaz na', guluschinë' lequë' lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey na', ati' gnabnë' lequë' bxuz blau,

²⁸ rnë':

—¿Naru' cu gúdxtscatu' lbi'ili' cu usédili' bunách ca nac queë' bönni' na'? Na'a, chgdisli' zxba ni gdu'të yöd z Jerusalén, len ré'nili' uspága'li' netu' zxguia' ni'a qui yöl-la' gut queë' bönni' ni.

²⁹ Ni'r gulubi'ë didza' Pedro len yezíca'rë' gbaz na' nasölë'ë Cristo, ta'né':

—Run bayúdx uzér nagtu' xtídzë'ë Dios ca xtídz'a'gac bunách.

³⁰ Lbi'ili' budódili'-në' Jesús cati' ni' buda'li'-në' lë'i' yag cruz, san Dios quequë' xuz xtau'ru' buspanë' Lë'.

³¹ Jesús ni, Dios buzoaczë' Lë' ga náctërë' blau cuit lë'ë' yubél, quië gaquë' Bönni' Blau len Bönni' Ruslá, len gunë' ga lub'i'í ládxi'gac bunách Israel, quië gac unít lahuë' dul-la' nabága'quë'.

³² Ca nac lë ni, runtu' lna' lau qui netu', ati' lëzca' runë' lna' lau qui Dios Bö' La'y, Nu na' rsölë'ë Dios quegac nup tun ca rna xtídzë'ë.

³³ Cati' gulayönnë' lë ni bönni' gdau' ta'bequi xbey na', gulaleynë' len glë'nnë' ludödcde' lequë'.

³⁴ Ni'r gzuinë' laquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey na' Gamaliel, bönni' gdau' fariseo. Ractsquë' zxba queë' Moisés bönni' ni, ati' tun lë' ba la'n yúgu'të bunách. Gna bé'inë' nup lubij ló'al tu chí'idau' yugu' gbaz na' nasölë'ë Cristo.

³⁵ Ni'r gudxë' bönni' gdau' ta'bequi xbey na', gnë':

—Lbi'ili', bönni' Israel, gul-yutëz queë'l' ca nac le ré'nili' gunli' quequë' bönni' ni.

³⁶ Ral-la' tsajneyli' ca gac zí'atël zí'a gdxin dza ni zoaru'. Gyasë' Teudas, ati' ben cuinë' ca bönni' náctërë' blau. Glaquë' bönni' yajta'quë' lë' gdu tap gayu'ë bönni'. Guludöddë' lë' bönni' rjaquë' gdil-l, ati' glaslas yúgu'të nup ni' yajta'gac lë', ati' gnitz ca' yúgu'të le benë' bönni' na'.

³⁷ Gdöd gac lë ni, gyasë' ca' Judas, bönni' Galilea. Benë' cni cati' ni' nac dza ta'yáz lu guich bunách, ta'guízj lazquë', ati' yajta'gac lë' bunách zian. Lëzca' guludöddë' bönni' ni, ati' glaslas yúgu'të nup ni' yajta'gac lë'.

³⁸ Qui lë ni na' rëpa' lbi'ili': Gul-sán-quë' bönni' ni, len cutu bi gunli' quequë'. Chqui' nac quegac bunách lë ni ta'në' o lë ni tunë', nitcz,

³⁹ san chqui' nac queë' Dios, cutu gac usnitli' lei. ¡Qui nadxi tíl-lenli'-në' Dios!

⁴⁰ Ni'r glunë' tuz didza' len lë'. Gululidzë' yugu' gbaz na' nasölë'ë Cristo, ati' gulaguinë' lequë' len guluzeynë' lequë' ba nadx cui lu'lénrë' bunách didza' ca nac queë' Jesús. Ni'r gulusanë' lequë'.

⁴¹ Gularujë' laquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey na' gbaz na' nasölë'ë Cristo, tu'dziynë' le bë'ë lequë' latj Dios gulazaca' gulagui'ë le da'quë' Jesús.

⁴² Yugu' dza gulusédtecznë' bunách len glunë' lban queë' Jesucristo nchil gdau' len gap nac lu yu'u lidxgac bunách.

6

Tu'cu'ë gadx bönni' lácienë' bunách queë' Cristo

¹ Dza ni', le gulayán bunách ta'yejlë' Cristo, gulanë' quequë' bönni' judío tu'ë didza' hebreo yugu' bönni' judío tu'ë didza' griego, ni'a qui le rac cati' ta'guisië' le lágunu ngul uzëb, nutu nu rui' le lágunu ngul uzëb quequë' bönni' ni' tu'ë didza' griego.

² Ni'r gutulubë' yúgu'të bunách ni' ta'yejlë' Cristo idxínnutë' gbaz na' nasölë'ë Cristo, ati' të' lequë':

—Cutu nac dxi'a soa dxitu' cuguntu' lban qui xtídzë'ë Dios quië guntu' dxin cu'tu' le lagu bunách.

³ Qui lë ni na', böchi' lza'tu', gul-có-quë' gadxë' bönni' ladjli' quië ugu'ru' lu na'quë' dxin ni. Yugu' bönni' na' run bayúdx lacquë' bönni' tun lequë' ba la'n yúgu'të bunách, len nacquë' bönni' ta'yejni'i, len nac bë' zóalenë' lequë' Dios Bö' La'y.

⁴ Netu' ni ulídtecztu'-në' Dios, len uséditu' bunách xtídzë'ë Dios.

⁵ Guladzág ládxi'quë' didza' ni yúgu'të', ati' gulabóë' Esteban, bönni' rejlé'ë Cristo gdu ladxë'ë len gdu zóalenë' lë' Dios Bö' La'y. Lëzca' gulabóë' Felipe, len Prócoro, len Nicanor, len Timón, len Parmenas, len Nicolás, bönni' yödz Antioquia, zí'al butsé'ë ca runë' quië tsej ladxë'ë Dios ca tunë' bönni' judío.

⁶ Ni'r guluschinë' nup na' gulabóë' laquë' gbaz na' nasölë'ë Cristo. Gulaxóa na'quë' lequë' bönni' gbaz na', tu'lidzë' Dios.

⁷ Gzër xtídzë'ë Xanru', ati' gulayantsca bunách ta'yejlë' Cristo nacuá' Jerusalén. Lëzca' gulazí' lu na'quë' le réjlë'ru' Cristo zian bxuz judío.

Ta'zönë' Esteban

⁸ Benë' le tun ga rubániru', len le tac bë' laugac bunách lu yödz Esteban, gdu zoalen lë' yöl-la' huac queë' Dios le buzá' ladxë'ë queë'.

⁹ Ni'r gulayasé' la'quë' bönni' nababquë' yu'u ga tu'dubë' tu'sédë' queë' Dios bönni' judío, nazí' lei Yu'u Quegac Bönni' Nadzangac. Glunë' lequë' tsaxón bönni' narujquë' Cirene len Alejandria, len luyú Cilicia, len luyú Asia. Bönni' ni guladil-lenë' Esteban didza'.

¹⁰ Cutu guluxicjé' didza' ru'ë, le bë'ë didza' Esteban len yöl-la' rejni'i, le zóalenë' lë' Dios Bô' La'y.

¹¹ Ni'r gulaguixjé' bönni' la'zi' yë'ë, la'né': "Netu' byónitu' didza' ru'ë Esteban, rnë zi'ë queë' Moisés len queë' Dios."

¹² Cni' guc, gulagu'ë xla ládxi'gac bunách bönni' ni. Gulagu'ë xla ládxi'quë' ca' bönni' gul tu'zejni'i, len bönni' gdau' tu'sédi. Gulabía di'ë Esteban bönni' ni. Gulazönë' lë' len gulachë'ë lë' lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey.

¹³ Lëzca' gulucu'ë lauquë' nup gulaguixjö' le cunác, bönni' na' gulané':

—Cutu zoë' dxiz bönni' ni rnë zi'ë qui gdau' la'y ni, len qui xzba queë' Dios.

¹⁴ Byónitu' didza' bë'ë bönni' ni ca gunë' Jesús, bönni' Nazaret, rnë' usnitie' gdau' ni, len utsé'ë yugu' le nalëbiru' runru', yugu' lë na' gna bé'inë' rë'u Moisés.

¹⁵ Ni'r gulyüé' Esteban bönni' gdau' ta'bequi xbey len yúgu'të nup rögac ni', ati' gualé'inë' lahuë', rna' ca rna' lahuë' gbaz la'y queë' Dios.

7

Didza' bë'ë Esteban, gnë' uláz queë'

¹ Ni'r gnabné' Esteban bxuz blau, rnë':

—¿Naru' nacz cni'?

² Bubi'ë didza' Esteban, rnë':

—Lbi'ili', bönni' gul, len lbi'ili', böcha'a. Gul-zé nagli' le gyëpa' lbi'ili'. Dios, Nu nactër blau, buluí lahuë' ga zoë' Abraham, xuzru' gul gdöd, cati' ni' zoë' luyú Mesopotamia, cati' zi'a tsajsóë' yödz Harán.

³ Dios gudxë' lë': "Bruj ladzu' len bla'alén di'a dza quiu', ati' gyeaj luyú ni' ului'ida' li'."

⁴ Ni'r brujë' Abraham luyú Mesopotamia le nac xyugac bunách Caldea, ati' yajsóë' Harán. Lu yödz ni' gutië' xuzë' Abraham na', ati' lë' buzë'ë ni', ati' Dios bchë'ë lë' latj ni, ga ni zoaru' na'a.

⁵ Dios cutu bë'ë lë' latj gaqui queë' luyú ni. Ni lati' bunödzjé' queë' ga soë' luyú ni, san gzxi' lu në'ë Dios unödzjé' queë' luyú ni, ati' töd gatië' Abraham gaqui quegac zxi'n xsoë' luyú ni, zal-la' cutu nacuf'nibi' bi'i queë'.

⁶ Lëzca' cni' gudxë' Abraham Dios: "Tsjaquë' zxi'n xsu' lu xyugac bunách gza'a, ati' ni' lacquë' ca bunách zi'tu'. Lunë' bönni' luyú ni' ga lacquë' bönni' nadá'ugac zxi'n xsu'. Lusaca' zi'ë lequë' gdu ca tap gayuá' iz."

⁷ Lëzca' gudxë' lë' Dios: "Neda' usyudxa' bunách luyú ni', ga ni' lacquë' bönni' nadá'ugac zxi'n xsu', ati' töd ni' lurujë' ni', ati' lunë' xchina' luyú ni."

⁸ Dios bénlenë' Abraham didza' rucá'n tsahui' len gna bé'inë' lë' gchuguë' lu xpéla'quë' bönni' nacu'ë lidxë' tu le gac bë' nazí' lu na'quë' didza' na' rucá'n tsahui'. Gdöd ni' guquë' Abraham xuzbi' bi'i Isaac, len cati' chgúquibi' xunu' gbidz, bchuguë' lu xpéla'bi' lë na' nac bë'. Isaac na', lëzca' cni' benë' queëbi' bi'i Jacob, zxi'në', len cni' benë' ca' Jacob quegac idxinnutëbi' bi'i bönni' queë', nup ni' glac xuz xtau'gac idxinnu có' di'a dza quegac bunách Israel.

⁹ 'Xuz xtau'ru' na', lu yöl-la' ruzxe'i quequë', glúti'ë-bi' bi'i José, bóchi'quë', lu na'quë' bönni' ni' yjua'quë'-bi' luyú Egipto. Dios gzóalenë'-bi' bi'i José na'

¹⁰ len buslé'-bi' lu le glac queëbi'. Dios bë'ë-bi' yöl-la' rejni'i, le ben ga bdzag ladxë'ë-bi' Faraón, bönni' rna bé'inë' bunách Egipto, ati' Faraón na' budödë' lu na'bi' bi'i José yöl-la' uná bë' gna bé'ibi' luyú Egipto len yúgu'të bunách nacuá' lidxë'.

¹¹ Ni'r guctsa gbín gdu luyú Egipto, len luyú Canaán ni, ati' gulazaca' gulagu'í yúgu'të bunách dza ni'. Cutu bdzöli' le lahuë' xuz xtau'ru'.

¹² Cati' byönnë' Jacob dë zxoá' xtil luyú Egipto, bsölë'ë ni' yugu' zxi'në', bönni' ni' nacquë' xuz xtau'ru'. Cni' guc le zi'al lzu yjaquë' ni'.

¹³ Cati' le buróp lzu yjaquë' luyú Egipto, benë' José ga guluúnbë'ë lë' böchë'ë. Cni' guc, gnöznë' Faraón nup nacgac di'a dza queë' José.

¹⁴ Ni'r bsölë'ë didza' José, benë' ga bdxinë' ni' Jacob, xuzë', dzaggac lë' di'a dza queë', glac gdu tsonnlalj yu chinu bunách.

¹⁵ Cni' guc, bdxinë' Jacob luyú Egipto, ga ni' gutië' lë', ati' glatië' ca' ni' xuz xtau'ru' cati' bza'a dza quequë'.

¹⁶ Cati' glatië' tu tu xuz xtau'ru' yjua'quë' lequë' luyú Siquem yugu' zxi'n xsoaquë', ati' ni' gulucachë' lequë' yeru ba lu bloj na' gu'uë' Abraham lu na'gac zxi'në' Hemor, bönni' Siquem.

¹⁷ 'Gdöd zian iz, cati' bdxin dza ral-la' gac le gzxi' lu në'ë Dios, lë na' benë' tsutsu xtidzë'ë gunë' queë' Abraham, gulayán bunách yugu' có' zxi'n xsoë' Israel, glac bunách zian cati' ni' gulacuá' luyú Egipto.

¹⁸ Ni'r gyazië' bönni' yubl gna bë'ë luyú Egipto na', len gatga byönnë' ca nac le benë' José, güclenë' bunách Egipto.

¹⁹ Gzxi' yé'inë' bunách uládz queëru' bönni' na' rna bë'ë. Busaca' zi'ë xuz xtau'ru' na' len benë' ga lusanë'-bi' bi'i bönni' huë'ndau' qui queëquë', quië latbi'.

²⁰ La' dza ni'z guljbi' ca' bi'idau' Moisés, ati' bdzag ladxë'ë-bi' Dios. Gdu ca tsonn beo' guluscul-lë'-bi' xuz xna'bi' lidxquë'.

²¹ Cati' bdxin dza lusanë'-bi' xuz xna'bi' quië gatbi' bi'idau' Moisés na', bdxinnu ngul zxi'në' Faraoñ ga ni' gulucanë'-bi', ati' yajxi'nu-bi' len buscul-lnu-bi' ca bi'i queëcznu.

²² Cni guc, bzëdbi' bi'i Moisés yúgu'të le taquë' bönni' Egipto len güctërbi' zxön ca nac didza' bë'bi' len ca nacga le benbi'.

²³ 'Cati' chy'u'ubi' choa' iz bi'i Moisés, gna ládxi'bi' tsajyubi' bunách uládz queëbi', bunách Israel.

²⁴ Cati' bdxinbi' ga na' nacu'ë, blé'ibi'-në' bönni' Egipto, rusaca' zi'ë bönni' uládz queëbi'. Ni'r güclenbi'-në' bönni' uládz queëbi' na' len budödibi'-në' bönni' Egipto na'. Cni guc, buzí labi' bönni' na' bi'i Moisés uládz queë' bönni' uládz queëbi'.

²⁵ Gúquibi' Moisés hualayéjni'në' bönni' bóchi'bi' gunë' Dios ga uslabi' lequë' lëczbi', san lequë' cutu gulayéjni'në'.

²⁶ Yetú dza ca' yajxáca'bi' yechopë' bönni' Israel, ta'dil-lë', ati' gú'nibi' cuequi dxibi' lequë', len gudxbi' lequë': "Lbi'ili', bóchi'li' nac. ¿Bizx quië rua'li' lza'li' dö'?"

²⁷ Ni'r bönni' na' ru'ë dö' qui lzë'ë budxigü'ë-bi' bi'i Moisés, gnë': "¿Núxatë buzóa li' gna bé'inu' netu', len cuequi xbeynu' le runtu'?"

²⁸ ¿Naru' ré'nitsanu' gdöddu' ca' neda' ca benu' nij, budöddu'-në' bönni' Egipto na'?"

²⁹ Cati' byönibi' didza' ni bi'i Moisés, buzxundjbi' ni', yajsoabi' luyú Madián ga ni' gzoabi' ca bönni' zi'tu'. Luyú Madián na' butság ná'lenbi'-nu ngul lu yödz ni', ati' guljchi' chopbi' bi'i bönni' queë'.

³⁰ 'Cati' chgdöd choa' iz zoë' ni', buluí lahuë' ga zoë' gbaz la'y queë' Dios lu gui' qui yag yótsi'dau' reguí, ga ni' nac lu latj ca'z, le zoa lu gui'a nazí' lei Sinaí.

³¹ Cati' blé'inë' gui' na' Moisés, bubannë', ati' gbigüë'ë gal-la' quië glé'inë' dxi'a, ati' ni' byönnë' chi'ë Xanru'.

³² Cni gudxë' lë' Xanru': "Neda' naca' Dios quequë' xuz xta'u. Naca' Dios queë' Abraham, len Dios queë' Isaac, len Dios queë' Jacob." Ni'r lu yöl-la' radxi queë', gzxiiztsquë' Moisés, len cutur burúguinë' uyüé'.

³³ Gudxë' lë' Xanru': "Bleyej lölu' nuda'u, le nac la'y ga ni zu' le zoacza' ni neda', naca' Dios.

³⁴ Le nactë chblé'ida' le ta'zaca' ta'gu'i' bunách quia' nacuá' luyú Egipto, len chbyönda' ta'bódx yechë'ë. Bötja', zoa' ni quië uslá' lequë'. Gda na'a, gsóla'a li' luyú Egipto."

³⁵ 'Zal-le gulucanë' lë' ca'z bönni' uládz queë' Moisés, gulanë': "¿Núxatë buzóa li' gna bé'inu' netu', len cuequi xbeynu' le runtu'?", Dios bsölë'ë lë' quië gaquë' bönni' uná bë', len bönni' ruslá, ca na' gudxë' Moisés gbaz la'y na' queë' Dios, buluí lahuë' lu yag yótsi'dau' reguí ga na' zoë'.

³⁶ Moisés ni bubijë' luyú Egipto bönni' uládz queëru', guc cni gdöd benë' le glun ga gulubani bunách ni', len le tac bë' benë' luyú ni'. Lëzca' cni benë' lu nis zxön nazí' lei Nis Xna. Cni benë' laquë' gdu ca choa' iz lu latj ca'z.

³⁷ Lëczë' Moisés na' gudxë' bunách Israel ni', gnë': "Xanru' Dios gsölë'ë queëli' bönni' galjë' ladj di'a dza queëli', gaquë' bönni' gu'ë didza' uládz queë' Dios. Gsölë'ë lë' queëli' ca na' bsölë'ë neda'. Lëczë' run bayúdx uzë nagli'-në'."

³⁸ Lëzca' lëczë' Moisés na' gzóalenë' bunách nudubgac queë' Dios lu latj ca'z, ati' bdzaguë' lë' gbaz la'y queë' Dios, nu na' bë'len lë' didza' lu gui'a Sinaí na'. Gzóalenë' xuz xtau'ru' Moisés, ati' Dios budödë' lu në'ë zxba la'y queë', le rui' didza' ca gac la'del-li' yöl-la' na'bán bunách, ati' zxba ni budödë' Moisés lu na'gac zxi'n xsoaquë' ga rdxintë queëru' rë'u.

³⁹ 'Cutu glë'nnë' xuz xtau'ru' lunë' ca rna xtidzë'ë Moisés, san guluzóë' lë' tsla'l, len glë'nnë' tshuöjquë' luyú Egipto.

⁴⁰ Cati' ni' zoë' lu gui'a Sinaí na' Moisés, lequë' glë' Aarón, böchë'ë Moisés na', gulanë': "Ré'nitu' gunu' yugu' dios queëtu', bdau' guiöj bdau' yag, quië la'nör lautu'. Cutu nözitu' bi guc queë' Moisés, bönni' na' nubijë' netu' luyú Egipto."

⁴¹ Ni'r glunë' tu bdau' oro le nac ca tu bédxdau', ati' guludödcde'-ba' bö'cu' xzila'dau', len gulagu'quë'-ba' lau bdau' oro na', ati' glunë' lni lau bdau' na' nunquë'.

⁴² Qui lë ni na' buca'në' lequë' Dios len bubij ladxë'ë lequë'. Ni'r gulayij lãdxi'quë' le ta'yép luzxbá. Ca nac lë ni nayúj lu guich le gulanë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, rna:

Lbi'ili', bunách Israel,

¿Naru' glú'gactsali'-ba' quia' neda' böa' bédx ni'

Budódigacli'-ba' len buzégu'gacli'-ba',

Lë na' benli' lu latj ca'z gdu ca choa' iz?

⁴³ Cutu glú'gacli'-ba' quia' neda',

San bia'li' nich qui Moloc, bdau' guiöj queëli'.

Bia'li' ca' tu le nac ca bölj luzxbá nazi' lei Refán,

Lë na' buzoali' ca Dios queëli'.

Yugu' bdau' guiöj bdau' yag ni,

La' lbi'izli' benli' quië gyij lãdxi'li' leygac.

Qui lë ni na', ubija' lbi'ili' lu xyuli',

Gchë'a lbi'ili' zi'tu'r ga dë luyú Babilonia.

⁴⁴ 'Cati' ni' gulacu'ë xuz xtau'ru' lu latj ca'z, guta' quequë' yu'u lari' ga glun chi'ë zxba queë' Dios, lë na' nac bë' zóalenë' lequë' Dios. Glunë' yu'u lari' na' ca na' gna bé'inë' Moisés Dios, cati' ni' gudxë' lë' gunë' lei ca nac lë na' blé'inë', le bului'inë' lë' Dios lu gui'a ni'.

⁴⁵ Lëzca' guludödë' yu'u lari' na' lu na'quë' xzi'nquë' ga bdxintë dza ni' glu'ë lei luyú ni xuz xtau'ru', cati' ni' dzaguë' lequë' Josué, ati' gulagüë' xyugac bunách gza'a, nup ni' bulaguë'ë Dios lauquë' xuz xtau'ru'. Cni glunë' zian iz ga bdxintë dza zoë' David.

⁴⁶ Bdzag ladxë'ë David na' Dios, ati' lë' gnabnë' Dios gu'ë lë' latj gunë' tu yu'u ga soë' Dios queë' Jacob.

⁴⁷ Cutu bë'ë lë' latj Dios, san benë' yu'u queë' Dios Salomón, xzi'në' David na'.

⁴⁸ Cni benë' zal-la' cutu zoë' Dios, Nu nactër blau, lu gdau' nungac bunách. Ca nac lë ni gnë' bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

⁴⁹ Yehua' yubá nac ga rō'a rna bë'a

Ati' yödzyú nac xlibi ni'a.

Rnë' Xanru': "¿Naru' gúntsali' lidxa'?"

¿Naru' zoatsa latj ga ral-la' uzi' ladxa'a?

⁵⁰ ¿Naru' clëg len na'cza' bena' yúgu'të lë ni'?"

⁵¹ Ni'r gudxë' bönni' gdau' ta'bequi xbey na' Esteban, gnë':

—Lbi'ili', bönni' zid, cutu bi ryaz icj nagli'. Nazid icj lãdxi'dau'li' ca rac quegac bunách cunúnbë'gac Dios. Rdá'bagateczli'-në' Dios Bö' La'y. Ca na' glunë' xuz xtau'li', runli' ca' lbi'ili'.

⁵² Gulabía lãdxi'quë' yúgu'të bönni' ni' glu'ë didza' uláz queë' Dios xuz xtau'li' na'. Lëzca' guludödcdë' bönni' ni' gulaguixjö'ë zi'al ca ral-la' guidë' Cristo, Bönni' Tsahui', ati' na'a, cati' ni' bdxinë' Bönni' Tsahui' na', lbi'iczli' budödl'-në' lu na'quë' bönni' guludödde' Lë'.

⁵³ Lbi'iczli' dë lu na'li' zxba queë' Dios, lë na' guludödë' lu na'quë' xuz xtau'li' yugu' gbaz la'y queë' Dios, san cutu runli' ca rna.

Tu'döddë' Esteban

⁵⁴ Cati' gulayönnë' didza' ni bönni' gdau' ta'bequi xbey na', gualéytsquinë' Esteban, ati' lu yöl-la' rley quequë' lë' gulutí-l láyi'quë'.

⁵⁵ Ni'r buyúë' luzxbá! Esteban na', zóalenë' lë' Dios Bö' La'y, ati' blé'inë' latj yení' ga zoë' Dios lenca' Jesús, zuinë' cuit lë'ë yubél Dios ga náctërë' blau.

⁵⁶ Ni'r gnë':

—Gul-yutsca'. Rlé'ida' nayáj luzxbá, ati' zuinë' cuit lë'ë yubél Dios Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

⁵⁷ Ni'r guluséy nagquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey na', ati' gulabödyë'ë zidzj, len tsaxzón gulabía di'ë lë'.

⁵⁸ Gulubijë' lë' ni' ra' yödzt na', ati' ni' gululadxë' lë' guiöj. Yugu' bönni' ni' tunë' lna' lau le tu'quië' Esteban gulucu'ë lari' ta'xóa yenquë' xni'ë bönni' lë' Saulo cati' ni' gululadxë' Esteban guiöj.

⁵⁹ Cati' ni' tu'ladxë' Esteban guiöj, lë' bulidzë' Dios, gnë':

—Xana' Jesús. Buzí' bö' naccza'.

⁶⁰ Ni'r byechuë', buzechu xzibë', len bë'ë zidzj didza', gnë':

—Xan. Cutu uspagu'u lequë' dul-la' ni'.

Cati' budx bë'e didza' ni, guttë'.

8

Saulo rbia ladxë'ë bunách queë' Cristo

¹⁻³ Saulo benë' tsaxón bönni' ni' guludöddë' Esteban.

La' ni'z glua'quë' Esteban bönni' ta'yij ladx'iquë' Dios, ati' yajcáchi'quë' lë'. Szxöni gulabödxë' queë'.

Dza na' szxöni gulabía ladx'iquë' bunách queë' Cristo nacua' Jerusalén bönni' judío cuta'yëjlë'. Lëzca' gdxia ladxë'ë bunách queë' Cristo Saulo. Gyazië' gap nac lu yu'u quequë', ati' gzxönë' yugu' bönni' len ngul, glu'ë lequë' lidx guia.

Ni'r glaslas gdu luyú Judea len luyú Samaria yelatiz cuguluhuöatë bunách queë' Cristo, ati' guluga'në' Jerusalén légaczë' gbaz na' nasölë'ë Cristo.

Rac lban qui didza' dxi'a luyú Samaria

⁴ Yjaquë' yúgu'të latj bönni' na' gláslasië', ati' glunë' lban qui didza' dxi'a.

⁵ Ni'r gyijë' luyú Samaria Felipe, bönni' dzaguë' nup na' glaslas, ati' ni' benë' lban ca nac queë' Cristo.

⁶ Guludúb bunách ni', ati' gdu ladx'iquë' guluzé nagquë' didza' ru'ë Felipe na', le gulayönnë' xtidzë'ë len gualalë'inë' le tac bë' runë'.

⁷ Cni guc, le benë' ga galurúj zian bö' xöhu' yu'ugac bunách, ta'bödxya'a zidzj, ati' guluhuöac zian nup te'i huë' nacu'n bin len nup cuta'zá'.

⁸ Cni guc, guludziji bunách yödz ni'.

⁹ Zoë' ni' Simón, bönni' zi'al guquë' bönni' udzá' unë ya'a lu yödz na', len gzx'í yé'inë' bunách Samaria na', gnë' lëczë' naquë' bönni' náctërë' zxon.

¹⁰ Guluzëtscas naggac bönni' ni yúgu'të bunách, ga rguel-la' yugu' bönni' ca'z ga rdxintë yugu' bönni' blau, gulanë': "Bönni' ni, dë lu në'ë yöl-la' huac zxon queë' Dios."

¹¹ Cni guc, glunë' lë' ba la'n, le xtsey nazi' yé'inë' lequë' len yöl-la' udzá' unë ya'a queë'.

¹² Cati' gulayëjlë' lban runë' Felipe qui didza' dxi'a ca rna bë'ë Dios len ca nac queë' Jesucristo, ni'r guladilë' nis, bönni' len ngul.

¹³ Ni'r gyejlë'ë ca' Simón na', len bdilë' nis, ati' gdälenteczë' tsaxón Felipe na'. Cati' blë'inë' yugu' yöl-la' huac zxon len le tac bë' runë' Felipe, bubannë' Simón na'.

¹⁴ Cati' gulayönnë' ca guc lë ni gbaz na' nasölë'ë Cristo nacu'ë Jerusalén, chnazí' lu na'gac xtidzë'ë Dios bunách luyú Samaria, ni'r gulasölë'ë ni' Pedro len Juan.

¹⁵ Cati' guladxinë' ni' Pedro len Juan na', gululidzë' Dios uláz quegac bunách ni' ta'yëjlë' Cristo quië dusóalenë' lequë' Dios Bö' La'y.

¹⁶ Ga bdxintë dza na', cutu rdxíninë' quequë' Dios Bö' La'y. Nadílgaczë' nis quië lacquë' tuz len Xanru' Jesús.

¹⁷ Ni'r gulaxóa na'quë' bunách Samaria na' Pedro len Juan na'. Gululidzë' Dios, ati' dusóalenë' lequë' Dios Bö' La'y.

¹⁸ Cati' blë'inë' Simón, bönni' udzá' na', le guc cati' gulaxóa na'quë' bunách ni' gbaz na' nasölë'ë Cristo, dusóalenë' lequë' Dios Bö' La'y, gu'nnë' quizxjë' lequë' dumí,

¹⁹ rë' lequë':

—Benn ca' quia' yöl-la' huac ni, quië cati' gxoá na'a nút'tëz bunách, dusóalenë' nu na' Dios Bö' La'y.

²⁰ Ni'r gudxë' lë' Pedro, rnë':

—Nit tsaxón len li' dumí quiu', le ráquinu' len dumí gdél-li'nu' yöl-la' huac queë' Dios.

²¹ Cutu nacu' lsaca' gats'u'u lë ni, le cunác dxi'a icj ladx'ida'u lahuë' Dios.

²² Bubi'i ladxu'u ca nac húa'dö' ni runu', len gúta'yu lahuë' Dios, nazx ca' unít lahuë' li' ca nac lë ni rza' ladxu'u.

²³ Rlé'ida' nabagu'u zxguia' len nadzunu' lu yal-lj qui tu' xöhu'.

²⁴ Ni'r bubí'ë didza' Simón na', rë' lequë':

—Gul-lidzë' Dios, gáta'yuli' lahuë' Xanru' ni'a quia' cui gac quia' nitú lë na' chgnali'.

²⁵ Cati' budx glunë' lna' lau queë' Cristo lu yödz ni' Pedro len Juan na', len gulaguixjö'ë xtidzë'ë Dios, glunë' ca' lban qui didza' dxi'a gap nacua' zian ladzquë' bönni' Samaria, ati' gdöd ni' yhuöjquë' Jerusalén.

Felipe len bönni' Etiopia

²⁶ Ni'r bé'lenë' Felipe didza' gbaz la'y queë' Xanru', gudxë' lë':

—Gyas len gyeaj zaca' ga rdöd gbidz beo' ziang, gdxinu' ga ni' rla'a nöz zeaj Jerusalén zeajtë yödz Gaza, nöz na' rdöd lu latj ca'z.

²⁷ Ni'r gyu'ë nöz Felipe na', zijë'. La' nöz ni' yajtsaguë' bönni' Etiopía, naquë' bönni' huöd. Luyú Etiopía naquë' blau launu Candace, ngul rna bé'inu bunách Etiopía na', len yu'u lu në'ë yúgu'të yöl-la' tsahui' queënu dzö' lidxnu. Gyijë' Jerusalén bönni' ni' quië gyij ladxë'ë Dios.

²⁸ Na'a, zhuöjë' ladxë', rö'ë lu carreta queë', len rulabë' le nayú lu guich ca gnë' Isaías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios.

²⁹ Ni'r Dios Bö' La'y gudxë' Felipe na':

—Gbiga' ga zeaj carreta na', len gyeajlen lei.

³⁰ Cati' chgbiguë'ë ni' Felipe, byönnë' ru'ë didza' bönni' huöd na', rulabë' le nayú lu guich ca gnë' Isaías, ati' gudxë' lë':

—¿Naru' réjni'nu' lë' na' rulabu'?

³¹ Bubi'ë didza' bönni' Etiopía na', gnë':

—¿Nacx gac tséjni'da' chqui' nutu nu zoa uzejni'i neda'?

Ni'r gúta'yuë' lahuë' Felipe cuenë' len có'lenë' lë' tsaxón lu carreta na'.

³² Lë' na' nayú lu guich rulabë', rna cni:

Ca bö'cu' zxíla'dau',

Gulachë'ë Lë' quië ludöddë' Lë',

Len ca bö'cu' zxíla'dau',

Cutu rnëba' cati' nu rchugu lítsa'ba',

Ca' benë' Lë', cutu bsalj ru'ë gnë'.

³³ Guluca'në' Lë' ca'z,

Len cutu glu'ë latj nu cuequi xbey Lë'.

¿Nuzxa caz gac quixjö' zxguia' nabága'gac bunách uládz queë'?

La' légacze' guludöddë' Lë'.

³⁴ Gnabnë' Felipe bönni' huöd na', rë' lë':

—Ráta'yua' lau' quíxjö'nu' neda'. ¿Nuzxa qui gnë' cni bönni' na' bë'ë didza' uláz queë' Dios? ¿Naru' queëczë', o qui nu yubl'?

³⁵ Ni'r la' didza' niz bguel-lë'ë Felipe, gdíxjö'ne' lë' didza' dxi'a ca nac queë' Jesús.

³⁶ Cati' ni' yu'uquë' nöz zjaquë', guladxinë' ga dë nis, ati' rë' Felipe bönni' huöd na', rnë':

—Byutsca'. Ni dë nis. ¿Naru' huactsa gdila' nis?

³⁷ Felipe gudxë' lë':

—Chqui' réjlë'u gdu ladxu'u, huac gdilu' nis.

Lë' bubí'ë didza', rnë':

—Réjlë'a Jesucristo, naquë' Zxi'në' Dios.

³⁸ Ni'r benë' ga gzoa dxiz carreta queë' na', ati' guluhuötjë' groptë', yajtsazquë' lu nis. Ni'r Felipe buquílë' bönni' huöd na' nis.

³⁹ Cati' gularujë' lu nis, buchë'ë Felipe Dios Bö' La'y, ati' cutur blë'inë' lë' bönni' huöd na'. Ni'r buguel-lë'ë xnözë', zhuöjë' rudzijnë'.

⁴⁰ Cati' chráquibe'inë' Felipe, zoë' lu yöd Azoto. Gdöddë' yúgu'të yöd ni', ati' benë' lban qui didza' dxi'a, ga bdxintë' yöd Cesarea.

9

Saulo ruhuöaquë' queë' Cristo

¹ Ni' ruzeyné' ba nadx nup ta'yejlë' Xanru' Saulo, gu'nnë' gdödcde' lequë'. Quië gunë' cni bdxinë' lahuë' bxuz blau

² len gnabnë' lë' guich uná bë' le tsju'ë lauquë' bönni' uná bë' quegac yu'u gap tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío nacu'ë Damasco, ati' chqui' utsajxaquë'ë ni' yugu' bönni' len ngul ta'yejlë'ë Jesús, gac gchë'ë lequë' nadzunquë' lu yöd Jerusalén.

³ Tsal ni' yu'uquë' nöz Saulo len nup nacua'len lë', zjaquë', len cati' chzoa la'dxinë' Damasco, tu tsalz buzeni'tsca yení' za' luzxbá, le buzeni' ga ni' zjaquë'.

⁴ Ni'r gdzö'ë lyu Saulo, len byönnë' chí' nu rë' lë':

—Saulo, Saulo, ¿bizx quië rbia ladxu'u neda'?

⁵ Gnabnë' Lë' Saulo, gnë':

—¿Nuzxa lí, Xan?

Lë' gnë':

—Neda' Jesús, nu rbia ladxu'u. Run zi' cuinu', rdá'bagu'u neda'. Rac quiu' ca na' rac queëba' bëdx, run zi' cuinba' rhégu'ba' yag tuchi' tundë'-ba' zí.

⁶ Ni'r gzxiztsquë', gúdxinë' Saulo, gnë':

—Xan, ¿bizxa rë'nnu' guna'?

Xanru' gudxë' lë':

—Gyas len gyaz lu yöd, ati' ni' gsöla'a quiu' nu guië lí' le ral-la' gunu'.

⁷ Gládxinē' bönni' na' zjáclenē' Saulo, le gulayönnē' chi'i na', zal-le nutu nu gulalé'inē'.

⁸ Ni'r böasē' luyú Saulo, len cati' gxa' yöjlahuē', cutu ca' rlé'inē'. Qui lē ni na' gulaguel-lē'ē nē'ē, len gulachē'ē lē' Damasco.

⁹ Gzoē' ni' tsonn dza nachúl lahuē', len cutu bi güi' gdahuē'.

¹⁰ Zoē' ca' Damasco Ananías, bönni' rejllē' Cristo, ati' Xanru' bulu' lahuē' ga zoē' ca tu lu yēl bëhcál, len gudxē' lē':

—Ananías.

Lē' bubì'ē didza', gnē':

—Ni zoa', Xan.

¹¹ Xanru' gudxē' lē':

—Gyas, len gyeaj ga nac la' nöz na' nazí' lei Nöz Li, ati' lu yu'u lidxē' Judas gnab didza' queē' Saulo, bönni' Tarso. Lu yu'u na' rulidzē' Dios.

¹² Chblé'inē' bönni' ni ca tu lu yēl bëhcál zē'ē tsaziē' ga zoē' bönni' lē' Ananías, len gxoā nē'ē lē' quiē huóalj yöj lahuē'.

¹³ Ni'r bubì'ē didza' Ananías, rē' Lē':

—Xan, zian nup chgulaguixjöi' neda' ca runē' bönni' ni, zian le nac dö' nu'ē le benē' quegac bunách ta'yejlē' Li', nacu'ē Jerusalén.

¹⁴ Zē'ē ca' ni, dē lu nē'ē uláz quequē' bxuz uná bē' sönē' yúgu'tē nup tu'lídZ Dios len lau' Li'.

¹⁵ Ni'r Xanru' rē' Ananías na', rnē':

—Gyeaj, le grócza' neda' bönni' ni quiē gunē' lban ca nac quia' laugac bunách gza'a, len laquē' bönni' ta'ná bé'inē' lequē', lenca' laugac bunách Israel.

¹⁶ Ului'ida' lē' le zian le saca' qui'ē uláz quia' neda', gunē' xchina'.

¹⁷ Ni'r gyijē' ni' Ananías, ati' gyaziē' yu'u len bxoa nē'ē Saulo, rē' lē':

—Böcha'a Saulo, Xanru' Jesús, Nu na' bulu' lahui la' nöz ga ni' za'u, bsölē'ē neda' quiē huóalj yöj lau' len dusóalenē' li' Dios Bö' La'y.

¹⁸ La' ni'z gulaguindj lu yöj lahuē' le nac ca xlácuba' böl, ati' la' böaljtē yöj lahuē'. Ni'r gyasē' Saulo, len bdilē' nis.

¹⁹ Gdöd ni' gdahuē' len böac ladxē'ē. Ca chop tsonn dza gzóalenē' bönni' ta'yejlē'ē Cristo nacu'ē Damasco.

Runē' lban Saulo lu yödZ Damasco

²⁰ La' gzu lautē' Saulo runē' lban queē' Cristo gap nac lu yu'u ga tu'dubē' tu'sedē' queē' Dios bönni' judío, rnē':

—Jesúscz naquē' Zxi'nē' Dios.

²¹ Gulubannē' yúgu'tē bönni' ni' ta'yönnē' lē', ta'nē':

—¿Naru' clég bönni' ni bönni' na' busnitíē' nup nacuá' Jerusalén, tu'lídZ Dios lu lē' Jesús? Quiē gunē' cni bidē' ca' ni quiē gchē'ē lequē' nadzunquē' laquē' bxuz uná bē'.

²² Bdiþr ladxē' Saulo, len benē' ga gulabō'ē bagui' bönni' judío nacu'ē Damasco, bului'inē' lequē' Jesúscz naquē' Cristo, bönni' na' tunē' löz duná bé'inē' lequē'.

Rulē' Saulo lu na'quē' bönni' judío

²³ Cati' chgdöd zian dza, glun xtídza'quē' bönni' judío ni' ludöddē' Saulo.

²⁴ Rēl len tē dza gulabō' nisiē' lē' bönni' judío ga nu ryaz zö'ö run chi'i yödZ na' quiē ludöddē' lē', san gúquibe'inē' Saulo le tē'nnē' lunē' queē'.

²⁵ Ni' gulaguel-lē'ē Saulo chdzö'l bönni' ta'yejlē'ē Cristo, ati' gulagu'ē lē' tu lu bdö'a zxon naga' du, len guluzöjtē' lē' ni'l lu zö'ö run chi'i yödZ na'.

Rudxinē' Saulo Jerusalén

²⁶ Cati' budxinē' Saulo Jerusalén, gu'nnē' tsjenē' tsazxon bönni' ni' ta'yejlē'ē Cristo, san gládxinē' lē' yúgu'tē', le cuta'yejlē'ē rejllē'ē Cristo Saulo na'.

²⁷ Ni'r gdel-lē'ē Saulo Bernabé, len bchē'ē lē' ga na' nacu'ē gbaz nasölē'ē Cristo. Gdixjöi'nē' lequē' ca na' guc queē' Saulo, blé'inē' Xanru' la' nöz, ati' bé'lenē' lē' didza' Xanru'cz, len ca na' benē' Saulo lu yödZ Damasco, len yöl-la' rugu ladxí' benē' lban ca nac queē' Jesús.

²⁸ Ni'r gzóalenē' lequē' Saulo lu yödZ Jerusalén, ati' gdálenē' lequē'.

²⁹ Lu yöl-la' rugu ladxí' benē' lban Saulo ca nac queē' Xanru', len gdí-lenē' didza' bönni' judío tu'ē didza' griego, ati' lequē' gulazú gulabō'ē ludöddē' lē'.

³⁰ Cati' gláquibe'inē' lē' ni bóchi'ru' ta'yejlē'ē Cristo, gulachē'ē Saulo lu yödZ Cesarea, ati' gulasölē'ē lē' Tarso, le nac ladxē' Saulo.

³¹ Ni'r guc dxí'a quegac yúgu'tē' cō' bunách queē' Cristo, nacuá' gdu luyú Judea, len luyú Galilea, len luyú Samaria, ati' guladíp ladxí'quē'. Gulacu'ē lu yöl-la' radxi quequē' Xanru', ati' gulanānē' le güclenē' lequē' Dios Bö' La'y.

Pedro ruúnë' Eneas

³² Yetú le guc, cati' yajyüë' yugu' böchi'ru' Pedro, bdxinë' ga nacué bönni' ta'yejlä'ë Jesús lu yödZ Lida.

³³ Yajxaquë'ë ni' bönni' lë' Eneas, chguc xunu' iz dë' ré'inë' nacué'në' bin.

³⁴ Pedro gudxë' lë':

—Eneas, ruúnë' li' Jesucristo. Gyas len btub xta'u.

La' gyastë' Eneas na'.

³⁵ Gulale'i lë' yúgu'të nup nacué' yödZ Lida, len yödZ Sarón, ati' guluhuöaquë' queë' Xanru', ta'yejlä'ë Lë'.

Ratnu Dorcas len rubannu

³⁶ Yetú ca' le guc, lu yödZ Jope zoanu ngul réjlä'nu Cristo, lënu Tabita, len ca nac didza' griego lënu Dorcas. Benu zian le nacgac dxi'a len le taclen bunách yechi' ngul ni.

³⁷ Le guc dza ni', güi'inu Dorcas na' len gutnu. Gdöd gulaguibnu lënu, gulaguixjë'-nu tu lu yu'u ga nac buróp cuia.

³⁸ Le dë gal-la'z ga na' dë yödZ Jope yödZ Lida ga na' zoë' Pedro, gulayönnë' zoë' ni' Pedro bönni' Jope na' ta'yejlä'ë Cristo, ati' qui lë ni na' gulasölë'ë ga zoë' chopë' bönni', gláta'yuë' lahuë', të' lë':

—Cutu tseyynu' guidu' queëtu'.

³⁹ Ni'r la' gyastë' Pedro, zéajlënë' lequë'. Cati' bdxinë' ni', la' gulachë'të' lë' ga nac lu yu'u ga dënu ngul nat na'. Ni'r guludubnu gdu cuitië' ngul uzëb, ta'bödXnu len tu'lui'inu lë' lari' quequë' bönni' len ngul, yugu' le benu Dorcas cati' ni' zóalennu lecnu.

⁴⁰ Ni'r bubijë' ni'l yúgu'të nup nacué' ni' Pedro, ati' buzechu xzibë', rulidzë' Dios. Ni'r bueycjë' ga dënu Dorcas na', gnë':

—Tabita, gyas.

La' buxa'të yöj launu Dorcas. Cati' blé'inu-në' Pedro, la' gyástënu, grö'nu.

⁴¹ Gdel-lë'ë na'nu Pedro, buchisë'-nu. Ni'r bulidzë' bönni' na' ta'yejlä'ë Jesús, len yugu' ngul uzëb na', ati' buschinë'-nu lauquë' Dorcas na', nabannu.

⁴² Ca guc lë ni gzë didza' gdu lu yödZ Jope, ati' gulayejlä' Xanru' bunách zian.

⁴³ Zian dza buga'në' Pedro yödZ Jope na' lu yu'u lidxë' Simón, bönni' runë' tsahui' guid zxa bëdx.

10*Le benë' Pedro lidxë' Cornelio*

¹ Zoë' Cesarea bönni' lë' Cornelio, nacué lu në'ë tu gayu'ë bönni' rjaquë' gdil-l, nazí laquë' Bönni' Italia Rjaquë' Gdil-l.

² Rej ladxë'ë Dios Cornelio na' len rádxinë' Lë', ati' nungac lë' tsaxzón yúgu'të bunách nacué' lidxë'. Dumí zian runödZjë' le raclen bunách yechi', len rulidztecZë' Dios.

³ Gdu rdöd xhuö blé'inë' Cornelio ca tu lu yël bëhcál, ryazië' ga zoë' gbaz la'y queë' Dios, len rë' lë':

—Cornelio.

⁴ Gúdxinë' Cornelio. Buyüë' gbaz la'y na', len gudxë' lë':

—¿Bizxa rnau', Xan?

Gudxë' lë' gbaz la'y na', rnë':

—Dios ryönnë' le rulidzu'-në', len nözcZnë' ca runu', ráclenu' bunách yechi'.

⁵ Na'a, gsóla'cu'-në' bönni' tsjaquë' yödZ Jope tsajlidzquë' bönni' lë' Simón, zoa yetú lë' Pedro.

⁶ Bönni' ni zoë' lidxë' bönni' runë' tsahui' guid zxa bëdx. Bönni' ni, lëzca' lë' Simón, ati' zoa lidxë' ra' nis zXön. Pedro na' guië' li' le ral-la' gunu'.

⁷ Cati' chbuzë'ë gbaz la'y na' bé'lenë' lë' didza', bulidzë'-bi' Cornelio chopbi' bi'i huen dxin queë' len tuë' bönni' rijë' gdil-l rej ladxë'ë Dios, dzaguë' bunách nacué' lidxë' Cornelio.

⁸ Cati' budx gdíxjö'në' lequë' yúgu'të le guc, bsölë'ë lequë' yödZ Jope.

⁹ Dza buróp, tsal ni' yu'uquë' nöZ, len ta'dxinë' gal-la' ga dë Jope na', la' ni'z grenë' Pedro cju'u quië ulidzë' Dios, ni' nac gdu huagbídZ.

¹⁰ La' na'z rdunë' Pedro len gu'nnë' gahuë', san tsal ni' tu'pë'ë queë', blé'inë' le nac ca tu lu yël bëhcál.

¹¹ Blé'inë' nayálj luzxbá len ruhuójt ga zoë' tu le nac ca lari' guitsa' zXön, naga' idáp la'a.

¹² Lahui lari' na' dxiacba' böa' guixi' gza'a nacué' tap ni'a na'cba', len böa' ta'yj lë'cba' lyu, len böa' zoa xilcba'.

¹³ Ni'r byönnë' chi'i nu rë lë':

—Pedro, gyas. Bdüdi-cba' len gdagu.

14 Bubi'ë didza' Pedro, rnë':

—Cutu, Xan. Gatga gdahua' le cural-la' gágutu' o le cunác dxi'a.

15 Le buróp lzu byönnë' chi'i nu na' gudx lé':

—Le nunë' dxi'a Dios, cutu gnau' qui: “Cunác dxi'a”.

16 Tsonn lzu guc cni, ati' ni'r la' buèptë' luzxbá lari' zxön na'.

17 Tsal ni' rö'ë bagu'i Pedro, rza' ladxë'ë bizxa rë'ni gna lë na' blé'inë' ca tu lu yël bëhcáal, guladxinë' ra' yu'u bönni' na' nasölë'ë lequë' Cornelio, ta'nabë' gazx zoa lidxë' Simón na'.

18 Cati' guladxinë' ni', gululidzë' nup nacua' yu'u na', len gulanabnë' lequë' chqui' zoë' ni' bönni' lë' Simón, zoa yetú lë' Pedro.

19 Tsal ni' rza' ladxë'ë Pedro ca nac lë na' blé'inë', gudxë' lë' Dios Bô' La'y, gnë':

—Byutsca'. Chguladxinë' ni' tsonnë' bönni', tu'gulijë' li'.

20 Gyasch na'a. Bötj zxan yu'u. Cutu gac chop ladxu'u tséajlenu' lequë', le nasöla'a lequë' neda'.

21 Ni'r bötjë' Pedro zxan yu'u ga na' nacu'ë bönni' na' nasölë'ë Cornelio, len gudxë' lequë':

—Neda' bönni' ruguiljli'. ¿Bizxa huen za'li' ni'?

22 Gulubi'ë didza', të' lë':

—Nasölë'ë netu' Cornelio, bönni' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l. Naquë' bönni' tsahui', len rádxinë' Dios. Tunë' ba la'n bönni' ni len nadxi'icnë' lë' yúgu'të bönni' judío. Yetú ca' le guc, bé'lenë' lë' didza' gbaz la'y queë' Dios, gudxë' lë' gsölë'ë nu dulidz li' guidu' lidxë' quië yönnë' didza' gu'u.

23 Ni'r glu'ë lequë' lu yu'u Pedro len bë'ë ga la'cu'ë. Cati' za' reni' yetú dza, gyasë' Pedro, ati' gyéajlenë' lequë'. Glunë' lë' tsaxzön la'quë' bóchi'ru' nacu'ë Jope na'.

24 Dza bunn ni', guladxinë' Cesarea. Chzoë' rbözë' lequë' Cornelio, len chnutubë' lidxë' yugu' di'a dza queë', len yugu' bóchi' lzë'ë nadxi'irnë'.

25 Cati' gyazië' Pedro lö'a, brujë' yu'u Cornelio, yajtsaguë' lë'. Byechuë' xni'ë Pedro len gyij ladxë'ë lë' ca runru' queë' Dioscz.

26 Pedro buchisë' lë', len gudxë' lë':

—Gyas. Lëz bunách yödzyú naca' ca nacu' li'.

27 Ni' tui'zë' ca' didza', gyaztë' yu'u Pedro, len yajxaquë'ë nudubgac ni' bunách zian.

28 Ni'r gudxë' lequë' Pedro, rnë':

—Lbi'ili' nóziczli' ca rna bë' zxba queë' Moisés, cural-la' gunë' bönni' judío tsaxzön o tsázlenë' bönni' gza'a. Na'a, Dios bului'inë' neda' cutu ral-la' gnia' queë' nitüë' bönni' naquë' ca'z o cunaquë' dxi'a.

29 Qui lë ni na' cati' bulidzli' neda', la' bidtea', len cutu guc chop ladx'a. Rnaba' na'a, ¿bizx quië na' bulidzli' neda'?

30 Ni'r bubie' didza' Cornelio, gnë':

—Chguc tap dza ca hora zoaru' na'a, gdu rdöd xhuö, cati' ni' runa' gubás len rulidza'-në' Dios lu yu'u lidxa' ni, blé'ida'-bi' bi'i bönni' ra'bán nacubi' lari' ryëp yös yení, dului' laubi' neda'.

31 Cni gudxbi' neda': “Cornelio. Dios ryönnë' le rulidzu'-në', len nöznë' ca runu', ráclenu' bunách yechi'.

32 Na'a, gsöl'u lu yödz Jope nu tsajlidz bönni' lë' Simón, zoa yetú lë' Pedro. Bönni' ni zoë' lidxë' bönni' runë' tsahui' guid zxa bëdx, len lë' ca' Simón. Zoa ra' nis zxön lidxë' bönni' ni. Cati' gdxinë' ga zu' Pedro na', güi'lenë' li' didza'.”

33 Cni guc, la' bsöla'tea' nu tsajtjij li', ati' dxi'a benu' bidu' ga zoatu' ni. Qui lë ni na' zoatu' ni yúgu'tëtu', nudubtu' lahuë' Dios quië uzé' nagtu' yúgu'të le gna bé'inë' li' Dios gui'u netu'.

Didza' bë'ë Pedro lidxë' Cornelio

34 Ni'r gzu lahuë' Pedro ru'ë didza', rnë':

—Le nactë réjni'da' na'a, cutu ruyuzë' yöl-la' rnëz quegac bunách Dios, san tuz nunë' rë'u.

35 Rdzag ladxë'ë bunách gdtüë yödzyú Dios, nup na' tadxi Lë' len tun le nac dxi'a.

36 Bsölë'ë xtidxë'ë Dios ga nacua' bunách Israel, len bsölë'ë nu ben lban qui didza' dxi'a, le run ga rac dxi'a quegac bunách, lë na' bdxin queëru' lu në'ë Jesucristo. Lëczë' naquë' Xanru' yúgu'tëru'.

37 Lbi'iczli' nózili' lë na' guc luyú Judea, le gzu lau guc luyú Galilea gdöd benë' lban Juan quië la'dil bunách nis.

38 Nózili' ca benë' Dios le guc queë' Jesús, bönni' Nazaret. Bsölë'ë queë' Dios Bô' La'y len yöl-la' huac queë'. Nózili' ca na' gdë' Jesús, runë' le nac dxi'a, len ruënë' yúgu'të nup gulazaca' gulagu'i lu na' tu' xöhu'. Cni benë', le gzöalenë' Lë' Dios.

³⁹ Na'a, netu' runtu' lna' lau qui yúgu'tè lè na' benè' Jesús luyú Judea len lu yödZ Jerusalén, len ca na' guc, guludóddè' Jesús, guludé'è Lè' lè'i yag cruz.

⁴⁰ Ni'r Dios buspanè' Lè' cati' guc tsonn dza natiè', len benè' ga bulu' lahuè' ga zoatu' netu'.

⁴¹ Cutu bulu' lahuè' laugac yúgu'tè bunách, san lautu' netu' bulu' lahuè'. Dios gröè' netu' dza ni'tè quiè guntu' lna' lau queè' Jesús, ati' güi' gdágulentu' Lè' tsaxón gdöd bubanè' lu yöl-la' gut.

⁴² Gna bé'inè' netu' Dios guntu' lban laugac bunách, ati' runtu' lna' lau queè' Cristo, naquè' Nu buzoaczè' Dios quiè cuequi xbeynè' nup nabangac len nup chnatgac.

⁴³ Lèzca' glunè' lna' lau queè' Jesús yúgu'tè bönni' glu'è didza' uláz queè' Dios, gulané': "Yúgu'tè nup la'yejlè' Lè', Dios unít lahuè' dul-la' nabága'que' ni'a qui le benè' Lè'."

Dusóalenè' bunách gza'a Dios Bö' La'y

⁴⁴ Ni' rui'zè' cni didza' Pedro, la' bdxintè' Dios Bö' La'y, dusóalenè' lequè', yúgu'tè nup ni' ta'yöni lban runè' Pedro.

⁴⁵ Gulaná' badxè' bönni' judío ta'yejlè'è Cristo, nup na' guladxín ni' tsaxón len Pedro, le dusóalenè' bunách ni' cunacgac judío Dios Bö' La'y, nasölè'è Lè' Dios Xuz.

⁴⁶ Cni glunè' le gulayönnè' tu'è didza' yubl, len tunè' Dios zxön bönni' gza'a na'.

⁴⁷ Ni'r bè'è didza' Pedro, gnè':

—¿Naru' huactsa nu gna be'i bunách ni cui la'díl nis? Nac bè' dusóalenè' lequè' Dios Bö' La'y, ca na' dusóalenè' ca' netu'.

⁴⁸ Gna bè'è Pedro la'dilè' nis le nazi' lu na'què' lè' Xanru' Jesús. Ni'r glátayuè' lahuè' Pedro bönni' ni' ugá'nlenè' lequè' ca chop tsonn dza.

11

Didza' bè'è Pedro laugac bunách queè' Cristo nacu'è Jerusalén

¹ Gulayönnè' gbaz nasölè'è Cristo len bóchi'ru' nacu'è luyú Judea ca na' gulazí' lu na'què' xtidzè'è Dios bönni' cunacquè' judío.

² Cati' budxinè' Pedro Jerusalén, guladíl-lenè' lè' didza' bóchi'ru' judío.

³ Glè' Pedro:

—¿Bizx quiè yjítlenu' bönni' cunacquè' judío, len gdágulenu' lequè' tsaxón?

⁴ Ni'r gzu lahuè' Pedro rguixjöi'nè' lequè' gdutè lè na' guc,

⁵ rnè':

—Gzoa' lu yödZ Jope, len cati' ni' rulidza'-nè' Dios, blé'ida' ca tu lu yël bëhcácl tu le bulu'inè' neda' Dios. Blé'ida' böty bruj luzxbá tu le nac ca lari' guitsa' zxön, naga' idáp la'a, ati' bdxin ga na' zoa'.

⁶ Cati' ni' ruyúa' lei quiè glé'ida' le dxia lahuil, blé'igacda'-ba' böa' guixi' nacua' tap ni'a na'cba', yugu' böa' guixi' snia', len böa' ta'yj lè'cha' lyu, len böa' zoa xilcha'.

⁷ Byönda' chi'i nu gudx neda': "Pedro, gyas. Bdödi'-ba' len gdagu."

⁸ Ni'r gudxa'-nè': "Cutu, Xan. Gatga gdahua' le cural-la' gágutu', o le cunác dxi'a."

⁹ Ni'r le buróp lzu bulídZ neda' chi'i luzxbá na', gudx neda': "Le nunè' dxi'a Dios, cutu gnau' qui: cunác dxi'a."

¹⁰ Tsonn lzu guc cni, ati' ni'r la' buèptè' luzxbá gdutè lè na' blé'ida'.

¹¹ La' ni'z guladxintè' ra' yu'u ga na' zoa' tsonnè' bönni', narujquè' yödZ Cesarea, nasölè'è lequè' bönni' lè' Cornelio. Dudiljquè' neda'.

¹² Dios Bö' La'y gudxè' neda': "Gyeajlen lequè', cugác chop ladxu'u." Lèzca' gulazá'lenè' neda' tsaxón izxoptè' bóchi'ru' ni, gyeajtu' Cesarea ati' gyaztu' lidxè' bönni' zoè' ni'.

¹³ Bönni' ni' gdíxjöi'nè' netu' ca na' blé'inè', bdxinè' gbaz la'y queè' Dios lu yu'u lidxè'. Gzuinè' lahuè' len gudxè' lè: "Na'a gsóla'cu'-nè' bönni' tsjaquè' yödZ Jope, tsajlidzquè' Simón, zoa yetú lè' Pedro.

¹⁴ Bönni' na' gü'lenè' li' didza' nac gac uláu' li' len lulá ca' yúgu'tè bunách nacua' lidxu'."

¹⁵ Cati' ni' gzu lahua' ru'flena' lequè' didza', dusóalenè' lequè' Dios Bö' La'y ca na' dusóalenè' rè'u zí'atèl.

¹⁶ Ni'r yajneyda' didza' na' bè'è Xanru', gnè': "Le nactè Juan buquülè' bunách nis lu nis, san lbi'ili', gac queé'li' le rulu'z yöl-la' rdil nis na', dusóalenè' lbi'ili' Dios Bö' La'y."

¹⁷ Qui lè ni na', chqui' Dios bsölè'è quequè' Dios Bö' La'y, la' tuz ca benè' queèru' rè'u réjlè'ru' Xanru' Jesucristo, çnúzxtè neda' gna bé'ida'-nè' Dios?

¹⁸ Ni'r, cati' gulayönnè' lè ni, gulacua' dxiè' len gulagu'è Dios yöl-la' ba, ta'né':

—Cni nac, Dios ru'è ca' latj bönni' cunacquè' judío, tu'bi'i ládxi'què' quiè la'dél-li'nè' yöl-la' na'bán gdu.

Ta'yejlë'ë Cristo bönni' nacu'ë Antioquia

¹⁹ Cati' ni' guludöddë' Esteban bönni' judío cuta'yejlë' len gulabía ládxi'quë' yezica' bunách ta'yejlë' Cristo, guluzxúndj bunách ni len gласlas zian yödз luyú Fenicia len luyú Chipre len lu yödз Antioquia. Ni' glunë' lban qui xtidzë'ë Dios, san laugacz bunách judío.

²⁰ Gulacúa'lenë' ca' lequë' yugu' bönni' Chipre, len yugu' bönni' Cirene, ati' bönni' ni, cati' guladxinë' Antioquia, glui'lenë' ca' didza' yugu' bönni' gza'a, glunë' lban laquë' qui didza' dxi'a ca nac queë' Xanru' Jesús.

²¹ Gzoalen lequë' yöl-la' huac queë' Xanru', ati' gulayejlë' Xanru' bunách zian, len guluhuóac queë'.

²² Cati' bdxin didza' ca guc lë ni, ati' gulayönnë' bönni' queë' Cristo nacu'ë Jerusalén, gласölë'ë Bernabé tsijë' Antioquia na'.

²³ Cati' bdxinë' Antioquia Bernabé, blë'inë' le ruzá' ladxë'ë quequë' Dios, ati' budzijnë'. Buchizië' icj nagquë' la'dia'teczë' queë' Xanru' gdu ládxi'quë'.

²⁴ Naquë' tsahui' Bernabé na' len gdu zóalenë' lë' Dios Bö' La'y, len gdu ladxë'ë rejlä'ë Cristo. Ni'a qui lban benë' Bernabé, gulayejlë' Xanru' bunách zian lu yödз na'.

²⁵ Gdöd ni', gyijë' Bernabé yödз Tarso, yajtiljë' Saulo. Cati' budzölnë' lë', buchë'ë lë' Antioquia.

²⁶ Gdu ca tu iz gulacu'ë ni', tunë' tsaxón bunách queë' Cristo, len tu'sëdnë' bunách zian. Lu yödз Antioquia na', le zi'al lzu gulazi' laquë' bunách queë' Cristo, nup ni' ta'yejlë' Lë'.

²⁷ Dza ni' gularujë' Jerusalén, yjaquë' Antioquia la'quë' bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios.

²⁸ Gzuinë' Agabo, bönni' dzaguë' yugu' bönni' na', len uláz queë' Dios Bö' La'y buzëjni'në' lequë', gnë':

—Zi'a gac gbin gdu'të yödзlyú.

Guc gbin na' cati' ni' rna bë'ë Claudio, bönni' Roma.

²⁹ Ni'r gulazi' lu na'quë' bönni' ta'yejlë'ë Cristo nacu'ë Antioquia la'sölë'ë tsca le dëz qui queë'quë', le gaclen böchi'ru' nacu'ë luyú Judea.

³⁰ Cni glunë', ati' lë na' gulunödzjë', gulagu'ë lu na'quë' Bernabé len Saulo quië lu'ë lei laquë' bönni' gul tun chi'ë bunách queë' Cristo nacu'ë Judea.

12*Tu'döddë' Jacobo len ta'gu'ë Pedro lidx guia*

¹ Dza na' benë' ga gulazönë' la'quë' bönni' queë' Cristo Herodes, bönni' rna bë'ë, quië lusaca' zi'ë lequë'.

² Gna bë'inë' bönni' guludöddë' Jacobo, böchë'ë Juan. Glu'ë lë' guia tuchi'.

³ Cati' gúquibe'inë' Herodes guladzág ládxi'quë' lë ni bönni' judío, benë' ga gulazönë' ca' Pedro. Glac lë ni dza ni' rac lni cati' tahuë' yöt xtil cunazi' xnë'i.

⁴ Gdöd gulazönë' Pedro, gulagu'ë lë' lidx guia, len guludödë' lë' lu na'quë' tap cö' bönni' rjaquë' gdil-l, nacu'ë tapë' tu hueaj cö' na', quië lun chi'ë lë'. Yu'u ladxë'ë Herodes ubijë' Pedro laugacz bunách töd Lni Pascua, lni na' tu'spanë' ca benë' Dios, bubijë' bunách judío luyú Egipto.

⁵ Cni guc, nun chí'igacrë' Pedro lu yu'u lidx guia na', san gululidztec Dios bunách queë' Cristo, ta'nabë' queë' Pedro lahuë' Dios.

Rubijë' Pedro lidx guia Dios

⁶ Cati' zi'a gdxin dza yu'u ladxë'ë Herodes ubijë' Pedro lidx guia na', la' dzö' ni'z dë' rasië' Pedro, len nacu'ë chopë' bönni' rjaquë' gdil-l cuit lë'ë Pedro na', núga'quë' lë' chop du guia. Gulacu'ë ga nu ryaz lidx guia na' yela'quë' bönni' rjaquë' gdil-l tun chi'ë.

⁷ Tu tsalz buluf lahuë' ni' gbaz la'y queë' Xanru', ati' buzeni'tsca yen'i' lidx guia. Gdanë' cuit lë'ë Pedro gbaz la'y na', ati' buspanë' lë' len gudxë' lë':

—Gyasch.

Ni'r guluhuédx du guia na' naga' në'ë Pedro.

⁸ Gudxë' lë' gbaz la'y na', gnë':

—Bega' lë'u len bda' lölu'.

La' bentë' cni Pedro. Ni'r gudxë' lë' gbaz la'y, rnë':

—Bxoalari' yenu' len gda len neda'.

⁹ Burujë' Pedro, zéajlenë' gbaz la'y na', san cutu ráquibe'inë' nacz le runë' gbaz la'y na'. Gúquinë' yëlz rneynë'.

¹⁰ Cati' chguladödë' ga nacu'ë bönni' zi'a len bönni' buróp cö' bönni' na' rjaquë' gdil-l tun chi'ë, guladxinë' ga zoa le náquini guia nuséyja ga nu ryaz lidx guia na', le rurúj la' nöz qui yödз. Ga nu ryaz na', racz qui gyalj. Cati' gularujë' ni', gulazë'ë ga rdzag yetúr nöz, ati' ni' la' bulá'alentë' Pedro gbaz la'y na'.

11 Ni'r ráquibe'inè' Pedro, ati' lu icj ládxi'dau'zè' gnè':

—Na'a chnòzda' le nactè bsölè'è Xanru' gbaz la'y queè', len buslé' neda' lu në'è Herodes, len lu yúgu'tè le glè'nnè' lunè' quia' bönni' judío.

12 Tsal ni' yu'è nöz Pedro, rza' ladxè'è ca nac lè na' guc, ati' bdxiné' lidxnu María, xna'bi' Juan, bi'i na' zoa yetú labi' Marcos. Lu yu'u ni nudubgac bunách zian ta'yejlè' Cristo, tu'lidzè' Dios.

13 Cati' bulidzè' Pedro ra' yu'u ló'a, brujbi' bi'i ngul lèbi' Rode quiè gnózi'bi' nuzxa na'.

14 Cati' búnbè'bi' chi'è Pedro bi'i ngul ni, lu yöl-la' rudziji queè'bi' cutu bsaljbi' yu'u, san jarélu'bi' bójabi' lu yu'u, yajtixjói'bi' nup nacua' ni', rnabi':

—Zoè' Pedro ra' yu'u.

15 Ni'r glè' lèbi':

—Rchixi icju'.

Lèbi' tsutsur ben xtídza'bi' nac cni. Ni'r gulané':

—Clég lè'. Bxin queè' na'.

16 Tsal na' cutu zoa dxie' Pedro rulidzè' nup nacua' lu yu'u. Cati' gulasaljè' yu'u, gulanitzè', gualalé'inè' lè'.

17 Ni'r bchis në'è Pedro quiè la'cu'è dxiz, ati' gdíxjói'nè' lequè' ca benè' Xanru', bubijè' lè' lidx guia. Ni'r gudxè' lequè':

—Gul-tsajtixjói'-cnè' ca' Jacobo len yugu' bóchi'ru' ca na' guc.

Ni'r burujè' ni' Pedro, zijè' ga yubl.

18 Cati' za' reni' dza na', glunè' rusbó bönni' rjaquè' gdil-l nacx guc, cutur yu'è lidx guia Pedro.

19 Ni'r bsölè'è Herodes nup tsajxi'gac Pedro. Cati' cutu guludzölnè' lè', gnabi yudxnè' bönni' na' rjaquè' gdil-l glun chi'è Pedro. Gdöd ni' gna bé'inè' nup guludödi bönni' na' rjaquè' gdil-l. Ni'r gzè'è Herodes luyú Judea, zijè' Cesarea, ati' ni' buga'nè'.

Ca gutiè' Herodes

20 Dza ni'z rleynè' Herodes bunách yödZ Tiro len Sidón. Zi'al gulasöla' bunách lu xyuè' Herodes na' le byadzj quegac bunách lu xyugac yödZ Tiro len Sidón na', san le rleynè' lequè' Herodes, cutur bi ta'sölè'è quequè'. Ni'r glunè' tuz bönni' Tiro len Sidón na' ati' glunè' ga soè' Blasto uné quequè' lahuè' Herodes na'. Naquè' Blasto na' huen dxin nadé'l-li'nè' latj blau lahuè' Herodes. Glè'nnè' la'dxinè' lahuè' Herodes bönni' Tiro len Sidón na', quiè la'nabnè' lè' ugá'n tsahui' didza' bizxj quequè'.

21 Ni'r bdxie' bè' Herodes dza yönnè' lequè', ati' dza na' grö'è xlatjè' ga rbequi xbeyne' bi rac, nacuè' lari' zaca' ati' benè' lban lauquè'.

22 Ni'r gululidzè' zidzj bönni' na', ta'nè':

—Clég bönni'z ni. Dioscz ni ru'è didza'.

23 La' na'z la' bè'tè' lè' gbaz la'y queè' Xanru' le buzi'è lécZè' yöl-la' ba ral-la' gac queè' Dios. Ni'r grö'è bzuga' Herodes na', ati' gutiè' le táguba' lè'.

24 Ni'r guc lban qui xtidzè'è Xanru', ati' gulayán nup nazí' lu na'gac lei.

Le zi'al lzu rjenquè' lban Bernabé len Saulo

25 Cati' chguludödè' dumí na' Bernabé len Saulo lu na'què' bönni' gul tun chi'è bunách queè' Cristo nacu'è Jerusalén, guluzé'è ni', yhuöjquè' Antioquia. Gulaché'è-bi' ca' bi'i Juan, zoa yetú labi' Marcos.

13

1 Dza na'z gulacu'è Antioquia bönni' tu'è didza' uláz queè' Dios len bönni' tu'sédne' bunách, nútsa'què' ladj bunách queè' Cristo lu yödZ na'. Cni lèquè':

Bernabé,

Simón, (lè' ca' Niger),

Lucio, (bönni' Cirene),

Saulo,

Manaén, (bönni' na' gzxónlenè' tsaxón Herodes, bönni' rna bè'è luyú Galilea).

2 Tsal ni' nudubquè' queè' Xanru' len tunè' gubás bönni' ni, gudxè' lequè' Dios Bó' La'y, rnè':

—Gul-bíaj-què' quizi quia' Bernabé len Saulo quiè tsjenquè' dxin na' bulidza' lequè' lunè'.

3 Budx glunè' gubás len gululidzè' Dios, ni'r gulaxóa na'què' chopè' ni, len gulasölè'è lequè'.

Tunè' lban luyú Chipre gbaz nasölè'è Cristo

⁴ Ni'r, yjaquë' yödZ Seleucia Bernabé len Saulo, le bsölë'ë lequë' ni' Dios Bô' La'y, ati' ni' gulabenë' tu lë'i barco le bchë' lequë' ga nac tu luyú bidx lu nis zxôn, nazi' lei Chipre.

⁵ Cati' guladxinë' ni' lu yödZ Salamina, ni' gulaguixjô'ë xtudzë'ë Dios gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío. Nachë'que'ë-bi' bi'i Juan quië gáclenbi' lequë'.

⁶ Budx guladödë' gdu gap dë yödZdau' luyú bidx na' lu nis zxôn, ni'r guladxinë' yödZ Pafos. Ni' yajxáca'que' Barjesús, bönni' judío. Naquë' bönni' udzá' rzi' yë'ë, rnë' ru'ë didza' uláz queë' Dios.

⁷ Bönni' ni' dzaguë' Sergio Paulo, bönni' rejni'i rna bë'ë. Bulidzë' Bernabé len Saulo bönni' rna bë'ë na', le rë'nnë' yönnë' xtudzë'ë Dios.

⁸ Ni'r gdá'baguë'ë Bernabé len Saulo bönni' udzá' na', le gu'nnë' gunë' ga cu tsejlä'ë Dios bönni' rna bë'ë. Lë' ca' Elimas bönni' udzá' na', tsca nac xtudzaga'c bunách gza'a.

⁹ Ni'r buzóa tsutsu lahuë' Saulo, lë' ca' Pablo, gdu zóalenë' lë' Dios Bô' La'y, ruyüë' Elimas na'

¹⁰ len rë' lë':

—Li', bönni' rzi' yë' len bönni' huia'dö', nacu' ca zxi'ncz tu' xöhu'i' len bönni' curle'i dxi'a yúgu'të le nac tsahui'. ¿Naru' cuzóa dxitsu' ca runu', rdá'bagu'u didza' tsahui' queë' Xanru', len ruzagu'u xnöz nu rë'ni tsejlë' Lë'?

¹¹ Na'a, usaca' zi'ë li' Xanru', ati' gchul lau', len cutu glé'inu' gbidz nabáb dza.

La' bchultë lahuë' Elimas na', ati' gdë' na'l ni'l, rgulljë' nuzxa sön në'ë gchë' lë'.

¹² Cati' blé'inë' lë na' guc bönni' na' rna bë'ë, bubannë' ca nac xtudzë'ë Xanru', ati' gyejlä'ë Cristo.

Le glunë' Pablo len Bernabé lu yödZ Antioquia luyú Pisidia

¹³ Ni'r guluzë'ë yödZ Pafos na' Pablo len bönni' dzagquë' lë', nacu'ë tu lë'i barco, ati' guladxinë' yödZ Perge luyú Panfilia. Lu yödZ na' bulá'alenbi' lequë' bi'i Juan, bôajbi' Jerusalén.

¹⁴ Gdöd ni' guluzë'ë Perge na', yjaquë' Antioquia luyú Pisidia. Lu yödZ na', cati' ni' nac dza la'y quequë' bönni' judío, gulayazië' lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios, ati' lu yu'u na' gulabö'ë.

¹⁵ Lul' bulabë' guich ga nayúj zxba queë' Dios bönni' zoë' ni', lenca' le nayúj lu guich ca gulanë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios. Gdöd ni' gulasölë'ë nu yjödZ Saulo len Bernabé bönni' uná bë' qui yu'u na', gnë':

—Lbi'ili', bóchi'tu'. Chqui' ral-la' bi gnali' le uzejni'i netu', gul-në.

¹⁶ Ni'r gyasë' Pablo, len bchis në'ë quië la'cu'ë dxiz, gnë':

—Gul-zë nagli' le gyëpa' lbi'ili', bönni' Israel, len lbi'ili', nul-li' rádxili'-në' Dios.

¹⁷ Xanru' Dios, Nu ta'yji ládxi'gac bunách Israel, gröczë' xuz xtau'ru' len benë' ga gulayantsquë' cati' ni' nacque' bönni' zi'tu' luyú Egipto. Len yöl-la' huac zxôn queë' bubijë' lequë' luyú ni'.

¹⁸ Gdu choa' iz bia' blenë' quequë' Dios cati' ni' guladë' gdu luyú bidx lu latj ca'z.

¹⁹ Cati' budx busnitië' gadx cö' yödZ gulacua' luyú Canaán, bunödZjë' quequë' xuz xtau'ru' xyugac bunách ni'.

²⁰ Gdöd ni', le guc gdu ca tap gayúa' yu chiün iz, Dios bucu'ë quequë' bönni' glequi xbeynë' lequë' ga bdxintë zoë' Samuel, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios.

²¹ Ni'r gulanabë' lahuë' Dios uzóë' quequë' bönni' gna bë'ë, ati' Dios buzóë' quequë' Saúl, zxi'në' Cis, nababë' di'a dza queë' Benjamín. Gdu ca choa' iz gna bé'inë' lequë' Saúl na'.

²² Gdöd ni' Dios gduë' Saúl na', ati' buzóë' quequë' David quië gna bë'ë. Dios benë' lna' lau queë' David ni, gnë': "Nözda' runë' le rdzag ladxa'a David, zxi'në' Isaí, len gunë' yúgu'të le rë'nda' neda'."

²³ Ladj zxi'n xsoë' David ni, Dios benë' ga guljë' Jesús quië uslé' bunách Israel, ca na' zi'atël gzxí' lu në'ë Dios gunë'.

²⁴ Zi'al cati' zi'a glë'ë Jesús, benë' lban Juan laugac yúgu'të bunách Israel quië lubí'i ládxi'gac len la'díl nis bunách ni'.

²⁵ Cati' ni' chzoa udx gunë' lban Juan na', gnë': "¿Nuzxa ráquili' naca' neda'? Cutu naca' Cristo, bönni' na' ral-la' guidë'. Na'a, gul-yutsca'. Chza' gal-la' gdxinë' ga zoa' ni bönni' na', ati' neda' cutu naca' lsaca' gleycja' lölä' nudë'ë."

²⁶ "Lbi'ili', böcha'a, yugu' zxi'n xsoë' Abraham, len nul-li' zoali' ni, rádxili'-në' Dios. Dioscz bsölë'ë queë'i' didza' ni quië ulali'.

²⁷ Cutu guluúnbë' Jesús nup nacua' Jerusalén len bönni' ta'ná bé'inë' lequë', len cutu gulayéjni'në' le nayúj lu guich le gulanë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, zal-la' tu'labczë' yugu' didza' ni yugu' dza la'y, san lu yöl-la' curejni'i quequë' glunë' ga butság ca rna didza' ni cati' ni' gulachuguë' queë' Jesús gatië'.

²⁸ Zal-la' cutu budzöli le nabaguë'ë Jesús gatië', gulanabë' lahuë' Pilato gna bé'inë' bönni' ludöddë' Lë'.

²⁹ Cati' budx glunë' queë' yúgu'të le nayúj lu guich ca ral-la' gac queë', guluzötjë' Lë' lë'i yag cruz len gulucachë'ë Lë' yeru ba.

³⁰ Ni'r Dios buspanë' Lë' lu yöl-la' gut,

³¹ ati' zian dza bulu' lahuë' Jesús laugac nup yjaclen Lë' tsaxón cati' ni' gzë'ë Galilea, bdxinë' Jerusalén. Na'a, tunë' lna' lau queë' yugu' bönni' na' laugac bunách.

³² 'Cni nac, lëzca' netu' ni rguíxjöi'tu' lbi'ili' didza' dxi'a ca nac lë na' gzxi' lu në'ë Dios gunë' quequë' xuz xtau'ru'.

³³ Lë na' gzxi' lu në'ë quequë' Dios, Lëczë' benë' ga butság queëru', nacru' zxi'n xsoaquë'. Cni benë' cati' buspanë' Jesús, gac ca na' nayúj lu guich ga zoa salmo buróp, le rna cni: "Li' nacu' Zxi'na'. Neda' buzoacza' Li'."

³⁴ Ca nac na', Dios buspanë' Lë' lu yöl-la' gut cui nit le gya' gbanë', Lëczë' Dios gnë' cni: "Gunna' queëli' le nacgac bica' ba gzxi' lu na'a lahuë' David."

³⁵ Qui lë ni na' nayúj ca' lu guich, ga zoa yetú salmo, le rna cni: "Cutu gu'u latj uga'në' bönni' la'y quiu' ga nit le gya' gbanë'."

³⁶ Le gac queë' David nac bë'. Gdöd benë' dxin laugac bunách uládz queë', ca na' gna bé'inë' lë' Dios, ni'r gutië' ati' gulagu'ë lë' yeru ba ga nacu'ë xuz xtau'huë', ati' gnit le gya' gbanë'.

³⁷ Na'a, Jesús na', Dios buspanë' Lë', ati' cutu gnit lu yeru ba le gya' gbanë'.

³⁸ Lbi'ili', böcha'a, ral-la' gnóziili' lë ni rguíxjöi'tu' lbi'ili'. Dios runít lahuë' lbi'ili' ca nac dul-la' nabága'li' ni'a qui le benë' Jesús ni'.

³⁹ Na'a, Dios ruúnë' tsaui' yúgu'të nup ta'yejlë' Jesús, rugúë' yugu' dul-la' na' le cugúc ugúa zxba queë' Dios, le bë'ë Moisés.

⁴⁰ Gul-gún chi'i cuinli' na'a cui gac queëli' le nayúj lu guich le gulanë' bönni' glu'ë didza' uládz queë' Dios, rna cni:

⁴¹ Gul-yutsca', lbi'ili', bönni' cutún ba la'n.

Ubániili' san lu yöl-la' curejlë' queëli' gatli'.

Neda' guna' tu dxin dza ni zoali',

Ati' zal-la' nu quixjöi' lbi'ili' le rulu' dxin na', cutu ca' tséjlë'li'.

⁴² Cati' gulumujë' lu yu'u ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío Pablo len bönni' na' dzagquë' lë', ni'r glátayu lauquë' bunách ni' la'guíxjöi'në' lequë' yugu' lë ni cati' gdxin yetú dza la'y quequë'.

⁴³ Cati' ni' gulumujë' lu yu'u na' bönni' nudubquë' ni', glunë' tsaxón Pablo len Bernabé zian bönni' judío len bönni' nuhuöacquë' judío, bönni' ta'yj ladx'iquë' Dios. Chopë' ni glu'lenë' lequë' didza', len gulusë'ë ladx'iquë' quie' láctezë' tsutsu, lunë' löz le ruzá' ladxë'ë quequë' Dios.

⁴⁴ Yexunu' gbidz ca' cati' bdxin yetú dza la'y quequë', guludubë' yelati'z cuguluhuöatë bunách lu yödز na' quie' la'yönnë' xtidzë'ë Dios.

⁴⁵ Ni'r guluzxë'inë' bönni' judío cuta'yejlë', cati' gulalë'inë' bunách zian na', ati' gulanë' qui didza' ru'ë Pablo, len guladá'baguë'ë lei.

⁴⁶ Ni'r gdu lu yöl-la' rugu ladx'iquë' quequë', glë' yugu' bönni' judío na' Pablo len Bernabé, ta'në':

—Ben bayúdx quíxjöi'tu' lbi'ili' zi'al xtidzë'ë Dios, san le ruca'nli' ca'z didza' ni, len runi lbi'ili' cutu nacli' Isaca' gdél-li'li' yöl-la' na'bán gdu ni, qui lë ni na', na'a uyeajtu' ga nacuá' bunách gza'a.

⁴⁷ Lëzca' cni gna bé'inë' netu' Xanru' Dios guntu' lban queë' Cristo laugac bunách gza'a, nac ca rna didza' na' bë'ë Dios ca nac queë' Cristo, gnë':

Nuzóa' Li' quie' gacu' yení' quegac bunách gza'a,

Len gacu' Nu uslá bunách gdu'të yödzyú.

⁴⁸ Cati' gulayöni didza' ni bunách gza'a nacuá' ni', guludziñë' len gulagu'ë Xanru' yöl-la' ba ni'a qui xtidzë'ë. Gulayejlë' Cristo yúgu'të nup ni' chnunë' quegac Dios gata' quegac yöl-la' na'bán gdu.

⁴⁹ Cni gac, gzë xtidzë'ë Xanru', ati' gulayöni lei bunách yúgu'të yödز nacuá' luyú ni'.

⁵⁰ Ni'r gulagú'u yöl-lë'ë yugu' bönni' blau qui yödز ni' bönni' judío cuta'yejlë' na' cui la'lé'inë' dxi'a Pablo len Bernabé. Lëzca' cni gulagú'u yöl-lë'ë ngul blau ni' ta'yj ladx'inu Dios. Cni gac, glunë' ga galabía ladx'iquë' Pablo len Bernabé, ati' gululaguë' chopë' ni ni'l lu xyuquë'.

⁵¹ Ni'r guluquindjë' yu bëchtö da' lalabquë' Pablo len Bernabé le rulu'i nagán xzguia' nabága'gac bunách lu yödز na', ati' yjaquë' lu yödز Iconio.

⁵² Guludzijnë' bönni' yödZ Antioquía na', bönni' ta'yejlë' Xanru', ati' gzóalenë' lequë' Dios Bõ' La'y.

14

Le glunë' Pablo len Bernabé lu yödZ Iconio

¹ Cati' guladxinë' Iconio Pablo len Bernabé, gulayazië' tsaxzón lu yu'u ga tu'dubë' tu'sedë' queë' Dios bönni' judío, ati' ni' glu'ë didza'. Cni guc, gulayejlë' Cristo zian bunách judío, lenca' zian bunách gza'a.

² Ni'r gulagú'u yöl-lë'ë la'quë' bönni' gza'a bönni' judío cuta'yejlë', cui la'lë'inë' dxi'a bóchi'ru' ta'yejlë'ë Cristo.

³ Le gulayejlë' Cristo bunách zian na', zian dza gulacu'ë ni' Pablo len Bernabé, ati' lu yöl-la' rugu ladx'i' glu'ë xtidzë'ë Dios, le tu'zxóni ladx'i'quë' Xanru'. Lëczë' Xanru' bulu'ë nac gdu'të li didza' tu'ë ca nac le ruzá' ladxë'ë quegac bunách Dios, le bë'ë latj glunë' le tac bë' len le tun ga tu'bani bunách.

⁴ Ni'r gularúj chopl bunách lu yödZ na'. La'quë' guladë'ë bönni' judío cuta'yejlë', ati' yela'quë' guladë'ë Bernabé len Pablo, gbaz na' nasölë'ë Cristo.

⁵ Ni'r bönni' judío cuta'yejlë' na' len yugu' bönni' gza'a ni' glunë' tuz bönni' ta'ná bé'inë' lequë', ati' gularujë' quië lu'ë dö' quequë' gbaz na' nasölë'ë Cristo len luladxë' lequë' guiöj.

⁶ Cati' táquibe'inë' lë ni Pablo len Bernabé, guluxundjë' ni', yjaquë' yödZ Lистра len Derbe luyú Licaonia, ati' ni' guladödë' yúgu'të yödZdau' gdu zbi'il,

⁷ gap ni' glunë' lban qui didza' dxi'a ca nac queë' Cristo.

Tu'ladxë' Pablo guiöj lu yödZ Lистра

⁸ Lu yödZ Lистра zoë' bönni' curzë'ë. Rö'zë' ni' le curza'czë' cati' ni' guljë' len gatga gzë'i ni'ë.

⁹ Ruzë' naguë' didza' ru'ë Pablo bönni' ni. Buyúë' lë' Pablo len gúquibe'inë' rejllë'ë Cristo quië huóaquë'.

¹⁰ Ni'r bë'ë zidZ didza' Pablo, rë' lë':

—Gzui.

La' gxít'i'të' bönni' na' len gzë'i ni'ë.

¹¹ Cati' gualalë'inë' lë na' benë' Pablo bönni' Lистра, gulazú laquë' tu'ë zidZ didza' lu didza' tu'ë bönni' Licaonia na', ta'në':

—Yugu' dios bönni' ni. Nuhuötjquë' ga zoaru', tu'lu' cuinquë' ca nacquë' bönni'.

¹² Bernabé na', gulanë' naquë' Júpiter, ca lë' dios blau quequë', ati' Pablo, gulanë' naquë' Mercurio, yetú dios quequë'. Cni gulanë' le ru'ë didza' Pablo ca na' ta'në' runë' Mercurio na'.

¹³ Ga ni' nacu'ë zoa gdu' qui Júpiter, cuít nöz'tëz ga ni' ta'yáz bunách yödZ na'. La' bdxintë' ni' bxuz qui Júpiter na', nachë'ë-ba' yugu' bëdx len nu'ë ca' yugu' bregui' yöj, ati' dzaggac lë' bunách zian. Glë'nnë' ludöcdë'-ba' bëdx na' laquë' Pablo len Bernabé quië la'yj ladx'i'quë' lequë' ca tunë' quegac dios quequë'.

¹⁴ Cati' gláquibe'inë' lë ni Bernabé len Pablo, gbaz na' nasölë'ë Cristo, gulachözë'ë lari' nácuquë'. Tu'hui'nnë' le tunë' bönni' ni le cural-la' lunë', ati' gulaxít'i'ë, yajcu'ë gatsj lahui' bunách zian na', len glu'ë zidZ didza',

¹⁵ të' lequë':

—Lbi'ili' bunách. ¿Biz quië runli' cni? Lëz bönni' ca lbi'ili' nactu', len rguixjöi'tu' lbi'ili' lë nicz ral-la' uca'nli', le cunácZ ni, quië gáquili' queë' Dios ban. Dios ni benë' luzxbá len yödZlyú, len nis zxón, len yúgu'të le nacuá' tu tu latj na'.

¹⁶ Iz chguladód, glun yúgu'të bunách ca rnaz qui queëgac, ati' Dios cutu buzaguë'ë xnözgac,

¹⁷ san benë' ga glac le tun lna' lau queë', ni'a qui le nacgac dxi'a benë' quequë'. Rsölë'ë queëru' nis guiöj, len runë' ga ta'yán le razru'. Ruzölj rudzë'inë' rë'u len runë' ga rudziji ladx'i'ru'.

¹⁸ Zal-la' glë' lequë' cni Bernabé len Pablo, cannz guluxicjë' guluzaguë'ë xnözgac bunách zian na', cui ludöcdë'-ba' bëdx na' laquë'.

¹⁹ Ni'r guladxinë' ni' la'quë' bönni' judío cuta'yejlë'ë, narujquë' Antioquía len Iconio, ati' gulagú'u yöl-lë'ë bunách zian na'. Ni'r gululadxë' Pablo guiöj yúgu'të', len gla'yjë' lë' ni' ra' yödZ na', le táquinë' chnatie'.

²⁰ Ni'r cati' guludubë' gdu zbi'il ga dë' Pablo bönni' ta'yejlë'ë Cristo, gyasë' Pablo len buazië' lu yödZ na'. Cati' za' reni' yetú dza, burújenë' Bernabé, yjaquë' yödZ Derbe.

²¹ Lu yöd z nì' glunë lban qui didza' dxi'a ca nac queë' Jesucristo, ati' gulayejlë' Cristo bunách zian ni'. Gdöd ni' yhuöjqüë' Lистра, len Iconio, len Antioquía.

²² Cati' guladödë' yugu' yöd z na' Bernabé len Pablo, gulutipë' ládxi'quë' bönni' ni' ta'yejlë'ë Cristo, len gulusë'ë ládxi'quë' luga'në' tsutsu ca na' ta'yejlë'ë Lë'. Glë' lequë':

—Rë'u tsazczru' ga rna bë'ë Dios, run bayúdx saca' qui'ru' zian le gac queëru'.

²³ Tu cö' hueaj bunách ni' queë' Cristo, gulucu'ë bönni' gul lun chi'ë bunách queë' Cristo na'. Cati' chgulusidzë' Dios len glunë' gubás, ni'r gulagu'ë lequë' lu në'ë Xanru', Nu na' ta'yejlë'ë.

Tu'dxinë' Antioquía luyú Siria Pablo len Bernabé

²⁴ Ni'r guladödë' luyú Pisidia Pablo len Bernabé, ati' guladxinë' luyú Panfilia.

²⁵ Budx glunë' lban qui xtídzë'ë Cristo lu yöd z Perge, yjaquë' yöd z Atalia.

²⁶ Guluzë'ë ni', ati' gulabenë' tu lë'i barco len guludxinë' yöd z Antioquía, ga na' nacu'ë bönni' queë' Cristo, bönni' na' gulasölë'ë lequë' tsjenquë' lban, cati' ni' gulagu'ë lequë' lu në'ë Dios, Nu na' ruzá ladxì' quequë' lunë' xchinë', dxin na' chbudx glunë'.

²⁷ Cati' ni' guludxinë' Antioquía, guludúb bunách queë' Cristo nacua' ni'. Ni'r gulagu'ë'ë lequë' Pablo len Bernabé ca nacga le xzön benë' Dios lu na'quë', lenca' ca benë' Dios, bë'ë latj ta'yejlë' ca' Lë' bunách gza'a.

²⁸ Zian dza gulugánlenë' bunách ni' ta'yejlë'ë Cristo Pablo len Bernabé.

15

Tu'dubë' Jerusalén huen dxin queë' Cristo

¹ Ni'r guladxinë' Antioquía la'quë' bönni' narujquë' luyú Judea, ati' gulusëdnë' böchi'ru' ni', ta'në':

—Chqui' cutu grugu lu xpéla'li' ca nalébitu' runtu' ca na' gna bë'ë Moisés, cutu gac ulali'.

² Ni'r guladíl-lenë' lequë' didza' Pablo len Bernabé, ati' glactsa rusbó. Gdöd ni', gulabóë' Pablo len Bernabé len yela'quë' bönni' böchi'ru' ni', quië tsjaquë' Jerusalén, la'dxinë' lauquë' gbaz ni' queë' Cristo, lenca' lauquë' bönni' gul tun chi'ë bunách queë' Cristo ni', quië lu'lenë' lequë' didza' ca nac lë ni rac, tu'sëdnë' bunách bönni' na' le nachixi.

³ Ni'r gulugu'ë lequë' nöz bönni' queë' Cristo nacu'ë Antioquía, ati' guladödë' lu xyu yöd z Fenicia len luyú Samaria, ati' gulagu'ë'ë böchi' lza'ru' ni' ca guc, guluhuöaquë' queë' Cristo bönni' gza'a. Lë ni ben ga guludzijnë' yúgu'të böchi' lza'ru' ni'.

⁴ Cati' guladxinë' Jerusalén Pablo len Bernabé, glunë' lequë' ba la'n bönni' queë' Cristo nacu'ë ni', lenca' yugu' gbaz nasölë'ë Lë', len bönni' gul tun chi'ë. Gulagu'ë'ë lequë' Pablo len Bernabé yúgu'të le benë' Dios lu na'quë'.

⁵ Ni'r gulayasë' la'quë' bönni' gdaufariseo chta'yejlë'ë Cristo, ta'në':

—Run bayúdx grugu lu xpéla'quë' bönni' gza'a na' ta'yejlë'ë'ë Cristo, len gna bé'iru' lequë' lunë' ca rna bë' zxba queë' Moisés.

⁶ Ni'r guludubë' gbaz nasölë'ë Cristo len bönni' gul tun chi'ë bunách queë', quië la'bequi xbeynë' lë ni rac.

⁷ Gdöd glu'ë zian didza', gzuinë' Pedro len gudxë' lequë':

—Böcha'a. Nöziczli' ca guc dza ni'të, Dios gröczë' neda' quië guna' lban laugac bunách gza'a quië la'yönnë' didza' dxi'a len la'yejlë'ë Cristo.

⁸ Dios, Nu nunbë'cz le yu'u icj ládxi'dau'gac bunách, buzöë' le nac bë' runë' lequë' ba la'n, le bsölë'ë quequë' Dios Bö' La'y, lëz ca bsölë'ë queëru' Lë'.

⁹ Cutu butsé'ë ca benë' quequë' len queëru', ati' lëzca' lequë' bunë' dxi'a icj ládxi'dau'quë' le ta'yejlë'ë Cristo.

¹⁰ Na'a, çbix quië run leyli'-në' Dios, ruspága'li' yua' xyengac böchi' lza'ru'? Yua' ni, le nac le ta'ná bë' zxba queë' Moisés, cutu guc gua'ru' rë'u, len cutu guc lu'ë xuz xtau'ru'.

¹¹ Rë'u ni, réjlë'ru' nularu' ni'a qui le buzá' ladxë'ë queëru' Xanru' Jesús, len lëz ca nularu' rë'u, lulé' ca' lequë'.

¹² Cati' budx bë'ë didza' ni Pedro, gulacu'ë dxiz yúgu'të, ati' guluzë' nagquë' didza' glu'ë Bernabé len Pablo, gulagu'ë'ë lequë' le tac bé' len le tun ga tu'bani bunách, yugu' le benë' Dios lu na'quë' ga nacua' bunách gza'a.

¹³ Cati' budx glu'ë didza' ni Bernabé len Pablo, bubí'ë didza' Jacobo, gnë':

—Böcha'a. Gul-zé nagli' le gyëpa' lbi'ili'.

¹⁴ Chgdíxjöi'czně' rë'u Simón Pedro ca benë' Dios, bulu'ë lahui yöl-la' huac queë' le zi'al lzu laugac bunách gza'a quië bubijë' quizi queë' bunách núsaga'c ladjquë'.

¹⁵ Ca nac lë ni rajlözgac xtídzca'quë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

16 Dza töd lë ni huöda' len uchisa' Nu gna bë',
Tsazië' xlatjë' David,
Guna' ca run nu ruchís tu yu'u naguíndj.
Uchisa' ca' bunách la'cuá' lidxë', nup naga'ngac,
Guna' ca run nu ruchís tu zö'ö gul.

Cni uchisa' le gna bë'ë David
17 Quië luguílj Xanru' yezica' bunách.

Luguílj Lé' bunách gza'a,
Ati' si' lagac: bunách queë' Dios.

18 Cni rnë' Xanru',
Nu na' dza ni'të ben ga nac bë' yúgu'të lë ni.

19 'Qui lë ni na' runi neda' cutu ral-la' gun níguiru' bunách gza'a, nup tu'huóac queë' Dios.

20 Ral-la' uzujru' quequë' lu guich quië luca'në' yugu' le cural-la' lahuë', le nadód laugac bdau' guiöj bdau' yag, len cui lunë' le cunác, len cui lahuë' xpéla'cba' böa' guixi' cunarujcha' rön, len cui lahuë' xchönba' nútítëz böa' guixi'.

21 Dza ni'të nacua' yúgu'të yödZ nup tun lban lu yu'u gap tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, len tunë' lban qui le buzujë' lu guich Moisés. Tu'labczë' lei yugu' dza la'y.

22 Ni'r guladzág láchix'quë' gbaz nasölë'ë Cristo len bönni' gul tun chí'ë, len yúgu'të bunách queë' Cristo, la'bóë' la'quë' bönni' ladjquë' quië la'sölë'ë lequë' Antioquia, tsjáclenë' Pablo len Bernabé. Chopë' na' gulaböë', léquë' Judas, zoa yetú lë' Barsabás, lenca' Silas, nacquë' bönni' blau dzagquë' böchi'ru' ni'.

23 Guluzujë' lu guich le guludödë' lu na'quë' lu'ë, le rna cni:

—Netu', gbaz nasölë'ë Cristo, len bönni' gul tun chí'ë, len yugu' böchi'ru', rugaptu' lbi'ili' Dios, böchi'tu', nacli' bunách gza'a zoali' Antioquia len yugu' yödZ luyú Siria len Cilicia.

24 Byónitu' ca tun la'gac bunách gularúj ga zoatu', bönni' na' cutu bsóla'tu' lequë'. Dutsa'quë' lbi'ili' ni'a qui le ta'né', len tu'chixinë' icj láchix'dau'li', le ta'ná bë'ë grugu lu xpéla'li' len gunli' ca rna bë' zxba queë' Moisés.

25 Qui lë ni na' bdzag láchix'tu' cati' chben tuz xtídza'tu', grötu' chopë' bönni', nup gsóla'tu', duyuquë' lbi'ili'. Guídenquë' Bernabé len Pablo, nup ni nadxi'iru'.

26 Chyjaquë' gap gzoa banádx latië' Bernabé len Pablo le nadxi'icnë' Xanru' Jesucristo.

27 Cni nac, rsóla'tu' queëil' Judas len Silas. Chopë' ni la'guíxjö'në' lbi'ili' lë ni ruzujtu' lu guich ni.

28 Bului'inë' netu' Dios Bö' La'y le rdzag ladxë'ë, len lëzca' cni rdzag láchix'tu' netu', cutu uspágar'tu' lbi'ili' yua', le nac le rna bë' zxba queë' Moisés, san tuz yugu' lë ni run bayúdx gunli'.

29 Cutu gáguli' le nadód laugac bdau' guiöj bdau' yag.
Cutu gáguli' rön.

Cutu gáguli' xpéla'cba' böa' guixi' cunarujcha' rön.
Cutu gunli' le cunác.

Chqui' gun chí'i cuinli', gunli' ca rna yugu' lë ni, gunli' dxi'a.

30 Cni guc guladxinë' Antioquia yugu' bönni' na' nasóla'quë'. Ni' golutubë' bunách queë' Cristo nacua' ni', ati' gulagu'ë lu na'quë' guich na'.

31 Cati' chbudx gululabë' lei, guludzijnë' ca nac le nayúj lu guich na', le ruhuí' zxon lequë'.
32 Le nacquë' ca' bönni' tu'ë didza' quë' Dios Judas len Silas, guluhuí' zxonë' lequë' len golutipë' láchix'quë' böchi'ru' ni', gulugunë' dxin didza' zian gluí'lenë' lequë'.

33 Gdöd guludzeynë' ni' nabáb dza chopë' ni, ni'r böchi'ru' ni' guluzeynë' lequë' dxi'a didza' quië tshuöjquë' Jerusalén ga nacu'ë bönni' gulasölë'ë lequë'.

34 Bdzag ladxë'ë Silas buga'në' Antioquia.

35 Guluga'në' ca' Antioquia Pablo len Bernabé, ati' gulusëdnë' bunách len glunë' lban qui xtidzë'ë Xanru'. Lëzca' cni glun zianr ca' bunách.

Rzu lahuë' Pablo rjenë' lban le buróp lzu

36 Gdöd nabáb dza Pablo gudxë' Bernabé:

—Huayejru' leyúbl tsajyucru'-në' böchi'ru' nacu'ë yúgu'të yödZ gap chyjenru' lban qui xtidzë'ë Xanru', quië glé'iru' naxc rac quequë'.

37 Gu'nnë' Bernabé la'ché'ë-bi' bi'i Juan Marcos, tséajlenbi' lequë',

38 san cutu bdzag ladxë'ë Pablo la'ché'ë-bi' tséajlenbi' lequë' le bulá'alenbi' lequë' luyú Panfilia len cutur yjénlenbi' lequë' dxin queë' Xanru'.

39 Cutu guc tuz xtídza'quë' Bernabé len Pablo ga bdxintë gululá'alenë' tuë' yetué'. Bché'ë-bi' bi'i Marcos Bernabé ati' gulabenë' tu lë'i barco, yjaquë' luyú Chipre.

⁴⁰ Pablo gröë' Silas quië tséajlenë' lë'. Ni'r gulagu'ë lequë' lu në'ë Xanru' bóchi'ru', gulanabnë' Lë' uzá' ladxë'ë quequë', ati' zjaquë' Pablo len Silas.

⁴¹ Guladödë' yugu' yödZ luyú Siria len Cilicia, ati' gulutipë' ládx'i'gac bunách queë' Cristo nacua' ni'.

16

Runbi' tsaxón Pablo len Silas bi'i Timoteo

¹ Gdöd ni' guladxinë' yödZ Derbe len Lистра Pablo len Silas. Ni' zoabi' bi'i bönni' réjlë'bi' Cristo, lébi' Timoteo. Nachi' zxi'nnu ngul judío réjlë'nu Cristo, san cutu naquë' judío xuzbi'.

² Tunë' lna' lau queëbi' bóchi'ru' nacu'ë Lистра len Iconio, ta'në' runbi' le nac dxi'a.

³ Gu'nnë' Pablo tséajlenbi' lë' bi'i ni, ati' gdel-lë'ë-bi' len bchuguë' lu xpëla'bi' ca tun bunách judío. Cni benë' cui la'në' queëbi' bönni' judío nacu'ë ni', le nözcne' yügu'të' cutu naquë' judío xuzbi'.

⁴ Cati' guladödë' gap nacua' yödZ ni' Pablo len nup dzaggac lë', tu tu yödZ na' guludödë' lu na'quë' bóchi'ru' nacu'ë ni' yugu' zxba na' glunë' gbaz nasölë'ë Cristo len bönni' gul tun chi'ë bunách queë', nacu'ë Jerusalén. Guludödë' zxba ni lu na'quë' quië lunë' ca rna bë' zxba na'.

⁵ Cni guc, guladíp ládx'i'gac ca nac le réjlë'ru' Cristo yügu'të cö' bunách queë' Cristo, ati' gulayán tu tu dza.

Rulidzë' Pablo bönni' Macedonia lu yël bëhcál

⁶ Guladödë' luyú Frigia len luyú Galacia Pablo len bönni' dzagquë' lë', le buzaguë'ë xnözquë' Dios Bö' La'y, cui tsajtíxj'quë' xtídzë'ë Xanru' luyú Asia.

⁷ Cati' guladxinë' luyú Misia, glë'nnë' tsjaquë' luyú Bitinia, san cutu bë'ë lequë' latj Dios Bö' La'y, Nu rsölë'ë queëru' Jesús.

⁸ Ni'r guladödë' gal-la' ga dë Misia, ati' yjaquë' yödZ Troas. Neda' Lucas, ruzuja' quíu' lu guich lë ni, gzoa' Troas na', ati' yajsóalena'-në' Pablo.

⁹ Lu yödZ ni' Dios buluí'inë' Pablo tu le blé'inë' lu yël bëhcál. Buluí' lahuë' lë' bönni' Macedonia, zuinë' len ráta'yue' lahuë' Pablo, rnë': "Gdöd ladztu', lu xyutu' Macedonia, len guclen netu'."

¹⁰ Cati' blé'inë' lë ni Pablo, lë na' buluí' lahui lë', la' bë' ládx'i'tëtu' tseajtu' luyú Macedonia, le gúquibe'itu' Dios chbulidzë' netu' tsjentu' lban qui didza' dxi'a laugac bunách luyú ni'.

Le glunë' Pablo len Silas lu yödZ Filipos

¹¹ Ni'r grentu' lë'i barco, buza'tu' Troas. Tinz gdödtu' ga bdxintu' Samotracia, ati' gdöd yetú dza bdxintu' yödZ Neápolis.

¹² Buza'tu' ni', ati' bdxintu' Filipos, yödZ na' nacr blau ca yügu'të yödZ nababgac tsala'a ni' luyú Macedonia. Lu yödZ ni' nucua'quë' bunách uládz quequë' bönni' Roma. Lu yödZ niz gzoatu' nabáb dza.

¹³ Cati' bdxin tu dza la'y, brujtu' lu yödZ, gyeajtu' ra' yegu ga na' tu'dúbcz, tu'lídZ Dios bunách yödZ na'. Ni' grö'tu' len gdxíjoi'tu' ngul nudubcnu ni' ca nac xtídzë'ë Xanru'.

¹⁴ Nútsa'nu ladjcnu ni' Lidia, ngul Tiatira. Nacnu ngul huëti' lari' xna záqui'tsqui. Rej ládx'i'nu Dios ngul ni, ati' buzé nagnu didza' bë'ë Pablo, ati' Xanru' gúclenë'-nu quië gzxí' lu na'nu didza' na' bë'ë Pablo.

¹⁵ Ni'r bdilnu nis lënu, ati' guladíl ca' nis bunách nacua' lidxnu. Gdöd ni' gúta'yunu lautu', gnanu:

—Chqui' ráquibe'ili' réjlë'a Xanru', gul-tsáz lidxa', len gul-zóa ni'.

Bennu bayúdx uga'ntu' ni'.

¹⁶ Yetú le guc tu dza tsal ni' zeajtu' ga na' rulidztu'-në' Dios, brujbi' dutsagbi' netu' bi'i ngul yu'u lébi' bö' run ga rnë ya'abi'. Len yöl-la' rnë ya'a queëbi' runbi' ga ta'zi'tsquë' dumí bönni' xanbi'.

¹⁷ Bi'i ngul ni zajnaubi'-në' Pablo len netu', rui'bi' zidzj didza', rnabi':

—Bönni' ni tunë' xchinë' Dios náctërë' blau. Ta'guíxjoi'në' lbi'ili' nac gac ulali'.

¹⁸ Cni benbi' zian dza. Cati' cutur bdzag ladxë'ë Pablo, bueycjë' len bulidzë' bö' na' yu'u lébi', rnë':

—Ni'a queë' Xanru' Jesucristo, rna bé'ida' li'. Burúj icj ládx'i'dau'bi' bi'i ngul ni.

La' ni'z burujtë bö' na'.

¹⁹ Cati' gualalé'inë' xanbi' chburúj bö' na' run ga rnë ya'abi', len cutur nac löz la'zi'ë dumí ni'a queëbi', qui lë ni na' gulazönë' Pablo len Silas, ati' gulachë'ë lequë' lauquë' bönni' yúlahui', nudubquë' ga nac lu yë'y.

²⁰ Gulucu'ë lequë' lauquë' bönni' yúlahui' na', ta'në':

—Nacquë' judío bönni' ni len tunë' ga tun rusbó bunách yödZ ni'.

²¹ Tu'sëdnë' le cural-la' si' lu na'ru' len cural-la' gunru', le nababru' Roma.

²² Ni'r guladá'bagá' Pablo len Silas bunách zian ni', ati' gulaná bé'inë' nup gualéycj lari' nácuquë' Pablo len Silas bönni' yúlahui', ati' gulaguinë' lequë' gba'y.

²³ Gdöd gulaguintsquë' lequë', gulagu'ë lequë' lidx guia. Gulaná bé'inë' bönni' rusejyë' lidx guia na' gun chí'itsquë' lequë'.

²⁴ Bönni' ni, cati' chgulaná bé'inë' lë' cni, glu'ë lequë' lu yu'u död lidx guia na', len glu'ë ní'acquë' yeru yag ta'zón ní'acquë'.

²⁵ Gdu ladxi' yël tu'lidzë' Dios Pablo len Silas, len tul-lë' yöl-la' ba queë' Dios, ati' ta'yönnë' bönni' nadzunquë' lidx guia na'.

²⁶ Ni'r tu tsalz gtittsca luyú. Cni guc ga bdxintë' gzxiz xlibi zö'ö lidx guia na', ati' la' gulayalj'të yúgu'të gap nu ryaz, ati' guluhuédx ca' du guia nága'gac bönni' nadzunquë' ni'.

²⁷ Bubané' bönni' na' rusejyë' lidx guia. Cati' blé'inë' nayal'gac gap nu ryaz lidx guia na', gleycjë' guia tuchi' queë' quië gdödí cuinë', le ráquinë' chguluzxundjë' bönni' nadzunquë' lidx guia na'.

²⁸ Ni'r zidzj bulidzë' lë' Pablo, gnë':

—Cutu bi guni cuinu', le zoatu' ni yúgu'tëtü'.

²⁹ Ni'r gnabë' gui' bönni' na', ati' gda'atë' lu yu'u lidx guia na'. Gzxiztsquë' lu yöl-la' radxi, ati' byechuë' xni'acquë' Pablo len Silas.

³⁰ Cati' chnubijë' lequë' lidx guia na', gudxë' lequë':

—Lbi'ili', bönni', ¿bizxa ral-la' guna' quië ulá'?

³¹ Lequë' të' lë':

—Gyejlë'ë Xanru' Jesucristo ati' uláu' li', len lëzca' cni lulá bunách nacua' lidxu'.

³² Gluí'lenë' lë' didza' ca nac qui xtidzë'ë Xanru', dzaggac lë' yúgu'të bunách nacua' lidxë'.

³³ La' na'z, ni' nac chdzö'l la' bchë'të' lequë', ati' yajtibë' lequë' ga dxiaquë' huë'. Gdöd ni', la' bdiltë' nis, ati' guladíl ca' nis yúgu'të bunách nacua' lidxë'.

³⁴ Ni'r bchë'ë lequë' lidxë', len bë'ë le glahuë'. Rudzijné' lë' len tu'dziji ca' yúgu'të bunách nacua' lidxë' le ta'yeylë'ë Dios.

³⁵ Cati' za' rení' dza na', gulasölë'ë ni'a na'quë' bönni' yúlahui', ati' glë' bönni' na' rusejyë' lidx guia, ta'në':

—Bsan-quë' bönni' na'.

³⁶ Ni'r gdíxjö'në' Pablo didza' ni bönni' na' rusejyë' lidx guia, gnë':

—Gulasölë'ë didza' bönni' yúlahui' usana' lbi'ili'. Na'a, gul-rúj, len gul-huój dxí'adau' ga rzoali'.

³⁷ Ni'r brujë' Pablo len gudxë' yugu' ni'a na'quë' bönni' yúlahui' na', gnë':

—Chgulaguinë' netu' laugac bunách zal-la' cutu narúguini queëtu' ca rna bë' zxba, len gulagu'ë netu' lidx guia, ati' netu' ni nababtu' Roma. ¿Naru' tu'santsë' netu' bagachi'z? Cutu ca' gac. Lídgarë' lequë' dusanquë' netu'.

³⁸ Yhuöjquë' ni'a na'quë' bönni' yúlahui' na' yajtíxjö'cnë' bönni' yúlahui' didza' ni, ati' lequë' gládxinë' cati' gulayönnë' nababquë' Roma Pablo len Silas.

³⁹ Cati' guládxinë' lidx guia ni', gláta'yuë' lauquë' Pablo len Silas cutu luspaguë'ë lequë' zxguia'. Ni'r gulabijë' lequë' lidx guia na' len gláta'yuë' lauquë' lurujë' yöd na'.

⁴⁰ Ni'r gularujë' lidx guia na' Pablo len Silas, ati' gulayazië' lidxnu Lidia. Cati' chgualé'inë' bóchi'ru' nacu'ë ni', guluchizië' didza' icj nagquë' ati' la' guluza'të' ni'.

17

Tun rusbó bunách Tesalónica

¹ Guladödë' Pablo len Silas lu yöd Anfípolis len lu yöd Apolonia, ati' guládxinë' lu yöd Tesalónica, ga ni' zoa tu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío.

² Buga'në' ni' Pablo gdu galj dza, len ca runczë', gyijë' ga zoa yu'u na' cati' nac dza la'y quequë' bönni' judío, ati' bé'lenë' lequë' didza'.

³ Busálj la'në' len bului'inë' lequë' rusëdi le nayúj lu guich la'y run bayúdx saca' quië Cristo, Nu na' tunë' löz bönni' judío duslé' lequë', ati' töd gatië' ubané' lu yöl-la' gut. Ni'r gudxë' lequë' Pablo:

—Cni guc queë' bönni' na' lë' Jesús, runa' lban queë' ga ni zoali'. Bönni' ni naquë' Cristo.

⁴ Ni'r gulayeylë'ë Cristo la'quë', ati' glunë' tsazxón Pablo len Silas. Lëzca' cni gulayeylë'ë Cristo zian bönni' gza'a, bönni' ta'yíj ládx'i'quë' Dios. Lëzca' gulayéjle'nu Cristo ngul blau zian.

⁵ Ni'r lu yöl-la' ruzxe'i quequë' Pablo bönni' judío cuta'yeylë', gulutubë' bönni' cunacquë' tsahui', bönni' ta'dazë' ca'. Cati' chgulutubë' bunách zian, glunë' ga glun rusbó gdu lu yöd

na', ati' bayúdx gulayazié' lidxé' Jasón quié lubijé' Pablo len Silas laugac bunách na' tun rusbó.

⁶ Cati' cutu guludzólné' Pablo len Silas, gulabijé' Jasón len yezíca'rè' bóchi'ru' nacu'é ni', ati' gulaché'è lequé' lauqué' bõnni' yúlahui'. Glu'é zidz didza', ta'né':

—Chguladxiné' ca' ni bõnni' na' nutsá'qué' bunách gdu'tè yödzyú.

⁷ Jasón ni glu'é lequé' lidxé'. Ta'dá'bagu'é'è zxbá queé' César, bõnni' rna bé'iné' rè'u, yúgu'tè bõnni' ni, ta'né': "Zoé' yetúé' bõnni' rna bè'é, lé' Jesús."

⁸ Cati' gulayõnné' lé ni, gulabó'è bagu'i' bõnni' lu yöd len bõnni' yúlahui' na'.

⁹ Ni'r, gdöd gulazi'é dumí le buca'ngaré' Jasón len yezíca'rè' bõnni' na' bõnni' yúlahui', gulusané' lequé'.

Le gluné' Pablo len Silas lu yöd Berea

¹⁰ Ni'r la' gulasóla'té' Pablo len Silas bóchi'ru' ni', ni' nac chdzó'l, zjaqué' yöd Berea. Cati' guladxiné' ni', gulayazié' lu yu'u ga tu'dubé' tu'sédé' queé' Dios bõnni' judío nacu'é ni'.

¹¹ Glacré' tsahui' bõnni' ni ca bõnni' nacu'é Tesalónica, le gulazi' lu na'qué' xtidzé'è Xanru' gdu ládx'i'qué'. Yugu' dza gululabtsqué' dxi'a le nayú lu guich la'y, quié láquibe'iné' chqui' nacz lé na' rné' Pablo.

¹² Cni' guc, gulayejlé'è Cristo zian bõnni' judío. Lézca' cni, gulayejlé'è Cristo zian bõnni' gza'a, yugu' ngul blau len yugu' bõnni'.

¹³ Ni'r cati' gláquibe'iné' bõnni' judío nacu'é Tesalónica, lézca' rguíxjö'è Pablo xtidzé'è Dios lu yöd Berea, yjaqué' ni', len gluné' ca' ni' ga glun rusbó bunách zian.

¹⁴ Ni'r la' gulasóla'té' Pablo bóchi'ru' ni', tsijé' ga nac ra' nis zxõn, san guluga'nzé' Berea Silas len bi'i Timoteo.

¹⁵ Gulaché'è Pablo bõnni' Berea na' lu yöd Atenas. Ni'r la' yhuójté' lu yöd Berea, tu'té' xtidzé'è Pablo, lé' Silas len bi'i Timoteo tsjacté' ga ni' zoé' Pablo.

Le bené' Pablo lu yöd Atenas

¹⁶ Tsal ni' zoé' Pablo rbözé' Silas len bi'i Timoteo lu yöd Atenas, ruhui'ni ladxé'è le rlé'iné' ta'yj ládx'i'gac bdau' guiõj bdau' yag yúgu'tè bunách yöd na'.

¹⁷ Qui lé ni na' bé'lené' bõnni' judío len bõnni' ta'yj ládx'i'qué' Dios didza' ga nac lu yu'u ga tu'dubé' tu'sédé' queé' Dios. Yugu' dza bé'lené' nup ta'dá lu yé'y didza' ca nac xtidzé'è Cristo.

¹⁸ Glu'lené' Pablo didza' la'qué' bõnni' da'qué' le tu'sédné' bõnni' epicúreo len le tu'sédné' bõnni' estoico. La'qué' gulané':

—¿Bizxa ré'nitsané' gné' bõnni' hué' didza' ni?

Yela'qué' gulané':

—Ráquitu' naqué' nu run lban quegac dios zi'tu'.

Cni gulané' le runé' lban Pablo lauqué' qui didza' dxi'a queé' Jesús, len qui yõl-la' rubán.

¹⁹ Ni'r gulaguel-lé'è nè'è Pablo, len gulaché'è lé' lu gui'a ga tu'dubé' tu'é didza', nazi' lei Areópago, ta'né':

—¿Naru' huactsa yõnitu' didza' cub ni rguíxjö'u?

²⁰ Rusyõnnu' netu' le tun ga rubánitu'. Na'a, ré'nitu' gnóztu' bizxa rna didza' ni ru'u.

²¹ Cutur bi ta'dzág ládx'i'qué' luné' bõnni' Atenas na' len bõnni' gza'a nacu'é ni', san la'yõnizné' len lu'zè' didza' tu le cub.

²² Ni'r gzuiné' Pablo gatsj lahui'l lö'a Areópago na', gné':

—Bõnni' Atenas, yúgu'tè le rlé'ida' nac bé' szxõni rej ládx'i'gac'i' dios queé'li.

²³ Cati' gdóda' lu yöd len buyúgaca' le rej ládx'i'li', yajxaca'a ca' tu nich ga ni' nayú le rna cni: "Tu Dios, Nutu Nu Nunbé' Lé'." Dios na' rej ládx'i'li'-né' zal-la' cutu núnbé'li'-né', Dios ni runa' lban queé' lauli'.

²⁴ Dios ni bené' yödzyú len yúgu'tè le nacua' yödzyú ni. Naqué' Xani yehua' yubá len Xani luyú ni, len cutu ca' zoé' gdau' nungac bunách.

²⁵ Cutu bi ryadzj queé' le gac lunódzj queé' bunách, le runódzjé' Léczé' quegac yúgu'tè bunách yõl-la' na'bán len yúgu'tè le rquíniru'.

²⁶ Lé' bené' tuzé' bõnni' ga za'c yúgu'tè bunách gza'a quié la'cuá' gdu yödzyú, len bulu'é dza la'cuá' len gap ral-la' la'cuá'.

²⁷ Dios bucu'é lequé' quié luguiljé' Lé', chqui' nácti'téz la'dzólné' Lé' zal-la' la'gán la'zõnzé'. Cni rac zal-la' cutu zoé' zi'tu' ga zoaru' tu turu'.

²⁸ Léczé' runé' ga zoaru' nabanru', len bi gac gunru', len le nacru'. Nac ca na' gulané' la'qué' bõnni' núsá'qué' ladjli', nup guluzúj yugu' le rul-l, gulané': "Di'a dza queé' Dios nacru'."

²⁹ Na'a, chqui' nacru' di'a dza queë' Dios, cutu ral-la' gnaru' naquë' Dios ca tu bdau' guiöj bdau' yag o le náquini oro, o plata, o guiöj, le nungac bunách ca nac tu le ta'guindjz icjgac.

³⁰ Dios budödë' ca'z yugu' le glunë' lu yöl-la' curejni'i quequë' iz chguladód, san na'a rna bé'inë' yúgu'të bunách gdu'të yödzyú lubí'i ládx'i'gac.

³¹ Dios chnulu'ë tu dza cati' cuequi xbeynë' yúgu'të bunách. Gdu tsahui' nac ca cuequi xbeynë' lequë' lu në'ë Jesús, bönni' na' buzoaczé' Lë', ati' laugac yúgu'të bunách benë' tsutsu gac cni le buspanë' Lë' lu yöl-la' gut.

³² Cati' gulayönnë' didza' bë'ë Pablo ca guc, zoa nu bubán lu yöl-la' gut, gulutitjë' la'quë', ati' yela'quë' gulanë':

—Yönigatu' yetú lë ni ru'u didza' qui.

³³ Ni'r burujë' Pablo gatsj lahu'i'l ga na' nacu'ë, zhuöjë'.

³⁴ Gulayejlë'ë Cristo la'quë', len glunë' tsaxón Pablo. Nutsë'ë ladjquë' Dionisio, bönni' areópago, ati' nútsa'nu ca' ladjquë' ngul na' lënu Dámaris. Gulayejlë'ë ca' Cristo yela'quë' na'.

18

Le benë' Pablo lu yöd Corinto

¹ Gdöd guc lë ni, buzë'ë Pablo yöd Atenas na', ati' gyijë' yöd Corinto.

² Ni' yajxaquë'ë Aquilo, bönni' judío. Guljë' bönni' ni luyú Ponto, len zi'a bdxingazë' Corinto na'. Buzë'ë luyú Italia len ngul queë', lënu Priscila, le gna bë'ë Claudio, bönni' uná bë', lurujë' yöd Roma bönni' judío. Gyijë' Pablo ga nacu'ë Aquilo len Priscila na'

³ le nac tuz dxin tunë' Aquilo len Pablo. Bugá'nlenë' lequë', ati' tsaxón glunë' dxin, tunë' yu'u lári'dau'.

⁴ Cati' nacgac dza la'y quequë' bönni' judío, ryazië' Pablo lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios, ga ni' bë'lenë' lequë' didza'. Gu'nnë' ului'inë' bönni' judío len bönni' gza'a nacu'ë ni', nac gdu'të li le rguixjö'ë ca nac queë' Jesucristo.

⁵ Cati' guladxinë' ni' Silas len bi'i Timoteo, nuza'quë' luyú Macedonia, nugu'itsquinë' Pablo, runë' lban qui xtidzë'ë Dios len runë' lna' lau lauquë' bönni' judío, rnë':

—Jesús naquë' Cristo, Nu na' tunë' löz bönni' judío duslé' lequë'.

⁶ Cati' guladá'baguë'ë xtidzë'ë bönni' judío nacu'ë ni', len gulanë' zi'ë qui, ni'r gdxibë' lari' nacuë' Pablo quië ului'inë' lequë' cutur nabaguë'ë lë' ni'a quequë', ati' gudxë' lequë':

—La' cuinzli' nabága'li' zxguia' qui yöl-la' gut queë'li', clëg neda' nabaga'a lei. Na'a, huayija' ga nacuá' bunách gza'a.

⁷ Ni'r burujë' ni' Pablo, gyijë' lidxë' Justo, bönni' rej ladxë'ë Dios, ati' zoa lidxë' gal-la' ra' yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío.

⁸ Gyejlë'ë Xanru' Jesús Crispo, bönni' blau qui yu'u ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios, dzaggac lë' yúgu'të bunách nacuá' lidxë'. Cati' gulayönnë' xtidzë'ë Dios, gulayejlë'ë Cristo zian bönni' Corinto, ati' guladilë' nis.

⁹ Ni'r Lëczë' Xanru' gudxë' Pablo lu yël bëchcál, gnë':

—Cutu gádxinu', len cutu su' dxiz, quíxjö'u xtidza'a,

¹⁰ le zóalencza' li' neda', ati' nutu nu ulapa' në'i li' quië gua' dö' quiu', le náquigac quia' bunách zian lu yöd ni.

¹¹ Gdu ca tu iz yu gatsj buga'në' ni' Pablo, ati' busëdnë' lequë' xtidzë'ë Dios.

¹² Cati' bdxin dza rna bë'ë Galión luyú Acaya, glaquë' tuz bönni' judío cuta'yejlë', ati' guladá'baguë'ë Pablo, len gulachë'ë lë' ga rö'ë rbequi xbeynë' Galión na'.

¹³ Glë' Galión na':

—Bönni' ni' rgu'u yöl-lë'ë bunách quië lunë' ba la'n Dios, ca rdá'baga' zxba queëtu'.

¹⁴ Cati' chzoa gu'ë didza' Pablo, Galión na' gudxë' yugu' bönni' judío, rnë':

—Lbi'ili', bönni' judío, la'naru' guc le rguitsj zxba queë' César, o tu le cunác, gua' glena' uzé naga' xtidza'li' ca ral-la' guna',

¹⁵ san chqui' nac didza' bizj qui didza'z, o qui lagac bunách, len ca nac zxba queëzli', gul-cá'n tsahui' lbi'izli', le cutu rë'nda' neda' gaca' nu cuequi xbey yugu' le cni.

¹⁶ Ni'r bulaguë'ë lequë' Galión lu yu'u yúlahui'.

¹⁷ Ni'r gulaguel-lë'ë Sóstenes, bönni' blau qui yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, yúgu'të bönni' uládz na', ati' gulaguinë' lë' lö'a yúlahui', san cutu bë' ladxë'ë Galión lë na' rac.

¹⁸ Zian dza buga'në' lu yöd na' Pablo, ati' gdöd buzeynë' bóchi'ru' nacu'ë ni' didza', gyijë' yöd Cencrea, ga ni' benë' yutuz icjë', le dë tu le nazi' lu në'ë lahuë' Dios gunë'. Ni'r grenë' tu lë'i barco, gyijë' luyú Siria, dzagquë' lë' Priscila len Aquilo.

¹⁹ Cati' guladxinë' yödZ Éfeso, ni' bulá'alenë' lequë' Pablo. Gyazië' lu yu'u ga tu'dubë' tu'sédë' queë' Dios bönni' judío, ati' bé'lenë' nup nacua' ni' didza'.

²⁰ Gláta'yuë' lahuë' Pablo bönni' ni' ugá'nlenë' lequë' yelati' xtsey, san lë' cutu gu'nnë'.

²¹ Buzeynë' lequë' didza', gnë':

—Run bayúdx soa' gapa' lni' zi'a gac Jerusalén, ati' leyúbl huöda' ga ni zoali', chqui' huë'nnë' Dios.

Ni'r grenë' lë'i barco Pablo, buzé'ë Éfeso na'.

Rudxinë' Pablo yödZ Antioquía, len rzu lahuë' rjenë' lban le bunn lzu

²² Gdöd bdxinë' Pablo yödZ Cesarea, grenë' gyijë' Jerusalén, ga ni' yajyüë' bunách queë' Cristo, ati' ni'r buzé'ë ni', gyijë' Antioquía.

²³ Gdöd zoë' ni' nabáb dza, brujë' ni', zijë' tu tu yödZ luyú Galacia len Frigia. Benë' tsutsu bóchi'ru' nacué' ni' ca nac le ta'yejlë'ë Cristo.

Runë' lban Apolos lu yödZ Éfeso

²⁴ Tu dza ni' bdxinë' Éfeso Apolos, bönni' judío. Guljë' bönni' ni lu yödZ Alejandría, len nabé'itsquinë' ru'ë didza', len nazé'dtsquë' le nayúj lu guich la'y.

²⁵ Chnazëdë' bönni' ni ca nac le réjlë'ru' Xanru'. Gdu ladxë'ë bé'ë didza', len ca nacz busëdnë' bunách ca nac queë' Jesús, zal-la' nunbë'ë tuz le ruquíl bunách nis ca benë' Juan.

²⁶ Gzu lahuë' Apolos ru'ë didza' gdu ladxë'ë ga nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sédë' queë' Dios bönni' judío. Cati' gulayönnë' didza' ru'ë Apolos na' Priscila len Aquilo, gulachë'ë lë' quizi, ati' guluzëj'ni'në' lë' dxi'ar ca nac didza' queë' Dios.

²⁷ Cati' gu'nnë' Apolos tödë' luyú Acaya, gulutipë' ladxë'ë bóchi'ru' nacué' Éfeso, ati' guluzujë' lu guich le tsju'ë lu na'quë' bönni' ta'yejlë'ë Cristo luyú Acaya na', quië lunë' ba la'n Apolos. Cati' bdxinë' Apolos luyú ni', guluzi'tsca xbey didza' ru'ë Apolos na' nup ni' chta'yejlë' Cristo, le ruzá' ladxë'ë quequë' Dios.

²⁸ Cni' guc, le buxicjë' yugu' bönni' judío ni' Apolos laugac yúgu'të bunách, le bugunë' dxin le nayúj lu guich la'y, bulu'ë naquë' Cristo bönni' na' lë' Jesús.

19

Le benë' Pablo lu yödZ Éfeso

¹ Tsal ni' zoë' Apolos lu yödZ Corinto, gdödë' Pablo gap nacua' yödZ yelati' ra'l, ati' bdxinë' Éfeso. Ni' yajxaquë'ë la'quë' bönni' ta'yejlë'ë Cristo.

² Gnabnë' lequë' Pablo, rnë':

—¿Naru' dusóalenë' lbi'ili' Dios Bó' La'y cati' ni' zi'a gyéjle'li' Cristo?

Glë' lë':

—Cutu nayónitu' chqui' zoë' Dios Bó' La'y.

³ Ni'r gnabnë' lequë' Pablo, rnë':

—¿Nacx guc le bdil-li' nis?

Ta'né':

—Ca buquile' bunách nis Juan.

⁴ Pablo gnë':

—Buquile' bunách nis Juan, nup ni' gulubí'i ládx'i'gac, ati' Juancz gudxë' lequë' ral-la' la'yejlë'ë Nu na' zi'a za'tél ca lë', ati' Nu ni nac Jesús, lë' Cristo.

⁵ Cati' gulayönnë' didza' ni ru'ë Pablo bönni' na', guladilë' nis le chta'yejlë'ë Xanru' Jesús.

⁶ Cati' bxoá në'ë lequë' Pablo, ruliádzë' Dios, dusóalenë' lequë' Dios Bó' La'y, ati' glu'ë didza' yubl, len glu'ë didza' uláz queë' Dios.

⁷ Glaquë' bönni' ni gdu chinnuë'.

⁸ Gdu ca tsonn beo' zoë' ni' Pablo, ati' gyazië' lu yu'u ga tu'dubë' tu'sédë' queë' Dios bönni' judío, len lu yöl-la' rugu ladx'i' benë' lban laquë'. Bé'lenë' lequë' didza', gu'nnë' ulu'inë' lequë' nacz le rguíxjö'ë ca rna bé'ë Dios.

⁹ Ni'r bzid icj ládx'i'dau'quë' la'quë' len cutu gulayejlë'ë Cristo, ati' gulanë' z'i'ë qui didza' queë' Xanru' ga nacua' bunách zian na'. Ni'r bulá'alenë' lequë' Pablo len bubijë' quizi nup ta'yejlë'ë Cristo. Yugu' dza bé'lenë' bunách ni ta'yejlë'ë Cristo didza' ga na' tu'dubë' lu yu'u ga rusëdnë' bunách Tiranno.

¹⁰ Cni' bénteczë' Pablo gdu ca chop iz, ati' cni guc, gulayöni didza' ca nac queë' Xanru' Jesús yúgu'të bunách gap nacua' yödZ luyú Asia, bunách judío len bunách gza'a.

¹¹ Dios benë' yugu' yöl-la' huac zxön lu në'ë Pablo.

¹² Cni guc, gulazi'ë yugu' lári'dau' béguë'ë icjë' Pablo len yugu' lari' tsla'a bugal-lë' lë'ë la'quë' bönni', ati' yjua'quë' leygac gap nacua' nup te'i, ati' guluhuóaquë' ca nac guidzhuë' qui queëquë', len gularúj bó' xöhu'i' yu'ugac bunách na'.

¹³ Ni'r glé'nné' luguné' dxin lé' Xanru' Jesús la'qué' bönni' judío udá dzag tu'bijé' bö' xöhuí', quié lubijé' bö' xöhuí' yu'ugac bunách, ta'né':

—Len lé' Jesús, Nu na' runé' lban qui Pablo, rna bé'itu' lbi'ili' urujli'.

¹⁴ Cni gluné' gadx bönni' zxi'né' Esceva, bönni' judío, bönni' blau ladjqué' bxuz uná bé'.

¹⁵ Bubi'i didza' bö' xöhuí' na', gna:

—Núnbé'a-né' Jesús, len nözda' nu nac Pablo, san lbi'ili', ¿núzxtaté lbi'ili'?

¹⁶ Ni'r gxiti'é bönni' na' yu'u lé' bö' xöhuí', yjené' lequé' zi' len buxijé' yúgu'té', le gzxáqui'rné' ca lequé'. Cni guc, xguídgaczé' len hué'gactézé' guluzxundjé' lu yu'u ni' gadxé' bönni' na'.

¹⁷ Ca guc lé' ni gzé didza' ati' gulayöni yúgu'té' nup nacua' Éfeso, bunách judío len bunách gza'a, ati' yúgu'té' gládxiné' Dios. Qui lé' ni na' gluné' xzön lé' Xanru' Jesús.

¹⁸ Lézca' guládxiné' zian bönni' ta'yejlé'ë Cristo len gulaxóalépé' dul-la' nabága'qué' len gulaguíxjö'é le chgluné'.

¹⁹ Lézca' cni gluné' zian bönni', zi'al gluné' yöl-la' udzá'. Djua'qué' yugu' guich udzá' quequé', ati' guluzéguí'ë leygac laugac yúgu'té' bunách. Gululabé' tsca záca'gac guich na', guc gdu chi un mil dumí plata.

²⁰ Cni guc, gzétsca didza' len bdél-li'tsca bunách xtídzé'ë Xanru'. Gdu ládxi'qué' gulayejlé'ë Cristo.

²¹ Gdód glac lé' ni, bené' queé' Pablo tsijé' Jerusalén, san zi'al ral-la' töd'é yugu' yödz luyú Macedonia len Acaya, ati' gné':

—Töd tsija' Jerusalén, run bayúdx tsija' ca' Roma.

²² Ni'r bsólé'ë-bi' luyú Macedonia chopbi' bi'i bönni' táclenbi' lé', lèchi' Timoteo len Erasto, san buga'né' lé' nabáb dza luyú Asia na'.

Tun rusbó bunách lu yödz Éfeso

²³ Dza ni' glun rusbó bunách Éfeso, ati' guladá'bagu'éë xtídzé'ë Xanru'.

²⁴ Bené' ga gluné' rusbó na' Demetrio, bönni' bédx guia plata. Runczé' yugu' lidx bdau' guiöj bdau' yag náquicni plata qui dios quequé', lènu Diana. Szxöni gulazí'ë dumí bönni' tuné' dxin ni.

²⁵ Butubé' yezíca'ré' bönni' tuné' la' dxin niz Demetrio, ati' gudxé' lequé':

—Böcha'a, nóziczli' ca nac dxin runru', runn dumí queéru'.

²⁶ Rlé'ili' len ryónili' ca runé' Pablo na'. Clégz Éfeso ni, san gdu luyú Asia chbdél-li'né' bunách zian, ati' chbutsé'ë ca tuné', ré' lequé': “Cutu nacgac dios le nungac bunách.”

²⁷ Clégz zoa banádx ugá'n ca'z dxin ni runru', san lézca' zoa banádx ugá'n ca'z gdau' qui dios xzön lènu Diana. Cni gac, ugá'n ca'z yöl-la' xzön queénu, dios ni ta'yíj ládxi'gac-nu bunách gduté' luyú Asia lenca' gduté' yödzlyú.

²⁸ Cati' gulayönné' didza' ni bönni' na', gulaleyné', ati' glu'é zidz didza', ta'né':

—Náctèrnu xzön Diana, dios queéru' rè'u, bunách Éfeso.

²⁹ Cni guc, glun rusbó bunách gduté' lu yödz na', ati' tuz glaqué', len jarélu'qué' yjaqué' ló'a yúlahui'. Gla'yjé' ni' Gayo len Aristarco, bönni' nababqué' Macedonia len dzagqué' Pablo.

³⁰ Cati' gu'nné' Pablo tsazié' ga nacua' bunách zian na', cutu ca' glu'é lé' latj bönni' ta'yejlé'ë Cristo.

³¹ Lézca' cni gluné' la'qué' bönni' yúlahui' qui luyú Asia, bönni' ta'lé'iné' Pablo dxi'a. Gulasólé'ë queé' nup gláta'yu lahué' cu tsijé' ló'a yúlahui' na'.

³² Ga ni' tuné' rusbó len ta'bödxyé'ë, tu le ta'né' la'qué', len yetú le ta'né' yela'qué', le chró'gaczé' bröli bönni' zian na' tuné' rusbó, len yelati'z cuguluhuóaté' cutu nözcné' bizz quié na' nudubqué' ni'.

³³ Ni'r gulabijé' Alejandro ladj bunách zian na' bönni' judío, ati' guludxigué'ë lé' lauqué'. Bulu'é len né'ë Alejandro na', quié la'bó'ë dxiz, le gu'nné' gu'é didza' gaclen yugu' bönni' judío na' laugac yúgu'té' bunách na'.

³⁴ Cati' gláquibe'iné' naqué' judío, glu'é tsaxzón zidz didza' yúgu'té' gdu ca chop hora, ta'né':

—Náctèrnu xzön Diana, dios queéru' rè'u bunách Éfeso.

³⁵ Ni'r bené' bönni' uzúj qui yúlahui' ga la'bó' dxiz bunách zian na', gné':

—Bönni' Éfeso, nózigac yúgu'té' bunách zoa ni gdau' queénu Diana, dios xzön. Rè'u ni, bunách Éfeso, run chi'iru' gdau' na' lenca' bdau' na' böxj ga zoaru', bruj luzxbá.

³⁶ Nutu nu gac tá'baga' lé' ni. Qui lé' ni na' run bayúdx soali' dxiz, len cutu bi' gúntézli'.

³⁷ Naché'gacli'-né' ni bönni' ni, len cutu ta'bané' le dzó' gdau', len cutu ta'né' xöhué'ë queénu dios queéli'.

³⁸ Qui lë ni na', chqui' zoa didza' bizxj quequë' Demetrio len bönni' bëdx guia plata nacua'lenë' lë', len nút'itéz bönni', dë latj ga nu uzé nag lequë', ati' zoa nu cuequi xbey lequë'. Ni' huac luquí lza'quë' tuë' yetüë'.

³⁹ Na'a, chqui' dë yetü le gnabli', huac uca'nru' tsahui' lei cati' ludúb bönni' yúlahui' ca na' rna bë' yúlahui'.

⁴⁰ Zoa banádx nu uquí rë'u ni'a qui rusbó ni guc na'a, gna rdá'baga'ru' yúlahui'. Cutu bi gac quíxjór'ru' bizx quié guc rusbó ni.

⁴¹ Cati' budx bë'ë didza' ni, busölë'ë lidxgac bunách zian na' nudubgac ni'.

20

Zijë' Pablo luyú Macedonia len luyú Grecia

¹ Cati' gró' dxi rusbó na' guc lu yödZ Éfeso, bulidzë' Pablo yugu' bönni' ta'yejlë'ë Cristo, ati' bchizie' icj nagquë' didza'. Gdöd ni' bunidë' lequë' len la' bulá'alentë' lequë'. Brujë' ni' ati' gyijë' luyú Macedonia.

² Gdödë' yugu' yödZ luyú ni', ruzéjni'tsquinë' bóchi'ru' nacu'ë ni', ati' gdöd ni' bdxinë' luyú Grecia.

³ Ni' gzoë' Pablo gdu ca tsonn beo'. Cati' chzoa cuenë' tu lë'i barco tsijë' luyú Siria, gúquibe'inë' ta'bó' nisië' lë' bönni' judío quië la'zönë' lë'. Qui lë ni na' bguel-lë'ë nöz zhuöjë' luyú Macedonia, ati' bdxinë' yödZ Filipos.

⁴ Zjáclenë' lë' tsaxón Sópater, zxi'në' Pirro, bönni' Berea, len Aristarco len Segundo, yugu' bönni' Tesalónica, len Gayo, bönni' Derbe, lenca' bi'i Timoteo len Tíquico len Trófimo, yugu' bönni' Asia.

⁵ Ni'r yajnörquë' lahuë' Pablo bönni' ni, yjaquë' yödZ Troas, ga ni' gulabözë' lë'.

⁶ Lu yödZ Filipos na', neda', Lucas, yajtsaga'-në' Pablo. Cati' chgdöd lni cati' tahuë' bönni' judío yöt xtil cunazi' xnë'i, gyaztu' tu lë'i barco len buza'tu' Filipos na'. Gdöd gayu' dza budzagtu' bönni' ni' yajnörquë' lahuë' Pablo, yjaquë' Troas, ati' ni' buga'ntu' gadx dza.

Le benë' Pablo lu yödZ Troas

⁷ Dza domingo guludubë' bönni' ta'yejlë'ë Cristo quië lahuë' yöt xtil le rusá' ládxi'ru' ca gutië' Jesucristo. Ni' busëdnë' lequë' Pablo, len le ral-la' uzé'ë ni' cati' za' reni' dza na', xtsey bë'ë didza', ga bdxintë' gdöd ladx' yël.

⁸ Ga ni' nudubquë' nac lu yu'u xtsa', ati' nacua' ni' zian le ta'gú'u yení'.

⁹ Zoabi' ni' bi'i Eutico, rö'bi' ga ra'a leni' qui yu'u na', ati' nadódr yël queëbi' le rtunn lban runë' Pablo. Ga ni' rö'bi' rasbi' bi'i na' nac ga bunn cuia yu'u, ati' raszbi' ca' gbixtëbi', böxjbi' ga bdxintëbi' zxan yu'u. Nättëbi' gululisë'-bi'.

¹⁰ Bötjë' Pablo zxan yu'u na', ati' yajxóë' lëbi', len bunidë'-bi'. Ni'r gudxë' nup nacua' ni': —Cutu gadxi gdzóbili'. Nabanbi'.

¹¹ Cati' chbubenë' xtsa' Pablo, gdél-lë'ë yöt xtil, gdahuë'. Ni'r bé'lenë' lequë' didza' Pablo ga bdxintë zil bal. Gdöd ni' burujë' ni'.

¹² Bi'i bönni' ra'bán na' gbixbi', nabanbi' guluchë'-ë-bi' len szxóni guluzi' zxonë'.

Ca guc bdxintu' Mileto

¹³ Gnörtu' yajchentu' lë'i barco, ati' gdödtu' ga bdxintu' yödZ Asón quië tsajtsagtu'-në' ni' Pablo, gac ga na' chben xtídza'tu', le gu'nnë' Pablo tsijë' ni' së'iz ni'ë.

¹⁴ Cati' chbudzagtu'-në' lu yödZ Asón na', grénlenë' netu' lë'i barco, ati' gyeajtu' Mitilene.

¹⁵ Buzá' ni' barco, ati' dza buróp bdxintu' töd li ga zoa luyú bidx nazí' lei Quío, ati' yetü dza ca' gdödtu' töd li ga dë Samos len bdxintu' yödZ Trogilio ga ni' gzoatu' tu chi'i. Yetü dza ca' bdxintu' yödZ Mileto.

¹⁶ Cni bentu' le chbenë' queë' Pablo tödzë' Éfeso, cui tseyne' luyú Asia, le run bayúdx soë' Jerusalén cati' nac dza Pentecostés chqui' sáqui'në'.

Didza' bë'ë Pablo lu yödZ Mileto

¹⁷ Cati' ni' zoë' Pablo lu yödZ Mileto, bsölë'ë nu yajlídZ bönni' gul tun chi'ë bunách queë' Cristo nacu'ë Éfeso.

¹⁸ Cati' guladxinë' ga zoë' Pablo, lë' gudxë' lequë':

—Lbi'ili' chnózcizli' ca béntecza' ga zoali' ga gdél-la' bdxina' luyú Asia.

¹⁹ Yugu' dza bena' xchinë' Xanru' lu yöl-la' nöx ladx', ga bdxintë grödx'a' ni'a queëli', ati' zian le guc quia' le gzxí' bë' neda' ni'a qui le cunác glunë' quia' bunách judío cuta'yejlë'.

²⁰ Béntecza' lban ga zoali' qui yúgu'të le ruzi'li' xbey, len busëdda' lbi'ili' yalj lulu ga nudubli' len gap nac lu yu'u lídxli'.

²¹ Bena' lna' lau laugac bunách judío len laugac bunách gza'a quië lubi'ti lách'igac, luhuóac queë' Dios, len la'yejlë' Xanru' Jesucristo.

²² Na'a, chnunë' quia' Dios Bô' La'y tsija' Jerusalén, len cutu nõzda' bizxa gac quia' ni'.

²³ Yúgu'të yöd z ga rda', rguixjoi'në' neda' Dios Bô' La'y, rë' neda' la'gu'ë neda' lidx guia len lusaca' zi'ë neda' bönni' judío cuta'yejlë'.

²⁴ Cutu bi runi neda' qui lë na' gac, zal-la' gatia' o cugatia', san rui' lách'izga' udx guna' le chbdel-la'a runa', quië guna' dxin na' budödë' lu na'a Xanru' Jesús, le nac guna' lban qui didza' dxi'a ca nac le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios. Cni guna' len yöl-la' rudziji.

²⁵ 'Na'a, yúgu'tëli' na' chbena' lban lauli' ca rna bë'ë Dios, nõzda' cutur glé'ili' neda'.

²⁶ Qui lë ni na', le nac rëpa' lbi'ili' na'a dza. Cutu nabaga'a neda' queëli' nituli' lbi'ili'.

²⁷ Cutu bi bucáchi'da' lbi'ili', san gdíxjoi'da' lbi'ili' yúgu'të le rnë' Dios.

²⁸ Qui lë ni na', gul-gún chi'i cuinli', len gul-gún chi'i yúgu'të bunách queë' Cristo, le nuzöë' libi'ili' Dios Bô' La'y quië uyuli' lequë', len gun chi'ili' bunách queë' Xanru', Nu na', uláz quequë' gutië', bulaljë' xchönë' le bö'uinë' lequë'.

²⁹ Chnözda', tód uzá'a ga zoali', la'yáz ga zoali' nup lë'ni lusnít bunách queë' Cristo, lunë' ca tunba' bö'cu' zuga' snia', tu'snitba' yugu' bö'cu' zxila'.

³⁰ La'rujë' bönni' núsá'quë' ladjli', ati' lu'ë didza' cunác quië lubijë' queégaczë' nup ta'yejlë' Cristo núsá'gac ladjli'.

³¹ Qui lë ni na', gul-zóa ban ladxí' len gul-tsajnéy ca bena' neda' gdu ca tsonn iz, rël len të dza buchizia' icj nagli' tu tuli' ga bdxintë gródxa' queëli'.

³² 'Na'a, böchi' lza'adau', rgu'a lbi'ili' lu në'ë Dios. Rnaba' lahuë' uzá' ladxë'ë queëli', gunë' ca rna xtídzë'ë. Dios gunë' lbi'ili' tsutsu len gunë' ga gdél-li'li' gunli' tsaxón nup nubijë' quizi queë'.

³³ Gatga gzë ladxá'a le naqui quequë' böchi' lza'a. Cutu gzë ladxá'a dumí, o lari' quequë'.

³⁴ Nóziczli' dxi'a, na' cuincza' bena' dxin quië gac ga'ua' le byadzj quia' len quegac nup gulacua' len neda'.

³⁵ Ca nac yúgu'të le bena', bului'ida' lbi'ili' cni ral-la' gunru' dxin quië gac gáclenru' nup bi ta'yadzji. Ral-la' tsajneyru' didza' bë'ë Xanru' Jesús, gnë': "Uzír xbey nu bi runódzj ca nu bi rzi'."

³⁶ Cati' budx bë'ë didza' ni Pablo, buzechu zxibë', ati' benë' tsaxón yúgu'të', gululidzë' Dios.

³⁷ Ni'r gulabödxë' yúgu'të', ati' gulunidë' yenë' Pablo, len glahuë' lë' bzxidu.

³⁸ Cni glunë' le guluhui'nne' ni'a qui didza' na' bë'ë Pablo, gnë': "Cutur glé'ili' neda'." Tsaxón yjáclenë' lë', guladxiné' ga grenë' lë' lë'i barco.

21

Zijë' Pablo Jerusalén

¹ Gdöd bulá'alentu' lequë', gyu'utë nõz barco na', ati' tinz gyeajtu' ga zoa luyú bidx nazí' lei Cos. Dza buróp na', gdödtu' yetú latj nazí' lei Rodas, ati' buza'tu' ni' len bdxintu' yöd Pátara.

² Ni' yajxáca'tu' barco yubl zeaj luyú Fenicia. Grentu' lë'i barco na', ati' gyu'utë nõz.

³ Gdödtu' ga nalá' Chipre, dë tsia'a yögl, ati' gyeajtu' luyú Siria. Ni' gyaz barco na' lu yöd Tiro, le ral-la' tsajcán ni' yua' dzö' lë'i barco na'.

⁴ Lu yöd Tiro na' yajxáca'tu' bönni' ni' ta'yejlë'ë Cristo, ati' ni' bugá'nentu' lequë' gdu gadx dza. Le chbului'inë' lequë' Dios Bô' La'y le ral-la' gac queë' Pablo, glé' lë' cutu tsijë' Jerusalén.

⁵ Cati' chbza'a dza na', burujtu' ni', ati' tsaxón gulazá'lenë' netu' yúgu'të' len yugu' ngul quequë' len yugu' bi'i quequë', ga bdxintëtü' ni'l ra' yöd na'. Ra' nis zxón ni' buzechu zxibtu' len bulidztu'-në' Dios.

⁶ Budx bunida' lza'tu' tutu' yetutu', bubentu' lë'i barco, ati' lequë' yhuójquë' lidxquë'.

⁷ Buza'të barco na' lu yöd Tiro, ati' ga yajséy bdxin lu yöd Tolemada. Ni' burujtu' lë'i barco na'. Bugaptu' Dios bóchi'ru' nacu'ë ni', ati' bugá'nentu' lequë' tu dza.

⁸ Cati' za' rení' yetú dza, burujë' ni' Pablo, ati' dzagtu'-në' netu' gyeajtu' yöd Cesarea. Ni' gyaztu' lu yu'u lidxë' Felipe, ati' bugá'nentu' lë'. Runë' lban qui didza' dxi'a Felipe na', len bitsë'ë gadxë' bönni' ni' gulucu'ë dza ni'të quië láclenë' bunách queë' Cristo.

⁹ Nacua'bi' tap bi'i ngul ra'bán queë' Felipe na', tui'bi' didza' uláz queë' Dios.

¹⁰ Gdöd gdzeytu' ni' chop tsonn dza, ni'r bdxinë' Agabo, bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios, narujë' luyú Judea.

¹¹ Bönni' ni' duyúë' netu', ati' gdel-lë'ë pan guid queë' Pablo. Béguë'ë ni'a na' cuinë', gnë':

—Cni rnë' Dios Bò' La'y: "Cni lunë' bönni' judío nacu'ë Jerusalén. Lúguë'ë bönni' ni naqui queë' pan gñid ni, ati' ludödë' lë' lu na'gac bunách gza'a."

¹² Cati' byónitu' didza' ni, gúta'yutu' lahuë' Pablo, netu' len nup nacua' ni', cui tsijë' Jerusalén.

¹³ Bubi'ë didza' Pablo, gnë':

—¿Bizxa ni runli', rbödxil' len rushu'nilil' neda'? Neda' chzoacza' sina', clëgz lúguë'ë neda', san gatia' ca' Jerusalén ni'a queë' Xanru' Jesús.

¹⁴ Le cutu gzxáqui'tu'-në' didza', cutur bi gudxtu'-në', ati' gnatu':

—Gac ca dzag ladxë'ë Xanru'.

¹⁵ Cati' chguladód dza na', bupa'tu' queëtu', ati' gyeajtu' Jerusalén.

¹⁶ Gulazá'lenë' netu' la'quë' bönni' ta'yejlë'ë Cristo, nacu'ë Cesarea, ati' dzaguë' lequë' Mnasón, bönni' Chipre. Rejlë'ë Cristo dza ni'të, ati' ral-la' tsajga'ntu' lidxë' bönni' ni.

Pablo rajyúë' Jacobo

¹⁷ Cati' bdxintu' Jerusalén, len yöl-la' rudziji quequë' glunë' netu' ba la'n bóchi'ru' ni' ta'yejlë'ë Cristo.

¹⁸ Dza buróp na' gyázlenë' netu' Pablo lu yu'u, yajyutu'-në' Jacobo, ati' nudubquë' ni' yúgu'të bönni' gul tun chi'ë bunách queë' Cristo nacu'ë Jerusalén.

¹⁹ Cati' chbugapë' Dios lequë' Pablo, bului'inë' lequë' yúgu'të le benë' Dios lu në'ë lë' ga nacua' bunách gza'a.

²⁰ Cati' gulayönnë' lë ni, gulagu'ë Dios yöl-la' ba. Ni'r glë' Pablo:

—Rlë'icznü', bóchi'tu', cáti'ga zian gayu'ë bönni' judío ta'yejlë'ë Cristo, ati' tuntsquë' ba la'n zxba queë' Moisés yúgu'të'.

²¹ Chgulayönnë' yugu' le tui' quiu' didza' bunách, ta'ná rgu'u yöl-lu'u yúgu'të bönni' judío nútsa'quë' ladj bunách gza'a, quië luca'në' le gna bë'ë Moisés, len rna bé'inu' lequë' cu la'chuguë' lu xpéla'cbi' bi'i bönni'dau' quequë', len cu lunë' ba la'n yugu' le nalëbiru' runru' rë'u, bunách judío.

²² ¿Nacx gunru' na'a? Huala'rúj bunách zian cati' la'yöni' chbdxinu' ni.

²³ Na'a, ben lë ni rëtu' li'. Nacuá'lenë' netu' ni tapë' bönni', chnazi' lu na'quë' lahuë' Dios tu le lunë'.

²⁴ Bchë'ë quiu' yugu' bönni' ni, len ben tsaxxón lequë' gun dxi'a cuinli' ca nac qui gdau', len gdxizj li' le ral-la' la'guixxjë' quië lun yutuz icjquë'. Ni'r la'nöznë' yúgu'të bönni' judío cutu nac lë na' ta'në' quiu', san lëzca' li' runu' le nac dxi'a len runu' ca rna bë' zxba queë' Moisés.

²⁵ Ca nac quegac bunách gza'a, nup ni' chta'yejlë' Cristo, chben xtídza'tu' len buzujtu' lu guich ca ral-la' lunë'. Cutu run bayúdx lun chi'ë yugu' lë ni tunë' bönni' judío, san tuz:

Cu lahuë' le ta'gú'u bunách laugac bdau' guiöj bdau' yag,

Len cu lahuë' rön,

Len cu lahuë' xpéla'cba' böa' guixi' cunarujcba' rön,

Len cu lunë' le cunác.

Ta'zönë' Pablo lö'a gdau'

²⁶ Ni'r bchë'ë queë' Pablo tapë' bönni' na', ati' dza buróp ni' ben dxi'a cuinë' tsaxxón len lequë' ca nac qui gdau'. Ni'r gyazië' lö'a gdau', quië gac bë' bizxa dza udx lunë' le tu'ün dxi'a cuinquë', dza ni' ral-la' tsjua'quë' le la'gu'ë lahuë' Dios qui queëquë'.

²⁷ Cati' chzoa gza'a gadx dza na', gulalé'inë' Pablo la'quë' judío narujquë' luyú Asia, zoë' lö'a gdau'. Glunë' ga glun rusbó bunách zian, ati' gulazönë' Pablo.

²⁸ Glu'ë zidzj didza', ta'në':

—Gul-gaclen netu', bönni' Israel. Bönni' ni yúgu'të latj rusëdnë' yúgu'të bunách lucán ca'z yödz queëru' len zxba queë' Moisés, len gdau' queëru' ni. Na'a, chglu'ë gdau' ni yugu' bönni' gza'a. Cni runë', run dtjnë' latj la'y ni.

²⁹ Cni gulanë' le gulalé'inë' Pablo zi'al lu yödz dzaguë' Trófimo, bönni' Éfeso, len táquinë' glu'ë gdau' bönni' ni.

³⁰ Cni guc, guludúb yúgu'të bunách yödz, len gulaguirë' ni'. Ni'r gulazönë' Pablo len gla'yjë' lë', gulubijë' lë' lö'a gdau', ati' la' guluseyjtë' ga nu ryaz lö'a gdau' na'.

³¹ Cati' chtáquicznë' ludöddë' Pablo, bdxin didza' lahuë' bönni' blau nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l. Byönnë' tun rusbó yúgu'të bunách Jerusalén.

³² La' butubtë' bönni' rjaquë' gdil-l len bönni' ta'ná bé'inë' lequë' bönni' blau ni, ati' jarélu'ë gyéajlenë' lequë' ga na' tun rusbó bunách na'. Cati' gulalé'i bunách ni' bönni' blau na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, len bönni' na' rjaquë' gdil-l, gulanänë' ta'guinë' Pablo.

³³ Ni'r gbiguë'ë bönni' blau na', len gzxönë' Pablo, ati' gna bé'inë' bönni' rjaquë' gdil-l lúguë'ë lë' chop du guia. Gdöd ni' gnabnë' bunách zian ni', rnë':

—¿Nuzxa caz bönni' ni, len bizxa benë'?

³⁴ Ta'bödxya'a bunách zian na', len qui queégac ca ta'ná. Cni guc, cutu bi guc tséjni'në' bönni' blau na', le tun rusbó bunách na', ati' gna bé'inë' bönni' rjaquë' gdil-l la'ché'ë Pablo lu yu'u xzön ga tu'dubë' bönni' rjaquë' gdil-l.

³⁵ Cati' guladxinë' ga nac ni'yëpi' qui yu'u xzön na', glui'në' Pablo bönni' na' rjaquë' gdil-l, le dxíadi'igac lequë' bunách zian,

³⁶ le za'c cüzdu'quë' bunách na', ta'bödxya'a, ta'ná:
—Gul-döddë'.

Didza' bë'ë Pablo uláz queë' laugac bunách

³⁷ Cati' ni' gulazú lauquë' la'gu'ë Pablo lu yu'u xzön ni', lë' gudxë' bönni' blau na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, gnë':

—¿Naru' gunnu' latj gyëpa' li' tu didza'?

Bönni' blau na' gudxë' Pablo:

—¿Ractusu' didza' griego?

³⁸ ¿Naru' clëg li' bönni' Egipto na' dza lahui niz butubë' bönni' guladábaguë'ë yúlalui', ati' bché'ë lu latj ca'z gdu choa' gayu'ë bönni' gdódi bunách?

³⁹ Ni'r gudxë' lë' Pablo, gnë':

—Le nactë naca' neda' judío. Gulja' Tarso, yödz blau luyú Cilicia. Ráta'yua' lau' gunnu' neda' latj gu'a didza' laugac bunách ni.

⁴⁰ Bë'ë lë' latj bönni' blau na', ati' gzuinë' Pablo ga nac ni'yëpi', len bchis në'ë quië la'cuá' dxiz bunách zian ni'. Cati' chgulacu'ë dxiz, bé'lenë' lequë' didza' Pablo lu didza' hebreo.

22

¹ Cni gnë' Pablo:

—Lbi'ili', bönni' gul, len lbi'ili' böcha'a. Gul-zé nagli' le gyëpa' lbi'ili' ca nac le runa'.

² Cati' gulayönnë' ru'ë didza' hebreo, gulacua'rë' dxiz. Gudxë' lequë' Pablo, rnë':

³ —Naccza' neda' judío. Gulja' lu yödz Tarso luyú Cilicia, san gzxóna' lu yödz ni, ati' busëdnë' neda' Gamaliel gdu ca nac zxba quequë' xuz xtau'ru'. Bë'tecz ladxa'a gyij ladxa'a Dios ca runli' lbi'ili' na'a.

⁴ Zi'al gdxia ládx'i'gaca-në' bönni' nazí' lu na'quë' xtidxë'ë Cristo, len bché'gaca-në' ga latië'. Gzxöngaca-në', len glú'gaca-në' lidx guia, yugu' bönni' len ngul.

⁵ Lëzca' huac lunë' lna' lau qui le glunë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zejni'i. Glunë' guich uná bë' le yju'a ga nacu'ë bóchi'ru' judío lu yödz Damasco. Gyija' ni' tsajxöngaca' nup ni' ta'yëjlë' Cristo, quië duchë'gaca-në' nága'quë' Jerusalén ni, quië lacquë' zxguia'.

Rguíxjö'ë Pablo ca böaquë' queë' Cristo

⁶ Ni'r gnë' Pablo:

—Cati' ni' zija' la' nöz, len zi'a gdxina' Damasco, guc gdu huagbídz, tu tsalz gyëp yös yení' za' luzxbá, le buzení' ga na' zija'.

⁷ La' yjótá'tea' lyu, len byönda' chi'i Nu gudx neda': "Saulo, Saulo, ¿bizx quië rbia ladxu'u neda'?"

⁸ Ni'r gnabda' lë', gnia': "¿Nuzxa li', Xan?" Lë' gudxë' neda': "Neda' ni Jesús, bönni' Nazaret. Néda'cza' rbia ladxu'u."

⁹ Gulalë'icz yení' na' nup ni' gulacua'len neda', len gladxi, san cutu gulayöni chi'i Nu na' bulídz neda'.

¹⁰ Ni'r gudxa-në': "¿Nacx guna', Xan?" Xanru' gudxë' neda': "Gyas, len gyeaj Damasco. Ni' zoa nu quië li' ca nac yúgu'të le ral-la' gunu'."

¹¹ Le cutur bi rlé'ida' le budí'i lahua' yös yení' na' gyëptsca, qui lë ni na' gulaguel-lë'ë na'a bönni' dzagquë' neda', ati' gulachë'ë neda' ga bdxintea' Damasco.

¹² Ni' zoë' Ananías, bönni' runë' gdu ca rna bë' zxba queë' Dios, ati' tunë' lë' ba la'n bönni' judío nacu'ë Damasco.

¹³ Bdxinë' ga zoa' Ananías na', len gudxë' neda': "Saulo, böcha'a, huöalj yöj lau'." La' ni'z böalj yöj lahua', ati' blé'ida' lë'.

¹⁴ Lë' gudxë' neda': "Dios quequë' xuz xtau'ru', dza ni'të gröczë' li' quië gnöznu' le ré'ncznë' Lë', len glé'inu'-në' Bönni' tsahui', Lëczë' Zxi'në', len yönnu' le quië' li' Lëczë'.

¹⁵ Cni gac, le ral-la' gunu' lna' lau queë' Lë' laugac yúgu'të bunách, quíxjö'nu' lequë' ca nac le chblé'inu' len le chbyönnu'.

¹⁶ Na'a, ¿bizx quië rdzeynu'? Gyas, len bdil nis. Blidzë' Xanru' unë' li' dxi'a, ugüë' dul-la' nabagu'u."

Cristo bsöl'ë Pablo gunë' lban laugac bunách gza'a

17 Gnë' ca' Pablo:

—Gdöd ni', cati' budxina' Jerusalén, len tsal ni' rulidza'-në' Dios nchil gda'u, blé'ida' tu le nac ca tu lu yël bëchcál.

18 Blé'ida'-në' Xanru', ati' gudxë' neda': "Jarelu' gyeaj. Burujtë Jerusalén ni, le cutu lunë' ba la'n le gunu' lna' lau quia' bönni' ni."

19 Neda' gudxa'-në': "Xan, nõzgaccznë' ca bena' neda'. Gyazia' gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío. Gdina' nup ni' ta'yejlë' Li', len glú'gaca'-në' lidx guía.

20 Cati' ni' guludöddë' Esteban, bönni' ni' benë' lna' lau quiu', lëzca' zoa' ni' neda', bena' tuz bönni' guludöddë' lë' le ben chi'a lari' nácuquë' bönni' na' gululadxë' lë' guiöj."

21 Ni'r gudxë' neda' Xanru': "Gyeaj, le rsöla' li' laugac bunách gza'a."

Pablo ru'lenë' bönni' blau didza', bönni' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l

22 Niz ze lau guluzé nagquë' didza' bë'ë Pablo bönni' judío, ati' ni'r gulabödxyé'ë. Glu'ë zidzj didza', ta'në':

—Gul-döddë' bönni' ni. Cutur ral-la' soë' gbanë'.

23 Ni'r le ta'bödxyé'ë, len ta'chöztsquë' le nácuquë' lu yöl-la' rley quequë', len tu'chijë' bëchtö yu lu bö'z,

24 gna bë'ë bönni' blau na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l lugu'ë Pablo yu'u zxön na'. Lëzca' gna bé'inë' lequë' la'guinë' Pablo quië quixjö'ë le nacz, quië la'nöznë' bizx quië na' ta'bödxyé'ë cni queë' Pablo bönni' judío.

25 Cati' glúguë'ë lë' pan guid quië la'guinë' lë', Pablo gudxë' tu bönni' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l zoë' ni', rnë':

—¿Naru' dë latj quinli' neda'? Nababa' Roma, ati' nutu nu glequi xbey neda' chqui' nabaga'a zxguia'.

26 Cati' byönnë' lë ni bönni' na', gyijë' yajtixjö'në' bönni' blau na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l. Rë' lë':

—¿Bizxa caz ni runru'? Bönni' ni nababë' Roma.

27 Ni'r bidë' ga zoë' Pablo bönni' blau na', len gudxë' lë':

—Gdixjö'. ¿Naru' nababu' li' Roma?

Pablo gudxë' lë':

—Ja, nababa'.

28 Bubi'ë didza' bönni' blau na', gnë':

—Neda' ni, dumí zian gdixzja' quië gbaba' Roma.

Ni'r Pablo gudxë' lë':

—Neda' gbaba' Roma cati' ni' gulja' le nababquë' Roma xuz xna'a.

29 Cati' gulayönnë' lë ni, la' gulubíga'të' ga zoë' Pablo bönni' na' chzoa la'guinë' lë'. Lëzca', cati' gnöznë' nababë' Roma Pablo, gúdxinë' bönni' blau na' le chgna bë'ë glúguë'ë lë'.

Rdxinë' Pablo laquë' bönni' gda'u ta'bequi xbey

30 Dza buröp ni', gu'nnë' bönni' blau na' gnöznë' gazxj ga rë' bizxa na' tu'quíë' Pablo bönni' judío. Gna bë'ë gulusedxë' du guía na' náguë'ë Pablo, ati' gna bë'ë ludubë' bxuz uná bë' judío, len yúgu'të bönni' gda'u ta'bequi xbey. Ni'r bubijë' Pablo ga na' nagu'uquë' lë' ati' buzóë' lë' laquë'.

23

1 Ni'r buytsquë' laquë' bönni' gda'u ta'bequi xbey na' Pablo, gnë':

—Lbi'ili', böcha'a. Ga rdxintë na'a rböza' dxí'adau'. Cni nac, cutu zoa le ruxós neda' ládxí'dau'hua' lahuë' Dios.

2 Ni'r gna bé'inë' nup nacua' cuit lë'ë Pablo Ananías, bxuz blau, la'gapë'ë ru'ë.

3 Pablo gudxë' lë':

—Lëzca' cni ubi'ë quiu' Dios, li', ruluí'z tsahui' cuinu'. ¿Naru' rë'czu' rbequi xbeynu' neda' ca rna bë' zxba, san rdöd bë'i runu' ca rna bë' zxba na', rna bé'ínu' la'gapë'ë neda'?

4 Nup nacua' ni' té Pablo:

—¿Naru' rulídz zítu'-në' bxuz blau queë' Dios?

5 Pablo gudxë' lequë':

—Lbi'ili', böcha'a. Nayúj lu guich, rna: "Cutu ulídz zítu nu rna be'i bunách uládz quiu'", san neda' cutu gúquibe'ida' naquë' bxuz blau.

6 Ni'r gúquibe'inë' Pablo nacquë' bönni' gda'u saduceo la'quë', ati' yela'quë' bönni' gda'u fariseo, ati' bë'ë zidzj didza' laquë' bönni' gda'u ta'bequi xbey na', gnë':

—Lbi'ili', böcha'a. Naca' bönni' fariseo, len naca' zxi'në' bönni' fariseo. Na'a rbequi xbeyli' neda' le runa' löz lubán nup chnatgac.

7 Cati' bē'ē didza' ni Pablo, gularujē' choṗl bönni' gdau' fariseo len bönni' gdau' saduceo, ati' guladíl-l didzē'ē la' légačzē'.

8 Cni glunē' le ta'né' bönni' saduceo na' cutu lubán nup chnatgac, len cutu nacu'ē gbaz la'y, len cutu nacua' bö' nacgaccz bunách, san ta'yejle'ē bönni' gdau' fariseo nacz yúgu'tē lē ni.

9 Qui lē ni na' gulabódyxē'ē. Ni'r gulayasē' bönni' nazēdquē' zxba queē' Dios, bönni' gdau' fariseo, ati' guladíl-l didzē'ē, ta'né':

—Rusáca'tu' queētu' cutu bi dö' nu'ē bönni' ni, le chqui' bē'len lē' didza' bö' naccz bunách, o chqui' bē'lenē' lē' didza' gbaz la'y queē' Dios, cutu ral-la' tá'baga'ru'-nē' Dios.

10 Cati' chta'dil-ltsca didzē'ē bönni' judío na', gúdxinē' bönni' blau na' nacu'ē lu nē'ē bönni' rjaquē' gdil-l, le ráquinē' luzxúxj luquindjē' Pablo. Ni'r gna bē'ē tsjaquē' bönni' rjaquē' gdil-l tsajliajquē' Pablo lađj bönni' judío na', len luchē'ē lē' lu yu'u zxon ga na' tu'dubē' bönni' rjaquē' gdil-l.

11 Cati' chnac chdzöl' la' dza na'z, buluf' lahuē' Xanru' ga zoē' Pablo, len gudxē' lē':

—Butíp ladxu'u, Pablo. Ca na' chbenu' lna' lau quia' Jerusalén ni, lēzca' run bayúdx gunu' lna' lau quia' lu yódz Roma.

Tun xtídza'quē' ludóddē' Pablo

12 Cati' za' reni' yetú dza, glun xtídza'quē' la'quē' bönni' judío len glun tsutsu xtídza'quē', ta'né' gunē' lequē' zxguia' Dios chqui' cutu lunē' lē na' glun xtídza'quē', le gulanē' cutu ca' li'j lahuē' ga gdxintē dza ludóddē' Pablo.

13 Nayánr ca choa'quē' bönni' na' glun tsutsu xtídza'quē' cni.

14 Yjaquē' bönni' ni ga nacu'ē bxuz uná bē' len bönni' gul tu'zėjini'nē' bönni' judío, ati' gulanē':

—Chben tsutsu xtídza'tu', gnatu' gunē' netu' zxguia' Dios chqui' cuguntu' cni, le cutu gui'j gágutu' ga gdódiru'-nē' Pablo.

15 Na'a, lbi'ili' len yugu' bönni' gdau' ta'bequi xbey, gul-guiē' bönni' blau nacu'ē lu nē'ē bönni' rjaquē' gdil-l duchē'ē Pablo cxō quiē gdxinē' ga nudubli', gnali' ré'nili' gnábili'-nē' Pablo tu didza' ga rē' nōxj. Netu' cō' nistu'-nē' la' nōz, ati' gdóditu'-nē' cati' zi'a gdxinē' ni.

16 Byónibi' bi'i bönni' queēnu ngul zanē' Pablo ca na' la'bó' nisiē' Pablo, ati' gyeajbi', len gyazbi' yu'u zxon na', yajtíxjō'bi'-nē' Pablo.

17 Pablo bulidzē' tuē' bönni' nacu'ē lu nē'ē bönni' rjaquē' gdil-l, len gudxē' lē':

—Bchē'-bi' bi'i ni lahuē' bönni' blau, le nua'bi' didza' guiēbi'-nē'.

18 Ni'r gdel-lē'-bi' bönni' na', len bchē'-bi' ga na' zoē' bönni' blau na', ati' gudxē' lē':

—Bulidzē' neda' Pablo, bönni' na' yu'ē lidx guia, len gúta'yuē' lahua' dgu'a-bi' lau' bi'i ni, le ré'nibi' gú'lenbi' li' didza'.

19 Gdel-lē'ē na'bi' bönni' blau na' len bchē'-bi' quizi, ati' gnabnē'-bi', rnē':

—¿Bizxa na' ral-la' gui'u neda'?

20 Lēbi' gudxbi'-nē':

—Chnunquē' didza' bönni' judío lá'ta'yuē' lau' gchē'u-nē' Pablo cxō, quiē gdxinē' laquē' bönni' gdau' ta'bequi xbey. Lē' li' tē'nnē' la'nabnē' lē' tu didza' ga rē' nōxj,

21 san li', cutu tséjle'u lē na' la'né', le nayánr ca choa'quē' ta'bó' nisiē' Pablo. Chglun tsutsu xtídza'quē' bönni' ni, ta'né' gunē' lequē' zxguia' Dios chqui' cutu ludóddē' Pablo, len cutu li'j lahuē' ga ludódrē' lē'. Na'a, chnac'uē sina' ta'bözē' si' lu na'u gunu' lē na' la'nabnē' li'.

22 Ni'r gna bé'inē'-bi' bönni' blau na' nacu'ē lu nē'ē bönni' rjaquē' gdil-l, nutu nu guiēbi' lē na' chgudxbi' lē', ati' ni'r busölē'-bi' bi'i ni.

Rdxinē' Pablo lahuē' Félix, bönni' blau uná bē'

23 Ni'r bönni' blau na' bulidzē' chopē' bönni' nacu'ē lu na'quē' tu tuē' tu gayu'ē bönni' rjaquē' gdil-l, ati' gna bé'inē' lequē' lucözē' chop gayu'ē bönni' rjaquē' gdil-l ta'zē'i ní'acquē', len tsonnalj yu chīē' bönni' rjaquē' gdil-l dxiaquē' böa', len chop gayu'ē bönni' rjaquē' gdil-l lu'ē yag tuchi' quiē tsjaquē' Cesarea gdu rdöd xtsö'.

24 Lēzca' gna bé'inē' lequē' lucözē'-ba' böa' cuiē'-ba' Pablo, ati' la'ché'ē lē' dxí'adau', cutu bi gac queē', quiē gdxinē' lahuē' Félix, bönni' blau uná bē'.

25 Bsölē'ē ca' guich rna cni:

26 "Neda', Claudio Lisias, ruzuja' quiu' lu guich, bönni' blau uná bē', Félix. Rugapa' Dios li'.

27 Bönni' ni rsöla'a-nē' quiu', gulazönē' lē' bönni' judío, len glē'nnē' ludóddē' lē'. Cati' gúquibe'ida' nababē' Roma, bchē'gaca'-nē' bönni' rjaquē' gdil-l len buslá'-nē' lu na'quē' judío na'.

²⁸ Gu'nda' gnözda' bizxa benë', lë na' tu'quíë' lë' bönni' judío, ati' bchë'a-në' laquë' bönni' gdau' ta'bequi xbeynë' lequë'.

²⁹ Cati' buedxi didza', gnözda' tu'quíë' lë' ca nac le rna bë' zxba quequë', len cutu bi nabaguë'ë bönni' ni quië nu gdödi lë', o nu cu'u lë' lidx guia.

³⁰ Ni'r cati' bdxin nu gdxijöi' neda' ta'bó' nisië' lë' bönni' judío, la' bsóla'tea' lë' ga zu', ati' gna bé'igacda'-në' bönni' ni tu'quíë' lë' la'dxinë' lau' li', quië la'guíxjöi'në' li' bi didza' napquë' lë'. Dios gáclenë' li'."

³¹ Ni'r gulaguel-lë'ë Pablo bönni' na' rjaquë' gdil-l, len glunë' ca na' chgna bé'inë' lequë', ati' gulachë'ë lë' yödZ Antípatris, ni' nac chdzö'l.

³² Cati' za' reni' yetú dza yhuöjqüë' Jerusalén bönni' rjaquë' gdil-l ta'zë'i ní'acquë', ati' guluü'ë nöZ bönni' rjaquë' gdil-l dxiaquë' böa', dzagquë' Pablo.

³³ Cati' guladxinë' Cesarea bönni' na' rjaquë' gdil-l nachë'quë' Pablo, gulunödZjë' guich na' lu në'ë bönni' blau uná bë', len guluschinë' Pablo lahuë'.

³⁴ Gdöd bulabë' guich na' bönni' blau uná bë', gbnabné' Pablo gazx bönni' lë'. Cati' gúquibe'inë' nababë' luyú Cilicia,

³⁵ gudxë' lë':

—Yönda' le gnau' cati' la'dxín ni nup tu'quí li'.

Ni'r gna bë'ë lun chi'ë lë' lu yu'u yúlahui' ga rbö'ë rbequi xbeynë' bunách Herodes, bönni' rna bë'ë.

24

Pablo ru'ë didza' uláz queë' lahuë' Félix

¹ Cati' chbza'a gayu' dza, bdxinë' ni' Ananías, bxuz blau, dzagquë' lë' la'quë' bönni' gul tu'zejni'i, len Tértulo, bönni' nabé'itsquinë' didza'. Guladxinë' lahuë' bönni' blau uná bë', ati' gulanë' queë' Pablo.

² Cati' chgululidZë' Pablo, ati' bdxinë' ni', gzu lahuë' Tértulo ruquíë' lë', rnë':

—Bönni' blau uná bë', Félix. Ní'a quiu' li' ruzi'tu' xbey le rac dx'i'a queëtu', ati' lu yöl-la' rejni'i quiu' rna bé'ínu' dx'i'a bunách uláZ queëtu'.

³ Yúgu'të lë' ni ruzi'tecZtu' xbey gátitëZ, ati' gdu ládx'i'tu' rétu' li': "Xclenu'."

⁴ Na'a, cui upizxjr'tu' li', ráta'yua' lau' gun zxon ladxu'u, yönnu' tu chi'idau' le guiëtu' li'.

⁵ Gúquibe'itu' rgu'u yöl-lë'ë bunách bönni' ni, len rune' ga ta'dá'baguë'ë yúlahui' bönni' judío nacu'ë gdu'të yödZlyú, len naquë' bönni' blau quequë' bönni' da'quë' bönni' Nazaret na'.

⁶ Lëzca' gu'nnë' gun ditjnë' gdau' queëtu'. Qui lë' ni na' gzxöntu'-në' len gú'nitu' cuequi xbeytu' lë' ca nac zxba queëtu'.

⁷ Ni'r bdxinë' ga zoatu' Lisias, bönni' blau nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, ati' lu yöl-la' snia' zxon bugüë' bönni' ni lu na'tu'.

⁸ Ni'r gna bé'inë' Lisias na' lid ga zu' nup tu'quí lë'. Na'a, li'cz, cati' gnabi yudxnu'-në' Pablo ni, huac gnöznu' ga rë' nöxj yúgu'të lë' ni ruqitu' lë'.

⁹ Lëzca' cni gulanë' bönni' judío ni', gulanë' naccz cni.

¹⁰ Ni'r butáz në'ë bönni' blau uná bë' na' quië gu'ë didza' Pablo, ati' lë' bubí'ë didza', gnë': —Gdu ladxa'a quíxjö'a ca nac le runa', le chnac zian iz rbequi xbeynu' le rac quegac bunách ladztu'.

¹¹ Le bena' huac gnabu'. Cutu ráquini chinnu dza gyija' Jerusalén quië tsej ladxa'a-në' Dios.

¹² Cutu yajxáca'quë' neda' nu rdíl-lena' didza', len cutu bena' ga lun rusbó bunách ga nac nchil gdau', ni lu yu'u ga tu'dubë' tu'sédë' queë' Dios, ni lu yödZ.

¹³ Cutu ca' gac nubíj lië' yugu' lë' ni tu'quíë' neda'.

¹⁴ Lë' ni rxóalëpa' lau'. Ca runa' xchinë' Dios quequë' xuz xtau'tu' rajlóz le gulusëdnë' lequë', san tu'ë lei: le rdá'baga' Dios, bönni' judío ni, le réjlë'a yúgu'të le rna bë' zxba queë' Dios lenca' yúgu'të le guluzujë' lu guich bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios.

¹⁵ Ca na' tunë' löz Dios lequë', lëzca' neda' runa' löz Dios, uspanë' nup chnatgac, bunách tsahui' len bunách cunacgac tsahui'.

¹⁶ Qui lë' ni na' rui' ládx'i'tecza' cui gbaga'a le gun ga uxós neda' ládx'i'dau'hua' lahuë' Dios o laugac bunách.

¹⁷ 'Gdöd zoa' ga yubl gdu chop tsonn iz, budxina' ga nacuá' bunách uláZ quia' quië unödZja' gun gaclen bunách yechi' len unödZja' le rgu'a lahuë' Dios.

¹⁸ Tsal ni' runa' cni, duxáca'quë' neda' la'quë' bönni' judío narujquë' luyú Asia. Ni' gzoa' lö'a gdau', nubíj dx'i'a cuína' ca nac qui gdau', len cutu nutuba' bunách zian, len cutu nuna' ga lun rusbó bunách.

¹⁹ Ral-la' la'dxinë' lau' li' bönni' judío ni', luquíë' neda' chqui' napquë' neda' didza'.

²⁰ La'natsquë' bönni' judío ni chqui' guludzölnë' bi le cunác bena' cati' ni' bdxina' laquë' bönni' gdau' ta'bequi xbeynë' lequë'.

²¹ Tuz cati' ni' zoa' laquë', zidj b'ë'a didza', gnia: "Rbequi xbeyli' neda' na'a le runa' löz lubán nup chnatgac."

²² Cati' byönnë' didza' ni Félix, len dxí'adau' chnöznë' ca nac qui lë na' rusëdnë' Pablo, buzé láhui'zë' ca' didza' bizxj ni, gnë':

—Cati' gdxinë' Lisias, bönni' blau nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, udx yönda' ca nac didza' bizxj queëli'.

²³ Ni'r Félix gna bé'inë' bönni' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l zoë' ni', gun chi'ë Pablo, san gu'ë lë' latj tē' lö'a, len cutu luzaguë'ë xnözquë' böchi' lzë'ë duyuquë' lë' bi dxin lunë' queë'.

²⁴ Chop tsonn dzaz gdzey, bidë' ni' leyúbl Félix na'. Dzagnu lë' Drusila, ngul queë'. Nacnu ngul judío. Félix bulidzë' Pablo ati' buzé naguë' xtidzë'ë ca nac le réjlë'ru' Jesucristo.

²⁵ Cati' bē'ë didza' Pablo ca ral-la' gacru' tsahui' len gna be'i cuinru', ati' gdxinru' ga cuequi xbeynë' rë'u Dios dza zi'a za', ni'r gudxi bdzöbnë' Félix len gudxë' Pablo:

—Gyeaj na'a. Cati' gapa' latj ulidza' li'.

²⁶ Lëzca' gu'nnë' Félix si'ë dumí unödzejë' Pablo quië usanë' lë', len qui lë ni na', zian lzu bulidzë' Pablo, len bé'lenë' lë' didza'.

²⁷ Cati' bza'a chop iz gyazië' Porcio Festo xlatjë' Félix, ati' le gu'nnë' Félix gunë' le la'dzág ládx'quë' bönni' judío, buca'në' Pablo nadzunë' lidx guia.

25

Rdxinë' Pablo lahuë' Festo

¹ Bdxinë' Festo Cesarea quië tsazië' xlatjë', gaquë' bönni' blau uná bē'. Cati' bza'a tsonn dza buzë'ë yödz na', zijë' Jerusalén.

² Ni' guladxinë' lahuë' Festo yugu' bxuz uná bē' len yugu' bönni' blau quequë' judío quië la'në' queë' Pablo, ati' gláta'yuë' lahuë' Festo

³ bi uzá' ladxë'ë quequë', gsölë'ë nup tsajxi'gac Pablo, quië udxinë' Jerusalén. Glë'nnë' la'bó' nisië' lë' la' nöz quië ludöddë' lë'.

⁴ Bubi'ë didza' Festo, gudxë' lequë':

—Lu yödz Cesarea nadzunë' Pablo, ati' ni' ral-la' tsija' cxö huidzj niz.

⁵ Qui lë ni na', nútí'tëzl-li' dë lu na'li', ral-la' sá'lenli' neda', len chqui' nabaguë'ë zxguia' bönni' ni', huac uquili'-në'.

⁶ Gdzeynë' Festo Jerusalén gdu ca xunu' gbidz, ati' ni'r böjë' Cesarea. Cati' za' rení yetú dza grö'ë ga rbequi xbeynë', len gna bé'inë' nup tsajxi'gac Pablo.

⁷ Cati' chbdxinë' ni' Pablo, gulagu'ë lë' li'aj bönni' judío narujquë' Jerusalén, len zian le gulanë' queë'. Guluquië' lë' le tu'spaguë'ë lë' zxguia', san cutu guc lubíj lië' yugu' lë na' gulanë' queë'.

⁸ Ni'r bē'ë didza' Pablo uláz queë', gnë':

—Cutu bi le cunác bena' qui zxba quequë' bönni' judío, ni qui gdau' quequë', ni queë' César, bönni' rna bé'inë' rë'u.

⁹ Gu'nnë' Festo gunë' le la'dzág ládx'quë' bönni' judío, ati' bubí'ë didza', gudxë' Pablo:

—¿I rë'nnu' sa'u Jerusalén, ati' ni' soa nu cuequi xbey li' ca nacgac lë ni ta'në' quiu'?

¹⁰ Bubi'ë didza' Pablo, gudxë' lë':

—Zoacza' ga rō' nu rbequi xbey uláz queë' César, ga na' ral-la' cuequi xbeynë' neda'. Cutu bi huia'dō' nuna' quequë' bönni' judío, ati' chnözcnu' lë ni.

¹¹ La'naru' nuna' tu le cunác, o bíti'téz le run ga gbaga'a zxguia' gatia', cutu tábaga'a gatia'. Na'a, chqui' cutu nuna' ca na' ta'në' quia' bönni' ni, nutu nu dë lu në'i udód neda' lu na'quë'. Rnaba' tsija' lahuë' César ga cuequi xbeynë' neda'.

¹² Cati' chbé'lenë' yugu' bönni' yúlahui' didza' Festo, bubí'ë didza', gudxë' Pablo:

—Chgnabu' tsiju' lahuë' César. Lahuë' César uyij'u.

Ru'ë didza' Pablo lahuë' Agripa

¹³ Gdöd chop tsonn dza, bdxinë' Cesarea Agripa, bönni' rna bē'ë, dzagnu lë' Berenice, duyuquë' Festo.

¹⁴ Cati' chgulacu'ë ni' zian dza, Festo gdíxjöi'në' Agripa, bönni' rna bē'ë, ca nac queë' Pablo. Gudxë' lë':

—Zoë' ni bönni' buca'në' lë' lidx guia Félix.

¹⁵ Cati' gzoa' Jerusalén, guladxinë' lahua' yugu' bxuz uná bē' len bönni' gul tu'zejni'i, ati' gulanë' queë' bönni' ni. Gulanabnë' neda' gchuga' queë' gatië'.

¹⁶ Neda' bubí'a didza', gudxa' lequë' cutu nalëbcnë' bönni' Roma la'chugue' queë' bönni' gatië' chqui' cutu la'dxini lahuë' nup tu'quí lë', quië gac ubi'ë didza' ca nac lë na' ta'në' queë'.

¹⁷ Qui lë ni na', cati' guladxinë' lequë' ni, cutu ca' gdzeyda', san cati' gza' gyeni' yetú dza grö'a ga rbequi xbeyda', ati' gna bé'ida' nup yajxi'gac bönni' ni.

¹⁸ Cati' gulacu'ë ni bönni' na' tu'quíë' lë', cutu bi gulané' queë' ca busaca' quia' la'në'.

¹⁹ Gulané' queë' la'gac didza' bizzi' ca nac le ta'yejlë'ë Dios, len ca nac queë' bönni' lë' Jesús, nu na' gut, san Pablo runë' tsutsu xtidzë'ë rnë' ni zoë' nabanë' leyúbl.

²⁰ Le buchíxida' ca nacgac lë ni, gnabda'-në' Pablo chqui' rë'nnë' tsijë' Jerusalén, ati' ni' soa nu cuequi xbey lë' ca nacgac lë ni.

²¹ Ni'r cati' gnabë' Pablo tsijë' lahuë' Augusto César quië cuequi xbeyne' lë' ni', gna bé'ida' bönni' rjaquë' gdil-l lun chí'igarë' lë' cati' gal-la'r dza gsöla'a-në' lahuë' César.

²² Ni'r Agripa gudxë' Festo na':

—Lëzca' neda' rë'nda' yönda' le gnë' bönni' na'.

Festo gudxë' lë':

—Cxö yönnu' le gnë'.

²³ Cati' za' reni' yetú dza, len ba zxon guladxinë' ni' Agripa len Berenice. Gulayazië' ga ral-la' lu'ë didza', dzagquë' lequë' bönni' uná bë', ati' gulasölë'ë nup tsajxi'gac Pablo.

²⁴ Ni'r Festo gudxë' Agripa, bönni' rna bë'ë:

—Bönni' uná bë', Agripa, len yúgu'tëli' zoali' ni tsaxón len netu'. Ni zoë' rlé'ili'-në' bönni' na', ta'në' queë' yúgu'të bönni' judío nacu'ë Jerusalén lenca' nup nacuá' ni, të' neda' ral-la' gatië'.

²⁵ Runi neda' cutu bi benë' le nabaguë'ë zxguia' gatië', san le gnabë' lëczë' tsijë' ga cuequi xbeyne' lë' Augusto César, qui lë ni na' chnuna' quia' gsöla'a-në' lahuë' Augusto.

²⁶ Le cutu nözda' bi ral-la' uzuja' lu guich le uquí bönni' ni, quië gsöla'a lu në'ë César, xana', qui lë ni na' nachë'a-në' lauli', len le nacr blau, nachë'a-në' lau' li', Agripa, bönni' uná bë', quië cati' udx gnabi yudxu'-në', ni'r gnözda' bi ral-la' uzuja' lu guich ca nac queë' bönni' ni.

²⁷ Ráquida' cutu nac dxi'a gsöla'a-në' ni' bönni' náguë'ë chqui' cutu gac ulu'a le nabaguë'ë.

26

Didza' bë'ë Pablo uláz queë' lahuë' Agripa

¹ Ni'r Agripa gudxë' Pablo:

—Dë latj gu'u didza' uláz quiu'.

Bchilj në'ë Pablo lahuë' Agripa, ati' gzu lahuë' ru'ë didza', rnë':

² —Bönni' uná bë', Agripa. Rdzag ladxa'a le dë latj na'a gu'a didza' uláz quia' lau' li' ca nac yúgu'të le nuquiquë' neda' bönni' judío.

³ Rdzag ládxi'ra' le núnbë'u yúgu'të le nalëbcnë' tunë' bönni' judío, lenca' yugu' lë ni rdil-ltu' didza'.

Yugu' le benë' Pablo z'atël

⁴ Gnë' ca' Pablo:

—Nózgaccznë' yúgu'të bönni' judío ca na' bena' ga gdél-la'të cuidia' ga nacuá' bunách uládz quia' lenca' lu yödZ Jerusalén.

⁵ Nózgaccznë' ca' len huac la'guíxj'ë ca na' bena' dza ni'të. Guca' bönni' fariseo. Yugu' bönni' fariseo tui' ládxi'crë' la'yij ládxi'quë' Dios len tunë' yezica'rë' bönni' judío.

⁶ Na'a, zoa' ni lauli' quië nu cuequi xbey neda' le runa' löz Dios, uspanë' bönni' nat, gunë' ca na' gzxi' lu në'ë lauquë' xuz xtau'tu'.

⁷ Tunë' löz bönni' idxinnu cö' di'a dza queëtu' la'dél-li'në' lë na' gzxi' lu në'ë Dios. Qui lë ni na' ta'yij ládxi'quë' Dios len tunë' xchinë' rël len të dza. Le runa' löz lë ni, nuquiquë' neda' bönni' judío. Cni nac, bönni' uná bë', Agripa.

⁸ Na'a, znaru' ráquitsali' lbi'ili' cutu nac le tséjlë'ru', uspanë' Dios bönni' nat?

Gdxia ladxë'ë bunách queë' Cristo Pablo

⁹ Gnë' ca' Pablo:

—Lëzca' neda', z'atël gúquida' le zian ral-la' guna, tá'bag'a-a-në' Jesús, bönni' Nazaret.

¹⁰ Cni bena' lu yödZ Jerusalén. Glu'a lidx guia zian bunách ta'yejlë' Jesús, le guludödë' lu na'a yöl-la' uná bë' bxuz uná bë'. Cati' guludödë' bunách ni', bënlena' lequë' tuz didza'.

¹¹ Zian lzu busaca' z'á yugu' bönni' ni' quië lusán ládxi'quë' ca ta'yejlë'ë Cristo. Cni bena' gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sédë' queë' Dios bönni' judío. Gléytsquida' lequë', ati' gdxia ladx'a lequë' ga bdxintë gyija' gap nacuá' yödZ z'itu' yajxóngaca'-në'.

Rguúxjö'ë ca böaquë' queë' Cristo Pablo

¹² Gnë' ca' Pablo:

—Quië guna' cni gyija' yödZ Damasco, ati' nudödquë' lu na'a yöl-la' uná bë' bxuz uná bë' nasóla'quë' neda'.

¹³ Cni guc, bönni' uná bë', Agripa. Cati' ni' zija' la' nöz, ni' nac gdu huagbídZ, blé'ida' tu yení' luzxbá le buzení'r ca gbidZ. Buzení' ga na' zoa' len ga nacua' nup zjaclen neda'.

¹⁴ Ni'r yúgu'tëtu' gdzö'tu' lyu, ati' byönda' chi'i nu bulídZ neda'. Bë'ë didza' hebreo, gnë': "Saulo, Saulo, ¿bizx quië rbia ladxu'u neda'? Run zi' cuinu', rdá'bagu'u neda'. Rac quiu' ca rac queëba' bédx, run zi' cuinba', rchégu'ba' yag tuchi' le tundë'-ba' zi'."

¹⁵ Ni'r gudxa'-në': "¿Nuzxa li', Xan?" Xanru' gudxë' neda': "Neda' ni' Jesús, Nu na' rbia ladxu'u."

¹⁶ Na'a, gyas, len gzui, le bulu' lahua' li' na'a, quië uzóa' li' gunu' xchina' len gunu' lna' lau qui lë ni chblé'ínu', lenca' quegac le uluí'ida' li', uluí' lahua' ga zu'.

¹⁷ Uslá' li' lu na'quë' bönni' uládz quiu', len lu na'quë' bönni' gza'a, laugac nup ni' rsöla'a li' na'a.

¹⁸ Rsöla'a li' ga na' nacu'ë quië gunu' ga luhuóálj yöj lauquë' len luhuóaquë' queë' Dios, luca'në' le nac chul xöhu' len la'dxinë' lu yení'. Lurujë' lu na' Satanás tu' xöhu' len la'yazië' lu në'ë Dios. Chqui' la'yejlë'ë neda', Dios unít lahuë' lequë', len ugüë' dul-la' nabága'quë', ati' la'dél-li'në' la'báblenë' bunách chnubijë' quizi queë' Dios."

Benë' Pablo ca nac le buluí'inë' lë' Xanru'

¹⁹ Gnë' ca' Pablo:

—Qui lë ni na', bönni' uná bë', Agripa, cutu gdá'baga'a guna' le buluí'inë' neda' Dios, zoë' yehua' yubá.

²⁰ Buzéjni'da' nup nacua' yödZ Damasco, len gdöd ni' nup nacua' Jerusalén len nup nacua' luyú Judea, len bunách yugu' yödZ zi'tu' quië lubí'i ládxí'gac len luhuóac queë' Dios, len lun le lac bë' chgulubí'i ládxí'gac.

²¹ Le bena' cni, gulazönë' neda' bönni' judío cati' ni' zoa' lö'a gda'u, ati' glë'nnë' ludöddë' neda'.

²² Ni'r güclenë' neda' Dios, ati' ga rdxintë na'a dza zoa' gdu ladxa'a, runa' lna' lau lauquë' bönni' ca'z len lauquë' bönni' blau. Cutu ru'a didza' yubl, san ca gulanazë' zi'al bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios lenca' ca gnë' Moisés ca ral-la' gac.

²³ Gulanë': "Saca' qui'ë Cristo, len töd gatië' gaquë' nu su lau ubán tsaz lu yöl-la' gut, quië ulu'ë lahuí nac löz la'dxín latj yení' bunách, len gac lban quegac lë ni laugac bunách uládz queëtu' lenca' laugac bunách gza'a."

Pablo ruzéjni'në' Agripa quië tsejlë'ë Cristo

²⁴ Cati' chbë'ë yugu' didza' ni Pablo, le bë'ë uláz queë', ni'r bë'ë zidZ didza' Festo, gnë':

—Nachixi icju', Pablo. Le nazëdu' szxöni, chbchixi icju'.

²⁵ Ni'r Pablo gudxë' lë':

—Cutu nachixi icja', rëpa' li', Festo, ati' didza' ni ru'a nac gdu'të li, len nac lsaca'.

²⁶ Lëczë' Agripa, bönni' ni rna bë'ë, nözcznë' yugu' lë ni, len qui lë ni na', gdu ladxa'a ru'a didza' lahuë' lë'. Nözcznë' yugu' lë ni, le cutu guc bagachi'z lë na' guc.

²⁷ Bönni' uná bë', Agripa. ¿Naru' réjlë'u le gulanë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios? Nözda' réjlë'u lë ni.

²⁸ Ni'r Agripa gudxë' Pablo:

—Yelatí'z la' ráquinu' gdél-li'nu' neda' gaca' queë' Cristo.

²⁹ Pablo gudxë' lë':

—Ni'a queë' Xanru' Dios rë'nda', zal-la' yelatí'z o szxöni, clëgz li', san lëzca' yúgu'të nup ni ta'yöni neda', gacli' gdu ca naca' neda', náquida' queë' Cristo, san clëg gága'li' du guia ca ni nága'a neda'.

³⁰ Cati' budx bë'ë didza' ni Pablo, gyasë bönni' blau uná bë' na', ati' gulayasë' ca' bönni' rna bë'ë len Berenice len nup ról'engac lequë'.

³¹ Cati' gularujë' quizi, glui' xtídza'quë', ta'në':

—Cutu bi nunë' bönni' ni le nabaguë'ë zxguia' gatië' len clëg tsazië' lidx guia.

³² Agripa gudxë' Festo:

—Huac usana'-në' bönni' ni la'naru' cu gnabë' tsijë' lahuë' César ga cuequi xbeynë' lë'.

¹ Cati' chglunë' quequë' la'sölë'ë netu' lë'i barco tsiajtu' Roma, luyú Italia, gulaguel-lë'ë Pablo len yela'gac nup nadzungac, ati' guludödë' lequë' lu në'ë Julio, bönni' yu'u lu në'ë tu cö' bönni' rjaquë' gdil-l nazi' lei: "Bönni' Queë' Augusto Rjaquë' Gdil-l".

² Grentu' tu lë'i barco qui luyú Adramitio, le ral-la' töd yugu' yödz gap ta'dxin barco ga nac luyú Asia, ati' yu'uztu' ca' lë'i barco na', gza'tu' Cesarea. Dzaguë' ca' netu' Aristarco, bönni' Tesalónica, le nabáb Macedonia.

³ Cati' za' reni' yetú dza, bdxintu' yödz Sidón, ati' ni' Julio, bönni' na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, lu yöl-la' dxi'i ladxì' queë', bë'ë Pablo latj tsijë' ga nacu'ë böchi' lzë'ë quië läclenë' lë' bi ryadzj queë'.

⁴ Gdöd ni', bubentu' lë'i barco, ati' gza'tu' ni'. Gdödtu' tsla'a ga dë luyú bidx Chipre ga rö' dxi bö' na' reycj, le za' zaca' lautu' bö' reycj lu nis zxön na'.

⁵ Ni'r gdödtu' lu nis zxön ga nalá' luyú Cilicia len luyú Panfilia, ati' bdxintu' Mira, tu yödz nabáb Licia.

⁶ Bönni' na', nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, nachë'ë netu', yajxaquë'ë ni' tu barco narúj yödz Alejandría, barco na' zeaj luyú Italia. Lë'i barco na' glu'ë netu'.

⁷ Zian dza gza' tsahui' ládxì'dau' barco na', ati' len yöl-la' rzaca'z bdxintu' ga nalá' luyú bidx nazi' lei Gnido, ati', le ruzaga' netu' bö' na' reycj, gdödtu' tsla'a luyú bidx nazi' lei Creta ga rö' dxi bö' na' reycj, len gdödtu' ga nalá' yödz Salmón.

⁸ Lu yöl-la' rzaca'z gdödtu' tsla'a ga dë luyú bidx Creta na', len bdxintu' tu latj ga ta'dxin barco, nazi' lei Buenos Puertos, le dë gal-la' ga na' dë yödz Lasea.

⁹ Le chgdzëytsquitu', chgul-la' zoa banádx gac ditj bíti'tëz barco rza' lu nis zxön na', le chgdöd yugu' dza tunë' gubás cati' zi'a gdxin beo' ziaq cati' reycjtsca bö'. Qui lë ni na' buzëjni'në' lequë' Pablo,

¹⁰ rnë':

—Lbi'ili', bönni', ráquibe'ida' ga tseaj barco ni, huazóa banádx gac ditj barco ni len yugu' yua' dzö' lë'i, len lëzca' soa banádx queëru' gatru'.

¹¹ Bönni' na', nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, gyéjlë'rë' le gulanë' bönni' na' dë lu në'ë barco len bönni' xancz, ca le gnë' Pablo.

¹² Le cunác dxi'a latj ni' ga ta'dxin barco, nazi' lei Buenos Puertos, quië luga'në' ni' yugu' beo' ziaq, qui lë ni na' yelati'z cuguluhuöatë' bönni' nacu'ë lë'i barco na' glun tuz xtídza'quë' luzë'ë ni', chqui' huac la'dxinë' ga ta'dxin barco lu yödz Fenice, lëzca' dë luyú bidx na' nazi' lei Creta, le dë tsla'a ga rbia gbídz, ati' ni' glë'nnë' luga'në' yugu' beo' ziaq.

Reycj bö' bdu'nu' lu nis zxön

¹³ Le reycj tu bö'dau' ra' zaca' tsla'a ga rdöd gbídz beo' ziaq, táquinë' chrac lunë' ca të'nnë', ati' gululisë' guia zi'i naga' du guia le ruzóa dxiz barco, ati' gdöd barco na' gal-la' ra' luyú bidx na' nazi' lei Creta.

¹⁴ Yetú chi'z ca', gyeycj bö' bdu'nu' za' lautu', nazi' lei Euroclidón.

¹⁵ Le ruzéaj tsla'l barco bö' na' reycj, ati' le cutu gac tseaj barco ga za' bö', ni'r bë'tu' latj bö' na' buzéaj barco na' ga rë'ni.

¹⁶ Cati' gdöd barco na' ga bdxintu' tsla'a tu luyú bidxdau' nazi' lei Cauda, tsla'a ni' cutu reycjtsca bö', ni' lu yöl-la' rzaca'z buchistu' bárcodau' na'yj barco zxön ga na' yu'utu'.

¹⁷ Gdöd burentu' lei lahui barco zxön na', ni'r bëga'ratu' barco zxön na'. Zxanti barco na' buchölitu' du, cui gguindj lu nis. Le gúdxitu' töd barco na', nidx lu yuzx lu nis zxön na', buzöjtju' lari' qui, le rutúb bö' rusá' barco na'. Cniz bë'tu' latj buzéaj barco bö' na' reycj.

¹⁸ Cati' za' reni' yetú dza, len ni' ruzeajtsca barco na' bö' bdu'nu' reycj, ni'r gru'ntu' lu nis zxön lati' yua' dzö' lë'i barco na'.

¹⁹ Dza bunn, len na' cuintu' gru'ntu' lu nis zxön le tun dxin qui barco na'.

²⁰ Cati' chguc zian dza cutu rlë'itu' gbídz ni bölj, len le reycjtsca bö' na' ruzéaj barco na' yu'utu', cutur runtu' löz ulatu'.

²¹ Le chguc zian dza cutu nágutü', gzuinë' Pablo gatsj lahui' lequë', len gudxë' lequë':

—Lbi'ili', bönni', dxi'ar gac la'naru' uzé nagli' neda', len cutu uza'ru' luyú Creta, len cutu dutsagru' lë ni rzaca' rgui'ru', len yugu' lë ni rac ditj qui barco ni.

²² Na'a, rëpa' lbi'ili': Tsutsu gul-gún ládxì'li', le cutu gatli' nituli' lbi'ili' tscali' zoali' ni, zal-la' gac ditj barco ni.

²³ Cni' gac le duluí' lahuë' neda' gdyël gbaz la'y queë' Dios. Dios ni náquida' queë' len runa' xchinë'.

²⁴ Gudxë' neda' gbaz la'y na', gnë': "Pablo, cutu gádxinu'. Run bayúdx gdxinu' lahuë' César. Le nadxi'inë' li' Dios, uslé' yúgu'të bunách nacua'len li' lë'i barco ni."

²⁵ Qui lë ni na', tsutsu gul-gún ládxì'li', le ruzxóni ladx'a-a-në' Dios, gac ca na' chgudxë' neda' gbaz la'y queë'.

²⁶ Cni' gac zal-la' run bayúdx gac ditj barco ni tu luyú bidxdau', ga ni' tsajcá'n rë'u.

²⁷ Cati' ni' chgdöd chidá' dza, ati' bö' na' reycj ruzéaj barco na' lu nis zxön nazí' lei Adriático, gdu ladxí' yèl' gláquinè' bönni' tunè' dxin lu barco na' chzoa gdxin barco gal-la' tu luyú bidx.

²⁸ Gularu'nè' du lu nis zxön na', ati' gulanöznè' galj bös nac ga bdxintè ga rè' lu nis. Cati' gdöd yeláti'dau' barco na', gularu'nè' du na' leyúbl, len gulanöznè' chnac chinu bös.

²⁹ Le gládxiné' tsajdín lu guió'j barco na', qui lè ni na', zaca' tsla'a cudzi'l barco na' gularu'nè' lu nis tap guía zi'i nága'gac du guía le tu'zóa dxiz barco. Lu yöl-la' ruúbi rugu'iz ládxí'dau'què' gulabözè' tseni'.

³⁰ Ni'r glè'nnè' bönni' tunè' dxin lu barco luzxundjè' lè'i barco na'. Guluzöjtjè' lu nis zxön bárcodau' na' dè lahui barco zxön na'. Glunè' ca tè'nnè' lu'è yelati' zi'tu' guía zi'i na' naga' du guía le ruzóa dxiz barco na', le zoa zaca' tsla'a lahuil.

³¹ Ni'r Pablo gudxè' bönni' na' nacu'è lu nè'è bönni' rjaquè' gdil-l len bönni' na' rjaquè' gdil-l, gnè':

—Chqui' culuga'nè' bönni' ni lè'i barco ni, cutu gac ulali'.

³² Ni'r gulachuguè' du naga' bárcodau' na' bönni' na' rjaquè' gdil-l, ati' glu'è latj gbix lu nis zxön.

³³ Cati' chza' reni', gúta'yuè' laquè' Pablo bi lahuè' yúgu'tè'. Gudxè' lequè':

—Na'a chguc chidá' dza rubíj yen lauli' len runli' gubás, cutu bi náguil'.

³⁴ Qui lè ni na', ráta'yu'a' lauli' gáguli' quiè huöac ládxí'li, le cutu ca' gatli' nituli' lbi'ili'.

³⁵ Cati' budx b'è'è didza' ni Pablo, gdil-l'è'è yöt xtil, len gudxè' Dios: "Xclenu'." Cni benè' laquè' yúgu'tè'. Ni'r buzzuxxjè' yöt xtil na' len gzu lahuè' rahuè'.

³⁶ Ni'r guladí'p ládxí'què' yúgu'tè', len glahuè'.

³⁷ Tscatu' zoatu' lè'i barco na', guctu' gdu chop gayuá' yu tsonnlaj yu chizxoptu'.

³⁸ Gdöd glahuè', guluhuöljnè', ni'r gularu'nè' lu nis zzoa' xtil dè lè'i barco na', quiè luluè' yua' dzö' lè'i barco na'.

Rac ditj barco lu nis zxön

³⁹ Cati' chguc lahui' dza, cutu guluúnb'è' luyú na' bönni' tunè' dxin lu barco na', ati' gualé'inè' ga rajró' nis zxön na' gatsj lahui'l luyú bidx na', len dè latj ni' ga nac lachi' ra' nis zxön. Glè'nnè' lunè' ga tsaz ni' barco na'.

⁴⁰ Ni'r gulusedxè' yugu' du guía nága'gac guía zi'i tu'zóa dxiz barco na', len gulanè' leygac, ati' gulabíx lu nis zxön. Gulusedxè' ca' du naga' nè'i yag ruzéycj rudxí'i barco. Ni'r guluchisè' lari' qui, le rutúb b'è' le zoa tsla'a lahuil barco na', ati' gzu lau rdöd barco zaca' ga rajró' nis zxön gatsj lahui'l luyú bidx na'.

⁴¹ Cati' bdxin barco na' tu latj ga rdzag nis, ni' gnidx tsla'a lahuil barco na' lu yuzx lu nis zxön na', ati' bugá'nz ni' barco na'. Cutur guc bi utá lei, ati' tsla'a cudzi'l barco na', gzu lau rguitsj lei nis zxön na', len yöl-la' rza' qui.

⁴² Ni'r glè'nnè' bönni' rjaquè' gdil-l ludödcde' bönni' nadzunquè', cui la'zxundjè', la'zxóé' lu nis.

⁴³ Gu'nnè' uslé' Pablo bönni' nacu'è lu nè'è bönni' na' rjaquè' gdil-l, ati' gna bé'inè' bönni' na' rjaquè' gdil-l cutu lunè' ca na' tè'nnè'. Ni'r gna bé'inè' bönni' tac la'zxóé' lu nis, zi'al lequè' la'yaziè' lu nis quiè la'dxinè' luyú bidx.

⁴⁴ Gna bé'inè' ca' bönni' naga'nquè' la'zxóé' lu blag, len yela'què' láhuigac yagdau' qui barco na'. Cni guc, gululé' yúgu'tè'. Cniz guladxiné' luyú bidx na'.

28

Le benè' Pablo luyú bidx nazí' lei Malta

¹ Cati' chbulatu' yúgu'tètu', gnözitu' nazí' lei Malta luyú bidx ga na' zoatu'.

² Lu yöl-la' dxi'i ladxí' quequè' glunè' netu' ba la'n bönni' xidza' nacu'è luyú bidx na'. Gulabequè' gui', ati' gululidzè' netu' yúgu'tètu' dutsè'i cuintu', le ral guió'j len runtsca ziaj.

³ Ni'r güchhè'è tsalén huag zxisi bidxdau' Pablo, len cati' glu'è lei lu gui', brujba' ladlj zxisi na' tuba' bël snia', rrxundjba' böchla qui gui' na', ati' yajti'nba' yen nè'è Pablo.

⁴ Cati' gualé'inè' bël na' bönni' xidza' na', nála'ba' yen nè'è Pablo, glè' tuè' yetúè':

—Le nactè' naquè' gdödi bunách bönni' ni. Zal-la' bulé' lu nis zxön, cutu ru'è lè' latj soè' gbanè' dios queèru' lè' Bshui'.

⁵ Butít nè'è Pablo, busládzu'è-ba' bël snia' na'. Yajxóatèba' lu gui', ati' lè' cutu bi guc queè'.

⁶ Tu'yúé' Pablo bönni' xidza' nacu'è ni', bat cal cö'è gui, o tsöté' gatiè'. Ni'r cati' chgdzey ta'bözè', len gualé'inè' cutu bi rac queè', yetú le gláquinè', ati' gulané' naquè' diosc.

⁷ Latj ni'z dè xyuè' Publio, bönni' blau qui luyú bidx na', ati' benè' netu' ba la'n bönni' ni. Lu yöl-la' dxi'i ladxí' queè' glu'è netu' lidxè' gdu tsonn dza.

⁸ Dza na' dè' ré'inè' xuzè' Publio na', yu'è tu xla len ré'inè' guidz rön. Gyaziè' Pablo zajyüè' lè', ati' gdöd bulidzè' Dios, ni'r bxoá nê'è bönni' huè' na', len bunè' lè'.

⁹ Le benè' lè ni Pablo, lèzca' guladxín ga zoè' nup te'i, nacuá' luyú bidx ni', ati' guluhuòaquè'.

¹⁰ Glunè' netu' ba la'n bönni' ni, zian le glunè' queètu'. Cati' chzoa uza'tu' luyú ni', gulunòdzjè' queètu' yugu' le naquínitu'.

Rdxinë' Pablo lu yödZ Roma

¹¹ Cati' chguc tsonn beo' zoatu' ni', ni'r grentu' tu lè'i barco qui yödZ Alejandría, le bugán luyú bidx na' yugu' beo' ziaq. Barco ni da'gac tsla'a lahuil bdau' yag lègac Cástor len Pólux, díos cuach quegac bunách Alejandría na'.

¹² Gza' ni' barco na', ati' bdxín yödZ Siracusa, ga ni' buga'ntu' tsonn dza.

¹³ Buza'tu' ni', ati' gdödtu' tsla'l luyú ni', len bdxintu' yödZ Regio. Cati' za' reni' yetü dza, le reycj bö' za' zaca' ga rdöd gbidez beo' ziaq, buza'tu' ni', ati' dza buróp na' bdxíntètu' yödZ Puteoli.

¹⁴ Lu yödZ na' yajxácatu' bóchi'ru' ta'yejlè'è Cristo, ati' gláta'yuè' lautu' ugánlentu' lequè' gdu xunu' dza. Cati' bza'a dza na' buza'tu' ni' quiè tseajtu' Roma, rzè'i ní'atu'.

¹⁵ Chgulayönnè' bóchi'ru' nacu'è Roma chzoa gdxintu' ni', ati' gularujè' duxí'gal-la'què' netu'. Guladxinë' tu yödZdau' nazí' lei Yè'y Qui Apio. Yela'què' guladxinë' tu latj nazí' lei Tsonn Yu'u Quequè' Bönni' Yu'uquè' Nöz. Cati' blé'inè' lequè' Pablo, bdip ladxè'è len gudxè' Dios: "Xclenu'."

¹⁶ Cati' bdxintu' Roma, bönni' na' nacu'è lu nê'è bönni' rjaquè' gdil-l, bchè'è bönni' na' nadzunquè', ati' budödè' lequè' lu nê'è bönni' blau nacu'è lu nê'è bönni' rjaquè' gdil-l, ati' bè'è Pablo latj soè' queèzè', zóalenè' lè' tu bönni' rijè' gdil-l ruyüè' lè'.

Runè' Pablo lban lu yödZ Roma

¹⁷ Cati' chgdöd tsonn dza, bulidzè' Pablo yugu' bönni' blau quequè' bönni' judío nacu'è Roma. Cati' chguludubè' ga na' zoè' Pablo, lè' gudxè' lequè':

—Lbi'ili', böcha'a, zal-la' cutu bi bena' quegac bunách ladzru', len clèg quegac le nalébiru' runru' ca na' glunè' xuz xtau'ru', guludödè' neda' bönni' judío nacu'è Jerusalén lu na'què' bönni' Roma nacu'è Jerusalén quiè luseyjè' neda' lidx guia.

¹⁸ Ni'r cati' chgulanabi yudxnè' neda' bönni' Roma, glè'nnè' lusanè' neda', le gláquibe'inè' cutu nabaga'a zxguia' gatia'.

¹⁹ Guladá'baguè'è nup na' glè'ni lusan neda' bönni' judío ni', ati' ben bayüdx gnaba' tsija' lahuè' César ga cuequi xbeynè' neda', len clèg quiè uquía' bunách uládz queèru'.

²⁰ Qui lè ni na' bulidza' lbi'ili' quiè glé'ida' lbi'ili' len gü'lèna' lbi'ili' didza', le nága'a du guia ni le runa' löz le runru' löz rè'u, bunách Israel, gactè lè na' gzxi' lu nê'è Dios gata' queèru'.

²¹ Ni'r lequè' glè' Pablo:

—Cutu rdxini queètu' guich le za' luyú Judea ca nac lè na' rac quiu', len nutu nu rdxini nu nac bóchi'ru' judío, nu quixjöi' netu' nu bi rnè quiu' le cunác.

²² Na'a, ré'nitu' yónitu' xtidz'u, le rguindj icju', le chnózitu' yúgu'tè latj ta'né bunách quegac nup ta'dá' didza' cub ni.

²³ Cni guc, guludxíè' bè' tu dza, ati' dza na' guladxinë' ga na' zoè' Pablo zianè'. Gzu lahuè' Pablo zildau' ati' ni' gúli'ni buzéjni'nè' lequè' len busálj la'nè' le rna bè'è Dios. Gu'nnè' ului'inè' lequè' nac gdutè li lban runè' queè' Jesús. Quiè gunè' cni bugunè' dxin le rna bè' zxba queè' Moisés lenca' le gulanè' bönni' glu'è didza' uláz queè' Dios.

²⁴ Gulazí' lu na'què' didza' bè'è Pablo la'què', san yela'què' cutu ca' gulayejlè'è.

²⁵ Le gularujè' chopl, galazú lauquè' tu'zè'è ni', ati' gudxè' lequè' Pablo, rnè':

—Didza' nacz bè'è Dios Bö' La'y, lè na' gnè' Isaiás, bönni' bè'è didza' uláz queè' Dios, ca na' buzéjni'nè' xuz xtau'ru', gnè':

²⁶ Gyeaj laugac bunách ni', yjödX lequè':

Yöni nagli', san cutu tséjni'li'.

Uyuli' gna'li', san cutu glé'ili'.

²⁷ Bönni' ni chnazid icj ládxi'dau'què'

Len cutu ryaz icj nagquè'.

Glunè' ca tun nup nachúl láhuigac

Cui la'lé'inè' len yøj lauquè'

Len cui la'yöni nagquè'

Len cui luzejni'i ládxi'què'

Len cui lè'nnè' luhuòaquè' queè' Dios

Quiè gac una' lequè'.

²⁸ Na'a, ral-la' gnózili' lë ni. Dios rsölë'ë netu' laugac bunách gza'a quië lulá, ati' lequë' la'yönnë'.

²⁹ Cati' budx bë'ë didza' ni Pablo, gularujë' bönni' judío, ta'dil-ltsca didzë'ë la' légaczë'.

³⁰ Gdu chop iz buga'në' ni' Pablo, zoë' lu yu'u ga na' rguizxjë', ati' benë' ba la'n yúgu'të nup duyugac Lë'.

³¹ Lu yól-la' rugu ladxi' benë' lban ca rna bë'ë Dios. Busëdnë' bunách ca nac queë' Xanru' Jesucristo, ati' nutu nu buzaga' xnözë'. Ca' nac.

DIDZA BSÖLËË PABLO YÖDZ ROMA

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacu'ë Roma

¹ Neda', Pablo, naca' bönni' nada'u queë' Jesucristo len gbaz queë', le bulidzë' neda' Dios len gröczë' neda' quië guna' lban qui didza' dxi'a queë'.

² Dza ni'të gzxi' lu në'ë Dios gsölë'ë queëru' didza' dxi'a na'. Gnë' cni len rú'acquë' bönni' glu'ë didza' uláz queë', ati' lequë' guluzujë' lei lu guich la'y queë' Dios.

³ Guluzujë' lu guich yúgu'të le ral-la' gunë' Zxi'në' Dios, Nu na' nac Xanru' Jesucristo. Lu yöl-la' bunách queë' naquë' zxi'n xsoë' David,

⁴ san ca nac bö' nacczë', le nac la'y, nac bë' naquë' Zxi'në' Dios, len napsquë' yöl-la' huac. Nac bë' naquë' cni le bubanë' lu yöl-la' gut.

⁵ Ni'a qui le benë' Jesucristo ruzi'ru' xbey le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios ati' benë' ga naca' gbaz queë' quië uláz queë' Lë' guna' ga la'yejlë' Lë' len lun ca rna xtídzë'ë bunách gdu'të yödzyü.

⁶ Bitsa'li' lbi'ili' ladjgac bunách yödzyü na', san na'a nulidzë' lbi'ili' Dios quië gáquili' queë' Jesucristo.

⁷ Rugapa' Dios lbi'ili', yúgu'tëli' zoali' Roma. Dios nadxi'në' lbi'ili' len bulidzë' lbi'ili' quië gac'li' quizi queë'. Rnaba' lahuë' Xuzru' Dios lenca' lahuë' Xanru' Jesucristo, gunnë' queëli' le ruzá' ladxë'ë queëru' len le rbequi dxi ládi'ru'.

Rë'nnë' Pablo tsajyüë' bunách queë' Cristo nacu'ë Roma

⁸ Lë ni rzu lahua' ruzuja' lu guich: Le náquiru' queë' Jesucristo rëpa-në' Dios: "Xclenu" ca nac queëli' yúgu'tëli', le ta'guixjö' bunách gdu'të yödzyü ca réjlë'li' Jesucristo.

⁹ Gdu ladxa'a runa' xchinë' Dios, runa' lban qui didza' dxi'a ca nac queë' Zxi'në'. Nözcznë' Dios ruli'dztecza-në', rnabda-në' gac dxi'a queëli'.

¹⁰ Rnábtecza' lahuë' Dios, chqui' nac le rë'nnë' Lë', gunnë' neda' latj duyúa' lbi'ili'.

¹¹ Cni rnabda-në' le rac ladxa'a glé'ida' lbi'ili' quië gac guna' ga gata' queëli' tu le unödzyë' queëli' Dios Bö' La'y, le gun ga gal-li'.

¹² Lë na' rë'nda' nac utíp ládi'ru' turu' yeturu', le réjlë'ru' Jesucristo tu turu'.

¹³ Böchi' lza'adau', rë'nda' gnózili' lë ni. Zian lzu bë' ladxa'a guida' ga zoali', san ga rdxintë na'a cutu runni quia'. Rë'nda' guida' ga zoali' quië guna' ga uzi'li' xbey lban na' runa', ca na' tu'zi' xbey yela'gac bunách yödzyü ni.

¹⁴ Dë le ral-la' guna' quegac yúgu'të bunách, quegac bunách nazëdgac len quegac bunách cunazëdgac, quegac bunách ta'yejni'i len quegac bunách cuta'yejni'i.

¹⁵ Qui lë ni na', tsca gac guna', zoa' rböza' guna' ca' lban qui didza' dxi'a ga ni' zoali' lbi'ili', zoali' Roma.

Yöl-la' huac xön qui didza' dxi'a

¹⁶ Cutu ca' rutui'da' runa' lban qui didza' dxi'a, le nap yöl-la' huac queë' Dios gun ga lula' yúgu'të nup ta'yejlë' lei. Ga rzu lau, rë'nnë' Dios la'yönnë' bönni' judío, ati' tód na' la'yöni ca' bunách gza'a.

¹⁷ Didza' dxi'a ni rulu'í rë'u gunë' Dios ga huöacru' tsahui', chqui' huayéjlë'ru' Lë' len cugác chop ládi'ru'. Ca nac lë ni nayúj ca' lu guich la'y, rna: "Nu nac tsahui' le réjlë' Dios, gata' qui nu ni yöl-la' na'bán."

Zxguia' nabága'gac bunách

¹⁸ Dios, Nu zoa yehua' yubá, bulu'ë lahui cutu rlé'inë' dxi'a yúgu'të le cunác len le cunác tsahui' tun bunách, ati' gunë' lequë' zxguia', bönni' na', lu yöl-la' cunác tsahui' quequë' ta'dá'baguë'ë le nac gdu'të li.

¹⁹ Cni gac quequë' le nalá' lahui laugac yúgu'të bunách le nac bë' zoaczë' Dios, le bului'czë' lahui Dios lë ni ga na' nacu'ë.

²⁰ Dza ni'të cati' zi'a guta' yödzyü, ga rdxintë na'a dza, yugu' le nunë' Dios nacgac bë' le curlé'iru' queë' Dios, ca nac yöl-la' huac gdu queë' len le nacczë' Dios. Qui lë ni na', cutu gac la'në' cutu nabága'quë' zxguia'.

²¹ Cati' ni' glunbë'ë Dios, cutu gulayj ládi'quë' Lë' ca ral-la' tsej ládi'ru'-në' Dios, len cutu glë' Lë': "Xclenu!" Qui lë ni na', ca'z böac le gulazá' ládi'quë', ati' gulachúl gulanitië' le nazíd icj ládi'dau'quë'.

²² Zal-la' gláquinë' ta'yejni'në' szxöni, bönni' cunözi guluhuöaquë'

²³ le guluca'nè' yöl-la' yení' queè' Dios Nu zoatecz, ati' gulayj ládxi'què' bdau' guiöj bdau' yag, bdau' na' nacgac ca bönni' tatzè', len ca böa'dau' zoa xilcba', len ca böa' guixi' ta'daba' lu yu, len ca böa' bël ta'yj lè'ba' lu yu ni.

²⁴ Qui lè ni na' bubj ladxè'è lequè' Dios quiè lunè' yugu' le ta'zé ládxi'què' le cunác, ati' cni guc, guluca'n cuinquè' lu yöl-la' stu' tuè' len yetúè'.

²⁵ Guc cni le guluca'nè' xtidzè'è Dios, le nac gdutè li, ati' gulazí' lu na'què' tu le cunác. Glunè' ba la'n len gulayj ládxi'què' yugu' le benè' Dios len clèg Lèczè' Dios, Nu na' ral-la' gacatecz queè' yöl-la' ba. Ca' gac.

²⁶ Qui lè ni na' bubj ladxè'è lequè' Dios quiè lunè' yugu' le ta'zé ládxi'què' le cunác. Guluca'nnu yöl-la' rzoalen bönni' ngul, quiè lunnu le cunác.

²⁷ Lèzca' cni glunè' bönni', guluca'nè' yöl-la' rzoalen ngul ati' gulazé ládxi'què' le cunác túnlenè' tuè' len yetúè', len glunè' le tun ga nu rutuí'i, gulacua'len la' lza'a bönni'gaczè'. Gulazaca' gulagui'è lu xpéla'què' bönni' glunè' cni le bubí'è quequè' Dios ca rajlóz dul-la' na' glunè' le nuca'nquè' Dios.

²⁸ Le cutu glè'nnè' lunè' Dios ba la'n, qui lè ni na' bubj ladxè'è lequè' Dios quiè la'zá ládxi'què' le cunác len lunè' le cuzaca'.

²⁹ Túnteczè' yúgu'tè le cunác tsahui'.

Tunè' yugu' le nac stu'.

Tunè' le cunác.

Tu'huid'i'nè'.

Cutu ta'lé'inè' dxi'a lza'què'.

Tu'zxé'inè' lza'què'.

Tu'döddè' lza'què'.

Ta'díl-lenè' lza'què'.

Ta'zí' yé'inè' bunách.

Zi'tè nacquè' xöhuí'.

Ta'né' qui lza'què'.

³⁰ Ta'né' le cunác qui lza'què'.

Cutu ta'lé'inè' Dios dxi'a.

Nacquè' bönni' bizxj.

Tun cuinquè' blau.

Tun ba zxön cuinquè'.

Tu'guiljè' le cunác lunè'.

Ta'dá'baguè'è xuz xna'què'.

³¹ Nacquè' cuta'yejni'i.

Tun ditjcnè' xtídz'a'què'.

Cutu nacquè' dxi'i ladxí' ca ral-la' lacquè'.

Cutu tu'nít laquè' lza'què'.

Cutu tu'huechi' ládxi'què' lza'què'.

³² Nözcacznè' le nuzóè' tsaz Dios ca ral-la' gac quegac nup tun yugu' le cni, lat tsaz. Zal-la' nözcnè' lè ni, clègz cni tunè', san ta'dzág ládxi'què' nup tun ca' cni.

2

Tsahui' nac gchuguè' quegac bunách Dios

¹ Qui lè ni na', cutu gac ubj tsahui' cuinu', nútí'tèz nu nacu', rulág yudxu' lza'u. Cati' rulág yudxu' lza'u, ruspága' cuinu' zxguia', le rulág yudxu' lza'u len tuz ca runu' li'.

² Nözcizru' ca rbequi xbeynè' Dios. Nac gdutè li ca rbequi xbeynè' nup tun le cunác.

³ Li' rulág yudxu' nup tun le cunác, len tuz ca runu' li'. ¿Naru' ráquitsanu' udód gunznu' cati' cuequi xbeynè' Dios?

⁴ ¿Naru' ruca'ntsu' ca'z yöl-la' dxi'i ladxí' gdu queè' Dios len yöl-la' rböz zxön ladxí' queè' len ca runè', rdzeynè' quiè leynè' li'? ¿Naru' cu nözcznu' ruzá' ladxè'è quiu' Dios yöl-la' dxi'i ladxí' queè' quiè gunè' ga ubí'i ladxu'u?

⁵ Lu yöl-la' ládxi'dau' zid quiu' cutu rubí'i ladxu'u. Qui lè ni na' rutúp rutsagu' zxguia' gunè' li' Dios cati' cuequi xbeynè' bunách ati' gac bè' nac ca ral-la' gunè' Dios cati' gchuguè' quegac bunách.

⁶ La' dza ní'z ubí'icze' Dios qui queè' bunách tsca nac le glunè' tu tuè'.

⁷ Yöl-la' na'bán gdu ünödzejè' quegac nup tuntecz le nac dxi'a, le tui' ládxi'què' luzi'è xbè' Dios len lurujè' dxi'a lahuè' Lé' len la'cu'è tsalzú.

⁸ Lu yöl-la' rley queè', Dios gunè' zxguia' nup ta'dá'baga' len cutu tè'ni lun ca rna le nac gdutè li, san tun ca rna le cunác tsahui'.

⁹ La'zaca' la'gui'ë len hu'ñitsca ládxi'quë' yúgu'të bönni' tunë' le cunác. Ga rzu lau gac cni quegac bunách judío, len gac ca' cni quegac bunách gza'a.

¹⁰ Dios gunë' ga lacquë' bica' ba, len gunë' lequë' ba la'n, len gu'ë le cuequi dxi ládxi'quë' yúgu'të bönni' tunë' le nac tsahui'. Ga rzu lau gunë' cni quegac bunách judío, len gunë' ca' cni quegac bunách gza'a.

¹¹ Cni cuequi xbeynë' bunách Dios, ati' Lë' cutu rubíj bë'ë bunách.

¹² Yúgu'të bönni' na' cugulayönnë' le rna bë' zxba queë' Dios len glunë' dul-la', lëzca' latië', zal-la' cutu táquibe'inë' guladá'baguë'ë le rna bë' zxba na', ati' yúgu'të bönni' gulayönnë' le rna bë' zxba queë' Dios len glunë' dul-la', Lë' cuequi xbeynë' lequë' ca nac le rna bë' zxba na'.

¹³ Cni gac, le cutu nacquë' tsahui' lahuë' Dios bönni' ta'yóniznë' zxba queë' Dios, san luhuöaquë' tsahui' bönni' na' tunë' ca rna bë' zxba queë' na'.

¹⁴ Bönni' na' cunacquë' judío len cutu gulayönnë' le rna bë' zxba queë' Dios, san tunczë' ca rna bë' zxba queë' na', bönni' ni, zal-la' cutu gulayönnë' le rna bë' zxba queë' Dios, zoalen lequë' tu zxba le nuzóë' Dios icj ládxi'dau'quë'.

¹⁵ Nup ni tu'lu'i' lahui le run zxba na' nayúj lu icj ládxi'dau'quë'. Le yu'u icj ládxi'dau'quë' nac bë' nac cni. Ca ta'zá' ládxi'quë', tu'quíë' lza'quë' o tu'bíj tsahui' lza'quë' tuë' yetúë'.

¹⁶ Cni ubi'ë quequë' Dios dza ni' cuequi xbeynë' lu na' Jesucristo yugu' le nunquë' len le gulazá' ládxi'quë' yúgu'të'. Cni rusëdi didza' dxi'a runa' lban qui.

Yugu' bönni' judío len zxba queë' Dios

¹⁷ Nul-li' rnali' nacli' judío len ruzxöni ládxi'li' zxba queë' Dios, len run ba zxön cuinli' le núnbë'li'-në' Dios,

¹⁸ nóziczli' le rë'nnë' Dios gunli' len le rusëdi lbi'ili' zxba queë', len ráquibe'ili' le nactër dxi'a.

¹⁹ Ráquili' gac ului'ili' nöz dxi'a nup ta'dá ga yubl ca nu nachúl lahui len gac uzéjni'li' nup nachúl nanitgac.

²⁰ Ráquili' gac usëdili' nup cuta'yejni'i len nup ta'yejni'i láti'dau'z, le dë lu na'li' zxba queë' Dios le rusëdi bunách ca nac yöl-la' rejni'i gdu len le nac gdu'të li.

²¹ Na'a, lbi'ili' rusëdili' yezica' bunách. ¿Naru' cu ral-la' usëdi cuinli'? Lbi'ili' rnali': "Cutu cuanu'." ¿Naru' rbántsali' lbi'ili'?

²² Rnali' ca': "Cutu gunu' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'." ¿Naru' rúntsali' lbi'ili' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'? Lbi'ili' cutu rlë'ili' dxi'a bdau' guiöj bdau' yag. ¿Naru' rbántsali' le dzö' lu gdau' quegac?

²³ Run ba zxön cuinli' le dë lu na'li' zxba queë' Dios. ¿Naru' rucá'ntsali' Dios ca'z, rguitsjli' zxba le gna bë'ë Lë'?

²⁴ Nayúj lu guich la'y ca runli', rna: "Ni'a qui le runli' lbi'ili' ta'në' zi' queë' Dios nup cunacgac judío."

²⁵ Le nactë ruzi'u xbey lë na' narugu lu xpëlu'u le nac bë' náquinu' queë' Dios chqui' runu' ca rna bë' zxba queë' Dios, san chqui' rguitsju' zxba le gna bë'ë Lë', nuhuöacu' ca bönni' cunáquinë' queë' Dios.

²⁶ Qui lë ni na', chqui' zoë' bönni' cunarugu lu xpëlë'ë lë na' nac bë' nu naqui queë' Dios, san runë' gdu'të ca rna bë' zxba queë' Lë', bönni' ni naquë' lahuë' Dios ca bönni' narugucz lu xpëlë'ë lë na' nac bë' zal-la' cunarugu lu xpëla'czë'.

²⁷ Bönni' na' cunarugu lu xpëlë'ë lë na' nac bë' nu naqui queë' Dios, san runë' gdu ca rna bë' zxba queë' Dios, ca runë' bönni' ni rului' nabága'li' lbi'ili' zxguia', zal-la' dë lu na'li' zxba queë' Dios len narugu lu xpëla'li' lë na' nac bë' náquili' queë' Dios, san cutu runli' ca rna bë' zxba queë' na'.

²⁸ Cutu naquë' gdu bönni' judío bönni' naquë' cni lu yöl-la' bunáchz queë', ati' cutu nac gdu lë na' nac bë' le naruguz lu xpëlë'ë bönni'.

²⁹ Naquë' gdu bönni' judío bönni' na' naquë' cni lu icj ládxi'dau'huë', len le nac gdu le narugu lu xpëlë'ë bönni' le nac bë' nu naqui queë' Dios, nac tu le yu'u icj ládxi'dau'gac bunách. Nac qui bó' nacczru' len clëg qui yöl-la' bunáchz queëru'. Bönni' naquë' cni, cutu tun lë' ba la'n bunách, san Dioscz gunë' lë' ba la'n.

3

¹ Chqui' cni nac, ¿bizxa ruzi'tsë' xbey bönni' le naquë' judío? ¿Bizxa ruzi'ë xbey le narugu lu xpëlë'ë bönni' judío?

² Szxöni ruzi'ë xbey, len zian ca ruzi'ë xbey. Le nac zi'al, Dios glu'ë lu na'quë' bönni' judío didza' la'y queë'.

³ La'quë' cutu ta'yejlë'ë Dios. ¿Naru' ráquitsanu' cutu gunë' Dios ca rna xtidzë'ë le cuta'yejlë'ë Lë'?

⁴ Cutu ca' gac. Ral-la' gáquibe'iru' rúnteczé' Dios ca rna didza' bē'ē, zal-la' ta'zī' yē' yúgu'tē bunách. Ca nac queé' nayúj lu guich la'y, rna: Gac bē' nacu' tsahui' ni'a qui didza' ru'u Len uruju' tsahui' chqui' nu cuequi xbey Li'.

⁵ Catī' runru' le cunác, Dios rnē' cutu nac tsahui' le runru'. Lē ni nac bē' tsahui' naquē' Dios. Nacuá' nup ta'ná: "Le cunác runru' nac bē' tsahui' naquē' Dios ati' qui lē ni na' cutu ral-la' gunē' rē'u xzguia'."

⁶ Cutu ca' nac cni. La'naru' ruzi'ē xbey Dios le cunác runru', ¿nacxcz gac cuequi xbeynē' bunách yödzyly ní?

⁷ Catī' nu rzi' yē', Dios rnē' cutu rui' didza' nu na' ca runē' Lē'. Lē ni nac bē' nac gdu'tē li didza' ru'ē Dios. Nacu'ē bönni' ta'né' le ta'zī' yē'ē lequē' run ga gac queé' Dios yöl-la' ba, ati' cutu ral-la' gchuguē' quequē', cugnē' nabága'quē' dul-la'. Ca' ta'né'.

⁸ ¿Naru' huanátsaru': "Gua'ru' dö' quiē gac le nac dxi'a"? Nup na' ta'né' zi' queēru' ta'ná rusédiru' cni, ati' tsahui' nac gchuguē' quegac Dios.

Yúgu'tēru' nabága'ru' dul-la'

⁹ ¿Bizxa caz gnaru' na'a? Ca nac queētū' netu', bönni' judío, ¿ba nacrtu' tsahui' ca yezica' bunách? Cutu ca' nactu', le chbulu'a ni, nabága'gac dul-la' bunách judío, ati' nabága'gac ca' dul-la' bunách gza'a. Yúgu'tē' nabága'quē' dul-la'.

¹⁰ Nayúj lu guich la'y, rna:

Nutu nu zoa nac tsahui', nutu nucz.

¹¹ Nutu nu rejni'.

Nutu nu rguilj Dios.

¹² Yúgu'tē' ta'dé' ga yubl; yúgu'tē' nanitquē'.

Nutu nu run le nac dxi'a, nutu nucz.

¹³ Lba'quē' nacgac ca yeru ba nayaljgac.

Len yöl-la' rnēz quequē' ta'zī' yé'inē' lza'quē'.

Didza' r-ruj rú'aquē' nac ca le yudza láya'ba' bēl snia'.

¹⁴ Len yugu' didza' tu'ē, tu'didza' yudxnē' bunách len ta'né' zi'ē quegac bunách na'.

¹⁵ Nacu'ē sina' tu'dödcde' bunách.

¹⁶ Gátitēz ga ta'dödē' tu'snitiē' len tu'saca' zi'ē lza'quē'.

¹⁷ Cutu ta'záqui'nē' la'bözē' dxi'adau'.

¹⁸ Cutu ca' tádxinē' Dios.

¹⁹ Nóziru' yúgu'tē didza' ni bē'ē Dios, rē' bönni' na' dē lu na'quē' xzba queē'. Qui lē ni na' nutu nu gac gna cutu nabaga' dul-la', ati' yúgu'tē bunách gdu'tē yödzyly, cuequi xbeynē' lequē' Dios.

²⁰ Tui' ládxi'quē' bönni' judío lunē' yugu' le rna bē' xzba queē' Dios quiē luhuōaquē' tsahui', san nutu nu huōac tsahui' cni, le nuzóē' Dios xzba queē' quiē gáquibe'iru' nabága'ru' dul-la'.

Ularu' le réjle'ru' Jesucristo

²¹ Na'a, chbuluí' lahui ca gac huōacru' tsahui' lahuē' Dios. Cutu gac huōacru' tsahui' le runru' ca rna bē' xzba queē' Dios, zal-la' lu xzba queē' na' len lu guich la'y ga nayujgac le gulané' bönni' glu'ē didza' uláz queē' Dios, rui' didza' ca gac huōacru' tsahui'.

²² Dioscz runē' ga huōacru' tsahui' le réjle'ru' Jesucristo ati' gunē' ga luhuōac tsahui' yúgu'tē nup la'yéjlē' Lē'. Tuz ca nacgac yúgu'tē bunách

²³ le nunquē' dul-la' yúgu'tē' len cutu ca' nacquē' tsahui' ca na' naquē' gdu tsahui' Dios.

²⁴ Dios ruzá' ladxē'ē queēru', len nuzē' rē'u tsahui' le böa'uē' rē'u Jesucristo.

²⁵ Dios budödē' uláz queēru' Jesucristo. Lē' bulaljē' xchönē', le rgua dul-la', lē na' uzi'ru' xbey chqui' huayéjlē'ru' Lē'. Cni benē' Dios quiē gac bē' naquē' tsahui' Lē' zal-la' lu yöl-la' rböz xzön ladxī' queē' budödze' ca'z yugu' dul-la' benru' dza ni'tē.

²⁶ Cni benē' Dios, buluí' cuinē' tsahui' dza ni zoaru' na'a, ati' ruga'nē' tsahui' zal-la' rugúē' dul-la' nabága'gac bunách, runē' ga tu'huōac tsahui' nup ta'yéjlē' Cristo.

²⁷ ¿Naru' huactsa gun ba xzön cuinru' ca nac queēru'? Cutu ca' gacru'. ¿Bizx quiē na'? Nac le nularu', clēg le runru' ca rna bē' xzba queē' Dios, san le réjle'zru' Jesucristo.

²⁸ Na'a, rusáca'ru' queēru' nuhuōaquē' tsahui' bönni' le réjle'ē Jesucristo, len clēg le runē' ca rna bē' xzba queē' Dios.

²⁹ ¿l naquē' Dios Dios quegacz bunách judío? ¿Naru' cu naquē' ca' Dios quegac bunách gza'a? Ja, naquē' ca' Dios quegac bunách gza'a na'

³⁰ le zoa tuz Nu nac Dios. Dios ni gunē' ga luhuōaquē' tsahui' le ta'yéjlē'ē Jesucristo bönni' judío, narugu lu xpéla'quē' lē na' nac bē' nu naqui queē' Dios, len lézca' cni gunē'

ga luhuöaquë' tsahui' le ta'yejlë'ë Jesucristo bönni' gza'a, cunarugu lu xpëla'quë' lë na' nac bë'.

³¹ Na'a, chqui' nularu' le réjlë'zru' Jesucristo, ¿ba nagá'n ca'z zxba queë' Dios? Cutu ca' nac ca', san nagá'nr tsutsu zxba queë' na'.

4

Rusëdi rë'u le benë' Abraham

¹ ¿Bizxa caz gnaru' na'a? ¿Bizxa bdél-li'në' Abraham, xuz xtau'tu' netu', nactu' judío?

² La'naru' böaquë' tsahui' Abraham le zoa le benczë' lë', gunn gun ba zxon cuinë', san clëg lahuë' Dios.

³ Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y, rna: "Abraham gyejlë'ë Dios, ati' qui lë ni na' Dios benë' ga böaquë' tsahui' lahuë' Lë'."

⁴ Chqui' zoa nu bönni' runë' xchinru', le rguixjru'-në' cutu nac tu le ruzá' ladxí'ru' queë', san nac tu le rál-la'ru' queë' bönni' na'.

⁵ Lëzca' cni chqui' rejle'ë Dios bönni', zal-la' cutu bi dxin benë' bönni' na', Dios, Nu run ga luhuöac tsahui' bunách cunacgac tsahui', rnë' naquë' tsahui' lahuë' Lë' bönni' na', le rejle'ë Lë'.

⁶ Lëzca' cni bë'ë didza' David ca naquë' bica' ba bönni', Dios rnë' naquë' tsahui' zal-la' cutu bi dxin nunë' bönni' na'.

⁷ Cni gnë' David:

Bica' ba bönni' na' Dios runít lahuë' le cunác nunë',
Len rugüë' yugu' dul-la' nabaguë'ë.

⁸ Bica' ba bönni' na', Dios cutu ruspaguë'ë lë' zxguia' ni'a qui dul-la' benë' bönni' na'.

⁹ ¿Naru' nacquë' bica' ba cni tuzquë' bönni' na' narugu lu xpëla'quë', o ba nacquë' ca' cni bönni' na' cunarugu lu xpëla'quë'? Chgnaczru' böaquë' tsahui' Abraham lahuë' Dios le gyejlë'ë Dios.

¹⁰ ¿Batx böaquë' tsahui' cni Abraham? ¿Naru' guc cati' ni' chnarugu lu xpëlë'ë lë na' nac bë', o ba guc zi'al? Cutu guc cati' chnarugu lu xpëlë'ë, san zi'al guc.

¹¹ Abraham gyejlë'ë Dios cati' ni' cutu narúguni lu xpëlë'ë lë na' nac bë'. Gdöd na' grugu lu xpëlë'ë lë na' nac bë', le rulu'z chnuhuöaquë' tsahui' lahuë' Dios. Guç cni quië gaquë' Abraham ca xuzquë' bönni' la'yejlë'ë Dios zal-la' cunarugu lu xpëla'quë' lë na' nac bë'. Le ta'yejlë'ë Dios, huac gnë' Dios nacquë' tsahui' lahuë' Lë'.

¹² Naquë' Abraham xuz xtau'quë' bönni' judío ta'yejlë'ë Dios. Clëgz naquë' xuzquë' bönni' na' narugu lu xpëla'quë' lë na' nac bë', san lëzca' naquë' xuzquë' bönni' na' tunë' ca benë' Abraham, ta'yejlë'ë Dios ca na' benë' Abraham cati' ni' cutu narúguni lu xpëlë'ë lë na'.

Le gzxi' lu në'ë Dios gata' queëru' le réjlë'ru' Lë'

¹³ Gzxi' lu në'ë Dios bi unödziejë' quequë' Abraham len zxi'n xsoë', gata' quequë' la' yödzylyú niz. Gac cni, clëg le tunë' ca rna bë' zxba queë' Dios, san le nuhuöacquë' tsahui' lahuë' Lë' le ta'yejlë'ë Dios.

¹⁴ La'naru' gata' quegac nup tun ca rna bë' zxba queë' Dios yödzylyú ni, cutu gun bayúdx nu tsejlë' Lë', ati' daduz gac le gzxi' lu në'ë Dios.

¹⁵ Rulu'í rë'u zxba queë' Dios nabága'ru' zxguia', le run ga gchuguë' queëru' Dios. Ga ni' cutu rdxini zxba queë' na', cutu gac la'dá'baga' bunách le rna bë' zxba na'.

¹⁶ Qui lë ni na' uzi'ru' xbey le gzxi' lu në'ë Dios le réjlë'ru' Lë', quië gac bë' nac tu le ruzá' ladxë'ë queëru'. Cni nac, quië gac bë'tsca gata' quegac yúgu'të zxi'n xsoë' Abraham lë na' gzxi' lu në'ë Dios, clëgz quequë' bönni' na' dë lu na'quë' zxba queë' Dios, san lëzca' quegac nup ta'yejlë'ë Dios ca na' gyejlë'ë Dios Abraham. Abraham na' naquë' ca xuz xtau'ru' yúgu'tëru' rë'u, réjlë'ru'-në' Dios.

¹⁷ Cni naquë' ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

Nuzóa' li' ca xuzgac bunách gdutë yödzylyú.

Cni nac, lahuë' Dios, Nu na' gyejlë'ë Abraham, naquë' xuz xtau'ru' yúgu'tëru'. Dios ni ruspanë' nup chnatgac len ru'ë didza' qui nu cutu zuini tsa chozac nu na' cutu zuini.

¹⁸ Cni nac le gudxë' Abraham Dios: "Ziantër la'cuá' zxi'n xsu'." Gyejlë'ë Dios Abraham len benë' löz lë na' gzxi' lu në'ë Dios, zal-la' cutu guc glé'inë' lë na' runë' löz, ati' cni guc, bdél-li'në' naquë' xuzgac bunách gdutë yödzylyú.

¹⁹ Cutu guc chop ladxë'ë Abraham ca na' rejle'ë Dios, zal-la' chyü'ë ca tu gayuá' iz len yajneynë' ca nac qui gdu ca nayá' nabanë', chnatc le chnagultsquë', lenca' ca nac queënu Sara queë', nacnu ngul huödx.

²⁰ Cutu guc chop ladxë'ë, len cutu guquë' curejlë' ca nac le gzxi' lu në'ë Dios gunë' queë', san bdipl ladxë'ë le gyejlë'ë Dios, ati' glu'ë Dios yöl-la' ba.

²¹ Gdu ladxë'ë benë' löz Dios, napë' yöl-la' huac gunë' gdutë lë na' gzxi' lu në'ë.

²² Qui lë ni na', le gyejlë'ë Dios Abraham, Dios buzóë' queë' naquë' tsahui'.

²³ Nayúj lu guich la'y, rna: "Dios buzóë' queë' naquë' tsahui'." Nayúj lu guich cni, clëgz quië uzi'ë xbey Abraham

²⁴ san quië uzi'ru' xbey ca' rë'u. Rë'u ni, Dios gunë' ga huöacru' tsahui' lahuë' Lë' chqui' huayëjleru' Lë', buspanë' Xanru' Jesús lu yöl-la' gut.

²⁵ Jesús na', Dios budödë' Lë' gutië' ni'a qui dul-la' nabága'ru', ati' buspanë' Lë' lu yöl-la' gut, quië gac gunë' ga huöacru' tsahui' lahuë' Lë'.

5

Le rata' queëru' le rnë' Dios nuhuöacru' tsahui'

¹ Na'a, rnë' Dios nuhuöacru' tsahui' lahuë' Lë' ni'a qui le benë' Xanru' Jesucristo, chqui' réjileru' Lë', ati' qui lë ni na' nuhuöacru' tuz len Lë'.

² Le réjileru' Jesucristo, ruzi'ru' xbey le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios, le rutíp ladxiru'. Rudzjiru' le runru' löz uzi'ru' ca' xbey yöl-la' yení' queë' Dios.

³ Clëgz cni rudzjiru', san rudzjiru' ca' cati' rzaca' rguiru', le nöziru' le rzaca' rguiru' rusëdi rë'u cözru' zxön ladxí'.

⁴ Cati' rbözru' zxön ladxí' rurujru' dxi'a lahuë' Dios, len cati' chnurujru' dxi'a runru' löz Lë' gáclenczë' rë'u.

⁵ Cati' runru' löz Lë', cutu ca' rac chop ladxiru'. Cni nac, le nuhuólj nadzë'i icj ladxí'dau'ru' yöl-la' nadxí' queë' Dios rë'u. Runë' ga rac cni Dios Bó' La'y, Nu bsölë'ë queëru' Dios.

⁶ Cati' ni' cutu ca' gac ularu' racz queëru', cati' gul-la'r dza queë', Cristo gutië' uláz queëru', ni' nacro' bunách dul-la'.

⁷ Nutu nu guë'ni gat uláz queë' bönni' tsahui'. Nazx ca' nu urugui gat uláz queë' bönni' naquë' gdu dxi'a.

⁸ Dios rului'inë' rë'u ca nadxí'itsquinë' rë'u, le gutië' Cristo uláz queëru' cati' ni' nacro' bönni' dul-la'.

⁹ Chnuhuöacru' tsahui' lahuë' Dios le gutië' Cristo uláz queëru', bulaljë' xchönë'. Qui lë ni na' chnactsca löz queëru' Lë' uslé' rë'u lu dza gchuguë' quegac bunách dul-la' Dios.

¹⁰ Cati' ni' cutu rlë'iru'-në' Dios dxi'a, gutië' uláz queëru' Zxi'në' Dios quië huöacru' tuz len Lë'. Na'a, le zoë' nabanë' len chnuhuöacru' tuz len Dios, chnactsca löz queëru' ularu'.

¹¹ Lëzca' rudzjiru' lahuë' Dios ni'a qui le benë' Xanru' Jesucristo, le nuhuöacru' tuz len Dios ni'a qui lë na' benë' Lë'.

Le benë' Adán len le benë' Cristo

¹² Gyu'u dul-la' yödzyly ni ni'a qui le benë' tuzë' bönni', ati' le benë' dul-la', gyu'u ca' yöl-la' gut. Qui lë ni na' lat yúgu'të bunách le nabága'gac dul-la' yúgu'të bunách.

¹³ Zí'atël ga bdxintë zxba queë' Dios, glun dul-la' bunách yödzyly ni, san cutu buspaguë'ë bunách na' zxguia' Dios ca nup ta'dá'baga' zxba queë' ni'a qui dul-la' na', le cutu rdxini quequë' zxba queë'.

¹⁴ Ga gdel-la' zoë' Adán ga bdxintë zoë' Moisés glat yúgu'të bunách le gulabaga' dul-la', zal-la' cutu guladá'baga' tu le gna bë'ë Dios ca benë' Adán. Nacgac tuz len Adán yúgu'të bunách le nacgac zxi'n xsoë'. Lë ni rulu'i rë'u ca lac tuz len Cristo yúgu'të nup la'yejlë' Lë'.

¹⁵ Le runnzë' queëru' Dios cutu nac ca le gac queëru' ni'a qui dul-la' benë' Adán. Ni'a qui dul-la' benë' tuzë' bönni', lat yúgu'të bunách. Dxi'atër nac le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios len le runnzë' queëru'. Ruzá' ladxë'ë queëru' lë ni ni'a qui le benë' yetuzë' Bönni', Jesucristo.

¹⁶ Le runnzë' queëru' Dios cutu nac ca le gac queëru' ni'a qui dul-la' na' benë' tuzë' bönni' na'. Le bchuguë' Dios queë' Adán ni'a qui dul-la' na' benë', bchuguë' ca' Dios quegac yúgu'të bunách. Le runnzë' queëru' Dios nac quië huöacru' tsahui' lahuë' Lë' zal-la' zian dul-la' nabága'ru'.

¹⁷ Gyu'u yöl-la' gut ni'a qui dul-la' benë' tuzë' bönni'. Nactër löz la'del-li' yöl-la' na'bán nup luhuöác tsahui' lahuë' Dios le zoa le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios ni'a qui le benë' yetuzë' Bönni', Jesucristo.

¹⁸ Dios bchuguë' quegac yúgu'të bunách lat ni'a qui dul-la' benë' tuzë' bönni' na'. Lëzca' cni gac luhuöác tsahui' yúgu'të bunách ni'a qui le nac tsahui' benë' yetuzë' Bönni' na', gata' quequë' yöl-la' na'bán gdu.

¹⁹ Guluhuöác huen dul-la' bunách zian le cutu benë' ca rna xtudzë'ë Dios tuzë' bönni'. Lëzca' cni luhuöác tsahui' bunách zian le benë' ca rna xtudzë'ë Dios yetuzë' Bönni'.

²⁰ Gyu'u yödzyly ni zxba queë' Dios quië gac bë'tsca nabága'gac dul-la' bunách. Le gac bë'r nabága'gac dul-la', gac bë'r ca' zxöntër nac le buzá' ladxë'ë quegac bunách Dios.

²¹ Guta' qui dul-la' yöl-la' huac uná bē' gdödi rē'u. Lēzca' cni nap yöl-la' huac le ruzá' ladxē'ē queēru' Dios, gun ga huöacru' tsahui' lahuē' Lē' ati' gata' queēru' yöl-la' na'bán gdu ni'a qui le benē' Xanru' Jesucristo.

6

Tsaz chnatzcru' quiē cutur gunru' dul-la' le nabániru'-nē' Jesucristo

¹ ¿Bizxa caz gnaru' na'a? ¿Naru' gúntsaru' dul-la' quiē gata'r queēru' le ruzá' ladxē'ē queēru' Dios?

² Cutu gunczru' ca'. Nac queēru' ca tsaz chnatzcru' quiē cutur gunru' dul-la'. ¿Naru' gúntczru' dul-la'?

³ ¿Naru' cu nózili' ca na' nac queēru'? Chqui' bdilru' nis quiē huöacru' tuz len Cristo, lē na' bdilru' nis rulu'i' rē'u chgdödrü' lu yöl-la' gut tsaxón len Lē'.

⁴ Ca na' guc, gútenru'-nē' tsaxón, lēzca' cni tsaxón bgáchi'lenru'-nē' lu yeru ba cati' ni' bdilru' nis. Ca na' benē' Dios, len yöl-la' huac zxon queē' buspanē' Cristo lu yöl-la' gut, lēzca' cni nubánlenru'-nē' tsaxón Jesús quiē gacru' gdu bunách cub queē'.

⁵ Chqui' nunru' tsaxón Cristo, gutru' ca na' gutiē' Lē', lēzca' cni gunru'-nē' tsaxón, ubanru' lu yöl-la' gut ca na' bubanē' Lē'.

⁶ Chnózcicru' lē ni, gda'len Lē' tsaxón lē'i yag cruz yöl-la' bunách queēru' le gzoa zi'al, quiē nit yöl-la' bunách queēru' na' bēnlenru' lei dul-la', quiē cutur gna be'i rē'u le nac dul-la'.

⁷ Chqui' nacru' tuz len Nu na' gut ni'a qui dul-la', nuhuöacru' tsahui' lahuē' Dios le cutur nabága'ru' dul-la' na', ati' cutur yu'uru' lu na' dul-la'.

⁸ Na'a, chqui' nátenru'-nē' tsaxón Cristo, réjlē'ru' ubánlenru'-nē' ca' tsaxón

⁹ le nóziru' chbubané' Cristo lu yöl-la' gut len cutur gatiē'. Qui lē ni na' cutur bi gac gun queē' yöl-la' gut na'.

¹⁰ Ca na' guc, gutiē' Lē', tu lzuz gutiē' ni'a qui dul-la' quegac yugu'tē bunách, san ca na' nac, zoē' nabanē', nabánlenē' Dios.

¹¹ Lēzca' cni ra-la' usáca'li' queēli' nac queēli' ca chnatzcli' quiē cutur gunli' dul-la', san zoali' nabanli' quiē gunli' ca rna xtidzē'ē Dios le nacli' tuz len Xanru' Jesucristo.

¹² Qui lē ni na', cutu güi'li' latj le nac dul-la', cui gun ga gunli' dul-la' lu gdu ca nayá' nabinli' le gatcz. Cutu gunli' ca nac le rzē ládi'li' le cunác, lu gdu ca nayá' nabinli'.

¹³ Cutu udód cuinli' lu dul-la', cugunli' le cunác, san gul-dód cuinli' lu nē'ē Dios le nubanli' lu yöl-la' gut, len gul-dód lu nē'ē gdu ca nayá' nabinli' quiē ugúnlenē' lei le nac dxi'a.

¹⁴ Cutu güi'li' latj le nac dul-la', cui gun ga gunli' dul-la', le nuzóē' lbi'ili' Dios, clēg quiē gna be'i lbi'ili' zxba queē', san quiē gna be'i lbi'ili' le ruzá' ladxē'ē queēru'.

Le run Isaqui' ca nac qui bönni' nadá'u

¹⁵ ¿Bizxa caz gnaru' na'a? ¿Naru' gúntsaru' dul-la' le cutur rna be'i rē'u zxba queē' Dios, san rna be'i rē'u le ruzá' ladxē'ē queēru' Dios? Cutu ca' gac cni.

¹⁶ Chnózcicli' dxi'a chqui' udód cuinli' lu nē'ē bönni' quiē gacli' bönni' nadá'ugac queē' len gunli' ca rna xtidzē'ē, tsaz nacli' bönni' nadá'ugac queē' bönni' na' runli' ca rna xtidzē'ē. Lēzca' cni gac chqui' udód cuinli' quiē gunli' dul-la' le gun ga gatli', o chqui' udód cuinli' quiē gunli' ca rna xtidzē'ē Dios, Nu gun ga huöacli' tsahui'.

¹⁷ Na'a, xcLENē' Dios. Zal-la' zi'al gucli' bönni' nadá'ugac lu na' dul-la', na'a gdu ládi'li' runli' ca rna bē' zxba na' budód cuinli' lu nē'i.

¹⁸ Le chnulali' lu na' dul-la', nuhuöacli' ca bönni' nadá'ugac lu na' le nac dxi'a.

¹⁹ Ru'lena' lbi'ili' didza' ca tui' didza' bunách, le cutu réjni'li' gdu, lu yöl-la' bunách queēli'. Zi'al budód cuinli' gdu ca nayá' nabinli' lu na' le cunác len lu na' le cunác tsahui', gucli' ca bönni' nadá'ugac qui, len benli' xchini le cunác na'. Na'a, gul-dód gdu ca nayá' nabinli' lu na' le nac tsahui', gacli' ca bönni' nadá'ugac lu nē'i, gunli' xchini lē na' nac tsahui' quiē gacli' bunách narujgac quizi queē' Dios.

²⁰ Cati' ni' nacli' ca bönni' nadá'ugac lu na' dul-la', cutu benli' xchini le nac tsahui'.

²¹ Na'a, ¿naru' buzí'tsali' xbey lē na' benli' zi'al? Na'a run ga rutui'li' lē na' benli', le run ga nu gat tsaz.

²² Na'a chnulali' lu na' dul-la', len nacli' ca bönni' nadá'ugac queē' Dios, le ruzi'li' xbey le run ga nacli' bunách narujgac quizi queē' Dios len le run ga dē queēli' yöl-la' na'bán gdu.

²³ Lazxj nu run dul-la' nac yöl-la' gut, san le runnzē' queēru' Dios nac yöl-la' na'bán gdu, le ruzá' queēru' le nacru' tuz len Xanru' Jesucristo.

7

Le run lsaqui' yöl-la' nutság na'

¹ Bócha'adau', nul-li' núnbë'li' zxba queë' Dios. Nózcizli' rna be'i bönni' zxba na' tsal ni zoë' nabanë'.

² Lëzca' cni yu'unu lu në'ë bönni' queënu ngul nutság ná'lennu-në' bönni' tsal ni zoë' nabanë' bönni' queënu na' ca rna bë' zxba qui yöl-la' nutság na', san chqui' chnatië', nurujnu lu na' zxba na'.

³ Cni nac, tsal ni zoë' nabanë' bönni' queënu, chqui' utság ná'lennu-në' yetúë' bönni', gunnu dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na', san chqui' chnatië' bönni' queënu na', nurujnu lu na' zxba na', ati' na'a, chqui' utság ná'lennu-në' bönni' yubl, cutu gunnu dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

⁴ Lëzca' cni rac queëli', böcha'a. Le dzagli' Cristo chnatzli' lbi'ili' quië cutur gna be'i lbi'ili' le rna bë' zxba, quië gáquili' qui Nu yubl. Na'a chnáquili' queë' Cristo, Nu na' bubán lu yöl-la' gut. Cni nac, quië gac gunru' le rdzag ladxë'ë Dios.

⁵ Tsal ni' gyu'ru' lu na' yöl-la' bunáchz queëru', le rna bë' zxba na' ben ga glac bë' le gzë ládxiru' le cunác, le glun dxin lu gdu ca nayá' nabinru' quië lun ga gatra'.

⁶ Na'a nularu' lu na' zxba na' le natczru' tsca nac le rna bë' zxba na' gna be'i rë'u z'ial. Cni nac quië gac gunru' xchinë' Dios lu yöl-la' na'bán cub le runnë' queëru' Dios Bö' La'y, len clég gunru' xchinë' lu lë na' chnac gul, le nac zxba queë'.

Le dzag neda' le nac dul-la'

⁷ ¿Bizxa caz gnaru' na'a? ¿Naru' runtsa ga runa' dul-la' zxba queë' Dios? Cutu ca' run cni, san la'naru' cu buzejni'i neda' le rna bë' zxba na' cutu gnözda' nac dul-la' le runa'. La'naru' cuzóa lu zxba le rna: "Cutu së ladxu'u le dë qui lza'u", cutu gnözda' nac dul-la' yöl-la' rzë ladxi' le dë qui lza'a.

⁸ Cati' bdxin quia' zxba na', guc bë' le nac dul-la' na' run dxin lu gdu ca nayá' nabana', ati' ben ga gúquibe'ida' rzë ladxa'a yúgu'të le cunác. Ga cutu rdxini zxba na', cutu nac bë' le nac dul-la'.

⁹ Dza ni'të, z'atël ga bdxin quia' zxba queë' Dios, ni' ráquida' zoa' nabana', san cati' bdxin quia' zxba na', gúquibe'ida' nabaga'a dul-la' len chnatzca'.

¹⁰ Dios gna bë'ë zxba na' quië gun ga gata' queëru' yöl-la' na'bán, san ben ga gúquibe'ida' chnatzca'.

¹¹ GuC bë' nazi' yé'ida' ca nac dul-la', le ben zxba na' ga gúquibe'ida' nabaga'a dul-la' len ral-la' gatia'.

¹² Qui lë ni na', la'y nac zxba queë' Dios, ati' la'y len tsahui' len dxi'a nac le gna bë'ë.

¹³ ¿Naru' bentsa ga bdxin quia' yöl-la' gut lë na' nac dxi'a? Cutu ca' nac ca', san le nac dul-la' bugún dxin lë na' nac dxi'a len ben ga gúquibe'ida' chnatzca' quië gac bë' nac dul-la' le runa'. Cni guc, quië gac bë' ni'a qui zxba na' nactër xóhui' yúgu'të le nac dul-la'.

¹⁴ Nóziru' bennë' queëru' zxba na' Dios Bö' La'y, san neda' naca' bunáchz len yu'a lu na' dul-la' ca bönni' nada'u qui.

¹⁵ Na'a, le runa' cutu réjni'da'. Rë'nda' guna' ca rna bë' zxba na', san cutu runa' lë na' rë'nda' guna'. Le nac dul-la' le curlé'ida' dxi'a, lë na' runa'.

¹⁶ Runa' dul-la' zal-la' cutu rë'nda' guna' dul-la' na', le rusëdi neda' zxba na' nac le cunác dxi'a. Qui lë ni na' nac bë'tsca nac dxi'a le rna bë' zxba na'.

¹⁷ Cni nac, clég neda'z runa' dul-la' na', san dul-la' na' dzag neda' run ga runa' dul-la' na'.

¹⁸ Nözda' cutu zualen neda' le nac dxi'a, o huac gnia', lë na' nac dxi'a cutu zualen le nac yöl-la' bunáchz quia'. Rë'nda' guna' le nac dxi'a, san la' neda'z cutu gac guna' lë na' nac dxi'a.

¹⁹ Cutu runa' le nac dxi'a le rë'nda' guna', san rúntecza' le cunác le cutu rë'nda' guna'.

²⁰ Qui lë ni na', chqui' runa' dul-la' na' cutu rë'nda' guna', clég néda'cza' runa' lei, san dul-la' na' dzag neda' run ga runa' dul-la' na'.

²¹ Cni nac le rac queëru' yúgu'tëru'. Cati' ré'niru' gunru' le nac dxi'a, dzag rë'u le run ga runru' le cunác.

²² Lu icj ládxidau'hua' rdzag ladxa'a zxba queë' Dios

²³ san ráquibe'ida' dzag gdu ca nayá' nabana' le rna be'i neda', ati' lë ni rdá'baga' zxba queë' Dios yu'u icj ládxidau'hua'. Lë na' dzag gdu ca nayá' nabana' run ga runa' dul-la'.

²⁴ Bica' bayechi' neda'. ¿Nuzxa caz gac uslá neda' lu yöl-la' bunáchz quia' le run ga runa' dul-la'?

²⁵ Xclenë' Dios, chnularu' na'a ni'a qui le benë' Xanru' Jesucristo. Qui lë ni na', tsca nac le yu'u icj lãdxi'dau'hua' runa' ca rna bë' zxba queë' Dios, zal-la' yöl-la' bunáchz quia' run ga rë'nda' guna' dul-la'.

8

Le runru', le zóalenë' rë'u Dios Bö' La'y

¹ Qui lë ni na', cutur bi zxguia' nabága'quë' bönni' náquicnë' queë' Jesucristo, bönni' na' cutur tunë' ca rë'ni yöl-la' bunáchz quequë', san ca rë'nnë' Dios Bö' La'y tunë'.

² Le naca' tuz len Jesucristo, ráclenë' neda' Dios Bö' La'y, Nu na' nabániru'. Qui lë ni na', nulá' lu lë na' ben ga bena' dul-la' lenca' lu yöl-la' gut.

³ Chnunë' Dios le cutu gac gun zxba na', le cutu bi gzxaqui' gun le nacru' bunáchz. Dios bsölë'ë Zxi'nczë', guquë' bunáchcz ca nacru' rë'u, nacru' bunách dul-la', san cutu bi dul-la' benë' Lë'. Buspaga' cuinë' dul-la' nabága'ru' rë'u, ati' cni gac, bchuguë' qui dul-la' runru' lu yöl-la' bunáchz queëru'.

⁴ Cni benë' quië gac gunru' gdu le nac tsahui' le rna bë' zxba queë', nulru' na' cutur runru' ca rë'ni yöl-la' bunáchz queëru', san ca rë'nnë' Dios Bö' La'y runru'.

⁵ Bönni' tunë' ca rë'ni yöl-la' bunáchz quequë', tui' lãdxi'quë' le nac qui yöl-la' bunáchz quequë', san bönni' tunë' ca rë'nnë' Dios Bö' La'y, tui' lãdxi'quë' le nac queë' Dios Bö' La'y.

⁶ Chqui' rui' lãdxi'zru' le nac qui yöl-la' bunáchz queëru', tsaz gatrui', san chqui' rui' lãdxi'ru' le nac queë' Dios Bö' La'y, chdë queëru' yöl-la' na'bán gdu len rbözru' dxi lãdxi'.

⁷ Núitëz nu rui' lãdxi'z le nac qui yöl-la' bunáchz qui, cutu rdzag Dios dxi'a, le cutu run nu na' ca rna bë' zxba queë' Dios, len cutu ca' gac gun cni.

⁸ Qui lë ni na', cutu gac lunë' le rdzag lãdxë'ë Dios bönni' na' tunë' ca rë'ni yöl-la' bunáchz quequë'.

⁹ Na'a, cutur runli' ca rë'ni yöl-la' bunáchz queëli', san runli' ca rë'nnë' Dios Bö' La'y le zóalenczë' lbi'ili' Lë'. Cutu naquë' queë' Cristo bönni' cuzóalenë' lë' Dios Bö' La'y, Nu rsölë'ë queëru' Cristo.

¹⁰ Chqui' zóalenë' lbi'ili' Cristo, chnatz gdu ca nayá' nabinli' ni'a qui dul-la', san na' nabánili'-në' Dios Bö' La'y le nunë' lbi'ili' tsahui' Dios.

¹¹ Zoalen lbi'ili' Bö' La'y queë' Dios, Nu na' buspán Jesús lu yöl-la' gut. Lëczë' Dios, Nu buspán Jesucristo lu yöl-la' gut, gunë' ga ubanlı' lu gdu ca nayá' nabinli' le ratcz. Cni gunë' le zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y.

¹² Qui lë ni na', böcha'a, dë tu le rál-la'ru', san clëg qui yöl-la' bunáchz queëru', cui gunru' ca rë'ni yöl-la' bunáchz queëru' na'.

¹³ Chqui' runli' ca rë'ni yöl-la' bunáchz queëli', tsaz gatli', san chqui', len yöl-la' huac queë' Dios Bö' La'y, runli' ga la'nít le runli' lu yöl-la' bunáchz queëli', gata' queëli' yöl-la' na'bán gdu.

¹⁴ Nacgac zxi'në' Dios yúgu'të nup tun ca rë'nnë' Dios Bö' La'y.

¹⁵ Cutu nuzóë' lbi'ili' leyúbl ca bönni' nadá'ugac quië gadxi gdzöbili' Dios Bö' La'y na' zóalenë' lbi'ili', san chnunë' ga nacli' zxi'në' Dioscz Dios Bö' La'y, len runë' ca' ga rulidzru'-në' Dios, rnarui': "Xúztu'dau'."

¹⁶ Ruzéjni'në' bö' nacczru' Lëczë' Dios Bö' La'y, runë' ga nóziru' nacru' zxi'në' Dios.

¹⁷ Chqui' chnacru' zxi'në' Dios, tsaxxón len Cristo gata' ca' queëru' le naqui queë' Xuzru' Dios. Cni gac queëru' chqui' rzaca' rguí'lenru'-në' tsaxxón Cristo quië tsaxxón len Lë' uziru' xbey yöl-la' yení' queë'.

¹⁸ Runi neda', cutu nac le sáqui'ru' lahui yugu' lë ni rzaca' rguí'ru' na'a tsca nac yöl-la' yení' na' gata' queëru' dza zi'a za'.

¹⁹ Ta'böz yúgu'të le nunë' Dios, sxzöni ta'zé lãdxi'gac gdxintë dza na' ulu'ë lahui Dios bönni' nacquë' zxi'nczë'.

²⁰ Guladód lu na' le run ga la'nít yúgu'të lë na' nunë' Dios, clëg le glë'nicz gac cni, san le benë' ga nac cni Dios. Benë' ca' ga nac löz qui lë na' nunë'

²¹ ati' lulá yúgu'të le nunë' Dios lu lë na' run ga la'nít. Cni gac, luzi' ca' xbey yöl-la' ruslá le záqui'tsquí na' luzi'ë xbey zxi'në' Dios.

²² Nóziru' ta'zaca' ta'guí' ga rdxintë na'a dza yúgu'të le nunë' Dios, ca na' rzaca' rguí'nu ngul chzoa soabi' bi'idau' queënu.

²³ Rzaca' rguí'i, clëgz yödzyú ni, san rzaca' rguí'ru' ca' rë'u, zal-la' zóalenë' rë'u Dios Bö' La'y, Nu nac queëru' le ruluí'i rë'u ca ral-la' gacczru'. Rzaca' rguí'ru' tsal ni rbözru' dza ni' ulu'ë lahui Dios nacru' gdu zxi'në', dza ni' unë' ca' gdu ca nayá' nabinru'.

²⁴ Le runru' löz lë ni, nularu' rë'u, san chqui' gac glé'iru' lë na' runru' löz, cutu nac tu le rbözru'. Cutu rbözru' le chrlé'iru'.

²⁵ Na'a, chqui' runru' löz le curlé'iru', lu yöl-la' rböz zxön ladx'i' rbözru' lei.

²⁶ Lëzca' cni ráclenë' rë'u Dios Bó' La'y cati' rudú ládxi'ru', le cutu nóziru' bi ral-la' gnábiru'-në' Dios, san rudödë' xtídza'ru' lahuë' Dios Lëczë' Dios Bó' La'y, ati' lu yöl-la' rnab yudxi queë' rnëtscá ladxë'ë, tsca le cutu gac nu gna.

²⁷ Dios ruyúë' le yu'u icj ládxi'dau'gac bunách, len nöznhë' le rë'nnë' gnë' Dios Bó' La'y na', ati' Lë', ca rë'ncznë' Dios, rudödë' lahuë' Dios xtídza'gac nup náquigac quizi queë' Cristo.

Nadél-li'tër-ru' le zóalenë' rë'u Cristo

²⁸ Nóziru' tu'zi'ë xbey yúgu'të le rac quequë', bönni' na' nadxi'icnë' Dios, bönni' na' bulidzë' lequë' Dios ca nuzoaczë' gunë'.

²⁹ Nup na' gröczë' queë' zí'atël Dios, buzóë' ca' quequë' zí'atël lacquë' tuz ca nacczë' Zxi'në', quië gáctërë' blau Zxi'në' ladj zian böchë'ë.

³⁰ Nup na' buzóë' quequë' zí'atël Dios ca ral-la' lacquë', bulidzë' ca' lequë', ati' yugu' bönni' na' bulidzë', benë' lequë' tsahui', ati' yugu' bönni' na' benë' lequë' tsahui', benë' ga tu'zi'ë ca' xbey yöl-la' yení' queë'.

³¹ ¿Bizxa caz gnaru' na'a ca nacgac lë ní? Chqui' ráclenë' rë'u Dios, cutu ral-la' gádxiru' zal-la' bi lun queëru' bunách.

³² Dios, gdu ladxë'ë bennë' queëru' Zxi'nczë', budödë' lë', gutië' uláz queëru'. Chqui' cni benë' Dios, ¿naru' cu gunntsquë' queëru' tsazxón len Zxi'në' yúgu'të le dë?

³³ ¿Nuzxa caz gac bi uspaga' nup na' gröczë' queë' Dios? Nutu nu gac, le runczë' Dios ga nuhuóacru' tsahui'.

³⁴ ¿Nuzxa caz gac gchugu queëru'? Nutu nu gac, le gutczë' uláz queëru' Cristo, len le nacr blau, bubanë' lu yöl-la' gut, ati' na'a zoë' cuít lë'ë yubé! Dios ga náctërë' zxön, rnë' dxi'a uláz queëru' lahuë' Dios.

³⁵ Zal-la' bi rac queëru', nóziczru' nadxi'inë' rë'u Cristo. Nóziru' nadxi'inë' rë'u zal-la' rzaca' rguí'ru',

o zal-la' rsëbi ládxi'ru',

o zal-la' ta'bia ládxi'gac rë'u bunách,

o zal-la' rdunru',

o zal-la' ryadzj le gácuru',

o zal-la' zoa banádx queëru',

o zal-la' ludödë' rë'u bönni'.

³⁶ Ca nacgac lë ní nayúj lu guich la'y, rna:

Le náquitu' quiu' Li',

Tuntecz bunách ga gattu'.

Nactu' ca bö'cu' zxila',

Nadödcha' lu na' nu gdödi lecba'.

³⁷ Na'a, le zoalen rë'u Nu na' nadxi'i' rë'u, nactër löz uxiejru' lu le rac queëru'.

³⁸⁻³⁹ Qui lë ní na' runi neda':

Cutu bi saqui' gun ga cutur gdx'i'inë' rë'u Dios.

Nadxi'inë' rë'u le náquiru' queë' Xanru' Jesucristo.

Cutu saqui' gun cni yöl-la' gut o yöl-la' na'bán,

o yugu' gbaz la'y o nup ta'ná bë',

o yugu' yöl-la' huac qui tu' xöhui',

o bíti'téz bi zoa o bíti'téz le zi'a za',

o tu le dë xtsa'l o tu le dë cadxíl,

o bíti'téz bi nunë' Dios.

9

Dios gröczë' queë' bunách Israel

¹ Ru'a didza' gdu'të li le náquida' queë' Cristo ati' rajlöz didza' ni le nac queë' Dios Bó' La'y le yu'u icj ládxi'dau'hua'. Cutu rzi' yë'a.

² Ruhui'ntsquida' len rsëbitecz ladx'a'a

³ le rac ladx'a'a guna' ga lulë' böchi' lza'a, bönni' uládz quia'. La'naru' huaclen lequë', guë'niczda' ubíj ladxë'ë neda' Dios len ulá'alena' Cristo.

⁴ Nacquë' zxi'n xsoë' Israel bönni' uládz quia' na', ati' Dios bë'ë lequë' latj lacquë' zxi'nczë'. Gzoalen lequë' yöl-la' yení' queë' Dios, ati' Dios budödë' lu na'quë' didza' rucá'n tsahui' lenca' zxba queë'. Bulidzë' lequë' quië la'yíj ládxi'quë' Lë', len bé'lenë' lequë' didza' yugu' le gzxi' lu në'ë Dios gunë' le gaclen bunách.

⁵ Nacquë' zxi'n xsoaquë' xuz xtau'tu' Abraham len Isaac len Jacob, ati' ladj di'a dza quequë', ca nac yöl-la' bunách queë', guljë' Cristo, Nu naccz Dios len rna bé'inë' yúgu'të. Ractecz queë' yöl-la' ba. Ca' gac.

⁶ Zal-la' cutu nazí' lu na'quë' Cristo yúgu'të bönni' uládz quia', cutu ral-la' gnaru': "Daduz böac xtídzë'ë Dios." Clëg yúgu'të zxi'n xsoë' Israel nacquë' gdu bunách Israel, nup nácuigac queë' Dios.

⁷ Zal-la' guljquë' zian zxi'n xsoë' Abraham, cutu glaquë' gdu zxi'n xsoë' Abraham yúgu'të', san gac ca na' nayúj lu guich la'y, rna: "Yugu' zxi'n xsoë' Isaac lac gdu zxi'n xsu'."

⁸ Cni nac, nup nacgac zxi'në' bönni' náquinë' queë' Dios, clëg yúgu'të' nacquë' zxi'në' Dios. Lëzca' cni, nacgac gdu zxi'n xsoë' Abraham nupz na' naljgac ni'a qui lë na' gzxi' lu në'ë Dios.

⁹ Lë na' gzxi' lu në'ë Dios unödzejë' queë' Abraham rna cni: "Yetú iz na'a dza huóda', ati' Sara quiu' uzoanu-bi' tubi' bi'i bönni'dau'."

¹⁰ Clëgz lë ni guc cni, san lëzca' cati' Rebeca ni' nua'nu-bi' yugu' bi'i bönni'dau' queë' Isaac, xuz xtau'tu',

¹¹⁻¹³ cati' ni' zi'a laljbi' len cutu bi núnichi' le nac dxi'a o le cunác, Dios gudxë'-nu Rebeca na', gnë': "Bi'i bönni' zí'al quiu' gunbi' xchinbi' bi'i buróp." Didza' ni rajlóz lë na' nayúj lu guich ca gnë' Dios, rna: "Bdxi'ida'-në' Jacob, len clëg Esau." Cni gac, bugán tsutsu le buzóë' tsaz Dios ca nac lë na' chgröczë'. Qui lë ni na' cutu rac cni ni'a qui tu le gac lun bunách, san nac cni le rböczë' Dios nu rulidzë'.

¹⁴ ¿Bizxa caz gnaru' na'a? ¿Naru' runtsë' Dios le cunác? Cutu ca' runë' cni.

¹⁵ Dios gudxë' Moisés, gnë': "Huechi' ladxa'a nu rë'nda' huechi' ladxa'a, len udúl-li'da' nu rë'nda' udúl-li'da'."

¹⁶ Qui lë ni na', cutu rac cni ni'a qui le tën'nicz bunách, o le runë' bayúdx bönni', san nac le rë'ncznë' Dios, ruhuechi' ladxë'ë bunách.

¹⁷ Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y ca na' Dios gudxë' Faraón, gnë': "Qui lë ni na' buzóa' li' ga rna bë'u quië ulu'a lahui yöl-la' huac quia' ga zu', len guna' ga lumbë' le naca' bunách gdu'të yödzyú."

¹⁸ Cni nac, Dios ruhuechi' ladxë'ë nu rë'ncznë', len lëzca' cni runë' zid icj ládxi'dau'huë' nu bönni' rë'nnë' gunë' zid icj ládxi'dau'huë' bönni' na', ca na' benë' queë' Faraón na'.

¹⁹ Na'a guiëli' neda': "Chqui' cni nac, ¿bizx quië ruspaguë'ë bunách zxguia' Dios? ¿Nuzxa caz gac tá'baga' le rë'ncznë' Dios gunë'?"

²⁰ Cutu ca' nac cni. ¿Nuzxa caz li' rutság yudxnu' Dios? ¿Naru' huaacta guië bönni' huen rë'ö tu yusu' náquini' yu, gna: "¿Bizx quië benu' neda' cni'?"

²¹ ¿Naru' cu dë lu në'ë bönni' huen rë'ö gunë' qui guna' na' tu yusu' nu ugún lei dxin ga lna', len qui la' guna' na'z gunë' yetú yusu' nu ugún lei dxin ga cunác lna'?

²² Rë'ncznë' Dios ulu'ë lahui ca gunë' zxguia' le cunác len gunë' ga gac bë' yöl-la' huac queë', san lu yöl-la' rböz zxön ladxí' queë' bia' blenë' bönni' ni' ral-la' gchuguë' quequë', nup na' nabága'gac zxguia', le run bayúdx usnitíë' lequë'.

²³ Cni runë' Dios quië gac bë' nactër Isaca' yöl-la' ruzá' ladxí' queë', lë na' rulu'ë lahui laugac nup na' ruhuechi' ladxë'ë, nup na' buzóë' quequë' zí'atél luzi'ë xbey yöl-la' yení' queë'.

²⁴ Bunách cni bulidzë' Dios. Clëgz bulidzë' netu', bunách judío, san lëzca' bulidzë' bunách gza'a.

²⁵ Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y ca na' bë'ë didza' Oseas uláz queë' Dios, gnë':

Nup cunacgac bunách quia',

Gu'a lagac: bunách quia'.

Ati' nup na' cutu bdxí'ida',

Gu'a lagac: nup nadxi'ida'.

²⁶ La' na'z ga gnia' quequë':

"Cutu nacli' bunách quia'"

Ni' si' laquë': "Yugu' zxi'në' Dios ban."

²⁷ Na'a, ca nac quegac zxi'n xsoë' Israel, Isaías gnë':

Zal-la' la'yán zxi'n xsoë' Israel,

Lacquë' tsca rë' yuzx ra' yegu,

Lulë' nababzë'.

²⁸ Xanru' la' guntë' ga utság dëra

Le bchuguë' quegac bunách yödzyú ni.

²⁹ Lëzca' cni bë'ë didza' zí'atél Isaías, gnë':

Dios, Xanru' uná bë' gdu,

La'naru' cu buca'në' queëru' yugu' zxi'n xsoaru',

Uga'nru' ca yödZ Sodoma len Gomorra,
Yugu' yödZ na' busnitië' Dios.

Bunách Israel len didza' dxi'a

³⁰ ¿Bizxa caz gnaru' na'a? Chguladél-li'në' nuhuöacquë' tsahui' lahuë' Dios bönni' cun-ababquë' Israel len cutu gulazú gulabö'ë luhuöaquë' tsahui' lahuë' Dios, san nuhuöacquë' tsahui' le ta'yejlë'ë Dios.

³¹ Na'a, zal-la' gulazú gulabö'ë bönni' Israel lunë' ca rna bë' zxbá queë' Dios, le ral-la' gun ga lacquë' tsahui', cutu bdé-li'cnë' le ral-la' gata' quequë' le tunë' ca rna bë' zxbá na'.

³² ¿Bizx quië na' guc cni? Cni guc, le cutu glunë' cni lu yöl-la' rejle' quequë' Dios, san racz quequë' glë'nnë' lunë' ca rna bë' zxbá na', ati' qui lë ni na' gulachíxinë', o huac gnaru': Yajchégu'quë' lu lë na' nazi' lei: Guiöj Ga Nu Rajchegu'.

³³ Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y, rna:

Gul-yú. Uzóa'-në' yödZ Siön bönni'
Gaquë' ca guiöj ga nu tsajchegu',
Guiöj na' gun ga nu gchixi' gnigui.
Nu tsejlë' Lë', cutu ca' utuí ni nu na'.

10

¹ Bócha'adau', le rzë ladxa'a len le rnaba' lahuë' Dios gunë' quegac bunách Israel nac gunë' ga lulé'.

² Runa' lna' lau quequë', gdu láchxi'quë' tui' láchxi'quë' Dios, san clëg len yöl-la' rejni'i' gdu.
³ Cutu nözcne' ca runë' Dios, runzë' ga nacru' tsahui', san të'nnë' lun cuinquë' tsahui' racz quequë', len cutu ta'cu'të nöxj láchxi' lahuë' Dios quië gac gunë' lequë' tsahui'.

⁴ Budx benë' Cristo le rë'ni gun zxbá queë' Moisés, benë' ga gac luhuöac tsahui' yúgu'të nup la'yejlë' Lë'.

⁵ Ca nac qui nu huöac tsahui' le run ca rna bë' zxbá queë' Dios, buzujë' lu guich Moisés le rna cni: "Bönni' na' gunë' gdu'të ca rna bë' zxbá na', soë' gbanë' le gunë' cni."

⁶ Na'a, ca nac qui nu huöac tsahui' le rejle' Dios, rna cni: "Cutu gnau' lu icj láchxi'da'u, cugnáu': ¿nuzxa caz cuen ni' yehua' yubá?", lë na' nac, quië nu gun ga huötjë' Cristo,

⁷ len cutu gnau': "¿Nuzxa caz huötj ga dë latj qui nup chnatgac?", lë na' nac, quië nu gun ga cuenë' Cristo, urujë' lu yöl-la' gut.

⁸ Na'a, ¿bizxa caz rna? Cni rna: "Gal-la' ga zu' zoacz xtudzë'ë Dios. Lu ru'u len lu icj láchxi'da'u zoa xtudzë'ë na'." Lë ni nac didza' qui le réjlë'ru' Dios runtu' lban qui, rnatu':

⁹ "Chqui' didza' gu'u gac bë' Jesús naquë' Xanu', len huayéjlë'u gdu láchxi'u Dios buspanë' Lë' lu yöl-la' gut, uláu' li'."

¹⁰ Lu icj láchxi'dau'ru' réjlë'ru' Jesús quië gacru' tsahui' ati' len didza' rui'ru', rului'ru' lahui le naquë' queëru' Jesucristo quië ularu'.

¹¹ Nayúj lu guich la'y le rna: "Cutu ca' lutuí yúgu'të nup ta'yejlë' Lë'."

¹² Dios, la' tuz ca rui' láchxi'ë yugu' bönni' judío lenca' bönni' gdu'të yödZlyú, le naquë' Xanquë' yúgu'të léczë' Xanru', len napsquë' bi unödZjë' quegac yúgu'të nup tu'lídz Lë'.

¹³ Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y, rna: "Lulá yúgu'të nup lulídz Lë' Xanru'."

¹⁴ ¿Nacx gac lulídzë' Lë' chqui' cutu ta'yejlë'ë Lë'? ¿Nacx gac la'yejlë'ë Lë' chqui' gatga gulayönnë' ca nac queë'? ¿Nacx gac la'yönnë' chqui' nutu nu zoa nu gun lban laquë'?

¹⁵ ¿Nacxcz gac lunë' lban chqui' nutu nu gsóla' lequë'? Ca nac lë ni nayúj lu guich, rna: "Bica' bagac nup na' la'dxinë' ga nacuá' bönni' rjenquë' lban qui le rbequi dxi láchxi'ru', len tunë' lban qui didza' dxi'a."

¹⁶ Na'a, clëg yúgu'të' gulazi' lu na'quë' didza' dxi'a. Ca nac lë ni, Isaías gnë': "Xan, ¿nuzxa caz gyejlë' le bentu' lban qui?"

¹⁷ Cni nac, la'yejlë' Lë' nup la'yöni, ati' lë na' ral-la' la'yöni nac xtudzë'ë Cristo.

¹⁸ Na'a rnia': "¿Naru' cu gulayönnë'?" Le nactë gulayönnë', ca na' nayúj lu guich la'y, rna: Gdu'të yödZlyú gulayón chí'iquë';

Yúgu'të latj guládxn xtídzá'quë'.

¹⁹ Lézca' rnia': "¿Naru' cu gláquibe'inë' lë ni bönni' Israel?" Le nactë gláquibe'inë' lei. Ga rzu lau, bë'ë didza' uláz queë' Dios Moisés, gnë':

Guncza' ga uzxé'ili',

Le gdxí'ida' bunách cunababgac lbi'ili'.

Ni'a quegac bunách cuta'yejni'i' guna' ga leyli'.

²⁰ Gdöd ni' guctsquë' rugu láchxi' Isaías na', bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

Guladzóli neda' nup cutu gulaguilj neda'.

Buluí' lahua' laquë' bönni' cutu gulanabë' neda'.

²¹ Na'a, ca nac quequë' bönni' Israel, b'ë didza' uláz queë' Dios Isaías na', gnë: "Gdu dza bulí na'a, bulidza' bunách cutún ca rna xtídza'a len ta'dá'bagá' neda'."

11

Nup nulagac ladj bunách Israel

¹ Na'a rnia': ¿Naru' nubíj ladxë'ë bunách Israel Dios? Cutu ca' nac cni. Néda'cza' naca' bönni' Israel. Naca' zxi'n xsoë' Abraham, len nababa' di'a dza queë' Benjamín, zxi'nczë' Israel na'.

² Dios cutu nubíj ladxë'ë bunách queë', nup na' gröczë' queë' dza ni'të. ¿Naru' cu nózili' lë na' nayúj lu guich la'y ca na' benë' Elías? Bulidzé' Dios len buquie' bunách Israel, gnë:

³ "Xan, chguludödcde' bönni' glu'ë didza' uláz quiu', len guluquindjë' yugu' bcugu la'y quiu' ga buzëgu'gactu'-ba' lau' Li' böa' bëdxau'. Tuza' neda' naga'na' quiu', ati' t'ënnë' ludöddë' ca' neda'."

⁴ Na'a, ¿bizxa didza' bubi'ë Dios? Cni gnë: "Nun chí'gaccza'-në' quia' tsonnlalj yu chi gayu'ë bönni' cutu tu'zechu zxi'buquë' lau' bdau' guiöj na' nazi' lei Baal."

⁵ Lëzca' cni nac dza ni zoaru' na'a, naga'ngac la'gac bunách Israel, nup na' gröczë' queë' Dios le ruzá' ladxë'ë cni quequë'.

⁶ Chqui' nac le ruzá' ladxë'ë cni quequë', cutu nac ni'a qui tu le gac lunë'. La'naru' gac ni'a qui tu le gac gunru', lë na' ruzá' ladxë'ë queëru' Dios cutur gac tu le ruzá' ladxë'ë queëru'.

⁷ ¿Bizxa caz gnaru' na'a? Lë na' gulaguiljë' bönni' Israel, cutu guladél-li'në', san chguladél-li'në' lei nup ni' gröczë' queë' Dios, ati' yezíca're' na', Dios benë' zid icj ládxi'dau'quë'.

⁸ Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y, rna: "Dios benë' ga nacquë' chul nit." Cni benë', len zal-la' gac la'lé'inë' le runë' len la'yönnë' xtídzë'ë, cutu ca' nayëjini'cnë'. Cni nac quequë' ga rdxintë dza ni zoaru' na'a.

⁹ Ca nac lë ni b'ë didza' ca' David, gnë:

Luhuóac le la'zón lequë' lni quequë'

Len ca tu yal-lj ga la'rólinë'.

Lac ca' le lun ga la'chíxinë',

Len ca tu le uzi' la lequë'.

¹⁰ La'chúl yöj lauquë', cui la'lé'inë',

Len tsaz la'yechu cúdzu'quë' lu'ë yua'.

Ca gac lulá bunách cunacgac judío

¹¹ Na'a rnia': ¿Naru' gulachixinë' bönni' judío ga bdxintë gulanitië' tsaz? Cutu ca' gac ca', san guladá'baguë'ë xtídzë'ë Dios, ati' na'a Dios ru'ë latj lulá nup cunacgac judío quië gunë' ga luzxé'inë' lequë' bönni' judío.

¹² Le glunë' bönni' judío, gulachixinë', ben ga bdxin quegac bunách yödzlyú ni le nac ca tu yö-la' tsahui'. Chqui' cni gac, guta' yö-la' tsahui' quegac nup cunacgac judío le gulanitië' bönni' judío, szxónitër gata' quegac bunách yödzlyú ni cati' luhuöaquë' queë' Dios bönni' judío na'.

¹³ Na'a rëpa' lbi'ili' cunacli' judío, rnia': Le naca' gbaz nasölë'ë Dios laugac nup cunacgac judío, runa' zxon lë na' dë lu na'a

¹⁴ quië nazx ca' huac guna' ga luzxé'inë' lbi'ili' bönni' uládz quia', len cni guna' ga lulé' la'quë'.

¹⁵ Chqui' guluhuóac queë' Dios bunách nacuá' gdu yödzlyú le gulanitië' xlatjquë' bönni' judío, szxónitër gata' quegac bunách yödzlyú na' cati' luhuöazië' xlatjquë' na'. Gac ca rac cati' tu'bán nup chnatgac.

¹⁶ Chqui' rgu'ru' quizi queë' Dios cua nildau' rubijru' zi'al, lëzca' cua na' nagá'n nac quizi queë', len chqui' uzoaru' quizi queë' Dios luí yag, lëzca' lac quizi queë' zxuza' në'i yag na'.

¹⁷ Nacquë' la'quë' bönni' judío ca zxuza' në'i tu yag olivo narúgugac, ati' lbi'ili', ca zxuza' në'i tu yag olivo gui'a, yajta'li' yag olivo dxi'a na', buazli' xlatjgac nup na' grúgugac, len ruzi'li' xbey luí len xchóni' yag olivo dxi'a na'.

¹⁸ Qui lë ni na', cutu gun ba zxon cuinli', cu uzoali' tsla'l nup nacgac ca zxuza' në'i na' narúgugac. Chqui' run ba zxon cuinli', ral-la' gnózili' clëg lbi'ili' rugáguli' luí yag na', san luí yag na' rugagu lbi'ili'.

¹⁹ Nazx ca' gnau': "Gularugu zxuza' në'i yag na' quië gac tsazia' neda' xlatjgac."

²⁰ Nactë didza' ru'u, san gularuguë' le cutu gulayejlë'ë ati' yajta'u li' yag na' le réjlë'u Dios. Qui lë ni na', cutu ral-la' gun ba zxon cuinu', san ral-la' gádxinu' Dios.

²¹ Chqui' benë' leygac zxguia' Dios, nup na' nacgac gdu zxuza' në'i yag dxi'a na', gunë' zxguia' ca' li'.

²² Byutsca' na'a ca naquë' dxi'i ladx'i Dios, len ca runtsquë' ca' zxguia'. Le nactë runtsquë' zxguia' nup na' gulachixi, san naquë' dxi'i ladx'i len li'. Qui lë ni na', ral-la' gúnteczu' le rajlóz yöl-la' dxi'i ladx'i queë' na', cui gchuguë' ca' li' lu yag queë' na'.

²³ Lézca' cni gac quequë' chqui' cutu luga'në' lu yöl-la' curejlë' quequë', tsajta'quë' leyúbl lu yag na', le napë' Dios yöl-la' huac gunë' ga tsajta'quë' lei leyúbl.

²⁴ Nacu' li' ca zxuza' në'i grugu lu yag olivo gui'a len yajta'u yag olivo dxi'a ga nutu nu udá' zxuza' në'i yag gui'a. Szxónitër huac quequë', nup nacgac ca zxuza' në'i gdu qui yag dxi'a na', huac tsajta'quë' leyúbl lu yag quégacczë' na'.

Ca gac lulá bunách Israel

²⁵ Bócha'adau', rë'nda' gnóžili' lë ni bgachi', cui gun ba zxön cuinli' ca nac yöl-la' rejni'i queëli'. Guluhuóac zid ladx'i la'gac bunách Israel, ati' cni lacquë' ga gdxinr dza chnayazgac ga rna bë'ë Dios yúgu'të bunách cunacgac judío, nup na' ral-la' lulá.

²⁶ Tód na' gata' latj lulé' ca' yúgu'të bönni' Israel, ca na' nayúj lu guich la'y, rna: Gruj Sión Nu ruslá,

Len ugúa le cunác nungac zxi'n xsoë' Jacob.

²⁷ Lë ni nac didza' dzag gúnlena' lequë'

Cati' ugúa' dul-la' nabága'quë'.

²⁸ Cni nac, guladá'baguë'ë didza' dxi'a ati' Dios nubíj ladxë'ë lequë' quië gac ulali' lbi'ili', san naxdi'inë' ca' lequë' Dios, le gróczë' queë' xuz xtau'quë'.

²⁹ Tsaz runódzjë' Dios le runódzjë', len tsaz rulidzë' bunách.

³⁰ Ca na' nac queëli', zí'atël cutu benli' ca rna xtidzë'ë Dios, ati' na'a ruhuechi' ladxë'ë lbi'ili' Dios le cutu glunë' ca rnë' bönni' judío,

³¹ Lézca' cni nac quequë' na'a, cutu tunë' ca rnë' Dios, san cni gacz ga gdxinr dza huechi' ladxë'ë lequë' Dios, le ruhuechi' ladxë'ë lbi'ili' na'a.

³² Dios bubíj ladxë'ë yúgu'të bunách quië la'dá'baguë'ë xtidzë'ë, quië gac huechi' ladxë'ë yúgu'të'.

³³ Zxöntër nac yöl-la' tsahui' queë' Dios, lë na' nac yöl-la' rac zxön len yöl-la' rejni'i queë'. Nutu nu gac tsejni'i le nuzóë' Dios gunë', len cutu gac nu gnózi yugu' le runë' Dios.

³⁴ ¿Nuzxa caz gyejni'i le gza' ladxë'ë Xanru'? ¿Nuzxa caz buzejni'i Lë'?

³⁵ ¿Nuzxa caz bi bunódzj queë' Dios quië gun bayúdx bi ubi'ë Dios qui?

³⁶ Yúgu'të le dë narujgac lu në'ë Dios, len tac lu në'ë, len nacgac quië uzi'ë xbeygac. Gactecz queë' Dios yöl-la' ba. Ca' gac.

12

Ral-la' udód cuinru' quizi queë' Dios

¹ Böchi' lza'adau'. Ruhuechi' ladxë'ë rë'u Dios. Qui lë ni na' ráta'yua' lauli' udód cuinli' lu në'ë Dios, gacli' ca tu le nac ban rgu'ru' lu në'ë Dios, quië gacli' quizi queë', le gac tu le dzag ladxë'ë Dios. Lë ni ral-la' gunli', le rajlóz le rej ladx'i'ru'-në' Dios.

² Cutur gunli' la' tu ca tun bunách dza ni zoaru' na'a, san gul-gác bunách cub le nucubë' Dios icj ladx'i'dau'li'. Gul-gún cni quië gac gnóžili' le nac dxi'a rë'nnë' Dios gunli', lë na' rdzag ladxë'ë, len le nac gdu.

³ Na'a, le zoa le buzá' ladxë'ë quia' Dios, rëpa' yúgu'tëli': Cutu gun ba zxön cuinli', le cural-la' gunli', san ral-la' gacli' nój ladx'i' ca rbequi icjli', tsca nac yöl-la' rejlë' queëli' Dios le bennë' qui queëli'.

⁴ Ca na' nac tuz gdu ca nayá' nabinru', zal-la' zian le nagudi' dzáglenru', len clëg tuz dxin tun yúgu'të le zian na' nagudi' dzáglenru',

⁵ Lézca' cni nac queëru'. Zal-la' zianru' zoaru', nacru' ca tuz le nayá' nabinru' le nacru' tuz len Cristo, ati' qui lë ni na' yúgu'tëru' nacru' tuz turu' len yeturu'.

⁶ Tu turu' dë lu na'ru' tu le bennë' queëru' Dios, ati' nadza'gac tu tu tsca nac le buzá' ladxë'ë qui queëru'. Bönni' na' Dios bunódzjë' queë' gu'ë didza' uláz queë', tsca rejlë'ë Lë', ral-la' gu'ë didza' bönni' na'.

⁷ Bönni' na' Dios bunódzjë' queë' gunë' xchinë', dxi'adau' ral-la' gunë' dxin na'. Bönni' na' Dios bunódzjë' queë' usëdnë' bunách, dxi'adau' ral-la' usëdnë' bunách.

⁸ Bönni' na' Dios bunódzjë' queë' uzéjni'në' bunách, dxi'adau' ral-la' uzéjni'në' lequë'. Bönni' bi unódzjë' qui nu yubl, gdu ladxë'ë ral-la' unódzjë'. Bönni' rna bë'inë' bunách, gdu ladxë'ë ral-la' gunë' cni. Bönni' ráclenë' lzë'ë, len yöl-la' rudziji ral-la' gunë' cni.

Yugu' le ral-la' gun nu naqui queë' Cristo

9 Ral-la' gdx'i'ili' lza'li' gdu ládx'i'li'.

Gul-cuasi le cunác.

Gul-güi' ládx'i'li' gunli' le nac dxi'a.

10 Gul-dxi'i-cnè' lza'li' ca nadxi'igac'li-nè' bóchi'czli'.

Ca runli'-nè' ba la'n lza'li' ral-la' gunli' ga gacrè' blau lza'li' ca nacli' la' cuinzli'.

11 Gul-tiptecz ládx'i'li' len cutu gac'li' zxhuéd.

Gul-gún xchinè' Xanru' gdu ládx'i'li'.

12 Gul-dziji le zoa le runli' löz.

Gul-cóz zxön ladxi' cati' bi rzaca' rgu'i'li'.

Gul-lídzteczè' Dios.

13 Gul-nódzj quegac bunách queè' Cristo tsca nayadzjcnè'.

Gul-güi' latj ga la'cuá' nup ta'dxín queè'li'.

14 Gul-náb-nè' Dios gunè' dxi'a quegac nup ta'bía ládx'i'gac lbi'ili'.

Gul-náb gac dxi'a quequè', len cutu udxiali' lequè' dō'.

15 Gul-dziji len nup tu'dziji.

Gul-cōdxlen nup ta'bōdx.

16 Gul-gác tuz len lza'li'.

Cutu gun ba zxön cuinli', san gul-gún-queè' tsaxxón bönni' nöx ladxi'.

Cutu gáquili' chnadél-li'li' yöl-la' rejni'i' gdu.

17 Nutu nu ubi'ili' qui, cu gua'li' dō' qui nu rua' dō' queè'li'.

Gul-gún dxi'a quegac yúgu'tè bunách.

18 Chqui' huac, tsca sáqui'li', gul-cóz dxi'a len yúgu'tè bunách.

19 Böchi' lza'adau', cutu uzi' lali' bunách la' lbi'izli', san gul-güi' latj ubi'è Dios quegac bunách na', le nayúy lu guich la'y le rna: "Néda'cza' uzi' la'. Neda' ubi'a quegac bunách." Cni gnè' Xanru' Dios.

20 Lèzca' cni rna: "Chqui' zoè' bönni' curdzaguè' li' dxi'a len rdunè', bè'è le gahuè'. Chqui' rbdixè' nis, bè'è le gu'i'jè'." Cati' gunu' cni, gunu' ga utui'nè' bönni' na'.

21 Cutu gu'u latj uxícj li' le cunác, san buxícj le cunác na', ugunu' dxin le nac dxi'a.

13

1 Yúgu'tèli' ral-la' gunli' ca ta'né' bönni' yúlahui'. Dioscz budödè' lu na'què' yöl-la' uná bè' napquè', len nucu'è xlatjquè' bönni' ni dè lu na'què' yöl-la' uná bè'.

2 Qui lè ni na', nu rdá'baga' yúlahui' rdá'baga' le nuzóè' Dios, ati' nup ta'dá'baga' cni, grugu quegac.

3 Nacu'è bönni' yúlahui', clèg quiè luzeynè' ba nadx nu run le nac dxi'a, san quiè luzeynè' ba nadx nu rua' dō'. Chqui' rè'nnu' gunu' ga cutu luzeynè' li' ba nadx, ben le nac dxi'a, ati' uruju' dxi'a lauquè'.

4 Naquè' bönni' yúlahui' ni'a nè'è Dios quiè gáclenè' li', san chqui' runu' le cunác, ral-la' gádxinu', le cutu nu'è daduz xuyág yúlahui'. Naquè' ni'a nè'è Dios quiè uzi' lè', gunè' zxguia' nu rua' dō'.

5 Qui lè ni na' run bayúdx gunli' ca rnè' bönni' na' dè lu nè'è, clègz le budödè' Dios lu nè'è gunè' lbi'ili' zxguia', san lèzca' quiè soa dxiz ládx'i'dau'li' lahuè' Dios.

6 Qui lè ni na' ca' rguizxj lazli' qui yúlahui', le nacquè' bönni' yúlahui' ni'a nè'è Dios len tunè' le nudödè' lu na'què'.

7 Gul-quízxj yúgu'tè bunách le rál-la'li' quequè'. Gul-quízxj lazli' lu na' nu ral-la' uquízxj lazli'. Gul-quízxj dumí nu ral-la' quízxjli'. Gul-gadxi nu ral-la' gádxili', len gul-gún ba la'n nu ral-la' gunli' ba la'n.

8 Nutu nu bi ral-la' gál-la'li' qui, san tuz ral-la' gdx'i'ili' lza'li', le chben gdu ca rna bè' zxba queè' Dios nu nadxi'i' lzè'i'.

9 Cni ta'ná bè' zxba na':

Cutu gunu' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

Cutu gdōddu' bunách.

Cutu cuanu'.

Cutu gneu' qui lza'u le cunác.

Cutu sè ladxu'u le dè qui lza'u.

Yugu' zxba ni len yúgu'tè zxba yezica', udx gun nu run ca rna didza' rna cni: "Bdxi'i lza'u ca nadxi'i' cuinu'."

10 Nu na' nadxi'i' lzè'i' cutu bi run qui lzè'i' le cunác. Cni nac, nu na' nadxi'i' lzè'i' run gdu ca rna bè' zxba queè' Dios.

¹¹ Gul-gún cni le nózili' ca rac dza ni zoaru' na'a, len nózili' ca' chbdxin dza uspán ládxi'li' ca rubán nu chgux, le chzoar gal-la' dza ularu' lu le cunác ca guc cati' ni' gzu lauru' réjlë'ru' Cristo.

¹² Ga zoaru' na'a nac ca chdzò'l, ati' chzoa tòd rèl' na', san ga na' zoè' Cristo nac ca lahui' dza ati' chzoa tsajsoaru' ni'. Qui lë ni na' ral-la' uca'nru' le tun bunách ga chul xòhui'. Ca na' rugacu cuinë' le run chi'i lë' lu gdil-l bönni' rijë' gdil-l, ral-la' taru' lu yení' queé' Dios, le gun chi'i rë'u lu na' tu' xòhui'.

¹³ Quië gunru' cni ral-la' gunru' dxi'a ca ral-la' gun nu rda lahui' dza. Cutu ral-la' súdxiru' len cutu gágulë'ru'. Cutu ral-la' gunru' le cunác len clëg le gun ditj rë'u. Cutu ral-la' tìl-lenru' lza'ru' len cutu uzxé'iru' lza'ru'.

¹⁴ Na'a, ral-la' un cuinli' lu icj ládxi'dau'li' ca naquë' Xanru' Jesucristo, len cutu güi' ládxi'li' gunli' le rzë ládxi'li' lu yòl-la' bunáchz queëli'.

14

Cutu si' quídza'ru' böchi' lza'ru'

¹ Gul-güü' latj gun tsaxzón lbi'ili' nu rejle' Cristo zal-la' cutu nac gdu ca rejle' Lë' nu na'. Cutu tìl-lenli' nu na' ca nacgac le runi nu na' huac nu gun.

² Ca nac lë ni, nacu'ë bönni' runi lequë' huac lahuë' yúgu'të le tagu bunách, san yela'quë' bönni', cunác gdu ca ta'yejlë'ë Cristo, tahuë' tuz le raz ruzoaru'.

³ Na'a, bönni' na' rahuë' yúgu'të cutu ral-la' uzóé' tsal'l bönni' cutu rahuë' yúgu'të, len lëzca' cni, bönni' na' cutu rahuë' yúgu'të cutu ral-la' si' quídze'ë bönni' na' rahuë' yúgu'të, le nazi' lu në'ë Dios gropë' bönni' na' ta'yejlë'ë Cristo.

⁴ ¿Nuzxa caz li', rzi' quídzu'u bönni' huen dxin qui nu yubl? Bönni' na' naquë' huen dxin queë' Dios, lahuë' Xanczë' urujë' tsahui' o cutu urujë' tsahui'. Urujë' tsahui' lahuë' Dios, le gunczë' Xanru' Dios ga urujë' tsahui'.

⁵ Nazx ca' zoë' bönni' runrë' zxon tu dza ca runë' zxon yezica' dza, ati' bönni' yubl, tuz ca runë' zxon yúgu'të dza. Tu turu' ral-la' usédtsaru' chqui' nac dxi'a le runru'.

⁶ Bönni' na' runë' zxon tu dza, runë' lei zxon quië tsej ladxë'ë Xanru', ati' bönni' na' cutu runë' zxon dza na', quië tsej ladxë'ë Xanru' cutu runë' zxon dza na'. Lëzca' cni, bönni' na' rahuë' yúgu'të, rahuë' cni quië tsej ladxë'ë Xanru', le rë'ë Dios: "Xclenu'", ati' bönni' na' cutu rahuë' yúgu'të, cutu rahuë' lei quië tsej ladxë'ë Xanru', len rë'ë ca' Dios: "Xclenu'."

⁷ Cutu zoë' nabanë' queëzë' nitúë' bönni' ladjru' rë'u, len cutu ratië' queëzë' nitúë' bönni'.

⁸ Chqui' zoaru' nabanru', quië tsij ládxi'ru'-në' Xanru' zoaru' nabanru', len chqui' gatru', quië gac yòl-la' ba queë' Xanru' gatru'. Cni nac, chqui' zoaru' nabanru' o chqui' gatru', náquiczru' queë' Xanru'.

⁹ Qui lë ni na' ca' gutië' Cristo len bubanë', quië gaquë' Xangac nup chnatgac len nup nabangac.

¹⁰ Na'a li', ¿bizx quië rulág yudxu' böchi' lza'u? ¿Bizx quië ruzú' tsal'l böchi' lza'u? Yúgu'tëru' gdxinru' lahuë' Cristo ga cuequi xbeynë' rë'u.

¹¹ Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y, rna:

Rnë' Xanru': "Ni'a quia' néda'cza',
Luzechu zxibgac lahua' neda' yúgu'të bunách.

La'guixjö' yalj lulu naca' Dios."

¹² Cni nac, cuequi xbeynë' yúgu'tëru' Dios.

Cutu gunru' ga gchixi gnignë' böchi' lza'ru'

¹³ Qui lë ni na', cutur ral-la' ulág yudxru' lza'ru', san ral-la' gun yudxru' cui gunru' ga gchixi gnignë' böchi' lza'ru', len cui gunru' ga gunë' dul-la' lza'ru' na'.

¹⁴ Nözcda' cutu bi dë le ráguru' le gac gun ga cutur nacru' dxi'a lahuë' Dios, ati' rajlöz lë ni didza' bë'ë Xanru' Jesús. Chqui' ráquinë' bönni', zoa bi gac gun ga cutur naquë' dxi'a lahuë' Dios, queë' bönni' ni, cni nac.

¹⁵ Chqui' rushui'nnu' böchi' lza'u, le ragu' le runi lë' cural-la' gáguru', cutu runu' ca ral-la' gun nu nadxí'i böchi' lzë'i. Cutu bi ral-la' gagu' le gun ga gac chop ladxë'ë bönni' na', gutië' Cristo uláz queë'.

¹⁶ Qui lë ni na', cutu bi gunli' le gun ga la'né xòhui' bunách qui le runi lbi'ili' nac dxi'a.

¹⁷ Cati' rna bé'inë' rë'u Dios, cutu rui' ládxi'ru' le gui'j gáguru', san rui' ládxi'ru' gacru' tsahui' len soaru' dxi ladxí', len udzójiru', yugu' le gac gunru' le zóalenë' rë'u Dios Bò' La'y.

¹⁸ Núti'tëz nu run xchinë' Cristo ca nacgac lë ni, run le rdzag ladxë'ë Dios, ati' urúj dxi'a laugac bunách.

¹⁹ Qui lë ni na' ral-la' gunru' le lun ga gata' quegac bunách le rbequi dxi ládxi'ru', len le lun tsutsu turu' yeturu' ca réjlë'ru' Cristo.

²⁰ Cutu bi ral-la' gagu' le gun ga gac chop ladxi' nu na' nuzóë' Dios. Nactë le ta'ná bunách: "Yúgu'të dë latj gáguru'", san gunru' le cunác chqui' gunru' ga gchixi gnigné' lza'ru' ni'a qui lë na' ráguru'.

²¹ Dxi'ar gac cutu gagu' bëla' len cutu gui'ju' xisi uva, len cutu bi gunu' le gun ga gchixi gnigné' böchi' lza'u, o le gun ga gac chop ladxë'ë, o le gun ga huöta' ggul ladxë'ë ca rejlä'ë Cristo.

²² Chqui' réjlë'u dë latj bi gunu', ral-la' gunu' cni lahuë' Dios ga zu' tuzu'. Bica' ba bönni' na' cutu ruxós lë' ládxi'dau'huë' ni'a qui lë na' runi lë' dë latj gunë',

²³ san bönni' na' rac chop ladxë'ë ni'a qui le rahuë', nabaguë'ë zxguia', le runë' le cutu runi lë' dë latj gunë'. Nac dul-la' yúgu'të le runru', le cutu runi rë'u dë latj gunru'.

15

Gunru' le rdzag ladxë'ë böchi' lza'ru'

¹ Qui lë ni na', chqui' nacru' tsutsu ca réjlë'ru' Cristo, ral-la' gua' glenru' nup na' nöta' nagúl ládxi'gac ca ta'yejlë' Cristo. Cutu ral-la' gunru' le rdzag ládxi'ru' la' cuinzru'.

² Yúgu'tëru' ral-la' gunru' le rdzag ladxë'ë böchi' lza'ru' quië gac dxi'a queë', len gdip ladxë'ë ca rejlä'ë Cristo.

³ Cni ral-la' gunru', le cutu benë' Cristo le bdzag ladxë'ë la' cuinzë', san guc queë' ca na' nayúj lu guich la'y, rna: "Dubága'gac neda' didza' xöhu' glui' nup gulané xöhu' quiu' Li', Dios."

⁴ Yúgu'të le guluzujë' lu guich la'y dza ni'të, guluzujë' lu guich quië usëdi rë'u. Lë na' nayúj lu guich la'y run ga rbözru' zxön ladxi' len ruhui' zxön rë'u. Qui lë ni na' zoa le runru' löz.

⁵ Rnabda'-në' Dios, Nu run ga rbözru' zxön ladxi' len Nu ruhui' zxön rë'u, gunë' ga gacli' tuz ca runi lbi'ili', gacli' ca na' rë'nnë' Jesucristo.

⁶ Cni ral-la' gunli' quië gacli' tuz, tsazxön cu'li'-në' yöl-la' ba Dios, Xuzë' Xanru' Jesucristo.

⁷ Qui lë ni na', quië gac yöl-la' ba queë' Dios, gul-sí' lu na'li' tuli' yetuli' ca na' Cristo gzxi' lu në'ë ca' rë'u.

⁸ Cni ral-la' gunli', le rëpa' lbi'ili': Bidë' Jesucristo, gúclenë' bunách judío ati' cni buluë' lahui nac gdtë li didza' ru'ë Dios, ati' benë' ga guludxín le gzxi' lu në'ë Dios unödzjë' quequë' xuz xtau'tu'.

La'yöni didza' dxi'a bunách gza'a

⁹ Bidë' ca' Cristo quië benë' ga la'gú'u Dios yöl-la' ba nup cunacgac judío le ruhuechi' ladxë'ë lequë' Dios. Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y, rna:

Qui lë ni na', laugac bunách gdtë yödzlyú,

Ulu'a lahui le nacu' Li',

Len gul-la' quiu' yöl-la' ba.

¹⁰ Ga yubl nayúj lu guich la'y, rna:

Lbi'ili', bunách gdtë yödzlyú,

Gul-dzójjen bunách queë' Dios.

¹¹ Ga yubl nayúj ca' lu guich la'y, rna:

Gul-cu'ë Xanru' yöl-la' ba,

Yúgu'tëli' cunacli' judío.

Gul-tsjil ládxi'li' Lë',

Yúgu'tëli' zoali' gdtë yödzlyú.

¹² Lëzca' cni buzujë' lu guich Isaías le rna:

Gla' lahui Nu nabáb di'a dza queë' Isaí.

Gac blau Nu na' quië gna be'i nup cunacgac judío.

Nup ni lun löz Lë'.

¹³ Rnaba' lahuë' Dios, Nu run ga runru' löz, gunë' ga udzójitsquili' len ga soali' dxi ladxi' le réjlë'li' Lë', len gunë' ga gac gdu ca runli' löz, le zoalen lbi'ili' yöl-la' huac queë' Dios Bó' La'y.

¹⁴ Böchi' lza'adau'. Chnözczda' rúnteczli' le nac dxi'a len dëtsca queëli' yöl-la' rejni'i quië gac uzéjni'li' lza'li'.

¹⁵ Na'a naca' rugu ladxi', ruzuja' queëli' lu guich ni, böcha'a, rusá'a ládxi'li' le zoa le buzá' ladxë'ë quia' Dios.

¹⁶ Qui lë ni na' runa' xchinë' Jesucristo laugac bunách cunacgac judío, len runa' lban qui didza' dxi'a queë' Dios, quië gac ugu'a lu në'ë Dios bunách cunacgac judío, nup na' gröczë' queë' Lë' Dios Bó' La'y. Lacquë' ca tu le rgu'ru' lu në'ë Dios, le rdzag ladxë'ë Lë'.

¹⁷ Na'a, le rúnlena' tsaxón Jesucristo dxin, dè lu na'a gdzag ladxa'a ca nac le nuna' lu xchinè' Dios.

¹⁸ Lèzca' rurúguida' gnia' ca nac lè na' benè' Cristo lu na'a neda', benè' ga tun ca rna xtidzè'è Dios bunách cunacgac judío. Lè ni benè' Lè', bugunè' dxin didza' bè'a neda' len yugu' dxin bena' neda'.

¹⁹ Lu na'a neda' bugunè' dxin ca' le nacgac bè' bulu'è lahui Lè' len yugu' yòl-la' huac zxón benè', len yòl-la' huac queè' Dios Bò' La'y gzoalen neda'. Cni guc, gzu lahua' runa' lban lu yödZ Jerusalén, ati' gdu zbi'il ga rdxintè luyú Ilirico, chnuna' lban qui didza' dxi'a ca nac queè' Cristo.

²⁰ Bè' ladxa'a bena' lban qui didza' dxi'a ga cutu gulayöni bunách ca nac queè' Cristo. La'naru' guna' lban ga chgulayöni bunách, guna' neda' ca runè' bönni' ruguel-lè'è lahui dxin zxón chnunè' bönni' yubl.

²¹ Ca bena' neda' nac ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

La'le'i nup nacua' ga nutu nu ben lban queè' Lè',

Len la'yejni'i nup gatga gulayöni ca nac queè'.

Rè'nnè' Pablo tsijè' Roma

²² Qui lè ni na', zal-la' zian lzu gu'nda' guida' ga zoali', cutu guc guida'.

²³ Na'a, chbudx bena' dxin quia' yugu' latj ni, len chrè'nda' zian iz guida' ga zoali'.

²⁴ Qui lè ni na', cati' tsija' luyú España, tòda' ga zoali' lbi'ili', le runa' löz duyúa' lbi'ili', len udzjilenda' lbi'ili'. Töd ni' huac ugu'li' neda' nöz.

²⁵ Na'a ral-la' tsija' Jerusalén, tsju'a ni' tu le gaclen nup ni' náquigac queè' Cristo.

²⁶ Cni guna', le guladzág ládxi'que' bönni' nacu'è luyú Macedonia len luyú Acaya, gulu-tubè' bi tu'nödZjè' quegac bunách yechi' dzaggac bunách queè' Cristo, nacu'è Jerusalén.

²⁷ Guladzág ládxi'que' bönni' cunacquè' judío glunè' lè ni. Le nactè nac tu le tal-lè'è quegac bunách judío ni'. Chqui' bönni' judío cunacquè' judío tu'zi'è xbey le nacgac queè' Dios ni'a qui le nungac bunách judío, lèzca' ral-la' lácLenè' bunách judío na', lugunè' dxin le dè quequè'.

²⁸ Qui lè ni na', cati' udx udöda' lu na'gac bunách judío lè na' gulunödZjè' bönni' ni, ni'r tòda' ga zoali' lbi'ili' cati' tsija' luyú España.

²⁹ Cati' guida' ga zoali', runa' löz gdxínlena' yúgu'tè le ruzi'ru' xbey ni'a qui didza' dxi'a queè' Cristo.

³⁰ Ni'a queè' Xanru' Jesucristo len ni'a qui yòl-la' nadxi'i' ruchiziè' icj ládxi'dau'ru' Dios Bò' La'y, ráta'yua' lauli', bócha'adau', ulidzli'-nè' tsaxón len neda' Dios, gnábili'-nè' gáclenè' neda'.

³¹ Gul-náb lahuè' Dios gunè' ga ulá' neda' lu na'que' bönni' cuta'yejlè'è nacu'è luyú Judea, len gunè' ca' ga la'dzág ládxi'que' la'zi'è lè na' tsju'a bönni' nacque' queè' Cristo, nacu'è Jerusalén.

³² Gul-náb ca' lahuè', chqui' nac ca rè'nnè' Dios, gunnè' neda' latj gdxina' queè'li' len yòl-la' rudziji quia', quiè uzi' ládxi'lèna' lbi'ili'.

³³ Na'a rnabda'-nè' Dios, Nu run ga zoaru' dxi ladxi', sóalenè' yúgu'tèli'. Ca' gac.

16

Tu'gáp Dios lza'gac bunách queè' Cristo

¹ Rgu'a-nu lu na'li' Febe, ngul zanru' da'nu Xanru'. Nacnu ngul huen dxin queè' Dios dzagnu bunách queè' Cristo lu yödZ Cencrea.

² Uláz queè' Xanru' gul-si' lu na'li'-nu ngul na', ca ral-la' lun bunách queè' Cristo. Gul-gaclen lènu, unödZji' queènu bítitèz bi rquinnu. Lècznu gúclennu bunách zian, len gúclennu ca' neda'.

³ Gul-gáp Dios Priscila len Aquilo, nup na' glunlen neda' tsaxón dxin queè' Jesucristo.

⁴ Chopè' ni guladödè' ga gzoa banádx latiè' quiè glunè' ga gogatia' neda', ati' rèpa' lequè': xclenli', len clèg neda'z, san lèzca' tè'è lequè': xclenli', yúgu'tè bóchi' lza'ru' nababquè' gap nacua' bunách queè' Cristo cunacgac judío.

⁵ Gul-gáp ca' Dios bunách queè' Cristo tu'dubè' lu yu'u lidxquè' Priscila len Aquilo na'. Gul-gáp ca' Dios Epeneto, bönni' na' nadxi'ida'. Bönni' ni gyejlè'è Cristo zí'atèl ca yúgu'tè bunách luyú Acaya.

⁶ Gul-gáp Dios María, ngul na' bennu dxin zxón queè' Cristo ga ni' rudubli' lbi'ili'.

⁷ Gul-gáp Dios Andrónico len Junias, yugu' bönni' uládz quia'. Bönni' ni guladzúnlenè' neda' tsaxón lidx guia, len nadél-la'que' latj blau ladj bönni' gbaz nasölè'è Cristo. Lèzca' gulayejlè'è Cristo zí'al ca neda'.

⁸ Gul-gáp Dios Amplias, bönni' na' nadxi'ida' le náquinenè' queè' Xanru'.

⁹ Gul-gáp Dios Urbano, bönni' na' bénlenë' netu' tsazxón dxin queë' Jesucristo. Gul-gáp ca' Dios Estaquis, bönni' na' nadxi'ida'.

¹⁰ Gul-gáp Dios Apeles, bönni' na' nac bë' rejlä'ë Cristo. Gul-gáp ca' Dios nup nacua' lidxë' Aristóbulo.

¹¹ Gul-gáp Dios Herodiön, bönni' uládz quia'. Gul-gáp ca' Dios nup nacua' lidxë' Narciso, ta'yejlë'ë Xanru'.

¹² Gul-gáp Dios Trifena len Trifosa, ngul na' tunnu dxin queë' Xanru'. Gul-gáp ca' Dios Pérsida, ngul na' bennu dxin zxón queë' Xanru', ati' nadxi'iru'-nu.

¹³ Gul-gáp Dios Rufo, bönni' rö queë' Xanru'. Gul-gáp ca' Dios xnë'ë Rufo na', nacnu ca' ca xna'cza'.

¹⁴ Gul-gáp ca' Dios Asíncrito, len Flegonte, len Hermas, len Patrobas, len Hermes, lenca' yugu' böchi' lza'ru' da'quë' Xanru', nacua'lenë' lequë'.

¹⁵ Gul-gáp ca' Dios Filólogo len Julia, len Nereo, len ngul zanë' Nereo na', lenca' Olimpas len yugu'të böchi' lza'ru' ta'yejlë'ë Cristo, nacua'lenë' lequë'.

¹⁶ Gul-gáp Dios lza'li', unida'li' lza'li' lu yöl-la' nadxi'í queëli'. Tu'gapë' Dios lbi'ili' yúgu'të böchi' lza'ru' nababquë' gap nacua' bunách queë' Cristo ni.

¹⁷ Na'a, ráta'yua' lauli', bócha'adau', gul-gún ga lac bë' nup tun ga grujli' chopl len tun ga gchixi gnüüli', le tu'sëdi le cutu rajlóz le nazëdli'. Gul-cuít ga nacua' bunách cni

¹⁸ le cutu tun xchinë' Jesucristo. Tunë' dxin quië bi gata' quegaczë', len ta'zi' yé'inë' yugu' bönni' nöxj ladxi', tu'gunë' dxin didza' nöxj ladxi' len didza' tséjlë'ru' le cunác.

¹⁹ Rzë didza' ca na' runli' ca rna xtídzë'ë Xanru', ati' ta'yöni yúgu'të bunách. Qui lë ni na' rudzijda' ni'a qui le runli' lbi'ili'. Na'a, rë'nda' gacli' sina' gunli' le nac dxi'a, len clëg gunli' le cunác.

²⁰ Dios, Nu run ga zoaru' dxi ladxi', zi'a gunë' ga uxicjli' Satanás, tu' xöhui'. Rnaba' lahuë' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' le gaclen lbi'ili'.

²¹ Rugapbi' lbi'ili' Dios bi'i Timoteo, bi'i na' rúnlenbi' neda' tsazxón dxin. Tu'gapë' ca' lbi'ili' Dios Lucio len Jasón len Sosípater, yugu' bönni' uládz quia'.

²² Neda', Tercio, ruzuja' lu guich didza' ni ru'ë Pablo, rugapa' ca' lbi'ili' Dios, dzaguë' neda' Xanru'.

²³ Rugapë' ca' lbi'ili' Dios Gayo, bönni' ni ru'ë neda' latj zoa' lidxë', len ru'ë ca' latj tu'dúb ni yúgu'të bunách queë' Cristo. Rugapë' lbi'ili' Dios Erasto, bönni' yu' lu në'ë dumí qui yödž ni. Rugapë' ca' lbi'ili' Dios Cuarto, böchi'ru'dau'.

²⁴ Rnabda'-në' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' yúgu'tëli' le gaclen lbi'ili'. Ca' gac.

Yöl-la' ba Dios

²⁵ Na'a, rgu'tu'-në' yöl-la' ba Dios, Nu gac gun tsutsu lbi'ili' ca nac didza' dxi'a runa' lban qui, len ca nac lban runa' ca nac queë' Jesucristo, len ca nac le bulu'ë lahui Dios qui le bgachi' queë', lë na' bucachë'ë Lë' dza ni'të ga bdxintë na'a dza.

²⁶ Na'a chbulu'ë lahui lë ni yugu' lu guich guluzujë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios ca na' gnaczë' Dios, Nu zoatecz. Na'a rac lban qui laugac yúgu'të bunách quië gac la'yejlë' Cristo len lun ca rna xtídzë'ë.

²⁷ Ni'a qui le benë' Jesucristo, gactecz yöl-la' ba queë' la'z dui Dios, Nu ractërcz. Ca' gac.

DIDZA ZIAL BSÖLĚĚ PABLO YÖDZ CORINTO

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacu'ë Corinto

¹ Ca rë'ncznë' Dios bulidzë' neda', Pablo, quië gaca' gbaz queë' Jesucristo. Runë' neda' tsaxxón böchi'ru' Sóstenes.

² Rugapa' Dios lbi'ili', böchi' lza'adau', rudubli' queë' Dios lu yödZ Corinto, len nacli' quizi queë' Dios le nacli' tuz len Jesucristo. Dioscz bulidzë' lbi'ili' quië gáquili' quizi queë' tsaxxón len yúgu'të nup nacuá' yúgu'të latj len tu'lidzë' Dios, tu'gunë' dxin lë' Xanru' Jesucristo, Xanquë' lenca' Xanru'.

³ Ráta'yua' lahuë' Xuzru' Dios len lahuë' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' len gunë' ga soa dxi icj ládx'i'dau'li'.

Yugu' le ruzi'ru' xbey le náquiru' queë' Cristo

⁴ Réptecza'-në' Dios: "Xclenu" ca nac queëli', le zoa le buzá' ladxë'ë queëli' Dios le nacli' tuz len Jesucristo.

⁵ Le nacli' tuz len Cristo, Dios chnagu'tsquë' xnözi queëli' yúgu'të le naqui queë'. Ráclenë' lbi'ili' ca nac yúgu'të didza' rui'li' len runë' ga réjni'li' yúgu'të.

⁶ Cni nac, le gzxi' lu na'li' gdu ládx'i'li' le runtu' lna' lau ca nac queë' Cristo.

⁷ Qui lë ni na', cutu bi ryadzj queëli' qui le runnë' queëru' Dios Bö' La'y, tsal ni rbözli' dza na' gla' lahuë' Xanru' Jesucristo.

⁸ Lëczë' utipë' ládx'i'li' quië gac gua' glenli' yúgu'të ga gdxintë dza udx, cui gac nu bi gnë queëli' dza ni' huödë' Xanru' Jesucristo.

⁹ Dios runë' ca rnë', len Lëczë' bulidzë' lbi'ili' quië gacli' tuz len Zxi'në', Xanru' Jesucristo.

Narujgac chopl bunách queë' Cristo nacu'ë Corinto

¹⁰ Ní'a queë' Xanru' Jesucristo ráta'yua' lauli', böchi' lza'adau', gul-gún tuz xtídza'li' yúgu'tëli'. Cutu grujli' chopl, san gul-gác tuz ca rza' ládx'i'li', len ca runi lbi'ili'.

¹¹ Cni répa' lbi'ili', böchi' lza'adau', le gulaguixjõ'në' neda' ca runli' bönni' nacu'ë lidxnu Cloë, ta'né' rdil-l didza'li'.

¹² Lë ni rnia: "Nadzál didza' rui'li' tu tuli'." La'li' rnali' da'li' Pablo. Yela'li' rnali' da'li' Apolos. Yela'li' rnali' da'li' Cefas, ati' yela'li' rnali' da'li' Cristo.

¹³ ¿Naru' brujtsë' chopl Cristo? ¿Naru' gda'tsa' neda', Pablo, lë'i yag cruz uláz queëli'? ¿Naru' bdítsali' nis quië gacli' tuz len neda'?

¹⁴ Répa'-në' Dios: "Xclenu", le cutu buquila' nis nitúr lbi'ili', san chopzë' Crispo len Gayo.

¹⁵ Qui lë ni na' cutu gac gnali' bdil-li' nis quië gacli' tuz len neda'.

¹⁶ Lëzca' buquila' nis Estéfanos, len nup nacuá' lidxë'. Cutu rajneyda' chqui' buquila' nis nu yubl.

¹⁷ Bsölë'ë neda' Cristo, clëg quië uquila' bunách nis, san quië guna' lban qui didza' dxi'a. Ru'a didza', san clëg lu yöl-la' rac szxóni queécza', cui ucacha'a yöl-la' huac qui le benë' Cristo lë'i yag cruz.

Cristo napczë' yöl-la' huac len yöl-la' rejni'i queë' Dios

¹⁸ Nup nacgac chul nit taqui ca'z nac lban runru' queë' Jesús, ca na' gutië' lë'i yag cruz, san rë'u na' nularu', ráquibe'iru' dzag lei yöl-la' huac queë' Dios uslá rë'u.

¹⁹ Cni nac, le nayú lu guich la'y, rna:

Guna' ga huöac daduz yöl-la' rac szxóni

Quegac nup tac szxóni.

Tsla'l uca'na' yöl-la' rejni'i

Quegac nup ta'yejni'i szxóni.

²⁰ ¿Bizxa caz uzi'tsë' xbey bönni' réjni'në' szxóni? ¿Bizxa caz uzi'tsë' xbey bönni' nabé'itsquinë' ru'ë didza'? Dios chbenë' ga böac ca'z yöl-la' rejni'i quegac bunách yödZlyú ni.

²¹ Dios, lu yöl-la' rejni'i queë', cutu bë'ë latj lunbë' Lë' bunách yödZlyú ni ni'a qui yöl-la' rac szxóni quequë'. Dios bdzag ladxë'ë buslé' nup ta'yejlë' Lë' ni'a qui lban na' runru', zal-la' taqui bunách ca'z nac.

²² Të'nnë' bönni' judío la'lé'inë' yöl-la' huac nacgac bë', ati' bönni' gza'a ta'guiljë' yöl-la' rejni'i.

²³ Rë'u ni runru' lban queë' Cristo, ca na' gutië' lë'i yag cruz. Le nactë, lban runru' ca gutië' Cristo, run ga ta'chixi ta'nigui bunách judío, ati' yezica' bunách taqui ca'z nac.

²⁴ Nup na' bulidzë' lequë' Dios, zal-la' nacquë' bönni' judío o bönni' gza'a, táquibe'inë' napczë' Cristo yöl-la' huac queë' Dios len yöl-la' rejni'i queë' Dios.

²⁵ Taqui bunách yödzyly ni le benë' Dios nac bë' cunözi naquë', san lë na' benë' napr yöl-la' rejni'i ca yöl-la' rejni'i quegac bunách. Taqui le benë' Dios nac bë' nacuíd'në', san lë na' benë' napr yöl-la' huac ca yöl-la' huac quegac bunách.

²⁶ Na'a, böchi' lza'adau', gul-tsajnéy ca gucli' cati' bulidzë' lbi'ili' Dios. Cutu bítsa'quë' ladjli' zian bönni' ta'yéjni'në' lu yöl-la' bunáchz quequë', len cutu bítsa'quë' ladjli' zian bönni' uná bë', len clëg zian bönni' nacquë' blau.

²⁷ Yugu' bönni' na' gröë' Dios, taqui bunách yödzyly ni cunözi nacquë'. Cni benë' Dios quië gunë' ga lutuí'i nup ta'yejni'i. Lëzca' cni gröë' Dios nup nacuíd'gac yödzyly ni quië gunë' ga lutuí'i nup nalgac.

²⁸ Lëzca' cni, nup na' gröë' Dios, taqui bunách yödzyly ni nacquë' ca'z len cutu bi nacquë', len nacuíd'quë'. Cni benë' Dios quië gunë' ga lugá'n ca'z lë na' tun zxön bunách yödzyly ni.

²⁹ Qui lë ni na', nutu nu gac gun ba zxön cuini lahuë' Dios.

³⁰ Dioscz benë' ga nacru' tuz len Jesucristo, len benë' ga napru' yöl-la' rejni'i queë' Cristo. Le naquë' tuz len rë'u Cristo, nuhuöacru' tsahui', len náquru' quizi queë' Dios, len nularu'.

³¹ Nac ca na' nayúj lu guich la'y, rna: "Chqui' zoa nu bi rë'ni gun zxön, ral-la' gun zxön Xanru'."

2

Lban runru' queë' Cristo, ca gdë'ë lë'i yag cruz

¹ Cni guc, böchi' lza'adau', cati' bdxina' queë'li'. Bena' lban lauli' qui xtidzë'ë Dios, clëg len yöl-la' rejni'i quia', len cutu bë'a didza' lu yöl-la' rac szxöni quia'.

² Cati' ni' gzóalena' lbi'ili', bë' ladxa'a cugu'a didza' qui le yubl, san tuz ca nac queë' Jesucristo bë'a didza', ca na' gdë'ë lë'i yag cruz.

³ Gzóalena' lbi'ili' lu yöl-la' rcuidi' quia', ati' lu yöl-la' radxi quia' gzxiztsca'.

⁴ Bé'lëna' lbi'ili' didza' len bena' lban qui xtidzë'ë Dios, clëg ca tui' didza' bunách lu yöl-la' rac szxöni quegacz, san gzóalënë' neda' Dios Bö' La'y, ati' gzoalen neda' yöl-la' huac queë' Dios, le guc bë' nac gdu'të li didza' bë'a.

⁵ Cni bena' quië gac tséjilé'li' Dios, clëg le byónili' yöl-la' rac szxöni quegac bunách, san le blé'ili' yöl-la' huac queëczë' Dios.

Dios Bö' La'y runë' ga núnbë'ru'-në' Dios

⁶ Rui'tu' didza' lu yöl-la' rac szxöni laugac nup chnacr gdu ca ta'yejlë' Dios. Yöl-la' rac szxöni ni cutu nac ca le napgac bunách yödzyly ni, len cutu nac ca le napquë' bönni' ta'ná bë'ë dza ni zoaru' na'a, nup na' ta'nútcz.

⁷ Rui'tu' didza' qui yöl-la' rac szxöni nagachi', lë na' runödzjë' Dios, le bgachi' yöl-la' rac szxöni na' buzóë' Dios dza ni'të quië uzi'ru' xbey.

⁸ Cutu glunbë'ë yöl-la' rac szxöni na' bönni' ta'ná bë'ë dza ni zoaru' na'a. La'haru' glunbë'ë lei, cutu ludé'ë lë'i yag cruz Xanru' nactërë' blau.

⁹ Nac ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

Chnupë'ë Dios le luzi' xbey nup nadxi'igac Lë',

Yugu' le nutu nu ble'i, len cutu byöni,

Len cutu gulazá' ládx'i'gac bunách ca nac qui.

¹⁰ Na'a, Dios nuzéjni'në' rë'u yugu' lë ni lu në'ë Dios Bö' La'y, le ruyuczë' yúgu'të Dios Bö' La'y, lenca' le yu'u icj ládx'i'dau'huë' Dioscz.

¹¹ ¿Naru' gac gnöznë' bönni' le yu'u icj ládx'i'dau'huë' yetüë' bönni'? Tuz bö' nacczë' bönni' na' nözi lë na'. Lëzca' cni, nutu nu nözi le yu'u icj ládx'i'dau'huë' Dios. Tuzë' Dios Bö' La'y nöznë' lë ni.

¹² Rë'u ni, cutu nazi' lu na'ru' bö' rdaz yödzyly ni, san nazi' lu na'ru' Dios Bö' La'y, Nu na' ruchizië' rë'u Dios quië gac gúnbë'ru' yugu' le buzá' ladxë'ë queëru' Dios.

¹³ Yugu' lë na' buzá' ladxë'ë queëru' Dios rui'ru' didza' qui, clëg len didza' tu'sëdi rë'u bunách len yöl-la' rac szxöni quegac, san len yugu' didza' rusëdnë' rë'u Dios Bö' La'y. Cni nac, rzéjni'ru' bunách zóalënë' lequë' Dios Bö' La'y ca nac le rusëdnë' rë'u Dios Bö' La'y.

¹⁴ Cutu rzi' lu në'ë le rusëdnë' rë'u Dios Bö' La'y bönni' cuzóalënë' lë' Dios Bö' La'y, le ráquinë' ca'z nac. Cutu gac tséjni'në' lë ni bönni' na', le gac gáquibe'inë' le zaca' lë ni tuzë' bönni' zóalënë' lë' Dios Bö' La'y.

¹⁵ Gac gáquibe'inë' le zaca' yúgu'të, bönni' zóalënë' lë' Dios Bö' La'y, san nutu nu gac gáquibe'i le zaca'czë' bönni' na'.

¹⁶ Nayúj lu guich la'y, rna:

¿Nuzxa caz nözi le rza' ladxë'ë Xanru'?

¿Nuzxa caz gac uzejni'i Lè'?

San yu'u icj lãdxi'dau'ru' rë'u le rza' lãdxë'ë Cristo.

3

Nacru' huen dxin tsaxón len Dios

¹ Qui lè ni na', böchi' lza'adau', cutu guc gü'lena' lbi'ili' didza' ca ru'lena'-nè' didza' bönni' zóalenè' lè' Dios Bö' La'y, san bé'lena' lbi'ili' didza' ca ru'lena' nu nac bunáchz didza', cuzóalenè' nu na' Dios Bö' La'y. Nacli' ca bi'i huè'n, cunacli' tsutsu ca réjlè'li' Cristo.

² Busèdda' lbi'ili' le cunác baníg, lè na' guc ca nidxi' güi'li'. Cutu busèdda' lbi'ili' le nac baníg ca bèla' gáguli'. Cutu guc tséjní'li' le nac ca bèla' gáguli', len cutu racli' na'a.

³ Cni nac, le nacli' ca nu nac bunáchz ga rdxintè na'a dza. Tsal ni ruzxé'ili' lza'li' len rdil-l dídza'li' len r-rujli' chopl, nacli' ca nu nac bunáchz, len runli' tuz ca tun bunách yödzyly ni.

⁴ Cati' zoalen lbi'ili' nu rna da' Pablo nu na', len yetú nu rna da' Apolos, nacli' ca nu nac bunáchz.

⁵ ¿Nuzxa caz naca' neda', Pablo? ¿Nuzxa caz na' Apolos? Nactu' huen dxin queè' Dios, ati' ni'a qui le bentu' gyéjlè'li' Cristo. Tu tutu' runtu' dxin na' bennè' qui queè'tu' Xanru'.

⁶ Dxin bentu' lu icj lãdxi'dau'li' nac ca dxin run nu raz ruzóa. Neda' guza' xseydau', ati' Apolos glu'è nis, san Dios benè' ga blen len gzxön xseydau' na' nadúz icj lãdxi'dau'li'.

⁷ Cni nac, lati'z zaquè' bönni' guz, len lati'z ca' bönni' rgu'è nis, san záqui'tsquinè' Dios Nu run ga rlen len rxzön xseydau' na'.

⁸ Tuz ca nacquè' bönni' razè' len bönni' rgu'è nis. Dios ubi'è qui queèquè' tsca nac dxin tunè'.

⁹ Nactu' huen dxin tsaxón len Dios, ati' lbi'ili' nacli' ca la' yèl queè' Dios ga runtu' dxin. Lèzca' cni nacli' ca tu yu'u runè' Dios.

¹⁰ Ca nac le buzá' lãdxë'è quia' Dios, naca' ca huen zö'ö blau. Neda' glu'a xlibi zö'ö, ati' nu yubl rchis zö'ö na'. Tu turu' ral-la' uyuru' ca rchisru' zö'ö lahui xlibi zö'ö na'.

¹¹ Dios chglu'è xlibi zö'ö le nac Lèczè' Jesucristo, ati' nutu nu gac cu'u yetú xlibi zö'ö.

¹² Dxin runru' queè' Cristo nac ca rchisru' zö'ö lahui xlibi zö'ö na'. Lahui xlibi zö'ö na' gac nu gun dxin rchis zö'ö le nac ca le náquini oro, o plata, o guiöj záqui'tsquigac, o gac nu gun dxin le nac ca rchis zö'ö le náquini yag, o guixz, o guixi' ca'z.

¹³ Gac bé' ca nac dxin nungac tu tu bunách. Cati' gdxin dza gchuguè' quegac bunách Dios, gla' lahui dxin nunru', le töd lu gui' dxin na', ati' gui' na' si' bè' dxin nungac tu tu bunách.

¹⁴ Chqui' urúj dxi'a lu gui' na' dxin nunè' bönni' le nac ca tu zö'ö bchisè', Dios ubi'è queè' ca rajlóz dxin nunè'.

¹⁵ Chqui' tsegui dxin nunè' bönni' le nac ca tu zö'ö bchisè', unitiè' le rë'nnè' ubi'è queè' Dios, san ulaczè' lè', gac queè' ca rac qui nu rulá tu lu gui'.

¹⁶ ¿Naru' cu nózili' nacczli' gdau' queè' Dios, ati' zoè' icj lãdxi'dau'li' Dios Bö' La'y?

¹⁷ Chqui' nu usnit gdau' queè' Dios, Dios usnitiè' nu na', le nac la'y gdau' queè' Dios, ati' lbi'iczli' nacli' gdau' na'.

¹⁸ Cutu si' ye'i cuinli'. Chqui' raqui nu nutsa' ladjli' rac sxzöni ca tac sxzöni bunách yödzyly ni, ral-la' huöac nu na' ca bönni' cunözi, quiè gata' qui yöl-la' rac sxzöni le nac gdu.

¹⁹ Bönni' napzè' yöl-la' rac sxzöni qui yödzyly ni naquè' cunözi lahuè' Dios. Nayúj lu guich la'y, rna: "Dios runè' ga la'chixi la'nigui nup tac sxzöni, rugunè' dxin yöl-la' rac sxzöni quegac."

²⁰ Lèzca' cni rna: "Xanru' nöznè' daduz nac le ta'bequi icjgac bunách tac sxzöni."

²¹ Qui lè ni na', cutu ral-la' gunli' zxön le gac gunè' bönni'. Naqui queèli' yúgu'tè.

²² Náquigac queèli' Pablo, len Apolos, len Cefas, len yödzyly ni, len yöl-la' na'bán, len yöl-la' gut, len dza ni zoaru' na'a, len dza zi'a za'. Yúgu'tè naqui queèli',

²³ ati' lbi'ili' náquili' queè' Cristo, ati' Cristo náquiniè' queè' Dios.

4

Dxin tunè' bönni' gbaz nasölè'ë Cristo

¹ Qui lè ni na', ral-la' gáguli' nactu' netu' huen dxin queè' Cristo, len dè lu na'tu' le nagachi' queè' Dios.

² Yugu' bönni', Dios nudödè' lu na'què' lugunè' dxin le naqui queè', run bayúdx lunè' gdu dxi'a le tunè'.

³ Cutu bi rui' ladxa'a chqui' cuequi xbeyli' neda', o chqui' la'bequi xbey neda' bunách yödzyú ni. Cutu ca' rbequi xbey cuina'.

⁴ Cutu ruxós neda' ládxi'dau'hua'. Lë ni cutu nac bë' cunabaga'a zxguia'. Xanru' naquë' Nu rbequi xbey neda'.

⁵ Qui lë ni na', nutu nu ral-la' cuequi xbeyli' zi'al ca gdxin dza qui. Gul-cóz dza ni' huödë' Xanru', ati' Lë' ubijë' ga lna' le nagachi' ga chul, len ulu'ë lahui le yu'u icj ládxi'dau'gac bunách. Ni'r Dios ubi'ë qui queégac bunách le gun ba la'n lequë' ca ral-la' gunë'.

⁶ Na'a, böchi' lza'adau', ca nac lë ni, bë'a didza' qui le runtu' netu', Apolos len neda'. Huac usëdli' ca runtu' netu' quië gunli' le nayúz lu guich la'y, cutu gunli' zxon tu bönni' len cutu uzooali' tsal' yetüë'.

⁷ ¿Nuzxa caz ben ga nacu' li' blau? ¿Bizxa caz bdél-li'nu' li' le cutu bennë' quiu' Dios? Chqui' Lë' bennzë' quiu' lë na' dë lu na'u, ¿bizx quië run ba zxon cuinu', ráquinu' racz quiu' bdél-li'nu' lë na'?

⁸ ¿Naru' ráquitsali' nadé-li'tèrli'? ¿Naru' ráquitsali' rlé'ili' yöl-la' tsahui' queëli'? ¿Naru' ráquitsali' rna bë'li', zal-la' cutu rna bë'tu' netu'? Ni'a queë' Xanru' Dios rë'nda' gna bë'li' quië gac gna bé'lentu' lbi'ili' tsazxon.

⁹ Runi neda' nac queëtu', bönni' gbaz queë' Dios, ca nuzóë' netu' zeajtu' xbanti ca na' rac quequë' bönni' chnarugu quequë' latië' lahui' laugac bunách. Nactu' ca tu le tu'yutsca bunách yödzyú ni, lenca' ca tu le tu'yutsquë' gbaz la'y queë' Dios.

¹⁰ Le rë'nitu' guntu' xchinë' Cristo, rui'tu' bunách latj taqui nactu' cunözi, san lbi'ili' ráquili' racli' szxon le nacli' queë' Cristo. Lbi'ili' ráquili' chnal-li', san taqui bunách nacuidi'tu' netu'. Tu'zóa netu' tsal' bunách, san tun lbi'ili' ba la'n.

¹¹ Ga rdxintë na'a dza, rduntu' len rbdixtu' nis. Cutu dë lari' gácutu'. Tun netu' zi' bunách len cutu zoa lidxtu'.

¹² Rusaca' zi' cuintu', la' netu'z runtu' dxin. Tu'lídz netu' zi' bunách, san netu' rnabtu' le gaclen lequë'. Ta'bia ládxi'gac netu' bunách, san rua' rlentu' lei.

¹³ Ta'në' queëtu', san lu yöl-la' nöx ladxí' ru'lentu' lequë' didza'. Ga rdxintë na'a dza nactu' ca bëb qui yödzyú ni len ca tu le ta'ru'n ni'l yúgu'të bunách.

¹⁴ Ruzuja' queëli' cni lu guich, clëg le rë'nda' guna' ga utui'li', san rë'nda' uzéjni'da' lbi'ili', runa' ca runë' bönni' ruzéjni'në' yugu' zxi'nczë' nadxi'inë' lecbi'.

¹⁵ Zal-la' gac la'cua'len lbi'ili' zian gayu'e bönni' lusëdnë' lbi'ili' ca nac queë' Cristo, tuz nu zoa nac ca xuzli', nu na' ben ga náquili' queë' Cristo. Lu yöl-la' na'ban cub napli' le dzagli' Cristo, néda'cza' naca' ca xuzli' le busyönda' lbi'ili' didza' dxi'a.

¹⁶ Qui lë ni na', ráta'yua' lauli' güi' ládxi'li' gunli' ca runa' neda'.

¹⁷ Qui lë ni na' ca' rsóla'a-bi' queëli' bi'i Timoteo. Le réjle'bi' Xanru' nachi' ca zxi'ncza', nachi' gdu ladxí', ati' nadxi'ida'-bi'. Gumbi' Timoteo ga tsajneyli' yugu' zxb rusëdda' le náquida' queë' Cristo, yugu' le rusëdda' yúgu'të latj laugac yúgu'të có' bunách queë' Cristo.

¹⁸ La'li' run ba zxon cuinli' le ráquili' cutur udxina' ga zoali'.

¹⁹ Na'a, la' udxintea' ga zoali' chqui' gunnë' neda' latj Xanru'. Ni'r gáquibe'ida', clëg didza'z tu'ë bönni' tun ba zxon cunquë', san gáquibe'ida' chqui' zoalen lequë' yöl-la' huac queë' Dios.

²⁰ Chqui' nazí' lu na'li' rna bé'inë' lbi'ili' Dios, cutu nac bë' nac cni le rnazli' ca'. Nac bë' nac cni chqui' zoalen lbi'ili' yöl-la' huac queë' Dios.

²¹ ¿Bizxal ré'nili'? ¿Naru' ré'nili' udxina' ga zoali' len gba'y, gut quina' lbi'ili', o len yöl-la' nadxi'li' len lu yöl-la' nöx ladxí'?

5

Pablo rbequi xbeynë' bönni' runë' le cunác

¹ Rzë didza' zóalene' lbi'ili' bönni' runë' le cunác, zóalene' ngul queë' xuzë'. Le cunác cni cutu ca' tun bunách cunúnbë'gac Dios.

² Lbi'ili' run ba zxon cuinli', san ral-la' hu'nili' len ubiajli' ga zoali' nu na' run dul-la' na'.

³ Zal-la' cutu zóalena' lbi'ili' lu gdu ca nayá' nabana', le nactë zóalena' lbi'ili' lu bö' naccza'. Ca chzóalencza' lbi'ili' chglequi xbeyda' nu na' run dul-la' na'.

⁴ Cati' udubli' queë' Xanru' Jesucristo guna' lbi'ili' tsazxon lu bö' naccza'. Ni'r, len yöl-la' huac queë' Xanru' Jesús

⁵ gul-dödë' bönni' na' lu na' Satanás tu' xöhu' quië nit gdu ca nayá' nabanë', san ulá bö' nacczë' dza ni' huödë' Xanru'.

⁶ Cutu nac dxi'a gun ba zxon cuinli' ca nac le runli'. ¿Naru' cu nózili' didza' na' rna: "Xné'idauz yöt xtil gun ga gyazx gdu'të cua nazí' lei."?

⁷ Na'a, gul-cúa ga zoali' dul-la' na' le nac ca tu xnè'i gul, quiè gacli' dxi'a. Ni'r gacli' ca tu cua cub cunazi' xnè'i, ca na' le nactè chnacli'. Nac queèru' ca chzoaru' Lni Pascua cati' tahuè' yöt xtil cunazi' xnè'i, len chguludöddè'-ba' uláz queèru' bõ'cu' zxila' qui Lni Pascua na', bõ'cu' zxila' na' naquè' Lèczè' Cristo.

⁸ Qui lè ni na' ral-la' gunru' lni na', clèg zoalen rè'u xnè'i gul na' ruluí' le cunác len le cuzaca', san ral-la' ugunru' dxin yöt xtil na' cunazi' xnè'i, yöt xtil na' ruluí' le nac gdu dxi'a len le nac gdu tē li.

⁹ Cati' buzujá' queèli' lu guich zi'al, gudxcza' lbi'ili' cutu gunli' tsaxón bõnni' tunè' le cunác.

¹⁰ Gudxa' lbi'ili' cni, clèg quiè ucuitli' tsax ga nacua' bunách yödzyú ni, tun le cunác, len ga nacua' bunách ta'zé ladxigac le dè qui lza'gac, len ga nacua' gban, len bunách ta'yíj ladxigac bdau' guiöj bdau' yag. Quiè gunli' cni gun bayúdx grujli' yödzyú ni.

¹¹ Le rè'ni gna didza' na' buzujá' queèli' lu guich, nac cui gunli' tsaxón bõnni' rnè' náquinè' queè' Cristo, san runè' le cunác, o rzè ladxè'è le dè qui lzè'è, o rej ladxè'è bdau' guiöj bdau' yag, o rnè xõhuè'è, o rzúdxinè', o rbanè'. Cutu ca' gágulenli' tsaxón bõnni' cni.

¹²⁻¹³ Cutu naqui quia' neda' cuequi xbeyda' nup cunabagac rè'u. Dios cuequi xbeynè' lequè'. Lbi'iczi' ral-la' cuequi xbeyli' nup nabagac lbi'ili'. Qui lè ni na', gul-cúè' ga zoali' bõnni' xõhui' na'.

6

Cutu ral-la' gchè'ru' böchi' lza'ru' laugac bunách yúlahui'

¹ Cati' rdil-l didza'li' tuli' len yetuli', ¿nacxcz rurúguili' tseajli' yúlahui' ga la'bequi xbey lbi'ili' nup cuta'yejlè' Cristo? Dxi'ar tseajli' laugac bunách queè' Cristo quiè la'bequi xbey lbi'ili'.

² ¿Naru' cu nózili' ral-la' la'bequi xbey yúgu'tè bunách yödzyú nup náquigac queè' Cristo? Chqui' lbi'iczi' cuequi xbeyli' bunách yödzyú, ¿naru' cu napli' yöl-la' rejni' cuequi xbeyli' didza' bizxj cni?

³ ¿Naru' cu nózili' ral-la' cuequi xbeyru' yugu' gbaz la'y? Runtèr bayúdx cuequi xbeyru' le tac yödzyú ga ni zoaru' na'a.

⁴ Na'a, chqui' rac tu le run bayúdx nu cuequi xbey, lè na' rac yödzyú ni, ¿bizx quiè rucua'li' nup la'bequi xbey lei, nup na' cutu bi dè lu na'gac ladjgac bunách queè' Cristo?

⁵ Rnia' cni quiè guna' ga utui'li'. ¿Naru' cu zoalen lbi'ili' nu rac lati' nu gac cuequi xbey le rac quequè' böchi' lza'li'?

⁶ ¿Nacxcz gac bõnni' rejlè'è Cristo gchè'è böchi' lzè'è yúlahui' ga la'bequi xbey lequè' bunách cuta'yejlè'?

⁷ Le nactè rchixi rníguili' le rdil-l didza'li'. ¿Bizx quiè cutu gua' glenli' nu rua' dö' queèli'? ¿Bizx quiè cutu gua' glenli' nu rucáchi'lan le dè queèli'?

⁸ Lbi'ili' rua'li' dö' len rucachi' lanli', ati' runli' cni quequè' böchi' lza'li' ta'yejlè'è Cristo.

⁹⁻¹⁰ ¿Naru' cu nózili' cutu la'yáz ga rna bè'è Dios bunách cunacgac tsahui'? Cutu si' ye'i cuinli'.

Cutu ca' tsax ga rna bè'è Dios nitú nu run le cunác.

Nitú nu rej ladxí' bdau' guiöj bdau' yag,

Len nitú nu rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na',

Len nutu nu bõnni' run cuinè' ca ngul,

Len nutu nu bõnni' zóalenè' la' lzè'i bõnni'zè',

Len nitú gban,

Len nitú nu ruhuidi',

Len nitú nu rzudxi,

Len nitú nu rnè xõhui',

Len nitú nu rucáchi'lan.

Cutu ca' tsax ga rna bè'è Dios nu run cni.

¹¹ Cni gucli' la'li' lbi'ili', san na'a chnuhuoacli' dxi'a ca nac dul-la' gbága'li', len chnáquili' quizi queè' Dios, len chnuhuoacli' tsahui' ni'a qui le benè' Xanru' Jesús. Bõ' La'y queè' Dios runè' ga rac cni.

Naqui quizi queè' Dios gdu ca nayá' nabinru'

¹² Ta'ná bunách: "Yúgu'tè dè latj gunru'." Zal-la' nactè didza' ni, cutu ral-la' gunru' yúgu'tè. Zal-la' dè latj guna' yúgu'tè, cutu gu'a latj bi gna be'i neda'.

¹³ Ta'ná ca' bunách: "La' huagu nacx le tsax lè'ru', ati' lè'ru' nacx ga tsudzu la' huagu." Nactè didza' ni, san gdxin dza usnitiè' Dios la' huagu lenca' lè'ru'. Dios benè' gdu ca nayá'

nabinru', clëg quië ugunru' lei dxin gunru' le cunác. Nac quië uzi'ë xbey Xanru', ati' Xanru' naquë' quië uzi' xbë' gdu ca nayá' nabinru'.

¹⁴ Dios buspanë' Xanru' lu yöl-la' gut. Lëzca' cni, len yöl-la' huac queë' uspanë' rë'u.

¹⁵ ¿Naru' cu nózili', lu gdu ca nayá' nabinli' nacli' tuz len le nacczë' Cristo? ¿Nacxcz gac cüali' tu le da' Cristo len gunli' ga ta' ngul udá dzag? Cutu ca' ral-la' gunli' cni.

¹⁶ ¿Naru' cu nózili' chqui' zóalenë' ngul udá dzag bönni', naquë' tuz len lënu? Ca nac lë ni nayú' lu guich la'y, rna: "Lacquë' ca tuz bunách gropë'."

¹⁷ Na'a, nu bönni' naquë' tuz len Xanru', naquë' tuz len Lë' lu bö' nacczë'.

¹⁸ Qui lë ni na', cutu ca' gunli' le cunác. Biti'tëz dul-la' yubl runë' bönni', ni'l lu le nacczë' runë' dul-la' na'. Nu bönni' runë' le cunác, runë' dul-la' le dzag lëczë'.

¹⁹ ¿Naru' cu nózili' nac gdau' queë' Dios Bö' La'y gdu ca nayá' nabinli'? Dioscz nuchizë' lbi'ili' Dios Bö' La'y na', ati' Lë' zoë' icj ládxi'dau'li'. Qui lë ni na' cutu naqui queëzli' gdu ca nayá' nabinli'. Na'a, naqui queë' Dios.

²⁰ Dios gu'uë' lbi'ili' len tu le zxon' gdiexjë'. Gul-gún dxin gdu ca nayá' nabinli' lenca' bö' nacczli' quië gac queë' Dios yöl-la' ba, le náquigac queë' Dios gdu ca nayá' nabinli' lenca' bö' nacczli'.

7

Rusëdnë' Pablo ca nac qui yöl-la' nutság na'

¹ Na'a, ubi'a didza' yugu' le gnábili' neda', le buzujli' quia' lu guich. Gac dxi'a queë' bönni' chqui' cutu sóalenë'-nu ngul.

² Le tuntsa le cunác bunách ga ni' zoali', ral-la' la'cuá'lenë'-nu ngul qui queëquë' yúgu'të bönni' nababquë' lbi'ili', ati' ral-la' la'cuá'lennu-në' bönni' qui queëcnu yúgu'të ngul.

³ Bönni' na' zoanu ngul queë' ral-la' gunë' queënu ngul queë' ca nac yöl-la' run qui yöl-la' nutság na', len la' tuz ca ral-la' gunnu ngul len bönni' queënu.

⁴ Cutu dë lu na'znu ngul gdu ca nayá' nabannu, san bönni' queënu dë lu në'ë ca' lei. Lëzca' cni, cutu dë lu na'zë' bönni' gdu ca nayá' nabanë', san ngul queë' dë lu na'nu ca' lei.

⁵ Cutu ral-la' la'dá'baguë'ë lza'quë' bönni' len ngul na' nutság na'quë'. Huac tuz chqui' lunë' tuz didza' cutu la'dzaguë' tu chi'z quië gac lulidzë' Dios gdu ládxi'quë'. Töd na', leyúbl ral-la' sóalenë'-nu ngul queë' bönni' na', cui saqui' Satanás tu' xöhui' gun ga tsazquë' nöz dul-la' le cutu gac la'ná be'i cuinquë'.

⁶ Lë ni rëpa' lbi'ili' nac tu le runnë' lbi'ili' latj Xanru'. Cutu nac le gna bë'ë.

⁷ Runi neda' gacr dxi'a luga'në' tuz yúgu'të bönni', ca na' zoa' tuza' neda'. Tu tuë' bönni' rzi'ë tsa le runödziejë' queë' Dios gunë'. Tuë' rzi'ë tu le runödziejë', ati' yetué' rzi'ë yetú le runödziejë'.

⁸ Na'a, rëpa' nup nacué' tuz lenca' yugu' ngul uzëb, rnia': Gac dxi'a quequë' luga'në' tuz ca na' zoa' tuza' neda'.

⁹ Chqui' cutu gac la'ná be'i cuinquë', huac lutság na'quë', le gacr dxi'a lutság na'quë' len cu la'zë' ládxi'quë' le cunác.

¹⁰ Rna bé'ida' nup chnutság na'gac, len clëg neda'z runa' zxba ni, san Lëczë' Xanru' runë' lei, ati' rna: "Cutu ulá'alennu-në' bönni' queënu ngul."

¹¹ Chqui' ulá'alennu-në' bönni' queënu ngul, ral-la' uga'nnu tuznu, o huöacnu tuz len bönni' queënu na'. Lëzca' cni cutu uca'në'-nu ngul queë' bönni'.

¹² Na'a, neda'z rëpa' yezica' bunách len clëg rnë' cni Xanru', rnia': Chqui' zoë' böchi' lza'ru' rejllë'ë Cristo, ati' cutu rejllë'nu Xanru' ngul queë', len chqui' rë'ninu ugá'nennu lë', cutu ulá'alënë'-nu.

¹³ Lëzca' cni rnia': Chqui' zoanu ngul zanru' rejllë'nu Cristo, ati' bönni' queënu cutu rejllë'ë Xanru', len chqui' rë'nnë' ugá'nlenë'-nu, cutu ulá'alennu lë'.

¹⁴ Cni ral-la' lunë'. Bönni' curejllë' na', Dios rlé'inë' lë' ca bönni' náquinë' quizi queë' le naquë' tuz len ngul queë' rejllë'nu Cristo, ati' ngul cni, curéjllë'nu, Dios rlé'inë'-nu ca ngul náquinu quizi queë' le nacnu tuz len bönni' queënu naquë' böchi' lza'ru' rejllë'ë Cristo. La'naru' cu nac cni, lacbi' zxi'nli' ca yugu' bi'i lagu' lahuë' Dios. Na'a, naccbi' quizi queë' Dios.

¹⁵ Nu bönni' o ngul curejllë' Cristo, chqui' rë'ni ula'alén nu na' nutság na'len, huac ca'. Cutu run bayúdx uga'nlen nu na' böchi' lza'ru' o zanru' rejllë'ë Cristo, le bulidzë' rë'u Dios quië cözru' dxí'adau'.

¹⁶ Cni ral-la' gac. Nazx ca' li', ngul, huac gunu' ga ulë' bönni' quiu', ati' nazx ca' li', bönni', huac gunu' ga ulanu ngul quiu'.

¹⁷ Ral-la' gunru' tu turu' tsa le bunödziejë' queëru' Xanru', lenca' tsa gac queëru' cati' bulidzë' rë'u Dios quië gáquiru' queë'. Zxba ni rusëdda' yúgu'të cö' bunách queë' Cristo.

¹⁸ Chqui' Dios bulidzë' bönni' narugu lu xpëlë'ë le nac bë' náquinë' queë' Dios, ral-la' uga'në' cni, zoa lu xpëlë'ë lë na' nac bë'. Lëzca' cni, chqui' Dios bulidzë' bönni' cunarugu lu xpëlë'ë lë na' nac bë', cutu ral-la' gchuguë' lu xpëlë'ë lë na'.

¹⁹ Cutu bi zaca' lë na' narugu lu xpëlë'ë bönni', len chqui' cunarugu lu xpëlë'ë bönni' lë na' nac bë', cutu bi zaca'. Le nactsca lsaca' nac gunru' ca rna bë' zxba queë' Dios.

²⁰ Ral-la' uga'në' bönni' ca na' guquë' cati' ni' bulidzë' lë' Dios.

²¹ Chqui' bulidzë' li' cati' ni' nacu' bönni' nada'u, cutu cö'u bagu'i le nacu' cni, san chqui' gata' quiu' latj gruju' lu na' xanu', buzi' xbey latj na' gata' quiu' gruju'.

²² Chqui' bulidzë' nu bönni' Xanru' cati' ni' nada'uë', lahuë' Xanru' naquë' ca bönni' narujë' lu në'ë xanë' na', quië gunë' xchinë' Xanru'. Lëzca' cni, chqui' bulidzë' nu bönni' Xanru' cati' ni' narujë' lu në'ë xanë' na', bönni' ni naquë' ca bönni' nada'u queë' Cristo.

²³ Zxöntër le gdizxjë' Dios, gu'uë' lbi'ili'. Qui lë ni na' cutu ral-la' guti' cuinli' lu na'gac bunách.

²⁴ Qui lë ni na' ca', böchi' lza'adau', ral-la' soali' lahuë' Dios tsca guc queëli' tu tuli' cati' ni' bulidzë' lbi'ili' Dios.

²⁵ Ca nac quegac nup cunutság na'gac, cutu bi gna bë'inë' neda' Xanru'. Cni runi neda', ati' huac uzxöni ládxi'li' neda' le ruhuechi' ladxë'ë neda' Xanru'.

²⁶ Le tac zian le rac queëru' dza ni zoaru' na'a, runi neda' gac dxi'a chqui' luga'në' yúgu'të bönni' ca nacquë' na'a.

²⁷ Chqui' nutság ná'lenu'-nu ngul, cutu ulá'alenu'-nu. Lëzca' cni, chqui' zu' tuzu', cutu quilju'-nu ngul, cutu utság ná'lenu'-nu.

²⁸ Na'a, chqui' utság ná'lenu'-nu ngul, cutu gunu' dul-la', len chqui' utság ná'lenbi'-në' bönni' bi'i ngul, cutu gunbi' dul-la', san la'zaca' la'gu'i yödzyly ni nup nutság na'gac, ati' rë'nda' guna' ga ulali' lu yöl-la' rzaca' rgu'i na'.

²⁹ Na'a, lë ni rëpa' lbi'ili', böchi' lza'adau'. Chzoa gdxin dza udx. Qui lë ni na', ral-la' lui ládxi'quë' Dios bönni' nutság ná'lenquë'-nu ngul ca run nu cunutság na'len ngul.

³⁰ Lëzca' cni, ral-la' ludziji lahuë' Dios nup ta'bódx yechi' ca run nu curbódx, ati' ral-la' la'cuá' nöxj lahuë' Dios nup tu'dziji ca run nu curudziji, ati' ral-la' lac nup ta'u ca nu cutu bi dë qui.

³¹ Ral-la' lac nup tu'gún dxin le dë yödzyly ni ca nu cutu rui' ladxi' le dë yödzyly ni, le huadód quegac le rlé'iru' yödzyly ni.

³² Rë'nda' cutu ubi ugu'i'li'. Rui' ladxë'ë le naqui queë' Xanru', nac gunë' le rdzag ladxë'ë Xanru', bönni' cuzoanu ngul queë'.

³³ Rui' ladxë'ë le rac yödzyly, nac gunë' le rdzag ládxi'nu ngul queë', bönni' nutság ná'lenë'-nu ngul.

³⁴ Lëzca' cni rac queënu ngul nutság ná'lennu-në' bönni' len queënu ngul zoanu tuznu. Ngul na' zoanu tuznu rui' ládxi'nu le naqui queë' Xanru', nac soanu quizi queë' Dios lu gdu ca nayá' nabannu len lu bö' naccznu. Ngul na' nutság ná'lennu-në' bönni' rui' ládxi'nu le rac yödzyly ni, nac gunnu le rdzag ladxë'ë bönni' queënu.

³⁵ Yugu' lë ni rëpa' lbi'ili' quië uzi'li' xbey lë ni len clëg quië uzaga'a xnözi'. Rë'nda' gunli' le ral-la' gunli', gunli' xchinë' Xanru' gdu ládxi'li'.

³⁶ Chqui' zoë' bönni' ráquinë' cunác dxi'a uga'nbi' tuzbi' bi'i ngul ra'bandau' queë', len chzoa iz queëbi', len bayúdx rë'nibi' utság ná'lenbi'-në' bönni', huac utság ná'lenbi'-në'. Cutu gunbi' dul-la'.

³⁷ Chqui' chnun tsutsu xtidzë'ë bönni' na', len cutu run bayúdx gunë' cni, len dë lu në'ë nac gunë', len chnun tsutsu xtidzë'ë uga'nbi' tuzbi', gunë' le nac dxi'a bönni' na'.

³⁸ Cni nac, nu rui' latj bi'i qui utság ná'lenbi'-në' bönni', run le nac dxi'a, san nu run ga uga'nbi' tuzbi' run le nacr dxi'a.

³⁹ Ngul nutság ná'lennu-në' bönni', rna be'i lënu zxba qui yöl-la' nutság na' tsal ni zoë' nabanë' bönni' queënu. Chqui' gatië' bönni' queënu, gata' lu na'nu utság ná'lennu-në' nu bönni' ré'ninu, chqui' rejlé'ë Xanru' bönni' na'.

⁴⁰ Runi neda' gacrun bica' ba chqui' uga'nnu tuznu, len ráquida' runë' neda' tzazzón Bö' La'y queë' Dios.

8

Le ta'gú'u bunách laugac bdau' guiöj bdau'yag

¹ Na'a, gu'a didza' ca nac qui le ri'j ráguru', lë na' gulagú'u bunách laugac bdau' guiöj bdau'yag. Ta'ná bunách: "Yúgu'tëru' napru' yöl-la' rejni'li." Nactë lë ni. Yöl-la' rejni'li cni run ga run ba zxon cuinru', san yöl-la' nadx'i' queëru' lza'ru' run ga ráclenru' lza'ru'.

² Chqui' zoë' bönni' ráquinë' chréjini'në', cutu bi réjini'idë' ca ral-la' tséjini'në',

³ san nu bönni' nadx'i'inë' Dios, Dioscz zóalenë' bönni' na'.

⁴ Na'a, ca nac qui le ri'j ráguru', lè na' gulagú'u bunách laugac bdau' guiöj bdau' yag, nóziru' cutu bi záca'gac yödzyú ni bdau' guiöj bdau' yag na', len nutur nu zoa nac Dios.

⁵ Zal-la' nacua' le taqui bunách nacgac dios, le nacua' luzxbá, len le nacua' luyú, atí zian le tu'lidz bunách, tui' lagac dios lenca' xan,

⁶ san queëru' rë'u:

Tuzë' Naquë' Dios, Lë' Xuz.

Lë' benë' yúgu'të le rlé'iru',

Ati' zoaru' nabanru' quië tsej ládxi'ru' Lë'.

Tuzë' Naquë' Xanru', Lë' Jesucristo.

Lu në'ë Lë', Dios benë' yúgu'të le dë,

Ati' nabániru' Lë'.

⁷ Clëg yúgu'të böchi' lza'ru' ta'yéjni'në' lë ni. La'quë', nup ni' zi'al gulayij ládxi'gac bdau' guiöj bdau' yag, ga rdxintë na'a dza ti'j tahuë' le gulagú'u bunách laugac bdau' guiöj bdau' yag, atí táquinë' nap yöl-la' huac qui bdau' na'. Le cutu nac gdu ládxi'quë', qui lë ni na' táquinë' nabága'quë' zxguia' le tahuë' lë na'.

⁸ Cutu gun ga gunë' rë'u ba la'n Dios le gui'j gáguru', le chqui' gáguru', cutu gacr-ru' dxi'a, len chqui' cutu gáguru', cutu gacr-ru' ca'z.

⁹ Dë lu na'li' gui'j gáguli' bíti'tëz. Gul-gún chi'i cuinli' cui gunli' ga la'chixi la'nigui nup cunác gdu ca ta'yejlë' Cristo.

¹⁰ Nazx ca' li' ráquinu' napu' yöl-la' rejni'i ca nac lë ni len huac gagu' bíti'tëz. Chqui' cö'u xlatj bdau' guiöj bdau' yag len gui'j gagu' le gulagú'u bunách lau bdau' guiöj bdau' yag na', atí chqui' glé'inë' li' rë'u ragu' ni' böchi' lza'u cunác gdu ladxë'ë, nazx ca' gunu' ga gahuë' lë na' gulagú'u bunách lau bdau' guiöj bdau' yag na'.

¹¹ Cni gac, le ráquini' napu' yöl-la' rejni'i, gunu' ga gchixi gnignë' böchi' lza'u cutu nac gdu ladxë'ë. ¿Naru' guntsau' cni queë' böchi' lza'u, ni'a qui nu na' gutië' Cristo?

¹² Chqui' cni gunu', gunu' dul-la' le uspagu'u böchi' lza'u zxguia' len gunu' ga gchixi gnignë' le cutu nac gdu ladxë'ë, len gunu' ca' dul-la' le ruzóa Cristo tsla'.

¹³ Cui lë ni na', chqui' le gui'j gahua' gun ga gchixi gnignë' böchi' lza'a, cutur gahua' bëla' na', cui guna' ga gunë' dul-la' böchi' lza'a.

9

Le dë lu në'ë bönni' gbaz nasölë'ë Cristo

¹ ¿Naru' cu naca' gbaz nasölë'ë Cristo? ¿Naru' cu nadél-li'da' yöl-la' ruslá? ¿Naru' cu blé'ida-në' Xanru' Jesús? ¿Naru' cu nacli' queë' Cristo ni'a qui dxin bena' uláz queë' Xanru'?

² Nazx ca' taqui yezica' bunách cutu naca' gbaz nasölë'ë Cristo. Lbi'ili' run bayúdx gáquili' naca' gbaz queë' Cristo. Le nacli' queë' Xanru', le nacczli' nac bë' naca' gbaz nasölë'ë Xanru'.

³⁻⁴ Nacua' nup ta'zi' quidza' neda'. Cni rubi'a didza', rëpa' lequë': Dë lu na'a gnaba' le gui'j gahua' le runa' dxin ni.

⁵ Lëzca' cni dë lu na'a utság ná'lena'-bi' bi' ngul zanru' réjlë'bi' Cristo quië gunbi' neda' tsaxón ga rda', ca na' tunë' yezica'rë' gbaz nasölë'ë Cristo len yugu' bönni' böchë'ë Xanru' len Pedro.

⁶ ¿Naru' ráquili' tuza' neda' len Bernabé ral-la' guntu' dxin lahui' dza, quië gdzólitu' le gágutu'?

⁷ ¿Nuzxa caz bönni' rijë' gdil-l atí' rguixxjë' la' cuinzë'? ¿Nuzxa caz bönni' rudé'ë tu la' yël qui lba uva len cutu gahuë' le rbia lba na'? ¿Nuzxa caz bönni' ruyüë'-ba' bö'cu' zxila' len cutu gui'jé' nidxi' quecba'?

⁸ Cutu gáquili' la' neda'z ru'a cni didza'. Lëzca' cni rna le nayúj lu guich lu zxba queë' Moisés.

⁹ Lu zxba queë' Moisés nayúj lu guich, rna: "Cutu cu'u du rú'aba' bëdx cati' rulibba' zxo'a xtil." Bë'ë didza' ni Dios, clëgz le rui' ladxë'ë-ba' bëdx,

¹⁰ san quië uzi'ru' ca' xbey rë'u. Qui lë ni na' nayúj lu guich didza' na', atí bönni' ruga'në'-ba' bëdx lenca' bönni' runë' ga tu'libba' zxo'a xtil bëdx, gropë' na' ral-la' lunë' löz la'zi'ë qui le rulá' luyú na'.

¹¹ Na'a, chqui' bentu' dxin ga zoali', le nac ca dxin guz gu'n, lë na' nac queë' Dios Bô' La'y, ¿naru' ráquitsali' cutu ral-la' uzi'tu' xbey tu le dau' dë queë'li' ca na' ruzi'ë xbey le rlapë' bönni' guz gu'n?

¹² Tu'zi' xbey le dë queë'li' yezica' bunách tu'zejni'i lbi'ili'. ¿Naru' cu rál-la'tër uzi'tu' xbey netu' le dë queë'li'?

gatga buzi'tu' xbey lë ni dë lu na'tu', san bia' blentu' yúgu'të quië gac guntu' lban qui didza' dxi'a ca nac queë' Cristo.

¹³ Nóziczli' ca rac quegac nup tun dxin qui gdau', tu'zí' xbey gun qui gdau'. Lézca' cni nup ta'gú'u lu bcugu la'y queé' Dios rón quecha' bôa' bédx, tahué' b'êla' quecha' bôa' bédx na'.

¹⁴ Lézca' cni nuzôé' Xanru' ca ral-la' gac quequë' bönni' tuné' lban qui didza' dxi'a. Ral-la' lugagu lequë' nup tu'zí' xbey lban na' tuné'.

¹⁵ Neda' gatga buzi'a xbey lè ni dè lu na'a, ati' lè ni ruzuja' lu guich ni cutu nac le rnabi nu bi gunn quia'. Run ba zxon cuina' le cunazxja' cati' runa' lban qui didza' dxi'a. Gué'ntërda' gatia' ca gu'a latj nu gna runa' lban qui didza' dxi'a le nazxja'.

¹⁶ Cutu dè lu na'a gun ba zxon cuina' le runa' lban qui didza' dxi'a, le run bayúdx guna' lban qui. Bica' bayechi' neda' chqui' cutu guna' lban qui didza' dxi'a.

¹⁷ La'naru' runa' lban le rë'nczda', huac gnaba' lazxja', san run bayúdx guna' lban, le nac tu le buspaguë'è neda' Dios guna'.

¹⁸ ¿Bizxa lazxja' uzi'tsa' xbey chqui'nu'? Ruzi'a xbey le rdzag ladxa'a le cunazxja' cati' runa' lban qui didza' dxi'a. Cutu ca' ruzi'a xbey lè na' dè lu na'a le runa' lban qui didza' dxi'a.

¹⁹ Na'a, zal-la' nutu nu yu'a lu në'i, chben cuina' ca bönni' nada'u quegac yúgu'tè bunách quië gac guna' ga lulá ziantër ca' bunách.

²⁰ Cati' runa' lban laugac bunách judío, run cuina' ca bönni' judío quië gac guna' ga lulá bunách judío na'. Bunách judío na' tun ca rna b'è' zxba queë' Moisés. Qui lè ni na' run cuina' ca bönni' runé' ca rna b'è' zxba na' zal-la' cutu yu'a lu na' zxba na'. Cni runa' quië gac guna' ga lulá nup tun ca rna b'è' zxba na'.

²¹ Cati' runa' lban laugac bunách gza'a, nup curná be'i leygac zxba queë' Moisés, run cuina' ca tu bönni' gza'a na', quië gac guna' ga lulé'. Cutu ruca'na' ca'z zxba queë' Dios. Neda' runa' ca rna b'è' zxba queë' Cristo.

²² Run cuina' ca bönni' cunác gdu ca rejle'è Cristo quië gac guna' ga lulá nup na' cunác gdu ca ta'yejlé' Lè'. Run cuina' ca nacgac yúgu'tè bunách quië gac guna' ga lulá la'gac bunách na'.

²³ Lu yúgu'tè lè ni runa', runa' ga ta'yöni bunách didza' dxi'a, quië gac uzi'a xbey tsazzón len lbi'ili' didza' dxi'a na'.

²⁴ Chnóziczli' ca tuné' bönni' nútsa'quë' lu huitj. Ta'xiti'è yúgu'tè, san gdél-li'nè' tuzé' bönni' uzi'è xbey latj blau. Lézca' cni ral-la' gunli' xchiné' Dios, gacli' ca bönni' nútsa'quë' lu huitj, quië gdél-li'li' uzi'li' xbey le ubi'è queé'li' Dios.

²⁵ Yúgu'tè bönni', cati' tu'pá' cuinquë' quië gac la'yazié' lu huitj, ta'ná be'i cuinquë' lu yúgu'tè le tuné'. Tuné' cni quië la'dél-li'nè' tu bregui' zin le nittè, san gdél-li'ru' rë'u tu le uzi'teczru' xbey.

²⁶ Qui lè ni na', naca' neda' ca bönni' gdu ladxë'è rxiti'è. Naca' ca' ca bönni', gdu ladxë'è rdil-lè', cutu rdi'a lu böz.

²⁷ Ca runé' bönni' rulidzè' bunách tsajtsazgac lu huitj, runa' ca' neda', runa' lban quië lulá bunách. Bönni' na' nutsë'è lu huitj runé' ga gal gdu ca nayá' nabané' len rna bé'ine' lei. Lézca' cni runa' neda', cui unitia' xlatja' lu dxin queë' Dios.

10

Cutu tsej ládxi'ru' bdau' guiöj bdau' yag

¹ Rë'nda' uzéjni'da' lbi'ili', böchi' lza'adau', ca guc quequë' xuz xtau'tu'. Dios bené' ga glu'u zxul böaj yúgu'tè. Lézca' cni, guladödé' yúgu'tè' gatsj lahu'il nis zxon.

² Lu böaj ni' len lu nis zxon ni', guc quequë' ca rac qui nu rdil nis. Lè na' guc quequë' guc b'è' glaquë' tuz len Moisés.

³ Lézca' cni, glahué' yúgu'tè' yöt xtildau' na' bunödzejè' quequë' Dios Bö' La'y.

⁴ Gli'jè' yúgu'tè' nis na' bunödzejè' quequë' Dios Bö' La'y, le gli'jè' nis bruj lè'i guiöj na' bulu'è lahui Dios Bö' La'y, guiöj na' gulabáininé' lequë'. Ca guc guiöj na' nacczè' Cristo, nabaniru' Lè'.

⁵ Zal-la' guc cni, cutu bdzag ladxë'è yúgu'tè' Dios. Qui lè ni na' glatié' lu latj ca'z.

⁶ Yúgu'tè lè ni nac tu le ruzejni'i rë'u, cui sè ládxi'ru' le cunác, ca na' gulazé ládxi'quë' lequë'.

⁷ Cutu ral-la' tsej ládxi'ru' bdau' guiöj bdau' yag, ca na' gluné' la'quë' lequë'. Nayúj lu guich la'y, rna: "Gulabö'è bönni' ni', gli'j glahué', ati' gulasasé', gluné' lni qui bdau' na'."

⁸ Cutu ral-la' gunru' le cunác, ca na' gluné' le cunác la'quë' lequë', ati' tu dzaz glatié' gdu ca tsonnéruá' milé'.

⁹ Cutu ral-la' si' b'è'ru' Xanru', ca na' gulazí' b'è'è Lè' la'quë' lequë', ati' glatié' le gláguya'aba' lequë' b'èl snia'.

¹⁰ Lëzca' cni, cutu ral-la' gnëru' queë' Dios ca na' gulanë' queë' la'quë' lequë', ati' busnitië' lequë' tuë' gbaz la'y queë' Dios.

¹¹ Yúgu'të lë ni guc quequë' xuz xtau'tu', tu'zejni'i rë'u, len nayúj lu guich la'y quië gun gadxi rë'u, le chozaru' dza chzoa udx qui yödzyú ni.

¹² Qui lë ni na', nu raqui chnal, ral-la' gun chi'i cuini, cui gchixi gnigui.

¹³ Ca nac le ta'z'i' bë' lbi'ili' rac ca' quegac yúgu'të bunách. Dios runë' ca rnë' len cutu gu'ë latj bi si' bë' lbi'ili' le cugác gua' glenli', san cati' bi si' bë' lbi'ili', ului'inë' lbi'ili' nac gac gajuli' lu na' tu' xöhui', quië gac gua' glenli'.

¹⁴ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', cutu tsej ládxi'li' bdau' guiöj bdau' yag.

¹⁵ Ruí'lëna' lbi'ili' didza' ca ruí'lëna' didza' nup ta'yejni'i. Gul-bequi xbey didza' ni gu'a.

¹⁶ Cati' gnábiru'-në' Dios gun la'yë' le ri'jru' cati' ruspanru' ca gutië' Cristo, lë na' ri'jru' rulu' nacru' tuz len Cristo le ruzi'ru' xbey le benë' Cristo cati' bulaljë' xchönë', gutië' lë'i yag cruz. Lëzca' cni, yöt xtil na' ruzxuzxjru', ráguru', rulu' dzagru'-në' Cristo le ruzi'ru' xbey le benë' Cristo cati' budödë' uláz queëru' gdu ca nayá nabanë'.

¹⁷ Zal-la' zianru' nacru', yúgu'tëru' ráguru' tuz yöt xtil na' len qui lë ni na' nacru' ca tuz bunách.

¹⁸ Gul-yutsca' ca tunë' bönni' Israel. Bönni' ni' tahuë' lahuë' Dios le ta'gu'ë lu bcgu la'y queë', lë na' tahuë' rulu' dzagquë' Dios.

¹⁹ ¿Bizxa rna didza' ni ru'a? Cutu rnia' nap yöl-la' huac bdau' guiöj bdau' yag, len cutu nap yöl-la' huac le ta'gú'u bunách laugac bdau' guiöj bdau' yag na'.

²⁰ Cni rnia': Lë na' ta'gú'u laugac bdau' guiöj bdau' yag bunách cunúnbë'gac Dios, ta'gú'u laugac bö' xöhui', len clëg lahuë' Dios. Rë'nda' cutu gdzagli' yugu' bö' xöhui'.

²¹ Cutu gac gui'jli' le rulu' nacru' tuz len Xanru' lenca' lë na' ulu' nacli' tuz len yugu' bö' xöhui'. Cutu gac gáguli' le rulu' dzagru'-në' Xanru', lenca' le ulu' dzagli' yugu' bö' xöhui'.

²² ¿Naru' gúntsaru' ga uzxé'inë' Xanru'? ¿Naru' ráquitsali' náptërl'i' yöl-la' huac ca napë' Lë'?

Le dë lu na'ru' gunru' len ca ral-la' gäxi'icru'-në' böchi' lza'ru'

²³ Nac gdu'të li didza' na' rna: "Yúgu'të dë lu na'ru' gunru'." Na'a, neda' rnia': Clëg yúgu'të ral-la' gunru'. Yúgu'të dë lu na'ru' gunru', san clëg yúgu'të gun ga gacr gdu ca réjlë'ru' Cristo.

²⁴ Ral-la' güi' ládxi'ru' gunru' le gun ga gac dxi'a quequë' böchi' lza'ru', len clëgz le gun ga gac dxi'a qui la' cuinzru'.

²⁵ Bítitëz bi tuti' bunách lu yë'y, huac gáguli', len cutu bi ral-la' gnabli' qui, cui cuequi bagu'i ládxi'dau'li'.

²⁶ Nayúj lu guich le rna: "Queë' Xanru' naqui yödzyú ni, lenca' yúgu'të le dë yödzyú ni."

²⁷ Chqui' ulidzë' lbi'ili' bönni' curejlë'ë Dios guidli' lidxë', ati' guë'nili' tseajli', gul-gagu yúgu'të le gdxie' lauli', len cutu bi gnabli' qui, cui cuequi bagu'i ládxi'dau'li'.

²⁸ Chqui' nütitëz nu guië lbi'ili': "Lë ni gulagu'ë lau bdau' guiöj bdau' yag", cutu gáguli' lë na' quië gac dxi'a qui nu na' gdxijöi' cni lbi'ili', len cui cuequi bagu'i ládxi'dau'huë'.

²⁹ Rnia': "Cui cuequi bagu'i ládxi'dau'huë' bönni' na' gdxijöine' cni lbi'ili'", len clëg cui cuequi bagu'i ládxi'dau'li' lbi'iczli'.

Nazx ca' nu gnabi neda', gna: "¿Bizx quië ral-la' uzó'a tsal' le dë lu na'a guna' le rbequi bagu'i ládxi'dau'huë' bönni' yubl'?"

³⁰ Huac gna ca' nu na': "Chqui' gyëpa'-në' Dios: Xclenu', ni'a qui lë na' rahua', ¿bizx quië nu uqui neda' ni'a qui lë na' rahua'?"

³¹ Chqui' bi gáguli' o bi gui'jli', o bítitëz bi gunli', gul-gún yúgu'të quië gac queë' Dios yöl-la' ba.

³² Cutu bi gunli' le gun ga la'chixi la'nigui bunách judío, len cutu gunli' le gun ga la'chixi la'nigui bunách cunacgac judío, len cutu gunli' le gun ga la'chixi la'nigui bunách queë' Dios.

³³ Gul-gún ca runa' neda', rui' ladxa'a guna' le la'dzág ládxi'gac yúgu'të bunách, len cutu rui' ladxa'a guna' le uzi'a xbey la' neda'z, san le luzi' xbey yezica' bunách quië lulá.

11

¹ Gul-gún ca runa' neda', ca na' neda' ca' runa' ca benë' Cristo.

Le tunnu ngul laugac bunách queë' Cristo

² Runa' lbi'ili' zxön, böchi' lza'adau', le rajnéyteczli' neda', len nazí' lu na'li' zxba budöda' lu na'li'.

³ Na'a, rë'nda' tséjni'li' rna bé'inë' yúgu'të bönni' Cristo, ati' bönni' rna bé'inë'-nu ngul, ati' Dios rna bé'inë' Cristo.

⁴ Chqui' rulidzë' Dios bönni' o ru'ë didza' uláz queë' Dios, len dxia icjë' xlu'ë, ruca'në' ca'z Cristo.

⁵ Na'a, chqui' rulidznu Dios ngul o rui'nu didza' uláz queë' Dios len cutu bi zxoa icjnu, ruca'nnu ca'z bönni' queënu, len nac queënu ca nac queënu ngul narugu guitsa' icjnu.

⁶ Chqui' cutu bi zxoa icjnu ngul, ral-la' grugu ca' guitsa' icjnu. Chqui' gun ga utui'nu ngul na' chqui' nu gchugu guitsa' icjnu, ral-la' bi gxoa icjnu.

⁷ Cutu bi ral-la' udxia icjë' bönni' cati' rdxinë' lahuë' Dios, le naquë' ca nacczë' Dios ati' lë na' naquë' bönni' rulu' lahui yöl-la' zxon queë' Dios, san le nacnu ngul na' rulu' lahui yöl-la' zxon queë' bönni' queënu.

⁸ Cati' benë' bunách Dios, cutu bubijë' bönni' na' lu ngul. Ngul na', lu bönni' na' bubijë'-nu.

⁹ Lëzca' cni, cutu benë' bönni' Dios quië uzi'nu xbë' ngul, san ngul quië uzi'ë xbanu bönni' benë'-nu.

¹⁰ Qui lë ni na', ral-la' gxoa icjnu ngul na' le rulu' zoa nu rna be'i lënu le tu'yúë' rë'u gbaz la'y queë' Dios.

¹¹ Na'a, lahuë' Xanru', rquíninë'-nu ngul queë' bönni', ati' rquíninu-në' bönni' queënu ngul.

¹² Ca na' benë' Dios, bubijë'-nu ngul lu bönni', lëzca' cni na'a, nájljenë'-nu ngul bönni', ati' yúgu'të r-ruj lu në'ë Dios.

¹³ Gul-bequi xbey la' lbi'izli'. ¿Naru' ral-la' ulidznu-në' Dios ngul cutu bi zxoa icjnu?

¹⁴ ¿Naru' cu rusëdi lbi'ili' yöl-la' nacz quegac bunách, ral-la' utui'në' bönni' na' ru'ë latj gtunn guitsa' icjë'?

¹⁵ Na'a, chqui' natúnn guitsa' icjnu ngul, nac yöl-la' lach queënu, le bë'ë queënu Dios guitsa' icjnu quië uspin icjnu.

¹⁶ Chqui' zoa nu guë'ni tá'baga' didza' ni, cniz nazí' lu na'tu' runtu', len la' tuz ca tun yugu' có' bunách queë' Dios.

Tu'cá'n ca'z le ri'j ráguru' ruspanru' ca gutië' Xanru' bunách Corinto

¹⁷ Cutu ba la'n runa' lbi'ili' ca nac le uzéjni'da' lbi'ili' na'a. Cutu run ga rac dxi'a queëli' le runli' cati' rudubli' queë' Cristo, san run ga rac queëli' le cunác dxi'a.

¹⁸ Rzu lahua' ruzéjni'da' lbi'ili' lë ni ta'guixjöi' neda' bunách, ta'ná: "Cati' rudubli' queë' Cristo, narujli' chopl", ati' réjlë'a nazx ca' nac cni.

¹⁹ Run bayúdx la'cua'len lbi'ili' nup tu'sëdi le cunác quië lac bë' nup naccgac gdu bunách queë' Cristo.

²⁰ Qui lë ni na', cati' rudubli', lë na' ráguli' tsazxon cutu nac le ri'j ráguru' ruspanru' ca gutië' Xanru'.

²¹ Cni nac, le runli' bayúdx tu tuli' ráguli' le nua'li' qui queëli' cati' ráguli' tsazxon, ati' qui lë ni na' rdunli' la'li' ati' yela'li' ri'j ráguli' ga rdxintë rzúdxili'.

²² ¿Naru' cu zoa lidxli' ga huac gul'j gáguli'? Ca na' runli', ruca'nli' ca'z bunách queë' Dios, len runli' ga tu'tuí' nup cutu bi dë quegac. ¿Bizxa caz gyëpa' lbi'ili'? ¿Naru' guntsa' lbi'ili' ba la'n? Cutu ca' runa' lbi'ili' ba la'n ca nac lë ni runli'.

Le ri'j ráguru' ruspanru' ca gutië' Xanru'

²³ Xanru'cz budödë' lu na'a lë na' busëdda' lbi'ili', ca na' benë' Xanru' Jesús yël ni' cati' nu budöd Lë' lu na'quë' bönni' guludödë' Lë'. Gdel-lë'ë yöt xtil,

²⁴ len cati' budx gudxë' Dios: "Xclenu", buzxuzxjë' lei len gnë': "Gul-gagu. Lë ni nac xpëla'a le nuzxj uláz queëli'. Gul-gún cni, uspanli' ca gac quia' neda'."

²⁵ Lëzca' cni, gdöd glahuë', gdel-lë'ë zxi'ga'dau' len gnë': "Le yudzu zxi'ga'dau' ni nac xchöna', le run tsutsu didza' cub rucán' tsahui'. Gul-gún cni yúgu'të lzu gui'jli' lei, uspanli' ca gac quia' neda'."

²⁶ Cni gac ga gdxintë dza huödë' Xanru', yúgu'të lzu gáguli' yöt xtil cni len gu'ijili' zxi'ga'dau' cni, ului'li' lahui ca gutië' Xanru'.

Ca ral-la' gunru' cati' gui'j gáguru', uspanru' ca gutië' Xanru'

²⁷ Qui lë ni na', núti'tëz nu gagu yöt xtil ni o gui'iji zxi'ga'dau' ni queë' Xanru', len cutu run lei ba la'n, nabaga' zxguia' nu na', le run dul-la', rucá'n ca'z xpëlé'ë Xanru' lenca' xchönë'.

²⁸ Qui lë ni na', ral-la' cuequi xbeyru' la' cuinzru' tu turu', ati' ni'r huac gáguru' yöt xtil ni, len gu'ijjiru' zxi'ga'dau' ni.

²⁹ Núti'tëz nu ri'j ragu lë ni len cutu run lei ba la'n le cutu ráquibe'i rulu' le gac queë' Xanru', ruspaga' cuini dul-la' ni'a qui lë na' rë'j ragu.

³⁰ Qui lë ni na' te'i zian nup dzaggac lbi'ili', len ta'cuídi'në', ati' zianquë' chnatquë'.

³¹ La'naru' cuequi xbeyru' la' cuinzru', cutu cuequi xbeynë' rë'u Xanru'.

³² Chqui' gun bayúdx cuequi xbeynë' rë'u Xanru', usaca' zi'ë rë'u, cui grugu queëru' cati' gchuguë' quegac bunách yödzyly.

³³ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', cati' udubli' quië gui'j gáguli', uspanli' ca gutië' Xanru', gul-cóz tuli' yetuli'.

³⁴ Chqui' zoa nu rdun, ral-la' gagu nu na' ga nac lu yu'u lidx, cui gun bayúdx cuequi xbeyne' lbi'ili' Dios cati' udubli'. Nacua' yela'gac le runli', san uca'na' tsahui' yugu' lê na' cati' duyúa' lbi'ili'.

12

Yöl-la' huac runnë' queëru' Dios Bö' La'y

¹ Na'a, böchi' lza'adau', rë'nda' tséjni'li' ca nac yöl-la' huac runnë' queëru' Dios Bö' La'y.

² Nóziczli' ca guc cati' ni' curéjje'nili' Cristo, bë'li' latj gulachë' lbi'ili' ga yubl bunách. Gyij lãdx'li' bdau' guiöj bdau' yag cuta'në.

³ Qui lê ni na', ruzéjni'da' lbi'ili' cni, rnia': Ladj yúgu'të nup tui' didza' uláz queë' Bö' La'y queë' Dios, nutu nu gac gnë xöhu' queë' Jesús, len nutu nu gac gna: "Jesús naque' Xanru'", chqui' cuzóalenë' nu na' Dios Bö' La'y.

⁴ Na'a, nadza'gac tu tu le runnë' queëru' Dios Bö' La'y, san tuzë' naque' Bö' La'y na'.

⁵ Lëzca' cni, nadza'gac tu tu dxin rgu'ë lu na'ru' Xanru', san tuzë' naque' Xanru' na'.

⁶ Nadza'gac ca' tu tu yöl-la' huac napru' le rúniru' xchinë' Dios, san tuzë' naque' Dios, runnë' queëru' yöl-la' huac na'.

⁷ Dios runnë' qui queëru' tu le nac bë' napru' yöl-la' huac queë' Dios Bö' La'y, lê na' ruzi'ru' xbey yúgu'tëru'.

⁸ Dios Bö' La'y runödzejë' queë' tu bönni' yöl-la' huac ru'ë didza' len yöl-la' rac szxöni, ati' yetué' bönni', Lëczë' Bö' La'y runödzejë' queë' yöl-la' huac ru'ë didza' lu yöl-la' rejni'i.

⁹ Lëzca' cni, Lëczë' Dios Bö' La'y na' runödzejë' queë' yetué' bönni' yöl-la' rejle' Cristo bi gunë', ati' yetué' bönni' runödzejë' queë' yöl-la' huac ru'ë nup te'i.

¹⁰ Yetué' bönni' runödzejë' queë' yöl-la' huac runë' yugu' yöl-la' huac qui yehua' yubá, ati' yetué' bönni' ru'ë lê' latj ru'ë didza' uláz queë' Dios, ati' yetué' bönni' runödzejë' queë' yöl-la' huac ráquibe'inë' chqui' bö' dzag bunách naqui queë' Dios o naqui qui tu' xöhu'. Runödzejë' queë' yetué' bönni' yöl-la' huac ru'ë didza' yubl cunazëdë', ati' queë' yetué' bönni' yöl-la' huac rudödë' didza' yubl na' cunazëdë'.

¹¹ Yúgu'të lê ni runë' Lëczë' Dios Bö' La'y, le runödzejë' qui tu tu bunách tsca rë'ncznë'.

Yúgu'tëru' nacru' ca tuz bunách

¹² Ca na' nac tuz gdu ca nayá' nabinru', zal-la' zian le nagudi' dzáglenru', ati' le zian na' nagudi' dzáglenru' nacgac tuz le nayá' nabinru', lëzca' cni nac queë' Cristo.

¹³ Le zóalenë' rë'u Lëczë' Dios Bö' La'y, lê ni nac queëru' ca tu le nadilru' nis, le nac bë' nacru' ca tuz bunách, zal-la' nacru' yugu' bönni' judío, len yugu' bönni' gza'a, lenca' bönni' nadá'ugac, len bönni' cunadá'ugac. Yúgu'tëru', Dios bë'e rë'u latj si'ru' le runödzejë' Lëczë' Bö' La'y.

¹⁴ Na'a, lu gdu ca nayá' nabinru', zian le nagudi' dzáglenru' len clëg tuz.

¹⁵ La'naru' huac güi' didza' ní'aru', huaná: "Le cutu naca' në'e bönni', cutu náquida' queë'", didza' ni cutu gun ca cutu naqui queë' bönni' na'.

¹⁶ La'naru' huac güi' didza' nagru', huaná: "Le cutu naca' yöj lahuë', cutu náquida' queë' bönni' ni', didza' ni cutu gun ga cutu naqui queë' bönni' na'.

¹⁷ La'naru' nac yöj lauru' gdutë le nayá' nabinru', ¿nacx gac yóniru'? La'naru' nac nagru' gdutë, ¿nacx gac gle'i xzína'ru'?

¹⁸ Na'a, Dios nucu'ë yúgu'të le nagudi' dzáglenru' ca gu'ncznë' Lë'.

¹⁹ La'naru' nac tuz le nagudi' dzáglenru', cutur soa gdu ca nayá' nabinru'.

²⁰ Na'a, ca nacru', zian le nagudi' dzáglenru', san tuz le nacru'.

²¹ Qui lê ni na', cutu gac guië na'ru' yöj lauru', gna: "Cutu rquinda' li'." Lëzca' cni, cutu gac guië ní'aru' icjru', gna: "Cutu rquinda' lbi'ili'."

²² Na'a, yugu' le nagudi' dzáglenru', lê na' ráquiru' nacgacr cuidi'z, lê ni naquínir-ru'.

²³ Lëzca' cni, yugu' le nagudi' dzáglenru' le ráquiru' nacgacr ca'z, lê ni rugácur-ru' dxi'a, len yugu' le ráquiru' cutu ral-la' gla' lahui, rugácur-ru' ca' dxi'a.

²⁴ Cutu run bayúdx gunru' cni qui le nac lach qui le náquiniu'. Dios benë' gdu ca nayá' nabinru', len benë' ga nac lsaca' lê na' ráquiru' rë'u nac ca'z.

²⁵ Cni benë', ati' cutu narujgac chopl le nagudi' dzáglenru', le tun chi'i lza'gac tu yetú.

²⁶ Chqui' gac zi' tu le náquiniu', lac zi' tsaxxón len lei yúgu'të le náquiniu' na', len chqui' tu le náquiniu', zoa bi ruzi' xbey, yúgu'të le náquiniu' tu'zi' xbey tsaxxón len lei.

²⁷ Na'a, lbi'iczli' dzagli' gdu ca nayá' nabanë' Cristo, ati' tu tuli' nacli' ca yugu' le nagudi' dzáglenë'.

²⁸ Lëzca' cni, ladj bunách queë' Cristo, Dios nucu'ë nup tun xchinë'. Ga nac zi'a nucu'ë bönni' gbaz queë' Cristo. Ga nac buróp nucu'ë bönni' tu'ë didza' uláz queë', len ga bunntë nucu'ë bönni' tu'sëdi, ati' ni'r nucu'ë nup tun yugu' yöl-la' huac qui yehua' yubá. Ni'r nucu'ë

nup tu'ún nup te'i. Ni'r nucu'ë nup taclen böchi' lza'ru'. Ni'r nucu'ë bönni' tu'lui'inë' rë'u dxin gunru'. Ni'r nucu'ë bönni' tu'ë didza' yubl cunazëdquë'.

²⁹ Clëg yúgu'të' nacquë' gbaz queë' Cristo. Clëg yúgu'të' tu'ë didza' uláz queë' Dios. Clëg yúgu'të' tu'sëdnë'. Clëg yúgu'të' tunë' yugu' yöl-la' huac qui yehua' yubá.

³⁰ Clëg yúgu'të' dë lu na'quë' luúnë' nup te'i. Clëg yúgu'të' tu'ë didza' yubl cunazëdquë'. Clëg yúgu'të' tu'dödë' didza' yubl cunazëdquë'.

³¹ Gul-güi' lãdxi'li' cu'ë lu na'li' Dios yugu' yöl-la' huac na' nacgacr lsaca'. Na'a, ului'ida' lbi'ili' tu le nacr lsaca' ca yúgu'të lë ni.

13

Yöl-la' nadxi'i

¹ Zal-la' gac gu'a xtídza'gac bunách le cunazëda', lenca' xtídza'quë' gbaz la'y queë' Dios, san chqui' cunadxi'ida' lza'a, didza' gu'a cutu gacr lsaca' ca bö run gui rucödru' o guia rutil-lru' lzë'i.

² Zal-la' dë lu na'a gu'a didza' uláz queë' Dios len tséjni'da' yúgu'të le nagachi', len yúgu'të didza' rejni'i, len zal-la' nac gdu ca réjlë'a Dios ga rdxintë huac cúa' yugu' gui'a, san chqui' cunadxi'ida' lza'a, cutu bi lsaca' naca'.

³ Zal-la' quisia' gdutë le dë quia' ugahua' bunách yechi', len zal-la' udöda' gdu ca nayá' nabana' ga luzegui' lei bunách le réjlë'a Cristo, san chqui' cunadxi'ida' lza'a, cutu ca' uzi'a xbey lë na' runa'.

⁴ Nu bönni' nadxi'inë' lzë'ë, rbözë' zxön lãdxi'. Naquë' dxi'i lãdxi' len cutu ruzxë'inë' lzë'ë. Bönni' na' nadxi'inë' lzë'ë cutu run ba zxön cuinë', len cutu run cuinë' blau.

⁵ Bönni' na' nadxi'inë' lzë'ë cutu runë' le cunác, len cutu rudúl-li'në' le dë queë', len cutu rléytenë', len cutu rajneynë' dö' glui' queë' bunách.

⁶ Bönni' na' nadxi'inë' lzë'ë cutu ca' rudzijne' cati' nu run le cunác. Rudzijne' cati' nu run le nac gdutë li.

⁷ Bönni' na' nadxi'inë' lzë'ë rua' rlenë' bíti'tëz bi gun queë' lzë'ë, len réjlë'teczë' lzë'ë, len rúnteczë' löz gun le nac dxi'a lzë'ë, len rbözteczë' zxön lãdxi'.

⁸ Cutur töd qui yöl-la' nadxi'i. Huadód qui le dë lu na'gac bunách lui' didza' uláz queë' Dios. Huadxin dza cati' cutur gata' lu na'gac bunách lui' didza' yubl cunazëdgac, ati' huadód qui yöl-la' rejni'i quegac bunách.

⁹ Latiz réjni'ru' na'a, len latiz ca' rui'ru' didza' uláz queë' Dios.

¹⁰ Catí' gdxin le nac gdu, ni'r udx qui lë na' nac latiz'.

¹¹ Catí' ni' naca' bi'idau', bë'a didza' ca bi'idau', len glequi icja' ca bi'idau', len gza' ladxa'a ca bi'idau'. Catí' gzxóna' buca'na' le naqui qui b'ida'hu'a'.

¹² Na'a le rlé'iru' nac ca le rlé'iru' cati' ruyú cuinru' tu lu guia dxildau'. Cutu rlé'iru' gdu ca nac. Dza ni'r glé'iru' gdu ca nac yúgu'të. Na'a núnbë'a latiz'. Dza ni'r gúnbë'a yúgu'të ca na' Diosc nunbë'ë neda'.

¹³ Na'a, nacua'tecz yöl-la' rejle' queëru' Dios, len yöl-la' run löz queëru' Dios, len yöl-la' nadxi' queëru' lza'ru'. Nacuá' yonn ni, san le nac blau nac yöl-la' nadxi'i.

14

Yöl-la' huac runnë' queëru' Dios Bö' La'y

¹ Gul-gún bayúdx gdxili' lza'li' len gul-güi' lãdxi'li' si'li' ca' yugu' yöl-la' huac runnë' queëru' Dios Bö' La'y, len le nac blau, yöl-la' huac güi'li' didza' uláz queë' Dios.

² Nu rui' didza' yubl cunazëd, clëg bunách rui'len didza' nu na'. Dios rui'len didza' nu na', le nutu nu zoa rejni'i didza' rui' nu na'. Dios Bö' La'y ru'ë nu na' latj rui' didza' ca nacgac le nagachi' queë' Dios.

³ Nu na' rui' didza' uláz queë' Dios, rui'len bunách didza' quië gacr gdu ca ta'yejlë' Cristo. Rutíp lãdxi'quë' len ruhuí' zxön lequë'.

⁴ Nu na' rui' didza' yubl cunazëd run tsutsu la' cuinz, san nu rui' didza' uláz queë' Dios run tsutsu yúgu'të bunách queë' Cristo.

⁵ Rac ladxa'a güi'li' didza' yubl cunazëdli' yúgu'tëli', san le nac blau, rë'nda' güi'li' didza' uláz queë' Dios. Ruzi'r-ru' xbey nu rui' didza' uláz queë' Dios ca ruzi'ru' xbey nu rui' didza' yubl cunazëd, chqui' cuzóa nu udód didza' yubl na' cunazëd, quië lac tsutsu bunách queë' Cristo.

⁶ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', cati' guida' ga zoali', chqui' güi'lëna' lbi'ili' didza' yubl cunazëda', cutu bi uzi'li' xbey. Uzi'li' xbey tuz didza' na' güi'lëna' lbi'ili' le nului'inë' neda' Dios, o didza' uzejni'i rë'u, o didza' gu'a uláz queë' Dios, o le nac zxba queë'.

⁷ Lëzca' cni rac qui le ta'gú'u bö, yugu' le cunabangac, ca nac gui rucödixru', o ca nac guitarra, chqui' cutu tul-l ca ral-la' lun, çnacxcz çúnbè'ru' bizzal le tul-l na', lë na' rul-l qui na' o guitarra na'?

⁸ Chqui' cutu cödx ca ral-la' gun trompeta na' ulídž rë'u lu gdil-l, çnuzxa caz upá' cuini tseaj lu gdil-l na'?

⁹ Lëzca' cni rac queëli'. Chqui' len lúdx'i'li' güi'li' didza' le cutác bunách, cutu ca' la'yejni'i didza' güi'li'. Cni gac, daduz güi'li' didza'.

¹⁰ Le nactë yödžlyú ni nacué' zian didza' yubl tui' zian cö' bunách gza'a, ati' nacué' bunách ta'yejni'i tu tu didza' na'.

¹¹ Na'a, chqui' cutu réjni'da' didza' ru'è bönni', gaca' ca bönni' gza'a lahué' bönni' na' ru'è didza', ati' bönni' na' ru'è didza' gaquë' ca' lahua' neda' ca bönni' gza'a.

¹² Lëzca' cni nac queëli'. Rui'tsca ládxi'li' si'li' yugu' le runnë' queëru' Dios Bó' La'y. Qui lë ni na', gul-güi' ládxi'li' si'li' yugu' le lun ga lacr tsutsu bunách queë' Cristo.

¹³ Qui lë ni na' ca', nu rui' didza' yubl cunazéd ral-la' ulídž Dios gnabi Lë' gunnë' qui yöl-la' huac quixjò' le rë'ni gna didza' na' rui' nu na'.

¹⁴ Cati' rulídža-në' Dios, chqui' ru'a didza' yubl cunazëda', lu bö' naccza' rulídža-në' Dios, san le cutu réjni'da' didza' ru'a, lu yöl-la' rejni'i quia' cutu ruzi'a xbey didza' na' ru'a.

¹⁵ Çnacxcz ral-la' guna' chqui'nu'? Ulídža-në' Dios lu bö' naccza', lenca' lu yöl-la' rejni'i quia' ulídža-në' Dios. Gul-la' yöl-la' ba lu bö' naccza' lenca' lu yöl-la' rejni'i quia' gul-la' yöl-la' ba.

¹⁶ Chqui' tuz lu bö' nacczu' rulídž la'yu'-në' Dios, ati' zoa ni' nu ryöniz, san chqui' cutu rejni'i didza' ru'u, çnacxcz gac gna: "Ca' gac", ni'a qui didza' ru'u, rë'u-në' Dios: "Xclenu'?"

¹⁷ Nazx ca' dxi'adau' ru'u didza', rë'u-në' Dios: "Xclenu'." Chqui' cutu rejni'i didza' ru'u, cutu bi uzi' xbey nu na' ryöni.

¹⁸ Rëpa-në' Dios: Xclenu', le rui'ra' didza' yubl cunazëda' ca yúgu'tëli'.

¹⁹ Laugac bunách queë' Dios gu'éntërda' gu'a gayu'z didza' le gac la'yejni'i bunách ca zian gayuá' didza' yubl cunazëda' ati' nutu nu gac tsejni'i. Gac usëdda' yezica' bunách tuz chqui' la'yejni'i didza' gu'a.

²⁰ Böchi' lza'adau', cutu gacli' ca bi'idau' ca nac le rza' ládxi'li'. Gul-gác ca bi'idau' cui gunli' le cunác, san gul-gác bönni' chnacgac ca nac le rza' ládxi'li'.

²¹ Nayú lu guich la'y, rna: "Len didza' yubl len lu rú'agac bunách gza'a güi'lëna' bunách ni didza'. Zal-la' guna' cni, cutu luzé naggac xtídža'a." Cni rnë' Xanru'.

²² Cni nac, Dios ru'è rë'u latj rui'ru' didza' yubl cunazëdu' quië gac tu le nac bë' laugac bunách cuta'yejlë' len clëg laugac nup ta'yejlë' Cristo. Ru'è rë'u latj rui'ru' didza' uláz queë' Lë' le luzi' xbey nup ta'yejlë' Cristo len clëg bunách na' cuta'yejlë'.

²³ Qui lë ni na', cati' udubli' tsaxxón, yúgu'tëli' na' náquili' queë' Cristo, chqui' güi'li' didza' yubl cunazëdli' yúgu'tëli', ati' tsaxgac nup nazëdgac lati'z o nup cuta'yejlë' Cristo, çnaru' cu la'ná: "Nachixi icjli'?"

²⁴ Na'a, chqui' yúgu'tëli' güi'li' didza' uláz queë' Dios, ati' tsaz nu curejlë' Cristo o nu nazëd lati'z, gáquibe'i nu na' nabaga' zxguia' ati' Dios cuequi xbeynë' lë'. Cni gáquibe'i nu na', le yöni didza' güi'li' yúgu'tëli'.

²⁵ Gáquibe'i ca nac le rza' ladxi' nu na', lë na' bgachi', ati' uzechu zxiib nu na' len tsej ladxi' Dios, gna: "Le nactë Dios zóalënë' lbi'ili'."

Ca ral-la' gunru' ga rudubru' queë' Cristo

²⁶ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', cati' rudubli' queë' Cristo, rul-lë' tu salmo tuë' bönni' dzaguë' lbi'ili', ati' rusëdnë' tu zxbax yetué', ati' rguixjò'në' lbi'ili' tu le bului'inë' lë' Dios yetué', ati' ru'è didza' yubl cunazëdë' yetué', ati' rudódë' didza' yubl na' cunazëdë' yetué'. Yúgu'të le gunli' ral-la' gac le luzi' xbey nup tu'dúb queë' Cristo.

²⁷ Cati' nacué' ni' nup tui' didza' yubl cunazëdgac, cutu ral-la' güi'li' didza' cni zianr ca chop tsonnzli'. Huac gu'ë didza' tuzë' bönni' na', ati' tòd na' huac gu'ë didza' yetué', san run bayúdx soa nu udód didza' yubl na' cunazëdli'.

²⁸ Chqui' nutu nu zoa nu gac udód didza' yubl na' cunazëdli', ral-la' soa dxiz ga na' nudubli' nu na' rui' didza' yubl cunazëd, ati' huac güi'lenë' Dios didza' na' lu icj ládxi'dau'huë'.

²⁹ Lëzca' cni, bönni' tu'è didza' uláz queë' Dios ral-la' lu'è didza' chop tsonnzë', ati' yezica're' bönni' na' tu'è didza' uláz queë' Dios ral-la' la'bequi xbeynë' didza' ru'è bönni' na'.

³⁰ Chqui' Dios ului'inë' tu bönni' rö'ë ni' le rë'ni gna xtídžë, ral-la' soa dxiz nu na' rui' didza'.

³¹ Yúgu'tèli' huac gü'li' didza' uláz queë' Dios tu tuli' quië gzëdli' yúgu'tèli' len gdip ládxi'li' ca' yúgu'tèli'.

³² Bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios huac la'ná be'i cuinquë', la'cu'ë dxiz.

³³ Clëg Dios nu run ga runru' rusbó, le rë'nnë' Lë' gacru' ba'a ladxi', ca na' runë' ga nacua' yúgu'të cò' bunách queë' Cristo.

³⁴ Ral-la' la'cua'nu dxiz ngul queëli' ga na' rudubli'. Cutu dë lu na'cnu lui'nu didza' ni'. Ral-la' la'cua'nu nöxj ca na' rna bë' zxba queë' Dios.

³⁵ Chqui' té'ninu la'yéjini'nu lati', ral-la' la'nábinu bönni' qui queëcnu cati' ni' nacu'ë lidxquë'. Cutu ral-la' lui'nu didza' ngul ga na' tu'dubë' queë' Dios.

³⁶ ¿Naru' ráquitsali' bunödzejë' xtidzë'ë Dios lu rú'ali' lbi'izli'? ¿Naru' ráquitsali' bdxin queëzli' xtidzë'ë Dios?

³⁷ Chqui' nutsë'ë ladjli' bönni' ráquinë' ru'ë didza' uláz queë' Dios, o ráquinë' zóalenë' lë' Dios Bö' La'y, bönni' ni ral-la' si' lu në'ë nac zxba queë' Xanru' le ruzuja' queëli' lu guich ni.

³⁸ Na'a, chqui' cutu rui' ladxë'ë didza' ni, cutu güi' ládxi'li'-në' bönni' na'.

³⁹ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', gul-güi' ládxi'li' güi'li' didza' uláz queë' Dios, len cutu gna bé'ili' nu rui' didza' yubl cunazéd.

⁴⁰ Yúgu'të ral-la' gunru' ca sa'yéaj, len ca rajlóz yöl-la' ba'a ladxi'.

15

Bubanë' Cristo lu yöl-la' gut

¹ Na'a, böchi' lza'adau', rguíxjöi'da' lbi'ili' ca nac didza' dxi'a na' bena' lban qui ga zoali', lë na' gzxi' lu na'li' len run ga nacrgdu ca réjllë'li' Cristo.

² Ni'a qui didza' ni ulali', chqui' gunli' ca rna didza' dxi'a na' bena' lban qui ga zoali', chqui' le nactë gyéjllë'li' Cristo.

³ Ga gzu lau budöda' lu na'li' le budödë' Dios lu na'a neda'. Cni rna: "Gutië' Cristo uláz queëru' le nabágaru' dul-la'." Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y, ben bayúdx benë'.

⁴ Rna ca: "Bgachë'ë yeru ba, len cati' bza'a tsonn dza, bubanë' lu yöl-la' gut", ca na' nayúj ca' lu guich la'y, ben bayúdx guc queë'.

⁵ Gdöd ni' bului' lahuë' Cristo, blé'inë' Lë' Pedro, len gdöd ni', gualalë'inë' Lë' idxínnutë' gbaz queë'.

⁶ Ni'r bului' lahuë' lahuë' lauquë' zianr ca gayu' gayu'ë böchi' lza'ru' ta'yéjllë'ë Cristo, cati' ni' nudubquë' tsaxón. Yelatiz cuguluhuöatë' böchi'ru' ni nacu'ë nabanquë' na'a, zal-la' la'quë' chnatquë'.

⁷ Ni'r blé'inë' Lë' Jacobo, len gdöd ni' bului' lahuë' lauquë' yúgu'të bönni' gbaz queë'.

⁸ Ga yajseytë bului' lahuë' ca' lahua' neda'. Ca guc lë ni, naca' ca bi'idau' guljbi' cati' chgdöd dza ral-la' galjbi'.

⁹ Cni nac, le nacra' neda' cuidi'z ca yúgu'të bönni' gbaz queë', len cutu naca' neda' lsaca' si' la' gbaz queë', le gdxia ladxa'a bunách queë' Dios.

¹⁰ Na'a, le buzá' ladxë'ë quia' Dios naca' le naca' na'a, len clëg daduz buzá' ladxë'ë quia'. Béntëra' xchinë' ca yezica'rë' gbaz queë', zal-la' clëg racz quia' bena' dxin na'. Dioscz, lu yöl-la' ruzá' ladxi' queë', bugunë' neda' dxin.

¹¹ Na'a, chqui' bena' lban neda' o chqui' glunë' lban yela'quë' bönni', lë ni le runtu' lban qui len le gyéjllë'li' lbi'ili'.

Ubanru' lu yöl-la' gut

¹² Runtu' lban queë' Cristo ca na' bubanë' lu yöl-la' gut. Chqui' cni nac, ¿nacxcz nac, rnalí' la'li': "Cutu lubán nup chnatgac"?

¹³ La'naru' cu lubán nup chnatgac, cutu bubanë' Cristo,

¹⁴ len la'naru' cu bubanë' Cristo, daduz nac le bentu' lban qui, len daduz nac yöl-la' rejllë' queëli' Lë'.

¹⁵ Yetú ca', la'naru' cu bubanë' Cristo, rzi' yë'tu' cati' runtu' lna' lau queë' Dios, rnatu' buspanë' Cristo, ati' la'naru' cu uspanë' nup chnatgac, Dios cutu buspanë' Cristo.

¹⁶ La'naru' cu lubán nup chnatgac, cutu bubanë' Cristo,

¹⁷ len la'naru' cu bubanë' Cristo, daduz nac yöl-la' rejllë' queëli' Lë', ati' naga'ngac dul-la' nabága'li'.

¹⁸ Lézca' cni, nup na' chnatgac len gulayéjllë' Cristo, tsaz glat chqui' cutu bubanë' Lë'.

¹⁹ Chqui' tuz tsal ni zoaru' nabanru' huac uzi'ru' xbë' Cristo, nacru' bayechi' ca yúgu'të bunách.

²⁰ Na'a, le nactë bubanë' Cristo lu yöl-la' gut, len naquë' nu gzu lau bubán tsaz ladj yúgu'të nup lubán tsaz lu yöl-la' gut.

²¹ Ca na' gyu'u yöl-la' gut ni'a qui le benë' tuë' bönni', lëzca' cni, ni'a qui le benë' yetüë' bönni' gyu'u yöl-la' rubán quegac nup chnatgac.

²² Ca na' tat yúgu'të bunách le nájlengac Adán, lëzca' cni lubán yúgu'të nup na' nájlengac Cristo.

²³ Tu tuë' ubanë' ca ral-la' gac. Zi'al bubanë' Cristo, ati' töd ni lubán nup náquigac queë' Cristo cati' huödë'.

²⁴ Ni'r gdxin dza udx cati' ugüë' Cristo gdutë le dë lu në'i len gdutë yöl-la' uná bë' len gdutë yöl-la' huac qui tu' xöhui', ati' udödë' lu në'ë Dios Xuz le rna bé'inë' Lë'.

²⁵ Run bayúdx gna bë'ë Cristo ga gdxintë dza chbenë' Dios ga luzechu zxi'bgac lahuë' Lë' yúgu'të nup ta'dá'baga' Lë'.

²⁶ Le rdá'baga' Lë' le usnitië' ga udx nac yöl-la' gut.

²⁷ Dios chnudödë' yúgu'të lu në'ë Zxi'në' quië gna bé'inë' lei. Nayúj lu guich la'y, rna: "Budödë' yúgu'të lu në'ë quië gna bé'inë' lei." Na'a, nac bë' cutu budód cuinë' lu në'ë Zxi'në', le nacczë' Lë' Nu rudód lu në'ë Zxi'në' yúgu'të.

²⁸ Cati' gdxin dza ni' chnudödë' Dios lu në'ë Cristo yúgu'të quië gna bé'inë' lei, ni'r Lëczë' Zxi'në' udód cuinë' lu në'ë Dios, Nu na' budód lu në'ë Zxi'në' yúgu'të, ati' ga udx, Dios gna bé'inë' tsaz yúgu'të.

²⁹ La'li' rdil-li' nis uláz quegac nup chnatgac. Chqui' ráquili' cutu lubán nup na' chnatgac, ¿bizx quië rdil-li' nis uláz quegac nup chnatgac?

³⁰ Zoa banádx queëtu' gattu' yúgu'të dza. ¿Bizx quië rui'tu' latj gac cni chqui' cutu ubanru' lu yöl-la' gut?

³¹ Yúgu'të dza zoa banádx gatia'. Rguixjöi'da' lbi'ili' lë ni, böchi' lza'adau', le rdzag ladxa'a le bena'. Bena' ga réjli'li' Xanru' Jesucristo.

³² Chqui' le gu'nzda' gdíl-lena' böa' guixi' snia' lu yödZ Éfeso, ¿bizxa caz uzi'a xbey? Chqui' cutu lubán nup chnatgac, ral-la' gunru' ca ta'ná bunách: "Gui'j gáguru' le huatru' cxö huidzj."

³³ Cutu gü'li' latj nu si' ye'i lbi'ili'. Chqui' si' lu na'li' lati'z le cutu nacz, gdütëli' huöacl' chul nit.

³⁴ Gul-bí'i ládxi'li' len cutu gunli' dul-la' le cunúbnë'li'-në' Dios la'li' lbi'ili'. Rnia' cni quië guna' ga utui'li'.

Ca lac nup lubán lu yöl-la' gut

³⁵ Nazz ca' zoa nu gna: "¿Nacz lubán nup chnatgac? ¿Nacz gac gdu ca nayá' nabinquë' cati' ludxinë'?"

³⁶ Li', bönni' cunözi. Lë na' razu' luyú cutu glen chqui' cutu nit.

³⁷ Lë na' razu' luyú nac tu xseydau'z, nazz ca' qui xzoa' xtil o qui yetü guixi' cuandau'. Lë na' razu' cutu nac guixi' cuandau' na' ral-la' glen.

³⁸ Dios runë' ga gac guixi' cuandau' ca nunczë' qui. Ca nac tu tu xseydau' na' runë' ga gac guixi' cuandau' qui.

³⁹ Lëzca' cni, cutu nac tuz ca nac bëla' qui queëcba' yúgu'tëba' böa' guixi'. Zoa tu bëla' quegac bunách len yetü ca nac bëla' quecba' böa' guixi'. Yetü ca nac bëla' quecba' bguinn len yetü ca nac bëla' quecba' böi.

⁴⁰ Lëzca' cni nadzá' gdu ca nayá' nabingac nup nacua' yehua' yubá ca nac gdu ca nayá' nabingac nup nacua' luyú ni. Zoa tu yöl-la' lach quegac nup nacua' yehua' yubá, len yetü ca nac yöl-la' lach quegac nup nacua' luyú ni.

⁴¹ Zoa tu yöl-la' lach qui gbidz, len yetü qui beo', len yetü quegac bölj luzxbá. Yöl-la' lach qui tu bölj luzxbá nadzá' ca nac yöl-la' lach qui yetü bölj luzxbá.

⁴² Lëzca' cni gac cati' lubán nup chnatgac. Cati' rgachi' yeru ba nac tu bëla' nit. Cati' ubán, ni'r gac tu le soa tsaz.

⁴³ Cati' rgachi' yeru ba nac tu bëla' ca'z len le nacuidi'. Cati' ubán, ni'r gac tu le lach len le nal.

⁴⁴ Cati' rgachi' yeru ba nac tu bëla' qui yödZlyú ni. Cati' ubán, ni'r gac tu le soa tsaz yehua' yubá. Zoa tu bëla' qui yödZlyú ni, len yetü ca gac le gdzag bö' nacczru'.

⁴⁵ Nayúj lu guich la'y le rna: "Bönni' na' gzu lahuë' zoë' luyú ni, lë' Adán, Dios benë' lë' bönni' ban", san Bönni' gyazië' xlatjé' Adán, Lë' Cristo, Dios benë' ga naquë' Bö' nabániru'.

⁴⁶ Cutu bdxin zi'al lë na' nac Bö'. Bdxin zi'al lë na' nac qui yöl-la' bunáchz queëru', ati' ni'r bdxin lë na' nac Bö'.

⁴⁷ Bönni' ni' gzoë' zi'al, gúquinë' yu. Bönni' na' zoë' burópl, Nu na' nac Xanru', brujë' yehua' yubá.

⁴⁸ Nup nacua' luyú ni naccgac ca guquë' bönni' na' gúquinë' yu, ati' nup ral-la' tsajcuá' yehua' yubá lac ca nac Nu na' bruj yehua' yubá.

⁴⁹ Ca na' na'a dë queëru' tu bëla' le nac ca guc bëla' queë' bönni' na' gúquini' yu, lëzca' ral-la' huöáquiru' ca náquini' Nu na' bruj yehua' yubá.

⁵⁰ Cni rë'ni gna lë ni rëpa' lbi'ili', böchi' lza'adau', rnia': Le náquini bëla' len rön cutu ca' tsaz ga ni' rna bë'ë Dios, len lëzca' cni, lë na' nit cutu gdel-li' lë na' zoa tsaz.

⁵¹ Gul-yutsca', rëpa' lbi'ili' tu le bgachi': Cutu gatra' yúgu'tëru', san Dios utsë'ë ca nacru' yúgu'tëru'.

⁵² Tu tsalz gac, tsca nac tu le rutáz yöj lauru', cati' cödx trompeta le rajseytë. Cödx trompeta na', ati' lubán nup chnatgac, láquini tu le soa tsaz, ati' Dios utsë'ë le náquini' yúgu'tëru'.

⁵³ Lë na' nacru' le rnit ral-la' huöac le soa tsaz, ati' le náquini' lë na' ral-la' gat, huöac tu le gatga gat.

⁵⁴ Cati' lë na' rnit chnuhuöac le soa tsaz, lenca' lë na' ral-la' gat chnuhuöac le gatga gat, ni'r utság lë na' nayúj lu guich la'y, rna:

Nadúa tsaz yöl-la' gut.

Chbdél-li'në' Cristo.

⁵⁵ Cutur gna be'i rë'u yöl-la' gut.

Cutur bi gac gun queëru' yöl-la' gut.

⁵⁶ Huac bi gun queëru' yöl-la' gut le nabágaru' dul-la', ati' nabágaru' dul-la' le rdábaga'ru' zxba queë' Dios.

⁵⁷ Xclenë' Dios. Lëczë' runë' ga nularu' lu yöl-la' gut ni'a qui le benë' Xanru' Jesucristo.

⁵⁸ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', gul-zóa tsutsu. Gul-gác gdu ládxi'li', gúnteczli' xchinë' Xanru' le nóziczli' cutu runli' daduz xchinë' Xanru'.

16

Tu'nódzj quequë' böchi'gac ta'yadzjnë' bunách Corinto

¹ Na'a, ca nac qui dumí na' unódzjli' le gaclen böchi'ru' ta'yejlë'ë Cristo nacu'e' Jerusalén, gul-gún na'a ca na' gna bé'ida' yugu' cö' bunách queë' Cristo, nacua' luyú Galacia.

² Yugu' dza domingo, tu tuli' ral-la' cu'li' quizi lati' dumí, tsca na' Dios runnë' queë'li'. Gul-gún chi'i lei, cui gun bayúdx bi utubli' cati' gdxina' ga zoali'.

³ Cati' ni' gdxina' ga zoali', gsöla'a Jerusalén nup na' ucua'li' lbi'ili'. Uzuja' lu guich le gun ga lac bë'quë', ati' lu'ë dumí na' unódzjli'.

⁴ Chqui' ral-la' tsija' ca' neda', tsjáclenë' neda'.

Le rë'nnë' gunë' Pablo

⁵ Guida' ga zoali' cati' udx tóda' yugu' yödz luyú Macedonia, le run bayúdx tóda' yugu' yödz na'.

⁶ Ráquida' ugá'nlena' lbi'ili' tu chi'i o nazx ca' uga'na' ni' yugu' beo' ziang. Ni'r huac gáclenli' neda', ugu'li' neda' nöz gáti'tëz ga ral-la' tsija'.

⁷ Cati' guida' duyúá' lbi'ili' cutu rë'nda' tódza' ni'. Runa' löz sóalena' lbi'ili' xtsey, chqui' gunnë' neda' latj Xanru'.

⁸ Uga'na' ni lu yödz Éfeso ga gdxinxr dza Pentecostés

⁹ le dë latj ni guna' tu dxin zxön queë' Xanru', zal-la' zian nup ta'dá'baga' neda'.

¹⁰ Chqui' gdxinbi' ga zoali' bi'i Timoteo, gul-gü' ládxi'li'-bi', cui ubi ugu'i'ibi' tsal ni' sóalenbi' lbi'ili', le runbi' xchinë' Xanru' ca na' runa' xchinë' neda'.

¹¹ Qui lë ni na', nutu nu ral-la' uzóa lëbi' tsal'. Gul-gaclen-bi', ugu'li'-bi' nöz gdu tsáhu'i'dau', quië udxinbi' ga ni zoa' neda', le rböza'-bi' lëbi' lenca' böchi'ru' túnlenë'-bi' tsaxón dxin.

¹² Ca nac queë' böchi'ru' Apolos, szxöni gúta'yua' lahuë' tsijë' tsajyúë' lbi'ili' tsaxón len yugu' böchi'ru'. Cutu rë'nnë' tsijë' na'a. Guidë' cati' sáqu'ni'ë'.

Didza' ru'ë Pablo ga ruúdx

¹³ Gul-spán ládxi'li' len gul-gác tsutsu ca réjlë'li'-në' Cristo. Gul-gác rugu ladxli' len gul-típ ládxi'li'.

¹⁴ Len yöl-la' nadxi'li' gul-gún bíti'tëz bi gunli'.

¹⁵ Na'a, böchi' lza'adau', chnóziczli' ca nac queë' Estéfanos lenca' quegac di'a dza queë'. Nacgac nup gulazú laugac ta'yejlë' Cristo ladj bunách nacua' luyú Acaya. Guludöd cuinquë' bönni' ni quië lunë' xchingac bunách queë' Dios.

¹⁶ Ráta'yua' lauli', böchi' lza'adau', gunli' ba la'n nup nacgac ca böchi'ru' na', lenca' ca nacgac nup tunlen lequë' tsaxón dxin len taclen lequë'.

¹⁷ Rudzijda' le guladxinë' ga zoa' Estéfanos, len Fortunato, len Acaico, le gláclenë' neda' uláz queë'li'.

- ¹⁸ Guluhuí' zxonë' neda' ca na' guluhuí' zxonë' ca' lbi'ili'. Gul-gún ba la'n bunách cni.
¹⁹ Tu'gáp Dios lbi'ili' yugu' cõ' bunách queë' Dios luyú Asia ni. Tu'gapë' Dios lbi'ili' Aquilo len Priscila lenca' nup tu'dúb queë' Dios ga nac lu yu'u lidxquë'.
²⁰ Tu'gapë' Dios lbi'ili' yúgu'të bõchi'ru' ni. Gul-gáp Dios tuli' yetuli', unída'li' lza'li'.
²¹ Neda', Pablo, na' cuinca' ruzuja' lu guich lë ni, rnia': Rugapa' Dios lbi'ili'.
²² Nu cunadxí'i Xanru' Jesucristo, chnabía dô' nu na'.
Gda Xanru'.
²³ Rnabda'-në' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli'.
²⁴ Nadxi'ida' yúgu'tëli' le nacru' tuz len Xanru' Jesucristo. Ca' gac.

DIDZA BURÓP BSÖLĚĚ PABLO YÖDZ CORINTO

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacu'ë Corinto

¹ Neda', Pablo, naca' gbaz queë' Jesucristo le rë'nnë' cni Dios. Runbi' neda' tsazxón bi'i bóchi'ru' Timoteo. Rugapa' Dios lbi'ili', rudublí' queë' Dios lu yödZ Corinto, len yúgu'tëli' náquili' quizi queë' Dios luyú Acaya.

² Rnabda'-në' Xuzru' Dios len Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' len gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'li'.

Yugu' le gzxaca' gdi'ë Pablo

³ Yöl-la' ba Dios, Xuzë' Xanru' Jesucristo, le naquë' Xuzru', ruhuechi' ladxë'ë rë'u, len naquë' ca' Dios, ruhuí' xzönteczë' rë'u.

⁴ Ruhuí' xzönë' rë'u Dios cati' rac bítitëz bi rac queëru', quië gac hui' xzönru' ca' nup bi rac quegac. Ruhuí' xzönru' lequë' ca na' ruhuí' xzönë' rë'u Dios.

⁵ Tsca ta'yán le rzaca' rguí'ru', ca na' gzxaca' gdi'ë Cristo, lëzca' cni ta'yán le tu'huí' xzön rë'u, le nacru' tuz len Cristo.

⁶ Qui lë ni na', chqui' bi rzaca' rguí'tu', rac cni queëtu' quië gac hui' xzöntu' lbi'ili' len guntu' ga ulali'. Chqui' Dios ruhuí' xzönë' netu', rac cni quië gac hui' xzöntu' lbi'ili', ati' lu yöl-la' rböz xzön ladxí' queëli', gac gua' glenli' yugu' le saca' qui'li', ca na' rac ca' queëtu'.

⁷ Ruzxóni ládxi'tu'-në' Dios gúnteczë' ga gac dxi'a queëli', le nózitu' ca na' rzaca' rguí'li' tsazxón len netu', lëzca' cni ruzi'li' xbey tsazxón len netu' le ruhuí' xzönë' rë'u Dios.

⁸ Ré'nitu' gnózi'li', bóchi' lza'adau', ca nac le zian le glac queëtu' luyú Asia. Gdódti bë'i lë na' guc queëtu', guc zítër ca le guc gua' glentu'. Ca' guc, cutur bentu' löz soatu' gbantu'.

⁹ Gúquitu' guc queëtu' ca rac quequë' bönni' chnarugu quequë' latië'. Guc cni queëtu' cui uzzóni ládxi'tu' la' cuinztu', san uzzóni ládxi'tu'-në' Dios, Nu ruspán nup chnatgac.

¹⁰ Dios buslé' netu' lu lë na' ben ga goa banádx gattu', ati' ruslé' netu' yugu' dza. Runtu' löz uslé' netu' Lë' cni leyúbl

¹¹ chqui' gáclenli' netu', ulidzli'-në' Dios gnábili'-në' gáclenë' netu'. Dios gunë' ca na' gnábili'-në' tsazxón len bunách zian, uzá' ladxë'ë queëtu', ati' la'ná xclenë' Dios uláz queëtu'.

Rguíxjö'ë Pablo bizx quië rdzeyne' gdxinë' Corinto

¹² Lë ni le run ga rudzjitu'. Bö' naccztu' ruluí'i netu', len yöl-la' ba'a ladxí' queëtu' len gdu ládxi'tu' runtu' bi runtu' yödzyú ni, len cni bentu' ca' ga ni' zoali'. Cni bentu', le guclen netu' le buzá' ladxë'ë queëtu' Dios, len clëg len yöl-la' rejni'i queëztu' bentu' cni.

¹³ Ruzujtu' queëli' lu guich tuz le gac ulabli' len le gac tséjni'li'. Rac ladxá'a tséjni'li' gdu

¹⁴ lë na' réjni'li' lati'. Ni'r cati' gdxin dza huóddë' Xanru' Jesucristo, gac gunli' netu' xzön ca na' netu' guntu' lbi'ili' xzön.

¹⁵⁻¹⁶ Le bena' löz lë ni, gza' ladxá'a guida' ga zoali' zi'al cati' gdöda' luyú Macedonia, ati' guida' ga zoali' leyúbl cati' uzá'a ni quië uzí'li' xba' chop lzu. Töd ni' huac gáclenli' neda' ugu'li' neda' nöz tsija' luyú Judea. Cni gu'nda' guna'.

¹⁷ ¿Naru' ráquitsali' gzxi' yë'a le butsó'a ca guna'? ¿Naru' ráquitsali' lu yöl-la' bunáchz quia' runa' le rdxinz icja', len bë'za' ca' didza' cati' gnia': Cni guna'?

¹⁸ Ni'a queë' Xanru' Dios, Nu run gdu'të ca rna xtidzë'ë, cutu bë'za' ca' didza' cati' bé'léna' lbi'ili' xtidzë'ë Dios.

¹⁹ Jesucristo, Zxi'në' Dios, Nu na' bentu' lban qui ga zoali', neda' len Silvano len Timoteo, cutu rui'zë' ca' didza'. Lë' ru'ë didza' gdu'të li.

²⁰ Cristocz runë' ga nac gdu'të löz yugu'të le gzxi' lu në'ë Dios, ati' ni'a queë' Lë' gac gnaru': "Ca' gac", quië gac queë' Dios yöl-la' ba.

²¹ Dioscz runë' ga runtu' löz tsazxón len lbi'ili' náquiru' queë' Cristo, len budödë' lu na'tu' dxin queë' runtu'.

²² Bennë' queëru' le nac bë' náquiru' queë', bchizië' icj ládxi'dau'ru' Dios Bö' La'y, Nu nac queëru' le run ga nac löz yugu'të le gunnë' queëru' Dios.

²³ Ni'a queë' Xanru' Dios, Nu nözi le rza' ladxá'a, ru'a didza' gdu'të li. Nözcznë' Lë' cutu bida' ga zoali' lu yödZ Corinto, cui gun bayúdx guna' ga huí'nili'.

²⁴ Cutu ré'nitu' gna bé'itu' lbi'ili' ca réjlë'li' Cristo, le chnacli' tsutsu ca réjlë'li' Lë'. Ré'nitu' guntu' le gun ga udziji ládxi'li'.

2

¹ Qui lë ni na' bë' ladxá'a cu guidtea' queëli' leyúbl, cui guna' ga huí'nili'.

² Chqui' guna' neda' ga hui'nili', ¿nuzxa caz gun ga udzijda' neda'? ¿Naru' guntsa' ga hui'ni nu ral-la' gun ga udzijda' neda'?

³ Qui læ ni na' buzuja' queëli' lu guich zi'al. Cutu gu'nda' guida' ga zoali', cui gunli' ga hui'nda', le ral-la' gunli' lbi'icqli' ga udzijda' neda'. Le ruzxöni ladxa'a lbi'ili', nõzda' udzijili' yúgu'tëli' chqui' udzijda' neda'.

⁴ Cati' ni' buzuja' queëli' lu guich læ na', gsëbitsqui ladxa'a, len bui'nitsqui ladxa'a ga bdxintë grödx'a. Buzuja' cni lu guich, clëg quië guna' ga hui'nili' san quië gnözili' ca nadxi'tsquida' lbi'ili'.

Ral-la' unít lauru' nu rua' dö'

⁵ Chqui' zoë' ni' bönni' na' bushui'nnë' rë'u, clëg neda'z bushui'nnë', san yúgu'tëli' lbi'ili' bushui'nnë' lati'. Rnia': Lati', cui töd bë'i gchugu bë'a queë' bönni' na'.

⁶ Tscati' gaz zxguia' chbenli' queë' bönni' na' yelati'z cunuhoátëli'.

⁷ Na'a, ral-la' unít lauli' bönni' na' len utipli' ladxë'ë, cui töd bë'i hui'nnë' len cui gac tsaz chop ladxë'ë.

⁸ Qui læ ni na' ráta'yua' lauli' gunli' le gac bë' nadxi'ili'-në' gdu ládi'li'.

⁹ Qui læ ni na' ca' buzuja' queëli' lu guich læ na'. Gu'nda' si' bë'a lbi'ili' quië gnözda' chqui' rúntecqli' ca rna xtidza'a.

¹⁰ Cati' nu runít lauli' lbi'ili', neda' ca' runít lahua' nu na'. Cati' nu runít lahua', chqui' bi ben nu na' runít lahua', runa' cni uláz queë' Cristo quië gac bi uzi'li' xbey.

¹¹ Cni runa', cui saqui' Satanás tu' xöhu' uxicj rë'u, le chnöziru' yugu' le rë'ni gun queëru'.

Grö'ë bagu'i Pablo lu yödZ Troas

¹² Cati' bdxina' lu yödZ Troas quië guna' lban qui didza' dxi'a queë' Cristo, benntsquë' neda' latj Xanru' guna' lban ni'.

¹³ Zal-la' guc cni, grö'a bagu'i le cutu yajxaca'a-bi' ni' bi'i bóchi'ru' Tito. Qui læ ni na' buzál'ena' bunách ni', gyija' luyú Macedonia.

Gdél-li'ru' le zóalenë' rë'u Cristo

¹⁴ Xclenë' Dios, rché'teczë' rë'u ca tu le nac bë' bdél-li'në' Cristo yöl-la' ruslá queëru'. Dios rugunë' dxin rë'u quië rulu'ë lahui ca gac lumbë' Cristo bunách. Le nacru' nac ca tu le rla' zxix, le rguis gátitëz.

¹⁵ Nacru' ca tu nõr rla' zxix, le ruzégui'ë Cristo lahuë' Dios, len le rguisië' laugac nup nulagac len nup nanitgac.

¹⁶ Laugac nup na' nanitgac nacru' ca tu le rla' zgut le nac bë' latië', san laugac nup na' nulagac nacru' ca tu le rla' zxix le nac bë' gbánteczru'. ¿Nuzxa caz nac lsaca' gun cni?

¹⁷ Cutu runtu' ca tun zian bunách tu'gún dxin xtidzë'ë Dios ca tu le tuti' len ta'u bunách, san le nasölë'ë netu' Dios, gdu ládi'itu' rui'tu' didza' lahuë' Lë' le nactu' tuz len Cristo.

3

Ca nac didza' ruín rë'u tuz len Dios

¹ ¿Naru' ráquitsali' run ba zxön cuintu' cati' rui'tu' cni didza'? ¿Naru' runtsa bayúdx ului'tu' lbi'ili' guich le rulu' le nactu'? ¿Naru' ral-la' gnábitu' lbi'ili' gunnli' queëtu' tu guich cni, ca na' tun la'gac bunách?

² Lbi'icqli' nacli' ca tu guich le rulu' le nactu', le nayúj lu icj ládi'dau'tu', ati' yúgu'të bunách gac luláb lei len luúnbë' lei.

³ Le nacli' nalá' lahui ca tu guich nuzujë' Cristo, le bsölë'ë lu na'tu'. Cutu nayúj tu lu guich, san Bó' La'y queë' Dios ban nuzujë' lei, clëg tu lu guiøj blag, san lu icj ládi'dau'li' nuzujë'.

⁴ Rui'tu' cni didza' le ruzxöni ládi'tu'-në' Dios le zóalenë' netu' Cristo.

⁵ Cutu ráquitu' bi gac guntu' racz queëtu', san Dios runnë' queëtu' yöl-la' huac bi guntu'.

⁶ Dioscz bennë' queëtu' yöl-la' huac guntu' xchinë' lu didza' cub na' ruún rë'u tuz len Dios. Didza' ni cutu nac tu zxba nayúj lu guich, san nac tu le rusëdnë' rë'u Dios Bó' La'y. Zxba na' nayúj lu guichz rchugu queëru' gatur', san Dios Bó' La'y nabániru'.

⁷ Yugu' zxba queë' nayujgac lu guich, Dios buzujë' yugu' lu guiøj blag, ati' bulu'ë lahui yöl-la' yení' queë' cati' budödë' lei lu në'ë Moisés. Zal-la' gdöd qui, gyëptër yös yení' lahuë' Moisés. Cni guc, cutu guc luyú lahuë' Moisés bunách Israel. Chqui' yajtság zxba na' yöl-la' yení' cni, ati' zxba na' rchugu quegac bunách lat,

⁸ szxönitër ca' ral-la' gac yöl-la' yení' dzag yugu' le runë' Dios Bó' La'y.

⁹ Gzoa tu yöl-la' yení' yajtság læ na' ben ga narugu quegac bunách lat. Szxönitër nac yöl-la' yení' qui læ na' run ga rnë' Dios nacgac tsahui' bunách.

¹⁰ Le nactër Isaca' yöl-la' yení' nalá' lahui na'a, cuidi'z nagá'n yöl-la' yení' na' bla' lahui cati' Dios bunödzejë' quegac bunách zxba queë'.

¹¹ Chqui' gzoa yöl-la' yení' qui lë na' gzoa tu chi'idou'z, zxöntër nac yöl-la' yení' qui lë ni soa tsalzú.

¹² Le zoa queëru' lë ni runru' löz, rui'tu' didza' lu yöl-la' rugu ladxí' queëtu'.

¹³ Cutu runtu' ca benë' Moisés, bucachi' lahuë' len tu lári'dau', cui luyú bunách Israel yöl-la' yení' na' zeaj rnit.

¹⁴ Gulachúl' gulanitië' bönni' ni'. Ga rdxintë' na'a dza cati' tu'labë' guich qui didza' gul na' ruún bunách tuz len Dios, nac quequë' tsca nagá'n la' leyz lári'dau' na' lauquë', lë na' gac ugtüë' tuzë' Cristo.

¹⁵ Ga rdxintë' na'a dza, cati' tu'labë' guich ga na' nayúj didza' queë' Moisés, zxoa ca tu lári'dau' yöj lauquë' le run ga nachúl nanitquë'.

¹⁶ Cati' nu ruhuöác queë' Xanru', rdua lë na' run ga nachúl nanít nu na'.

¹⁷ Cati' ni rnatu': "Xanru'", rui'tu' didza' queë' Dios Bö' La'y. Ga zoë' Bö' La'y queë' Xanru', ni' zoacz yöl-la' nadzán.

¹⁸ Yúgu'tëru' rë'u cutu bi nuséj lauru', san nacru' ca tu guia dxili ga nalá' yöl-la' yení' qui lahuë' Xanru', ati' yöl-la' yení' na' queë' Xanru', Nu nac Bö' La'y, rutsá' rë'u, len run ga zeaj racr-ru' ca naquë' Cristocz, len rata'r queëru' yöl-la' yení' queë'.

4

¹ Dios buechi' ladxë'ë netu' len budödë' lu na'tu' dxin ni runtu', len qui lë ni na' cutu rac chop ladxí'tu'.

² Chbuca'ntu' yugu' le tun bagachi'z bunách len le tun ga rutui'ru'. Nutu nu rzi' yé'itu', len cutu rutsa'tu' xtídzë'ë Dios. Le rui'tu' didza' qui le nac gdu'të li, rui' ladxí'tu' guntu' le láquë'bi yúgu'të bunách nac dxi'a lahuë' Dios.

³ Chqui' zoa nu curejni'i didza' dxi'a runtu' lna' lau qui, nacgacz nup nachúl nanitgac cutu ta'yejni'i lëi.

⁴ Cutu ta'yejllë' bunách na', le ben ga nac cni tu' xöhu'i', nu nun cuini ca dios, len rna be'i bunách dza ni zoaru' na'a, le ben ga nachúl nanitgac, cui la'le'i yení' qui didza' dxi'a ca nac yöl-la' yení' queë' Cristo, Nu na' rna' gdu ca naquë' Dioscz.

⁵ Cutu runtu' lban qui la' cuinztu', san runtu' lban queë' Jesucristo, rguíxjö'tu' naquë' Xanru', ati' netu' ni nactu' huen dxin queëli' le nadxí'tu'-në' Jesús.

⁶ Dios, Nu ben ga buzení' yení' ga ni' guc chul, naquë' Nu rgu'u yení' icj ladxí'dau'ru', le ruzejni'i rë'u quië gúnbë'ru' yöl-la' yení' queë' Dios, lë na' ruzeni' lahuë' Jesucristo.

Le réjllë'ru' Dios runru' ca rënnë' Lë'

⁷ Yöl-la' tsahui' ni yu'u icj ladxí'dau'ru' rë'u, nacru' ca yusu' náquicni yu, quië gac bë' naqui queë' Dios yöl-la' huac zxon na' len clëg queëzru'.

⁸ Tu'saca' zi' netu' bunách san cutu rudú ladxí'tu'.

Rö'tu' baguí' san cutu rac chop ladxí'tu'.

⁹ Ta'bía ladxí' netu' bunách san cutu rubíj ladxë'ë netu' Dios.

Ta'zë'itsqui netu' yu, san cutu tu'snít lau netu'.

¹⁰ Lu gdu ca nayá' nabintu' ráttécztu' tsaxxón len Jesús, san rac bë' lu gdu ca nayá' nabintu' nabánitu' Lë'.

¹¹ Tsal ni zoatu' nabantu', zoatecz banádx gattu' le náquitu' queë' Jesús quië gac bë' nabánitu' Lë' lu gdu ca nayá' nabintu' le rnit.

¹² Cni nac, zoa banádx queëtu' gattu', san ni'a qui lë ni rata' queëli' yöl-la' na'bán.

¹³ Nayúj lu guich la'y, rna: "Gyéjllë'a Dios, ati' qui lë ni na' bë'a didza'." Lëzca' cni rac queëtu', réjllë'tu' Dios, len qui lë ni na' rui'tu' didza'.

¹⁴ Nózitu' ca gunë' Dios, Nu buspán Xanru' Jesús, uspanë' ca' netu' tsaxxón len Jesús len uschinë' netu' tsaxxón len lbi'ili' lahuë' Lë'.

¹⁵ Rac cni yúgu'të lë ni quië gac bi uzi'li' xbey, ati' chqui' la'del-li' zianr ca' bunách le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios, la'né': "Xclenë' Dios", ati' gac queë' Dios yöl-la' ba.

¹⁶ Qui lë ni na', cutu rac chop ladxí'tu'. Zal-la' rnit gdu ca nayá' nabintu', yúgu'të dza rucubë' Dios le nactu' lu icj ladxí'dau'tu'.

¹⁷ Le cuidi'z rzaca' rguí'ru' ni tu chi'idou'z run ga gata' queëru' le uzi'tscaru' xbey le soa tsalzú len le nactër Isaca' ca gac gúnbë'ru'.

¹⁸ Cutu rui' ladxí'ru' le rlé'iru' luyú ni, san le curlé'iru' rui' ladxí'ru'. Lë na' rlé'iru', tu chi'idou'z zoa, san le curlé'iru' soa tsalzú.

5

¹ Nóziru' cati' nit gdu ca nayá' nabinru', le nac ca tu yu'u lári'dau' yödzyly ni, Dios chnupé'ë queëru' tu le cub, le nac ca tu yu'u zoa tsaz ni' yehua' yubá, lê na' nunczë' Lë'.

² Qui lê ni na' rnë lãdxi'ru' le ré'niru' tsazru' le cub ni', lê na' nac ca tu lidxru' ni' yehua' yubá.

³ Tsazru' le cub ni' ca na' rácuru' tu lari', cui soaru' ga cuzóa gdu ca nayá' nabinru'.

⁴ Tsal ni zoaru' lu gdu ca nayá' nabinru', le nac ca tu yu'u lári'dau', rnë lãdxi'ru' lu yöl-la' rsëbi lãdxi' queëru'. Cutu runru' cni le ré'niru' uca'nru' gdu ca nayá' nabinru', san ré'niru' tsazru' tsaz le cub ni'. Cni gac, uca'nru' gdu ca nayá' nabinru' le rnit, ati' tsazru' lu yöl-la' na'bãn gdu.

⁵ Dios chnupé'ë queëru' yúgu'të lê ni, ati' bchizië' rë'u Dios Bö' La'y, Nu nac queëru' le nac bë' nac löz si'ru' lê na' nupé'ë queëru'.

⁶ Qui lê ni na' nadíp lãdxi'ru'. Tsal ni yu'uru' lu gdu ca nayá' nabinru', nóziru' zoaru' zi'tu' ga zoa lidxë' Xanru'.

⁷ Runru' ca runru' le réjje'ru'-në' Dios, len clëg le zoa bi rlé'iru'.

⁸ Le runru' löz lê ni, ré'niru' uca'nru' gdu ca nayá' nabinru' ni quië tsajsóalenru'-në' Xanru'.

⁹ Qui lê ni na' rui' lãdxi'ru' gunru' le rdzag lãdxë'ë Xanru', chqui' uga'nru' lu gdu ca nayá' nabinru' ni, o chqui' tsajsóalenru'-në' Xanru' ni'.

¹⁰ Cni runru' le run bayúdx gdxinru' yúgu'tëru' lahuë' Cristo ga ni' rō'ë rbequi xbeynë'. Ni'r ubi'ë qui queëru' tsca nac le benru' tsal ni yu'uru' lu gdu ca nayá' nabinru', chqui' benru' le nac dxi'a o le cunác dxi'a.

Le ruún rë'u tuz len Dios

¹¹ Qui lê ni na', le rádxitu'-në' Dios, rui' lãdxi'tu' uzéjni'tu' bunách. Nözcznë' Dios ca nac le yu'u icj lãdxi'dau'tu', ati' ruzxöni ladxa'a nózili' dxi'a ca lbi'ilí' lê na' yu'u icj lãdxi'dau'tu'.

¹² Cutu rubij cuintu' dxi'a lauli', san ré'nitu' gata' queëli' latj gunli' netu' ba la'n, quië gac ubi'ilí' didza', bi guiëli' bönni' tun ba zxon cuinquë' ca na' tu'lu'z lahui cuinquë' len clëg ca nacquë' lu icj lãdxi'dau'que'.

¹³ Chqui' nachixi icjtu', nac quië gac yöl-la' ba queë' Dios, len chqui' cutu nachixi icjtu', nac quië gac bi uzi'li' xbey.

¹⁴ Run bayúdx bi guntu' le nadxi'inë' rë'u Cristo, le nóziru' tuz Nu gut uláz quegac yúgu'të bunách, len qui lê ni na' nac quegac yúgu'të bunách tsca nátlengac Lë' tsaxxon.

¹⁵ Lë' gutië' uláz quegac yúgu'të bunách quië cutur bi lunë' bönni' nabanquë' le naqui quegacze', san le naqui qui Nu na' gut uláz quequë' len bubãn lu yöl-la' gut.

¹⁶ Qui lê ni na', cutur gúnbë'tu' bunách tsca nac le tu'lu'z lahui, len zal-la' cniz bénbë'tu'-në' Cristo, cutu núnbë'tu'-në' cni na'a.

¹⁷ Chqui' nuhuóác tuz len Cristo núti'tëz bunách, chnac bunách cub nu na'. Chgdöd qui le glac zi'al, ati' chnucubgac yúgu'të.

¹⁸ Yúgu'të lê ni nunë' Dios, Nu bun rë'u tuz len Lë' lu në'ë Cristo, ati' budödë' lu na'tu' guntu' lban ca gac luhuóác tuz len Lë' yúgu'të bunách.

¹⁹ Lban runtu' rna cni: "Dios gzóalenë' Cristo, benë' ga gac luhuóác tuz len Lë' bunách yödzyly ni, len cutu rajneynë' dul-la' gulabaga'." Budödë' lu na'tu' didza' dxi'a ni, ca gac luhuóác tuz len Dios bunách.

²⁰ Na'a, nactu' gbaz queë' Cristo, len rac na'a ca Dioscz ráta'yuë' lauli' lu rú'atu' netu'. Qui lê ni na' ráta'yutu' lauli' uláz queë' Cristo, gul-huóác tuz len Dios.

²¹ Cristo cutu bi dul-la' benë', san Dios budödë' Lë' ca bönni' dul-la' uláz queëru' quië gata' latj queëru' gacru' tsahui' ca naquë' Dioscz le nacru' tuz len Cristo.

6

¹ Le runtu' dxin tsaxxon len Dios, ráta'yutu' lauli', rnatu': Cutu udödlí' ca'z le ruzá' lãdxë'ë queëli' Dios.

² Nayúj lu guich la'y ca gnë' Dios, rna:

Tu dza buzá' ladxa'a quiu', byönda' li'

Ati' dza bena' ga gac uláu', güclena' li'.

Gul-yutsca'. Na'a nac dza ruzá' lãdxë'ë queëru'. Na'a nac dza gac ularu'.

³ Cutu ré'nitu' bi guntu' le gun ga nu gchixi gnigui, cui soa nu ucá'n ca'z dxin ni runtu'.

⁴ Ni'a qui bíti'tëz bi runtu', rui' lãdxi'tu' gac bë' nactu' huen dxin queë' Dios. Qui lê ni na', len yöl-la' rböz zxon lãdxi' rua' rleutu' yugu' le rzaca' rgui'tu', len yugu' le ryadzj queëtu' len le tun ga röt'u' baguí'i.

⁵ Cni bentu' zal-la' gulazé'itsqui netu' yu bunách len gulagu'ë netu' lidx guia, len gulabía nidié' netu'. Gdöd bë'i bentu' dxin, cutu guta' queëtu' latj gastu' o bi gágutu'.

⁶ Bë' ládxi'tu' gac bë' nactu' huen dxin queë' Dios. Guc bë' lë ni

Le nactu' ba'a ladxí,

Len le naptu' yöl-la' rejni'i,

Len le rböztu' zxön ladxí,

Len le nactu' dxi'i ladxí,

Len le zóalenë' netu' Dios Bö' La'y,

Len le nac gdu ca nadxi'itu' lza'tu'.

⁷ Rui'tu' didza' gdu'të li ati' zoalen netu' yöl-la' huac queë' Dios. Le nac tsahui' nac ca tu le rneytu' lu gdil-l, lenca' le run chi'i netu' lu gdil-l na'.

⁸ Nacuá' nup tun netu' ba la'n,

Lenca' nup tu'zóa netu' tsla'l.

Nacuá' nup tu'lídz dij netu',

Lenca' nup tu'lídz tsahui' netu'.

Zal-la' ta'ná bunách rzi' yë'tu',

Rui'tu' didza' gdu'të li.

⁹ Zal-la' nacué' bunách cunúnbë'gac netu',

Nacuá' ca' nup núnbë'gac netu'.

Rdatu' ga zoa banádx gattu',

San ni zoatu' nabantu'.

Tunë' netu' zxguia',

San cutu tu'döddë' netu'.

¹⁰ Tu'shui'ni netu',

San rudzjitecztu'.

Nactu' bönni' yechi',

San runtu' ga rata' quegac bunách zian yöl-la' tsahui' gdu.

Zal-la' cutu bi dë queëtu',

Naqui queëtu' yúgu'të le dë.

¹¹ Gdu ládxi'tu' ruí'lentu' lbi'ili' didza', böchi' lza'adau', zoali' Corinto. Bului'itu' lbi'ili' gdu ca rui' ládxi'tu' lbi'ili'.

¹² Chqui' cutu nacru' tuz cutu nac le curuí' ládxi'tu' lbi'ili', san lbi'iczli' cutu rui' ládxi'li' netu'.

¹³ Na'a, ruí'lena' lbi'ili' didza' ca runë' bönni' ruí'lenë'-bi' didza' zxi'në', rnia': Gul-bí'i queëtu' ca rúnlentu' lbi'ili'. Gul-gü'í ladxí' netu'.

Nacru' ca tu gdau' ga yu'ë Dios ban

¹⁴ Cutu gacli' tuz len bunách cuta'yejlë'.

¿Nacxcz gac lac tuz le nac tsahui' len le cunác tsahui'?

¿Nacxcz gac lac tuz le nac chul len le nac yení'?

¹⁵ ¿Nacxcz gac lacquë' tuz Cristo len Satanás, tu' xöhui'?

¿Nacxcz gac lacquë' tuz bönni' rejlë'ë Cristo len bönni' curejlë'ë?

¹⁶ ¿Nacxcz gac lac tuz gdau' queë' Dios len bdau' guiöj bdau' yag?

Lbi'iczli' nacli' ca tu gdau' ga yu'ë Dios ban. Ca nac lë ni, Dioscz gnë':

Sóalena' lequë' len tálena' lequë'.

Gaca' Dios quequë',

Ati' lequë' lacquë' bunách quia'.

¹⁷ Qui lë ni na', gnë' ca' cni:

Gul-rúj ladjquë', len gul-la'alen lequë'.

Rnë' Xanru': "Cutu gútsa'li' le cunác,

Ati' sí' lu na'a lbi'ili'.

¹⁸ Neda' gaca' xuzczli',

Ati' lbi'ili' gacli' zxi'na', bönni' len ngul."

Cni rnë' Xanru', napczë' gdu'të yöl-la' huac.

7

¹ Yugu' lë ni gzxi' lu në'ë Dios náquigac queëru', böchi' lza'adau'. Qui lë ni na' ral-la' un cuinru' dxi'a, ubiajru' yúgu'të le rucá'n ca'z gdu ca nayá' nabinru' len bö' nacczru'. Lu yöl-la' radxi' queëru' Dios ral-la' gáqiru' quizi' queë' Lë'.

Ca gulubi'i ládxi'gac nup ta'yejlë' Cristo

² Gul-sí' lu na'li' netu'. Nutu nu bia'tu' dö' qui, nu dzag lbi'ili'. Nutu nu bentu' ga gchixi ngüi. Nutu nu gzxi' yé'itu'.

³ Ru'a cni didza, clêg quiê uspaga'a lbi'ili' zxguia', san nac ca na' chgnia' zi'al, rnia': Zoa' sina' gbánlena' lbi'ili' o gátlena' lbi'ili' le rui' ladxa'a lbi'ili'.

⁴ Ruzxónitsca ladxa'a lbi'ili' len runtsca' lbi'ili' zxön. Zal-la' zian le rzaca' rgui'tu', nadiptsca ladxa'a len rudzjitsqui ladxa'a.

⁵ Cati' bdxintu' luyú Macedonia, ga rdxintê na'a dza, cutu rata' queêtu' latj uzí' ládxi'tu', san le zian le rac queêtu'. Ta'dil-len netu' bunách, ati' lu ícj ládxi'dau'tu' yu'ugac le tun ga rádxitu'.

⁶ Ni'r Dios, Nu rutíp ladxí' nu chzoa gac chop ladxí', butipê' ládxi'tu' cati' budxinbi' queêtu' bi'i Tito.

⁷ Cutu gucz le budxinbi' queêtu', san le gdíxjöi'bi' ca' netu' ca na' butipli' ládxi'bi' lbi'ili'. Gdíxjöi'bi' netu' ca na' ré'nitsquili' ulé'ili' neda', len ca na' ruhui'nili' ni'a qui lê na' guc ni', lenca' ca rui' ládxi'li' neda'. Yúgu'tê lê ni ben ga rudziji ladxa'a.

⁸ Zal-la' ben ga buí'nili' le buzuja' queéli' lu guich zi'al, cutu ruhui'nda' na'a. Zi'al bui'nda' cati' gúquibe'ida' ben ga buí'nili' lbi'ili' tu chí'dau',

⁹ san na'a rudzjida', clêg le buí'nili', san le ben ga bubí'i ládxi'li' yöl-la' ruhui'ni queéli' na'. Dios bugunê' dxin yöl-la' ruhui'ni queéli', cui gchixi gníguili' ni'a qui le bentu' netu'.

¹⁰ Yöl-la' ruhui'ni na' rugunê' dxin Dios run ga nu ubí'i ladxí' quiê ulá nu na', ati' qui lê ni na' cutu ral-la' huí'niru' qui, san yöl-la' ruhui'ni le nac qui yödzyú ni run ga lat bunách.

¹¹ Gul-yutsca' ca bugunê' dxin Dios yöl-la' ruhui'ni queéli' na'.

Ben ga rui' ládxi'li'-nê' Dios.

Ben ga gú'nili' urujli' dxi'a.

Ben ga gleyli' nu na' ben dul-la'.

Ben ga rádxi'li'-nê' Dios.

Ben ga bê' ládxi'li' gunli' ca rna xtidezê' Dios.

Ben ga nadxi'ili'-nê' Dios gdu ládxi'li'.

Ben ga gú'nili' gunli' zxguia' nu na' ben dul-la'.

Benli' le nac bê' cutu bi dul-la' nabága'li' ni'a qui lê na' guc.

¹² Qui lê ni na', zal-la' buzuja' cni lu guich na', cutu guc ni'a qui nu na' ben dul-la', len clêg ni'a qui nu na' gzxaca' gdi'i, san quiê gac bê' lahuê' Dios le nactê rui' ládxi'li' netu'.

¹³ Lê ni butíp ládxi'tu'. Clêg bdip ládxi'tu' san rudzjitsqui ládxi'tu' le rudzjibi' bi'i Tito ni'a qui le benli' lbi'ili', butipli' ládxi'bi'.

¹⁴ Bena' lbi'ili' zxön laubi' Tito, ati' cutu benli' ga utui'da'. Bê'lentecztu' lbi'ili' didza' gdu'tê li, ati' lèzca' cni nac gdu'tê li didza' bé'lentu'-bi' Tito cati' bentu' lbi'ili' ba la'n.

¹⁵ Zeaj racr gdu ca nadxi'ibi' lbi'ili' bi'i Tito cati' rajneybi' ca na' benli' ca rna xtízda'tu', len ca na' benli'-bi' ba la'n lu yöl-la' radxi Dios queéli' len lu yöl-la' nöxj ladxí' queéli'.

¹⁶ Rudzjitsquida' le gac uzxoní ladxa'a lbi'ili' gdu ladxa'a.

8

Ca ral-la' unódzj le dē qui, nu rejlē' Cristo

¹ Na'a, bóchi' lza'adau', ré'nitu' quixjöi'tu' lbi'ili' ca nac le buzá' ladxê' Dios quegac yugu' cö' bunách queê' Cristo luyú Macedonia.

² Zal-la' szxoní gulazaca' gulagui'ê lu yugu' le gzxi' bê' lequê', szxonítêr guludzijnê' len gdu ládxi'quê' gulunódzjê' szxoní zal-la' nacquê' bunách yechi'.

³ Neda' runa' lna' lau quequê', gdu ládxi'quê' gulunódzjê' yúgu'tê tsa gulazáqui'nê', len gulunódzjrê' tsa gulazáqui'nê'.

⁴ Bayúdx gulanabnê' netu' len szxoní glá'tayuê' lautu' güi'tu' lequê' latj tsazxon len netu' láclenê' bóchi'ru' ta'yejlê'ê Cristo.

⁵ Glunrê' ca guqui ícjtú' lunê', le guludód cuinquê' zi'al lu nê'ê Xanru' lenca' lu na'tu' netu', le nac le rdzag ladxê'ê Dios.

⁶ Qui lê ni na' gnábitu'-bi' bi'i Tito udx gunbi' xchinbi' ga ni' zoali', utubbi' dumí runódzjli' lu yöl-la' dxi'i ladxí' queéli', ca na' gzu laubi' benbi' zi'al.

⁷ Nacli' blau ca nac yúgu'tê le runli', ca réjlê'li' Cristo, len ca réjni'li', len ca ruzéjni'li' bunách, len ca rui' ládxi'li' lza'li', lenca' ca nadxi'ili' netu'. Lèzca' cni ral-la' gac'li' blau ca gácleni' lza'li', lu yöl-la' dxi'i ladxí' queéli' bi unódzjli' quequê'.

⁸ Cutu rna bé'ida' lbi'ili' gunli' cni. Ru'a didza' ca tun yela'gac bunách, tu'nódzj gdu ládxi'gac, quiê guna' ga gunli' le gac bê' nac gdu ca nadxi'ili' lza'li'.

⁹ Nóziczli' le buzá' ladxê'ê queêru' Xanru' Jesucristo. Blé'inê' yöl-la' tsahui' san quiê gáclenê' lbi'ili' böaquê' yechi' quiê gata' queéli' yöl-la' tsahui', le guquê' Lê' yechi'.

¹⁰ Cni runi neda: Dxi'ar gac queéli' udx gunli' lê na' gzu lauli' runli' chguc tu iz. Gucli' blau, clêg ca bunódzjli', san lèzca' ca gú'nili' unódzjli'.

¹¹ Na'a, gdu ládxi'li' gul-syúdx gunli' lè na' gzu lauli' runli', gdu ládxi'li' bunódzji'. Gul-nódzj na'a tsca sáqui'li'.

¹² Chqui' ré'nili' bi unódzji', Dios runè' ba la'n le runódzji' tsca nac le dèz queèli'. Cutu rnabè' unódzji' tsca le dèz queèli'.

¹³ Cutu rè'nda' guna' ga unódzji' le gaclen yezica' bunách ga gdxintè yadzj queèli'.

¹⁴ Rè'nda' gac tuz ca dè queèli', len quequè'. Na'a szxöni dè queèli' le gac unódzji' quiè bi gata' quegac nup ni' ryadzj quequè'. Ni'r cati' bi yadzj queèli', lequè' huac bi lunódzjè queèli' quiè cni gac tuz ca dè queèli' len quequè' yúgu'tèli'.

¹⁵ Lèzca' cni nayúj lu guich la'y, rna: "Nu na' butúb szxöni, cutu bugá'n qui, ati' nu na' butúb lati'z, cutu byadzj qui."

Ca runbi' Tito lenca' nup dzaggac lèbi'

¹⁶ Xclenè' Dios, Lè' benè' ga rui' ládxi'bi' lbi'ili' bi'i Tito ca na' rui' ladxa'a lbi'ili' neda'.

¹⁷ Clègz runbi' ca rna xtúdz'a bi gnabda'-bi', san le rui' ládxi'czbi' lbi'ili', racz queèbi' gúnibi' tsajyubi' lbi'ili'.

¹⁸ Rsóla'tu'-nè' tsaxxón len lèbi' bóchi'ru' na' tun lè' ba la'n yúgu'tè cò' bunách queè' Cristo, le runè' dxi'a dxin qui didza' dxi'a.

¹⁹ Yetú ca', gulabó bönni' ni yugu' cò' bunách queè' Cristo quiè tséajlenè' tsaxxón netu' gua'tu' lè na' runódzji' quiè gac yól-la' ba queè' Xanru', len gac bè' ca' rui' ládxi'ru' lza'ru' ta'yejlè'è Cristo.

²⁰ Cni gac, gunè' netu' tsaxxón quiè nutu nu bi gac gnè queètu' ca rúnlentu' dumí na' runódzji' szxöni, le gaclen bunách yechi'.

²¹ Rui' ládxi'tu' guntu' le nac dxi'a, clègz lahuè' Xanru', san lèzca' laugac bunách.

²² Rsóla'tu'-nè' ca' tsaxxón len lequè' yetú' bóchi'ru', zian lzu gzxi' bè'tu' lè', ati' nac bè' rè'nnè' gáclenè' rè'u gdu ladxè'è. Yetú ca', le ruzxöni ladxè'è lbi'ili', ré'ntèrnè' ca' gáclenè' rè'u lu dxin ni.

²³ Chqui' nu bi gnab ca nachi' bi'i Tito, nachi' lza'a, rúnlenbi' neda' tsaxxón dxin quiè gáclentu' lbi'ili'. Chqui' nu bi gnab ca nacque' yezica'rè' bóchi'ru' na', nasóla'gac lequè' yugu' cò' bunách queè' Cristo, ati' tunè' ga gac queè' Cristo yól-la' ba.

²⁴ Gul-gún ga gac bè' nadxi'ili' lequè' quiè láquibe'i runli' cni yugu' cò' bunách queè' Cristo, len la'nózi nac gdutè li didza' dxi'a rui'tu' ca nac queèli'.

9

Ca nac dumí rutubru' le gaclen bóchi'ru'

¹ Ca nac le runódzji' quequè' bóchi'ru' ta'yejlè'è Cristo, cutu run bayúdx uzuja' queèli' lu guich ni.

² Chnózda' ca ré'nili' gunli' lè ni, ati' ru'a didza' laugac bunách ta'yejlè' Cristo luyú Macedonia ni ca nac le dxi'a runli'. Rguíxjò'da' lequè' ca nac queèli', zoali' luyú Acaya, chguc tu iz chzoa gunli' lè ni, ati' le rui' ládxi'li' gunli' lè ni, bðip ládxi'gac yelatiz cuguluhuotè bunách ni ta'yejlè' Cristo.

³ Na'a, rsóla'a queèli' yugu' bóchi'ru' ni quiè gac bè' nac gdutè li didza' rui'tu' ca nac queèli', ati' nac ca na' chgnia' queèli', chzoa gunli' lè na' gaclen lza'ru'.

⁴ Chqui' la'za'clen tsaxxón neda' la'gac bunách Macedonia ta'yejlè' Cristo, ati' gac bè' cutu zuini gunli' lè na', ni'r utui'tu' le buzxöni ládxi'tu' lbi'ili', ati' lbi'iczli' ca' ral-la' utui'li'.

⁵ Qui lè ni na' gúquida' ral-la' gsóla'a yugu' bóchi'ru' ni la'dxin ga zoali' zi'al ca neda', ati' laclen lbi'ili' quiè udx utubli' lè na' gzxi' lu na'li' unódzji'. Cni gac, udx utubli' dumí na' zi'al ca gdxina', ati' gac bè' runódzji' le ré'niczli' len clèg le rqui'tu' lbi'ili' bi unódzji'.

⁶ Gul-tsajnéy lè na' rna:

Nu raz ruzóa lati'z, lati'z ca' uzí'.

Nu raz ruzóa szxöni, szxöni ca' uzí'.

⁷ Tu tuli' ral-la' unódzji' tsca na' chnuzoali' icj ládxi'dau'li', len clèg lu yól-la' ruhui'ni queèli' o le run bayúdx, le nadxi'inè' Dios nu runódzj gdu ladxí'.

⁸ Dios gac gunnè' queèli' szxónitèr ca rquínili' quiè gata' queèli' yúgu'tè lè na' rquínili', ati' ugá'n queèli' quiè gac gáclenli' nu bi ryadzj qui.

⁹ Lèzca' cni nayúj lu guich la'y, rna:

Gdu ladxè'è bunódzjè' quegac bunách yechi'.

Nac bè'tecz yól-la' dxi'i ladxí' queè'.

¹⁰ Dios, Nu runn queèru' bi gaz uzoaru', lenca' bi gui'j gáguru', gunnè' ca' queèli' bi unódzji', le nac ca lè na' nu raz ruzóa, len gunè' ca' ga la'yán le lapli' le nacgac le dxi'a runli'.

11 Dios gunë' ga gáta'tër queëli' yöl-la' tsahui' quië gac unödzejli' szxöni. Cni gac, yugu' le unödzejli', lë na' quistu' uláz queëli', gun ga la'ná bunách zian: "Xclenë' Dios."

12 Lë na' runödzejli' le gaclen bóchi'ru', clëgz güi' quequë' le ta'yadzjnë', san gun ga la'në' xclenë' Dios.

13 Cati' gunli' cni, la'gu'ë Dios yöl-la' ba le gac bë' runli' ca rna didza' dxi'a queë' Cristo ca na' rnalí' runli'. La'gu'ë Lë' yöl-la' ba ca', le nacli' dxi'i ladxi', runödzejli' quequë' lenca' quegac yezica' bunách.

14 Lulidzë' Dios la'nabnë' Lë' gáclenë' lbi'ili' le nadxi'icnë' lbi'ili' ni'a qui le buza'tsca ladxë'ë queëli' Dios.

15 Xclenë' Dios, bennë' queëru' tu le nactër lsaca'.

10

Yöl-la' uná bë' dë lu në'ë Pablo

1 Ta'ná bunách naca' nöj ladxi' cati' zóalena' lbi'ili', san cati' zoa' zi'tu' ga zoali' rsídxtsquida' lbi'ili' ca ruzuja' lu guich. Le naquë' nöj ladxi' len dxi'i ladxi' Cristo, neda', Pablo, ráta'yua' lauli'

2 cui gunli' ga gun bayúdx gsidxda' lbi'ili' cati' gdxina' ga zoali'. Chzoa gsidxda' nup ni' ta'ná runtu' dxin ni lu yöl-la' bunáchz queëtu'.

3 Le nactë nactu' bunách, san clëg racz queëtu' runtu' xchinë' Dios.

4 Yugu' le rneytu' lu gdil-l, cutu nacgac ca le ta'néy lu gdil-l bunách yödzyly ni, san yugu' le rneytu' lu gdil-l napgac yöl-la' huac queë' Dios, le ruguntu' dxin rusnitu' le nalgac qui tu' xöhui'.

5 Rusnitu' yugu' didza' cunác tu'zxöni ládi'gac bunách len yúgu'të le tun ga tun ba zxön cuinquë' len le tun ga cutu lumbë'ë Dios. Runtu' ga gac la'ná bé'inë' yúgu'të le ta'zá ládi'quë', lë na' tun ga ta'dá'baguë'ë Dios, ati' runtu' ca' ga tunë' ca rnë' Cristo.

6 Töd gunli' le gac bë' nac gdu ca runli' ca rna xtudzë'ë Cristo, soatu' sina' guntu' zxguia' yúgu'të nup ni' ta'dá'bagu' xtudzë'ë.

7 Ruyuli' le nalá' lahuiz. Chqui' ráquinë' náquinë' queë' Cristo nu bönni' dzaguë' lbi'ili', ral-la' gáquibe'inë' ca' lë ni: Ca na' lë' náquinë' queë' Cristo, lëzca' cni netu' náquitu' queë' Cristo.

8 Cutu ca' rutuí'da' zal-la' gdöd bë'i ben ba zxön cuina' ca nac yöl-la' uná bë' budödë' lu na'tu' Xanru'. Lë na' dë lu na'tu' nac quië guntu' ga gacr gdu ca réjlë'li' Cristo, len clëg quië usnitu' lbi'ili'.

9 Cutu rë'nda' gáquili' rë'nda' gun gádxida' lbi'ili' ni'a qui le ruzuja' queëli' lu guich ni.

10 Nacuá' ni' nup la'ná: "Yugu' le ruzujë' queëru' lu guich Pablo, rsidxnë' len rdinlenë' rë'u, san cati' zóalenë' rë'u runë' nöj ladxi', len didza' gul-l ru'ë."

11 Nu na' rui' cni didza' ral-la' gáquibe'i lë ni: Ca na' nactu' cati' bi ruzujtu' queëli' lu guich tsal ni zoatu' zi'tu' ga zoali', gactu' ca' lu le guntu' cati' ni' sóalentu' lbi'ili'.

12 Le nactë cutu nactu' rugu ladxi' quië gnatu' nactu' tuz ca nacgac nup ni' tun ba zxön cuingac. Bunách cunözi nacgac nup ni'. Lu le ta'zá'z ládi'quë' tu'zöë' ca ral-la' lac bunách, len ta'bequi xbeynë' la' légcacze' tsca nac lë na' ta'zá'z ládi'quë'.

13 Netu' cutu gunr ba zxön cuintu' ca ral-la' guntu', san ca nacz dxin budödë' lu na'tu' Dios, ati' lu dxin ni, ral-la' guntu' lei ga ni' zoali' lbi'ili'.

14 Chqui' budödë' lu na'tu' Dios dxin guntu' ga zoali', cutu ca' gdöd bé'itu' ca bentu' cati' bdxintu' ga zoali', bentu' lban ga zoali' qui didza' dxi'a.

15 Cutu run ba zxön cuintu' ca nac dxin nungac yezica' bunách, san ca nacz dxin na' budödë' Dios lu na'tu'. Runtu' löz gacr gdu ca réjlë'li' Cristo quië gac guntu' dxin ga zoali' le nacr lsaca', tsca nac le budödë' lu na'tu' Dios guntu'.

16 Ni'r gac guntu' lban qui didza' dxi'a ga nacuá' yöd dzö' zi'tu'r ga zoali'. Cni gac, cutu gun bayúdx gun ba zxön cuintu' ni'a qui dxin nungac yezica' bunách, lë na' budödë' Dios lu na'gac.

17 Nayúj lu guich la'y le rna:

Nu rë'ni bi gun zxön,

Le benczë' Xanru' ral-la' gun zxön.

18 Nurujë' dxi'a bönni' cati' rnë' Xanru' nurujë' dxi'a len clëg cati' ru'ë cni didza' qui la' cuinzë' bönni' na'.

11

Ca naquë' Pablo, len ca nacquë' bönni' tun cuinquë' gbaz queë' Cristo

1 Rë'nda' gua' glenli' neda' tsal ni gu'a didza' lu yöl-la' cunözi quia'. Gul-zá ládi'li' quia'.

² Rui' ladxa'a lbi'ili' ca na' Dioscz rui' ladxë'ë lbi'ili', le nacli' ca nachi' tubi' bi'i ngul ra'bandau', nac gdu lãdxi'bi', buschina'-bi' lahuë' Cristo quië utság ná'lenbi' Lëczë'.

³ Rãdxi'da' gdxin queëli' nu si' ye'i lbi'ili', gun ga usanli' ca nadxi'ili'-në' Cristo gdu lãdxi'li', ca na' guc queënu Eva cati' lu yöl-la' sina' qui gzx'i' ye'i lënu Satanás tu' xöhu'i'.

⁴ Cni rnia' le rui'li' latj gdu lãdxi'li' nu za' queëli', run lban qui zxba queë' Jesús, le nadzá' ca nac zxba bentu' lban qui netu', ati' rzi' lu na'li' tu bö' len tu didza' dxi'a nadza'gac ca nac Bö' La'y na' len didza' dxi'a na' gzx'i' lu na'li' lu na'tu' netu'.

⁵ Ráquida' cutu nacra' cuidi'z ca nacquë' bönni' ni' náctërqüë' blau, ráquili' nacquë' gbaz queë' Cristo.

⁶ Nazx ca' naca' cuidi'z ca ru'a didza', san cutu naca' cuidi'z ca nac yöl-la' rejni'i napa'. Zian lzu, len zian ca bului'itu' lbi'ili' ca nac yöl-la' rejni'i naptu'.

⁷ Nazx ca' cutu nac dxi'a tu le bena', cutu bi buquizxja' lbi'ili' cati' bena' lban ga zoali' qui didza' dxi'a. Ben cuina' ca'z, san bena' ga gucli' lbi'ili' zxön.

⁸ Buguna' dxin le naqui quegac yezica' cö' bunách queë' Cristo, le gzx'i'a dumí gulunödzejë' quia' lequë' quië guc bena' dxin ga zoali' lbi'ili'.

⁹ Cati' gzóalena' lbi'ili' len byadzj quia', cutu busaca' zi'a nituli' lbi'ili', san lë na' byadzj quia', gulunödzejë' quia' böchi'ru' guladxinë' quia', gularujë' luyú Macedonia. Gatga busaca' zi'a lbi'ili', ati' la' tuz ca guna'.

¹⁰ Ni'a qui le nac gdutë li queë' Cristo zoalen neda', cutu soa' dxiz, gun ba zxon cuina' ca nac lë ni gdu luyú Acaya.

¹¹ ¿Naru' ráquitsai' rnia' cni le cunadxi'ida' lbi'ili'? Nözcznë' Dios nadxi'ida' lbi'ili'.

¹² Gúntecza' ca runa' na', cui gata' latj quequë' lun ba zxon cuinquë' bönni' ni' ta'në' nacquë' gbaz queë' Cristo len ta'në' tunë' xchinë' Lë' ca runtu' netu'.

¹³ Cutu ca' nacquë' gbaz nasöië'ë Cristo. Ta'zi' ye'ë ca nac dxin tunë' len tun cuingaczë' gbaz queë' Cristo.

¹⁴ Cutu ral-la' ubániru' ca tunë' bönni' na'. Lëzca' Satanáscz, tu' xöhu'i', rulu' cuini ca gbaz la'y queë' Dios, rdë' lu yení'.

¹⁵ Qui lë ni na' cutu ral-la' ubániru' chqui' yugu' huen dxin qui tu' xöhu'i' na' tu'lu' cuinquë' ca nup tun xchini Nu na' nac tsahui'. Udx quequë' ca rajlöz le tunë'.

Yugu' le gzxaca' gdi'ë Pablo

¹⁶ Leyúbi' répa' lbi'ili': Nutu nu ral-la' gaqui nachixi icja'. San chqui' ráquili' nachixi icja', gul-güi' neda' latj gu'a didza' ca bönni' nachixi icjé', gun ba zxon cuina' tu chi'idau'.

¹⁷ Didza' ni ru'a cutu nac le rna bë'ë Xanru', san ru'a didza' ca bönni' nachixi icjé', run ba zxon cuina'.

¹⁸ Nacu'ë zian bönni' tun ba zxon cuinquë' ca nacgac le tunë' lu yöl-la' bunáchz quequë'. Qui lë ni na', neda' ca' gun ba zxon cuina'.

¹⁹ Le ráquili' racli' szxöni, gdu lãdxi'li' rui'li' latj lu'ë didza' bönni' nachixi icjquë'.

²⁰ Rui'li' ca' latj nu gun lbi'ili' bönni' nadá'ugac, o nu cua le dë queëli', o nu gna be'i lbi'ili', o nu ucá'n lbi'ili' ca'z, o nu capa' rú'ali'.

²¹ Rutui'da' rnia' lë ni: Cutu bentu' cni queëli' le gdöd bë'i guctu' nöjx ladxi'.

Chqui' zoa nu nac rugu ladxi' gun ba zxon cuini, neda' ca' gaca' rugu ladxi', gu'a didza' ca bönni' nachixi icjé'.

²² ¿Naru' nacquë' bönni' hebreo? Ca' naca' neda'.

¿Naru' nacquë' bönni' Israel? Ca' naca' neda'.

¿Naru' nacquë' zxi'n xsoë' Abraham? Ca' naca' neda'.

²³ ¿Naru' nacquë' huen dxin queë' Cristo? Ca' náctëra' neda' zal-la' ru'a didza' ca bönni' nachixi icjé' cati' rnia' cni.

Bëntëra' dxin ca glunë' lequë'.

Gyu'a lidx guia zianr lzu ca gulayu'ë lequë'.

Gulazé'itsqui neda' yu bunách zianr lzu ca guc quequë'.

Gzoa banádx gatia' zianr lzu ca gzoa quequë'.

²⁴ Gayu' lzu gulaguinë' neda' guid bönni' judío.

Tu tu lzu na' gulaguinë' neda' chëna uruá' lzu.

²⁵ Tsonn lzu gulaguinë' neda' gba'y.

Tu lzu gululadxë' neda' guiöj.

Tsonn lzu gzoa' tu lë'i barco guc ditj, böjt lu nis zxon.

Tu lzu gzoa' gdu tu yël len tu dza lu nis qui nis zxon.

²⁶ Zian lzu cati' ni' yu'a nöz,

gdöda' gap gzoa' banádx yugu' lu yegu,

len gap gzoa' banádx lu na'quë' gban,

len gap gzoa' banádx lu na'quë' bönni' uládz quia',

len gap gzoa' banádx lu na'quë' bönni' gza'a,

len gap gzoa' banádx lu yödZ,

len gap gzoa' banádx lu latj ca'z,

len gap gzoa' banádx lu nis zxön,

len gap gzoa' banádx lu na'quë' bönni' ta'zí' yë'ë, ta'né' nacquë' bóchi'ru' ta'yejlë'ë Cristo.

²⁷ Dxin zxön bena' len budú ladxa'a.

Zian lzu cutu guta' quia' latj gasia'.

Gduna' len gbidxa'.

Zian lzu cutu guta' quia' bi gahua', o ga utsë'i cuina', o lari' gacua'.

²⁸ Yetú ca', yúgu'të dza ruubi rugui'ida' le rui'tsca ladxa'a yúgu'të cö' bunách queë' Cristo.

²⁹ Cati' nu rcuidi', neda' ca' rcuidi'da'. Cati' nu run ga gchixi gnignë' tu bóchi'ru', rleyda' nu run cni.

³⁰ Chqui' run bayúdx gun ba zxön cuina', gun ba zxön cuina' ca nac le nacgac bë' rcuidi'da'.

³¹ Dios, Xuzë' Xanru' Jesucristo, gactecz queë' yöl-la' ba. Lë' nözcznë' ru'a didza' gdutë li.

³² Cati' ni' gzoa' lu yödZ Damasco, bönni' ni' guta' lu në'ë uláz queë' bönni' rna bë'ë, lë' Aretas, bucu'ë bönni' gulabó' nisië' quië la'zönë' neda'

³³ san bóchi'ru' ni' guludödë' neda' tu ga ra'a yení' qui yu'u, yu'a tu bdö'a zxön, guluzötjë' neda' ni'l lu zö'ö run chi'i yödZ na'. Cni guc, bulá' lu na'quë' bönni' ni' gulabó' nisië' neda'.

12

Yugu' le bului'inë' Pablo Dios

¹ Le nactë cutu ral-la' gun ba zxön cuina'. Zal-la' cni nac, na'a gu'a didza' ca nacgac le bului'inë' neda' Xanru' len le buzëjni'në' neda'.

² Nünbë'a-në' bönni' rejlë'ë Cristo, chguc chidá' iz zoa nu bchë' lë' yehua' yubá. Cutu nözda' chqui' gyijë' ni' lu gdu ca nayá' nabanë' o lu bö' nacczë'. Tuzë' Dios nöznë'.

³ Nözda' gyazië' latj lach queë' Dios, nazi' lei paraíso. Cutu nözda' chqui' gyijë' ni' lu gdu ca nayá' nabanë' o cutu. Tuzë' Dios nöznë'.

⁴ Tsal ni' zoë', byönnë' le tun ga nu rubani, yugu' le cudé latj nu güi' didza' qui.

⁵ Bönni' ni huac guna' lë' zxön, san cutu gun ba zxön cuina'. Tuz gun ba zxön cuina' le rcuidi'da'.

⁶ La'naru' guë'nda' gun ba zxön cuina', cutu gaca' cunözi, le gnia' le nac gdutë li. Na'a, cutu gun ba zxön cuina' le cutu rë'nda' nu gunr neda' ba la'n tscá le ble'i bena' neda', o tscá nac didza' byöni bë'a neda'.

⁷ Ni'r, cui töd bë'i gun ba zxön cuina' le blé'ida' lë' na' tun ga nu rubani, Dios buzöë' lu xpë'la'a tu huë' rrlatsca ca rla ga rnë' yötsi'. Huë' na' guc ca tu le bugún dxin tu' xöhu', busaca' zi' neda'. Cni guc quia' cui töd bë'i gun ba zxön cuina'.

⁸ Tsoni lzu gúta'yua' lahuë' Xanru', gnabda' Lë' ugúë' xhuë'a na'.

⁹ Xanru' gudxë' neda': "Nactë quiu' le ruzá' ladxa'a quiu'. Uzítëru' xbey le ruzá' ladxa'a quiu' cati' rcuidi'nu'." Qui lë' ni na', rudzizjtsquida' le rcuidi'da'. Le rac cni quia', ráclentër neda' yöl-la' huac queë' Cristo.

¹⁰ Qui lë' ni na', le nadxi'ida'-në' Cristo, rudzijda' cati' rcuidi'da', len cati' nu rulídz neda' zi', len cati' bi ryadzj quia', len cati' nu rbia ladxí' neda', len cati' bi rac quia'. Cati' nacuidi'da', náptercza' yöl-la' huac queë' Lë'.

Pablo rui' ladxë'ë bunách queë' Cristo nacua' Corinto

¹¹ Naca' cunözi le bë'a didza' ca nac le dxi'a bena' neda'. Lbi'icZli' benli' bayúdx bena' cni. Lbi'ili' ral-la' gunli' neda' ba la'n, ati' zal-la' cutu bi naca' neda', cutu ca' nacra' cuidi' ca nacquë' bönni' ni' nácgactërë' blau, ta'né' nacquë' gbaz queë' Cristo.

¹² Yugu' le bena' lu yöl-la' rböz zxön ladxí' quia' ga ni' zoali' nacgac bë' naca' gbaz queë' Cristo. Blé'ili' yugu' le bena', le nacgac bë' len le tun ga nu rubani, len yugu' yöl-la' huac zxön qui yehua' yubá.

¹³ Tuz le cutu bena' ga zoali' le bena' ga nacua' yezica' cö' bunách queë' Cristo. Cutu busaca' zi'a lbi'ili' bi gunnli' le gui'j gahua'. Gul-nít lau neda' le cutu bena' cni queë'li'.

¹⁴ Chzoa guida' ga zoali' le bunn lzu. Cutu bi gnaba' gunnli' quia'. Rë'nda' gunn cuinczli' quia' len clëg bi dë queë'li'. Yugu' bi'i huë'ndau', cutu run bayúdx lugágubi' xuz xna'cbi'. Xuz xna'cbi' na' ral-la' lugahuë' xzi'nquë'.

¹⁵ Gdu ladxa'a utó'a yúgu'të le dë quia' len udód cuina' ni'a queë'li' quië gac bi uzi'li' xbey, zal-la' ráquida' cati' nadxi'irda' lbi'ili', zeaj rhuechi' yöl-la' nadxi' quie'li' neda'.

¹⁶ NózicZli' cutu busaca' zi'a lbi'ili'. Na'a, la'li' gnali' guca' sina', ati' len didza' cunácZ buzi'a xballi'.

¹⁷ ¿Naru' ráquitsali' gzxi' yé'ida' lbi'ili' cati' bsöla'a queëli' yugu' gbaz quia'?

¹⁸ Gúta'yua' laubi' bi'i Tito guidbi' ga zoali', ati' bsöla'a-në' tsazxón len lëbi' böchi'ru' na'. ¿Naru' ráquitsali' buzi'bi' xballi' bi'i Tito? ¿Naru' cu bentu' la' tuz ca runtu' bi'i Tito len neda', lenca' la' tuz didza' bë'tu'?

¹⁹ ¿Naru' ráquitsali' rubij cuintu' dxi'a lauli' lbi'ili'? Lahuë' Dios rui'tu' didza' uláz queë' Cristo, ati' yúgu'të le runtu' nac quië gacr gdu yöl-la' rejlé' queëli' Cristo, böchi' lza'adau'.

²⁰ Rádxida' cutu gacli' ca rë'nda' gacli' cati' guida' ga zoali', ati' neda' cutu gaca' ca rë'nili' lbi'ili' gaca'. Rádxida' rdil-li' didza' len ruzxé'ili' lza'li', len rleyli' lza'li', len rulídz ditjli' lza'li', len rnëli' qui lza'li', len runli' ba zxón len runli' rusbó.

²¹ Cati' guida' ga zoali', chqui' cni rac queëli', rádxida' gunë' Dios ga utui'da' ca nac queëli', ati' gun bayúdx cödx'a ni'a quegac zian nup ni' glun dul-la' len cutu gulubí'i ládx'i'gac ca nacgac le cunác dxi'a glunë', len yugu' le gulazé' ládx'i'queë' le cunác.

13

Pablo ruzéjni'në' bunách Corinto len rugapë' Dios lequë'

¹ Le bunn lzu ni guida' ga zoali'. Nayúj lu guich la'y, rna: "Run bayúdx la'cuá' chop tsonn nup lun lna' lau chqui' nu bi uqui' lzé'i."

² Chbuzéjni'da' nup glun dul-la' cati' ni' gzóalena' lbi'ili' le buróp lzu, ati' na'a ruzéjni'da' lequë' leyúbl lenca' yúgu'të nup tun dul-la', zal-la' ni zoa' zi'tu', rnia: Chqui' guida' ga zoali' leyúbl cutu gaca' nójx ladxi' huadil-la' lequë'.

³ Rnabli' tu le gac bë' ru'a didza' uláz queë' Cristo. Lë na' guna' gac bë' ru'a cni didza'. Cutu ca' rcuidi'në' Cristo cati' bi runë' queëli', san lu yöl-la' huac zxón queë' runë' bi runë' queëli'.

⁴ Le nactë gdë'ë lë'i yag cruz ca nu rcuidi', san zoë' nabanë' le zoalen Lë' yöl-la' huac queë' Dios. Netu' ca' rcuidi'tu' tsazxón len Lë' san le nactu' tuz len Lë' nabantu', zoalen netu' yöl-la' huac queë' Dios bi guntu' ga ni' zoali'.

⁵ Gul-yú cuinli' chqui' réjlë'li' Cristo o cutu. Gul-sí' bë' la' cuinzli'. ¿Naru' cu nózili' zóalenë' lbi'ili' Jesucristo chqui' le nactë réjlë'li' Lë'?

⁶ Runtu' löz nóziczli' le nactë netu' réjlë'tu' Cristo.

⁷ Rulidztu'-në' Dios rnábitu'-në' gáclenë' lbi'ili', cui gua'li' dö', clëg quië urujtu' dxi'a netu', san quië gunli' lbi'ili' le nac dxi'a zal-la' gáquili' rchixi rníguitu' netu'.

⁸ Cutu ca' gac tá'baga'tu' le nac gdutë li san gacz guntu' le rajlóz le nac gdutë li.

⁹ Qui lë ni na' rudzjitu' cati' rcuidi'tu' ati' lbi'ili' rdip ládx'i'li'. Rulídztectzu'-në' Dios, rnábitu'-në' gunë' ga gac gdu ca réjlë'li' Cristo.

¹⁰ Qui lë ni na' ruzuja' queëli' lu guich lë ni tsal ni zoa' zi'tu' ga zoali'. Ni'r cati' guida' ga zoali' cutu gun bayúdx usaca' zi'a lbi'ili', uguna' dxin yöl-la' uná bë' nudödë' lu na'a Xanru', le nac quië utipa' ládx'i'li' len clëg quië usnitia' lbi'ili'.

¹¹ Na'a, böchi' lza'adau', dip ládx'i'li'. Gul-güi' ládx'i'li' gac gdu ca réjlë'li' Cristo. Gul-güi' ládx'i'li' ca' lë ni rëpa' lbi'ili'. Gul-gác tuz len lza'li' len gul-cóz dxí'adau'. Rnabda'-në' Dios sóalenë' lbi'ili'. Lë' nadxi'inë' rë'u len runë' ga rbözru' dxí'adau'.

¹² Gul-gáp Dios lza'li', tuli' yetuli', unída'li' lza'li'.

¹³ Yúgu'të böchi' lza'ru' ni tu'gapë' Dios lbi'ili'.

¹⁴ Rnabda'-në' Dios gunë' ga gata' queëli' yúgu'tëli' le ruzá' ladxë'ë queëru' Xanru' Jesucristo, len gdxi'inë' ca' lbi'ili', len gunë' ga gacli' tuz len Dios Bö' La'y. Ca' gac.

DIDZA □ BSÖLĚ □ Ě PABLO LUYÚ GALACIA

Pablo rugapě' Dios bunách queě' Cristo nacu'ě luyú Galacia

¹ Neda', Pablo, naca' gbaz queě' Cristo. Cutu gulasöla' neda' bunách. Jesucristocz bsölě'ě neda' ati' nuně' tsaxón Lě' Xuzru' Dios, Nu na' buspán Jesús lu yöl-la' gut.

² Rugapa' Dios lbi'ili', nababli' yugu' cö' bunách queě' Cristo luyú Galacia, ati' nunquě' neda' tsaxón bóchi'ru' ni.

³ Rnabda'-ně' Xuzru' Dios lenca' Xanru' Jesucristo uzá' ladxě'ě queěli' len guně' ga soa dxi icj lădxi'dau'li'.

⁴ Jesucristocz budöd cuině' lu yöl-la' gut ni'a qui dul-la' nabága'ru', buslé' rě'u lu le cunác rac dza ni zoaru' na'a. Beně' cni le nac le rě'nczně' Xuzru' Dios.

⁵ Gactecz queě' Dios yöl-la' ba. Ca' gac.

Tuz nac didza' dxi'a queě' Jesucristo

⁶ Rubántsquida' ca runli', rucá'ntěli'-ně' Dios. Lě' bulidzě' lbi'ili' quiě gáquili' queě' ni'a qui le ruzá' ladxě'ě queěru' Jesucristo, san na'a rě'nili' si' lu na'li' tu didza' dxi'a nadzá'.

⁷ Le nactě cutu ca' zoa yetú didza' dxi'a san ru'a cni didza' le nacu'ě bönni' tu'tsě'ě lbi'ili' len tě'nně' lutsě'ě didza' dxi'a queě' Cristo.

⁸ Chqui' zoa nu gun lna' lau qui tu didza' dxi'a le cutu nac tuz ca nac lě na' bentu' lna' lau qui lauli' lbi'ili', rnabda'-ně' Dios guně' zxguia' nu na' run cni. Ral-la' guně' néda'cza' zxguia' chqui' cni guna', ati' chqui' guně' cni tuě' gbaz la'y queě' Dios len zě'ě yehua' yubá, Dioscz guně' lě' ca' zxguia'.

⁹ Chgnacza' cni zi'al, ati' na'a rnia' cni leyúbl': Chqui' zoa nu gun lna' lau qui tu didza' dxi'a le cutu nac tuz ca nac lě na' chgzxi' lu na'li', rnabda'-ně' Dios guně' zxguia' nu na'.

¹⁰ ¿Naru' ráquitsali' rě'nda' gunli' neda' ba la'n cati' ru'a cni didza'? Cutu ca'. Rě'nda' uruja' dxi'a lahuě' Dios. ¿Naru' ráquitsali' rě'nda' la'dzág lădxi'gac neda' bunách? La'naru' rě'nda' la'dzág lădxi'gac neda' bunách, cutu gaca' huen dxin queě' Cristo.

Ca guc, böaquě' Pablo gbaz queě' Cristo

¹¹ Na'a, ral-la' gnózili' lě ni, bóchi' lza'adau'. Didza' dxi'a na' runa' lban qui cutu blen lu icj lădxi'dau'gac bunách.

¹² Clěg bönni' budödě' lu na'a didza' dxi'a na', len clěg bönni' busědně' neda' lei. Jesucristocz buzějni'ně' neda' ca nac didza' dxi'a queě'.

¹³ Chbyóniczli' ca na' bencza' neda' zi'atěl cati' ni' nazí' lu na'a ca ta'yij lădxi'quě' Dios bönni' judío. Nőziczli' ca bena', szxöni gdxia ladx'a bunách queě' Dios ta'yějłě' Cristo, len gu'nda' usnitia' leygac.

¹⁴ Ca nac le ta'yij lădxi'quě' Dios bönni' judío, gúctěra' neda' blau ca yelati'z cuguluhuöatě' lza'a bönni' judío yu'uquě' iz ca yu'a neda', le gzxi'r lu na'a neda' ca lequě' le guludödě' lautu' ca glunczě' xuz xtau'tu'.

¹⁵ Cni guca' neda', san le naquě' dxi'i lădxi' Dios, gröczě' neda' zi'atěl ca gulja' len bulidzě' neda' quiě guna' xchině'.

¹⁶ Ni'r, cati' gu'nczně' Dios, beně' ga bėnbě'a-ně' Zxi'ně' quiě bsölě'ě neda' tsjena' lban qui didza' dxi'a ca nac queě' Lě' laugac bunách gza'a. Cati' beně' cni, cutu yajtłja' nu nac bunách nu usědi neda',

¹⁷ len cutu gyija' Jerusalén tsajyúa' nup ni' nacgac gbaz queě' Cristo zi'al ca neda', san gyija' luyú Arabia, ati' gdöd ni' böja' yödž luyú Siria len luyú Cilicia.

¹⁸ Cni guc, chgdöd tsonn iz cati' ni' gyija' Jerusalén, jajyúa'-ně' Pedro, ati' bugá'nlena' lě' gdu ca chidá' gbidž.

¹⁹ Tsal ni' zoa' cutu ca' blě'ida' yeturě' gbaz queě' Cristo. Tuzě' Jacobo, böchě'ě Xanru' blě'ida'-ně'.

²⁰ Didza' ni ruzuja' queěli' lu guich nac gđutě li. Nőzczně' Dios cutu ca' rzi' yě'a.

²¹ Gđöd ni' gyija', gđöda' yugu' lu yödž luyú Siria len luyú Cilicia.

²² Yugu' dza ni' cutu núnbě'icně' neda' bóchi'ru' náquicně' queě' Cristo luyú Judea.

²³ Gulanőzně' tuz lě na' gulaguixjō' quia' yezica' bunách, gulaná: "Bönni' na' gdxia lădxě'ě rě'u zi'al, runě' lban na'a qui le rějlě'ru', lě na' gu'nně' usnitie'."

²⁴ Cni guc, gulagu'ě Dios yöl-la' ba ni'a qui le runa' neda'.

2

Ta'zi' lu na'quë' Pablo yezíca'rë' gbaz queë' Cristo

¹ Cati' chgdöd chidá' iz, gyéajlena' Bernabé, budxina' Jerusalén, ati' bchë'a-bi' bi'i Tito, dzagbi' neda'.

² Gyija' ni' le bului'inë' neda' Dios ral-la' tsija'. Cati' bdxina' ni' bé'lengaca'-në' didza' tsla'l bönni' ni' dë lu na'quë' dxin queë' Cristo, ati' gdxíjöi'da' lequë' ca nac lban runa' qui didza' dxi'a laugac bunách gza'a. Cni bena' le gu'nda' cutu ugá'n daduz dxin na' chbena', lenca' dxin ni runa' na'a.

³ Zal-la' cunachi' judío bi'i Tito, bi'i lza'a, cutu glunë' ga grugu lu xpéla'bi' lë na' nac bë' nu nac queë' Dios ca tunczë' bönni' judío.

⁴ Le nactë gulacué' ni' la'gac bunách, lu yöl-la' rguilj ladxí' quequë' ta'në' nacquë' bóchi'ru', ati' glë'nnë' lunë' ga grugu lu xpéla'bi' bi'i Tito lë na' nac bë'. Yugu' bönni' ni nunquë' tsaxón rë'u, len tu'yúlanzë' ca runru' quië láquibe'inë' ca nularu' lu na' le rna bë' zxba queë' Moisés le nacru' tuz len Jesucristo. Glë'nnë' lunë' ga huöacru' leyúbl ca bönni' nadá'ugac lu na' zxba na'.

⁵ Nitú chi'z, cutu ca' bë'tu' lequë' latj. Cni bentu' quië gac gun chi'itu' le nac gdutë li qui didza' dxi'a quië gac uzi'li' xbey didza' dxi'a na'.

⁶ Yugu' bönni' ni' ráquiru' dë lu na'quë' dxin queë' Cristo cutu bi gulaná bé'inë' neda' le cub. Cutu bi rui' ladx'a ca nacquë', le cutu rbequi xbeynë' rë'u Dios ca ta'bequi xbey rë'u bunách.

⁷ Cutu gulaná bé'inë' neda' le cub, le gláquibe'inë' nudödë' Dios lu na'a dxin queë', rjena' lban qui didza' dxi'a laugac bunách gza'a, la' tuz ca na' nudödë' Dios lu në'ë Pedro dxin queë', runë' lban qui didza' dxi'a laugac bunách judío.

⁸ Len yöl-la' huac queë', Dios benë' neda' gbaz queë' quië usédä' bunách gza'a, la' tuz ca benë' Pedro gbaz queë' quië usédnë' bunách judío.

⁹ Jacobo len Pedro len Juan, bönni' ni' ráquiru' dë lu na'quë' dxin queë' Cristo, gláquibe'inë' nudödë' Dios lu na'a dxin ni. Qui lë ni na' gulazi' lu na'quë' neda' len Bernabé, ati' bentu' tuz didza' tsjentu' xchinë' Dios laugac bunách gza'a neda' len Bernabé, ati' lequë' lunë' xchinë' Dios laugac bunách judío.

¹⁰ Gláta'yue' lautu' tuz tsajneytu' gáclentu' bunách yechi', ati' lë ni rui'tecz ladx'a runa'.

Pablo rdil-lë' Pedro lu yödz Antioquia

¹¹ Ni'r cati' bdxinë' Pedro Antioquia, gdil-la' lë', le bchíxinë' ca benë'.

¹² Cni gac, le dgágulenë' zi'al tsaxón bunách gza'a ni', benë' cni cati' guladxinrë' la'quë' bönni' da'quë' Jacobo. Ni'r gzu lahuë' rubiguë'ë, len cutur dgágulenë' tsaxón bunách gza'a na' le gúdxinë' bi lunë' bönni' na' nazi' lu na'quë' tunë' ga grugu lu xpéla'quë' bönni' gza'a ca rna bë' zxba queë' Moisés.

¹³ Ni'r yela'quë' bönni' judío ni' ta'yejlë' Cristo glunë' tsaxón Pedro ca runë' lu yöl-la' radxi queë', ati' cni gac ga bdxintë glunë' ga gúdxinë' ca' Bernabé ati' lë' benë' tsaxón lequë'.

¹⁴ Ni'r cati' blé'ida' cutu tunë' ca rna le nac gdutë li le rusëdi rë'u didza' dxi'a, gudxa'-në' Pedro lauquë' yúgu'të bönni' queë' Cristo nacu'ë ni', gnia': "Li' nacu' bönni' judío, san runu' li' ca tun bunách gza'a len clëg ca tunë' bönni' judío. ¿Bizx quië rë'nnu' gunu' ga lun bunách gza'a ca tunë' bönni' judío?"

Nulagac bunách judío le ta'yejlë' Cristo ca nulagac ca' bunách gza'a

¹⁵ Gudxa'-në' ca' Pedro: "Rë'u ni nacru' bönni' judío le nacquë' judío xuz xna'ru', len clëg nacru' bunách gza'a, cunúnbë'gac Dios.

¹⁶ Nóziczru' nutu nu huöac tsahui' lahuë' Dios le run nu na' ca rna bë' zxba queë' Moisés. Tuz huöac tsahui' nu na' rejllë' Jesucristo. Lëzca' cni rë'u réjllë'ru' Jesucristo quië huöacru' tsahui' lahuë' Dios, len clëg le runru' ca rna bë' zxba queë' Moisés. Nutu nu huöac tsahui' lahuë' Dios le runë' ca rna bë' zxba queë' Moisés."

¹⁷ Na'a, ráquiru' nuhuöacru' tsahui' le réjllë'ru' Cristo, san chqui' nac bë' nacru' bönni' dul-la' ca nacgac bunách gza'a, ¿naru' gnátsaru' runë' Cristo ga runru' dul-la'? Cutu ca'.

¹⁸ Chqui' rui' ladx'a uchisa' zxba le chbuquindja', lë ni nac bë' rguitsja' zxba queë' Dios.

¹⁹ Le cutu gac guna' ca rna bë' zxba queë' Moisés, chnac quia' tsa chnatia'. Le nac cni, nulá' na'a lu na' zxba na' quië soa' gbana' len guna' ca rë'nnë' Dios.

²⁰ Nac quia' ca chgútlena' tsaxón Cristo lë'i yag cruz ga na' gutië' Lë'. Qui lë ni na' clëg neda' ni zoa' nabana', san zoë' nabanë' Cristo lu icj ládx'i'dau'hua'. Tsa nac, zoa' nabana' na'a, nac le réjllë'a Zxi'në' Dios, Bönni' na' bdxí'inë' neda' len budöd cuinë' lu yöl-la' gut uláz quia' neda'.

²¹ Cutu rē'nda' uzóa' tsla'l le ruzá' ladxé'ë queëru' Dios. La'naru' huac huóaqué' tsahui' lahué' Dios bōnni', le runé' le rna bē' zxba queé' Moisés, ni'r daduz gutiē' Cristo.

3

Le rna bē' zxba queé' Moisés, len le réjlē'ru' Cristo

¹ Lbi'ili', bōnni' cunōzi. Lbi'ili', bōnni' Galacia. ¿Nuzxa caz bentsa queēli' yōl-la' udzá' quiē cutur gunli' ca rna le nac gdutē li? Gazxj ga rē' bului'itu' lbi'ili' le rata' queëru' le gutiē' Jesucristo lē'i yag cruz.

² Gul-quixjōi' neda' lē ni. ¿Naru' dusóalenē' lbi'ili' Dios Bō' La'y le benli' ca rna bē' zxba queé' Moisés o le gyéjlē'li' didza' dxi'a byōnili'?

³ ¿Nacxzc guc nacli' cunōzi cni? Gzu lauli' nacli' queé' Dios le zóalenē' lbi'ili' Dios Bō' La'y. ¿Naru' ráquitsali' udx gunli' ga gáquili' queé' Dios racz queēli'?

⁴ ¿Naru' daduz guc queēli' yúgu'tē lē na' gzxaca' gdi'li'? Cutu ca' gac cni.

⁵ Cati' Dios rsólē'ë queēli' Dios Bō' La'y len runnē' lbi'ili' latj gunli' yugu' yōl-la' huac qui yehua' yubá, ¿i runé' cni le runli' ca rna bē' zxba queé' Moisés o le réjlē'li' didza' dxi'a na' byōnili'?

⁶ Lu guich la'y rna: "Gyejlē'ë Dios Abraham, ati' Dios gnē' naquē' tsahui' le gyejlē'ë Lē'."

⁷ Qui lē ni na' ral-la' gnōzili', nacgac gdu zxi'n xsoē' Abraham nup na' ta'yejlē' Dios.

⁸ Nayú lu guich la'y, rui' didza' zí'atēl' ca gunē' Dios, gnē' nacquē' tsahui' bōnni' gza'a la'yejlē'ë Lē'. Qui lē ni na' Dios gdixjōi'nē' Abraham zí'atēl' ca nac didza' dxi'a, gnē': "Lu nē'ë Zxi'n Xsu' guna' ga gac dxi'a quegac bunách gdutē yōdzlyú."

⁹ Cni nac, gyejlē'ë Dios Abraham, ati' Dios benē' ga gac dxi'a queé'. Lēzca' cni na'a, runē' Dios ga rac dxi'a quegac yúgu'tē nup ta'yejlē' Lē'.

¹⁰ Nabága'quē' zxguia' bōnni' na' tu'zxonī lādxi'quē' luhuóaquē' tsahui' le tunē' ca rna bē' zxba queé' Moisés. Cni nac, le nayú lu guich la'y, rna: "Nabága'quē' zxguia' yúgu'tē bōnni' cutu tunē' gdutē le rna bē' zxba na'."

¹¹ Na'a, nac bē' nutu nu huóac tsahui' lahué' Dios le run nu na' le rna bē' zxba na', le nayú lu guich la'y, rna: "Soa gban le rejlē' Lē' nu na' nuhuóac tsahui' lahué' Dios."

¹² Ca na' nuhuóac tsahui' lahué' Dios nu rejlē' Cristo nadzá' ca nac qui bōnni' ruzxonī ladxé'ë nuhuóaquē' tsahui' le runé' ca gna bē'ë Moisés. Nayú lu guich la'y, rna: "Soa gban nu run gdutē le rna bē' zxba na'."

¹³ Cristo buslé' rē'u lu na' le rchugu queëru' le nayú lu zxba na', le bē'ë latj nu bchugu queé' uláz queëru'. Cni nac, le nayú lu guich la'y, rna: "Narugu quegac yúgu'tē nup da'gac lē'i yag."

¹⁴ Cni guc queé' Cristo quiē gac gunē' Dios ca na' gzxi' lu nē'ë queé' Abraham, gnē' gunē' ga gac dxi'a quegac bunách gza'a lu nē'ë Jesucristo quiē gac gunē' ga dusóalenē' rē'u Dios Bō' La'y chqui' huayéjlē'ru' Lē', ca na' gzxi' lu nē'ë Dios gunē'.

Zxba queé' Moisés len le gzxi' lu nē'ë Dios gunē'

¹⁵ Na'a, bōchi' lza'adau', répa' lbi'ili' tu le run lsaqui', tu le rac queëru', rnia': Cati' chglunē' tuz xtídza'quē' chopē' bōnni' len chglunē' tsutsu didza' na', nutu nu gac utsá' didza' na', len cutu gac nu gzan didza' na'.

¹⁶ Dios gzxi' lu nē'ë bi gunē' queé' Abraham len qui zxi'n xsoē'. Ga nayú lu guich lē ni, cutu rna: "Quegac zxi'n xsoē'", le rui' didza' quegac bunách zian, san rna: "Qui zxi'n xsu'." Lē ni rui' didza' queé' tuzē' bōnni', Lē' Cristo.

¹⁷ Lē ni rē'nda' gnia': Dios benē' tuz didza' len Abraham len gzxi' lu nē'ë gunē' ca rna didza' bē'ë. Na'a, le nayú lu zxba queé' Dios, le benē' Dios tap gayuá' yu chi uruá' iz gdōd ni' cati' gudxē' cni Abraham, cutu gac ugúa lē na' gzxi' lu nē'ë Dios gunē', len cutu gac usú lei.

¹⁸ Na'a, chqui' ral-la' gunru' ca rna bē' zxba na' quiē si'ru' le gzxi' lu nē'ë Dios gunzē', cutur nac tu le gzxi' lu nē'ë gunzē'. Dios runzē' cni le gzxi' lu nē'ë gunē' cni queé' Abraham.

¹⁹ Chqui' cni nac, ¿bizx quiē gna bé'inē' bunách Dios le nayujgac lu zxba queé'? Dios gna bé'inē' cni bunách quiē gac bē' zxguia' nabága'gac, san guc cni tuz ga bdxintē dza na' bla' lahué' zxi'n xsoē' Abraham na', Nu na' gzxi' lu nē'ë Dios gunē' qui lē na'. Le nayujgac lu zxba queé' Dios, bsólē'ë Lē' yōdzlyú ni lu na'quē' gbaz la'y queé', ati' Moisés budōdē' didza' ca nacgac zxba na'.

²⁰ Cati' tuzē' bōnni' bi rzi' lu nē'ë gunē' cutu naquín nu udód didza', ati' Dios, tuzē' naquē'.

Bizx quiē gna bé'inē' bunách Dios le nayujgac lu zxba queé'

²¹ Na'a, le nayujgac lu zxba queé' Dios, ¿naru' ta'dá'baga' lē na' gzxi' lu nē'ë Dios gunē'? Cutu ca'. La'naru' gna bé'inē' rē'u Dios le gac gun ga soaru' gbanru' tsaz, ni'r huac huóacru' tsahui' lahué' Dios chqui' gunru' ca rna bē' zxba na'.

²² San tsca nac lè na' nayúj lu guich la'y, rna nabága'ru' dul-la' yúgu'tèru'. Cni nac quiè gac si'ru' lè na' gzxi' lu nè'è Dios gata' queèru' cati' tséjlè'ru' Jesucristo.

²³ Zí'atèl ga bdxin dza gac tséjlè'ru' Cristo, gna be'i rè'u le rna bè' zxba na', ca na' zoa le rna be'i bõnni' yu'è lidx guìa. Cni guc ga bdxintè dza guc bè' gac huöacru' tsahui' chqui' huayéjlè'ru' Lè'.

²⁴ Cni nac, gna be'i rè'u le rna bè' zxba queè' Dios ati' lei guc queèru' ca tu nu rusèdi rè'u ga bdxintè dza bla' lahuè' Jesucristo, quiè gac huöacru' tsahui' lahuè' Dios chqui' huayéjlè'ru' Lè'.

²⁵ Na'a, le chbdxin dza gac huöacru' tsahui' chqui' huayéjlè'ru' Cristo, cutur rna be'i rè'u lè na' busèdi rè'u.

²⁶ Yúgu'tèl'i' nacli' zxi'nczè' Dios le réjlè'li' Jesucristo, len chnacli' tuz len Lè'.

²⁷ Yúgu'tè nup nadilgac nis quiè luhuöác tuz len Jesucristo, nuhuöacgac ca nacczè' Lè'.

²⁸ Cutur narujgac chopl bõnni' judío len bõnni' gza'a, len cutur narujgac chopl bõnni' nada'u len bõnni' cunada'u, len cutur narujgac chopl bõnni' len ngul. Cati' böacl'i' tuz len Jesucristo, yúgu'tèl'i' böacl'i' ca' tuz len lza'li' tuli' len yetuli'.

²⁹ Na'a, chqui' náquili' queè' Cristo, nacli' ca' zxi'n xsoè' Abraham, len nazi'li' lè na' gzxi' lu nè'è Dios gunnè' queè' Abraham.

4

¹ Lè ni le rè'nda' gnia': Tsal ni rbözbi' tubi' bi'i bõnni'dau' dza ulu'è xuzbi' si'bi' bi ral-la' gunnè' queèbi' xuzbi', ni' nachi' bi'idau' len cutu náctèrbi' blau ca tu bõnni' nada'u, zal-la' le nactè gaqui queèbi' yúgu'tè.

² Tsal ni nachi' bi'idau', nacuá' nup ta'ná be'i lébi' len tu'gún dxin le gaqui queèbi' ga gdxintè dza chnunè' queèbi' xuzbi'.

³ Lèzca' cni rac queèru'. Tsal ni' gucru' ca bi'idau', gna be'i rè'u zxba ca rac yödzlyú ni.

⁴ Ni'r cati' bza'a dza, Dios bsölè'è ni Zxi'nczè'. Guquè' zxi'nnu tunu ngul ca nacru' rè'u, ati' gna be'i Lè' le rna bè' zxba quequè' bõnni' judío.

⁵ Cni guc queè' quiè guc buslé' nup na' rna be'i lequè' le rna bè' zxba na', quiè huöacru' zxi'nè' Dios.

⁶ Quiè gac bè' chnacli' zxi'nczè', Dios buchiziè' icj lãdx'i'dau'li' Dios Bõ' La'y, ati' Lèczè' rulidzè' Dios uláz queèli', rnè': "Dad."

⁷ Cni nac, chnacli' zxi'nè' Dios, len cutur nacli' ca bõnni' nadá'ugac. Na'a, le nacli' zxi'nczè', Dioscz nazi' lu nè'è gaqui queèli' le naqui queè' le nacli' tuz len Cristo.

Pablo rui' lãdx'è'è bõnni' Galacia ta'yejlè'è Cristo

⁸ Cati' ni' cunúnbè'ili'-nè' Dios, gucli' ca bõnni' nadá'ugac, benli' dxin quegac bdau' guiöj bdau' yag. Cutu ca' nacgac Dios bdau' na'.

⁹ Na'a, le núnbè'li'-nè' Dios, o huac gnaru': Le núnbè'è lbi'ili' Dios, ¿bix quiè ré'nili' ubi'ili' lu na' zxba na' nutu nu uzí' xbey? ¿Naru' ré'nitsali' gacli' leyúbl bõnni' nadá'ugac, gunli' dxin qui le rna bè' zxba na'?

¹⁰ Runli' zxön tu tu dza, len tu tu beo', len tu tu le rac, len tu tu iz.

¹¹ Rãdxida' bi' gac queèli'. ¿Naru' nuhuöác daduz dxin bena' quiè gúnbè'li' le nac gdu'tè li'?

¹² Ráta'yua' lauli' böchi' lza'adau', gacli' ca naca' neda', nulá' lu na' le gna bè'è Moisés. Cni ral-la' gunli' le böaca' neda' ca gucli' lbi'ili'. Cutu bi' benli' quia' neda' le cunãc dxi'a.

¹³ Chnózcizli' bizx quiè na' gzu lahua' runa' lban lauli' qui didza' dxi'a. Bena' lban ni' le gü'itsquida'.

¹⁴ Cutu buca'nli' neda' ca'z, len cutu buzoali' neda' tsal' zal-la' bgütíli' ni'a qui guidzhué' quia' na'. Benli' neda' ba la'n, tuz ca gunli'-nè' ba la'n gbaz la'y queè' Dios, o ca gunli'-nè' ba la'n Jesucristocz.

¹⁵ Budzjítsquili' dza ni'. ¿Bizxa caz guc queèli' le cutur rac cni queèli'? Lè ni gac gnia' ca guc queèli': "La'naru' guc le sáqui'li' gunli', huabijli' yö' lauczli', gunnli' quia'."

¹⁶ Na'a, ¿ba ráquili' nuhuöaca' nu curle'i lbi'ili' dxi'a le gudxa' lbi'ili' catèz nac?

¹⁷ Tu' lãdx'i'què' lbi'ili' bõnni' ni' tu'tsè'è lbi'ili', san clèg quiè gac dxi'a queèli'. Tè'nnè' lunè' ga ubíj lãdx'i'li' netu' ati' güi' lãdx'i'li' lequè'.

¹⁸ Na'a, nac dxi'a zoa nu rui' lãdx'i' lbi'ili', san tuz chqui' nac quiè gac dxi'a queèli'. Cni rui'tecz lãdx'a' lbi'ili', len clègz cati' ni' zóalena' lbi'ili'.

¹⁹ Lbi'ili', zxi'na'dau'. Ca na' rac queènu ngul chzoa soabi' bi'idau' queènu, rzaca' rgui'nu, rzaca' rgui'a neda' leyúbl ni'a queèli' ga gdxinr dza gacli' gdu ca naquè' Cristo.

²⁰ La'naru' sóalena' lbi'ili' na'a quiè gac gü'lèna' lbi'ili' didza' nadzá', le ruúbi rugui'da' ni'a queèli'.

Le run lsaqui' le guc quecnu Agar len Sara

²¹ Na'a, nul-li' ré'nili' udód cuinli' lu na' zxba queë' Moisés, gul-na'tsca' didza' ni gu'a. ¿Naru' gatga buzé nagli' le rna bé' zxba na'?

²² Lu zxba na' rna cni: "Gulacua'bi' chopbi' bi'i bónni'dau' queë' Abraham. Tubi' guchi' zxi'nnu ngul nadá'unu, ati' yetubi' guchi' zxi'nnu ngul cunadá'unu.

²³ Zxi'nnu ngul nadá'unu na' guljbi' lu ni'a lu na' bunách tsa taljbi' yúgu'tèbi' bi'idau', san zxi'nnu ngul cunadá'unu na' guljbi' le gzxi' lu në'ë Dios gunë' ga galjbi'."

²⁴ Lè ni nac tu le run lsaquí'. Ca guc quecnu chopnu ngul ni ruluí' ca nac chop didza' dzag bénlenë' bunách Dios. Tu didza' dzag na' nac le benë' Dios lu gui'a Sinaí, le ruluí' lè na' guc queënu Agar. Bónni' na' rna be'i lequë' didza' dzag ni, nacque' ca zxi'nnu Agar len nacque' ca bónni' nadá'ugac lu na' didza' dzag na'.

²⁵ Le gucnu Agar na' ruluí' ca' ca nac gu'a Sinaí zoa luyú Arabia, len ruluí' ca' ca nac yödZ Jerusalén na'a dza, le nac ca tu bónni' nada'u tsazxón len nup nacua' lu yödZ na'.

²⁶ San nadzán Jerusalén na' zoa yehua' yubá, ati' ré'u ni nacru' bunách uládz qui yödZ ni'.

²⁷ Nayúj lu guich la'y le rna:

Budziji, ngul huödx, cunacua' zxi'nu'.

Lu yöl-la' rudziji quiu' grödxya'a,

Zal-la' gatga guc quiu' le rzaca' rguí'nu ngul

Chzoa soabi' bi'idau' queënu.

Budziji. Zal-la' nubj ládxi'gac li' bunách,

Dios gunë' ga la'yantër zxi'nu'

Ca bi'i queënu ngul zóalennu bónni' queënu.

²⁸ Böchi' lza'adau', ré'u ni nacru' ca guchi' Isaac, zxi'në' Abraham. Nacru' ca zxi'n xsoë' Abraham, gzxi' lu në'ë Dios la'cua'bi' queë'.

²⁹ Dza ni', bi'i na' guljbi' ca taljbi' yúgu'tèbi' bi'idau', gdxia ládxi'bi' bi'i na' guljbi' ni'a qui yöl-la' huac queë' Dios Bó' La'y. Lézca' cni rac queëru' na'a, ta'bia ládxi'gac ré'u bunách yödZlyú ni.

³⁰ Na'a, ¿bizxa caz rna le nayúj lu guich la'y? Cni rna: "Gru'n-nu ni'l ngul nadá'unu na' tsazxón len zxi'nnu, le cutu gac si'bi' zxi'nnu ngul na' tsazxón len zxi'nnu ngul cunadá'unu le gzxi' lu në'ë Dios gaqui queëbi' zxi'nnu ngul cunadá'unu na'."

³¹ Cni nac, böchi' lza'adau'. Cutu nacru' ca nacbi' zxi'nnu ngul nadá'unu na'. Ré'u nacru' ca zxi'nnu ngul cunadá'unu.

5

Gul-gún chi'i cuinli', uga'nli' lu yöl-la' nadzán

¹ Chnadzanru' le busanë' ré'u Cristo. Gul-zóa tsutsu chqui'nu', uga'nli' lu yöl-la' nadzán na'. Cutu gzoa cuinli' leyúbl lu na' zxba queë' Moisés, cui gacli' ca bónni' nadá'ugac.

² Gul-zé nagli' didza' ru'a. Neda', Pablo, répa' lbi'ili' chqui' güi'li' latj nu gchugu lu xpéla'li' ca rna bé' zxba na', cutu ca' uzi'li' xbey le benë' Cristo.

³ Leyúbl ré'nda' gyëpa' núti'téz bónni' ru'ë latj nu gchugu lu xpélë'ë cni, run bayúdx gunë' gdutë le rna bé' zxba queë' Moisés.

⁴ Nul-li' ráquili' huöaclí' tsahui' lahuë' Dios le runli' ca rna bé' zxba na', chnulá'alenli'-në' Cristo. Chbusanli' le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios.

⁵ Ré'u ni ruzxóni ládxi'ru' huöacru' tsahui' lahuë' Dios ni'a qui yöl-la' huac queë' Dios Bó' La'y le réjlë'ru' Cristo.

⁶ Chqui' nacru' tuz len Jesucristo, cutu bi zaca' chqui' narugu lu xpéla'ru' ca rna bé' zxba na' o chqui' cunarugu cni lu xpéla'ru'. Le nactër Isaca' nac tséjlë'ru' Cristo, le gun ga gdxí'ru' lza'ru'.

⁷ Dxi'adau' guc ca gzu lauli' runli' dza ni'. ¿Nuzxa caz ben ga buca'nli' le nac gdutë li'?

⁸ Cutu benë' ga benli' cni Dios, Nu rulídz lbi'ili'.

⁹ Cutu gal ládxi'li' lè ni rna: "Lati'z xnë'i yöt xtil run ga ruhuáxz gdutë cua nazi' xnë'i na'."

¹⁰ Le nacru' tuz len Xanru', runa' löz ca nac queëli', sa' ládxi'li' tuz ca rza' ladxa'a neda', ati' Dios gunë' zxguia' bónni' ni' rutsë'ë lbi'ili', núti'téz nu naquë' bónni' na'.

¹¹ Na'a, ca nac quia' neda', böchi' lza'adau', nacua' nup ta'ná rusëdda' bunách ral-la' grugu lu xpéla'quë' bónni' ca rna bé' zxba queë' Moisés. Chqui' runa' cni, ¿bizx quië ta'bia ládxi'quë' neda' bónni' judío? La'naru' rusëdda' cni, nutu nu ley neda' le runa' lban ca gutië' Cristo lè'i yag cruz.

¹² Ca nac qui nup ni' tu'tsá' lbi'ili', të'ni grugu lu xpéla'li' lè na', la'naru' la'chugu tsaz cuingac.

¹³ Ca nac queéli', böchi' lza'adau', Dios bulidzë' lbi'ili' quië gacli' bunách nadzangac. Cutu ugunli' dxin yöl-la' nadzán na' quië gunli' ca rzëz ládxi'li', san quië gunli' dxin qui lza'li' tuli' yetuli', le nadxi'ili' lza'li'.

¹⁴ Yúgu'të le rna bë' zxba queë' Dios run nu na' run ca rna bë' zxba na' rna: "Ral-la' gdx'i'nu' lza'u ca nadxi'i' cuinu'."

¹⁵ Na'a, chqui' rzi' quídza'li' lza'li' tuli' yetuli', runli' ca tunba' böa' guixi' snia', táguya'aba' len tagu lza'cba', gul-yú qui nadxi usnitli' lza'li' tuli' yetuli'.

Le runru' racz queëru' len le runru' len yöl-la' huac queë' Dios Bö' La'y

¹⁶ Lë ni rëpa' lbi'ili': Gul-güü' latj gna bé'inë' lbi'ili' Dios Bö' La'y, ati' ni'r cutur gunli' ca rzëz ládxi'li' lu yöl-la' bunáchz queéli'.

¹⁷ Yugu' le rzë ládxi'ru' gunru' lu yöl-la' bunáchz queëru' cutu rajlözgac le rë'nnë' gunru' Dios Bö' La'y, ati' lë na' rë'nnë' Dios Bö' La'y cutu rajlöz yugu' le rë'niru' gunru' lu yöl-la' bunáchz queëru'. Chop ni, cutu rajlözgac, len qui lë ni na' cutu gac gunli' ca ré'ncizli'.

¹⁸ Na'a, chqui' rui'li' latj gna bé'inë' lbi'ili' Dios Bö' La'y, cutur gna be'i lbi'ili' le rna bë' zxba queë' Moisés.

¹⁹ Nacgac bë' le tun bunách, nup tun ca rë'ni yöl-la' bunáchz quegac: Ta'guitsjë' zxba qui yöl-la' nutság na'.

Tunë' le cunác.

Tunë' le nacgac xöhu' len le cunacgac tsahu'.

²⁰ Ta'yíj ládxi'quë' bdau' guiöj bdau' yag.

Tunë' yöl-la' udzá'.

Cutu ta'lé'inë' lza'quë' dxi'a.

Ta'díl-lenë' lza'quë'.

Tu'zxé'inë' lza'quë'.

Ta'leynë'.

Tu'huídi'në'.

Ta'rujë' chopl.

Tu'bijë' tsla'l nup da'gac lequë'.

²¹ Ta'zé ládxi'quë' le dë qui lza'quë'.

Tu'dödcde' bunách.

Ta'zúdxinë' len tágulë'ë.

Ta'död bé'inë' ca tunë'.

Le zian le cni tunë'. Neda' ruzeyda' lbi'ili' bach na'a cui gunli' cni ca na' buzeyda' lbi'ili' bach zi'al, rnia': Nup tun cni cutu ca' la'del-li' la'yáz ga na' rna bë'ë Dios.

²² Na'a, nac bë' runë' dxin lu icj ládxi'dau'ru' Dios Bö' La'y le runru' cni:

Nadxi'iru' lza'ru'.

Rudziji ládxi'ru'.

Zoa dxi icj ládxi'dau'ru'.

Rbözru' zxon ladxi'.

Rui' ládxi'ru' lza'ru'.

Nacru' dxi'i ladxi'.

Runru' ca rnaru'.

²³ Nacru' nöxj ladxi'.

Rna be'i cuinru'.

Cutu ca' gna bé'inë' rë'u Moisés cui gunru' yugu' le cni.

²⁴ Bönni' náquicnë' queë' Cristo cutur tunë' ca tē'ncznë', len cutu tunë' le ta'zéz ládxi'quë' lu yöl-la' bunáchz quequë'.

²⁵ Dios Bö' La'y nabániru'. Lëczë' ral-la' gna bé'inë' rë'u ca nac yúgu'të le runru'.

²⁶ Cutu ral-la' gun ba zxon cuinru', len cutu utsa'ru' lza'ru' turu' yeturu', len cutu uzxé'iru' lza'ru' turu' yeturu'.

6

Ral-la' gáclenru' lza'ru'

¹ Na'a, böchi' lza'adau', chqui' glé'ili' runë' dul-la' böchi' lza'li', ni'r nul-li' zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y, ral-la' gunli' ga ubi'i ladxë'ë bönni' na', san run bayúdx gunli' cni lu yöl-la' nöxj ladxi' queéli' len uyú cuinli' qui nadxi cu'u lbi'ili' nöz dul-la' tu' xöhu'.

² Gul-gaclen lza'li' tuli' yetuli' tsca nac yua' nabága'li'. Chqui' gunli' cni, gunli' ca rna le gna bé'inë' rë'u Cristo.

³ Chqui' zoa nu bönni' ráquinë' chnadél-li'në' yöl-la' zxon, san cutu bi nadél-li'në', bönni' ni rzi' yé'inë' la' cuinzë'.

⁴ Tu tué' bönni' ral-la' cuequi xbeyné' le runé'. Ni'r chqui' urujé' dxi'a, huac gun ba zxön cuiné' ca nac le chnuné' len cutu gun bayúdx uyúé' ca nungac yezica' bunách chqui' bené' le nacr dxi'a o cutu.

⁵ Tu tué' bönni' ral-la' gu'è le nuspagué'è lè' Dios.

⁶ Chqui' zoa nu rusédi lbi'ili' ca nac didza' dxi'a, ral-la' unödztli' qui nu na' rusédi lbi'ili' lati' le dè queéli'.

⁷ Cutu si' ye'i cuinli', le cutu gac si' yé'ili'-né' Dios. Lapli' tsca le razli'.

⁸ Chqui' le razli' nacgac le runli' ca rzéz ládxi'li' lu yöl-la' bunáchz queéli', le lapli' gac yöl-la' gut. Chqui' le razli' nacgac le runli' ca rdzag ladxé'è Dios Bö' La'y, lapli' le gunné' queéli' Dios Bö' La'y, le nac yöl-la' na'bán gdu.

⁹ Cni nac, cutu ral-la' gsanru' gunru' le nac dxi'a, ati' chqui' cutu gcuidi' ládxi'ru', huadxín dza lapru'.

¹⁰ Qui lè ni na', bátti'téz gata' queëru' latj, ral-la' gunru' le nac dxi'a quegac yúgu'tè bunách, len le nac blau, ral-la' gunru' cni quegac böchi' lza'ru' ta'yejlé'è Cristo.

Le buzujé' lu guich Pablo ga ruúdx

¹¹ Gul-yú cati' zxön didza' ni ruzuja' queéli' lu guich na' cuina'.

¹² Nup ni' tē'ni lun ga grugu lu xpéla'li' ca rna bē' zxba queé' Moisés, tuné' cni quié lurujé' dxi'a laugac bunách len cui la'bia ládxi'gac lequé' bunách le tuné' lban ca gutiè' Cristo lē'i yag cruz.

¹³ Na'a, bönni' ni' narugu lu xpéla'quē' ca rna bē' zxba queé' Moisés, cutu tuné' gdu'tè ca rna le nayúj lu zxba na'. Tē'nné' luné' ga grugu lu xpéla'li' quié gac lunuz ba zxön cuinqué' le la'dél-li'né' la'ná bé'iné' lbi'ili'.

¹⁴ Ca nac quia' neda', guna' zxön tuz le bené' Xanru' Jesucristo cati' gutiè' lē'i yag cruz. Ni'a qui le bené' Cristo lē'i yag cruz, le dē yödztlyú ni nac quia' ca tu le chnat, cutu rui' ladxa'a lei, ati' neda' naca' quegac bunách yödztlyú ni ca bönni' nat, cutu tui' ládxi'quē' neda'.

¹⁵ Chqui' nacru' tuz len Jesucristo, cutu bi zaca' chqui' narugu lu xpéla'ru' ca rna bē' zxba na' o chqui' cunarugu cni lu xpéla'ru'. Le nactér Isaca' nac gacru' bunách cub lu icj ládxi'dau'ru'.

¹⁶ Yúgu'tè bönni' na' tuné' ca rna bē' zxba runa' ni, len yúgu'tè bönni' na' náquicné' queé' Dios, rnabda'-né' Dios guné' ga soa dxi icj ládxi'dau'quē' len huechi' ladxé'è lequé'.

¹⁷ Na'a su lau, cutur ral-la' nu utsá' neda', le nacuá' lu xpéla'a btsoj nacgac bē' naca' huen dxin queé' Xanru' Jesús.

¹⁸ Na'a, böchi' lza'adau', rnabda'-né' Xanru' Jesucristo uzá' ladxé'è queéli' yúgu'téli'. Ca' gac.

DIDZA BSÖLËË PABLO YÖDZ ÉFESO

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacu'ë Éfeso

¹ Neda', Pablo, naca' gbaz nasölë'ë Jesucristo le gu'ncznë' Dios gaca' cni. Rugapa' Dios lbi'ili', náquili' quizi queë' Dios len réjlë'li' Jesucristo, zoali' Éfeso.

² Rnabda'-në' Xuzru' Dios lenca' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' len gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'li'.

Rata' queëru' le nac queë' Dios Bô' La'y

³ Ral-la' cu'ru'-në' yöl-la' ba Dios, Xuzë' Xanru' Jesucristo. Le nacru' tuz len Cristo, Dios chbuzá' ladxë'ë queëru' yúgu'të le nac dxi'a qui yehua' yubá, le runë' ga rata' queëru' Dios Bô' La'y.

⁴ Zí'atël ca benë' yödzyü ni, Dios gröczë' rë'u quië gáquiru' quizi queë' tsaxxón len Cristo, gacru' bunách la'y queë' len gacru' gdu dxi'a lahuë' Lë'.

⁵ Dios bucözë' zí'atël si' lu në'ë rë'u ca zxi'nczë' tsaxxón len Jesucristo, le bdzag ladxë'ë gac cni len le nac le gu'ncznë' gunë'.

⁶ Ral-la' cú'teczru'-në' Dios yöl-la' ba ni'a qui le buzá' ladxë'ë queëru', yugu' le bennzë' queëru' le nacru' tuz len Zxi'në', Nu na' nadxi'inë'.

⁷ Cristo böa'uë' rë'u cati' ni' gutië' uláz queëru' quië gac unít lahuë' rë'u Dios ca nac dul-la' nabága'ru'. Zxöntër nac le buzá' ladxë'ë queëru' Dios,

⁸ lë na' runtsquë' queëru' Lë'. Lu yöl-la' rac sxöni queë' len lu yöl-la' rejni'i queë'

⁹ benë' Dios le bucözë' queëru', bului'inë' rë'u lë na' bgachi', le buzoaczë' zí'atël uschinë' lu në'ë Cristo.

¹⁰ Lë na' buzoaczë' Dios uschinë' cati' gza'a dza, nac gunë' ga lac tuz, la'cuá' lu në'ë Cristo yúgu'të le dë, le nacua' yehua' yubá len le nacua' yödzyü ni.

¹¹ Le nacru' tuz len Cristo, Dios gröczë' rë'u zí'atël quië gaqui queëru' le naqui queë' Xuzru' Dios, lë na' bucözë' queëru' ca nac le gu'ncznë' Dios, Nu run yúgu'të ca rë'ncznë' Lë'.

¹² Cni benë' Dios quië cu'ru'-në' yöl-la' ba ca nac yöl-la' yení' queë', rë'u ni ruzxöni ládxi'ru'-në' Cristo zí'atël ca yezica' bunách.

¹³ Lëzca' cni guc queëli'. Cati' byónili' didza' gdu'të li, didza' dxi'a ca gac ularu', gyéjlë'li' Cristo, ati' Dios buzóë' queëli' le nac bë' nacli' queë', buchizië' icj ládxi'dau'li' Dios Bô' La'y, Nu na' gzzi' lu në'ë Dios gsölë'ë queëru'.

¹⁴ Le zgalenë' rë'u Dios Bô' La'y, nac löz gaqui queëru' le naqui queë' Xuzru' Dios cati' udx huöa'uë' rë'u, rë'u na' chnáquiru' queë'. Cni nac quië gac yöl-la' ba qui yöl-la' yení' queë'.

Pablo rnabnë' Dios unödzejë' quegac bunách ta'yéjlë' Cristo yöl-la' rejni'i

¹⁵ Qui lë ni na', cati' byönda' ca réjlë'li'-në' Xanru' Jesús, len ca nadxi'ili' yúgu'të bunách queë' Dios, ga rdxintë' na'a dza

¹⁶ cutu ca' rusana' rëpa'-në' Dios: Xclenu', ca nac queëli'. Rajneyda' lbi'ili' cati' rulidza'-në' Dios.

¹⁷ Rnabda'-në' Dios queë' Xanru' Jesucristo, naquë' Xuzru' náctërë' blau, rnabda'-në' gsölë'ë queëli' Dios Bô' La'y, Nu runn queëru' yöl-la' rejni'i len rulu'i rë'u ca nacczë' Dios, quië gac gdu ca núnbë'ru'-në'.

¹⁸ Rnabda'-në' Dios uzëjñi'në' lbi'ili' lu icj ládxi'dau'li' quië gac gnözili' ca nac le runru' löz, lë na' bulidzë' lbi'ili' quië uzi'li' xbey, len quië gnözili' ca nac yöl-la' tsahui' qui yehua' yubá le gaqui quegac nup náquigac queë' Dios,

¹⁹ lenca' quië gnözili' cati' zxön nac yöl-la' huac queë', le raclen rë'u ni réjlë'ru' Lë'. Yöl-la' huac zxön ni nac la' leyz na' bulu'ë lahui Dios

²⁰ cati' ni' buspanë' Cristo lu yöl-la' gut len benë' ga grö'ë cuít lë'ë Dios ga náctërë' blau ni' yehua' yubá.

²¹ Ni' rna bé'inë' nup ni' ta'ná bë' len nup ni' dë lu na'gac, len nup ni' nadél-li'gac yöl-la' huac, len nup ni' nacgac xan. Cristo náctërë' blau ca yúgu'të nup nadél-li'gac yöl-la' uná bë' yödzyü ni len lu yödzyü zí'a za'.

²² Dios budödë' lu në'ë Cristo yúgu'të le dë quië gna bé'inë' lei, len buzóë' Lë' quegac bunách queë' quië gaquë' Xanru' lu yúgu'të le naqui queëru'.

²³ Nacgac ca gdu ca nayá' nabanë' Cristo bunách queë', ati' raquë' gdu lu le nayá' nabanë' na'. Runczë' Lë' ga rac gdu yúgu'të le dë.

2

Nularu' le nadxi'inë' rë'u Dios

¹ Dios chbennë' queëli' yöl-la' na'bán gdu, zal-la' zí'atël gucli' ca bönni' natgac ni'a qui dul-la' nabága'li' len ni'a qui dö' bia'li'.

² Dza ni' benli' tuz ca tun bunách cunacgac tsahui' nacua' yödzyly ni, len benli' ca gu'ni tu' xöhui', nu rna bé' lu bö'z len rugún dxin nup cutún ca rna xtádzë'ë Dios.

³ Lëzca' cni gucru' yúgu'tëru' rë'u, le benru' ca gzëz ládxi'ru' len ca bdzag ládxi'ru' lu yöl-la' bunáchz queëru'. Qui lë ni na' gbága'ru' dul-la' lahuë' Dios le ben ga gunë' rë'u xzguia' ca gunë' quegac yezica' bunách.

⁴⁻⁵ Ni'r cati' ni' nacru' ca bönni' natgac ni'a qui dul-la' gbága'ru', Dios buspanë' rë'u lu yöl-la' gut tsaxón len Cristo le buechi' ladxë'ë rë'u len bdxí'tsquinë' rë'u. Nulali' le zoa le buzá' ladxë'ë queëli' Dios.

⁶ Dios buspanë' rë'u tsaxón len Cristo quië gunë' ga cõ'ru' tsaxón len Lë' ga ni' rna bé'ë yehua' yubá.

⁷ Cni benë' Dios, bului'inë' bunách z'a za'c ca nac yöl-la' tsahui' qui le buzá' ladxë'ë queëru', bsólë'ë queëru' Jesucristo, le nac bé' ca nadxi'itsquinë' rë'u.

⁸ Nulali' le zoa le buzá' ladxë'ë queëli' Dios le réjlë'li' Cristo. Buslé' lbi'ili', clëg le nacua' le nac dxi'a benli' lbi'ili', san le nac le runzë' Dios.

⁹ Nutu nu gac gun ba zxon cuini le nulá, le cutu nulá le nacua' le nac dxi'a nun nu na'.

¹⁰ Le nacru' nac le nunczë' Dios. Le nacru' tuz len Jesucristo, buzóë' rë'u quië gunru' le nacgac dxi'a, le bucözë' zí'atël gunru'.

Rö' dxi icj ládxi'dau'ru' lahuë' Dios ni'a qui le benë' Cristo

¹¹ Gul-tsjanéy ca gucli' zí'atël. Gucli' bunách gza'a, len qui lë ni na' yugu' bönni' judío, bönni' na' ta'chuguë' lu xpéla'quë' le nac bé' náquicnë' queë' Dios, len nazí' laquë' bönni' narugu lu xpéla'quë', ta'né' queëli' nacli' bönni' cunarugu lu xpéla'quë'.

¹² Dza ni' nubíga'li' ga zoë' Cristo. Gucli' bönni' gza'a laugac bunách Israel, len cutu buzi'li' xbey didza' benë' tsutsu Dios le gzxi' lu në'ë gata' quegac bunách queë'. Gzoali' yödzyly ni, cuzóa le runli' löz, len cunúnbë'nili'-në' Dios.

¹³ Na'a, nacli' tuz len Jesucristo. Zí'atël nubíga'li' lbi'ili' zi'tu' ga zoë' Dios, san na'a nudxiguë'ë lbi'ili' gal-la'z Dios le gutië' Cristo uláz queëru'.

¹⁴ Lëczë' Cristo runë' ga rö' dxi icj ládxi'dau'ru' lahuë' Dios. Lë' benë' ga guluhuóaquë' tuz bunách yugu' bönni' judío len yugu' bönni' gza'a, busulé' yöl-la' rley le bubíj lequë' chopl ca tu zö'ö.

¹⁵ Lë ni benë' Cristo cati' gutië' uláz queëru', busulé' yugu' zxba len yugu' le rna bé' nayujac lu zxba quegac bunách judío, ati' chop cõ' bunách na', bunë' tuz bunách cub, nup nacgac tuz len Lëczë'. Cni benë', glequi dxië' yöl-la' rley na'.

¹⁶ Le gutië' Cristo lë'i yag cruz, busulé' yöl-la' rley na', ati' chop cõ' bunách na', bunë' lequë' ca tuz bunách len glequi dxië' icj ládxi'dau'quë' lahuë' Dios.

¹⁷ Cni guc, buluí' lahuë' Cristo len benë' lban qui didza' dxi'a ca rbequi dxië' yúgu'të bunách, lbi'ili' na' nacli' bunách gza'a len zoali' zi'tu' ga zoë' Dios, lenca' bunách judío nacua' gal-la'z.

¹⁸ Na'a, ni'a qui le benë' Cristo, gac gbíga'ru' lahuë' Xuzru' Dios, le zóalenë' rë'u la' Lëczë' Dios Bö' La'y, zal-la' nacru' bunách judío o bunách gza'a.

¹⁹ Qui lë ni na', lbi'ili', bunách gza'a, cutur nacli' ca bunách zi'tu' zoali' tu luyú cunaqui queëli', san nabábleni' bunách queë' Dios. Chnacli' di'a dza queë' Dios.

²⁰ Lbi'ili' nacli' ca tu yu'u zoa tsaz. Nacli' ca guióy zxoagac lahui xlibi zö'ö, le gulucu'ë bönni' gbaz queë' Cristo len bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, ati' Lëczë' Jesucristo naquë' ca guióy blau qui xlibi zö'ö na'.

²¹ Gduté yu'u na' le nacli' lbi'icзли' ryas lahui xlibi zö'ö na' nacczë' Cristo, nacua' tu'láp guióy qui, quië gac tu gdau' la'y le nac tuz len Xanru'.

²² Lbi'icзли' nacli' tuz len Cristo Nu buzóa lbi'ili' quië gacli' ca tu yu'u ga na' yu'ë Dios, le zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y.

3

Naquë' Pablo huen lban qui didza' dxi'a laugac bunách gza'a

¹ Qui lë ni na', neda', Pablo, yu'a lidx guia le runa' lban queë' Jesucristo quië uzi'li' xbé', lbi'ili', bunách gza'a.

² Ráquida' chnózcзли' ca benë' Dios, budödë' lu na'a dxin runa' quië uzi'li' xbey le ruzá' ladxë'ë queëru'.

³ Dios bulu'ë lahui le bgachi' queë', len buzéjni'në' neda' ca nac. Ca nac lë ni chbuzuja' queëli' lu guich láti'dau'.

⁴ Cati' ulabli' lë ni, gúnbë'li' le réjni'da' ca nac le bgachi' ca nac queë' Cristo.

⁵ Dza ni'të nutu nu buzéjni'në' Dios ca nac le bgachi' na', san na'a, lu në'ë Dios Bô' La'y, chbulu'ë lahui Dios ca nac, bului'inë' yugu' bônni' gbaz la'y queë' len bônni' tu'ë didza' uláz queë'.

⁶ Cni rna lë na' bgachi': "Ni'a qui didza' dxi'a la'del-li' bunách gza'a tsaxxón len bunách judío le naqui queë' Dios, luhuôaquë' ca tuz bunách, len luzi'ë xbey tsaxxón len lequë' le gzxi' lu në'ë Dios unôdzjé' quequë' le dzagquë' Jesucristo."

⁷ Dios buzá' ladxë'ë quia' le bennë' quia'. Lu yöl-la' huac zxón queë' benë' neda' huen lban qui didza' dxi'a queë'.

⁸ Nacra' cuidi'z ca yúgu'të bunách queë' Dios, san Lë' buzá' ladxë'ë quia' gaca' huen lban laugac bunách gza'a qui didza' dxi'a ca nac yöl-la' tsahui' queë' Cristo, le záqui'tsqi.

⁹ Dios budödë' lu na'a guna' ga láquibe'i yúgu'të bunách ca nac le buzoaczë' Dios dza ni'të, lë na' nac tu le bgachi' queë' Dios, Nu ben yúgu'të le rlé'iru'.

¹⁰ Cni guc, quië láquibe'i na'a gdu ca nac yöl-la' rejni'i queë' Dios yúgu'të nup ta'ná bë' len nup dë lu na'gac ni' yehua' yubá, cati' la'le'i ca nacgac bunách queë' Cristo.

¹¹ Dios benë' lë ni, buschinë' lë na' buzoaczë' dza ni'të, le benë' lu në'ë Xanru' Jesucristo.

¹² Le nacru' tuz len Cristo, nazi'ru' latj gbíga'ru' lahuë' Dios, nacru' rugu ladx'i le réjlë'ru' Lë'.

¹³ Qui lë ni na' ráta'yua' lauli' cugác chop ládxi'li' ni'a qui le rzaca' rgui'a neda' quië gáclena' lbi'ili', le nac tu le uzi'li' xbey.

Ca nac yöl-la' nadx'i queë' Cristo

¹⁴ Qui lë ni na' ruzechu zxiba' lahuë' Xuzë' Xanru' Jesucristo.

¹⁵ Ca lë' nazi' ca' lagac yúgu'të bunách queë', nup nacua' yehua' yubá len nup nacua' yödzyú ni.

¹⁶ Rnabda'-në' Xuzru' Dios, lu yöl-la' yení' záqui'tsqi queë' gunnë' queëli' yöl-la' huac queë' Dios Bô' La'y len gunë' ga gal-li' lu icj ládxi'dau'li'.

¹⁷ Rnabda'-në' Cristo soë' icj ládxi'dau'li' le réjlë'li' Lë'. Rnabda'-në' gunë' ga soali' tsaz lu yöl-la' nadx'i queë', cutséaj bô' icj ládxi'dau'li' ca nadx'i'li'-në',

¹⁸ quië gac tséjni'li' tsaxxón len yúgu'të bunách queë' Cristo ca nac yöl-la' nadx'i queë', tsca ga rdxin ni'l len na'l, len dxi'l len xtsa'l.

¹⁹ Rnabda'-në' Dios gunë' ga gúnbë'li' yöl-la' nadx'i na', le cugác gúnbë'ru' gdu ca nac, quië gdu soalen lbi'ili' gdu le nacczë' Dios.

²⁰ Na'a, yöl-la' ba Dios, Nu gac guntër ca gac gnabru' o ca gac sa' ládxi'ru', ugunë' dxin yöl-la' huac queë' lu icj ládxi'dau'ru'.

²¹ Gactecz queë' Dios yöl-la' ba laugac bunách queë' Cristo len lahuë' Lëczë' Jesucristo, na'a dza len yúgu'të dza zi'a za'c. Ca' gac.

4

Nunë' rë'u tuz Dios Bô' La'y

¹ Na'a, ráta'yua' lauli' neda', yu'a lidx guia ni le runa' lban queë' Cristo, rnabda' lbi'ili' gunli' gdu ca ral-la' lun nup bulidzë' Dios quië láquigac queë', ca na' bulidzë' ca' lbi'ili'.

² Gul-gác nõj ladx'i len dxi'i ladx'i. Gul-cóz zxón ladx'i len gul-güi' ládxi'li' lza'li' tuli' yetuli' lu yöl-la' nadx'i queëli'.

³ Gul-güi' ládxi'li' gácteczli' tuz ca na' chnunë' lbi'ili' Dios Bô' La'y, gunli' cni lu yöl-la' rböz dxi'adau' queëli' le rutság lbi'ili'.

⁴ Tuz nac gdu ca nayá' nabanë' Cristo le dzagru' rë'u.

Tuzë' naquë' Dios Bô' La'y zóalenë' rë'u.

Tuz nac le runru' löz, lë na' bulidzë' rë'u Dios quië uzi'ru' xbey.

⁵ Tuzë' naquë' Xanru'.

Tuz le réjlë'ru'.

Tuz le bdilru' nis.

⁶ Tuzë' naquë' Dios Nu nac Xuzru' yúgu'tëru'.

Lë' rna bé'inë' yúgu'tëru' len rugunë' dxin yúgu'tëru' len rböczë' Lë' lu icj ládxi'dau'ru' yúgu'tëru'.

⁷ Tu turu' nazi'ru' tu yöl-la' huac queë' Dios tsca nac le bennë' queëru' Cristo.

⁸ Nac cni ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

Buëpë' yehua' yubá, rchë'ë zian bunách guladzungac.

Gdisië' quegac bunách le runnzë' quequë'.

⁹ ¿Bizxa rē'ni gna lē na' rna: "Buēpē"? Rusēdi rē'u bōtjē' zi'al, bdxinē' dxi'l yōdzly' ni.

¹⁰ Nu na' bōtj nac la' leyz Nu na' buēp xtsa'tēr ni' yehua' yubá quiē gdu budzē'ē yúgu'tē len le nacczē' Lē'.

¹¹ Cristocz bennē' qui queēru' yugu' yōl-la' huac queē':

Bē' latj la'quē' bōnni' lacquē' gbaz queē'.

Benē' ga tu'ē didza' uláz queē' Dios yela'quē' bōnni'.

Bsōlē'ē yela'quē' bōnni' tsjenquē' lban qui didza' dxi'a'.

Bucu'ē yela'quē' bōnni' quiē lun chi'ē bunách queē'.

Bucu'ē yela'quē' quiē lusēdnē' bunách queē'.

¹² Cristocz bupē'ē cni bunách queē' quiē gac lun xchinē', quiē lun ga lac gdu nup nacgac ca gdu ca nayá' nabanē' Lē'.

¹³ Cni gac ga gdxintē dza huōacru' tuz yúgu'tēru' ca réjlē'ru' Cristo len ca núnbē'ru'-nē' Zxi'nē' Dios. Gacru' nal len huōacru' gdu ca naquē' Léczē' Cristo.

¹⁴ Cutur gacru' ca bi'ida'u, ca nacgac nup na' tu'tsa'tē ca tun, len nacgac ca tu le nachē' lu yegu, o ca tu le rchē' bíti'tēz bō' reycj, ta'z'í lu na'gac bíti'tēz didza' nu rusēdi lequē', nu na' rzi' ye'i lequē' len yōl-la' sina' qui len run ga ta'chixi ta'nignē'.

¹⁵ Na'a, rē'u ni, le nadxi'iru' lza'ru', ral-la' güi'ru' didza' le nac gdutē li quiē gac huōacru' gdu ca naquē' Cristo, len gacru' tuz len Lē', Nu nac Xani gdu ca nayá' nabanē' le nacru' rē'u.

¹⁶ Cristocz runē' ga rdzag dxi'a' gdu ca nayá' nabanē' le nacru' rē'u, ati' gdutē ca nayá' nabanē' na' naguel-la' tsaxzón ni'a qui lē na' run tuz gdu ca nayá' nabanē'. Cati' runru' xchinru' tu turu' rē'u na' dzagru' gdu ca nayá' nabanē', gdutē rrxón len rac gdu, ca na' zeaj racr gdu ca nadxi'iru' lza'ru'.

Yōl-la' na'bán cub napru' le nacru' tuz len Cristo

¹⁷ Uláz queē' Xanru' rēpa' lbi'ili' lē ni len rgu'a lei lu na'li, rnia': Cutur gunli' ca tun nup cunúnbē'gac Dios, nup na' ca ta'zá'z ládxi'gac tun

¹⁸ len nachúl nanitgac icj ládxi'dau'gac. Le nacquē' cunōzi len nazidquē', cutu nazi'quē' yōl-la' na'bán na' runnē' queēru' Dios.

¹⁹ Cutu ca' tu'tui'nē'. Nudód cuinquē' lu le cunác. Gdu ládxi'quē' tunē' yúgu'tē le cunác.

²⁰ Nup ni' gulusēdi lbi'ili' ca nac queē' Cristo, cutu ca' gulusēdi lbi'ili' gunli' ca tun bunách cni.

²¹ Le nac gdutē li byónili' ca nac queē' Cristo, len le nacli' queē' tu'sēdi lbi'ili' le nac gdutē li na' zoalen Jesús.

²² Gul-ná be'i yōl-la' bunáchz queēli' le gucli' zi'al, lē na' rnit ni'a qui yōl-la' rzē ládxi' queēli' le cunác le gzxi' ye'i lbi'ili'.

²³ Ral-la' huōacl' cub lu icj ládxi'dau'li' len lu bö' nacczli'.

²⁴ Ral-la' si'li' yōl-la' bunách cub le nunē' Dios ca nacczē' Lē' le rulu' cuini le run ga runli' le nac dxi'a' len le nac tsahui'.

²⁵ Qui lē ni na', cutur si' ye'li'. Yúgu'tēru' ral-la' güi'lenru' lza'ru' didza' le nac, le dzagru' yúgu'tēru' gdu ca nayá' nabanē' Cristo.

²⁶ Chqui' hualeyli', cutu ral-la' gunli' dul-la'. Cutu leyli' xtsey.

²⁷ Cutu bi' gunli' le güi' latj tu' xōhu' uxícj lbi'ili'.

²⁸ Nu bōnni' rbanē' ral-la' usanē' yōl-la' gban queē' len tsaziē' huen dxin quiē gata' queē' bi unōdzjē' quegac nup ta'yadzji.

²⁹ Cutu güi'li' didza' xōhui', san güi'li' didza' dxi'a', yugu' le laclen nu yōni len lun ga gac dxi'a' qui nu na'.

³⁰ Cutu ushuí'nili' Dios Bō' La'y, le nac bē' náquili' queē' Dios le zoalenē' lbi'ili' Dios Bō' La'y, ati' gdxin dza udx uslé' lbi'ili' lu dul-la'.

³¹ Gul-cúa ladj lbi'ili' yōl-la' ruzxē'i len yōl-la' rdza'a len yōl-la' rley, len yōl-la' rdil-l didza' len yōl-la' rutság yudxi, len yúgu'tē yōl-la' curle'i lza'li' dxi'a'.

³² Ral-la' gacli' dxi'i ládxi' len huechi' ládxi'li' lza'li' tuli' yetuli' len unít lauli' lza'li' tuli' yetuli', ca na' benē' Dios, bunit lahuē' lbi'ili' le nacli' tuz len Cristo.

5

Ca ral-la' lac nup nacgac zxi'nē' Dios

¹ Le nacli' zxi'nczē' Dios ati' nadxi'inē' lbi'ili', gul-güi' ládxi'li' gacli' ca naquē' Lē'.

² Ca nac yúgu'tē le runli', ral-la' gdx'i'li' lza'li', ca na' benē' Cristo, bdxinē' rē'u len budód cuinē' lu yōl-la' gut uláz queēru', ben cuinē' ca bōa' bēdxda'u' rudódiru'-ba' lahuē' Dios ni'a qui dul-la' nabága'ru'. Guquē' ca' ca tu le rla' zxi' rdzag ladxē'ē Dios le rgu'ru' lu bcugu la'y queē'.

³ Le nacli' queë' Dios, cutu ca' gunli' le cunác, len cutu gunli' le cural-la' gunli', len cutu uhuídi'li'. Ni'r nutu nu gac bi gnë queëli'.

⁴ Cutu güi'li' didza' xöhui' o didza' cunác o didza' ca'z, yugu' le cural-la' gunli', san nacr dxi'a guiëli'-në' Dios: "Xclenu'."

⁵ Chnózcikli' cutu ca' tsazië' ga rna bë'ë Cristo tsaxxon len Dios nitüë' bönni' runë' le cunác, o nu bönni' runë' le cural-la' gunë', o bönni' ruhuídi'në'. Nu na' ruhuídi' nac ca nu rij ladxí' bdau' guiöj bdau' yag.

⁶ Cutu güi'li' latj nu si' ye'i lbi'ili' len didza' cunác. Ni'a qui dul-la' cni Dios gunë' xzguia' nup cutún ca rna xtídzë'ë.

⁷ Cutu ca' gunli' tuz bunách cni.

⁸ Zí'atël' gzoali' ga chul xöhui', san na'a zoali' lu yení', le nacli' tuz len Xanru'. Gul-gác ca bunách qui yení',

⁹ le run yení' na' ga gacru' dxi'i ladxí' len ga güi'ru' didza' le nac gdutë' li, len ga gacru' tsahui'.

¹⁰ Gul-güi' ládxi'li' gnózcili' le rdzag ladxë'ë Xanru'.

¹¹ Cutu gútsa'li' nup tun le cunác, lë na' tunë' ga chul xöhui', san gul-bíj ga lna' yugu' lë na' tunë'.

¹² Utui'ru' güi'ru' didza' ca nac le tun bagachi'z bunách.

¹³ Catí' bi ubijru' ga lna', gac bë' yúgu'të tsca nacgac, le gun le nac yení' ga gac bë' yúgu'të.

¹⁴ Qui lë ni na' nayúj lu guich lë na' rna:

Bubán, lí' na' rasiu'.

Gyas ladj nup natgac.

Cristo uzéni'ë quiu'.

¹⁵ Gul-yú cuinli' ca runli'. Cutu gacli' curejni'i, san gul-gác bunách ta'yejni'i.

¹⁶ Gul-sí' xbey latj dë queëli' le choaru' dza curác dxi'a queëru'.

¹⁷ Cutu gacli' cunözi. Gul-güi' ládxi'li' tséjni'li' le rë'nnë' Xanru' gunli'.

¹⁸ Cutu súdxili', le gun yöl-la' rzudxi ga nitli' tsaz. Gul-güi'tsca latj gna bé'inë' lbi'ili' Dios Bô' La'y.

¹⁹ Gul-güi'len lza'li' didza' tuli' yetuli' ugunli' dxin yugu' le rul-l légac salmo, len yugu' le rul-l yöl-la' ba Dios, len yugu' le rul-l nagu'ë icj ládxi'dau'ru' Dios Bô' La'y. Gdu ládxi'ru' ral-la' gul-lru' queë', cu'ru'-në' Dios yöl-la' ba.

²⁰ Gul-gún dxin lë' Xanru' Jesucristo, len gul-guiéteczë' Xuzru' Dios: Xclenu', ca nac yúgu'të.

Ca ral-la' gunru' quegac dí'a dza queëru'

²¹ Gul-gún ca rna xtídza' lza'li' tuli' yetuli' quië cni gunli'-në' Dios zxón.

²² Lbi'ili', ngul, gul-gún ca rna xtídza'quë' bönni' qui queëli', ca na' ral-la' gunli' ca rna xtídzë'ë Xanru'.

²³ Cni ral-la' gunli', le rna bé'inë' ngul bönni' ca na' runë' Cristo, rna bé'inë' bunách queë'. Cristo naquë' ca' Nu ruslá bunách queë', nup na' dzaggac gdu ca nayá' nabanë' Lë'.

²⁴ Ca na' tun ca rna xtídzë'ë Cristo bunách queë', lëzca' cni ral-la' lunnu ngul ca rna xtídza'quë' bönni' qui queëcnu ca nac yúgu'të le rac.

²⁵ Lbi'ili', bönni', ral-la' gdxí'ili'-nu ngul qui queëli' ca na' Cristo nadxi'inë' bunách queë' len budó cuinë', gutië' uláz quequë'.

²⁶ Cni gutië' Cristo quië bubijë' quiizi queë' Dios bunách queë' na', atí' nayargac tu lu nis le nac xtídzë'ë.

²⁷ Gutie' uláz quequë' quië gac uschinë' lequë' lahuë' Dios, nacquë' ca tu lari' lach, cutu nua' bösj le ni'aj, len cutu naxú'n, len cutu zoa nitú le run ditj lei, san runë' ga lacquë' gdu dxi'a, nutu nu gac bi gnë quequë'.

²⁸ Ral-la' gdxí'ili'-nu ngul qui queëli' ca na' nadxi'i cuinli'. Nu bönni' nadxi'inë'-nu ngul queë', nadxi'i cuinë'.

²⁹ Nutu nu bönni' runi zi' cuinë', san rugagu len run chí'i cuinë', ca runë' ca' Cristo le rúnlenë' bunách queë',

³⁰ nup dzaggac gdu ca nayá' nabanë', atí' rë'u ni dzagru' gdu ca nayá' nabanë' Lë'. Náquiniru' xpélë'ë len dxit queë'.

³¹ Lëzca' cni nayúj lu guich la'y, rna: "Qui lë ni na' bönni' ral-la' uca'në' xuz xnë'ë quië tsajsóalenë'-nu ngul queë', atí' groptë' luhuóaquë' tuz."

³² Lë na' nayúj lu guich ni rulu' lahui tu le nac gdutë' li, atí' neda' ráquida' rui' didza' ca' ca nac queë' Cristo len bunách queë' na'.

³³ Lëzca' rui' didza' ca nac queëli'. Yúgu'tëli' lbi'ili', bönni', ral-la' gdxí'ili'-nu ngul qui queëli' ca na' nadxi'i cuinli', atí' ral-la' lunnu ba la'n bönni' qui queëcnu ngul.

6

¹ Lbi'ili', bi'idau', ral-la' gunli' ca rna xtídza'quë' xuz xna'li' quië cni gunli' ca rna xtídzë'ë Xanru'. Le nac tsahui' ral-la' gunli'.

² Zxba na' benë' zi'al Dios le nachë' tu le gzxi' lu në'ë Dios gunë', nac lë na' rna: "Ben ba la'n xuz xna'u,

³ ati' gac dxi'a quiu' len xtsey su' gbanu' yödzylyú ni."

⁴ Lbi'ili', xuz, cutu gun leyli' zxi'nli', san gul-scúl-bi', gut quincli'-bi' len usédicli'-bi' ca rdzag ladxë'ë Xanru'.

⁵ Lbi'ili', nul-li' nacli' bönni' nadá'ugac, gul-gún ca rna xtídza'quë' xanli' luyú ni gdu ládxi'li', gunli' lequë' ba la'n lu yöl-la' radxi queëli', gunli' xchinquë' ca ral-la' gunli' xchinë' Cristo.

⁶ Gul-gún xchinquë', clëgz cati' ni' tu'yúë' lbi'ili' quië urujli' dxi'a lauquë', san gdu ládxi'li' gul-gún xchinquë' ca rdzag ladxë'ë Dios, ca na' ral-la' gunli' xchinë' Cristo.

⁷ Gdu ládxi'li' gul-gún xchinquë', ati' cni gac, gunli' xchinë' Xanru' len clëgz xchingac bunách.

⁸ Nóziczli' ca gunë' Xanru'. Gunnë' qui queëru' tsca nac le dxi'a runru' zal-la' nadzanru' o zal-la' nacro' bönni' nadá'ugac.

⁹ Lbi'ili', nacuá' queëli' bönni' nadá'ugac, gul-gún dxi'a cni quegac huen dxin queëli' na', cutu uzeyli' ba nadx lequë'. Gul-tsajnéy ca nac queëli', yu'uli' lu në'ë Xanru' zoë' yehua' yubá la' tuz ca nac quequë', ati' Lë' cutu rutsë'ë ca runë' qui queë bunách.

Runnë' queëru' Dios le tun chi'i rë'u

¹⁰ Na'a, böchi' lza'adau', gul-gác tsutsu le nacli' tuz len Xanru', zoalen lbi'ili' yöl-la' huac zxon queë'.

¹¹ Gul-gún chi'i cuinli', ugunli' dxin yugu' le runnë' queëru' Dios, le tun chi'i rë'u, quië gac soali' tsutsu cati' guë'ni si' bë' lbi'ili' tu' xöhu'.

¹² Cutu rdíl-lenru' bunách náquicni bëla' len dxit, san rdíl-lenru' yöl-la' uná bë' quegac bö' xöhu' ta'dá lu bö'z, dzaggac nup ta'ná bë', len nup nadé-li'gac yöl-la' uná bë', len nup dë lu na'gac, nacuá' yödzylyú ni ga nac chul xöhu'.

¹³ Qui lë ni na',

Gul-sí' yúgu'të le runnë' queëru' Dios, le tun chi'i rë'u, quië cati' gdxin queëru' dza ni' lac le nacgac xöhu', gac gua' glenli', len cati' udx gunli' cni, uga'nli' tsutsu.

¹⁴ Gul-zóa tsutsu.

Gul-sí' le nac gdu'të li, le gac queëli' ca tu guid guga' lë'li'.

Gul-gác tsahui', le gun chi'i lbi'ili' le nac tsahui' ca run tu lari' yödch run chi'i lchu'ë bönni' rijë' gdíl-l.

¹⁵ Gul-zóa sina' quië gunli' lban qui didza' dxi'a le rbequi dxi icj ládxi'dau'ru' lahuë' Dios, ca na' ruzóa cuinë' sina' rdë'ë lölë' bönni' rijë' gdíl-l.

¹⁶ Le nac blau, yöl-la' rejle' queëli' Cristo gac queëli' ca tu le nac tsutsu uzëli' lauli', cui gál-la'li' yugu' le usán tu' xöhu', le nacgac ca yag uxiti' zoa gui' láhuigac.

¹⁷ Yöl-la' ruslá gac queëli' ca tu lu'u guia le gun chi'i icjli'.

Xtídzë'ë Dios gac queëli' ca tu guia tuchi' le runnë' queëru' Dios Bö' La'y, utíl-lenru' le nac xöhu'.

¹⁸ Gul-gún yúgu'të lë ni len gul-lidzë' Dios, gnábili'-në' gáclenë' lbi'ili'.

Gul-lidzteczë' Dios, zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y.

Quië gunli' cni, ral-la' uspán ládxi'li' len cuhuóá ládxi'li', gnábili'-në' Dios gáclenë' nup náquigac queë'.

¹⁹ Gul-lidzë' Dios, gnábili'-në' gáclenë' ca' neda', gunnë' quia' didza' cati' ral-la' gu'a didza', len gunë' ga gaca' rugu ladxí' cati' guna' lban quië uzéjní'da' bunách ca nac le bgachi' qui didza' dxi'a.

²⁰ Dios budödë' lu na'a didza' dxi'a na' quië guna' lban qui, ati' le bena' cni yu'a lidx guia ni. Gul-lidzë' Dios chqui'nu', gnábili'-në' gunë' ga gaca' rugu ladxí' quië guna' lban qui didza' dxi'a, ca ral-la' guna'.

Ruúdx didza' bë'ë Pablo

²¹ Tíquico, böchi'ru' na' nadxí'ru'-në', len runë' xchinë' Xanru' gdu ladxë'ë, quíxjö'në' lbi'ili' gdu ca rac quia' len ca runa' neda' ni.

²² Qui lë ni na', gsóla'a-në' queëli' ati' ului'në' lbi'ili' ca rac queëtu', ati' cni utipë' ládxi'li'.

²³ Rnabda'-në' Xuzru' Dios lenca' Xanru' Jesucristo gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'li', len gata' queëli' yöl-la' nadxí' le dzag yöl-la' rejle' queëli' Cristo, yúgu'tëli' na' nacli' queë'.

²⁴ Le ruzá ladxë'ë queëru' Dios gac queëli', yúgu'tëli' na' nadxí'li'-në' Xanru' Jesucristo, nac gdu yöl-la' nadxí' queëli' Lë'. Ca' gac.

DIDZA BSÖLË PABLO YÖDZ FILIPOS

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacu'ë Filipos

¹ Neda', Pablo, lenca' bi'i Timoteo, nactu' huen dxin queë' Jesucristo. Rugapa' Dios lbi'ili', réjilë'li' Cristo, len lbi'ili', dë lu na'li' xchinë' Cristo, len lbi'ili', run chi'li' bunách queë' Cristo, zoali' Filipos, náquil' queë' Dios len nacli' tuz len Jesucristo.

² Rnabda'-në' Xuzru' Dios lenca' Xanru' Jesucristo gunnë' queë'li' le ruzá' ladxë'ë queëru' len gunë' ga soa dxi icj ladxí'dau'li'.

Pablo rnabnë' Dios bi gunë' quegac bunách ta'yejlë' Cristo

³ Rëpa'-në' Dios: Xclenu', cati' rza' ladxa'a queë'li'.

⁴ Cati' rulidza'-në' Dios len rnabda'-në' gáclenë' lbi'ili', rudziji ladxa'a

⁵ le rajneyda' ca bénlenli' neda' tsaxón dxin qui didza' dxi'a, gzu lauli' runli' dxin na' dza ni' zi'a byónili', len runli' lei ga rdxintë na'a dza.

⁶ Dios gzu lahuë' runë' tu le nac dxi'a lu icj ladxí'dau'li'. Ruzxöni ladxa'a Lë' gúnteczë' cni ga gdxintë dza huödë' Jesucristo.

⁷ Ca na' rza' ladxa'a queë'li' nac ca ral-la' guna' le nadxí'itsquida' lbi'ili'. Yúgu'tëli' ruzi'li' xbey tsaxón len neda' le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios, tsal ni' yu'a lidx guía, len lëzca' cni benli' cati' ni' bë'a didza', bena' lban qui didza' dxi'a len bena' ga bdxin queë'li' tsaz.

⁸ Nözcne' Dios ca nadxí'itsquida' lbi'ili', nac ca na' nadxí'itsquinë' rë'u Lëczë' Jesucristo.

⁹ Rnabda'-në' Dios gunë' ga gdxí'irli' lza'li', len gáta'tsca queë'li' yöl-la' rac szxöni len yöl-la' rejni'i gdu

¹⁰ quië gac cöli' le nactër dxi'a. Chqui' gac cni queë'li', gacli' gdu dxi'a ati' nutu nu gac bi gnë queë'li' dza ni' huödë' Cristo.

¹¹ Le nacli' nac bë' le nac dxi'a runë' Cristo lu icj ladxí'dau'li' quië gla' lahui yöl-la' yení' queë' Dios len gac queë' yöl-la' ba.

Zoaru' nabanru' quië gacru' ca naquë' Cristo

¹² Böchi' lza'adau', rë'nda' gnözili' lë ni: Yúgu'të le guc quia' guclen neda' quië gzxáqui'rda' bena' lban qui didza' dxi'a.

¹³ Cni gca, yúgu'të ni'a na'quë' bönni' yúlahui' len yezíca'rë' bönni' ni nözcne' yu'a lidx guía ni le runa' xchinë' Cristo.

¹⁴ Le yu'a neda' lidx guía ni ben ga nácgacrë' rugu ladxi' yelatiz' cunuhoúagactë' bóchi'ru', tu'zxöni ladxí'quë' Xanru' len cutur tádxinë' tunë' lban qui xtidzë'ë Dios.

¹⁵ Le nactë tunë' lban queë' Cristo la'quë' le tu'zxe'inë' neda' len ta'dil-lë', san yela'quë' tunë' lban queë' gdu ladxí'quë'.

¹⁶ Bönni' tu'zxe'inë' na' tunë' lban queë' Cristo lu yöl-la' run ba zxön cuinquë' len clëg gdu ladxí'quë'. Të'nnë' lusaca' zi'ë neda' tsal ni' yu'a lidx guía.

¹⁷ Bönni' gdu ladxí'quë' na', lu yöl-la' nadxí'i quequë' tunë' lban queë', le nözcne' Dioscz budödë' lu na'a dxin runa', runa' lban qui didza' dxi'a.

¹⁸ Cutu run ga rö'a bagu'i lë na'. Rudzijda' le rac lban queë' Cristo nácti'tëz, zal-la' tunë' lban gdu ladxí'quë' o cutunë' lei cni.

Na'a, rudzijrda'

¹⁹ le nözda' ulá' lu le rac quia', yu'a lidx guía ni, le rulidzli'-në' Dios len le ráclenë' neda' Dios Bö' La'y, Nu rsölë'ë queëru' Jesucristo.

²⁰ Cni rë'nda', len ruzxöni ladxa'a-në' Dios, gunë' ga cutu utui'da', len gunë' ga gac gu'a didza' lu yöl-la' rugu ladxi', ati' lu na'a neda' gactecz yöl-la' ba queë' Cristo na'a dza len yugu' dza zi'a za'c, zal-la' gun bayúdx gattea' o soa' gbana'.

²¹ Ca runi neda', chqui' zoa' nabana', nac quië gaca' ca naquë' Cristo, len chqui' gatia', nac tu le uzi'ra' xbey.

²² Chqui' huac guna' dxin le gaclen didza' dxi'a queë' Cristo chqui' soaza' gbana', cutu nözda' bizxal ral-la' cöa'.

²³ Nac baníg cöa'. Rë'nda' gattea' quië tsajsóalentea'-në' Cristo, le gactër dxi'a quia' lë na', ²⁴ san runr bayúdx soaza' gbana' quië sáqui'da' gáclena' lbi'ili'.

²⁵ Le nözda' nac cni, nözda' ca' ugá'nlena' lbi'ili' quië gáclena' lbi'ili' quië gacr gdu ca réjilë'li' Cristo, ati' udzírli' le réjilë'li' Lë'.

²⁶ Cni nac, dusóalena' lbi'ili' leyúbl, le gun ga gdzag ladxí'li'-në' Jesucristo ni'a qui le gunë', gáclenë' neda'.

²⁷ Gul-gü' ládxi'zli' gacli' ca rajlóz didza' dxi'a queë' Cristo. Cni gac, chqui' duyú'a lbi'ili' o chqui' soa' zi'tu', huayönda' nacli' tsutsu len nacli' tuz, runli' tsaxón dxin qui le réjlè'ru' le za' queëru' ni'a qui didza' dxi'a.

²⁸ Cutu gü'li' latj lun gadxi lbi'ili' nup cuta'le'i lbi'ili' dxi'a. Lè ni ulu'í lequë' la'nitië', san ulali' lbi'ili', le gac bë' ráclenë' lbi'ili' Dioscz.

²⁹ Dios ru'é lbi'ili' latj gunli' xchinë' Cristo, clëgz ca réjlè'li' Lè', san lëzca' ca rzaca' rgui'li' runli' xchinë'.

³⁰ Na'a, gac gunli' neda' tsaxón güi' ládxi'ru' gunru' lban qui didza' dxi'a. Blé'iczli' ca gzxaca' gdi'a cati' bena' cni zi'al, ati' ryónili' ca rzaca' rgui'a ca' na'a.

2

Guquë' nöx ladxì Cristo, ati' bdél-li'në' yöl-la' xzön

¹ Chqui' rutipë' ládxi'li' Cristo, len chqui' lu yöl-la' nadxi'i queë' ruhuechi' ladxë'ë lbi'ili', len chqui' nacli' tuz len Dios Bö' La'y, len chqui' nadxi'ili' lza'li' len ruhuechi' ládxi'li' lza'li' tuli' yetuli',

² gul-gún ga udziji ladx'a'a. Quië gunli' cni, ral-la' gacli' tuz len lza'li' len gac tuz ca nadxi'ili' lza'li' tuli' yetuli'. Lëzca' cni ral-la' gacli' tuz lu bö' nacczli' len ca rza' ládxi'li'.

³ Ca nac le runli', cutu bi ral-la' gunli' lu yöl-la' rudul-li' queëli' o quië gun ba xzön cuinli', san dx'adau' ral-la' gunli' yúgu'të, cutu gáquili' nadé-li'rúli' lbi'ili' ca lza'li'.

⁴ Gul-gü' ládxi'li' gac dxi'a ca' qui lza'li' len clëg queëzi'.

⁵ Ral-la' gacli' nöx ladxì ca na' guquë' nöx ladxì Jesucristo.

⁶ Lè' nacczë' tuz ca naquë' Dioscz, san cutu gúquinë' ral-la' gunë' bayúdx uga'në' tuz ca na' naquë' Dios.

⁷ Buca'nczë' yúgu'të le napë', len ben cuinë' ca tu bönni' nada'u. Guljë' ca talj bunách len guquë' gdu bunách.

⁸ Cati' ni' naquë' bönni', guquë' nöx ladxì len benë' ca rna xtidzë'ë Dios, gutië'. Gdë'ë lë'i yag cruz ca na' rac queë' bönni' gdödi bunách.

⁹ Qui lë ni na' Dios buchisë' Lè', benë' ga naquë' blau ni' yehua' yubá, len benë' ga lë' le nactër blau ca yúgu'të lagac bunách.

¹⁰ Cni benë' Dios quië cati' la'yóni ca na' lë' Jesús, luzechu zxibgac yúgu'të nup nacua' yehua' yubá, len yödzyú, len lu latj chul.

¹¹ Yúgu'të' la'guixjô'é yalj lulu naquë' Xanru' Jesucristo quië gac yöl-la' ba queë' Xuzru' Dios.

Ral-la' gacru' ca le ta'gú'u yení yödzyú ni

¹² Qui lë ni na', böchi' lza'adau', ca na' benli' ca rna xtidza'a cati' ni' zóalena' lbi'ili', runr bayúdx gunli' ca rna xtidza'a na'a, tsal ni zoa' zi'tu' ga zoali'. Gul-gún xchinë' Xanru' ga gdxintë dza udx uslé' lbi'ili'. Gul-gún cni lu yöl-la' radxi' queëli' Lè' len lu yöl-la' rzxiz.

¹³ Lëczë' Dios runë' dxin lu icj ládxi'dau'li', runë' ga ré'nili' gunli' le rdzag ladxë'ë Lè' len runë' ca' ga sáqui'li' gunli' lë na'.

¹⁴ Gul-gún yúgu'të le ral-la' gunli', cutu bi gnëli' qui, len cutu til-l didza'li'.

¹⁵ Cni ral-la' gunli', cui gac nu bi gnë queëli', san quië gacli' zxi'në' Dios, nacli' gdu dxi'a yödzyú ga ni zoali' ladj bunách cunacgac tsahui' len nuca'ngac Dios. Lbi'ili' rgu'li' yení' ladjquë' ca na' ta'gú'u yení' bölj luzxbá cati' ni nac chul,

¹⁶ rui'li' lauquë' didza' gbánicnë'. Chqui' cni gunli', huac udzjítsquida' dza huödë' Cristo ni'a qui le nacczli', le gnözda' cutu guc daduz gzoa' banádx gatia' len clëg daduz bena' dxin.

¹⁷ Yöl-la' rejle' queëli' Cristo nac tu le rdzag ladxë'ë Dios. Zal-la' gun bayúdx gatia' quië gac gdu yöl-la' rejle' queëli' Lè', udzijda' len uzi'lëna' xbey tsaxón yúgu'tëli'.

¹⁸ Lëzca' cni ral-la' udzjili' lbi'ili' len uzi'lëni' tsaxón neda' xbey.

Ca tunbi' bi'i Timoteo len bi'i Epafrodito

¹⁹ Chqui' cni ré'nnë' Xanru' Jesús, runa' löz gsóla'tea'-bi' queëli' bi'i Timoteo, ati' ni'r udzijda' cati' huödbi' dudíxjöi'bi' neda' catéz rac queëli'.

²⁰ Tuzbi' lëbi' rza' ládxi'bi' ca na' rza' ladx'a neda', len szxöni rui' ládxi'bi' lbi'ili'.

²¹ Yúgu'të bönni' yezica', le nac queégaczë' tui' ládxi'quë'. Cutu tui' ládxi'quë' xchinë' Cristo.

²² Nóziczli' ca benbi' bi'i Timoteo, burujbi' dxi'a. Tsaxón bënlenbi' neda' dxin qui didza' dxi'a, nachi' quia' ca tubi' bi'i bönni', tsaxón rúnlenbi'-në' xuzbi' dxin.

²³ Gsöla'a-bi' ga zoali' bi'i Timoteo cati' gnözda' nacx gac quia' ni

²⁴ zal-la' ruzxöni ladx'a-a-në' Xanru' gunë' ga duyutea' lbi'ili'.

²⁵ Lézca' ráquida' run bayúdx gsóla'a-bi' ga zoali' bí'i bóchi'ru' Epafrodito. Bi'i ni bénlenbi' neda' tsaxón dxin queé' Cristo, gdíl-lentu' tu' xóhul'. Lbi'iczli' bsóla'li'-bi' ga zoa' quié gáclenbi' neda'.

²⁶ Léczbi' ré'nibi' duyubi' lbi'ili' len szxóni rui' ládxi'bi' lbi'ili' le nózili' ben bayá' queébi'.

²⁷ Le nacté' gú'bi', guqui' gatbi', san buechi' ladxé'è-bi' Dios, len clégz lèbi', san buechi' ladxé'è ca' neda', cui gsébir ladx'a ca na' rsébi ladx'a na'a.

²⁸ Qui lè ni na', gu'nrd'a' gsóla'a-bi' queé'li' quié gac udzjili' leyúbi' cati' ulé'ili'-bi', len cutur gsébi ladx'a neda'.

²⁹ Gul-sí' lu na'li'-bi' lu yól-la' rudziji queé'li', nachbi' bi'i bóchi'ru' réjlé'bi' Cristo. Gul-gún ba la'n yúgu'té' bunách nacgac ca nachbi' lèbi',

³⁰ le gzoa banádx queébi' gatbi' le benbi' xchiné' Cristo len le gúclenbi' neda' uláz queé'li'.

3

Le nac gdu tsahui'

¹ Na'a, bóchi' lza'adau', gul-dziji le nacli' tuz len Xanru'. Cutu rupízjx neda' uzuja' queé'li' leyúbi' lè na' buzuja' queé'li' zi'al, le gaclen lbi'ili' lè ni.

² Gul-gún chí'i cuinli' laugac nup ni' tun le cunác, nacgac ca bö'cu' snia', nup na' tun bayúdx ga grugu lu xpéla'que' bönni' le nac bē' nacque' queé' Dios.

³ Ré'u nadél-li'ru' lè na' nac gduté' li, le nac bē' náquiru' queé' Dios. Le réjlé'ru' Dios, zóalené' ré'u Dios Bö'La'y, ati' rudzjiru' le nacru' tuz len Jesucristo. Cutu ca' ruzxóni ládxi'ru' tu le runru' racz queé'ru'.

⁴ La'naru' ruzxóni ládxi'ru' lè ni, lézca' neda' chnadél-li'da' bi' uzxóni ladx'a. Chqui' zoé' bönni' ráquiné' ulé' le nacua' le nuné', neda' nadél-li'rda' ca bönni' na':

⁵ Grugu lu xpéla'a lè na' nac bē' cati' ni' gúquida' xunu' dza.

Gulja' ladj dí'a dza guegac bunách Israel.

Naca' zxi'n xsoé' Benjamín.

Xuz xna'a nacque' gdu bunách hebreo.

Guca' bönni' gdau' fariseo ca na' bena' ca rna bē' zxba queé' Dios.

⁶ Szxóni bē' ladx'a zxba na' ga bdxinté' gdxia ládxi'gaca' bunách queé' Cristo.

Tsca gac gaqué' tsahui' bönni' le runé' ca rna bē' zxba na', nutu nu bi guc gné' quia'.

⁷ Na'a, yúgu'té' lè na' bena' zxón zi'al, nuzóa' tsla'l le náquida' queé' Cristo.

⁸ Clégz yugu' lè na', san nuzóa' ca' tsla'l yúgu'té' le dē, quié gac gúnbē'a-né' Xanru' Jesucristo, le nactér Isaca' ca yúgu'té' lè na'. Quié gúnbē'a Lé' gru'na' ni'l yúgu'té', ráquida' nac ca bēb, quié uzi'a xbé' Cristo,

⁹ len quié gaca' tuz len Lé'. Nuhuóaca' tsahui', clég le runa' ca rna bē' zxba na', san buné' neda' tsahui' Dioscz le réjlé'a Cristo, ca na' ruúné' tsahui' yúgu'té' nup ta'yejlé' Lé'.

¹⁰ Ré'nzda' gúnbē'a-né' Cristo len soalen neda' yól-la' huac queé' Dios le buspán Cristo lu yól-la' gut, len quié guna' Lé' tsaxón, saca' qui'a ca na' gzxaca' gdi'é Lé', len quié soa' sina' gatia' ca gutié' Lé',

¹¹ le runa' löz Dios, uspané' ca' neda' lu yól-la' gut.

Le runru' quié gdxinru' xlatjru'

¹² Cutu rnia' chnadél-li'da' yúgu'té' lè ni gunné' quia' Dios, len cutu ráquida' chnaca' gdu tsahui'. Na'a, runa' bayúdx gdél-li'da' yúgu'té' lè na', le chbdél-li'né' neda' Jesucristo.

¹³ Böchi' lza'adau', cutu ca' nadél-li'da' yugu' lè ni, san tuz le runa' bayúdx. Ruzál ladx'a le chbdél-li'da', ati' runa' bayúdx gdél-li'da' le zi'a za'.

¹⁴ Runa' ca runé' bönni' jarélu'è rxiti'è quié gdxiné' xlatjé' gdél-li'né' tu le uzi'è xbey. Cni runa' quié gdél-li'da' lè na' bulidzé' ré'u Dios quié gata' queé'ru' ni' yehua' yubá le nacru' tuz len Jesucristo.

¹⁵ Cni ral-la' gunru' yúgu'té'ru' ré'u, nac gdu ca réjlé'ru' Cristo. Chqui' ráquili' la'li' ral-la' gunli' tu le yubl, Dios uzéjini'né' lbi'ili'.

¹⁶ Na'a, ca nac lè na' bdél-li'ru', ral-la' gúnteczru' cni.

¹⁷ Böchi' lza'adau', gul-gún ca na' runa' neda'. Chbului'tu' lbi'ili' ca ral-la' gunli'. Gul-yú ca tun nup na' tun ca na' bentu' netu'.

¹⁸ Chgudxcza' lbi'ili' zian lzu, ati' répa' lbi'ili' leyúbi' len yól-la' rbódx quia', rnia': Le tuné' zian bönni' run ga nacque' ca nup cuta'le'i Cristo dxi'a, le tu'zóé' tsla'l le benczé' Lé' lè'i yag cruz.

¹⁹ Bönni' tuné' cni, lu gui' gabíl tsjaqué', le nac dios quequé' le ta'zéz ládxi'qué', ati' tun ba zxón cuinqué' ni'a qui le tuné' le ral-la' gun ga lutui'iné'. Tui' ládxi'zé' le dē yódzlyú ni,

²⁰ san ré'u ni rui' ládxi'ru' le dē yehua' yubá ga nababru', len rbózru' dza huodé' Xanru' Jesucristo, Nu ruslá ré'u, urujé' yehua' yubá na'.

²¹ Lē' utsé'è gdu ca nayá' nabinru', le rnitzc, gunē' ga huōac ca nac gdu ca nayá' nabanē' Lē', le so tsalzú. Cni gunē' len yōl-la' huac zxōn queē' le ugunē' dxin quiē' gna bé'inē' yúgu'tē.

4

Ral-la' udzjilenteczru'-nē' Xanru'

¹ Qui lē ni na', bōchi' lza'adau', gul-gác tsutsu ca réjlē'li' Xanru'. Nadxi'itsquida' lbi'ili' len rē'nda' duyúa' lbi'ili'. Runli' ga rudzijda' len nacli' ca tu le ruzi'a xbey.

² Lbi'ili', Evodia len Síntique, ráta'yua' lauli' gacli' tuz ca ral-la' lac nup náquigac queē' Xanru'.

³ Na'a, bōcha'a gdu, rē'nda' gáclenu' gropnu ni, le glúnlennu neda' dxin, bentu' lban qui didza' dxi'a, ati' guladzaguē' ca' netu' Clemente len yezíca'rē' lza'a na'. Chnayujgac laquē' yehua' yubá ga na' nayujgac lagac nup chnadé-li'gac yōl-la' na'bán gdu.

⁴ Gul-dzjilentecz-nē' Xanru'. Leyúbl, rnia': Gul-dziji.

⁵ Gul-gác dxi'i ladxí' len yúgu'tē bunách. Chzoa huōdē' Xanru'.

⁶ Cutu ubi ugu'ili', san gul-náb lahuē' Dios le rquínili' len gul-guíé': "Xclenu'", ca nac yúgu'tē lē na' rnabli'.

⁷ Dios gunē' ga gac queēli' le cuequi dxi icj ládxi'dau'li', lē na' nadódr bē'i ca le gac la'yejni' bunách. Lē na' rbequi dxi icj ládxi'dau'ru' gun chi'i icj ládxi'dau'li' len le rza' ládxi'li' le nacli' tuz len Jesucristo.

Ral-la' sa' ládxi'ru' le nacgac dxi'a

⁸ Ga ruúdx'tē, bōchi' lza'adau', gul-sá' ládxi'li': yúgu'tē le nac dxi'a,

len le nac bica' ba,

len le nac gdu'tē li,

len le nac gdu,

len le nac tsahui',

len le nac ba'a,

len le nac lach,

len le ral-la' gunru' ba la'n.

⁹ Gul-gún ca na' busédda' lbi'ili', lē na' gzxi' lu na'li' tsca na' bé'lēna' lbi'ili' didza' len tsca na' bena' ga ni' zoali'. Dios, Nu runn queēru' le rbequi dxi icj ládxi'dau'ru' sóalēnē' lbi'ili'.

Le dxi'a glunē' queē' Pablo bōnni' Filipos

¹⁰ Rudzijlenda'-nē' Xanru' le rui' ládxi'li' neda' leyúbl. Cutu rnia' gul ládxi'li' neda', san cutu guta' queēli' latj gácleni' neda' zi'al.

¹¹ Lézca' cni, cutu rnia' cni le zoa bi ryadzj quia', le nazēda' gdzag ladxa'a le dēz quia'.

¹² Chgdōda' lu yōl-la' yechi' len lu yōl-la' tsahui'. Nazēda' soa' nácti'tēz, zal-la' nōljda' o nabí l rduna', len zal-la' dē quia' szxōni o zoa bi ryadzj quia'.

¹³ Yúgu'tē huazáqui'da' le rutipē' ladxa'a Cristo.

¹⁴ Benli' dxi'a cati' ni' gúcleni' neda', butipli' ladxa'a cati' gzxaca' gdi'a.

¹⁵ Lbi'ili', bōnni' Filipos, nóziczli' ca guc quia' dza ni' cati' buzá'a luyú Macedonia, yjena' lban qui didza' dxi'a. Tsca nacua' bunách queē' Cristo, nutur nu guclen neda', san lbi'izli' gúcleni' neda'. Bsóla'li' quia' bi bunödzejli', le gzxi' lu na'li' lban bena' neda'.

¹⁶ Tsal ni' gzoa' Tesalónica, tu chop lzu bsóla'li' quia' le bunödzejli' cati' ni' byadzj quia'.

¹⁷ Cutu rui' ladxa'a bi si'a, san rē'nda' gata'r queēli' le uzi'li' xbey yehua' yubá.

¹⁸ Répa' lbi'ili': Chgzxi'a yúgu'tē lē na' bsóla'li' quia', ati' gdódti bē'i tsca le byadzjda'. Ben ga nac cni lē na' bsóla'li' lu na'bi' bi'i Epafrodito. Lē na' bunödzejli' nac ca tu le rla' zxi' rdxintē lahuē' Dios, len ca tu le rgu'ru' lahuē' Dios le rdzag ladxē'ē.

¹⁹ Dios gunnē' queēli' yúgu'tē le ryadzj queēli', tsca nac yōl-la' tsahui' rō' yehua' yubá, le nacli' tuz len Jesucristo.

²⁰ Gactecz queē' Xuzru' Dios yōl-la' ba. Ca' gac.

Tu'gáp Dios lza'gac bunách queē' Cristo

²¹ Uláz quia' neda', gul-gáp Dios nup ni' náquigac queē' Dios le nacgac tuz len Jesucristo. Tu'gapē' lbi'ili' Dios bōchi' lza'ru' ni nunquē' neda' tsaxzōn.

²² Lézca' tu'gáp lbi'ili' Dios yúgu'tē nup ni náquigac queē' Dios, len lēzca' cni, tu'gapē' lbi'ili' Dios yugu' huen dxin nacu'ē lidxē' bōnni' rna bē'ē gdu luyú Roma.

²³ Rnabda'-nē' Xanru' Jesucristo uzá' ladxē'ē queēli' yúgu'tēli'. Ca' gac.

DIDZA BSÖLĚĚ PABLO YÖDZ COLOSAS

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacu'ë Colosas

¹ Neda', Pablo, naca' gbaz queë' Jesucristo le rënnë' cni Dios, dzagbi' neda' bi'i bóchi'ru' Timoteo.

² Rugapa' Dios lbi'ili', nacli' quizi queë' Dios, len nacli' bóchi'tu' réjlë'li' Cristo zoali' Colosas. Rnabda'-në' Xuzru' Dios uzá' ladxë'ë queëli', len gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'li'.

Pablo rulidzë' Dios, rë' Lë': "Xclenu"

³ Rétecztu'-në' Dios, Xuzë' Xanru' Jesucristo: Xclenu', cati' rulidztu'-në' Dios, rnábitu'-në' bi gunë' queëli'

⁴ le byónitu' didza' ca réjlë'li' Jesucristo, len ca nadxi'ili' yúgu'të nup náquigac quizi queë' Dios.

⁵ Cni runli' le runli' löz le nuzóë' queëli' Xanru' ni' yehua' yubá, lë na' byónili' qui cati' bé'lentu' lbi'ili' didza' le nac gdu'të li qui didza' dxi'a.

⁶ Didza' dxi'a na' bdxin queëli' ca rdxin ca' gdu'të yödzyú. Run dxin len rac lban qui, gdu'të yödzyú, la' tuz ca rac ga zoali', dza ni'të ga rdxintë na'a dza, cati' ni' byónili' len le nactë bénbë'li' le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios.

⁷ Busëdnë' lbi'ili' lë ni Epafras, bönni' nadxi'iru'-në', rúnlenë' netu' tsazxón dxin len naquë' ca' huen dxin gdu queë' Cristo, ráclenë' lbi'ili'.

⁸ Bönni' ni gáixjör'në' netu' ca nadxi'ili' lza'li', le runë' Dios Bò' La'y ga gac gunli' cni.

⁹ Qui lë ni na' netu' ca', dza ni'të ga rdxintë na'a dza cati' gúquibe'itu' lë ni, cutu ca' rzoa dxitu' rulidztu'-në' Dios, rnábitu'-në' gáclenë' lbi'ili', len rnabtu' lahuë' gunë' ga gúnbë'li' gdu le rë'ncznë' Lë', len gunnë' queëli' yúgu'të yöl-la' rac szxöni len yöl-la' rejni'i le rgu'ë rë'u Dios Bò' La'y.

¹⁰ Cni rnábitu'-në' quië gac gunli' ca ral-la' lun nup náquigac queë' Xanru', gunli' yúgu'të le rdzag ladxë'ë Lë', len sáqu'li' gunli' yúgu'të le nac dxi'a, len gacr gdu ca núnbë'li'-në' Dios.

¹¹ Rnábitu'-në' utipë' ládxi'li', gunnë' queëli' yöl-la' huac gdu queë', quië gac gua' glenli' yúgu'të, len cözi' l' zxön ladx' len udziji ládxi'li'.

¹² Lu yöl-la' rudziji queëli' gul-guië' Dios Xuz: "Xclenu", le budödë' lu na'ru' gata' queëru' latj lu yení' queë', gunru' tsazxón nup náquigac quizi queë'.

¹³ Dios Xuz na' buslé' rë'u lu na' nu rna bë' latj chul, len budödë' rë'u ga na' rna bë'ë Zxi'nczë', Nu nadxi'inë'.

¹⁴ Zxi'në' na' böa'uë' rë'u, gutië' uláz queëru', len bunít lahuë' rë'u ca nac dul-la' gbága'ru'.

Nuhuöacru' tuz len Dios le gutië' uláz queëru' Cristo

¹⁵ Cristo naquë' tuz ca naquë' Dioscz, Nu curlé'iru'. Zoaczë' Lë' zí'atël ca yúgu'të le benë' Dios.

¹⁶ Lu në'ë Cristo benë' Dios yúgu'të le dë, le nacuá' luzxbá, len le nacuá' luyú, yugu' le rlé'iru' len yugu' le curlé'iru', lë na' nacgac latj blau, len yugu' yöl-la' uná bë', len le nadél-li'gac yöl-la' zxön, len yugu' yöl-la' huac qui yehua' yubá len qui luyú ni. Yúgu'të benë' Dios lu në'ë Cristo quië uzi'ë xbey Lë'.

¹⁷ Cristo zoaczë' zí'al ca yúgu'të le dë, ati' yúgu'të nacua'tecz ni'a queë' Lë'.

¹⁸ Cristo naquë' Xangac bunách queë', len runödziejë' quequë' yöl-la' na'bán. Naquë' ca' Nu gzu lau bubán tsaz lu yöl-la' gut. Zí'al Lë' bubané' tsaz lu yöl-la' gut quië gáctéré' blau ca yúgu'të le dë.

¹⁹ Cni guc, le bdzag ladxë'ë Dios Xuz soalen Cristo gdu le nacczë' Lë'.

²⁰ Ni'a qui le benë' Cristo, Dios benë' ga gac luhuöac tuz len Lë' yúgu'të le dë, le nacuá' luyú, len le nacuá' luzxbá. Bunë' leygac tuz len Lë' le bulaljë' xchönë' Cristo, gutië' lë'i yag cruz.

²¹ Lbi'ili', zí'atël nulá'alenli'-në' Dios len gucli' ca bönni' cuta'le'i Dios dxi'a lu icj ládxi'dau'li' ni'a qui dö' bia'li', san na'a chbunë' lbi'ili' tuz len Lë'.

²² Cni guc, le budödë' cuinë' Cristo, gutië' uláz queëli' quië gac uschinë' lbi'ili' lahuë' Dios, nacli' quizi queë' len gacli' gdu dxi'a, nutu nu bi gac gnë queëli'.

²³ Cni gac chqui' uga'nli' tsutsu ca réjlë'li' Cristo, gacli' ca tu yu'u zxoá ga rë' xlibi zö'ö qui, len cutu tseaj bö' ládxi'dau'li' ca runli' löz didza' dxi'a byónili', lë na' rac lban qui gdu'të yödzyú le benë' Dios zxan luzxbá. Dios buzóë' neda', Pablo, quië gaca' huen dxin qui didza' dxi'a na'.

Dxin budödë' Dios lu nëë Pablo

²⁴ Rudzijda' na'a ca nac le rzaca' rguia' quië gáclena' lbi'ili', len ruúdx rza'a lu gdu ca nayá' nabana' le rzaca' rguilena' tsaxón Cristo uláz qui gdu ca nayá' nabanë' Lë' le nac bunách queë'.

²⁵ Dios benë' ga naca' huen dxin quegac bunách queë' Cristo, runa' xchinë' Dios, le budödë' lu na'a guna' quië gáclena' lbi'ili', quiújõ'a gdu ca nac xtádzë' Dios.

²⁶ Ruzéjní'da' bunách le nagachi', lë na' bgachi' dza ni'të, nutu nu benbë' lei, san na'a Dios chbului'inë' bunách náquigac quizi queë' ca nac qui.

²⁷ Dios gu'ncznë' gunë' ga lumbë' yugu' yöl-la' tsahui' gdu qui le nagachi' ni, lë na' ta'yöni bunách gza'a. Cni rna lë na' bgachi': "Cristo naquë' tuz len lbi'ili', len naquë' le nac löz gdél-li'li' tsazli' lu yení' queë'."

²⁸ Runtu' lban queë' Cristo, rusa'tu' ládxi'gac yúgu'të bunách, len gazxj ga rë' rusëditu' lequë' yöl-la' rejní', quië gac uschintu' lahuë' Dios yúgu'të bunách, nacquë' gdu ladxí' le nacquë' tuz len Jesucristo.

²⁹ Quië gac cni runa' dxin, len rui' ladx'a udx guna' lë ni, ruguna' dxin yöl-la' huac gdu na' runnë' quia' Cristo.

2

¹ Rë'nda' gnözili' rui'tsca ladx'a runa' le gaclen lbi'ili' lenca' le gaclen bunách yödç Laodicea, len le gaclen ca' yúgu'të nup gatga gulalë'i neda'.

² Runa' cni quië la'díp ládxi'quë', len lacquë' tuz lu yöl-la' nadxí'i, len luzi'ë xbey yúgu'të yöl-la' tsahui' qui yöl-la' run löz gdu le runn queëru' yöl-la' rejní'i. Cni rac quië lumbë'ë le bgachi' queë' Dios Xuz, lë na' nacczë' Cristo.

³ Lu nëë' Cristo ruzi'ru' xbey yúgu'të yöl-la' tsahui' qui yöl-la' rac sxzöni len yöl-la' rejní'i.

⁴ Lë ni rëpa' lbi'ili', cui gac nu si' ye'i lbi'ili', nu güi' didza' tséjël'ru' le cunácz.

⁵ Zal-la' zoa' zi'tu' ga zoali' lu gdu ca nayá' nabana', lu bö' naccza' zóalena' lbi'ili' len rudzijda' le rlé'ida' rö' zxba queëli' len nac tsutsu ca réjël'li' Cristo.

⁶ Qui lë ni na', ca na' gzxi' lu na'li' Xanru' Jesucristo, lëzca' cni ral-la' gunli' yúgu'të le gunli', dzaguë' lbi'ili' Lë'.

⁷ Ca na' nun luí yag ga rë', lenca' ca na' nayás zö'ö lu xlibi zö'ö, gul-zoalen Cristo. Gul-zóa tsutsu ca réjël'li' Lë', ca na' chnazëdli'. Gul-guiéteczë' Dios: "Xclenu'."

Le cub nacru' le dzagru'-në' Cristo

⁸ Gul-gün chi'i cuinli' cuigü'li' latj nu si' ye'i lbi'ili', nu ugün dxin yöl-la' rejní'i quegac bunách len yugu' didza' ta'nazë' nac gdu'të li, ca nac le ta'lëbi bunách tun, len ca nac le tu'sëdi bunách le nac qui yödçlyú ni len clëg le nac xtádzë' Cristo.

⁹ Zoalen Cristo gdu'të le nacczë' Dios zal-la' böaquë' bunách,

¹⁰ ati' lbi'ili' napli' gdu'të le naquë' Dios le dzagli'-në' Cristo, Nu rna be'i yúgu'të nup ta'ná bë' len bönni' bi dë lu na'quë'.

¹¹ Narugu lu xpëla'quë' bönni' judío le ruluí' náquicnë' queë' Dios, san lbi'ili', le dzagli' Cristo, zoalen lbi'ili' le ruluí' náquili' queë' Dios, le cunáquini lu ni'a lu na'gac bunách. Tu'güë' tu guiddau' bönni' judío, san lbi'ili', nadúa gdu'të yöl-la' bunách queëli' bënlenli' dul-la'. Cni nac queëli' le benli' tsaxón Cristo cati' gutië' lë'i yag cruz.

¹² Cati' bdil-li' nis bgachi'lenli'-në' Cristo tsaxón yeru ba len bubánlenli'-në' tsaxón le gyéjël'li' Dios, len yöl-la' huac queë' buspanë' Cristo lu yöl-la' gut.

¹³ Zi'atël' gucli' ca nup chnatgac ni'a qui dul-la' gbága'li' len cutu gzoalen lbi'ili' le ruluí' náquili' queë' Dios, san na'a Dios nunë' ga nabánlenli'-në' tsaxón Cristo, len bunit lahuë' lbi'ili' ca nac yúgu'të dul-la' gbága'li'.

¹⁴ Dios busulë' yugu' le nabága'ru' le nayujgac lu zxba queë', lë na' tu'quí rë'u. Bugüë' lë na' nabága'ru' len bdë'ë lei lë'i yag cruz ca tu le nabaguë'ë Cristo.

¹⁵ Cati' gutië' Cristo lë'i yag cruz, bugüë' yöl-la' huac uná bë' quegac bö' xöhui' uná bë' len quegac nup dë lu na'gac yöl-la' huac xöhui', le bulu'ë lahui le nacgac bö' xöhui' len bugüë' yöl-la' huac uná bë' quegac, le gutië' lë'i yag cruz na'.

Ral-la' güi' ládxi'ru' le nac qui yehua' yubá

¹⁶ Qui lë ni na', cutu güi'li' latj nu uquí lbi'ili' ca nac le ri'j rágu'li' o le curunli' xzön yugu' dza lni, o le curunli' xzön beo' zi'a ruzë', o le curunli' xzön yugu' dza la'y quegac bunách.

¹⁷ Yúgu'të lë ni nac ca tu bxin qui le ral-la' gac, ati' le ruluí' yúgu'të lë ni naquë' Cristocz.

¹⁸ Cutu güi'li' latj nu gun ga unitli' le ral-la' si'li', nu runtsca bayúdx ga lac nöxj ládxi'gac bunách len lun xzön yugu' gbaz la'y. Tu'gutsa' cuinquë' le cutu gulalë'inë', len tun ba xzön cuinquë' ca nac le dzöz'icquë' lu yöl-la' bunáchz quequë'.

¹⁹ Nu run cni cutu da' Cristo, Nu nac Xanru' len ruzóë' tsutsu gdu ca nayá' nabanë', le nacru' rë'u. Rugahuë' lei, len runë' ga nac tuz ni'a qui le zeaj lu dxit lu bin, ati' rzxõn gdu ca nayá' nabanë' ca rë'nnë' Dios uxõnë' lei.

²⁰ Lbi'ili' chnátlenli'-në' Cristo quië cutur la'ná be'i lbi'ili' zxba qui yödzyly. ¿Bizx quië runli' tsca ni nacli' qui yödzyly, len runli' ca ta'ná bë' zxba qui?

²¹ Cni ta'ná yugu' zxba qui yödzyly ni:

Cutu quitjnu' lë ni;

Cutu gagu' lë na';

Cutu canu' yetú le dë.

²² Yúgu'të lë ni la'nít cati' chbugunru' leygac dxin. Cni nacgac le ta'ná bë' bunách len yugu' zxba nazí' lu na'quë'.

²³ Le nactë, yugu' zxba ni, ráquiru' napgac yöl-la' rejni'i. Tun ga ruluí' cuinru' ca bunách gdau', len ga ruluí' cuinru' nõxj ladxi', len ga rusaca' zi'ru' gdu ca nayá' nabinru', san zxba ni cutu ca' taclen rë'u quië gac gna bé'iru' yugu' le rzë ládxi'ru' lu yöl-la' bunáchz queëru'.

3

¹ Na'a, chqui' nubánlenli'-në' Cristo, gul-güi' ládxi'li' le nacgac qui yehua' yubá ga ni' rōë' Cristo cuit lë'ë yubél Dios, ga naquë' blau.

² Gul-sá' ládxi'li' le tac xtsa', len clëg le tac luyú ni.

³ Nac queëli' tsca chnatli', ati' yöl-la' na'bán queëli' run chi'ë Cristo ga ni' zoaczë' Dios.

⁴ Cristo nabánili' lbi'ili'. Cati' ulu' lahuë' Lë', ni'r ulu' lauli' ca' lbi'ili' tsaxxón len Lë' lu yení' queë'.

Yöl-la' na'bán gul len yöl-la' na'bán cub

⁵ Qui lë ni na', gul-gún ga la'nít le nacua'len lbi'ili' qui yödzyly ni: yugu' le cunác,

len le nacgac xõhui',

len yugu' le rzë ládxi'li' le cunác,

len yugu' le rzë ládxi'li' le nac xõhui',

len yöl-la' ruhuidi',

le nac tuz ca nu rij ladxi' bdau' guiõj bdau' yag, le cutu rij ladxi' Dios nu ruhuidi'.

⁶ Le tun yugu' le cni, Dios gunë' zxguia' yúgu'të nup cutún ca rna xtudzë'ë.

⁷ Yugu' dul-la' cni benli' ca' lbi'ili' cati' ni' nadódlí' lu na'gac.

⁸ Na'a, cutur gunli' yugu' lë ni:

cutur gdza'ali';

cutur leyli';

cutur nu gunli' zi';

cutur gnë xõhui'li';

cutur gnali' le cunác.

⁹ Cutu si' yé'ili' lza'li' tuli' yetuli' le chnuca'nli' le gucli' zi'al, len yugu' le benli' zi'al.

¹⁰ Chnaci' bunách cub, len tu tu dza rcubli', ruhuóacri' ca nac Nu na' bun lbi'ili', quië gúnbë'li' Lë' gdu ca naquë' Lë'.

¹¹ Le chdzagru'-në' Cristo:

cutur nacru' bönni' gza'a len bönni' judío;

cutur nacru' bönni' narugu lu xpéla'quë' le nac bë' nu naqui queë' Dios len bönni' cunarugu lu xpéla'quë' lë na' nac bë';

cutur nacru' bönni' ta'yejni'i len bönni' cuta'yejni'i;

cutur nacru' bönni' nadá'ugac len bönni' cunadá'ugac.

Na'a, Cristo naquë' yúgu'të le nac lsaca' len dzaguë' yúgu'tëru'.

¹² Dios nadxi'inë' lbi'ili' len grôë' lbi'ili' quië gáquili' quizi queë'. Qui lë ni na', ral-la':

güi' ládxi'li' lza'li',

len gacli' dxi'i ladxi',

len nõxj ladxi',

len cuidi' ladxi',

len cözli' zxõn ladxi'.

¹³ Chqui' rac didza' bizxj tuli' len yetuli', gul-guá' glen lza'li' tuli' yetuli', len gul-nít lau lza'li' tuli' yetuli' ca na' benë' Cristo, bunít lahuë' lbi'ili'.

¹⁴ Le nactër blau ca yúgu'të lë ni, ral-la' gdxí'li' yúgu'të bunách, le nac yöl-la' nadxi'i le run ga nacru' tuz len ga nacru' gdu.

¹⁵ Gul-güi' latj gna be'i icj ládxi'dau'li' le rbequi dxi icj ládxi'dau'ru', le runnë' queëru' Dios. Qui lë ni na' bulidzë' lbi'ili', quië gacli' tuz lu gdu ca nayá' nabanë' Cristo. Gul-guië' Dios: "Xclenu'."

¹⁶ Gul-sí' lu na'li' xtidzë'ë Cristo le gac queëli' ca tu yöl-la' tsahui' zxon. Le zoalen lbi'ili' yöl-la' rejni'i queë' Dios, gul-sëdi len gul-zëjni'i lza'li' tuli' yetuli'. Gdu lãdxí'li' gul-gúl-l queë' Dios yugu' salmo, len yugu' le rul-l yöl-la' ba len yugu' le rul-l la'y, guiëli'-në' Dios: "Xclenu'."

¹⁷ Yúgu'të le runli', le nac didza' rui'li' o le nac dxin runli', gul-gún yúgu'të lu lë' Xanru' Jesús, len guiëli'-në' Dios Xuz: "Xclenu'", dzaguë' lbi'ili' Cristo.

Le ral-la' gunru' qui lza'ru' le náquiru' queë' Cristo

¹⁸ Lbi'ili', ngul nutság ná'lenli' bönni', gul-gún ca rna xtídza'quë' bönni' qui queëli' ca ral-la' gunli', le náquili' queë' Xanru'.

¹⁹ Lbi'ili', bönni' nutság ná'lenli' ngul, gul-dxí'i ngul qui queëli', len cutu uzeyli' ba nadx lecnu.

²⁰ Lbi'ili', bi'i ra'bán, gul-gún ca rna yúgu'të xtídza'quë' xuz xna'li'. Lë ni rdzag lãdxë'ë Xanru'.

²¹ Lbi'ili', nul-li' nacli' xuzgac bi'idau', cutu töd bë'i gut quinli' xzi'nli', cui huöa lãdxí'cbi'.

²² Lbi'ili', nul-li' nacli' bönni' nadá'ugac, gul-gún ca rna yúgu'të xtídza'quë' xanli' luyú ni. Clëgz gunli' cni cati' tu'yúë' lbi'ili' ca na' tun nup të'ni lun ga la'dzág lãdxí'gac bunách, san gdu lãdxí'li' gul-gún xchinquë' ca ral-la' lun nup tãdxi Dios.

²³ Ca nac yúgu'të le runli', gul-gún gdu lãdxí'li', gac ca runli' xchinë' Xanru' len clëgz ca runli' xchingac bunách.

²⁴ Chnózcizli' ubi'ë queëli' Xanru', gunnë' queëli' le chnupë'ë Dios quegac nup nacgac xzi'nczë'. Cni gac, le runli' xchinë' Xanru' Jesucristo.

²⁵ Nu rua' dö', ubi'ë qui nu na' Xanru' ca nac dö' rua' nu na', le cutu utsë'ë Dios ca ral-la' ubi'ë qui queëgac bunách.

4

¹ Lbi'ili', nul-li' nacli' xangac bunách, gul-gún le nac tsahui' len le nac dxi'a ca rugunli' dxin yugu' huen dxin queëli'. Gul-tsajnéy zoa ca' queëli' Xanli' ni' yehua' yubá.

² Lbi'ili', yúgu'tëli', gul-lídztecze' Dios. Gul-spán lãdxí'li' ulidzli'-në' Dios, len gul-guië': "Xclenu'."

³ La' na'z cati' rulidzli'-në' Dios, gul-náb-në' ca' gáclenë' netu', gunnë' netu' latj quíxjö'tu' xtidzë'ë Xanru', quië gac uzéjni'tu' bunách le bgachi' ca nac queë' Cristo. Le runa' cni nadzuna' lidx guía ni.

⁴ Gul-náb-në' ca' Dios, gunnë' neda' latj usáj la'ana' le bgachi' na' ca ral-la' guna'.

⁵ Lu yöl-la' rejni'i queëli', gul-gún le runli' laugac nup cta'yejlë' Cristo. Gul-guntsca dxin yugu' dza uzá' lãdxë'ë queëli' Dios, gunli' xchinë'.

⁶ Ral-la' güi'li' didza' ca rdzag lãdxë'ë Dios len ca ral-la' gun nup náquigac queë'. Ral-la' gnózzili' ca' nac ral-la' ubi'ili' didza', bi guiëli' tu tu bunách.

Tu'gáp Dios lza'gac bunách queë' Cristo

⁷ Le rac quia' ni quíxjö'në' lbi'ili' Tíquico, naquë' bóchi'ru' nadxi'iru'-në'. Naquë' ca' huen dxin gdu queë' Xanru', rúnlenë' neda' tsaxzón dxin queë' Xanru'.

⁸ Qui lë ni na' rsöla'a-në' ga zoali', quië uzéjni'në' lbi'ili' le rac quia', len utipë' lãdxí'li'.

⁹ Zéajlenë' lë' tsaxzón Onésimo, bóchi'ru' na' nabáblenë' lbi'ili'. Naquë' ca' bóchi'ru' nadxi'iru'-në', len rejlë'ë Xanru'. Chopë' ni la'guíxjö'në' lbi'ili' yúgu'të le rac ni.

¹⁰ Rugapë' Dios lbi'ili' Aristarco, yú'ulenë' neda' tsaxzón lidx guía. Rugapbi' Dios ca' lbi'ili' bi'i Marcos, bi'i bönni' queënu ngul zanë' Bernabë'. Chgudxa' lbi'ili' bi' gunli' queëbi' bi'i Marcos na'. Chqui' huidbi' ga zoali', gul-gún-bi' ba la'n.

¹¹ Rugapë' Dios ca' lbi'ili' bönni' ni lë' Jesús, zoa yetú lë' Justo. Nacuá' zian bunách judío ta'yejlë' Cristo, san tsonnzë' ni ladj bunách judío tunë' tsaxzón len neda' dxin qui le rna bë'ë Dios, len szxóni tu'hui' zxonë' neda'.

¹² Rugapë' Dios lbi'ili' Epafra, bönni' na' nababë' ca' lbi'ili', naquë' huen dxin queë' Cristo. Gdu lãdxë'ë rulidzë' Dios, ráta'yuteczë' lahuë' gáclenë' lbi'ili' quië soali' gdu lãdxí', len soali' ca' sina' gunli' yúgu'të le rë'ncznë' Dios.

¹³ Runa' lna' lau queë' Epafra na', rui'tsca lãdxë'ë lbi'ili' lenca' nup nacué' Laodicea, len nup nacué' Hierápolis.

¹⁴ Rugapë' Dios lbi'ili' Demas, lenca' Lucas, bönni' na' ruún bunách, ati' nadxi'iru'-në'.

¹⁵ Gul-gáp Dios bóchi'ru' nacué' Laodicea, lenca' Ninfas len bunách queë' Cristo nacué' lidxnu Ninfas na'.

¹⁶ Cati' udx ulabli' guich ni ga ni' zoali', gul-gún ga luláb lei bunách queë' Cristo nacué' Laodicea. Gul-láb ca' lbi'ili' guich na' la'söla' queëli' bunách Laodicea na'.

¹⁷ Gul-guië'ë Arquipo: "Bë' lãdxu'u gunu' dxin na' budödë' lu na'u Xanru'."

¹⁸ Neda', Pablo, ruzujcza' lu guich dídza'dau' ni, rnia': Rugapa' Dios lbi'ili'. Gul-tsajnéy ca rac quia' ni nadzuna' lidx guía. Rnabda'-nè' Dios uzá' ladxë'ë queëli' le nac dxi'a. Ca' gac.

DIDZA ZI AL BSÖLËË PABLO YÖDZ TESALÓNICA

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacué Tesalónica

¹ Neda', Pablo, dzagquë' neda' Silvano len bi'i Timoteo, rugapa' Dios lbi'ili', náquili' queë' Cristo, len zoali' Tesalónica, nacli' tuz len Dios lenca' len Xanru' Jesucristo. Rnaba' lahuë' Xuzru' Dios lenca' lahuë' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' len gunë' ga soa dxi icj ládx'i'dau'li'.

Le rac bë' ta'yejlë' Dios bunách Tesalónica

² Rétecztu'-në' Dios: Xclenu', cati' rajneytu' ca nac queëli' yúgu'tëli'. Rajnéytecztu' lbi'ili', bi rnbatu' queëli' lahuë' Dios cati' rulidztu'-në'.

³ Lahuë' Xuzru' Dios rajnéytecztu' ca nac le runli' le réjle'li' Cristo, len ca nac dxin runli' le nadxi'ili'-në', len ca na' náteczli' tsutsu le runli' löz Xanru' Jesucristo.

⁴ Böchi' lza'tu', Dios nadxi'inë' lbi'ili', ati' nözitu' gröczë' lbi'ili' Lë'.

⁵ Cni nac, le bdxin queëli' didza' dxi'a runtu' lban qui, clëg len didza'z, san lëzca' len yöl-la' huac bdxin queëli', ati' benë' tsutsu lei Dios Bö' La'y, ati' gdu ládx'i'li' benli' löz lei. Nóziczli' ca guctu' ga zoali' le nadxi'itu' lbi'ili'.

⁶ Lbi'ili' butsá' cuinli', runli' ca runtu' netu', lenca' ca benë' Xanru', le gzx'i' lu na'li' xtidzë'ë, ati' zal-la' szxöni gzxaca' gdi'li', budzjili' le zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y.

⁷ Cni nac, chnacli' tu le nac bë' laugac yúgu'të bunách ta'yejlë' Cristo nacué luyú Macedonia len luyú Acaya.

⁸ Cni nac, le gzë xtidzë'ë Xanru' ni'a queëli'. Clëgz luyú Macedonia len luyú Acaya, san lëzca' yúgu'të latj gzë didza' ca réjle'li' Dios. Cni nac, cutu bi run bayúdx gnatu',

⁹ le ta'guixjõ' queëru' la' leygacz bunách ni' ca benli' netu' ba la'n, len ca na' butsá' cuinli', buca'nli' yugu' bdau' guiõj bdau' yag len böacl' queë' Dios quië gunli' xchinë' Dios ban, Nu nac gdu Dios.

¹⁰ Na'a, rbözli' dza huödë' Zxi'në' Dios, grujë' yehua' yubá. Dios buspanë' Lë' lu yöl-la' gut. Nu ni nac Jesús, Nu ruslá rë'u lu dul-la', cui soa le gun ga gchugué' queëru' Dios dza zi'a za'.

2

Xchinë' Dios benë' Pablo yödZ Tesalónica

¹ Böchi' lza'tu', nöziczli' cutu guc daduz dxin queë' Dios bentu' cati' ni' bdxintu' ga zoali'.

² Nózili' ca guc queëtu' lu yödZ Filipos, ca na' gzxaca' gdi'tu', ati' glua' dö' queëtu' bunách ni'. Ni'r cati' bdxintu' ga zoali' guctu' rugu ladx'i' le zóalenë' netu' Dios queëru', ati' bentu' lban lauli' qui didza' dxi'a le budödë' lu na'tu' Dios. Cni bentu' zal-la' szxöni guladá'bagá' netu' bunách ladxli'.

³ Cati' ni' buchiztu' icj nagli' xtidzë'ë Dios, bë'tu' didza', clëg le nazí' ye'i netu', len clëg bi gzë ládx'i'tu' le dë queëli', len cutu gzx'i' yé'itu' lbi'ili'.

⁴ Le nuzxöni ladxë'ë netu' Dios, budödë' lu na'tu' guntu' lban qui didza' dxi'a queë', ati' cniz rui'tu' didza'.

⁵ Nóziczli' gatga bé'lentu' lbi'ili' didza' le gun zxön lbi'ili', len cutu bubj tsahui' cuintu' ca run nu bi rzë ladx'i' le dë queëli'. Nözcznë' Dios nac cni.

⁶ Cutu gdiljtu' yöl-la' ba le nac qui yödZlyú ni, lë na' cu'li' netu' lbi'ili', len clëg le la'gú'u netu' bunách. Zal-la' dë lu na'tu' gna bé'itu' lbi'ili' le nactu' gbaz nasölë'ë Cristo

⁷ gzóalentu' lbi'ili' dxi'i' ládx'i'dau', bentu' ca runnu xna'cbi' bi'i huë'ndau', run chi'inu lecbi' dxi'i' ládx'i'dau'.

⁸ Cni guc, bdx'i'itsquitu' lbi'ili', ga bdxintë' gú'nitu' udödttu' lu na'li', clëgz didza' dxi'a queë' Dios, san yelati'z cugúg udödctzu' yöl-la' na'bán queëtu', le nadxi'itsquitu' lbi'ili'.

⁹ Rajneyli', böchi' lza'tu', ca na' guc cati' ni' bentu' lban lauli' qui didza' dxi'a queë' Dios, ca béntecztu' dxin baníg, ati' rël len të dza bentu' dxin cui usaca' zi'tu' nituli' lbi'ili'.

¹⁰ Lbi'ili' na' réjle'li' Cristo, huac gunli' lna' lau, ati' nözcznë' Dios ca na' gdáalentu' lbi'ili' gdu ca rdzag ladxë'ë Dios len gdu dxi'adau', len ca na' nutu nu gac bi gnë qui.

¹¹ Lëzca' cni nözili' ca bentu' ca runë' bönni' quecbi' zxi'në', buchiztu' icj nagli' len butiptu' ládx'i'li' tu tuli'.

¹² Busa'tu' ládx'i'li' gunli' ca ral-la' gun nu naqui queë' Dios. Lëczë' bulidzë' lbi'ili' quië gac tsazli' ga na' rna bë'ë Lë' lu yení' queë'.

¹³ Qui lè ni na' ca', rétecztu'-nè' Dios: Xclenu'. Cni runtu' le gzxi' lu na'li' xtidzè'è Dios le byónili' bè'tu' didza', clèg ca xtidza' bunáchz, san ca le nactè nac, xtidzè'è Dios nac. Xtidzè'è na' run dxin lu icj lãdxi'dau'li' lbi'ili', réjlè'li' Cristo.

¹⁴ Bõchi' lza'tu', rac queèli' ca rac quegac bunách queè' Dios, nup náquigac queè' Jesucristo, nacu'è luyú Judea. Cni nac le chgzxaca' gdi'li' szxóni lu na'gac bunách ulãdz queèli', la' tuz ca na' gulazaca' gulagui'è lequè' lu na'gac bunách ulãdz quequè', nup ni' nacgac bõnni' judio.

¹⁵ Yugu' bõnni' judio na' guludõddé' Xanru' Jesús len guludõdcdé' ca' bõnni' glu'è didza' ulãdz queè' Dios. Gulabia lãdxi'què' len gululaguè' ca' netu'. Cutu tunè' le rdzag lãdxè'è Dios, le cuta'lé'inè' dxi'a yúgu'tè bunách gza'a.

¹⁶ Tu'zaguè'è ca' netu', cui guntu' lban laugac bunách gza'a na' cunababgac lequè', le ru'lentú leygac didza' quiè lulá. Cni rac, tu'zãnteczé' dul-la' nabága'què', len chnabága'què' zxguia' le run ga gchuguè' quequè' Dios.

Pablo rë'nnè' tsajyúè' bõchi'ru' nacu'è Tesalónica

¹⁷ Na'a, bõchi' lza'tu', ruhu'nitu' ca runè' bõnni' uzèb le nulá'alentu' lbi'ili' tu chi'idau', san zal-la' cutu rlé'itu' lbi'ili', cutu nal lãdxi'tu' lbi'ili'. Qui lè ni na', rui' lãdxi'rtu' ulé'itu' lauli', le rzètsca lãdxi'tu' cni guntu'.

¹⁸ Qui lè ni na' ca' gú'nitu' guidtu' ga zoali', ati' neda', Pablo, le nactè bè' lãdxa'a guida' chop tsonn lzu, san buzaga' xnõztu' Satanás tu' xõhui'.

¹⁹ ¿Bizca caz nac le run ga runtu' lõz, o le run ga rudzjítu', o le ral-la' gdél-li'tu', le uzi'tu' xbey lahuè' Xanru' Jesucristo cati' huõdè'? ¿Naru' clèg lbi'iczli' na'?

²⁰ Lbi'iczli' nacli' le run ga nactu' bica' ba, len le run ga rudzjítu'.

3

¹ Qui lè ni na', cati' cutur guc gua' glentu', ben xtidza'tu' uga'ntu' choptu' lu yõdz Atenas

² ati' bsõla'tu'-bi' ga zoali' bi'i bõchi'ru', Timoteo. Nacbi' bi'i huen dxin queè' Dios, rúnlenbi' neda' tsaxxón lban qui didza' dxi'a queè' Cristo. Bsõla'tu'-bi' ga zoali' quiè cuéquibi' lbi'ili' tsutsu, len uchizbi' icj nagli' ca ral-la' tséjlè'li' Cristo,

³ cui soa nu gac chop lãdxi' ni'a qui le tu'saca' zi' netu' bunách ni, le nõziczli' zoaru' yõdzlyú ni quiè gua' glenru' le cni.

⁴ Lèzca' cati' ni' gzoalentu' lbi'ili', gdi'xjõ'tu' lbi'ili' ca chzoa gac queèru' le lusaca' zi' rë'tu, gac ca na' chguc queètu' ati' nõziczli' lè ni.

⁵ Qui lè ni na', cati' cutur guc gua' glena', bsõla'a-bi' ga zoali' bi'i Timoteo quiè dudíxjõ'bi' neda' ca nac queèli' ca réjlè'li' Cristo, len chqui' cutu glu'u lbi'ili' nõz dul-la' tu' xõhui', nu na' rgu'u bunách nõz dul-la', len chqui' cubõác daduz dxin na' bentu' ga zoali'.

⁶ Cati' buza'bi' ga zoali' bi'i Timoteo, len budxinbi' ga zoatu', gdi'xjõ'bi' netu' le nac dxi'a, bè'bi' didza' ca na' réjlè'li' Cristo, len ca na' nadxí'igacli'-nè' bõchi' lza'ru', len ca na', lu yõl-la' dxi'i lãdxi' queèli' rajnéyteczli' netu', lenca' ca na' rzè lãdxi'li' ulé'ili' netu', ca na' netu' rzè lãdxi'tu' ca' ulé'itu' lbi'ili'.

⁷ Qui lè ni na', bõchi' lza'tu', cati' ni' gzxaca' gdi'tu' yúgu'tè lè ni len zian le guc queètu', bdxin queètu' didza' bui' zxõn netu' cati' byónitu' ca réjlè'li' Cristo.

⁸ Na'a, nuhuõác lãdxi'tu' le ryõnitu' rõ'li' tsutsu ca réjlè'li' Xanru'.

⁹ ¿Nacxzc gac guiètu'-nè' Dios: Xclenu', ca ral-la' guntu' ni'a qui yúgu'tè le run ga rudziji lãdxi'tu' lahuè' Dios queèru' ni'a qui le nacli' lbi'ili'?

¹⁰ Bayúdx rulidztu'-nè' Dios, rnabtu' lahuè' rël len tè dza quiè gac ulé'itu' lbi'ili' len usa'tu' le ryadzj queèli' ca nac le réjlè'li' Cristo.

¹¹ Na'a rnabtu' lahuè' Xuzru' Dios lenca' Xanru' Jesucristo, cu'è netu' nõz ga gdxintu' ga zoali'.

¹² Lèzca' rnabtu' lahuè' Xanru' gunè' ga xõn len gac gdu ca nadxi'ili' lza'li' tuli' yetuli', len ca nadxi'ili' yúgu'tè bunách, ca na' netu' nadxi'itu' ca' lbi'ili'.

¹³ Rnabtu' ca' lahuè' gunè' ga gac tsutsu len gdu dxi'a icj lãdxi'dau'li' lahuè' Xuzru' Dios ca rajlõz le nac la'y, gunè' cni ga gdxinr dza huõdè' Xanru' Jesucristo, dzaggac Lè' bunách la'y queè'.

4

Le runru' le rdzag lãdxè'è Dios

¹ Yetú ca', bõchi' lza'tu', ni'a queè' Xanru' Jesús ráta'yutu' lauli' len ruchiztu' icj nagli' quiè gunli' ca nac le chnazèdli' lu na'tu' ca ral-la' gunli' le rdzag lãdxè'è Dios. Ca na' chrunli', ca'tecz gunli'.

- ² Chnózcicli' yugu' le gna bé'itu' lbi'ili' uláz queë' Xanru' Jesús.
³ Le rè'nnè' Dios nac gacli' gdu dxi'a, len cutur gunli' le cunác,
⁴ len gnózili' tu tuli' naxc ral-la' sóalenti'-nu ngul qui queëli' gdu ca rajlóz le nac la'y, len gunli' lecnu ba la'n.
⁵ Cutu ral-la' sóalenti'-nu ngul queëli' lu yöl-la' rzè ladxí' le cunác, ca na' tun bunách cunabagac Dios len cunúnbé'gac Dios.
⁶ Ca nacgac lè ni, nutu nu ral-la' tód bē'i len cusí' ye'i böchi' lzē'i bagachi'z, le gchuguë' quegac yúgu'té nup tun le cni Léczē' Xanru', gunè' ca na' chgudxtu' lbi'ili' len bentu' ina' lau qui lauli'.
⁷ Dios bulidzē' rē'u, clēg quië gunru' le cunác, san quië gacru' gdu dxi'a.
⁸ Cni nac, nu ruzóa tsła'l lē ni, clēg bunáchz ruzóa tsła'l, san Dioscz ruzóa tsła'l, le bsölēë queëru' Dios Bō' La'y Nu rui' cni didza'.
⁹ Cutu run bayúdx uzuja' queëli' lu guich ca ral-la' gdxí'icli'-nē' böchi' lza'li', le chnazēdlí' la' lbi'izli' lu nē'è Dios gdxí'ili' lza'li' tuli' yetuli'.
¹⁰ Le nactē nadxí'icli'-nē' yúgu'té böchi' lza'ru' nacu'è luyú Macedonia. Na'a, ráta'yutu' lauli', böchi' lza'tu', quië gdxí'igacrlí'-nē' ca' böchi' lza'li'.
¹¹ Ráta'yutu' lauli' ca', güi' ladxí'li' cözli' dxí'adau', len gunli' yugu' le dē lu na'zli', len gunli' dxin len na'czli' ca na' chgna bé'itu' lbi'ili'.
¹² Gna bé'itu' lbi'ili' cni quië gac gunli' le nac dxí'adau' laugac nup cunabagac lbi'ili', len cni gac, cutu bi yadzj queëli'.

Ca gac cati' huödē' Xanru' Jesucristo

- ¹³ Lécza', böchi' lza'tu', ré'nitú' gnózili' ca rac quegac nup chnatgac, cui hu'nilí' ca tun yezica' bunách cuzóa le tun löz.
¹⁴ Chqui' réjlē'ru' gutiē' Jesús len bubanē', lēzca' cni ral-la' uzxóni ladxí'ru'-nē' Dios gunē' ga huódlengac tsaxxón Jesús nup ni' chglat len gulayejlē' Lē'.
¹⁵ Qui lē ni na' rguíxjö'tu' lbi'ili' xtídzē'è Xanru' le rna cni: "Rē'u ni zoaru' nabanru' len uga'nru' ga gdxinr dza huödē' Xanru' Jesucristo, cutu tsajtsagru'-nē' Cristo zí'al ca nup chglat."
¹⁶ Cni gac, le huötjē' Léczē' Xanru' grujē' yehua' yubá, ati' yön chí'è, len yöl-la' uná bē' ulidzē', ati' yön ca' chí'è gbaz la'y blau, ati' yön ca' trompeta queë' Dios, ati' lubán nup na' chglat len gulayejlē' Cristo.
¹⁷ Ni'r rē'u ni zoaru' nabanru' len naga'nru' luyú ni, uchisē' rē'u tsaxxón len lequē' lu bōaj luzzbá quië tsajtsagru'-nē' Xanru' lu bö'z. Cni gac, sóalenczru'-nē' Xanru'.
¹⁸ Qui lē ni na', gul-hui' zxón lza'li' tuli' yetuli' ca nacgac didza' ni.

5

- ¹ Na'a, ca nac dza na' o rēl na' cati' lac lē ni, cutu run bayúdx uzuja' queëli' lu guich, böchi' lza'tu'.
² Lbi'ili' chnózcicli' dxi'a ca gac dza cati' huödē' Xanru'. Gdxinē' tu tsalz ca rdxinē' gban chdzōl'.
³ Cati' la'ná bunách: "Rac dxi'a queëru' len cutu bi gac queëru'", ni'r la' gdxintē le usnít lequē', lē na' gdxin quequē' ca na' rdxin le rzaca' rguí'nu ngul chzoa soabi' bi'idau' queënu, ati' nutu nu nutsa' ladj bunách yödzlyú ni nu ulá cati' gac lē na' ral-la' gac.
⁴ Na'a, böchi' lza'tu', cutu zoalí' chul nit, len qui lē ni na' cutu gdxin queëli' bagachi'z dza ni' ca rdxinē' gban.
⁵ Yúgu'téli' nacli' bunách qui yení' len qui lahui' dza. Cutu nacru' bunách qui chdzōl' len clēg qui le nac chul.
⁶ Qui lē ni na', cutu ral-la' tód yēl lauru' ca rac quegac nup cunabagac rē'u, san ral-la' uspán ladxí'ru' len cözru' ba'a ladxí'dau'.
⁷ Nup tas, chdzōl' tas, len nup ta'zudxi, chdzōl' ca' ta'zudxi.
⁸ Na'a, rē'u ni, nacru' qui lahui' dza len ral-la' cözru' ba'a ladxí'dau', le chnácuru' zxaru' le run chí'i rē'u, le nac yöl-la' réjlē' queëru' Dios len yöl-la' nadxí'i, ati' le runru' löz ularu' nac ca lu'u guía le run chí'i icjru'.
⁹ Cni nac, le nuzóē' rē'u ni Dios, clēg quië gdxinru' ga gchuguë' queëru', san quië ularu' le runru' löz Xanru' Jesucristo,
¹⁰ le gutiē' uláz queëru' Jesús quië soaru' gbanru' tsaxxón len Lē' cati' huödē', zal-la' chnatru' o soaru' gbanru' dza ni'.
¹¹ Qui lē ni na' ral-la' utiplí' ladxí'li' tuli' yetuli' len gunli' tsutsu tuli' yetuli' ca na' chrunli'.

Pablo ruchiziē' icj nagquē' böchi' lzē'è ta'yajlē'è Cristo

¹² Ráta'yutu' lauli', böchi' lza'tu', gúnbë'li' nup tun xchinë' Xanru' ga zoali', nup na' ta'ná be'i lbi'ili' uláz queë' Xanru', len tu'sá' ládxi'li'.

¹³ Ráta'yutu' lauli' ca', gunli' lequë' ba la'n lu yöl-la' nadxi'i queëli', le tunë' dxin na'. Gul-cóz dxi'adau' tuli' len yetuli'.

¹⁴ Lëzca' cni ruchitzu' icj nagli', böchi' lza'tu', quië usa'li' ládxi'gac nup cutún dxin, len utipli' ládxi'gac nup tu'huóa ládxi'gac, len gáclenli' nup cunác tsutsu ca ta'yejlë' Cristo, len gacli' nój ládxi' laugac yúgu'të bunách.

¹⁵ Gul-gún chi'i cuinli' cui uzí' la lza'li', cui gua'li' dö' qui nu rua' dö' queëli', san gul-güí' ládxi'li' gúnteczli' le nac dxi'a qui lza'li' tuli' yetuli' len quegac yúgu'të bunách.

¹⁶ Gul-dzjíitecz

¹⁷ len gul-lídzteczë' Dios

¹⁸ len gul-guië' Lë': "Xclenu'." Cni ral-la' gunli' ca nac yúgu'të le rac queëli', le nacgac lë ni le rë'nnë' Dios gunli' le nacli' queë' Jesucristo.

¹⁹ Cutu guzóa dxili' le rulidzë' lbi'ili' Dios Bö' La'y

²⁰ len cutu guzoali' tsla'l xtídzë'ë bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios

²¹ san gul-sí' bë' yúgu'të. Gul-sí' lu na'li' le nac dxi'a

²² len cutu bi gútsa'li' le cunác.

²³ Lëczë' Dios, Nu run ga zoa dxi icj ládxi'dau'ru', gunë' ga gacli' gdu dxi'a, ati' gun chi'ë bö' nacczli', len icj ládxi'dau'li' len gdu ca nayá' nabinli', ati' nutu nu gac bi gnë queëli' dza ni' huödë' Xanru' Jesucristo.

²⁴ Runë' ca rnë' Dios, Nu bulídz lbi'ili'. Lëczë' gunë' yugu' lë ni.

Pablo rgu'ë lu në'ë Dios yugu' böchi' lzë'ë

²⁵ Böchi' lza'tu', gul-lídzë' Dios gnábili'-në' gáclenë' netu'.

²⁶ Gul-gáp Dios yúgu'të böchi' lza'ru', unída'li' lequë' lu yöl-la' nadxi'i queëli'.

²⁷ Ni'a queë' Xanru' Dios rna bé'ida' lbi'ili' ulabli' guich ni laugac yúgu'të böchi' lza'ru' nababquë' Cristo.

²⁸ Rnaba' lahuë' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' le nacgac dxi'a queë'. Ca' gac.

DIDZA BURÓP BSÖLĚĚ PABLO YÖDZ TESALÓNICA

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacu'ë Tesalónica

¹ Neda', Pablo, dzagüë' neda' Silvano len bi'i Timoteo, rugapa' Dios lbi'ili', nacli' queë' Xuzru' Dios len queë' Xanru' Jesucristo, zoali' Tesalónica.

² Rnabtu' lahuë' Xuzru' Dios len lahuë' Xanru' Jesucristo, uzá' ladxë'ë queëli' len gunë' ga soa dxi icj ladxí'dau'li'.

Dios gchuguë' quegac bunách dul-la' cati' huödë' Cristo

³ Ral-la' guiétecztu'-në' Dios: Xclenu', ca nac queëli', böchi' lza'tu', ati' nac dxi'a guntu' cni, le zeaj ractër gdu ca réjje'li' Dios. Lézca' cni, ca nadxi'ili' lza'li' tuli' yetuli' zeaj racr gdu.

⁴ Qui lë ni na', len yöl-la' rudziji rguixjõ'tu' ca nac queëli' laugac bunách queë' Dios ni, le rbözli' xzön ladxí', len réjje'li' Dios zal-la' szxöni ta'bia ladxí'gac lbi'ili' bunách len szxöni rzaca' rguí'li', san rua' rlenli'.

⁵ Yugu' lë ni tac bë' nac tsahui' ca rbequi xbeynë' bunách Dios. Ru'ë latj rzaca' rguí'li' na'a, quië gacli' lsaca' tsazli' ga ni' rna bë'ë Lë'.

⁶ Nac tsahui' ca gunë' Dios, ubi'ë quegac nup tu'saca' zi' lbi'ili', gunë' ga la'zaca' la'guí' nup na'.

⁷ Yetú ca', lbi'ili' rzaca' rguí'li' na'a, ati' ubi'ë queëli' Dios, gunë' ga uzí' ladxí'li' tsaxzön len netu', dza ni' gla' lahuë' Xanru' Jesucristo, grujë' yehua' yubá. Lunë' Lë' tsaxzön gbaz la'y ni'a në'ë, len lulu'ë lahui yöl-la' huac xzön queë'.

⁸ Gla' lahuë' Cristo dza ni' ca tu gui' xzön cati' ni' uzí' lë' nup cunúnbë'gac Dios len cutún ca rna didza' dxi'a queë' Xanru' Jesucristo.

⁹ Bunách cni, uzí' lë' lequë', ati' tsaz tsajtsu'uquë' lu gui' gabíl. Tsaz la'cuitë' lahuë' Xanru' len ga nala'gac yöl-la' yení' queë' len yöl-la' huac xzön queë'.

¹⁰ Cni gac dza ni' cati' huödë' quië gac queë' yöl-la' ba ni'a qui le nacgac bunách la'y queë', ati' lubani queë' ca nacgac yúgu'të nup ta'yejlë' Lë'. Cni gac ca' queëli' le gyéjje'li' le bentu' lna' lau qui lauli' ca nac queë' Jesús.

¹¹ Qui lë ni na' ca', rulidzecztu'-në' Dios queëru', rnábitu'-në' gáclenë' lbi'ili', len gunë' ga gacli' lsaca' gdé-li'li' lë na' bulidzë' lbi'ili' quië uzi'li' xbey. Lézca' rnabtu' lahuë' gunë' ga gac gdu yúgu'të le rui' ladxí'li' gunli' le nac dxi'a len yúgu'të dxin runli' lu yöl-la' rejle' queëli' Lë'. Len yöl-la' huac queë' Dios gunli' lë ni.

¹² Cni gac, gac yöl-la' ba qui lë' Xanru' Jesucristo ni'a qui le runli', ati' gacli' lbi'ili' bica' ba ni'a qui le gunë' Lë', gac ca nac le buzá' ladxë'ë queëli' Dios queëru' lenca' Xanru' Jesucristo.

2

Uluí' lahuë' Bönni' Xöhui'

¹ Na'a, ca nac qui dza huödë' Xanru' Jesucristo, len ca gac, dutubë' rë'u queë' Lë', ráta'yutu' lauli', böchi' lza'tu',

² cui güi'li' latj nu gun chixi lbi'ili' ca nacgac le gzxi' lu na'li'. Cutu cuequi bagu'í icj ladxí'dau'li' ni'a qui bi ta'guixjõ'ë bönni' ta'zi' yë'ë, ta'né' zóalenë' lequë' Dios Bö' La'y, o ni'a qui bi didza' tui' bunách, o ni'a qui bi nayúj tu lu guich ta'né' netu' bsóla'tu', le ta'ná: "Chgdöd dza huödë' Xanru'."

³ Cutu ca' güi'li' latj nu si' ye'i lbi'ili', le cutu gdxin dza ni' huödë' Jesús chqui' cutu la'lá lahui zi'al zian nup la'dá'baga' Dios, ati' gla' lahuë' Bönni' Xöhui', bönni' na' ral-la' tsazië' lu gui' gabíl.

⁴ Bönni' ni gzaguë'ë, len lu yöl-la' run ba xzön cuinë' tá'baguë'ë yúgu'të le naqui queë' Dios o le tun xzön bunách lu yöl-la' run Dios ba la'n quequë'. Gunë' cni bönni' na' ga gdxintë cö'ë ca Dioscz lu gdau' ga nac xlatjë' Dios, len gun cuinë' ca Dios.

⁵ ¿Naru' cu rajneyli' gdíxjõ'í'da' lbi'ili' yugu' lë ni cati' ni' zóalena' lbi'ili'?

⁶ Na'a, núnbë'li' Nu ruzaga' xnözë' Bönni' Xöhui' na', cui gla' lahuë' zi'al ga gdxin dza queë'.

⁷ Chrun dxin le nagachi' qui le nac xöhui', san na'atë zoa Nu ruzaga' xnözë' Bönni' Xöhui' na' ga gdxin dza ucuít cuini Nu na' ruzaga' xnözë'.

⁸ Nír gla' lahuë' Bönni' Xöhui' na', ati' Xanru' Jesucristo uxicjë' lë' len bö' gruj ru'ë, len usntië' lë' len le tsëp yös yení' qui dza huödë'.

⁹ Cati' gdxinè' Bönni' Xöhui' na', len yöl-la' huac qui Satanás tu' xöhui' gla' lahuë'. Len yöl-la' huac qui le cunác, gunè' yúgu'tè yöl-la' huac zxön, len yúgu'tè le lac bè', len yúgu'tè le lun ga lubani bunách.

¹⁰ Len yöl-la' huac qui le cunác, gunè' cni laugac nup la'nít le cugulazí' lu na'quë' gdu ládx'i'quë' le nac gdutè li, quië lulé'.

¹¹ Qui lè ni na' Dios gu'è latj gdxin quequë' tu le run yöl-la' huac le si' ye'i lequë' quië la'yejl'è le cunác.

¹² Cni gac quië la'baga' zxguia' yúgu'tè nup cutu gulayejl'è le nac gdutè li, san guladzág ládx'i'gac le cunác tsahui'.

Nup gröczè' Dios quië lulá

¹³ Böchi' lza'tu', lbi'ili' na' nadxi'inè' lbi'ili' Xanru', ral-la' guiétecztu'-nè' Dios: "Xclenu'", ni'a qui le nac queëli', le chgröczè' lbi'ili' Dios dza ni'tè quië ulali' ni'a qui le runè' Dios Bö' La'y, quië gacli' gdu dxi'a le réjl'è'li' le nac gdutè li.

¹⁴ Quië gac cni queëli', Dioscz bulidzè' lbi'ili', quië gdél-li'li' gunli' tsazxön Xanru' Jesucristo lu yení' queë'. Cni gac ni'a qui didza' dxi'a runtu' lban qui.

¹⁵ Qui lè ni na', böchi' lza'tu', gul-zóa tsutsu len gul-gún chi'i didza' na' nazèdli', le bé'lentu' lbi'ili' len buzujtu' queëli' lu guich.

¹⁶⁻¹⁷ Rnabtu' lahuë' Xanru' Jesucristo len lahuë' Xuzru' Dios, utipè' ládx'i'li' len gunè' ga gacli' tsutsu ca nac yúgu'tè le nac dxi'a runli' len yúgu'tè didza' dxi'a rui'li'. Léczè' nadxi'inè' rë'u len bennè' queëru' le ruhuí' zxöntecz rë'u len le nac dxi'a runru' löz, yugu' lè na' buzá' ladxè'è queëru' Dios.

3

Le ral-la' gnábiru'-nè' Dios

¹ Yetú ca', böchi' lza'tu', gul-lidzè' Dios gnábili'-nè' gáclenè' netu', runtu' lban ni, quië së xtidzè'è Xanru' atí' lun lei ba la'n bunách, gac ni ca na' guc ga ni' zoali'.

² Gnabli' ca' quië ulatu' lu na'quë' bönni' xöhui' tuad'ö', le cutu ta'yejl'è Dios yúgu'tè bunách.

³ Na'a, le runè' ca rnè' Xanru', gunè' ga gacli' tsutsu len gun chi'è lbi'ili', cui gdzunli' lu na' tu' xöhui'.

⁴ Ruzxöni ládx'i'tu'-nè' Xanru' ca nac queëli', gunli' yugu' lè ni zi'a gnabtu' lauli', ca na' chrunli'.

⁵ Rnabtu' lahuë' Xanru' usé'è ládx'i'li' quië gdx'i'ili'-nè' Dios, len cözli' zxön ladx'i' ca na' benè' Cristo.

Ca run bayúdx gunru' dxin

⁶ Ni'a qui lè' Xanru' Jesucristo rna bé'itu' lbi'ili', böchi' lza'tu', gcuittli' ga nacu'è böchi' lza'ru' ta'dazè' ca' len cutu tunè' ca nac zxba buséditu' lbi'ili'.

⁷ Nóziczli' ral-la' gunli' ca runtu' netu', le cutu ca' gdaztu' ca' netu' ga ni' zoali'.

⁸ Cutu gdagu dáduztu' le bennli' queëtu', san lu yöl-la' ruúbi ruguí' len lu yöl-la' rcuidi' bentu' dxin rël len té dza cui usaca' zi'tu' nituli' lbi'ili'.

⁹ Cni bentu' quië gactu' lauli' ca tu le rulu'í lbi'ili' ca ral-la' gunli', zal-la' dè lu na'tu' gnabtu' bi' gunli' queëtu'.

¹⁰ Lézca' cati' ni' gzóalentu' lbi'ili', gna bé'itu' lbi'ili' cni, le rna: "Chqui' cutu rë'nnè' gunè' dxin nu bönni', cutu gü'li' le gahuë' bönni' na'."

¹¹ Cniz rnatu' le ryónitu' nútsa'quë' ladjli' bönni' ta'dazè' ca', cutu bi dxin tunè', san ta'dazè' ca' bi tun bi ta'né'.

¹² Ni'a queë' Xanru' Jesucristo rna bé'itu' bönni' tunè' cni, len ruchiztu' icj nagquë' lunè' dxin lu yöl-la' rböz dxi'adau', quië gac lahuë' le naqui quegaczè'.

¹³ Na'a, böchi' lza'tu', cutu soa dxili', gúnteczli' le nac dxi'a.

¹⁴ Chqui' nüt'téz bönni' cutu gunè' ca rna xtídza'tu' ruzujtu' lu guich ni, gul-gún ga gac bè'è bönni' na', len cutu gunli' tsazxön lè' quië utui'nè'.

¹⁵ Cutu ral-la' glé'ili'-nè' ca bönni' curlé'inè' lbi'ili' dxi'a, san gul-sá' ladxè'è ca böchi'czli'.

Pablo rgu'è lu në'è Dios böchi'ru' nacu'è Tesalónica

¹⁶ Rnabtu' lahuë' Xanru' gúnteczè' ga soa dxi icj ládx'i'dau'li' ca nac yúgu'tè le runli' len sóalene' yúgu'tèli'. Léczè' runè' ga zoa dxi icj ládx'i'dau'ru'.

¹⁷ Neda', Pablo, len na'cza' ruzuja' lu guich ni le rugapa' Dios lbi'ili', atí' nac tu le nac bè' yúgu'tè guich rsöla'a. Cniz ruzuja' lu guich.

¹⁸ Le ruzá' ladxè'è queëru' Xanru' Jesucristo gac queëli' yúgu'tèli'. Ca' gac.

DIDZA ZIAL BSÖLËË PABLO QUEËBI BII TIMOTEO

Pablo rugapë' Dios bi'i Timoteo

¹ Neda', Pablo, naca' gbaz nasölë'ë Jesucristo. Cni naca' le gna bë'ë cni Dios, Nu ruslá rë'u, lenca' le gna bë'ë cni Xanru' Jesucristo, Nu na' runru' löz.

² Rugapa' Dios li', böcha'adau' Timoteo, nacu' ca zxi'nca' le réjlë'ru' Dios. Rnaba' lahuë' Xuzru' Dios len lahuë' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë quiu', len huechi' ladxë'ë li', len gunë' ga soa dxi icj ladxí'da'u.

Pablo rusë'ë ladxí'bi' Timoteo ca nac zxba cunác gdu

³ Ráta'yua' lau' na'a gunu' ca na' gúta'yua' lau' cati' ni' gyija' luyú Macedonia, quië uga'nu' lu yödz Éfeso len gna bé'inu' la'quë' bönni' ni' cui lusëdnë' zxba yubl

⁴ len cui lunë' zxon yugu' didza' rdaz, len lagac ziantër cö' xuz xtau'gac bunách, yugu' le tun ga tui' ladxí'gac bunách le nacgac daduz. Yugu' le cni cutu tun tsutsu bunách queë' Dios ca nac le ta'yëjlë' Lë'.

⁵ Le rë'ni gun lë ni rëpa' li', nac quië la'dxí'i lza'gac bunách, nac gdu ladxí'dau'gac, len gac dxi'a le ta'zá' ladxí'gac, len gac gdu le ta'yëjlë' Dios.

⁶ Ca nacgac lë ni, cutu gulurujë' dxi'a la'quë' bönni', san gulaguel-lë'ë nöz yubl, len tunë' ba la'n yugu' le cunác.

⁷ Të'nnë' lusëdnë' bunách ca nac le rna bë' zxba queë' Dios, zal-la' cutu ta'yëjni'në' lë na' ta'në', len cutu ta'yëjni'në' le tun tsutsu xtídza'quë'.

⁸ Rë'u nöziru' nac dxi'a zxba gna bë'ë Dios, chqui' nu rugún lei dxin ca ral-la' gun.

⁹ Lë ni nöziru': Dios gdxijë' zxba queë', clëg quië gna be'i bunách tsahui', san quië gna be'i bunách cni:

nup ta'dá'baga' le rna bë' zxba na',

nup cutún ca rna bë' zxba na',

nup tu'cá'n ca'z Dios,

nup tun le nac xöhui',

nup cutún Dios zxon,

nup tu'cá'n ca'z le naqui queë' Dios,

nup tu'dödi xuz xna'gac,

nup tu'dödi bunách,

¹⁰ nup tun le cunác,

bönni' nacuá'lenë' la' racz lza' bönni'quë',

nup ta'bán bi'idau',

nup ta'zí' yë',

nup tun tsutsu xtídza'gac, ta'ná le cunác,

nup ta'dá'baga' zxba tsahui'.

¹¹ Nöziru' nac cni le bdxin queëru' didza' dxi'a buzá' ladxë'ë queëru' Dios Nu nac la'y, le budödë' lu na'a guna' lban qui.

Pablo rë' Cristo: "Xclenu'", le buechi' ladxë'ë lë'

¹² Xclenu', rëpa'-në' Xanru' Jesucristo, Nu rutíp ladx'a'a, le buzxöni ladxë'ë neda', len buzöë' neda' guna' xchinë'.

¹³ Cni benë' zal-la' zi'al neda' gnë' zi'a queë', len gdxia ladx'a'a bunách queë', len zian le bi'a dö' quequë', san Cristo buechi' ladxë'ë neda', le bena' cni lu yöl-la' curejni'i quia' cati' ni' cutu réjlë'da' Lë'.

¹⁴ Na'a, zxon'tër nac le buzá' ladxë'ë quia' Xanru', lë na' run ga réjlë'ru' Lë' len run ca' ga nadxi'iru'-në' Jesucristo.

¹⁵ Didza' gdu'të li lë ni len le nac lsaca' la'zi' lu na'gac yúgu'të bunách, le rna: "Lëczë' Jesucristo bidë' yödzlyú ni quië buslé' bunách dul-la'", ati' buslé' neda' zal-la' nacra' bönni' dul-la' ca yúgu'të bunách.

¹⁶ Qui lë ni na' buechi' ladxë'ë neda', bulu'ë lahui Jesucristo ni'a quia' neda' bönni' dul-la', ca nac yöl-la' zxon ladxí' gdu queë', quië gaca' tu le rulu' laugac nup ral-la' la'yëjlë' Lë', gata' quequë' yöl-la' na'bán gdu.

¹⁷ Na'a rnia': Yöl-la' ba Dios, Nu rna bë'tecz, Nu gatga udx qui, len Nu curlë'iru', la'z dui Dios Nu nözicz yúgu'të. Queë' Lë' gactecz yöl-la' run ba la'n len yöl-la' ba, na'a dza len yúgu'të dza zi'a za'c. Ca' gac.

¹⁸ Zxi'na'dau' Timoteo, rudöda' lu na'u zxba ni quië gunu' xchinë' Dios ca bönni' gdu ladxë'ë rijë' gdiil-l, len quië uzi'u' xbey yugu' le gulaguixjö' quiu' zi'al nup ni' glui' didza' uláz queë' Dios.

¹⁹ Len yöl-la' rejlä' quiu' Cristo ral-la' gunu' cni, nac gdu dxi'a icj lädxi'da'u, le chgulachixi gulanigui la'gac bunäch, nup guluzöa' tsla'l le réjlë'ru' Cristo.

²⁰ Cni glunë' Himeneo len Alejandro, nup na' busana' lu na' Satanás tu' xöhui' quië la'zëdë' ca ral-la' lunë', cui la'në' zi'ë qui le naqui queë' Dios.

2

Le rusëdi rë'u ulidzru'-në' Dios

¹ Qui lë ni na' le nac blau ruchizia' icj naggac bunäch nac ca ral-la' ulidzru'-në' Dios len ca ral-la' gáta'yuru' lahuë', len ca ral-la' gnabru' lahuë' bi rquíniru', len ca ral-la' guiëru'-në': Xclenu'. Yugu' lë ni ral-la' gunru' uláz quegac yúgu'të bunách.

² Lëzca' cni ral-la' gunru' uláz quegac nup ta'ná bë', len quegac yúgu'të nup nacgac blau. Cni ral-la' gunru' quië gac dxi'a queëru' len gac queëru' yöl-la' rböz dxi'adau'. Ral-la' gunru' cni lu yöl-la' rejlä' queëru' Dios len lu yöl-la' ba'a ladx' queëru'.

³ Lë ni nac dxi'a len le rdzag ladxë'ë Dios, Nu ruslá rë'u.

⁴ Dioscz rë'nnë' lulá yúgu'të bunách len rë'nnë' lumbë' le nac gdu'të li.

⁵ Tuzë' naquë' Dios, len tuzë' bönni' ruünë' dzag Dios len bunách. Nu ni nac Jesucristo, Nu böac bunách.

⁶ Lëczë' budód cuinë' lu yöl-la' gut, le gdizxjnë' qui dul-la' nabága'gac yúgu'të bunách. Dios benë' lna' lau queë' cati' bdxin dza queë' gutië'.

⁷ Ca nac lë ni, Dios buzöë' neda' quië guna' lban qui, len gaca' gbaz nasölë'ë Cristo, quië usëdgacda' bunách gza'a ca nac le réjlë'ru' Cristo len ca nac le nac gdu'të li. Blítëda' len cutu ca' rzi' yë'a.

⁸ Na'a, rë'nda' lulidzë' Dios bönni', láta'yue' lahuë' gátitëz, nacque' gdu dxi'a, len cula'leynë' lza'quë', len cula'dil-l dídza'quë'.

⁹ Lëzca' cni, rë'nda' lácunu ngul le nac ba'a. Le nac lach le ral-la' lului'nu lahui nac yöl-la' nöxj ladx' len le nac gdu ladx', len clëg le tu'pa'znu icj laucnu len oro, len yugu' bga, len lari' záqui'tsqi.

¹⁰ Yugu' le dxi'a tunnu lului' lahui le naccnu ca na' run le tácunu le nac ba'a. Cni ral-la' lunnu ngul núnbë'cnu Dios.

¹¹ Ral-la' la'cua'nu dxiz ngul cati' nu rusëdi lecnu len la'cua'nu nöxj.

¹² Cutu runna' latj ngul lusëdinu len cula'ná bé'ínu bönni'. Ral-la' la'cua'nu dxiz ga nudubgac bunách queë' Cristo.

¹³ Cni ral-la' gac, le buzöë' Dios zi'al Adán, ati' gdöd na' buzöë'-nu Eva.

¹⁴ Adán na', cutu gzxi' ye'i lë' tu' xöhui', san ngul queë', gzxi' ye'i lënu. Cni gac, gdiitsjnu zxba queë' Dios,

¹⁵ san ulanu ngul ruzoanu-bi' bi'idau' chqui' gúntecznu ca rajlöz le réjlë'ru' Dios len yöl-la' nadx'i, len chqui' gacnu gdu dxi'a len gdu ladx'.

3

Ca ral-la' lacquë' bönni' tun chi'ë bunách queë' Cristo

¹ Dídzä' gdu lë ni rna: "Chqui' rui' ladxë'ë bönni' gaquë' nu gun chi'i bunách queë' Cristo, dxin dxi'a rzë ladxë'ë."

² Run bayúdx nu run chi'i bunách queë' Cristo gac bönni' nutu nu gac bi gnë queë', len soa tuznu ngul queë'. Ral-la' gaquë' ban ladx', len gdu ladx', len nöxj ladx'. Ral-la' gu'ë ga la'cu'ë bóchi'ru' ta'dxinë' lidxë', len gaquë' ca' bönni' nazáqui'tsquinë' usëdnë' bunách.

³ Cutu gaquë' bönni' ri'jë', len clëg bönni' snia', len clëg bönni' rzë lädxi'zë' si'ë dumí, san ral-la' gaquë' bönni' dxi'i ladx', len zxön ladx'. Cutu gaquë' bönni' ruhuídi'në'.

⁴ Ral-la' gaquë' ca' bönni' rna bé'inë' dxi'a bunách nacua' lidxë', nacua'bi' zxi'në' tunbi' ca rna xtídzë'ë lu yöl-la' run ba la'n xuzchi'.

⁵ ¿Naru' huactsa gun chi'ë bunách queë' Dios tu bönni' chqui' cutu rac gna bé'inë' dxi'a bunách nacua' lidxë'?

⁶ Cutu ral-la' gaquë' bönni' zi'a gzu lahuë' të'ë Cristo, cui töd bë'i gun ba zxön cuinë' len cugáč queë' ca na' guc qui tu' xöhui', ben ba zxön cuini, ati' Dios bchuguë' qui.

⁷ Lëzca' ral-la' gaquë' bönni' ta'ná dxi'a queë' nup cunabagac bunách queë' Cristo, cui soa nu uzöa lë' tsla'l, cui gdzunë' lu yal-lj qui tu' xöhui'.

Ca ral-la' lacquë' bönni' nadód lu na'quë' láclenë' bunách queë' Cristo

⁸ Lézca' cni ral-la' lacquë' bönni' nadód lu na'quë' láclenë' bunách queë' Cristo. Ral-la' lacquë' bönni' gdu ladxi', tunë' ca ta'né'. Cutu lacquë' bönni' ti'jé', len culacquë' bönni' ta'zë' ládxi'zë' la'zi'ë dumi.

⁹ Ral-la' lacquë' bönni' tun chi'ë ca nac gdutë le réjlë'ru' Cristo, nac gdu dxi'a icj ládxi'dau'quë'.

¹⁰ Yugu' bönni' ni ral-la' si' bé'li' lequë' zi'al, ati' ni'r gata' lu na'quë' lacquë' bönni' nadód lu na'quë' láclenë' bunách queë' Cristo, chqui' cuzóa nu gac bi gnë quequë'.

¹¹ Lézca' cni, ngul qui queëquë' ral-la' la'cua'nu gdu ládxi'cnu, len culacnu unë qui lzë'i. Ral-la' lacnu zxon ladxi', len lacnu gdu ca nac yúgu'të le tunnu.

¹² Yugu' bönni' nadód lu na'quë' láclenë' bunách queë' Cristo ral-la' lacquë' bönni' zoa tuznu ngul qui queëquë'. Lézca' ral-la' la'ná bé'inë' dxi'a zxi'nquë' len bunách ulídx qui queëquë'.

¹³ Run bayúdx gac cni, le ta'dél-li'në' latj ga lun ba la'n xtídza'quë' bunách, chqui' tunë' dxi'a dxin tunë' táclenë' bunách queë' Cristo, ati' lacré' rugu ladxi' lu'ë didza' ca nac le réjlë'ru' Jesucristo.

Le bgachi' qui le rej ládxi'ru'-në' Dios

¹⁴ Yugu' didza' ni ruzuja' quiu' lu guich, zal-la' runa' löz duyutea' li'.

¹⁵ Chqui' huadzeyda', ruzuja' quiu' didza' ni quië gnöznu' nac ral-la' gunu' laugac bunách nacua' lídxë' Dios, nup nacgac bunách queë' Dios ban, len nacquë' tsutsu, ta'guixj'ö'ë le nac gdutë li. Nacquë' ca yugu' yzxon len le nunída'gac zö'ö, nacgac tsutsu, len ta'zón yu'u.

¹⁶ Le nactë, zxöntër nac le bgachi' qui le rej ládxi'ru'-në' Dios, ca na' nayúj lu guich, rna: Dios buluí' lahuë', guquë' bunách.

Guc bé' naquë' tsahui' le gzóalenë' Lë' Dios Bö' La'y.

Gulalé'inë' Lë' gbaz la'y queë' Dios.

Guc lban queë' laugac bunách gza'a.

Gulayejlë' Lë' bunách yödzyly.

Dios buchisë' Lë' xtsa' ga náctërë' blau.

4

Nup luhuó'a ládxi'gac ca nac le réjlë'ru' Cristo

¹ Yalj lulu rguixj'ö'ë Dios Bö' La'y, rnë': "Dza tsajséytëgac, la'dá'baga' Cristo la'gac bunách." Luhuó'a ládxi'quë' ca nac le réjlë'ru' Cristo. Luzë nagquë' xtídza'gac bunách nacua'len lequë' bö' rzi' yë', ati' luzë nagquë' yugu' zxbá quegac bö' xöhui'.

² Luzë nagquë' xtídza'gac bunách tu'lu'z tsahui' cuingac len tui' didza' le cunác, chnazíd ládxi'dau'gac, cui uxós lequë'.

³ Cni nac, tu'zaguë'ë xnözgac nup tē'ni lutság na'gac, len ta'ná bé'inë' bunách cui lagu le nagu'ë Dios quië uzi'ru' xbey, lë na' huac lagu nup ta'yeylë' Dios, nup na' chnúnbë'gac le nac gdutë li, len tē' Dios: "Xclenu'", cati' tahuë' lei.

⁴ Dxi'a nac yúgu'të le benë' Dios, len cutu bi ral-la' uzoaru' tsla'l chqui' ráguru' lei, rëru'-në' Dios: Xclenu'.

⁵ Rusëdi rë'u xtídze'ë Dios, Lë' unë' dxi'a yúgu'të le ral-la' gáguru' chqui' ulidzru'-në' Dios gnábiru'-në' gun la'yë' lë na' gáguru'.

Ca ruruj'ë dxi'a huen dxin queë' Jesucristo

⁶ Chqui' usëdcnu' böchi' lza'ru' yugu' didza' ni, uruju' dxi'a, gacu' huen dxin queë' Jesucristo, len gac bé' nazëdu' dxi'a ca nac didza' qui le réjlë'ru' Cristo len ca nac zxbá dxi'a run chi'u.

⁷ Gru'n yugu' didza' rdaz qui yödzyly ca nac didza' tui'nu ndau' gul. Bentez le run ga gacu' tsutsu quië gunu' ca rë'nnë' Dios.

⁸ Lati'z uzi'u xbey gunu' le gun ga gacr nal ni'a na'u, san gdu uzi'u xbey gunu' ca rë'nnë' Dios. Cati' runru' cni, lë ni run ga runru' löz soaru' gbanru' yödzyly ni, lenca' soaru' gbanru' dza zi'a za'c, töd uza'ru' yödzyly ni.

⁹ Didza' gdutë li lë ni, len le nac lsaca' la'zi' lu na'gac yúgu'të bunách.

¹⁰ Qui lë ni na', szxöni rusaca' zi' cuinru' runru' dxin, le runru' löz Dios ban. Cristo gutië' quië uslé' yúgu'të bunách. Ruslé' nup na' ta'yeylë' Lë'.

¹¹ Gna be'i len bsëdi bunách lun yugu' lë ni.

¹² Nutu nu ral-la' uzóa li' tsla'l le nacu' bi'i ra'bán, san ral-la' gunu' le uluí' nup ta'yeylë' Dios ral-la' lun ca runu' li'. Cni uluí'nu' lequë':

len didza' ru'u,

len le runu',

ca nadxi'inu' lza'u,
ca ru'u latj zóalenë' li' Dios Bõ' La'y,
ca runu' ca rnau',
ca nacu' gdu dxi'a.

¹³ Tsal za'a gdxina' quiu', bē'tecz ladxu'u ulabu' guich la'y laugac bunách nacué' ga ni' zu'. Bchiz icj nagquë' lë ni, len bsëdi lequë'.

¹⁴ Cutu udódu' ca'z le buzá' ladxë'ë quiu' Dios, lë na' bennë' quiu' ca na' gulaná quiu' nup ni' glui' didza' uláz queë' Dios, cati' ni' gulaxóa na'quë' li' len gululidzë' Dios bõnni' gul tun chi'ë bunách queë' Cristo.

¹⁵ Bentez yugu' lë ni. Bē'tecz ladxu'u gunu' cni, quië la'le'i yúgu'të bunách ca na' zeaj rdél-li'nu' le naqui queë' Cristo.

¹⁶ Ben chi'i cinu' len ben chi'i zxba rusëdiru'. Bentez yugu' lë ni, ati' chqui' runu' cni, uláu' li' len lulá ca' nup la'yõni li'.

5

Ca ral-la' gunbi' Timoteo quegac bunách queë' Cristo

¹ Cutu uzeycnu'-në' ba nadx bõnni' gul, san bchiz icj nagquë' didza', tsa nacquë' xuzczu'. Bchiz icj nagcbi' bi'i bõnni' ra'bán didza', tsa nacchi' bi'i bóchi'czu'.

² Bchiz icj nagcnu ndau' gul didza', tsa naccnu xna'czu'. Bchiz icj nagcbi' bi'i ngul ra'bán didza', tsa nacchi' bi'i zanczu', ca na' rajlóz le nac gdu dxi'a.

³ Ben ba la'n yugu' ngul uzëb, naccnu gdu uzëb.

⁴ Chqui' zoanu ngul uzëb nacua'bi' bi'i queënu o zxi'n xsoanu, ral-la' la'zëdbi' lunbi' ca rë'nne' Dios, láclenbi' zi'al bunách nacué' lidxcbi', len lubi'ibi' quequë' xuz xna'cbi'. Lë ni nac dxi'a len le rdzag ladxë'ë Dios.

⁵ Na'a, ngul na' nacnu gdu uzëb, len naga'nnu tuznu, runnu löz Dios ati' rël len tē dza rnábtecznu lahuë' Dios len rulidznu Lë' ni'a quegac bunách queë',

⁶ san ngul uzëb na' runnu ca nac le rzë ládxi'nu nacnu ca ngul chnatnu cati' ni zoanu nabannu.

⁷ Lëzca' cni, gna be'i bunách nacué' ga ni' zu', quië lun ca rajlóz yugu' lë ni, quië lac bunách nutu nu gac bi gnë quegac.

⁸ Chqui' zoa nu bõnni' curugahuë' yugu' di'a dza queë', len le nacr blau, chqui' curugahuë' bunách nacué' lidxë', chgdá'baguë'ë le réjlë'ru' Cristo bõnni' na' len nacrë' xõhui' ca nu curejlë' Dios.

⁹ Huac gbabnu nup gáclenli' tuznu ngul uzëb na' chyu'urnu ca tsonnlalj iz, len chqui' cutu buca'nnu-në' bõnni' queënu quië sóalennu-në' yetüë' bõnni'.

¹⁰ Run bayúdx soa nu gun lna' lau queënu ca naccg le dxi'a runnu. Gáclenli'-nu chqui' buscul-lnu-bi' yugu' bi'idau', len chqui' rui'nu ga la'cuá' bóchi'ru' za'quë' yöd zubl ta'dxinë' lidxnu, len chqui' rui'nu le lij lagu bunách queë' Dios, len chqui' ráclennu nup ta'zaca' ta'gu'i, len chqui' rúntecznu yúgu'të le nac dxi'a.

¹¹ Yugu' ngul uzëb cutu yui'cnu tsonnlalj iz, cutu gbacnu nup gáclenli', le lunnu ca ta'zëz ládxi'cnu, la'dá'baga'nu Cristo, len lé'ninu lutság na'cnu leyúbl.

¹² Cni gac, la'bága'nu dul-la' le tu'zoanu tslal' le gulayéjlë'nu Cristo zi'al.

¹³ Lëzca' lacnu ngul zxhuëd len ngul ta'dáz ca', len clëgz lacnu zxhuëd, san lëzca' lacnu ngul unë qui lzë'i len tsjtsa'cnu ga yubl, len la'nanu le cunáz.

¹⁴ Qui lë ni na', rë'nda' lutság na'cnu leyúbl ngul uzëb ni yu'ucnu iz cuidi', len luscul-lnu-bi' yugu' bi'idau', len la'ná bé'inu bi'i nacua'bi' yu'u qui queëcnu, cui lui'nu latj bi gnë queëru' nu rdá'baga' rë'u, rë'u na' réjlë'ru' Cristo.

¹⁵ Cni ral-la' gac, le chglubíga'nu la'cnu, ati' tunnu ca rë'ni Satanás tu' xõhui'.

¹⁶ Chqui' nütitëz bõnni' o ngul nu rejllë' Cristo, nacua'nu ngul uzëb lidxgac nup na', ral-la' laclen lecnu, cui lusaca' zi' bunách queë' Cristo. Cni gac, bunách queë' Cristo na' gac laclen ngul naccnu gdu uzëb.

¹⁷ Benr ba la'n bõnni' gul tun chi'ë bunách queë' Cristo, bõnni' na' ta'ná bē'ë dxi'a, len bentër ca' ba la'n bõnni' gul na' tunë' dxin, tunë' lban len tu'sëdnë' bunách.

¹⁸ Nayúj lu guich la'y le rna: "Cutu cu'u du rú'aba' bëdx na' rulibba' xzoa' xtil." Rna ca: "Naquë' lsaca' si'ë laxxjë' bõnni' huen dxin."

¹⁹ Cutu si' lu na'u didza' rui' nu ruquí bõnni' gul run chi'ë bunách queë' Cristo, chqui' cutu nacué' chop tsonn nup tun lna' lau qui le benë'.

²⁰ Nup tuntez dul-la', bsidx lequë' laugac yúgu'të bunách queë' Cristo quië ladxi Dios yezica' bunách ni'.

²¹ Ni'a queë' Xanru' Dios len ni'a queë' Xanru' Jesucristo, len ni'a quequë' gbaz la'y rö queë', rna bé'ida' li' gunu' ca ta'ná didza' ni. Tuz ca ral-la' cuequi xbeynu' yúgu'të bunách, cugunu' ba la'n tuzë' bönni'.

²² Nutu nu bönni' gxoatë na'u, cugunu' ga gaquë' huen dxin queë' Cristo, cui gbagu'u le runë' chqui' gunë' dul-la' bönni' na'.

²³ Cutur gui'ju' nisz. Le ré'itecznu' ral-la' gui'ju' láti'dau' xisi uva quië soa dxi'a lë'u.

²⁴ Yugu' dul-la' quegac la'gac bunách la'lá' lahui zi'al cati' zi'a la'dxinë' ga cuequi xbeynë' lequë' Dios, ati' töd ni' la'lá' lahui dul-la' quegac yezica' bunách.

²⁵ Lëzca' cni, la'lá' lahui dxin dxi'a nungac bunách, ati' chqui' cunala'gac lahui, nutu nu gac ucachi' tsaz dxin na' nunquë'.

6

¹ Ral-la' luntsquë' ba la'n xanquë' yúgu'të bönni' nadá'ugac, cui gac nu gnë zi' qui lë' Dios len qui zxba queë'.

² Nup ni' nacu'ë xangac ta'yejlë'ë Cristo, cutu ral-la' lucá'n ca'z lequë' le nacquë' bóchi'quë'. Ral-la' lunrë' dxi'a xchinquë' le ta'yejlë'ë Cristo bönni' ni' tu'zi'ë xbey dxin dxi'a na', le nadxi'inë' lequë' Lëczë'. Ca nac lë ni, bsëdi bunách nacuá' ni', len bchiz icj nagquë'.

Le rej ládxi'ru'-në' Dios le ruzi'ru' xbey

³ Chqui' zoa nu bönni' rusëdnë' zxba yubl, len cutu rusëdnë' yugu' didza' dxi'a queë' Xanru' Jesucristo, ca nac zxba na' rusëdi rë'u ca ral-la' gunru' ca rë'nnë' Dios,

⁴ bönni' ni run ba zxön cuinë' len cutu bi nöznë'. Didza' cunác dxi'a rzë ladxë'ë ca nacgac didza' baníg len didza' bizxj, le tun ga tu'zxe'i lza'gac len ta'dil-len lza'gac didza' bunách. Lëzca' tun didza' cni ga ta'në' zi' qui lza'gac bunách, len ta'zá' ládxi'gac qui lza'gac le cunác.

⁵ Lëzca' cni tun ga ta'dil-itecz didza' bunách cuta'yejni'i, nup cuta'zi' lu na'gac le nac gdu'të li. Táquinë' huac la'zi'ë dumí zian chqui' lunë' tsazxön nup ta'yíj ládxi'gac Dios. Bcuit ga nacuá' bunách cni.

⁶ Zxön nac le ruzi'ru' xbey cati' len yöl-la' rböz zxön ladx' rej ládxi'ru'-në' Dios.

⁷ Cutu bi nua'ru' cati' bdxinru' yödzyü, len lëzca' cni, cutu bi ua'ru' cati' uza'ru' yödzyü ni.

⁸ Qui lë ni na', chqui' dë queëru' le gáguru' len le gácuru', ral-la' udzjiru'.

⁹ Bönni' tē'nnë' gata' quequë' yöl-la' tsahui', gac quequë' le si' bē' lequë' le xöhui', ati' la'yu'ë lu yal-lj qui tu' xöhui', ati' lu yöl-la' cunözi quequë' zian le la'zë ládxi'quë', le lun ditj lequë'. Yugu' lë ni lusnit lequë' len lun ga la'nitië' tsaz.

¹⁰ Le ta'zë ládxi'gac dumí bunách, run ga tun yúgu'të le cunác. La'quë' bönni', le ta'zë ládxi'quë' lei, guluca'në' le gulayejlë'ë Cristo, len chrac quequë' zian le tu'saca' zi' lequë'.

Nu run dxin queë' Cristo nac ca bönni' rijë' gdil-l

¹¹ Na'a, bönni' queë' Dios, bcuit ga rac le cni. Bë'tecz ladxu'u gunu' le nac tsahui' len le rë'nnë' Dios. Gyéjlë'teczë' Cristo, len bdx'i'i yugu' lza'u. Bë' ladxu'u gacu' zxön ladx'i' len nöxj ladx'i'.

¹² Ca runë' bönni' gdu ladxë'ë rijë' gdil-l, ben dxin qui le réjlë'ru' Cristo, len beni quiu' yöl-la' na'bán gdu. Quië gac cni bulidzë' li' Dios. Dxi'a gac le gnau' yalj lulu ca réjlë'u Cristo, lë na' gnau' laugac zian nup tun lna' lau qui didza' bë'u.

¹³⁻¹⁴ Ni'a queë' Xanru' Dios, Nu na' nabánigac yúgu'të le nacuá', lenca' ni'a queë' Jesucristo, Nu ben lna' lau qui le nac dxi'a le gnë' yalj lulu lahuë' Poncio Pilato, rna bé'ida' li' gun chí'u yugu' lë na' gna bé'inë' rë'u Cristo. Ral-la' gacu' gdu dxi'a len cutu bi gunu' le gui' latj nu bi gnë quiu', ga gdxintë dza ni' ulu' lahuë' Xanru' Jesucristo.

¹⁵ Cati' gdxin dza na' huödë' Jesús, Dios ulu'ë lahui Lë'. Dios naquë' la'y. Tuzë' Lë' dë lu në'ë yöl-la' uná bē', len rna bé'inë' yúgu'të nup ta'ná bē', len naquë' ca' Xangac yúgu'të nup nacgac xan.

¹⁶ Tuzë' Lë' zóateczë', ati' zoë' lu yení' ga cutu gac nu gdxin racz qui. Gatga nu ble'i Lë' len cutu gac nu gle'i Lë'. Queë' Lë' gactecz le run Lë' ba la'n len yöl-la' uná bē'. Ca' gac.

¹⁷ Gna be'i bönni' dë quequë' yöl-la' tsahui' dza ni zoaru' na'a, cui lun ba zxön cuinë', len cui luzxöni ládxi'quë' yöl-la' tsahui' na' cunác löz. Ral-la' lunë' löz Dios ban, Nu runntsca queëru' yúgu'të le ruzi'ru' xbey.

¹⁸ Gna be'i lequë' lunë' le nac dxi'a, quië la'yantsca dxin dxi'a tunë', lë na' nac tu yöl-la' tsahui' gdu. Ral-la' bi lunödzejë' quegac bunách yechi', len lui' ládxi'quë' leygac.

¹⁹ Chqui' lunë' cni, lutubë' yöl-la' tsahui' na' nac gdu, le luzi'ë xbey dza zi'a za', len la'dél-li'në' yöl-la' na'bán gdu.

Le glu'ë Pablo lu na'bi' bi'i Timoteo

²⁰ Bócha'adau' Timoteo, ben chi'i le nadód lu na'u, len bcuit ga nacué' nup tui' didza' ca'z len yugu' didza' cuzaca', len yugu' didza' bizxj, yugu' didza' na' tui' nup ta'náz tac szxöni, ati' nazi' yé'igac ca nac lë na' tun.

²¹ La'gac bunách gulazí' lu na'gac yugu' didza' cni, ati' gulachixi gulanigui ca nac le réjlä'ru' Cristo.

Rnaba' lahuë' Dios uzá' ladxë'ë quiu' le nacgac dxi'a queë'. Ca' gac.

DIDZA ■ BURÓP BSÖLĚ ■ PABLO QUEĚBI ■ BI ■ TIMOTEO

Pablo rugapĕ' Dios bi' Timoteo

¹ Neda', Pablo, naca' gbaz nasölĕ'ë Cristo. Cni naca' le rĕ'nnĕ' gaca' cni Dios, quiĕ cni utság le gzxi' lu nĕ'ë, gunnĕ' queĕru' yöl-la' na'bán gdu, le ruzá' ladxĕ'ë queĕru' Jesucristo.

² Rugapa' Dios li', bócha'adau' Timoteo, nacu' ca zxi'ncza' le réjlĕ'ru' Cristo, ati' nadxi'ida' li'. Rnaba' lahuĕ' Xuzru' Dios lenca' lahuĕ' Xanru' Jesucristo, uzá' ladxĕ'ë quiu' len huechi' ladxĕ'ë li', len gunĕ' ga soa dxi' icj ládxi'da'u.

Timoteo ral-la' gunbi' lna' lau queĕ' Jesucristo

³ Xclenu', répa'-nĕ' Dios ca nac quiu' cati' rulidza'-nĕ' Dios. Cutu rzoa dxia' rnaba' ni'a quiu' rĕl len tĕ dza lahuĕ' Dios, Nu na' runa' xchinĕ' gdu ladxa'a ca na' glunĕ' xuz xtau'hua'.

⁴ Cati' rajneyda' ca na' grödxu', rzĕ ladxa'a ulé'ida' li', quiĕ gac udzjida' gdu ladxa'a.

⁵ Répa'-nĕ' Dios: Xclenu', le bdxin quia' le run ga rajneyda' ca réjlĕ'u Cristo gdu ladxu'u. Lézca' cni, zĭ'al ca li' gulayéjlĕ'nu Lé' xna'u gul Loida len xna'u Eunice, ati' runa' löz, lézca' cni réjlĕ'u Lé' na'a.

⁶ Le nac cni, rusá'a ladxu'u uspanu' le bennĕ' quiu' Dios, lĕ na' bdxin quiu' cati' ni' bxoa na'a li' len bulidza'-nĕ' Dios.

⁷ Bō' bennĕ' queĕru' Dios cutu nac bō' gun ga gádxiru', san bennĕ' queĕru' Bō' run ga naqui queĕru' yöl-la' huac len run ga nadxi'iru' lza'ru' len run ca' ga rna be'i cuinru'.

⁸ Qui lĕ ni na', cutu utui'nu' gunu' lna' lau queĕ' Xanru', len cutu utui'nu' ca rac quia' neda' ni, nadzuna' lidx quia' le runa' xchinĕ', san ben tsaxxon nup ta'zaca' ta'gu'fĭ le tun lban qui didza' dxi'a. Dios gunnĕ' quiu' yöl-la' huac gunu' cni.

⁹ Dioscz buslé' rĕ'u len bulidzĕ' rĕ'u quiĕ gacru' gdu dxi'a. Cutu bulidzĕ' rĕ'u le zoa le dxi'a benru' san bulidzĕ' rĕ'u le gu'ncznĕ' Lé', len le ruzá' ladxĕ'ë cni queĕru'. Dza ni'tĕ buzóĕ' cni queĕru' zĭ'atĕl ca guta' yödzyly ni, le náquiru' queĕ' Jesucristo.

¹⁰ Na'a, chbului' lahui le ruzá' ladxĕ'ë queĕru' Dios, le buluí' lahuĕ' Jesucristo Nu ruslá rĕ'u. Bugúĕ' yöl-la' gut len bulu'ĕ lahui yöl-la' na'bán gdu na', le cutu ca' nit. Cni nac ca rna didza' dxi'a.

¹¹ Cristo buzóĕ' neda' quiĕ guna' lban qui didza' dxi'a na', len quiĕ gaca' gbaz queĕ' quiĕ usédgacda' bunách gza'a.

¹² Qui lĕ ni na' rzaca' rgu'ca ca' yugu' le rac quia' ni, san cutu rutui'da', le núnbĕ'a Nu na' réjlĕ'a. Runa' löz Lé', napĕ' yöl-la' huac gun chi'ĕ le budóda' lu nĕ'ë ga gdxintĕ dza ni' huódĕ'.

¹³ Didza' dxi'a na' byönnu' bena' lban qui ral-la' gac quiu' tu le rulu' ca ral-la' usédnu' bunách ca réjlĕ'ru' Jesucristo len ca nadxi'iru' Lé'.

¹⁴ Ben chi'i le nac dxi'a na' nadód lu na'u, gunu' cni len yöl-la' huac queĕ' Dios Bō' La'y, Nu zoalen rĕ'u.

¹⁵ Chnözcznu' ca na' gulubj ládxi'quĕ' neda' yúgu'tĕ bönni' ta'yejlĕ'ë Cristo nacu'ĕ luyú Asia. Nútsa'quĕ' ladjquĕ' Figelo len Hermógenes.

¹⁶⁻¹⁷ Rnaba' lahuĕ' Xanru' Dios huechi' ladxĕ'ë bunách nacuá' lidxĕ' Onesiforo, le butipĕ' ladxa'a zian lzu bönni' ni. Cati' bdxinĕ' Roma, gdu ladxĕ'ë buguiljĕ' neda', ati' budzölnĕ' neda'. Cutu butui'nĕ' ni'a quia' neda' le nadzuna' lidx quia' ni, nága'a du guia.

¹⁸ Rnaba' lahuĕ' Xanru' huechi' ladxĕ'ë lĕ' dza ni' gdxinĕ' lahuĕ' Dios. Chnözcznu' ca na' gúclenĕ' rĕ'u bönni' ni, cati' ni' gozoru' Éfeso.

2

Ral-la' gacbi' Timoteo ca bönni' gdu ladxĕ'ë rijĕ' gdil-l

¹ Na'a, zxi'na'dau', btip ladxu'u ca nac le ruzá' ladxĕ'ë quiu' Jesucristo.

² Didza' byönnu' bĕ'a laugac zian nup tun lna' lau qui, didza' ni bdód lu na'quĕ' bönni' tunĕ' ca ta'nĕ', bönni' gac lusédnĕ' ca' yela'gac bunách.

³ Ral-la' gua' glenu' le lusaca' li' zĭ' ca na' rua' rlen nu nac bönni' queĕ' Jesucristo gdu ladxĕ'ë rijĕ' gdil-l.

⁴ Nu bönni' rijĕ' gdil-l, cutu ca' gútsĕ'ĕ yugu' le tun bunách yödzyly ni, quiĕ gdzag ladxĕ'ë lĕ' bönni' na' nuzóĕ' lĕ' gaquĕ' bönni' queĕ' rijĕ' gdil-l.

⁵ Lézca' cni, nu nutsa' lu huitj, cutu bi gdĕl-li' chqui' cutu run ca ral-la' gun.

⁶ Bönni' guz gu'n runĕ' dxin, zĭ'al lĕ' uzi'ĕ xbey lĕ na' razĕ'.

⁷ Busá' ladxu'u lĕ ni répa' li', ati' Xanru'cz gunĕ' ga tséjĭ'nu' yúgu'tĕ.

⁸ Yajnéy ca guc queë' Jesucristo. Guljë', guquë' zxi'n xsoë' David, len gdöd gutië', bubané' lu yöl-la' gut. Cni rna didza' dxi'a runa' lban qui.

⁹ Le runa' lban qui didza' dxi'a, rzaca' rgu'a le rac quia', ga rdxintë nága'a lidz guia ni, ca rac queë' bönni' huia'dö', san cutu ca' nága'të xtidzë'ë Dios.

¹⁰ Qui lë ni na' rua' rlena' yúgu'të lë ni le nadxi'ida' nup gröë' Dios, quië lulé' ca' lequë'. Jesucristocz runë' ga lulá bunách na' quië la'cuá' lu yení' gdu queë'.

¹¹ Catéz nac lë ni rna:

Chqui' nátlenru' Lë',

Sóalenru'-në' ca' gbanru'.

¹² Chqui' gua' glenru' le saca' qui'ru',

Gna bé'lenru' ca' Lë'.

Chqui' rdá'baga'ru' Lë',

Lë' tá'baguë'ë ca' rë'u.

¹³ Zal-la' cutu runru' ca rnaru',

Lë' rúnteczë' ca rnë'.

Lë' cutu gac tá'baguë'ë le naquë'.

Bönni' huen dxin queë' Cristo rurujë' dxi'a

¹⁴ Bsa' ládxigac nup nacua' ga ni' zu' ca nac lë ni, ati' ni'a queë' Xanru' Dios gna be'i lequë' cui la'díl-l didzë'ë ca nacgac didza' cuzáca'gac. Yugu' didza' cni tun ga la'nít nup ta'yöni leygac.

¹⁵ Bé'tecz ladxu'u uruju' dxi'a lahuë' Dios quië gacu' ca bönni' huen dxin cutu rutui'në' ca nac dxin nunë'. Dxi'adau' ral-la' ugunu' dxin didza' gdutë li.

¹⁶ Na'a, bcuit ga nacua' nup tui' didza' cuzaca' len didza' ca'z, le tun didza' cni ga lunrë' le curë'nnë' Dios.

¹⁷ La'zë didza' tu'ë ca rzxön huë' nudzu' le rdudu' rla. Nútsa'quë' ladj nup tui' didza' cni Himeneo len Fileto.

¹⁸ Gropë' ni gulachixi gulanignë' ca nac le nac gdutë li, le ta'në' chgdöd dza ral-la' lubán nup chnatgac, len gulabequë' bröli la'gac bunách ga rdxintë cutur ta'yejlë' Cristo.

¹⁹ Le benë' tsutsu Dios zoatecz, len dé tu le rac bë', le rna: "Nunbë'ë Dios nup náquigac queë'." Rna ca: "Gul-cuit ga dë le cunác, yúgu'tëli' lbi'ili' náquili' queë' Cristo."

²⁰ Tu lu yu'u zxön yu'ugac le náquini, clégz oro len plata, san lëzca' le náquini yag len yu. La'gac tu'gún leygac dxin bunách ga lna', ati' yela'gac tu'gún leygac dxin bunách ga cunác lna'.

²¹ Quië gacru' ca nac lë na' tu'gún dxin bunách ga lna', len quië gac gunru' le nac dxi'a len gacru' lsaca' ugunë' rë'u dxin Xanru', ral-la' gcuitru' ga rac le cunác. Chqui' gunru' cni, gacru' lsaca' gunru' yúgu'të dxin dxi'a.

²² Gru'n le tun ga nu së ladxí' le cunác ca rac quequë' bönni' ra'bandau'. Bé' ladxu'u gacu' tsahui'. Ben le run ga réjlë'u Cristo len le run ga nadxi'icnu' lza'u, len le run ga rbözu' dxí'adau'. Ca nacgac lë ni, ben tsazxön nup tu'lídz Xanru', nac gdu dxi'a icj ládxí'dau'gac.

²³ Na'a, gru'n yugu' didza' ca'z len didza' cuzaca', le nöcznu' tun ga ta'díl-l didza' bunách.

²⁴ Bönni' huen dxin queë' Xanru' cutu ral-la' til-lenë' bunách didza', san ral-la' gaquë' nöxj ladxí' laugac yúgu'të bunách. Ral-la' gac usëdnë' bunách, len gaquë' ca' zxön ladxí'.

²⁵ Lu yöl-la' nöxj ladxí' ral-la' uzéjní'në' nup ta'dá'baga' le runë' lban qui. Chqui' gunë' cni, nazx ca' gu'ë lequë' latj Dios lubí'i ládxí'quë' quië lumbë'ë le nac gdutë li.

²⁶ Cni lulé' lu yal-lj qui tu' xöhui' ga nadzunquë', ati' luhuöaquë' tsahui' quië lunë' ca rë'nnë' Dios.

3

Ca lac bunách dza tsajséytëgac

¹ Lëzca' ral-la' gnöznú' lë ni: Dza tsajséytëgac lac dza la'zaca' la'gu'i' bunách.

² Yugu' dza ni' la'cu'ë bönni' lacquë' cni:

La'dxí'i la' cuíngaczë' len luhuídi'në'.

Lun ba zxön cuinquë' len lului' cuinquë' blau.

La'në' zì'ë qui le nac la'y.

La'dá'baguë'ë xuz xna'quë'.

Lacquë' curdzág ladxí'.

Cutu lunë' ca rë'nnë' Dios.

³ Cutu la'dxi'inë' ca ral-la' lunë'.

Lacquë' zidzj ladxí'.

La'në' qui lza'quë'.

Cutu la'ná be'i cuinquè'.

Lacquè' bònni' dza'a.

Cutu la'lé'inè' dxi'a le nac dxi'a.

⁴ Lacquè' udód lzè'i len cutu la'dzaguè' dxi'a.

Luluí' cuinquè' ca bònni' nayépsètèrquè'.

La'dxi'inè' le la'dzágz ládxi'què' len clèg Dios.

⁵ Luluí' cuinquè' ca bònni' núnbè'què' Dios, san la'dá'baguè'è le ruzá' ladxè'è queèru' Dios. Bcuit ga nacuá' bunách cni.

⁶ Lézca' cni, lu yöl-la' banís quequè' la'yaziè' gap nac lu yu'u len la'zí' yé'inè' yugu' ngul cunözi quiè la'zí' lu na'cnu le lu'sèdnè'. La'bága'nu dul-la' zian ngul na', len lui' ládxi'cnu yugu' le la'zéz ládxi'cnu le cuzaca'.

⁷ La'yónitecznu ngul ni didza' lun lban qui bunách, san cutu ca' la'dél-li'nu la'yéjní'nu le nac gdu'tè li.

⁸ Ca na' glaquè' Janes len Jambres, bònni' ni' guladá'baguè'è Moisés, lèzca' cni lacquè' bònni' ni, la'dá'baguè'è le nac gdu'tè li. Lacquè' chul nit len la'chixinè' ca nac le réjlè'ru' Cristo.

⁹ Cutu la'dél-li'rnè', san gac bè' nacquè' cunözi laugac yúgu'tè bunách, gac quequè' ca na' gac quequè' Janes len Jambres na'.

Le rgu'è Pablo lu na'bi' bi'i Timoteo

¹⁰ Nözcznu' ca nac le rusèdda' bunách len ca runa'. Nöznu' ca' le rui' ladx'a guna' len ca réjlè'a Cristo, len ca naca' nöxj ladxí', len ca nadxi'ida' lza'a, len ca rböz'a' zxon ladxí'.

¹¹ Nöznu' ca' yugu' le gulabía ládxi'gac neda' bunách, len yugu' le gzxaca' gdi'a, le glac quia' lu yödZ Antioquia len lu yödZ Iconio, len lu yödZ Lистра. Yugu' le gulabía ládxi'gac neda' bunách ni' bia' blena', ati' Xanru' Jesús buslé' neda' lu yúgu'tè lè na'.

¹² Yúgu'tè nup t'è'ni lac gdu dxi'a le náquigac queè' Jesucristo, lèzca' la'zaca' la'gui'è yugu' le la'bia ládxi'gac lequè' bunách.

¹³ Na'a, lacré' xóhui' bònni' tua'dò' len bònni' ta'zí' yè'è. La'zí' yé'inè' bunách, ati' la'zí' ye'i ca' lequè' bunách.

¹⁴ Na'a, ben chi'i yugu' le gzèdu' len le gzxi' lu na'u, le núnbè'czu' nup gulusèdi li'.

¹⁵ Ga gdel-la' nacu' bi'idau' núnbè'u le nayujgac lu guich la'y, le huac luzéjní'tsqui li' quiè uláu' le réjlè'u Jesucristo.

¹⁶ Yúgu'tè le nayúj lu guich la'y bchiziè' Dios icj ládxi'dau'gac bunách queè', nup na' guluzúj lu guich didza' na' bè'è Dios. Lè na' nayúj lu guich nactsca lsaca' usèdi rè'u, len ubíj ga lna' le runru', len ugú'u rè'u tu nöz, len usèdi rè'u quiè gacru' tsahui'.

¹⁷ Cni run, quiè gac sina' nu nac queè' Dios, len gactsca gun yúgu'tè le nac dxi'a.

4

¹⁻² Ni'a queè' Xanru' Dios, lencia' ni'a queè' Xanru' Jesucristo, rna bé'ida' li' gunu' lban qui xtidzè'è Xanru'. Léczè' cuequi xbeyne' nup ni nabangac len nup chnatgac, dza ni' huödè' duná bè'è. Bè' ladxu'u gunu' lè ni chqui' rac dxi'a quíu' o curác dxi'a. Lu yöl-la' zxon ladxí', bubíj ga lna' le tun bunách, len bsa' ládxi'què' len bchiz icj nagquè' ca nac lè na' rusèdiru'.

³ Cni ral-la' gunu' le gdxin dza cati' cutu luzé nagquè' zxba dxi'a, san lè'nnè' la'yönnè' le ta'dániznè'. Ca ta'zéz ládxi'què' lutubè' quequè' nup lusèdi lequè'.

⁴ Luca'nè' le nac gdu'tè li, len la'zí' lu na'què' yugu' didza' rdaz.

⁵ Na'a, ral-la' gacu' zxon ladxí' ca nac yúgu'tè le runu'. Bia' blen le lusaca' li' zi'. Ben lban qui didza' dxi'a. Gdu ladxu'u ben dxin le budödè' lu na'u Cristo gunu'.

⁶ Ca nac quia' neda', nudód cuina' lu nè'è Dios ati' chzoa ludóddè' neda' le runa' xchinè', ati' dza uzá'a yödzyú ni chzoa gdxin.

⁷ Ca runè' bònni' gdu ladxè'è rijè' gdil-l, lèzca' cni bena' neda' dxin, len chbudx bena' le budödè' lu na'a Cristo guna', le bena' gdu ca rajlóz le réjlè'ru' Cristo.

⁸ Yetú ca', nac löz quia' gdél-li'da' le ral-la' la'zí' nup nacgac tsahui', le gunnè' quia' Xanru' dza ni', ati' tsahui' nac ca rbequi xbeynè' rè'u. Clégz quia' neda' gunnè' lei, san lèzca' gunnè' lei quegac yúgu'tè nup ta'dxi'i Lè', len gdu ládxi'què' ta'bözè' dza huödè'.

Le buzujè' lu guich Pablo gunbi' Timoteo

⁹ Bè' ladxu'u guidteo' ga ni zoa'

¹⁰ le bubíj ladxè'è neda' Demas, le nadxi'inè' le ruzi'è xbey yödzyú ni, ati' gyijè' yödZ Tesalónica. Crescente gyijè' luyú Galacia, ati' bi'i Tito gyeajbi' luyú Dalmacia, le cni ben bayúdx lunè'.

¹¹ Tuzè' Lucas zóalenè' neda'. Bchè'-bi' bi'i Marcos guídenbi' li' tsazxón, le nach'i' gúnlenbi' neda' tsazxón xchinè' Cristo.

¹² Bsöla'a-bi' bi'i Tíquico lu yödZ Éfeso.

¹³ Cati' guidu', bia' quia' lari' guitsa' na' buca'na' lu yödZ Troas lu yu'u lidxë' Carpo, len bia' ca' quia' yugu' guich, len le nacr blau, bia' quia' guich náquicni guid.

¹⁴ Alejandro, bönni' bēdx guia, zian le bi'ē dō' quia'. LēcZē' Xanru' ubi'ē queē' ca nacgac le benē' quia' bönni' ni.

¹⁵ Ben chi'i cuinu' queē' bönni' ni, le rdá'baga'tsquē' didza' runru' lban qui.

¹⁶ Cati' zi'al lzu bdxina' lauquē' bönni' yúlahui', nutu nu guclen neda', san gulubíj lādxi'gac neda' yúgu'tē bunách. Cutu rē'nda' uzi' lē' lequē' Dios.

¹⁷ Gzóalenē' neda' Xanru', len butipē' ladxa'a quiē udx guna' lban qui xtidzē'ē quiē la'yöni yúgu'tē bunách gza'a. Cni guc, buslé' neda' Xanru'. Guc quia' tsca bulá' lu rú'aba' bēdx guixi'.

¹⁸ LēcZē' Xanru' uslé' neda' lu yúgu'tē le curác dxi'a, len gun chi'ē neda' ga gdxintea' ga rna bē'ē Lē' ni' yehua' yubá. Gactecz queē' yöl-la' ba yúgu'tē dza zi'a za'c. Ca' gac.

Pablo rugapē' Dios bunách queē' Cristo

¹⁹ Bgap Dios Priscila len Aquilo, lenca' bunách nacua' lidxë' Onesíforo.

²⁰ Buga'nē' Erasto lu yödZ Corinto, ati' buca'na'-nē' Trófimo luyú Mileto le ré'inē'.

²¹ Bē' ladxu'u guidu' ga zoa' zi'al cati' gdxin beo' ziaq. Tu'gapē' Dios li' Eubulo len Pudente len Lino, len Claudia, len yúgu'tē böchi' lza'ru' ni.

²² Rnaba' lahuē' Xanru' Jesucristo sóalenē' li'. Gaclen li' le ruzá' ladxē'ē quiu' Dios. Ca' gac.

DIDZA □ BSÖLĚ □ Ě PABLO QUEĚBI □ BII TITO

Pablo rugapĚ Dios bi'i Tito

¹ Neda', Pablo, naca' huen dxin queĚ Dios len gbaz nasölĚĚ Jesucristo. BsölĚĚ neda' quiĚ guna' ga la'yejlĚ' Cristo bunách chgröczĚ' Dios, quiĚ luúnbĚ' le nac gđutĚ li ca ral-la' gun nu nunbĚ' Dios.

² Cni naca' le runa' löz uzi'a xbey yöl-la' na'bán gdu le gzxi' lu nĚĚ Dios gunnĚ' queĚru' dza ni'tĚ, cati' zi'a gzu lau rata' yúgu'tĚ le dĚ, ati' runczĚ' LĚ' le rzi' lu nĚĚ gunĚ'.

³ Cati' bđxin dza qui, Dios bulu'Ě lahui xtidzĚĚ, le glu'Ě lu na'a guna' lban qui. Cni gna be'inĚ' neda' Dios, Nu buslá rĚ'u.

⁴ Rugapa' Dios li', bócha'adau' Tito, nacu' gdu zxi'ncza' le nac tuz ca réjlĚ'ru' Cristo. Rnaba' lahuĚ' Dios Xuz len lahuĚ' Xanru' Jesucristo Nu buslá rĚ'u, uzá' ladxĚĚ quiu' len huechi' ladxĚĚ li', len gunĚ' ga soa dxi icj ládx'i'da'u.

Dxin queĚ' Cristo runbi' bi'i Tito luyú Creta

⁵ Qui lĚ ni na' buca'na' li' luyú Creta, quiĚ gsa'u le ryadzj quegac bunách queĚ' Cristo nacua' ni', quiĚ lacquĚ' gdu bunách queĚ' Cristo, len quiĚ ucú'u-quĚ' yúgu'tĚ yödž bönni' gul lun chi'Ě bunách queĚ' Cristo nacua' tu tu yödž ni', ca na' chgna bé'ida' li' gunu'.

⁶ Bönni' gul na' run chi'Ě bunách queĚ' Cristo ral-la' gaquĚ' bönni' nutu nu bi gac gnĚ queĚ', len zoa tuznu ngul queĚ'. Yugu' zxi'nĚ' ral-la' la'yejlĚ'bi' Cristo, len cuzóa nu gac gnĚ quecbi' ta'dá dzagzbi' ca', o ta'dá'bagab'i' xuz xna'cbi'.

⁷ Bönni' run chi'Ě bunách queĚ' Cristo run bayúdx gaquĚ' bönni' curunĚ' le güi' latj nu bi gnĚ queĚ' ca runĚ' xchinĚ' Dios. Cutu ral-la' gaquĚ' bönni' zid o bönni' icj dza'a o bönni' ri'jĚ', o bönni' rbizzjnĚ', o bönni' rzĚ ládx'i'zĚ' dumí.

⁸ Ral-la' gu'Ě ga la'cu'Ě bóchi'ru' ta'dxinĚ' lidxĚ'. Ral-la' sĚ ladxĚĚ gunĚ' le nac dxi'a. Ral-la' gaquĚ' bönni' rejni'i len bönni' tsahui'. Ral-la' gádxinĚ' Dios, len gna be'i cuinĚ'.

⁹ Ral-la' gun chi'Ě didza' gđutĚ li ca chnazĚĚ', quiĚ gac uchiziĚ' icj naggac bunách ca rajlóz zxba dxi'a len quiĚ gac useyjĚ' rú'agac bunách ta'nĚ qui.

¹⁰ Cni ral-la' gaquĚ' le ta'dá'baguĚĚ zian bönni' len tu'Ě didza' cuzaca' len ta'zi' yé'inĚ' bunách. Zian bönni' tunĚ' cni nacquĚ' judío.

¹¹ Yugu' bönni' ni, run bayúdx gunu' ga tseyj rú'aqueĚ', le tunĚ' ga ta'chixi ta'nigui yúgu'tĚ bunách nacua' yu'u gap ta'yaziĚ', len tu'sédnĚ' le cural-la' lusédnĚ'. Cni tunĚ' quiĚ la'zi'zĚ' dumí.

¹² TuĚ' bönni' gbabĚ' bunách Creta ga na' zu', bönni' na' bĚĚ didza' uláz qui gđau' quequĚ', gnĚ': "Ta'zi' yĚ'teczĚ' bönni' Creta, len nacquĚ' ca böa' guixi' snia'. NacquĚ' bönni' huágulĚĚ zxhuĚd."

¹³ Didza' ni benĚ' lna' lau quequĚ' nac gđutĚ li. Qui lĚ ni na' gđil-l lequĚ' quiĚ gac gdu ca ta'yejlĚĚ Cristo,

¹⁴ len cui luzĚ nagquĚ' yugu' didza' rdaz quequĚ' bönni' judío, len cutu lunĚ' ca ta'ná bĚ' bunách nuca'ngac le nac gđutĚ li.

¹⁵ Yúgu'tĚ nac dxi'a quegac nup nacgac dxi'a, san quegac nup nacgac xöhui' len cuta'yejlĚ', cutu bi nac dxi'a, san nacquĚ' xöhui' ga rdxintĚ le ta'bequi icjqüĚ' len le ta'zá' ládx'i'quĚ'.

¹⁶ Ta'nĚ' núnbĚ'quĚ' Dios, san le tunĚ' cutu rajlóz le ta'nĚ', le nacquĚ' bönni' cuta'dzág ládx'i'quĚ'. Cutu tunĚ' ca ta'nĚ', len cutu gac lunĚ' nitú le nac dxi'a.

2

Zxba dxi'a ral-la' usĚdiru'

¹ Na'a, ral-la' gu'u didza' le rajlóz zxba dxi'a.

² BsĚdi bönni' gul cui li'jĚ', san lacquĚ' ba'a ladxi', len bönni' ta'yejni'i. Ral-la' gac gdu ca ta'yejlĚĚ Cristo. Ral-la' la'dxi'inĚ' lza'quĚ' len la'bözĚ' xzön ladxi'.

³ BsĚdi ndau' gul lunnu le rdzag ladxĚĚ Dios len cui la'nĚnu qui lza'cnu, len cui lí'ajnu. Ral-la' lusĚdinu le nac dxi'a,

⁴ quiĚ gac lusĚdinu ngul ni' yu'ucnu iz cuidi' quiĚ la'dxi'inu bönni' qui queĚcnu, lenca' zxi'ncnu.

⁵ Ral-la' lacnu ngul ta'yejni'i len ngul dxi'a ladxi'. Ral-la' lun chi'inu le dĚ lidxcnu len lacnu dxi'a, len lunnu ba la'n bönni' qui queĚcnu, len cutu bi lunnu le güi' latj nu gnĚ' zi' qui xtidzĚĚ Dios.

⁶ Bsédi bönni' ni' nacu'ë iz cuidi' quië lacquë' bönni' ta'yejni'i.

⁷ Ral-la' gúnteczu' le nac dxi'a, ului'ínu' lequë' cni ca ral-la' lunë'. Ca rusëdnu' ral-la' uluí' nacu' gdu ladxí' len ba'a ladxí'.

⁸ Ral-la' usëdnu' didza' dxi'a le cugác nu bi gnë qui, quië utui'në' bönni' rdá'baguë'ë, len cugác bi gnë' queëi' le cunác.

⁹ Bsédi bóchi'ru' ni' ta'yejlë'ë Cristo len nadá'ucuë', quië la'cu'ë nöxj lauquë' xanquë'. Ral-la' lunë' yúgu'të le la'dzág ladxí'quë' xanquë', len cutu lusáqui'në' didza'.

¹⁰ Cutu ral-la' lucachi' lanë', san ral-la' luluí' cuinquë' tsahui' ca nac yúgu'të le tunë'. Yúgu'të le tunë' ral-la' uluí' nac dxi'a zxba queë' Dios, Nu buslá rë'u.

¹¹ Bönni' na' buzá' ladxë'ë queëru' Dios chbuluí' lahuë' laugac yúgu'të bunách quië lulá. Lë' rusëdnë' rë'u uca'nru' le curdzág ladxë'ë Dios len cui së ladxí'ru' le nac qui yödzylyú ni, san cözru' zxon ladxí' len gacru' tsahui' dza ni zoaru' na'a, len gunru' ca rë'ncznë' Dios.

¹³ Ral-la' cözru' le runru' löz le gun ga gacru' bica' ba, lë na' gac dza ni' cati' uluí' lahuë' Jesucristo lu yení' gdu queë', naquë' Dios zxon, Nu ruslá rë'u.

¹⁴ Lëczë' budód cuinë' uláz queëru', quië böa'uë' rë'u lu yúgu'të le nac xöhui', ati' ruinë' rë'u dxi'a quië gacru' bunách queë' len güi' ladxí'ru' gunru' le nac dxi'a.

¹⁵ Yugu' lë ni bë' didza' len bchiz icj naggac bunách ni', ati' len yöl-la' uná bë' gdil-l lequë'. Bentez cni, cui si' latj nu ucá'n ca'z xtidzu'u.

3

Le ral-la' lun bunách ta'yejlë' Cristo

¹ Bsa' ladxí'quë' bóchi'ru' ni' lunë' ca ta'né' bönni' dë lu na'quë' len yugu' bönni' yúlahui', quië lunë' ca rna xtídzá'quë'. Ral-la' la'cu'ë sina' lunë' le nac dxi'a.

² Cutu bi le cunác ral-la' la'në' qui lza'quë', len cutu la'díl-lenë' lequë' didza', san ral-la' lacquë' nöxj ladxí' len gdu ladxí' laugac yúgu'të bunách.

³ Lëzca' rë'u, zi'al gucru' bönni' cuta'yejni'i len gdá'bagaru' Dios. Gdaru' nanitru' len gucru' ca bönni' nadá'ugac, benru' le gzë ladxí'ru' le cunác len yela'gac le bdzag ladxí'ru'. Benru' ca' le cunác len buzaxë'iru' lza'ru'. Cutu gulale'i rë'u dxi'a bunách, ati' rë'u cutu blé'iru' dxi'a lza'ru' turu' yeturu'.

⁴ Ni'r bulu'ë lahui Dios, Nu ruslá rë'u, le nac bë' naquë' gdu dxi'a len nadxi'inë' yúgu'të bunách,

⁵ le buslé' rë'u, clëg le zoa bi le nac dxi'a benru' rë'u, san le buechi' ladxë'ë rë'u. Bunë' rë'u dxi'a len benë' ga nacru' bunách cub. Dios Bô' La'y bucubë' rë'u.

⁶ Dios bsölë'ë queëru' Dios Bô' La'y le náquiru' queë' Jesucristo Nu ruslá rë'u.

⁷ Buzá' ladxë'ë queëru' len bunë' rë'u tsahui' quië gata' queëru' yöl-la' na'bán gdu, le runru' löz gunnë' queëru'.

⁸ Didza' gdu'të li lë ni nuzuja' lu guich. Rë'nda' usédtsquinu' bunách ni' yugu' lë ni quië lui' ladxí'quë' lúnteczë' le nac dxi'a bönni' ni' ta'yejlë'ë Dios. Lë ni nac dxi'a len nactsca lsaca' la'zi' lu na'gac yúgu'të bunách.

⁹ Na'a, cutu gu'u latj nu güi' didza' cuzaca', o nu güi' ladxí' ca nacgac lagac ziantër cö' xuz xtau'gac bunách, o nu tsjtsa' yugu' didza' bizxj, len yugu' le rdíl-l didza' ca nac qui zxba queë' Moisés, le cutu bi záca'gac yugu' le cni, ati' nutu nu uzí' xbey didza' cni.

¹⁰ Chqui' zoa ni' bönni' rubijë' chopl bunách queë' Cristo, töd usa'u ladxë'ë tu yetú lzu, bubijë' bönni' na'.

¹¹ Nözcnu' chböaquë' bönni' cunác tsahui' bönni' cni, len runë' dul-la'. Chnabaguë'ë zxguia' ni'a qui lë na' runë'.

Le buzujë' lu guich Pablo gunbi' bi'i Tito

¹² Catí' gsöla'a-në' quiu' Artemas o Tíquico, bë' ladxu'u guidu' ga ni zoa' lu yödzy Nicópolis, le chnuna' quia' uga'na' ni yugu' beo' ziaq.

¹³ Zenas, bönni' na' rudödë' didza' ca rna bë' zxba qui yúlahui', lenca' Apolos, la'dxinë' ga ni' zoali'. Bugú'u lequë' nöz lu yöl-la' raclen, cui bi yadzj quequë'.

¹⁴ Bsédi bóchi' lza'ru' lúnteczë' le nac dxi'a, bi lunödzyë' quegac nup bi ryadzj quegac, quië gac bë' cni le nacquë' queë' Cristo.

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo

¹⁵ Tu'gáp Dios li' yúgu'të nup nacua'len neda'. Bgap Dios nup ni' nadxi'igac rë'u le ta'yejlë' Dios. Le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios gaclen yúgu'tél'. Ca' gac.

DIDZA BSÖLËË PABLO QUEË FILEMÓN

Pablo rugapë' Dios Filemón

¹ Neda', Pablo, dzagbi' neda' bi'i bóchi'ru' Timoteo, ati' nadzuna' lidx guia le runa' xchinë' Jesucristo, rugapa' Dios li', Filemón, nacu' bõnni' nadxi'itu' len runu' xchinë' Cristo ca runtu' netu'.

² Rugapa' Dios Apia, ngul quiu', nacnu zanru' réjlë'nu Cristo. Rugapa' Dios ca' zxi'nu', Arquipo, nachi' queë' Jesucristo ca bõnni' rijë' gdil-l, runbi' xchinë' Lë' ca runtu' netu'. Lëzca' rugapa' Dios bunách queë' Cristo tu'dubë' lu yu'u lidxu'.

³ Rnaba' lahuë' Xuzru' Dios lenca' lahuë' Xanru' Jesucristo, uzá' ladxë'ë queëli' len gunë' ga soa dxi icj lãdxi'dau'li'.

Ca runë' Filemón le réjlë'ë Cristo

⁴ Xclenu', réteca'-në' Dios queëru', len rajnéyteczda' li' cati' rulidza'-në' Dios.

⁵ Cni' runa' le rdxin quia' didza' ca nadxi'inu'-në' Xanru' Jesús len réjlë'u Lë', len nadxi'inu' ca' yúgu'të bunách chnubijë' quizi queë'.

⁶ Rnaba' lahuë' Dios gunë' ga guntsca dxin lban runu' ca nac le réjlë'u Cristo, quië luzi' xbey nup nacua' ni' yúgu'të le nac dxi'a, le ruzá' ladxë'ë queëru' Jesucristo.

⁷ Rudzijda' len ruzi' zxõna' le nadxi'icnu'-në' bóchi'ru', len benu' li', böcha'a, ga guluhuóac lãdxi'gac bunách ta'yejlë' Cristo.

Ral-la' unít lahuë'-bi' Filemón Onésimo, bi'i nada'u queë'

⁸ Qui lë ni na', zal-la' dë lu na'a le naca' gbaz nasölë'ë Cristo gna bé'ida' li' ca ral-la' gunu'

⁹ ni ráta'yua' lau' len yõl-la' nadxi'i, neda' ni chnaca' bõnni' gul len yu'a lidx guia le runa' xchinë' Jesucristo.

¹⁰ Ráta'yua' lau' uláz queëbi' Onésimo, bi'i na' bena' ga böacbi' queë' Cristo, len qui lë ni na' nachi' ca zxi'ncza' ga ni nadzuna' lidx guia.

¹¹ Bi'i ni, zi'al cutu guchbi' lsaca' quiu', san na' nachi' lsaca' quiu' li' lenca' quia' neda'.

¹² Bi'i ni rusõla'a-bi' ga zu'. Na'a, ben ba la'n lëbi' ca néda'cza' runu' ba la'n, le nadxi'ida'-bi'.

¹³ Gu'nda' ugá'nlenbi' neda' ni, quië uláz quiu' gunbi' xchina' tsal ni yu'a lidx guia le runa' lban qui didza' dxi'a

¹⁴ san cutu bi ré'nda' guna' le cutu nac didza' quiu', cui guna' bayúdx gáclenu' neda', san huac gáclenu' neda' le ré'ncznu' ca'.

¹⁵ Nazx ca' qui lë ni na' buza'bi' ga zu' Onésimo tu chi'idau' quië udxinbi' tsaz ga zu'.

¹⁶ Na'a, cutur gachi' quiu' ca bi'i nada'u, san gachi' quiu' ca bi'i bóchi'czu', nachi' bi'i bóchi'ru' réjlë'bi' Cristo, len nadxi'iru'-bi'. Nachi' cni' quia' neda', ati' ral-la' gacrbi' ca' cni' quiu', clëgz ca böchi' lza'u, san lëzca' ca bi'i böchu'u réjlë'bi' Xanru' Jesucristo.

¹⁷ Qui lë ni na', chqui' nunu' neda' tuz, ben ba la'n lëbi' ca néda'cza' runu' ba la'n.

¹⁸ Chqui' bi zxguia' benbi' quiu' o chqui' bi ral-la'bi' quiu', gnatëz neda' ral-la'a.

¹⁹ Neda', Pablo, len na'cza' ruzuja' quiu' lu guich lë ni: Néda'cza' quizzxa' bi ral-la'bi', len clëg gyëpa' li': Lëzca' ral-lu'u quia' yúgu'të le dë quiu' le bena' neda' ga napu' yõl-la' na'bán gdu.

²⁰ Ca' gac, böcha'a. Chqui' dë le uzi'a xbau' le náquiru' queë' Xanru', ben lë na' chgúta'yua' lau' le naca' böchu'u réjlë'a Cristo, ati' cni' gunu' ga huóac ladxa'a.

²¹ Ruzuja' quiu' lu guich ni, le ruzxõni ladxa'a li', gunu' ca rna xtidza'a, len nõzda' gunu' yelati' ca lë na' chgúta'yua' lau'.

²² Lëzca' rnaba' lau' upa' quia' ga soa' lu yu'u lidxu', le runa' lõz uruja' lidx guia ni, ati' guida' ga zoali' le rulidzli'-në' Dios rnabli' neda' lahuë'.

Pablo ruzujë' lu guich le rugáp Dios Filemón

²³ Rugapë' Dios li' Epafra, yú'ulenë' neda' tsazxõn lidx guia ni le runë' xchinë' Jesucristo.

²⁴ Lëzca' tu'gapë' Dios li' Marcos len Aristarco, len Demas len Lucas, bõnni' ni tünlenë' neda' tsazxõn dxin queë' Cristo.

²⁵ Rnaba' lahuë' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli'. Ca' gac.

DIDZA □ RUZEJNI □ BUNÁCH HEBREO

Dios bé'lené' rē'u didza' lu ru'ē Zxi'nczē'

¹ Zian lzu len zian ca benē' Dios, bé'lené' xuz xtauru' didza' dza ni'tē lu rú'aque' bönni' glu'ē didza' uláz queē'.

² Na'a, ga ruúdx xtidzē'ē, dza ni zoaru' na'a, Dios bé'lené' rē'u didza' lu ru'ē Zxi'nczē'. Dios buzóē' Lē' quiē gaqui queē' Zxi'nē' yúgu'tē le naqui queē' Lē', ati' lu nē'ē Zxi'nē' na', Dios benē' yōdzlyú ni.

³ Zxi'nē' na' naquē' ca tu le rgu'u yení' qui yōl-la' yení' queē' Dios, len ca naquē' Zxi'nē' ruluí' lahui gdu ca naquē' Dioscz. Runczē' ga nacua'tecz yúgu'tē, rugunē' dxin didza' ru'ē len yōl-la' huac queē'. Cati' budx benē' le ruún rē'u dxi'a ca nac dul-la' nabága'ru', yajch'ōē' cuít lē'ē yubél' Dios, Nu rō' rna bē' xtsa'tēr.

Zxi'nē' Dios nactērē' blau ca yugu' gbaz la'y

⁴ Zxi'nē' Dios nactērē' blau ca yugu' gbaz la'y queē' Dios, le nactēr blau le lē', lē na' Dios glu'ē Lē' le naquē' Zxi'nczē', ca laquē' gbaz la'y queē' na'.

⁵ Dios gatga gudxē' tuē' gbaz la'y queē' ca na' gudxē' Zxi'nē', gnē':

Zxi'na' nacu',

Buzóa' Li' na'a.

Gatga bē'ē didza' queē' tuē' gbaz la'y ca na' bē'ē didza' queē' Zxi'nē', gnē':

Gaca' Xuzē',

Ati' Lē' gaquē' Zxi'na'.

⁶ Lēzca' cni, cati' Dios buzóē' Bi'i queēcžē' lu yōdzlyú ni, gnē':

La'yj lādxi'quē' Lē' yúgu'tē gbaz la'y queē' Dios.

⁷ Ca nacquē' gbaz la'y queē', rna:

Lē' runē' ga nacquē' ca bō' reycj gbaz la'y queē',

Ati' gbaz la'y tunquē' xchinē', runē' ga nacquē' ca gui'.

⁸ Na'a, ca nacczē' Zxi'nē', rnē':

Ga rō'u rna bē'u, gna bē'teczu', Dios.

Tsahui' nac ca rna bē'u.

⁹ Nadxi'inu' le nac tsahui', len clēg le cunác.

Qui lē ni na' Dios budōdē' lu na'u yōl-la' uná bē',

Len benē' ga ruzi'tēru' Li' xbey yōl-la' uná bē'

Ca le tu'zí' xbey lza'u.

¹⁰ Lēzca' cni rnē':

Li', Xan, cati' gzu lau, benu' yōdzlyú,

Len lu na'zu' buzú' luzxbá.

¹¹ Huadód quegac, san Li', tsaz gdi'u.

Yúgu'tē gtēbgac ca rtēb lari',

¹² Len ca lari' utubcu' lei, len utsa'cu' lei,

San Li', gatga utsá' cuinu'

Len gatga ggulu'.

¹³ Dios gatga gudxē' tuē' gbaz la'y queē' ca gudxē' Zxi'nē', gnē':

Grō' cuít lē'a yubél'

Cati' gunra' ga luzechu xzibgac lau'

Nup cuta'le'i Li' dxi'a.

¹⁴ Yúgu'tē gbaz la'y queē' Dios nacquē' bō' huen dxin queē' Dios, nasölē'ē lequē' láclenē' nup ni nulagac.

2

Cutu ral-la' uca'nru' ca'z yōl-la' ruslá

¹ Qui lē ni na', szxónitēr ral-la' güi' lādxi'ru' le chbyóniru', cui gac chop lādxi'ru'.

² Guc bē' nac gdu'tē li didza' na', dza ni'tē bdxin lu na'quē' gbaz la'y queē' Dios, ati' yúgu'tē nup guladód bē'i ca rna bē' didza' na' len cutu glun ca rna didza' na', Dios benē' lequē' zxguia' ca na' rajlžē' le glunē'.

³ Lēzca' cni cutu ca' ularu' rē'u lu zxguia' na' chqui' uca'nru' ca'z yōl-la' ruslá ni, lē na' benē' lban qui zi'al Lēczē' Xanru', ati' nup gulayōni Lē' gululu'fi rē'u nac gdu'tē li.

⁴ Lëzca' cni Dioscz benë' tsaxón lequë' lna' lau, le benë' le nacgac bë' len le tun ga rubániru', len yugu' yöl-la' huac xón. Gdisië' ca' quequë' yugu' le runódzjë' Dios Bó' La'y tsca gu'ncznë' Dios.

Dios benë' ga böaquë' Jesús gdu ca nacru' rë'u

⁵ Dios cutu budödë' lu na'quë' gbaz la'y queë' yödzyü zi'a za', lë na' rui'ru' didza' qui.

⁶ Na'a, ca nac lë ni, nayúj lu guich la'y didza' bë' nu run lna' lau, rna:

Dios, rubántsquida' le rui' ládi'cu' bunách.

Rubántsquida' le ráclenu' lequë'.

⁷ Yelati'z cuidi' ca yugu' gbaz la'y quiu' benu' lequë'.

Buzú' quequë' yöl-la' xón len yöl-la' run ba la'n

Len budödu' lu na'quë' yúgu'të le benu' Li'.

⁸ Yúgu'të budödu' lu na'quë' quië la'ná bé'inë' lei.

Nayúj lu guich la'y lë na', rna: "Budödu' lu na'quë' yúgu'të." Cutu bi buca'në' le cutu budödë' lu na'quë', san ga rdxintë na'a dza, cutu rlé'iru' yu'u lu na'quë' yúgu'të.

⁹ Ráquibe'iru' bi guc queë' Jesús. Tu chí'z, Dios benë' ga böaquë' yelati'z cuidi' ca yugu' gbaz la'y queë', böaquë' bunách quië gutië', gzxaca' gdië' Jesús lu yöl-la' gut uláz quegac yúgu'të bunách, le buzá' ladxë'ë queëru' cni Dios. Le benë' cni Jesús, Dios benë' ga rata' queë' yöl-la' yení' len yöl-la' run ba la'n.

¹⁰ Dios benë' yúgu'të le rlé'iru' len runë' ga nacua'tecz. Dios benë' ca ral-la' gunë' cati' benë' ga nac bë' naquë' gdu Cristo ni'a qui le gzxaca' gdië'. Cni benë' Dios queë' Cristo, Nu bdel-li' yöl-la' ruslá quië gac gchë'ë bunách zian yehua' yubá queë'.

¹¹ Ruúnë' dxi'a bunách quië laqui quizi queë' Dios. Nup na' ruúnë' Cristo dxi'a, tuzë' naquë' Xuzquë' len Xuzczë'. Qui lë ni na', cutu ca' rutui'në' Zxi'në' Dios, rnë' nacquë' böchi' lzë'ë.

¹² Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y, rna:

Quíxjö'da' böchi' lza'a ca nacru' Li', Dios.

Gatsj lahui'l bunách tu'dúb quiu',

Gul-la' quiu' yöl-la' ba.

¹³ Lëzca' cni rnë':

Uzxóni ladx'a-a-në' Dios.

Ga yubl nayúj, rnë':

Gul-yutsca' neda' len yugu' zxi'në',

Nup na' Dios bennë' quia'.

¹⁴ Qui lë ni na', le náquicnë' bëla' len rön yugu' zxi'në' na', lëzca' cni Cristo ben cuinë' ca nacquë', böáquinë' bëla' len rön. Cni benë' quië gac gutië' len cni busnitië' yöl-la' huac uná bë' qui tu' xöhui', nu na' dë lu në'i gdódi bunách.

¹⁵ Cni benë' Cristo quië gac busanë' yúgu'të nup glac ca bönni' nadá'ugac tsal ni nacua' nabangac, le gladxi yöl-la' gut.

¹⁶ Nac bë' cutu benë' cni quië gáclenë' yugu' gbaz la'y queë' Dios, san quië gúclenë' yugu' zxi'n xsoë' Abraham.

¹⁷ Qui lë ni na', ben bayúdx böaquë' Cristo gdu ca nacquë' böchi' lzë'ë na', quië gaquë' lahuë' Dios tu bxuz blau, runë' ca rnë' len ruhuechi' ladxë'ë bunách, lenca' quië gunë' le gun ga gata' lu në'ë ugüë' dul-la' nabága'gac bunách.

¹⁸ Na'a, le gzxaca' gdië' Lëczë' Cristo, ati' gzxí' bë' Lë' tu' xöhui', qui lë ni na' napë' yöl-la' huac gáclenë' nup ni, rzi' bë' lequë' tu' xöhui'.

3

Jesús náctërë' blau ca Moisés

¹ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', lbi'ili' na' nacli' quizi queë' Dios le bulidzë' lbi'ili' Dios, gul-yú dxi'a ca naquë' Jesucristo. Naquë' gbaz nasölë'ë Dios lenca' bxuz blau qui le nazi' lu na'ru'.

² Jesús ni runë' ca rna xtudzë'ë Dios, Nu na' buzóa Lë' xlatjë', ca na' benë' ca' Moisés, benë' ca rna xtudzë'ë Dios laugac yúgu'të bunách queë' Dios.

³ Náctërë' blau Jesús ca Moisés, quië gac queë' yöl-la' ba, ca na' nacrë' blau bönni' naqui queë' tu yu'u ca nac huen dxin zoë' lu yu'u na'.

⁴ Yúgu'të yu'u, zoa nu ben lei, san Dios naquë' Nu ben yúgu'të le rlé'iru'.

⁵ Le náctë Moisés benë' ca rna xtudzë'ë Dios laugac bunách queë' Dios, guquë' ca bönni' huen dxin, len benë' lna' lau qui didza' ral-la' gu'ë Dios,

⁶ san Cristo runë' ca rna xtudzë'ë Dios, len naquë' Zxi'nczë', nacua' lu në'ë bunách queë' Dios. Rë'u ni, nacru' bunách na' queë' Dios chqui' gacru' tsutsu ga gdxinr dza udx, gacru' tsutsu ca rdip ládx'ru' lenca' ca rudzi' jilenru' lë na' runru' löz.

Dë latj ga luzi' lãdxi'gac bunách queë' Dios

⁷ Qui lë ni na', nayúj lu guich ca rnë' Dios Bõ' La'y, rna:

Na'a, chqui' ryónili' didza' ru'ë Dios,

⁸ Cutu gacli' zid lu icj lãdxi'dau'li'

Ca na' glac nup ni' guladá'baga' Dios

Cati' ni' gulazí' bë' Lë' lu latj ca'z.

⁹ Ni' gulazí' bë'ë neda' xuz xtau'li'

Zal-la' gulalé'inë' le bena' gdu ca choa' iz.

¹⁰ Qui lë ni na' gleyda' bunách dza ni'

Len gnia': "Ta'chíxiteczně' ca ta'zá' lãdxi'quë'.

Cutu tē'nnë' la'nōznë' le rē'nda' lunë'."

¹¹ Qui lë ni na' gleyda' lequë' len bena' tsutsu xtidza'a, gnia':

"Cutu la'yazië' ga luzi' lãdxi'quë' tsaxxón len neda'."

¹² Gul-gún chi'i cuinli', bõchi' lza'adau', cui gacli' curejlë' xõhu' nituli' lbi'ili', len cui usanli'-në' Dios ban.

¹³ Na'a, gul-zejni'i tuli' yetuli' yúgu'të dza, tsal ni nac dza ni zoaru' na'a, cui si' ye'i lbi'ili' le nac dul-la', len cui gacli' zid lu icj lãdxi'dau'li' nituli' lbi'ili'.

¹⁴ Yúgu'tëru' gunru' tsaxxón Cristo chqui' gacru' tsutsu ga gdxinr dza udx, ca na' gzu lau rdip lãdxi'ru'.

¹⁵ Cni ral-la' gunru' tsal ni rna:

Na'a, chqui' ryónili' chi'ë Dios,

Cutu gacli' zid lu icj lãdxi'dau'li',

Ca na' glac nup ni' guladá'baga' Dios.

¹⁶ ¿Nupx na' gulayõni xtidzë'ë Dios len guladá'baga' Lë'? Glun cni yúgu'të nup ni' bubijë' lequë' luyú Egipto Moisés.

¹⁷ ¿Nupx na' gleyne' Dios gdu ca choa' iz? Glac nup ni' glun dul-la', ati' glat lu latj ca'z.

¹⁸ ¿Nupx ni' benë' tsutsu xtidzë'ë Dios, gnë' cutu la'yazië' ga luzi' lãdxi'quë' tsaxxón len Lë'? Glac nup ni' cutu glun ca rna xtidzë'ë Dios.

¹⁹ Na'a, ráquibe'iru' cutu guc la'yazië' le cutu gulayejlë'ë Dios.

4

¹ Na'a, tsal ni nagán queëru' le gzxi' lu në'ë Dios quië gac tsazru' latj queë' ga uzí lãdxi'ru', ral-la' gãdxiru' qui nadxi unitli' latj tsazli' ni'.

² Byóniru' rë'u didza' dxi'a ca na' gulayõnnë' lequë', san lequë' cutu guluzi'ë xbey didza' na' gulayõnnë', le cutu gulayejlë'ë Dios cati' gulayõnnë' lei.

³ Rë'u ni réjlë'ru' Dios, ati' tsazru' latj queë' ga uzí lãdxi'ru'. Rac ca na' gnë' Dios:

Qui lë ni na' gleyda' lequë'

Len bena' tsutsu xtidza'a, gnia':

Cutu la'yazië' ga luzi' lãdxi'quë' tsaxxón len neda'.

Dë latj tsazru' ga uzí lãdxi'lenru'-në' Dios, zal-la' budx benë' xchinë' dza ni'të Dios cati' ni' benë' yödzyú ni len chruzi' lãdxë'ë.

⁴ Nayúj lu guich la'y ga rui' didza' ca nac qui dza bugádx, rna: "Buzí lãdxë'ë Dios dza bugádx yugu' lu dxin benë'."

⁵ Ga yubl rna: "Cutu la'yazië' ga luzi' lãdxi'quë' tsaxxón len neda'."

⁶ Nup ni', zí'al gulayõni didza' dxi'a, cutu gulayáz ni' le cutu glun ca rna xtidzë'ë Dios. Qui lë ni na', ral-la' la'yáz ni' bunách yubl.

⁷ Qui lë ni na' ca', Dios bulu'ë tu dza yubl, gnë': "Na'a dza." Cni nac, cati' chgdöd iz zian, bë'ë didza' Dios lu ru'ë David, ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

Na'a dza, chqui' ryónili' didza' ru'ë Dios,

Cutu gacli' zid lu icj lãdxi'dau'li'.

⁸ La'naru' benë' Josué ga guluzí' lãdxi'quë', cutu bë'ë didza' Dios gdöd ni' qui yetúr dza cati' nu uzí lãdxi'len Lë'.

⁹ Qui lë ni na', nagán quegac bunách queë' Dios latj la'dél-li'në' ga luzi' lãdxi'quë'.

¹⁰ Nup la'yáz ga luzi' lãdxi'gac tsaxxón len Dios, luzi' lãdxi'quë' lu dxin tunë', ca na' buzí lãdxë'ë Dios yugu' lu dxin benë' Lë'.

¹¹ Qui lë ni na', ral-la' güi' lãdxi'ru' tsazru' ga ni' uzí lãdxi'lenru'-në' Dios. Cutu ral-la' tá'baga'ru' xtidzë'ë ca na' glun nup ni' cutu gulayejlë' Dios, len cutu gulayáz ni'.

¹² Bancz nac xtidzë'ë Dios len napcz yõ-la' huac. Rchugur ga rë' ca guia tuchi' natuchi' grop rui'i. Rchugu rdxin ga ta'dzág bö' nacczru' len le zoa lu icj lãdxi'dau'ru', lenca' röjg ga rdxintë lu dxit lu bin. Run ga nac bë' le rbequi icjru' len le rza' lãdxi'ru'.

¹³ Cutu bi gac ucáchi'ru' ga cugác glé'inè' lei Dios. Yúgu'tè le nunczè' Dios nalá' lahui len narúj ga lna' lahuè' Dios. Lahuè' Lè' run bayúdx quíxjö'ru' le nunru'.

Jesús naquè' bxuz blau, náctèrè' zxön

¹⁴ Zoa queèru' tu bxuz blau, náctèrè' zxön, Nu na' gdöd ni' yehua' yubá, Jesús, Zxi'nè' Dios. Qui lè ni na' ral-la' uga'nru' tsutsu ca nac le nazí' lu na'ru'.

¹⁵ Zoa queèru' tu bxuz blau, Nu gac huechi' ladxí' rë'u ca nacgac le rac queèru', le gzxi' bè' Léczè' tu' xöhui' gdu'tè ca na' rzi' bè' rë'u tu' xöhui' na', san cutu bi dul-la' benè' Lè'.

¹⁶ Qui lè ni na', gdu ládxi'ru' ral-la' gbíga'ru' gal-la' ga rō'è rna bè'è Dios, Nu ruzá' ladxí' queèru', gnabru' lahuè' huechi' ladxè'è rë'u len uzá' ladxè'è queèru', gáclenè' rë'u cati' bi rac queèru'.

5

¹ Dios rböczè' nütitèz bxuz blau ladj bunách, len ruzóè' lè' gunè' uláz quegac bunách yugu' le runè' lahuè' Dios, len cu'è lahuè' Dios yugu' le tu'nódzj bunách len yugu' böa' bédx tu'dödcde'-ba' lu bcugu la'y ni'a qui dul-la' nabága'què'.

² Bxuz blau na', le rac queè' tuz ca rac quegac bunách, gac gaquè' zxön ladxí' len nup nacgac cunözi len nup ta'chixi ta'nigui.

³ Qui lè ni na', le naquè' bunáchz bxuz blau na', ni'a qui dul-la' nabága'czè' ral-la' cu'è lahuè' Dios böa' bédx na' tu'dödcde'-ba' lu bcugu la'y, ca na' runè' ca' ni'a qui dul-la' nabága'gac bunách.

⁴ Nutu nu gac gun cuini bxuz blau, san Dios rulidzè' nu ral-la' gac bxuz blau, ca na' bulidzè' Aarón.

⁵ Lézca' cni gac queè' Cristo, cutu ben cuinè' bxuz blau, san Dios buzóè' Lè' ca bxuz blau. Ca nac lè ni, Dios gudxè' Lè':

Li' nacu' Zxi'na'.

Buzóa' Li' na'a.

⁶ Lézca' cni gudxè' Lè' le nayúj ga yubl, gnè':

Li' nácteczu' bxuz,

Ca na' guquè' bxuz Melquisedec.

⁷ Cristo, cati' ni' zoaczè' yödzyú ni, bulidzè' Dios len gúta'yuè' lahuè'. Grödxyé'è len grödxè' lahuè' Dios, Nu gac uslá Lè' lu yöl-la' gut, ati' Dios byönnè' Lè' le gúdxinè' Lè' gdu ladxè'è.

⁸ Zal-la' guquè' Zxi'nè' Dios, bzédè' gunè' ca rna xtidzè'è Dios le glac queè' le gzxaca' gdi'è.

⁹ Cati' chguquè' Cristo gdu ca ral-la' gaquè' bxuz blau, Dios benè' Lè' Nu ruslá tsaz yúgu'tè nup tun ca rna xtidzè'è.

¹⁰ Ni'r Dios buzóè' Lè' naquè' bxuz blau ca na' guquè' bxuz blau Melquisedec.

Zoa banádx queèru' hueycjru' tá'baga'ru'-nè' Cristo

¹¹ Ca nac lè ni, zian le ral-la' gü'lentu' lbi'ili' didza', le nac baníg quíxjö'tu' lbi'ili', le curéjní'nili'.

¹² Chgdöd dza ral-la' gac usédili' bunách xtidzè'è Dios, le chbyónili' xtsey, san rquínili' nu quíxjö'tu' lbi'ili' leyúbl yugu' le cunác baníg nazí' lu nē'i nu zí'a rejlé'. Naga'nli' ca bi'i huè'ndau' ta'quínibi' nidxi' len clég la' huagu tsutsu.

¹³ Yúgu'tè bönni' naquincnè' nu usédi lequè' lè na' cunác baníg, nacquè' ca bi'í'dau' ti'jbi' nidxi'. Cutu nazédquè' ca rajlóz le nac tsahui'.

¹⁴ La' huagu tsutsu tu'zi' xbey nup chnalgac, nup na' gac láquibe'i le nac dxi'a len le cunác dxi'a, le nungunquè' dxin yöl-la' rejni'i quequè'.

6

¹ Qui lè ni na', cutu ral-la' usédteczru' yugu' zxba bzèdru' cati' zi'a gzu lau ryóniru' ca nac queè' Cristo. Ral-la' nör-ru' quiè gacru' gdu bunách queè' Cristo. Cutu naquín usèdru' leyúbl yugu' zxba cunác baníg ca ral-la' ubí'i ládxi'ru' len ca cutur gunru' le cunác, len ca ral-la' tséjlè'ru'-nè' Dios,

² len ca nac zxba qui le rdilru' nis, len ca rxoa na'ru' bunách ta'yejlè' Cristo, len ca ral-la' lubán nup natgac, lenca' ca gunè' Dios, gchuguè' quegac bunách tua'dò', chqui' chnazèdru' yúgu'tè lè ni.

³ Cni gunru' chqui' gunnè' rë'u latj Dios.

⁴⁻⁶ ¿Naru' huactsa gunru' ga lubí'i ládxi'gac leyúbl nup tu'huéycj ta'dá'baga' Dios? Chqui' bdxin quequè' yení' queè' Dios, len guluzi'è xbey le runödzejè' Dios zoè' yehua' yubá, len glaquè' tuz len Dios Bö' La'y, len chqui' guluzi'è xbey didza' dxi'a queè' Dios len yöl-la' huac qui dza zi'a za', len chqui' ni'r tu'huéycj ta'dá'baga' Dios, cutu ca' gac nu gun ga lubí'i

ládxi'gac leyúbl, le gac tsca ludé'ë leyúbl lè'i yag cruz Zxi'nè' Dios len lunè' tsca lutitjè' Lè' lahui' laugac bunách.

⁷ Nup tun cni nacgac ca yu na' ruzi' xbey nis guiöj le rbix lahui zian lzu. Chqui' yu na' runódzj le tu'zi' xbey nup ta'n yu na', rdzag ladxè'ë lei Dios,

⁸ san chqui' ruzóaz lba yötsi' len bëscá' yu na', nac ditj len nabía dö', len nac quiè nu uzegui' lei.

Le runru' löz le run ga nacru' tsutsu

⁹ Zal-la' rui'tu' cni didza', lbi'ili' na' nadxi'itu', ráquitu' ruzi'li' xbey le nacgacr dxi'a, le tu'zi' xbey nup nulagac.

¹⁰ Dios naquè' tsahui' len cutu gal ladxè'ë dxin dxi'a benli' len yugu' le benli' le nadxi'ili' Lè', gücnenli' nup náquigac quizi queè' Dios len runli' xchingac.

¹¹ Na'a, ré'nitu' güi' ládxi'li' tu tuli' gunli' cni ga gdxinr dza udx, quiè gata' gdu queèli' lè na' runli' löz.

¹² Ré'nitu' cugacli' zxhuèd, san gunli' ca tun nup ta'yejlè' Dios len ta'bóz zxön ladxì', ati' gdél-li'li' yugu' le gzxi' lu në'ë Dios gunnè' queèru'.

¹³ Cni gac, le benè' tsutsu xtudzè'ë Dios cati' gzxi' lu në'ë bi gunnè' queè' Abraham. Le cutu zoa nu nacr blau ca Dios, qui lè ni na' gney cuinè', cati' ni' benè' tsutsu xtudzè'ë.

¹⁴ Cni gnè' Dios: "Le nactè' guna' ga gac dxi'a quiu', len guna' ga la'yántscabi' zxi'n xsu'."

¹⁵ Glözè' zxön ladxì' Abraham, ati' bdél-li'nè' le gzxi' lu në'ë Dios gunnè' queè'.

¹⁶ Cati' runè' tsutsu xtudzè'ë bönni', rneynè' nu nactèr blau ca lè', ati' lè ni ruzóa dxiz yúgu'tè didza' bizxj, le nunè' tsutsu xtudzè'ë.

¹⁷ Qui lè ni na' benè' tsutsu le gzxi' lu në'ë Dios gunè', gney cuinè', le gu'nnè' ului'inè' nup luzi' xbey le gzxi' lu në'ë unódzjè' quequè', nactsca löz len tsaz nac le nuzóa lahuè' gunè'.

¹⁸ Le gzxi' lu në'ë Dios len le benè' tsutsu, chop ni gatga gdza'gac, len ca nac quegac chop ni, cutu gac si' yè'ë Dios. Cni benè' Dios quiè gactsa löz queèru' tu le hui' zxön rè'u. Ruzxöni ládxi'ru' Lè' gdél-li'ru' lè na' runru' löz le nuzóè' queèru'.

¹⁹ Lè na' runru' löz ruzoatecz tsutsu icj ládxi'dau'ru', len nac ca tu du guia ruzóa dxiz barco. Lè na' runru' löz run chi'è ni'a queèru' Cristo ga ni' zoè' Dios yehua' yubá, le nadxín lu latj la'y na' zoa cudzi'l lari' nal-la' lu gdau' zoa ni' yehua' yubá.

²⁰ Ga ni' zoè' Dios, gyaziè' Jesús uláz queèru' ca Nu rnör lauru', ati' Dios nuzóè' Lè' naquè' tsaz bxuz blau ca na' guquè' bxuz blau Melquisedec.

7

Jesús naquè' bxuz blau ca guquè' Melquisedec

¹ Melquisedec guquè' bönni' rna bë'ë lu yödZ Salem, lenca' bxuz queè' Dios, nactèrè' blau. Cati' zuzè'ë Abraham, zuhuöjè' gdöd guc gdil-l cati' buxicijè' bönni' ta'ná bë'ë, brujè' Melquisedec na', yajtsaguè' Abraham len gnabnè' Dios gun la'yè' Abraham.

² Abraham bë'ë queè' tu cuia tsa tu chi cuia qui yúgu'tè le bdél-li'nè' lu gdil-l na'. Ca lè' Melquisedec na' rna lu didza' xidza': "Bönni' Uná Bè' Tsahui'", len naquè' ca' Bönni' rna bë'ë lu yödZ Salem, le rna lu didza' xidza': "Bönni' Uná Bè' Rbequi Dxiè'."

³ Cutu zoa lu guich le rna gulacu'è xuz xnè'ë, o xuz xtau'huè', len cutu nayúj dza guljè' o dza gutiè', san naquè' ca naquè' Zxi'nè' Dios le naquè' tsaz bxuz blau.

⁴ Gul-yutsca' na'a, ca na' guquè' zxön Melquisedec na', le bë'ë queè' lèczè' xuzru' Abraham tu cuia tsa tu chi cuia qui lè na' glijè' lu na'què' bönni' ta'ná bë'ë ni' buxicijè' lu gdil-l.

⁵ Lu xzba queè' Moisés, Dios rna bé'inè' yugu' zxi'n xsoè' Leví, nup nacgac bxuz, la'zi'è tu cuia tsa tu chi cuia qui le ta'zi' bunách Israel, zal-la' nacgac di'a dza quequè', le nacquè' yúgu'tè' zxi'n xsoè' Abraham.

⁶ Melquisedec na' cutu naquè' di'a dza quequè', san gzxi'è tu cuia tsa tu chi cuia lu në'ë Abraham, nu na' bdél-li' yugu' le gzxi' lu në'ë Dios gunnè' queè'. Lèzca' Melquisedec na' gnabnè' Dios gun la'yè' Abraham

⁷ ati' nutu nu gac tá'baga' lè na' rna: "Nu nadel-li'r lahuè' Dios rnabi Dios gun la'yè' nu nacr cuidi'z."

⁸ Na'a, dza ni zoaru' na'a, nup ta'zi' tu cuia tsa tu chi cuia lu na'gac bunách nacgac ca' bunách tatz, san Melquisedec na', zoa le run lna' lau queè', rna zoè' nabanè'.

⁹ Na'a, huac gnaru' queè' Leví len quegac zxi'n xsoè', nup na' ta'zi' tu cuia tsa tu chi cuia lu na'gac bunách, lèzca' galaguixjè' tu cuia tsa tu chi cuia cati' ni' Melquisedec na' gzxi'è tu cuia tsa tu chi cuia lu në'ë Abraham, xuz gul gdöd quequè'.

¹⁰ Cni nac, le huac gnaru' Abraham ni' nu'è lè'è Leví len yugu' zxi'n xsoè' cati' ni' yajtsaguè' lè' Melquisedec, le cunaljcdè'.

¹¹ Ta'zi' zxba gna bè'è Moisés bunách Israel lu na'gac bxuz, nup nacgac zxi'n xsoè' Leví ga nababè' ca' Aarón, bxuz blau. Na'a, la'naru' guc luhuóac gdu tsahui' bunách lahuè' Dios le tun ca rna bè' zxba queè' Moisés, cutu ben bayúdx soa yetú bxuz ca guquè' Melquisedec len clég ca guquè' Aarón.

¹² Chquí' rutsé'è Dios ca ral-la' gaquè' bxuz, run bayúdx utsé'è ca' ca nac zxba queè'.

¹³ Xanru', Nu na' nayúj lu guich ca nac queè' yugu' lè ni, nababè' yetúr cò' zxi'n xsoè' Israel ca le nababè' Leví na', len qui cò' zxi'n xsoè' ga nababè' Xanru', nutu nu guc bxuz lahuè' Dios.

¹⁴ Nac cni le nac bè' guljè' Xanru' lu cò' di'a dza queè' Judá, ati' Moisés cutu bè'è didza' queè' Judá na' cati' bè'è didza' quegac nup ral-la' lac bxuz.

¹⁵ Nactèr bè' lè ni ni'a qui le rac na'a. Ca na' guquè' bxuz Melquisedec, chbuluí' lahuè' yeturé' bxuz, Jesús.

¹⁶ Bónni' ni, cutu guquè' bxuz le rna bè' zxba ca ral-la' lac di'a dza queè', san naquè' bxuz le napè' yöl-la' huac qui yöl-la' na'bán le gatga udx.

¹⁷ Nayúj lu guich la'y le run lna' lau queè', rna:

Tsaz nacu' bxuz

Ca na' guquè' bxuz Melquisedec.

¹⁸ Na'a, nadúa zxba gul ni', le cutu gdap yöl-la' huac uná bè', len cutu bi guc gun.

¹⁹ Zxba queè' Moisés na' cutu guc un gdu tsahui' bunách. Na'a, chgyu'tu le runru' löz le nacr dxi'a, le run ga gac gbíga'ru' gal-la' ga zoè' Dios.

²⁰ Cati' benè' Dios ga naquè' bxuz Jesús, benè' tsutsu xtidzè'è.

²¹ Cutu benè' tsutsu xtidzè'è Dios cati' bucu'è bunách ni' ca bxuz, san cati' benè' ga naquè' bxuz Jesús, benè' tsutsu xtidzè'è, gnè':

Bena' tsutsu xtidza'a neda', Xanu', gnia':

"Cutu utsá'a ca guna'.

Tsaz nacu' bxuz

Ca na' guquè' bxuz Melquisedec."

²² Qui lè ni na', Cristo naquè' Nu run ga nac löz didza' rucán tsahui' le nacr dxi'a ca lè na' guc zi'al.

²³ Yugu' bxuz ni', bónni' zian glaquè', le cutu guc luga'nè' ni le glatiè',

²⁴ san le zóateczè' Jesús, tsaz naquè' bxuz len cutu gac nu huaz xlatjè' gac bxuz.

²⁵ Qui lè ni na', tsaz gac uslé' nup ta'biga' gal-la' ga zoè' Dios, tu'gún dxin Lè', le zóateczè' nabanè' rnè' dxi'a uláz quequè' lahuè' Dios.

²⁶ Ben bayúdx soa queèru' tu bxuz blau cni. Naquè' la'y, len gdu dxi'a, len cutu dzaguè' bunách dul-la', san náctèrè' blau ca yúgu'tè le nacuá' ni' yehua' yubá.

²⁷ Jesús ni, cutu naquè' ca yugu' bxuz blau yödzlyú ni, le ben bayúdx yugu' dza gulaguè' rön lahuè' Dios, gulüdödcde'-ba' bóa' bédx lahuè' Lè' ni'a qui dul-la' nabága'gacczè', ati' gdöd ni' glunè' cni ni'a qui dul-la' nabága'gac bunách. Na'a, Jesús, tsaz glu'è rön lahuè' Dios, cati' ni' budöd cuiné' lahuè' Dios, bulaljè' xchönczè' ni'a qui dul-la' nabága'gac yúgu'tè bunách.

²⁸ Lu zxba queè' Moisés nacgac bxuz bunách cunacgac gdu dxi'a, san gdöd bdxin ni zxba queè' Moisés, Dios benè' tsutsu xtidzè'è, benè' ga naquè' bxuz blau Zxi'nczè', le naquè' gdu dxi'a ca ral-la' gaquè' bxuz.

8

Jesús naquè' Bxuz Blau queèru'

¹ Na'a, ca rna lè na' zi'a gnia', nac cni: Zoa queèru' tu bxuz blau cni, Nu na' grò' cuit lè'è yubé' Dios ga ni' rö'è, rna bè'è yehua' yubá.

² Lè' runè' dxin ca bxuz blau lu latj nactèr la'y, le nac gdau' nac gdu'tè, lè na' buchisè' Xanru', len clég bunách.

³ Dios rucu'è yúgu'tè bxuz blau quiè la'gu'è lahuè' Dios yugu' le tu'nódzj bunách, lenca' xchöncba' bóa' bédx. Qui lè ni na' ben bayúdx soa ca' bi glu'è Cristo lahuè' Dios.

⁴ La'naru' zoè' luyú ni, cutu ca' gaquè' bxuz, le nacuá'teczè' bxuz ni, nup ta'gu'u lahuè' Dios yugu' le tu'nódzj bunách ca rna bè' zxba queè' Moisés.

⁵ Yugu' bxuz ni tunè' dxin qui tu le rulu'z, len le nac ca bxin qui lè na' zoa yehua' yubá. Cni nac, le gudxtsquè' Moisés Dios cati' zi'a uchisè' yu'udau' na' náquini guid, gnè': "Byutsca', ben yúgu'tè gdu ca nac lè na' buluí'ida' li' lu guí'a ni'."

⁶ Na'a, bxuz blau queëru' ni runë' dxin qui le nactër Isaca', ati' ni'a qui le benë' Lë' zoa queëru' tu didza' rucá'n tsahui' le nactër Isaca' le rui' didza' qui le nactër Isaca' gzxí' lu në'ë Dios gata' queëru'.

⁷ La'naru' gđap gđutë yöl-la' huac didza' na' rucá'n tsahui' gzoa zi'al, cutu ben bayúdx soa didza' buróp ni rucá'n tsahui'.

⁸ Na'a, Dios rulu'ë cutu glac gdu dxi'a bunách ni' cati' bē'ë didza' ca na' nayúj lu guich la'y, gnë':

Gul-yutsca', gnë' Xanru'. Za'c dza

Cati' uzó'a tu didza' cub ucá'n tsahui',

Le gúnlena' bunách Israel len bunách Judá.

⁹ Cutu gac ca guc didza' ni' rucá'n tsahui',

Lë na' bënlena' xuz xtau'quë',

Dza ni' gdel-la'a na'quë',

Bubija' lequë' luyú Egipto.

Le guluca'në' didza' quia' rucá'n tsahui',

Neda' buca'na' lequë', rnë' Xanru'.

¹⁰ Qui lë ni na', cni' gac didza' ucá'n tsahui'

Gúnlena' bunách Israel

Töd yugu' dza ni', rnë' Xanru'.

Uchizia' icj lãdxi'dau'quë' zxba quia'

Len uzuja' lei lu icj lãdxi'dau'quë'.

Ni'r gaca' Dios quequë'

Ati' lequë' lacquë' bunách quia'.

¹¹ Cutu gun bayúdx nu usëdi lzë'i, gna:

Benbë'ë Xanru',

Le lunbë'ë neda' yúgu'të',

Ga su lau nu nac ca'z,

Ga gdxintë nu nac blau.

¹² Huechi' ladxa'a lequë',

Len unít lahua' le cunác tsahui' glunë',

Len cutur tsajneyda' dul-la' nabága'quë'.

¹³ Cati' ni' ru'ë didza' Dios qui tu didza' cub rucá'n tsahui', nac le chbgul lë na' gzoa zi'al, ati' chzoa gdua lë na' nagúl len chnac glas.

9

Latj la'y zoa luyú len latj la'y zoa yehua' yubá

¹ Na'a, didza' rucá'n tsahui' gzoa zi'al, dzaggac lei zxba ca ral-la' la'yíj lãdxi'gac Dios bunách, ati' guc qui luyú ni latj la'y bđzag lei.

² Cni' nac latj la'y na' náquini guid. Lu latj na' dë lahuil, nazi' lei Latj La'y, gulacué' le nua' gui' len bcugu la'y ga ni' gulagu'ë lahuë' Dios yugu' yöt xtildau'.

³ Cudzi'l le buróp lari' nal-la' lu yu'u na' zoa latj ni' nazi' lei, Latj Nactër La'y,

⁴ ati' lu latj ni' gulacué' tu bcugu náquini oro ga na' guluzégui'ë nör, lenca' tu gui'n ga yu'u didza' rucá'n tsahui', len nacu gui'n na' oro, ati' lu gui'n na' gulacué' zxi'ga'dau' na' náquini oro, naczá' yöt xtildau' na' nazi' lei maná, lenca' xuyág queë' Aarón, lë na' bubó' zxuza' në'i, lenca' yugu' guiój blag na', nayúj láhuilgac didza' rucá'n tsahui'.

⁵⁻⁶ Lahui' gui'n na' gulacué' chop gbaz la'y náquicni oro, légac querubín qui latj ga buluí' lahuë' Dios, ati' guluzóa xilgac lahuil latj ga ni' glu'ë rön bxuz blau ni'a qui dul-la'. Cni' gulucu'ë yugu' lë ni. Cutu gac quixjó'a na'a gdu ca nacgac lë ni.

Ta'yázteczë' bxuz lu latj zoa lahuil, tunë' ca nac dxin quequë' qui le ta'yíj lãdxi'quë' Dios.

⁷ Lu latj buróp ni', tuzë' bxuz blau gyazië' tu lzuz tu iz, len bi'ë rön, le glu'ë lahuë' Dios ni'a qui dul-la' nabága'czë' lenca' ni'a qui dul-la' nabága'gac bunách, dul-la' glunë' le cutu glãquibe'inë'.

⁸ Cni' ruzéjini'në' rë'u Dios Bó' La'y, cutu ca' guc gdxinru' lahuë' Dioscz tsal ni' tu'gunë' dxin latj la'y na' zoa lahuil lu yu'u la'y na' náquini guid, le bđzag didza' rucá'n tsahui' gzoa zi'al.

⁹ Yugu' lë ni nac tu le rulu'iz le rac na'a dza. Yugu' le gulagu'ë lahuë' Dios len rön quecha' böa' bëdx na' guludódcđë'-ba' lahuë' Dios cutu guc luún gdu dxi'a icj lãdxi'dau'quë' bönni' ni' gulayíj lãdxi'quë' Dios cni.

¹⁰ Yugu' lë ni glu' didza' quegacz le gli'j glahuë', len ca ral-la' la'gui' b cuinquë', len quegac zxba ca ral-la' gac qui gdu ca nayá' nabinquë'. Yugu' lë ni buzóë' quequë' Dios ga bdxintë dza ral-la' utsé'ë yúgu'të'.

¹¹ Na'a, chduluí' lahué' Cristo, naquë' bxuz blau qui le nac gdu dxi'a, le bla' lahui ni'a qui le benë' Lë'. Latj la'y ga na' gyazië' Lë' nacr blau len nacr gdu, len cutu náquini lu ni'a lu na'gac bunách, len cutu nac qui luyú ni.

¹² Na'a, chgyazië' Cristo lu latj la'y na', clëg len xchöncba' bëdxdau' len xchöncba' chivo, san len rön queëczë'. Tu lzuz gyazië' lu latj nactër la'y, ati' cni guc, benë' ga nularu' tsaz.

¹³ Le nactë xchöncba' bëdx len chivo, len dô queëba' bëdxdau' guluzëgui'ë-ba', yugu' le gulagu'ë lu icjgac nup nabága'gac dul-la', guc lugúa dul-la' na' nabága'gac bunách quië luún lequë' dxi'a gdu ca nayá' nabinquë' ca nac qui yöl-la' gdau' quequë'.

¹⁴ Na'a, guntër ca' xchönë' Cristo, le budód cuinë' queë' Dios, quaquë' gdu tsahui', zóalenë' Lë' Dios Bô' La'y, Nu zoatecz. Na'a, xchönë' Cristo ruún gdu dxi'a icj lãdxi'dau'ru' lu yugu' le gbága'ru' le tun ga nu gat, quië gac gunru' xchinë' Dios ban.

¹⁵ Qui lë ni na' naquë' Jesucristo Nu ben tsutsu didza' cub rucán' tsahui', le gutië' Lë', bugúë' dul-la' gulabaga' bunách cati' ni' zoa didza' gul rucán' tsahui'. Gutie' ca' quië gac la'zi'ë lë na' gzzi' lu nëë' Dios unódzjë' quequë' bönni' bulidzë', le zoatecz.

¹⁶ Cati' ratië' nu bönni' len nuca'në' didza' ca ral-la' la'guisië' le naquë' queë', run bayúdx gac bë' chnatië' bönni' na' quië gac lunë' ca rna didza' na' nuca'në'.

¹⁷ Cati' chnatië' bönni' na', gac lunë' ca rna didza' na', san tsal ni zoë' nabanë', cutu ca' gac lunë' ca rna didza' na'.

¹⁸ Qui lë ni na', didza' na' rucán' tsahui' gzoa zi'al guc lsaca' le bdzag lei rön, le ruluí' zoa nu gut.

¹⁹ Cati' ni' gdxijöi'në' bunách ni' Moisés ca nacgac yúgu'të zxba queë' Dios, gdel-lë'ë rön queeba' bëdxdau' len queeba' chivo, nuts'i nis, ati' len tu guixi'dau' nazi' lei hisopo len litsa'ba' bö'cu' zxila' le ni'aj xna, buchijë' rön len nis na' lahui guich ga na' nayúj zxba na', lenca' láhuigac bunách.

²⁰ Ni'r gudxë' lequë': "Lë ni nac rön run tsutsu didza' rucán' tsahui' le gna bé'inë' rë'u Dios gunru' ca rna."

²¹ Lëzca' cni buchijë' rön na' Moisés lu latj la'y náquini guid len lahui yúgu'të le tu'gunë' dxin quië la'yj lãdxi'quë' Dios.

²² Ca na' rna bë' zxba na', yelati'z cuguluhoátë yúgu'të ral-la' un dxi'a leygac rön, ati' chqui' cutu tu'laljë' rön, cutu gdua dul-la'.

Xchönë' Jesucristo rugúa dul-la'

²³ Cni nac, ben bayúdx gzoa le bun dxi'a gdau' luyú ni le nac tu le ruluí'z ca nac lë na' dë yehua' yubá, san ca nac lë na' dë ni' yehua' yubá, ben bayúdx soa le un dxi'a nup la'yáz lei, le nacr lsaca' ca xchöncba' böa' bëdxdau' cni.

²⁴ Cutu gyazië' Cristo latj la'y náquini lu ni'a lu na'gac bunách, lë na' nac tu le ruluí'z ca nac le nac gdu, san gyazië' la' yehua' yubáz quië gac uluí' lahuë' na'a lahuë' Dios uláz queëru'.

²⁵ Bxuz blau zoë' luyú ni ryazië' latj nactër la'y tu tu iz len rön queeba' böa' bëdx, san cutu run bayúdx tsazië' Cristo zian lzu quië udód cuinë' lahuë' Dios.

²⁶ La'naru' gac cni, gun bayúdx saca' quië' Cristo, gatië' zian lzu dza ni'të cati' guta' yödzyly ga rdxintë na'a dza, san na'a cati' nac dza udx, tsaz buluí' lahuë' tu lzuz len budód cuinë' lahuë' Dios, gutië' quië bugúë' dul-la' queëru'.

²⁷ Ca na' run bayúdx lat bunách tu lzuz ati' tód ni' cuequi xbeynë' leygac Dios,

²⁸ lëzca' cni, tu lzuz gutië' Cristo, budód cuinë' lahuë' Dios quië bugúë' dul-la' nabága'gac bunách zian. Na'a, uluí' lahuë' le buróp lzu, clëg quië ugúë' dul-la', san quië uslé' tsaz nup ta'bóz Lë'.

10

¹ Zxba na' gna bë'ë Moisés guc tu le ruluí'z ca nac le dxi'a zi'a za'c, len cutu guc gdu ca nacgac. Qui lë ni na', zxba na' queë' Moisés cutu guc un gdu tsahui' nup ni' guladxin lahuë' Dios, nua'gac rön queeba' böa' bëdxdau', lë na' gulagú'uteczë' lahuë' Dios yugu' iz.

² La'naru' guc un lequë' gdu tsahui', cutu gulagú'uteczë' rön ni' lahuë' Dios, le cutur láquibe'inë' bönni' guc cni quequë' nabága'quë' dul-la' chqui' chguluhoáquë' gdu tsahui'.

³ Rön ni' gulagu'ë lahuë' Dios yugu' iz yajsá' lãdxi'quë' nabága'quë' dul-la'.

⁴ Cni guc, le cutu ca' guc ugúa dul-la' xchöncba' bëdx len chivo.

⁵ Qui lë ni na', cati' bdxinë' Cristo yödzyly ni, gudxë' Dios ca na' nayúj lu guich la'y, rna: Cutu rë'nnu' nu cu'u lau' rön queeba' böa' bëdx San benu' ga naca' bunáchz.

⁶ Cutu rdzag lãdxi'u nu uzegui'-ba' lau' böa' bëdx,

O nu cu'u lau' xchöncba' ni'a qui dul-la'.

⁷ Ni'r gnia': "Ni zoa' guna' ca rë'nnu' Li', Dios."

Nac ca na' nayúj lu guich la'y ca gac quia'.

⁸ Lè na' nayúj zi'al rna: "Cutu rè'nnè' Dios nu cu'u lahuè' ròn quecba' bôa' bèdx." Didza' ni rulu'í' rè'u cutur rdzag ladxè'è lè ni Dios zal-la' lu zxba queè' Moisés rna bé'inè' Dios nu gun cni.

⁹ Gdöd ni' rna: "Ni zoa' guna' ca rè'nnu' Li', Dios." Didza' ni rulu'í' rè'u rugúè' Dios lè na' galagu'è lahuè' zi'al len ruzóè' xlatj le glu'è lahuè' Zxi'nczè'.

¹⁰ Na'a, Dios ruúnè' rè'u gdu dxi'a le benè' Cristo ca rè'nnè' Dios cati' ni' budód cuinè' lahuè' Dios uláz queèru', gutiè' tu lzuz.

¹¹ Le nactè' yúgu'tè bxuz luyú ni, yugu' dza zuicnè', tunè' xchinquè', len la' tuz ca tunè', zian lzu ta'gu'è lahuè' Dios xchöncha' bôa' bèdx, yugu' le cutu ca' gac lugúa dul-la'.

¹² Na'a, Cristo, tu lzuz, tu le glu'è tsaz lahuè' Dios ni'a qui dul-la', ati' ni'r yajchò'è cuit lè'è yubél Dios.

¹³ Ni' rbözè' dza gunè' Dios ga luzechu zxibgac lahuè' nup cuta'le'i Lè' dxi'a.

¹⁴ Ni'a qui tuz le glu'è lahuè' Dios, tsaz benè' ga nacgac gdu nup na' bunè' dxi'a, bubijè' lequè' quizi queè' Dios.

¹⁵ Lèzca' cni runè' lna' lau lauru' Dios Bö' La'y, le gnè' zi'al lè na' nayúj lu guich, rna:

¹⁶ Cni gac didza' uca'n tsahui' gúnlena' lequè'

Töd yugu' dza ni', rnè' Xanru'.

Uchizia' icj ládi'dau'què' zxba quia',

Len uzuja' lei lu icj ládi'dau'què'.

¹⁷ Gdöd na' gnè':

Cutur tsajneyda' dul-la' nabága'què'

Len dō' bia'què'.

¹⁸ Qui lè ni na', chqui' chnadúa dul-la', cutur run bayúdx nu bi cu'u lahuè' Dios ni'a qui dul-la'.

Huac gbíga'ru' gal-la' ga zoè' Dios

¹⁹ Na'a, böchi' lza'adau', gdu ládi'ru' gac gdxinru' lahuè' Dioscz, ni'a qui xchönè' Jesucristo.

²⁰ Tséajlenru' tu nöz cub len gdu le nuzóè' Cristo le rdxin cudzi'lari' na' buséyj ga nu ryaz latj nactèr la'y na', huac gnaru', nöz na' bsaljè' queèru' le budödè' xpéla'czè'.

²¹ Jesús naquè' queèru' tu bxuz náctèrè' blau, len rna bé'inè' bunách queè' Dios.

²² Qui lè ni na' huac gbíga'ru' gal-la' ga zoè' Dios gdu ládi'ru', len lu yöl-la' run löz queèru', le réjlè'ru' Cristo, le chbunè' dxi'a icj ládi'dau'ru', cui uxós rè'u ládi'dau'ru', ati' gdibè' gdu ca nayá' nabinru' len tu nis nactèr gdu.

²³ Ral-la' gacru' ca' tsutsu len cui gac chop ládi'ru' ca nac le runru' löz qui le nazí' lu na'ru', le gzxi' lu nè'è Dios gunnè' queèru', ati' Lè' runè' ca rnè'.

²⁴ Ral-la' utíp ládi'ru' ca' turu' yeturu', gunru' ga gdxiru' lza'ru' len gunru' ca' le nac dxi'a.

²⁵ Cutur tu'dúb len rè'u la'gac bunách. Cutu ral-la' gunru' ca tun bunách na', san ral-la' utíp ládi'ru' turu' yeturu', len gunr-ru' cni le rlé'iru' chzoa gdxin dza huödè' Xanru'.

²⁶ Chqui' zéajlenru' runru' dul-la' töd núnbè'ru' le nac gdu'tè li, cutu ca' nagá'n bi gac cu'ru' lahuè' Dios le ugúa dul-la'.

²⁷ Nup tun cni, lu yöl-la' raxdi rdzöbi quequè' ta'bözè' dza gchuguè' quequè' Dios, la'yaziè' lu gui' gabíl, lè na' uzégu'itecz nup ta'dá'baga' Dios.

²⁸ Cati' buzóè' tsla'l zxba queè' Moisés bönni', guludöddè' lè' chqui' glun lna' lau qui le benè' chop tson bunách, ati' nutu nu buechi' ladi' bönni' na'.

²⁹ Na'a, gbága'rè' ca' zxguia' bönni' uzóè' tsla'l Zxi'nè' Dios, len uzóè' tsla'l ca' xchönè' run tsutsu didza' rucá'n tsahui', le ruún rè'u dxi'a. Nu bönni' gunè' cni uca'nè' ca'z Dios Bö' La'y, Nu ruzá' ladi' queèru' le rquíniru'.

³⁰ Cni gac, le núnbè'ru-nè' Dios, Nu gna: "Quia' neda' naqui yöl-la' ruzi' la. Neda' ubi'a quegac bunách, rnè' Xanru'." Lèzca' cni gnè': "Xanru' cuequi xbeynè' bunách queè'."

³¹ Ral-la' gadxi gdzöbi nu ral-la' si' zxguia' lu nè'è Dios ban.

³² Gul-tsajnéy dza chguladód cati' ni' zi'a bdxin queèli' yení, ati' bia' blenli' zian le gulusaca' z'i'è lbi'ili'.

³³ Gululídz ditj lbi'ili' bunách, len guludxía lbi'ili' dō' lahui' laugac bunách, ati' benli' tsaxxón ca' nup gulazaca' gulagu'í cni.

³⁴ Cni gac, le buechi' ládi'li' nup nadzungac lidx guia, len lu yöl-la' rudziji queèli' bia' blenli' nup gulabíj lidxli' yugu' le guta' queèli'. Cni benli' le nózili' naqui queèli' le nacr dxi'a len le zoatecz ni' yehua' yubá.

³⁵ Na'a, cutu uca'nli' lè na' runli' löz, le naché' tu le zxön ubi'è queèli' Dios.

³⁶ Run bayúdx cözi' zxön ladxí, quië cati' chbenli' ca rënnë' Dios, si'li' le gzxi' lu nëë gunnë' queëli', ca na' nayúju lu guich la'y, ca gnë' Dios, rna:

³⁷ Yetú chi'idau'z

Gdxinë' Bönni' na' ral-la' guidë',

Len cutu ca' tseyne'.

³⁸ Ni'r nu nac tsahui' lahua' neda',

Ulá nu na' le rejle' neda'.

Chqui' hueycj tá'baga' neda',

Cutur gdzag ladxá'a lë'.

³⁹ Na'a, rë'u ni, cutu nacru' ca nup tu'huëycj ta'dá'baga' Dios len la'nít, san réjle'ru' Cristo len nadé-li'ru' yöl-la' ruslá.

11

Ca nac yöl-la' rejle' queëru' Dios

¹ Na'a, le réjle'ru' Dios, nac löz queëru' si'ru' le runru' löz ati' nac bë' le curlë'iru'.

² Cni gulayejlë'ë Dios xuz xtau'ru', ati' qui lë ni na' nayúju lu guich la'y ca guc quequë', rna: "Gulurujë' dxi'a lahuë' Dios."

³ Le réjle'ru' Dios, ráquibe'iru' benë' yödzyly ni Lë' len didza' bë'zë'. Lëzca' cni, cati' benë' Dios yúgu'të le rlë'iru', bugunë' dxin le cutu zuini.

⁴ Le gyejlë'ë Dios Abel, glu'ë lahuë' Dios rön queëba' böa' bëdxdau', tu le nactër Isaca' ca le glu'ë lahuë' Dios Caín, len qui lë ni na' Dios benë' Ina' lau queë' Abel na', gnë' naquë' tsahui', len benë' ba la'n lë na' glu'ë lahuë'. Zal-la' chnatië' Abel na', ga rdxintë na'a dza, nac tsca ru'ë didza', le gyejlë'ë Dios.

⁵ Le gyejlë'ë Dios Enoc, gdödë' ni' yehua' yubá len cutu ca' gutië', ati' cutur nu budzöli lë', le buchë'ë lë' Dios, ati' nayúju lu guich la'y ca nac queë', rna: "Zi'al ca buchë'ë lë' Dios, benë' Enoc le rdzag ladxë'ë Dios."

⁶ Na'a, chqui' cutu réjle'ru' Dios, cutu gac gunru' le rdzag ladxë'ë Lë', ati' quië gbíga'ru' gal-la' ga zoë' Dios, run bayúdx tséjle'ru' zoaczë' Lë', len rubi'ë qui nu rui' ladxí' Lë'.

⁷ Cati' ni' Dios buzëjni'në' Noé ca ral-la' lac le cutu ráquini Noé na', le gyejlë'ë Dios Noé, benë' ca rna xtidzë'ë Dios len bupë'ë barco zxön na' nazí' lei Arca, ati' lë'i barco na' gululá bunách di'a dza queë' Noé. Le gyejlë'ë Dios Noé, benë' ga nac bë' narugu quegac bunách yödzyly, len bdél-li'në' guquë' tsahui' lahuë' Dios, le ta'del-li' nup ta'yejlë' Lë'.

⁸ Cati' ni' Dios bulidzë' Abraham, le gyejlë'ë Lë' Abraham, benë' ca rna xtidzë'ë Dios len buzë'ë ladxë' quië tsijë' latj ni' ral-la' si'ë ca tu le gaqui tsaz queë', ati' brujë' ladxë' zal-la' cutu nöznë' gazx ni' ral-la' tsijë'.

⁹ Le gyejlë'ë Dios Abraham, guquë' ca tu bönni' zi'tu', gzoë' luyú na' Dios gzxi' lu nëë gunnë' queë'. Gzoë' lu yu'u lári'dau', len la' tuz ca glunë' Isaac len Jacob, zxi'n xsoë' Abraham, nup ni' gzxi' lu nëë Dios unödzejë' quequë' lë na' gzxi' lu nëë gunnë' queë' Abraham.

¹⁰ Cni benë' Abraham, le benë' löz gdél-li'në' yödza na' zoa tsaz xlibi zö'ö qui, le nuzöë' Dios xlibi zö'ö qui, len glu'ë ga na' zoë' Lëczë'.

¹¹ Lëzca' cni Sara, zal-la' chnacnu ngul huödx, gyëjle'nu Dios, ati' Lë' bë'ë queënu yöl-la' huac buzoanu-bi' bi'idau'. Buzoanu-bi' bi'i bönni'dau' zal-la' chgdöd iz queënu, le gyëjle'nu Dios gunë' ca rna xtidzë'ë na' gzxi' lu nëë queënu.

¹² Qui lë ni na', zal-la' chbgultsquë' Abraham, gulacua'bi' ziantërbi' zxi'n xsoë', glachbi' tsca rö'ba' bölj luzxbá, len tsca rö' yuzx ra' nis zxön, nutu nu gac uláb leygac.

¹³ Yúgu'të bönni' ni' gliatië' len cutu gulazi'ë lë na' gzxi' lu nëë Dios unödzejë' quequë', san gulayejlë'ë Dios, len zi'tu' zi'tu' gulalë'inë' lë na' ral-la' la'zi'ë. Gulayejlë'ë Dios, len glunë' Ina' lau qui lë ni. Cni guc, gululu'ë nacquë' ca bönni' zi'tu' len bönni' ta'dazë' yödzyly ni.

¹⁴ Bönni' tu'ë cni didza', tu'lu'ë ta'guiljë' tu latj gac ladxë'.

¹⁵ La'naru' gulazá' ladxí'quë' cni qui luyú ga ni' gularujë', le nactë ludzölnë' naxx huöjquë' ni',

¹⁶ san gulazá' ladxí'quë' qui luyú na' nacr dxi'a, le zoa yehua' yubá. Qui lë ni na' cutu rutuí'në' Dios cati' ta'né' naquë' Dios quequë', le chnupë'ë quequë' tu yödza.

¹⁷ Le gyejlë'ë Dios Abraham, cati' gzxi' bë'ë lë' Dios, budödë'-bi' lahuë' Dios bi'i Isaac queë' ca na' tu'dödë'-ba' lahuë' Dios böa' bëdx tu'dödë'-ba'. Gzoë' sina' Abraham udödë'-bi' lahuë' Dios bi'i bönni' zi'al queë' na' zal-la' nachbi' bi'i na' gzxi' lu nëë Dios gunnë' queë'.

¹⁸ Cni benë' zal-la' gudxë' lë' Dios, gnë': "Lu na'bi' bi'i Isaac quiu' gchisgaca'-bi' zxi'n xsu'."

¹⁹ Cni benë' Abraham, le gúquibe'inë' napë' Dios yöl-la' huac uspanë'-bi' lu yöl-la' gut, ati' ca tu le run Isaqüi', huac gnaru' buzi'ë-bi' lu yöl-la' gut zal-la' cutu gutbi'.

²⁰ Le gyejlë'ë Dios Isaac, gnabnë' Dios gun la'yë'-bi' bi'i Jacob lenca' bi'i Esau ca nacgac le luzi'bi' xbey dza zi'a za'.

²¹ Le gyejlë'ë Dios Jacob, cati' ni' chzoa gatië' gnabnë' Dios gun la'yë'-bi' tu tubi' zxi'në' José, ati' gyij ladxë'ë Dios, ni' nayechuë' lu xuyág queë'.

²² Le gyejlë'ë Dios José, cati' ni' chzoa gatië', bë'ë didza' qui dza na' la'rujë' luyú Egipto zxi'n xsoë' Israel, ati' gna bë'ë ca ral-la' lu'ë dxit queë' luyú ga na' tsajcu'ë.

²³ Le gulayejlë'ë Dios, cati' guljbi' bi'idau' Moisés, gulucachë'ë-bi' xuz xna'bi' gdu ca tsonn beo', le gualalë'inë' nachi' lach bi'i bõnni'dau' na', len cutu gládxinë' bõnni' rna bé'inë' bunách Egipto, bõnni' na' gna bë'ë ludödcdë'-bi' bi'i bõnni'dau' na'.

²⁴ Le gyéjlë'bi' Dios Moisés, cati' gzxõnbi', cutur bë'bi' latj nu uzóa lëbi' bi'i bõnni' queënu ngul zxi'në' Faraón, bõnni' na' rna bé'inë' bunách Egipto.

²⁵ Cni benbi' le gúquibi' nacr dxi'a nu usaca' zi' lëbi' tsaxzón len bunách queë' Dios ca uzi'bi' xbey tu chi'z yugu' le tu'zi' xbey nup tun dul-la'.

²⁶ Gúquibi' nacr Isaca' nu ulídz ditj lëbi', ca na' guc queë' Cristo, ca gdél-li'bi' yugu' yöl-la' tsahui' quegac bunách Egipto, le gza' ládxi'bi' ca nac le ubi'ë queëbi' Dios.

²⁷ Gdöd ni', le gyejlë'ë Dios Moisés, brujë' luyú Egipto, len cutu gúdxinë' yöl-la' rley queë' bõnni' rná bé'inë' bunách Egipto, ati' bia' blenë' ca run nu rle'i Dios, Nu na' curlé'iru'.

²⁸ Le gyejlë'ë Dios Moisés, benë' Lni Pascua ca gna bé'inë' lë' Dios, len buchijë' rón gap nu ryaz lidxquë', cui gdödi zxi'nquë' nu na' ral-la' usnit yugu' bi'i bõnni' zi'al quegac bunách Egipto.

²⁹ Le gulayejlë'ë Dios, guladödë' bõnni' Israel luyú bidx gatsj lahui'l nis zxõn nazi' lei Nis Xna. Cati' glë'nnë' la'dödë' ca' ni' bõnni' Egipto, gulayépinë' nis.

³⁰ Le gulayejlë'ë Dios, cati' budx guladödë' bõnni' Israel gdu zbi'il yödZ Jericó yugu' dza gdu gadx dza, gulaguindj zö'ö tun chi'i yödZ na'.

³¹ Le gyéjlë'nu Dios Rahab, ngul rui'nu latj bunách, cutu gutnu tsaxzón len bunách Jericó na' cuglun ca rna xtídzë'ë Dios, le bennu ba la'n bõnni' Israel na' duyúlanquë' le raclen bunách Jericó.

³² ¿Bizax ral-la' gnia'? Ryadzj latj gu'a didza' ca glunë' Gedeón, len Barac, len Sansón, len Jefté, len David, len Samuel lenca' bõnni' glu'ë didza' uláz queë' Dios.

³³ Le gulayejlë'ë Dios, guluxicjë' zian yödZ zxõn, len glunë' le nac tsahui', ati' guladél-li'në' yugu' le gzxí' lu në'ë Dios unödZjë' quequë'. Guluseyjë' rú'acha' bédx guixi'.

³⁴ Gululé' yugu' lu gui' zxõn. Gularujë' lu na'gac nup ludódi lequë' len guia tuchi'. Dios bunë' lequë' tsutsu cati' ni' galacuídi'në', ati' guluhuóaquë' ca' tsutsu lu gdil-l. Gululaguë' bõnni' rjaquë' gdil-l guixz yu quequë' bõnni' gza'a.

³⁵ Yugu' ngul dza ni' guluzi'nu bi'i qui queëcnu nubanchi' lu yöl-la' gut.

Yela'quë' bõnni' ni' glatië' lu na'quë' bõnni' ni' gulusaca' zi'ë lequë', len le cutu glë'nnë' luca'në' Dios, cutu gulazi'ë latj nu usán lequë', quië la'dél-li'në' yöl-la' rubán lu yöl-la' gut, lë na' gláquinë' nactër dxi'a.

³⁶ Yela'quë' bia' blenquë' yöl-la' rutítj len zxguia' qui gba'y, ati' guladzunë' lidx guia, nága'quë' du guia.

³⁷ Gululadxi' la'quë' guiöj bunách, len gulachözë'ë yela'quë'. Gulazi' bë' lequë', len guludödë' la'quë' len guia tuchi'. Guladödë' na'l ni'l, nácuquë' guid zxacha' bö'cu' zxila' len chivo. Glaquë' yechi' len gulazaca' gulagui'ë, ati' guludxia lequë' dö' bunách.

³⁸ Cni glaquë' bõnni' na', ati' cutu glac Isaca' bunách yödZlyú ni luzi' xbeyquë'. Guladazë' lu latj ca'z len yugu' lu gui'a, ati' gulacua'zë' yugu' bloj len yugu' yeru luyú.

³⁹ Yúgu'të' gularujë' dxi'a lahuë' Dios le gulayejlë'ë Lë', zal-la' cutu gulazi'ë luyú ni gzxí' lu në'ë Dios unödZjë' quequë'.

⁴⁰ Cni guc, le nupé'ë queëru' Dios tu le nacr dxi'a quië cati' unë' lequë' gdu, rë'u ni gunru' tsaxzón lequë'.

12

Ral-la' uyuru-në' Cristo

¹ Qui lë ni na', lëzca' rë'u, le nacua' gdu zbi'il ga ni zoaru' ziantër nup tun lna' lau ca ta'yejlë' Dios, ral-la' uca'nru' yúgu'të le cunác le nac ca tu le nac zi'i nua'ru', lenca' yúgu'të dul-la' ta'zón rë'u, ati' lu yöl-la' rböz zxõn ladxí' queëru', ral-la' gunru' xchinë' Dios, le nac tsca xiti'ru' lu huitj le zoa lauru'.

² Ral-la' uyuru-në' Jesús, Nu na' run ga gac tsjé'ru' Dios len Nu run ga rac gdu yöl-la' rejllë' queëru' Lë'. Jesús gzxaca' gdi'ë lë'i yag cruz, len bia' blenë' yöl-la' rutuí' qui, le gu'nnë' gdél-li'në' yöl-la' rudziji na' uzi'ë xbey, ati' yajchö'ë cuië lë'ë yubél Dios, ga ni' rō'ë rna bë'ë.

³ Gul-yüë' Jesús, ca na' gzxaca' gdi'ë le gulusaca' zi'ë Lë' bönni' dul-la', cui gcuídi'li' len cui gac chop ládxi'li'.

⁴ Ga rdxintë na'a dza, cutu ca' bia' blenli' ga gdxintë nu gun lbi'ili' huë' le rdá'baga'li' le nac dul-la'.

⁵ Nazx ca' chgul ládxi'li' lë na' ruzéjni'në' lbi'ili' Dios, nacli' ca yugu' zxi'nczë', le nayúj lu guich, rnë':

Zxi'na', cutu uzú' tsla'l le gunë' Xanu',

Usëdi uzéjni'në' li',

Len cutu huôa ladxu' cati' gut quinë' li'.

⁶ Xanru' rut rguinë' nu nadxi'inë',

Len rusëdi ruzéjni'në' yúgu'të nup nazi' lu në'ë lac zxi'nczë'.

⁷ Ral-la' gua' glenli' le gut quinë' lbi'ili' Dios, le runë' Dios cni queëli' tsca nacli' zxi'nczë'. Cutu ca' zoabi' tubi' bi'idau' cutu gut quinë'-bi' xuzbi'.

⁸ Na'a, chqui' cutu rut rguinë' lbi'ili' Dios ca na' runë' quegac yúgu'të zxi'nczë', ni'r nacli' ca yugu' bi'i lagu', len cutu nacli' gdu zxi'në' Dios.

⁹ Yetú ca', cati' ni' nacru' bi'idau', gulacu'ë xuz xna'ru' luyú ni, glut gulaguinë' rë'u, san runru' lequë' ba la'n. Ca' nac, ral-la' gunr-ru' ca rna xtídzë'ë Xuzru' zoë' yehua' yubá quië soaru' gbanru'.

¹⁰ Yugu' xuz xna'ru', tu chi'z glut gulaguinë' rë'u tsca le gláquiznë' nac dxi'a, san cati' rut rguinë' rë'u Dios, nac quië gac tu le uzi'ru' xbey, gacru' gdu la'y ca nacczë' Lë'.

¹¹ Le nactë cutu nalá' lahui na'a le uzi'ru' xbey qui le rut rguinë' rë'u, san run ga ruhu' niru'. Chqui' güi'ru' latj usëdi rë'u le rut rguinë' rë'u, gun ga cözru' dxí'adau' len ga gacru' tsahui'.

Soa banádx queëru' chqui' cutu uzë nagru' chi'ë Dios

¹² Qui lë ni na' gul-ún tsutsu na'li' rajxáqui'gac, lenca' zxiibli' ta'xzíz, quië gdip ládxi'li' gunli' le nac dxi'a.

¹³ Gul-zóa tu nöz tsahui', cui gunli' ga ucá'n nöz na' nu rcuidi' ladxí, san gul-gún ga huôac ladxí nu na'.

¹⁴ Gul-güi' ládxi'li' cózlenli' dxi'a yúgu'të bunách, len gacli' quizi queë' Dios, le chqui' cugunli' cni, cutu gac glé'ili'-në' Xanru'.

¹⁵ Gul-gún chi'i cuinli' cui soa nu ucá'n le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios, len cui soa nu gac ca tu guixi' sla', cui utsá' lbi'ili', len cui gun ga gugacli' tsahui' zianli' lbi'ili'.

¹⁶ Gul-gún chi'i cuinli' cui gun le cunác o le cunác tsahui' nu dzag lbi'ili', ca na' benë' Esaú, bönni' ni', quië si'ë tu le gáguzë' bétí'ë le dë lu në'ë le naquë' bi'i bönni' zi'al queë' xuzë'.

¹⁷ Chnózcizli' ca na' guc queë' Esaú gdöd ni' cati' gu'nnë' gdél-li'në' le gnabnë' Dios xuzë' quië gac dxi'a queë'. Buzechë' queë' xuzë' ati' cutu guta' latj ubi'i ladxë'ë Esaú na' zal-la' gdilj ladxë'ë lei len yöl-la' rbödx queë'.

¹⁸ Ca rac queëli' cutu nac ca guc quequë' bönni' Israel, gulabiguë'ë gal-la' ga zoa tu gui'a le gac nu can, ati' gyegui gui'a ni', len böac chul lahui' dza le gró' böaj gasj, len gyeycj bö' bdu'nu'.

¹⁹ Gulayönnë' ta'bódx trompeta, lenca' chi'ë Dios Nu bë' didza'. Cati' gulayönnë' lë ni, gláta'yue' lahuë' Moisés cutur güi'lenë' lequë' didza' Dios.

²⁰ Cni glunë' le cutu guc gua' glenquë' lë na' gna bé'inë' lequë' Dios, gnë': "Chqui' tsajlibba' gui'a ni tuba' böa' guixi'dau'z, ral-la' luladxë'-ba' guiöj, o ludödë'-ba' yag tuchi'."

²¹ Szxonítër ben gadxi lequë' lë na' gualalé'inë', ati' Moisés gnë': "Radxi rdzöbda' len rzxiztsca'."

²² Na'a, lbi'ili' ral-la' gádxitérlí' le rbíga'li' gal-la' tu lu gui'a nazi' lei Sión, len ga zoa yödz queë' Dios ban, le nazi' lei Jerusalén qui yehua' yubá, ga na' nacu'ë gbaz la'y guixz yu queë' Dios.

²³ Rbíga'li' gal-la' ga ni' nudubgac lahuë' Dios zxi'nczë', nup na' nayujgac lagac lu guich ni' yehua' yubá, lenca' ga zoë' Dios Nu rbequi xbey yúgu'të bunách, len ga na' nacua' bö' glacczë' bönni' tsahui', Dios bunë' lequë' dxi'a.

²⁴ Rbíga'li' ca' ga zoë' Jesús, Nu ben tsutsu didza' cub na' rucá'n tsahui', lenca' ga nagu'ë rön queë' Jesús le run ga runit lahuë' rë'u Dios, rön na' run le nacr dxi'a ca le ben xchönë' Abel, le ben ga nu gchuguë' qui Dios.

²⁵ Qui lë ni na', gul-gún chi'i cuinli' cui tá'baga'li' Nu na' rui' didza'. Cutu ca' gululá nup ni' guladá'baga' nu na' bulídz lequë' luyú ni. Nazxgar rë'u, cutu ca' ularu' chqui' tá'baga'ru' Nu na' rulídz rë'u, zoë' yehua' yubá.

²⁶ Dza ni' gzxiz luyú ni le byön chi'ë Dios, san na'a chgzxi' lu në'ë, gnë': "Yetú lzuz, len clëgz luyú uxizia', san luzxbá ca' uxizia'."

²⁷ Cati' ni' rnë': "Yetú lzuz", lë ni ruluí' rë'u ral-la' gdua le gac la'zxíz, lë na' rë' yödzylyú ni, atí' lugá'n le cugác la'zxíz, lë na' rë' yehua' yubá.

²⁸ Qui lë ni na', le ral-la' gdél-li'ru' tu latj ga gna bë'ru', le cugzxíz, guiëru'-në' Dios: "Xclenu", atí' lu yöl-la' ba'a ladxí' len lu yöl-la' radxi Lë' tsej ladxí'ru' Lë' ca na' rdzag ladxë' Lë',

²⁹ le naquë' Dios queëru' ca tu gui' rusnít le cunác gdu dxi'a.

13

Le ral-la' gunru' le rdzag ladxë'ë Dios

¹ Ral-la' gdxí'iteczli' lza'li' tuli' yetuli'.

² Gul-tsajnéy ral-la' uzoali' lidxli' nu gdxin ga zoali'. Cati' glun cni la'gac bunách, gulucué lidxquë' gbaz la'y queë' Dios, zal-la' cutu gláquibe'inë' nacquë' gbaz la'y.

³ Gul-tsajnéy nup nadzngac lidx guia tsca nunli' tsaxón lequë', nadzunli' ca' lidx guia. Gul-güí' ladxí'li' bönni' ta'bía ladxí'gac lequë' bunách, tsca lbi'ili' rzaca' rguí'lenli' tsaxón lequë'.

⁴ Ral-la' gunli' ba la'n yöl-la' nutság na', atí' lu yöl-la' ba'a ladxí' queë' ral-la' sóalenë'-nu ngul queë' bönni', le gchuguë' Dios quegac nup tun le cunác len nup ta'guítsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

⁵ Cutu bi' uhuíd'li', san gul-dzág ladxí'li' tsca le dë queëli' na'a, le chgnë' Dios: "Gatga uca'na' li', len cutu ubij ladxa'a li'."

⁶ Cni nac, huac gnaru' gdu ladxí'ru' lë na' rna: Xanru' naquë' Nu raclen neda'.

Cutur gádxida' bi' gun quia' bunách.

⁷ Gul-tsajnéy yugu' bönni' tu'yúë' lbi'ili', nup na' tu'sëdi lbi'ili' xtídzë'ë Dios. Gul-yú ca nadél-li'quë', len gul-gún ca tunë' lu yöl-la' rejlë' quequë' Dios.

⁸ Tuz ca naquë' Jesucristo, nij, len na'a, len tsalzú.

⁹ Cutu güi'li' latj gchë'gac lbi'ili' ga yubl yugu' zxba gza'a len zxba nadzá'. Nac dxi'a gunli' tsutsu icj ladxí'dau'li' ca nac le ruzá' ladxë'ë queëli' Dios, len clëg ca nacgac zxba qui le ri'j rágruru', lë na' cutu luzí' xbey nup tui' ladxí'gac leygac.

¹⁰ Zoa queëru' tu bcugu la'y, le cutu luzí' xbey nup tun dxin qui didza' rucá'n tsahui' bla' zi'al.

¹¹ Bxuz blau qui yu'u la'y na' glu'ë xchöncha' böa' bëdx lu latj nactër la'y ni'a qui dul-la', san guluzégui'ë bëla' ca'z quecha' ga nac ni'l ra' yödç.

¹² Lëzca' cni gzxaca' gdi'ë Jesús ni'l ra' yödç quië bunë' bunách dxi'a len rön queëczë'.

¹³ Tsajta'aru'-në' Jesús, zal-la' la'bíj rë'u lu yödç bunách, len si'ru' tsaxón len Lë' lë na' gululídz ditj Lë' bunách.

¹⁴ Cutu zoa queëru' yödçlyú ni tu yödç zoa tsaz, san rguiljru' lë na' zi'a za'.

¹⁵ Qui lë ni na', ral-la' cú'teczru'-në' Dios yöl-la' ba, ugunru' dxin lë' Jesucristo. Yöl-la' ba na' nac ca tu le rgu'ru' lahuë' Dios. Ru'a cúnru' guiëru'-në' Dios xclenu' ni'a qui le naquë'.

¹⁶ Cutu gal ladxí'li' gunli' le nac dxi'a len gáclenli' lza'li' tuli' yetuli', le nac lë ni ca tu le rgu'ru' lahuë' Dios le rdzag ladxë'ë Lë'.

¹⁷ Gul-gún ca rna xtídz'a'quë' böchi'ru' tu'yúë' lbi'ili', len gul-güí' latj la'ná bé'inë' lbi'ili', le tun chi'ë icj ladxí'dau'li', ca tunquë' bönni' ral-la' la'guixjö'ë lahuë' Dios le nunquë'. Gul-gún cni quië lunë' dxin na' lu yöl-la' rudziji quequë' len clëg lu yöl-la' rsëbi ladxí' quequë', le cutu ca' uzi'li' xbey dxin na' lunë' lu yöl-la' rsëbi ladxí' quequë'.

¹⁸ Gul-lidzë' Dios, gnábili'-në' gáclenë' netu', le runtu' löz soa dxi' icj ladxí'dau'tu', cutu uxós netu', len rui' ladxí'tu' gúntecztu' le nac dxi'a.

¹⁹ Le nacr blau, ráta'yua' lauli' gnábili'-në' Dios ugu'ë neda' tu nöz udxina' queëli' bayónr.

Dios uzá' ladxë'ë queëru' le gaclen rë'u

²⁰ Na'a, rnábitu'-në' Dios, Nu run ga rac dxi'a queëru' len Nu buspán Xanru' Jesucristo lu yöl-la' gut, Nu na' nac Bönni' Blau Uyú Bö'cu' Zxila', le bulaljë' rön queë' le run tsutsu didza' rucá'n tsahui', le zoa tsaz,

²¹ rnábitu'-në' gunë' ga gacli' gdu, quië gac gunli' yúgu'të dxin dxi'a, len gunli' ca rë'nnë' Lë', atí' gunë' queëli' le rdzag ladxë'ë Lë', le náquill' queë' Jesucristo. Queë' Cristo gactecz yöl-la' ba. Ca' gac.

²² Ráta'yua' lauli', böchi' lza'adau', güi' ladxí'li' didza' ni ruzejni' lbi'ili', le nac láti'dau'z lë ni ruzuja' queëli' lu guich.

²³ Ral-la' gnózili' chburujbi' lidx guia bi'i Timoteo, bi'i böchi'ru'dau', atí' chqui' gdxíntëbi' quia' ni, gunbi' neda' tsaxón duyutu' lbi'ili'.

²⁴ Gul-gáp Dios bóchi'ru' tu'yúë' lbi'ili', lenca' yúgu'të bunách nubijë' quizi queë' Dios. Tu'gáp lbi'ili' Dios bunách ta'yejlë' Cristo nacué' luyú Italia.

²⁵ Dios uzá' ladxë'ë queëli' yúgu'téli'. Ca' gac.

LE BUZUJË LU GUICH SANTIAGO

Santiago rugapë' Dios bönni' judío ta'dé'ë Cristo

¹ Neda', Santiago, naca' huen dxin queë' Dios lenca' queë' Xanru' Jesucristo. Rugapa' Dios lbi'ili', nacli' idxinnu cö' di'a dza quegac bunách Israel, náslasli' gdu yödzylyú ni.

Yöl-la' rejni'i runnë' queëru' Dios

² Böchi' lza'adau', cati' gac bi gac queëli' le si' bë' lbi'ili', ral-la' udzijiili' gdu ladxili'

³ le nõziczli', cati' bi rac queëli' le rzi' bë' lbi'ili' ca rejle'li' Cristo, læ ni rusëdi lbi'ili' cözli' zxõn ladxli'.

⁴ Gul-güü' ladxli'li' gac gdu yöl-la' zxõn ladxli' queëli', quië udx gacli' bönni' ta'yejni'i, len cutu bi yadzj queëli' ca nacgac læ ni.

⁵ Chqui' zoa ladj lbi'ili' nu curëjni'ni, ral-la' gnab lahuë' Dios nu na', ati' Dioscz gunnë' qui yöl-la' rejni'i, le runödzejë' szxõni quegac yúgu'të bunách, len cutu ca' rgaccznë' gunnë' queëru'.

⁶ Na'a, nu bi rnab lahuë' Dios, run bayúdx tsejlë' Lë', len cugác chop ladxli'. Nu rac chop ladxli', rac qui ca rac qui bdxina' qui nis zxõn cati' rutá lei bö', ruzëaj lei bö' na'l ni'l.

⁷ Nu nac cni cutu ral-la' gun löz si' bi unödzejë' Xanru'.

⁸ Bönni' na' reaj bö' ladxli'dau'huë' cutu rdzõlnë' nacl gunë'.

⁹ Chqui' zoë' bönni' böchi'ru' rejle'ë Cristo, len naquë' cuidi'z yödzylyú ni, ral-la' udzijnë' le chnadél-li'në' naquë' blau lahuë' Dios.

¹⁰ Bönni' böchi'ru' na' dë yöl-la' tsahui' queë' ral-la' udzijnë' cati' runë' Dios ga cutur ruzxõni ladxë'ë læ na' dë queë'. Nu ruzxõni ladxli' yöl-la' tsahui' qui, gac qui nu na' ca rac qui xyiji guixi'dau', la' rdõdtë qui.

¹¹ Cni nac, le gac qui nu na' ca rac qui xyiji guixi'dau' na' cati' rlen gbidz rudzá'atsca, la' rbidxtë guixi' na' ati' rguindj xyiji, len rnít yöl-la' lach qui. Lëzca' cni gac queë' bönni' dë yöl-la' tsahui' queë', nitië' tsal ni' runë' dxin rguiljë' yöl-la' tsahui' na'.

Le ta'zi' bë' rë'u

¹² Bica' ba bönni' na' rua' rlenë' le rzi' bë' lë'. Cati' chburujë' dxi'a, gdél-li'në' yöl-la' na'bán gdu, ca na' rdel-li' nu nutsa' lu huitj, nu rdel-li' tu bregui' yöj. Gdél-li'në' bönni' na' yöl-la' na'bán gdu na' gzxi' lu në'ë Dios unödzejë' quegac nup nadxi'igac Lë'.

¹³ Cati' bi rac queëru' le run ga gué'niru' gunru' le cunác, cutu ral-la' gnaru': "Dios rzi' bë'ë rë'u len le nac xõhui'." Dios, nutu nu rzi' bë'ë len le nac xõhui'.

¹⁴ Na'a, chqui' nu bi rac qui le rzi' bë' lei le nac xõhui', nac le rzë ladxli' le cunác, ati' læ ni ben ga gu'ni gun le cunác.

¹⁵ Lë na' rzë ladxli'ru' le cunác run ga gunru' dul-la', len cati' chbudx benru' dul-la' na', la' dul-la' na'z ruspaga' rë'u zxguia' gatru'.

¹⁶ Böchi' lza'adau', cutu si' ye'i la' cuinzli'.

¹⁷ Yúgu'të le nac dxi'a len yúgu'të le nac gdu le ruzi'ru' xbey, za' zaca' xtsa'l, r-ruj ga zoë' Xuzru' Dios, Nu ben le ta'yép yös luzxbá, le tu'tsá' cuingac, san Lë' cutu rutsá' cuinë' len cutu rutsë'ë ca runë', rúnnteczë' queëru' le nac dxi'a.

¹⁸ Ca rë'ncznë' Dios, benë' ga nacru' bunách cub queë'. Bugunë' dxin didza' queë' le nac gdu'të li, quië gacru' ca tu gļap zi'al queë' ladj yúgu'të nup na' benzë' Dios.

Le rej ladxli'ru'-në' Dios le nac gdu

¹⁹ Qui læ ni na' rëpa' lbi'ili', böchi' lza'adau', yúgu'tëli' ral-la' soali' sina' yõnili', san cutu ral-la' gnëtëzli' len cutu léytëzli'.

²⁰ Nu na' rleytëz cutu run le nac tsahui' lahuë' Dios.

²¹ Qui læ ni na', gul-cán yúgu'të le cunác, len yúgu'të le zian le cunác tsahui', ati' lu yöl-la' nõj ladxli' gul-si' lu na'li' didza' na' chnayáz icj ladxli'dau'li', le huac gun ga ulali' didza' ni.

²² Na'a, gul-gún ca rna didza' ni, len clëg tsajzëz nagli'. Chqui' yõnizli' didza' ni, la' cuinzli' si' yé'ili'.

²³ Nu ryõniz didza' ni len cutu run ca rna, nu ni nac ca bönni' ruyúë' lahuë' lu guia dxili,

²⁴ le ruyú cuinë' len zhuõjë', ati' la' raltë ladxë'ë ca rnë'ë.

²⁵ Na'a, nu cutu ral ladxli' le ryõni, san rui' ladxli' zxba queë' Dios le nac gdu len le gac gun ga ularu', ati' tsutsu ugá'n, len guntecz ca rna bë' zxba na', gac bica' ba nu ni ca nac yúgu'të le run.

²⁶ Chqui' nu bönni' ladj lbi'ili' ráquinë' nac dxi'a ca rej ladxë'ë Dios, san cutu run chi'ë ladxë'ë cui gnëzë' ca', bönni' ni rzi' yé'inë' la' cuinzë' ati' cutu rdzag ladxë'ë Dios ca rej ladxë'ë Lë' bönni' na'.

²⁷ Le rej ladx'i'ru'-në' Dios, le nac gdu len le nac dxi'a, nac gáclengacru'-bi' bi'i uzëbdau' lenca' gáclengacru'-nu ngul uzëb, cati' ta'zaca' ta'gu'i nup na', len cui gútsa'ru' le cunác rac yödzyú ni.

2

Tuz ca ral-la' gunru' bunách ba la'n

¹ Böchi' lza'adau', chqui' réjlë'li' Xanru' Jesucristo, Nu nactër blau, cutu ral-la' utsa'li' ca gunli' ba la'n tu tu bunách.

² Chqui' tsazië' bönni' ga na' nudubli', nagu'ë xbönni' në'ë le náquini oro, len nacuë' lari' záqui'tsqui, ati' tsazië' ca' bönni' yéchi'dau', nacuë' lari' ca'z,

³ len chqui' gunli' ba la'n bönni' na' nacuë' lari' záqui'tsqui, len guiëli'-në': "Grö'len rë'u ga ni nac dxi'a", san guiëli' bönni' yéchi'dau' na': "Na'z gzui", o guiëli'-në': "Grö' lyu ni",

⁴ chqui' cni runli', rutsa'li' ca runli' ba la'n tu tu lza'li', len run cuinli' ca nu rbequi xbey lzë'i, ati' cutu nac dxi'a ca rza' ladx'i'li'.

⁵ Böchi' lza'adau', gul-zë nagli' lë ni. Dios gröczë' yugu' bönni', taqui bunách yödzyú ni nacquë' yechi', quië la'dél-li'në' yöl-la' tsahui' lahuë' Lë' le ta'yejlë'ë Cristo, len gata' quequë' latj ga ni' rna bë'ë Lë'. Gata' quequë' lë na' gzxi' lu në'ë Dios unödzejë' quegac nup ta'dxi'i Lë'.

⁶ Lbi'ili' ruca'nli' ca'z bunách yechi' len runcli'-në' ba la'n bönni' dë yöl-la' tsahui' quequë', ati' tu'saca' zi'ë lbi'ili' bönni' na' dë yöl-la' tsahui' quequë', tu'gunë' lbi'ili' dxin. Lëzca' tu'dödë' lbi'ili' lu na'quë' bönni' yúlahui'.

⁷ Yugu' bönni' na' dë yöl-la' tsahui' quequë' ta'në' zi'ë ca' qui lë' Jesucristo le nactër blau, len ca nac lë' nazi' lali' bunách queë' Cristo.

⁸ Dxi'a runli' chqui' runli' gdu ca rna bë' zxba blau, le nayúj lu guich len rna cni: "Ral-la' gdx'i'inu' lza'u ca nadxi'i cuinu'."

⁹ Na'a, chqui' rutsa'li' ca runli' ba la'n tu tu bunách, runli' dul-la', len nabága'li' zxguia' lu zxba queë' Dios, le rguitsjli' zxba na'.

¹⁰ Chqui' runë' bönni' gdu ca rna bë' zxba queë' Dios, san chqui' gchixinë' ca nac tuz le rna bë' zxba na', chnabaguë'ë zxguia' qui gdu'të le rna bë' zxba na'.

¹¹ Lëczë' Dios gnë': "Cutu gunu' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'", len gnë' ca': "Cutu gdöddu' bunách." Na'a, chqui' cutu runu' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na', san rudöddu' bunách, nabagu'u zxguia' qui gdu'të zxba queë' Dios.

¹² Ca gnali' len ca gunli', ral-la' gunli' ca ral-la' lun nup cuequi xbeynë' lequë' Dios ca rna bë' zxba na', le run ga ularu'.

¹³ Nup cutu tu'huechi' ladx'i'gac lza'gac, cuequi xbeynë' lequë' Dios ati' nutu nu huechi' ladx'i' lequë', san nup na' tu'huechi' ladx'i'gac lza'gac lurúj dxi'a cati' cuequi xbeynë' lequë' Dios.

Le ral-la' gunru' le réjlë'ru' Cristo

¹⁴ Böchi' lza'adau', cutu bi uzi'ë xbey bönni' chqui' gnë': "Réjlë'a Cristo", san cutu runë' le nac dxi'a. Cutu gac ulë' bönni' na' chqui' gnazë' réjlë'ë Cristo.

¹⁵ Chqui' nacu'ë böchi' lza'ru' ta'yejlë'ë Cristo, len cutu dë le lacuë', len cutu dë le lahuë'

¹⁶ ati' chqui' tu nu dzag lbi'ili' guiëz lequë': "Bóaj lidxli' dxi'adau'; chbólj bdzë'ili'", san chqui' cutu unödzejë' le na' ta'yadzjnë', cutu ca' guclen lequë'.

¹⁷ Lëzca' cni rac qui nu rnaz réjlë' Cristo. Chqui' cutu run le nac bë' nac gdu ca rejle' Lë', cutu nac lsaca' yöl-la' réjlë' qui nu na'.

¹⁸ Nazx ca' guië' lzë'ë bönni': "Li' réjlë'zu' Cristo, ati' neda' runa' le nac dxi'a. Cutu gac ului'inu' neda' réjlë'u Cristo chqui' cuzóa le nac dxi'a runu'. Neda' ului'ida' li' réjlë'a Cristo ni'a qui le nac dxi'a runa'."

¹⁹ Li' réjlë'u tuzë' naquë' Dios. Nac dxi'a ca runu'. Lëzca' cni ta'yejlë' bö' xöhui', len ta'zixztsca tadx'i Lë'.

²⁰ Li', bönni' cunözi. Ral-la' gnöczcznu' chqui' zoa nu rnaz réjlë' Cristo, san cutu run le nac dxi'a, cutu nac lsaca' yöl-la' réjlë' Lë' qui nu na'.

²¹ Nac bë' burujë' dxi'a xuzru' Abraham lahuë' Dios ni'a qui lë na' benë', cati' ni' glu'ë-bi' lahuë' Dios bi'i Isaac queë'. Glu'ë-bi' ca na' tun bunách ta'gú'u le tu'zegui' lahuë' Dios, zal-la' cutu buzégu'ë-bi'.

²² Na'a gac gnözili' ca guc queë' Abraham. Lë na' benë' guc bë' gyejlë'ë Dios. Qui lë ni na' nac bë' guc gdu ca gyejlë'ë Dios ni'a qui lë na' benë'.

²³ Cni guc lë na' nayúj lu guich la'y, rna: "Gyejlë'ë Dios Abraham, ati' Dios blé'inë' lë na' benë' ca tu le ben ga böaquë' tsahui' Abraham." Qui lë ni na' gzzi' lë': "Lzë'ë Dios."

²⁴ Na'a, rlé'iczlí' nac bë' rurujë' dxi'a bönni' ni'a qui le runë', len clëgz le rejllë'ë Dios.

²⁵ Lëzca' cni guc queënu Rahab, ngul bë'nu latj bunách. Lëzca' nac bë' burujnu dxi'a le zoa tu le dxi'a bennu, lë na' bennu cati' ni' bennu ba la'n yugu' bönni' uyulan, len güclennu lequë' quië guluguel-lë'ë yhuójqüë' nöz yubl.

²⁶ Ca na' rac qui gdu ca nayá' nabinru' chqui' cutu yu'u bö', chnat, lëzca' cni nac qui le réjleru' Cristo chqui' cutu nalá' yöl-la' run qui, cutu nac lsaca'.

3

Yugu' le rna lúdxiru'

¹ Böchi' lza'adau', cutu guntëz zian cuinli' nup tu'sëdi bunách, le chnózcizli' zi'tër cuequi xbeynë' rë'u Dios, nulru' rusëdiru' bunách.

² Yúgu'tëru' runru' zian le rchixi rníguiru'. Chqui' cutu rchixi rnignë' bönni' ca nac didza' ru'ë, bönni' ni naquë' gdu tsahui', len rac gna be'i cuinë' ca nac yúgu'të le runë'.

³ Cati' rgu'ru' guia rú'acha' böa' quië gunru' ga lunba' ca ré'niru', rac gna bé'iru' lecba' gdtë ca tunba'.

⁴ Gul-yú ca' ca rac quegac barco. Zal-la' zxöntër nac barco len szxöni reycj bö' ruzéaj lei, cuídí'dau'z nac në'i xyagui barco na' le ruzéycj rudxi'í barco quië tseaj gátitëz ga guë'nnë' bönni' rusë'ë lei.

⁵ Lëzca' cni nac lúdxiru'. Zal-la' cuídítër nac, ziantër le rna lúdxiru' na'. Gul-yutsca' ca run gui'. Zal-la' guí'dau'z rbibru', gui'a sib huayegui.

⁶ Lëzca' nac ca tu gui' lúdxiru' na'. Yúgu'të le cunác rac yödzyú ni rna lúdxiru', len le dzag gdu ca nayá' nabinru' lúdxiru' na', qui lë ni na' run ga rac xöhu' gdtë le nacru'. Rbequi gui' le rna lúdxiru', le ruzegui' rë'u ca nac yúgu'të le runru', ati' le rna cni lúdxiru' na', nac qui, tsca chnaguë-la'të gui' le nabequi tu' xöhu'.

⁷ Yúgu'tëba' böa' guixi' ta'daba' luyú, len yugu' böa' zoa xilcha', len yugu' böa' ta'yj lë'ba' luy, lenca' yúgu'tëba' böa' dzö'ba' lu nis zxön, huac la'ná be'i lecba' bunách luyú ni,

⁸ san nutu nu bönni' gac gna bé'inë' ludxë'ë, le rna lúdxiru' le cunác len cutu gac nu uzaga' xnözi, ati' ziantër le rna lúdxiru' le nac ca tu le nachë' yöl-la' gut.

⁹ Len la' lúdxiru' na'z rulídz tsáhuiru'-në' Dios Xuz, len rulídz ditjru'-në' ca' bönni', bönni' na' benë' lequë' Dios ca nacczë' Lë'.

¹⁰ Cni nac, len la' rú'azru' na' rulídz tsáhuiru' bunách len rulídz ditjru' bunách. Böchi' lza'adau', cutu ral-la' gac cni.

¹¹ Cutu ca' ta'lén nis ziziá' len nis zöna' la' tuz ga ta'lén.

¹² Böchi' lza'adau', cutu gac cuia le rbia yag olivo tu lu yag higo, len lëzca' cni, cutu gac cuia le rbia yag higo na' tu lu lba uva. Lëzca' cni, nitú ga rlen nis cutu gac la'lén nis zöna' len nis ziziá'.

Yöl-la' rejni'i le nac gdu

¹³ Chqui' zoë' ladjli' bönni' raquë' szxöni len réjni'tsquinë', lu yöl-la' nöxjadxi' queë' ral-la' ulu'ë naquë' cni ni'a qui le nac dxi'a runë'.

¹⁴ Na'a, chqui' ruzxé'ili' lza'li' len runli' dxin quië la'gú'u lbi'ili' yöl-la' ba bunách, cutu ral-la' gun ba zxön cuinli' ca nac yöl-la' rejni'í queë'li'. Nu run cni rzi' yë', len rdá'baga' le nac gdtë li.

¹⁵ Yöl-la' rejni'í cni cutu nac le runödzejë' Dios, san qui yödzyú ni nac, len qui bunách yödzyú ni, len qui tu' xöhu'.

¹⁶ Bönni' tu'zxé'inë' lza'quë' len të'nnë' la'gú'u lequë' yöl-la' ba bunách, lëzca' ta'díl-l didzë'ë len tunë' yúgu'të le cunác.

¹⁷ Bönni' napquë' yöl-la' rejni'í na' runödzejë' Dios:

tunë' le nac gdu dxi'a,

len ta'bözë' dxi'adau',

len nacquë' zxön ladxi',

len nacquë' nöxjadxi'.

Tu'huechi' lúdxiquë' bunách,

len tunë' le nac dxi'a.

Tuz ca ta'bequi xbey lza'quë',

len cutu ta'bíj bë'i lza'quë'.

¹⁸ Nup tui' lúdxigac la'bequi dxi le rac, ta'bóz dxi'adau', quië gac ca' dxi'a gdtë le nacgac.

4

Nup tun xzön le nacua' yödzyly

¹ ¿Bizx quië na' rdil-li' len rac didza' bizxj queëli'? Rac cni queëli' le rzë lãdxi'li' zian le rzë lãdxi'li' tu tuli', len qui lë ni na' rdil-lenli' lza'li'.

² Zian le ruhuidi'li' len le cutu rzi'li' lei, qui lë ni na' rudõdili' bunách. Ruzxë'ili' le dë qui lza'li', len le cutu rdél-li'li' lei, qui lë ni na' rzu rbõ'li' len rdil-li'. Cutu rata' queëli' le ré'nili', le cutu rnabli' lei lahuë' Dios.

³ Cutu rnaz ca' le nayúj lu guich la'y, rna: "Dios rsõlë'ë queëru' Dios Bõ' La'y, Nu zoalen rë'u, ati' Lë' nadxi'inë' rë'u len rudúl-li'në' rë'u chqui' rusanru'-në'."

⁴ Lbi'ili', bunách nusanli'-në' Dios, ¿naru' cu nõzili' chqui' runli' xzön le nacua' yödzyly ni, chnuhuoaci' ca nu curle'i Dios dxi'a? Núti'tëz nu rë'ni gun xzön le nacua' yödzyly ni, nuhuoác ca nu curle'i Dios dxi'a.

⁵ Cutu rnaz ca' le nayúj lu guich la'y, rna: "Dios rsõlë'ë queëru' Dios Bõ' La'y, Nu zoalen rë'u, ati' Lë' nadxi'inë' rë'u len rudúl-li'në' rë'u chqui' rusanru'-në'."

⁶ Na'a, xzõtër le ruzá' lãdxë'ë queëru' Dios, le nayúj lu guich la'y, rna: "Dios ruzaguë'ë xnõzgcac nup tun ba xzön cuingac, san ruzá' lãdxë'ë quegac nup nacgac nõx lãdxi'."

⁷ Qui lë ni na', gul-zõa nõxj lãdxi' lahuë' Dios. Gul-ná be'i tu' xõhu', ati' uzzxõndj ga zoali'.

⁸ Gul-gü' lãdxi'li' sõaleni'-në' Dios, ati' Lë' dusõalënë' lbi'ili'. Lbi'ili', bunách dul-la', gul-gác dxi'a, len cutur gunli' dul-la'. Lbi'ili', nul-li' reaj bõ' lãdxi'dau'li', len chop le nadxi'ili', gul-gún dxi'a icj lãdxi'dau'li'.

⁹ Gul-sëbi lãdxi'li', len gul-hui'ni, len gul-cõdx. Na'a ruzxidxi' san ral-la' cõdxi'. Rudziji' san ral-la' hu'ni'.

¹⁰ Gul-gác nõxj lãdxi' lahuë' Xanru', ati' Lë' gunë' ga gacli' blau.

Cutu ral-la' glag yudxru' le run lza'ru'

¹¹ Bõchi' lza'adau', cutu gnëli' qui lza'li' tuli' yetuli'. Nu rnë qui bõchi' lzë'i, len rlag yudx le run nu na', nu ni rnë qui zxba queë' Dios, len rbequi xbey le rna bë' zxba na'. Na'a, chqui' rbequi xbeynu' le rna bë' zxba na', run cuinu' nu rbequi xbey lei, len cutu runu' ca rna bë' zxba na'.

¹² Na'a, tuzë' naquë' Dios, Nu ben zxba na', len naquë' ca' Nu rbequi xbey le runru'. Lëczë' gac uslé' bunách o usnitië' bunách na'. Na'a, ¿núzxtë run cuinu', rlag yudxu' lza'u'?

Cutu gunru' lõz le gac cxõ huidzj

¹³ Na'a, gul-zë nagli', nul-li' rnali': "Cxõ huidzj tseajtu' yödzy ni', ati' soatu' ni' tu iz len zian le gá'utu' len úti'tu', ati' cni gáta'tsca queëtu' dumí."

¹⁴ Cutu nõzili' bizxa gac cxõ huidzj. ¿Naczc nac queëru', tsca zoaru' yödzyly ni? Nacru' ca bõchlá le nalá' tu chi'idau'z, len la' rnitë'.

¹⁵ Qui lë ni na', cni ral-la' gnali': "Chqui' guë'nnë' Xanru', soaru' gbanru', len tu tu le gunru'."

¹⁶ Na'a, lbi'ili', lu yõl-la' run ba xzön queëli' rgu'li' yõl-la' ba la' cuinzli'. Le cunác nac yúgu'të le cni runli'.

¹⁷ Chqui' nõziru' le nac dxi'a le ral-la' gunru', len cutu gunru' lë na', dul-la' runru'.

5

Santiago rusë'ë lãdxi'quë' bõnni' dë yõl-la' tsahui' quequë'

¹ Lbi'ili', bõnni' rlé'ili' yõl-la' tsahui', gul-cõdx len gul-cõdxya'a, le zi'a za' dza glé'ili' yõl-la' yechi'.

² Chnac ditj yõl-la' tsahui' queëli', ati' chnutõcba' le náculi' bëldau' qui.

³ Chnac qui dumí oro len dumí plata queëli' ca nac qui guia zõn xquë'i, ati' xquë'i na' nac ca tu le ruquí lbi'ili', ati' gac queëli' ca tu gui' le usnít lbi'ili'. Cni gac queëli', le busá' butubli' queëzli' yõl-la' tsahui' dza ni zoaru' chrajséytëgac.

⁴ Gul-yutsca'. Chta'náb yudxnë' lãzjquë' bõnni' huen dxin gulalapë' yõl queëli', le cutu rguizxinli' lequë', ati' lë na' ta'nabë' bõnni' huen dxin na' chbõ'u didza' na' lahuë' Xanru', ati' Lë' rna bé'inë' ni'a në'ë guizx yu.

⁵ Yödzyly ni benli' ga bunë'ili' len güi' gdáguteczli' le rnaz queëli'. Buxón cuinli', san chzoa gdxin queëli' dza udx queëli'. Gac queëli' ca rac queëba' bëdx renni', chbdxin dza gdõdiru'-ba'.

⁶ Rchúguli' quequë' bõnni' tsahui' len rudõdili' lequë', ati' lequë' cutu ta'dá'baguë'ë lbi'ili' rudõdili' lequë'.

Cõzru' xzön lãdxi' len ulidzru'-në' Dios

⁷ Na'a, böchi' lza'adau', gul-cóz zxon ladxì' ga gdxinr dza huödë' Xanru'. Gul-yú ca runë' bönni' guz gu'n. Lu yöl-la' rböz zxon ladxì' rbözë' guiöjsiu' len guiöj beo' lin, atì' töd ni' lapë', len szxonì utubë' yöz.

⁸ Lëzca' cni, lbi'ili' na' réjje'li' Cristo, gul-cóz zxon ladxì' len gul-típ ladxì'li', le chza' gal-la' dza huödë' Xanru'.

⁹ Böchi' lza'adau', cutu gnëli' qui lza'li' tuli' yetuli', cui gbága'li' zxguia'. Gul-yutsca'. Chrdzag lau udxinë' Xanru', Nu cuequi xbey le runli'.

¹⁰ Böchi' lza'adau', gul-yú ca guc quequë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Xanru'. Nacque' ca tu le rulu'í rë'u ca ral-la' saca' qui'ru' len cözru' zxon ladxì'.

¹¹ Na'a, nucua'ru' lequë' ca bönni' glaquë' bica' ba, nup ni' gulazaca' gulagu'í. Chbyónili' ca benë' Job. Glözë' zxon ladxì' zal-la' szxonì gzxaca' gdi'ë, atì' nózili' ca' ca benë' queë' Xanru' ga budxtë. Ruhuéchi'tsca ladxë'ë rë'u Xanru' len rui' ladxë'ë rë'u.

¹² Böchi' lza'adau', le nactër blau nac lë ni rëpa' lbi'ili': cutu gneyli' Nu zoa yehua' yubá, len cutu gneyli' le nacua' luyú ni, len cutu gneyli' bíti'tëz bi run tsutsu xtídza'li'. Cati' gnali': "Ja", ral-la' gnazli': "Ja." Cati' gnali': "Cutu", ral-la' gnazli': "Cutu." Cni ral-la' gunli', cui gbága'li' zxguia' lahuë' Dios.

¹³ Chqui' rzaca' rgu'í nu dzag lbi'ili', ral-la' ulíd z Dios nu na'. Chqui' zoa nu rudziji, ral-la' gul-l yöl-la' ba nu na'.

¹⁴ Chqui' re'í nu dzag lbi'ili', ral-la' ulíd bönni' gul tun chi'ë bunách queë' Cristo, quië lulidzë' Dios, la'nabnë' Lë' unë' bönni' huë' na'. Ral-la' la'gu'ë lë' le za, len lugunë' dxin lë' Xanru'.

¹⁵ Cati' lulidzë' Dios, len ta'yejle'ë gunë' Cristo ga huöaquë' bönni' huë' na', ni'r gunë' Xanru' ga huas uzöë', len chqui' benë' dul-la' bönni' huë' na', Xanru' unít lahuë' lë'.

¹⁶ Qui lë ni na', gul-xoalëp dul-la' nabága'li' tuli' yetuli', len gul-náb qui lza'li' tuli' yetuli' lahuë' Dios quië unë' lbi'ili', urúj guidzhuë' na' ré'ili'. Le rulidzë' Dios bönni' tsahui', le runë' gdu ladxë'ë, nactsca lsaca'.

¹⁷ Elías, bönni' ni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, guquë' bönni' yödzlyú ca nacru' rë'u, san cati' bulidzë' Dios, gnabë' lahuë' cui gal guiöj, gdu tsonn iz yu xop beo' cutu gul guiöj luyú ni.

¹⁸ Gdöd ni' bulidzë' Dios leyúbl, atì' böal guiöj, atì' bunódzj le glazë' bönni' dza ni'.

¹⁹ Böchi' lza'adau', lë ni ral-la' gnózili'. Chqui' nunbë' le nac gdutë li nu dzag lbi'ili' len rchixi rnigui, atì' zoa nu gun ga ubí'í ladxì' nu na' rchixi rnigui,

²⁰ nu na' gun ga ubí'í ladxë'ë bönni' dul-la' na' gdë' ga yubl, uslé' lu yöl-la' gut bönni' dul-la' na', len gunë' ga unít lahuë' Dios dul-la' zian nabaguë'ë bönni' na'. Ca' gac.

DIDZA ZIAL BUZUJË LU GUICH PEDRO

Pedro rugapë' Dios nup ta'dá' Cristo

¹ Neda', Pedro, naca' gbaz nasölë'ë Jesucristo. Ruzuja' queëli' lu guich ni, lbi'ili' násaslí' zítu' gap dë ladzli', zoali' luyú Ponto, len luyú Galacia, len luyú Capadocia, len luyú Asia, len luyú Bitinia.

² Gröczë' lbi'ili' Xuzru' Dios ca na' bucözë' dza ni'të quië gáquill' quizi queë' lu në'ë Dios Bô' La'y, len gunli' ca rna xtídzë'ë Cristo len gacli' gdu dxi'a ni'a qui xchönë' Cristo. Rnabda'-në' Dios uzá' ladxë'ë queëli' len gunë' ga soa dxi icj ládxí'dau'li'.

Le rúnteczru' löz

³ Yöl-la' ba Dios, Xuzë' Xanru' Jesucristo. Lu yöl-la' ruhuechi' ladxí' zxon queë' bucubë' yöl-la' na'bán queëru' le buspanë' Jesucristo lu yöl-la' gut. Lë ni run ga rúnteczru' löz,

⁴ len gun ga gdél-li'ru' lë na' run chi'ë queëru' Dios yehua' yubá. Lë na' run chi'ë Dios, le unödzejë' quegac bunách queë', cutu nit, len cutu gtëb, len cutu ggul.

⁵ Le réjlë'li' Lë', lu yöl-la' huac zxon queë', Dios gun chi'ë lbi'ili' cati' gdxinr dza ni' uzi'li' xbey yöl-la' ruslá gdu na' chnupë'ë queëru' len ulu'ë lahui dza udx.

⁶ Qui lë ni na' rudzjítsquill', zal-la' na'a ral-la' saca' qui'li' tu chi'idau' le rac zian le ta'zí' bë' lbi'ili'.

⁷ Le rua' rlenli' yugu' lë na' ta'zí' bë' lbi'ili', nac bë' nac gdu ca réjlë'li' Cristo. Lëzca' cni rzi' bë'ru' oro, le nit, runru' lei dxi'a lu gui'. Qui lë ni na', cati' chnazí' bë' yöl-la' rejlé' queëli' Cristo, le nacr lsaca' ca oro, gac queëli' yöl-la' zxon len yöl-la' run ba la'n dza ni' ulu' lahuë' Jesucristo.

⁸ Lbi'ili' nadxi'ili'-në' Cristo zal-la' gatga blé'ili' Lë'. Réjlë'li' Lë' zal-la' cutu rlé'ili'-në' na'a, ati' rudzjílli'. Gdu nac yöl-la' rudziji zxon queëli' le cutu gac qui'jör'u' tsca nac.

⁹ Cni nac, le rdél-li'li' yöl-la' ruslá qui bô' nacczli' le rata' queëli' le réjlë'li' Cristo.

¹⁰ Dza ni'të gulusëdë' dxi'adau' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios ca nac yöl-la' ruslá na' dë queëru' na'a, ati' glu'ë didza' ca nac le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios.

¹¹ Bô' La'y dzaguë' Cristo buzéjni'në' zítatël bönni' na' glu'ë didza' uláz queë' Dios, bului'inë' lequë' ca ral-la' saca' qui'ë Cristo, lenca' ca gac queë' yöl-la' yení tód na'. Qui lë ni na' glui' ládxí'quë' la'nöznë' batx gac lë ni len nuzxa na' gac qui lë na' bului'inë' lequë' Bô' dzaguë' Cristo.

¹² Dios bului'inë' bönni' na' glu'ë didza' uláz queë' cutu nac tu le la'lé'inë' lequë', san rë'u ni glé'iru' lë na' glu'ë didza' qui, ati' lbi'ili' ryónili' na'a ca nac qui. Lë ni tu'ë didza' qui bönni' tunë' lban qui didza' dxi'a, zoalen lequë' yöl-la' huac queë' Dios Bô' La'y, Nu na' rsölë'ë queëru' Dios zoë' yehua' yubá, ati' t'ënnë' gbaz la'y queë' Dios la'nöznë' ca nac lë na' glu'ë didza' qui dza ni'të.

Dios rulídzë' rë'u quië gacru' la'y

¹³ Qui lë ni na', gul-zóa ban ladxí' len gul-cöztec z ba'adau'. Gdu ládxí'li' gul-zxóni ládxí'li' lë na' uzá' ladxë'ë queëli' Dios dza ni' ulu' lahuë' Jesucristo.

¹⁴ Gul-gún ca rna xtídzë'ë Dios len cutu güi'li' latj la'ché' lbi'ili' ga yubl yugu' le rzë ládxi'li', ca na' benli' dza ni' cutu núnbë'nili'-në' Dios.

¹⁵ Ral-la' gacli' la'y ca nac yúgu'të le runli', ca na' naquë' la'y Dios, Nu bulídz lbi'ili' quië gáquill' queë'.

¹⁶ Lëzca' cni nayúj lu guich la'y, ca na' gnë' Dios, rna: "Gul-gác la'y, le naca' neda' la'y."

¹⁷ Réli'-në': "Xuztu", cati' rulídzli'-në' Dios, ati' Lë', tuz ca rbequi xbeynë' yúgu'të bunách tsca nac le nungac tu tu bunách na'. Qui lë ni na' ral-la' gádxili' Lë' tsal ni zoali' yödzyly ni, le cutu nac gdu ladzli'.

¹⁸ Dios buslé' lbi'ili' lu lë na' gucli' dza ni' cati' benli' ca nacgac le ca'z guludödë' lauli' xuz xtau'li'. Nóziczli' böa'uë' lbi'ili', clëg len tu le nit ca nac oro len plata,

¹⁹ san len xchönë' Jesucristo le nactër lsaca', le budód cuinë', guquë' ca tuba' bö'cu' zxila' nacba' gdu dxi'a, tu'döddë'-ba' lahuë' Dios quië ugúa dul-la'.

²⁰ Dios gröczë' Cristo zítatël ca benë' yödzyly ni, ati' dza ni zoaru' na'a benë' ga bulu' lahuë' quië uzi'li' xbë'.

²¹ Ni'a qui le benë' Cristo réjlë'li'-në' Dios, Nu na' buspán Lë' lu yöl-la' gut len ben ga naquë' blau. Cni nac, réjlë'li'-në' Dios len ruzxóni ládxí'li' Lë'.

²² Na'a, chnun cuinli' dxi'a le runli' ca rna le nac gdu'të li len nac gdu ca nadxi'icli'-në' böchi' lza'li' ta'yëjlë'ë Cristo. Qui lë ni na', gdu ládxí'li' ral-la' gdxí'li' lza'li' tuli' yetuli'.

²³ Chbõaljli' leyúbl, clëg le nuzoagac lbi'ili' bunách tatz, san nuzóa lbi'ili' Nu zoacz, le náljleni' xtidzë'ë Dios, le nac ban len le zoa tsalzú.

²⁴ Cni nac, le nayúj lu guich la'y rna:
Yúgu'të bunách nacgac ca nac guixi'.
Yöl-la' lach quequë' nac ca xyiji guixi' na'.
Rbidx guixi' na' len rguindj xyiji,
²⁵ San xtidzë'ë Dios zoa tsalzú.
Didza' ni bdxin queéll' lu didza' dxi'a.

2

¹ Qui lë ni na', gul-cá'n yúgu'të le cunác. Cutur si' yë'li' len cutu ubj dxi'a cuinli' laugac bunách. Cutur uxzë'ili', len cutu gnëll' qui lza'li'.

² Ral-la' së lãdx'i'li' le nac queë' Dios Bõ' La'y quië gal-li' ca na' tunbi' bi'i huë'ndau', ta'zë lãdx'i'bi' nidxi'. Cni ral-la' gunli' ga gdxinr dza ulali',

³ chqui' ráquibe'ili' naquë' dxi'i lãdxi' Xanru'.

Cristo naquë' ca tu guiõj nac ban

⁴ Gul-biga' ga zoë' Xanru', naquë' ca tu guiõj nac ban. Naquë' ca tu guiõj gulacá'n lei ca'z bunách san nac tu le gröczë' Dios le nac Isaca'.

⁵ Lëzca' cni, lbi'ili' nacli' ca guiõj nabangac. Gul-güi' latj Dios ugunë' lbi'ili' dxin, gunë' ga gacli' ca tu gdau' ga soë' Dios Bõ' La'y. Lu gdau' na' gacli' ca bxuz náquigac quizi queë' Dios ati' lu në'ë Jesucristo gac udödl' lahuë' Dios yugu' le runnë' queëll' Dios Bõ' La'y, lë na' rdzag lãdxë'ë Dios.

⁶ Qui lë ni na' nayúj ca' lu guich la'y, rna:
Rgu'a lu zö'ö yödZ Sión tu guiõj blau squin zö'ö,
Le gröcza' neda' len nac Isaca'.

Nu rejle' Lë', cutu gchixi' gnigui.

⁷ Lbi'ili' na' réjlë'li' Cristo, nac queëll' guiõj ni tu le záqui'tsqi, san quegac nup cuta'yejlë' Cristo, nac ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

Guiõj na' guluzóë' tsal'l bönni' tu'cu'ë zö'ö,

Gláquinë' ca'z nac,

Guiõj ni chnac guiõj blau squin zö'ö.

⁸ Lëzca' cni nayúj lu guich la'y, rna:
Guiõj ni gun ga tsajchégu'gac bunách
Len gun ga tsajtsó'gac.

Le nactë yajchégu'quë' bönni' cuta'yejlë'ë Cristo, le gulachixinë' cati' guluzóë' tsal'l xtidzë'ë Dios. Dios bucu'ë lequë' lunë' cni.

Nup náquigac queë' Dios

⁹ Lbi'ili' nacli' bunách gröczë' Dios. Yúgu'tëll' nacli' bxuz queë' Bönni' Uná Bë' La'y. Nacli' ca tu yödZ naqui quizi queë' Dios. Nacli' bunách queëczë' Dios. Cni nacli' quië gac gunli' lban qui le xzõn benë' Dios, Nu na' bulidz lbi'ili' quië brujli' ga nac chul xõhu', len gyazli' lu yení' gdu queë'.

¹⁰ Zí'atël cutu gucli' bunách queë' Dios, san na'a chnacli' bunách queë'. Zí'atël nutu nu buechi' lãdxi' lbi'ili', san na'a Dioscz ruhuechi' lãdxë'ë lbi'ili'.

Zoaru' nabanru' quië gunru' ca rë'nnë' Dios

¹¹ Böchi' lza'adau', nacli' ca bunách zi'tu', rdazli' yödZlyú ni. Qui lë ni na', ráta'yua' lauli', cui güi'li' latj la'ná be'i lbi'ili' le rzëz lãdxi'li', lë na' ta'dil-len bö' nacczli'.

¹² Gul-gún le nac dxi'a laugac bunách cunúnbë'gac Dios. Cni gac, chqui' luquí lbi'ili', la'ná nacli' gdödi bunách, gac la'le'i bunách yugu' le dxi'a runli', ati' dza huödë' Xanru' la'gu'ë Dios yöl-la' ba ni'a qui le nacczli'.

¹³ Le náquili' queë' Xanru', gul-gún ba la'n yúgu'të bönni' yúlahui', nucua'gac lequë' bunách, zal-la' naquë' bönni' rna bé'inë' gdu'të yödZlyú, le naquë' bönni' blau uná bë',

¹⁴ o chqui' naquë' bönni' rna bé'inë' yödZ, nu na' nuzóë' bönni' blau uná bë' na' quië gut quinë' nup tua' dö' len gunë' ba la'n nup tun le nac dxi'a.

¹⁵ Cni rë'nnë' Dios gunli' quië la'bó' dxië' bönni' cunözi cunúnbë'quë' Lë', cati' la'lé'inë' le nac dxi'a na' runli'.

¹⁶ Gul-gác ca bönni' nadzanquë', san cutu gugunli' dxin yöl-la' nadzán queëll' quië gunli' le cunác. Gul-gác ca bönni' nadá'uquë' queë' Dios.

¹⁷ Gul-gún ba la'n yúgu'të bunách. Gul-dxi'i-quë' böchi' lza'li'. Gul-gadxi-në' Dios. Gul-gún ba la'n bönni' rna bé'inë' gdu'të yödZlyú.

Le gzxaca' gdi'ë Cristo ruzejni'i rë'u ca ral-la' gunru'

¹⁸ Nul-li' nacli' bönni' nadá'ugac, gul-gadxi bönni' xanli', len gul-gún-que' ba la'n, clëgz gunli' ba la'n bönni' xanli' na' nacque' dxi'a len tui' ládxi'que' lbi'ili', san gul-gún ba la'n ca' bönni' xanli' na' tu'saca' zi'ë lbi'ili' lu dxin runli' quequë'.

¹⁹ Chqui' saca' qui'li' len cutu zoa bizx quië, ati' gua' glenli' lë na' le ráquili' nac ca rë'nne' Dios, urujli' dxi'a lahuë' Dios.

²⁰ Na'a, chqui' rua'li' dö' ati' gut quinë' lbi'ili' bönni' yúlahui', ¿nacxzc uzi'li' xbey zal-la' len yöl-la' rböz zxön ladxí' queëli' gua' glenli' lë na' gac queëli'? San chqui' rbözli' zxön ladxí', rua' rlenli' le rzaca' rgu'li' ati' benli' le nac dxi'a, ni'r urujli' dxi'a lahuë' Dios.

²¹ Dios bulidzë' lbi'ili' quië saca' qui'li' cni, le gzxaca' gdi'ë Lëczë' Cristo uláz queëli', buzóë' queëli' tu le ulu'i' lbi'ili' ca ral-la' gunli', saca' qui'li' ca na' gzxaca' gdi'ë Lë'.

²² Cristo cutu bi dul-la' benë', len gatga gzxí' yë'ë.

²³ Cati' guludidza' yudxnë' Lë', cutu butság yudxnë' lequë'. Cati' gulusaca' zi'ë Lë', cutu buzeynë' lequë' ba nadx, san budód cuinë' lu në'ë Dios, Nu na' rbequi xbey le runru' ca sa'yéaj.

²⁴ Lëczë' Cristo gzxí'ë dul-la' queëru' lu gdu ca nayá' nabanë' cati' ni' gutië' lë'i yag cruz, quië gacru' ca bönni' nat, cutur gunru' dul-la', san soaru' gbanru' quië gunru' le nac dxi'a. Lë' guquë' huë' uláz queëru' quië huóacru' dxi'a rë'u.

²⁵ Gucli' ca bö'cu' zxila' nanitcba', san na'a budxinli' queë' Cristo, Nu ruyú lbi'ili' len run chi'ë bö' nacczli', naquë' queëli' ca bönni' uyú bö'cu' zxila'.

3

Ca ral-la' lun nup nutság na'gac

¹⁻² Lëzca' cni, lbi'ili' ngul, ral-la' gunli' ba la'n bönni' qui queëli', len chqui' cutu ta'yejlë'ë xtidzë'ë Cristo, la'yejlë'ë Lë' cati' la'lé'inë' le nac dxi'a runli', nacli' ba'a ladxí', len runli' leqé' ba la'n, zal-la' cutu bi didza' ru'i'lenli' lequë' ca nac queë' Cristo.

³ Yöl-la' lach queëli' cutu nac le zoa lahuiz, tsca rupa'li' icjli', len tsca nacgac le naccni oro nusi' cuinli', len lari' záqu'itsqui náculi'.

⁴ Yöl-la' lach queëli' ral-la' gac le yu'u icj ládxi'dau'li'. Yöl-la' lach le rdia'tecz nac yöl-la' nõj ladxí' len yöl-la' ba'a ladxí', le záqu'itsquigac lahuë' Dios.

⁵ Lëzca' cni guc yöl-la' lach quecnu ngul gulayíj ládxi'cnu Dios, gulacua'nu dza ni'të. Guluzxöni ládxi'cnu Dios len glunnu ba la'n bönni' qui queëcnu.

⁶ Cni bennu Sara, bennu ca rna xtidzë'ë Abraham, bönni' queënu, len bulidznu lë', gnanu: "Xan." Lbi'ili' ca' gunli' ca bennu Sara na' chqui' gunli' le nac dxi'a len cutu bi gádxili'.

⁷ Lëzca' cni, lbi'ili', bönni', ral-la' güi' ládxi'li' ngul qui queëli'. Gul-gún lecnu ba la'n, clëgz le nóta'cnu ca yöl-la' nal queëli', san lëzca' le nadél-li'cnu yöl-la' na'bán na' runnë' queëru' Dios, tuz ca nadél-li'li' lbi'ili'. Gul-gún cni, cui uzaga' xnözli' tu' xöhui' cati' ulidzli'-në' Dios.

Huazaca' huagu'ru' zal-la' runru' le nac dxi'a

⁸ Ga ruúdxhtë, gul-gác tuz tuli' len yetuli' yúgu'tëli' len gul-güi' ládxi'li' lza'li' tuli' yetuli'. Gul-gác dxi'i ladxí' len zxön ladxí'.

⁹ Cutu ubi'ili', cugua'li' dö' qui nu rua' dö' queëli', len cutu utság yúdxili' nu utság yudxi lbi'ili', san cni ubi'ili', gnábili'-në' Dios gunë' ga gac bica' ba nu na', le bulidzë' lbi'ili' Dios quië gacli' bica' ba.

¹⁰ Cni nac le nayúj lu guich la'y, rna: Nu bönni' rë'nne' uzi'ë xbey yöl-la' na'bán queë' len cözë' dxi'adau', Ral-la' uca'në' didza' xöhui' len cutur si' yë'ë.

¹¹ Ral-la' uca'në' le cunác len gunë' le nac dxi'a.

Ral-la' güi' ladxë'ë cözë' zxön ladxí' len sóateczë' cni,

¹² Xanru' run chi'ë yugu' bönni' tsahui'

Len ruzé naguë' le tu'lidzë' Lë',

San ruzaguë'ë xnözgac nup tua' dö'.

¹³ ¿Nuzxa caz gua' dö' queëli' chqui' rui' ládxi'li' gúnteczli' le nac dxi'a?

¹⁴ Zal-la' saca' qui'li' cati' runli' le nac dxi'a, gacli' bica' ba. Nutu nu gádxil' len cutu ubi ugu'i'li'

¹⁵ san gul-zxöni ládxi'li'-në' Cristo, güi'li' Lë' latj gna bé'inë' icj ládxi'dau'li'. Gul-zóa sina' quixjöri'li' yúgu'të nup la'nabi lbi'ili' bizx quië runli' löz Cristo, gunli' lë ni lu yöl-la' nõj ladxí' queëli' len lu yöl-la' run ba la'n nup na'.

¹⁶ Gul-guntecz le nac dxi'a lahuë' Dios, len chqui' nacua' nup ta'në xöhui' qui le nac dxi'a runli' le réjlë'li' Cristo, ni'r lutu'i ca nac le ta'në queëli'.

¹⁷ Chqui' saca' qui'li, dxi'ar gac chqui' nac le runli' le nac dxi'a len clëg le rua'li' dõ', chqui' Dios rë'nnë' gac cni queëli'.

¹⁸ Lëczë' Cristo gzxaca' gdi'ë gutië' uláz queëru' quië bugúë' tsaz dul-la' nabága'ru'. Lë' naquë' dxi'a, san gutië' uláz queëru' rë'u, nacru' bönni' dul-la'. Cni benë', bunë' rë'u tuz len Dios. Lu xpëlë'ë gutië' san lu bö' nacczë', ni zoë' nabanë' tu lu xpëlë'ë cub.

¹⁹ Lu bö' nacczë' gyijë' yjenë' lban laugac bö' nadzungac.

²⁰ Bö' ni glacczë' bönni', dza ni'të guladá'baguë'ë xtidzë'ë Dios, dza ni' zoë' Noé, cati' ni' glözë' Dios lu yöl-la' rböz xzön ladxi' queë', cutu busyudxë' lequë', tsal ni' benë' Noé barco xzön na'. Lë'i barco na' gululá nabábz bunách lu nis, glac xunu' bunách, bönni' len ngul.

²¹ Nis ni' nac tu le rulu' ca nac nis ga na' rdilru' nis, le nac bë' nularu' lu yöl-la' gut le bubanë' Jesucristo lu yöl-la' gut. Lë na' rdilru' nis cutu nac tu le run dxi'a le nacru' lahuiz, san rulu' rui' ládxi'ru' gac dxi'a icj ládxi'dau'ru' lahuë' Dios.

²² Jesucristo bubenë' yehua' yubá, yajchö'ë cuit lë'ë yubél Dios, rna bé'inë' yugu' gbaz la'y, len nup ni' ta'ná bë', len nup nadél-li'gac yöl-la' xzön.

4

Gunru' xchinë' Cristo, ugunru' dxin yöl-la' huac queë' Dios

¹ Qui lë ni na', ca na' gzxaca' gdi'ë Cristo lu gdu ca nayá' nabanë', lëzca' lbi'ili' ral-la' soa cözli' saca' qui'li'. Nu na' rzaca' rgu'i' le da' le nac dxi'a chbucá'n dul-la'.

² Na'a su lau, ral-la' gúnteczli' ca rë'nnë' Dios len clëg ca rzëz ládxi'li' lu yöl-la' bunách queëli'.

³ Tsca'ti' gaz le chbenli' chbenli', cutur gunli' ca na' tun nup cunúnbë'gac Dios. Dza ni'të benli' yugu' le cural-la' gunli'. Gzë ládxi'li' le cunác. Gzúdxil'. Gdöd bë'i gui' gdágu'li' len gyij ládxi'li' bdau' guiöj bdau' yag le rgtünë' Dios.

⁴ Na'a, tu'bannë' bönni' tunë' cni le cutur runli' tsaxón lequë' cati' tunë' le cunác cni, len qui lë ni na' tu'tság yudxnë' lbi'ili'.

⁵ Lequë' run bayúdx lului' cuinquë' lahuë' Dios, Nu na' chzoa cuequi xbeynë' nup nabangac len nup chnatgac.

⁶ Qui lë ni na' gac lban qui didza' dxi'a laugac nup chnatgac, nup na' Dios glequi xbeynë' lequë' cati' ni' gulacu'ë yödzyú ni, ca na' rbequi xbeynë' yugu'të bunách. Guc lban lauquë' quië la'cu'ë lu yöl-la' na'bán lu bö' nácgacczë', ca na' zoaczë' lu yöl-la' na'bán Dios.

⁷ Chzoa gdxin dza udx qui yugu'të le dë. Qui lë ni na', gul-gác ba'a ladxi' len gul-spán ládxi'li' quië gac ulidzli'-në' Dios.

⁸ Le runtë bayúdx, gul-dxi'i lza'li' tuli' yetuli', le chqui' dzagli' lu yöl-la' nadxf'i, gacli' sina' unít lauli' lza'li' tua' dõ' queëli'.

⁹ Gul-gú' latj la'cuá' lidxli' böchi' lza'li', len cutu gnëli' quequë'.

¹⁰ Dxi'adau' ral-la' ugunli' dxin yugu' le buzá' ladxë'ë queëli' Dios, gáclenli' lza'li' tuli' yetuli'.

¹¹ Nu bönni' runë' lna' lau, ral-la' gunë' lna' lau qui xtidzë'ë Dios, ati' nu bönni' runë' xchinë' Cristo, ral-la' ugunë' dxin yöl-la' huac na' runnë' queë' Dios, ati' ca nac yúgu'të le runli', gac yöl-la' ba queë' Dios ni'a qui le nunë' Jesucristo. Gactecz queë' Dios yöl-la' ba len yöl-la' uná bë'. Ca' gac.

Le la'zaca' la'gu'i' bunách ta'yejlë' Cristo

¹² Böchi' lza'adau', cutu ubánili' ca nac le ta'zi' bë'tsca lbi'ili'. Cutu nac le cunúnbë'gac bunách.

¹³ Gul-dzjitsqui le dë latj queëli' gunli'-në' tsaxón Cristo lu le rzaca' rgu'i'ë Lë' quië gac udzjili' ca' dza na' huödë' Cristo, cati' glé'ili' yöl-la' yeni' queë'.

¹⁴ Chqui' tu'dzág yudxi lbi'ili' bunách le da'li' Cristo, bica' ba lbi'ili', le nac bë' zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y, Nu za' yehua' yubá. Bunách ni tu'dzág yudxi Lë', san lbi'ili' runli'-në' ba la'n.

¹⁵ Chqui' zoa nu dzag lbi'ili' rzaca' rgu'i', ral-la' gac cni le dë'ë Cristo len clëg le naquë' gdödi bunách o gban, o bönni' huia'dö', o le yjitsë'ë ga yubl.

¹⁶ Na'a, chqui' nul-li' rzaca' rgu'i'li' le da'li' Cristo, cutu ral-la' utui'li', san gul-cu'ë Dios yöl-la' ba le nazí' lali' bunách queë' Cristo.

¹⁷ Chbdxin dza su lahuë' Dios cuequi xbeynë' bunách náquigac quizi queë'. Chqui' zi'al cuequi xbeynë' rë'u, ꜥnactër gac quegac nup cutún ca rna didza' dxi'a queë' Dios?

¹⁸ Chqui' nac baníg lulá nup tun le nac dxi'a, ꜥnactër gac quegac nup ta'dá'bagá' Dios len tun dul-la'?

¹⁹ Cni nac, nup ni ta'zaca' ta'gu'i' le rë'nnë' gac cni Dios, ral-la' lúnteczë' le nac dxi'a len ludödë' lu në'ë Dios bö' nácgacczë', le benczë' lequë' Lë' len runë' ca rna xtidzë'ë.

5

Pedro ruzéjni'ně' nup ta'yejlě' Cristo

¹ Na'a, ruzéjni'da' bönni' gul tun chi'ě lbi'ili' náquili' queě' Cristo, le naca' neda' ca' bönni' gul ca nacquě', len blě'ida' le gzxaca' gdi'ě Cristo, ati' guna' ca' tsaxón lequě', uzi'tu' xbey yöl-la' yení' na' gla' lahuí.

² Gul-gác ca bönni' tu'yú bö'cu' zxila', gun chi'ili' bunách na' Dios glu'ě lu na'li'. Gul-gún cni gdu ládxi'li' ca rě'nně' Dios, len clěg le run bayúdx queěli', o le rzě ládxi'li' dumí. Gul-gún xchinli' le rě'nizli'

³ len clěg le rě'nili' gna bé'izli' nup na' nagu'ě lu na'li'. Gul-gü' ládxi'li' gacli' tu le ruluí' ca ral-la' lac nup na' run chi'ili'.

⁴ Cni nac, cati' ulu' lahuě' Cristo, Nu na' nac blau uyú bö'cu' zxila', gděl-li'li' tu le uzi'li' xbey le gatga nit.

⁵ Lězca' cni, bi'i cuidi', gul-gún ca ta'ně' bönni' gul. Yúgu'těli' ral-la' gunli' ba la'n lza'li', tuli' yetuli', lu yöl-la' nōxj ladxí' queěli', le nayúj lu guich la'y, rna:

Dios ruzaguě'ě xnōzgak nup tun ba zxon cuingac

San rácleně' nup nacgac nōxj ladxí'.

⁶ Gul-zóa nōxj ladxí' lu ně'ě Dios, ati' Lě' uchisě' lbi'ili' cati' gza'a dza.

⁷ Gul-cú'u lu ně'ě Dios yúgu'tě le run ga ruúbi rugui'li', le rui' ladxě'ě lbi'ili'.

⁸ Gul-gác ba'a ladxí' len gul-spán ládxi'li', le zoa tu' xōhui', nu curle'i lbi'ili' dxi'a, rda gdu zbi'il, nac ca tuba' bēdx guixi' rbōdxya'aba', rguiljba' nu gáguba'.

⁹ Gul-gác tsutsu ca réjle'li' Cristo, len gul-zaga' xnōz tu' xōhui', le nózili' ta'zaca' ta'guiě' böchi' lza'li' gdu'tě yōdzlyú ni ca na' rzaca' rguí'li' lbi'ili'.

¹⁰ Ni'r cati' chgzxaca' gdi'li' tu chi'z, Dios guně' ga gacli' gdu, len ga gacli' tsutsu, len ga gal-li', len ga soali' tsaz. Lěczě' Dios ruzá' ladxě'ě queěru' yúgu'tě le ruzi'ru' xbey, len bulidzě' rě'u quiě uzi'ru' xbey yöl-la' yení' queě' zoa tsalzú le nacru' tuz len Jesucristo.

¹¹ Gactecz queě' yöl-la' ba len yöl-la' uná bě'. Ca' gac.

Pedro ruzeyně' didza' nup ta'dá' Cristo

¹² Dídza'dau' ni ruzuja' queěli' lu guich lu ně'ě Silvano, len ráquida' naquě' gdu böchi'ru'. Rě'nda' utipa' ládxi'li' ati' runa' lna' lau lauli', le nactě lě ni nac le ruzá' ladxě'ě queěru' Dios. Gul-gác tsutsu le ruzi'li' xbey lě ni.

¹³ Tu'gáp lbi'ili' Dios bunách queě' Cristo nacua' Babilonia. Dios grōczě' lequě' ca na' grōě' lbi'ili'. Lězca' rugapbi' lbi'ili' Dios bi'i Marcos, nachí' ca zxi'ncza'.

¹⁴ Gul-gáp Dios lza'li' tuli' yetuli', len lu yöl-la' nadxi' queěli' lza'li' unída'li' lza'li' tuli' yetuli'.

Rnabda-ně' Dios guně' ga soa dxi' icj ládxi'dau'li', yúgu'těli' na' náquili' queě' Jesucristo. Ca' gac.

DIDZA BURÓP BUZUJË LU GUICH PEDRO

Pedro rugapë' Dios nup ta'dá' Cristo

¹ Neda', Simón Pedro, naca' huen dxin queë' Jesucristo, len gbaz nasölë'ë Lë'. Rugapa' Dios lbi'ili', réjlë'li' Jesús. Tuz ca záca'gac yöl-la' rejlä' queëli' Lë' len yöl-la' rejlä' queëtu' Lë'. Dios benë' ga réjlë'li' Lë' le nacczë' tsahui', len le naquë' tsahui' ca' Xanru' Jesucristo, Nu na' ruslá rë'u.

² Rnabda'-në' Dios gunë' ga gata' gdu queëli' le ruzá' ladxë'ë queëru', len gunë' ga soa dxi icj ládxí'dau'li' le núnbë'li'-në' Dios lenca' Xanru' Jesús.

Le nacgac nup ta'yejlë' Cristo

³ Lu yöl-la' huac zxön queë', Dios chbennë' queëru' yúgu'të le rquíniru' quië gata' queëru' yöl-la' na'bán gdu, len quië gacru' ba'a ladxí', le núnbë'ru' Nu na' bulídz rë'u quië gata' queëru' yöl-la' yení' queë' len le nac dxi'a queë'.

⁴ Le runë' cni, benë' ga gac uzi'ru' xbey yugu' le zxön len le nac dxi'a gzxi' lu në'ë gunnë' queëru', ati' le nac cni nularu' lu le cunác dzó' yödzylyú ni le ta'zé ládxí'gac le cunác bunách, quië gacru' ca naquë' Lëczë' Dios.

⁵ Qui lë ni na', chqui' réjlë'li' Cristo, gul-güi' ládxí'li' gacli' dxi'i ladxí'. Chqui' chnacli' dxi'i ladxí', gul-güi' ládxí'li' gata' ca' queëli' yöl-la' rac szxöni.

⁶ Chqui' napli' yöl-la' rac szxöni, gul-güi' ládxí'li' gna be'i cuinli', len chqui' rna be'i cuinli', gul-cóz zxön ladxí', len chqui' rbözli' zxön ladxí', gul-zóa ba'a ladxí'.

⁷ Chqui' zoali' ba'a ladxí', gul-dxi'i lza'li', len chqui' nadxi'ili' lza'li', gul-dxi'i ca' yúgu'të bunách.

⁸ Chqui' cni runli', len zeaj racr gdu ca runli' cni, lë ni gun ga cugác daduz yöl-la' rejlä' queëli' Lë', ati' tseaj gacr gdu ca núnbë'li'-në' Xanru' Jesucristo.

⁹ Nu bönni' cutu rui' ladxë'ë gunë' cni, naquë' ca bönni' nachú' nanitië', le chgul ladxë'ë bunë' lë' dxi'a Cristo, bugüë' yugu' dul-la' gbaguë'ë zí'atël.

¹⁰ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', ral-la' güi'tër ládxí'li' gáquibe'ili' bulidzë' lbi'ili' Dios len gróczë' lbi'ili'. Chqui' gunli' cni, cutu ca' gchixi gníguil'.

¹¹ Cni gac, gdu ladxë'ë Dios gunnzë' lbi'ili' latj tsazli' ga rna bé'teczë' Xanru' Jesucristo, Nu ruslá rë'u.

¹² Qui lë ni na' gúntecza' ga tsajneyli' yugu' lë ni zal-la' chnózcicli' lei len rugunli' dxin le nac gdu'të li na' chgzxi' lu na'li'.

¹³ Runi neda' ral-la' uspana' ládxí'li' ca nacgac lë ni tsal ni zoa' nabana'.

¹⁴ Ral-la' guna' cni le nõzda' zí'a gatia'. Xanru' Jesucristo chgudxczë' neda' gac cni quia'.

¹⁵ Qui lë ni na' güi'tsca ladx'a guna' ga tsajnéyteczli' yugu' lë ni tód gatia'.

Nup gulale'i yöl-la' zxön queë' Cristo

¹⁶ Cutu bé'lentu' lbi'ili' didza' rdaz lu yöl-la' sina' queëtu', cati' buzëjní'tu' lbi'ili' ca ral-la' gdxin dza huödë' Xanru' Jesucristo, napë' yöl-la' uná bë' zxön. Netu' blë'icztu' yöl-la' zxön queë'.

¹⁷ Blë'itu' Lë' cati' benë' Lë' ba la'n Xuzru' Dios len glu'ë Lë' yöl-la' zxön, ati' byön chï'ë Dios, bruj latj yení' queë', gnë': "Nu ni nac Zxi'na'. Nadxi'ida' Lë' len rdzag ladx'a Lë'."

¹⁸ Netu' byönicztu' chï'ë na' bruj yehua' yubá cati' ni' gzóalentu'-në' Xanru' lu gui'a la'y.

¹⁹ Lë na' guc, nac bë'tsca nactë' didza' glu'ë bönni' uláz queë' Dios, ati' ral-la' güi' ládxí'li' didza' na', le nac ca tu gui' ruzeni' tu ga nac chul ga gdxintë' dza uzení' lu icj ládxí'dau'li' Nu na' nac ca bölj usil' queëru'.

²⁰ Lë ni runtsca bayúdx tsëjní'li': "Nutu nu bönni', racz queë' cutu gac usedxë' didza' bë'ë bönni' uláz queë' Dios."

²¹ Yugu' didza' glu'ë bönni' uláz queë' Dios cutu ca' glu'ë le glë'ncznë', san glu'ë didza' uláz queë' Dios le buchizí'ë lei icj ládxí'dau'quë' Dios Bö' La'y.

2

Ca nacgac nup tu'sëdi le cunác

¹ Gulacuá'lenë' ca' bunách Israel bönni' ta'z'í' yë'ë, gulanë' nacquë' bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios. Lëzca' cni la'cuá'lenë' lbi'ili' bönni' la'z'í' yë'ë, lusëdnë' lbi'ili' le cunác. Lu yöl-la' sina' quequë' lusëdnë' lbi'ili' zxba quégaczë' le gun ga soa banádx queëli' uca'nli' le nac gdu'të li. La'dá'baguë'ë ca' Xanru', Nu buslá rë'u. Le lunë' gun ga usnité' lequë' Dios.

² Gunli' lequë' tsaxxón zianli' ca nac le cunác lunë', atí' le gunli' la'li' cni la'né xöhuí' bunách qui didza' dxi'a le nac gdu'të li.

³ Lu yöl-la' ruhuidi' quequë' lusëdnë' lbi'ili' le cunác, quië gata' quequë' dumí queëli'. Chnarugu quequë' bönni' ni, atí' nac löz la'nitië' tsaz.

⁴ Dios cutu bunít lahuë' yugu' gbaz la'y queë' na' glunë' dul-la', san gru'në' lequë' latj chul. Nága'quë' du guia ga nac chul na', ta'bözë' dza usyudxë' lequë' Dios.

⁵ Lëzca' cni, cutu bunít lahuë' bunách gulacua' dza ni'të cati' bsölë'ë nis guiöj usnít yödzylyú, len busnitië' bunách nacgac xöhuí', san buslé' lu nis na' Noé, bönni' ni' benë' lban qui le nac tshui'. Dios buslé' ca' lu nis yegádx di'a dza queë' Noé na'.

⁶ Lëzca' cni, Dios bchuguë' quegac bunách gulacua' yödZ Sodomá len Gomorra, busnitië' lequë' lu gui', atí' guluhuóaquë' dö. Le guc quequë' nac tu le ruluí' le run gadxi nup tua' dö'.

⁷ Cati' busnitië' yugu' yödZ na', Dios buslé' lu gui' na' Lot, bönni' tshui'. Bu'nitsca ladxë'ë Lot ni'a qui le xöhuí' glun bunách tua'dö' na'.

⁸ Cni guc, le gzóalenë' lequë' bönni' tshui' na', atí' blë'inë' len byönnë' le cunác na' tunë', atí' le guquë' ba'a ladxi', yúgu'të dza gsëbitsqui ladxë'ë ca nac le cunác glunë'.

⁹ Cni nac, Xanru' nöznë' uslé' lu na' nu run ga tsazgac nöZ dul-la' nup na' tadxi Lë', san nucözë' zxguia' gunë' nup cunacgac tshui' ga gdxinr dza gchuguë' quequë'.

¹⁰ Gchúgutërë' quegac nup ni tun yugu' le ta'zë ládi'gac le cunác len ta'dá'baga' yöl-la' uná bë' queë' Xanru'. Nacquë' rugu ladxi' len zid ladxi'. Cutu tádxinë' tu'lídZ ditjë' gbaz la'y ta'dé' lu yení'.

¹¹ Gbaz la'y na' nápgactërë' yöl-la' uná bë' len yöl-la' huac ca yugu' bönni' na', san gbaz la'y na' cutu tu'huazxjnë' nu luquië' lahuë' Xanru'.

¹² Bönni' ni nacquë' ca böa' guixi', cutu bi ta'yéjni'ba', san naljcbá' quië nu sön lecba' len gdödi lecba'. Ta'né xöhuë'ë qui le cuta'yéjni'në', atí' la'nitië' tsaz ca rac quecba' böa' guixi' na'.

¹³ Dios ubi'ë quequë' le la'zaca' la'gui'ë, le gulusaca' zi'ë bunách. Táquinë' nac xbaquë' tu'zi'ë xbey le rac na'a dza. Nacquë' ca tu huë' nudzu' len tu le run ditji cati' ni' tahuë' tsaxxón lbi'ili', atí' tu'dzijnë' le ta'zi' yé'inë' lbi'ili'.

¹⁴ Lu yöl-la' rzë ladxi' quequë' le cunác tu'yüë'-nu yugu' ngul. Cutu nacu'ë dxiz tunë' dul-la'. Tunë' ga ta'chixi ta'nigui nup cunacgac tsutsu ca ta'yejlë' Cristo. Ta'guiljtecZë' yugu' le tu'huídi'në'. Dios chnuchuguë' quequë'.

¹⁵ Guluca'në' le nac gdu'të li, atí' nachúl nanitquë'. Tunë' ca benë' Balaam, zxi'në' Beor, bönni' ni' bdxinë' dumí, atí' benë' le cunác le nazxjë'.

¹⁶ Dios buzeynë' ba nadx Balaam na' le benë' le cunác na'. Bé'lenba' lë' didza' tuba' búrodau' ca na' tui' didza' bunách atí' buzága'ba' xnözë' Balaam ga na' zijë' lu yöl-la' rdá'baga' queë'.

¹⁷ Nacquë' bönni' ni ca tu bdúa' chbui' nis qui, lenca' ca tu böaj rchë' lei bö' bdu'nu'. Chnabá'a xlatjquë' latj chul.

¹⁸ Cni nacquë' le tu'ë didza' yugu' le zxön lu yöl-la' cunözi quequë', len tu'gunë' dxin yugu' le ta'zë ládi'gac bunách le cunác, tunë' ga ta'chixi ta'nigui nup zi'a gululá ladj nup nacgac chul nit.

¹⁹ Të' yezica' bunách la'del-li' yöl-la' ruslá, san légacczë' nadzunquë', tunë' bayúdx le cunác. Nadzunquë' yúgu'të bönni' lu na' bi rna be'i icj ládi'x'dau'quë'.

²⁰ Chqui' gululé' lu le cunác tshui' nacua' yödzylyú ni le glunbë'ë Xanru' Jesucristo, Nu ruslá rë'u, atí' ni'r ta'röli lequë' leyúbl le cunác tshui' na', len ta'ná be'i lequë', le nactë nabága'gactërë' zxguia' ga rajseytë ca le gulabaguë'ë zi'al.

²¹ Dxi'ar gac quequë' la'naru' gatga lunbë'ë Nu ruzóa rë'u nöZ tshui' ca le gac quequë' chqui' glunbë'ë Lë', atí' ni'r guluca'në' zxba la'y bë'ë quequë' Dios.

²² Chbudxín quequë' didza' na' rna: Ruhueycjba' bö'cu', ruhuáguba' le zi'a gubba'. Ruyazba' lu guna' cuch na' zi'a gdibru'-ba'.

3

Nac löz huödë' Xanru'

¹ Didza' ni nac le buróp ruzuja' queëli' lu guich, böchi' lza'adau'. Lu groptë guich na' rui' ladxa'a uspana' ládi'li' ca nacgac lë ni.

² Gul-tsajnéy yugu' didza' glu'ë zi'atël bönni' queë' Dios, glu'ë didza' uláz queë'. Gul-tsajnéy ca' zxba na' gna bé'inë' rë'u Xanru', Nu ruslá rë'u, lë na' gulusëdnë' lbi'ili' bönni' gbaz nasólë'ë Lë'.

³ Le nac blau ral-la' tsajneyli, dza tsajséytégac luluí' lauquë' bönni' lunë' yugu' le ta'zéz ládxi'quë' le cunác.

⁴ Lutitjë, la'né': "¿Gazxcz lë na' gzxi' lu në'ë Cristo, gnë': Huöda' leyúb? Dza ni'të cati' glatië' xuz xtau'ru', yúgu'të rac tuz ca guc cati' gzu lau rata' yödzyly ga rdxintë na'a dza."

⁵ Tu'zóë' tsla' le guc dza ni'të, bë'ë didza' Dios, ati' glata' luzxbá len luyú. Bruj lu nis luyú na' ati' zoa gatsj lahuí' nis.

⁶ Len nis ca' busnitië' yödzyly Dios dza ni'të cati' ni' bsölë'ë nis guiöj usnit bunách dul-la'.

⁷ Luzxbá len yödzyly ni nacuá' na'a dza, Dios nucu'ë leygac ga gdxinr dza usnitië' leygac lu gui'. Cni gac le gnë' cni Dioscz. Uzëgui'ë leygac dza ni' gchuguë' quegac bunách cunacgac tsahui'. Usnitië' leygac.

⁸ Cutu gal ládxi'li' lë ni, böchi' lza'adau'. Tu dza nac queë' Xanru' ca zian gayuá' iz, ati' zian gayuá' iz nac queë' ca tu dzaz.

⁹ Cutu rdzeyne' Xanru' gunë' le gzxi' lu në'ë gunë'. Taqui la'gac bunách rdzeyne', san rbözë' zxön ladxí, rua' rlenë' rë'u le cutu rë'nnë' nit nitú bunách, san rë'nnë' lubí'i ládxi'gac yúgu'të bunách.

¹⁰ Tu tsalz gdxin dza huödë' Xanru' ca rdxinë' chdzö'l gban. Dza na' huadód qui luzxbá len tu bö zxön. La'nít lu gui' zxön yúgu'të le nacuá'. La'yegui yödzyly ni len le nacuá' yödzyly ni.

¹¹ Chqui' cni gac, la'nít yúgu'të lë ni, ¿bizxa caz ral-la' gunli'? Ral-la' gacli' ba'a ladxí len udód cuinli' lu në'ë Dios.

¹² Ral-la' cözli' dza huödë' Xanru' len güi' ládxi'li' gunli' ga gdxinr bayón dza ni' cati' nit luzxbá, ati' la'nít lu gui' le nacuá'.

¹³ Cni gac, san rë'u rbözru' le gzxi' lu në'ë Dios, gunë' tu luzxbá cub len tu luyú cub ga ni' soa le nac tsahui'.

¹⁴ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', tsal ni rbözli' yugu' lë ni, gul-güi' ládxi'li' gacli' gdu dxi'a lahuë' Dios, nutu nu bi gac gnë queëli', ati' cözli' dxí'adau' cati' gdxinr dza ni'.

¹⁵ Ral-la' gnözili' rbözë' zxön ladxí Dios quië gata' quegac bunách latj lulá, ca na' gnë' ca' böchi'ru' Pablo, buzujë' queëli' lu guich, zoalen lë' yöl-la' rejni'i na' bë'ë queë' Xanru'.

¹⁶ Yúgu'të lu guich ga ruzujë', ru'ë didza' ca nacgac lë ni, zal-la' nútsa'gac ca' leygac yugu' didza' nacgac baníg tséjni'ru'. Yugu' didza' cni tu'chixinë' bönni' cunözcnë' len bönni' cunác gdu ládxi'quë'. Lëzca' cni tunë' quegac yela'gac didza' nayujgac lu guich la'y, le gun ga usnitië' lequë' Dios.

¹⁷ Chnöziczli' lë ni, böchi' lza'adau'. Qui lë ni na' gul-gún chi'i cuinli', cui la'zi' ye'i lbi'ili' bunách cunacgac tsahui', len cui lun ga tseaj bö' icj ládxi'dau'li' ca réjje'li' Cristo.

¹⁸ Gul-güi' ládxi'li' gacr gdu ca núnbë'li'-në' Xanru' Jesucristo, Nu ruslá rë'u, ati' ruzi'li' xbë'. Yöl-la' ba Lë' na'a len yúgu'të dza zi'a za'c. Ca' gac.

DÍDZA DAU ZIAL BUZUJË LU GUICH SAN JUAN

Didza' nabániru'

¹ Rguixjõitu' lbi'ili' ca nac queë' Bönni' na' zoaczë' dza ni'të, le byõnitu' b'ëë didza', len le blé'itu' ca nac queë', len le buyutu' benë' Bönni' na'. Gdantu' Lë'. Bönni' ni naquë' Jesús, lë' ca' Didza' Nabánigac Bunách.

² Bönni' na' nabánigac bunách bulu' lahuë', ati' blé'itu' Lë'. Runtu' lna' lau queë', len rguixjõitu' lbi'ili' ca nac queë' Bönni' na' nabániru'. Bönni' ni gzóalenë' Dios Xuz, len chdulul' lahuë' ga zoaru'.

³ Le blé'itu' len le byõnitu' rguixjõitu' lbi'ili' quië gacli' ca' lbi'ili' tuz len netu'. Le nactë yõl-la' tuz queëru' len Dios Xuz lenca' len Jesucristo Zxi'në' Dios nac.

⁴ Ruzujtu' queëli' lu guich lë ni quië gac udzjiru' gdu lãdxi'ru'.

Dios naquë' yení'

⁵ Lë ni nac didza' byõnitu' bé'lenë' netu' didza' Jesús, ati' le rguixjõitu' lbi'ili'. Cni rna: "Dios naquë' yení', ati' nitú le nac chul xõhui' cutu runë' Lë'."

⁶ Chqui' gnaru': "Nacru' tuz len Dios", san chqui' runru' le nac chul xõhui', lë ni nac bë' rzi' yëru' len cutu runru' le nac gdu'të li.

⁷ Na'a, chqui' runru' dxi'a, rdaru' lu yení' ca na' Lë' naquë' dxi'a, zoë' lu yení', nacru' tuz turu' len yeturu', ati' xchõnë' Jesucristo, Zxi'në' Dios ruún rë'u dxi'a, rugúa yúgu'të dul-la' nabága'ru'.

⁸ Chqui' rnaru': "Cutu bi dul-la' runru", rzi' yé'iru' la' cuinzru', len cunazi' lu na'ru' le nac gdu'të li.

⁹ Chqui' gxualëpru' lahuë' dul-la' nabága'ru', Dios runë' ca rnë', len naquë' tsahui'. Unít lahuë' dul-la' nabága'ru' len unë' rë'u dxi'a, ugúë' yúgu'të le cunác dzag rë'u.

¹⁰ Chqui' gnaru': "Cutu bi dul-la' nabága'ru'", nac ca gnaru': "Dios rzi' yë'ë", ati' didza' queë' cutu runru' ca rna.

2

Cristo naquë' Nu rudód xtídza'ru' lahuë' Dios

¹ Lbi'ili', zxi'na'dau', ruzuja' queëli' lu guich lë ni, cui gunli' dul-la'. Na'a, chqui' nútítëz nu gun dul-la', zoa nu rudód xtídza'ru' lahuë' Dios Xuz, Lë' Jesucristo, Nu nac tsahui'.

² Nacczë' Nu budód cuini, gutië' quië bugúë' dul-la' nabága'ru' lahuë' Dios. Clëgz gutië' quië bugúë' dul-la' nabága'ru' rë'u, san gutië' ca' quië bugúë' dul-la' nabága'gac bunách gdu'të yõdzlyú.

³ Chqui' runru' ca nac le gna bé'inë' rë'u, nóziru' chnúnbëru' Lë'.

⁴ Nu rna: "Neda' núnbë'a-në' Dios", san cutu run ca rna bë' zxba queë', nu ni rzi' yë', len cutu run le nac gdu'të li.

⁵ Nu run ca rna xtídzë' Dios, le nactë nadxí'i Dios nu ni ca ral-la' gun. Chqui' runru' cni, nóziru' náquiru' queë' Dios.

⁶ Lëzca' cni, nu rna: "Neda' náquida' queë' Cristo", ral-la' gac nu na' ca na' guquë' Cristo cati' gdë' yõdzlyú ni.

Tu zxba cub

⁷ Böchi' lza'adau', ruzuja' queëli' lu guich zxba ni. Cutu nac tu zxba cub, san zxba gul na', le zoalen lbi'ili' dza ni'të. Zxba gul na' nac didza' byõnili' dza ni'të.

⁸ Lëzca' nac ca ruzuja' queëli' lu guich tu zxba cub, lë na' le nactë benë' Jesús ca rna, ati' runli' ca' lbi'ili' ca rna, le chrdód qui le nac chul xõhui', ati' yení' gdu chrzení'.

⁹ Nu rna: "Zoa' lu yení'", san curle'i dxi'a böchi' lzë'i, nu ni ni run le nac chul xõhui'.

¹⁰ Zoa lu yení' nu nadxí'i böchi' lzë'i, len cutu zoalen lei le run ga nu gchixi gnigui.

¹¹ Run le nac chul xõhui' nu curle'i dxi'a böchi' lzë'i, len rda ga chul. Cutu nõi ga zeaj, le run ga nachúl nanít nu na' le nac chul na'.

¹² Ruzuja' queëli' lu guich, zxi'na'dau', le chbunít lahuë' Dios dul-la' nabága'li', le runë' le gzxi' lu në'ë gunë'.

¹³ Ruzuja' queëli' lu guich, lbi'ili' nacli' xuz, le núnbë'li' Nu na' zoacz dza ni'të. Ruzuja' queëli' lu guich, bi'i ra'bán, le chbuxicjli' tu' xõhui'.

¹⁴ Chbuzuja' queëli' lu guich, zxi'na'dau', le núnbë'li'-në' Dios Xuz. Chbuzuja' queëli' lu guich, lbi'ili' nacli' xuz, le núnbë'li' Nu na' zoacz dza ni'të. Chbuzuja' queëli' lu guich, bi'i ra'bán, le nacli' bi'i nal, ati' xtídzë' Dios nazí' lu na'li', len chbuxicjli' tu' xõhui'.

¹⁵ Cutu gdx'i'izli' yödzylyú ni, len clëg le dë yödzylyú ni. Chqui' zoa nu nadxi'i yödzylyú, cutu nadxi'i Dios Xuz.

¹⁶ Cni nac, le cutu nac le rë'nnë' Dios Xuz le tun bunách yödzylyú ni, san nac le të'ni bunách yödzylyú ni. Tunë' le rdzag ladxi' yól-la' bunáchz quequë'. Tunë' le rdani yöj lauquë' le cunác. Tun ba zxon cuinquë' ni'a qui le dë quequë'. Cni nacgac le cunác tunë'.

¹⁷ Huadód qui yödzylyú ni lenca' qui le ta'zë lãdxi'gac bunách, san nu run ca rë'nnë' Dios soa tsalzú.

Nu rui' didza' gdu'të li len nu rzi' yë'

¹⁸ Zxi'na'dau', chzoaru' dza udx, len ca na' chbyónili' huidë' bönni' rdá'baguë'ë Cristo, lëzca' na'a chgzu lau nacu'ë zian bönni' ta'dá'baguë'ë Cristo. Qui lë ni na' nóziru' chzoaru' dza udx.

¹⁹ Gularujë' ladjru' bönni' cni, san cutu glaquë' tuz len rë'u. La'naru' glaquë' tuz len rë'u, la'cuá'lenteczë' rë'u. Na'a, gularujë' quië gac bë' cutu nacquë' tuz len rë'u yúgu'të'.

²⁰ Na'a, chzoalen lbi'ili' Bö' La'y nagu'ë rë'u Nu nac la'y, ati' nóziczli' yúgu'të'.

²¹ Buzuja' queëli' lu guich, le chnózili' le nac gdu'të li, len clëg le cunózili' lei. Nózili' ca' cutu ca' rzi' yë' nu nózi le nac gdu'të li.

²² ¿Nuzxa caz na' nu rzi' yë'? ¿Naru' cu nac nu na' rdá'bagu' naquë' Jesús Nu bsólë'ë Dios? Nac nu ni bönni' rdá'baguë'ë Cristo, le rdá'baguë'ë naquë' Dios Xuzë' Jesús, len rdá'baguë'ë ca' naquë' Jesús Zxi'në' Dios.

²³ Núti'tëz nu rdá'bagu' Dios Zxi'n, cutu ca' zóalenë' nu na' Dios Xuz. Núti'tëz nu rnë yalj lulu naquë' Zxi'në' Dios Jesús, lëzca' zóalenë' nu na' Dios Xuz.

²⁴ Na'a, gul-güi' latj ugá'nlentecz lbi'ili' le byónili' dza ni'të. Chqui' ugá'nlentecz lbi'ili' le byónili' dza ni'të, lëzca' lbi'ili' ugá'nlenteczli'-në' Dios Zxi'n lenca' len Dios Xuz.

²⁵ Nac lë ni le gzxi' lu në'ë Dios, gunnë' queëru' yól-la' na'bán gdu.

²⁶ Chbuzuja' queëli' lu guich lë ni ca nac quegac nup ta'zi' ye' lbi'ili'.

²⁷ Na'a, zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y. Bsólë'ë Lë' queëli' Cristo, ati' Lëczë' zóalenteczë' lbi'ili'. Qui lë ni na' cutu rquínili' nu usëdi lbi'ili', le chzoalen lbi'ili' Nu na' rusëdi lbi'ili', ati' didza' gdu'të li ru'ë Lë' len cutu rzi' yë'ë. Ca na' chnazëdli', gul-zóalenteczë' Cristo.

²⁸ Na'a, zxi'na'dau', gul-zóalenteczë' Cristo quië cati' uluú' lahuë' Lë', gacru' rugu ladxi', len cutu utui'ru' soaru' lahuë' Lë' cati' huödë'.

²⁹ Chqui' nózili' naquë' tsahui' Dios, ral-la' gnózili' ca' nacgac zxi'në' Dios yúgu'të nup tun le nac tsahui'.

3

Nup nacgac zxi'në' Dios

¹ Gul-yú ca nadxi'itsquinë' rë'u Dios Xuz, benë' ga nazi' laru' zxi'në' Dioscz. Qui lë ni na' cutu ca' núnbë'gac le nacru' bunách yödzylyú ni, le cutu glunbë'ë Jesús.

² Böchi' lza'adau', na'a chnacru' zxi'në' Dios, len cutu nac bé'ini le ral-la' gacru'. Nóziru' cati' uluú' lahuë' Jesús, gacru' ca naquë' Lë', le glé'iru'-në' catëz naquë' Lë'.

³ Núti'tëz nu run löz gac ca naquë' Jesús, rui' ladxi' gac dxi'a nu na' ca na' naquë' dxi'a Jesús.

⁴ Núti'tëz nu run dul-la' rguitsj zxba queë' Dios, le nac le rguitsj zxba le nac dul-la'.

⁵ Nózili' buluú' lahuë' Jesús quië bugüë' dul-la' nabága'ru', len cutu bi dul-la' runë' Lë'.

⁶ Núti'tëz nu dzag Lë' cutu run dul-la'. Núti'tëz nu run dul-la' gatga ble'i Lë' len cutu nunbë' Lë' Jesús.

⁷ Zxi'na'dau', qui nadxi nu si' ye' lbi'ili'. Nu run le nac tsahui', nac tsahui' nu na' ca na' naquë' tsahui' Jesús.

⁸ Nu runtecz dul-la' naqui qui tu' xöhui', le run dul-la' tu' xöhui' dza ni'të. Qui lë ni na' dului' lahuë' Zxi'në' Dios, quië usnitie' yugu' le nun tu' xöhui'.

⁹ Núti'tëz nu nac zxi'në' Dios cutu runtecz dul-la', le zóalentecz nu na' le nazi' nu na' lu në'ë Dios Xuz.

¹⁰ Cni nac bë' nup nacgac zxi'në' Dios len nup nacgac zxi'n tu' xöhui'. Núti'tëz nu curún le nac tsahui' len cunadxi'i böchi' lzë'i cutu naqui queë' Dios.

Ral-la' gdx'i'icru'-në' böchi'ru' ta'yejle'ë Cristo

¹¹ Lë ni nac didza' chbyónili' dza ni'të, le rna: "Ral-la' gdx'i'iru' lza'ru' turu' yeturu'."

¹² Cutu ral-la' gunru' ca na' benë' Caín. Guquë' Caín qui tu' xöhui' ati' budöddë'-bi' bi'i böchë'ë. ¿Bizx quië budöddë'-bi' bi'i böchë'ë? Budöddë'-bi' le glac le cunác le benë' Caín na', san le benbi' bi'i böchë'ë, tsahui' glac.

¹³ Böcha'adau', cutu ubánili' chqui' cuta'le'i lbi'ili' dxi'a bunách yödzylyú ni.

¹⁴ Nóziru' chgdödru' lu yöl-la' gut len chdè queëru' yöl-la' na'bán gdu le nadxí'igacru'-nè' bóchi'ru'. Nu cutu nadxí'i bóchi' lzé'i, chnatzc nu na'.

¹⁵ Núti'tèz nu curle'i dxi'a bóchi' lzé'i, nac gdödi bunách nu na', ati' nózili' cutu dè yöl-la' na'bán gdu qui nitú nu rudödi bunách.

¹⁶ Cni núnbè'ru' yöl-la' nadxí'i le nac gdu, le budödè' yöl-la' na'bán queë' Jesús, gutiè' uláz queëru'. Lèzca' cni rë'u ral-la' udödru' yöl-la' na'bán queëru', gáclencru'-nè' bóchi'ru'.

¹⁷ Na'a, nútí'tèz nu dè yöl-la' tsahui' qui, lè na' dè yödzyú ni, ati' rle'i bóchi' lzé'i, bi ryadzj queë', len cutu ruhuechi' ladxí' lè', bi unódzj queë', ¿naru' nadxí'itsa Dios nu na'?

¹⁸ Zxi'na'dau', ral-la' gdxí'iru' lza'ru', clég len didza'z o lu yöl-la' rnèz queëru', san gdu ládxí'ru' lenca' len gdu'tè yöl-la' run queëru' ral-la' gdxí'iru' lza'ru'.

Le runru' löz lahuè' Dios

¹⁹⁻²⁰ Chqui' cni nadxí'icru'-nè' bóchi' lza'aru', nóziru' náquiru' qui Nu na' nac gdu'tè li, ati' lahuè' Dios huac cö' dxi icj ládxí'dau'ru' chqui' ruxós rë'u ládxí'dau'ru', le ráctscarè' Dios ca ládxí'dau'ru', ati' Lè' nózcznè' yúgu'tè.

²¹ Bóchi' lza'adau', chqui' cutu ruxós rë'u ládxí'dau'ru', dè le runru' löz lahuè' Dios

²² le nóziru' gunnè' queëru' bíti'tèz bi gnabru' lahuè'. Cni nac, le runru' ca rna bè' zxba queë' len le rdzag ladxé'è Lè'.

²³ Lè' ni nac zxba queë', quiè tséjje'ru'-nè' Jesucristo, Zxi'nè' Dios, len gdxí'iru' lza'ru' ca na' chgna bé'inè' rë'u.

²⁴ Zoalen Dios nu run ca rna bè' zxba queë', ati' Dioscz zóalenè' nu na'. Cni nóziru' dzágteczè' rë'u Lè', le chbsölè'è queëru' Dios Bò' La'y.

4

Le nac bè' zóalenè' rë'u Dios Bò' La'y

¹ Bóchi' lza'adau', cutu tséjje'li' nútí'tèz nu rna zóalenè' lei Dios Bò' La'y, san gul-sí' bè' nu na', chqui' zóalenè' lei Dios Bò' La'y, le ta'dé' yödzyú ni zian bönni' ta'zi' yè'è, ta'né' tu'é didza' uláz queë' Dios.

² Cni gúnbè'li'-nè' bönni' zóalenè' lè' Dios Bò' La'y. Naqui queë' Dios bönni' rnè' yalj lulu ca bidè' Jesucristo, Nu bsölè'è Dios, rnè' guquè' gdu bunách.

³ Lèzca' cni, cutu naqui queë' Dios bönni' cutu rnè' yalj lulu ca bidè' Jesucristo, rnè' cutu guquè' gdu bunách. Bönni' ni náquinè' qui nu na' rdá'baga' Cristo, nu na' chbyónili' ral-la' guíd, ati' na'a chzoa rda yödzyú ni.

⁴ Zxi'na'dau', náquili' queë' Dios, len chbuxicjli' nup na' ta'zi' yè', le napr yöl-la' huac uná bè' Nu na' zoalen lbi'ili' ca nu na' rda yödzyú ni.

⁵ Lequè' nacque' bunách yödzyú. Qui lè' ni na' tu'é didza' qui le nac qui yödzyú, ati' bunách yödzyú ni tu'zè' naggac lequè'.

⁶ Náquiru' rë'u queë' Dios. Nu nunbè' Dios ruzé nag rë'u. Nu cunaqui queë' Dios cutu ruzé nag rë'u. Cni núnbè'ru' nu na' yu'u lei Bò' rui' didza' le nac gdu'tè li lenca' nu na' yu'u lei bó' rzi' yè'.

Naljlen Dios yöl-la' nadxí'i

⁷ Bóchi' lza'adau', ral-la' gdxí'iru' lza'ru', le naljlen Dios yöl-la' nadxí'i, ati' nútí'tèz nu nadxí'i lzé'i naljlen ca' Dios, len nunbè' Dios.

⁸ Nu cunadxí'i lzé'i, cutu nunbè' Dios, le naljlen Dios yöl-la' nadxí'i.

⁹ Cni bulu'è lahui ca nadxí'inè' rë'u Dios, bsölè'è yödzyú ni la'z dui Zxi'nczè', quiè gata' queëru' yöl-la' na'bán gdu ni'a queë' Lè'.

¹⁰ Cni nac bè' yöl-la' nadxí'i gdu, clég ca nadxí'iru'-nè' Dios, san ca na' Lè' bdxí'inè' rë'u, len bsölè'è Zxi'nczè' quiè gutiè', bugúé' dul-la' nabága'ru'.

¹¹ Bóchi' lza'adau', chqui' cni bdxí'itsquinè' rë'u Dios, lèzca' rë'u ral-la' gdxí'iru' lza'ru'.

¹² Gata' nu ble'i Dios, san chqui' nadxí'iru' lza'ru', Dios zóalenè' rë'u ati' nac bè' nadxí'iru'-nè' Dios gdu ládxí'ru'.

¹³ Nóziru' zóalenu'-nè' Dios, ati' Lè' zóalenè' rë'u, le bsölè'è queëru' Dios Bò' La'y.

¹⁴ Netu' blé'itu' le benè' Dios Xuz, len runtu' lna' lau qui. Lè' bsölè'è Zxi'nczè' Nu ruslá bunách yödzyú.

¹⁵ Nu rnè' yalj lulu naquè' Jesús Zxi'nè' Dios, Dios zóalenczè' nu na', ati' lei zoalen Dios.

¹⁶ Rë'u ni nóziru' len réjje'ru' nadxí'inè' rë'u Dios. Naljlen Dios yöl-la' nadxí'i, ati' nu nadxí'i lzé'i, zoalen Dios nu na', ati' Dios zóalenè' lei.

¹⁷ Cni run dxin lu icj ládxí'dau'ru' yöl-la' nadxí'i, run ga cutur rádxiru' dza gchuguè' Dios quegac bunách. Ca naquè' Jesús, nacru' ca' rë'u yödzyú ni.

¹⁸ Chqui' gdxí'iru'-nè' Dios, cutu bi gádxiru'. Cati' nadxi'iru'-nè' Dios gdu ládxi'ru', runè' ga cutu rádxi'ru'. Nu radxi, rzaca' rgui'í. Nu na' radxi, cutu nadxi'í Dios gdu ladxi'.

¹⁹ Rè'u ni nadxi'iru'-nè' Dios, le bdxí'icznè' rè'u zí'al Lè'.

²⁰ Chqui' nu gna: "Neda' nadxi'ida'-nè' Dios", san cutu rle'i dxi'a böchi' lzè'i, nu ni rzi' yè'. Nu cutu nadxi' böchi' lzè'i nu rlé'ité, ¿nacxcz gac gdxí'í Dios len gatga ble'i Lè'?

²¹ Cni gna bé'inè' rè'u Jesús, gnè': "Nu nadxi'í Dios, ral-la' gdxí'í ca' böchi' lzè'i."

5

Ca gac uxícjru' lu le rac queèru' yödzylyú ni

¹ Núti'tèz nu rejle' Jesús naquè' Cristo, nac zxi'nè' Dios nu na', ati' núti'tèz nu nadxi'í Dios Nu buzóa lei, ral-la' gdxí'í ca' lzè'i nu nac zxi'nè' Dios.

² Cni ráquibe'iru' nadxi'igacru'-bi' zxi'nè' Dios. Nac cni chqui' nadxi'iru'-nè' Dios len runru' ca rna bé'inè' rè'u.

³ Cni nac bè' nadxi'iru'-nè' Dios. Nac cni chqui' runru' ca rna bé'inè' rè'u, len cutu nac baníg lè na' rna bé'inè' rè'u.

⁴ Núti'tèz nu nac zxi'nè' Dios ruxícj lu le rac yödzylyú ni. Chbuxícjru' lu le rac yödzylyú le réjle'ru'-nè' Dios.

⁵ ¿Nuzxa na' ruxícj lu le rac yödzylyú? Run cni nu rejle' naquè' Jesús Zxi'nè' Dios.

Dios Bò' La'y runè' lna' lau queè' Cristo

⁶ Cni blè'è Jesucristo, bidè' bdilè' nis, len bulaljè' xchönè', len clègz bdilè' nis, san lèzca' bulaljè' xchönè'. Dios Bò' La'y naquè' Nu run lna' lau queè', le nac gdu'tè li didza' ru'è Dios Bò' La'y.

⁷ Tsonn nup tun lna' lau queè' Jesús ni' yehua' yubá, Dios Xuz, len Dios Zxi'n, lè' ca' Didza', len Dios Bò' La'y. Yonnè' ni, tuz naquè'.

⁸ Lèzca' cni, tsonn le tun lna' lau queè' luyú ni, Dios Bò' La'y, len le bdilè' nis Jesús, len rön ni' bulaljè' lè'i yag cruz, ati' yonn ni, tuz ca ta'ná.

⁹ Chqui' sí' lu na'ru' le tun lna' lau bunách, le runè' lna' lau Dios nactèr lsaca'. Lè na' benè' lna' lau Dios nac le benè' lna' lau queè' Jesús, gnè' naquè' Zxi'nczè'.

¹⁰ Nu rejle' Zxi'nè' Dios, nazi' lu nè'i le nunè' lna' lau Dios. Nu curejlè' Dios, nac ca rna nu na': "Dios rzi' yè'è." Cni nac, le cutu gyejlè' le benè' lna' lau Dios queè' Zxi'nè'.

¹¹ Lè ni nac le benè' lna' lau Dios. Gnè' chbennè' queèru' yöl-la' na'bán gdu, ati' Zxi'nè' na' naquè' Nu nabániru' cni.

¹² Nu zóalenè' lei Zxi'nè' Dios, dè yöl-la' na'bán gdu qui. Nu cuzóalenè' lei Zxi'nè' Dios, cutu dè yöl-la' na'bán gdu qui.

Ca gnóziru' dè queèru' yöl-la' na'bán gdu

¹³ Lbi'ili' na' réjle'li'-nè' Zxi'nè' Dios, ruzuja' queèli' lu guich lè ni quiè gnózili' chdè yöl-la' na'bán gdu queèli', len quiè gac gdu ca réjle'li'-nè' Zxi'nè' Dios.

¹⁴ Lè ni nac le ruzxöni ládxi'ru' Lè'. Chqui' bi gnabru' lahuè' ca rè'nnè' Lè', Lè' ryönnè' rè'u.

¹⁵ Chqui' nóziru' ryönnè' rè'u ca nac bi rnábiru' Lè', nóziru' ca' gdél-li'czru' lè na' rnabru' lahuè'.

¹⁶ Chqui' nu gle'i böchi' lzè'i run dul-la' cunaché' yöl-la' gut, ral-la' gnab qui nu na' lahuè' Dios, ati' Lè' gunnè' yöl-la' na'bán qui. Cni rnia': Ral-la' gnabli' quegac nup tun dul-la' cunaché' yöl-la' gut. Dè dul-la' naché' yöl-la' gut. Cutu rnia' gnabli' qui nu run dul-la' cni.

¹⁷ Yúgu'tè le cunác tsahui' nac dul-la', san dè dul-la' cunaché' yöl-la' gut.

¹⁸ Nóziru' cutu runtecz dul-la' nu nac zxi'nè' Dios, le run chi'è nu na' Zxi'nczè' Dios, ati' tu' xöhu' cutu saqui' bi gun qui.

¹⁹ Nóziru' yu'uru' lu nè'è Dios, ati' yu'ugac lu na' tu' xöhu' yúgu'tè bunách tui' ládxi'gac le dè yödzylyú ni.

²⁰ Na'a, nóziru' chbidè' ni Zxi'nè' Dios, len bennè' queèru' yöl-la' rejni'i, quiè gúnbè'ru' Nu na' nac gdu'tè li. Zóalenru' Nu na' nac gdu'tè li le zóalenru'-nè' Jesucristo, Zxi'nè' Dios. Nu ni nac Dios gdu, len Nu runn queèru' yöl-la' na'bán gdu.

²¹ Zxi'na'dau', gul-gún chi'i cuinlí' cui tsej ládxi'clí' bdau' guiöj bdau' yag. Ca' gac.

DÍDZAꞤDAUꞤ BURÓP BUZUJËꞤ LU GUICH SAN JUAN

Núnbë'ru' le nac gdutë li len yöl-la' nadxi'i

¹ Neda', bönni' gul run chi'a bunách queë' Cristo, rugapa' li' Dios, ngul rô queë' Dios, tsaxón len yúgu'të zxi'nu'. Nadxi'ida' lbi'ili' le núnbë'ru' le nac gdutë li, len clëg neda'z, san lëzca' ta'dxi'i lbi'ili' yúgu'të nup chnúnbë'gac le nac gdutë li.

² Nadxi'itu' lbi'ili' le núnbë'ru' le nac gdutë li, le zóalentecz rë'u.

³ Rnaba' lahuë' Dios Xuz len Xanru' Jesucristo, Zxi'nczë' Dios, uzá' ladxë'ë queëli', len huechi' ladxë'ë lbi'ili', len gunë' ga soa dxi icj lãdxi'dau'li' le núnbë'li' le nac gdutë li len nadxi'ili' lza'li'.

⁴ Budzjitsquida' cati' byönda' tunbi' zxi'nu' ca nac le nac gdutë li, le tunbi' ca na' gna bé'inë' rë'u Dios Xuz.

⁵ Na'a, ráta'yua' lau', nguldau', gunu' ca rna bë' zxba queë'. Cutu ruzuja' quiu' lu guich tu zxba cub. Ruzuja' la' leyz lë na' gna bé'inë' rë'u dza ni'të, gnë' ral-la' gdxi'iru' lza'ru'.

⁶ Cni' nac bë' nadxi'iru'-në' Dios. Nac cni' chqui' runru' ca rna le gna bé'inë' rë'u. Lë na' gna bé'inë' rë'u nac quië gdxi'iru' lza'ru' ca na' chbyónili' dza ni'të.

Nup të'ni la'zi' ye'i rë'u

⁷ Lë ni' rguíxjöi'da' lbi'ili', le chta'dá yödzyú ni' zian nup ta'zi' yë', nup na' cuta'zi' lu na'gac ca bidë' Jesucristo, guquë' gdu bunách. Nu na' run cni, nac nu rzi' yë' len nu rdá'baga' Cristo.

⁸ Gul-gún chi'i cuinli' cui unitli' le nadél-li'li' le benli' xchinë' Cristo, san gul-güü' lãdxi'li' gdél-li'li' gdutë le ral-la' si'li' lu në'ë Dios.

⁹ Núti'tëz nu rguel-la' nöz yubl len rucá'n xtídzë'ë Cristo, cutu zóalenë' nu na' Dios. Nu da'tecz xtídzë'ë Cristo, zóalenë' nu na' Dios Xuz lenca' Zxi'në'.

¹⁰ Chqui' núti'tëz nu za' ga zoali', len rusëdi zxba yubl, cutu ulëbili' lidxli' nu na', len cutu guiëli' lei: "Gyu'u len netu'."

¹¹ Nu rë lei: "Gyu'u len netu'", run tsaxón lei ca nac le cunác run nu na'.

Runë' löz Juan gdxinë' ga nacu'ë böchi' lzë'ë

¹² Zal-la' le zian ral-la' uzuja' queëli' lu guich, cutu rë'nda' uzuja' yúgu'të lu guich. Runa' löz guida' ga zoali', ati' güi'ru' didza' yalj lulu, quië gac udzjiru' gdu lãdxi'ru'.

¹³ Tu'gapbi' Dios li' zxi'nnu ngul zxilu', ngul rô queë' Dios. Ca' gac.

DÍDZA DAU BUNN BUZUJË LU GUICH SAN JUAN

Le dxi'a runë' bönni' lë' Gayo

¹ Neda', bönni' gul run chí'a bunách queë' Cristo, rugapa' Dios li', Gayo dxi'i ladxi'. Nadxi'ida' li' le núnbë'ru' le nac gdu'të li.

² Bócha'adau', rnabda'-në' Dios gunë' ga gac dxi'a quiu' ca nac yúgu'të le runu', len su' ca' dxi'a, ca na' rac dxi'a qui bö' nacczu'.

³ Rudzijda' le ta'dxinë' ga zoa' bóchi'ru', tunë' lna' lau quiu', ta'në' nacu' li ladxi', len runu' ca nac le nac gdu'të li.

⁴ Cutu bi dë le runr ga rudzijda' ca lë ni, cati' ryönda' tun ca rna le nac gdu'të li nup nacgac ca bi'i queëcza'.

⁵ Bócha'adau', runu' le nac gdu cati' ráclenu' bóchi'ru', len runu' ca' le nacr lsaca', ráclenu' bóchi'ru' cunúnbe'inu' lequë'.

⁶ Tunë' lna' lau quiu' bóchi'ru' ni laugac bunách queë' Cristo ni, ta'guíxjö'ë ca na' nadxi'inu' lequë'. Runu' le nac dxi'a cati' rugú'u lequë' nöz, ráclenu' lequë' ca na' ral-la' gunu' quegac nup tun xchinë' Dios, quië luú'ë nöz.

⁷ Lequë' gularujë' ni le nadxi'icnë' Jesús, len cutu bi ta'zi'ë lu na'gac bunách cuta'dá' Cristo.

⁸ Qui lë ni na' ral-la' gunru' ba la'n bunách tun cni, quië gúnlenru' lequë' dxin qui le nac gdu'të li.

Le cunác dxi'a runë' Diótrefes

⁹ Chbuzuja' lu guich le uzejni'i bunách queë' Cristo ni', san Diótrefes, bönni' ni' rdzag ladxë'ë gaquë' blau ladjquë', cutu runë' netu' ba la'n.

¹⁰ Qui lë ni na', chqui' huida' ga zoali', usá'a ládxi'li' cati' udubli' ca nacgac le runë'. Rzi' quidzë'ë netu', len rnë' queëtu' le cunác. Cutu rrxön ladxë'ë tsa lë niz, san lëzca' cutu runë' ba la'n bóchi'ru' ta'dxinë' ni', ati' ruzaguë'ë xnözgac nup ni' t'ëni lun lequë' ba la'n, len rubijë' nup na' ladj bunách queë' Cristo.

¹¹ Bócha'adau', cutu gunu' ca tun nup tua' dö', san ca tun nup tun le nac dxi'a gunu'. Nu run le nac dxi'a naqui queë' Dios, san nu rua' dö' gatga benbë' Dios.

Le nac dxi'a runë' Demetrio

¹² Yúgu'të bóchi'ru' tunë' lna' lau queë' Demetrio, ati' nac bë' runë' le nac gdu'të li. Lëzca' netu' runtu' lna' lau queë', ati' nözili' nacz le runtu' lna' lau queë'.

Le rnabë' Juan lahuë' Dios

¹³ Zianr ca' le gu'nda' uzuja' quiu' lu guich, san cutu rë'nda' uzuja' lei lu guichz.

¹⁴ Na'a, runa' löz glé'iteda' li', ati' gü'ru' didza' yalj lulu.

¹⁵ Rnaba' lahuë' Dios gunë' ga soa dxi icj ládxi'da'u. Tu'gáp Dios li' nup ni ta'dxi'i rë'u. Lëzca' li', bgap Dios tu tu nup ni' ta'dxi'i rë'u. Ca' gac.

DIDZAꝀ BUZUJËꝀ LU GUICH SAN JUDAS

Judas rugapë' Dios nup nulidzë' Dios

¹ Neda', Judas, tsaz naca' huen dxin queë' Jesucristo, len naca' ca' böchë'ë Jacobo. Rugapa' Dios lbi'ili', nulidzë' lbi'ili' Dios Xuz, len nadxi'inë' lbi'ili', len run chi'ë lbi'ili' le nacli' tuz len Jesucristo.

² Rë'nda' gnózzili' ca ruhuëchi'tsca ladxë'ë lbi'ili' Dios, len nadxi'itsquinë' lbi'ili', lenca' quië soatsca dxi icj ládxi'dau'li'.

Nup tu'sëdi le cunác

³ Böchi' lza'adau', guctsa ladx'a uzuja' queëli' lu guich ca nac yöl-la' ruslá nadél-li'ru', san run bayúdx uchizia' icj nagli' quië gdu ládxi'li' til-lenli' nup ta'dá'baga' le réjje'ru-në' Dios, lë na' budödë' Dios tsaz lu na'gac nup náquigac quizi queë' quië luzé didza' qui laugac yúgu'të bunách.

⁴ Cni run bayúdx guna' le chgulayázlenë' rë'u bagachi'z la'quë' bönni', Dios buzóë' quequë' dza ni'të gchuguë' quequë' tsaz. Bönni' ni cutu ta'yj' ládxi'quë' Dios. Le zoa le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios, táquinë' huac lunë' le cunác. Ta'dá'baguë'ë Xanru' Jesucristo. Tuzë' Lë' rna bé'inë' rë'u.

⁵ Chnózcizli' lë ni, san rë'nda' usá'a ládxi'li' ca benë' Xanru' Dios. Zal-la' buslé' bunách Israel cati' bubijë' lequë' luyú Egipto, gdöd ni' busnitië' nup bitsa'gac ladjquë' san cutu gulayejlë' Lë'.

⁶ Lëzca' cni, Dios buseyjë' tu latj chul yugu' gbaz la'y queë', nup ni' cutu glun xchinquë', san guluca'në' xlatjquë'. Tsaz nága'quë' ni' ga gdxin dza usyudxë' yödzyú ni Dios.

⁷ Lëzca' cni guc quegac yódz Sodoma len Gomorra len yódz dzaggac leygac. Ca na' glunë' gbaz la'y na', guladá'baguë'ë Dios, lëzca' cni glunë' bönni' yugu' lu yódz na'. Guludód cuinquë' quië glunë' le cunác len le gulazéz ládxi'quë' le tun ga nu rutu'í. Na'a, le busaca' zi'ë lequë' Dios lu gui' le cutu ul, lë na' guc quequë' nac tu le run gadxi yúgu'tëru', cui gunru' la' leyz.

⁸ Zal-la' glac lë ni, la' cniz tunë' bönni' ni, bönni' rjáclenë' yël yudxi. Tun ditjnë' gdu ca nayá' nabinquë'. Ta'dá'baguë'ë le rna bé'inë' rë'u Dios, len ta'në' zi'ë quegac nup ta'ná bé' yehua' yubá.

⁹ Míguelcz, gbaz la'y blau, cati' gdíl-lenë' tu' xöhui' quië gac u'ë gdu ca gyë'ë Moisés, cutu burúguinë' udxíë' dö' tu' xöhui' na', san gudxë' lei: "Xanru' uzeyne' ba nadx li'."

¹⁰ San ta'në' zi'ë bönni' ni quegac le runë' Dios, yugu' le cuta'yéjini'në', ati' yugu' le ta'yéjini'në' racz quequë' ca na' tunba' böa' guixi' cuta'yéjini'iba', lë ni tu'gunë' dxin len cni tu'dxía dö' cuinquë'.

¹¹ Bica' bayechi' lequë' le chglunë' dul-la' ca na' benë' Caín, ati' lu yöl-la' ruhuidi' quequë' chgulachixi' gulanignë' ca na' bchixi' bnignë' Balaam quië si'ë dumí, ati' chnarugu quequë' latië' ca na' gutië' Coré cati' gdá'baguë'ë Moisés.

¹² Yugu' bönni' ni táguenë' tsazzón lbi'ili' cati' rágull' yugu' gü'i huagu lu yöl-la' nadxi' queëli'. Tunë' ga ta'chixi ta'nigui nup dzaggac lbi'ili', le ti'j tauzë'. Nacquë' ca bönni' ral-la' lugáguquë'-ba' bö'cu' zxila', san la' cuinczë' tu'gahuë'. Nacquë' ca böaj luzxbá cunachë'gac nis, ati' rua' leygac bö' na'l ni'l. Nacquë' ca' ca yag chbdxin dza bi la'bía san cutu bi ta'bía, ati' nacquë' ca' ca yag chgulabidx gdu lu len chnaládzuga.

¹³ Nacquë' ca' ca nis zxón cati' ryas rdxia len rbö' bdxina' qui, lë na' rulu' ca nac yöl-la' stu' tunë'. Nacquë' ca bölj luzxbá nuca'ncha' xnözcha'. Dios chnunë' quequë' la'yazië' tsaz latj chul.

¹⁴ Ca nac quequë' bë'ë ca' didza' uláz queë' Dios Enoc, bönni' ni' gbáblenë' bugádx cö' zxi'n xsoë' Adán, gnë': "Gul-yutsca', zë'ë Xanru', dzaggac Lë' zian gayuá' bunách náquigac quizi queë'.

¹⁵ Zë'ë gunë' zxguia' yúgu'të bunách len gchuguë' quegac yúgu'të nup tua' dö'." Cni gunë' ni'a qui yúgu'të didza' zi' gulané' queë' Lë' bönni' dul-la' na'.

¹⁶ Bönni' ni ta'në' queë', len ta'zi' quidzë'ë, len tunë' ca nac le ta'zéz ládxi'quë'. Tu'ë didza' lu yöl-la' run ba zxón cuinquë', len quië luzi'ë xbeygac, tu'ë didza' ta'gú'u bunách yöl-la' zxón.

Judas rusë'ë ládxi'gac nup ta'yejlë' Cristo

¹⁷ Na'a, böchi' lza'adau', gul-tsajnéy yugu' didza' glu'ë dza ni'të bönni' gbaz queë' Xanru' Jesucristo.

¹⁸ Bönni' na' glë' lbi'ili': "Dza tsajséytëgac luluí' lauquë' bönni' lutitjë' le nac la'y, len lunë' ca nac le ta'zéz ládxi'quë' le cunác."

¹⁹ Bönni' ni tunë' ga grujli' chochl. Tu'ë didza' lu yöl-la' bunáchz quequë' len cutu zóalenë' lequë' Dios Bö' La'y.

²⁰ Na'a, böchi' lza'adau', gul-zóa tsutsu ca nac yöl-la' rejlë' queëli' Dios le nac gdu la'y. Gul-lidzë' Dios, ugunli' dxin yöl-la' huac queë' Dios Bö' La'y.

²¹ Gul-gá'nlenë' Dios, Nu nadxi'i rë'u, len gul-cóz dza ni' uluí' lahuë' Xanru' Jesucristo, Nu huechi' ladxë'ë rë'u quië gata' queëru' yöl-la' na'bán gdu.

²² Gul-gún ga la'díp ládxi'gac nup rac chop ládxi'gac.

²³ Gul-gún ga lulë', gac tsca ubijli' lequë' lu gui'. Lu yöl-la' radxi queëli' gul-huechi' ládxi'li' yezica' bunách. Gul-gún chi'i cuinli', cui gunli' tsaxzón lequë', cugútsa'li' le cunác tunë'.

Le rgu'u Dios yöl-la' zxön

²⁴⁻²⁵ Dios la'z dui, Nu nözic yúgu'të, len Nu buslá rë'u ni'a qui le benë' Xanru' Jesucristo, napë' yöl-la' huac gun chi'ë lbi'ili', cui gchixi gníguili', len uschinë' lbi'ili' lahuë' Lë' ga zoë' lu yení' gdu. Gunë' ga gacli' gdu dxi'a len ga udzjitsquili'. Gaccz queë' Dios yöl-la' ba, len yöl-la' zxön, len yöl-la' blau, len yöl-la' uná bë', na'a dza len yúgu'të dza zi'a za'c. Ca' gac.

LE BULUË LAHUI DIOS ATI NUZUJË LU GUICH SAN JUAN

Le buluë lahui Dios ca nac queë' Jesucristo

¹ Lë ni nac tu le buluë lahui Jesucristo, le bë'ë Lë' latj Dios ului'inë' yugu' huen dxin queë' ca nac le run bayúdx lactë. Jesucristo bsö'ë'ë tuë' gbaz la'y queë', nu na' buzejni' neda' Juan, huen dxin queë' Cristo. Gbaz la'y na' bului'inë' neda' ca nac lë ni.

² Neda', Juan, ruzuja' lu guich ni le nac gdu'të li ca nac yigu'të le blé'ida', len runa' lna' lau qui xtídzë'ë Dios len qui le benë' lna' lau Jesucristo.

³ Bica' ba nu uláb didza' ni, len bica' bagac nup luzé naggac nu na' uláb xtídzë'ë Dios ni, len lun ca rna lë ni nayúj lu guich, le chzoa lac.

Juan ruzujë' lu guich le uzejni'i gadx cö' bunách queë' Cristo

⁴ Neda', Juan, ruzuja' lu guich didza' uzejni'i gadx cö' bunách queë' Cristo, nacua' luyú Asia. Dios, Nu zoacz, len gzoatecz, len ral-la' guíd, rna'nda'-në' uzá' ladxë'ë queë'li', len gunë' ga soa dxi icj ladx'i'dau'li', dzaggac Lë' gadx bó' nacua' lahuë' Lë' ga ni' rö'ë rna bë'ë.

⁵ Dzagüë' ca' Lë' Jesucristo, runë' ca rnë' len runë' lna' lau queë' Dios. Zi'al Lë' bubané' tsaz lu yöl-la' gut, len rna bé'inë' bönni' ta'ná bë'ë yödzyú ni. Lë' nadxi'inë' rë'u len gdibë' rë'u, bugüë' dul-la' nabága'ru' len xchönë' bulaljë' lë'i yag cruz, le gutië' uláz queë'ru'.

⁶ Jesucristo benë' ga rna bë'ru' len ga nacru' bxuz, quië' cu'ru'-në' yöl-la' ba Dios, Xuzë' Jesús. Yöl-la' ba Lë' len gactecz queë' yöl-la' uná bë'. Ca' gac.

⁷ Gul-yutsca'. Zë'ë Cristo lu böaj luzxbá. La'le'i Lë' yúgu'të bunách lenca' nup ni' glun Lë' huë', guludöddë' Lë'. La'bódx yechi' yúgu'të bunách yödzyú ni cati' la'le'i Lë'. La'naru' gactë cni. Ca' gac.

⁸ Cni rnë' Lë': "Neda' naca' Nu zoa zi'al lenca' Nu rajseytë ca nac le rzu lau len le ruúdx'të." Cni rnë' Xanru', napczë' yöl-la' huac. Zoaczë' Lë', len gzóateczë', len zi'a guidë'.

Rlé'inë' Juan yöl-la' yení' queë' Jesucristo

⁹ Neda', Juan, naca' böchi' lza'li' len tsaxxón rzaca' rgu'lena' lbi'ili', len tsaxxón len lbi'ili' ruzi'a xbey le rna bë'ë Dios, len nadé-li'da' yöl-la' rböz xzön ladx'i' na' runnë' queë'ru' Jesucristo. Gatsj lahui'l nis xzön nadzuna' tu luyú bidx ni, nazí' lei Patmos. Nadzuna' le bena' lban qui xtídzë'ë Dios len le bena' lna' lau queë' Jesucristo.

¹⁰ Lu dza la'y queë' Xanru', gdu gzóalenë' neda' Dios Bö' La'y, ati' byönda' cúdzu'la' chi'ë bönni' rulidzë' zidzj. Byön chi'ë ca rbódx trompeta.

¹¹ Bönni' ni gudxë' neda': "Neda' naca' Nu zoa zi'al len Nu rajseytë ca nac le rzu lau len le ruúdx'të. Bzuj lu guich le rlé'ínu' len bsöla' lei quegac gadx cö' bunách quia', nacua' luyú Asia, nup nacua' lu yödž Éfeso,

len lu yödž Esmirna,

len lu yödž Pérgamo,

len lu yödž Tiatira,

len lu yödž Sardis,

len lu yödž Filadelfia,

len lu yödž Laodicea."

¹² Bueycja' quië glé'ida' nuzxa na' rulídz neda'. Cati' bueycja', blé'ida' gadx le nua'gac gui' náquicni oro.

¹³ Ladj gadx le nua'gac gui' na' blé'ida' tu Nu nalá' ca rnë'ë bönni'. Nacuë' tu lari' tunn le rdxin xni'ë, len lchu'ë nasië' tu pan náquini oro.

¹⁴ Chguichdau'z nac guitsa' icjé' ca nac xzila' o ca rna' bögui', ati' ryëp yös yení' yøj lahuë' ca gui'.

¹⁵ Ryëp yös yení' ni'ë ca guia bronze dxildau', le nudzë'itsca lu gui' ca bau' yal. Zidzj byön chi'ë ca ryön tu yegu xzön.

¹⁶ Lu në'ë yubé'l zxoacha' gadx bölj yení', ati' ru'ë r-ruj didza' le nac ca tu guia tuchi' natuchi' grop rui'i. Ryëp yös yení' lahuë' ca gbidz cati' rudzá'a.

¹⁷ Cati' blé'ida' Lë' gdzö'a xni'ë ca bönni' nat. Ni'r Lë' bxoa në'ë neda' len në'ë yubé' len gudxë' neda': "Cutu gádxinu'. Neda' naca' Nu zoa zi'al len Nu rajseytë.

¹⁸ Naca' Nu nabáncz. Gutia', ati' na'a zóatecza' nabana'. Dë lu na'a gna bé'ida' yöl-la' gut len latj quegac nup natgac.

¹⁹ Bzuj lu guich lë na' chblé'ínu', len le rac na'a, lenca' le ral-la' gac töd na'a.

²⁰ Lè ni nac le nagachi' ca nac quecba' gadx bôlj yeni' na' blé'inu' xzoacba' lu na'a yubél, len ca nac gadx le nua'gac gui' náquicni oro. Gadx bôlj yeni' na' naccba' le run lsaqui' qui gadx gbaz quegac gadx cõ' bunách quia', ati' gadx le nua'gac gui' na' nacgac le run lsaqui' quegac gadx cõ' bunách quia' na'."

2

Didza' bsölë'ë yödZ Éfeso

¹ Gnë' ca' Bõnni' na': "Bzuj lu guich didza' ni gsölu'u queë' gbaz quia' zóalenë' bunách quia' lu yödZ Éfeso. Cni uzuju' lu guich: Rui' didza' Nu na' xzoacba' lu në'i yubél gadx bôlj yeni', len rda gatsj lahui' gadx le nua'gac gui' na' náquicni oro.

² Cni rna: Neda' nõzda' yugu' le runli' len ca rúntscali' dxin. Nõzda' rbõzli' zxõn ladxi' len cutu gac gua' glenli' nup tua' dö'. Nõzda' chgzxi' bë'li' nup ta'ná nacgac gbaz quia' san cutu ca' nacqué', ati' na'a nõzli' ta'zi' yë'ë.

³ Rbõzli' zxõn ladxi' len chgzxaca' gdi'li' le da'li' neda', san cutu bcuidi' ládx'i'li'.

⁴ Na'a, dë tu le ruquí lbi'ili': Cutur nadxi'ili' neda' ca na' bdx'i'ili' neda' zi'al.

⁵ Qui lë ni na', gul-tsajnéy ca na' benli' zi'al, lë na' busanli', ati' na'a, gul-bí'i ládx'i'li' len gul-gún ca na' benli' zi'al. Chqui' cutu ubi'í ládx'i'li', guidtea' queëli', ati' ugúa' xlatj le nua' gui' queëli'.

⁶ Na'a, zoa tu le raclen lbi'ili'. Cutu rlé'ili' dxi'a le tunë' bõnni' nicolaíta, nup na' ta'yíj ládx'i'gac bdau' guiõj bdau' yag len tun le cunác, lë na' curlé'ida' dxi'a ca' neda'.

⁷ Nu ryõni ral-la' uzé nag lë ni rnë' Dios Bõ' La'y, rui'lenë' didza' yugu' cõ' bunách quia' neda', Cristo, rnë': Nup luxícj lu le rac yödZlyú, guna' ga lagu le rbia yag zoa gatsj lahui' la' yël lach queë' Dios, le gun ga la'cuá' tsalzú."

Didza' bsölë'ë yödZ Esmirna

⁸ Gnë' ca': "Lézca' cni, bzuj lu guich didza' ni gsölu'u queë' gbaz quia' zóalenë' bunách quia' lu yödZ Esmirna. Cni uzuju' lu guich: Rui' didza' Nu na' zoa zi'al len nac ca' Nu rajseytë, Nu na' gut len bubán tsaz.

⁹ Cni rna: Neda' nõzda' le runli' len ca rzaca' rguí'li'. Nõzda' nacli' yechi' san le nactë rlé'ili' yõl-la' tsahui' le nac gdu. Nõzda' ca' ca ta'né xõhu' queëli' nup ni' ta'ná nacgac bunách judío, san cutu ca' nacgac cni. Nup ni ta'dá' Satanás, tu' xõhui'.

¹⁰ Cutu ca' gádx'li' le ral-la' saca' qui'li'. Tu' xõhui' na' gun ga gdzunli' lidx' guia la'li' lbi'ili'. Cni si' bë' lbi'ili', ati' gdu ca chi dza saca' qui'li'. Gul-tsejlë' neda' ga gdxintë dza gatli', ati' neda' gunna' queëli' yõl-la' na'bán gdu.

¹¹ Nu ryõni ral-la' uzé nag lë ni rnë' Dios Bõ' La'y, rui'lenë' didza' yugu' cõ' bunách quia' neda', Cristo, rnë': Nup luxícj lu le rac yödZlyú, cutu bi gun quegac yõl-la' gut le gac burópl quegac nup la'cua'tecz lu gui' gabíl."

Didza' bsölë'ë yödZ Pérgamo

¹² Gnë' ca': "Lézca' cni bzuj lu guich didza' ni gsölu'u queë' gbaz quia' zóalenë' bunách quia' lu yödZ Pérgamo. Cni uzuju' lu guich: Rui' didza' Nu na' nua' guia tuchi' na' natuchi' grop rui'í.

¹³ Neda' nõzda' le runli'. Nõzda' ca' zoali' ga ni' rna bë' Satanás, tu' xõhui', san ni ruzxõni ládx'i'li' neda'. Cutu ca' nusanli' ca réjlë'li' neda', cutu busanli' lei yugu' dza ni' cati' guludõddë' ga zoali' Antipas, bõnni' ni' bénteczë' lna' lau quia', ati' gutië' ga ni' zoa Satanás, tu' xõhui'.

¹⁴ Na'a, dë tu chop le tu'quí lbi'ili': Nacua'len lbi'ili' lu yödZ Pérgamo la'gac bunách nazí' lu na'gac zxba queë' Balaam, bõnni' ni' busëdnë' Balac gunë' ga la'chixi la'nigui bunách Israel, glahuë'-ba' yugu' bõa' bëdxdau' guludõdcde'-ba' laugac bdau' guiõj bdau' yag len glunë' le cunác.

¹⁵ Lézca' cni nacua'len lbi'ili' nup ni' nazí' lu na'gac zxba quegac bunách nicolaíta, lë na' curlé'ida' dxi'a neda'.

¹⁶ Qui lë ni na', gul-bí'i ládx'i'li' na'a. Chqui' cutu ubi'í ládx'i'li', guidtea' ga zoali' len tíl-lena' lequë' len didza' r-ruj ru'a, le nac ca tu guia tuchi'.

¹⁷ Nu ryõni ral-la' uzé nag lë ni rnë' Dios Bõ' La'y, rui'lenë' didza' yugu' cõ' bunách quia' neda', Cristo, rnë': Nup luxícj lu le rac yödZlyú, guna' ga lagu yõt maná na' nagachi'. Unõdzja' ca' quequë' tu guiõj chquichdau', ati' lu guiõj na' nayúj tu la cub, nutu nu nunbë' lei, san nupz na' la'zi' lei, lumbë' la na'."

Didza' bsölë'ë yödZ Tiatura

¹⁸ Gnë' ca': "Lëzca' cni, bzuju lu guich didza' ni gsölu'u queë' gbaz quia' zóalenë' bunách quia' lu yödZ Tiatira. Cni uzuju' lu guich: Ru'ë didza' Zxi'në' Dios, Nu na' dxia yój lahuë' nacgac ca gui', ati' ni'ë nacgac ca guia' bronce dxildau'.

¹⁹ Cni rnë': Neda' nözda' le runli'. Nözda' ca nadxi'ili' neda' len ca réjlë'li' neda'. Nözda' ca' ca runli' xchina' lu yöl-la' rböz xzön ladxi' queëli'. Nözda' nacr gdu ca runli' yugu' lë ni ca benli' z'atël.

²⁰ Nacuá' tu chop le tu'quí lbi'ili': Rui'li'-nu latj ngul na' lënu Jezabel, rnanu rui'nu didza' uláz queë' Dios, ati' ni'a qui le rusédinu rzi' yé'ínu nup tun xchina'. Rusédinu lequë' le run ga tunë' le cunác len tahuë'-ba' böa' bëdxdau' ta'gu'ë-ba' laugac bdau' guiój bdau' yag.

²¹ Neda' bë'a-nu latj ubí'i ládxi'nu, san cutu ré'ninu uca'nnu le cunác na' runnu.

²² Qui lë ni na' chu'na'-nu tu le gátinu ga na' saca' qui'nu lu xhuë'nu tsaxzón len nup glun tsaxzón len lënu le cunác. Cni guna' na'a chqui' cutu lubí'i ládxi'gac quië cutur lun dul-la' na'.

²³ Guna' ga latbi' zxi'nnu. Cni gac, láquibe'i yúgu'të cö' bunách quia' ruyúa' le ta'bequi icjgac len le ta'zá ládxi'gac bunách, ati' ubi'a queëli' tsca nac le runli'.

²⁴ Yezica'li' zoali' yödZ Tiatira, nul-li' cunazí' lu na'li' lë na' rusédinu, len cutu nazédli' lë na' ta'ná bunách ni' nac le nayéjni'tsqui, san le nactë naqui qui Satanás, tu' xöhui', répa' lbi'ili': Cutu uspaga'a lbi'ili' yetú le ral-la' gunli'.

²⁵ Na'a, lë na' chnazí' lu na'li', gul-gún chi'i ga gdxintë dza huöda'.

²⁶ Bönni' ni' luxicjë' lu le rac yödZlyú len luné' ca rë'nda' neda' ga udxte, neda' guna' ga la'ná bé'inë' bunách gdu'të yödZlyú.

²⁷ Ca na' budödë' lu na'a Xuza' Dios yöl-la' uná bë', neda' ca' guna' ga la'ná bé'inë' yugu' yödZ, gata' lu na'quë' xuyág guia, ati' luzxuzxjë' bunách na' ca nu ruzxúzj tu yusu' náquini yu.

²⁸ Gu'a ca' quequë' bölj usíl.

²⁹ Nu ryöni ral-la' uzë nag lë ni rnë' Dios Bö' La'y, ru'lenë' didza' yugu' cö' bunách quia' neda', Cristo."

3

Didza' bsölë'ë yödZ Sardis

¹ Gnë' ca': "Lëzca' cni bzuju lu guich didza' ni gsölu'u queë' gbaz quia' zóalenë' bunách quia' lu yödZ Sardis. Cni uzuju' lu guich: Rui' didza' Nu na' nacua'len Lei gadx bö' na' len xzoacba' lu në'i yubél gadx bölj yení', rna cni: Neda' nözda' le cunác runli', len nözda' chnatzcli' zal-la' taqui bunách nabanli'.

² Gul-spán ládxi'li'. Gul-gún tsutsu le nacua'len lbi'ili', le chzoa lat, le ráquibe'ida' cutu nac gdu lahuë' Dios le runli'.

³ Gul-tsajnéy na'a zxba na' byónili' le gzxi' lu na'li'. Gul-gún ca rna xtidzë'ë Dios len gul-bí'i ládxi'li'. Chqui' cutu uspán ládxi'li', guida' ga zoali' tu tsalz ca na' rdxinë' tu tsalz gban, ati' cutu gnözili' bizxa dza na' guida' ga zoali'.

⁴ Nacua'len lbi'ili' lu yödZ Sardis la'gac bunách cutu nacgac xöhui'. La'dalen neda' nup ni, nácgac lari' chguichdau'z le ruluí' nuhuöacquë' gdu dxia, le nacquë' lsaca' gac cni quequë'.

⁵ Nup luxicj lu le rac yödZlyú ugacua' lequë' lari' chguichdau'z, len cutu usula' laquë' chnayujgac lu guich ga nayujgac lagac nup nadél-li'gac yöl-la' na'bán gdu. Sí' lu na'a nup ni lahuë' Xuza' Dios lenca' lauquë' gbaz la'y queë'.

⁶ Nu ryöni ral-la' uzë nag lë ni rnë' Dios Bö' La'y, ru'lenë' didza' yugu' cö' bunách quia' neda', Cristo."

Didza' bsölë'ë yödZ Filadelfia

⁷ Gnë' ca': "Lëzca' cni bzuju lu guich didza' ni gsölu'u queë' gbaz quia' zóalenë' bunách quia' lu yödZ Filadelfia. Cni uzuju' lu guich: Rui' didza' Nu na' nac la'y len rui' didza' gdu'të li, len dë lu në'i zxi'n guia queë' David, bönni' gna bë'ë, Nu rsalj ga nu ryaz ati' nutu nu gac uséyj lei, len ruséyj ga nu ryaz ati' nutu nu gac gsalj lei.

⁸ Nu ni rna: Neda' nözda' le runli'. Nözda' napli' lati'z yöl-la' huac, san runli' ca rna xtidza'a len cutu rutui'li' rnali' náquill' quia'. Qui lë ni na' nuzóa' lauli' tu ga nu tsaz le nayálj ati' nutu nu gac uséyj lei.

⁹ Gul-yutsca', nup ni' ta'dá' Satanás, tu' xöhui', len ta'zí' yë', ta'ná nacgac bunách judío ta'yíj ládxi'gac Dios, san cutu nacgac cni, neda' guna' ga la'dxinë' lauli' len luzechu zxbiquë' xni'ali'. Ni'r láquibe'inë' nadxi'ida' lbi'ili'.

¹⁰ Le benli' ca rna xtidza'a, glözli' xzön ladxi', neda' gun chi'a lbi'ili' dza na' la'zaca' la'guí' yúgu'të bunách yödZlyú ni, lë na' gac quië si' bë' nup nacua' yödZlyú ni.

¹¹ Zi'a guida'. Qui lë ni na' gul-gún chi'i le napli', cui gac nu gun ga cusili' lë na' ral-la' gunna' queëli'.

¹² Nul-li' ni' uxicjli' lu le rac yödzyú, neda' guna' ga gacli' tsutsu ca nacgac yzxon, soali' gdau' ga na' zoë' Dios, len gatga grujli' ni'. Udá'a lbi'ili' ca lë' Dios quia', lenca' ca lë' yödzy queë' Dios le nac Jerusalén cub, le ruhuótj r-ruj yehua' yubá lu në'ë Dios. Lëzca' udá'a lbi'ili' la' cub.

¹³ Nu ryöni ral-la' uzé' nag lë ni rnë' Dios Bö' La'y, ru'lenë' didza' yugu' cö' bunách quia' neda', Cristo."

Didza' bsölë'ë yödzy Laodicea

¹⁴ Gnë' ca: "Lëzca' cni bzuju lu guich didza' ni gsölu'u queë' gbaz quia' zóalenë' bunách quia' lu yödzy Laodicea. Cni uzuju' lu guich: Rui' didza' Nu na' zoa tsaz, Nu run ca rna, len rui' didza' gdu'të li ca na' run lna' lau, len nac ca' Nu na' blen lu në'i yúgu'të le benë' Dios.

¹⁵ Cni rna: Neda' nözda' le runli'. Ca runli' nac ca nis cunác ziang, cutu ruca'nli' tsaz neda', len cutu nac ca nis zögui', cutu runli' xchina' gdu lãdxi'li'. Dxi'ar gac la' gacli' ca nis ziang o ca nis zögui'.

¹⁶ Na'a, le nacli' ca nis nagútz, len cunacli' ca nis ziang, len cutu nacli' ca nis zögui', chu'na' lbi'ili' ca run nu huëb nis nagútz na'.

¹⁷ Lbi'ili' rnali' rlë'ili' yöl-la' tsahui' queëli' len rac dxi'a queëli', len cutu bi ryadzj queëli', san cutu ráquibe'ili' le nacli'. Bayechi' nacli'. Nacli' xzi'. Nacli' yechi', len nacli' lau chul len rdali' xguidz.

¹⁸ Qui lë ni na', neda' ruzéjni'da' lbi'ili' gáuli' lu na'a neda' le nac ca oro le nuna' dxi'a lu gui', quië gata' queëli' yöl-la' tsahui' gdu. Ral-la' gáuli' ca' quia' lari' chguich gaculi', quië ggachi' yöl-la' xguidz queëli' le run ga nu rutuí'i. Ral-la' gáuli' ca' quia' le gun ga luhuóac yój lauli' quië gac glë'ili'.

¹⁹ Neda' ruzeyda' bach len rut rguina' yúgu'të nup nadxi'ida' chqui' cutu tun le nac dxi'a. Qui lë ni na', gul-bí'i lãdxi'li', gunli' xchina' gdu lãdxi'li'.

²⁰ Gul-yutsca', néda'cza' zoa' ga nu ryaz, rulidza'. Chqui' núti'tëz nu yöni chi'a len gsalj quia', tsazia' len gágulena' nu na', ati' gágulen neda' nu na'.

²¹ Nul-li' ni' uxicjli' lu le rac yödzyú, neda' guna' ga có'lenli' neda' tsazxon ga na' rö'a rna bë'a, ca na' benë' ca' quia' neda' Xuza', buxicja' neda' lu le guc quia', ati' gró'lëna'-në' tsazxon Xuza' ga na' rö'ë rna bë'ë Lë'.

²² Nu ryöni, ral-la' uzé' nag lë ni rnë' Dios Bö' La'y, ru'lenë' didza' yugu' cö' bunách quia' neda', Cristo."

4

Yöl-la' ba ta'gu'ë Dios yehua' yubá

¹ Gdöd glac lë ni, buyúa' len blé'ida' tu ga nu ryaz nayálj yehua' yubá. Byönda' ca' chi'ë bönni' na' byönda' zi'al, bulidz zidz ca rbódx trompeta. Chi'i ni bulidz neda', gna: "Gda xtsa' ni ati' neda' ului'ida' li' le run bayúdx lac töd ni."

² La' ni'z gzóalenë' neda' Dios Bö' La'y, ati' blé'ida' ni' yehua' yubá tu latj ga Nu rö' rna bë', len blé'ida' ca' Nu na' rö' latj na'.

³ Ryëp yös yení Nu na' rö' latj na', ca na' ryëp yös yení' guiöj jaspe len guiöj cornalina, yugu' guiöj záqui'tsqui. Gatsj lahui' latj na' zoa bquita' nac lach ca nac guiöj esmeralda, le ryëptsca yös yení'.

⁴ Gdu zbi'il latj na' nacua' ca' yetáp uruá' latj gap ta'bó' nup ta'ná bë', ati' yugu' latj na' rö'quë' tap uru'ë bönni' gul, nácuquë' lari' chguichdau'z, len dxiagac icjúë' bregui' náquicni oro.

⁵ Latj blau ga ni' rö' Nu na', ta'rúj yös len gziu' rnë, ati' bö xzon ryu'u. Lahui' lau latj na' tu'zeni' gadx le ta'gú'u yení', le nacgac gadx bö' dzaggac Dios.

⁶ Ca död' lahui latj ni dë tu ca nac tu nis xzon ryëp yös yení' ca guiöj jar.

Gdu zbi'il latj na', tsla'a hueaj nacua' tap nup nabangac, ati' zian yój laugac dxiagac zaca' cúdzi'lgac len láhuilgac.

⁷ Tu nu nutsa' ladj tap ni nalá' ca nacba' bëdx guixi'. Nu na' buróp nalá' ca nacba' bëdx, ati' nu na' bunn nalá' lahui ca nac lau bönni', ati' nu budáp nalá' ca nacba' bsia' rzuba'.

⁸ Idaptë nup ni, qui queégac dxia xop xilgac, ati' láhuilgac len lé'lgac, yój lau zian dxiagac. Rël len tē dza cutu ca' tu'sán, ta'ná: "La'y, la'y, la'y naquë' Xanru' Dios, napczë' yöl-la' huac. Gzoaczë' Lë', len zoaczë', len chzoa guidczë'."

⁹ Nup na' nabangac ta'gú'u yöl-la' ba Nu na' rö' rna bë', len zoatecz nabán. Tun ba la'n Nu na' len tē Nu na': "Xclenu'." Bátti'tëz tun cni idáp na',

¹⁰ tu'tság laquë' lyu lahui' lau Nu na' tap uru'ë bönni' gul na', ta'yíj ládxi'quë' Nu na' zoatecz, len tu'cu'ë bregui' oro quequë' lahui' lau latj ga ni' rō' rna bē' Nu na', ta'né':

¹¹ Xantu' Dios, nacu' lsaca'

Cu'tu' Li' yōl-la' ba,

Len guntu' Li' ba la'n,

Len gata' quiu' yōl-la' uná bē'

Le benu' yúgu'tē le dē.

Ca rē'ncznu' nacuá' len gulazú lau nacuá'.

5

Tu guich len Bönni' naquë' Bō'cu' Zxíla'dau'

¹ Ní'r blé'ida' tu guich lu na' yubél Nu na' rō' latj blau. Guich na' nac tu guich nudúb, len da' didza' lē'il len lahuil. Naguel-la' guich na' gadx le nuseyjgac lei.

² Blé'ida'-nē' tuē' gbaz la'y blau, atí' bē'ë zidzj didza', gnē': "¿Nuzxa nac lsaca' uladzu' le naguél-la'gac guich ni len gsalj lei?"

³ Nutu nu guc gsalj guich na' len cutu guc nu uyú lei, nitú nu zoa yehua' yubá, len nitú nu zoa luyú, len nitú nu zoa zxanil luyú.

⁴ Ní'r grōdxa' le cutu bdzōli nu nac lsaca' gsalj guich na', len cutu bdzōli nu nac lsaca' uláb lei, len nutu nu nac lsaca' uyú lei.

⁵ Ní'r gudxē' neda' tuē' bönni' gul ní', gnē': "Cutu cōdxu'. Nu na' nac ca bēdx guixi', Nu nabablen zxi'n xsoē' Judá, len nac ca' zxi'n xsoē' David, chbuxíj lu yúgu'tē le rac, len saqui' uladzu' le naguél-la'gac guich ni len gsalj lei."

⁶ Ní'r blé'ida'-nē' Bönni' naquë' Bō'cu' Zxíla'dau', zuinē' lahui' lau latj blau na' zoa gatsj lahuil nup na' nabangac len gatsj láhuil'ē' ca' bönni' gul na'. Naquë' huē' ca nac qui bō'cu' zxíla' zoa nu budōdi léba', nacuá' gadx luzba' len gadx yōj lauba', le tu'luí' ca nacgac gadx bō' na' dzaggac Dios, nasól'ē' leygac gdu'tē yōdzlyú.

⁷ Gdōdē' Bönni' naquë' Bō'cu' Zxíla'dau' len gdēl-lē'ë guich na' lu na' yubél Nu na' rō' latj blau na'.

⁸ Cati' chgdēl-lē'ë guich na', guluzechu zxibquë' lahuē' Bönni' na' naquë' Bō'cu' Zxíla'dau' idáp nup na' nabangac len idáp uru'ë bönni' gul na'. Zōnquē' le rul-l nazí' lei arpa tu tuē' bönni' gul na', len nua'quē' ca' yugu' bdxí' náquicni oro, yúdzugac yal, lē na' ruluí' yōl-la' rulídz Dios quegac bunách queē'.

⁹ Tul-lē' tu le rul-l yōl-la' ba, le nac cub, le rna cni:

Nacu' lsaca' quel-lu'u guich

Len uladzu'u le naguél-la'gac lei

Le bē'u latj bönni' guludōddē' Li',

Atí' len xchōnu' bōa'uu' bunách quiē laqui queē' Dios,

Nacgac bunách gza'a nacuá' gdu'tē yōdzlyú,

Bunách tui' yúgu'tē didza' yubl,

Len nababgac yúgu'tē yōdz len yúgu'tē luyú nacuá' gdu'tē yōdzlyú.

¹⁰ Benu' ga nacquë' bönni' uná bē'

Len ga nacquë' bxuz queē' Dios queēru'.

Benu' ga ta'ná bē'ë yōdzlyú.

¹¹ Ní'r buyúa' len byōnda' chí'iquë' zian gbaz la'y. Gayuá' len gayuá' nacu'ë. Nacu'ë gdu zbi'il latj blau na' tsazxōn len nup na' nabangac lenca' len yugu' bönni' gul na'.

¹² Tu'ë zidzj didza' yúgu'tē', ta'né':

Bönni' na' naquë' Bō'cu' Zxíla'dau', guludōddē'-ba',

Naquë' lsaca' gata' lu nē'ë yōl-la' uná bē'

Len yōl-la' tsahui'

Len yōl-la' rejni'i

Len yōl-la' huac.

Naquë' lsaca' gunru'-nē' ba la'n

Len tsej ládxi'ru' Lē'

Len cu'ru'-nē' yōl-la' ba.

¹³ Ní'r byōnda' tul-l yúgu'tē bi benē' Dios yehua' yubá len yōdzlyú, len zxanil luyú len lu nis zxōn. Tul-l yúgu'tē bi nacuá' yugu' latj na', ta'ná:

Yōl-la' ba Nu na' rō' latj blau,

Lenca' Bönni' na' naquë' Bō'cu' Zxíla'dau'.

Gúnteczru'-nē' ba la'n

Len cú'teczru'-nē' yōl-la' ba,

Atí' gna bē'teczē' Lē'.

¹⁴ Idaptë nup na' nabangac ta'ná: "Ca' gac."

Ni'r idáp uru'ë bönni' gul na' gulutság laquë' lyu len gulayj ládi'quë' Nu na' zoatecz.

6

Le naguél-la'gac guich

¹ Ni'r blé'ida'-në' Bönni' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau', buládu'ë tu le naguel-la' guich na', ati' byönda' tu nu nutsa' ladj idáp na' nabangac, ryön chi'i ca gziu' rnë, gna: "Gda uyú'."

² Buyúa', len blé'ida'-ba' tuba' böa' chguich, ati' zön tu uxiti' yag nu na' dxia lëba'. Glu'ë lë' tu bregui' udxie' icjë', ati' brujë' ca tu nu nactër blau quië uxijë' lu gdil-l.

³ Cati' buládu'ë le buróp le naguel-la' guich na', byönda' buróp nu na' nabán, gna: "Gda uyú'."

⁴ Ni'r brujba' yetuba' böa', nacha' xna. Guludödë' lu në'i nu na' dxia lëba' yöl-la' huac uná bë' tsajtüë' yöl-la' rböz dxi'a tsáhu'dau' quegac bunách len gunë' ga ludödë' lza'quë'. Gulunödziejë' queë' tu guia tuchi' zxon.

⁵ Cati' buládu'ë le bunn le naguel-la' guich na', byönda' bunn nu na' nabán gna: "Gda uyú'."

Buyúa' len blé'ida'-ba' tuba' böa' gasj, ati' zön tu xzgonz nu na' dxia lëba'.

⁶ Byönda' rui' didza' tu chi'i gatsj lahui'l tap na' nabangac, rna: "Chop guia xzoa' xtil lazj qui tu dza huen dxin le gac gbin, len xop guia xzoa' cebada lazj qui tu dza huen dxin, san cutu gunu' ga yadzj le nac za len cutu bi gunu' qui xisi uva nal."

⁷ Cati' buládu'ë le budáp le naguel-la' guich na', byönda' rui' didza' budáp nu na' nabán, gna: "Gda uyú'."

⁸ Buyúa' len blé'ida'-ba' tuba' böa' gulj, ati' nazi' lei Yöl-la' Gut nu na' dxia lëba', ati' zeajlen lei nu nazi' lei Latj Chul. Guludödë' lu në'i nu na' gna be'i gatsj tu gatsj bunách nacua' yödzyly quië gdödi lequë' len guia tuchi', len ni'a qui yöl-la' rdun, len ni'a qui guidzhuë', len lu rú'acha' böa' guixi' snia' dzö'ba' yödzyly.

⁹ Cati' buládu'ë le bugayu' le naguel-la' guich na', blé'ida' zzan bcugu yehua' yubá ni' bö' glacczë' bönni' ni' guludödcdë' lequë' le glunë' lban qui xtidzë'ë Dios len le glunë' lna' lau queë'.

¹⁰ Glui' zidzj didza' yugu' bö' ni, gulaná: "Xantu' La'y, runu' ca rnau', ¿batxcz cuequi xbeynu' netu' len uzi' lau' bönni' ni' nacu'ë yödzyly le guludödë' netu'?"

¹¹ Gulunödziejë' quequë' lari' chguichdau'z lacuë', len glë' lequë': "Ral-la' uzi' ládi'li' yetú ch'í'au'z, ga gdxinr dza la'dxin ni yúgu'të lza'li' huen dxin queë' Cristo, bönni' na' ral-la' ludödi ca' lequë' bunách ca na' guludödi lbi'ili'."

¹² Cati' buládu'ë le buzxóp le naguel-la' guich na', buyúa' len blé'ida' gtittsca luyú. Böac gasj gbidz, guc ca tu lari' guitsa' gasj, ati' böac xna beo' ca nac rön.

¹³ Gulaguíndj luyú bölj luzxbá, guc ca rac qui yag higo, ta'guíndj le rbia cati' rutá lei bö' bdu'nu'.

¹⁴ Gdöd qui luzxbá, guc qui ca rac qui guich cati' nu rutúb lei. Guladzá' xlatjgac yúgu'të gu'adau' len yúgu'të gap zoa luyú bidz lu nis zxon.

¹⁵ Ni'r gulucachi' laquë' gap nac zzan bloj len gap nac lë'i guiöj gu'adau' bönni' ta'ná bë'ë luyú, len yugu' bönni' blau, len bönni' ta'lé'inë' yöl-la' tsahui', len bönni' nacu'ë lu na'quë' bönni' rjaquë' gdil-l, len bönni' dë lu na'quë', len yúgu'të bönni' nadá'ugac, len yúgu'të bönni' cunadá'ugac.

¹⁶ Glë' yugu' gu'adau' na' len yugu' lë'i guiöj na': "Gul-dubaga' netu', len gul-cachi' netu', cui gle'i netu' Nu na' rö' latj blau ni' len cui gdil-li' netu' yöl-la' rley queë' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau'.

¹⁷ Chbdxin dza uluí' lahui yöl-la' rley quequë', ati' ¿nuzxa caz saqui' gua' glen lei?"

7

Tu gayuá' yu tapén milë' bönni' da' tu le nac bë' ra' xgaquë'

¹ Gdöd glac lë ni blé'ida' tap gbaz la'y zuicnë' idáp la'a yödzyly, tu'zaguë'ë xnözgac idáp bö' reycj tsla'a hueaj luyú, cui tseycj bö' yödzyly, len cui tseycj lu nis zxon, len cui utá yag.

² Blé'ida'-në' ca' yetüë' gbaz la'y zë'ë r-rujë' ga rlen gbidz, nu'ë tu le udë'ë le gac bë' nup nacgac queë' Dios ban. Bë'ë zidzj didza', bulidzë' idapë' gbaz la'y ni' nadöd lu na'quë' yöl-la' huac uná bë' lun ditjnë' luyú len nis zxon.

³ Gudxë' lequë': "Cutu gun ditjli' luyú len nis zxon len yugu' yag cati' uda'rtu' tu le gac bë' ra' xgaquë' bönni' huen dxin queë' Dios queëru'."

⁴ Byönda' tscá nacquë' bönni' da' lequë' lë na' nac bë', nacquë' gdu tu gayuá' yu tapén milë' ladj yúgu'të cö' di'a dza quegac zxi'n xsoë' Israel.

⁵ Bönni' na' da' lequë' lë na' nac bë':
 Zxi'n xsoë' Judá nacquë' chinnu milë'.
 Zxi'n xsoë' Rubén nacquë' chinnu milë'.
 Zxi'n xsoë' Gad nacquë' chinnu milë'.
⁶ Zxi'n xsoë' Aser nacquë' chinnu milë'.
 Zxi'n xsoë' Neftalí nacquë' chinnu milë'.
 Zxi'n xsoë' Manasés nacquë' chinnu milë'.
⁷ Zxi'n xsoë' Simeón nacquë' chinnu milë'.
 Zxi'n xsoë' Leví nacquë' chinnu milë'.
 Zxi'n xsoë' Isacar nacquë' chinnu milë'.
⁸ Zxi'n xsoë' Zabulón nacquë' chinnu milë'.
 Zxi'n xsoë' José nacquë' chinnu milë'.
 Zxi'n xsoë' Benjamín nacquë' chinnu milë'.

Bunách guixx yu nácugac lari' chguichdau'z

⁹ Gdöd guc lë ni buyúa' len blé'igacda' bunách zian, nutu nu gac uláb lequë'. Nababquë' yúgu'të yödzt tui' didza' yubl gdu yödzyú. Zuicnë' ca död' lahui latj blau na' ga ni' zoë' ca' Bönni' na' naquë' Bò'cu' Zxíla'dau', nacquë' lari' chguichdau'z, len zönquë' zin.

¹⁰ Tu'ë zidzj didza' yúgu'të, ta'né:
 Yöl-la' ruslá za' lu në'ë Dios queëru',
 Rö'ë latj blau ni,

Len za' ca' lu në'ë Bönni' na' naquë' Bò'cu' Zxíla'dau'.

¹¹ Zuicnë' gdu zbi'il latj blau na', lenca' gdu zbi'il ga nacu'ë bönni' gul, lenca' gdu zbi'il ga nacua' idap na' nabangac yúgu'të gbaz la'y, ati' tu'tság lauquë' lyu ca död' lahui latj blau na', ta'yij lách'quë' Dios,

¹² ta'né:

Ca' gac. Yöl-la' ba Li', Dios queëtu',
 Napu' yöl-la' zxon len yöl-la' rejni'.
 Rëtu' Li': "Xclenu" len runtut' Li' ba la'n.
 Napu' yöl-la' uná bë' len yöl-la' huac.
 Gactecz cni quiu', Dios queëtu'. Ca' gac.

¹³ Ni'r gnabné' neda' tuë' bönni' gul na', gnë': "¿Nupx na' nácugac lari' chguichdau'z, len gapx bönni' lequë'?"

¹⁴ Neda' gudxa' lë': "Xan, li' nócznu'."

Lë' gudxë' neda': "Nup ni gulazaca' gulagui'tsca. Gulaguibë' lari' nácquë' len guluún leygac chguichdau'z len xchönë' Bönni' na' naquë' Bò'cu' Zxíla'dau'.

¹⁵ Qui lë ni na' nacu'ë ca död' lahui latj blau ga rö'ë rna bë'ë Dios, len tunë' dxin lahuë' Lë' rël len tē dza lu gdau' queë'. Nu na' rö' latj blau ni gun chi'i lequë' le zóalentecz lequë'.

¹⁶ Cutur la'dunë' len cutur la'bidxë' nis, len cutur la'yéguinë' gbidz, len cutur láquinë' xla

¹⁷ le uyúë' lequë' ca nu uyú bö'cu' zxila' Bönni' na' naquë' Bò'cu' Zxíla'dau' zoë' gatsj lahui' latj blau na'. Gchë'ë lequë' gap ralj nis rui' yöl-la' na'bán, ati' Dios uzxié' lauquë' nis ta'bödxë'."

8

Le bugádx le naguel-la' guich

¹ Cati' buládzu'ë le bugádx le naguel-la' guich na', grö' dxi yehua' yubá gdu gatsj hora.

² Ni'r blé'igacda'-né' gadx gbaz la'y na' zuicnë' lahuë' Dios, ati' guludödë' lu na'quë' gadx trompeta.

³ Ni'r bidë' yetüë' gbaz la'y, nu'ë tu bdxí' oro, gzuinë' ra' bcugu yehua' yubá ni'. Gulunödzyë' queë' szxoní yal quië gunë' lei tuz len yöl-la' rulídz Dios glun yúgu'të bunách queë' Cristo, uzéguí'ë lei lu bcugu na' náquini oro, zoa lahui' lau latj blau na'.

⁴ Gren dzön qui yal na' zoa lu në'ë gbaz la'y na', guc tuz len yöl-la' rulídz Dios glun bunách queë' Cristo, ati' bdxin ga na' rö'ë Dios.

⁵ Ni'r budzé'ë bdxí' na' bau' yal zoa lu bcugu na' gbaz la'y na', ati' gru'në' lei luyú. Gnë' gziu' ati' bö zidzj byön. Gyëp yös len gtit luyú.

Tu'cödxë' trompeta

⁶ Ni'r gulacu'ë sina' lucödxë' leygac igadxtë' gbaz la'y na' zönquë' gadx trompeta na'.

⁷ Bucödxë' trompeta gbaz la'y zí'al, ati' grö' guiöj böguí' yöl sunn len gui' nutsi'i rön, guluhuóxy luyú. Gyegui tu cuia tsa tu tsonn cuia luyú ni, ati' gyegui ca' tu cuia tsa tu tsonn cuia yag. Gyegui ca' yúgu'të guixi' ya'a.

⁸ Bucödxë' trompeta gbaz la'y buróp na', ati' gbix lu nis zxön tu le nac ca tu gui'a zxön regui, ati' böac rön yeláti'dau'z ca gatsj tu gatsj nis zxön na'.

⁹ Gut tu cuia tsa tu tsonn cuia le nabangac dzö' lu nis zxön na', ati' guc ditj tu cuia tsa tu tsonn cuia yugu' barco.

¹⁰ Bucödxë' trompeta gbaz la'y bunn, ati' böxj gap dë nis yegu lenca' gap ralj nis, tu bölj luzxbá, regui ca gui' yör, guc cni qui yeláti'dau'z ca gatsj tu gatsj nis na' rō' luyú.

¹¹ Bölj ni lëba' Ajenjo, le nac tu le sla', ati' böac sla' yeláti'dau'z ca gatsj tu gatsj nis gap na' dë nis, guc ca nac ajenjo na', ati' glat bunách zian ni'a qui nis na' böac sla'.

¹² Bucödxë' trompeta gbaz la'y budáp, ati' böac chul yeláti'dau'z ca gatsj tu gatsj gbidz, len lëzca' cni guc qui beo', ati' böac chul tu cuia tsa tu tsonn cuia bölj. Cni guc, cutu buzeni' gbidz yeláti'dau'z ca gatsj tu gatsj dza, len cutu guluzeni' bölj len beo' yeláti'dau'z ca gatsj tu gatsj rël.

¹³ Ni'r buyúa' len byönda' ru'ë zidzj didza' tuë' gbaz la'y rdödë' gatsj lahui'l luzxbá, rnë': "Bica' bayechi' lbi'ili'. Bica' bayechi' lbi'ili'. Bica' bayechi' lbi'ili' zoali' luyú ni cati' lucödxë' trompeta yetsonné' gbaz la'y na'."

9

¹ Bucödxë' trompeta gbaz la'y bugayu', ati' blé'ida' nu nac ca tu bölj luzxbá böxj luyú, ati' gulunödzejë' qui nu na' zxi'n guia qui latj chul.

² Bsaljë' latj chul na', ati' gren dzön qui latj chul, guc ca dzön r-ruj ga tu'zégui'ë bla'dau', ati' gulachúl gbidz len luzxbá ni'a qui dzön na'.

³ Lu dzön na' gularujba' böchi'zú gulazxoazba' luyú, ati' Dios bë'ë lecba' latj ládu'ba' bunách ca tunba' xajno' dzö'ba' luyú.

⁴ Gna bé'inë' lecba' cutu lun ditjba' guixi' rō' luyú, len cutu lun ditjba' nitú le nac ya'a, len clég nitú yag, san tuz gac ládu'ba' bunách na' cudá' ra' xgaquë' lë na' nac bë' nu naqui queë' Dios.

⁵ Cutu bë'ë lecba' latj ludódiba' lequë', san lusaca' zi'zba' lequë' gdu ca gayu' beo'. Rlatsca ga rádu'ba' ca na' rla ga rádu'ba' xajno'.

⁶ Yugu' dza na' lë'ni ludödi cuingac bunách san cutu la'záqui'në'. Lë'nnë' latie' san ucuít cuini yöl-la' gut.

⁷ Nala'cba' böchi'zú na' ca nacba' böa' nácucba' le náquicni guia, quië tsjacba' gdil-l. Dxiagac icjba' le nacgac ca bregui' náquicni oro. Nac laucha' ca nac laugac bunách.

⁸ Nac guitsa' icjba' ca nac guitsa' icjnu ngul. Nacgac láya'cba' ca nacgac láya'ba' bëdx guixi'.

⁹ Nácugac lchu'cba' le náquini guia. Ta'gú'u bö xilcba' ca na' ta'gú'u bö carreta ná'ycba' böa' ta'xí'ba' lu gdil-l.

¹⁰ Nacgac xbanca' ca nac xbanca' xajno', zoa li'cba'. Lu xbanca' na' zoa le ta'neyba', quië lunba' zi' bunách gdu ca gayu' beo'.

¹¹ Zoa nu rna be'i lecba', nu na' nac gbaz xöhui' qui latj chul. Gbaz ni nazi' lei lu didza' hebreo: Abadón, le rna lu didza' griego: Apolión, len lu didza' xidza': "Nu Rusnít".

¹² Chgdöd tu le rusnít bunách, le za' zi'al, san za'c yechóp le lusnít bunách.

¹³ Bucödxë' trompeta gbaz la'y buzzóp, ati' byönda' tu chi'i rui' didza' gatsj lahui'l tap le nacgac ca luzba' bëdx, dxiagac yugu' lu squin bcugu na' náquini oro, zoa lahuë' Dios.

¹⁴ Chi'i ni rui'len didza' gbaz la'y buzzóp na' zi'a bucödxë' trompeta, rna: "Bsedx idaptë' gbaz xöhui' na' nága'quë' ra' yegu Eufrates."

¹⁵ Ni'r busedxë' tapë' gbaz xöhui' na', chnucözë' lequë' Dios quië la' na'z, le nac dza na', len beo' na', len iz na', quië ludöddë' tu cuia tsa tu tsonn cuia bunách nacua' yödzylyú.

¹⁶ Byönda' tsa nacquë' bönni' rjaquë' gdil-l dxiaquë'-ba' böa' len dzagquë' tapë' gbaz xöhui' na', nacquë' gdu chop gayuá' mil milë'.

¹⁷ Ca tu lu bxin blé'igacda'-ba' böa' na', ati' nup ta'bía lecba' nacu lchu'gac le nac gui'dau'z len ya'a ca luzxbá len gulj. Nacgac icjba' böa' na' ca icjba' bëdx guixi', ati' lu rú'acba' ta'rúj gui' len dzön len tu le ruzégui'tsca, nazi' lei azufre.

¹⁸ Lë na' ta'rúj rú'acba' guludödi tu cuia tsa tu tsonn cuia bunách nacua' luyú, lë na' nacgac gui' len dzön len lë na' ruzégui'tsca.

¹⁹ Ta'rúj rú'acba' le ta'neyba' böa' na' len dzö' lu xbanca', le nacgac xbanca' ca bël zoa icjba' le ta'neyba'.

²⁰ Yezica' bunách, nup cutu glat lu chop ni tu'snít, cutu gulub'i ládxi'quë' quië cutur lunë' ca na' tunë', len cutu gulusanë' ta'yíj ládxi'quë' yugu' bö' xöhui' len yugu' bdau' guiöj bdau' yag, yugu' bdau' na' cuta'le'i, len cuta'yöni, len cuta'zá'.

²¹ Cutu gulub'i ládxi'quë' quië cutur ludödcde' bunách len clég quië cutur lunë' yöl-la' udzá' quequë' len le cunác tunë', len yöl-la' rban quequë'.

10

Gbaz la'y, zoa lu në'ë tu guichdau'

¹ Nì'r blé'ida-nè' yetúé' gbaz la'y nal, bötjè' brujè' yehua' yubá, nacué' böaj luzxbá, len zoa bquita' icjè'. Ryèp yös yení' lahuè' ca run gbidz, ati' nacgac ni'è ca yzxön ta'yegui.

² Zoa lu në'ë tu guichdau' nayálj, ati' tu ni'è yubél nulibè' lu nis zxön, len yetú ni'è yögl nulibè' luyú bidx.

³ Nì'r bè'ë zidzj didza', byön ca ryön cati' rbódxya'aba' bédx guixi', len cati' budx bè'ë zidzj didza' na', gulayön chi'igac gadx gziu'.

⁴ Cati' budx gulayön chi'igac gziu' na', neda' zi'a uzuja' lu guich, san byönda' nu rui' didza' yehua' yubá, rè neda': "Bcachì'z didza' ni glui' gadx gziu' na'. Cutu uzuju' lu guich didza' na'."

⁵ Nì'r bchis në'ë yubél zaca' luzxbál gbaz la'y na' blé'ida-nè' zuinè' lu nis zxön len luyú bidx,

⁶ ati' ben tsutsu xtidzè'ë gneynè' Nu na' zoacz, Nu na' ben yehua' yubá len le nacua' ni', lenca' yödzyú len le nacua' ni', lenca' nis zxön len le nacua' ni', gnè': "Cutur tsey,

⁷ san cati' ucódxè' trompeta gbaz la'y bugádx, uschinè' Dios le nagachi' queè', lè na' bului'inè' yugu' huen dxin queè', bönni' ni' glu'è didza' uláz queè'."

⁸ Nì'r bè'len neda' didza' leyúbl chi'i na' byönda' r-ruj yehua' yubá, gna: "Gyeaj, yajxi' guichdau' nayálj na' zoa lu në'ë gbaz la'y na', gnabda-nè' gunnè' quia' guichdau' na'. Gudxè' neda' gbaz la'y na', gnè': "Gzxi', gdagu. Lu ru'u gac zxix ca nac bdxindu' queèba' böz, san lè'u huóac sla'."

⁹ Gyija' ga na' zoè' gbaz la'y na', gnabda-nè' gunnè' quia' guichdau' na'. Gudxè' neda' gbaz la'y na', gnè': "Gzxi', gdagu. Lu ru'u gac zxix ca nac bdxindu' queèba' böz, san lè'u huóac sla'."

¹⁰ Gzxi'a guichdau' na' zoa lu në'ë len gdahua' lei. Lu ru'a gac zxix ca nac bdxindu' na', san cati' budx gdahua' lei, böac sla' lè'a.

¹¹ Nì'r gudxè' neda': "Ral-la' gu'u didza' leyúbl uláz queè' Dios laugac zian cö' bunách gza'a, len gap nacua' yúgu'tè yödzyú, len gap tui' zian didza' yubl, len laugac zian bönni' ta'ná bè'."

11

Chopè' bönni' tunè' lna' lau

¹ Nì'r bdxin nu benn quia' tu gui le nac ca tu yag rbixi, len gudx neda': "Gyas len brix gdau' queè' Dios. Brix ca' bcugu la'y qui, len blab ca' nup nacua' ni' ta'yíj ládxi'gac Dios.

² Lö'a qui gdau' na' dè ni'l bca'n ca' len cutu urixu' lei, le nadód lu na'gac bunách gza'a, ati' lulib lulij yödzyú la'y na' gdu ca chopén beo'."

³ Gudxè' ca' neda': "Gsöla'a chopè' bönni' lunè' lna' lau quia', lu'è didza' uláz quia' gdu ca chinnu gayuá' yu tsonmlaj dza, lacué' lari' nac bdzadzau'.

⁴ Chopè' bönni' ni tunè' lna' lau, nacqué' chop yag olivo na' nayúj lu guich la'y le rui' didza' quequè', len nacqué' ca' chop le nua'gac gui' na' nacua' lahuè' Dios, Xani yödzyú.

⁵ Chqui' guè'ni nu gua' dö' quequè', gruj gui' ru'aquè' le usnít nu na' rè'ni gua' dö' quequè', gdödi nu na', lenca' nup ta'dá'baga' lequè'.

⁶ Dè lu na'què' chopè' ni luzaguè'ë xnöz nis guiöj luzxbá, cui gal guiöj tsca dza na' ral-la' lu'è didza' uláz queè' Dios, ati' dè lu na'què' ca' lunè' ga huóac rön nis, len lunè' ga gatsj guidzhuè' yödzyú, lunè' cni bálti'tèz lzu lè'nnè'.

⁷ Cati' udx lunè' lna' lau, grujba' böa' snia' latj chul, tíl-lenba' lequè' len uxicjba' lequè', len gdödiba' lequè'.

⁸ La'tútz ca' la' nöz lu yödzyú zxön gdu ca gulayá' gulabinè', ga ni' gdè'ë ca' lè'i yag cruz Xanru', len ca runru' lsaqui', nazí' lei ca' Sodoma lenca' Egipto.

⁹ Gdu ca tsonn dza yu gatsj la'le'i gdu ca gulayá' gulabinè' bunách yúgu'tè yödzyú len yúgu'tè bunách gza'a, len bunách tui' zian didza' yubl, len bunách yúgu'tè luyú, ati' cutu lui' latj nu ucachi' lequè' yeru ba.

¹⁰ La'dzagtsca ládxi'gac nup nacua' yödzyú le glatiè', ati' lu yöl-la' rudziji quequè' la'sölè'ë le lunödzyè' quequè' lza'què' tuè' yetuè', le gulusaca' zi'è bunách nacua' yödzyú chopè' ni glu'è didza' uláz queè' Dios."

¹¹ Nì'r cati' chbza'a tsonn dza yu gatsj na', Dios buspanè' lequè', ati' gulayasè' gulazuinè', ati' gladxi guladzöbi yúgu'tè nup gulalè'i lequè'.

¹² Nì'r bè' zidzj didza' tu chi'i yehua' yubá, gudx lequè': "Gul-cuén ni."

Gulabenè' lu böaj luzxbá zaca' yehua' yubál, ati' gulalè'i lequè' nup na' guladá'baga' lequè'.

¹³ La' ni'z gittisca luyú, ati' bguindj tu cuia tsa tu chi cuia yugu' yu'u dzò' lu yöd'z na', ati' lu le gtit na', glat tsonnlalj yu chi gayuá' bunách. Gladxi guladzöbi nup ni' naga'ngac, ati' gulagu'e' yöl-la' ba Dios zoë' yehua' yubá.

¹⁴ Chgdöd le buróp le rusnít bunách, ati' chzoa gdxin le bunn le usnít lequë'.

Rucödxe' trompeta gbaz la'y bugádx

¹⁵ Bucödxe' trompeta gbaz la'y bugádx, ati' glui' zidz didza' chi'i yehua' yubá, ta'ná:

Gap ta'ná bè' bunách yödzyly

Nadöd'gac lu në'ë Xanru' Dios

Len lu në'ë Cristo.

Lè' gna bé'teczë'.

¹⁶ Ni'r idáp uru'ë bönni' gul na' rò'quë' gap na' ta'ná bè'ë lahuë' Dios, gulutság lauquë' lyu ta'yj ládxi'quë' Dios.

¹⁷ Ta'né':

Xantu' Dios, napczu' yöl-la' huac.

Gzoaczu' len zoaczu' len ral-la' guidczu',

Xclenu', le chbugunu' dxin yöl-la' huac zxön quiu'

Len rzu lau' rna bè'u.

¹⁸ Gulaléy bunách yugu' yöd'z

San chbdxin dza gunu' lequë' zxguia'.

Nac dza cuequi xbeynu' nup chnatgac.

Ubi'u quegac huen dxin quiu',

Bönni' glu'ë didza' uláz quiu',

Nup náquigac quizi quiu' len glun ba la'n Lau',

Nup nacgac cuidi'z len nup nacgac blau.

Chbdxin dza usnitiu' nup gulusnít yödzyly.

¹⁹ Ni'r gyal gdau' queë' Dios rò' yehua' yubá, ati' bla' lahui gui'n la'y ga yu'u didza' rucá'n tshahi' nunë' Dios. Luyú gyëp yös len glu'u bö zidzj, gnë gziu'. Gtit luyú len grò' guiöj bögui' yöl sunn.

12

Tunu ngul len tuba' bèl zxön xtsni'

¹ Ni'r bla' lahui yehua' yubá tu le nac bè'tsca, buluí' launu ngul nácunu le nac ca gbidz, len zoa zxan ní'anu beo'. Dxia icjnu tu bregui' ga dxiacba' chinnu bölj yení'.

² Ngul ni chzoa soabi' bi'idau' queënu, rbódxya'anu le rdia' lè'nu, rzaca' rguí'nu le ruzoanu-bi' bi'idau' queënu.

³ Ni'r bla' lahui yehua' yubá yetú le nac bè', buluí' lauba' tuba' bèl zxön xtsni', nacha' xna gui'z len dxiá gadx icjba' len chi luzba' len dxiá tu bregui' tu tu icjba' na'.

⁴ Len xbanba' gu'yjba' tu cuia tsa tu tsonn cuia bölj luzxbá len grun'ba' leycha' luyú. Gzuiba' bèl zxön xtsni' na' launu ngul na' chzoa soabi' bi'idau' queënu, zoaba' sina' gáguba'-bi' bi'idau' queënu na' ca galjbi' na'.

⁵ Buzoanu-bi' tubi' bi'i bónni'dau' ral-la' gna bé'ibi' yúgu'të yöd'z len tu xuyág guia. La' bucuittë'-bi' Dios bi'idau' queënu na', buchisé'-bi' ga ni' zoaczë' Lè', rò'ë latj blau ga na' rna bè'ë.

⁶ Buzzundjnu ngul na', zeajnu lu latj ca'z, ga ni' chnupé'ë queënu latj Dios. Ni' lugahuë'-nu gdu ca chinnu gayuá' yu tsonnlalj dza.

⁷ Gdöd glac lè ni, guctsa gdil-l yehua' yubá. Guladil'-lenë'-ba' bèl zxön xtsni' na' gbaz la'y blau lè' Míguel len yugu' gbaz la'y da'quë' lè'. Guladil'-l bèl zxön na' len gbaz xöhui' da'gac lèba'

⁸ san cutu guluxicj lu gdil-l na'. Qui lè ni na' cutur bdzöli xlatjgac yehua' yubá.

⁹ Cni guc, gularu'në'-ba' ni'l bèl zxön xtsni' na', nacha' bèl na' zoaba' dza ni'të, lèba' tu' xöhui' len Satanás, nu na' rzi' ye'i yúgu'të bunách yödzyly. Gularu'në' tu' xöhui' yödzyly, dzaggac lei gbaz xöhui' na' da'gac lei.

¹⁰ Ni'r byönda' tu chi'i rui' zidz didza' yehua' yubá, rna: "Na'a chbdxin dza nulu'ë lahui yöl-la' ruslá nunë', len yöl-la' huac queë', len le rna bè'ë Dios, lenca' le rna bè'ë Cristo, le chgularu'në' ni'l nu na' buquí yugu' böchi' lza'ru'. Rèl len tè dza buquí lequë' lahuë' Dios queëru'.

¹¹ Guluxicjè' nu na' böchi' lza'ru' ni, le gulugunë' dxin xchönë' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Xzila'dau' queë' Dios, len le gulugunë' dxin didza' na' glunë' Ina' lau queë'. Cutu glui' ládxi'quë' yöl-la' na'bán quequë' san glatië'.

¹² Qui lë ni na' gac yöl-la' rudziji yehua' yubá. Gul-dziji lbi'ili', zoali' ni'. Bica' bayechi' lbi'ili' zoali' yödzyú len lu nis zxon, le chbötj tu' xohui' bdxin ga zoali'. Rleytsqui tu' xohui' na' le chraqube'i yetú chi'z dë latj qui."

¹³ Cati' gúquibe'iba' bël zxon xtsni' na' chgularu'në'-ba' luyú, ni'r yajsóa régu'ba'-nu ngul na' buzoanu-bi' bi'i bónni'dau' na' queënu.

¹⁴ Ni'r Dios bë'ë-nu ngul na' chop xilba' bsia' nacgac zxon quië gac sunu, gcuittu ga na' zoaba' bël zxon xtsni' na', gdxinnu xlatjnu lu latj ca'z. Ni' lugahuë'-nu gdu tsonn iz yu gatsj.

¹⁵ Zaca' cúdzulnu gubba' nis zil bël zxon xtsni' na', gac ca tu nis yegu, gú'niba' gua'të ngul na'.

¹⁶ Ni'r guclen ngul na' luyú, gyalj luyú na' len gü'i nis yegu na' gubba' bël zxon xtsni' na'.

¹⁷ Ni'r gléytsquiba'-nu ngul na' bël zxon xtsni' na', gyeajba' yajtíl-lenba' nup naga'ngac queënu zxi'n xsoanu, nup na' tun ca rna le gna bë'ë Dios, len nazi' lu na'gac le nunë' lna' lau Jesucristo.

13

Chopba' böa' snia'

¹ Gzuida' lu yuzx ra' nis zxon len blé'ida' rbenba' r-rujba' lu nis zxon tuba' böa' snia' dxia gadx icjba' len chi luzba'. Dxiagac lëba' chi bregui'. Dxia tu bregui' tu tu luzba' na' ati' lálhuigac icjba' da' tu la nac xohui' le curle'i Dios dxia'.

² Böa' snia' na' blé'ida'-ba' rna'ba' ca nacha' bëdxtau', zoa ní'aba' ca nac ní'aba' oso, ati' rú'aba' nac ca nac rú'aba' bëdx guixi'. Bël zxon xtsni' na' budödba' lu na'ba' böa' snia' ni yöl-la' huac queëba' lenca' xlatjba' ga rna bë'ba', len yöl-la' uná bë' zxon queëba'.

³ Dxia huë' tu icjba' böa' snia' na', nac le gdödi lëba', san bunít huë' na', ati' gulubani yúgu'të bunách yödzyú len yajta'gac böa' snia' na'.

⁴ Gulayij ládxi'quë'-ba' bël zxon xtsni' na', le budödba' lu na'ba' böa' snia' yöl-la' uná bë' queëba'. Gulayij ládxi'quë'-ba' ca' böa' snia' na', gulané': "¿Nuzxa caz nac zxon ca nacha' zxon böa' snia' ni, len nuzxa caz saqui' til-len lëba'?"

⁵ Guta' lu na'ba' böa' snia' na' bë'ba' didza' ba zxon len didza' xohui' rnëba' queë' Dios. Gdu ca chopún beo' guta' lu na'ba' yöl-la' uná bë'.

⁶ Gzu lauba' rnëba' queë' Dios len gnë xohui'ba' qui Lë' Dios, len qui latj la'y queë', len quegac nup nacua' yehua' yubá.

⁷ Guta' lu na'ba' gdíl-lenba' nup náquigac quizi queë' Dios, buxicjba' lequë'. Guta' ca' lu na'ba' gna bé'iba' yúgu'të bunách gza'a, bunách yúgu'të yödz, len yúgu'të bunách tui' didza' yubl, len bunách gdu'të yödzyú.

⁸ Gulayij ládxi'gac böa' snia' na' yúgu'të bunách nacua' yödzyú, nup na' cutu nayujgac lagac lu guich qui yöl-la' na'bán, guich na' buzujë' cati' zi'a guta' yödzyú Bönni' na' naquë' Bò'cu' Zxila'dau' queë' Dios, buzöë' Dios gutië' ni'a quegac bunách queë'.

⁹ Chqui' nu ryöni, ral-la' uzé nag.

¹⁰ Nup nucu'ë Dios gdzungac, ral-la' gdzungac, ati' nup nucu'ë Dios quië nu gdödi leygac len guia tuchi', len guia tuchi' lat. Qui lë ni na', ral-la' la'böz zxon ladx' nup náquigac queë' Dios, len la'yëjlë' Lë'.

¹¹ Gdöd na' blé'ida'-ba' yetuba' böa' snia' grenba' brujba' lu yu. Dxiagac chop luzba' ca nac luzba' bö'cu' zxila', len rui'ba' didza' ca na' rui'ba' didza' bël zxon xtsni' na'.

¹² Dë lu na'ba' böa' snia' ni yúgu'të yöl-la' uná bë' queëba' böa' snia' bdxinba' zi'al, cati' dzag lëba'. Runba' böa' snia' buröp ni ga ta'yij ládxi'gac böa' snia' zi'al na' yúgu'të bunách nacua' yödzyú, böa' na' bunít huë' gdödi lëba'.

¹³ Runba' ca' le nacgac bë' böa' buröp na' ga rdxintë runba' ga ruhuóxj gui' za' luzxbá, ruhuóxj luyú laugac yúgu'të bunách.

¹⁴ Rzi' yé'iba' bunách nacua' yödzyú len le nacgac bë' dë lu na'ba' runba' lauba' böa' snia' zi'al na'. Rna bé'iba' bunách nacua' yödzyú lunë' tu bdau' ca nacha' böa' snia' na' gucba' huë' qui guia tuchi' ati' nabanba'.

¹⁵ Dë lu na'ba' runba' ga soa gban bdau' na' nac ca nacha' böa' snia' zi'al na', len güi' didza' bdau' ni len gun ga nu gdödi yúgu'të nup cutu la'yij ládxi'gac lei.

¹⁶ Benba' ga gda' yúgu'të bunách tu le nac bë' da'gac lëba', nup nacgac ca'z len nup nacgac blau, nup ta'le'i yöl-la' tsahui' len nup nacgac yechi', nup cunadá'ugac len nup nadá'ugac, buda'ba' lei lu na'gac yubél o ra' xgagac bunách na'.

¹⁷ Nutu nu gac bi ga'u o bi guti' chqui' cudá' nu na' lë na' nac bë', o chqui' cudá' nu na' laba' böa' snia' na', o le nababba' nua'ba'.

¹⁸ Na'a rquinnu' yöl-la' rejni'i. Nu nap yöl-la' rejni'i ral-la' ulabtëz tsca le nababba' nua'ba' böa' snia' na', nac ca le nababë' bönni', ati' le nababba' na' nac xop gayuá' yu tsonnlalj yu xop.

14

Le tul-lë' tu gayuá' yu tapén milë' bönni'

¹ Gdöd ni' buyúa' len blé'ida-në' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau' zuinë' lu guí'adau' nazi' lei Sión. Nacuá'lenë' Lë' tu gayuá' yu tapén milë' bönni', da' ra' xgaquë' lë' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau', lenca' lë' Xuzë'.

² Ni'r byönda' tu le rgu'u bö yehua' yubá, rnë zidzj ca rnë tu yegu zxön len ca rnë gziu'. Byönda' le ryön cati' ta'guinnië' lë'i tu le rul-l zë zian du qui.

³ Tul-lë' tu le rul-l cub, nacuë' ca dödl lahui latj blau ni' lenca' ca dödl lahui ga na' nacuá' idáp nup na' nabangac len yugu' bönni' gul na'. Nutur nu gac gul-l le rul-l ni, san légaczé' tu gayuá' yu tapén milë' bönni' ni, bönni' na' böa'uë' lequë' Cristo laj bunách yödzyú.

⁴ Nacquë' gdu ladxi' bönni' ni, cutu gulacuá'lenë' ngul, le nacquë' gdu bönni' ra'bán. Zjáclenë' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau' gatí'tëz ga zijë'. Cristocz böa'uë' lequë' laj bunách, nacquë' bönni' zi'al guludód cuinquë' lu në'ë Dios lenca' lu në'ë Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau'.

⁵ Gatga gulazí' yë'ë ati' nutu nu gac bi gnë quequë' ga na' nacu'ë ca dödl lahui latj blau ga rö'ë Dios.

Didza' rjua'quë' tsonn gbaz la'y

⁶ Ni'r blé'ida' yetuë' gbaz la'y, rdödë' lu bö'z luzxbá, rju'ë didza' dxi'a zoa tsalzú quië gunë' lban qui laugac nup nacuá' yödzyú, bunách gdu'të luyú, yúgu'të bunách gza'a, len bunách tui' yúgu'të didza' gza'a, len bunách yúgu'të yöd.

⁷ Ru'ë zidzj didza', rnë': "Gul-gadxi Dios, len gul-cu'ë yöl-la' ba le chzoa cuequi xbeynë' bunách. Gul-tséj ladxë'ë Dios, nunë' luzxbá len luyú len nis zxön len gap ralj nis."

⁸ Zajnáuë' gbaz la'y ni yetuë' gbaz la'y, rnë': "Chbudx qui yöd Babilonia. Chbudx qui yöd zxön na'. Cni guc qui, le glun nup nacuá' ni' ga gulazí' lu na'quë' bönni' yúgu'të yödzyú' ca nacgac le ta'zë ládxi'quë' le cunác."

⁹ Zajnáuë' gbaz la'y buróp ni yetuë' gbaz la'y, ru'ë zidzj didza', rnë': "Chqui' nu tsej ladxí-ba' böa' snia' na' lenca' bdau' queëba', len güi' latj ta' ra' xguí o lu në'i le nac bë' da' lëba'.

¹⁰ nu ni gunë' zxguia' Dios lu yöl-la' rley queë'. Saca' qui'i nu na' lu gui' len lu lë na' ruzégui'tsca, laugac gbaz la'y len lahuë' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau'.

¹¹ Cuentez dzön qui gui' ga ni' saca' qui'i nu na'. Rëi len të dza saca' qui'i, ati' gatga gata' latj luzí' ládxi'gac nup la'yíj ládxi'gac-ba' böa' snia' na' len bdau' queëba', ati' cutu luzí' ládxi'gac nup lui' latj ta' leygac laba'.

¹² Qui lë ni na' ral-la' la'böz zxön ladxí' nup náquigac queë' Dios len lun ca rna le gna bë'ë, nup na' ta'yejlë' Jesús."

¹³ Ni'r byönda' chi'i nu rui' didza' yehua' yubá, rë neda': "Bzuj lu guich lë ni: Bica' bagac nup lat na'a su lau, nup na' ta'yejlë' Xanru'."

Dios Bö' La'y rnë': "Ca' gac. Luzí' ládxi'quë' lu dxin glunë', len luzi'ë xbey ca rajlöz le glunë'."

Tu'zi'ë le rulá' luyú

¹⁴ Ni'r buyúa' len blé'ida' tu böaj luzxbá chguichdau'z, len lu böaj na' rö' tu Nu nac ca naquë' Bönni' Nuhuóaquë' Gdu Bunách, dxia icjé' tu bregui' oro, ati' lu në'ë zönë' tu guia tuchi'.

¹⁵ Brujë' lu gdau' yetuë' gbaz la'y, ati' bë'ë zidzj didza', gudxë' Nu na' rö' lu böaj na', gnë': "Bgun dxin guia tuchi' quiu' len bchugu xzoa' xtil, le chbdxin dza nu uzí' lei. Chnabídx deu qui dë yödzyú."

¹⁶ Ni'r Nu na' rö' lu böaj na' bugún dxin guia tuchi' gdu'të yödzyú, ati' buzi'ë le bulá' luyú.

¹⁷ Ni'r Brujë' yetuë' gbaz la'y lu gdau' zoa yehua' yubá. Nu'ë ca' tu guia tuchi'.

¹⁸ Brujë' ra' bcugu ni' yetuë' gbaz la'y, dë lu në'ë gna bë'inë' gui', ati' bë'ë zidzj didza', bulidzë' gbaz la'y zi'al na' nu'ë guia tuchi', gnë': "Bgun dxin guia tuchi' quiu' len btub tu'xóa hueaj le ta'bía lba uva rö'gac yödzyú, le chna le ta'bía lba uva."

¹⁹ Ni'r bugunë' dxin guia tuchi' gdu yödzyú gbaz la'y ni, butubë' le ta'bía lba uva rö'gac luyú, ati' yajchu'në' le ta'bía lba uva na' lu yeru zxön ga gzi xisi. Yugu' lë ni rulu' ca gunë' Dios, gunë' zxguia' bunách nacuá' yödzyú.

²⁰ Gululibë' le ta'bía lba uva na' lu lerui zoa ni'l ra' yöd, ati' lu lerui na' bruj rön, gren ga bdxintë rú'acha' böa', len gdöd rön na' gdu tsca gac sa'ru' gdu gadx dza.

15

Gbaz la'y nua'quë' gadx guidzhué'

¹ Blé'ida' yetú le nac bē'tsca yehua' yubá, le run ga nu rubani. Gularujé' gadx gbaz la'y, nua'quë' gadx guidzhué' rajséy'tégac, le ugunë' dxin Dios, udx gunë' xzguia' bunách yödzyú.

² Blé'ida' ca' tu le nac ca nis zxön ryëp yös yení' ca guiöj jar le nuts'i' gui'. Zuigac lu lē na' nac ca nis zxön nup na' guluxíj lu böa' snia' na' len lu bdau' queëba' len lu laba', nua'quë' le tul-l, yugu' le bē'ë quequë' Dios.

³ Tul-lē' le rul-l na' bil-lē' Moisés, bönni' huen dxin queë' Dios. Nac tu le rul-l queë' Bönni' na' naquë' Bō'cu' Zxíla'dau', ta'né':

Li', Xantu' Dios, náctëru' blau.

Zxöntër nac yúgu'të le benu',

Le tun ga rubánitu'.

Li', rna bé'inu' yugu' yödz,

Gdu dxí'adau' len gdu nac ca bi runu'.

⁴ ¿Nuzxa caz cugadxi Li', Xantu'?

¿Nuzxa caz cucú'u Li' yöl-la' ba?

Tuzu' Li' nacu' la'y.

La'dxín bunách yugu'të yödz,

La'yíj ládxi'quë' Li'

Le ta'lé'inë' nac tsahui' yúgu'të le runu'.

⁵ Gdöd guc lē ni, buyú'a' len blé'ida' gyalj gdau' yehua' yubá ga ni' dē latj la'y le nac bē' zóalenë' bunách queë' Dios.

⁶ Gularujé' lu latj la'y na' gadx gbaz la'y, nua'quë' gadx guidzhué' na'. Nácuquë' lari' záqu'itsequi le ryëp yös yení', len núga'gac lchú'quë' pan náquicni oro.

⁷ Ni'r tu nu nutsa' ladj idáp nup na' nabangac, bē' qui queëquë' gadx gbaz la'y na' gadx xzíga'dau' náquicni oro, len yudzgac le ruluí' yöl-la' rley queë' Dios zoaczë'.

⁸ Lu latj la'y na' bdza' dzön, le zoa ni' yöl-la' yení' len yöl-la' huac zxön queë' Dios. Nutu nu saqui' tsaz lu latj la'y na' cati' gatsjr gadx guidzhué' na' nua'quë' gadx gbaz la'y na'.

16

Yugu' xzíga'dau' yudzgac le ruluí' yöl-la' rley queë' Dios

¹ Ni'r byönda' chi'i nu rui' zidzj didza' latj la'y na', rē gadx gbaz la'y na', rna: "Gul-tséaj, gul-tsajlálj luyú gadx xzíga'dau' na' yudzgac lē na' ruluí' yöl-la' rley queë' Dios."

² Gyijë' gbaz la'y zi'al, yajlaljë' yödzyú le yudz xzíga'dau' na' zönë'. Lē na' yudz xzíga'dau' na' ben ga gutsj yudzu' ya'a le rlatsca gdu ca nayá' nabingac nup na' da' leygac le nac bē' da'gac böa' snia' na', lenca' nup na' ta'yíj ládxi'gac bdau' queëba'.

³ Ni'r gyijë' gbaz la'y buröp, yajlaljë' lu nis zxön le yudz xzíga'dau' na' zönë', ati' böac rön nis na' ca nac rön queë' bönni' nat, ati' glat yúgu'të nup nabangac nacua' lu nis zxön na'.

⁴ Gyijë' gbaz la'y bunn, yajlaljë' gap dē yegu len gap ralj nis le yudz xzíga'dau' na' zönë', ati' guluhuóac rön gap dē nis na'.

⁵ Ni'r byönda' ru'ë didza' gbaz la'y na' dē lu në'ë rna bé'inë' nis na', rnë': "Xantu' Dios La'y. Zoaczu' len gzoaczu'. Tshui' nacu' le rchugu' cni quegac bunách

⁶ le gululaljë' rön quegac nup náquigac quizi' quiu' len quegac nup glui' didza' uláz quiu'. Na'a, Li' runu' ga li'jë' rön, le cni ral-la' gac quequë'."

⁷ Ni'r byönda' rui' didza' tu nu zoa ra' bcugu yehua' yubá ni', rna: "Ca' gac, Xantu' Dios, napczu' yöl-la' uná bē'. Gduté li len tshui' nac ca rchugu' quegac bunách."

⁸ Gyijë' gbaz la'y budáp na', yajlaljë' lu gbidz le yudz xzíga'dau' na' zönë', ati' gbidz na', bē'ë lei latj Dios gúgu'it'sca bunách len gui' qui.

⁹ Gúgu'it'scaquë' yúgu'të bunách le rúgu'it'sca gbidz, san cutu gulubí'i ládxi'quë', len cutu gulagu'ë Dios yöl-la' ba. Gulané' zi'ë queë' Dios, dē lu në'ë gna bé'inë' yugu' lē ni tu'saca' zi' bunách.

¹⁰ Gyijë' gbaz la'y bugayu' na', yajlaljë' xlatj böa' snia' ga na' rna bé'ba' le yudz xzíga'dau' zönë', ati' grö' chul gap rna bē'ba'. Ni'r, le gulazaca' gulaguí'i bunách, gláguya'a lúdx'i'quë',

¹¹ san cutu gulubí'i ládxi'quë' quië cutur lunë' le cunác tshui' tunë'. Gulané' zi'ë queë' Dios zoë' yehua' yubá le ta'zaca' ta'gui'ë len le dxiaquë' yudzu' ya'a na'.

¹² Gyijë' gbaz la'y buzxóp na', yajlaljë' lu yegu zxön nazí' lei Eufates le yudz xzíga'dau' na' zönë', ati' gbidz nis yegu na' quië gba'a nöz ga la'dód nup ta'ná bē', la'rujë' zaca' ga rlen gbidz.

¹³ Ni'r blé'ida' bël zxön xtsni' na', len böa' snia' na', len bönni' ru'ë didza' uláz queeba', gularúj ru'agac nup na' tsonn bö' xöhui' tun ditj bunách, nala'gac ca nala'cba' bludz.

¹⁴ Nacgac bö' qui tu' xöhui' yonn bö' ni, bö' tun le nacgac bē' lun ga lubani bunách. Yjac bö' xöhui' na' gdu yödzyly yajtubgac nup ta'ná bē', quiē tsjaquē' lu gdil-l na' gac dza zxön queē' Dios, napczē' yöl-la' uná bē'.

¹⁵ Cni rnē' Dios: "Gul-yutsca'. Guida' tu tsalz ca rdxinē' gban. Bica' ba nu zoa ban ladxi' len run chi'i le nacu nu na', len runtecz dxi'a, cui gun bayúdx ta xguidz len cui utuí' nu na' lahui' laugac bunách."

¹⁶ Gulutúb bönni' ta'ná bē'ë bö' xöhui' na', guludubē' tu latj nazí lei lu didza' hebreo: Armagedón.

¹⁷ Gyijē' gbaz la'y bugádx na', yajlaljē' lu bö'z le yudz zxíga'dau' na' zönē', ati' bē' zidzj didza' tu nu zoa lu latj la'y zoa yehua' yubá ga dē latj blau na', rna: "Chnac."

¹⁸ Ni'r gyép yös len grö'tsca bö len gnē gziu'. Gittsca luyú, le gittēr ca gtit tsal ni nacua' bunách yödzyly.

¹⁹ Bruj tsonn cöj yödzy zxön na' ati' gulaguíndj yödzy nacua' yödzyly. Yajneynē' Dios le nac xöhui' glun bunách yödzy zxön na' nazí lei Babilonia, ati' lu yöl-la' rley queē' benē' zxguia' nup nacua' ni'.

²⁰ Gulagachi' luyú bidx dzö' lu nis zxön ati' cutur gualalá gu'adau'.

²¹ Böxj ca' guiöj bögui' yöl sunn, le za' luzxbá, yajsóa icjgac bunách, ati' náli'i guiöj bögui' na' ca tu gayuá' guia hueaj. Gulané' zí'ë queē' Dios yúgu'tē bönni' ni'a qui guiöj bögui' na' grö', le busaca' zít'sca lequē'.

17

Dios rchuguē' queēnu ngul udá dzag

¹ Ni'r rdxinē' ga zoa' tuē' gbaz la'y nababē' gadx gbaz la'y na' gulazönē' gadx zxíga'dau' na' náquicni oro. Bē'lenē' neda' didza', gnē': "Gda ni, ati' uluí'ida' li' ca gunē' Dios, gunē'-nu zxguia' ngul udá dzag na', rö'nu lu nis zian.

² Gulacua'len lēnu, glun le cunác nup ta'ná bē' yödzyly, ati' gulazudxi nup nacua' yödzyly ni, glunlen lēnu le cunác."

³ Gzóalenē' neda' Dios Bö' La'y, ati' bchē'ë neda' gbaz la'y na' tu lu latj ca'z, ati' ni' blé'ida'-nu ngul dxianu cúdzu'ba' tuba' böa' snia', nacha' xna gui'z. Dxiagac gadx icjba' len chi luzba', len da'gac ca' lēba' le ta'né xöhui' queē' Dios.

⁴ Nácunu lari' xna len lari' xna gui'z ngul na' dxianu lēba'. Nazí lqitj queēnu le náquicni oro len yugu' guiöj zaca' len yugu' bga. Lu na'nu zoa tu zxíga'dau' náquicni oro, yudzu le nacgac xöhui' len le cunác runnu.

⁵ Ra' xganu da'gac ca lēnu, le tu'luí' tu le nagachi', ta'ná cni: "Yödzy Babilonia Nac Blau" len "Xna'cnu Ngul Udá Dzag" len "Xna'gac Le Xöhui' Dzö' Yödzyly."

⁶ Gúquibe'ida' nazúdxinu ngul na' le bennu ga blalj rön quegac nup náquigac queē' Dios len quegac nup na' zoa nu budödi leygac le glun lna' lau queē' Jesús. Cati' blé'ida'-nu, bubántsquida'.

⁷ Gudxē' neda' gbaz la'y na', gnē': "¿Bizx quiē rubániu'? Uzejni'da' li' lē na' nagachi', le ruluí' ngul ni lenca' le ruluí' böa' snia' na' dxianu-ba', dxiagac gadx icjba' len chi luzba'.

⁸ Böa' snia' na' blé'inu' gzoaba' zí'al san cutu zoaba' na'a, böa' ni chzoa grujba' latj chul, ati' tseajba' ga nitba' tsaz. Lubánitsqui nup nacua' luyú cunayujgac lagac lu guich qui yöl-la' na'bán dza nit'ë cati' zí'a gata' yödzyly. Cati' la'le'i böa' snia' na' gzoaba' zí'atēl san cutu zoaba' na'a, lubani le ubanba'.

⁹ Lē ni nac tu le uzejni' nu gac tsejni'i: Gadx icjba' na' tu'luí' gadx gu'adau' gap rö'nu ngul na'.

¹⁰ Lēzca' cni gadx icjba' na' tu'luí' gadxē' bönni' ta'ná bē'ë. Gayuē' bönni' ni chgdöd quequē'. Tuē' bönni' ni rna bē'ë na'a ati' yetuē' cutu rdxindē', san cati' guidē', gna bē'ë tu chi'idau'z.

¹¹ Böa' snia' na' gzoaba' san cutu zoaba' na'a, ruluí' bönni' buzxunu', gna bē'ë. Nunē' tsazxön bönni' gadx na', ati' töd ni nitiē' tsaz.

¹² 'Chi luzba' na' blé'inu' tu'luí' chiē' bönni' la'ná bē'ë. Cutu ta'zi'inē' yöl-la' uná bē', san la'zi'ë yöl-la' uná bē' tu chi'idau'z, la'ná bē'ë tsazxön len böa' snia' na'.

¹³ Chiē' bönni' ni, tuz nacquē', ati' ludödē' lu na'ba' böa' snia' na' yöl-la' uná bē' quequē' len le dē lu na'quē'.

¹⁴ La'díl-lenē' Bönni' na' naquē' Bö'cu' Zxíla'dau' san Lē' uxijcē' lequē', le naquē' Xangac yúgu'tē nup nacgac xan len rna bē'inē' ca' yúgu'tē nup ta'ná bē'. Nup nacua'len Lē', bulidzē' leygac Dios len grö'ë leygac, ati' tsaz da'gac Lē'."

¹⁵ Gudxë' ca' neda' gbaz la'y na', gnë: "Yugu' nis zxön na' blé'inu' gap ni' rö'nu ngul udá dzag na', tu'lu' bunách yöd'z len bunách gza'a len bunách tui' didza' yubl len bunách yugu' luyü."

¹⁶ Chi luzba' böa' snia' na' blé'inu' len tu'lu' chië' bönni', cutu la'lé'inë'-nu dxi'a ngul udá dzag na', ati' ca'z len xguidz luca'në'-nu. Lahuë' xpéla'nu len luzégu'ië'-nu len gui'.

¹⁷ Dios uchizië' icj ládxi'dau'quë' chië' bönni' na' le gun ga lunë' ca rë'ncznë' Lé', lacquë' tuz len ludödë' lu na'ba' böa' snia' na' yöl-la' uná bë' quequë' quië' utság ca rna xtidzë'ë'.

¹⁸ Ngul na' blé'inu'-nu rulu' yöd'z zxön na' rna be'i nup ta'ná bë' yöd'zlyü ni."

18

Rguindj yöd'z Babilonia

¹ Gdöd na' blé'ida'-në' yetüë' gbaz la'y ruhuötjé' r-rujë' yehua' yubá, dë lu në'ë yöl-la' uná bë' zxön, ati' gyëp yös yen'i luyü ni'a qui yöl-la' yen'i queë' gbaz la'y na'.

² Bë'ë zidz didza' gbaz la'y na', gnë: "Chbguindj. Chbguindj Babilonia, yöd'z zxön na'. Chböac xlatj tu' xöhui' len xlatjgac bö' xöhui' tun ditj bunách. Tu'zoaba' ni' lidxcba' bguinn xtsni' len bguinn nacgac xöhui'.

³ Cni' gac qui yöd'z na' ni'a qui le glun bunách nacué' ni', glunë' ga glun bunách yúgu'të yöd'z ca nacgac le ta'zëz ládxi'quë' le cunác. Glunlen lequë' le cunác nup ta'ná bë' yöd'zlyü, ati' guta' yöl-la' tsahui' quequë' bönni' ta'u tuti' nacué' yöd'zlyü, le gyantsca le záqui'tsqui gulazëz ládxi'gac nup nacué' ni'."

⁴ Ni'r byönda' rui' didza' yetü nu zoa yehua' yubá, rna: "Gul-rúj lu yöd'z na', lbi'ili' náquili' quia' neda', cui gunli' tsazxón len lequë' dul-la' len cui gac queëli' tsazxón len lequë' zxguia'.

⁵ Nayantsca dul-la' nabága'quë', chnayás nadxíncz luzxbá, san Dios rajneynë' le cunác nunquë'.

⁶ Gul-bí'i quequë' ca na' glunë' queëli'. Gul-bí'i quequë' chop cö' tsca le glunë'. Gul-bí'i quequë' chop cö' tsca le nac xöhui' glunë' queëli'.

⁷ Gul-gún ga la'zaca' la'gui'ë len la'bódx yechë'ë tsca yöl-la' ba len yöl-la' zxön glui' cuinquë'. Ta'zá ládxi'quë', ta'në': 'Rö'tu' ni, rna bë'tu'. Cutu nactu' uzëb len gatga cöd'x yéchi'tu'.

⁸ Qui lë ni na', tu dzatëz la'dxín quequë' le la'zaca' la'gui'ë, yöl-la' gut, len yöl-la' rbódx yéchi' len yöl-la' rdun. Leguie' lu gui', le napczë' yöl-la' huac zxön Xanru' Dios, Nu rusyúdx quequë'.

⁹ 'La'bódx nup ta'ná bë' yöd'zlyü len glun tsazxón len lequë' le cunác, len guluzi' xbey le naqui quequë', ati' la'bódx yechë'ë cati' la'lé'inë' dzön qui yöd'z na' regui.

¹⁰ Zi'tu' zi'tu'z la'cu'ë le ládxi'në' ca gac zxguia' gac qui yöd'z na', la'në': Bica' bayechi' Babilonia, yöd'z zxön ni, guctër blau. Tu dzatëz gac zxguia' qui.

¹¹ 'La'bódx' ca' bönni' ta'u tuti' nacué' yöd'zlyü len la'bódx yechë'ë qui yöd'z na' le cutur soa ni' nu ga'u bi lúti'ë.

¹² Nutur nu ga'u ni' le náquicni oro len plata, len yugu' guiöj zaca', len yugu' bga, len yugu' lari' záqui'tsqui, len lari' xna, len lari' dxi'adau', len lari' xna gui'z, len yugu' yag rla' zxix, len le náquicni dxit záqui'tsqui, len le náquicni yag záqui'tsqui, len le náquicni cobre, len le náquicni guía, len le náquicni guiöj jar.

¹³ Nutur nu ga'u ni' canel, len yugu' le rla' zxix, len yal, len le rla' zxix qui mirra len qui yöj olíbano, len xisi uva nal, len le nac za, len yöz dxi'adau', len xzoa' xtil, len yugu' búrrödau', len yugu' bö'cu' zxila', len yugu' böa', len yugu' carreta, len yugu' bönni' huen dxin, len yela'gac bunách.

¹⁴ Lë lequë' nup na' ta'u tuti', la'ná: Naduagac le gzë ládxi'li'. Chgdöd quegac yöl-la' tsahui' len le nacgac lach queëli', ati' cutur gdzólili' leygac.

¹⁵ 'La'bódxë' bönni' ta'u tuti' na', guta' quequë' yöl-la' tsahui' le glúti'ë lu yöd'z na', ati' la'cu'ë zi'tu' zi'tu'z le ládxi'në' ca gac zxguia' gac qui yöd'z na', len la'bódx yechë'ë,

¹⁶ la'në': Bica' bayechi' yöd'z ni gac zxön. Gac ca ngul náccunu lari' záqui'tsqui len lari' xna, len lari' xna gui'z, len nazi' lguijt queënu le náquicni oro len le náquicni guiöj zaca' len yugu' bga.

¹⁷ Tu dzatëz gnit yöl-la' tsahui' qui yöd'z ni.

'La'cu'ë zi'tu' zi'tu'z yúgu'të bönni' xan barco len nup nacué' lé'igac barco na', len nup tu'sá' yugu' barco na', len nup tun dxin lu nis zxön,

¹⁸ len cati' la'lé'inë' dzön qui yöd'z na' regui, la'bódxë', la'në': ¿Bizxal yöd'z gac zxön ca nac yöd'z ni?

¹⁹ 'Ludxié' bëchtö icjquë', len la'bödxë' len la'bödx yechë'ë, la'né': Bica' bayechi' yödZ ni guc xzön. Yöl-la' tsahui' qui yödZ ni ben ga guta' yöl-la' tsahui' quegac yúgu'të nup nacgac xan barco lu nis xzön. Tu dzatëZ gnit yödZ ni.

²⁰ 'Gul-dziji ca gac qui yödZ ni, lbi'ili' zoali' yehua' yubá, lenca' lbi'ili' náquili' queë' Dios, lbi'ili', bönni' gbaz queë' len lbi'ili', bönni' rui'li' didza' uláz queë'. Gul-dziji, le chbchugue' Dios qui yödZ ni ni'a qui bi glun queëli' nup nacua' lu yödZ ni."

²¹ Ni'r buchisë' tu guiöj xzön le nac ca guich ryëtu, tuë' gbaz la'y nal, ati' gru'në' lei lu nis xzön, gnë': "La' cniz gac, gguindj Babilonia, yödZ na' guc blau, ati' cutur nu udzöli lei.

²² Cutur nu yöni lu yödZ na' nup ta'guinn lë'i le rul-l, len clëg nup tu'cödx gui len clëg nup tu'cödx trompeta, len cutur udzöl ni' bönni' huen dxin, len cutur yön ni' bö rgu'u le rutu.

²³ Cutur uzëni' lu yödZ na' nitü gui', len cutu yön ni' chi'ë bönni' utság në'ë, len clëg chi'ibi' bi'i ngul utság na'bi'. Cni gac zal-la' nacli' blau, lbi'ili' rá'uli' len ruti'li' lu yödZ ni, len gzxi' yé'ili' bunách gdu'të yödZlyü len yöl-la' udzá' queëli'.

²⁴ 'Lu yödZ ni blalj xchönquë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios len xchöngac nup náquigac queë' Dios lenca' xchöngac yúgu'të bunách yödZlyü, guludödi lequë' nup nacua' yödZ ni."

19

¹ Gdöd lë ni byönda' tui' zidz didza' bunách zian nacua' yehua' yubá, ta'ná:

Yöl-la' ba Dios. Yöl-la' ruslá runë',

Ati' yöl-la' xzön len yöl-la' uná bë'

Napë' Dios queëru'.

² Nac gdu'të li len tsahui' ca rusyudxë'.

Bchugue' qui yödZ na' nac ca tu ngul udá dzag,

Len quegac bunách lu yödZ na'

Glun ditj bunách yödZlyü len le cunác glunë'.

Dios buzí' lë' lequë'

Le guludödcde' huen dxin queë'.

³ Leyúbi' gulané': "Yöl-la' ba Dios. Cuentez dzön ga regui yödZ na'."

⁴ Gulutság lauquë' Iyu idáp uru'ë bönni' gul ni' len idáp nup ni' nabangac, ta'yj ládxi'quë' Dios, rö'ë latj blau queë'. Gulané': "Ca' gac. Yöl-la' ba Dios."

⁵ Ni'r byönda' rui' didza' tu nu zoa latj blau na', rna:

Gul-cu'ë Dios queëru' yöl-la' ba

Yúgu'tëli' runli' xchinë',

Lbi'ili' na' rádxili' Lë',

Nacli' bunách ca'z len bunách blau.

Lni qui yöl-la' rutság na' queë' Bönni' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau'

⁶ Byönda' ca' nu rui' zidz didza', byön ca ryön cati' tui' didza' bunách zian, len byön ca' ca ryön ga rdöd yegu xzön, o ca ryön cati' rnë gziu', rna:

Yöl-la' ba Dios le rzu lahuë' rna bë'ë,

Napczë' yöl-la' huac.

⁷ Ral-la' udziji ládxi'ru' len uzi'ru' xbë'

Len cu'ru'-në' yöl-la' ba

Le chbdxin dza lni qui yöl-la' rutság na'

Queë' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau',

Si' lu në'ë Cristo nup náquigac queë'.

Chzoa rbözbi' bi'i utság ná'lenbi' Lë',

Nachi' le ruluí' nup na' náquigac queë'.

⁸ Dios ru'ë-bi' latj gácubi' lari' záqui'tsqi

Le nac gdu len ryëp yös yení'.

Lari' záqui'tsqi na' ruluí' le nac tsahui' nungac nup náquigac queë' Dios.

⁹ Ni'r gudxë' neda' gbaz la'y na', gnë': "Bzuj lu guich didza' ni: Bica' bagac nup na' nulidzë' lequë' Dios quië la'cu'ë lni qui yöl-la' rutság na' queë' Bönni' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau'."

Gudxë' ca' neda': "Yugu' didza' gdu'të li ni ru'ë didza' Dioscz."

¹⁰ Buzechu zxiba' xni'ë gbaz la'y na' quië tsej ladxa'a lë', san gudxë' neda': "Cutu gunu' cni. Neda' ca' naca' huen dxin queë' Dios ca nacu' li' len ca nacquë' böchi' lza'u nazí' lu na'quë' le nac gdu'të li ca nac queë' Jesús. Gyij ladxë'ë Dios."

Nup tui' didza' uláz queë' Dios, tui' didza' le nac gdu'të li ca nac queë' Jesús.

Bönni' dxië'-ba' böa' chguich

¹¹ Ni'r blé'ida' nayájl luzxbá, ati' buluí' lauba' tuba' böa' chguich, ati' lè' Bönni' dxiè'-ba', Nu Run Ca Rna, lenca' Nu Nac Le Nacz. Cni lè' le rbequi xbeynè' ca nac le nac gdtùtè li lenca' cni tsijè' lu gdil-l.

¹² Ryèp yös yení' yój lahuè', nacgac ca gui', len dxiagac icjè' bregui' zian. Nayúj lahuè' tu le lè', le nutú nu nözi, san tuzè' Lè' nöznè'.

¹³ Nacuè' tu lari' ni'aj rön, len lè' ca' Nu Nac Xtidzè'è Dios.

¹⁴ Rajnauquè' Lè' ni'a nè'è guizx yu nacu'è yehua' yubá, dxiacquè'-ba' böa' chguich len nácucuè' lari' záqui'tsqui, nac chguichdau'z len cutu nac bösj.

¹⁵ R-ruj ru'è le nac ca tu guia tuchi' gundè' zi' bunách yugu' yödz. Gna bé'inè' lequè' len xuyág guia len gunè' lequè' zxguia', gac quequè' ca rac qui le rbia lba uva, zoa nu rulib leygac, le rléytsquinè' Dios, napczè' yöl-la' uná bè'.

¹⁶ Nayúj lu lari' nacuè' lenca' lu xgatsjè' ca lè', Nu Rna Be'i Nup Ta'ná Bè', lenca' Nu Nac Xangac Nup Nacgac Xan.

¹⁷ Ni'r blé'ida'-nè' zuinè' lu gbizd tuè' gbaz la'y, ati' bè'è zidz didza', gudxè'-ba' böa' ta'zuba' luzxbá, rnè': "Gul-dá, gul-dúb ga ni gáguli' lni xzön queè' Dios.

¹⁸ Gáguli' xpéla'gac nup ta'ná bè', len xpéla'gac nup nacu'è lu na'gac bönni' rjaquè' gdil-l, len xpéla'gac nup nalgac, len xpéla'cba' böa', len xpéla'gac nup ta'bia lecba', len xpéla'gac yúgu'tè bunách, nup cunadá'ugac len nup nadá'ugac, nup nacgac ca'z len nup nacgac blau."

¹⁹ Ni'r blé'ida'-ba' böa' snia' na' lenca' bönni' ta'ná bè'è yödzlyú, len bönni' rjaquè' gdil-l guizx yu quequè', nudubquè' quiè lúnlenè' gdil-l Bönni' dxiè'-ba' böa' chguich, dzaggac Lè' ni'a nè'è guizx yu.

²⁰ Bdzunba' böa' snia' na' lenca' bönni' na' bè'è didza' uláz queè'ba', bönni' na' benè' yugu' le nac bè'tsca lauba', gzxí' yé'inè' nup ni' glui' latj nu uzúj láhuigac lè na' nac bè' da'gac lè'ba' len gulayj ládxi'gac bdau' queè'ba'. Böa' snia' na' lenca' bönni' na' bè'è didza' uláz queè'ba', nabangacz ca' gularu'nè' leygac ga rò' gui' xzön le réguilen lè na' ruzégu'i'tsca.

²¹ Yúgu'tè nup na' gda'gac lequè' budödcde' leygac len guia tuchi' na' r-ruj ru'è Bönni' na' dxiè'-ba' böa', ati' guluhuó'jba' yúgu'tè'ba' böa' na' ta'zuba' luzxbá, gláguba' xpéla'què'.

20

Chi gayuá' iz

¹ Gdöd lè ni blé'ida' ruhuötjè' gbaz la'y, zè'è yehua' yubá, zönè' zxi'n' guia qui latj chul, ati' nu'è tu du guia yödx.

² Gzxönè'-ba' bè'l xzön xtsni' na', nacha' bè'l gzoaba' dza ni'tè, bè'l na' lè'ba' tu' xöhui' lenca' Satanás, ati' béguè'è'-ba', len buca'nè'-ba' cni chi gayuá' iz.

³ Yajchu'nè'-ba' latj chul len buseyjè' latj na', bdè'è le quel-la' le ruséy latj na' quiè cutur si' yé'iba' bunách yugu' yödz ga gza'ar chi gayuá' iz, ati' töd ni' ra'l-la' yedxba' tu chi'idau'.

⁴ Ni'r blé'ida' latj gap ta'bó' nup ta'ná bè', ati' ta'bó' yugu' latj na' nup guladel-li' la'bequi xbey le rac. Blé'ida' ca' yugu' bö' glacc bunách gularixè' yengac bönni' cunacquè' tsahui' le glun lna' lau queè' Jesús len le glun lban qui xtidzè'è Dios. Yugu' bunách ni cutu gulayj ládxi'gac böa' snia' na' len bdau' queè'ba', len cutu glui' latj nu uzúj ra' xgagac o lu na'gac lè na' nac bè' nu da' lè'ba'. Gulubán nup ni lu yöl-la' gut len gulaná bè'len Cristo chi gayuá' iz,

⁵ san yezica' bunách natgac cutu gulubán. Cati' gza'ar chi gayuá' iz lubán. Yöl-la' rubán lu yöl-la' gut guc ni nac le rac zi'al.

⁶ Bica' ba len bica' la'y nup ta'del-li' yöl-la' rubán na' rac zi'al. Yöl-la' gut le rac burópl lzu cutur bi gac gun quequè', san lacquè' bxuz queè' Dios lenca' queè' Cristo, ati' la'ná bé'lenè' Lè' chi gayuá' iz.

⁷ Cati' gza'a chi gayuá' iz na', lusanè' Satanás ga na' nadzún.

⁸ Urúj Satanás, tsajxi' ye'i bunách yugu' yödz nacuá' idáp la'a yödzlyú. Si' ye'i ca' bunách yödz Gog len Magog, utúb lequè' lu gdil-l. Tsca nacgac nup ni, nacgac ca nac yuzx rò' ra' nis xzön.

⁹ Guizx yuz guladödè' gdtùtè luyú, ati' gulacu'è li'ajl latj ga na' nacuá' bunách náquigac queè' Cristo, le nac yödz na' nadxi'inè' Dios. Ni'r benè' Dios ga böxj gui' bruj yehua' yubá, le buzegui' lequè'.

¹⁰ Tu' xöhui' na' nazí' ye'i lequè', yajchu'nquè' lei ga rò' gui' xzön qui lè na' ruzégu'i'tsca, ga na' chzoaba' böa' snia' na' lenca' bönni' na' bè'è didza' uláz queè'ba'. Ni' la'zaca' la'guí' rël len tè dza yúgu'tè iz zi'a' za'c.

Ta'dxín bunách lahuè' Dios ga rö'è rbequi xbeynè'

¹¹ Ni'r blé'ida' tu latj blau chguich, len blé'ida' ca' Nu rō' rbequi xbeynē' latj na'. Lahui lau Nu ni gulanittē yōdzlyū len luzxbá, len cutur budzōl xlatjgac.

¹² Blé'ida' ca' nup chnatgac, nup nacgac blau len nup nacgac ca'z, zuicnē' lahuē' Dios. Gulayál guich, len gyalj ca' yetú guich ga na' nayujgac lagac nup nadél-li'gac yōl-la' na'bán gdu. Glequi xbeynē' Dios nup na' chnatgac tsca nac le nayúy yugu' lu guich na', lē na' glun.

¹³ Lu nis zxōn gulurúj nup chnatgac, nacua' lu nis zxōn. Lu yōl-la' gut, len lu latj chul gulurúj nup chnatgac, gulacua' gap ni', ati' glequi xbeynē' Dios tu tuē' tsca nac le glunē'.

¹⁴ Ni'r yajtsazgac yōl-la' gut len latj chul ga ni' rō' gui' zxōn le nac latj qui yōl-la' gut le rac burópl.

¹⁵ Yajtsazgac latj ga na' rō' gui' zxōn nup cunayujgac lu guich quegac nup nadél-li'gac yōl-la' na'bán gdu.

21

Luzxbá cub len luyú cub

¹ Gdōd na' blé'ida' tu luzxbá cub len tu luyú cub, le chgdōd quegac luzxbá na' len luyú na' gulacua' zi'al. Cutur bi dē nis zxōn.

² Neda', Juan, blé'ida' yōdz la'y na', nac Jerusalén cub, ruhuójt, r-ruj yehua' yubá ga zoē' Dios, chnabá'a qui ca nabá'a queēbi' bi'i ngul chzoa utság ná'lenbi' bōnni'.

³ Byōnda' rui' didza' yehua' yubá nu rna: "Gul-yutsca'. Ga zoē' Dios zoalen bunách. Sóalēnē' lequē', ati' lequē' lacquē' bunách queē'. Dioscz sóalēnē' lequē', gaquē' Dios quequē'.

⁴ Dios uzxiē' nis rbōdx zoa yōj lauquē'. Nutur nu gat, len nutur nu cōdx, len nutur nu cōdx yechi', len nutur nu saca' qui'i, le chgdōd quegac lē na' glac zi'al."

⁵ Ni'r Nu na' rō' latj blau ni' gna: "Byutsca'. Yúgu'tē ruúna' cub."

Gudx ca' neda': "Bzuj lu guich lē ni, le nac gdu'tē li didza' ni len nac lōz."

⁶ Ni'r gudx neda': "Chnaccz. Neda' naca' Nu zoa zí'atēl lenca' Nu rajseytē ca nac le rzu lau len le ruúdx'tē. Nu rbōdx nis, neda' guna' ga gui'j nis na' runn yōl-la' na'bán.

⁷ Nup luxícj lu le rac yōdzlyú, gac quegac yúgu'tē lē ni. Neda' gaca' Dios quequē', ati' lequē' lacquē' zxi'ncza',

⁸ san nup tadxi len nup cutu ta'yējlē' neda', len nup nacgac xōhui', len nup tu'dōdi bunách, len nup tun le cunác, len nup nacgac udzá', len nup ta'yij lādxi'gac bdau' guiōj bdau' yag, len yúgu'tē nup ta'zi' yē', chzoa rbóz xlatjgac lu gui', ga ni' rō' gui' zxōn qui lē na' ruzégu'tsca, lē na' nac yōl-la' gut rac burópl."

Yōdz Jerusalén le nac cub

⁹ Ni'r bidē' ga zoa' tuē' gbaz la'y nababē' gadxē' gbaz la'y ni' gulazōnē' gadx zxi'ga'dau' ni' yúdzugac gadx guidzhuē' yajseytēgac. Gudxē' neda': "Gda ni. Neda' ului'ida' li' bi'i ngul ra'bán na' zi'a butság ná'lenbi' Bōnni' na' naquē' Bō'cu' Zxila'dau'."

¹⁰ Gdu gzóalēnē' neda' Dios Bō' La'y, ati' bchē'ē neda' gbaz la'y na' tu lu gui'a sib, len bului'inē' neda' yōdz la'y Jerusalén, ruhuójt, r-ruj yehua' yubá ga zoē' Dios.

¹¹ Yōdz ni ryēp yōs yení' le zoalen lei yōl-la' yení' queē' Dios. Ryēp yōs yení' ca ryēp yōs yení' tu guiōj záqui'tsquí ca nac guiōj gui'dau'z nazí' lei jaspe. Yení'dau' nac yōdz na' ca nac guiōj jar.

¹² Gdu zbi'il yōdz na' zoa tu zō'ō zxōn len sib. Lē'i zō'ō na' nacua' chinnu gap nu ryaz. Ra' gap nu ryaz na' nacu'ē chinnuē' gbaz la'y tun chi'ē. Tu tu ga nu ryaz na' nayúj tu tu lagac idxinnu cō' di'a dza zxi'n xsoē' Israel.

¹³ Lē'i zō'ō ruyú zaca' ga rlen gbidz nacua' tsonn gap nu ryaz, len zaca' ga za' bō' ziang nacua' tsonn gap nu ryaz, len zaca' tsla'a ga rdōd gbidz beo' ziang nacua' tsonn gap nu ryaz, len zaca' ga rbia gbidz nacua' ca' tsonn gap nu ryaz.

¹⁴ Zxan zō'ō qui yōdz na' nacua' chinnu xlibi zō'ō, ati' lē'igac xlibi zō'ō na' nayujgac laquē' idxinnutē' bōnni' gbaz queē' Bōnni' na' naquē' Bō'cu' Zxila'dau'.

¹⁵ Zōnē' tu yag urixi náquini oro gbaz la'y na' ruí'lenē' neda' didza', quiē grixē' tsca nac yōdz na', len tsca nacgac gap nu ryaz, len tsca nac zō'ō qui.

¹⁶ Yōdz na', leydi'i nacgac idáp la'a. Leydi'i nac yōl-la' tunn qui len yōl-la' blaga' qui. Len yag na' brixē' tsca nac yōdz na', nac gdu tsca gac nu sa' gdu chinnu dza, ati' leydi'i nac yōl-la' tunn qui, len yōl-la' xtsa' qui, len yōl-la' blaga' qui.

¹⁷ Brixē' ca' yōl-la' yōdx qui zō'ō na', nac tu gayua' yu tapún dxit, tsca nac tsadxít qui na' bunách, lē na' r-rixnē' gbaz la'y na'.

¹⁸ Náquini guiōj jaspe zō'ō na', ati' yōdz na', órotēz náquini, le nac yení'dau' ca nac guiōj jar.

¹⁹ Xlibi zō'ō qui yōdz na' nazí'gac lguitj guiōj záqui'tsquigac.

Xlibi zö'ö zi'al náquini guiöj jaspe.

Le buróp náquini guiöj zafiro.

Le bunn náquini guiöj ágata.

Le budáp náquini guiöj esmeralda.

²⁰ Le bugayu' náquini guiöj ónice.

Le buzxóp náquini guiöj cornalina.

Le bugádx náquini guiöj crisólito.

Le buzxunu' náquini guiöj berilo.

Le bugá náquini guiöj topacio.

Le budxí náquini guiöj crisoprasa.

Le idxinéaj náquini guiöj jacinto.

Le idxinnu náquini guiöj amatista.

²¹ Chinnu gap nu ryaz na' ta'yeyjni chinnu bga. Tu tu ga nu ryaz na' ryeyjni tuz bga. Luyú la' nöz blau qui yödZ na', órotéz náquini, yeni'dau' nac ca nac guiöj jar.

²² Nitú gdau' blé'ida' lu yödZ na', le naquë' gdau' qui Xanru' Dios, napczë' golutë yöl-la' uná bë', len lëzca' cni naquë' Bönni' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau', naquë' gdau' qui yödZ na'.

²³ Cutu run bayúdx tseni'gac lu yödZ na' gbidz len beo', le uzení' yöl-la' yeni' queë' Dios lu yödZ na', ati' naquë' ca' le uzení' ni' Bönni' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau'.

²⁴ La'dá lu yeni' qui yödZ na' bunách yugu' yödZ, nup nulagac, ati' djua'que' ni' yöl-la' tsahui' quequë' bönni' ta'ná bë'ë yödZlyú.

²⁵ Gatga tseyjgac gap nu ryaz lu yödZ na' lahui' dza, ati' latj na' gatga gac rël.

²⁶ Djua'gac ni' le nacgac lsaca' len yöl-la' tsahui' quegac bunách yugu' yödZ.

²⁷ Cutu ca' tsaz ni' nitú le cunác gdu, len nitú le nac xöhui', len nitú nu rzi' yë', san tsazgac ni' nupz nayujgac lagac lu guich queë' Bönni' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau', ga na' nayujgac lagac nup nadél-li'gac yöl-la' na'bán.

22

¹ Ni'r bului'inë' neda' tu yegu yeni'dau' gbaz la'y na', le nac nis yegu runn yöl-la' na'bán. Ryëp yös yeni' yegu na' ca ryëp yös yeni' guiöj jar. R-ruj yegu na' lu latj blau ga rö'ë Dios len ga rö'ë ca' Bönni' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau'.

² Rza' yegu ni gatsj lahui' nöz blau qui yödZ na'. Tsla'a hueaj ra' yegu na' zoa tu yag runn yöl-la' na'bán, ati' ta'bía chinnu lzu tu iz. Tu tu beo' ta'bía yag na'. Nacgac le tu'ún bunách yugu' yödZ xlágu'i'gac yag na'.

³ Cutu soa ni' nitú le dxia dö'. Soa lu yödZ na' latj blau ga rö'ë Dios lenca' ga rö'ë Bönni' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau', ati' la'yj ládxi'que' Lé' huen dxin queë'.

⁴ La'lé'inë' lahuë' Lé', ati' lë' nayúj ra' xgaquë'.

⁵ Cutu gac ni' rël, ati' cutu la'quinn tu le cu'u yeni' len clëg yeni' qui gbidz nup nacua' ni', le gaquë' Xanru' Dios yeni' quequë'. Tsalzú la'ná bë'tecz nup nacua' ni'.

Chzoa huödë' Cristo

⁶ Ni'r gudxë' neda' gbaz la'y na', gnë': "Didza' ni nac gdu'të li len nac löz. Xanru' Dios, Nu ruchiz Bö' La'y icj ládxi'dau'que' bönni' tu'ë didza' uláz queë', chbsölë'ë gbaz la'y queë' quië ului'inë' yugu' huen dxin queë' le ral-la' gactë."

⁷ Cni rnë' Jesucristo: "Chzoa huöda'. Bica' ba nu run ca rna didza' ru'a uláz queë' Dios, nayúj lu guich ni."

⁸ Neda', Juan, byönda' len blé'ida' yugu' lë ni. Gdöd byönda' len blé'ida' yugu' lë ni, buzechu zxiba' xni'ë gbaz la'y na' bului'inë' neda' yugu' lë ni quië guna' lë' zxon.

⁹ Ni'r lë' gudxë' neda': "Cutu gunu' cni, le naca' neda' huen dxin queë' Dios ca nacu' li', len ca nacquë' böchi' lza'u na' tu'ë didza' uláz queë' Dios, lenca' ca nacgac yúgu'të nup tun ca rna le nayúj lu guich ni. Ben zxon Dios."

¹⁰ Gudxë' ca' neda': "Cutu ca' ucachu'u xtídzë'ë Dios ni, didza' ru'a uláz queë' len nayúj lu guich ni, le chzoa lac lë ni.

¹¹ Nu rua' dö' gua'tecz dö'. Nu run le cunác guntecz le cunác. Nu run dxi'a, guntecz dxi'a, ati' nu naqui quizi queë' Dios, gáquitecz quizi queë'."

¹² Rnë' Jesús: "Chzoa huöda'. Nu'a lu na'a le nadél-li'gac bunách, ubi'a qui queëquë' tsca nac bi glunë'.

¹³ Neda' naca' Nu zoa zi'atël lenca' Nu rajseytë, ca nac le rzu lau len le ruúdx'të. Naca' ca' Nu run ga su lau len Nu rusyúdx.

¹⁴ Bica' ba nup nayár le nácugac, tun le nac dxi'a. Nazi'que' latj lahuë' le rbia yag runn yöl-la' na'bán len gac la'yazië' gap nu ryaz lu yödZ na'.

¹⁵ La'cuá' ni'l ra' yöd'z na' nup nacgac xöhui', len nup nacgac udzá', len nup tun le cunác, len nup tu'dödi bunách, len nup ta'yíj ládxi'gac bdau' guiöj bdau' yag, len nup ta'dzág ládxi'gac ta'zí' yé'.

¹⁶ Neda', Jesús, bsóla'a gbaz la'y quia', bului'iné' lbi'ili' yugu' lè ni, lbi'ili' na' dzagli' yugu' cö' bunách quia'. Neda' naca' di'a dza queë' David lenca' zxi'n xsoë'. Naca' ca' bölj usíl."

¹⁷ Tu'ë didza' Dios Bô' La'y len bi'i ngul utság ná'lenbi'-nè' Bönni' naqué' Bó'cu' Zxíla'dau', ta'né': "Gda."

Nu ryöni didza' ni ral-la' gna: "Gda."

Nu rbidx nis len nu rzë ladxí' lei, ral-la' guid len gui'j nis runn yöl-la' na'bán.

¹⁸ Neda', Juan, ruzéjní'da' nup ta'yöni didza' ni ru'a uláz queë' Dios len nayúj lu guich ni, rnia': Chqui' nu udá' lè'i didza' ni, Dios ubi'ë qui nu na', gunë' lè' zxguia' ca nac le nayujgac lu guich ni.

¹⁹ Lëzca' cni, chqui' nu cua bíti'tëz didza' ni ru'a uláz queë' Dios len nayúj lu guich ni, Dios ugúé' ca' xlatj nu na' lu guich ga nayujgac lagac nup nadél-li'gac yöl-la' na'bán gdu, lenca' lu yöd'z la'y, ca na' nayúj quequë' lu guich ni.

²⁰ Xanru', Nu run lna' lau quegac lè ni rnë': "Ja. Huödtea."

Ca' gac. Gda, Xantu' Jesús.

²¹ Rnabda'-në' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' yúgu'tèli'. Ca' gac.